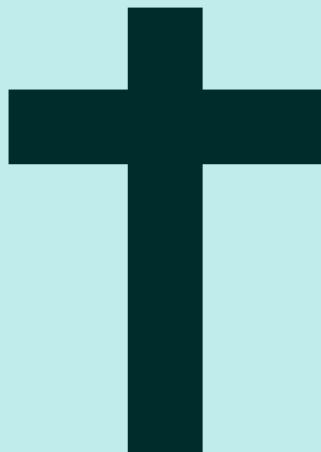

Wængonguī nänö

Apænegaïnö

New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)

Wængonguiñ nänö Apænegaïñö

New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

9bedab5a-39ff-5163-a35b-8056cbbe8690

Contents

Määteo	1
Määdoco	61
Odoca	97
Wääö	159
Näni Cægaänö	204
Odömänöidi	263
1 Coodintoidi	291
2 Coodintoidi	318
Gadataidi	335
Epetoidi	345
Pidipenteidi	355
Codotenteidi	362
1 Tetadönitenteidi	368
2 Tetadönitenteidi	374
1 Tämoteo	377
2 Tämoteo	385
Tito	391
Pidemöö	395
Ebedeoidi	397
Tantiago	419
1 Pegodo	426
2 Pegodo	434
1 Wääö	439
2 Wääö	446
3 Wääö	447
Codaa	448
Nänö Odömongaänö	451

Itota Codito ingantedö ante Määteo nänö watapæ ante yewæmongainta

*Itota Codito wæmæidi
(Odoca 3.23-38)*

¹ Në Ponguingä, ante dodäni näni
në angaingä iñömö Itota Codito ïnongä
ingampa. Tömengä iñömö Abadää wodi
pæingä né ingaingä inte Awënë Dabii
wodi pæingä mönö ïnongä ingacäimpa.
Tömengä wæmæidi ïlmai êmongadänimpä,
ante yewæmonte ongomba.

² Abadää wodi wengä Itæca êñagacäimpa.
Ayæ wææ Itæca wodi wengä Aacobø¹
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Aacobø wodi wénäni Oodaa näni
caipæ êñagadänimpä.

³ Ayæ wææ Oodaa wodi Tämata in-
gante monte Pade tönö Dada ïnate
tapæigacäimpa.

Ayæ wææ Pade wodi wengä Etedöö
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Etedöö wodi wengä Adäma
êñagacäimpa.

⁴ Ayæ wææ Adäma wodi wengä Äminadabo
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Äminadabo wodi wengä Näatöö
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Näatöö wodi wengä Tädämöö
êñagacäimpa.

⁵ Ayæ wææ Tädämöö wodi pæte Adacaba
ingante möninque Boodo ingante
tapæigacäimpa.

Ayæ wææ Boodo wodi pæte Odoto ingante
monte Obedo ingante tapæigacäimpa.

Ayæ wææ Obedo wodi wengä Yæte
êñagacäimpa.

⁶ Ayæ wææ Yæte wodi wengä Dabii êñate
pædinque awënë odehye bagacäimpa.

Ayæ wææ Dabii wodi pæte Odiya wodi
nänöogengä ïningä ingante möninque
Tadömöö ingante tapæigacäimpa.

⁷ Ayæ wææ Tadömöö wodi wengä Doboäö
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Doboäö wodi wengä Abiya
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Abiya wodi wengä Ata
êñagacäimpa.

⁸ Ayæ wææ Ata wodi wengä Ootapato
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Ootapato wodi wengä Oodää
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Oodää wodi wengä Otiya
êñagacäimpa.

⁹ Ayæ wææ Otiya wodi wengä Ootäö
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Ootäö wodi wengä Acadæ
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Acadæ wodi wengä Etequiya
êñagacäimpa.

¹⁰ Ayæ wææ Etequiya wodi wengä Mänatee
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Mänatee wodi wengä Ämöö
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Ämöö wodi wengä Ootiya
êñagacäimpa.

¹¹ ïnique Ootiya wodi quëwengänedë
idægoidi ïnänite babidöniaidi ponte
ö æ gobæ wabæca mäodäni
gogadänimpä.

Ayæ wææ Babidöniabæ näni goyedë Ootiya
wodi wénäni Eecöniya näni caipæ
êñagadänimpä.

¹² Mänii Babidöniabæ ö ænte godäni ate
ayæ wææ Eecöniya wodi wengä
Tadatiedo êñagacäimpa.

Ayæ wææ Tadatiedo wodi wengä Dodob-
abedo êñagacäimpa.

¹³ Ayæ wææ Dodobabedo wodi wengä
Abiodo êñagacäimpa.

Ayæ wææ Abiodo wodi wengä Ediaquïmö
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Ediaquïmö wodi wengä Atodo
êñagacäimpa.

¹⁴ Ayæ wææ Atodo wodi wengä Tadoco
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Tadoco wodi wengä Aquïi
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Aquïi wodi wengä Ediodo
êñagacäimpa.

¹⁵ Ayæ wææ Ediodo wodi wengä Edeadado
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Edeadado wodi wengä Määtäö
êñagacäimpa.

Ayæ wææ Määtäö wodi wengä Aacobø
êñagacäimpa.

¹⁶ Ayæ wææ Ootee wodi ingante Aacobø²
tapæigacäimpa.

Ayæ Ootee wodi êñate pæte wææ Itota
badä inguingä ingante Määdiya in-

gante mongacäimpa.

Määdiya ingante mongä ate tömengä
wæætë Itota ingante mangacäimpa.
Tömengä iñömö Awënë bacæcäimpa, ante
cædinque Wængongui oguinguipæ gao cæcä
ate edæ, Codito, ante nänö né pemongaingä
ingacäimpa.

¹⁷ Mänömai ï incæ Abadää wodi pæinäni
wææ nänömoidi wææ, önompo tipæmpoga
wææ mempoga go mempoga mänimpoga
näni yebæñedë ate Abadää wodi pæingä
Dabii êñagacäimpa. Ayæ wææ Awënë
Dabii wodi pæinäni wææ nänömoidi wææ,
önompo tipæmpoga wææ mempoga go

mempoga mänimpoga näni yebæñedē ate Oodeodi inäntie wabæca Babidöniabæ ænte gogadänimpa. Ayæ Babidöniabæ ænte godäni ate tömënäni pæñinäni wææ nänömoidi wææ, önompo tipæmpoga wææ mempoga go mempoga mänimpoga näni yebæñedē ate mönö Codito nänö ponguinque ëñagacäimpa.

*Itota Codito ëñacampa
(Odoca 2.1-7)*

¹⁸ Itota Codito iïmaï ëñagacäimpa. Wääna Määdiya wodi nänö baquecäñedē Ootee wodi tömengä ingante do, Monguimo, angä ëñëningä inte ayæ mönämai iñongante Wængonguü Tæiyæ Waëmõ Önöwoca angä ëñëningä do yædëmadä bacä adänitapa. ¹⁹ Yædëmadä ingä adinque Ootee cöwë nö cædöngä inte, Piinte änäni wæcæ wæ, ante wædinque, Awëmõ pango cæcæboimpa, ante pönengantapa.

²⁰ Ante öñowenque pönéninque möwocodë wiiñöñongä Wængonguü tömengä anquedo ingante da pönongä pöninque anquedo iñomö iïmaï angantapa. “Ootee, Awëmõ Dabii pæñi iñomi inte bitö nänöogängä Määdiya ingante guïñenämäi æncæbiimpa. Tömengä iñomö Wængonguü Tæiyæ Waëmõ Önöwoca angä ëñente beyænque ëñengä adinque bitö iñomö tömengä ingante ee moncæbiimpa. ²¹ Tömengä Wëñængä onguïñængä ingante mancæcäimpa. Mangä pæcæ ate tömengä iñomö, Botö guiidëmini mîni wæquinque wënæ wënæ cæminipa, ante adinque botö æmo beyænque quëwencæminimpa, ante cæcæcäimpa cæbii. Bitö tömengä èmôwo ante, Në Ängä iñongä ingampa, ante Itota pemoncæbiimpa,” ante anquedo Wængonguü nänö në da pönöningä ponte Ootee ingante angacäimpa.

²² Iñinque Wængonguü beyæ në apænegaingä iïmaï ante nänö yewæmongaïnö bai ante iñique batimpa.

²³ “Baquecä incæ yædëmadä badinque Wëñængä onguïñængä ingante mancæcäimpa. Mangä ëñacä adinque tömengä èmôwo,

Èmänoedo, ante godö pemoncædänimpa. Ante näni yewæmongaïnö bai cædinque tömengä èmôwo, “Wængonguü mönö weca quëwengampa,” ante, Èmänoedo, ante pemonte iñongäimpa.

²⁴ Ootee mänü wiiñonte näni ömæmongä ate Wængonguü nänö da pönöningä anquedo nänö ämai ëñente cædinque oncöñé ænte gocä incæte guëa mönämai ingadaimpa. ²⁵ Edæ bamoncadengä ëñacä ate, Itota, ante pemonte ate tömëna mänñedē ate guëa mongadaimpa.

2

Në ëñënäni Itota weca ëñacæ pönänipa

¹ Itota Bedëe näni quëwëñomö ëñacä ate mänñedē edæ Edode Oodeabæ awënë od-eye näno iñedē edæ në nö ëñenäni gobæ nænque tamönö quëwënäni inte Eedotadëe pongadänimpa. ² Ponte äninque,

—Oodeo Awënë Odeye iñomö ñöwocä ëñadingä iñomö æyömönö owocä, ante ëñecæte ante wæmönipa. Edæ nænque tamönö quëwëñomöni Awënë némö ta ñongä adinque mönitö tömengä weca ædæ wææninque edæ, Bitö Wængonguü iñidö anguënë, ante watapæ apænecæ pömöni imönipa, änänitapa.

³ Ayæ, Wacä Awënë Odeye ëñacampa, ante tededäni ëñente wædinque mänömæ tömämæ awënë odeye Edode wæætë plïnte bayongä Eedotadëe quëwënäni tömänäni tömengä tönö godongämæ guïñente wædänitapa. ⁴ Iñinque, Wængonguü qui, ante në godönäni ñænænäni tönö Wængonguü nänö wææ angaïnö ante në odömönäni tönö tömänäni inäntie Edode äñtecä godongämæ pönänitapa. Pönni ate tömengä, Codito näni angaingä iñomö æyömönö ëñaquingä, ante æbänö yewæmonte öñö amïnii. ⁵ Äñongante,

—Oodeabæ iñomö Bedëe näni quëwëñomö mänñomö ëñacæcäimpa, ante Wængonguü beyæ në apænecæ incæ iïmaï ante yewæmongacäimpa, ante apænedänitapa.

⁶ “Oodabæ awënë gobedönadodoidi tæiyænäni iñönäni münitö adobæca Oodabæ quëwëninque Bedëe iñomö mîni quëwencabo iñomö mëa pöni imini incæte edæ wii önmïnique incæmïnimpä.

Iñæmpa Wëñængä adocanque ëñate pædinque në Awënë bate taodinque në aacä bai iñongä inte botö guiidënäni idægoi ñähnité aacæcäimpa.”

Ante yewæmongä amönipa.

⁷ Ante apænedäni ëñente wædinque Edode wæætë në nö ëñenäni ñänite awëmõ äñete pönäni ate, Nëmõ æyedënö mä pöni tamö amïnitaro. Äñongante tömänäni, Mänñedë tamö atamönipa, ante apænedäni.

⁸ Èñëninque Edode iñomö,

—Minitö wæætë Bedëe iñomö mao hë ëñadingä ingante diqui diqui minte aedäni. Tömengä ingante adinque wæætë adodö pöninque apænemini èñemoedäni. Edæ münitö gote æbänö wëñæ ingante apænemini bai botö adobaï edæ gote ædæ wææninque edæ, Wængonguü Awënë iñidö anguënë, ante watapæ apænecæte ante ämopa, ante Edode önonque ante pönéninque apænegacäimpa.

⁹ Angä ëñëninque nëmõ në adinäni iñomö Bedëe taadö gote æmõ ayönäni edæ ado nëmõ tömänäni nænque tamönö quëwëninque näni adimö incæ wo go

adinde edæ tē wocæ goyönänite némö Wëñäe owoyömö oncomanca tæcædæca ïnö næ gongæ adänitapa. ¹⁰ Adinde tömänäni edæ, Mönö acæ pönongä iñömö ongongampa, ante pönéninque watapæ togadänimpa. ¹¹ Mänii näni adincöne go guuite ayönäni Wëñäengä iñömö wääna Määdiy tönö ongongä adinde tömänäni Wëñäengä weca aedæ wææningue, Bitö Wængongü Awënë imidö anguënë, ante watapæ apænedänitapa. Ayæ tömänäni näni ænte pöninco wi æmpodinque oodo tönö ogui waa qui tönö ti nä öni pæquï tönö, Bitö qui impa, ante pædæ godönäni ængacäimpa. ¹² Idæwaa adinde tömänäni möwocodë wülmöñönänite wacä ponte apænecantapa. Minitö awënë Edode weca ocæ emænte godämäi iedäni, angä ëñeninque tömänäni wæætë yaatænque godinque tömänäni ömæ wadæ gogadänimpa.

Ooteedi Equitobæ wodii wünönänipa

¹³ Godäni ïnique edæ Ootee wülmöñongä Wængongü anquedo ingante da pönongä ponte apænedinque, "Edode do Wëñäengä ingante wænoncæte ante diqui mincæcäimpa cæbii. Ängæ gantite Wëñäengä näna badancaya inate ö ænte Equitobæ wodii goe. Ayæ gote quëwëñöminí botö ämo ate pöedäni," angä.

¹⁴ Ëñeninque Ootee tömengä näno wülmöñæ ayaönænëna incæ ængæ gantidinque Wëñäengä näna badancaya inate ö ænique edæ Equitobæ gocantapa. ¹⁵ Godinque Ootee näni wencabo iñömö Edode näno wænguinganca quëwencæ gogadänimpa. Go quëwëñäni ïnique mönö Awënë Wængongü iñmai ante näno apænegainö ante iñque batimpa. "Botö Wëñäengä Equitobæ quëwëñongate äñebø pongantapa," ante Wængongü beyæ né apænecä näno yewæmongainö bai edæ do iñque batimpa.

Wëñänäni inänite Edode angä wænönäni wænäni

¹⁶ Edode guiquenë, Nëmö né no ëñenäni botö äñrño ante ëñenämaí inte dæ godänipa, ante adinde edæ ængui bacantapa. Ängui badinque tömengä, Wëñänäni inänite mao wænöedäni, angantapa. Äninque tömengä, Mëa wadepo iñonte némö ta atamönipa, ante né ëñenäni näni ånimpoga ante pönéninque, Mëa wadepo äñadüni tönö ayæ äñadüni tönö Bedëe quëwëñäni incæ Bedëe eyeqeï quëwëñäni incæ onguïññänique inänite mao wænöedäni, angantapa. ïnique né wænönäni wæætë awënë näno adänänique inänite capo ado tedæ wænönäni wængadänimpa. ¹⁷ Wænäni wædäni ïnique Wængongü beyæ né

apænegaingä Eedëmiya wodi iñmai ante nänö angainö bai edæ iñque batimpa.

¹⁸ "Nämaa näni quëwëñömö né Ca ca wæwëna nänä Ca ca wæpämö èñenänitapa.

Wääna nê Yæ yæ äñönä inte, Daquedä iñömö, Botö wëñäñäni, ante wædæ èñenänitapa.

Dæ änäni põente wædinque wääna aedö cæte piyænë cæquïnäa,"

ante Eedëmiya wodi yewæmongacäimpa.

¹⁹ Ayæ ate awënë Edode wængä iñique Ootee iñömö Equitobæ ayæ quëwëni que wülmöñongä Wængongü anquedo ponte a ongöni que tömengä ingante apænecantapa.

²⁰ "Ootee èñëmi. Wëñäengä ingante wænoncæ äñönäni incæ dobæ wænänipa cæbii. Ängæ gantite Wëñäengä näna badancaya inate Idægobæ adodö ænte gocæbiimpa," angä.

²¹ Èñeninque Ootee iñömö edæ ængæ gantidinque näna badancaya inate Idægobæ adodö ænte gocantapa. ²² Mänifidë wæmpo Edode wængä iñique, Wæætë tömengä wengä Adoquedao Oodeabæ awënë odeye bacantapa, ante tededäni èñente wædinque Ootee iñömö, Botö Oodeabæ aedö cæte wæætë goquïmoo, ante guïñente wæcantapa. Wæætë tömengä möwocodë wülmöñongä wacä angä èñeninque Oodeabæ wodo tebæ godinque Gadideabæ gocantapa.

²³ Godinque Ootee näni wencabo Näatadeta ponte quëwëñänitapa. ïnique, Näatadënö ingampa, ante pemoncædänimpa, ante Wængongü beyæ né apænegaingä nänö angainö bai cædinque wadäni ñöwo mönü Codito ingante, Näatadënö, ante pemonte bai apænegadänimpa.

3

Wäö önmæca ponte apænecä èñenäni (Mäadoco 1.1-8; Odoca 3.1-9, 15-17; Wäö 1.19-28)

¹ Mänifidë Wäö mönü né apænecä guidöñongä inte Oodeabæ önmæca ponte apænecä èñengadänimpa. ² Ponte apænedinque tömengä, "Öönædë Awënë incæ inguipoga tömämæ Awënë Odeye bacæcäimpa cæmñii. Minitö wënæ wënæ cædñö ante, Ancaa wæwente awædö, ante ñimpø cædäni," ante Wäö apænecä èñenänitapa.

³ Mänömäinö ante né apænecä ingantedö ante Wængongü beyæ né apænegaingä Itaya wodi iñmai ante do yewæmongacäimpa.

"Önmæca iñömö adocanque ogæ tedete aa pecæcäimpa.

'Awënë näno pongüñö ante münitö tee moncate bai cædäni.

Taadö töönö pönonte baï cædinque münitö wënæ wënæ müni cædinö ante edæ wido cædäni,’ ante aa pecä ëñengæimpä,’

⁴ Ante Itaiya wodi nänö në angaingä inte Wää ñöwo pongantapa. Tömengä weocoo ante cämyeo ocaguincoo nonte badonte wëñiate mongæninque pacadeyænta ante ñemontai badonte encadedyænta ante tömengä bequí ante guifñämænque ade bete quëwénongäimpä. ⁵ Quëwénongä, Eedotadëe quëwénäni tönö Oodeabæ tömão quëwénäni tönö Oododänonga biyönæ tömão quëwénäni tönö tömengä weca tate bee téninque äñanitapa. ⁶ Bitö ámai näwängä wënæ wënæ cæte quëwémöni intë wämönipa, ante wædäni ëñeninque Wää Oododänö æpænë guidongä guididänitapa.

⁷ Ayæ Paditeoidi tönö Tadoteoidi guiquénë Wää nänö guidöñömö pönäni adinque tömengä ayæ wæætë töménäni ñänite angantapa. “Tæntæ pæimini baï ñömäni intë münitö ñömö ëñenämäi cæte quëwémöni. Oo pöni wænompadäni, ante æcänö wææ angä ëñeninque wodii wïnonte pöminii. ⁸ Íñæmpa Wængongü Awëne gämañö münitö dicæ ocæ èmænte poncæ cæmniyaa. Nö cæte pöminni ñinque münitö në ocæ èmænte pönäni nänii waa cædö baï adobai waa cædäni. ⁹ Ayæ nänö wææ äñinque, “Mönitö adomoniique docä Abadäo wodi pæimoni intë möni quëwenguinque ñömipa,’ ante müni tedewenö ante pönenämäi inguënë quëwémöni. Íñæmpa Wængongü, Botö pæinäni bacädänimpä, angä baï dicacoo incæ dobæ tömengä pæinäni baï bacädänimpä. ¹⁰ Edæ awæ yecæte ante awæncata nänii mæ yequinca eyewa pöni næænäni baï Wængongü nänö pangunica næænte baï do edæ a ongongampa. Tömengä wainca ante a ongöñlongä ömæcawæ baï wii pönente cædäni adinque awæncata wægo yete godö gongapamö iya tante baï cæcæcäimpä, ante ämo ëñëmaimöni.”

¹¹ Ayæ, “Münitö wënæ wënæ müni cædinö ante wido cæcæminimpä, ante cædinque botö münitö ñimite æpænë guidömo guimöni. Incæte botö mänömai cæbo ate wacä ayæ poncæcäimpä. Tömengä ñömö tæi èmongä èwocadongä ñöngante botö wæætë wædåmo ñömo intë tömengä awæncata incæ ædö cæte godö ænte nææmaimoo. Tömengä da pönongä pöninque Wængongü Tæiyæ Waëmo Önöwoca incæ pö guidinque münitö mímö mënongacæcäimpä. Ayæ münitö wënæ wënæ cædinö ante gonga tante baï tömengä cæcæcäimpä. ¹² Waocä, Todigo tömämö wati wati tænöninque botö tænönñömö önömancaque baquinque botö

apænte ñeninque waïna tömämö oncöñë da wencæboimpa, ante timpodæ næænte wo ñææntodö wo ñææntodö cædinque ontapocoo wææincloo wadæ ñëmænte wo èwengampa. Waocä mänömai wo èwencæte ante timpodæ næængä baï mönö në Ponguingä ñömö adobai oo pöni apænte ancæcäimpä. Todigo waïfacoque oncöñë da wente në mangä baï tömengä adobai në waëmö ñänii ñänite apænte ængä ate töménäni tömengä nempo guicädänimpä. Wæætë wadæ ñëmænte wo èwente baï cædinque tömengä në ontapocoo wææincloo baï ñänii ñänite cöwë bæcøyömö iya tangä gonte wæcædänimpä,” ante Wää apænegacäimpä.

Itota æpænë guiticampa

(Määdoco 1.9-11; Odoca 3.21-22)

¹³ Wää ayæ apæneyongä Itota ñömö Gadideabæ quëwéninque, Wää botö ìmote æpænë guidongä guicæboimpa, ante cædinque Oododänonga pongantapa.

¹⁴ Ponte, Guidömi guiboe, äñongante Wää wæætë wææ äñinque,

—Botö waëmö ìmopa diyæ bitö ìmite guidömo guijquimii. Bitö wæætë botö ìmote guidömi guibo baï waa incædönimpä.

¹⁵ Ante wæyongante Itota wæætë,

—Cöwë ee cæbi, ämopa. Wængongü nänö äno ante tömänö ëñente nö cæmö inguënëmö ìmopma.

Ante apænecä ëñeninque Wää Ao ante ee guidongä guigacäimpä. ¹⁶ Guiite æpæ do tao gongænte èmö ayongä ñöntobø öönæ incæ wæä godomonte bayö Wængongü Önöwoca incæ equemö wææ baï tömengäa wææ pö guicä acantapa. ¹⁷ Wææ guicä ayongä edæ öönædë ñö apænedinqe, “Mäningä ñömö botö Wëñængä ñöngä intë botö në waadecä ingampa. Tömengä ingante adinque botö watapæ tobopa,” ante öönædë ñö apænecä èñengacäimpä.

4

Itota incæ wënæ wënæ cæcæcäimpä, ante wënæ cæcampä

(Määdoco 1.12-13; Odoca 4.1-13)

¹ Ayæ mäniñedë edæ, Itota ñömö wënæ angä ëñente æbänö cæquingää, ante Wængongü Önöwoca incæ Itota ingante önömaeca mæticä æigacäimpä.

² Èi quëwéninque tömengä wantæpiyæ coadenta öönæ mänimpoönæ itædë woy-owotæ cænämäi quëwéninque gue ænente wægacäimpä. ³ Gue ænente wæyongä wënæ awëne, Wëñæ wënæ cæe, ante në änewengä ñöngä intë Itota weca pöninque,

—Bitö Wængongü Wëñi imitawo. Näwängä i ñinque dica incæ pao ämi ba cæmaimipa.

⁴ Äñongante Itota ñömö,

—“Cæguinque cænte ædö cæte quëwenguill. Wængongü nänö apænedö

tömäne ëñente cædinque waocä cænguü cænte baï quëwencæcäimpa.” Mänömainö ante Wængonguü beyæ yewæmonte ongö apa änewëë, änique Baa angantapa.

5 Wënæ awënë ayæ Itota ingante Eedotadëe tæiyæ waëmō näni quëwëñömö ænte mäocä gocantapa. Ayæ Wængonguü oncö ñænænconga wænöménæca ænte mæti gönongä næ gongængantapa. 6 Næ gongæflongante wënæ awënë wæætë,

—Bitö Wængonguü Wëmi ïmitawo. Näwangä i ïnique bitö to wæbi ate dodäni ïmaiñö ante näni yewæmongaïnö bai ïnque ba abaimpa.

“Bitö beyæ ante cædinque Wængonguü tömengä anquedoidi ïnänite angä pöninque, tömänäni bitö ïmite wææ aate ïnæ cæmpodäni ate

bitö dicaa tee tewadämaï incæbiimpa,” ante yewæmonte ongompa cæbii.

7 Äñlongante Itota,

—Íñæmpa godömenque ante yewæmongatimap. “Bitö Awënë bitö Wængonguü ïñongante bitö wæætë edæ, ‘Ëñénämäi cæbo incæte mönü Awënë Wængonguü æbhänö cæquinggää,’ ante acæte ante cædämäi incæbiimpa,” ante adobai wææ yewæmonte ongö apa änewëë, ante Itota angantapa.

8 Ayæ wæætë wënæ awënë Itota ingante ælbæ pöni onquiyaboga mæciä æicantapa. Åei ongöñongä wënæ awënë ïñömö awënë odehy ömaæcoo inguipoga tömäo ongöñömæcoo adoyömö a ongonte baï ado tedæ odömöninque awënë odehyeidi waa pöni näni èmönö adobai odömongä acantapa. 9 Itota ingante apænedinque wënæ awënë,

—Bitö botö weca aæde wææningue, Tatäabi bitö Wængonguü Awënë bai ïñomi ïmipa, ante watapæ apænebi ëñëmöe. Mänömainö ante apænebi ëñenique botö wæætë, Mänöömæ tömäo ongöñömæ pönömo æninque bitö tömämæ Awënë baibaimpia, ante wënæ incæ änewengantapa.

10 Äñewëñongante Itota wæætë,

—“Bitö Awënë Wængonguü weca aæde wææningue tömengä ingante, Bitö Wængonguü ïmidö anguënë, ante watapæ apæneçæbiimpa. Ayæ tömengä adocanque ingante né cæbi incæbiimpa,” ante Wængonguü beyæ yewæmongatimap cæbii. Botö weca ongöñämäi gobäwe, angantapa. 11 Angä go ate Wængonguü tömengä anquedoidi pöninque Itota beyæ pönö waa cægadänimpa.

Gadideabæ ponte Itota mä apæneccampa (Määdoco 1.14-15; Odoca 4.14-15)

12 Ayæ quëwëñongä, Wää ingante dobæ tee mönedänipa, ante tededäni ëñente wædinque, Itota wæætë Gadideabæ

wadæ gogacäimpa. 13 Wadæ godinque tömengä Näatadeta ponte wodo pænta godinque godömenque go gäwapæ yæwedeca Tabodöödi töön Nempatadiidi näni owogaïmæ ïñömö pöninque edæ Capënaömö näni quëwëñömö ponte quëwengä ïnique Itaya wodi Wængonguü beyæ né apænecä nänö angainö bai mäniñödë ïnique batimpa. 15 “Tabodöömæ töön Nempatadiibæ in-

gañömö,

Gäwapæno gämænö godö,

Oododänö ðmæmäa ïñömö,

Gadideabæ ïñömö wii oodeoidi wadäni näni

quëwëñömö impa.

16 Né ëñénämäi ïnäni wëmö ïñömö contayönäni, tömänäni weca ñäö guïnæ tamö bai adänitapa.

Tömänäni näni wænguümämo oo ïñonte wëmö ïñömö contayönäni, mönü Codito ñäö èmongä inte do pongä adänitapa.”

Ante Itaya wodi nänö yewæmongaïnö bai ante cædinque Itota mäniñömö ponte apænecä ëñenänitapa.

17 Itota mäniñödë ïlmaï ante mä apænecä ëñenänitapa. “Öönædë Awënë incæ inguipoga tömämæ Awënë Odeye oo bacæcäimpa cæminii. Minitö wënæ wënæ cædihö ante, Ancaa wæwente awëdö, ante pönente ñimpö cædäni,” ante cówë apænecä ëñengadänimpa.

Né gæyæ dadöwënäni ïnänite Itota aa pecampa

(Määdoco 1.16-20; Odoca 5.1-11)

18 Ayæ mäniñö pöninque Itota gäwapæ Gadideapæ yæwedeca gote cægonte ayongä Timöön Pegodo näni ànongä töön Åhtade näna caya ïnate acantapa. Né gæyæ dadöwëna ïnöna inte tömëna ñiwo dicamöñæ apænë wo guitodonte dadöwëñöna Itota gote acantapa. 19 Tömëna ïnate Itota,

—Íñäna, botö miññæ edæ tee empo pöeda, ämopa. Né dadonte ænte pömina inte botö weca pönöminate botö pönö cæbo ate miñatö wæætë né apænemina badinque waodäni ïnänite né ænte pömina bacæmînaiimpa, angantapa.

20 Angä ëñenique tömëna dicamöñæ do èmö cæte godinque Itota miññæ edæ tee empo wadæ godatapa.

21 Mäniñömö ongonte wadæ godinque Itota wada ïnate Tebedeo wëna Tantiago töön Wää näna caya ïnate acantapa. Tömëna mæmpo töön wipodë ongonte dicamöñæ tadömoncöna adinque Itota tömëna ïnate, Botö miññæ pöeda, angä. 22 Ëñenique tömëna Ao àninqe Tebedeo wëna Tantiago töön Wää wæmpocä ingante wæætë, Mæmpo ëñëmi,

änatapa. Në cædäni tönö wipodë owote cæyöminite mönätö bitö imite èmō cæte godinque Itota mïñæ gomönapa, änique adodaque wadæ gogadaimpa.

*Tæiyænäni ïnänite Itota odömonte apænecä èñenänipa
(Odoca 6.17-19)*

²³ Ayæ Gadideabæ tömämæ godinque Itota iñömö Wængonguü apænecä nanni èñente yewaëmongainta ate odömöincöne go guuite odömonte apænegacäimpaa. Öönäde Awënë incæ inguipoga tömämæ Awënë oo badinque waa cæte aacæcäimpaa, ante apænecä èñengadäimpaa. Ayæ waodäni wénæ wénæ inte nanni wæwénö ante ayæ quiëmë beyæ wæncæ cæte wadäni incæ Itota tömänäni nanni wædö ante pönö cæcä ate tömänäni waa badänitapa. ²⁴ Adinque, Itota mänömai cæcampaa, ante Tidiabæ tömämæ gode änani èñenämä waodäni pöninque në wénæ wénæ inte wæwénäni ïnänite tömengä weca ænte pönänitapa. Ayæ nantate wæwénäni tönö wénæ inte quëwénäni ïnänite ænte pöninque dowænte ïnani tönö cömälnäni ïnänite tömengä weca ænte pönäni adinque tömengä godö cæcä ate në wénæ wénæ ïnhäni inte tömänäni waa bagadäimpaa.

²⁵ Ayæ Gadideabæ quëwénäni tönö Decapodibæ quëwénäni pönöñäni wadäni Eedotadëe quëwénäni tönö Oodeabæ quëwénäni ayæ Oododänö æmämäa quëwénäni tæiyænäni pöninque tömengä mïñæ tee empote gogadäimpaa.

5

Itota änanquidi cæte apænecä èñenänipa

¹ Tæiyænäni pönäni adinque Itota iñömö änanquidi æi tæ contayongä tömengä mïñæ në godäni pönäni. ² Ate tömengä iñæ ænete nanguü tedete iñmai ante odömonte apænecä èñengadäimpaa.

*Waocä iñmai cæte watapæ tote quëwencæcäimpaa, ante
(Odoca 6.20-23)*

³ "Waodäni, Botö waemö èwocabopa diyæ öönäde Awënë weca go guiquimoo, ante në wadäni iñömö tömänäni nanni watapæ toquinque edæ öönäde Awënë Odeye nempo tömänäni quëwenguünö do éädänipa," angatapa.

⁴ "Në wæwente quëwénäni iñömö tömänäni nanni watapæ toquinque wædänipa. Edæ Wængonguü tömänäni ïnänite wadete godö cæcä ate tömänäni wampo pönencædäimpaa."

⁵ "Në gänë pönente ædæmø cæte quëwénäni iñömö tömänäni nanni watapæ toquinque edæ inguipoga tömämæ ænique awënëidi baï bacædäimpaa."

⁶ "Wængonguü nö pöni nänö entawenö baï adobai entawencæboimpa, ante æcäno cængui cæñente baï wæda, æcäno tepæ gæwænte baï wæda tömänäni iñömö nanni watapæ toquinque wædänipa. Edæ tömänäni tömo cænte baï Wængonguü nänö nö entawenö ænte ædæmø entawente tocædäimpaa," ante Itota apænecantapa.

⁷ "Wadäni quëwencædäimpaa, ante në godö waadete waa cædäni iñömö tömänäni nanni watapæ toquinque cædänipa. Edæ mänömai në cædäni ïnänite wadäni wæætë, Quëwencæmïnipa, ante näemæ apænedinque godö waadete waa cæcædäimpaa."

⁸ "Mimö ñao baï në entawenäni iñömö tömänäni nanni watapæ toquinque edæ Wængonguü ingante do acædäimpaa," ante apænecantapa.

⁹ "Guëadö guëa piñämaï iedäni, ante në wææ wææ änani iñömö tömänäni nanni watapæ toquinque edæ wææ änänipa. Tömänäni ïnänite wadäni edæ, Minitö Wængonguü wëñämïni imïnipa, ante do apænedäni èñente tocædäimpaa."

¹⁰ "Nö cædäni beyænque wadäni piñte pänani në wæwénäni iñömö edæ tömänäni nanni watapæ toquinque wæwénänipa. Tömänäni öönäde Awënë Odeye nempo nanni quëwenguünö edæ do éädänipa."

¹¹ "Wadäni botö beyæ piñinque mimitö imïnite babæ ante änänitawo. Minitö imïnite edæ togænte pänänitawo. ïnique edæ muni watapæ toquinque impa. Ayæ, Në wiwa cæmïni imïnipa, ante wadäni piñte ånewénäni wæmlini ïnique edæ muni watapæ toquinque impa. ¹² Edæ, Öönäde mönö ænguünö ante nanguü ongompaa, ante pönëninqe mimitö ñwo wadäni nanni piñte cæyedë incæ watapæ toedäni. Edæ mimitö imïnite piñte pänani baï mimitö ayæ dæ äñedë Wængonguü beyæ në apænegacäinäni ïnänite adobai piñte pangadäimpaa, ante toquenë wæwémïni," ante Itota odömonte apænegacäimpaa.

*Cati baï imïnipa. Ñao baï imïnipa, ante
(Mäadoco 9.50; Odoca 14.34-35)*

¹³ Godömenque apænedinque Itota, "Minitö iñömö inguipoga quëwénäni beyæ cati quïmonte cæi baï inte ongompi. ïnique mimitö cati baï yæpæ èmonte baï iñömini inte wæætë edæ nongæmonte baï badämäi iedäni. Cati iñömö yæpæ èmönämaï nongæmonte ba adinque edæ æbänö cæte wæætë yæpæ waa èmonguü. Waa impa cænguünäni anguënë. Iñæmpa wido cæte nanni piñä gäwate cægonguünque babaimpa," ante odömonte apænecantapa.

¹⁴ Ayæ, "Ñao baï èmönäni inte mimitö iñömö edæ inguipoga quëwénäni beyæ tica ènente baï cædinque, Edonque acædäimpaa,

ante cæmīni ìmīnipa. Änanquidi tæiyænäni mænonte quëwëhäni ìnique edæ ædö cæte wë womonte inguïi. Edæ edonque abaimpa. ¹⁵ Waocä ædö cæte ti wodönote godö cængænë boo cæcaquingää anguënë. Edæ, Mönö quëwencabo edonque acæimpa, ante cædinque waocä ti wodönodinque wænöménacapaa cō cæcä ate edonque bæco aquinäni. ¹⁶ Minitö guiquenë, Wadâni mönö waa cædinö adinque mönö Mæmpo öönædë në quëwengä ñäö bai tömengä nänö èmönö ante waa ate apænecædânimpa, ante cædinque cöwë ñäö bai pönéninque waa cæte quëwëedäni,” ante Itota odömonte apænecantapa.

Wængongui nänö wææ angaïnö ante

¹⁷ Ayæ ïmai ante godömenque odömonte apænecantapa. “Wængongui, ïmai cædâni, ante Möitee wodi ingante angä èñeninqüe tömengä nänö wææ yewæmongainö ante ayæ Wængongui beyæ në apænedâni nani yewæmongainö ante minitö, Mänöö ante Itota wido cæcæte ante pongampa, ante ædö cæte pönémñii. ïnæmpa wii wido cæcæte ante pönimo inte botö töménâni nani angaïnö bai ìnique cæbo bacæimpa, ante pömo imopa. ¹⁸ Edæ nawiangä ämopa. Inguipoga tönö öönæ ìnique baganca Wængongui, ïmai cædâni, ante nänö wææ angaïnö ïnonte adodeque pöni wë womonte badämäi ingæimpa. Edæ guiyä tænoncaï incæ picæ yewæmönï incæ adodeque cöwë wadæ cædâmaï ïnonte tömengä nänö angaïnö bai tömänö adodö ìnique cæte bacæimpa. ¹⁹ Ìnique Wængongui nänö wææ angaïnö ante æcänö adodeque pöni ante èñenâmaï cæda ïnöö tömengä ïnöö edæ öönædë Awënë Odeye nempo quëwengä incæte önonganque pöni inguингänö anguënë. Ayæ adobaï Wængongui nänö wææ angaïnö adodeque pöni ante odömöninqüe, Mänine ante èñenâmaï cædâni, ante æcänö odömonte apæneda tömengä ïnöö öönædë Awënë Odeye nempo quëwengä incæte önonganque inguингänö anguënë. Wæætë mänöö Wængongui nänö wææ angaïnö ante në èñente cædinque æcänö adodö ante odömonte apæneda guiquenë tömengä wæætë öönædë Awënë Odeye nempo quëwëinque ñænængä pöni inguингänö anguënë. ²⁰ Incæte minitö ìmînate ïmai ämopa. ïmai cædâni, ante nani wææ yewæmongainö ate në odömönäni nani cægancaque nö cæmîni incæte Paditeoidi nani cægancaque nö cæmîni incæte minitö wii godömenque nö cæmîni ìnique minitö edæ öönædë Awënë Odeye nempo ædö cæte guuite quëwëmaïñii,” ante Itota odömonte apænecantapa.

*Pünte näni änö ante Itota odömonte apænecampa
(Odoca 12.57-59)*

²¹ Mänömaïnö ante apænedinque Itota godömenque odömonte apænecantapa. “Möitee wodi ïnöö, ‘Wacä ingante godö wænönâmaï ie. Në wænongä nänö apænte pante wæquinque impa,’ ante dodâni ïnâni tömengä nänö wææ angaïnö ante müntö ïnöö do èñeninqüe Ao ämînitawo. ²² Botö ïnöö edæ godömenque ante nö ämopa. Nani caipæ ïnöñâni æcänö tömengä töniñacä ingante püña ïnöö tömengä nänö apænte pante wæquinque cæcampä. Ayæ tömengä töniñacä ingante æcänö, Èñenâmaï ìmipa, åna edæ tömengä ingante në Apænte nani Äincabo weca nänö panguinque ænte gönönçædânimpa. Edæ wacä ingante æcänö, Bitö mümö ömædëmi inte wii èñencædö, ante në åna ïnöö tömengä tadömgadænguipo gonga bæcøyöö nänö wido cæquinque angampa töö,’ ante Itota apænegacäimpa.

²³ Ayæ, “Mänömaï beyæ bitö, Wængongui quï, ante nani iya täimoga godoncæte ante tæcæ cædinque, Å, botö töniñacä ingante edæ wænæ wænæ cæbo püngampa, ante pönëmi ìnique, ²⁴ bitö godonguincoo nani iya täimoga gäåñë ñöñöñinqüe bitö töniñacä weca tåno gote nö apæneyömi münatö güea piyænë cæmîna ate bitö ïnöö adodö ponte godöe,” angantapa.

²⁵ Ayæ, “Bitö ìmite në pünte cæcä ïnöö në apænte anguñâni weca gönönçæte ante ænte idömæ goyongä bitö tömengä ingante waa apænebi èñeninqüe tömengä wæætë piyænë cædinque ee abaingampa. Edæ taadö godinque güea waa apænedinque piyænë cædâmaï ìmîna ìnique tömengä ïnöö në awënë apænte anguñgä weca ænte mäocä gobäimpa. Ayæ awënë në apænte angä ingante pædæ godongä æninqüe tömengä bitö ìmite wæætë wææ wängä ingante angä èñeninqüe tömengä wæætë bitö ìmite bæi ongonte do tee mönebaingampa. ²⁶ Tee möneca ìnique edæ bitö godonte æinta tömanta pöni pædæ godonte tabäimpa, ante ämo èñëmaïmipa,” ante Itota apænegacäimpa.

Nani godö towëmämo ante Itota odömonte apænecampa

²⁷ Ayæ apænedinque, “Möitee wodi, ‘Bitö nänöögængä ïnämaï ïnongannte bitö godö mönâmaï incæbiimpa,’ ante nänö wææ angaïnö ante èñeninqüe minitö Ao ämînitawo.

²⁸ Botö godömenque apænedinque nö ämopa. Onquiyængä ingante wîwa toinente adingä ïnöö tömengä nänöögængä ïnämaï ïnongannte do godö monte bai mîmö dobæ wentamö entawengampa.”

²⁹ Ayæ, “Bitö tömëmö ïnö incæ adinque wænæ wænæ toinente babi ìnique tömëmi

adimō incæ o togæmonte baï cædinque wénæ wénæ bitö cædinö ante wido cæbi waa ïmaimpaa. Wæætë bitö wénæ wénæ adimö wido cædämäi ïnique bitö baö tömäo tadömengadænguipo wido cæte baquïnö anguënë. ³⁰ Adobaï bitö önompoca tömämë inö incæ wénæ wénæ cædämäi inte tömëmi cædimö incæ aa wi æmpote baï cædinque bitö wénæ wénæ cædinö ante wido cæbi waa ïmaimpaa. Edæ a wi æmpote wido cædämäi imi ïnique bitö baö tömäo tadömengadænguipo wido cæte baquïnö anguënë,” ante Itota apænegacäimpa.

Näni pämænte wædö ante Itota odömonte apænecampa
(Määteo 19.9; Määdoco 10.11-12; Odoca 16.18)

³¹ Godömenque odömonte apænedinqe Itota, “Ayæ, ‘Onquiyængä ingante æcänö pämæñëna tömengä iñömö yewæmointa ænte yewæmöninque, Bitö imite æmæwo pämæmopa, ante yewæmonte onquiyængä ingante godongä æncæcäimpa,’ ante dodäni näni angainö ante do ïñeninque Ao äminitawo. ³² Botö edæ wadö ante iñmai ante nö ämpa. Onquiyængä awämö todämäi ee quèwèlongante tömengä nänögængä godö pämængä ïnique onquiyængä nö towengä nänö baquinque wacä ingante godö möwengampa. Ayæ onquiyængä pämænte goyongä wacä onguïnængä tömengä ingante godö möninque adobaï nö towengä bacampa, ante apænebo èñëmaimipaa,” ante Itota apænegacäimpa.

Cowé baquïnö anguënë, ante näni änewënö ante

³³ “Ayæ wæætë edæ, ‘Botö Wængonguï cowé quèwengä baï botö ånö cowé baquïnö anguënë, ante ämi ïnique Wængonguï èñengä beyænque bitö åñinö ante cowé cædinque bitö wadö cædämäi incæbiimpa,’ ante Möitee wodi dodäni inänite angacäimpa. Minitö iñömö tömengä nänö wææ angainö ante ïñeninque Ao äminitawo. ³⁴ Botö wadö ante nö ämo èñeedäni. Edæ mäninö, Botö ånö nöingä baquïnö anguënë, ante änämäi iedäni. Ayæ mäninö ancæte ante mimitö Wængonguï èmowo ante apænedämäi imini incæte mimitö, Oönæ tæi ongö baï impa, ante apænedämäi iedäni. Iñæmpa, Oönæ, ante ämipi inique mimitö Wængonguï ööñadæ waa pöni nänö contayömö ante apænebaimini apa änewëmipi. ³⁵ Ayæ Wængonguï èmowo ante änämäi ïnique mimitö, Iñæca cowé ongö baï botö ånö cowé baquïnö anguënë, ante adobaï apænedämäi iedäni. Iñæmpa, Iñæca, ämipi inique mimitö Wængonguï pi cæwate nänö ongoñömö ante apænebaimini apa änewëmipi. Ayæ, Eedotadëe cowé ongö baï botö ånö cowé baquïnö anguënë, ante

apænedämäi iedäni. Iñæmpa Eedotadëe iñömö mönü Tæiyæ Awënë Odeye ongongä apa änewëmipi. ³⁶ Ayæ adobaï, Botö ånö nöingä baquïnö anguënë, ancæte ante bitö, Tömëmo ocabo tæi ongö baï impa, ante muni ännewënö ante änämäi ie. Iñæmpa bitö ocaguï wentamö encabi ïnique bitö ædö cæte adoguinque pöni godö cæbi näämänta baquïi. Ayæ näämänta encabi ïnique bitö ædö cæte adoguinque pöni godö cæbi wentamö baquïi anguënë. ³⁷ ïnique mimitö Ao äñëmipi inte ‘Ao’ änique mäninque äedäni. Ayæ edæ Baa äñente wædinque ‘Baa’ änique edæ mäninque äedäni. Godömenque änique mimitö edæ nö wïwa cædongä angä beyænque ämipi töö,” ante Itota odömonte apænegacäimpa.

Näemæ wénæ wénæ näni cædö ante
(Odoca 6.29-30)

³⁸ Ayæ godömenque odömonte apænedinqe Itota, “iñmai ante dodäni näni angainö ante èñeninque Ao äminitawo. ‘Bitö godö cæbi beyæ wacä awinca tæigæmonganä bacä ïnique tömengä näämäe cæcä beyænque bitö awinca adobaï tæigæmomi bacæbiimpa. Ayæ bitö godö cæbi beyæ wacä bagatä tobæ gogacä ïnique tömengä näämäe cæcä beyænque bitö baga adobaï tä tobæ gogacæbiimpa.’ ³⁹ Botö wæætë wadö ante nö ämo èñeedäni. Në wïwa pöni cæcä ingante näämäe cædämäi iedäni. Edæ wacä bitö tömempaga inö pöni tamongä wædumi inte bitö wæætë æmæmpaga inö dadi èmæmonte ee ongömi wæætë tamongä. ⁴⁰ Ayæ wacä, Bitö imite nö apænte angä weca ænte godinque botö bitö weocoo æncæboimpa, ante cæyongä bitö mänincooqe tömengä ingante pædæ godömenque wacoo bitö yabæ mongæncoco töönö ee abi ö æncæcäimpa. ⁴¹ Ayæ wacä bitö imite, Bado, mäninanca mongænte mäobi goboe, angä èñeninque bitö tömengä nänö äninganca mäobi goyongante ayæ adoganca godömenque mongænte mäobi gocä. ⁴² Ayæ nö, Pöñömi æmoe, angä ingante godömi ængä. Ayæ wacä, Bitö quinca pöñömi ænte cæte ate wæætë pöñömo æ, ante nö angä ingante bitö þæ gompodämäi incæbiimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Në pünte änäni inänite waadete cædäni, ante
(Odoca 6.27-28, 32-36)

⁴³ Ayæ apænedinqe Itota, “Minitö dodäni näni angainö ante do èñeninque edæ Ao äminitawo. Tömënni iñömö, ‘Bitö guiidengä ingante waadete cæe,’ änique edæ, ‘Në püngä ingante näämäe pünte cæe,’ ante wææ änänitapa. ⁴⁴ Botö iñömö edæ wadö ante nö ämo èñeedäni. Minitö iminitö nö pliinte cædäni inänite mimitö wæætë

waadete cædäni. Ayæ münitö ïmïnite në togænte pänäni beyæ ante Wængongü ingante apæneedäni.⁴⁵ Mänömaï cædinque münitö mönö Mæmpo öönäde në quëwengä wëñämïni bacämïnimpa. Edæ në wiwa cædäni beyæ incæ në waa cædäni beyæ incæ Mæmpo Wængongü angä nænqe tamompa. Ayæ në nö cædäni beyæ incæ në nö cædämaï ïnäni beyæ incæ Wængongü angä cöönæ cæpa.⁴⁶ Münitö guiquenë münitö ïmïnite në waadetedäniique ïnäniite waadete pönemini ïnique münitö mïni cædinque beyæ ante dicæ paga ængümlinyaa. ïnæmpa odömäno awenë beyæ në awenäni incæ münitö waadete pönenganca adoganca cædinque töménäni ïnäniite në waadete pönendäniique ïnäniite waadete pönendäniipa töö. Bitö godömenque cæbitawoga.⁴⁷ Ayæ münitö töménäniique ïnäniite waadete apænedinqe münitö dicæ godömenque cæmïniyya. ïnæmpa wadäni në, Nämä cæte quëwenguimo, ante në ëñenämäi cædäni incæ mini cædö bai adoganca cædäni apa quëwemini.⁴⁸ Mönö Mæmpo öönäde quëwengä në nö waa cædongä ingä bai münitö adobaä cædinque picämïni badinque nö waa cæte quëwëedäni,” ante Itota odömonte apænegacäimpa.

6

Æbänö cæte waa cæquü, ante Itota apænegampa

¹ Itota ayæ godömenque iïmaï ante odömonte apænegacäimpa. “Münitö edæ, Wængongü nänö änö ëñente nö cæbote, ante cæmïnitawo. ïnique münitö, Waodäni botö imote waa acædäniipa, ante änämäi inte wii waodäni ayönäni cædinque waa cædäni. Edæ, Waodäni botö imote waa acædäniipa, ante pönendäniique cæmïni ïnique mönö Mæmpo öönäde në quëwengä iïnömö münitö cædi beyæ wæætë pönönämäi îmaingampa,” angantapa.

² Ayæ, “Wadäni në wadö ante wadö cædäni guiquenë, Ömaadäni inte në wædäni qui, ante pædæ godoncæte ante cædinque, Botö æbänö waa pöni cæboo, ante töménäni ponte waa acædäniipa, ante pönente todompeta nänï ancadeca we we öönäniipa. Töménäni münitö odömöincöne go guuite ongoinque ayæ taadö gote cægöninque, Botö waa pöni cæbo aedäni, ante yedæ änäni ëñente godongämæ pönäni ate töménäni töménäni ayönäni godonäniipa. Bitö iïnömö töménäni nänï, Pöno waa acædäniipa, wædö bai wædämäi inte edæ pæ wëenëtete godö. Töménäni waodäniique godö waa adäni ñenique mänique ñenäniipa. Wængongü guiquenë waa adämäi incæcäimpa. Näwangä ämopa.³ Bitö iïnömö, Ömaadäni inte në wædäni qui, ante godoncæte ante cædinque

bitö guidengä eyequei pöni ongongä incæ adämäi incæcäimpa, ante wææ cæ. ⁴ Mänömaï wææ cædinque awämö godömi æncædäniipa. Mänömaï cæbi adinque bitö Mæmpo në wëmö iïnömö në acä ïnongä inte awämö bitö godöni ante wæætë eyepæ pönongä æncæbimpa,” ante Itota angacäimpa.

Wængongü ingante æbänö apænequü, ante Itota apænegampa
(*Odoca 11.2-4*)

⁵ Ayæ godömenque apænedinqe, Itota, “Wadäni Wængongü ingante apænedinqe nämanque ante nänï cæbail münitö iïnömö wii adobaïnö ante Wængongü ingante apæneedäni. Mäninäni guiquenë, Botö apænebo adinque waodäni pöni waa acædäniipa, ante pönewenique münitö odömöincöne go guuidinqe næ gongæningue Wængongü ingante apænedänipa. Ayæ töménäni nänï quëwëñömö ñænqedæmpo iïnömö gote næ gongæningue Wængongü ingante apænedänipa. Näwangä ämopa. Töménäni waodäniique godö waa adäni ñenique mänique ñenäniipa. Wængongü guiquenë waa adämäi incæcäimpa.⁶ Bitö iïnömö tömëmi oncöne guuite odemö tee mönedinqe mönö Mæmpo në awämö quëwengä ingante apænee. Mänömaï cæbi adinque bitö Mæmpo wëmö iïnömö në acä ïnongä inte awämö bitö cædöni ante wæætë eyepæ pönongä æncæbimpa,” ante Itota odömonte apænegantapa.

⁷ Ayæ, “Nämä cæte quëwenguimo, ante në änäni ñonque nänï tedewënöö bai tededämäi inte münitö nö cædinque Wængongü ingante apæneedäni. Töménäni iïnömö, Wantäpiyæ tedeo beyænque Wængongü ëñencæcäimpa, ante babæ ante pönénique ñöñöneque tedewënäniipa cæmïni.⁸ Münitö iïnömö edæ töménäni ñöñöneque tedete nänï cædö bai edæ cædämäi iedäni. ïnæmpa mönö Mæmpo ingante apænedämäi iïnömonte tömengä mönö angüinö ante wëenënedë do ëñengä apa tedewëmini.⁹ ïnique edæ iïmaï ante Wængongü ingante apæneedäni. Mönitö Mæmpo në öönäde quëwëñömi inte ëñëmi.

Bitö èmowo Tæiyæ Waëmò èmomi adinque münitö bitö èmowo ante waa adinque apænemöniipa.

¹⁰ Bitö öönäde Awënë në ingäimi inte ingipoga Awënë Odeyebi edæ bitö baquinque quingæ pöe.

Öönäde owoðäni ëñente cædäni bai ingipoga adobaï bitö änö ante edæ ëñente cæte bacæimpa.

¹¹ Mönitö ïmönite bitö, Cængüü, ante iïmö iïnö iïnö bitö pönöni ñöwoönæ incæ eyepæ pönömi ænte cæmönie.

12 Mönitö ìmònite nē waa cæquënénäni inte pönö wënæ wënæ cædäni adinque mönitö godö ñimpo cæmöni quëwënäni baï bitö nē panguëñemi incæ adobaï cædinque

mönitö nē waa cæquënémöni inte wënæ wënæ cæmöni adinque pönö ñimpo cæbi quëwëmönie.

13 Ayæ mönitö wënæ wënæ cæñente wædö ante bitö pönö wææ cæbi ate mönitö taadö oda cædämäi inte wënæ wënæ cædämäi incæmönimpia.

Edæ nē wiwa cædöngä nempo ongonte wæyömönite bitö gä peyæmpote æmi quëwencæmönie, ämönipa.

Tömëmique edæ Awënë Odeye tæi piñëmí ñöömi mönitö bitö nempo ongömönipa. Nämä ñää bai entawëmi inte bitö cöwë tæi èmömi ñöömi ìmipa.

Amëe, ante, Nåwangä impa, ante apænemönipa.

Mänömainö ante Wængongü ingante apæneedäni,” ante Itota odomonte apænegacäimpa.

14 Ayæ godömenque odömonte apænedinqe Itota ìmaiñö ante apænegacäimpa. “Minitö ìmìnite wënæ wënæ cæyöñänite mönitö godö ñimpo cæmini ìnique mönö Mæmpo nē öönädé quëwengä adobaï mönitö wënæ wënæ cædinö ante pönö ñimpo cæcä quëwëmäimipa. 15 Wæætë mönitö waodäni nāni wënæ wënæ cædinö ante ñimpo cædämäi ìmini adinque edæ mönö Mæmpo adobaï mönitö wënæ wënæ cædinö ante ñimpo cædämäi inte pönö piñcæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Wængongü beyæ ante æbänö cænämäi i, ante

16 Ayæ odömonte apænecantapa. “Wadö ante nē wadö cædäni guiquënë ìmai ante mä pönëniñque cædänipa. Wængongü beyæ ante ee ate cænämäi inte botö wæwente baï èmomo adinque wadäni botö ìmote waa acædänimpia, ante awinca nämönänipa. Minitö ñöömi Wængongü beyæ ante cædinque ee ate cænämäi ìmili ìnique tömënäni nāni cæbaï cædämäi iedäni. Wæætë nämönämäi inte Wængongü beyænque ante cænämäi iedäni. Nåwangä mönitö ìmìnite àmopa. Tömënäni waodäniqne godö waa adäni ænique mäninque ænänipa. Wængongü guiquënë waa adämäi incæcäimpa. 17 Bitö guiquënë Wængongü beyænque ante ee ate cænämäi inte cæbi ìnique awinca ñä mëmonte ayæ ocabo öni pæcate cæe. 18 Bitö ee ate cænämäi ìmì ìnique, Waodäni edonque acædänimpia, ante änämäi inte wæætë, Mæmpoque acæcäimpa, ante mänömaï cæe. Bitö mänömaï cæbi adinque mönö Mæmpo nē wëmö ñöömi quëwengä ìnongü inte wëmö ñöömi edonque

adinque awëmö bitö cædinö ante wæætë eyepæ pönongä aencæbiimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Öönædë mïni waa pönï manguincoo ante (Odoça 12.33-34)

19 Godömenque odömonte apænedinqe Itota, “Tömëmo mäincoo, ante mancæte ante wædinque mönitö inguipogaque cayæ cænte to tamonte ñöömi cabø të gæte da wënamäi iedäni. Edæ nē ö ænäni bæ tate nāni ö ænguinque inguipogaque da wëmîni apa quëwëmini. 20 Öönædë ongoncoo guiquënë to tamönämäi impa. Cayæ guidämäi i ìnique mäincoo wodämäi ongompa. Ayæ nē ö ænguñäni adobaï mäniñöömi bæ tate guidämäi ìnäni ìnique mäincoo cöwë wë wodönämäi ee ongompa. Ìnique, Waadete mïni cædincoo cabø të gæte baï cædinque mönitö öönædë waa pönï incoo mïni ænte manguinque ñöömi ñöömi waodäni ìnärite waadedinqe ee cæedäni. 21 Edæ waa pönï mönitö mäincoo ongöñöömi mönitö mäniñöömi adoyömö quëwencæte ante wæmîni ìmipa, ante adinque botö mänömainö ante apænetabopa,” ante Itota odömonte apænecantapa.

Awinca wainca mönö èmönö ante (Odoça 11.34-36)

22 Ayæ odömonte apænedinqe, “Baonga quëwëniñque mönö edonque adinque cæcäimpa, ante mönö awinca èmömompia. Ìnique awinca wainca èmonte edonque ate baï bitö mümöno adobaï ñää entawëniñque, Nö cæbote, ante pönëni ìnique bitö baonga nö cæte quëwëmäimipa. 23 Wæætë edæ awinca wii wainca èmöninqe adämäi inte baï wentamö entawëmi ìnique bitö, Wiwa cæbote, ante mümöno pönëñömite bitö baonga wiwa cæbäimpia. Edæ mümö ñää entawëñömi wentamö ba ìnique bitö quëwengüñämäo mæ mämonte baï baqüñö anguënë,” ante Itota apænecantapa.

Wængongü beyæ cædinque mäincoo beyæ cæqui (Odoça 16.13)

24 Ante apænedinqe Itota ayæ odömonte apænecantapa. “Mënaa awëñëna bayöñate waocä ñöömi mënaa awëñëna nääna äñö ante ædö cæte èñente cæquingää. Íñæmpa adocanque ingante piñinque tömengä waca ingante waadebaingampa. Wæætë ìngä miñä tee empo godinqe tömengä mäningä ingante edæ wiwa adinque èmô cæte gobængampa. Minitö adobaï Wængongü beyæ ante nê cæmini inte ædö cæte mäincoo beyæ ante cæte quëwengüñämii,” ante Itota angacäimpa.

*Mæmpo Wængonguï mönö ïmonte aa-campa, ante
(Odoca 12.22-31)*

25 Äninque, Itota ayæ godongämæ odömonte apænedinque, "Mänömaï beyæ botö münitö ïmînîte ïmai ämopa, angantapa. Münitö inguipogaque mënî quëwengümämô ante wædämäi iedäni. Cængü bequï ante ayæ weocoo ante wædämäi iedäni. Cængü cænte beyænque mönö dicæ quëwëmongaa. Weocoogue mönö mongänö beyænque dicæ quëwëmongaa. Mönö quëwëmämô ïñömö godömenque impa. 26 Ayamöidi awænæca nê cæwodäni ïnänite aminitawo. Tömänäni dicæ tömämö minte pæ ate tä pete daga wente mänämíyaa. Incæte mönö Mæmpo öönadë quëwëngä ìnte wæætë tömänäni ïnänite eyepæ godongä cænäni aedäni. Münitö guiquenë ayamöidi ïnämäi ïñömînîte Wængonguï münitö ïmînîte godömenque waa adinque eyepæ pönongä cænte apa wæwëmîni. 27 Edæ Wængonguï nänö anganca quëwengüenämîni inte münitö, Wantæ iñno incæ godömenque quëwëmote, ante wæwëmîni incæte edæ ædö cæte nämä cædinque godömenque wantæpiyæ quëwengümîni."

28 Äninque Itota godömenque odömonte apænecantapa. "Ininque münitö, Weoccoo quincoodö wëñaquï, ante pönente quïnante wæwëmîni. ïñæmpa ongaicoo òmædë pæ iñömö weocoo ante daque daque dadämäi inte wodonte tñämäi tömenque pæ aedäni. 29 Incæte Awëné Tadömöö wodi waëmoncoo pöni ëñagagaingä incæ wii ongai bai ëñagacäimpa. Ongai iñömö godömenque waëmö pöni ènodänipa. 30 Gaguimä ïñömö ïñomö ate edæ gongapamö guitodonte tangunque pæ incæte ñòwoonæ Wængonguï pönongä waëmö wëñate ènopä. Ininque, Waëmö èñodö nê pönongä inte Wængonguï mönö ïmonte godömenque eyepæ pöni pönongä ænte wëñacäimpa, ante pönemînyaa. 31 Ininque münitö, 'Quïmönö impa cængümöö,' ante, 'Quïmënö impa bequïmöö,' ante ayæ, 'Quincoodö impa wëñaquïmöö,' ante pönëninque guïñente wæwënämäi iedäni. 32 Mänö ante wadäni nê èñenämäi ïnäni näni cabo näni cabo wædäni incæte münitö guiquenë. Mönö æñinte wædö ante mönö Mæmpo iñömö edæ do èñengampa, ante pönëninque edæ guïñente wædämäi incæminipa. 33 Wæætë edæ, Wængonguï Awëné Odeye nempo quëwencæboimpa, ante nanguï cædinque münitö, Tömengä nö cæte näni waa quëwënö bai adobaï nö cæte waa quëwencæboimpa, ante adobaï nanguï cædäni. Mänömaï quëwencæte ante tåno wæmîni adinque Mæmpo Wængonguï mäninö ante do edæ eyepæ pöni pönongä ñòwoonæ mänincoogue

mïni wædö ante adobaï eyepæ pönongä æncæminipa. 34 Mänömaï iñinque, ïñomö ate æbänö cæquï, ante guïñente wædämäi iedäni. Edæ ïñomö ate mäninö ante pönëninque eyepæ pönente inguimpa. Ininque münitö, Nòwoonæque æbänö cæquï, ante guïñente pönëninque mäninganca pönente quëwëedäni," ante Itota odömonte apænegacäimpa.

7

*Wadäni ïnänite apænte änämäi iedäni, ante
(Odoca 6.37-38, 41-42)*

1 Mänömaïnö ante odömonte apænedinque Itota godömenque apænegacäimpa. "Münitö wacä ingante, Wëna wëna imipa, ante apænte änämäi iedäni. Edæ mïni apænte wæquinque münitö wadäni ïnänite apænte ämînipa. 2 Münitö wadäni ïnänite tee manté godöminî näni ænganca wæætë adoganca pönönâni æncæminipa. Ayæ mïni apænte anganca adoganca apænte änâni wæcæminipa. 3 Bitö tönïnacä wædænque wëna wëna cæcä iñlongante bitö guiquenë nanguï bitö wëna wëna cædinö ante pönënämäi inte quïnante tömengä ingante piûnte änewëmii. Tömengä edæ awinca guiyä mæ owo èmongä bai entawente wæyongante bitö wæætë awæmpa wææ èmongä bai wææ entawëmi inte ædö cæte ate bai tömengä ingante apænte ämii. 4 Edæ tömëmi awinca awæmpa wææ èmone bai bitö wëna wëna adimö èmomi inte bitö tönïnacä ingante, 'Biwi, bitö awinca guiyangä mæ owo bai ate æ wimõmoe,' ante edæ abipa diyæ æ wimonguïmii. 5 ïñæmpa wadö tetede wadö cædömi inte bitö edæ tömëmi awinca awæ wææ ongomba tåno wido cæte ate edonque adinque bitö tönïnacä awinca guiyä mæ owodö æmoncæbiimpa."

6 Äninque Itota godömenque apænedinque, "Guintaidi ïnänite, Tömänäni cængü, ante tæiyæ waëmö cængü godonänitawo. Edæ godonämäi ïnäni bai münitö adobaï Wængonguï nänö tæiyæ waëmö apænedö ante nê Baa änäni ïnänite apænedämäi iedäni. Ayæ odæ wængänäidi weca waodäni wamoncoo waa pöni èmoncoo wææntodönämäi ïnäni bai münitö adobaï Wængonguï beyæ waa pöni näni apænegainö ante nê èñente cædämäi ïnäni ïnänite apænedämäi iedäni. Edæ odæ wængänä püñä gäwa baö wänä ñante bai cædinque tömänäni èñenämäi inte cædinque dadi èmænte tömämîni baö wangö pocænte bai püñamänipa, ante münitö apænedämäi ñine cædäni," ante Itota apænegacäimpa.

*Pönömi cæmoe, ante mönö angæimpa, ante
(Odoca 11.9-13; 6.31)*

⁷ Ayæ apænedinque Itota, “Pöönömi æmoe, ante në angä baï cædinque münitö müni ænguinö ante Wængonguu ingante apæneedäni. Æyömöñ ii, ante në diqui diqui mingä baï cædinque münitö, Æbänö ii, ante ædämö ëñencæte ante Wængonguu ingante wede pönente apæneedäni. Odemö münitö beyæ wi ænecaëmpa, ante aa pecä baï cædinque münitö, Æbänö cæquimoo, ante ëñencæte ante Wængonguu ingante nanguü apæneedäni. ⁸ Edæ, Pöönömi æmoe, ante në änani iñömö edæ do ænänipa. Në diqui diqui münni adobai do adänipa. Ayæ odemö ponte në aa pedäni tömënäni näni guiquinque edæ do wi ænete baï bacëimpaa.”

⁹ Ayæ, “Bitö waobi iñömi inte ëñëmi. Bitö wëñængä cængü ante päö angä ëñëinque bitö dicæ dicaque pæde godömiyaa. ¹⁰ Gæyæ angä iñinque bitö tæntæ incæ dicæ pædæ godömiyaa. ¹¹ Mïni waocabo në wiwa cædömini incæ, Quïñö waa i, ante ëñëinque münitö wëñænäni iñänite waëmoncooque godömini ænänipa. Iñinque mönö Mæmpo öönadë në quëwengä iñömö në änani iñänite waëmoncooque ante godömenque pönongampa,” ante Itota odömonte apænecantapa.

¹² Ayæ, “Minitö, Waodäni botö imote waa cædäni æninque waa tobaïmopa, ante wæmäintawo. Iñinque mïni ante wædö baï ante münitö tömënäni iñänite adobai waa cædäni. Mäninonque ante wææ ancæte ante dodäni, iñmai cædäni, ante wææ angadänipa. Ayæ Wængonguu beyæ në apænedäni adodö ante ancæte ante yewæmongadänipa. Iñinque botö änö baï cædinque münitö tömënäni näni angainö baï do edæ cæbäimipi,” ante Itota odömoncæte ante apænecantapa.

Odemö guiyänemö ante (Odoca 13.24)

¹³ Itota godömenque odömoncæte ante iñmai apænecantapa. “Minitö guiyänemö guuidinque quëwenguinö taadonque pöedäni. Wænguinö godö guiquinemö guiquenë yabæ iñö nænnænemö ongö adinque tæiyænäni önonque pö guuite edæ tömënäni näni wænguinque nænnænque godänipa. ¹⁴ Wæætë wædænque iñani guiquenë diqui minte guiyänemö adinque quëwenguinö gyiyanö guuite pönänipa,” ante Itota apænecantapa.

*Awæ æbänö iñæ, ante tömenca bete
ëñengæimpaa, ante
(Odoca 6.43-44)*

¹⁵ Itota ayæ godömenque odömonte apænecantapa. “Pancadäniya, Wængonguu beyæ në apænemöni imönipa, ante në babæ apænedäni iñönänite münitö gomö ate

tömënäni iñänite ëñenämäi iedäni. Tömënäni iñömö edæ mëñeidi baï iñäni incæ obega æmontai baï wëñate baï babæ cædänipa. Obega ee quëwënäni baï ee cæmöni imönipa, ante edæ babæ ante pönäni tamënedäni. ¹⁶ Edæ tömenca adinque münitö, Awæ æbänö iñæ, ante tä pete bete do ëñëmii baï, iñäni ædänidö iñänii, ante ëñencæte ante tömënäni näni cædünö adinque edæ do ëñencæmëimpaa.”

“Yowemö æncæte ante waodäni dicæ daa mongæwää tä pete ænäniyaa. Ligowæñeca æncæte ante waodäni dicæ wæntowää edæ tä pete ænäniyaa. ¹⁷ Waiwæ tömawæ wainca incapa. Baawæ wæætë baaca incapa. ¹⁸ Waincawæ incæ ædö cæte incaquü. Wæætë wïwa iñæ incæ ædö cæte wainca incaquü. ¹⁹ Awæ quïwæmenque wainca incadämaï i iñinque mäniwæ tömawæ mæ yete gongapamö guitodöñäni gonguinque fiñgæmpa. Tömënäni adobai näni gonte wæquinque babæ cædänipa. ²⁰ Iñinque, Awæ æbänö iñæ, ante tömenca adinque do ëñenämäi baï waocä näni cædö ante adinque, Tömengä æbänö ingäa, ante edæ do ëñencæmëimpaa,” ante Itota apænecacämpaa.

*Wü tömänäni öönadë guiiquänäni, ante
(Odoca 13.25-27)*

²¹ Ayæ godömenque odömonte apænedinque Itota iñmai apænecantapa. “Botö imote, Awëñë, bitö botö Awëñë imipa,” ante në tededäni näni tededö beyænque ædö cæte öönadë Awëñë Odeye ömæ guiiquänäni. Wæætë mönö Mæmpo öönadë quëwengä näni änö baï në cædingä iñömö tömenganque guicæcämpaa. ²² Iñinque bayonte pancadäniya botö imote, ‘Awëñë, Awëñë,’ äninqe, ‘Bitö beyæ apænegamöni ae, ancædänipa. Ayæ, Bitö èmowo apænedinque wëñæ inte wido cægamöni ae. Bitö èmowo apænedinque mönöti, Ate pönencædänipa, ante bamönengæ cædinque nanguü waa cægamöni ae,’ ancædänipa. ²³ Èñëninque botö wæætë, ‘Iñæmpa botö münitö imïnité cöwë adämäi inte tæcæ abopa. Në ëñenämäi cædimi intë botö weca ongönämäi gobäewedäni,’ ancæboimpaa,” ante Itota apænecacämpaa.

*Në mænöna iñate ante
(Mäadoco 1.22; Odoca 6.47-49)*

²⁴ Ayæ wæætë odömöninque Itota iñmai apænecantapa. “Iñinque edæ botö apænebo èñëninque në ëñente cædäni iñömö tömënäni waocä në ëñengä intë näni nö ëñente cæi baï cædänipa. Në èñengä iñömö tæémoncaa mænongampa. ²⁵ Tæémoncaa nanguü pæmænte pö incæte oncö tæémoncaa

mænonte ongö iinque ædö cæte cabænte bobænte guiquüi. Në ëñente cædäni iñömö mänïñömö mænongä baï inte todänipa.
²⁶ Wæætë botö apænebo ëñenique në ëñenämäi cædäni guiquenë töménäni iñömö waocä ocaï ömæcacä nänö ëñenämäi cæi baï cædänipa. Në ömæcacä iñömö èmöñaiya aquü iñömö mænongampa.
²⁷ Aquü iñömö mænongä ate cöönæ nanguï cæ ate æpæ eyede ante tapæmpa. Ayæ woboyæ nanguï pæmænte pö adinque mänincö öñonte ætæwo goquinque edæ do acapowate bogocæ tæ go wææmpa. Në ëñenämäi cædäni iñömö mänïñömö mænongä baï inte wædänipa," ante Itota odömonte apænegacäimpa.

²⁸ Mäninganca ante iinque apæneca ëñenique tömänäni, Quïnö baï angäa, ante guïñente wædinque,
²⁹ Wïi mönö imonte në odömonäni nänö odömonö baï tömengä iñömö në angä inte baï edæ godömenque nöningä ante odömongä ëñemompa, ante tedegadänipa.

8

Në baadingä ingante Itota wadæ caa-campa

(Määdoco 1.40-45; Odoca 5.12-16)

¹ Mänii änanquidi ongöinque iinque apænete wæængä adinque tæiyænäni tömengä miñä wæængadänipa.
² Tömengä miñä tee empote wææ goyönäni wacä baate ëñawengä iñongä inte eyepæ pö bee téninque Itota ònöwa gäanë ædæ wæænique apænecantapa.

—Awënë, Bitö Ao ämi inte wadæ caabi iinque botö waintai baabaipoma.

³ Äñongante Itota pædæ wææmpo gampo caadinque tömengä waintai edæ do baacantapa.
⁴ Itota edæ tömengä ingante,

—Botö æbänö cæboo, ante wadäni inäni mao apænedämai imäwe. Wæætë, Nåwangä impa, ante acædänipa, ante cædinque bitö, Wængongü quü, ante në godongä weca töingä godinque waintai bitö baadintai odömömi acæcäimpa. Ayæ Möitee wodi wææ ante nänö angaincoo baï ænte pöinque bitö waintai bitö baadï beyæ ante edæ, Wængongü quü, äñinque në godongä ingante pædæ godömi æncæcäimpa, ante Itota angacäimpa.

Capitää ingante në cæcä ingante Itota cæcä waa bacampa

(Odoca 7.1-10)

⁵ Mänii pöinque Capënaömö pö guiyongä odömäno tontadoidi awënë capitää incæ, Itota pönö cæcæcäimpa, ante apænecæte ante pongantapa.
⁶ Pöinque tömengä,

—Awënë, botimote në cæcä iñömö cömäingä badinque nanguï pöni nantate oncöni öñongampa cæbii.

⁷ Ante äñlongante Itota,

—Gote cæbo waa bacä ae.

⁸ Angä ëñenique,

—Awënë ëñëmi. Botö waëmö imopa diyæ bitö botö oncöni pö guiyquüi. Edæ bitö adoyömö ongöinque ämi iinque botö imote në cæcä waa bacæcäimpa.
⁹ Bitö iñömö Awënë Wængongü ingante në ëñente cædömi imi baï botö adobaï wacä awënë ingante në ëñente cæbo imopa. Iinque botö awënë éabo inte botö awënë beyænque ämo ëñenique tontadoidi wæætë guïñente wædinque botö änö ante ëñente cædänipa. Iinque adocanque ingante botö, Goe, ämo ëñenique edæ do gocampa. Wacä ingante, Pöe, ämo ëñente pongampa. Ayæ botö imote në cæcä ingante, Cæ, ämo ëñenique edæ do cæcampa.

¹⁰ Ante tontado capitää nanguï ëñengä intë apæneca ëñente wædinque Itota wæætë tömengä miñä tee empo pönäni inäni apænedinque,

—Minitö iminite näwangä ämopa. Mönö idægocabo iñömö mäningä wede pönenqä ingä baï adocanque incæ edæ dæ angä awædö, angantapa.
¹¹ Incæte iimainö ante apænebo ëñeedäni. Mönö wæmæidi Abadöö wodi Itæca wodi Aacobö wodi öönæde Awënë Odeye ææmæ ponte waa beyönäni edæ nænque tamönö gämænö quïwénäni tönö nænque guïidö gämænö quïwénäni iñömö idægoidi inämaï inäni incæ tæiyænäni adoyömö pöinque mönö wæmæidi tönö godongämæ becædänipa.

¹² Wæætë Wængongü Awënë Odeye ömæ në guiyquenäni guiquenë töménäni wëmö iñömö, nänì guingo imonte Yæ yæ wæyömö mänïñömö guitodonte wæquïnänidö anguënë.

¹³ Äninque Itota wæætë tontado capitää ingante,

—Nöwo wadæ goe. Bitö pönöni baï do bacæimpa.

Ante äñongä adoyedë Itota nänö änïñedë incæ awënë ingä në cæcä do waa bagacäimpa.

Pegodo nänöögængä badä ingante Itota cæcä waa bacä

(Määdoco 1.29-31; Odoca 4.38-39)

¹⁴ Ayæ Itota mänïñömö pöinque Pegodo oncöni pö guiyongä ayongä Pegodo nänöögængä wääñä daicawo gawænte mölmoga öñlongä acantapa.
¹⁵ Adinque tömengä önompo pædæ wææmpote bæi ongongä ate onquiyængä wæætë gancæ badinque aengæ gantidinque Itota beyæ pönö cæcantapa.

Nantate wæwëñäni ïnänite Itota cæcä waa badänipa

(Määdoco 1.32-34; Odoca 4.40-41)

¹⁶ Mänöñäne gäwadecæ ba ïnique wënæ töönö quëwëñäni tæiyæñäni ïnänite ænte pönäni adinque adodeque äninque Itota wënæ inte wido cæcantapa. Ayæ quiëmë quïmë nantate wæwëñäni ïnänite, Waa baedäni, angä waa badänitapa. ¹⁷ Itota mänömaï cæcä ïnique Wængongui beyæ né apænecä Itaiya wodi do ïimäi ante nänö angainö bai lïnque batimpa. “Mönö nantate wæwëmämo ö ænique mönö daicawoidi teemente gote mao wido cæte bai cædinque tömengä teemente wængä beyænque quëwëmö imompä,” ante Itaiya nänö angainö bai Itota cægacäimpa.

*Itota müñæ né goïnëna
(Odoca 9.57-62)*

¹⁸ Itota ïñömö, Tæiyæñäni godämæ gongænäni awædö, ante pönéninque tömengä müñæ né godäni ïnänite, Gåwapæ ðæmæ wedeca mantamini taoboedäni. ¹⁹ Änique ayæ ongöñongante wacä tömëñäni nänö wææ yewæmonganäo ante né adingä inte né odömmongä ïnongä inte Itota weca pöniinque,

—Awënë né Odömmomi eñëmi. Bitö aedömë gøyomite botö bitö müñæ pö gocæboimpa.

²⁰ Angä eñëninque Itota wæætë edæ,

—Babæ guintaidi ïñömö ontatodë mongui éädäni ïnänipa. Ayamöidi ongonta éädäni ïnänipa. Botö Waoo ënagaaimo guiquené mongui ñomoa imo apa ponçæ amii, ante Itota wææ apænegacäimpa.

²¹ Ayæ wacä tömengä èmïñængä incæ tömengä ingante,

—Awënë eñëmi. Botö tåno gote botö wæmpo wængä ate daga wente ate pömöe.

²² Äñongante Itota wæætë,

—Íñæmpa né wæwocadäni incæ tömëñäni guidëñäni wæñäni ate ee abi daga wencædänimpa. Bitö wæætë botö müñæ ee pöe, angacäimpa.

Itota angä eñente woboyæ æpæ næ gongæmpa

(Määdoco 4.35-41; Odoca 8.22-25)

²³ Mänii tao gocæte ante wipodë guiyangä tömengä müñæ né godäni godongämæ guidinque tömengä töönö tao godänitapa.

²⁴ Tao wogaa goyönäni woboyæ ïñontobæ nanguï pöni pæmæninque æpæ mængonta mængonta pöniinque gao gao goyonite wipo ñänæ ñänæ æi guidentapa. Itota ïñömö mö ñongantapa. ²⁵ Mö fñongä adinque tömengä töönö godäni ïñömö tömengä weca gote, Ömæmoncæcäimpa, ante tao cædinque,

—Awënë, bete wæncæ cæmomopa cæbii.

²⁶ Ante äñönäni,

—Mini pönëegade, quïmæ guïñëwëmënni.

Änique tömengä ængæ gantidinque, Woboyæ pæmænämäi ïmäwe. Gåwapæ incæ cædämaï næ gongæmäwe, angä eñente woboyæ pæmænämäi ïñö gäwapæ incæ næ gongæninque ñancæ ñancæ gongæmænimpa. ²⁷ Äñongä tömëñäni ancai guïñëninque nämäneque tededingue,

—Æcämë inte angä eñente woboyæ incæ æpæ incæ gongæmpa, ante guïñente wægadänimpa.

*Guedatabæ ïñömö wënæ inte né ènempoda
(Määdoco 5.1-20; Odoca 8.26-39)*

²⁸ Mänii ðæmæmää tao ti wæænte Guedatabæ pöñongä wënæ inte quëwëna ïñömö wao wodido quëwente pöniinque Itota ingante mämö bee ténatapa. Tömëna ïñömö, Waodäni taadö godämäi incædänimpa, ante wææ cæcæte ante né pünti cædöna inte edæ, ²⁹ pö bee téninque ogæ tededadapa.

—Bitö Wængongui Wëmi ïñömi incæ quïmæ mönatö weca pöwëé. lïnque bayedë möna pante wæquëñenö ante pönéninque bitö ñöwo do pancæte ante pömitawo, ante wædatapa.

³⁰ Ante äñönate odæ wængänäidi nanguï ïnäni a ongonte cænäni adinque, ³¹ wæñäidi guiquené Itota ingante äninque,

—Bitö cöwë wido cæcæte ante pönëmi ïnique edæ odæ wængänäidi baönë ämi gobäimönipa.

³² Ante ancaa tedete äna eñëninque Itota,

—Gobäewedäni, angä.

Ëñëninque tömëñäni tao godinque odæ wængänäidi baönë guiyöñäni odæncato wæætë ontadää wææñömëmö ïñömö gäwapæno pogodo wæi guïuite becadote capo wængadänimpa.

³³ Becadote wæñäni adinque odæ wængänäidi né aadinäni guiquené pogodo wodii wïnonte tömëñäni quëwëñömö mäo, Itota mänömaï cæcä wæmönipa, ante tededänitapa. Ayæ, Wæñäidi töönö né quëwëñina inate Itota mänömaï cæcampä, ante wæmönipa, ante apænedäni. ³⁴ Ëñëninque tömänäni Itota ingante bee tencæte ante tömëñäni nänö quëwëñömö tate pönänitapa. Tömengä ingante adinque, Mönitö ömæ ïñömö quëwëñämäi gobäwe, ante nanguï angadänimpa.

9

Në cõmäingä ingante Itota angä dao dao gocampa

(Määdoco 2.1-12; Odoca 5.17-26)

¹ Mäninö ante äñäni eñëninque Itota wadæ godinque wipodë go guïdinque ïmæmää tate tömengä quëwëñömö pongacäimpa.

² Pongä adinque wadäni né cõmäingä möimpataa öñöñongante edæ æmatæ æmatæ bæi ongöñinque tömengä ingante næænte

pönänitapa. Nææente pönäni adinque, Në nææente pönänäni töö në cömäingä wede pönente pönänipa, ante adinque Itota iñömö në cömäingä ingante,

—Botö wëmi ëñëmi. Wënæ wënæ bitö cædimämo ante ñöwo ñimpö cætimpä.

³ Ante apæneçä ëñeninqe edæ në wææ odömänäni guiquenë pancadäniya nämäneque pönente tededingue, “Iñgä iñömö Wængongü ingampa diyæ mänömai cæquingää. Edæ babæ ancædö.” ⁴ Ante pönëñönäni Itota tömenäni nani pönëwëno ante öñowëninque do ëñeninqe edæ,

—Minitö mïmôno quimæ wiwa ante pönëwëminii. ⁵ “Në cömäingä nänö wënæ wënæ cædimämo ante do ñimpö cætimpä,” ante botö Wængongü bai ämo ëñeninqe minitö guiquenë, Wængongü ingampa diyæ mänömai cæquingää, ante pönëminipa. Ayæ wæætë, “Engæ gantidinque dao dao gocæcäimpa,” ante botö Wængongü bai cæbo adinque minitö edæ, Wængongü ingampa diyæ mänömai cæquingää, ante adobai pönëminipi, ante awædö. Iñempa mänömainö ante pönëmäni ïninqe minitö edæ æbänö cæquenëmo ìmpa ämänni. ⁶ Incæte waodäni nani wënæ wënæ cædimämo ante botö Waobo ëñagämö inte inguipoga quëwëninque në ämo inte ñimpö cæbo quëwënipa, ante minitö edæ ëñençeminiipa, ante botö iimäi cæbopa.

Äninked edæ në cömäingä ingante edæ,

—Engæ gantidinque bitö möimpata topo cædineque ænte tömëni onconë nææente goe.

⁷ Angä ëñeninqe cömäingä Iñgä incæ edæ aengæ gantidinque tömengä onconë wadæ gocantapa. ⁸ Dao dao gocä ate wædinque godongämæ ongönnäni iñömö, Æbänö cæcä, ante ëñenämaï inte guïñente wædinque, Wængongü pönö cæcä beyæneque waocä ñöwo në angä badinque mänömai cæcä amönipa, ante pönëninque, Wængongü bitö ñöö bai èmomi inte tæi piñænte cæbi amönipa, ante watapæ apænegadänimpa.

Määteo ingante Itota angä tee empote gocampa

(Määdoco 2.13-17; Odoca 5.27-32)

⁹ Itota edæ mänöö godömenque gocæ cæte ayongä adocanque Määteo iñömö, Odömäno awëne qui bacæimpa, ante godonte æinta nani æincöne ongonte cæcä adinque Itota guimö adinque Määteo ingante angantapa.

—Botö mïñæ pöe, angä.

Ëñeninqe Määteo edæ do aengæ gantidinque Itota mïñæ tee empote wadæ gocantapa.

¹⁰ Ayæ ate Itota tömengä mïñæ në godäni töö Määteo onconë go guuite cængönnäni odömäno awëne beyæ në ðwënnäni töö në ëñenämaï cædäni töö nanguï ïnani ponte

godongämæ cænänitapa. ¹¹ Adinque Paditeoidi guiquenë tömengä mïñæ në godäni ïnäni äninque,

—Minitö Awëne në Odömongä iñömö odömäno awëne beyæ në ðwënnäni töö në ëñenämaï cædäni töö quimæ godongämæ cæwengää.

¹² Änäni ëñeninqe Itota,

—Në waa ingä guiquenë, Cæbi waa baboe, änämaï ingampa. Në wënæ wënæ inte wææ guiquenë dotodo ingante, Cæbi waa baboe, ante do aa pecampa. ¹³ Pancadäniya, Nämä incæ nö entawëmo ìmpa, ante në änäni ïnäni adinque botö në dotodo bai adobai iñömo inte tömenäni ïnäniite aa pedämä incæboimpa. Wadäni guiquenë, Nämä wënæ wënæ cæbæ ìmpa, ante në änäni guiquenë, Wængongü gämäno poncadänimpa, ante botö tömenäni ïnäniite aa pecæ pönömoimpa. “Baö, Wængongü qui baquimpa, ante në iya täñäni ïnäniite wii aïnëwædö, wæætë godö waadete waa cædäni ïnäniite aïnëmo ìmpa,” ante Wængongü angä apa quëwënnäni. Ñöö edæ godinque Wængongü nänö änö æbänö ante angä ëñente pómäewedäni, ante Itota apænegacäimpa.

EE ate cænämäi ingæimpa, ante në änäni
(Määdoco 2.18-22; Odoca 5.33-39)

¹⁴ Mänïñedë Wäö mïñæ në godäni pöninqe Itota ingante äninque,

—Paditeoidi töö Wäö mïñæ mõni gocabo töö mõnitonque Wængongü beyæ ante ee ate wii cæmönipa. Bitö mïñæ në godäni guiquenë quinante Wængongü beyæ ante cædämäi inte edæ do cænäni.

¹⁵ Änäni ëñeninqe Itota wæætë,

—Onguïñængä në monguingä nänö wente ænte në pönäni bai iñönäni inte botö mïñæ në godäni iñömö aedö cæte wæwente bai cænämäi inguïñäni. Wæætë ayæ ate guiquenë, Monguingä, nani në ånongä bai iñömite wadäni ponte botö ìmote ö ænte gocädänimpa. Mänömai cædäni ate botö mïñæ në godäni iñömö mänïñedë ate wæætë cænämäi inte wæædänimpa, ante apænedinque Itota godömenque iimäi ante apænegacäimpa.

¹⁶ “Waocä dicæ mïncoo æninque pedæcooga pönö tadömonguingä. Mänömai cæcä ïninqe edæ mïncoo incæ dobæ gäni tamonte guipite ate godömenque wänä tente baquenë. Minitö, Awente bai cænämäi inte waa quëwengæimpa, ante muni änewëno guiquenë pedæcooga bai inte ëwenguincoo bai ènepa. Codito nempo watapæ quëwengæimpa, ante botö apænedö guiquenë mïncoo bai inte quëwenguïne ènepa. ïninqe ëwenguin töö quëwenguïne edæ aedö cæte adoyömö ëñente cæquii. ¹⁷ Ayæ adobaï yowepæ biñönmæ nani ämæ mïlmæ æninque waodäni

ædö cæte picæ æmontaicadede godö pe ñiñænguünäni. Edæ picæ æmontaicadede pe ñiñænäni ïnique yedæ ñenique ætæwo goquünö anguënë. Wætæ edæ æmontai müincadede pe ñiñæntæ ate yedæ ñenique tæi æbænämäi ee ongoño edæ müñæ töönö æmontaicade adobai ee ongongæimpaa, apa quewémäni," ante Itota apænegacäimpaa.

Gaido wëñængä beyæ cæcæ goyongante

onquiyængä Itota weocoo gampocampa
(Määdoco 5.21-43; Odoca 8.40-56)

18 Tömänäni ïnänite tæcæ apæneyongä wacä tömenäni odömöincö awënë ïnongä inte Itota weca ponte ædæ wæænique apænecantapa.

—Botö wëñængä baquecä ñiñomö edæ dobæ wæncæ cæcampaa cæbii. Bitö ponte tömengä ingante gampobi ate quewencæcäimpaa.

19 Angä ëñenique Itota ñiñomö ængæ gantidinqe tömengä töönö goyöna tömengä müñæ né godäni godongämæ godänitapa. 20 Idömæ goyöna edæ wacä onquiyængä wantæpiyæ dote wadepo cöwë wepæ wantæ bidämai wææ wæwëningä ñiñomö ñöwo Itota onöñabæ inö pöniqne tömengä weocoo yæwedecooque gampocantapa. 21 "Tömengä weocoquoque gampote waa bawëñemote," ante onquiyængä nämä pönenique gampocantapa. 22 Gampocä ate Itota dadi èmæmonte adinque,

—Onquiyæmi, wæwëñämäi ie. Bitö wede pönenö beyæ edæ wantæ bawëñemipa.

Ante äñongä do edæ wantæ bawëñengacäimpaa

23 Itota mänii godinque awënë oncönö go guuite ayongä né ööñä bai öönäni töönö nan-gü ïnäni cægonte Yæ yæ wædäni ïnänite adinque,²⁴ tömenäni ïnänite,

—Gæ goedäni, äñinque, ñiñempa ñiñomö wëñængä wodi wii æmæwo wængampa. Ononque edæ mö ñongampa.

Angä ëñenique tömenäni, Angantedö amüni, ante tömengä ingante badete todänitapa. 25 Ayæ mänii angä taodäni adinque Itota pö guiidinqe wëñængä baquecä wodi ingante pædæ wææmpo bæi ongonte töö æmængä ate wëñængæ ængæ ganticantapa. 26 Mänömaï cæcæ adinque né adäni ñiñomö gode ä gode ä cædäni ate mänïñomö quewëñäni tömenäni èñengadänimpa.

Babetamöna ïnate Itota gampomongä waa adapa

27 Itota wadæ gote godömenque goyongä betabamöna tee empo ponte aa pedinque,

—Awënë Dabii pæimi ñiñomö inte mönatö ñiñonate pöñö waadete waa cæbi èmönæ, ante ancaa aa pedatapa.

28 Aa peyöna tömengä edæ oncönö go guicä adinque adoyomö pö guiidatapa. Guiida adinque Itota tömenä ïnate,

—Mina äñö ante nö waa cæquimo, ante pöñemäna.

Äñongante,

—Ao. Awënë, bitö äñö baï cæcæbiimpa, ante pöñemönapa.

29 Apæneda èñenique Itota pædæ gopo gampomöniqne,

—Në pöñemäna ïnämäna inte mäna pöñenganca do waa bacæmänaimpaa.

30 Ante äñongä edæ tömenä awinca wi æmonte bai adatapa. Itota ñiñomö edæ,

—Botö cædinö ante apænedämäi inguënë quewémänaa. Edæ pæ wëñeyömäna èñenämäi incædänimpa, ante nanguï angantapa.

31 ïnique wadæ godinque Itota nänö äñinö ante wii èñente cædinque tömenä, Itota mänömaï cæcæ waa bamontamönapa, ante tömenä mäo apæneda èñengadänimpa.

Wënæ inte wido cæyongä babetadecä ïningä tedecampa

32 Wadæ goyöna edæ wënæ töönö cæcæ inte babetadecä ïnongä ingante Itota weca ænte pöñäni. 33 Adinque wënæ ingante Itota wido cæyongä babetadecä ïningä ñiñomö edæ do tedecä adinque tömenäni ancai guññenique,

—Itota nänö cædö baï mönö idægocabo adocanque incæ dicæ cæcæ atamongaa, ante wædänitapa.

34 Paditeoidi guiquenë,

—Wénædi awënë töönö cædingä inte tömengä wido cæcæ apa änewëñäni, ante pliingadänimpa.

Itota waodäni ïnänite waadete waa acampa

35 Itota ñiñomö nanguï näni quewëñomö ayæ wædænque näni quewëñomö wayomö wayomö godinque Wængongü angä näni èñente yewæmongainta ate odömöincöne go guui go guui cædinqe odomögä adänitapa. Ayæ, Mönö Awënë Odeye inguipoga oo ponguünö anguënë, ante nänö waa pöñi äñinö ante apænecä èñenänitapa. Ayæ quïemë daicawo cæpämö adinque quïemë wæncæ cæte wæwëno adinque tömengä godö cæcæ waa badänitapa. 36 Cæningancloo bai waodäni incæ bacoo ïnäni ñiñonäni né aadingä dæ angä bai ïnänipa, ante acantapa. Mänömaï ïnäni inte babæidi wïñaate wædinäni bai ængæ ganticamäi ïnäni bai waodäni incæ wæwëñonäni Itota tömenäni töönö godongämæ wæwente bai pöñengantapa. 37 Ayæ tömengä müñæ né godäni ïnänite apænedinqne,

Tömemoncoo bacoo bai ïnäni ñiñonäni tæpete ïnäni bai né gode äñäni ñiñomö mënäniya pöñi ïnänipa cæmäni. 38 Tömemoncodë gæquü angä Awënë ñiñongante mïnitö tömengä

ingante apænedinque, Tömëmoncodë në gæquñäni da godömi gote gæte bai äfete poncædänimpa, ante Wængongü ingante apæneedäni, ante Itota apænegacäimpa.

10

*Itota angä ate dote ganca ïnäni në gode
änäni badänipa*

(Mäadoco 3.13-19; Odoca 6.12-16)

¹ Ayæ ate tömengä müñä në godäni önompo tipæmpoga go mënäniya mänimpodäni ïnönäni Itota äfecä pönäni ate tömengä, Botö pönö cæbo ate münitö në ämäni badinque wénäidi në wentamö eworkadäni ïnäni wide cæcämäimpä, angantapa. Ayæ, Quiëmë daicawo gawænäni incæ quïëmë beyæ wæncæ cæte wæwænäni incæ münitö eyepæ inte godö cæmäni ate në wæwænäni waa bacädänimpa, ante pönö cægacäimpa.

² Itota nänö në da godöniñäni önompo tipæmpoga go mënäniya mänimpodäni ïnäni, ante adinque, Dote, ante nänö gocabo ïnäni, ante tededänipa. Tömëniñäni iñmaï èmönäni ïnäni. Tänode Timõnõ Pegodo mönö änongä tönö Äntade nänä caya ïnapa. Ayæ Tebedeo wëna Tantiago tönö Wäö nänä caya ïnapa. ³ Pedipe tönö Batodomé mënäna ïnapa. Odòmäno awènë beyæ në awèningä Mäateo tönö Tômato mënäna ïnapa. Adepeo wengä Tantiago tönö Tadeo ïnapa. ⁴ Wacä, Mönö ömë ingäimpa, ante në nanguï cædingä incæ wacä Timõnõ ingampa. Ayæ Itota ingante odömonte në godongungä Codaa Icadiote mönö änongä ingacäimpa. Mänimpodäni Itota müñä nänä, Dote, ante gocabo ïnäni.

*Wængongü Awènë ingantedö ante
apæneedäni, ante Itota angä godänipa*

(Mäadoco 6.7-13; Odoca 9.1-6)

⁵ Inique Itota müñä nänä, Dote, ante gocabo iñönäni tömengä, "Minitö idægoindi iñäni taadö godämaï inte edæ Tämadiadi nänä quëwëñömo go guiidämaï iedäni, ante da godongantapa. ⁶ Edæ cæningäidi obegaidi gueogæ gote bai iñönäni inte mönö idægocabo taadö oda cædinque tömëniñäni nänä wë womonte wænguñö godänipa, ante adinque münitö tömëniñäni weca gote cædäni. ⁷ Godinque münitö, Öönæde Awènë Odeye oo poncæcäimpa cæmäni, ante mäo apænemini èñencædänimpa. ⁸ Ayæ quiëmë beyæ nantate wæwænäni adinque godö cæmäni ate waa bacädänimpa. Do wænñäni iñänite godö cæmäni ate nänö ömëmoncædänimpa. Baate iñäni iñänite godö wadæ caamini waintai baacädänimpa. Wénæidi inte godö wide cædäni. Botö önonque äñämäi inte pönö cæbo äñümäi inte münitö botö cæbo bai adobai cædinque wadäni iñänite äñämäi

inte önonque godö cæmäni æncædänimpa," ante Itota angantapa.

⁹ Ayæ, "Minitö gocæ cædinque, Godonte æinta, ante tiguitamö incæ oodo incæ padata incæ edæ wente æincadedë da wente äñämäi iedäni. ¹⁰ Edæ wadäni beyænque në cæcä iñömö tömengä eyepæ ænte quëwencæcäimpa cæmäni. Mäincoo da wenguincade äñämäi inte goedäni, Weocoo müni èñacooque èñtate awæncata müni èwataque èwate ongonto müni næænto que næænte goedäni," angantapa.

¹¹ Ayæ apænedinque Itota tömengä müñä në godäni iñänite angantapa. "Nanguï pönö nänä quëwëñömo incæ wædænque iñäni nänä quëwëñömo incæ münitö mänifömö go guiidinque waocä në nö cæcä ingante ante diqui minte adinque mäningä oncöne go guuite owodinque wayömö müni go quëwenganca mänincönenque quëwëedäni.

¹² Mänincöne go guiidinque, iñänäni, waa quëwëedäni, äedäni. ¹³ Ayæ äningue, Minitö weca æbänö pöo guuite quëwengümöni, äñöni Ao äñäni ate münitö tömëniñäni oncordo tao godinque, Minitö quëwëñömo nåwate awædö, ante odömoncæte ante cædinque önöwa wadæ wadæ cæwate wadæ goedäni.

¹⁴ Edæ, Pöedäni, äñämäi iñäni adinque ayæ münitö apænemini èñenämäi iñäni inique münitö wæætë tömëniñäni oncordo tao godinque, Minitö quëwëñömo nåwate awædö, ante odömoncæte ante cædinque önöwa wadæ wadæ cæwate wadæ goedäni. ¹⁵ Edæ nåwangä åmopa. Botö apænte anguiöñä iñöntë Todömä iñömö quëwengänäni tönö Gömoda iñömö quëwengänäni tönö nanguï pante wæwænöni münitö iminile në Baa äñäni guiquené godömenque pante edæ wæwencædänimpa," ante Itota tömëniñäni iñänite da godongä godänitapa.

Togænte pancædänimpa, ante

¹⁶ Ayæ äningue Itota, "Cöwä aedäni, angantapa. Minitö iñömö në cæningäidi bai iñöminite botö iñömö mëñe bai iñäni weca da godömo godinque münitö tæntæ nämä wææ cæcæte ante nänö èñente cæbaï adobai èñente cædäni. Wæætë edæ equeumö nänö ee cæbaï münitö adobai püñämäi inte ee cæte quëwëedäni. ¹⁷ Ayæ edæ münitö iminile bai ongöningue waodäni tömëniñäni në apænte äñäni weca mäo pædæ godöniñäni æncædänimpa. Ayæ godömenque tömëniñäni odömöincöne mäo ænte godinque münitö iminile tæi tæi pancædänimpa cæmäni. Inique münitö edæ, Äbänö cæquñänäni, ante do èñemini inte edæ nämä wææ aaedäni. ¹⁸ Ayæ, Awènëdi tönö në èñenämäi iñäni adobai èñencædänimpa, ante cædinque botö ämo èñenique münitö iminile mäo pancabaa awènëidi gobedönadodiodi weca ayæ tömämæ awènëidi oyeyeidi weca

göönäni gongæninque münitö botö beyæ apænecæmünimpa. ¹⁹ Mänïñedë tömënäni näni ænte mäo göönöñedë, Quïnö baï apænequïmoo, ante guïñenete wædämäi iedäni. Mänïñedë edæ quïnö baï apænequïi, ante do ëñencæmünimpa. ²⁰ Ìñämpa wii nämä pönéninque apænequïmni wæætë mönö Wæmpo Önöwoca incæ apæneca ëñéninque apænequïmni ìmïnipa,” ante Itota apænegacäimpa.

²¹ Ayæ godömenque apænedinque Itota, “Mänïñedë edæ näna caya iññonate adocanque näemæ piñinque, Wænoncæ, äñinque tömengä tönïñacä ingante da godongä gocæcäimpa. Näna wencaya iññonate mæmpocä iññomö näemæ piñinque, Wænoncæ, äñinque tömengä wengä ingante da godongä gocæcäimpa. Ayæ wéññänäni incæ wæmpoda ïnate näemæ piñinque mäo apænedäni ëñéninque wadäni tömënäni wæmpoda ïnate mämö wæñönäni wæncædaimpa. ²² Ayæ, Coditoidi imipipæë, ante tömänäni botö émöwo beyænque münitö ìmïnite nanguï piñcadänimpa. Piñnani wæwëmïni incæ æcänö iñmæca iñque baganca wæntädämäi inte botö émöwo beyæ piñte badämäi ingäa tömengä ingante botö æmo beyænque quëwencæcäimpa. ²³ Mänïñedë ate waodäni togænte pancæte ante mïni quëwëñömö pönäni ate wædinque münitö iññomö wayömö wadäni näni quëwëñömö wodii wïnödäni, ämopa. Edæ næwängä ämopa. Edæ mönö Idægobæ wayömö wayömö wodii wïnöningue pancayömonga goyömïni botö Waobo ëñagaimo inte edæ doponceboimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

²⁴ Ayæ, “Në odömongä ingante piñte cæyönäni tömengä miññë në goçä ingante edæ ædö cæte piñte cædämäi inguinäni. ²⁵ Awënë në odömongä wæwente quëwëñongä tömengä miññë në goçä guiquenë ædö cæte wæwëñämäi quëwenguingä. Edæ në cæcä tömengä awënë baï bacä iñinque idæwaa edæ ìnaimpa. Botö onçö ècä baï në Awënë imo iññomote wadäni, Wënæ awënë Beedeboobi imidö anguënë, ante piñnani incæ münitö botö tönö mïni quëwencabo iññominate wadäni godömenque wënæ wënæ ante piñcadänimpa,” ante Itota apæneca ëñengadänimpa.

Guïñenämäi iedäni, ante (Odoça 12.2-7)

²⁶ Ayæ apænedinque, “Incæte tömënäni iñänite guïñenämäi iedäni. Ìñämpa, Adämäi incædänimpa, ante quiëmë wë womonte i incæ iñcayë ate tömää wi ænête bayonte edonque pöni bacäimpa. Ayæ quiëmë awëmë cætei incæ iñcayë ate edonque pöni acædänimpa. ²⁷ Botö

wëmë iññomö münitö ìmïnite apænebo ëñente ate münitö botö apænedö ante nää apäiyömö apænecæmünimpa. Ayæ godö wæntæ botö änñö ëñente ate münitö æibæ onçomanca æidinque ogæ tedete apænemini ëñencædänimpa. ²⁸ Ayæ në baonque wæñönäni inte önöwoca wæñönämäi iñäni iñänite adinque münitö tömënäni iñäni guïñenämäi iedäni. Wæætë edæ baô tönö önöwoca tadömgadænguipo në ömæe ëwëngä ingante guiquenë münitö tömengä ingante guïñente wædäni.”

²⁹ Äninque, Itota godömenque apænecantapa. “Waocä ayamöidi önompö æmæmpoque mänimpodäni beyæ tiguitamö adotamonge ante pædæ godongä aminitawo. Incæte münitö Mæmpo änämaï iñonte ayamö adocanque incæ yæipodë wæñänämäi ingampa. ³⁰ Mönö ocagü incæ æpoguïnö encamöö, ante Mæmpo Wængongü do ëñéninque mönö imonte aacampa. ³¹ Edæ, Ayamöidi bacoo pöni iñinque önönon iñänipa, ante në äningä inte mönö Mæmpo iññomö münitö ìmïnite wæætë waa acä apa guïñewëmïni,” ante Itota apænegacäimpa.

*Waodäni ëñenönäni mönö Itota ingante
Ao angæimpa, ante
(Odoça 12.8-9)*

³² Godömenque apænedinque Itota, “Æcänö waodäni ëñenönäni botö ìmote Ao äninque, Bitö botö Awënë iñömi ìmipa, ante äna tömengä öönædë æiyongante botö tömengä ingante wæætë edæ Ao äninque, Bitö iññomö botö miññë në goyäimi iñöni ìmipa, ante botö Mæmpo ëñenòngä ancæboimpa. ³³ Wæætë waodäni ëñenönäni botö ìmote në Baa angaingä ingante guiquenë botö Mæmpo öönædë në quëwengä ëñenòngä botö tömengä ingante adobai edæ Baa ancæboimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

*Botö beyænque guëa piñcadänimpa,
angampa
(Odoça 12.51-53, 14.26-27)*

³⁴ Ayæ apænedinque Itota, “Inguipoga quëwëñäni piyænë cæte wæætedö wæætë cædämäi inte quëwencædänimpa, ante cæcæte ante Itota iñmæca pongaingä ingampa, ante münitö pönëmïnitawo. Ìñämpa yaëmë næænte baï pömo ìmopa. ³⁵ Botö apænedö beyæ onguïñæna näna wæmpocaya incæ näemæ piñcadäimpa, ante pömo ìmopa. Onquiyæna adobai näna badancaya incæ näemæ piñcadäimpa. Näna wæntecaya incæ näemæ waadedämäi inte piñcadäimpa, ante pömopa. Mänömai cæbo ìmopa, ante pönëmïniyaa. ³⁶ Iñinque, botö änö beyæ näni owocabo incæ näemæ waadedämäi piñcadänimpa,” ante apænegacäimpa.

³⁷ Ayæ apænedinque Itota iïmaï apænecantapa. “Edæ æcänö mæmpo tönö wääänä ïnate ædæmö waadedinque botö ïmote wæætë pönömenque waadeda iñömö tömgä iñömö botö në èmïñængä ædö cæte baquingää. Adobai wëñængä ingante ædæmö waadedinque botö ïmote pönömenque në waadecä iñömö tömgä wæætë botö në èmïñængä ædö cæte baquingää. ³⁸ Ayæ æcänö botö müñæ pöinëna tömgä iñömö edæ, Awæ botö wænguiwæ, ante næænte ponte bai cædinque, Wænönnäi wæmo incæte Itota müñæ cöwë gocæboimpa, ante poncæcäimpa. Wæætë æcänö mänömaï cædämäi ïna guiquenä tömgä ædö cæte botö në èmïñængä inguingää. ³⁹ Æcänö nämanque pönente, ïmæcaque waa quëwengümo, ante änaa tömgä iñömö quëwénämäi incæcäimpa. Wæætë edæ, Wæmo incæ wæwëmo incæ botö öönædë Awëne angä ëñente cöwë cæcæboimpa, ante æcänö åna guiquenä tömgä iñömö edæ cöwë quëwencæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Në pönengä nänö waa cædinö beyæ eyepæ æncæcäimpa

(Mäadoco 9.41)

⁴⁰ Ayæ apænedinque, “Minitö ïmînite Ao änique waocä botö ïmote do edæ Ao änigä ingampa. Ayæ botö ïmote Ao änique botö ïmote në da pönongaingä ingante do edæ Ao änigä ingampa. ⁴¹ Wængongü beyæ në apænecä ingante bitö, Wængongü beyæ në apænebi inte pöe, ämi ïnique Wængongü beyæ në apænecä nänö paga ænganca bitö adopo æncæbiimpa. Ayæ në nö cæcä ingante, Bitö në nö cæbi inte pöe, ämi ïnique në nö cæcä nänö paga ænganca bitö adopo æncæbiimpa. ⁴² Nåwangä åmopa. Bitö Itota müñæ në gobi inte æpæt becæbiimpa, ante bitö guiyangä ingante pædæ godömi ængä ïnique bitö godöni beyæ eyepæ æncæbiimpa,” ante apænedinque Itota tömënäni ïnänite da godongä gogadänimpa.

11

Wæö tömgä müñæ në goda ïnate da pönongan pönapa

(Odoca 7.18-35)

¹ Ayæ tömgä müñæ näní, Dote, ante gocabo ïnänite ïnique apænedinque Itota wadæ godinque tömënäni näní quëwénömö odömoncæte ante ayæ, Ëñencædänimpa, ante apænecæte ante wayömö wayömö gocantapa.

² Mäniñedë edæ Wæö iñömö tee mònète ongöñongante wadäni tömgä weca pöninqe, Mönö Codito iïmai cæcampä, ante tededäni ëñente wædinque Wæö wæætë tömgä müñæ goda ïnate Itota weca da

godongä godatapa. ³ ïnique Wæö beyæ ancæte ante pöninqe tömëna iïmaïnö ante Itota ingante apænedatapa.

—Bitö iñömö dodäni näní, Në Ponguingä, ante në angämi adobi ïmitawo. Wæætë tömënäni näní në angämi ïnämäi ïmï ïnique bitö wæætë, Wacä ponguingä, ante wänö cöedäni, ämitawoo. Æbänö mònítö cæquimöni, ante ëñencæte ante wæmönipa.

⁴ Ante äñönate Itota wæætë, “Minatö ponte ëñenömina botö æbänö apænebo èñemïnatawo, ante ayæ, Botö æbänö cæbo amïnatawo, ante minatö wæætë Wæö weca gote mäo apænemina èñengäeda. ⁵ Botö godö cæbo ate babetamö iñänä incæ waa bamonte adäni amïnapa. Cõmante iñänä incæ waa bate dao godäni amïnapa. Baate iñänä incæ æmontai wæmontai baadäni amïnapa. Babetamonca iñäni iñönänite botö godö cæmomo ate önomonca waa bamoncate èñenäni iñönänite botö godö cæbo ate näní ömämönäni amïnapa. Ömaadäni inte wæyönänite botö Wængongü waa pöni nänö pöno cægaïnö ante apænebo èñente todäni amïnapa. ⁶ Ayæ, Botö beyæ waocä wii piunte wadæ gocä iñömö tömgä watapæ nänö quëwenguinqe edæ oda cædämäi incæcäimpa, ante apænebo èñenique minatö Wæö ingante mäo adodö ante apænemina èñengäeda,” ante Itota angantapa.

⁷ Angä èñenique Wæö beyæ në änina wadæ goyöna edæ Itota wæætë tömänäni ïnänite, Wæö æbänö ingää, ante apænecantapa. “Minitö guiquenä quinö acæte ante önomæca gominitapa. Cæwipa woboyæ pæmænte ate æmænö ædæ æmænö ædæ gobaingä ingante minitö dicæ acæ gominitawoga. ⁸ ïnique edæ quingänö ingante acæte ante gominitapa. Waocä weocoo waémmonco mongænongä ingante münitö dicæ acæ gominitawoga. ïnæmpa waémmonco mongængä iñömö awènë oncònë quëwengä apa quëwénäni. ⁹ ïnique edæ quinante gominitawo. Minitö muni në go acæ cædängä iñömö edæ Wængongü beyæ në apænecä ingantapa. Nåwangä impa. Wængongü beyæ në apænecä Wæö ingampa. Incæt tömgä wii Wængongü beyæ në apænegainäni baï ïnongä inte godömenque nanguï cæcä ingampa, ante apænebo èñemäminipa. ¹⁰ Wængongü iïmai angampa, ante yewæmongatimpä.

‘Botö beyæ në apænecä ingante da pönömo pöninqe tömgä taadö tåño beyænte baï cæcæcäimpa.

Tömgä bitö Codito ïmï beyæ ante taadö waa pïnonte baï waa cæcæcäimpa.’ Mänömaïnö ante dodäni adocä Wæö ingantedö ante pönénique yewæmongadänimpa.

11 Nöwo iñöömö ämo èñeedäni. Ìmæca mïni èñagaincabo iñöminite æpænë möönö në guidönongä Wäö adocanque ñænængä iñlongante wacä tömengä baï edæ dæ angampa. Incæte öönædë Awënë Od-eye nempo quëwëänäni iñöönäni adocanque guiyangä pöni ingä incæte Wäö pöönomenque wædangä ingampa,” ante Itota apænecantapa. 12 Ayæ ìimaï ante godömenque apænecantapa. “Wäö tåno nänö apænedöñedë ayæ godömenque nöwo ganca tæi piñänäni pogodo pönnique, Öönædë Awënë Od-eye nempo möön wäänë guicæimpa, ante tee tate guite baï cædinque, Mönö Awënë incæcäimpa, ante edæ ö ænte baï cædänipa. 13 Edæ Wængongü beyæ në apænegäinäni tönö, ìimaï cædäni, ante në wææ angaingä tönö tömëänäni tömänäni edæ, Awënë poncæcäimpa, ante cöw Wäö nänö ponganca apænegadänimpa. 14 Ìnique, Ediya wodi ayæ poncæcäimpa, ante nänï në ängangä Wäö iñöömö adocä ingampa, ante pönëminiyaa. 15 Èamonca ongonte èñeedäni,” angantapa.

16 Godömenque apænedinqe Itota ìimaï angantapa. “Inguipoga ante në quëwëänäni iñöömö quingämë baï ìnänipa. Quiëmë baï edæ quëwëänipä. Wëñænäni möönö godonte æiñöömö tæ contate owem-podäni nänï owempodö baï edæ adobaï cædänipa, ante awædö. Wëñænäni nänï owempote cæcabo incæ æämë cæte baï owempote cædineque wadäni ìnäni aa pedänipa. 17 Minitö beyæ ööña we we ööñömöni mïnitö wæætë edæ åwadämaï iminitapa töö,’ ante owempodinqe wëñænäni piñite tedewënänipa. Ayæ wæætë, Waocä do wængä ate nänï wæbäi ante wëñænäni nänï owempote cæcabo iñöömö, “Mönöti Ca ca wæyömöni mïnitö wæætë edæ wædämaï imini wæmönipa,” ante piñique aa pedäni baï nöwodäni iñöömö edæ adobaï piñite tedewënäni ìnänipa. 18 Ìimaï edæ impa. Wëñænäni nänï wædö baï Wäö iñöömö cængüi cænämäi tepä bedämäi ponte quëwëñongante nöwodäni guiqüenë, Wëñæ tönö Wäö quëwengampa, ante piñänipa. 19 Ayæ wæætë botö Waobo èñgäimä inte edæ ponte në cænte bete quëwëmo adinqe botö imotedö ante mïnitö iñöömö, Cæowæobi inte cæmipa. Beowæobi inte bebipa, ante badete tominipa. Ayæ godömenque, Odömäno awënë beyæ në æwënäni tönö në èñiñämäi cædäni iñöhnäni bitö tömëänäni æmigo imipæ, ante botö imote piñique mïnitö wëñænäni nänï piñite aa pedö baï änewëminipa töö. Incæte, Në nö èñenäni iñöömö nö cædänipa, ante adinqe, Nåwangä nö èñenäniipa, ante möönö èñengæimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Në èñenämaï cædäni ìnäni Itota püngampa (Odoce 10.13-15)

20 Ayæ, Minitö quëwëñöömö botö bamönengæ nangui cæbo adimini incæ mïnitö wëñæ wëñæ mïni cædinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante dicæ wæmimitawogaa, ante piñinque Itota wayömö wayömö tömengä nänö nangui cædñöömö quëwëänäni ìnäni ìmaïnö ante mä piñigantapa. 21 “Codatii iñöömö quëwëmïni èñeedäni. Betaida iñöömö quëwëmïni èñeedäni. Minitö mïni wæwenguinque èñenämaï cæte quëwëmïnidö angüenë. Edæ botö mïnitö weca tæi piñænte botö cædi baï Tido nänï quëwengaiñöömö Tidöö nänï quëwengaiñöömö adobai cæbo baï mäniñöömö quëwengaiñäni iñöömö tömëänäni dobaë wëñæ wëñæ nänï cægañö ante nimpö cædinque weocoo gömæ émoncoo wëñadinqe gönai öni pæcate Ca ca wæcægadänimpa. 22 Ìnique mïnitö iminitë ämopa. Wængongü nänö apænte anguiönaë ìnique bayontë Tido iñöömö quëwengaiñäni tönö Tidöö iñöömö quëwengaiñäni ìnäni nangui pangä wæwënäni incæte tömengä mïnitö iminitë godömenque pangä wæwencæmïnimpä. 23 Ayæ Capénaömö iñöömö quëwëmïni èñeedäni. Minitö iminitë Wængongü dicæ öönædë wo ææntodongä æi gote toquimïniyya. Ìnæmpa tadömengadængupo wææntodongä güi wæcæmïnimpä. Edæ botö mïnitö weca tæi piñænte botö cædi baï Todömä nänï quëwengaiñöömö adobai cæbo baï tömëänäni nänï quëwengaiñöömö edæ godömenque nöwo ganca edæ mæ on-goncædöniyaa. 24 Ìnique edæ ämo èñeedäni. Wængongü nänö apænte anguiönaë ìnique bayontë Todömä quëwengaiñäni ìnäni nangui pangä wædäni incæte mïnitö iminitë godömenque pangä wæcæmïnimpä,” ante Itota tömëänäni ìnäni piñigacäimpa.

Botö weca pö guëmædäni, angampa (Odoce 10.21-22)

25 Ayæ mäniñedë Wængongü ingante apænedinqe Itota, “Mæmpo èñëmi. Wadäni nämä ocæ encadäni tönö nangui adinqe në èñenäni tönö mäniñö bitö èñengänö ante èñenämaï incædänimpa, ante cædinqe bitö cægañö ante wë wodonte baï pæ wëñengabiimpa. Wæætë edæ wëñænäni nänï pönëö baï në pönëänäni ìnäni wæætë bitö edonque odömömi adinqe do èñenäniipa. Bitö öönædë Awënë ingäimi inte inguipoga Awënë adobi iñömi inte edæ mäñoñäi cæbipa, ante adinqe botö bitö imite waa ate pönëinque apænebopa. 26 Mæmpo, bitö tömëni åñö baï cædinqe waa cæbi adinqe botö Ao ämopa,” ante Wængongü ingante waa apænecantapa.

27 Wængongü ingante ìnique apænedinqe Itota godongämæ ongöñäni ìnäni wæætë

apænecantapa. "Botö Mæmpo nö ëñengä inte pönö odömongä beyænque botö iñömö tömänö ante nö ëñämö imopa. Ayæ, Botö tömengä Wëñämo iñömove botö Mæmpoque botö imote nö againgä iñongante wadlani adämäi iñanipa. Wæætë edæ Mæmpocä ingante botö tömengä Wëñämo iñomo inte adoboque nö agaimo imopa. Iñinque, Botö abo bai iñänique adobaï ate bai pönencædänimpa, ante cædinque botö münitö iminite odömömo adinque münitö adobaï Mæmpocä ingante nö ate bai pönemini bamänipa."

²⁸ "Teémë mongænte bai nangæ batawemini iñinque münitö botö weca pönini ate botö wæætë teémë mongænte muni wæwëno ante ö æmo ate münitö wæætë gancæ pönente guëmancæminimpa. ²⁹ Edæ botö mímöno gänë pönéninque nämä beyænque änämäi quëwëmo adinque münitö botö weca pönini iñinque botö münitö töno iñacabo cæcæboimpa. Edæ wagadada awæmpaa goti wimonca äämencaque goda bai möna guëa cæcaya bayömöna botö nö ëñenömo inte pönö odömonte apænebo ëñeninque münitö öñowoca wampo pönente guëmancæminimpa. ³⁰ Edæ botö töno äämencaque bai cædinque bitö iñömö oo wimoncadimpa mongænte bai edæ do cæcæboimpa. Botö mongæncoo wodæi iñonte bitö wæætë edæ wodæi mongænte gote bai nangæ badämäi incæbiimpa," ante Itota iñinque apænegacäimpa.

12

Guëmanguïöna iñonte tömämö tå pete cänänipa

(Mäadoco 2.23-28; Odoca 6.1-5)

¹ Mäniñedë guëmanguïöna iñonte Itota tömämönodë tæcæguedenodë gocantapa. Goyongä tömengä müñä nö godäni guiquenë gæwænte wædinque tömämö tå pe tå pe æninque tæcæ cæncæ cædäni. ² Adinque Paditeoidi guiquenë Itota ingante wæætë,

—Bitö müñä nö godäni æbänö cædäni, ante cöwå aquenë. Iñæmpa, Guëmanguïöna iñonte mäninö bai cædämäi iedäni, ante dodäni näni wææ angainö ante ëñenämäi iñanäi iñömö do cædänipa töö.

³ Ante piññänite Itota,

—Minitö iñæmpa docä Dabii wodi töno godongämä godäni töno gæwænte wædäni iñinque tömengä æbänö cægacäi ante yewæmonte ongo incæte münitö iñömö adämäi inte bai änewemini awædö. ⁴ Tömengä iñömö Wængongui onconë go guicantapa. Mäninconë, Wængongui qui, ante nö godönäni cængui impa, ante wææ näni angainö bai cædinque tömämäni, Wængongui qui, ante pää noncæ noncæ cædänänimpa. Incæte mänii pää wii Dabiidi

cængui iñi incæ Dabii do cængantapa. Ayæ tömengä töno cægönäni adobaï godongämä cængadänimpa. ⁵ Ayæ, Wængongui qui, ante nö godönäni iñömö Wængongui onconë näninconë iñömö önonæque näni cæbaï guëmanguïöna iñonte adobaï cædäni incæte wentamö entawenämäi önonque cæcædänimpa, ante Möitee wodi wææ yewæmongacäimpa. Minitö iñömö mäninö ante adämäi inte bai änewemini paa töö, angantapa.

⁶ "Ayæ apænebo ëñeedäni. Minitö, Wængongui onco näninconö waa pöni ongoncompa, ante ayomini edæ botö nöwo münitö weca nö ongomo guiquenë wii Wængongui onco bai ongomo inte wii önomoque ongomopa. Wæætë edæ nämä nö cædömo inte botö iñömö edæ godömenque waa pöni ongomo apa quëwemini. ⁷ Incæte, Wængongui iñamäi ante apænecampa. Wængongui qui, äninque muni iya tänö ante pönömenque waa adinque botö nö waadete muni godö waa cædö ante godömenque waa abopa,' ante Wængongui angampa. Iñinque münitö iñömö Wængongui nänö angainö ante ëñemini inte bai iñanäi wentamö mongenämäi iñonänite, Mini pante wæquinque mänömai cæmänipa, ante apænte piñnamäi incædöminimpa. ⁸ Botö iñömö Waobo ne ëñagälimo iñömö Tæiyæ Awënë iñomo imopa. Iñinque botö nö guëmanguïöna Awënë iñomo inte edæ, Guëmanguïöna iñonte edæ æbänö cæquii, ante adobo nö Ämo imopa," ante Itota apænegacäimpa.

Ni cömampoingä

(Mäadoco 3.1-6; Odoca 6.6-11)

⁹ Äninque wadæ godinque Itota iñömö Wængongui angä näni ëñente yewæmangainta ate oodeoidi näni odömöincönë go guigacäimpa. ¹⁰ Mäniñömö ni cömampoingä a ongongä adinque Paditeoidi guiquenë, Itota wapiticæ cæcæ iñinque mönö mao piñte angæimpa, ante nö änäni inte tömengä ingante änänitapa.

—Guëmanguïöna iñonte waçä waa bacæcäimpa, ante cædäni, ante Wængongui wææ angantawo.

¹¹ Ante Itota ingante änönänite tömengä wæætë,

—Guëmanguïöna iñonte waçä tömengä cæningä ontatodë goyæ guii adinque muni waocabo imini incæ æcämë pædæ guipote ænämäi iñamäa. ¹² Cæningä önonganque iñongante waçä iñömö waemö pöni ingampa, ante adinque guëmanguïöna i incæte waodäni beyæ cöwå waa cæcæimpa, ante ämo ëñemäimipi.

¹³ Äninque nü cömampoingä ingante wæætë,

—Pædæ pompobi, angä.

Êñéninque tömengä pædæ gopodinqe æmæmpo baï waa empocä bacantapa. ¹⁴ Adinque edæ Paditeoidi guiquené wadæ godinqe, Åbänö cæte tömengä ingante wænömö wænguingä, ante godongämæ pönéninque tedegadänimp.

Codito æbänö cæquingä, ante Itaiya nänö apænegäinö

¹⁵ Töménäni, Wænongæimpa, ante pönente tededäni wædinque Itota iñomö wadæ gocantapa. Wadæ goyongä tæiyænnäni tee empo godäni ate wædinque tömengä godö cæcä ate në wënæ wënæ inte wæwéninäni tömänäni waa badänitapa. ¹⁶ Ayæ në waa badänäni iñänite, Minitö, Botö æbodö ìmo, ante mæo apænedämäi iedäni, ante wææ angantapa. ¹⁷ Iñinque Itaiya wodi Wængongui beyæ në apænecä iñmaiñö ante nänö yewæmongainö baï iñque cætimpa.

¹⁸ "Wængongui iñmai ante apænecampa.

Botö iñote në cæquingä incæcäimpa, ante botö në apænte ænongä iñomö a ongongä aedäni.

Adocä botö në waadedongä iñongante botö tömengä ingante adinque watapæ tobopa.

Botö Önöwoca ingante da pönomo ænte ëwocadinqe botö ìmo në cæcä iñomö, Botö nö cæte apænte ancæboimpa, ante tömengä oodeoidi iñämaï iñäni iñänite mæo apænecæcäimpa.

¹⁹ Incæte tömengä wii wæætedö wæætë piincæcäimpa. Ogæ tededämäi incæcäimpa.

Waodäni taadö godinqe tömengä dicæ Yæ yæ ante tedecä êñenäniyya.

²⁰ Cæwipa bede næñrimpa wä tadämaï iñäni baï waocä wæwengä iñongante tömengä adobai në wæwengä ingante wido cædämäi ingampa.

Ayæ gongapaencade cõmengagui mäni tente tæémämoque go adinque pi ongomänämaï iñäni baï tömengä adobai waocä waentaye bayongante tömengä ingante godö piñämäi ingampa.

Adocä botö iñote në cædongä ingaingä inte tömengä në Awënë nänö baganca cöwë nöingä ante apænte änique cöwë waa cæcæcäimpa.

²¹ Ayæ botö iñote në cædongä në Awënë bacä adinque wadäni oodeoidi iñämaï iñäni incæ, Tömengä émöwo beyænque mönö quewengæimpa, ante pönencädänimp,

ante Itaiya wodi Wængongui beyæ nänö yewæmongainö baï Itota mönö Codito ñöwo ponte waa cæcä ingampa.

Wënæ tönö cæcä iñmaingampa, ante wapiticæ iñänipa

(Määadoco 3.20-30; Odoca 11.14-23, 12.10)

²² Mäniñedë wacä wënæ tönö quewenongä inte babetamongä babetadecä badingä iñongante wadäni tömengä ingante ænte mämönäni pongä adinque Itota godö cæcä ate tömengä awinka adinque në tedecä bacantapa. ²³ Cæcä waa bacä adinque tömänäni, Åbänö cæcä, ante guññente wædinque, "Awënë Dabii wodi pæingä wabänö iñmaingampa," ante pönente wægadänimp.

²⁴ Mänömañö ante wædäni êñéninque Paditeoidi guiquené, "Iñæmpa wënæidi awënë Beedeboo tönö në cæcä iñongä inte Itota wënæidi iñänite wido cæbaingampa," ante tedewenänitapa.

²⁵ Wapiticæ töménäni pöneno ante êñente wædinque Itota töménäni iñänite, "Awënë odehye nempo quewenäni iñomö näämæ wæætedö wæætë cædäni iñinque awënë odehye nänö ömædempote wæquinque töménäni nämä ëwente cæbainäniipa. Ayæ adocöne owocabo incæ adoyomö godongämæ quewenäni incæ näämæ wæætedö wæætë cædäni iñinque töménäni oncö woquinque nawi gobañänipa. ²⁶ Ayæ Tatäna nempo quewenäni iñomö edæ näämæ piñinque wæætedö wæætë cædinque tömengä ingante wido cædäni iñinque Tatäna dicæ töménäni awënë odehye iñmaingä. ²⁷ Minitö, Beedeboo tönö cædinque Itota wënæidi iñänite wido cæcampä, ante tedewemänipa. Mänöñ mäni änewenö nåwangä i baï mäniñ në godäni guiquené æcänö tönö cæte wido cædänii. Iñinque mäniñ mäniñ në godäni incæ mäni änewenö beyænque ante näämæ piñinque mäniñ imlñe wæætë apænte änique püncædänimp anguenë. ²⁸ Botö iñomö Wængongui Önöwoca tönö cæte wënæidi iñänite wido cæbo apa änewemini. Mänömaï iñinque botö Wængongui Awënë Odehye iñomö inte mäniñ weca do pömo aedäni," ante Itota apænegacäimpa.

²⁹ Ayæ apænedinqe tömengä, "Në tæi piñængä ingante wii goto wiñinque waocä ædö cæte tömengä oncoñ guite mäincoo ö aenguingä. Edæ në ècä ingante bæi ongonte goto winte ate po guuite ö ænäni baï botö iñomö wënæ inte në bæi ongonte wido cæbo iñmopa," angantapa.

³⁰ Ayæ, "Botö tönö æcänö wii godongämæ cæcä iñomö tömengä iñomö edæ Baa ante botö iñote piñte cæcä ingampa. Ayæ botö, Waodäni botö mäniñ poncædänimp, ante cæyömo waocä botö tönö wii cæcä iñomö tömengä wæætë botö mäniñ poncæ cæyönäni tatodongä wadæ godänipa," ante apænecantapa.

³¹ Ayæ, "Iñinque apænebo êñeedäni, angantapa. Mäni waocabo wënæ wënæ cæmini incæ Mæmpo Wængongui ingantedö ante babæ ante godö wiwa ämäni incæte

Wængonguü wæætë tömänö beyæ pönö ñimpø cæcä beyænque quëwencämìnimpø. Wæætë edæ Wængonguü Önöwoca ingante babæ ante godö wïwa ämïni ïninque Wængonguü männö ante cöwë ñimpø cædämäi incæcäimpa. ³² Ayæ botö Waobo ëñagäimo ïñomöte botö imotedö ante waocä piñinque adodeque angä incæte Wængonguü godö ñimpø cæcä ate quëwencämäimpa. Wæætë botö Tæyæ Waëmö Önöwoca ingantedö ante æcäno piñinque babæ äna guiquenë tömengä inguipoga nänö quëwengäñedë incæ wænte ate nänö goyedë incæ Wængonguü tömengä nänö wënæ wënæ änö ante cöwë ñimpø cædämäi incæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

*Awæ æbänö iwæ, ante tömenca bete ëñengäimpa, ante
(Odoca 6.43-45)*

³³ Ayæ waomö mönö cædinö ante awæ incate baïimpa, ante odömönecæte ante Itota iïmaï ante apænegacäimpa. “Awæ æbänö iwæ, ante ëñencæte ante mönö tömenca tå pete bete ëñengäimpa. Awæ waiwæ iwæ ïninque tömenca wainca incaquiwæ impa. Wæætë awæ baawæ iwæ ïninque edæ tömenca baaca incaquiwæ iwæmpa, ante ëñengäimpa. ³⁴ Mimönë mönö pönämämo eyedæ tate baï tao godedinque mönö mänimämoque ante pönéninque tedemompa. ïninque münitö tæntæ pæimlini baï imini ïñomö wïwa cæte quëwemini inte münitö ædö cæte waa ante apænequimini. ³⁵ Ayæ waa pöni mäinc oo da wente ate tadonte ænäni baï cædinque në waa cæcä iñomö mümönë waa pöni nänö entaweninö ante pönéninque waa pöni tedete waa cæcampä. Në wïwa cæcä guiquenë mímönë wïwa nänö entaweninö ante pönéninque wïwa tedete wënæ wënæ cæcampä.”

³⁶ “Edæ apænebo ëñeedäni. Wængonguü tömengä nänö apænte anguiñonæ iñonte, Mänine quïnante önonque tedebeitawo, ante angä ëñenique mïni waocabø edonque apænequenemini imini. ³⁷ ïninque mïni tedepämö tömämämo ante Wængonguü apænte äningue edæ pancaminiya imini. ñimpø cædinque edæ pancaminiya imini, Mini panguinque tedewemini, ancæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

*Mä cæte odömömi amönie, ante änäniipa
(Määdoço 8.11-12; Odoca 11.29-32)*

³⁸ Apænecä ëñenique në odömönäni töni Paditeoidi pancadäniya Itota ingante apænedinque,

—Awënë në Odömömi ëñëmi. Pönencädänimpø ante mä cæte bitö odömönö ante mönitö änente wæmönipa.

³⁹ Äñönäni Itota wæætë,

—Mïni në wïwa cæcabo inte Wængonguü ingante emö cæte pangote baï mïni wadæ godincabo iñomö münitö, Mä cæte odömömi adinque pönämönipa, ante ancaa ämïni awædö. Näwangä ämo ëñeedäni. Nöwomïni imini mä cæte odömönämaï ingäimpa. Cänäö wodi beyæ nänö cægäinö ante edæ mäninque mïni aquinque cæcäimpa änewemini. ⁴⁰ Mëönaa go adoönäque iñonte gæyæ cæncadë Cänäö wodi nänö ongongäi baï edæ botö adobaï Waobo ëñagäimo inte edæ mëönaa go adoönäque adopooñæ wao wodido ongoncæboimpa. ⁴¹ Cänäö wodi Wængonguü beyæ apænecä ëñenique Ninebaidi wënæ wënæ näni cægäinö ante ñimpø cædinque Wængonguü gämäenö pongadäni. Cänäö wodi wædangä iñongante botö në ñænämo inte nö ante apænebo ëñenique münitö wæætë ëñenämäi imini. ïninque Ninebaidi Wængonguü gämäenö në pongaïnäni incæ Wængonguü në apænte angä weca pöninque mïni ñöwo quëwencabo töni godongämæ gongante ongöni, Mini panguinque ëñenämäi ingamini. ⁴² “Ayæ adobaï betamonca gämäenö ömæ awënë onquiyängä iñomö awënë Tadomöö wodi nanguü ëñente nänö apænedö ante ëñencæte ante doonæ quëwéninque pongacäimpa. Tadomöö wædænque ëñengä iñongante botö godömenque nanguü ëñemo inte münitö weca ongöñömote münitö iñæmpa wii ëñemini. ⁴³ ïninque mänigä onquiyängä incæ Wængonguü në apænte angä weca pöninque mïni ñöwo quëwencabo töni godongämæ ongöni, Mini panguinque ëñenämäi ingamini. ⁴⁴ “Botö tao godincöne adodö go guiti quëwencæboimpa,” ante Itota apænegacäimpa.”

*Wënæ waodë owote godingä inte adodö pongampa, ante
(Odoca 11.24-26)*

⁴⁵ Ayæ apænedinque Itota iïmaï ante apænecantapa. “Waocä baönë owote ate tao godinque wënæ iñomö edæ, Quingänö baönë go guiidinque edæ guémante quëwengüimoo, ante diqui diqui minte ayongä önömæca to aminte i ate wædinqe edæ, ⁴⁶ “Botö tao godincöne adodö go guiti quëwencæboimpa,” ante pönéninque adodö pongampa. Ponte ayongä waocä önonganque bayongante wacä önöwoca tömengäa owodämäi ingä adinque wënæ wæætë, ⁴⁷ “Waocä botö owodincöne baï iñongä inte ñöwo önonconque baï wadæ ñëmænte mäinc oo cabø tå gæte baï ömæwocacä iñäga abopa.” ⁴⁸ Ante adinque tömengä wæætë godinque wënæidi godömenque wïwa cædäni tiæte ganca mänimpodäni iñänite ænte pongampa. Tömänäni

tömänäni waocä baönë godongämä pö guite owodäni ate waocä iñömö wëñä yewæninque godömenque wæwengampa. Ñowomini guiquenë wiwa mïni cæcabo adobaï bate wæwencæmïnimpä,” ante Itota apænegacäimpa.

*Itota badä tömöngä biwüdi
(Määdoco 3.31-35; Odoca 8.19-21)*

⁴⁶ Itota oncõne a ongönninque nanguï iñäni iñänite apæneyongä tömengä nänö biwüdi tömöngä wääänä tömengä ingante bee tente apænecäete ante oncordo ponte a ongönnäni. ⁴⁷ Adinque wacä äñecäe ponte apænecantapa.

—Bitö badä bitö biwüdi bitö iñimte apænecäete ante oncordo ponte yabæque ongönnäniipa cæbii.

⁴⁸ Äñongante Itota wæætë,

—Botö badä ædänö iñää ante ämoo. Ayæ botö biwüdi ædänidö iñanii ante ämoo, ante pönenimii.

⁴⁹ Äninque, Itota tömengä mïñë në godäni gämäno oo cæmöninque,

—Iñäni iñömö botö badäidi botö biwüdi iñönäni iñanipa, ante mänömañö ämo abäimnipa. ⁵⁰ Mönö Mæmpo öönædë në quëwengä nänö änö bai ëñente æcänö cæte quëwëna mäningä edæ botö biwü ingampa. Mäninä botö badä iñampa, ante pönençeboimpä, ante Itota apænegacäimpa.

13

Waocä nänö quiyadö ante odömonte apænecampa

(Määdoco 4.1-9; Odoca 8.4-8)

¹ Mänöñæ edæ Itota oncordo tao godinque gäwapæ wedeca godinque tæ contagacäimpa. ² Tömengä nänö tæ contate ongöñömö nanguï iñäni tömäo goto ponte ongönnäni adinque tömengä wæætë wipodë go guite tæ contate wäi wocænte owoyongä tömänäni ayæ gäwapæ yæwedecaque ömaaque ongönnänitapa. ³ Ayæ ömaaque ongönnäni iñänite apænedingne tömengä, Wængongui Awënë nempo quëwëniqne æbänö cæquï, ante ëñencæmïnimpä, ante botö iñamca quëwënnäni nänö cædöñ ante odömonte apænebo ëñeedäni.

Äninque Itota nanguï apænecantapa. “Waocä në quiyacä iñömö quiyacæ go-campa. ⁴ Gote quiyayongä pancamonga taadö iñömö wææmompä. Taadö wæætë eyepodëmö öñöñonte ayamöidi pöniñque dobæ ade cænänipa. ⁵ Pancamonga guiquenë dicamontaa onguipoi woyedömö iñömö eyepote wææmpa. Onguipoi woyedömö öñömö inte pæquïnämäi quingë tå bocate pædinque æmonga æipa. ⁶ Edæ guingo icate æmæwo nänë wæmpa. Iñinque

oguïmento yæyæmë guiwadämaï inte cõñe bawadämaï iñonte nänque tï näwänö wänä cacadinque edæ guingo icate nänë wæmpa. ⁷ Pancamonga guiquenë ömentacodë nänö eyepodëmö iñömö pæquïnämäi tå bocate gä æiyonte ömentacoo pö incootonque ganta cæca ate nänë wæmpa. Wampo incapa pæquï. ⁸ Waémonguipoga quiyadimö guiquenë tå bocate waa pædinque tömëmö nanguï pöniñ incapa. Incate pancawæncaa tiëe ganca, pancawæncaa tetenta ganca, pancawæncaa todëinta ganca mänimpomö incapa. Quiyacä nänö quiyadö ante edæ botö mäninque ante apænebopa. ⁹ Ëamonca ongonte ëñeedäni,” ante Itota apænegacäimpa.

Öñomoncaque ëñente pönenämäi iñänipa, ante

(Määdoco 4.10-12; Odoca 8.9-10)

¹⁰ Ayæ tömengä mïñë në godäni tömengä weca ponte apænedingne, Itota ëñëmi. Bitö tömënäni iñänite inguipoga quëwënnäni nänï cæinö ante odömöninqne quïnante mäninque ante odömonte apænebitawo.

¹¹ Äñonänite Itota, “Öönædë Awënë Odeye nempo æbänö quëwengui, ante mïni waocabo wëenëñedë mïni ëñenämäi ingaïnö ante botö ñöwo mïnitö pöniñ edonque apænebo ate mïnitö adominique në ëñemini bamänipa. Wæætë tömënäni iñänite guiquenë botö mäninö ante godö apænedämäi ïmopa. ¹² Edæ në ècäc ingante godönnäni nänö godömenque ëñ bai botö në ëñfengä ingante godö apænebo ate tömengä godömenque waa pöniñ ëñente bacæcäimpa. Wæætë në ömæpocä iñongä ingante wædænque nänö èadi incæ ö iñäni bai në ëñenämäi ingä guiquenë adobai wædænque nänö ëñenö incae ö ænte bai ëwente bai baquïnö anguïnë. ¹³ Incæte edæ awincaque adinque në adämäi iñäni inte tömënäni öñomoncaque ëñeninqne në ëñenämäi iñäni inte pönenämäi iñänipa. Iñinque botö, Wængongui Awënë nempo æbänö quëwengui, ante ëñenämäi incædäni, ante cædinque imæca quëwënnäni nänö cæinonque ante odömonte apænebopa, angantapa. ¹⁴ Edæ Wængongui beyæ apænedingne Itaiya wodi iñmai ante nänö yewæmongaïnö bai ñöwo quëwënnäni incæ iñque cædäni.

Näwangä ëñencæte ante cædinque mïnitö öñomoncaque ëñeninqne pönenämäi iñini inte ëñenämäi incæmïnimpä.

Näwangä acæte ante cædinque mïnitö awincaque adinque wæætë pönenämäi iñini inte adämäi incæmïnimpä.

¹⁵ Mäninäni, Wïi aïñewædö, ante awinca mönæ guimonte bai cædinque, Öñomonca wïi ëñëñewædö, ante tee mõmoncate bai cædinque,

Mimönë wii pönëinewædö, ante mümö ömædë inäni inänipa.

Wii mänömaï bai tömënäni awinca adinque önömonca eñeninqe mümönë pönencædönänimpaa. Ayæ tömënäni näni waa baquinque edæ dadi émæninque botö gämænö poncædönänimpaa. Ante Itaiya wodi nänö angainö bai iinque cætimpaa,” ante Itota apænegacäimpa.

¹⁶ Ante Itota tömengä münä nê godäni inäni apænecantapa. “Minitö guiquené awinca do adinque önömonca do eñeninqe muni toquinque impaa. ¹⁷ Nåwängä ämopa. Wængongui beyæ nê apænegainäni töno nê nô cægaïnäni töno nöwo muni adö ante nanguï alinete wædäni incæte adämai ingadänimpaa. Ayæ muni nöwo eñenö ante nanguï eñenente wædäni incæte eñenämai ingadänimpaa,” ante Itota apænegacäimpa.

Quiyacä nänö cædö ante pönente ümaï impa

(Määdoco 4.13-20; Odoca 8.11-15)

¹⁸ Itota ayæ tömënäni inäni godömenque apænecantapa. “Mänii quiyacä nänö quiyainö ante apænedinqe botö, Wængongui Awënë ingante æbänö eñenguii, ante odömoncæte ante apæneyömo münitö éamonca ongonte eñenädäni, angantapa.

¹⁹ Awënë Wængongui Odehye nempo æbänö cæte quëwenguii, ante mönö apænedö ante önömoncaque eñeninqe waocä mümöno pönénämai ingä ininqe tömengä mümöno nänö eñeninö incæ wénæ nê wiwa cæcä inongä inte pö ö aengampa. Mäningä nê pönénämai ingä inömö taadö wedeca eyepodimö bai ingampa.

²⁰ Woyedömö dicamontaa eyepodimö bai ingä guiquené tömengä Wængongui nänö apænedö eñeninqe quingæ Ao ante watapæ tocampa. ²¹ Ayæ ate adocä incæ tömëm woyedömö bai oguimento yæyæmë guiwadämäi bai ingä inte wantæ inö quëwengampa. Wængongui nänö apænedö beyæ püñäni wæyongä tömengä ingante wénæ wénæ cæcæte ante togænäni ate wædinque tömengä guïñente wædinque edæ emö cæte gocampa,” angantapa.

²² Ayæ, “Ömentacodë wæænte pædimö bai ingä guiquené tömengä eñeninqe godömenque quëwëñongä inguipoga quëwente quïemë beyænque mönö wæpämö pöninqe ayæ, Mäincoo beyænque toquïmo, ante näni oda cæte wæwämämo pöninqe ömentacoo ñancate cæ bai cæyonente Wængongui nänö apænedinö incæ incadämäi bai bapa. ²³ Onguipoga wainguipoga quiyadimö bai ingä guiquené tömengä Wængongui nänö apænedö eñente wede pönëinique edæ tömewæ incate bai Wængongui beyæ nanguï cæcampaa. Pancadäniya edæ tiëe ganca incate bai nanguï cædänipa. Wadäni guiquené tetenta

ganca incate bai cædänipa. Ayæ wadäni todëinta ganca incate bai cædänipa,” ante Itota apænecä eñenänitapa.

Waïmö töno ömentacoo quiyate pæmö ante odömongampa

²⁴ Ayæ wæætë inguipoga quëwënäni näni cænö ante odömoninque Itota godömenque apænegacäimpa. “Öönædë Awënë Odehye inömö gônea tömëmö waïmö nê quiyacä bai ingampa. ²⁵ Tömengä quiyate gocä ate waodäni mö nöñönäni wacä nê piñte cædengä inte wæætë tömengä inäni quiyadïñömö awëmö ponte, Ömentacoo pæcæimpa, ante adoyömö pöni nü quiyate wadae gocä. ²⁶ Ate waïmö tänä nâ bocate waiwæ pædinque tömëmö incayö adoyömö tæcæguedë ömentacoo pæ. ²⁷ Adinque nê cædäni guiquené nê èacä weca pöninqe, ‘Awënë, bitö gônea quiyadïñömö tömëmö waïmö mänämai imitawo. ²⁸ Edöñö ponte ömentacoo adoyömö pæ, ante wæmönipa.’

²⁸ Ante äñönäni, ‘Wa. Mönö piñte äñongä cæbaingampa. Wabänö ii.’ Ante pönëñongä tömënäni, ‘Inique bitö ämi godinque abæ wiquümöni, ämitawo.’ ²⁹ Änäni eñeninqe nê èacä wæætë edæ, ‘Inämpa mänömai cæminí inique waiwæ töno ömentacoo guëa abæ wite babaimpa. ³⁰ Inique münitö nöwo edæ ömæ widämäi inte to amiña peganca ee amiña guëa pæcæimpa. Amïñayedë edæ nê pedäni inäni botö, Ömentacoo tåno tê gæte topo cæte iya tänique tömëmö waïmö guiquené tâ pete mämö nöñöedäni, ancæboimpa,’ ante nê èacä apænecampa.” Mänömaiñö ante odömoncæte ante Itota apænegacäimpa.

Mötatamö guidimö ante odömonte apænecampa

(Määdoco 4.30-32; Odoca 13.18-19)

³¹ Ayæ wæætë inguipoga mönö adö ante odömoninque Itota godömenque apænedinqe, ‘Waocä möötatamö tömëmö ænte mäo tömemoncodë quiyacä bocate pæ amitawo. Mänümö guidimö inte nänæ pæ bai Wængongui Awënë Odehye nempo muni quëwencabo inömö adobaï yebænte pæpa. ³² Edæ möötatamö muni ænte quiyamö guidimö pöni i bai wamö muni quiyamö adomonque incæ adobaï guiyämö pöni i inömö edæ dæ ampa. Incæte möötatamö inömö tâ bocate pædinque möötatawæ edæ ocänequi doyæ pæwæ bapa. Wii tömäa ocänequi muni quiyadïwæ bai edæ ocäa inämaï inte möötatawæ inömö edæ nänæ awæ i adinque ayamöidi ponte awænëmë ongöñänipa. Möötatamö guidimö incæ mänömai pæ bai Wængongui Awënë nempo quëwënäni inömö wædænque inäni incæ nanguï yebænguinäni inänipa,’ ante odömoninque Itota apænegacäimpa.

*Pää yedæ œmpoquï da wenguï ante odömonte apænecä
(Odoca 13.20-21)*

³³ Ayæ wæætè inguipoga quëwëñäni näní cæinö ante odömöninque Itota godömenque iimai ante apænecantapa. "Pää yedæ œmpocæimpa, ante onquiyängä ñänængade tee manguincade ænte tee mäninqe ædina näní ämö ænte mempoga go adopoque da wëningue ayæ yedæ œmpoquï ænte pönö da wëningue wempo wempo ædæmø cædengä ate päämo yedæ œmpote tömö näämänta bapa. Yedæ œmpote ate päämo tömö näämänta ba bai öönædë Awënë Odeye nempo mïni quëwencabo iñömö tömänni nö ëñente bamänipa," ante odömöninque Itota apænegacäimpa.

Inguipoga näní cæi baï impa, ante Itota odömongampa

(Määdoco 4.33-34)

³⁴ Nanguï ïnäni mäniñömö ongönäni iñönänite Itota inguipoga quëwëñäni näní cæinö ante odömöninque mäninqe ante tömänni ïnäni apænecantapa. ³⁵ Edæ Wængongü beyæ nö apænegaingä iimainö ante doyedë apænegacäimpa.

"Wængongü æbänö cæcää, ante botö inguipoga quëwëñäni näní cæinö ante odömöninque botö iñæ ænete apænecæboimpa.

Wængongü nänö badongaïñedë ayæ godömenque ñöwo ganca nänö wë wodonte ëñengaïnö ante botö ñöwo apænecæboimpa," ante docä nänö angaïnö baï ñöwo iñömö iñque cæquinque Itota odömonte apænegacäimpa.

Ömentaco ante iimai ante impa

³⁶ Ayæ nanguï ïnäni ïnäni emö cæte godinque Itota oncönë pö guicä adinque tömengä miñæ nö godäni guiquenë tömengä ingante mämö ãänitapa. Gönea ömentacoо quiyadincloo ante apænedinqe bitö æbänö ante odömoncæte ante apænebii. Edæ edonque apænebii ëñemönie.

³⁷ ãñönänite tömengä, "Tömëmø waïmø nö quiyadinqä botö äningä iñömö botö Waobo ëñagaimo inte mäningä baï iñopa. ³⁸ Gönea botö ãñiñömö baï iinguipo impa. Tömëmø waïmø botö ãñiñömö baï ïnäni guiquenë Awënë Odeye ingante näní ëñencaboo ïnäni. Ömentacoо botö ãñincoo baï ïnäni guiquenë wënae inte nö ëñenäni iñönäni ³⁹ nö püinte quiyacä botö äningä baï iñömö edæ wëñædi awënë engampa. Amiña baï guiquenë inguipoga iñque bayedë ingäimpa. Ayæ amiña tå pete baï cædäni guiquenë Wængongü anquedoidi ïnäni.

⁴⁰ "Iñique edæ näní amiña bayedë ömentacoо tå gæte topo cæte näní iya tåi

baï edæ adobaï iñque bayedë baquïñ anguënë.⁴¹ Mäniñedë edæ Waobo ëñagaimo inte botö anquedoidi ïnäni ämo pöninqe tömänni gönea iñömö ömentacoо tå gæte baï cæcædäni. Botö nempo quëwëñäni pancadäniya oda cæte ëñenämaï cædäni. Iñque, Oda cæcædäni. Tömö tömänni tömö nö ëñenämaï cædäni tömö tömänni ïnäni botö anquedoidi iñömö abæ wite baï tå gæte mao,⁴² gongapamö näní ämogate Ca ca wæyomö wido cæcædäni. ⁴³ Mäniñedë edæ nö entawëminí guiquenë mönö Mæmpo Awënë Odeye iñongä tömengä nempo nö quëwëminí iñömö edæ nænque tamö guinæ gongæ baï adobaï guinæ edæ gongæncæminimpa. Ëamonca ongonte ëñeedäni," ante Itota angacäimpa.

Waëmoncoo wë wodonte mäincoo, ante

⁴⁴ Godömenque odömöninque Itota iimainö ante apænecantapa. "Öönædë Awënë Odeye nempo mïni quëwencaboo iñömö waëmoncoo onguipodë ææ wote näní wë wodonte mänincoo baï impa. Waocä gote mänincoo adinque adodö ææ wote æninqe wayomö wë wodongampa. Wodonte ate tömengä watapæ todinque tömengä éadincoo tömancloo godonte eyepæ æninqe tömengä waëmoncoo nänö wë wodöniæ wæncæte ante ömæ nö éadingä weca do godinque mänimæ tömämæ beyæ ante edæ eyepæ pædæ godömenque ængampa. Waocä mänömai tömengä éadincoo tömancloo nänö godöni baï cædinque öönædë Awënë Odeye iñömö, Botö nempo quëwencæmünimpa, ante tömengä Wëñængä ingante eyepæ godömenque inguipoga tömö quëwëñäni ïnäni ængacäimpa," ante Itota apænegacäimpa.

Wamö adomonque pönï waëmø iñö ante

⁴⁵ Ayæ godömenque, "Öönædë Awënë Odeye nempo guicæte ante cæcä iñömö waëmoncoo pededamö näní ämoncoo godonte æncæte ante nö diqui diqui mingä baï ingampa.⁴⁶ Iñique wamö pededamö nänö æñiñömö adomonque waëmø pönï i ate tæcæ adinque waocä wadæ gote tömengä nänö éadincoo tömancloo godonte eyepæ æninqe wæætæ mänimö wamö incæ godonte ængampa," ante Itota odömonte apænegacäimpa.

Dicamöñæ ante odömonte Itota apænecampa

⁴⁷ "Ayæ wæætæ edæ, Öönædë Awënë Odeye iñöödë edæ dicamöñæ gäwapæ näní dadöi baï tömäa gæyæidi ænte baï cæcampæ.⁴⁸ Dicamöñæ eyede dadöninque yæwedeca wëä manta cönöningue tæ contate apænte adinque, Nwäaquiringä i, adinque ö æ otodë da wëningue, Baacä i, adinque wido cædäni baï Wængongü Awënë

adobai cæquingänö anguënë. ⁴⁹ Edæ iinque bayedë Wængongü anquedoidi pöninque në nö cædäni ïnänite apænte ænninque në wiwa cædäni ïnänite adinque nänenë gönongä ⁵⁰ ongöfönänite gongapamö edæ guitodongä guiicädänimpaa. Tömänäni edæ mäniñomö guiite ongoninque ämogate wædinque Ca ca wæcädänimpaa,” ante Itota odömonte apænegacäimpa.

Waëmoncoo incæ münc oo töönö pedænc oo ante

⁵¹ Mäniñö ante iinque odömonte apænedinque Itota tömenäni ïnänite,

—Botö odömonte apænedö tömänö ante edonque ëñeminitawo.

Äñongante,

—Ao ëñentamönipa.

⁵² Ante apænedäni ëñeninque tömengä apænecantapa.

—Iinque æcänö, Öönædë Awëñë Odehye æbänö cæcää, ante ædämö ëñeninque në odömonte apænedaa i tömengä iñomö waëmoncoo në da wente mangä baï adobai ïnongä inte Wængongü näno änö ante entawengä ingampa. Ayæ edæ në ëacä näno da wëñincade wi ænedinque münc oo töönö pedænc oo tadonte odömongä baï në odömonte apænecä iñomö adobai cæcampaa. Edæ doyedë näno ëñenö incæ fiwo näno ëñenö incæ mümönë waa pöni näno entawenö ante edonque odömonte apænecampaa, ante Itota mäniñinque ante idæwaa apænegacäimpa.

Näataadeta iñomö ponte Itota apænecampa (Määdoco 6.1-6; Odoca 4.16-30)

⁵³ Wængongü Awëñë æbänö cæcää, ante odömoncæte ante imæca quëwänäni näni cæinö ante näno odömöñinö tömänö ante iinque apænedinque Itota wadæ gocantapa.

⁵⁴ Tömengä näno pægañomö ponte tömenäni odömöñinö pö guiidinque mäniñomö quëwänäni ïnänite odömonte apænecantapa. Ëñeninque tömenäni ancaí guiflériñinque,

—lingä iñæmpa, æbänö cæte nanguü ëñengä ingä, änänitapa. Tömengä edæ æbänö cæte tæi pñäninque bamönengæ cæcää, ante ëñençete ante wæmönipa. ⁵⁵ Lingä iñæmpa awæmpa në timöwengä wengä imæga inte bamönengæ mänomai cæcampaa, ante awædö. Tömengä wâänä ëmöwo Määdiya ingampa, ante awædö. Tömengä biwiidë öönänique Tantiago töön Ootee, Timöön töön Codaa ïnämäi ïnänitawogaa. ⁵⁶ Tömengä biwinqueidi mönitö töön tömenäni ongonäni aedäni. Iinque tömengä wæætë æbänö cæte nanguü ëñengä badinque edæ nanguü cæcää.

⁵⁷ Ante pönente wædinque tömenäni tömengä beyæ ante pñinte badänitapa. Pïnte

badäni adinque Itota tömenäni ïnänite angantapa.

—iñæmpa Wængongü beyæ në apænecä iñomö tömengä tömämæ gote apæneyongante tömengä ingante waa adänipa. Wæætë tömengä näno pægañomö pöninque oncöne pö guuite apæneyongä edæ mäniñomömonque tömengä ingante wiwa adänipa töö, ante apænegacäimpa.

⁵⁸ Incæte, Pönénämai iñonänite botö ædö cæte nanguü mä cæquümo, ante pönente wædinque tömengä tömenäni weca edæ wædænque pöni cægacäimpa.

14

Wäö æpænë në guidöñongä wængampa (Määdoco 6.14-29; Odoca 9.7-9)

¹ Tömänäni mäniñedë, Itota æbänö cæcää, ante mäo änani ëñeninque pancabaa awëñë Edode do ëñengacäimpa. ² Tömengä iñomö tömengä ingante në cædäni ïnänite apænecantapa. “Wäö wodi æpænë në guidöningä incæ iingä Itota iñomö adocä inte a ongongä awædö. Tömengä do wænte ñani ömæmöninque pongampa töö. Mäniñö beyænque tömengä tæi pñänente entawenongä inte në nanguü cæcä ingampa,” ante awædö, angantapa.

³ Wäö wodi iñomö iñmaí wængacäimpa. Do iñedë awëñë Edode iñomö tömengä biwi Pedipe manguiwëningä Ædodiya ingante ö ænte möningä ïnongäimpa. Mäningä Ædodiya Wäö ingante pñungä beyænque Edode iñomö Wäö ingante baï ongonte goti winte tee mönedongäimpa. ⁴ Edæ Wäö iñomö näno caate wænguinque Edode ingante iñmañö ante do wææ änningä ïnongäimpa. “Edode ëñemi, bitö Wængongü näno angainö baï ëñenämai inte edæ mäningä onquiyængä ingante manguiwëmipa töö,” ante cöwë wææ änningä ïnongäimpa.

⁵ Angä ëñente pñäninque Edode, Wäö ingante botö æbänö cæte wænongümo, ante cædängäimpa. Incæte tömenäni, Wængongü beyæ në apænedongä Wäö ingampa, ante tededäni ëñençente inte Edode, Botö imote pñänäni wæcæ wæ, ante guiflériñente wædinque Wäö ingante wænönämai inte ata cæpodongäimpa.

⁶ Incæte Edode näno ëñagäönë iinque bayö wadäni ponte godongämæ bete ayonäni edæ Ædodiya wengä baquecä tote pete awacä adinque Edode wæætë nanguü todongäimpa. ⁷ Iinque tömengä, Wængongü ayongä nâwangä ämopa, ante baquecä ingante änongäimpa. Waa pöni bitö tote pete awadi beyæ bitö quïemæ ante æñente amï adinque botö bitö änö ante cöwë pörömo æncæbiimpa, änongäimpa. ⁸ Angä ëñeninque baquecä wæætë wâänä weca gote, Æbänö anguümo, ante änongä wâänä guiquén,

—Ímai äe, angä ëñéninque baquecä wæætë Edode ingante,

—Ímai pönö cæbi æmoe. Wäö æpænë guidönongä ingante wangö tamencate tömengä ocabo ïñi coyomènætaca cō cæte ante mämö pædæ pönöni æmoe.

⁹ Angä ëñente wædinque awenë odehy iñömö, *Æ* ëñente awædö. Quïñ ñöwo cæquimoo, ante nanguï wædongäimpa. Incæte godongämæ beçonäni ëñénänite, Waengonguï ayongä cöwë godoncæboimpa, ante në äningä inte në wænongä ingante tömengä, Baquecä nänö änö bæi cædäni, åhongäimpa. ¹⁰ Angä ëñéninque në wænongä tee möneincöne go guidinque edæ Wäö ingante mäo bæi ongöinque wangö tomencadongäimpa. ¹¹ Ayä Wäö ocabo ïñi coyomènætaca cō cædinque baquecä weca ante mämö pædæ pönöni æninque baquecä wæætë wäännä ïnante godongä ænönäimpa.

¹² Ayä Wäö wodi tömengä miñæ në godinäni pöninque tömengä bæo ïñi ante mäo daga wæninque wæætë Itota weca pöninque, Wäö wodi mänömaï wængä wæmönipa, ante tömengä ingante apænegadänimpa.

5.000 ganca ïnäni ïnänite Itota godongä cænänipa

(Määdoco 6.30-44; Odoca 9.10-17; Wäö 6.1-14)

¹³ Wäö wodi do wængäimpa, ante apænedäni ëñente wædinque Itota wæætë edæ, Önömæca gocæboimpa, ante wipodë guii contate wogaa gocantapa. Gocä ate, Mänïñömö gocæ cæcampä, ante tededäni ëñéninque tæiyænäni töménäni nänö quëwëñömö wacöne ta wacöne ta ömaaque oo pænta tåno gote mæ ongöänitapa. ¹⁴ Itota iñömö wipodë wogaa pö ti wæænte ayongä nanguï ïnäni dobæ ponte mæ ongöänite adinque, *Æ*bäno cæte quëwenguinäni, ante töménäni tönö godongämæ wæte bæi pönengantapa. Ayä daicawo gawænäni ïnänite godö cæcä ate waa bädänitapa. ¹⁵ Gåwadecä bayö tömengä miñæ në godäni tömengä weca pöninque,

—Ñöwo wemö bacæ cæpa cæbii, ånänitapa. Ayä, Önömæca incæ cænguï dæ ä adinque bitö godongämæ ongöhnäni ïnänite åmi waodäni quëwëñömö gote cænguï godonte ante cæncædänimpa.

¹⁶ Åñönänite Itota,

—Goquïnäni, ante quïnante ämïni. Minitö wæætë godömini cæncædänimpa, ämopa.

¹⁷ Åñongante,

—Íñæmpa pao önompo æmæmpoque gæyæ mæa pöni i. Cænguï nææmönipa diyæ godömöni cænguïnäni.

¹⁸ Ante wææ åñönäni Itota iñömö,

—Mänimpodänique nææmuni incæ ænte mämö pædæ pönömiñi æmoedäni, angantapa.

¹⁹ Ayä godongämæ mæ ongöänite inänite angä gaguimaa tæ contadäni ate tömengä pao önompo æmæmpoque gæyæ mæa æninque öönædë iñö æmø adinque, Waengonguï, bitö waa pönöni ænte cæmönipa. Ante apænedinque pao pæ pæ cædinque tömengä miñæ në godäni inänite pædæ pönongä æninque töménäni wæætë godömenque tömänäni inänite di mæñæ di mæñæ cædäni ænte cænänitapa. ²⁰ Mänömai pönö cæcä æninque tömänäni tömo pöni cænänitapa. Cænte ate edæ töménäni ao mæ ao mæ nänö ñöñöni ee öñoncoo pædæ wææmpo ö ä da da wente æninque tömengä miñæ në godäni iñömö otodë önompo tipæmpoga go mentodëa cænguï eyede da wænäni contagatimpa. ²¹ Në cænäni iñömö edæ onguïñænäni incæ tincö müido ganca mänimpodäni iñönäni onquiyænäni tönö nänö wencabo tönö godömenque nanguï inänite cængadänimpa.

*Itota æpæ yædopæno dao dao gocampa
(Määdoco 6.45-52; Wäö 6.16-21)*

²² Tömänäni iñque cænäni ate Itota tömengä miñæ në godänique inänite do angantapa. Minitö tåno wipodë guii contate æmæ wedeca tao goyömini botö wæætë godongämæ ongöänäni inänite åmo godäni ate ayä poncæboimpa. ²³ Angä Ao ante tao goyonäni tömengä wæætë wadäni inänite, Ñöwo goedäni, angä wadæ godänitapa. Ayä tömengä Waengonguï ingante apænecæte ante ånanquidi æciantapa. *Æ*ite apænedinque wemö bayö tömengä adocanque a ongongacäimpa. ²⁴ Tömengä miñæ në godäni guiquenë taocæte ante cædinque edæ tæcætibæ wiyate cæwoyöñäni edæ woboyæ pæmænte nanguï pöñö edæ æpæ incæ cæte mængonta mængonta cæyonte wipo wäi wocæntapa. ²⁵ Ayä tawadiya nänö peyedë bayonte edæ Itota iñömö æpæ yædopænoque edæ dao dao pongä adänitapa. ²⁶ Yædopæno edæ dao dao pongä gomö adinque tömengä miñæ në godäni edæ ancai guïñeninque,

—Quiëmë imai. Waocä wænte babæningä wabänö cægongä, ante Yæ ante guïñente wædänitapa.

²⁷ Ante wæyöñäni edæ Itota iñömö,

—Ee piyænë cæte guïñenämäi iedäni. Botö imo apa guïñewëminii.

²⁸ Ante åñongä, Pegodo guiquenë,

—Awënë, bitö iimitawo. Nö nö imi inte bitö æpæ yædopæ bitö weca åmi pömoe.

²⁹ Angä ëñéninque,

—Pöe.

Åñongä Pegodo wipodë ongöinque edæ ti wææninque yædopæno edæ dao dao

gote Itota weca tæcæ obo ponte ayongä,
³⁰ woboyæ nanguü nanguü pæmæ ate
 wædinque ancai guïñenique æpænë tæi
 guidiinque Yæ wæcantapa.

—Awënë, æpæ bete wæncæbointaye.

³¹ Ante wæcæ adinque Itota tömengä
 ingante edæ quingæ pædæ gopo töö
 æmæninque,

—Íñæmpa botonque iñömote pönéninque
 pœ, antabopa. Quïnante wapiticæ edæ
 pönémítapa, angantapa.

³² Ayæ wipodë guida ate woboyæ
 iñontobæ næ pæmænämäi gongæ.
³³ Adinque wipodë ongönnäi wæætë Itota

weca ædæ wæænte apænedinque,

—Nåwangä bitö Wængongü Wéñämi
 iñömi ïmpa, ante watapæ apænedänitapa.

*Caate wædäni iñänite Itota cæcä waa
 badänipa*

(Määdoco 6.53-56)

³⁴ Ayæ æmæmää taodinque tömänäni
 Guenetadetebæ ti wæænänitapa. ³⁵ Ti
 wæænäni adinque mäniömæ quëwënäni
 guiquënë, Tömengä Itota ingampa, ante
 do adinque tömämæ mao gode å gode
 å cædäni ëñenique wénæ wénæ iñäni
 iñänite tömänäni iñänite tömengä weca ænte
 mämönäni pönänitapa. ³⁶ Itota ingante, Bitö
 weocoo ämi yæwedecooque gampote waa
 bacædänimpa. Änäni wædinque tömengä
 Ao angä ëñenique në gampo gampo
 cædäni iñömö tömänäni edæ waa iñäni
 bagadänimpa.

15

*Mimöno tao godii beyænque waocä wen-
 tamö éwocacampa*

(Määdoco 7.1-23)

¹ Dodäni näni wææ angainta ate në
 odömönäni tönö Paditeoidi pancadäninya
 Eedotadëe quëwënique mäniñedë Itota
 weca pöninque iñmaä iñänitapa.

² —Bitö miñæ në godäni iñömö dodäni
 näni angainö ante quïnante ëñenämäi inte
 wapiticæ cædäni wæmönipa. Tömänäni
 iñæmpa mempodämäi inte wentamö
 nampote cængüi cænäni awædö.

³ Ante piñäni wædinque Itota wæætë,

—Minitö guiquënë dodäni näni an-
 gaïnonque ante ëñente cæcæte ante cædinque
 Wængongü nänö wææ angainö ante
 edæ quïnante ëñente cædämäi ìmñii.

⁴ Wængongü, “Bitö wæmpo ingante bitö
 badä iñante waadedinque waa cæe,”
 angacäimpa. Ayæ, “Wæmpocä ingante
 wääñä iñante ne piñte wiwa angä in-
 gante wæñömlini wæncæcäimpa,” ante
 wææ angacäimpa. ⁵ Minitö guiquënë
 iñmaä ãnewënique edæ wææ cæminipa.
 Waocä mæmpocä ingante waa cæquenengä
 iñlongante wääñä iñante adobaï waa

cæquenengä iñlongante münitö wæætë
 wææ änique, Waocä wæmpocä ingante
 wääñä iñante iñmaä ante apænecæcäimpa,
 ãnewëninpä. Wæætë edæ “Mæmpo, bitö
 quïi, ante, Badä, miñö quïi, ante botö pönömo
 müna ænguënëno incæ nöwo wæætë edæ,
 Wængongü quïi, ante do edæ godonte impa.”
⁶ Ante apænedinque waocä wæmpoda
 iñate wii godonguënengä ingampa, ante
 münitö iñömö edæ wææ ãnewëmini awædö.
 Iñæmpa mänömaiñ ante wææ ãnewënique
 münitö edæ dodäni näni angaïnonque ante
 cæcæte ante cædinque Wængongü nänö
 wææ angainö ante edæ, Önöneque impa,
 ante baï cæminipa töö. ⁷ Minitö waa cæmni
 ante baï në ãnewëmini iñömimitë edæ ämo
 ëñeedäni. Mini cædö ante Wængongü iñmaä
 ante apænecampa, ante Itaiya wodi nöingä
 ante yewæmongacäimpa.

⁸ “Iñäni iñömö botö ìmote önöneque waa
 apænête baï tededäni incæte,
 tömänäni mümönö æmæ pönente edæ gobæ
 ongonte baï iñäni awædö.

⁹ Ayæ botö weca ædæ wæænte waa ate
 bai tededinqe tömänäni, Wængongü
 ìmidö anguënë, ante önöneque
 tedewënique önonque edæ cædänipa.
 Waodäniqne näni wææ äñöñ ante odömonte
 apænedänipa töö.”

Ante Wængongü püingampa, ante
 yewæmongacäimpa.

¹⁰ Mänömaiñ ante apænête ate Itota
 wæætë nanguü ongönnäi iñänite aa pecä
 pönäni adinque apænegacäimpa.

—Botö apænebo ëñenique ocaidë
 pönente ædämö ëñeedäni, angantapa.
¹¹ Önöne guidi beyænque waocä mümö
 wentamö entawënämäi ingampa. Wæætë
 mümönë wiwa pönéninque nänö önöne
 tao gode beyænque tömengä wentamö
 mongængampa, ante apænebo ëñeedäni.

¹² Ante apænecä ate tömengä müñæ në
 godäni iñömö tömengä weca ponte äñänitapa.

—Bitö mänömaiñ ante apænebi
 ëñenique Paditeoidi iñömö guingo imonte
 piñäni apa ãnewëe.

¹³ Äñöñäni tömengä,

—Awæ botö Mæmpo müñämäi iwæ to wite
 baï wido cæte bacæimpa. Paditeoidi iñömö
 wii botö Mæmpo quïñäni iñöñäni inte adobai
 edæ wido cæte wæcædänimpa.

¹⁴ Edæ babetamönäni baï ëñenämäi
 iñäni inte tömänäni iñömö wadäni adobaï
 babetamönäni baï iñäni iñänite në ænte
 mädäni iñäni apa cæminii. Tömänäni
 iñänite gomö aedäni. Edæ babetamögä
 ingante wacä adobaï babetamögä iñongä
 ingante ænte mäocä gocä iñinque tömäna
 näna babetamoncaya guëa ontatodë
 mongæcadë guibañapa.

¹⁵ Ante apænecä ëñenique Pegodo,

—Mänömainö ante odömonte apænedinqe bitö æbäö ante odömoncæte ante apænebitapa, ante apænebii eñëmöni.

16 Äñongante Itota,

—Minitö incæ ocái ömæcadäni bai iñomini inte eñenämäi iñimitawo. **17** Edæ quincoomé öñöne guiidinco incæ cæncadæ guuite ate goiwaa ogä mente wido cæte ba apa änewemini. **18** Wæætë önöne waocä nänö tedewöñne guiquené mümönë nänö wiwa pönénö beyænque tao godepa. Iñinque waocä öñowoca mäninö beyænque wentamö ëwocacampa. **19** Edæ waocä mümönë nänö entawente taodinö beyæ wiwa ante pönengampa. Mímönë nänö pünte pönénö beyænque waocä godö wænongampa. Mímönë towëlinente tömengä nänödogængä iñämäi iñongante mümönë towëlinente beyænque waocä godö mongampa. Ayæ æcämenque iñongante mümönë towëlinente beyænque waocä godö mongampa. Mímönö ænente wædinque wacä qui awémö ængampa. Mímönë wiwa pönéninque wacä ingante godö babæ wapiticæ apænecampa. Ayæ wacä ingante pünte tedecampa. **20** Iñinque mümöno tao godö beyænque waocä wentamö ëwocacampa. Wæætë mempodämai inte nänö cænö beyæ waocä wentamö ëwocadämaa ingampa, ante edæ Itota apænegacäimpa.

Onquiyængä oodeocä iñämäi inte wede pönente angampa

(Määdoco 7.24-30)

21 Mänifömö quëwente wadæ god-inque Itota Tido näni quëwëñömö Tidöö näni quëwëñömö eyequei pongacäimpa. **22** Mäninömö ponte quëwëñögä onquiyængä Cänaämë næ eñëne pædingä inte adoyömö quëwente tadinque tömengä weca pöninque aa pecantapa.

—Awënë bitö Awënë Dabii wodi pæiü iñomi inte eñëmi. Botö beyæ pönö waadete waa cæe. Botö wëñængä onquiyængä wëñænti quëwente wæwengampa cæbii.

23 Ante mänömai aa pecä wædinque Itota pæ wëñecantapa. Pæ wëñecä adinque tömengä mïñë næ godäni guiquené tömengä weca pöninque wææ apænedänitapa.

—Mönö mïñë tee empote Yæ yæ næ änewënongä ingante ämi gocäe.

24 Ante wææ änäni eñeninque Itota wæætë,

—Cænänäni obegaidi gueogæ gote wæwëñäni bai möni idægocabo adobai inte wë wömonte wædäni adinque Mæmpo Wængongü, Tömänäni iñänite cæquümi goquümi, äninquie botö imote da pönongä wii pontawoo.

25 Angä eñeninque onquiyængä iñöö wæætë Itota öñowa gäänë ædæ wææninqe apænecantapa.

—Awënë, botö beyæ cæbi waa bacæ, angantapa.

26 Äñongante Itota wæætë,

—Wëñäni cængü inguënë waocä dicæ guintamöidi cængü ante wææntodoungiñä. Bitö edæ wabi iñömite botö bitö beyæ ædö cæte cæquümo.

27 Angä eñente wædinque,

—Awënë iñæmpa næ eadäni näni cænte eyepodimö wæænte æñömengadæmpa iñö öñööñö guintamöidi ade cæmpa.

28 Äñongante Itota,

—Onquiyæmi eñëmi. Bitö nangui pönénimi iñömite bitö änö ante do cæte impa.

Ante tæcæ apæneyongä tömengä wengä edæ do adoyedë edæ waa bagacäimpa.

Caate wædäni iñänite Itota cæcä waa badänipa

29 Mänifömö quëwëninque wadæ god-inque Itota Gadideapæ ömaaque pö änanquidi æi tæ contacantapa. **30** Tæ contate ongöñongä nangui iñäni godongämæ pöninque wëñæ wëñænti wædäni iñänite ænte pönänitapa. Pæ opa pæ opa godäni töñö tente tobænte wædäni iñänite babetamö iñäni töñö babetade iñäni iñänite Itota weca ænte mämö ñö cædänitapa. Ñö cædäni ongöñonäni Itota tömänäni iñänite godö cæcä ate waa badänitapa. **31** Godongämæ ongöñäni guiquené, Itota godö cæcä ate babetade iñänäni incæ tededäni eñëmönipa, ante guifñente wædänitapa. Tente tobænte wædäninäni incæ waa badäni amönipa. Pæ opa pæ opa godäni iñänäni incæ waa bate godäni amönipa. Babetamö iñänäni incæ waa adäni wæmönipa, ante guifñente wædinque edæ Wængongü ingante apænedinqe, Mönö idægocabo Wængongü iñömi inte edæ bitö adobique ñöö bai ëmömi inte edæ tæi pñänte cæbi ämönipa, ante watapæ apænegadänimpa.

4.000 ganca iñäni iñänite Itota godongä cænänipa

(Määdoco 8.1-10)

32 Mäniföndë Itota tömengä mïñë næ godäni iñänite aa pecä pönäni ate apænecantapa.

—Iñäni botö weca ongöñäni iñöömö mëönaa go adoönæque iñonte botö weca ongöñonäni tömänäni cængü ömæpodäni badäni ate wædinque botö tömänäni töñö godongämæ wæte bai pönëmopa. Cænämäi inte gue ænente wæyöñäni botö, Oncöñë goedäni, ämo gote bai tömänäni edæ idömæ godinque nangæ badinque edæ bocæ bocæ cæte wæædönäniimpia.

33 Angä wædinque tömengä mïñë næ godäni wæætë,

—Ènodäni iñäniyaa. Önömæca incæ pää impa æninqe godömöni cænguinäni.

³⁴ Ante wæyönänite Itota,
—Minitö pää æpodö nææmäni.

Äñongante,

—Pää önompo æmæmpoque go mää gæyæ
guiyä pöni mää pöni mää ongompa, ante edæ
apænedänitapa.

³⁵ Itota iñömö godongämä ongönäni nan-
guï iñäni iñönänite angä tæ contadänitapa.

³⁶ Iñinque pää önompo æmæmpoque go mää
töni gæyæ töni näni næænincoo päðæ
godönäni æninque tömengä Wængongui
ingante, Bitö wa pöni cæncæmönimpaa,
ante apænedinqe pää æninque tömengä
münæ nü godäni iñäni päðæ pönongä
æninque töménäni wæætë wadäni
iñäni päðæ päðæ godönäni ænänitapa.
³⁷ Äninque tömänäni godongämä
cæninque tömo pöni cænänitapa. Idæwaa
cænäni ate töménäni pää ænte näni cænte
ñöni ee ñöñcoo wente æninque Itota
münæ nü godäni otodë pöno da wénänitapa.
Iñinque önompo æmæmpoque go mentodëa
cængui eyede contagatimpa. ³⁸ Në cænäni
iñömö onguññänäni coatodo müido
ganca iñönäni onquiyänenäni töni näni wen-
cabo töni töménäni æpodänim godümense
nanguï pöni iñönänimpaa. ³⁹ Iñinque cænäni
ate Itota iñömö, Goedäni, angä godäni
ate tömengä wipodë guii contate imæmää
Mäagadabæ pongacäimpa.

16

Mä cæte odömömi amönie, änänipa
(Mäadoco 8.11-13; Odoca 12.54-56)

¹ Itota pongä adinque Paditeoidi
töni Tadoteoidi iñömö, Mönö ämô
ëñeninqe tömengä oda cæbaingampa, ante
cædinque Itota ingante apænedinqe, Bitö,
Pönencædänimpaa, ante öönædë mää cæi bai
cæbi amönie. ² Änäni ëñeninqe tömengä
wæætë,

—Minitö iñæmpa gäwadecæ iñonte æmö
adinque, “Baanæ watamö bacæ wññadæ
pöni gongæmpa,” ante do ëñeminiya. ³ Ayæ
ñao bayö edæ, “Coonæ cæcæ guinæ wepæ
bai gongæmpa,” äninque minitö, Öönæ
æbänö öönæpa, ante adinque do edæ
ëñeminiya. Iñinque, Wængongui quinö
cæcæ cæcampaa, ante quinante wii ëñemini.
⁴ Nöwomini iñömö edæ nü wiwa cæmäni inte
minitö Wængongui ingante pangocæte bai
ëmö cæte gomüni iminiya. Edæ, Mä cæte
odömömi adinque pönemalmönipa, ante
ancaa ämäni awædö. Incæte Cônäö wodi
mää pöni nänö caegäinö ante adinque minitö
pönenguënenäni iñöminite mäninque mäni
aquinque ante odömante ingæmpa.

Äninque Itota töménäni iñäni emö cæte
wadæ edæ gogacäimpa.

Wapiticæ näni apænedö yedæ æmpoqui
baï impa, ante
(Mäadoco 8.14-21)

⁵ Tömengä müñæ nü godäni guiquenë tao
gocæ cædinque pää wii pönente ænämäi inte
æmämäa tao ti wæænänitapa. ⁶ Itota iñömö
mäni pää töménäni näni ænämäi inö ante
wii tededinqe wadö ante pönente iñmai
apænecantapa.

—Pää yedæ æmpoqui, ante Paditeoidi töni
Tadoteoidi näni da wente cæi ate gomö
aedäni.

⁷ Angä ëñente wædinque tömengä nänö
nü emiññänäni wæætë näni caboque te-
dedinqe,

—Pää ante pönämäi imöimpaa, ante Itota
wabänö mänömai beyæ ämaingampa.

⁸ Ante nämäneque te-
dedäni wædinque Itota iñömö,

—Mini pönëegade. Pää ænämäi inte
muni pöninö ante quimæ te-
dewëminii.

⁹ Awinkaue adinque adämäi iminitawo.
Edæ pää önompo æmæmpoque æninque
botö godömo æninque tincö müido ganca
iñäni näni cænñö ante awinkaue adimini
inte minitö mümöno pönemämä imini awædö.
Ayæ cænte ate näni wææntodönincoo
wente ænte muni contadinö iñömö cængui
æpotodënö ongontawo, ante pöneminiya.
¹⁰ Ayæ ate botö önompo æmæmpoque go
mää pää ænte godömo æninque coatodo
müido ganca iñäni näni cænñö ante adinque
minitö iñömö edæ ëñenämäi iminitawo.
Ayæ edæ iñäni otodë muni wente ænte
contadinö cængui æpotodënö ongontawo,
ante pöneminiya. ¹¹ Mäninö ñiwo botö,
Gomö aedäni, ante wææ äninque botö wii
päonque ante apænetabopa, ante quinante
wii ëñemini. Incæte botö, Pää yedæ
æmpoqui, ante Paditeoidi töni Tadoteoidi
näni da wente cæi ate gomö aedäni, ante
wææ ämopa.

¹² Angä ëñente pönente wædinque
töménäni, Gomö aedäni, ante apænedinqe
Itota wii onquie pää da wente cæinque
ante wææ angampa. Wæætë edæ
Tadoteoidi töni Paditeoidi wapiticæ ante
näni odömante apænedö ante tömengä,
Gomö aedäni, ante wææ angampa, ante do
ëñenänitapa.

Bitö Coditobi iñömi imipa, ante Pegodo
angampa

(Mäadoco 8.27-30; Odoca 9.18-21)

¹³ Mänii imæmäa tate ate Tetadea
Pidiopæ eyequei pöninqe tömengä müñæ
nü godäni iñäni apænedinqe Itota,

—Botö Waobo ëñagaïmo iñömote wadäni
botö imotedö ante te-
dedinqe, Æbodö imoo,
ante apænedäni ëñemini.

¹⁴ Äñongante töménäni wæætë
apænedänitapa.

—Bitö imitedö ante apænedinque pan-cadäni, Äpænne nē guidongaingä Wää wodi incæ Itota adocä ïmaingampa, ante tededänipa. Wadäni guiquené, Ediya wodi incæ Itota ïnongä ïmaingampa, ante apænedänipa. Wadäni guiquené, Eedëmiya wodi ingampa, ante apænedänipa. Ayä, Wii Eedëmiya ingä ïnique Itota Wængongü beyæ nē apænegaiñäni iñönäni adocä ïmaingä ingampa, ante tededänipa.

¹⁵ Ante tömengä müñæ nē godäni apænedäni eñeninqe Itota wæætë,

—Minitö diyæ, Åbodö imoo, ante pönemini.

¹⁶ Äñongante Timönö Pegodo wæætë,

—Wængongü nē quëwengä Wëmi ingaïmi inte bitö iñomö Coditobi iñomi ïmpa.

¹⁷ Ante apænecä eñeninqe Itota iñomö,

—Timönö bitö Oönata wëmi iñomi inte eñëmi. Wii waocä apænecä beyæ bitö mänömañö ante eñëmitapa. Wæætë bitö nanguü toquinque edæ botö Mæmpo öönædë nê quëwengä incæ bitö imite pönö odõmonte apænecä eñëmitapa. ¹⁸ Ayæ edæ iñmai ante bitö imite ämpa. Bitö dicamö baï iñomi ïmpa, ante pönëninque botö bitö emöwo ante Pegodo pönö pemömo emömipa. Incæte dicabo tæimö i baï bitö no äñinö iñomö edæ tæine i iñonte botö mänimoga tæi mænonte baï pönö badomo ate mimitö mäni pönencabo bacemlinimpä. ïnique mimitö, Itota nê Codito ingampa, ante mäni pönencabo iñomö tæi emömäni badinque mänimoga tæi ongonte baï wede pönëñomäni nê tæi piñænäni tadõmengadænguipo owote ta pónäni incæ edö cæte godömenque mämö ba taquñänii. ¹⁹ Edæ öönædë Awëne Odeye nempo guiquinque ante odemö wi ænequü baï botö bitö imite pönömo æncæbiimpä. Ämi ate bitö nê ämi badimi inte inguipoga bitö wææ äñö incæ öönædë dobæ wææ angainö inte ongongæimpä. Ayæ bitö quiëmë inguipoga nimo cæbi i iñonte mänii adobai öönædë dobæ cæte ongongæimpä.

²⁰ Ante iñque apænedinque Itota tömengä müñæ nē godäni iñänite iñmaiñö ante wææ angantapa. Minitö iñomö botö imotedö ante apænedinque, Codito ïnongä ïmaingampa, ante gode åñämäi inte edæ pæ wéeneädäni, angacäimpä.

Itota, iñmai cædäni wæncæboimpä, ante apænecampa

(Määdoco 8.31-9.1; Odoca 9.22-27)

²¹ Ayæ Itota mänifedë mä odõmöninque tömengä müñæ nē godäni iñänite apænedinque, Botö cówë Eedotadëe goquenëmo imopa, angantapa. Gobo ate oodeoidi nêaadäni näni Picæncabo tönö, Wængongü quü, ante nê godöñäni åñenænäni tönö nê odõmönäni tönö

godongämä cædinque botö imote wënæ wënæ cædäni wæncæboimpä. Ayæ botö imote godömenque wæñönäni wæncæboimpä. Incæte Wængongü angä beyænque botö mëönaa go adoönæque iñonte edæ näni ömæmonte quëwencæboimpä, ante apænegacäimpä. ²² Mänömañö ante apænecä eñenäni Pegodo guiquené Itota ingante nänénë mäo godinque Itota ingante püningatapa.

—Awëne, quimæ wæncæ änewëë. Wængongü pönö wææ aacä beyæ bitö caate wædämai incæbiimpä.

²³ Ante wææ äñongante Itota dadi èmæninque Pegodo ingante näemæ pülinque,

—Bitö Tatänabi baï iñomi inte edæ botö weca ongönämaï wadæ gobäwe, angantapa. Bitö wii Wængongü nänö pönëñö ante pönëmi inte wæætë edæ waodänique näni pönëwëñö baï pönëninque mänömañö ante bitö botö imote ægodawaquï iñonente baï cædinque wææ änewëmi awædö, angacäimpä.

²⁴ Ayæ tömengä müñæ nē godäni iñänite apænecantapa.

—Æcänö botö müñæ pöinëna ina tömengä iñomö nääm beyæ ante pönëñämäi inte edæ botö müñæ tee empote poncæcäimpä. Nämä nänö wænguñwæ mongænte ponte baï cædinque tömengä, Botö wæmo incæ caate wæbo incæ Itota ingante cówë tee empote gocæboimpä, ante poncæcäimpä.

²⁵ Ede æcänö, Nämä wææ gompodinque quëwencæboimpä, ante cædinque botö müñæ pönämaï ingä guiquené tömengä iñomö edæ quëwëñämäi incæcäimpä. Wæætë edæ, Wæñönäni wæmo incæte botö Itota müñæ tee empote cówë gocæboimpä, ante æcänö åna guiquené tömengä wæætë quëwencæcäimpä. ²⁶ Edæ waocä inguipoga ongoncoo tömancoo ö æncæte ante cædinque nämä öñowoca incæ pædæ godongä wë womonte ba iñique edæ tömengä nänö ömæwocate wæquinqe åmaingampa. Iñempa eyepæ godongampa diyæ öñowoca wæætë åmaingäa.

²⁷ Ante Itota iñomö, “Edæ botö Waobo èñagäimo inte botö Wæmpo fñä tömäo guinä gongæfñonte botö edæ botö anquedoidi tönö edæ godongämä poncæboimpä. Ayæ pömo ate botö tönämlini mimitö cægai ganca ante eyepæ pædæ pönömo æncæminimpä. ²⁸ Edæ nåwangä ämopa. Minitö iñomö ongömöni pancaminiya iñomö ayæ wænämäi miliñi quëwëñömäni botö Waobo èñagäimo inte Awëne Odeye bate ponte a ongömo adinque mimitö botö nempo quëwencæmäminimpä,” ante Itota apænegacäimpä.

17

Itota waëmö pöni ñäö baï èmongä bacä adänipa

(*Määdoco 9.2-13; Odoca 9.28-36*)

1 Mänöö ante apænecä ate Itota önompo æmæmpoque go adoönæque iñonte Pegodo ingante ayæ Tantiago tönö Wäö näna caya ïnate mänipodäni ïnänite änanquidi mæticä adodänique æigadänimpa. 2 Äite ongöönänäni edæ Itota awinca tömänäni ayönäni edæ wii cöwé näno èmönö baï waëmö pöni ñäö baï edæ èmongä bamongä adänitapa. Edæ nænque ti näwante ñäö baï bate èmongä iñinque tömengä weocoo näämänta ñäö inc oo èñacä adänitapa. 3 Ayæ ayönäni edæ doyedë pöni nö èigaina iñömö Möitee wodi tönö Ediya wodi incæ iñontobæ a ongööninque Itota tönö godongämæ tedegöönäni. 4 Adinque edæ Pegodo guiquenäni Itota ingante apænecantapa.

—Awënë èñëmi. Iñömö mönö waa pöni ongonte awædö. Bitö Ao ämi iñinque botö oncontaico mentaiya go adotaique mænööninque bitö oncontai ante adotaique Möitee oncontai ante adotaique Ediya oncontai ante adotaique mænöömairopa.

5 Ante ayæ tedeyongä boguumämo waëmö pöni ocabogadäni obo wææninque guünä gongä ayönäni boguumämodë öönepämöque apænecantapa.

—língä iñömö botö Wengä ènongä inte botö nö waadegaingä ènongä ingampa. Tömengä ingante adinque botö watapæ tobopa. Minitö tömengä pöno apænecä èñeedäni.

6 Angä wædinque tömengä müñä nö eidänä iñömö ancai guüñeninque do do wåate baï cædinqe guidömämæ tæ go wæænänitapa. 7 Go wæænäni adinque Itota tömänäni weca ponte godö gampodinque,

—Guüñenämäi inte ængä gantiedäni, angantapa.

8 Ayæ æmö ayönäni Itotaque adocanque ongongä agadänimpa.

9 Ayæ änanquidi inö wææ pöñönäni Itota tömänäni ïnänite angantapa.

—Minitö mä pöni botö èmönö wii monte baï mäni adinö ante gode änämäi pæ wëeneyömöni botö iñömö Waobo nö èñagaimo inte edæ wænte ate ñäni ömëmoncæboimpa. Ñäni ömëmomo ate minitö edæ mäniñedë ate apænecämënimpa.

10 Angä èñente wædinque tömengä tönö nö eidänäni tömengä ingante änanitapa.

—Mänömaï iñinque, Ediya wodi täno poncæcæimpa, ante nö odömönäni iñäempa quünante apænedäni.

11 Äñönäni Itota wæætë,

—Ediya wodi näni änongä iñömö täno pongä ingampa. Näwangä impa. Pöniñque tömengä, Doyedë ingai baï ñöwo wæætë

adobaï bacæimpä, ante badongampa. 12 Botö wæætë iñmaïnö ante apænebo èñeedäni. Nöwocä mönö Ediya ènongä inte do pongäimpa ante aquenä. Do pöningä ingante edæ awincaque adinque, Äcänö ingä, ante èñenämäi inte cædäni guiquenä quiëm nöi cæinëö incæ edæ do cædänipa. Ayæ adobaï, Tömengä ingante näni cædäi baï botö Waobo èñagaimo iñomote botö imote adobaï wénæ wénæ cædäni wæcæboimpa, ante apænebo èñeedäni.

13 Ante apænecä èñeninqe tömengä tönö nö eidänäni iñomö edæ, Äpænë mönö guidöningä Wäö ingantedö ante apænecampa, ante tæcæ èñenäni inte wægadänimpa.

Itota wénæ ingante angä go ate wëñcängä waa bacampa

(*Määdoco 9.14-29; Odoca 9.37-43*)

14 Mänii änanquidi eidänäni inte adodö wææninque nanguï pöni ïnäni weca pöniñ adinque wacä onguüñängä Itota weca ponte da guicapodinque angantapa.

15 —Awënë èñëmi. Botö wengä onguüñängä ingante waadete waa cæ ämopa. Tömengä iñomö edæ ancaa quidi quidi dowænte wæwëninque wantæ wantæ iñö gongapamö tæ wææ tæ wææ cæcampä. Ayæ äpænë tæi guii tæi guii cæcampä. 16 Ante wædinque, Botö wengä ingante pöno cæmïni waa bacæcæimpa, ante botö bitö müñä nö godäni weca ænte pömo adinque tömänäni ædö cæte cæquünäni.

17 Aflongante Itota tömänäni ïnänite,

—Nöwomïni mäni ædæmö cædämäi incabö muni pöneegade impa, angantapa. Minitö weca æpogadö quëwëmö. Wapiticä cæmïni iñominite æpogadö piyænë cæte wæwëmö. Edæ wëñängä ingante iñomö botö weca ænte mämöömini pongäedäni, angantapa.

18 Ayæ wénæ ingante püñinque Itota, Tao gobäwe, angä tao gocä ate wëñängä iñomö dobæ waa bacantapa.

19 Ayæ ate tömengä müñä nö godäni adodänique Itota weca pöniñque tömengä ingante,

—Minitö guiquenä bitö baï wido cæcæ cædinque edæ quünante wido cædämäi intamöni.

20 Ante wæyonänite,

—Wede pöñemïnipä diyæ wido cæquünäni. Edæ mäni pönenö mötotatamö baï guiyä pöni èwocamïni iñinque münitö änanquidi iñomö ongonquidi adinque, Nänëi gebäwe, ante ämäni baï edæ änanquidi incæ do ga gote wayömö gongæncædönimpa. Edæ quiëm cæcæte ante ämäni iñinque tömänö edæ do cæte babaimpa, ante näwangä apænebo èñeedäni. 21 Incæte mänii wénæ inte wido cæcæte ante cædinque cængui wantæpiyæ

cænämäi inte Wængonguü ingante apænete ate edæ wido cæqui impa, ante Itota apænecä ëñenänitapa.

Wænönäni wæncæboimpa, ante Itota adodö ante apænecä

(Määdoco 9.30-32; Odoca 9.43-45)

²² Mänii Gadideabæ pöinque godongämæ goyönänite Itota iimainö ante apænecantapa. Adocanque, Waocä nê ëñagaingä iñömö æyömönö ongongää, ante godö odömöninque botö imote waodäni nempo pædæ godongä aencædänimpa. ²³ Nê ãnäni wæætë botö imote wænönäni nãñe wæncæboimpa. Ayæ mëönaa go adoönæque iñonte edæ Wængonguü angä beyænque botö edæ ñäni òmæmonte quëwencæboimpa.

Itota mänömainö ante apænecä ëñenänitape tömengä müñä nê godäni wæætë edæ nan-gü wæwente bagadänimpa.

Wængonguü oncö beyæ, ante Itota eyepæ godongampa

²⁴ Mänii pöinque tömänäni Itota töö godongämæ Capënaömö nãni quëwëñömö pöñönäni wadäni guiquené Wængonguü oncö beyæ ante tiguitamö didacöma nãni äontamö mentamonga ante nê äñönäni inte Pegodo weca ponte äñänitapa.

—Minitö Awënë nê Odömongä guiquené Wængonguü oncö beyæ ante didacöma tigu-itamö cöwë pöñönämäi ingantawo.

²⁵ Äñönänite Pegodo,

—Cöwë nê pönongä ingampa.

Änique oncöne pö wæänë guiyongante Itota täno apænecantapa.

—Timönö, æbänö ante pönemii, anganta-pa. Iimæca nê quëwëmō mönö eyepæ ænte quëwengæimpa, ante imæca awënë odehyeidi iñömö edæ tömänäni nempo nê quëwënäni ãnäni, Pöñömini æmoedäni, äñänitawo. Wæætë edæ wadäni ãnäni äñänitawo. Ædänidö ãnäni, ante pönemii, ante Pegodo ingante Itota angantapa.

²⁶ Äñongante Pegodo,

—Wadäni ãnäni äñänipa.

Ante apæneyongä Itota wæætë edæ,

—Mänömai i ñinque edæ mönö Awënë Wængonguü nempo nê quëwënömö inte wii godonguenämö imompa. ²⁷ Incæte wii piïnte bacædänimpa, ante botö iimai ämopa. Bitö gâwapää mäo dadonte wæa tadöñömi gæyæ tånocä tacä æe. Änique gæyæ öñöneca wi ænete ayömi adotamönque incæ coatodo didacöma ëmontamö incæ edæ gæyæ öñöne on-gontamö adinque bitö tadonte aencæbiiampa. Mänintamö ænte mäo bitö beyæ botö beyæ eyepæ godömi aencædänimpa, angä gote Pegodo cægacäimpa.

Æcäno ñænængä inte nê angä inguingää, ante tededänipa

(Määdoco 9.33-37; Odoca 9.46-48)

¹ Mäniiñedë Itota müñä nê godäni tömengä weca ponte apænedinqe,

—Bitö öñadæ Awënë Odehye iñque bayömi æcäno bitö nempo quëwëninqe ñænængä pöñi ñongä inte nê angä inguingää, äñänitapa.

² Itota iñömö wëñængä guiyangä ingante edæ aa pecä pongä ate tömengä ingante tæcæguedë goncædinque tömänäni ñänite wæætë apænecantapa.

³ —Näwangä ämo eñeedäni. Minitö öñadæ Awënë Odehye nempo guicæte ante wapiticæ müni pönëwëñö wido cædinque wëñænäni nãni piyærnë cæte pönëñö baï pönëedäni. Mänömaä cædämäi iñimi iñique Awënë Odehye nempo cöwë guidämäi inte wæbalmiñipa. ⁴ Incæte lingä wëñængä, Öñomoque imopa, ante pönengä baï æcänö adobañö ante pönente quëwëna guiquené tömengä iñömö edæ öñadæ Awënë Odehye nempo quëwëninqe ñænængä pöñi inte edæ nê angä ingampa. ⁵ Ayæ æcänö botö èmowö apænedinqe mäningä baï wëñængä ingante, Pöe, ante godö waa cæcä iñömö tömengä iñömö edæ botö imote edæ do, Pöe, ante pönö waa cæcä ingampa, ante Itota apænegacäimpa.

Wacä oda cæcæcæimpa, ante nãni wæquinque cædänipa

(Määdoco 9.42-48; Odoca 17.1-2)

⁶ Itota ayæ apænecantapa. “Wadäni godö cædäni beyæ botö imote nê pönëäni incæ pancadäniya edæ dobæ oda cæte wænæ wænæ cædänipa. Iñique, Wëñængä adocanque guiyangä pöñi ingä incæ oda cædämäi incæcæimpa, ante wææ cæcæcæ ante cædinque nê godö cæcæcæ cædingä ingante iimai cædäni iñique tömengä toquenengä imingampa. Waodäni nãni dacæ godö dacæ godö cæquinca ñænænæca ænique tömengä öñomenca æ wæmencadinque tömengä ingante tæcætibæ wido cædäni iñique tömengä edæ, Wænæ wænæ cædämäi inte becadote wæmo beyænque Wængonguü botö imote wii godömenque pangampa, ante wædinque waa toquenengä imingampa. ⁷ Quiëmë beyæ oda cædinque inguipoga quëwënäni nãni wæquinque wænæ wænæ cædänipa. Nê pönëäni incæ pancadäniya wii eñente do oda cædänipa. Cöwë mänömai impa. Incæte, Oda cæcæcæimpa, ante nê cæcä iñömö edæ tömengä nanguï nãñö caate wæquinque cæcampæ,” ante apænegacäimpa.

⁸ Ayæ, “Bitö öñompoca cædinque wænæ wænæ cæbi iñique öñompo aa wi æmpote wido cæte baï cædinque wænæ wænæ bitö

cædinö ante wido cæbäwe. Bitö önöwa wapiticæ godinque wënæ wënæ cæbi ïnique bitö önöwa aa wi æwate wido cæte baï cædineque wënæ wënæ bitö cædinö ante wido cæbäwe. ïñæmpa inguipoga quëwëningue bitö æmæmpoque empobi incæte æmæntique entibi incæte bitö önædæ ñedinqe cöwë wænämäi quëwëmi ïnique waa ìmaiampa. Edæ tipæmpoga empobi inte tipæntiya entibi inte edæ bitö gonga cöwë bæcote wæwenguiñfömö wii ñæmæwo wido cæte wæquümidö anguenë. ⁹ Ayæ bitö awinka wiwa adinque wënæ wënæ cæbi ïnique bitö awinka oo togæmonte wido cæte baï cædineque wënæ wënæ bitö cædinö ante wido cæbäwe. ïñæmpa inguipoga quëwëningue bitö æmæmonque ñemömi inte bitö godömenque quëwëmi ïnique waa ìmaiampa. Edæ wii tipæmonga ñemömi inte edæ bitö tadömenqadænguipo gonga cöwë bæcote wæwenguiñfömö wii wido cæte wæquümidö anguenë,” ante Itota angacäimpa.

*Bodego wë womonte ba, ante odömonte apænecampa
(Odoca 15.3-7)*

¹⁰ Ayæ, “Ingä guiyangä ñfömö önonganque ingampa, ante münitö adocanque ingante incæ pünte adämäi ìmæwedäni. ïñæmpa tönänäite në aadäni anquedoidi incæ öonædæ quëwëningue botö Mæmpo në öonædæ quëwëngä awinka cöwë adämipa cæmäni. ¹¹ Edæ botö Waobo ñagäimo inte edæ wë womänäi ïnäite diqui mince aencæte ante pömo ìmopa,” ante Itota apænecantapa.

¹² Ayæ, “Æbänö ante pönemini edæ. Waocä obegaidi tiëe ganca èacä ongöñöñäni adocanque pangocæte nänenë gocä adinque në èacä ñfömö nöobenta i nöobe ganca ïnäni änämäne ongöñöñäni emö cæte diqui mince wii goquingä, ante pönemini. Cöwë edæ diqui diqui mince gocæcäimpa. ¹³ Godinque në pangocæ godingä ingante èadente acä ïnique në èacä waa tobaingampa. Edæ pangocæ godämäi ïnäni nöobenta i nöobe ganca ïnäni änäite adinque cöwë tocä ñongä inte tönengä tæcæ nänö adingä beyæ godömenque tocampa. ¹⁴ Münitö Mæmpo öonædæ në quëwengä adobaingä. Guiyangä wë womonte wænämäi incæcäimpa, ante cöwë diqui diqui mingampa,” ante Itota odömonte apænecäimpa.

*Në wënæ wënæ cæcä ingante püñämäi inte waadeccäimpa
(Odoca 17.3)*

¹⁵ Godömenque odömönique Itota apænecantapa. “Bitö tönifacä bitö ìmite wënæ wënæ cæcä wædineque bitö tönengä weca gote ämi adominaque nänénë gote

ongöeda. Ongöñöminate bitö tönengä ingante, Mänömaï cæbitapa, ante ämi ëñengä. Mänömaï ämi ëñengä ïnique tönengä waadete babaingampa,” ante apænegacäimpa. ¹⁶ Ayæ godömenque apænecantapa. “Wæætë tönengä ëñenämäi inte waadedämäi ingä ïnique bitö Wængonguï angä ëñente näni yewæmongainö baï cæ. Waocä æbänö cæcä, ante adinque waoda mënna ìna incæ mënna go adocanque ïnäni incæ adoyömö ante apænedäni ïnique tönänäi näni apænedö beyænque ante mönö, Nö impa, ante ëñengæimpa, ante Wængonguï beyæ yewæmongatimpia. ïnique bitö, Mönö adoyömö ante apænecäimpa, ante waoda mënna inate ämi incæ adocanque ingante ämi incæ æcämenque bitö tönö goda tönengä adoyömö ante nölnö ante apænecæcäimpa. ¹⁷ Ayæ apænemini ate në wënæ wënæ cædingä cöwë ëñenämäi ingä ate wædinqe bitö ñfömö, Itota në Codito ingampa, ante muni pönencabo weca gote apænebi ñengüñäni. Ayæ tönänäi wææ änäni ate tönengä godömenque ëñenämäi ingä ïnique tönengä. Nämä cæte quëwengümo, ante në ëñenämäi cædäni baï ingampa. Ayæ, Odämäno awënë beyæ në æwengä baï ingampa cæbii. Tönengä ëñenämäi cæcænö anguenë, ante bitö edæ tönengä ingante gomö ae,” ante Itota angantapa.

¹⁸ Ayæ apænedinqe, “Nåwangä ämopa. Münitö inguipoga në ämuni inte apænte ämuni ïnique muni apænte änöö incæ öonædæ dobæ apænte ante impa. Ayæ inguipoga münitö apænte änique ñimpo cæmäni ïnique muni cædö baï öonædæ adobai do ñimpo cæte ingæimpa.”

¹⁹ Ante apænedinqe Itota ayæ apænedinqe, “Münitö ìmäni ìmai ämopa, angantapa. Ingupoga mémäna güea adoyömö pönente apæneyömina botö Mæmpo öonædæ në quëwengä ñfömö mäna ämai ante tönänö cæcæcäimpa. ²⁰ Edæ mémäna ìmai incæ mémäna go adocanque ìmäni incæ æponinimë ñöminí incæ münitö adoyömö ponte botö emöwo apænete ongöñöminí edæ botö adoyömö münitö tönö godongämä ongoncæboimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

²¹ Ayæ ate Pegodo tönengä weca ponte änique,

—Awënë, botö tönifacä botö ìmote wënæ wënæ cæcä adinque botö tönengä ingante æpogadö godö ñimpo cæbo ee goquingä. Edæ önompo æmæmpoque go mempoga mäimpoga ñimpo cæbo ee goquingä, ämii.

²² Äñongante Itota,

—ïñæmpa, wii önompo æmæmpoque go mempogaque anguü. Edæ godömenque bitö änimpoga püñämäi inte ñimpo cæbi

ate wæætë adopoga wæætë adopoga ayæ cöwë tetenta ganca wæætë wæætë ñimpo cædinque coatodo tiento nöobenta ganca mänimpoga püñämäi inte ñimpo cæbi goquingä. Mänömai ante Itota tömengä müñä nö godäni ïnänite, Cöwë püñämäi inte ñimpo cæquimini, angacäimpa.

Në cædongä nänö waadedämaï cædö ante odöngampa

²³ Itota ayæ apænecantapa. “Mäninö beyæ bitö änö baï cædäni wædinque ìmæca awënë odehye nänö apænte ämai öönadë Awënë Odehye incæ tömengä ingante nö ëñemini ïmänti aebänö apænte angampa, ante odömomo aquimini, angantapa.

²⁴ Ìmæca awënë iñömöö, Botö imote nö cædäni incæ botö imote debe ïnäni inte eyepæ pönöñäni æncæboimpa, ante cæyongä adocanque tadento ñænængade nänö godonte ænta incæ diete mido ganca nänö pönongä äni beyæ wæætë pönöñämäi debe ingä adinque tömengä ingante ænte mämönäni pongampa. ²⁵ Pongä adinque tömengä awënë iñömöö, Ömæpocä inte tömengä ædö cæte pönongä ænguimoo, ante pönente wædinque ïlma angantapa. Wacä ingante nö cædäni tömengä nänö wencabo bacædänimpa, ante cædinque botö nö pönöñämäi ingä nänä gæncaya nänö wencabo tömänäni ïnänite bæi ongonte wacä ingante godonte eyepæ ænguimoo, angä. ²⁶ Èñente wædinque edæ nö cæcä iñömöö tömengä weca ædæ wææninqe edæ, ‘Awënë, waadete cædinque ee abi adinque botö ayæ ate botö debe inganca tómanta pönömo æncæbiimpa.’ ²⁷ Ante wæcä èñeninqe awënë iñömöö nö cæcä ingante guëa wæte baï pönëniqne, Tömäa edæ godonte impa, äninque godö fñimpa cæcä abæ tawænte gocantapa.

²⁸ “Incætë tömengä töö wadäni nänö godongämäcæcabo iñöñäni wacä guiquenë adocä ingante tiëtë tiguitamö ganca nänö pönongä äni beyæ wæætë pönöñämäi debe inongäimpa. Adinque nö abæ tawænte godingä incæ tömengä ingante debe ingä ingante godö yao ongonte ñilmämcate cædinque, ‘Do bitö æninta pönömi ämo töö.’ ²⁹ Ante püñägä wædinque tömengä töö nö cæcä inte nö debe ingä wæætë nö äningä weca da guicapodinque, ‘Bitö wadete cædinque ee abi ininqe botö ayæ ate pönömo æncæbiimpa.’ ³⁰ Ante wæyongä edæ Baa äninque tömengä, Tómanta edæ cöwë pönömi ämo ate tabaimpa, äninque edæ tee möneca ongongantapa.”

³¹ “Adinque edæ tömäna töö nö cædäni guiquenë, Mänömai cæcä, ante wædinque püñinqe awënë weca gote, Mänömai cæcampä, ante wæmönipa. ³² Änäni èñeninqe wénæ wénæ nö cædingä ingante äñecä pongä ate tömengä ingante awënë,

‘Botö imo nö cædimi inte nö wénæ wénæ cæbitapa töö. ïñæmpa bitö nanguü ämi beyænque botö edæ, Tómanta edæ godonte impa, ante ñimpo cæbo abæ tawænte gobitapa. ³³ ïnique botö guëa wæte pönente cæbo baï bitö töö nö cæcä ingante bitö adobai guëa wæte pönemi baï waa incædönimpa.’ ³⁴ Änique awënë ängä badinque, Tömengä tómanta nänö æninta botö imote adodö nänö pönongungä botö, Tömengä ingante ænte pancæmänimpa, ämopa. Änique tömengä ingante tee möneta onçöne nö pänäni ïnärite pædæ godongä ænänipa.” ³⁵ Mäninque ante odömonte apænedinque Itota godömenque apænecantapa.

—Edæ mäni waocabo iñöñäminite münito wacä nänö wénæ wénæ cædinö ante godö ñimpo cædämäi ïmäni adinque awënë nänö apænte änö baï botö Mæmpo öönadë nö quëwengä iñömöö adobai münito wénæ wénæ cædinö ante ñimpo cædämäi inte tömänö ancæcäimpa, ante apænegacäimpa.

19

Nänöogængä ingante nänö pämænö ante (Määdoco 10.1-12; Odoca 16.18)

¹ Mänii Gadidebæ quëwente ïnique apæneta ate Itota Oododänö æmæmäa godinque Oodeabæ pongacäimpa. ² Pongä adinque nanguü ïnäni tee empo goyönäni tömengä gampocä waa badänitapa.

³ Paditeoidi guiquenë, Godö ämö èñeninqe Itota wabänö adodeque oda cædete wæcä tocæi, ante pönëwénäni inte tömengä weca pöninqe änänitapa.

—Wængongü aebänö ante wææ angacäi. Waocä tömengä nänöogængä ingante quiëmè beyænque pämængä ïnique edæ nö cæte intawo.

⁴ Ante änöñäni Itota,

—Münito iñæmpa Wængongü beyæ ante nänö yewæmointa adämäi inte ämänitawo. Wœenëñedë edæ waocä ingante nö Badon-gaingä iñömöö, “Onguñængä ingampa, ante ayæ, Onquiyængä ingampa, ante badon-gacäimpa,” ante yewæmongatimpa. ⁵ Ayæ, “Mänömai beyæ waocä mæmpocä ingante ämo cæte wæänä ïnante ämo cæte godinque onquiyængä ingante, Botö nänöogængä, ante æmæwo moncæcäimpa. ïnique mënaa ïnäna incæ tömäna nänä gæncaya badinque adocanque baï bacædaimpa,” ante yewæmongatimpa. ⁶ ïnique tömäna nänä gæncaya adocanque baï badinque nänëñ mënaa ïnämai ïnapa. Mänömai beyæ Wængongü, Adocanque baï ïnapa, ante nänä gæncaya nänö nö badongaïna iñöñate waocä wæætë pango cædämäi incæcäimpa.

⁷ Äñongante tömäni wæætë,

—Íninque, Æmæwo pämæmo goquimi, ante yewæmöninqe mäninta bitö yewæmöninta onquiyængä ingante godömi ængä ate bitö önonque pämæncæbiimpa, ante Möitee wodi quinante wææ angacäi, ante ëñencæte ante mönitö wæmönipa.

⁸ Änäni ëñeninqe Itota edæ,

—Íñæmpa, Mimö ömædëmini ïñomini inte münitö wénæ wénæ cæñemini imñipa, ante wædinque edæ Möitee, Nänögængä ingante pämængümi, ante yewæmongacäimpa. Wéenëñedë iñomö edæ wii mänömai ingatimpa. ⁹ Wæætæ onquiyængä wacä ingante godö todämaï iñlongante tömengä ingante nê pämæningä iñomö tömengä dobæ nänö towenguinque edæ wacä onquiyængä ingante godö mongampa. Ayæ onquiyængä pämænte goyongä wacä onguifñengä tömengä ingante godö möninque adobai nê towengä bacampa, ante ämo pönëmaimnipa.

¹⁰ Angä ëñeninqe tömengä müñæ nê godäni guiquenæ,

—Íñæmpa nana gæncaya ïna inte pämæñämäi ingæimpa, ante bitö äno bai nö iñinque edæ waocä wémö cæcä bai waa ìmaimpa, ante pönente wæmönipa.

¹¹ Ante wæyönänite Itota,

—Wémö cæcä, ante mîni äno bai ante waocä ædö cæte cæquingä. Wængongui nänö änänäniq mänöni ante Ao ante mönämäi iñanipa. ¹² Edæ ædändö mönämäi inguünäni, ante pancadäniya guiquenæ wääna cæncadë ëñayedë edæ ongænca babetamüñänäni ëñagänäni inte mönämäi iñäni. Pancadäniya wæætæ waodäni cædäni beyænque babetamüñänäni badinque mönämäi iñanipa. Ayæ pancadäniya guiquenæ öönädë Awënë Odeye nempo beyæ ante nämä pönëninge Ao ante edæ mönämäi iñanipa. Edæ æcänö botö äno ëñente Ao äna, tömenganque mänömai cæcæcäimpa, ante Itota odömongä ëñengadänimpa.

Wëñänäni iñänite gampo cæcadinqe waa apænecampa

(Määdoco 10.13-16; Odoca 18.15-17)

¹³ Ayæ ate, Wëñänäni iñänite Itota pönö gampo cæcadinqe töménäni beyæ Wængongui ingante apænecæcäimpa, ante cædinque wadäni tömengä weca ænte pö ænte pö cædäni adinque tömengä müñæ nê godäni guiquenæ, Ænte pönämäi iedäni, äninqe Baa Baa änäni. ¹⁴ Ate wædinque Itota iñomö edæ,

—Wëñänäni iñänite ee amini poncædänimpa. Edæ mäninäni nani pönënö bai adobai pönënäni inte edæ öönädë Awënë Odeye nempo do quëwënäni iñänipa. Íninque münitö iñomö wëñänäni iñänite Baa änämäi iedäni.

¹⁵ Äninque wëñänäni iñänite pædæ gopo gampo cæcadinqe wadæ gogacäimpa.

Mäincoo nê nanguü éacä Itota weca ponte apænecampa

(Määdoco 10.17-31; Odoca 18.18-30)

¹⁶ Ayæ wacä Itota weca pöninqe,

—Awënë nê Odömömi apænebi ëñemoe, angantapa. Botö æbänö waa cæbo iñinque cöwæ wænämäi wantæpiyæ quëwämäimoo.

¹⁷ Ante åñongä Itota edæ,

—Wængongui adocanque nê waa cæcä ingä incæte bitö botö imonte äninqe, Æbänö waa cæquimo, ämii. Incæte, Quëwenguimo, ante wæbi iñinque bitö, iñmaï cædäni, ante Wængongui nänö wææ angainö ante ëñente cæ.

¹⁸ Angä wædinque,

—Ædedö ante ämii.

Äñongante Itota wæætë,

—Iñmaï, “Wacä ingante godö wænönämäi. Bitö nänögængä iñämäi iñlongante godö mönämäi. Wacä quü awëmö ænämäi. Wacä æbänö cæcä, ante godö babæ wapiticæ iñämäi. ¹⁹ Wæmpocä ingante wääna iñante waa adinque godö waa cæe. Ayæ, Nämä ante bitö waadete cæbi bai wadäni iñänite adobai godö waadete cæ.”

²⁰ Angä ëñeninqe edëningä iñomö,

—Botö mäninö bitö äno bai do cæte pægäimo inte botö quinö edæ godömenque cæquimo.

²¹ Äñongante Itota wæætë,

—Bitö, Ædæmö nö cæbo bacæboimpa, ämi iñinque edæ öönädë bitö wæmoncoo ænguinque edæ ñöwo godinque imæca bitö mänincoo tömancoo godonte æninqe bitö æninta wæætë ömæpodäni inte wædäni iñänite tömanta godömi æncædänimpa. Ayæ edæ botö imote tee empote pöe.

²² Angä ëñeninqe edëningä iñomö edæ, Botö mäincoo, ante nänö nanguü éacoo ante pönente wæwente wædinque wadæ gogacäimpa.

²³ Gocä iñinque edæ Itota tömengä müñæ nê godäni iñänite apænedinqe,

—Nåwangä ämo ëñeedäni, angantapa. Öönädë Awënë Odeye nempo guuite quëwencæte ante cædinque waodäni ömæpodäni inte botö müñæ pönänipa. Mäincoo nanguü éacä guiquenæ æbänö cæte ömæpocä inte botö müñæ ponte guuite quëwenguingä, angantapa. ²⁴ Ayæ cämyeo iñomö guiyangä ingampa diyæ daagö guiyampite pædæ tacäi. Cämyeo ñænængade iñongä inte pædæ tadämaï ingä bai nê éacä adobai ingampa. Tömengä nämä ayongä ñænængä iñongä inte edæ æbänö cæte Wængongui Awënë Odeye nempo do wääne guuite quëwenguingä.

²⁵ Ante apænecä wædinque tömengä müñæ nê godäni wæætë ancai guïñeninqe,

—Íñäempa mänömai íñinque æcānō wääne
guite quëwenguingää, änänitapa.

²⁶ Itota töménäni ïnänite cöwä adinque
apænecantapa.

—Waomïnique incæ nämä müni cædö
beyænque ædö cæte quëwëmaimini. Wæætë
Wængonguinque nämä tömänö do cæcä
ingampa.

²⁷ Angä ëñente wædinque Pegodo
guiquënë,

—Mönito ïñömö edæ möni éadincoo owæ
caate bitö miññë ömæpomöni inte pömöni
abipa. Ömæpomöni ïmöni inte edæ quïnö
ængüümöni.

²⁸ Äñongante Itota wæætë töménäni ïnänite
angantapa.

—Näwangä ämopa. Botö badömo ate
tömancoo müincooque iñunque bayonte botö
Waobo ññagaímo ïñömö edæ tömëmo ñää
ëmönö ëmöninque edæ pö tæ contacæboimpa.
Íñunque mñitö botö ïmote në tee em-
pogaímäni inte mäniññedé ate tömëmäni tæ
contaimpaa tipæmpoga go mempaa pö
tæ contadinque awënenëdi badinque edæ
idægoidi tipæmpoga go mencabodäniya
ïnänite apænte ancæmimimpaa.

²⁹ “Ayæ godömenque ämopa. Mñitö
näwangä oncodo tao godinque mñitö
töññadäni ïnänite èmø cæte godinque badä
ïnante mæmpocä ingante wënnäni ïnänite
botö èmøyo beyænque èmø cæte pömiñitapa.
Íñunque iñmai ante näwangä ämopa. Æcänö
botö beyænque mänömai cædinque tömengä
nänö èdäi ömæ èmø cæte goda ïñömö
tömengä nänö èmø cæte godincoo baï
adopocoo ancæcäimpa. Wïi adopogaque
edæ æninqe tömengä wæætë edæ
godömenque adopocoo adopocoq æninqe
tiëe ganca mäniñpoga ancæcäimpa. Ayæ
botö pöñö cæbo æninqe tömengä cöwë
wantæpiyæ wænämäi quëwencæcäimpa.
³⁰ Incæte edæ tåno yæcado ongöñänäni
pancadäniya wæætë yæmiññë gote ongöñänäni
bacedänimpa. Ayæ yæmiññë ongöñänäni inte
wæætë yæcado ponte ongoncædänimpa,”
ante Itota apænegacäimpa.

20

*Në cædäni cæbäno cædänii, ante odömonte
apænecampa*

¹ Itota ayæ edæ, Öönædë Awëne Odeye
nempo æbäno quëwënäni, ante odömoncæte
ante iñmai apænegacäimpa. “Waocä në
ömæ ècä nämä cæbai Öönædë Awëne
Odeye incæ adobai cæcampa. Në ècä ñää
bayö oncodo taodinque, Æcänö ññwoññæ
botö yowementacodë cæquïnaa.” ² Ante
adinque tömengä beyæ në cæcædäni
ïnänite, Mñitö tömää itædë cæmïni ate botö
adocanque ingante deenadio tiguitamö
adotamonque pöñöñinque wacä ingante

wacä ingante adotamonque adotamonque
pöñömo aencæmimimpaa, äñongante Ao ante
yowementacodë cæcæ godänipa. ³ Gote
cæyönäni tömantadæ ññonte në ècä
töménäni näni godonte ïññömö gote ayongä
wadäni önonque cædämaï a ongöñäni.

⁴ Adinque tömengä, “Mñitö adobai gote
cæmïni ate eyepæ godömo aencæmimimpaa.”
Angä ëñenique Ao ante godänipa. ⁵ Ayæ
tæcæbæcä ññonte adobaï tömengä wadäni
ïnänite angä godäni ate wæætë ædæ
wæicä ññonte adobaï taodinque wadäni
ïnänite angä godäni. ⁶ Ate edæ awæncabo
wæiyongante edæ adocä tao ayongä wadäni
önonque a ongöñäni adinque tömengä
töménäni ïnänite, ‘Quinante tömää itædë
edæ cædämaï a ongöñäni.’ ⁷ Ante äñongä,
“Íñämpa mönitö ïmönite, Cædäni, änänipa
cæquïmönii.” Änäni ëñenique, ‘Mñitö
adobaï edæ botö yowementacodë gote
cædäni,’ angä godänitapa,” ante Itota
odömonte apænecantapa.

⁸ Ayæ, “Gäwadecæ pöñi bayonte në ècä
ïññömö tömengä beyæ në apænecä ingante
ïnrique, ‘Botö beyæ në cædäni ïnänite
aa pebi pöñäni ate bitö töménäni näni
cædi beyæ godömi eyepæ aencædänimimpaa.
Awæncabo wæiyongä ññwo pöñi gote
cædinäni ïnänite edæ tåno godömi ññäni
ate wæætë wëenë gote cædinäni ïnänite
edæ ayæ ate godömi aencædänimimpaa.” ⁹ Angä
ëñente aa peyongä awæncabo wæiyongä
gote cædinäni inte tåno pöñäni ate deenadio
tiguitamö adotamonque adotamonque
godongä ænäni. ¹⁰ Ate adinque tåno gote
cædinäni guiquënë, Mñitö godömenque ængü
impa, ante pöñëñöñäni tömengä godongä
æninqe edæ deenadio tiguitamö incæ
adotamonque adotamonque adopo adopo
ænäni. ¹¹ Äñinque töménäni në ècä
ingante piñte tededingue, ¹² “Mñitö tömää
itædë näwancate cæmöni incæ ïñämpa
cæbii. Ayæ pöñäni guiquënë wantæ ïñö
adoque ooda ganca cædäni incæ mönitö
baï adopo godömi ænäni wæmönipa töö.”
¹³ Ante piññöñäni në ècä wæætë adocanque
ingante apænedinqe, ‘Íñämpa botö
bitö ïmite wëñæ wëñæ cæbogaa. Edæ,
Deenadio tiguitamö adotamonque pöñömo
aencæbiimpa, äñño Ao änämaï imitawoo.
¹⁴ Bado, bitö quï incæ ænte goe. Edæ bitö
ænñï baï ayæ ponte cædingä ingante adopo
godongueñëmo intabopa. ¹⁵ Edæ botö
éadincoo incæ, Æcänö ingante godongüimo,
ante pöñente wædinque ædö cæte tömëmo
incæ änämaï ingüümo. Botö në waa cæbo
ïññomote bitö guiquënë edæ piñte abi
awædö,’ ante në ècä angampa.”

¹⁶ Mäninganca ante odömonte apænedinqe
Itota ïññömö, “Mänömai cædäni ïnrique
botö, Tåno yæcado ongöñänäni inte wæætë

yæmïñä gote ongoncædänimpa, antabopa. Ayæ, Yæmïñä ongöñinäni inte wæætë yæcado ponte ongoncædänimpa, ante apænetabopa,” ante apænegacäimpa.

Itota, Wæncæboimpa, ante wæætë adodö ante apænecä

(Määadoco 10.32-34; Odoca 18.31-34)

17 Mänli godinque Eedotadëe gocæ cædinque tömengä miñä, Dote, ante näni gocabo iñänite Itota nänëne ænte mäodinque idömäe goyöñäni apænecantapa.

18 —Nöwo iñömö edæ mönö Eedotadëe iñömö æicæimpaa. Åi gote ongömö ate adocanque, Waocä næ ëñagaingä æyomönö ongongää, ante wadäni iñänite godö odömongä bæi ongonguiñäni. Ayæ, Wængongui qui, ante næ godöñäni iñänite tönö næ odömönäni nempo tömengä botö imote pædæ godongä æninque töménäni wæætë botö imote apænte æninque, Cöwë wæncæcäimpa, ancædänimpa.

19 Ayæ edæ, Awæ ñænqedimæ cædinque tömengä ingante timpote wænöedäni, ante töménäni oodeoidi iñämai iñäni nempo botö imote wæætë mäo godöñäni æncædänimpa. Äninque töménäni wæætë botö imotedö ante badete todinque ayæ tæi tæi pænique awäa timpodäni wæncæboimpa. Næñe wæmo ate Wængongui angä beyænque botö mëönaa go adoönæque iñonte ñäni Ömaëmoncæboimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Tantiago tönö Wää badä, Botö ämaä ante cæe, angampa

(Määadoco 10.35-45)

20 Tebedeo wëna Wää tönö Tantiago iñöna tömäna badä iñömö töménä wëna tönö Itota weca ponte ædæ wææninqe edæ, Botö ämaä ante cæe, ante apænecä. 21 Ëñeninqe Itota,

—Münö quïnö apænecæte ante pömi.

Äñongante,

—Bitö Tæiyæ Awënë Odeye bate tæ contadinque edæ botö wëñæna ïnate ämi ate adocanque bitö tömémäni iñö adocanque dipæmämi iñö tæ contaquiña ämpa, antantapa.

22 Ëñeninqe Itota wæætë,

—Iñæmpa adämäi inte münitö ämäni awædö. Botö nantate wæwengülmæ bai becabö bai mìnato edæ adotaca becate bai Ao ante botö beyæ nantate wæwengümina. Edæ æpænë guite bai botö wængülmæ bai guiflénämai iñinapa diyæ botö beyæ wængümina.

Äñongante,

—Ao ante guiflénämai cæcæmönaimpa, änatapa.

23 Itota wæætë,

—Botö nanguü caate wæwëmo bai mìnato adotaca bete bai äanque bai caate

wæcæmïnaimpa. Nåwangä impa. Incæte æcänö botö tömémä iñö æcänö botö dipæmä iñö tæ contaquiña botö edæ pönö änämäi ìmpa. Wæætë botö Mæmpo do, Mäninaque mänimpaa tæ contaquiña, ante næ badongaingä inte tömengä adocanque godö angä contaquiña, ante Itota apænegacäimpa.

24 Mänömainö ante tededapa töö, ante ëñeninqe wadäni diete ganca tömengä miñä næ godäni guiquenë iñäna näna caya ïnate edæ püñanitapa. 25 Püñäni iñinque Itota aa pecä pönäni ate töménäni iñänite iñmai apænecantapa.

—Oodeoidi iñämai iñäni awënëdi æbänö cædänipa, ante do ëñemïnipa. Töménäni iñömö iñäma beyænque ante cædinque nanguü pünte änäni wædinque töménäni nempo quëwénäni wæætë do ëñente cædänipa. Ayæ töménäni weca næ ñænænäni iñöni iñömö, Tömëmoque ämo ëñente cædänipa, ante pünte änäni wædänipa. 26 Minitö guiquenë töménäni iñäma beyænque ante nanguü änäni bai wii adobaï cæquenämäni iñinipa. Wæætë mïni cabö iñömini adocanque ñænængä pöni ingä bacæte ante cædinque tömengä wæætë edæ münitö beyæ næ cæcä baquenengä ingampa. 27 Ayæ yæcado ongönlene wæcä iñömö tömengä yæcado ongocæte ante cædinque wæætë edæ yæmïñä pöni gote tömänäni iñänite næ cæcä badinque tömengä iñäma beyæ ante cædämäi inguénengä ingampa.

28 Edæ Waobo ëñagämo inte adobaï, Botö beyæ pöni cæcædänimpa, ante wii pömo ìmpa. Wæætë wadäni beyæ godö cæcæte ante pömoimpa. Ayæ edæ nanguü iñäni tee mònête bai wæwëñöni botö wæætë, Töménäni wibænete tacædänimpa, ante tömëmo wepæ incæ godoncæte ante pömo ìmpa, ante Itota apænegacäimpa.

Babetamöna iñöna Itota gampomongä waa bamönapa

(Määadoco 10.46-52; Odoca 18.35-43)

29 Itota mäninö godinque Eedicoo näni quëwëñömö ponte tayönäni tömengä miñä nanguü iñäni tee empote godänitapa.

30 Goyöñäni onguñæna babetamöna iñömö taadö wedeca tæ contate a ongöñöna, Itota pongampa, änäni ëñeninqe aa pedatapa.

—Awënë, bitö Dabii wodi pæimi iñömi inte mònâtö ìmònate pöni waadete waa cæe.

31 Ante äñöna godongämä godäni guiquenë, Apocænë inguénë quëwënaa, änäni incæ godömenque yedæ aa pedinque,

—Awënë, bitö Dabii wodi pæimi iñömi inte mònâtö ìmònate pöni waadete waa cæe, änatapa.

32 Itota iñömö næ gongæninque äñecä pöna adinque,

—Minatö ìmìnate quïnö cæbo ämïnaa.

33 Angä ëñeninqe,

—Awēnē gampomōmi awinca wi ænete baï aquimōna, ante wæmōna.

³⁴ Äñöna Itota tömēna godongämæ wæte baï pöninqe edæ pædæ gopo gampomon-gantapa. Gampomongä ate tömēna waa ada badinque Itota miñæ do godatapa.

21

Itota Eedotadëe iñömö pongampa

(Mäadoco 11.1-11; Odoca 19.28-40; Wäö 12.19)

¹ Mänii gote Eedotadëe obo pöninqe Odi-bowænquidi ontacamö goimö Betapaguee nāni quewenomö ganca pönönani Itota tömengä miñæ nē goda mēnaa ïnate da godoninqe angantapa. ² Tömēna ïnate,

—Mänii nāni quewenomö ongö amina. Tömēnömö go guiite ayominä bodo on-quiyæ nāna wencaya nāni ñæi a ongö acæmñainipa. Nāni ñæi a ongö adinque miñatö mänina ïnate ñi cæyente botö weca ænte pöeda. ³ Ayæ miñatö iminatö wææ änäni ëñeninqe miñatö wæætö edæ, Awēnē nānö ænguénenö ante ænte gomónapa, ante apæneeda. Ayæ, Tömengä iñque cæte ate do da pönongä æncæmñimpä, ante apæneeda, angantapa.

⁴ Do iñömö Wængongui beyæ nē apænecä iñmaiñö ante nānö apænegainö ante edæ iñque bacæimpä, ante mänömai cætimpa.

⁵ “Tiöno iñömö quewenäni iñänite iñmaiñö aedäni,

‘Badogaa, münitö Awēnē Odeye ñöwo münitö weca pongä aedäni.

Edæ mönö mäinc oo mongawenongä bodo wengäa tæ contate mönö Awēnē pongampa.

Tömengä gänë pönengä inte bodoga contate pongä aedäni,’ ante ancæmñimpä.”

Ante docä nānö apænegainö ante ñöwo iñque cætimpa.

⁶ Mänömaiñö ante angä ëñente godinque tömengä miñæ nē goda iñömö Itota nānö äniñö baï do cædinque, ⁷ bodo nāna wencaya ïnate töi töi ænte pöninqe tömēna weocoo yabæcooque æidämæ wo cæyabæda ate Itota wænömënaeca ñö aei yiyæ tæ contacantapa. ⁸ Adinque edæ nanguï ñäni, Itota nānö ponguinö, ante tömēnäni weocoo yabæcooque ñö cædinque bee podöwayöñani wadäni guiquenë gônea gote yæpæma öñabo tapænte mämö bee bee podöwadäni ate tömengä podöwainonque gocantapa. ⁹ Gocä adinque tåno godänäni töno ayæ pönäni töno godongämæ godinque nanguï ñäni yedæ änique,

—Bitö Awēnē Dabii wodi pæimi iñomi inte pömi adinque, Möni quewenguinqe impä, ante, Badogaa, ante tomönipa. Awēnē Wængongui èmöwo beyænque pömi iñque bitö toquinque edæ Wængongui bitö imite

waa cæcæcäimpä. Ayæ öönædë iñömö adobaï, Badogaa, möni quewenguinqe, ante ingæimpä.

¹⁰ Ante mänii cædinque pöñönäni, Itota Eedotadëe pongä adinque mäniiñömö quewenäni ancai guinñeninqe,

—Mäningä æcäno ingäa.

¹¹ Ante wæyönäni godongämæ pönäni iñömö,

—Itota ingampa. Tömengä iñömö Wængongui beyæ nē apænecä iñongä inte Gadideabæ Näästadeta quewente pongä ingampa, ante apænegadänimpä.

Wængongui oncö tæiyæ waemö bacæimpä, ante cæcä

(Mäadoco 11.15-19; Odoca 19.45-48; Wäö 2.13-22)

¹² Itota iñömö Wængongui oncö iñenæncöne yabæcöne pö guiidinque mäniiñömö mäinc oo mänäni töno wadäni nē godonte ænäni töno ongonäni adinque tömengä tömänäni iñänite, Oncodo taoedäni, äniñine da tadongä oncodo tao godänitapa. Ayæ campio ante nāni godonte æimpä töno equemö godoncæte ante nē mänäni nāni cöpömpä töno bæ tacä tömappa guidömämë tæ go wææntapa. ¹³ Ayæ tömänäni iñänite angantapa.

—Wængongui beyæ iñmaiñö ante yewæmongatimpä. “Waadäni botö oncöne pö guiidinque botö imote apænecædänimpä,” ante Wængongui angä incæte münitö wénæ wénæ cæmni beyænque Wængongui oncö incæ nē awémö ö ænäni nāni womöincöne baï wentamö bapa töö.

¹⁴ Änique Itota ayæ Wængongui oncö iñenæncöne yabæcöne ongöñongä pæ opa bæ opa godänäni töno babetamönäni tömengä weca pönäni adinque tömengä godö cæcä ate waa badänitapa. ¹⁵ Mänömai mä cæcä waa badäni ate wædinque, Wængongui qui, ante nē godänäni ñænænäni töno nē odömänäni guiquenë pünte badänitapa. Ayæ wénænäni Wængongui oncö iñenæncöne yabæcöne ongöñinqe yedæ äniñque, “Badogaa, Awēnē Dabii pæimi iñomi adinque möni quewenguinqe impä,” ante Yæ äniñitapa. Änäni ëñeninqe nē godänäni ñænænäni töno nē odömänäni ænguï badinque ¹⁶ Itota ingante änänitapa.

—Wénænäni æbänö änäni ëñenämaï imitawo.

Äñönanäni Itota,

Do ëñemopa. Iñæmpa münitö guiquenë Wængongui beyæ ante iñmaiñö ante yewæmonte ongö adämäi inte änewemintawo.

“Bitö tæcæ ëñadäni töno goomä nē gänäni iñänite apænebi ëñente, tömänäni Ao ante nö pöni tededingue,

Wængonguū tæiyæ waëmō ingänö, ante wat-apæ apænedänipa."

Mänömaïnö ante yewæmonte i apa ännewemini.

17 Äninque Itota edæ tömänäni änänite emö cæte wadæ godinque Betänia näni quæwëñomö gote mongacäimpa.

Iigowæ ömæcawæ i adinque Itota püngampa

(Mäadoco 11.12-14, 20-26)

18 Ñäo bayö Eedotadëe näni quæwëñö gämänö adodö pöninqwe Itota gæwænte wæcantapa. 19 Gomö adinque iigowæ a ongö ponte ayongä öñabøque emæ adinque,

—Ömæcabí imi cöwë incadämaï incæbiimpa.

Äñongä iigowæ incæ guïñë wænimpa. 20 Guïñë wæ adinque tömengä müñë në godäni iñomö,

—Quimæ iigowæ iñontobæ guïñë wæ amöö.

21 Ante wæyönäni Itota iñomö edæ,

—Näwangä ante münitö iminite apænebopa. Wii æmæ pönemini inte wede pönemini inique münitö iigowæ inte botö cæbäi adobäi do cæbäimi. Ayæ godömenque cædinque münitö änqniquid ongö ate, "Änanquidi eñemi, änrique, Bitö cabænte wo gote gäwapænë guifie," ante ämuni inique edæ münitö änönö baï do babaimpa. 22 Wængonguū ingante wede pönemini inique quiemæ incæ ante tömengä ingante apænemini incæ muni änönö tömänö aencæmñimpa, ante apænegacäimpa.

Awënë imipa, ante æcänö änaä, ante Itota ingante änänipa

(Mäadoco 11.27-33; Odoca 20.1-8)

23 Itota ayæ Wængonguū onco ñænæncönen ybabæcönen pöö guiidinque odömonte apænecä eñenöñäni, Wængonguū qui, ante në godönanäni ñænænäni töno oodeoidi änänite nëaadäni, Näni Picæncabo, näni änäni töno tömengä weca pöninqwe änänitapa.

—Æcänö në angä inte bitö imite angä cæbii. Iñæmpa, Në ämi bacæbiimpa, ante æcänö pönö äna eñiente në ämi inte baï cæbii, ante eñencæte ante wæmönipa.

24 Änäni eñeninqwe,

—Muni ämai botö adodeque ämo eñeninqwe münitö tåno apænemini eñente ate mänïñedë ate botö wæætë, Æcänö në äna inte pönö angä cæboo, ante apænebo eñemaïmñipa. 25 Wää wodi ingante guiquenë, Bitö æpænë guidoncæbiimpa, ante æcänö äna eñente guidongäi, ante pönemini. Wængonguū öönædë apænecä eñente cæcantawo. Wæætë edæ waodänique änäni eñente cæcantawo. Ädö ante pönemini.

Itota angä eñeninqwe tömänäni nämâneque wæætedö wæætë tedecöningue,

"Wa, æbänö anguüi, ante wædänitapa. Iñæmpa, Wængonguū angä eñeninqwe Wää cægacäimpa, ämö baï Itota wæætë mönö imonte, 'Quïnante pönemämaï iminitawo,' ancædöngäimpa," ante wædänitapa. 26 Wæætë edæ, "Waodäni tömänäni, Wængonguū beyæ në apænecä Wää wodi ingacäimpa, ante pönemänipa, ante pönemæ wædinque Itota ingante në änäni iñomö, Wadäni püñäni wæcæ wæ, änrique, Waodänique änäni eñente Wää cægacäimpa, ante mönö aedö cæte anguüi."

27 Ante pöneminqwe tömänäni Itota ingante edæ,

—Wa, eñenämaï imönipa.

Ante wæyönäni Itota edæ,

—Inique botö adobaï, Æcänö në angä inte pönö angä cæboo, ante muni änönö ante apænedämäi incæboimpa, angacäimpa.

Mæmpocä wëna œbänö cæda, ante odömongampa

28 Itota odömoncæte ante apænedinqwe,

—Münitö guiquenë odömonte tedebo ate ämo eñente apænemini eñemöedäni. Iñmai impa. Waocä tömengä wëna mënäa iñöna adocanque weca godinque mæmpocä iñomö, "Botö wëmi, bitö fñwoönë yowementacodë cæte pöe." 29 Äñongä edæ, "Wii goïñemö," angampa. Wæætë edæ ayæ ate pönencöningue edæ, Botö aedö cæte Baa änrique quæwëmoo, ante pöneminqwe edæ mæmpocä nänö änönö ante eñeninqwe edæ cæcæ gocampa. 30 Ayæ ate mæmpocä wæætë wacæ wengä weca adobäi mää äñongä tömengä edæ, "Bitö mæmpobi ämi eñente gocæboimpa," ante apænecä incæte edæ godämäi ingampa. Mæninque ante tedebo. 31 Ñöwo münitö iminite ämopa, Mæmpocä nänö änö baï æcänö cæcäi, ante pönemini.

Äñongante,

—Tänocä.

Ante apæneyönäni Itota tömänäni änänite wæætë,

—Näwangä ämopa. Münitö Awënë Wængonguū Odeye nempo pö guiidämäi iñomilite odömäno awënë beyæ në æwëñäni töno onquiyænäni mäincloo beyæ ante në towente quæwëñäni töno tåno ponte do guicædänimpa. 32 Edæ Wää wodi münitö weca ponte nö cæte töinö ante odömöñongante münitö iñomö pöneminitawogaa. Ayæ godömenque awënë beyæ në æwëñäni incæ mäincloo beyæ ante në towente quæwëñäni töno incæ do pönemänipa. Ayæ münitö mänömaï cædäni adimini incæte wæætë wënæ wënæ muni cædinö ante wædämäi inte wii pöneminitapa töö, ante Itota apænegacäimpa.

Nē aadāni inguēnēnāni incæ wīwa cædānipa, ante

(*Määdoco 12.1-12; Odoca 20.9-19*)

³³ Ayæ godömenque apænedinqe Itota, "Wængonguü Awēnē æbänö cæcää, ante ëñencæmînimpä, ante botö ïmæca quéwénäni nāni cæinö ante odōmonte apænebo ëñeedäni. Edæ iïmai impa. Ömæ ëacä yowementacodë da da mäo da caate wææ cædinque, Tömämö ænte piñä plñä gäwæ wæ yopænte tõmämæ ænguññomö ante cædinque ææ wote badongantapa. Ayæ, Yowementacodë awémö guidåmäi incædänimpä, ante cædinque æi wæññoménæca gomö aquïñomö mænongä ate nê ëacä iññomö wabæca gocæ cædinque wadäni ömæ wite nê aate tâ pedäni ïnänite apænecantapa. Botö yowementacodë incæ münitö ömæ wite aaedäni. Aayöminite botö, Minitö qui, ante pancamonga pönömo æncæmînimpä, angä Ao äñönäni wadæ gocantapa.³⁴ Ayæ yowedepo wodo bayonte tõmengä ingante nê cædäni ïnänite, Minitö yowementacodë nê aadäni weca godinque botö yowemö incæ pancamonga ämäni ñinque botö weca wæætë mämömäni æmoedäni, angä godänitapa.³⁵ Angä godinque pönäni adinque yowementacodë nê aadäni guiquenê nê æncæ pönäni ïnänite bæi ongöningue adocanque ingante nanguï tæi tæi pâniqne wacä ingante godömenque wæññomäni wængä ate ayæ wacä ingante dicata tacadäni.³⁶ Adinque mäo apænedäni wædinque nê ëacä iññomö wæætë godömenque nanguï ïnäni da godongä gote pönäni adinque nê aadäni guiquenê adobaï cædäni wædänitapa."

³⁷ Ayæ godömenque odömöninqe Itota apænecantapa. "Inique nê ëacä iññomö, 'Tömëmo wengä ingante da godomo gocä adinque tõmënäni guïñente wædinque ee abalänipä,' ñinque tõmengä ingante da godongä tõmangä pöni gocantapa.³⁸ Yowementacodë nê aadäni guiquenê gomö ayönäni nê ëacä wengä dicæ pongä adinque, 'Tömengä ingampa. Wæmpocä mäincoo iñi edæ iñngä iññomö nê ænguñgä ingampa cæmöö.' Mönö edæ mäo wæññomö wængä ate edæ mönö qui babaimpa."³⁹ Änewëningue tõmënäni nê ëacä wengä ingante edæ bæi ongonte yowementacodë wææ cæte iññomö yabæque edæ, Ömæ, ante wæññomäni wængantapa."

⁴⁰ Ante mäninganca odömonte apænedinqe Itota iññomö tõmengä ingante nê äñänäni ïnänite angantapa. "Inique münitö iññomö, Nê ëacä pöninqe edæ yowementacodë nê aaquïñenäni ïnänite æbänö cæquingää, ante pönemini."

⁴¹ Ante äñongante tõmënäni wæætë,

—Ömæ, ante nê wæññonïnäni ïnänite tõmengä näemä edæ, Ömæ, ante wænongä wæncædänimpä. Ayæ wæætë, Ädänidö nô cædinque yowedepo iñö yowedepo iñö tâ pete pönöñäni ænguñmoo, ante adinque awēnë, Minitö wæætë aacæmînimpä, angä Ao ante aacædänimpä, ante apænedänitapa.

⁴² Itota ayæ tõmënäni ïnänite,

—Wængonguü angä èñente nāni yewæmongaintaa æbänö ongö ante münitö adämaï inte ämäni awædö, angantapa.

"Dica ænte adinque, Wénæ wénæ inca, ante nê mæññonäni nāni wido cædïnca incæ gomonga waëmonca inca iñique tâno nāni ñöñöñinca bæbængapa do bacapa. Wængonguü Awēnë incæ mänömaï cæcää adinque mönö waocabo guïñente wædinque waa amompa,"

Ante yewæmonte impa abaïmînipa.

⁴³ Mäninö muni èññenämaï iñö beyæ münitö Awēnë Wængonguü Odeye nempo quëwente muni cæquenêno incæ ö ænte baï cæcää wæcæmînimpä. Ayæ wæætë wadäni ïnänite tõmämö wainca incate baï nô cædäni ïnänite godö angä èññenique tõmënäni wæætë tõmengä nempo quëwente waa cæcædänimpä.⁴⁴ Botö iññomö mänii dica waëmonca baï iññoö inte ämo èññenique nê wææcæcæmînimpä. Wæætë æcänö ingante Wængonguü piñte mänincaca tacacä iñaa tõmengä guiquenê quëmë baï yaintai baï goquñö anguñenê, ante pöneminiyaa.

⁴⁵ Ante nê aaquïñenäni nāni cæinö ante odömöninqe Itota apænecä èñente wædinque, Wængonguü qui, ante nê godönäni ñænænäni tönö Paditeoidi iññomö, Iñæmpa mönö ïmonte piñte angä awædö, ante pönente wædinque,⁴⁶ Quïñö cæte tõmengä ingante bæi ongonte ö ænguñi, ante cówä adänitapa. Incæte, Waodäni tõmänäni, Wængonguü beyæ nê apænecä Itota iñongä ingampa, ante pönëñänipä, ante wædinque, Piñäni wæcæ wæ, äñinque edæ iñimpo cægadänimpä.

22

Monguümæno ante odömonte apænecampa (Odoca 14.15-24)

¹ Wængonguü Awēnë æbänö cæquingää, ante èññencæmînimpä, ante ïmæca awēnë nänö cæinö ante Itota tõmänäni ïnänite wæætë odömonte apænegacäimpä.

² "Inguipoga awēnë odeye tõmengä wæññæ beyæ monguümæno ante nänö cæbaï öönædë Awēnë Odeye iññomö adobaï cæcampä.³ Inguipoga awēnë iññomö tõmengä ingante nê cædäni ïnänite, Wéenë botö

änänäni änänite wente ænte pöedäni. Angä te tē wente ænäni ëñeninqwe edæ, Wii pöinewædö, änäni.⁴ Èñente wædinque awënë wæætë wadäni tömgä ingante né cædäni änänite da godöninqwe, 'Wëénë botö änänäni weca godinque botö beyæ üimaïnö ante apænemini ëñencædänimpa. Botö wengä monguimæno ante wagadaidi onguïñänäni tönö cænänäni oguimo pöni änäni änänite do wænöningue botö ææmænoca do eyepæ cæbopa. Botö wengä monguimæno pö beedäni, ante mæmpocä angampa, ante edæ botö beyæ apæneedäni.'⁵ Angä ëñeninqwe gote apæneyönäni tömänäni ëñenämäi inte önonque wadæ godinque pancadäniya gönea ante goyönäni wadäni godonte æncæte ante godänitapa. ⁶ Wadäni ayæ ongöräni guiquenë ëñenämäi inte awënë nänö da godonte né cædäni änänite pünte wënæ wënæ cædäni wæyönäni mäo wænönanäni wænänitapa.

⁷ "Mänömai cædäni ate wædinque awënë odehy iñömö ängä badinque tömgä tontadoidi änänite angä ëñeninqwe né wænönanäni änänite mäo capo wænönanäni. Wænäni adinque godömenque onconcoo tömänäni näni éadincoo iya tänäni. ⁸ Inique edæ awënë wæætë tömgä ingante né cædäni änänite, 'Monguimæno do eyepæ cæte ongö incæte botö né änänäni waa cædäniya diyæ ämo bequianäni. ⁹ Inique minitö wæætë edæ iyænompoga iyænompoga mäo godinque æcämenque ingante bee téninqwe tömänäni tömänäni änänite ämini ææmæno pö becadänimpa.'¹⁰ Angä ëñente cædinque né cædäni taadonque pö bee bee bee téninqwe waa cædäni incæ wiwa cædäni incæ tömänäni änänite äñete ænte mämönanäni pö monguimæno onçöne pö guidinque eyede goto gongæte bedänitapa."

¹¹ Ayæ, "Awënë odehy iñömö ëñacæ pö bedäni änänite acæ guiyongä edæ adocanque monguimæno bequï weocoo awënë odehy nänö pööninc oo incæ wëñadämai inte önoncooque ee mongængä. ¹² Adinque, Æmigo, bitö ædö cæte monguimæno weocoo wëñadämai inte önoncooque ee mongænte guilbii,' ante äñongä edæ pæ wëenecä. ¹³ Adinque awënë odehy iñömö né aadäni änänite äninqwe, 'Në monguimæno weocoo wëñadämai ingä ingante minitö goti wimpote wææ goti wëwate edæ wëmö iñömö näni guingo imonte Yæ yæ ante wæyömö mäo wido cæedäni,' ante awënë odehy angampa. ¹⁴ Mänömai näni cædö baï adobai impa. Edæ nanguï änäni änänite Wængongui, Pöedäni, angä incæte edæ wædænque änäni änänite apænte Ao ante ængampa," ante Itota apænegacäimpa.

Tæiyæ Awënë nänö äintamö ante tededänipa

(Mäadoco 12.13-17; Odoca 20.20-26)

¹⁵ Itota mänömai apæneca ëñente wædinque Paditeoidi wadæ godinque godongämæ ponëe cöningue, Mönö pünte apænte anguinque ante quinö cæmö ate Itota adodeque wapiticæ tededingue oda cæquingää. ¹⁶ Ante pönëningue tömänäni né emiñänäni tönö Edodeidi änänite da godönäni godinque Itota weca pöninqwe,

—Awënë né Odömömi ëñëmi. Bitö nö pönente cæbi imipa, ante do ëñemönipa. Ayæ bitö ayömi mönitö tömämöni önmöniqwe imöni adinque bitö, Waodäni æbänö anguinäni, ante ayæ, Æbänö cæquianäni, ante wædämäi iñömi inte edæ Wængongui taadö ante guifñenämäi inte nö odömonte apænebipa. ¹⁷ Inique bitö æbänö pönëmi. Odömäno gobiedöno beyæ ante tæiyæ awënë Tetædo tiguitamö nänö äintamö ante æbänö wææ yewæmonte i, ante ëñencæte ante wæmönipa edæ. Godonte edæ waa cæte intawo. Wæætë wënæ wënæ cæte intawo, ante apænebi ëñencæmönimpa.

¹⁸ Äñönanäni Itota iñömö tömänäni do, Cæmö wapiticæ tedecæcäimpa, ante näni änöni ante do ëñeninqwe tömänäni änänite wæætë edæ,

—Mini wadö tedete wadö cæcabo iñömö edæ quinante botö imote, Æbänö cæmö oda cæquingää, ante cæminii. ¹⁹ Tetædo tiguitamö nänö äintamö odömöni aquimo.

Äñongä deenadio tiguitamö adotamonque ænte pönäni. ²⁰ Adinque tömänäni änänite Itota,

—Æcäno awinca baï yewæmonte badonte i. Edæ æcäno emöwo ante yewæmonte i.

²¹ Äñongante,

—Awënë Tetædo awinca baï yewæmonte badonte impa. Adocä emöwo ante yewæmonte ongö amönipa.

Änäni ëñeninqwe Itota iñömö edæ,

—Awënë Tetædo quï i inique edæ Tetædo ingante godongämæimpa. Wæætë Awënë Wængongui quï i inique Wængongui ingante godongui i apa anewemini.

²² Ante Itota nänö äñöni ëñente beyæ, Quiemö baï angä, ante ancai guifñente wædinque wadæ gogadänimpa.

Ædö cæte näni ömæmonguü, ante wædänipa

(Mäadoco 12.18-27; Odoca 20.27-40)

²³ Mänönae adoönæ iñonte Tadoteoidi né, Waocä wæninqwe näni ömæmönämäi æmæwo wængampa, ante né anewenäni inte Itota weca pöninqwe, üimaïnö ante ëñencæte ante wæmönipa, änänitapa.

24 —Awēnē nē Odōmōmi ēñēmi. Möitee wodi mōnō beyæ ante wææ yewæmōnique ïïmaï ante yewæmongacäimpa. Waocä mōnique wēñæ tapæidämäi inte wængä ate tōmengä tōññacä wæætë owæmpoingä ingante mōnique wēñæ tapæidinque, Botö tōññacä wodi wengä ingampa, ante pæpogacæcäimpa, ante yewæmongacäimpa. 25 Nōwo iññomö mōni cabö iññomönite adodåni nāni caipä önompo æmæmpoque go mēnaa ïñani iññonäni bamoncadengä mōnique wēñæ tapæidämäi manguiwēnique edæ nāñe wængä ate ayæmengä wæætë owæmpodingä ingante mongä. 26 ïñinque ayæmengä incæ adobai wēñæ ömæpocä nāñe wængantapa. Ayæ wææ wacä ayæmengä adocä ingante monte ate wēñæ adobai tapæidämäi inte edæ nāñe wængantapa. Ayæ wææ wacä adobaingä, ayæ wææ wacä tapæidämäi inte nāñe, ayæ wææ wacä, ayæ wææ ayæmengä pöni adocä ingante mōnique wēñæ tapæidämäi inte nāñe wængantapa. 27 Onquiyängä guiquénë owæmpote wædinque tōmangä pöni nāñe wængantapa. 28 ïñinque, Mōnō nāni ömæmonguiönæ, ante müni äönæ iñonte mäningä owæmpoingä iññomö æcänö nāñdogængä baquingä. Edæ tōmengä ingante iññomö edæ tōmänäni manguiwengadänimpa. 29 Äñönänite Itota wæætë,

—Minitö iññempa. Wængongü angä ëñente nāni yewæmöinta adämäi inte bai ämäni awædö. Wængongü adocanque tæi pññengä inte edæ tōmää cæcampä, ante pönenämäi inte edæ oda cæte ämäni awædö. 30 Edæ Wængongü anquedoidi öönädë cöwë owodäni bai iññonäni inte waodäni ññani ömæmönique godö ññanõnämäi ïñani inte edæ mōnämäi inguññnidö angueñé. 31 Wæætë do wængänäni nāni ññani ömæmonguiünö ante eñencämënimpa, ante Wængongü beyæ yewæmonte ongö adämäi iminitawo. 32 “Botö iññomö Abadäo Wængongümo ingämo inte ayæ Itæca Wængongümo ingämo inte botö Aacobö Wængongümo adobo imo anguññé,” angacäimpa. Ante nē angaingä inte edæ æmæwo wæññänäni tōmänäni Wængonguingä ædö cæte inguññä. Wæætë edæ mü quëwëñänique tōmänäni Wængongü iñongä ingampa. ïñinque edæ nē wænte godinäni incæ ayæ müññani quëwëñani ïñänipa, ante pönenuguññé anewëmäni.

33 Ante apænecä eñenique godongämä eñengönäni guiquénë, Äbänö cæte Itota waa pöni odomonte apænecä eñemöni, ante wægadänimpa.

Wængongü nānō wææ angaïne mënea tæineda pöni énepa
(Määadoco 12.28-34)

34 Tadoteoidi guiquénë, Ädö cæte gomonga anguñ, ante edæ pæ wænedänitapa. Mänömai Itota nänö nö ãñinö beyæ pæ wænedänipa, ante tededäni eñenique Paditeoidi wæætë godongämä pöññanitapa. 35 Itota æbänö cæte wapiticä åmaingä, ante pöññönäni adocanque idægoidi nāni wææ angaïnö ante nē eñenongä iññomö Itota ingante angantapa.

36 —Awēnē nē Odōmōmi eñëmi. Wængongü, ïïmaï cædäni, ante nänö wææ angaïnecoo ante pöññenique ædedö tæine pöni i iñonte mōnö nanguï eñente waa cæquï.

37 Äñongante Itota iññomö,

—ïïmaïnö ante nänö wææ angaïne iññomö edæ tæine pöni iñonte mōnö nanguï eñente waa cæcäimpa. “Wængongü mōnö Awēnë ingante bitö mümö entawente waadedinque bitö ocai encabi inte nö pöññenique bitö òññowoca ëwocabi inte edæ tōmengä ingante ædämö waa waadete pöñee.” 38 Mäniine nänö wææ angaïnö waa pöni i iñinque mäniine tåno waa cæquï impa. 39 Ayæ wade nänö angaïnö adobai nanguï waa eñente cæquï impa. “Bitö nämä bitö waadete waa cædö bai adobaï pöññenique wadäni ïñänite adobai waa waadete cæ.” 40 ïïmaï cædäni, ante Möitee wodi nänö wææ angaïnö ayæ Wængongü beyæ nē apænedäni nāni angaïnö cæcæte ante cædineque edæ mäniine Wængongü mënea nänö wææ angaïne eñente cæte beyænque edæ tōmänö edæ do eyepæ cæte impa, ante Itota apænegacäimpa.

Codito æcänö pæingä iñongä ingä, ante apænecampä

(Määadoco 12.35-37; Odoca 20.41-44)

41 Mänö Paditeoidi adoyömö ponte ayæ ongöññänäni Itota tōmänäni ïñänite angantapa. 42 Itota iññomö tōmänäni ïñänite,

—Codito iññomö æcänö ingä, ante pöññemini. Äcänö Wengä iñongä ingä, ante pöññemini.

Ante äñongante Paditeoidi wæætë,

—Awēnë Dabii pæingä iñongä ingampa.

43 Äñönänite Itota edæ,

—Awēnë Dabii pæingä iñongä iñlongante edæ Dabii tōmë edæ Codito ingantedö ãñinque quïnante, Awēnë imipa, angacäimpa.

44 “Awēnë Wængongü incæ botö Awēnë ingante apænedinque,

Botö tōmëmäi ïñö tæ contayömi,

bitö imite nē pññänit ïñänite bæ tabo ate bitö öñowa gäanë ongöññänite bitö pññä gäwacæbiimpa, angacäimpa.”

Ante Wængongü Öññowoca apænecä eñenique Dabii wodi yewæmongacäimpa.

45 Codito nē Awēnë ingampa, ante awēnë Dabii wodi nänö nē angaingä iñongä inte edæ adocä Codito iññomö ædö cæte näemäi

Awēnē Dabii wodi pæingä inguingää, ante pönengüenë änewemini.

⁴⁶ Ante äñlongä edæ tömänäni, Mönö ædö cæte wææt anguü, änique eñenämäi inte edæ pæ wéenegadänipa. Ayæ lincayæ ate, Apænebi eñemöni, ante ædö cæte anguümo, ante edæ tömänäni guïñente wædinque änämäi ingadänipa.

23

Paditeoidi tönö nē odömänäni ïnänite Itota piunte angä

(Mäadoco 12.38-40; Odoce 11.37-54, 20.45-47)

¹Pæ wéenedäni adinque tömengä müññ nē godäni godongämæ ongöñani nanguü ïnäni tönö ongöñönäni Itota tömänäni ïnänite apænegacäimpa.

² “Nē odömänäni tönö Paditeoidi ïñomö Mötee wodi nänö angainö ante nē eñenäni inte nē nō odomonte apænedäni ïñänipa. ³ Mänömai ïnäni adinque müñito ïñomö tömänäni änö ante tömänö ante cöwë eñente cædäni. Wææt tömänäni näni cæl baï cædämai iedäni. Edæ, lïmai cædäni lïmai cædäni, ante näni åno ante tömänäni nämä incæ eñenämäi cædänipa. ⁴ Edæ mäinc oo teémenco mö paate wadäni öñonancapæ cö cædancapænäni baï cædinque tömänäni, Wadäni güemancædänipa, ante cædämai ïnäni inte öñompogonca adopogoncaque incæ gä ænancapænämäi ïnänipa.”

⁵ “Quiëmè cædäni incæ tömänäni cöwë, Wadäni botö imote waa acædänipa, ante cædänipa. Wadäni, Bitö Wængongü beyæ näni yewæmongainta nanguü abi ïmipa, ante pönéninque möñito ïmönite waa acædänipa, ante babæ cædinque mäninta æmontaicade ñænæ pöni badonte mäni tente öñoncipoga wo cæte encapodänipa. Ayæ, Bitö Wængongü ingante nanguü apænebi ïmipa, ante pönencædänipa, ante cædinque tömänäni weocoo ñä cæwate ñä cæwate doyæ güenë éwa badöningue doyæ pöni wéñate mongænäni. ⁶ Ayæ ææmæ becæ godinque tömänäni, Botö tåno bete tocæboimpaa, ante waemopaa pöni tæ contate bete todänipa. Ayæ Wængongü angä näni eñente yewæmongainta ate odömöincöne pö guiidinqe tömänäni nämäntue ante pönéninque waemopaa pöni tæ contate todänipa. ⁷ Ayæ waodäni näni godonte æñomö wainö pancadë goyönäni wadäni pö bee téninque, Nē odömömi, bitö imite waa amöni, ante apænedäni eñeninque edæ nē odömänäni ïñomö nanguü todänipa,” ante Itota apænecantapa.

⁸ Ayæ apænedinqe, “Münito guiquenë müñito Awēnē nē Odömongä adocanque pöni ïñongä müni caipæ ïñominité wadäni, Awēnē nē odömömi ïmipa, ante änämäi

incædänipa, ante wææ cædäni. ⁹ Ayæ müñö Mæmpo adocanque pöni öñaedë quæwengä ingä adinque müñito waocä ingantedö ante apænedinqe, Mönö mæmpo ingampa, ante änämäi iedäni. ¹⁰ Ayæ, Mönö Awēnē nē Odömongä ïñomö adocanque pöni Codito ïñongä ingampa, ante eñemini ïñominité wadäni, Nē ämi ïmipa, ante änämäi incædänipa, ante wææ cædäni. ¹¹ Ayæ edæ müni cabø ïñominité wacä beyæ wacä nē godö cæcä ïñomö ñænængä pöni ingä incæcäimpa. ¹² Edæ nämä ængö cæte baï cædinque æcänö, Botö botö, äna tömengä ïñomö edæ wææntodonte baï öñonque bacæcäimpa. Wæætæ æcänö, Botö botö, änämäi inte, Öñomoque ïmopa, äna ïñomö edæ tömengä ingante ængö cæte baï cædäni adinque wadäni tömengä ingante waa acædänipa,” ante Itota tömengä müññ nē godäni ïnänite apænegacäimpa.

¹³ Ayæ nē odömänäni tönö Paditeoidi ïnänite Itota piunte angantapa. “Münito ïñomö müni pante wæquinque edæ wadö tedete wadö cæmni ïmipi. Wadäni öñaedë Awēnē Odeye nempo guiidämai incædänipa, ante müñito odemö tee mönete baï wææ cæmni. Tömëni guiidämai ïmipi inte müñito wadäni guicæ cæyönänite edæ tömänäni näni guiidämai wæquinque edæ wææ cæmni. ¹⁴ Nē odömömi tönö Paditeoidi ïmipi müni wadö tedete wadö cædincabo inte müni wæquinque impa. Owæmpoinäni onco ö æmni incæte müñito, Wantæpiyæ botö tedebø beyænque wadäni botö imote waa acædänipa, ante Wængongü ingante wantæpiyæ nē tedemini inte godömenque müni panguinque ingæimpa,” ante Itota angacäimpa.

¹⁵ Ayæ apænedinqe, “Nē odömömi tönö Paditeoidi ïmipi müni wadö tedete wadö cædincabo inte müni wæquinque. Edæ, Adocanque incæ möñito èmïñængä bacæcäimpa, ante müñito æpæ tömämæ wogaa gote diqui diqui müñique inguipoga taadö tömänö gote diqui diqui minte ayomini adocanque Ao angä adinque müñito tömengä ingante godö odömömi. Eñeninque tömengä guiquenë müñito wénæ wénæ goquïnö godömenque godinque gomonga nē wénæ wénæ cæcä badinque tadömgadænguipo nänö gomonga panguinque müñito müññ te empote gocampa töö.”

¹⁶ Ayæ, “Babetamömi müni wæquinque babæ ante mäomini ate edæ oda cæte godänipa. ïñæmpa lïmai änewemini. Botö åno nöingä baquïnö anguënæ, ancæte ante æcänö, Wængongü tæiyæ wæmô onco tæi ongö baï impa, äna tömengä önonque tedete apænecampa, ante änewemini. Wæætæ edæ, Wængongü tæiyæ wæmô onco oodo mæ ongö baï impa, ante

æcānō äna guiquenē tömengä nō angä inte cæcæcæimpā,’ ante münitō iñömö babæ wapiticæ äminipa.¹⁷ Mini babetamö incabo mümō ömædē incædö. Edæ Wængonguü tæiyæ waëmō onçönë oodo öñö adinque, Oodo incæ godömenque waa pöni impa, ante babæ ante pöneminiipa. Iñæmpa oodo æninque, Wængonguü oncö waëmō émonguina, ante ænte badönåni beyænque oodo tæiyæ waëmō bapa, ante pöneminiyaa.”

¹⁸ “Ayæ edæ münitö babæ apænedinque, ‘Botö änö nöingä baquïnö anguënë, ancæte ante waocä, Wængonguü quï, ante baö nänî iya täimpaa tæi ongö baï impa, ante æcānō äna önonque tedecampa. Wæætë mäninö ancæte ante, Baö iya täimpaa nänî iya tanguingä baï impa, ante æcānō äna iñömö tömengä nō ante cæcæcæimpā,’ ante münitö babæ wapiticæ äminipa.¹⁹ Mini babetamö incabo ämîni èñëmoedäni. Ädö waa intawo. Nänî iya täimpaa incædö tæiyæ waëmō intawo. Wæætë edæ baö nänî iya tanguingä incæ tæiyæ waëmō intawo. Åbänö ante pönemini. Iñæmpa baö æninque, Wængonguü quï, ante iya tänäni beyænque baö näwâainguï bacampa, ante pöneminiyaa.²⁰ Iñinque, Botö änö nöingä baquïnö anguënë, ancæte ante waocä, Nänî iya täimpaa tæi ongö baï impa, ante æcānō äna tömengä, Iya täimpaa töö baö nänî iya tanguingä töö tömä beyæ, ante baï dobæ angampa.²¹ Ayæ æcānō, Wængonguü tæiyæ waëmō oncö beyænque ante näwangä baquïnö anguënë, äna tömengä Wængonguü oncö beyæ ayæ mänincöne në owocä beyæ adobaï dobæ angampa.²² Ayæ æcānō, Öönædë beyænque näwangä baquïnö anguënë, äna tömengä edæ Wængonguü nänö contaimpaayæ beyæ ayæ contaimpaayæ Contacayæ beyæ adobaï dobæ angampa,” ante apænegacæimpā.

²³ Ayæ apænedinque Itota, “Në odömömini töö Paditeoidi incæ münî wadö tedete wadö cædincabö inte münî wæquinque impa. Tömënni münî minte pædimö töö guimö oguï wayabo töö tömëmö münî tå pete ænimö tå gæte diete ganca münî cabö tå gædincoo nö cædinque adocooque æninque, Wængonguü quï, ante godönnique waa cæminipa. Incæte edæ Wængonguü, Nö cædäni, ante nänö änö ante, Godö waadete waa cædäni, ante nänö änö ante, Wede pönente cædäni, ante nänö änö ante münitö münî wæquinque ènente cædämäi iminipa. Iñmai tåno waa cæquenëmîni inte münitö mänincöo ayæ godömenque Wængonguü ingante godönniinguënenëmîni iminipa.²⁴ Babetamömini babæ ante mäomîni ate edæ oda cæte godänipa. Münitö, Diete ganca münitö mänincöo ongö adinque adocooque cówë godonguü i,

äninque owætaca bequüñömö guincawæ owoyö tæ wedote baï cæminipa. Wæætë edæ Wængonguü nänö änö baï cædämäi inte münitö edæ cämyeo ñænængade pöni owoyö önonque ade bete baï pönenämäi inte cæminipa, ante awædö,” ante Itota apænegacæimpā.

²⁵ Ayæ në odömönni töö Paditeoidi ïnäni godömenque äninque tömengä, “Mini wadö tedete wadö cæcabo inte münî wæquinque impa. Owæta töö cængæ yabætaque ñongate baï münitö wadäni ayönäni në waa cæmini inte wæætë edæ cæncadenta iñö wentaga engate baï cæminipa. Mini wacä qui ö æinëno ayæ nämangue ante münî towëñö beyæ owæta cæncadenta iñö opogö tagate eyede baï impa diyæ.²⁶ Bitö Paditeobi babetamömi èñëmi. Cæncadenta iñö tåno nää mënongabi iñinque yabæta iñö ñongate wainta baquïnö anguënë,” angacæimpā.

²⁷ Ayæ, “Në odömönni töö Paditeoidi incæ münî wadö tedete wadö cædincabö inte münî wæquinque impa. Münitö wao wodido baï yabæque waëmö paate baï iñonte cæncadë iñö wao bayetoca ñömänte öö wayömö baï entawëmîni iminipææ.²⁸ Iñinque wadäni yabæque adinque, Münitö nö entawëmîni iminipa, ante pönëñönni münitö wïwa münî pönëño beyæ wadö teded-inque wadö cædinqe edæ mümö wentamö entawëmînipa,” ante Itota püngacæimpā.

²⁹ Tömënni ïnäni ayæ pünnique, “Në odömönni töö Paditeoidi incæ münî wadö tedete wadö cædincabö inte münî wæquinque. Edæ Wængonguü beyæ në apænegainäni wodido, ante münitö do mænönomînipa. Ayæ, Në nö cægäinäni wodido, ante mænönnique münitö oncontat waëmö pöni paadomînipa.³⁰ Ayæ, Mæmæidi nänî quëwengaïñedë quëwëmîni baï münitö tömënni töö, Wængonguü beyæ në apænedönäni ïnäni mäo wænönnämäi inte ee quëwencædömnîipa,” ante äminipa.³¹ Mänömañö ante apænedinque münitö, Wængonguü beyæ në apænegainäni ïnäni në wænongaïñäni pæimöni iminipa, ante nämä incæ edonque pöni apænte äminipa.³² Edæ münitö wæmæidi në wænongaïñäni inte nänî pe ññængäimämo wïi eyepæ inte baï cædinque münitö ñöwo godömenque eyede pe ññænte baï capo wænömaewedäni,” ante Itota badete baï angacæimpā.

³³ Ayæ ènique, “Mini tæntæcabö pæimöni baï iminî èñëedäni. Mini obecabo pæimöni baï iminî èñëedäni. Münitö tadömgadænguipo münî pante wæquenëno ante æbänö cæte aamö cæte edæ tabaïmîniyaa.³⁴ Iñinque Wængonguü beyæ në apænedäni töö në nö èñënni töö në odömönni ïnäni botö ñöwo münitö

weca da pönömo pönänipa. Adinque münitö iñömö edæ pancadäniya iñänite wænömäni wæncädäniampa. Pancadäniya iñänite münitö awää tempomini wæncädäniampa. Ayæ pancadäniya iñänite münitö odömöincönë bæi ongöningue tæi tæi pämni caate wædinque tömänäni wayömö quëwänäni weca wayömö quëwänäni weca wodii goyönäni münitö tee empo tee empo togænte goquümäni, ante awædö.³⁵ Mänömai wénæ wénæ cæyömäni edæ ñöwomini beyænque tömää inguipoga wepæ aa bedinque näate baquümindö anguënë. Edæ Adäö wodi wengä Abedo né nö cægaingä wepæ töö ayæ quëwänäni né èñente cædäni iñänite godö wænönäni wængänäni töö tömänäni tömänäni wepæ beyæ münitö näate wæcämäniampa. Ayæ münitö Wængongü oncö ñænæncö boyæ iya täimpa gääñé ongöningue Bedequiya wengä Tacadiya ingante godö wænömäni wængä iñinque tömengä wepæ näate wæminipa.³⁶ Nöwomini mäni wepæ näate wæquinque tömanguipo aa betinö anguënë, ante ämo èñeedäni,” ante Itota tömänäni iñänite idæwaa piñte apænegacäimpa.

Eedotadëe quëwänäni beyæ ante Itota wæcampä

(*Odoca 13.34-35*)

³⁷ Ayæ Eedotadëe iñömö quëwänäni beyæ ante pönëningue Itota, “Eedotadëe quëwänäni èñeedäni, angantapa. Wængongü beyæ nö apænedäni iñänite mini wænonganicabo inte ayæ Wængongü nänö da pönönäni iñänite dicaca tacamini iñöminite botö iñömö münitö iñinite waadete pönö cænente nanguï wæbopa. Tawadiya wæmönä iñömö, Botö wénäni, ante gompodinque tæcænëmæ wæä pönö ö ænä bai botö adobäi, Botö wénäni pöedäni, ante æpogadö äñömote münitö, Wü pöniente awædö, ante Baa ämini wætabopa.³⁸ Nöwo iñömö edæ mäni quëwänömö önonconcooque baconcoo tamënedäni.³⁹ Nöwo iñömö edæ botö dæ äñömo münitö, ‘Awënë Wængongü émöwo beyænque pöninque bitö toquinque edæ waa cæcæbiimpa,’ ante mäni anguinganca münitö edæ botö iñote adämäi incämäniampa ante ämo èñeedäni,” ante Itota apænegacäimpa.

24

Wængongü oncö ñænæncö bæ tate bacæimpa, ante

(*Määdoco 13.1-2; Odoca 21.5-6*)

¹ Itota Wængongü oncö ñænæncö oncodoo tao gocantapa. Wadæ gocæ cæyongä tömengä müñä nö godäni iñömö, Wængongü oncö ñænæncö æbänö waa pönö mænonte ü, ante odömoncæte ante tömengä weca pönäni.² Ate wædinque Itota wæætë,

—Münitö guiquenë mänincoo tömancoo edæ waa aminitawo. Nåwangä ante

münitö iñinite apænebopa. Mänincoo mäni ac oo incæ tömanca bæ tadäni wæænca adinque panguümæ panguümæ godinque dica adocaque pönö incæ wænömänaeca ongönämaï ingæimpa, ante apænegacäimpa.

Oo iñque bacæimpa, ante æbänö ate èñengui, ante

(*Määdoco 13.3-23; Odoca 21.7-24, 17.22-24*)

³ Mänii taodinque Odibowænquidi pö æite tæ contate ongöñongä tömengä müñä nö godäni adodäniqwe tömengä weca ponte apænedäniata.

—Bitö änö ante æyedënö iñque baquï, ante èñencæte ante wæmönipa. Edæ bitö ponque æyedënö ponguümii, ante ayæ möñö inguipoga quëwënö æyedënö æmæwo iñque baquï, ante èñencæte ante wæmönipa. Iñinque, Äbänö mä odömonte baï bæ adinque edæ, Oo pönö impa, ante wædinque èñengümönii, ante èñencæte ante wæmönipa.

⁴ Äñönanäni Itota,

—Wapiticæ odömöñönanäni münitö wæætë, Mönö oda cædämaï ingæimpa, ante näämä wææ aquenë quëwënini. Edæ iñmai baquï iñ ataqueedäni.⁵ Edæ wadäni nanguï iñäni botö émöwo ante babæ tede pöninque, “Botö Codito iñömo iñopa,” ante apænedinque wapiticæ mäodäni godinque edæ nanguï iñäni tömänäni müñä oda cæte wapiticæ gocädäniampa.⁶ Edæ, Wabæca awënë töö pö bee téninque wæætedö wæætë cædapa, ante tededäni èñencæmäniampa. Ayæ wayömö näni guëadö guëa cæte wænönö ante tededäni incæte edæ guïnnente wædämäi iedäni. Edæ mäninö botö änö bai cöwë bacæimpa. Ba incæte möñö inguipoga quëwënö iñömö mänifedë wü æmæwo iñque bacæimpa.⁷ Adobæca quëwänäni iñönanäni wabæca quëwänäni ponte bee téninque guëadö guëa cæquinäni iñänipa. Adobæca awënë odehye nempo quëwënönanäni wabæca awënë odehye tömengä nänö èñempodäni mämö bee téninque guëadö guëa cæte wænonte wængünäni iñänipa. Ayæ waodäni näni cænente wængünque cængui incæ tömäa capo wængæimpa. Ayæ wayömö wayömö goinque pö wæcädäniampa.⁸ Incæte mänii näni wæwënö ba iñinque edæ önonque mä pönö näni wæwengui inguïnö anguënë.

⁹ Mänömaiö ante Itota godömenque apænegacäimpa. “Mänifedë edæ münitö iñinite mäni wæquinque ö ænte mäo godönanäni wæyömini godömenque wænönäni wæncämäniampa. Ayæ mänifedë botö émöwo apænemini beyæ tömämæ quëwänäni münitö iñinite piñcädäniampa.¹⁰ Ayæ adoyedë mäni pönencabo incæ pan-cadäniya guingo imonte bai badinque edæ

pönénämäi inte Baa anguinäni. Ayæ mïni cabø incæ näëmæ püinique pancadäniya, Nänö wænguinque, ante wacä ingante näëmæ godoncädäniampa. ¹¹ Ayæ në babæ ante apænedäni ponte, Wængonguü beyæ në apænemöni ïmönipa, ante odömöñäni adinque pancadäniya edæ oda cæte wadö pönönta baquïnäni ïnänipa. ¹² Ayæ éñenämäi inte näni cæpämö godömenque yebænte bai nanguï ba ate wædinque në pönénänäni inte wodo tömänäni edæ Baa äninque waad-edämäi bacädäniampa. ¹³ Edæ cæcäno ïlumæca ïnique baganca wæntädämäi inte botö ëmöwo beyæ pünte badämäi ïnaa tömengä edæ botö aëmo beyænque cöwë wænämäi quëwencäcäimpa. ¹⁴ Ayæ edæ, Awënë Odeye nempo watapæ quëwengäcäimpa, ante mïni pönencabø tömämæ quëwënäni ïnänite mao apænemini éñençedäniampa. Mänömaa apænedinqe ïnique cæmïni ate mänïñedë ate edæ ïnique baquïnö anguënë,” ante Itota tömengä mïñdë në godäni ïnänite apænegacäimpa.

¹⁵ Ayæ apænedinqe Itota, “Inique, Wængonguü beyæ në apænegaingä Daäniedo wodi, Nömäi bai öö wadö näni wo ewengümämo incæ Wængonguü oncö tæiyæ waëmoncönë aëte mämö cö cæquïnämödö anguënë, angacäimpa. Daäniedö nänö yewëmongainta adinque në adingä ïñömo tömengä do éñëmaingampa. ïncayæ ate mänömaa cö cädäni ongo adinque, ¹⁶ mänïñedë Oodeabæ quëwëmïni ïñömo edæ ãnanquidi do wodii wïnönta aëbäewedäni. ¹⁷ Ayæ oncömanca ongömlini ïnique mäincoo aëncæte ante oncönë wæi guidämäi inte oncömancaque oncömancaque wodii wïnömäewedäni. ¹⁸ Ayæ tömemoncodë cæmïni ïnique yacoo aëncæte ante oncönë ocæ émænämäi inte godömenque wodii wïnömäewedäni. ¹⁹ Mänïlonæ ïnique bayedë në yædëmadä ïnäni tönö goömæ në gänönäni tönö tömänäni nänö wæquïmämo baquïnö anguënë. ²⁰ Ayæ mïnitö mïni wodii wïnonguönæ ante pönéninqe edæ Wængonguü ingante, Wüi edæ cöönädепo bacäcäimpa, ante ayæ, Guëmanguïönæ ïñonte badämäi ingäcäimpa, ante aëdäni. ²¹ Edæ mänïñedë waodäni nanguï nänö wæwämämo nänö angä baquïnö anguënë. Edæ Wængonguü nänö badongaiñedë mänömaa nänö wæwämämo bai dæ ãñontate ayæ godömenque ñöwo ganca dæ änompa. Ayæ godömenque ïnique baganca mänömaa nänö wæwenguümämo bai dæ anguïnö anguënë. ²² Edæ wantæpiyæ nänö wæwenguü impa, ante adinque Wængonguü, Mänimpooñäque edæ wæwencädäniampa, ante pönömenque ante äñämäi ingä bai quingänö quëwenguënë dæ ancädönänäniampa. Incæte, Në quëwenguünäni botö angaïnäni

wüi wantæpiyæ wæwencädäniampa, ante cædinque Wængonguü dobæ pönömenque äñinque, Idæwaa impa, ancæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

²³ Ayæ, ïnique bayonte æbänö inguü, ante apænedinqe Itota godömenque ïlumæca ante apænecantapa. “Mänïñedë wadäni mïnitö ïmïnite, ‘ïñömo mönö Codito ponte ongongä tamëñedäni,’ ante ayæ, Wayömö ponte a ongongä atamönipa, ante tededäni éñeninqe mïnitö ïñömo edæ éñenämäi ïmäewedäni. ²⁴ Wadäni mänïñedë ponte a ongöñinque nämä incæ ante, Tömëmo Codito ïñömo ïmopa, ante babæ ante tedequinäni. Ayæ, Wængonguü beyæ në apænebo ïñömo ïmopa, ante babæ ante tedequinäni. Tömänäni, Wængonguü nänö apænte aëngäinäni incæ aëmæwo oda cædinque wapiticæ gocädäniampa, ante cædinque bamönengæ bai cædinque öönädë cæi bai cædinque nö odömunte bai cæquinäni ïnänipa. Incæte Wængonguü në apænte aëngäingä inte edæ ee aquingä diyæ aëmæwo oda cædinque wapiticæ goquïnäni. ²⁵ Edæ ïnique badämäi ïñonte botö ñöwo do apænebo éñeedäni. ²⁶ Inique, pönente quëwëñömïni wadäni, ‘Cöwä aedäni, ðönmæca mæ ongongampa,’ ante äñani éñeninqe mïnitö aæte taodämäi iedäni. Ayæ, ‘Oncö guimongacönë a ongongä apa quëwëdäni,’ ante äñani incæte pönénämäi iedäni. ²⁷ Edæ nænque tamönö gämænö nääningue guiidö gämænö quingæ gote bai edæ tömänäni edonque ayönäni botö Waobo éñagaïmo inte botö ponque poncæboimpa. ²⁸ Edæ abadæidi ñömæingäa weöö pönäni bai mïnitö tömämïni adoyedë ïñontobæ botö weca ponguïmïni ïmïnipa,” ante Itota apænegacäimpa.

Waoäcä éñagaïgä ïlumæ pöninqe cæcæcäimpa, ante

(Määdooc 13.24-37; Odoca 21.25-33, 17.26-30, 34-36)

²⁹ Ayæ godömenque apænedinqe Itota, “Mänïi nänö wæwämämo nänö angä ïnique go ate nænque ïñontobæ wémö badinque apäicä apäidämäi ingäcäimpa. Nëmoncoo öönädë ñö wææ tæ wææningue waa tæ waa tæ wæængäcäimpa. Öönädë tæi ongongaincoo incæ wancæ wancæ cæte bai wapiticæ goquïnö anguënë. ³⁰ Mänïñedë ate botö Waobo në éñagaïmo inte oo pöñömo öönädë ate bai ba adinque wabæca nänö cabø wabæca nänö cabø tömämæ quëwënäni Ca ca wæcädäniampa. Wæyönäni botö Waobo në éñagaïmo inte boguïmancodë mämö pöninqe botö tæi pöni piñämo inte nää apäite bai wæmö émonte wææmo acædäniampa. ³¹ Mänïñedë todompeta mönö ancadeca yedæ aënete bai we öönontate botö anquedoidi ïnänite

da godömo godinque tömänäni boguümä æmäenö betamonca æmäenö betamonca nänö pö goïnö godinque öönadë tömäne godinque edæ Wængonguü nänö apænte ængäñäni ïnänite äñete poncædänimpa,” ante Itota apænecantapa.

³² Ayæ, “Wængonguü Awënë æyedënö ponguingää, ante botö iigowæ æbänö ïwæ ante odömonte apænebo èñeedäni. Tömewæ müwæ badinque iigowæ wayabo tänä nä boca adinque münitö, Öñabö nänö bocaïnepo inte nænque näwantedæ baquinque bocapa, ante pöñeninqe edæ do èñemlinipa. ³³ Ayæ adobai mäninö botö apænedinö baï edæ do ba adinque münitö, Waocä né èñagaingä ïñomö edæ do odemö pöñi ongöñöndö edæ oo poncæcäimpa, ante èñencämimipa. ³⁴ Nåwangä ämopa. Nöwomini ayæ mümäni quëwëningue wænte godämäi ïñomini mäninö botö apænedinö baï tömänö edæ do ïnque baquünö anguënë. ³⁵ Öönaedë ongöñomö inguipoga tönö wo èwente baï dæ ba incæte botö angaïnönque guiquénë edæ dæ badämäi inte edæ cöwë tæi ongongæimpa,” angantapa.

³⁶ Ayæ, “Mäninöne æyedënö i, ante, Mäninepo ædepodö i, ante èñencæte ante muni wædinö ante æcämense incæ èñenämäi ingampa. Tömänäni èñenämäi ïñonäni edæ Wængonguü anquedoidi incæ èñenämäi ïnänipa. Wæmpocä Wëmo incæ èñenämäi ïñomote Wæmpocä ïñomö tömengä adocanque incæ edæ né èñengä ingampa,” ante Itota apænegacäimpa.

³⁷ Ayæ godömenque lümaï ante apænecantapa. “Waobo né èñagäimo inte botö ponguiönæ ïnque bayedë guiquénë Nöwee wodi Docä näni angaingä nänö quëwëñedë dodäni näni quëwengai baï adobai edæ quëwenguünäi ïnänipa. ³⁸ Mäninëdë æpæ ayæ äñämäi ïñedë né quëwengänäni ïñomö önonque cænte bete, Monguingä, ante godonte ate möniñque tömänäni Docä Nöwee oncö baï wipo mænonte nänö guiiquönæ ïnque baganca quëwencægadänimpa. ³⁹ Tömänäni ïnänite æpæ ænte gocat cæganca tömänäni, Äpæ anguimpa, ante èñenämäi näni quëwengai baï adobai èñenämäi cæyöñäni botö Waobo èñagäimö inte adobai edæ ïñontobæ poncæboimpa. ⁴⁰ Mäninëdë waoda tömemoncodë guëa cæyöna adocanque ingante ö ænäni goyongä adocanque wæætë a ongoncæcäimpa. ⁴¹ Ayæ onquiyäna guëa apo cæyöna adocanque ingante ö ænäni goyongä adocanque wæætë a ongoncæcäimpa,” ante Itota odömonte apænecantapa.

⁴² Ayæ, “Awënë æyedënö ponguingää, ante èñenämäi ìmini inte münitö mümäni inte edæ cöwë aquénë quëwënäni. ⁴³ Né

awëmö ængä æyedënö ponguingää, ante èñente baï né èacä ïñomö, Bæ tate guiidämäi incæcäimpa, ante wææ wänöncaedongäimpa, ante èñente quëwëedäni. ⁴⁴ Wao Wëmo èñagäimo inte botö adobai münitö èñenämäi ïñomini do ïñontobæ ponguümo imo ante münitö botö ponguinö ante wänö cöedäni,” ante Itota angacäimpa.

*Awënë quincoo ante né aadämö aacä
(Odoca 12.41-48)*

⁴⁵ Ayæ Itota lümaï apænecantapa. “Inguipoga awënë ïñomö, Äcänö né èñengä ïnongä inte botö quincoo ante aadämö aacä inguüngää, änique, Mänömaï inte cæcä ingante adinque botö åmo ate tömengä né angä badinque botö oncöne quëwënäni ïnärite aadämö aadinqe cængü eyepæ ïñonte godongä cæncädänimpa, angampa. ⁴⁶ Ante awënë wayomö gote ponte ayongä, Né cæcä botö åno ante èñente cæcampä, ante adinque awënë wæætë tömengä ingante godö waa cæcä tömengä ingante godö waa cæcä ate né waa cæcä ïñomö edæ waa tocæcäimpa. ⁴⁷ Münitö ìmimité näwängä ante apænebopa. Né èñente cædingä ingante awënë, Bitö botö mäincö tömancö edæ né aabi bacæbiimpa, ancæcäimpa.”

⁴⁸ “Wæætë edæ tömengä ingante né cæcä incæ wëne wëne cæcä ïnongä inte mümön pöñwëningue, Botö awënë wabänö wantæpiyæ pöñämäi lmaingampa, ante pöñengä ïnique æbänö babai. ⁴⁹ Tömengä edæ wadäni näni cæcabo ïñonäni näämäe püñinque tæi tæi pangä ïnique ayæ né ti nämäe bete quidi quidi dowænte badäni töön godongämä cænte becä. ⁵⁰ ïnique tömengä, Äönadö ponguingää, ante wædämäi ïñongante, Äyedënö ponguingää, ante èñenämäi ïñongante edæ awënë ïñontobæ pongä wæbaingampa. ⁵¹ Pöñinque awënë ïñomö èñenämäi cædingä ingante baö wido wido todinque tömengä ingantedö änínque, Né wadö tedete wadö cædinäni näni panguünö gote tömänäni tönö godongämä ongonte wæcæcäimpa. Ante cædinque awënë tömänäni näni guingo imonte Ca ca wæyomö wido cæcä wæcæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

25

Baquedäni näni cænö ante odömongampa

¹ Mäninganca apænedinque Itota ayæ godömenque odömonte apænegacäimpa. “Mäninëdë öönadë Awënë Odeye nempo quëwënäni ïñomö baqedäni diete ganca näni cæi baï adobai cæcädänimpa. Baquedäni ïñomö, Edëningä ïñwoonæ monguingä, ante tica èñeincade ænique tömengä ingante bee tencæte ante tao godänipa. ² Baquedäni incæ tömänäni tinco ganca ïnäni né èñenämäi ïñonäni

edæ adoganca tinco ganca ïnäni nẽ ïñenämäi ïnäni ïnänipa.³ Né ïñenämäi ïnäni guiquénë töménäni tica ïñeïncade ñenique gongapæncade ñänämäi goyönäni,⁴ nẽ ïñenämäi guiquénë gongapæncadedé godö pe ñiñäente gongapæ eyepæ ãente godänipa.⁵ Mänömai ãente gote ayönäni nẽ monguingä wantæpiyæ pönämäi dæ angä adinque töménäni tömänäni edæ möinente ædo ædo cædinque mö ñiñänipa.”

⁶“Mö ñiñönäniaya öñenäñëa poni bayonte edæ, ‘Né monguingä pongä ataqueedäni. Tao bee tengüne quëweminiit.’⁷ Ante aa pedäni ïñenique edæ baquedäni tömänäni ængæ gantidinque, Tica ïñeïncade waémö tû wodônote bacæiimpa, ante wadæ wadæ cædänipa.⁸ Cæyönäni nẽ ïñenämäi ïnäni guiquénë nẽ ïñenämäi ïnäniite, ‘Minitö tica ïñeïncade edæ wodo mõnæ ëmompaa cæmñii. Minitö nææñimæ incæ pancapää pönömäni æncæmönimpa.’⁹ Äñöni, ‘Iñæmpa, mënito beyæ mënito beyæ adobai wi eyepæ ïmaimpa, ante awædö. Edæ godoncæte ante nẽ mänäni weca gote godonte æedäni.’¹⁰ Änäni ïñente godonte ænça goyönäni edæ nẽ monguingä do pongä adinque nẽ ïñente eyepæ nææñinäni iñomö monguingä töno godongämäe monguumäeno onçöne becaë guidäni inique edæ odemö tee mönête intapa.¹¹ Ayæ ate edæ wadini gongapæ eyepæ ãente pönönäni do tee mõnête i adinque töménäni, ‘Awënë, awënë ïñemi. Odemö wi ænebi guimönie.’¹² Ante wæyönäni awënë wæætë, ‘Minitö ïmïnité nåwängä ämpa. Minitö æmñidö ïmñii, ante botö cöwæ adämäi ïmpa,’ angampa.” Mäninque ante odömoncæte ante Itota iñmaï angantapa.

¹³ “Minitö guiquénë, Äönædö i, ayeñenö i, ante ïñenämäi ïmïni inte edæ wänö conte quëwëedäni,” angacäimpa.

*Tadento näni godonte æinta ante odömongampa
(Odoca 19.11-27)*

¹⁴ Ayæ æbänö baquïi, ante odömoncæte ante Itota, Waocä nẽ èacä nänö cæi bai bacæiimpa, ante apænegacäimpa. ‘Né èacä wayömö gocate ante cædinqe tömengä ingante nẽ cædäni ïnäniite ãñete mämongä pönönäniite, Botö ïadinta incæ pönömo ñenique mënito nẽ aamini badinque botö beyæ godonte æncæmñimpa.¹⁵ Änique nẽ èacä iñomö, Né cædäni æbänö nanguï cædinqe aqquñäni, ante adinque tadento ñænængade nänö godonte æinta incæ adocanque ingante önompo æmæmpoque mänimpota pædæ pönöningue wacä ingante tadento mentaa mänimpota pædæ pönöningue wacä ingante tadento adotaque pædæ pönongampa. Ayæ wadæ gocä.¹⁶ Iñinque tadento önompo æmæmpoque

mänimpota nẽ ñeningä iñomö do godinque godonte æ godonte æ cædinque önompo æmæmpota tömengä nänö ñenimpota adopota ñiñongä edæ tadento önompo tipæmpoga bapa.¹⁷ Ayæ tadento mentaa nẽ ñeningä adobaï godonte æ godonte æ cædinque mentaa nänö ñeninta adopota wæætë ñiñongä edæ tadento mæa go mæa bapa.¹⁸ Wæætë adotaque nẽ ñeningä guiquénë tömengä wadæ godinque onguipodë ææ wodinque awënë godonte æinta ñenique tee moncate wë wodongampa,” angantapa.

¹⁹ Ayæ, “Wantæpiyæ ate töménäni awënë adodö pöninqe, Botö qui eyepæ æncæboimpa, ante cædinque töménäni nänö ãente adinta ante cöwæ acantapa.²⁰ Önompo æmæmpoque tadento nẽ ñeningä iñomö edæ æmæmpota adopota nänö godonte ñeninta ãente pöninqe awënë ingante, ‘Awënë, bitö botö ïmote, Aacæbiimpa, ante tadento önompo æmæmpoque mänimpota pædæ pönömi æntabopa. ñenique botö godonte ãente godonte ãente edæ nanguï cædinqe edæ mänimpota adopota æmæmpota dobæ æmoi ae.’²¹ Angä wædinque tömengä awënë iñomö, ‘Badogaa. Botö ïmote nẽ cæbi iñomi inte bitö ædæmø aabi inte ñöwo waa cæbi æmopa. Bitö wædænque ñenique cöwæ ædæmø aabi adinque botö ñöwo nanguï poni botö ïadinc oo pönömo ñenique bitö wæætë edæ nẽ aabi bacæbiimpa. Botö bitö awënë iñomo inte watapæ tote quëwëmo iñomote bitö edæ ääñömonque bai bitö watapæ tote quëwenguïnque pœ,’ angantapa.”

²² “Ayæ mæa tadento nẽ ñeningä adobai pöninqe, ‘Awënë, bitö botö ïmote, Aacæbiimpa, ante tadento mentaa mänimpota adopota dobæ æmoi ae.’²³ Angä wædinque tömengä awënë iñomö, ‘Badogaa. Botö ïmote nẽ cæbi iñomi inte bitö ædæmø aabi inte ñöwo waa cæbi æmopa. Bitö wædænque ñenique cöwæ ædæmø aabi adinque botö ñöwo nanguï poni botö ïadinc oo pönömo ñenique bitö wæætë edæ nẽ aabi bacæbiimpa. Botö bitö awënë iñomo inte watapæ tote quëwëmo iñomote bitö edæ ääñömonque bai bitö watapæ tote quëwenguïnque pœ,’ angantapa.”

²⁴ “Ayæ ate edæ adotaque nẽ ñeningä wæætë pöninqe, ‘Awënë, bitö nõe waedæmäi cædömi inte bitö wi gadiñomö wayömö incæ edæ do wogaabipa. Ayæ bitö wi miñomö wayömö incæ edæ do ta pete gæte bai æmipa, angantapa.²⁵ Iñinque botö edæ ancai guïñente wædinque edæ tao godinque onguipodë ææ wote bitö tadento

daga wëninqe edæ wë wodontabopa. Bado, bitö qui incæ edæ do æmpa,’ angantapa.”

²⁶ “Angä ëñente wædinque tömengä awëñë wæætë, ‘Botö imote në cæbi inömi inte bitö wiwa pönëmi inte wæntæye cæbi abopa. Botö æbänö gadämäi inömö do wogaabopa, ante bitö edæ do ëñëmitapa. Botö mlnämäi inömö do tå pete gæbopa, ante bitö änönö edæ do ëñenëmi inte cæbitapa töö. ²⁷ Ininque mänönö ante do ëñenëmi inte bitö edæ padata botö godonte æinta ëñinqe edæ në godonte ænäni weca godonte ængüenëmi imitapa töö. Mänömai cæbi baï botö ocæ èmänta pöninqe edæ botö qui do ãeninqe wadäni nänä guidöninta tönö edæ do aencædömoimpa töö.’ ²⁸ Änínque tömengä ingante në cædäni inänite awëñë angantapa. ‘Minitö ñöwo iingä tadento adotaque tömengä nänö nææninta ö ãeninqe edæ tadento önompo tipæmpoga në næængä ingante pædæ godomöni æncæcäimpa. ²⁹ Edæ në èädäni inänite tömänäni inänite godömenque godonte ingæimpa. Ininque tömänäni qui nanguï èacädänimpa. Wæætë edæ èädämai inte ömæpocä ingä guiquenë tömengä nänö èadincoo wædænque pöni iincæte edæ ö ante dæ ba wæcæcäimpa. ³⁰ Ayæ edæ mäningä botö imote në cædingä incæ wæntæye inongä inte cædämai inongante minitö wëmö inömö nänä guingo imonte Ca ca wæwëñö tömengä ingante edæ guitodonte wido cæmuni wæcæcäimpa,’ ante tömengä awëñë angampa.”

Tömämæ quëwëñäni inänite apænte angæimpa, ante

³¹ Itota mänömañö ante odömonte apænedinqe godömenque apænegacäimpa. ‘Botö anquedoidi tönö godongämä pöninqe botö Waobo në ènagaimo inte häö apäite baï në èmomo inte poncæboimpa. Mänñedë botö pöñedë botö Awënë tæ contaimpaas tæ contadinque edæ öönadë waa pöni ongöñäni baï waa pöni ongoncæboimpa. ³² Mänñedë tömämæ quëwëñäni botö weca godongämä ponte a ongoncædänimpa. Ayæ në aacä tömengä cænäni inänite apænte adinqe bodegoidi æmænö cönöinqe cabodaidi æmænö nänö cönöönö baï cædinque botö inömö edæ imæca quëwëñäni tömänäni inänite apænte adinqe pancadäniya inänite æmænö gönöinqe wadäni inänite æmænö gönömo ongoncædänimpa. ³³ Obegaidi baï në ëñente cædäni inänite botö tömämæ inö gönöinqe wæætë cabodaidi baï në ëñenämaï cædäni inänite botö dipæmæ inö gönöncæboimpa.”

³⁴ “Gönöinqe botö Awënë Odeyebö inömo inte botö tömämæ inö në ongöñäni inänite ancæboimpa. ‘Botö Mæmpo nänö në waademini inte pöedäni. Tömengä

inguipoga nänö badongaïñedë ãninque, Awënë Odeye nempo muni quëwenguünö impa, ante do badongacäimpa. Ininque Awënë Odeye nempo muni quëwenguünö ñöwo ænte quëwëedäni. ³⁵ Edæ botö gue ænente wæyömo minitö cængui në pönöminí cængaboimpa. Tepæ gæwænte wæbo adinqe minitö në pönöminí begaboimpa. Botö Wabo imo inte cowodë baï pömo adinqe minitö, Pö guii, ämuni ëñeninqe minitö weca guuite èñagaboimpa. ³⁶ Ayæ Ömaabo inte wæyömo minitö pönöminí wëñagaboimpa. Wénæ wénæ inte wæyömo minitö ponte në waadete cægäimini iminipa. Tee mönete oncöñ ongonte wæwëñömote botö weca èñacä në pongäimini inöminí inte minitö ñöwo wæætë edæ botö nempo guuite quëwencæmünimpa,’ ancæboimpa.”

³⁷ “Ämo ëñeninqe edæ në nö cædäni guiquenë, ‘Awënë inämpa æyedënö bitö gue ænente wæyömi dicæ pönöminí cæmätawogaa, ancedänimpa. Ayæ tepæ gæwæñöni dicæ pönöminí bebitawogaa. ³⁸ Äyedënö wacä incæ pömi adinqe mönitö dicæ, Pö guii, antamönyaa. Ayæ Ömaabi adinqe dicæ pönöminí wëñabitawogaa. ³⁹ Ayæ wénæ wénæ inte wæyömi incæ tee mönete wæyömi incæ mönitö dicæ acæ pontamönyaa.’ ⁴⁰ Ante wæyönäni botö Awënë Odeyebö inömo inte edæ tömänäni inänite, inämpa botö tönifladäni inäñanite adocanque ononganque inongante minitö waa cægäimini inte edæ botö imote do waa cæte iminipa ämo èñeedäni,’ ante tömänäni inänite ancæboimpa,” angantapa.

⁴¹ Ayæ botö dipæmæ inö në ongöñäni inänite botö në Awënë inömo inte ancæboimpa. ‘Minitö në tente wæquenëmuni guiquenë ñöwo edæ gä gobäewedäni. Edæ Wængonguï do badöñinqe, Wénæ tönö tömengä anquedoidi nänö në èmññänäni tönö wantæpiyæ cöwë wænämäi nänä bæcote wæquenömö, ante nänö badongaïñömö minitö mänñömö edæ gote guuibäewedäni,’ ante edæ ancæboimpa. ⁴² Edæ botö gue ænente wæbo adinqe minitö edæ dicæ pönöminí cæntabogaa. Gæwænte wæyömo minitö dicæ pönöminí betabogaa. ⁴³ Ayæ Wabo imo inte cowodë baï pömo adinqe minitö dicæ, Pö guii, äminitawogaa. Ömaabo inte wæyömo weocoo dicæ pönöminí wëñatabogaa. Wénæ wénæ inte wæbo incæ tee mönete wæbo incæ minitö inömö edæ dicæ èñacæ pöminitawogaa,’ ancæboimpa.”

⁴⁴ “Ämo ëñente wædinque në èñenämaï inäni inömö, ‘Awënë èñëmi. Bitö æyedënö gue ænente tepæ gæwænte wæbitawo. Ayæ wabi baï inte æyedënö pömi atamönyaa. Weocoo ömaabi inte wæbi adinqe, daicawo gawæmi adinqe, tee mönete wæbi adinqe mönitö bitö beyæ dicæ

cædämäi intamöniya.' ⁴⁵ Äñönäni botö iñömö edæ töménäni iñänite, Iñæmpa wacä ingante önonganque iñongante münitö cædämäi ingaïmäi inte botö imote edæ mäninö do cædämäi ingaminiimpala. Ämo ëñëämäiimpala, ante pñincæboimpa. ⁴⁶ Iñinque töménäni näni tente wæwengüinö incæ æmæwo wadæ gocædänimpala. Wæætë né no cædäni guiquiné cöwë wænämäi näni quëwengüinö æmæwo gocædänimpala," ante Itota apænegacäimpa.

26

Itota ingante bæi ongongæimpa, ante cædänipa

(Määdoco 14.1-2; Odoca 22.1-2; Wää 11.45-53)

¹ Ayæ mäninö tömänö iñinque apænete ate Itota tömengä münæ né godäni iñänite apænecantapa.

² —Mëönaa go ate wodo pænta gogaiõnæ bai Patowa mönö æmæcængüiõnæ impala, ante do ëñëämäiimpala. Mäñiõnaa iñonte botö Waobo ëñagäimo iñömote botö imote bæi ongöñinque edæ, Awæ ñænqedimæ cæte iñgä ingante töö godöñinque daagö tim-pote wææ tiwadinque edæ æænö gó cæte wænöedäni, ante botö imote pædæ godöñäni æcædänimpala, ante apænegacäimpa.

³ Mäñiñedë, Wængongüi quü, ante né godongä ñænængä pöni Caiapato oncõne godongämæ pöniñque wadäni né godöñäni ñænænäni tönö oodeoidi iñänite né adädäni näni Picæncabo iñömö, ⁴ adoyömö pöniñinque, Mönö æbänö babæ cæte Itota ingante awëmô bæi ongonte ænte wænonguii, ⁵ ante pöniñäni incæte,

—Iñæmpa æmæntedæ iñonte wænömö bai tömänäni ængüi bate Yæ yæ ante pñinte cæcædänänimpala, ante pöniñente wædinque mönö ædö cæte mäñiñedë cæquüi, ante wægadänimpala.

Itota ocaboga onquiyængä ogüi wapæ gao cæcacampa

(Määdoco 14.3-9; Wää 12.1-8)

⁶ Itota mäñiñedë Betänia godinque né baadingä Timöönö oncõne guii ëñadinqe cæncóngantapa. ⁷ Cæncóngangä wacä onquiyængä iñömö tömengä weca pö guidinque ogüi wapæ näni nangui godonte ænämæ dica adabatodo waincadedæ pe ñiñänte nänö mäñimæ incæ fñowö ænte mämö Itota ocaboga edæ gao cæcacantapa. ⁸ Mänömai cæcæ adinque Itota münæ nänö godobo iñömö pñinque,

—Iñæmpa ônonque gao guenente bai cæcampä töö, änänitapa. ⁹ Edæ iñmæ iñömö nangui pöni æninta beyæ godonte ængüenemæ imæmpa. Godonte ænte bai ömæpodäni iñänite wæætë godonguénë apa.

¹⁰ Ante pñinäni wædinque Itota iñömö, —Quimæ pñiwemini. Iñgä onquiyængä iñömö botö imote waa pöni cæcæ apa quëwemini. ¹¹ Iñæmpa ömæpodäni ante münäni münitö weca cöwë quëwëñöni. Botö wæætë münitö weca wii wantæpiyæ quëwencæboimpa. ¹² Mänimæ ogüi wapæ botonga gadongadinqe tömengä botö baö daga wenguinque eyepæ iñonte edæ öni paacantapa. ¹³ Minitö imintë näwangä ante apænebopa. Waa pöni botö apænedö apænedinqe tömämæ æyömöme apænedäni ëñenäni mäningä onquiyængä nänö cædinö ante adobaï tededäni ëñente pönençædänimpala, ante Itota apænegacäimpa.

Itota ingante Codaa odömonte godoncæte ante cæcampä

(Määdoco 14.10-11; Odoca 22.3-6)

¹⁴ Ayæ mäñiñedë näni, Dote, äincabo iñöniñi adocanque Codaa Icadiote näni änongä iñömö, Wængongüi quü, ante né godöñäni ñænænäni weca gocantapa. ¹⁵ Godinque apænecantapa.

—Botö, Itota æyömöni ongongäa, ante pöniñi odömömo ate münitö bæi ongonte æmäni iñinque æpotadö, Eyepæ i, ante pöniñimiñi æmaimoo.

Angä ëñeninque tömänäni padata tigu-tamö incæ todëinta ganca tee mampote tömengä ingante pædæ godöñäni. ¹⁶ Æningä inte tömengä cöwë cöwë adinque, Æbänö cæte Itota ingante odömonte pædæ godömo ate ængüinäni, ante pöniñente cægacäimpa.

Päö töö owæta Itota pædæ pöñongä cænte bedänipa

(Määdoco 14.12-25; Odoca 22.7-23; Wää 13.21-30; 1 Coodintoidi 11.23-26)

¹⁷ Mäñiñedë oodeoidi päö yedaæ æmpoquü ömæmø iñäni æmæcæte cængüiõnæ tæcæ ba adinque Itota münæ né godäni iñömö, Wodo pænta gogaiõnæ bai Patowa mönö æmæcængüiõnæ impala, ante pöniñente wædinque tömengä weca ponte änänitapa.

—Æyömöni bitö beyæ Patowa æmæ ante cæmöni ate cængüimii.

¹⁸ Äñönäni tömengä nänö emiñæna mënna iñate äninqe,

—Minatö waodäni näni quëwëñömö god-inque onguifñangä botö né åningä ingante bee téninqe münatö iñmañö ante apænemina ëñengäeda. "Mönö Awëne iñmai angampa. Botö wængüiõnæ oo pöni bapa cæbii. Botö né emiñæna tönö botö bitö oncõne Patowa æmæcæte ponte cæncämöniimpala, angampa," ante ämäna ëñengäeda, angä.

¹⁹ Ëñente wædinque tömëna Itota nänö äno bai cædinque, Patowa æmæcængüiõnæ impala, ante cædatapa.

²⁰ Gwäwadecæ bayö Itota tönö, Dote, näni äincabo ponte godongämæ cæncæte ante ongönüütapa. ²¹ Cæncöñönäni Itota,

—Näwangä ante apænebo ëñeedäni. Mini cabø incæ adocanque, Äncædänimpa, ante botö imote odömonte pædæ godonguingä ingampa.

²² Ante apænecä ëñenique tömänäni wæwente bayönäni adocanque adocanque,

—Awënë, botö imotedö ante dicæ apænebitawogaa.

²³ Ante tedeyönäni Itota wæætë,

—Botö tönö guëa adotaca né müi cædingä iñomö tömengä botö imote né odömonte pædæ godonguingä ingampa. ²⁴ Edæ dodäni Wængongui beyæ näni yewæmongaïnö bai cædinque botö Waobo ëñagäimo inte cöwë wænte goquïnëmo imodö anguënë. Inique edæ botö imo né odömonte godonguingä iñomö tömengä näñö wæquinque ingæimpa. Mäningä wii ëñate baa wa toquenqä incædongäimpa.

²⁵ Ante apænecä wædinque Codaa iñomö Itota ingante né odömonte godonguingä iñomö edæ,

—Awënë né Odömomi ëñëmi, botö imotedö ante ämitawogaa.

Ante äñlongante edæ Itota,

—Tömeli nämä incæ, Botö imotedö, ante do tedebi imipa.

²⁶ Ante apænecantapa. Ayæ cæncöñönäni Itota pää bæi ongonte ænique Wængongui ingante waa ate apænedinqe pää på ænique tömengä müñæ né godäni inänite pædæ godö pædæ godö cæcantapa.

—Botö baö bai impa, ante pædæ pönömo ænique münitö Ao ante cæedäni.

²⁷ Äninque ayæ bequïmæ owætaca bæi ongote ænique Wængongui ingante waa ate pönente apænedinqe pædæ godöinque,

—Botö wepæ bai impa, ante pædæ pönömo ænique tömämäni Ao äninque godongämæ intaca beedäni, angantapa.

²⁸ Botö wepæ iñmæ bai impa. Wængongui do apænedinqe, Botö pönö cæbo ate münitö Ao ämäni inique mönö godongämæ waa cæte quëwengëimpa, angacäimpa. Nöwo adobaï müñe äninque apænebopa. Botö wepæ ante Ao ante ämäni inte mönö godongämæ waa cæte quëwengëimpa. Edæ nanguï imini mini wénæ wénæ cædinö beyæ ante nää mënongaquïmæ impa. ²⁹ Näwangä ämopa. Botö Mæmpo Avënë Odeye iñongä botö tömengä nempo quëwëinque münitö tönö godongämæ mümæ botö beganca mänimæ yowepæ nöwo ämæwo bebo tamëñedäni, ante Itota apænegacäimpa.

Dicæ abogaa, ante Pegodo anguingä, ante apænecampa

(Määdoco 14.26-31; Odoca 22.31-34; Wää 13.36-38)

³⁰ Ayæ Wængongui ingante ämotamini ante tao godinque Odibowænquia godänitapa.

³¹ Goyönäni Itota apænecantapa.

—Wængongui beyæ yewæmöni que, “Në aadingä ingante tacabo dæ wængä inique edæ cæningäidi obegaidi panguïmæ goquimpa,” ante näni yewæmonte angainö bai cædinque münitö tömämäni nöwoonæ woyowotæ incæ botö dæ amo beyæ guingo imonte badinque edæ panguïmæ goquïmïni imipä. ³² Panguïmæ gomüni incæte botö edæ nääni ömämäntate Gadideabæ tño gote a ongöñömo münitö ayæ pöedäni.

³³ Angä wædinque Pegodo guiquenë,

—Iñæmpa dæ ämi beyæ tömänäni guingo imonte badinque panguïmæ godäni incæte edæ botö guiquenë cöwë panguïmæ godämai incæboimpa.

³⁴ Äñlongante Itota wæætë,

—Bitö imite näwangä ante apænebo ëñee. Nöwoonæ woyowotæ incæ tawadiya pedämäi iñonte bitö botö imotedö ante wadö ante apænedinqe, Dicæ abogaa, ante edæ mempoga go adopoque anguïmä imipa.

³⁵ Angä äñente wædinque,

—Iñæmpa bitö tönö guëa wæmo incæte botö cöwë, Dicæ abogaa, ante edæ äñämäi incæboimpa.

Äñongä tömengä müñæ né godäni tömänäni adodö ante angadänimpa.

Guetämäni iñomö Itota Wængongui ingante apænecampa

(Määdoco 14.32-42; Odoca 22.39-46)

³⁶ Mänii godinque Itota yabæ incæ Guetämäni näni äñomö tömengä müñæ né godäni tönö gocantapa. Mäniiñomö pöninqe tömengä tömänäni inänite,

—Te contate ongöñömäni botö godömenque godinque Wængongui ingante apæneta pömoedäni.

³⁷ Äninque Pegodo tönö Tebedeo wëna inate ænte mäocä goyönäni Itota iñomö nangui wæwente badinque ancaí guïñenique, ³⁸ tömänäni inänite,

—Botö wængüimämo pönö anguënë, ante botö öñowoca incæ pæmænte wæte wængüi wæ, ante wæbo tamëñedäni. Münitö guiquenë éamonca godongämæ wææ aacöedäni.

³⁹ Äninque Itota wædænque godömenque godinque guidömämæ nöngænte Wængongui ingante apænecantapa. “Botö Mæmpo, bitö Ao äninque edæ ti nä wængüimæ bai ö ænte bai cædinque botö imote edæ, Wænämäi incæbiimpa, ämi inique botö edæ waa tobaïmopa. Incæte botö änönö bai wii cædinque wæætë tömëni änönö bai cæe,” ämopa.

⁴⁰ Ante apænecä ate tömengä müñæ né godäni weca adodö ponte ayongä tömänäni

mö ñönäni adinque tömengä Pegodo ingante,

—Botö tönö wänö conguënëmëni incæ müñitö adoque ooda incæ wii aacömëni.
41 Mímöno waa cæinëmönipa, ante ëwocayëmëni baö aquïiñö ëñamini inte wæntæye bamënipa. ïnique edæ wänö cõinique näñä beyëngue ante Wængongü ingante apænedinqe edæ, Wii wénæ wénæ cæinëmönipa bacämönimpä, ante apæneedäni.

⁴² Äninque Itota adodö wadæ gote wæætë apænedinqe, “Botö Mæmpo, botö bedämä iñömotë bitö ö ãñämäi ìmi ïnique botö cöwë bitö ämaï becæboimpa.”

⁴³ Ante Wængongü ingante apænete ate ponte ayongante möwo möñiente æmö cæte wædinque mö ñönäni. ⁴⁴ Adinque edæ tömengä wæætë adodö godinque ñöwo mempoga go adopoque näñö apænedinö ante adodö ante Wængongü ingante iñque apænecantapa. ⁴⁵ Ayæ tömengä miñä nê godäni weca wæætë adodö pöniñque,

—Iñæmpa cöwë mömäni edæ cöwë guëmäni awædö. Aqüenë quëwëedäni. Botö Waobo ëñagåimo inte botö wæwenguüönæ do bayonte edæ botö ìmote nê wénæ wénæ cædäni ïnäni nê godö odömonguingä iñömö do godongäi ataqueedäni. ⁴⁶ Ängë gantite möñö gocæimpa. Botö ìmote nê odömonte godonguingä obo pöni pongä tamëñedäni, angacäimpa.

*Itota ingante bæi ongonte ãñänipa
(Määdoco 14.43-50; Odoca 22.47-53; Wää 18.2-11)*

⁴⁷ Ayæ apæneyongä edæ Codaa wodi tömäni näni, Dote, ante gocabo adocabo iñigü incæ ñöwo pongantapa. Wængongü qui, ante nê godonäni ñænænäni tönö oodeidoi ïnäni nê aadäni näni Picæncabo tönö da pöñänäni pöniñque wadäni tæiyænäni adobaï yaëmë nææñinqe canta næænäni inte Codaa miñä pöñänitapa. ⁴⁸ Doyedë iñömö nê odömonte godoncæ cæcä Codaa iñömö tömengä miñä poncæ cædäni ïnäni iñmai ante wéenëñedë apænedingä iñongäimpa. “Botö odömonte queë bemömo adinque müñitö wæætë, Tömengä ingampa, ante adinque tömengä ingante edæ bæi ongonte ö æedäni.”

⁴⁹ Ante do äningä inte Codaa ñöwo iñömö Itota weca pöniñque,

—Awënë nê Odömömi ìmi, bitö ìmi. Äninque edæ waa cæte baï queë bemongantapa. ⁵⁰ Adinque Itota wæætë,

—Botö miñä nê godimi ëñemi. Mäninö ante bitö ponque pö cæbwæ.

Äñlongä wadäni tömengä weca pöniñque pædæ gopo bæi ongonte Itota ingante ãñänitapa.

⁵¹ Wængongü qui, ante nê godongä ñænængä pöni ingante nê cæcä mänifömö ponte a ongongä adinque Itota tönö pöningä adocanque pædæ guiipote yaëmë o togænte ãñinqe mäningä nê cæcä ingante tæi päninqe öñömonca wangö tamoncacantapa. ⁵² Adinque Itota iñömö tömengä ingante,

—Yaëmë adodö müni tie, ämopa. Edæ yaëmë nê o togænte næænäni tömäni ïnäni yaëmenca adobaï tacadäni wæncädäni. ⁵³ Iñæmpa æbänö ante pöñëmi edæ. Wængongü anquedoidi adocabodänique tei mido ganca iñöñäni botö Mæmpo ingante apænebo baï tömengä do angä ïnique anquedoidi näni cabø näni cabø incæ öñompo tipæmpoga go mencabodäniya botö beyæ ponte cæbañänipa, ante pöñëmiya. ⁵⁴ Incæte botö Codito iñömö inte botö Mæmpo ingante mänömai apænebo ãñente cæcä baï dodäni, Codito iñmai wæncæcäimpa, ante Wængongü angä ãñente näni yewæmongainö ante aedö cæte iñque bacädöñimpä, ante awædö, ante apænegacäimpa.

⁵⁵ Ayæ wæætë ñöwo pöñäni ïnäni Itota apænecantapa.

—Minitö iñæmpa, Bitö nê ö ãñümi ìmipa, ante baï cædinqe botö ìmote canta tönö yaëmë næænte ö aencæte ante pöminí awædö. Botö Wængongü oncö yabæcöñë iñmö iñö iñmö iñö apænecöñömö müñitö botö ìmote yao ongönämaï ee amünitapa töö. ⁵⁶ Incæte minitö Wængongü beyæ nê apænedäni näni yewæmongainö baï ñöwo iñque baquinque cæmäni abopa.

Ante apænecä ãñeninqe tömengä ñæññängä nê godinäni tömäni ìmote nê awædö panguiñmæ cæte wodii wñongadäni. ⁵⁷

*Në Apænte näni Äñoncabo weca Itota ongongampa
(Määdoco 14.53-65; Odoca 22.54-55, 63-71; Wää 18.12-14, 19-24)*

Ayæ Itota ingante nê yao ongonte ãñäni guiquenë, tömengä ingante mao godinque edæ, Wængongü qui, ante nê godongä ñænængä pöni ìnongä Caiapato weca ænte godänitapa. Mänifömö do pöniñque nê wææ ante odömöñäni tönö oodeidoi ïnäni nê aadäni näni Picæncabo tönö do a ongönäimpa. Mänifömö Itota ingante ænte mämöñäni pongacäimpa. ⁵⁸ Pegodo guiquenë tömengä miñä ayæ ayæ godinque, Wængongü qui, ante nê godongä ñænængä pöni ìnongä oncö yacömøyë iñömö pö guiidinqe, Itota ingante æbänö cæquïñäni, ante wææ wänöñäni weca pöniñque tæ contate waa acongantapa.

⁵⁹ Wængongü qui, ante nê godonäni ñænæñäni tönö nê Apænte näni Äñoncabo tömäni, Mönö apænte ante wæñömö

wæncæcāimpa, ante cædinque, Itota nänö wænguinque wénæ wénæ cæcā ingampa, ante æcānō babæ ante anguingää, ante diqui diqui mänönänimp. ⁶⁰ Incæte nanguï ïnäni ponte babæ apænedäni incæte, Æcānō eyepæ babæ änaa, ante edæ dæ angä wædänitapa. Ayæ ate mënaa në babæ wapiticæ änöna inte awéñéidi weca pô guuite, ⁶¹ apænedinque,

—Íngä, “Wængongü tæiyæ waémö oncö ongö incæte botö ïñömö tæi piñämö ïñomo inte godö cæbo baï wo tængümæ wææmainmpa. Ayæ mëónaa go adoónæque ïñonte botö wææte do maëñömaïmopa,” angä ëñentamönapa töö. ⁶² Ante apænedä ëñeninqne në godongä ñænængä pöñi ïnongä incæ aengæ gantidinque Itota ingante,

—Íñæmpa pæ wéñebii. Tömäna bitö imitedö ante godö äñinque näna äñinö ante bitö æbänö ämii.

⁶³ Äñongä Itota cöwë äñämaï edæ pæ wéñecä. Adinque në godongä ñænængä pöñi ïnongä wæætë,

—Wængongü në Quëwengä inte tömengä nänö ëñéñongä edæ nåwangä ante apænebi ëñémöni, åmopa. Mönö Codito ïñömö Wængongü Wengä ïnongä ingampa. Bitö ïñæmpa mäniimidö inömi imitawo.

⁶⁴ Mänömai angä ëñeninqne Itota wæætë,

—Tömëni bitö äñinö baï mänimidö ïñomo imopa. Incæte botö godömenque apænebo ëñeedäni. Íncayæ ate botö ïñömö edæ Waobo ëñagaimo inte edæ Wængongü në Tæi Piñängä ingä tömämengä inö tæ contabæ adinque münitö ayæ ate botö öönædë boguimancodö pômo acämimipa.

⁶⁵ Ante apænecä ëñente wædinque në godongä ñænængä pöñi ïnongä piñute badinque, Ëñente awædö, ante baï cædinque edæ näma weocoo wänä ñænte,

—Wængongü ingampa mänömai cæquingää. Edæ tömengä näma incæ babæ ante në wénæ wénæ apænecä ininque idæwaa. Wacä tömengä ingantedö, Wénæ wénæ cæcä atabopa, ante në ancæcäimpa, ante nöwo diqui diqui mänämäi ingæimpa. Tömengä näma Wængongü Wengä inte baï babæ ante nänö änewënö ante do ëñémöni inte münitö, ⁶⁶ edæ æbänö ante pönemini.

Ante äñongä në apænte äñäni guiquenë,

—Nänö wænguinque änewengampa töö.

⁶⁷ Ante apænte äñinque edæ pancadäniya Itota tömengä awinca towæ tänömöniinque tæi tæi pänänitapa. Wadäni guiquenë tömengä ingante tamöniinque,

⁶⁸ tömengä ingante,

—Bitö Codito imitawo. Æcänö bitö imite awémö në pännaa, ante Wængongü beyænque apænedinque apænebi ëñémöni, ante badete togadänimp.

Pegodo incæ, Dicæ abogaa, angampa
(Määdoco 14.66-72; Odoca 22.56-62; Wäö 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ayæ Pegodo guiquenë mänii yæipodë yacömöñää contate ongöñongä onquiyængä në cæcä ïñömö tömengä weca ponte apænedinque,

—Mäningä Gadideabæ quëwëningä Itota töñö bitö guëa cægömitapa töö.

⁷⁰ Ante apæneyongä tömänäni näni ayömö Pegodo,

—Dicæ. Bitö änö ante æbänö ämii, ante dicæ ëñemoga.

⁷¹ Ante äñinque Pegodo yademö gäänë tao gote ongongä adinque wacä onquiyængä wæætë godongämæ ongönäni ïnänite apænedinque,

—Mäningä adobaï Itota Näatadeta quëwëñongä töñö në cægöningä ingä aedäni.

⁷² Ante apæneyongä Pegodo wæætë,

—Wængongü ëñéñongä botö nåwangä ämo ëñeedäni. Íngä onquiyængä nänö në äningä ingante botö dicæ abogaa, angantapa.

⁷³ Ayæ wantæ ate mänñömö ongönäni Pegodo weca pöniñque,

—Íñæmpa Itota tömengä tedecä baï adode në tedebä inte bitö tömengä mïñæ mini në gocabo adobi imipa töö.

⁷⁴ Äñönäni edæ Pegodo wæætë, Wængongü ëñéñongä apænedinque botö nöingä åmopa, ante Wængongü êmôwo ante babæ tedewëniñque tömänäni ïnänite,

—Mini në angä ingante dicæ abogaa.

Mänömai ante tæcæ änewëñongä edæ tawadiya dobæ petapa. ⁷⁵ Pe wædinque tömengä, Æ Itota, “Tawadiya pedämäi ïñonte bitö botö imotedö ante wadö ante apænedinque, Dicæ abogaa, ante edæ mempoga go adopoque anguimi imipa,” angantapa. Ante Pegodo, Nöwo nänö pequinque do pecampa, ante wædinque oncordo taote edæ guingo imonte wædinque edæ Ca ca wægacäimpa.

27

Itota ingante Pidato weca aente mäo göñönänipa

(Määdoco 15.1; Odoca 23.1-2; Wäö 18.28-32)

¹ Ayæ nänö bayonte, Wængongü quï, ante në godönäni ñænænäni töñö ood-eoidi ïnäni në aadäni näni Picæncabo töñö apænte äñinque edæ, Itota ingante wænongæimpa, ante godongämæ Ao angadänimp. ² Äñinque tömengä ingante yao ongonte goti winte aeninqne edæ odömänoidi beyæ Oodeabæ awéñë gob-edönadodo Pidato ingante mäo göñönäni aengacäimpa.

Codaa wodi ümaï cedinque wængampa

³ Ayæ, Itota ingante wænongæimpa, änäni ëñente wædinque Codaa tömengä ingante né godöningä guiquené, Ä tömengä nänö wænguinquemæ cæboinö ante pönemogaa, ante guingo imonte wæcantapa. Ayæ, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni töö né aadäni nänäni Picæncabo adodö aencædänimpa, ante todëinta padatamö tömänäni nänäni pönontamö adodö pædæ godoncæte ante gocantapa.

⁴ Ayæ tömänäni ïnänite,

— Ìñæmpa cæboo. Edæ Itota wënæ wënæ cædämäi ïningä ïfongante botö né godönimo inte wiwa cæbo ìmo ante awædö.

Ante äñongante tömänäni guiquené,

— Tömëmi wënæ wënæ cædämäi inte wætamö bitö entawænö adinqe mönitö aedö cæte wæquümöni. Tömëmi edæ né cædämäi inte edæ abäimpia töö.

⁵ Änäni wædinque edæ tiguitamö incæ Wængongui tæiyæ wæmø onconé wo wææntodöningue Codaa oncodoo tao godinque edæ nämä önomensa wæä æi goti guemecate dobæ wængacäimpa.

⁶ Mähinta wo wææntodongä ate wædinque, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni incæ tiguitamö yao yao ongonte äñinque,

— Wepæ näädintamö adinqe Wængongui Baa ancæcäimpa, ante pönente wædinque mönö, Wængongui qui, ante aedö cæte godonguumöö.

⁷ Ante godongämæ pönencöningue tömänäni, Oodeoidi ïnämai ïnäni wodido bacæimpa, ante ömæ né dai bædongä éadiömæ incæ mänii tiguitamö godonte ængadäniimpa. ⁸ Ìnique wepæ näädintamö godonte nänäni ænämæ ante, Wepænguipo impa, ante nänäni pemöniimæ ïñömö ñöwo ganca impa. ⁹ Ìnique do ïñömö Eedëmiya wodi Wængongui beyæ ümaï ante nänö apænegainö bai ìnque batimpa. “Idægoidi, Tömengä beyæ mäniptomamö godonte ængæimpa, ante nänäni ånimpatamö incæ todëinta tiguitamö padatamö äñinque, ¹⁰ tömänäni Wængongui botö ìmote nänö änöñö bai ëñente cædinqe edæ dai bædongä éadiömæ godonte ænänitapa,” ante Eedëmiya nänängainö bai do ìnque batimpa.

Pidato weca Itota ongongampa

(Määdoco 15.2-5; Odoca 23.3-5; Wää 18.33-38)

¹¹ Itota ïñömö awené gobedönadodo Pidato weca a ongöñfongante awené gobedönadodo ïñömö tömengä ingante,

— Bitö oodeoidi Awené Odeyebi imitawo.

Äñongante,

— Bitö tömëmi änö bai botö mänömodö imopa, Itota angantapa.

¹² Ayæ, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni töö né aadäni nänäni Picæncabo guiquené Itota ingante äñinque, Wënæ wënæ cæbipa töö, ante äñönäni tömengä edæ pæ wëenecä. ¹³ Ate wædinque Pidato wæætë, — Bitö æpogadö wënæ wënæ cæbi imipa, ante nangu äñani äñenämäi inte bitö aedö cæte edæ pæ wëenecä.

¹⁴ Äñongante Itota ïñömö tömänäni nänäni äñinö ante adodeque ante apænedämäi ingä adinqe awené gobedönadodo wæætë, Quiëmë bai pæ wëenecä awædö, ante wægacäimpa.

Itota wæncæcäimpa, äñänipa

(Määdoco 15.6-20; Odoca 23.13-25; Wää 18.38-19.16)

¹⁵ Mänimæ awené gobedönadodo mänifnedë wadepo ïñö wadepo ïñö cöwë ümai cædongäimpa. Oodeoidi ææmæ nänä cæyedë gobedönadodo ïñömö, Né tee mönite ongönäni ïnärite adinqe münitö aecänö ingante ämäni ñimpo cæbo goquingää, ante äñongä änäni äñeninqe tömengä tömänäni nänäni äningä adocanque ingante ñimpo cæcä godongäimpa. ¹⁶ Mänifnedë adocanque wënæ wënæ nänö cædïnö beyæ tee mönite a ongongampa, ante tömänäni do äñenönänimpa. Mäningä èmowo Badabato ïnongäimpa. ¹⁷ Ìnique nanguï ïnäni godongämæ pönäni ate Pidato tömänäni ïnärite edæ,

— Ècänö ingante münitö beyæ ñimpo cæbo abæ tawænte gocä ænguimini. Badabato ingante ñimpo cæbo gocä ænguimini. Wæætë edæ Itota Codito mîni äñongä ingante ñimpo cæbo gocä ænguimini, angacäimpa.

¹⁸ Edæ do ïñömö, Itota gomonga cæcä ate wædinque tömänäni tömengä ingante piïnte adöñänimpa. Mäninö beyænque tömänäni Itota ingante bai ongonte botö nempo ænte mämö pædæ pönönänitapa, ante Pidato do èñengantapa.

¹⁹ Ayæ odömänoidi nänäni apænte anguimpaayæ ongöñongä Pidato nänöögængä ïñömö wacä ingante da pönongä pöninqe Pidato ingante nänöögængä beyæ apæneçantapa. “Botö ñöwoönæ möwocodë wiliöñinque mäningä né nö cædongä beyæ nanguï wogæi wogæi cæwénente wæbopa cæbii. Bitö tömengä ingante gampodämäi inte gomö aquené quëwëë, ämopa,” ante bitö nänöögængä angampa, angantapa.

²⁰ Angä ëñente wæyongä, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni töö né aadäni nänäni Picæncabo nänä aincabo guiquené wadäni né godongämæ ongönäni ïnärite äñänitapa. Münitö Pidato ingante ümai aedäni. Badabato ingante ñimpo cæbi gocæ. Itota ingante wæætë ämi wænönäni wængäe, ante aedäni, äñänitapa. Awenëidi incæ mänömaï änäni äñeninqe godongämæ

ongönäni Ao änänitapa. ²¹ Awënë Pidato iñömö töménäni änänite äninqe,

—Mënaa ongona iñöñate münitö æcänö ingante ämini ñimpo cæbo goquingää.

Äñongante,

—Badabato ingante ämonipa.

²² Änäni wædinque Pidato wæætë,

—Inique Itota Codito mïni änongä ingante æbänö cæquimoo, ante ämini.

Äñongante tömänäni edæ,

—Awæ ñænqedimæ ämi cæte gönonte wænönäni wængäe töö.

²³ Änäni eñeninqe Pidato ayæ,

—Iñæmpa quinö wénæ wénæ cæcantawo.

Änongä töménäni godömenque yedæ äninqe adodö,

—Ämi awää timpote wænönäni wængäe.

²⁴ Ante ancaa änewëñönäni Pidato iñömö, Tæcæ wæætedö wæætë änäni inte töménäni wénæ wénæ cædäni wæquï wæ, ante guïñente wædinque ayæ, Ædö cæte botö godömenque cæquimoo, ante pönente wædinque edæ æpæ pi ñiñante töménäni ayönäni önompo mempodinque töménäni änäni angantapa.

—Tömengä wénæ wénæ cædämäi iñongante botö, Wænongæimpa, änämai iñö ante tömengä wepæ näädämäi iñö aedäni. Wæætë münitö guiquenë, Wæncæcäimpa, ante nê änämäni inte edæ näate bacämönimpa, ante adinque botö mempobo aedäni.

²⁵ Angä eñeninqe tömänäni Ao äninqe edæ,

—Möni änöö beyænque mönitö incæ mönitö wénäni incæ tömengä wepæ beyæ näate baï bacämönimpa töö.

²⁶ Änäni ate awënë gobedönadodo Pidato töménäni näni änöö ante eñente cædinque edæ Badabato ingante ñimpo cædinque töménäni nempo pædæ godongä änänitapa. Wæætë edæ Itota ingante edæ Pidato angä æmontai badöimena tæi tæi pänäni ate tömengä ingante ñænque quepote awää näni gönonguinque edæ da godongä ænte godänitapa.

²⁷ Awënë gobedönadodo nänö wææ wänönäni guiquenë Itota ingante ænte godinque awënë gobedönadodo onçoné Podætodiö näni ancöne mangui guiyongä tontadoidi bacabo Itota weca godongämæ änete pönänitapa. ²⁸ Pöninqe töménäni, Awënë imi inte awënë weocoo wëñacæbiimpa, ante baï cædinque badete todinque Itota weocoo gä tadongadinqe wæætë opatawæ émoncoo pönö da wëñadinque, ²⁹ daa mongæmenca baï æninque que cædinque, Awënë poganta wencacæbiimpa, ante baï cædinque pönö daga wencadänitapa. Ayæ cæwipa ænte

mämö pædæ pönonte änäni æninque tömengä tömämæmpoca pæ mangä adinque töménäni da guicapodinque tömengä ingante,

—Badogaa, bitö oodeo awënë odehyebi ïmipææ, ante badete togadänitapa.

³⁰ Ayæ tömengää towæ towæ tänongadinque cæwipa æninque tæi tæi ancaa pancadänitapa. ³¹ Ayæ lïnque badete todinque töménäni opatawæ émoncoo gä tadongadinque tömengä nääm weocoo daga wëñadänitapa. Ayæ edæ tömengä ingante awæ timpote wænoncæte ante töö æmænte ænte da mäodäni gogacäimpa.

*Itota ingante awää timpodäni wængampa
(Määadoco 15.21-32; Odoca 23.26-43; Wäo 19.17-27)*

³² Änte mäo godinque töménäni Tidëne quëwengä Timöñö ingante bee tëninqe tömengä ingante edæ, Bitö ægodöe, Itota ingante möni timpoquiwæ ænte mongænte goe, änäni mongænte gocantapa.

³³ Mänii Itota ingante ænte mäo godinque Godogota näni äñömö mönö tededö “Ocataiñö” iñömö mänñömö pönänitapa. ³⁴ Mänñömö pönäni ate wadäni, Nantate beyæ becæcäimpa, ante cædinque yowpæ biñöömä näni ämaë tönö moncapæ adoyömö wempo cædëniqne pædæ pönö cæyöñäni tömengä önonque yædæ bedinque edæ Baa angantapa.

³⁵ Ayæ Itota ingante awæ ñænqedimæ näni ænte pönwäa töö godöniqne pönö timpodinque wææ tiwadinque ængæ gantidëñänitapa. Ängæ gantidëñäni ate wægöñongä töménäni wæætë tömengä weocoo iñi ante, Æcänö quinca nö ta adinque tömengä mänincoo æncæcäimpa, ante wææntodöninqe adocooque adocooque ænänitapa. Mänömaï cæyöñäni Wængongü beyæ näni apænegäinö baï iñue cætimpa. “Botö weocoo iñi ö æninque töménäni näni caboque wacä ingä wacä ingä nénempodänitapa. Ayæ, Æcänö quinca nö ta adinque tömengä mänincoo æncæcäimpa, ante cædänitapa.” ³⁶ Töménäni tæ contadinque tömengä ingante wææ aadänitapa. ³⁷ Ayæ, Itota nê wængüñengä ingampa, ante quinante änäni, ante edonque acæimpa, ante cædinque töménäni, “Iñigä Itota iñömö oodeiodi Awënë Odeye iñongä ingampa,” ante yewæmöninqe edæ awæmpaa tömengä ocaboca iñö tee tinte wo cædänitapa.

³⁸ Ayæ wada nê ö ænte quëwëñäna iñate adoyedë tömengä tönö adocanque tömämæ iñö adocanque dipæmæ iñö godö timpote ængæ gantidëñäni wængadaimpa. ³⁹ Ayæ

wodo pænta nē godāni guiquēnē Itota ingante godō wēnæ wēnæ ante badete todinque pica pica cædinque,⁴⁰ tōmengä ingante wapiticæ apænedinque,

—Bitö iñæmpa Wængonguü tæiyæ waëmö onçö incæ bæ tate wo ëwëninge edæ mœönaa go adoönæque iñonte do mænoncæ åmitawo. Mänömai cæcæ ånlîmi inte bitö tōmëmi edæ nämä incæ cæte quëwëmäwe. Bitö nö Wængonguü Wëmi ïmi iñinque edæ o togæmpote o togæwate wææe, åmõnipa töö.

⁴¹ Åñönäni edæ, Wængonguü quï, ante nē godönäni nænænäni guiquēnē nē odömänäni töö ayæ oodeoidi iñanite nē aadäni näni Picæncabo töö adobaï iñmaai ante edæ badete todänitapa.

⁴² —Tōmengä, Wadäni quëwencædänimpa, ante waa cæcantawoo. Nöwo iñæmpa ædö cæte nämä waa cæte quëwenguingää. Idægoidi awènè odehye ingampa diyæ ti wææente goquingää. Edæ ti wææente gocä adinque mönito wææete edæ, Nåwangä impa, ante pönemäi wædö. ⁴³ Ayæ nämä ingantedö åñinque tōmengä edæ, Botö Wængonguü Wëmo iñomo ïmopa, ante angämææ. Tōmengä, Wængonguü cöwë pönö cæcæcæimpa, ante wede pönengä iñlongante Wængonguü wææete tōmengä ingante edæ waa acampa diyæ iñimpo cæcæ goquingää, ante badete todänitapa. ⁴⁴ Ayæ nē ö æna guiquēnë tōmengä töö godongämä timpote wægöna iñinque Itota ingante piñte adobaï wénæ wénæ ante badete togadaimpa.

Itota wængampa

(Määdoco 15.33-41; Odoca 23.44-49; Wäö 19.28-30)

⁴⁵ Tæcæbæcä pönï bayö tōmämæ iñontobæ wémö badinque ayæ ayaönäa wæiganca mæ mämonte baï iñimpa. ⁴⁶ Ayæ edæ ayaönäa wæjyonte Itota nanguï pönï yedæ åñinque, “Edii, Edii, nëma tabatâni.” åñinque mönö tededö, “Botö Wængonguüñaa, botö Wængonguüñaa, ædö cæte botö ïmo èmø cæte gobiyaa.”

⁴⁷ Ante wæcä èñeninque godämæ ongöönäni guiquēnë,

—Æ. Ediya ingante aa pecä apa.

⁴⁸ Åñönäni adocanque do pogodo gote öñætamö ænte pöninqe bliñömæ baï öñömænque ænte aa bedöninge næente, Cæwipaca paedæ æænömo becæcæimpa, ante cæyongä,⁴⁹ wadäni guiquēnë,

—Ee aquénè. Ediya edæ ponte wabänö cæcæ quëwenguingä abaimpa, angadänimpa.

⁵⁰ Itota iñomö wææete ogæ tededinque do wængacæimpa. ⁵¹ Iñinque edæ Wængonguü onçö tæiyæ waëmoncöñe weocoo odemö näni wææe wodöinc oo adoyedë öñönæca iñö tæcæguedë pönï tænguimæ wææntapa. Ayæ goinque bayonte dica incæ tægämæntapa. ⁵² Ayæ wao wodido incæ wi

ænote bayonte edæ Wængonguü quïnäni do wængäinäni incæ pancadäniya näni ömæmöninqe⁵³ tömënäni wodido abæ tawænte godänitapa. Edæ nöwo iñomö, Itota näni ömæmongä ate tömënäni nē näni ömæmöninäni inte Eedotadëe näni waëmö quëwëñömö ponte a ongöönäni nanguï iñäni agadänimpa.

⁵⁴ Mänii goinque do pö adinque ayæ, Åbänö cætimp, ante tömänö adinque edæ tontado capitäö töö wææe wänönäni töö ancai guïñeninqe,

—Nåwangä impa. Iingä iñomö Wængonguü Wengä ingaïnö ante pönenguüne, angadänimpa.

⁵⁵ Do iñomö Itota Gadideabæ quëwente pönlongante onquiyænäni nanguï iñäni tee empote pöninqe tōmengä beyæ nē cædinäni inte nöwo adodäni adoyömö pö gongæninqe pömö adänitapa. ⁵⁶ Mäadiya Mäagadadëñä töö wacä Mäadiya iñatapa. Iñä iñomö Tantiago töö Ootee badä inantapa. Ayæ Tebedeo wëna tömëna badä töö wadäni adobaï Itota wæñongante gobæ agadänimpa.

Itota wodi baö iñi mao daga wënänipa

(Määdoco 15.42-47; Odoca 23.50-56; Wäö 19.38-42)

⁵⁷ Ayæ gäwadecæ bayonte Ootee nē nanguï ècäcæ incæ Itota miñæ nē gocä do badingä inte Adimatea iñomö pægaingä inte pongä ingantapa. ⁵⁸ Tōmengä iñomö nöwo Pidato weca godinque, Itota wodi baö iñi pönömi æmoe, angantapa. Pidato Ao åñinque nê cædäni iñänite, Tōmengä baö ee amïni æncæcæimpa, angantapa. ⁵⁹ Itota wodi baö iñi gämiyatæ pædæ wæænonte ænte godinque wæmö weocoo nïnocoo näni ancoo wïni wïni caadinqe, ⁶⁰ Ootee, Botö wodido baquimpa, ante dicamontaa nänö wodintatodë müntatodë mao guidö nö cædinqe daga wengantapa. Ayæ dicabo da pæñæ pönö tee möndinqe wadæ gogacæimpa. ⁶¹ Iñmai cæyongä Mäadiya Mäagadadëñä töö wacä Mäadiya töö Itota wodido obo contate acönatapa.

Itota wodido iñomö wææe wæñonäni a ongöönäni

⁶² Ayæ guëmanguüñæ bacæ cæpa, ante näni tåno cænæcæ iñque cædäni ate iñmö ate, Wængonguü quï, ante nē godönäni nænænäni töö Paditeoidi guiquēnë Pidato weca ponte⁶³ tōmengä ingante åñinque,

—Awènè èñenè. Mäiningä nê babæ åñingä iñomö tōmengä mïngä ifedë apænedinqe, Mëönaa go adoönæque iñonte botö näni ömæmoncæboimpa, ante nänö åñlö ante pönente wæmönipa. ⁶⁴ Ayæ tōmengä miñæ nē godinäni incæ tōmengä baö iñi awëmö ö æmaïnäni ante edæ wæmönipa.

Ænäni ïnique tömënäni, "Dobæ ñäni ömëmonganämpa," ante godömenque babæ änäni edæ wénæ wénæ babaimpa cæbii. Ñöwo wææ wänönäni ïnänite ämi godinque tömënäni mäningä nänö wodintatodë tæémö tee mönodinque mëönaa go adoönæque ganca wææ wänöntee acædänimpaa. Edæ wii godömen wénæ wénæ bacæimpaa, ante cæcaebiimpaa, ämönipa.

65 Äñöñäni Pidato wæætæ,

—Bado, wææ wänönäni mæ ongöñänipa. Minitö tömënäni ïnänite ænte mäomini goyönäni münitö wæætæ münï ëñenïnö baï do cædinque tæémö tee mönöte cædäni.

66 Angä ëñente godinque tæémö mönodinque Itota nänö wodintatodë dai tee bædodänitapa. Ayæ, Awënë émëwo adinque wi ænodämäi incædänimpaa, ante dai bæyömö aquifedë ongontoca da guidonte awënë émëwo adimpaca yewæmonte baï bagatimpa. Ayæ wææ wänönäni ïnänite ænte mäo gó cædäni wææ wänongadänimpaa.

28

Itota do wæningä inte ñäni ömëmonte quæwengampa

(Määdoco 16.1-8; Odoca 24.1-12; Wää 20.1-10)

¹ Mänii guëmanguüönæ ïnque go ate wacä témäna baquinque ñäo ba ïnque Määdiya Mäagadadénä tönö wacä Määdiya ïñömö Itota wodido acæte ante gogadaiimpaa. ² Awënë Wængongü anquedo do wææ pöñinque edæ dicabo wëä godö oo wi ænocantapa. Ayæ goinque nanguï ocæ ocæ cætimpa. Anquedo ïñömö dicaboga tæ contacantapa. ³ Tömengä awinca näinte cæ baï émönongä inte tömengä weocoo näämänta pöni émoncoo mongænte a ongongä. ⁴ Adinque edæ në wææ wänönäni guiquenæ ancai guïñente wædinque do do wæate baï badinque æmäwo wænte baï öñöñänitapa. ⁵ Mänii onquiyæna pöñöñate Wængongü anquedo ïñömö,

—Guïñenämaï ieda. Itota nani awää timpodäni wæningä ingante münatö diqui diqui mümnapa, ante edæ do ëñemopa. ⁶ ïñömö edæ dæ angampa. Tömengä nänö äñöö baï cædinque do edæ ñäni ömëmöninque tao gocäimpaa. Pö guuite aeda. Íntatodë nänö öñontatodë ïñömö edæ öñontatoque impa. ⁷ Ayæ në adimina inte edæ quingæ pogodo gote tömengä münæ në godinäni ïnänite gode ante apænedinque, "Itota dobæ ñäni ömëmonganämpa ataqueedäni, aeda." Ayæ ïñömö tömengä Gadideabæ tño godinque a ongöñöngä münitö gote aedäni, ante münatö gode ante apæneda ëñeedäni. Bado, ämo ëñemänipa edæ.

⁸ Angä ëñenique tömengä wodido abæ tawænte wadæ godinque tömëna, Ancai

guïñente wæte todadö, äníque watapæ todinque Itota münæ në godinäni ïnänite gode ancæ pogodo godatapa. ⁹ Goyöna edæ Itota incæ ïñontobæ mäo bee ténique edæ, Minatö, angä ëñenique edæ ïñåna tömengä weca pöñinque öñöwaca ædæ wæænte mö ongöwate, Wængongü Awënë imidö anguënë, ante watapæ apæneyöna, ¹⁰ Itota ïñömö edæ,

—Guïñenämaï ieda, angantapa. Ayæ, Minatö botö biwiidi ïnänite gode äníque ïlmai äeda. Minitö Gadideabæ godinque botö imote acæmäniimpaa, ante tömënäni ïnänite äeda, ante Itota angacäimpaa.

Në wææ wänönïnäni babæ ante apænedänipa

¹¹ Onquiyæna gode ancæ goyöna Itota wodido në wææ wänönïnäni pancadäniya wæætæ tömënäni nani quëwëñömö godinque, Wængongü quï, ante në godöñäni ñænænäni ïnänite apænedinque, ïlmai cætimpa, ante tömänö ante apænedänitapa. ¹² Apænedäni ëñenique edæ në godöñäni ñænænäni guiquenæ në aadäni nani Picæncabo tönö pönë cõinque godongämæ Ao äñinque tontadoidi në wææ wänönäni ïnänite tiguitamö padatamö bacoo godöñinque, ¹³ tömënäni ïnänite ïlmai angadänimpaa.

—Wadäni Itota wodi baö ante wæyonäni edæ münitö önonque, Mö cõñömöni tömengä münæ në godinäni awëmö ponte ö ænänitapa, ante babæ apænecæmäniimpaa. ¹⁴ Ayæ mäninö äñöömäni awëmë gobedöñadodo éñenique, Quimæ mówëmäni, ante püngä adinque edæ münitö wæætæ wææ cædinque tömengä ingante ämöni ëñenique tömengä pänämaï ñimpo cæyongä münitö guïñente wædämai incæmäniimpaa.

¹⁵ Äníque në godöñäni ñænænäni ïñömö në wææ wänönïnäni ïnänite nanguï tiguitamö godöñäni ænänitapa. Mänintamö æníque awënëidi babæ nani äñöö baï adodö ante apænedinque, Tömengä münæ në godäni ö ænänitapa, ante babæ wapiticæ apænegadänimpaa. Ínique tömënäni nani babæ apænedö ëñenique edæ oodeoidi gode ante tededinqe godömenque ñöwo ganca ayæ wapiticæ ante tededänipa.

*Itota, Apænecæ goedäni, angampa
(Määdoco 16.14-18; Odoca 24.36-49; Wää 20.19-23)*

¹⁶ Önompo æmæmpoque go adodäniique Itota münæ nani godinäni guiquenæ mänii Itota nänö äno baï cædinque Gadideabæ godinque ånanquidi æiyönäni ¹⁷ Itota a ongongä adinque tömengä weca ædæ wæænte, Wængongü Awënë imidö anguënë, ante watapæ apæneyöni pancadäniya guiquenæ, Wabänö i, ante pönänämaï ingadänimpaa.

18 Itota iñömö tömänäni weca pönömenque pöninque,

—Wængonguü pönö cæcä beyænque botö iñömö öönædë Tæiyæ Awënë iñömo inte inguipoga adobaï në Tæiyæ Awënë badinque nämä tæi piñæmo inte në ämo ïmpa. ¹⁹ Ante wædinque münitö guiquenë inguipoga tömämæ quëwënäni weca godinque, Itota müñæ gocædänimpa, ante apænemini eñente botö müñæ në godäni bacædänimpa. Ayæ mönö Mæmpo èmowo apænedinque, ayæ Wængonguü Wëmo iñömote botö èmowo apænedinque, ayæ Wængonguü Tæiyæ Waëmö Önöwoca èmowo apænedinque münitö tömämæ quëwënäni iñänite æpænè guidöminí guicædänimpa. ²⁰ Ayæ botö münitö iminite botö änö ante, Tömänö ante adodö cæedäni, ante odömömäni eñente cæcædänimpa. Ayæ botö edæ nöwo incæ ayæ inguipoga iñque baganca cówë münitö tömö ongonte godongämæ cæcæboimpa. Nåwangä inguinö anguënë, ante Itota angacäimpa.

Itota Codito ingantedö ante Määdoco nänö watapæ ante yewæmongainta

*Wää öönömæca ponte apænecä ëñëñänipa
(Määteo 3.1-12; Odoca 3.1-9, 15-17; Wää
1.19-28)*

¹ Ponguingä, ante näni Codito angaingä ïnongä inte Wængonguü Wengä Itota ingantedö ante botö Määdocobo watapæ ante yewæmömopa.

² Doyedë ïñömö Wængonguü beyæ apænedinque, Codito ingante Wængonguü ïímai angäimpa, ante Itaya wodi yewæmongacäimpa.

“Taadö bitö goquño waa wëwaquingä, ante bai cædinque botö,

Botö beyæ né gode änongä ingante da godömo tåno beyænte gocä ate bitö ayæ gocæbiiimpä, ämopa.

³ Önömæca ïñömö adocanque ogæ tedete aa pecæcäimpa.

Tömengä ïñömö, Awëne nänö ponguño ante mimitö tee moncate bai cædinque, taadö tölin pïnonte bai cædäni,’ ante aa pecä ëñengäimpa,”

⁴ Ante Itaya wodi nänö né angaingä ïnongä inte Wää ñöwo önmæca pöniisque apænē guidongantapa. Mänömai cædinque tömengä mänïñömö pönanü ïnänite apænedinque, Minitö, Idæwaa wënæ wënæ cæte awædö, ante oçæ émænte Wængonguü gämænö pöniisque apænē guicæmïnimpä. Mänömai cæmäni adinque Wængonguü mimitö cædinö ante né panguénengä incæte pïnnämäi inte ñimpö cæcæcäimpa. ⁵ Ante Wää mänömai apæneyongante Oodeabæ tömäo quëwënäni Eodatädëe quëwënäni tömänäni tömengä weca pö pö bee tente ëñeninqe, Nwäwangä ämipa. Bitö ä bai ëñenämäi cæte quëwëmöni inte idæwaa wënæ wënæ cæte awædö, ante wædäni ëñeninqe Wää Oododänö apænē guidongä guidänitapa.

⁶ Wää ïñömö weocoo ante cämeyo ocaguinc oo nonte badöinc oo mongænte adobai pacadeyænta ante cemontai badonte encadeyænongäimpa. Tömengä cængü ante ñawäiique cænte tömengä bequï ante guïñämænque ade bete né quëwënöngäimpa. ⁷ ïmai ante apænecä ëñenänitapa. “Inçayæ ate né Ponguingä guiquené tömengä tæi ëmonga ëwocadongä inte nangui cæcæ ingampa. Botö guiquené wædämö pöni ïñömo inte tömengä awæncata eyepæ imopa godö ñü cæquimoo. ⁸ Botö önonque apænē guidömo guimünipa. Tömengä wæætë da pöñongä ate Wængonguü Tæiyæ Waëmö

Önöwoca pö guicä ëwocacæmïnimpä,” ante Wää mänïñedë apænegacäimpa.

*Itota æpcænë guicampä
(Määteo 3.13-17; Odoca 3.21-22)*

⁹ ïnique Gadideabæ Näätadeta quëwente Itota mänïñedë pongä adinque Wää Oododänö apænë tömengä ingante guidongä guicantapa. ¹⁰ ïnique apænë guiidingä inte do ää ta gongæninque Itota aëmø ayongä öönæ gä godote bayö equemö wææ bai Wængonguü Tæiyæ Waëmö Önöwoca incæ tömengä wææ guicä acantapa. ¹¹ Ayæ ëñëñongante, “Bitö botö Wëmi ïnömi inte né botö waadebi imipa, ate tobopa,” ante öönædë ïnö apænecä ëñengacäimpa.

Itota incæ wënaæ wënaæ cæcæcäimpa, ante wënæ cæcampä

(Määteo 4.1-11; Odoca 4.1-13)

¹² Mänïñedë Itota ingante Wængonguü Önöwoca incæ, Aibawë, ïnique önmæca mæicä æcæntapa. ¹³ Aï quëwënique wantæpiyæ coadenta öönæ önmæca quëwëñongante wënæ awëne Tatäna pöniique, Wënaæ wënæ cæcæcäimpa, ante Itota ingante cædongäimpa. Ayæ Itota mänömai babæidi quëwëñömö quëwëñongante Wængonguü tömengä anquedoidi ïnâite da pöñongä pöniisque tömënäni tömengä beyæ pöñö waa cægadänimpa.

Itota Gadideabæ pöniisque tæcæ mæcæcampä

(Määteo 4.12-17; Odoca 4.14-15)

¹⁴ Mänömai cæte ate ayæ awëne odeye Edode dobæ Wää ingante tee mönecä ate mänïñedë Gadideabæ pöniisque Itota mæ Wængonguü nänö waa pöni cægäinö ante ïímai ante apænegacäimpa. ¹⁵ “Ponguingä, ante dodäni näni angaiñedë botö Wængonguü Awëne Odeyebo ïñömo inte ñöwo ïnique bayedë do pömopa, ante apænebo ëñeedäni. Minitö wënæ wënæ muni cædimämo wido cædinque waa pöni botö apænedinö muni ëñenö ante pöñeedäni,” ante Itota angacäimpa.

Në gæyæ dadöwënäni ïnâite Itota aa pecampä

(Määteo 4.18-22; Odoca 5.1-11)

¹⁶ Ayæ mänii pöniisque Itota gäwapæ Gadideapæ yæwedeca gote cægonte ayongä Timöñö töñö Æntade tömengä töñiñacä ïnate acantapa. Në gæyæ dadöwëna ïnöna inte tömëna dicamöñæ apænë wo guitodonte dadöwëna acantapa. ¹⁷ Tömëna ïnate Itota,

—ïñâna, botö münæ edæ tee empo pöeda, ämopa. Në dadonte ænte pömïna inte botö weca pöñöminate botö pöñö cæbo ate minatö wæætë né apænemïna badinque waodäni ïnâite né ænte pömïna bacæmïnaimpa,

angantapa. ¹⁸ Angä ëñeninqe tömëna dicamöñä do ëmō cæte godinque Itota müñä edæ tee empo wadæ godatapa.

¹⁹ Itota iñömö godomenque gote ayongä Tebedeo wëna Tantiago tönö Wäö adobaï wipodë dicamöñä tadömoncöna acantapa. ²⁰ Adinque Itota do, Botö müñä pœda, angä ëñeninqe tömëna Ao änique wæmpocä ingante wæætæ, Mæmpo ëñëmi, änatapa. Bitö nempo wipo ëmō cæte gomönapa, änique adodaque wæmpocä ingante ëmō cæte Itota müñä wadæ godatapa.

*Itota angä ëñente wënæ incæ tao gopa
(Odoca 4.31-37)*

²¹ Ayæ töménäni quëwëñömö Capënaömö mämongä pönänitapa. Oodeoidi guëmanguüönæ bayonte Itota iñömö Wængongui apænecä näni ëñente yewæmongainta ate näni odömöincöne do pö guidinqe odömonte apænecä ëñenänitapa. ²² Ëñenänäni tömëngä nämä tæi pññeninqe né angä ïnongä inte nö odömonte apænecä ëñente wædinque töménäni, Wadäni né wææ odömönäni guiquenë mänömaï odömonte apænedäni ëñemongaa. Itotaque nämä né ëñente entawenöngä inte nö pöni odömonte apænecä ëñemönipa, ante wædänitapa. ²³ Ayæ wënæ wentamö ëwocacä inte né quëwengä mänifedö töménäni odömöincöne a ongöningue iñontobæ yedæ ante apænecantapa.

²⁴ —Bitö Itota Näatadeta quëwëñimi inte quïnante mönatö weca pömi. Mönatö imöñate edæ æmaëwo wido cæcæte ante wabänö pömitawo. Bitö aemömidö imii, ante botö do atabopa. Bitö Wængongui Tæiyæ Waëmö Wëmi iñomi imipa, ante edæ do ëñemopa.

²⁵ Ante tedeyongante Itota tömengä ingante wææ änique,

—Apocænë quëwenguëñ tebewëë. Waocä baörë quëwënömi inte edæ tao gobäwe.

²⁶ Angä ëñeninqe wënæ né wentamö ëwocacä iñömö waocä ingante quidi quidi mäo tæ gotodö go wæñongante, Yæ yæ, änique dobæ tao gotapa.

²⁷ Itota angä wënæ tao gocä adinque töménäni guïñente wædinque näni caboque wæætedö wæætæ tededinque,

—Iingä iñömö quïnö bai ante cæcä. Tömengä né angä ïnongä inte edæ mä pöni odömonte apænecampa. Edæ wënæidi né wentamö ëwocadäni iñanite tömengä angä ëñente cædäni, ante awædö.

²⁸ Ante pönente wædinque töménäni, Itota mänömaï cæcampä, ante tededinque Gadideabæ tömäo quëwënäni iñanite mäo gode ä gode ä cædäni do ëñengadänimopa.

Pegodo nänöogæ wäänä ingante Itota cæcä gancæ bacä

(Määteo 8.14-15; Odoca 4.38-39)

²⁹ Mäniï Itota oodeoidi odömöincöne ongöningue iñque odömonte apænecä ate töménäni tao godinque Tantiago tönö Wäö müñä godinque Timönö tönö Aëntade oncöne go guiidänitapa. ³⁰ Go guiyönänite wadäni, Timönö nänöogængä wäänä daicawo gawænte möïmoga öñongampa, änäni. ³¹ Ëñente wædinque Itota tömengä weca go gongæningue pædæ wææmpote bæi ongonte töö æmængä ate tömengä ængæ ganticantapa. Ayæ gancæ badinque tömengä wæætæ töménäni beyæ cæcantapa.

Daicawo gawænäni iñanite Itota cæcä waa badänipa

(Määteo 8.16-17; Odoca 4.40-41)

³² Mäniönæ gäwadecæ pöni nænque wëmö bayö wadäni daicawo gawænäni iñanite wënæ inte quëwënäni iñanite tömänäni iñanite Itota weca ænte pönänitapa. ³³ Ayæ mäniñömö quëwënäni tömänäni adoyömö pöninqe odemö goto gongænänitapa. ³⁴ Ayæ quïëmë beyæ wënæ wënæ inte wædäni adinque Itota nanguü iñani iñanite godö cæcä waa badänitapa. Ayæ wënæidi nanguü iñani iñanite wido cædinque Itota, Botö æbodö imoo, ante né adimini inte tededämai imäewedäni, ante töménäni iñanite wææ angacäimpa.

Itota oodeoidi odömöincöne go guiidinqe apænecampa

(Odoca 4.42-44)

³⁵ Ayæ tæcæ oque pönente wëmö iñonte ængæ gantidinqe Itota oncodi tao gote gomonga öñomæca godinque Wængongui ingante apænecantapa. ³⁶ Apæneyongante Timönöidi, Aëdonö gocäi, ante tee empo tee empote gote,

—Dæ ämi wædinque tömänäni bitö imite ante diqui diqui müñänipa cæbii.

³⁸ Ante äñönänite Itota wæætæ,

—Mönö wayömö gocæimpa. Eyequei näni quëwëñömö näni quëwëñömö mäo botö apænebo ëñencædänimopa, ante cæcæte ante tate pontabopa.

³⁹ Ante né äningä inte Gadideabæ tömäo godinque oodeoidi odömöincöne go guii go guii cædinque Wængongui näni apænedö ante Itota apænecä ëñengadänimopa. Ayæ wënæidi iñanite wido cæcä gogadänimopa.

Në baadingä ingante Itota wadæ caacampa

(Määteo 8.1-4; Odoca 5.12-16)

⁴⁰ Ayæ wacä cöwë baate ëñawengä ïnongä inte Itota weca ponte da guicapodinqe,

—Bitö Ao ämi inte wadæ caabi iñinque botö do waintai baabaïmopa.

⁴¹ Äflongante Itota tömengä tönö guëa wæwente baï nanguü pönengä inte pædæ wææmpo gampo caadinque,

—Ao ämopa. Bitö waintai baacæbiimpa.

⁴² Angä ïnique ñömæintai nänö èñadintai dæ baadinge tömengä waintai edæ do baacantapa. ⁴³ Itota edæ tömengä ingante do da godöniisque nanguü angantapa.

⁴⁴ —Èñëmi. Botö æbänö cæboo, ante edæ wadäni ïnäni mäo apænedämäi ïmäwe. Wæætë, Nåwangä impa, ante acædänimp, ante cædinque bitö, Wængongü quï, ante në godongä weca töingä godinque waintai bitö baadintai odömomi ædämö acæcäimpa. Ayæ Möitee wodi wææ ante nänö angaincoo baï ænte pöninque bitö waintai bitö baadi beyæ ante edæ, Wængongü quï, ïnique në godongä ingante pædæ godömi æncæcäimpa, ante Itota në baadingä ingante nanguü angantapa.

⁴⁵ Angä incæte në baadingä wæætë wadæ godinque èñènämäi inte gode à gode à cædineque edæ, Itota wadæ caacä waintai baaboi aedäni, ante mäo tedecä èñènänitapa. Mänömai èñènämäi cæcä beyænque Itota, Töménäni weca ñöwo ædö cæte edonque goquümoo, ante wædinque nänénë gote ðnömaæa gomonga cægongantapa. Incæte tömengä weca æmænö quëwënäni æmænö quëwënäni cöwë pö pö cægadänimp.

2

Në cömäingä ingante Itota angä dao dao gocampa

(Mäateo 9.1-8; Odoca 5.17-26)

¹ Ayæ tæönæ quëwënique ocæ èmænte Capënaömö pongä adinque wadäni, Itota onçönë ponte ongongampa. ² Ante tededäni wædinque nanguü ïnäni acæ pönäni onçönë eyede pöni guiddinque odemö incæ tömäo wææ ongönnitapa. Mänömai tömäo goto ongönnäni ïnäni tömengä Wængongü nänö apænedö ante apænecä. ³ Èñènönäni wadäni tönö godongämä pöninque mengää go mengää ïnäni incæ cömäingä nänö möimpataa æmætæ æmætæ bæi ongonte næænte pönänitapa.

⁴ Ponte ayönnäni wadäni Itota weca eyede pöni goto ongönnäni adinque në ænte mämö pöninäni ñömö, Ædö cæte guiiquï. Ante wædinque onçömäa ïnö æidämäi mæi æidinque Itota öönäeca ïnö epæ cædäni om-pite gongæñö töménäni cömäingä möimpataa bæi ongönnique tömengä ingante Itota weca edæ pædæ wæænönäni. ⁵ Wæænte ongongä adinque, Töménäni æbänö wede pönente cædänipa, ante adinque Itota cömäingä ingante,

—Botö wëmi wædämäi ie. Wënæ wënæ bitö cædämämo ante bitö ñöwo ñimpo cæte quëwencæbiimpa.

⁶ Ante apænecä èñènique në wææ odömönäni guiquenë pancadäniya godämä tæ contate ongönnique nämäneque pönente tededinque, ⁷ “Quimæ anewëe. Íngä ñömö Wængongü ingampa diyæ mänömai cæquingäa. Edæ babæ ancædö. Waomö wëna wënæ mönö cædimämo ante Wængonguinque në ñimpo cæcä ingampa.”

⁸ Ante mímönoque pönèñönäni Itota töménäni näni pönèwënö ante önwënenque do èñiente baï pönènique edæ,

—Minitö quimæ mänömañö ante pönèwëminii.

⁹ “Botö në cömäingä nänö wënæ wënæ cædimämo ante ñimpo cæbo quëwencæcäimpa,” ante botö Wængongü baï ämo èñènique minitö guiquenë, Wængongü ingampa diyæ mänömai cæquingäa, ante pönèmînipa. Wæætë edæ, “Ængæ gantidinque möimpata æninque dao dao gocæcäimpa,” ante botö Wængongü baï ämo ïnique minitö adobai, Wængongü ingampa diyæ mänömai cæquingäa, ante pönèmîni imalmînipa, ante awædö. Ínæmpa mänömañö ante pönèmîni ïnique minitö edæ æbänö cæquenëmo ìmo ämîni. ¹⁰ Incæte botö Waobo èñagaïmo inte inguipoga quëwënique waomîni mini wënæ wënæ cædimämo ante në ämo inte ñimpo cæbopa, ante minitö edæ èñencæmînipa, ante botö ìmîl cæbopa.

Änique edæ në cömäingä ingante edæ,

¹¹ —Bitö ïmite ämo èñee. Ængæ gantidinque bitö möimpata topo cæte æninque edæ tömëni onçönë næænte goe.

¹² Angä èñènique cömäingä ïningä incæ edæ tömänäni ayönäni ængæ gantidinque möimpata topo cæte næætæ næætæ tao gocä adänitapa. Dao dao gocä adinque töménäni, Æbänö cæcäi, ante èñènämäi inte guifente wædinque,

—Wëenëñedë mänömai cædäni atamöniyya. Ñöwo ñömö mä pöni cæcä amöniipa, ante pönènique, Wængongü bitö ñiäo èmömi inte waa pöni cæbi amöniipa, ante watapæ apænegadänipa.

Debii ingante Itota angä tee empote go-campa

(Mäateo 9.9-13; Odoca 5.27-32)

¹³ Itota wæætë adodö gäwapæ wedeca gocantapa. Ayæ nangui ïnäni adoyömö pö pö cædäni adinque tömengä töménäni ïnäni odömonte apænecä èñènänitapa.

¹⁴ Ayæ godömenque cægonte ayongä Adepeo wengä Debii ñömö, Odämäo awëne quï bacæimpa, ante godonte æinta näni æincönë awëne beyæ æncæte ante ongongä adinque Itota tömengä ingante,

—Botö miñæ pöe.

Angä èñènique Debii edæ ængæ gantidinque tömengä miñæ wadæ edæ gocantapa.

¹⁵ Ayæ ate Itataidi Debii oncönë pö guiite cængöñönäni odömäno awënë beyæ në ðewenäni töönö në ñenämaï cædäni töönö nanguï ïnäni adoyömö pö guiite godongämä cænänitapa. Edæ tæiyænäni tömengä miñäe në godäni ïñonänimpa.¹⁶ Paditeoidi ïñonäni inte në odömäni/guiquenë ponte ayonäni në ñenämaï ïnäni töönö awënë beyæ në ðewenäni töönö Itota godongämä cængä adinque tömäni tömengä miñäe në godäni ïnäni ïnänitapa.

—Odömäno awënë beyæ në ðewenäni töönö wadäni në ñenämaï cædäni töönö Itota quimä godongämä cæwengäa.

¹⁷ Ññonäni Itota wææte tömäni ïnäni,

—Në waa ingä guiquenë, Cæbi waa baboe, ïnämaï ingampa. Në wénæ wénæ ingä guiquenë dotodo ingante do, Cæbi waa baboe, ante aa pecampa. Pancadäniya, Nämä incæ nö entawëmo ïmopa, ante në ïnäni ïnäni adinque botö në dotodo baï adobaï ïñomo inte tömäni ïnäni aa pedämäi incæboimpa. Wadäni guiquenë, Nämä wénæ wénæ cæbo ïmopa, ante në ïnäni guiquenë, Wængongui gämäno poncædäniimpa, ante botö tömäni ïnäni aa pecæ pontabopa, ante Itota apænegacäimpa.

*Ee ate cænämaï ingæimpa, ante në ïnäni
(Määteo 9.14-17; Odoca 5.33-39)*

¹⁸ Wäo miñäe në godäni töönö Paditeoidi töönö mäniñedë Wængongui beyæ ante ee ate cænämaï ïñonänimpa. ïnique wadäni Itota weca pöninque ïnänitapa.

—Wäo miñäe në godäni töönö Paditeoidi mäniñedë në godäni töönö tömäni, Wængongui beyæ, ante ee ate cænämaï ïnänipa. Bitö miñäe në godäni guiquenë quinante Wængongui beyæ ante cædämäi ïnäni inte do cænäni.

¹⁹ ïnäni ñenäinque Itota wææte,

—Onguññængä në monguingä nänö wente ænte në pönäni baï ïñonäni inte botö miñäe në godäni ïñomö adö cæte wæwente baï cænämaï inguññäni. Edæ botö töönö watapæ quewenäni inte tömäni adö cæte wæwente baï cænämaï inguññäni.²⁰ Wææte ayæ ate guiquenë, Monguingä, nänö në ãngä baï ïñomote wadäni ponte botö ïmote bæi ongöñinque ô ænte gocædäniimpa. Mänömaï cædäni ate botö miñäe në godäni ïñomö mäniñedë ate wææte cænämaï inte wæcædäniimpa, ante apænedinque Itota godömenque ïmaï ante apænegacäimpa.

²¹ “Waocä dicæ müncoo æninque pedæncooga pönö tadömonguingäa. Mänömaï cæcä ïnique edæ müncoo incæ dobæ gäänë tamonte guipite ate godömenque wänä tente baquenë. Minitö, Awente baï cænämaï inte waa quewengæimpa, ante mîni änewenö guiquenë pedæncoo baï inte

ewenguine ënepa. Codito nempo watapæ quewengæimpa, ante botö apænedö guiquenë müncoo baï inte quewenguine ënepa. ïnique ewenguine töönö quewenguine adö cæte adoyömö ënente cæquii.²² Ayæ adobaï yowepæ biñomä münmañinque waocä adö cæte picæ ñemontacadede godö pe ñññængüingäa. Edæ picæ ñemontacadede pe ñññængä ïnique yedæ ñemontinque ætæwo goquño anguñenë. Wææte edæ ñemontai müncaidede pe ñññæntaate yedæ ñemontinque tæi æbænämaï ee ongongui apa quewemini,” ante Itota apænegacäimpa.

*Guémanguüönæ ïñonte tömëmö tæ pete
cænäniipa*

(Määteo 12.1-8; Odoca 6.1-5)

²³ Ayæ ate guémanguüönæ ïñonte Itota tömämoncodë tæcæguedencodë gocantapa. Goyongä tömengä miñäe në godäni tömëmö incæ tæcæ tæ pe tæ pe ænte idömæ godäni.²⁴ Adinque Paditeoidi guiquenë Itota ingante ïnique,

—Bitö miñäe në godäni æbänö cædäni, ante cówä aquenë. ïñempa, Guémanguüönæ ïñonte mänïö baï cædämäi iedäni, ante dädäni nänö wææ angainö ante ñenämaï inte ïnäni ñenämaï inte quimä cædäni.

²⁵ Ante pññönäni Itota,

—Docä Dabii wodi tömengä nänö në emiññänäni töönö òmæpodäni pöni inte gæwænte wædinque æbänö cægadäni, ante yewæmonte öñö incæ mînitö ïñempa adämäi inte ämini awædö.²⁶ Wængongui qui, ante në godönenque cængü impa, ante wææ nänö angainö baï cædinque dodäni pao, Wængongui qui, ante ñoncæ floncæ cædönäniimpa. Incæte Abiatade wodi në godongä ñænængä pöni ïñongä nänö godönenque mänïöndë Dabii wodi Wængongui oncönë go guidinque mänï pao do ænte cæninque tömengä miñäe në godäni ïnäni godömenque godongä cænänitapa, ante yewæmonte öñö apa änewemini.

²⁷ Ante apænedinque Itota ayæ,

—Wængongui quinante, Guémanguüönæ, ante badongacäi, ante pönemini. Guémancædäniimpa, ante cædinque Wængongui waomö beyænque ante, Mînitö guémanguüönæ, ante badongacäimpa, ante pönengüenemini ïmipä. Ædänidö mänïöñæ ïñonte cædämäi ïnäni, ante pöneminqe Wængongui dicæ mänïöñæ beyænque ante waodäni ïnäni badongantawogaa. Ædö cæte mänömañö ante pönemini.²⁸ ïnique botö Waobo në ñagäimo ïñomö Tæiyæ Awënë ïñomo inte edæ guémanguüönæ Awënë ïñomo ïmopa. Ayæ, Guémanguüönæ ïñonte edæ æbänö cæquii, ante adobo në Ämo ingäimo ïmopa, ante Itota apænegacäimpa.

3

Ni cõmampoingä

(Määteo 12.9-14; Odoca 6.6-11)

1 Ìncayæ ate Itota wæætë ood-eoidi Wængongui apænecä näni ëñente yewæmongainta ate näni odömöincöñë go guicantapa. Mäniñömö onguïñængä ni cõmampote wædongä inte a on-gongantapa. 2 Mäniñedë Paditeoidi pancadäniya, Itota wapiticæ cæcä ïnique mönö wæætë piínte angæimpa, ante né ãnewenäni inte cædonänimpaa. Ñöwo ñöömö tôménäni, Guémanguönæ i incæte Itota ni cõmampoingä ingante, Waa bacæcäimpa, ante cæcä ïnique mönö mao piínte angæimpa, ante babæ cæcæte ante cówä adänitapa. 3 Ante cówä ayönäni ni cõmampoingä ingante Itota,

—Bitö ãngæ gantidinque tæcæguedë pö naë gongæe.

4 Ænique wæætë né piínte ancædäni ïnäni ãnique.

—Guémanguönæ ñontë mönö æbänö cæquenëmö ìmoo, ante wææ angatii. Mönö edæ waa cæquenëmö imompa, ante pöneminitawo. Wæætë edæ, Wënæ wënæ cæquenëmö imompa, ante pöneminitawo. Quêwencædäniympaa, ante mönö waa cæquenëmö imompa, ante pöneminitawo. Wæætë, Wæncædäniympaa, ante mönö wænouguenëmö imompa, ante pöneminitawo. Mänömai ante Itota angä ïnique tôménäni edæ pæ wëenedänitapa. 5 Adinque tômengä ãngui badinque tôménäni ïnäni ãmætæ gomö ãmætæ gomö adinque edæ, Mïmö òmædeñäni incædö, ante wædinque ni cõmampoingä ingante,

—Pædæ pompobi, angä ëñeninqüe pædæ pompodinque né cõmampodingä incæ ãdæmø waa empocä bapocantapa. 6 Adinque edæ Paditeoidi guiquenë wadæ tao godinque Edodeidi töñö bee tëninqüe, Mönö æbänö cæte Itota ingante wæñömö wænguingä, ante godongämæ pöneninqüe tedegadänimpaa.

Gåwapæ wedeca nanguï ïnäni pönänipa

7 Itota ñöömö tômengä nänö né ëmïññänäni töñö wadæ tao godinque gåwapæ wedeca godäni adinque Gadideabæ quêwënäni nanguï ïnäni tee empote godänitapa. 8 Ínique wadäni Oodeabæ, Eedotadæ, Idömeabæ, Oododanö ãmæmæ, Tido eyequei, Tidöö eyequei mänïñömö quêwente tededinque, Itota mänömai cæcampaa, ante tededâni ëñente wædinque bacoo ïnäni mänïñömæ tômäo quêwënäni inte tômengä weca pönänitapa. 9 Adinque Itota, Goto gongænäni wæcæ wæ, ante pöneninqüe tômengä miñæ cówë né godäni ïnäni, Wipo

aente pöminí ate botö wipodë wäi wocænte owocæboimpa, angantapa. 10 Wëenë ñöömö, Itota nanguï ïnäni ïnäni gampocä waa badänipa, ante né adinäni inte tôménäni ñöwo, Mönö gampo cæte waa bacæimpa, ante cædinque goto gongænäni wædinque mänömaiñö ante ãnongäimpa.

11 Ayæ Itota ingante adinque wënæidi né wentamö ëwocadäni incæ tômengä ònðowa gäneñæ edæ wææninque,

—Bitö Wængongui Wëmi ñömi ìmpa töö, ante Yæ ãnänitapa. 12 Ëñente wædinque Itota wæætë, Botö æbodö ìmoo, ante cówë ãnämäi inguénë quêwemini, angacäimpa.

Itota angä ate dote ganca ïnäni né gode ïnäni badänipa

(Määteo 10.1-4; Odoca 6.12-16)

13 Ayæ ãnqniqui æidinque Itota, ïnäni ïnäni ãmo poncædäniympaa, ante aa pecä tômengä weca pönänitapa. 14 Pönañi ate tômengä dote ganca ïnäni mänimpodäni ïnäni, Minitö botö miñæ quêwëñöminite botö wadäni weca da godömo gote apænemini ëñencædäniympaa, ãnique, Botö beyæ né gode ãmîni incæmînimpaa, angacäimpa. 15 Ayæ pöno apænebo ëñeninqüe münitö tæi ëmominí inte wënæidi ïnäni né ãmîni badinque wido cæcæmînimpaa. 16 Tômengä dote ganca nänö apæte ãnäni ñöömö ïmäi ëmönönäniympaa. Tänoch Timöönö emongä incæte Itota wawo Pegodo pemongacäimpa. 17 Tebedeo wodi wëna Tantiago töñö Wäö näna caya né yedæ tededa ïna adinque Itota, “Detæbo nänömoda baï ïnapa,” ante, Mæmæ beyæ, ante Boänede pemongacäimpa. 18 Ayæ Æntade, Pedipe töñö Batodömëe, Mäteo töñö Tômato, Adepeo wengä Tantiago töñö Tadeo ïnänitapa. Ayæ, Mönö òmæ ingæimpa, ante nanguï cædòngä inte wacä Timöönö ingantapa. 19 Ayæ Itota ingante odömonte né godonguingä Codaa Iaciote näni ãnongä ingacäimpa. Mänimpodäni ïnäni Itota angä né gode ãnäni bagadänimpaa.

Wënæ töñö cæcä ïmaingampa, ante wapiticæ ãnäniipa

(Määteo 12.22-32; Odoca 11.14-23, 12.10)

20 Ayæ ate Itota oncöñë pongacäimpa. Pongä adinque bacoo ïnäni wæætë pö pö goto gongænäni adinque wadäni guiquenë, Itataidi quïodö cænguñänii, ante wædönänimpaa. 21 Ayæ, Quimæ. Ocai edæ òmædæcæcä pöñente baï cæcämæ, ante pöñente tededönänimpaa. Mänömaiñö ante tededâni ëñeninqüe Itota guidenäni guiquenë tômengä ingante baï ongonte æncæte ante wadæ pönänimpaa.

22 Ayæ né wææ odömönäni guiquenë Eedotadæ quêwente pöñinqüe, “Íñæmpa wënæ awenë Beedeboo töñö quêwengä inte Itota

mäningä töönö cædinque wénæidi inänite wido cæcä lmaingampa,” ante tedewenäni.

²³ Ëñente wædinque Itota aa pecä pönäni ate, “Tatäna münä ängä iñomö nämä incæ ædö cæte wido cæquingää, ante èñencämäniipa, ante botö, Inguijoga æbänö cædäni, ante odömömo aedäni.

²⁴ Awënë odehy nempo quëwénäni iñomö piñäni badinque näemäe wæætedö wæætë cædäni inique awënë odehy nänö ömædempote wæquinque tömenäni nämä ëwente cædäniipa. ²⁵ Ayæ adocöne owocabo incæ adoyömö godongämäe quëwénäni incæ näemäe wæætedö wæætë cædäni inique tömenäni onçö woquinque näwæ gobañäniipa. ²⁶ Ayæ Tatäna nempo quëwénäni iñomö edæ näemäe piñte badinque wæætedö wæætë cædinque tömgä ingante wido cædäni inique Tatäna dicæ tömenäni awënë lmaingää,” ante Itota odömonte apænecantapa.

²⁷ Ayæ, “Næ tæi piñangä ingante wii goto wéninque waocä ædö cæte tömgä onçöne guite mäincöö ö aenguingää. Edæ né èacä ingante bæi ongonte goto winte ate pö guite ö ãnäni baï botö iñomö wénæ inte né bæi ongonte wido cæbo imopa,” angantapa.

²⁸ Ayæ, “Näwangä apænebo èñeedäni, angantapa. Mini waocabo wénæ wénæ cæmäni incæ wadäni inänite godö babæ änewëmäni incæte edæ Wængongü wæætë tömäno ante pönö ñimpö cæcä beyænque quëwencämäniipa. ²⁹ Wæætë Wængongü Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante waocä godö babæ ante wénæ wénæ apænecä inique tömgä ãmäwo wentamö mongängä bagaingä inique cöwë wantæpiyæ wentamö mongæncæcäimpa. Mänömai beyæ Wængongü ñöwopämö iñonte ñimpö cædämäi inte lñicayæ pömämö iñonte adobäi ñimpö cædämäi inte cöwë pancæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

³⁰ Äninque, Minitö botö imote, Bitö wénæ né wentamö ëwocacä töönö quëwente cæbañipa, ämlintawoo. Iñæmpa, Wængongü Tæiyæ Waëmö Önöwoca töönö quëwente cæbo apa änewëmäni, ante Itota apænegacäimpa.

Itota badä töönö tömgä biwiidi

(Määteo 12.46-50; Odoca 8.19-21)

³¹ Ayæ Itota wäään tömgä biwiidi töönö mänii nänö ponque pö do pöninque yabæque ayæ ongöniisque, Guii äñete tae. ³² Änäni èñente äñecæte ante ponte apænecä èñeninque wadäni Itota weca contate ongänäni Itota ingante wæætë apænedinqe,

—Bitö badä bitö biwiidi töönö bitö imite ante oncodö ponte yabæque ongöniipa cæbii.

³³ Ante äñönänite,

—Botö badä ædänö inää ante ämoo, ante pönemäni. Ayæ botö biwiidi ædänidö inänii ante ämoo, ante pönemäni.

³⁴ Äninque godämäe contate ongöänäni inänite adinque,

—Inäni iñomö edæ botö badäidi botö biwiidi inönäni inänipa, ante mänömañö ämo abäiñipa. ³⁵ Edæ Wængongü nänö äño baï èñente æcänö cæte quëwena mäningä botö biwi ingampa. Mäninä botö biwinque ingampa. Mäninä botö badä inampä, ämo abäiñipa, ante Itota apænegacäimpa.

4

Waocä nänö quiyadö ante odömonte apænecampa
(Määteo 13.1-9; Odoca 8.4-8)

¹ Wæætë gäwapæ yæwedeca gote odömoncæ cæyongä nanguï inäni tömäo goto ponte ongöänäni adinque Itota wipodë go guuite tæ contate wäi wocænte owoyongä tömenäni ayæ gäwapæ yæwedeca que ömaaque ongöänitapa. ² Inique tömenäni inänite nanguï pöni odömöninque Itota, Wængongü Awënë nempo quëwéninque æbänö cæquü, ante èñencämäniipa, ante botö imæca quëwénäni nänö cænö ante odömonte apænebo èñeedäni.

Äninque iñiai ante odömonte apænecä èñengädäniipa. ³ “Apænebo èñeedäni.

Waocä né quiyadongä iñomö quiyacæ gocampa. ⁴ Gote quiyayongä pancamonga taadö iñomö eyepote wææmompa.

Taadö wæætene eyepodimö öñöñonte ayamöidi pöninque dobæ ade cænäniipa. ⁵ Pancamonga guiquené dicamontaa onguipoi woyedömö iñomö eyepote wææmpa. Onguipoi woyedömö öñomö inte pæquünämäi quingæ tæ bocate pædinque ãemonga æipa. ⁶ Inique oguumento yæyæmë guiwadämäi inte cõne bawadämäi iñonte næñe ti näwänö wänä cacadinqe edæ guingo icate næñe wæmpa. ⁷ Pancamonga guiquené ömentacodë nänö eyepodimö iñomö pæquünämäi tæ bocate gä æiyonte ömentacoo pö incootonque ganta cæca ate næñe wæmpa. Wampo incapa pæquü. ⁸ Waëmonguijoga quiyadimö guiquené tæ bocate waa pædinque tömämö nanguï pöni godömenque incapa. Pancawæncaa edæ todënta ganca, pancawæncaa teitenta ganca, pancawæncaa tiëë ganca mänimpomö incapa. Quiyacä nänö quiyadö ante edæ botö mäninque ante apænebopa.”

⁹ Mänömai impa, ante lñique apænebopa. Èamonca ongonte edæ èñeedäni, ante Itota apænegacäimpa.

Önömoncaque èñente pönënamäi inänipa, ante
(Määteo 13.10-17; Odoca 8.9-10)

10 Ayæ ate nanguü ongöñänäni dæ godäni ate Itotaidi adodänique ongöñänäni edæ, Dote, ante näni gocabo töön wadäni tömengä miñæ godäni töön tömengä weca ponte änänitapa. Itota ëñëmi. Bitö mäninö ante apænedinqe æbänö ante odömoncæte ante apænebitawo. 11 Äñönänite, "Wængongü Awënë Odeye iñömö æbänö awëmô cæcää, ante mini waocabo wëëñënedë ëñenämäi iñinö incæte ñöwo edonque pöno apænebo ate münitö adomünique né ëñëmïni bamänipa. Gobæ ongöñänäni iñänite apænedinqe, Inguipoga quewëñäni näni cæi baï impa, ante botö pancaa ante odömonte apænebo ëñenänipa. 12 Dodäni Wængongü beyæ apænedinqe iñmañö ante yewæmongadänimpa. Wængongü näni né ñimpo cæquenäni iñämäi iñäni inte tömänäni iñömö awincaque adinqe wii ædämö adäni inte önömoncaque ëñenique ædämö ëñenämäi iñäni inte edæ oçæ ëmænte pöñämäi incädänimpa, ante yewæmongadänimpa. Mänömai iñinque bacæimpä, ante beyænque botö tömänäni iñänite wii edonque apænebopa," ante Itota apænecantapa.

Quiyacä näniö cæñö ante pönenente ümañö ante ëñegæimpä

(Määteo 13.18-23; Odoca 8.11-15)

13 Itota ayæ tömänäni iñänite godömenque apænecantapa. "Botö mäninö inguipoga näni cæñö ante do odömonte apænebo ëñenique münitö ëñenämäi iñinitawo. Iñinque ñöwo godömenque odömonte apænebo incæte münitö ædö cæte godömenque ëñenguümii."

14 "Iñmaí impa. Né apænecä iñömö tömämö quiyate baï cædinque Wængongü tömengä näniö apænedö ante apænecampä. 15 Pancadäniya guiquenë taadö eyepote wææñimö baï iñäni inte Wængongü näniö apænedö ante ëñenique miñöno pöñenämäi iñönänite ayamö ade cængä baï Tatäna incæ ponte ö ængampa. 16 Wadäni guiquenë dicamontaa woyedömö iñömö eyepote wææñimö baï iñäni inte tömänäni Wængongü näniö apænedö ëñenique quingæ Ao ante watapæ todänipa."

17 "Ayæ ate addodäni wantæ iñö quewëñönänite wadäni Wængongü näniö apænedö beyæ piñäni wædänipa. Ayæ wadäni wénæ wénæ cæcæte ante togænte pänäni wædänipa. Iñinque oguumento yæyæmë guiwadämai näne wænte baï iñäni inte tömänäni guññente wædinque èmø cæte godänipa. 18 Ayæ wadäni guiquenë ömentacodë eyepote wææñimö baï iñräni inte Wængongü näniö apænedö ëñenönäni, 19 inguipoga quewente quiëmë beyænque mönö wæpämö pompa. Ayæ, Mäincoo beyænque toquümo, ante näni oda cæte

wæwämämo pöningue wacoo wacoo näni æñenö pöningue edæ ömentacoa fñancate cæ baï cæyonte Wængongü näniö apænedinö incæ incadämaï baï bapa. 20 Onguipoga wainguipoga quiyadimö baï iñäni guiquenë tömänäni Wængongü apænedinö ëñente Ao änique wede pönenäni inte tömewæ incate baï Wængongü beyæ nanguü cædänipa. Pancadäniya todëinta ganca incate baï nanguü cæyonäni, pancadäniya godömenque teitenta ganca incate baï cædänipa. Pancadäniya nanguü pöni tiëe ganca incate baï cædänipa," ante Itota apænecä ëñenänitapa.

Gongapæncade ante odömonte apænecampä (Odoca 8.16-18)

21 Ayæ tömänäni iñänite Itota iñmaí odömöninque apænecantapa. "Waomini gongapæncade tñi wodönodinqe dicæ owætadë boo cæcaminiyaa. Dicæ möimoga ænömengadë iñö mäo concæminiyaa. Wæætë edæ wæñoménæcapaa concæminí ñöö bæco aminipa. 22 Quinö ante wë wodonte baï iñömö mäninö ante iñcayæ ate tadonte edonque ate baï ëñenguünque ñöwo wë wodonte impa. Quinö bee ocate baï iñömö mäninö iñcayæ ate wi xocate edonque aquinque ñöwo bee ocate impa. 23 Ämonca ongonte ëñenguünë cæminii," angantapa.

24 Ayæ tömänäni iñänite godömenque apænedinqe Itota, "Önömonca ëñenique ëñenguünë cæminii. Minitö mïni tee mante godoncade incæ adocadeca tee mäninque Wængongü münitö iñinite addodö pöñöninque godömenque ayæ pöñongä æncæminimpa. 25 Edæ né écä ingante godönni ængä baï né ëñengä ingante godö apænebo ëñente entaweninqe tömengä godömenque ëñente bacæcäimpä. Né édadämaï ingä guiquenë tömengä wædænque pöni näniö mäincoo iñonte mäincoo tömancö ö ænäni wæcä baï né ëñenämäi ingä adobaï tömengä wædænque pöni näniö ëñente entawenö iñonte ö ænte baï cæbo dæ ba ate wæcæcäimpä." Mänömai iñäni ante Itota tömengä èmññænäni iñänite odömonte apænecä ëñenänitapa.

Guýämö pæpa, ante odömonte apænecä

26 Nöwo iñömö öömaque ongöñäni iñänite godömenque odömöninque Itota iñmaí ante apænegacäimpä. "Waocä quiyacä ate awëmö pæ baï inte Wængongü Awënë Odeye pöni cæcä ate tömengä nempo né quewëñäni awëmö yebæninqe bacoo pöni badänipa. Apænebo ëñedänipa. Waocä gõnea quiyate ate, 27 woyowotæ mö ñöñinque baänæ ñäni ömämöñongä iñö iñö iñö tömämö näniö quiyadimö incæ awëmö tä bocate pæpa. Waocä iñömö, Äbämë cæte tä bocate pæpa, ante acantawogaa. 28 Edæ

onguipo beyænque tömengä nänö quiyadimö incæ tä bocate pædinque æmonga æi cænguimæ baate ate ayæ cænguï yagapa. 29 Yaga adinque, Amüñate cænguï bapa, ante edæ pete ængampa,” ante odömonte Itota apænegacäimpa.

Möötatamö guidimö ante odömonte apænecampa

(Määteo 13.31-32; Odoca 13.18-19)

30 Ayæ godömenque apænedinqe Itota, “Wængonguï Awëñë Odeye nempo æbänö quéwénäni, ante mönö quinö odömonte ate èñfenguï. Edæ, Inguipoga quinö pæte yebænte baï i adinque, Mäninäni adobaï yebænänipa, ante èñfengæimpa. 31 Iïmaï impa. Möötatamö mîni ænte quiyamö guidimö pöni i baï wamö mîni quiyamö adomonque incæ adobaï guiyämö pöni i iñömö edæ dæ ampa. 32 Incæte möötatamö iñömö tä bocate pædinque möötatawæ edæ ocañequi doyaë pæwæ bapa. Wii tömää ocañequi mîni quiyadiwæ baï edæ ocaä iñämäi inte möötatawæ iñömö edæ ñænæ awæ impa. Adinque tömewæ ibæñömö ayamöidi gänë iñömö ponte ongöñänipa. Möötatamö guidimö incæ mänömai pæ baï Wængonguï Awëñë nempo quéwénäni iñömö wædænque iñänäni incæ nanguï yebænguïnäni iñänipa,” ante Itota odömonte apænegacäimpa.

Inguipoga näni cæi baï impa, ante Itota odömongampa

(Määteo 13.34-35)

33 Ayæ Itota, Wængonguï Awëñë nempo quéwéninque æbänö cæquï, ante èñfencädänimpa, ante imæca quéwénäni näni cæinö ante godömenque nanguï pöni odömöningue godongämæ ongöñänäni näni èñfenganca apænedinqe idæwaa. 34 Mäninonque baï odömonte apænedinqe töménäni iñänite cöwæ godömenque apænedämäi inongäimpa. Incæte tömengä münæ nè godäni adodäniqne ongöñönäni Itota edonque pöni, Mänömai impa, ante tömänö ante apænecä èñfengadänimpa.

Itota angä èñente woboyæ aepæ næ gongæmpa

(Määteo 8.23-27; Odoca 8.22-25)

35 Mänionæ gäwadecæ bayonte Itota tömengä emiñænäni iñänite,

—Gäwapæ æmæmää taocæimpa.

36 Äninque ömaa ongöñäni iñänite èmö cæte taocæ cædinque tömengä nänö apænedimpodë adopodë ayæ contayongante mantadäni taocantapa. Adinque wadäni wapodë godongämæ taodäniqata. 37 Tao wogaa goyöñäni woboyæ iñontobæ nanguï pöni pæmæningue aepæ mængonta mængonta pöningue gao gao wipodë äñëñö,

38 Itota yæmïñæmpo bee podoncate mö

ñongantapa. Ömæmoncæcäimpa, ante tao cædinque,

—Awëñë, bete wæncæ cæmomopa mö ñömii.

39 Änäni èñeninqe ñäni ömæmonte ængæ gantidinqe,

—Woboyæ, pæmænämäi ïmawe. Gæwapæ incæ cædämäi næ gongæmåwe.

Ante äñongä woboyæ pæmænämäi iñö gæwapæ incæ næ gongæninque ñancæ ñancæ gongæmænimpa. 40 Ayæ töménäni iñänite,

—Mini pöñegade, quimæ guïñewëmii.

41 Äñongä töménäni ancai guïñeninqe nämäneque tededingue,

—Æcämë inte angä èñente woboyæ incæ aepæ incæ gongæmpa, ante guïñente wægadänimpa.

5

Wënæ wentamö èwocacä töönö né quëwengä
(Määteo 8.28-34; Odoca 8.26-39)

1 Änique Itotaidi mänii æmæmää tao godinque Guedatabæ pö ti wæænänitapa.

2 Itota mänömai pöningue gæwapæ tao ti wæængä adinque onguiñængä wënæ wentamö èwocacä töönö né quëwengä iñongä inte edæ waodänido quëwente tao bee tengantapa. 3 Tömengä waodänido cöwæ né quëwengä ingante ædö cæte goto winguinäni. Daagömenca incæ tææmö impa goto winguinäni. 4 Èno pöñö goto wimænte wææ èno pöñö goto wiwate bacæcäimpa, ante ancaa cæyöñäni tömengä daagöme wangö ñæ wangö ñæ cædongäimpa. Æcämense que incæ tæi piñængä inte tömengä ingante ænguingä. Edæ dæ äñongäimpa. 5 Itædë incæ woyowotæ incæ tömengä änanquidi æite wææ waodänido pö ñanquidi æite wææ ocæ emænte pö pö cæte Yæ yæ änique dicaca nämä incæ äwænonga äwænonga cæte wencata baï èñate quëwönongäimpa. 6 Änique Itota go dibæ pongä adinque tömengä quingæ pogodo godinqe Itota weca ædæ wææningue, 7 ogæ tededingue,

—Itota èñemi, bitö né Æibæ Quëwengä Wængonguï Wëmi iñomi incæ quimæ botö weca pöwæ. Edæ, Ämogate wææcæimpa, ante botö imote cædämäi ïmawe, ante nanguï angantapa.

8 Edæ tömengä tæcæ pö bee tèñongante wënæ ingante Itota iïmaï ante äningä inongäimpa.

—Wentamö né wentamö èwocabi inte ämo èñee. Bitö waocä baonga guiidëmi inte ñöwo tao gobäwe, ante Itota tåno angä èñente wædingä inte wënæ ñöwo, Cædämäi ïmawe, angantapa.

9 Änique Itota,

—Bitö æmõmidö ïmii.

Äñongante,

—Tontadoidi tæiyænäni adinque, Deguiönö, änänipa. Mönitö adobaä tæiyæ pöni imönipa, ante botö èmöwo adobaä Deguiönö èmömopa.

¹⁰ Ante apænedinqe ayæ, Mönitö imönite wabæca wido cædämäi incæbiimpa, ante ancaa angantapa. ¹¹ Märiñtömö odæ wængänäidi nanguü änäni eyequei änänquidi a cængänäni adinque, ¹² wénæidi incæ Itota ingante,

—Ii odæ wængänäidi weca ämi godinque tömenäni baönë guuite quëwëmönie.

¹³ Ante tedete äñönänite Itota Ao angä èñente wædinque wénæidi wen-tamö èwocadäni iñömö tao gote odæ wængänäidi baönë go guiidänitapa. Ìnique odæncato dote müido ganca änäni incæ ontacamö cægöniqne tömäne to wæi gäwapæño pogodo wæi guuite becadote capo wænänitapa.

¹⁴ Becadote wænäni adinque odæ wængänäidi né adinäni guiquené pogodo wodii wïnonte tömenäni quëwëñömö mäo bee tene apænedinqe idömä mäo gode ä gode ä cæte, Itota mänömaä cæcä wæmönipa, ante apænedäni èñeninqe wadäni, Äebänö cæcäi, ante acæte ante pönänitapa. ¹⁵ Itota weca ponte ayönäni wénæidi tönö né quëwëningä incæ ñöwo önonganque bate weocco eñacä inte tæ contate ongongä adinque tömenäni, Mönö Deguiönö ènempocä äningä ingampa, ante guïñente wægadänimpa. ¹⁶ Né adinäni guiquené ñöwo pönäni änäni apænedinqe, Wénæ ènempocä ìningä ingante Itota æbänö cæcäi, odæ wængänäidi änäni Itota æbänö cæcäi, ante apænedäni. ¹⁷ Èñeninqe tömenäni wææte Itota ingante, Mönitö weca quëwëñämäi gobäwe, änäni.

¹⁸ Èñente wædinque wipodë go guicæ cæyongante wénæidi inte quëwëningä iñömö, Bitö müñäi mäobi goboe. ¹⁹ Äñongante Baa änique Itota,

—Tömëmi onçonë gote, Wængonguü Awënë wénæidi änäni wido cæcä önömoque baboi amïnipa, ante bitö guidënnäni änäni mäo apænebi èñencædänimpa. Ayæ, Botö wæwente quëwëñomote tömengä guëa wæwente baï pönente pöni cæcä waa batabopa, ante apænebi èñencædänimpa.

²⁰ Itota angä èñeninqe wadæ godinque tömengä Decapodibæ mäo, Itota waa cæcä waa batabopa, ante apænecä. Èñente wædinque tömänäni, Ä ebänö cæte mänömaä waa bacäi, ante guïñente wægadänimpa.

Gaido wëñængä beyæ cæcæ goyongante

onquiyængä Itota weocco gampocampa
(Määteo 9.18-26; Odoca 8.40-56)

²¹ Mänii wipodë guuite tömengä imämäa ta ti wæængä ate nanguü änäni acæte ante pö goto goto godämäe gongænänitapa. Itota ayæ gäwapæ wedeca ongongantapa.

²² Ayæ ongöñongä wacä oodeoidi odömönincö awené iñongä inte tömengä èmöwo Gaido iñömö Itota ingante adinque pöninqe tömengä öñowaca gähäne edæ wææninqe,

²³ tömengä ingante, —Botö wëñængä bauecä iñömö edæ dobæ wæncæ cæcampä cæbii. Bitö ponte tömengä ingante gampobi waa bate quëwencæcämpa, ante nanguü angantapa.

²⁴ Gaido mänömaä angä èñeninqe Itota wææte tömengä müñäe gocantapa. Idömä goyongante nanguü änäni bee tente goto goto pönäni. ²⁵ Ìnique godämäe ongöräni tönö onquiyængä adocanque wantæpiyæ dote wedapo iñonte wepæ wantæ bidämäi cöwë wææt wæwëningä inte adobaä ponte tömenäni müñäe gocantapa. ²⁶ Doyedë iñömö onquiyængä waa bawënençæte ante cædinque tömengä quinco tömancoo eyepote pædæ godongä ænique dotodoidi tæiyænäni cædäni caate wæcä incæte tömengä waa bawënenämaí inte godömenque wénæ wénæ bate wædongämpa.

²⁷ Mänömaä quëwente wæyongante wadäni, Itota mänömaä cæcampä, ante tededäni èñente wædinque tömengä ñöwo goto pönäni tönö pöninqe Itota öñöñabæca iñö ponte weoccoque godö gampocantapa.

²⁸ Edæ, “Tömengä weoccoque gampote waa bawëñemote,” ante pönëningä inte, ²⁹ tömengä godö gampoyongä wepæ nänö gowete wæwëñimæ wantæ bi ate tömengä, Wantæ biwëñemopa, ante öñowenque pönengantapa. ³⁰ Itota iñömö, Ä, tæi piñante botö entawëno incæ edæ wacä beyæ cæquinque do gotimpä, ante wæwënenete awædö, änique goto gongænäni tæcæguedë næ gongæninqe dadi èmante cöwæ adinque,

—Botö weocco æcänö pöno gampodai, angantapa.

³¹ Äñongante tömengä nänö né èmïñænäni guiquené,

—Ènodäni pönäniipa aquimii. Äcänö gam-podai, ante ämii.

³² Wææ änäni incæte tömengä, Äcänö botö imote wede pönëningue gampodai, ante godömenque tömäo cöwæ cöwæ acantapa.

³³ Ayongante onquiyængä guiquené, Wampo bawëñemopa, ante pönëningä inte nanguü guïñeninqe do do wæate wædinque Itota weca ponte edæ wææncate tömänö ante töingä apænecä èñengantapa.

³⁴ Apænecä èñeninqe Itota wææte,

—Onquiyæmi èñëmi. Bitö wede pönëno beyæ edæ wampo bawëñemipa. Ñöwo edæ

wædämäi inte waa godinque nō bawënente quëwëe, angantapa.

³⁵ Ante tæcæ apæneyongä oodeoidi odömöincö awënë Gaido oncönë quëwënäni mänifidé pöningue edæ Gaido ingante apænedänitapa.

—Bitó wengä iñömö nöwo æmæwo wængampa cæbii. Nöwo Awënë nē Odömongä ingante quïnante godömenque anguüi.

³⁶ Ante ponte äñönäni Itota tömënäni æbänö tededäni ante ëñenämaä inte baï cædinque oodeoidi odömöincö awënë Gaido ingante apænedinqe,

—Guïñenämaä inte önonque wede pöneä, angantapa.

³⁷ Ayæ godongämä ongönäni iñänite, Ee ongöedäni, äñinque Pegodo ingante, Tantiago tönö Wäö näna caya iñate mänimpodänique iñänite ænte gocantapa.

³⁸ Tömënäni tönö godinque Itota tömënäni odömöincö awënë oncönë ponte ayongä mänincöne waodäni nanguï cægöninqe edæ Ca ca wædingue ogæ tedete Yæ yæ äñäni acantapa. ³⁹ Adinque Itota oncönë guidinque,

—Quïmæ ogæ tedete cægöwëminii. Quïmæ Ca ca wæminii. Iñæmpa iñömö wëñængä wodi edæ wii æmæwo wængantapa. Edæ mö nöngampa.

⁴⁰ Ante apænecä ëñeninqe tömënäni, Angantedö amini, ante tömengä ingante badete todänitapa. Itota wæætë edæ, Gä goedäni, angä oncordo tao godänitapa. Iñinque wëñængä wæmpo tönö wääna iñate Itota tömengä müñä nē pöniñäni tönö mänimpodänique iñänite ænte manguiçä wëñængä wodi nänö öñoncönë wääne guïdänitapa. ⁴¹ Wëñængä wodi ingante Itota pædæ wææmpo bæi ongonte töö æmæninqe,

—Tadita cõmi, äñinque mönö tededö, “Wëñæmi onquiyæmi ængæ gantibi,” angantapa.

⁴² Angä ëñeninqe wëñængä baqueä dote wadepo ëñadingä inte dobæ ængæ gantite dao dao goçä. Adinque tömänäni ancai guïñente wædänitapa. ⁴³ Itota wæætë, Botö æbänö cæboo, ante münitö mäo apænedämäi iedäni. Äñinque edæ wëñængä beyæ cængüi angä godöna cængantapa.

6

Näatadeta iñömö ponte Itota apænecampa (Määteo 13.53-58; Odoca 4.16-30)

¹ Itota wadæ godinque tömengä müñä nē godäni tönö tömengä nänö pægañömö pongadänimpa. ² Ayæ, Guémangüöñæ impa, äñinque Itota tömënäni odömöincöne go guïdinqe tæcæ odömunte apænecä ëñeninqe mänifömö ongönäni nanguï iñäni guïñente wædinque näni caboque tededänitapa.

—Iñämpa ædö cæte nanguï ëñente apænecä. Æbänö cæquii, ante æcänö tömengä ingante godö odömongä adinque tömengä mänömai bamönengæ cæcäa, ante ëñencæte ante wæmönipa. ³ Iñämpa mönö awæmpa nē tömwengä iñaingä inte bamönengæ mänömai cæcampä, ante awædö. Edæ Määdiya wengä iñongä inte tömengä iñömö öñöñänique mémö ingampa. Tantiago tönö Ootee, Codaar tönö Timöö tömënäni mémö iñämaä ingantawogaa. Tömengä biwinqueidi incæ mönitö tönö wii ongönäni atamöö.

Ante pönenente wædinque tömengä beyæ ante pünte badänitapa. ⁴ Iñinque pünte badäni adinque Itota wæætë angantapa.

—Iñæmpa, Wængongüi beyæ nē apænecä inte tömämä gote apæneyongante tömengä ingante waa adänipa. Wæætë tömengä nänö pægañömö ponte apæneyongante mänifömonque wæætë wïwa adänipa. Tömengä nänö guidenäni tönö tömengä oncönë owodäni tönö mänimpodänique tömengä ingante wïwa adänipa töö.

⁵ Äñinque Itota adopoque adopoque gampocä waa badänitapa. Mänömai wædænque cædinque tömengä, ⁶ Edö cæte gomonga cæquimoo. ⁶ Äñinque, Mini pönëegade. Quïnante pönenämaä iñimi, ante wægacäimpa.

*Wængongüi Awënë ingantedö ante apæneedäni, ante Itota angä godänipa
(Määteo 10.5-15; Odoca 9.1-6)*

Ayæ wayöö näni quëwëñömö wayöö näni quëwëñömö mäo odömöninqe Itota apænecä ëñengadänimpa. ⁷ Ayæ, Dote iñäni, näni äñönäni iñänite aa pecä pönäni iñinque, Nöwo münitö æmænö mémänaa æmænö mémänaa goyöminite botö pöö cæbo ate münitö awënëidi baï badinque edæ wëñäidi wentamö ëwocadäni iñänite nē ämini incæminimpa, ante da godongä godänitapa. ⁸ Ayæ, Iñämpa cædäni, angantapa. Münitö taadö godinque ongontoque mïni nææntoque næænte goedäni. Cængüi incæ mäincöda wenguincade incæ ænämaä inte godinque tiguitamö öñoncamoncadëda bæ wëñämaä inte öñapomini goedäni. ⁹ Awæncata mïni ëwataque ëwacoo mïni ëñacoque ëñadinqe wacoo ænämaä goedäni, angantapa. ¹⁰ Ayæ godömenque äñinque Itota,

—Godinque æcönénö tåno go guiiñini owodinque münitö wayöö mïni go quëwenguinganca mänincönenque go guii go guii cædinque quëwëedäni. ¹¹ Ayömömë goyöminite wadäni, Pöedäni, äñämaä inte münitö apænedö ante wii ëñenäni wædinque münitö wæætë tömënäni iñänite èmö cæte iñäinö ante goedäni. Münitö iñæmpa,

Pöedäni, änämäi ïmïni adinque mönitö gomöni tamëñedäni, ante odömoncæte ante münitö öönöwa wadæ wadæ cæwadinque wadæ goedäni.

¹² Änique Itota tömengä ïmïññänäni ïnärite, Nöwo goedäni, änique da godongä godänitapa. Godinque tömënäni wabæca quëwënäni ïnäite mäo, Minitö wénæ wénæ müni cædinö ante wæwente pönëninque fimpo cædäni, ante mäo apænedäni ïñenänitapa. ¹³ Wénæidi nanguü ïnäni ïnäite wido cædänitapa. Ayæ waodäni nanguü ïnäni wénæ wénæ inte wædäni ïñönäni oguinguipæ öni öni paadäni ate waa bagadänimpa.

*Wää ñepænë në guidönongä wængampa
(Mäader 14.1-12; Odoca 9.7-9)*

¹⁴ Itota ëmëwo ante apænedäni ïñenänitape tömämæ quëwënäni do ïñenänitape gode ä gode ä cæte tedeyönäni Edode pancabaa awënë odehye incæ, Itota æbänö cæcää, ante ëñengacäimpa. ïnique tömengä iñömö,

—Æpænë në guidönongä Wää wodi dobæ wænte ñäni ömämöningä inte iingä Itota iñömö ìmaingampa. Mäninö beyænque tömengä tæi pñäente entawéñongä inte në nanguü cæcää ingampa, ante pönëmopa, angantapa.

¹⁵ Ayæ wadäni,

—Ediya wodi ìmaingampa.

Ante tedeyönäni wadäni wæætë,

—Wængongü beyæ në apañegäñäni baï tömengä adocä ìmaingampa.

¹⁶ Ante tededäni ïñenänitape Edode iñömö,

—Botö në wangö tamencadongä Wää wodi adocä incæ edæ ñäni ömämönta a ongömaingampa, ante wædongäimpa.

¹⁷ Wää wodi iñömö iñmai wængacäimpa. Do iñedë awënë Edode nänö tönifñacä Pedipe ayæ müngä iñongä Pedipe manguiwëningä Ædodiya ingante Edode iñömö, Botö nänöogängä bacæcäimpa, ante ö ænte mongä. ïnique tömengä adocä Wää wodi ingante bæi ongonte goti winte tee mönedongäimpa. ¹⁸ Edæ Wää iñömö nänö caate wænguinque Edode ingante iñmaiñö ante do wææ änigä ìnongäimpa. “Edode ïñëmi, Wængongü nänö angaño baï ïñenämäi inte bitö tönifñacä nänöogängä ingante edæ manguiwëmpa töö.”

¹⁹ Ante wææ angä ïñenänitape Ædodiya guiquenäni Wää nänö änino beyæ cöwë pñinque tömengä ingante wæñoncæcæcää incætæ ädö cæte tömengä ingante wæñoncægä. ²⁰ Edæ, Wää tæiyæ waëmô onguññængä inte në nö cæcää ingampa, ante do ïñenongä ante Edode iñömö Wää ingante edæ guifñente wædongä ìnongäimpa. ïnique tömengä ingante edæ wææ gompodongäimpa. Ayæ Wää apænecä ïñenänitape Edode, Angä ïñente

æbänö cæquümo, ante nanguü wæcä incæte tömengä ingante ïñenänitape todongäimpa. ²¹ Iñcayæ ate Edode nänö ïñagaiñöne ïnique bayonte Ædodiya, Æönædö wænongümo, ante nänö änionæ eyepæ batimpa. Edode iñömö, Mäninöne bai ëñagaboompa, ante æcämæ cædinque wente aengä ate tömengä müññæ awënëidi tönö ontadoidi awënëidi tönö Godidebabæ quëwënäni awënëidi tönö tömänäni becæ pönänitapa. ²² Ponte bete cængöñönäni Ædodiya wengä bauecä incæ tæcæguedë pö gongænte tote pete awacä adinque awënë odehye Edode tönö godongämæ ongönäni nanguü todönäimpa. ïnique bauecä ingante Edode änongäimpa,

—Waa pöni bitö tote pete awadï beyænque bitö quïemæ ante æñente ämi ate botö eñente da pönomo æe.

²³ Änique ayæ godömenque änique, Wængongü ëñenongä nöngä ämopa, änongäimpa. Quïemæ impa bitö æñremi botö tömäa edæ do godömo æncæbiimpa. Edæ bitö æñente ämi ïnique botö awënë odehyebo iñomo inte botö ènempodö incæ edæ tæcæ pæ cæte pönömo æmäimpa. ²⁴ Angä ïñenänitape taodinque,

—Badä ïñëmi, quïnö anguümo.

Äñongante wääñä edæ do,

—Botö iñmai ämopa, änanta. Wää æpænë në guidongä ocabo wangö tomencate pædæ pönömi æmoe, ancæbiimpa, ämopa.

²⁵ Änä ïñenänitape awënë weca do ponte guiidinque bauecä wæætë,

—Wää æpænë në guidongä ingante wangö tomencate tömengä ocabo iñi coyomënætaca cö cæte do pönömi æmoe.

²⁶ Angä ïñente wædinque awënë odehye iñömö, Æ ïñente awædö. Quïnö nöwo cæquümo, ante nanguü wædongäimpa. Incæte tömengä, Botö iñæmpa godongämæ becönäni ïñenönäni, Wængongü ayongä cöwë godoncæboimpa, ante në änimo inte edæ ädö cæte ñöwo Baa anguümo. ²⁷ Ante pönente wædinque tömengä nänö änino, Cöwë godongü impa, ante pönëninque Edode wæætë në wænongä ingante, Bitö godinque wangö tomencate ænte mämömi aengä. ²⁸ Angä ïñenänitape në wænongä wæætë tee mönicöñë gote guiidinque Wää ingante wangö tomencacä wængantapa. Ayæ Wää ocamö iñi coyomënætaca cö cædinque bauecä weca ænte mämö pædæ pönongä ïñenänitape bauecä wæætë wääñä inante godongä ænönäimpa.

²⁹ Mänämäi wængäimpa, ante gode änäni ïñente wædinque Wää wodi tömengä müññæ në godinäni incæ pöninqe tömengä baö iñi ænte mäo daga wengadänimpa.

5.000 ganca ïnäni ïnänite Itota godongä cænänipa

(Määteo 14.13-21; Odoca 9.10-17; Wää 6.1-14)

³⁰ Mänii Itota nē nänö da godönänäni iñömö ocæ emænte ponte godämäe gongænte, Mänömaï cætamönipa. Mänömaï odömonte apænemöni ïñenänitapa. ³¹ Ante apænedänitapa. Ayæ, wadäni nanguü owentædæ pænta owentædæ pænta wææ cægönäni adinque tömänäni ædö cæte cæquünäni. Cængü incæ ædö cæte cængüünäni. Adinque Itota,

—Minitö adomünique botö müñäe önomæca gote wædænæque guémädäni, angantapa. ³² Angä Ao ante tömänäni adodänique Itota müñäe wadæ godinque önomæca gocæte ante wipodë wææ contate wogaa godänitapa. ³³ Goyönänite wadäni guiquénäni, Itotaidi incæ godänipa, ante adinque wacönë ta wacönë ta godinque tæiyänäni tee ta tee ta go ômaaque oo pænta pogodo gote do edæ pöniisque a ongönänitapa.

³⁴ Ayæ wipodë wogaa mämö tæcæ æænoncadoyönäni Itota iñömö ti wæænte ayongä nanguü ïnäni do ponte a ongönäni acantapa. Tömänäni né aacä dæ ãñongä obegäidi quèwengünämäi ïnäni inte adodänique ongönäni bai ïnäni inte wæwënänipa, ante pónente tömengä tömänäni töön godongämäe wæwente baï pönengantapa. ïnique nanguü odömonte apænecä ïñenänitapa. ³⁵ Ayæ gäwadecæ bayö Itota müñäe né godäni tömengä weca ponte änique,

—Ñöwo wëmë bacæ cæpa cæbii, änänitapa. Ayæ, Önomæca incæ cængü dæ ampa. ³⁶ Iñäni ïnänite ämi idömæ owoðäni weca godinque ayæ nanguü ïnäni nänö quèwënömö godinque cængü godonte cængüünäni.

³⁷ Äñönänite Itota wæætë,

Minitö wæætë godömini cæncædänimpa, ämopa.

Äñongante,

—Æ, énodäni ïnäniyaa. Iñæmpa ocha apäicä cæte beyæ paga ñinta ænique mänimpota pää ante godonite ænique edæ wii eyepæ imaimpa. Mönito wadæ gote mänimpota beyæ pää godonte ænique iñömö godongämäe ongönäni ïnänite godömöni cængüünäni, ämitawoo.

³⁸ Ante wæyönänite Itota,

—Pää æpodö nææmïni. Acæ goedäni.

Angä ate pöniisque,

—Pää önompo æmæmpoque gæyæ mæa pöni mæ ongompaa.

³⁹ Ante apænedäni ïñenänique Itota godongämäe mæ ongönäni ïnänite, Ñöwo müni cabö müni cabö gaguümäa tæ contædäni. ⁴⁰ Angä ïñenänique pancadäniya tiéé ganca nänö cabö nänénë pancadäniya

tincoenta ganca nänö cabö nänénë tömänäni nänö cabö nänö cabö tæ contadänitapa. ⁴¹ Tæ contadäni ate pää önompo æmæmpoque gæyæ mæa ænique öönædë iñö æmö adinque, Wængongü, bitö waa pöñomi ænte cæmönipa, ante apænedinqe pää pää pää cædinque tömengä, Nanguü ïnäni cængü ante ænte mao cö cædäni, ante tömengä müñäe godäni ïnänite pædæ pönongä ænique mao cö cædänitapa. Ayæ gæyæ mæa iñonte adobaä ænique tömengä tömänäni ïnänite di mæññædi mæññæ cæcä ænique cænänitapa. ⁴² Änique tömänäni tömo pöni cænäni, ⁴³ ate edæ tömengä emiñænäni pää töö gæyæ nänö nani ao mænte ñöñöñi ee ñöñoncoo pædæ wææmpo ö æ da da wente ænique otodë önompo tipæmpoga go mentodëa cængü eyede da wëñäni contagatimpa. ⁴⁴ Né cænäni iñömö onguüñænäni edæ tinco muido ganca mäniipodäni nanguü ïnäni nänö wencabo cængadänimpa.

Itota yædopæ dao dao gocampa

(Määteo 14.22; Wää 6.16-21)

⁴⁵ Itota ayæ do tömengä nänö né emiñænäni ïnänite, Ägodöedäni. Minitö tåno wipodë gujite æmæ wedeca Betaida tao goyömini botö wæætë wadäni née cænünäni ïnänite ämo godäni ate pömoedäni.

⁴⁶ Angä Ao ante tao goyönäni tömengä wadäni ïnänite wæætë angä godäni ate adocanque ongonte Wængongü ingante apænecæte ante änanquidi cæcantapa.

⁴⁷ Ayæ wëmë bayö tömänäni tæcætibæ wogaa goyönäni tömengä adocanque ömaa ongonte ayongä, ⁴⁸ tömengä nänö emiñænäni wiylate taocæ cæyönäni edæ woboyæ nanguü pæmænte pöñomenque ænte pö ædö cæte goquünäni. Adinque tawadiya nänö peyedé edæ tæcæpæ pöni i gäwapæ wæñomënaæcapæ iñö edæ Itota iñömö æpæno yædopæ dao dao obo ponte wodo pænta gocæ cæcantapa. ⁴⁹ Yædopæ edæ gocæ gomö adinque tömänäni Yæ änique, Waocä wænte babæningä wabänö cægongä, ante wædänitapa. ⁵⁰ Edæ tömengä ingante adinque tömänäni ancaí guïñente wædänitapa. Tömengä iñömö tömänäni ïnänite do apænedinqe,

—Ee piyænë cæte guïñenämäi iedäni. Botö iñö apa guïñewämäni.

⁵¹ Änique wipodë pö guicä ate woboyæ incæ næ gongä pæmænämäi batapa. Ba adinque tömänäni godömenque guïñenique, Quinante mänömai cæ, ante wædänitapa.

⁵² Edæ, Itota æbänö iñontobæ pää nanguü pöni pöñö badongä, ante né adinäni incæte tömänäni müñö ömædë ïnäni inte baï wii pönente wægadänimpa.

Caate wædäni ïnänite Itota cæcä waa badänipa

(Määteo 14.34-36)

⁵³ Ayæ æmæmää taodinque tömënäni Guenetedebæ ti wææningue wipo ñä cæmencadänitapa. ⁵⁴ Mänömaï ti wæænte ñä cæmencayönäni mänïñömö quëwënäni guiquenë, Tömengä Itota ingampa, ante do adänitapa. ⁵⁵ Ante adinque mänïñömæ tömäo pogodo godinque wénæ wénæ wæwénäni ïnänite ñönaempado ñö cædinque, Itota æyömönö ongongäa, ante ëñeninqüe tömïñömö tömengä nänö ongöñömö do ænte pönänitapa. ⁵⁶ Ayæ wadäni nänii nanguï pöni quëwënömö incæ wædænque nänii quëwënömö incæ idöme incæ, Itota ædömë gocäa, ante adinque wadäni wæncæ cædäni ïnäni mänïñömö ænte mämö taadö wedeca ñö cædäni öñönanitapa. ïnäni wæætë tömengä ingante, Bitö weocco yæwedecooque ämi gampote waa bamönie. Ante wæyönäni, Ao angä ëñente né gampo gampo cædäniqüe tömänäni waa ïnäni bagadänimpa.

7

*Mimöno tao godi beyænque waocä wentamö éwocacampa
(Mäateo 15.1-20)*

¹ Ayæ Paditeoidi töö né wææ odömönäni töö pancadäniya Eedotadëe quëwente mänïñedë Itota weca ponte godongämë gongante ayöñäni, ² Itota mïñë né godäni pancadäniya mempodämai inte wentamö empote cænäni adänitapa. ³ Edæ dodäni, Önompo ædæmë mempoiñänique cæncædänimpa, ante nänii wææ angainö ante Ao ëñinque, Bapogabo cæte wæcæ wæ, ante Paditeoidi töö oodeoidi tömänäni ancaa mempote ate cænöñäni ïnänipa. ⁴ Ayæ, Ædæmë äädänique cængüñäni ïnänipa, ante pöneninqüe oodeoidi nänii godonte æñifömö gote pöninque ædæmë åate ate cænänipa. Ayæ dodäni godömenque nanguï nänii wææ angainö ante pönente Ao ante cædinque tömënäni owæta cængë tiguicade awæmpa tömancoo ancaa ménongate quëwënäni. ⁵ ïnique dodäni nänii wææ angainö ante Ao ante tömänö ante ëñente cæte quëwënäni inte Paditeoidi töö né wææ odömönäni ñöwoñömö Itota ingante edæ piñte ãñinque,

—Bitö mïñë né godäni ñöñömö quïnante dodäni nänii angainö ante ëñenämäi inte wentamö nampote cængüi cænäni.

⁶ Ante piñäni wædinque Itota wæætë,

—Minitö guiquenë waa cæmïni inte baï ñänewëmïni ñöñomïnate mïni cædö ante Wængongui ïlmai apænecampa, ante Itaiya wodi nöingä ante yewæmongacäimpa.

“ïnäni ñöñömö botö ïmote öñöneque waa apænête baï tededäni incæte, tömënäni mümöno æmæ pönente edæ gobæ ongonte baï ïnäni awædö.

⁷ Ayæ botö ïmote waa ate baï ædæ wæænte tededinqüe, Wængongui ïmidö anguënë, ante apænedäni incæte tömënäni botö ïmote önonquedö ante cædänipa.

Waodänique nänii wææ änöö ante odömonte apænedänipa töö.”

Ante Wængongui piñgampa, ante yewæmongacäimpa. ⁸ Edæ Wængongui, ïlmai cædäni, ante nänö wææ angainö ante Baa äñüminí inte münitö waodänique nänii änëwëö ante Ao ante cæmïnipa töö, angantapa.

⁹ Ante apænedinqüe Itota godömenque, —Minitö dodäni nänii angainonque ante ëñente cæcæte ante cædinque Wængongui nänö wææ angainö ante wido cædinque dicæ waa cæmïniyya. ¹⁰ Mötee wodi, “Bitö Wæmpo ingante bitö badä ïnante waadedinqüe waa cæ,” angacäimpa. Ayæ, “Waocä wæmpocä ingante wääna ïnante piñte wénæ wénæ angä ïnique münitö tömengä ingante wænöminí wæncæcäimpa,” ante wææ ante yewæmongacäimpa.

¹¹ Incæte münitö ïlmaiñö ante wææ cæmïnipa. Waocä mæmpocä ingante waa cæquenengä ïflongante wääna ïnante adobaï waa cæquenengä ïflongante münitö wæætë wææ angainö, Bitö wæmpocä ingante wääna ïnante apænedinqüe ïlmai ante apænecæbimpa, ñänewëmïnipa. Bitö, “Mæmpo, bitö quï, ante, Badä, mïnö quï, ante do botö pöngongünenö incæ ñöwo wæætë Wængongui ingante do edæ godonte impa,” ante, Codobänö nänii änö impa, ante apænecæbimpa. ¹² ïnique münitö Wæmpo beyæ wääna beyæ né cæquenengä ingante wææ ämïni beyæ tömengä wii cæcampa.

¹³ Mänömaï cædinque münitö dodäni nänii angainö mïni Ao ante æñinonque ante ëñeninqüe Wængongui nänö angainö ante edæ, Önöneque impa, ante baï cæmïnipa töö.

Ayæ adobaï wapiticæ ñäinque münitö wadö wadö cædinque wénæ wénæ cæmïnipa töö, ante Itota apænecäimpa.

¹⁴ Ayæ nanguï ïnäni ïnäniante Itota aa pecä pönöñänite apænecantapa.

—Minitö tömämïni ïminte apænebo ëñeninqüe ocaidë pönente ædæmë ëñeedäni.

¹⁵ Quincoomë yabæque ongoncoo incæ waocä önonë guidi beyænque tömengä mïmö dicæ wentamö entawenguingäa. Wæætë mïmöne wïwa pöneninqüe nänö tao godincoo beyænque mïmö wentamö mongængampa, ante apænebo ëñeedäni.

¹⁶ Ëamonca ongonte ëñeedäni.

¹⁷ Ante apænedinqüe Itota nanguï ongonäni ïnäniante èmø cæte oncönë gote wääne guicä ate tömengä nänö né èmïñäni cæte quëwënë, Mänömaïnö ante odömonte apænedinqüe bitö æbänö

ante odōmoncæte ante apænebitapa, ante ëñencæte ante wæmönipa. ¹⁸ Ante wæyönänite Itota,

—Minitö incæ ocai ömæcadäni baï ïnöminí inte ëñenämäi ïmimitawo. Cængüi incæ waocä mümönë guipa wentamö ëwocaqingäa. ¹⁹ Edæ wii mümönë guipa. Wæætë cæncadë guíte goiwaa ogä mente wido cæquinque i apa änewemini.

Mäñoäinö änинque Itota, Tömää cængüi waëmö impa, angacäimpa. ²⁰ Äninque godömenque,

—Mimönë wiwa pönéninque nänö tao godincoo beyænque waocä wentamö ëwocacampa. ²¹ Edæ mümönë nänö entawente taodinö beyænque waocä öñöwëninqe wénæ wénæ ante pönengampa. Mimönë towëlinente nänö pönénö beyænque waocä godö towente quëwengampa. Mimönë æinente wædingue wacä qui awëmö ængampa. Mimönë nänö piinte pönénö beyænque godö wænongampa. Nänögængä ïnämäi ïnongante waocä mümönë towëlinente nänö pönénö beyænque godö mongampa. ²² Mimönë nanguï æinente wædingue mäincooque ante pönëwengampa. Mimönë nänö taodi beyä wacä ingante piunte cæcampä. Mimönë pönëwëninqe, Wacä edæ oda cæcädäimpa, ante babæ cæcampä. Wiwa nänö pönëwënö beyænque quingämë baï cæte quëwengampa. Mimönë nänö piinte adö beyä waocä, Wacä baï ñænämö poni bacæboimpa, ante cæcampä, ayä wacä ingante godö wénæ wénæ ante babæ angampa. Mimönë nämä ante waa ate nänö pönénö beyænque, Tömëmoque waëmö ïmopa, ante nämä waa acampa. Mimo ömædengä inte ëñenämäi cæte önonque quëwengampa. ²³ Mäniï wiwa cæpämö tömämämo mümönë nänö pönénö beyænque waocä wentamö ëwocacampa, ante Itota apænegacäimpa.

Onquiyæ oodeo ïnämäi inte Itota ingante pönente angä

(Määteo 15.21-28)

²⁴ Mäniñömö quëwente godinque Itota Tido eyequei gogacäimpa. Ayä, Awëmö guíte owoyömo wadäni adlämaï incædäimpa, ante pönéninque oncöne pö wääne guíte ongongä incæte ædö cæte wii aquinänii. ²⁵ Edæ, Itota owocampa, ante do tededäni ëñeninqe wacä wääna, Botö wengä onquiyængä ïñömö wénæ née wentamö ëwocacä ingante ënempocampa, ante wædinque Itota weca ponte ædæ wæænte apænecantapa. ²⁶ Itota ëñëmi. Wénæ botö wengä töönö née quëwengä ingante wido cæquimi, angantapa. Mäniï onquiyængä Tidopënitabæ née ëñagaingä inte guidiego tededö née tedecä

ïnongä. ²⁷ Adinque Itota, Wii oodea onquiyængä ïnongampa, ante wædinque angantapa.

—Wénäni cængüi inguënë waocä dicæ quintamöidi cængüi ante wææntodonguingäa. Bitö edæ wabi ïñömite botö bitö beyä ædö cæte cæquimoo.

²⁸ Äñongante,

—Awënä iñämpa wëñænäni cængüi cæningue eyepodäni wæænte ænömengadæmpa ïnö öñöñö quintamöidi ade cæmpa.

²⁹ Ante apæneyongä Itota,

—Bitö nö apænedimi inte waa gocæbiimpa. Wénæ bitö wëñængä nänö wædö incæ dobæ edæ èmö cæte wadæ gotimpata.

³⁰ Angä ëñeninqe oncöne go guíte ayongä tömengä wëñængä öñonganque bate möimoga ongongä agacäimpa.

Babetamoncacä ingante Itota waa cæcampä

³¹ Mäniï Tido gote quëwëninqe Itota wadæ godinque Tidöö wodo pænta gocanque go Gadideapæ wedeca poncæ cædinqe Decapodibæ yaatænque pongantapa. ³² Gadideapæ wedeca pongä adinque wacä öñömonca babetamoncacä intë öñöne wapiticæ tedecä ingante Itota weca ænte pöninqe, Gampo cæbi waa babaingampa.

³³ Äñönäni Itota babetamoncacä ingante nänëne ænte godinque öñömonca pædæ guipomoncacantapa. Ayä nämä önompo towæ tänompodinqe wapiticæ tedecä ingante godö gampo cæguënëwacantapa. ³⁴ Ayä öönadë inö èmö adinque öö güemante äninqe babetamoncacä ingante, "Epata," äninqe mönö tededö, "Öñömonca wi èmoncabäwe," angantapa.

³⁵ Äñongä edæ öñömonca tee mömoncate baï inï wi ænete baï badinque öñonguënëwa ñümæncæguënëwa gote baï cæguënëwadinque töö tedecantapa. ³⁶ Itota, Botö cæbo në adimini inte gode ënämäi iedäni, äninqe ancaa angä incæte në adinäni ïñömö godömenque nanguï gode å gode å cæte tededäni ³⁷ Äñente wædinque tömänäni nanguï guïñeninqe, "Edæ öñömonca babetamonca ïnänäni ïnänite Itota cæcä ate öñömonca ëñenäni badänipa. Öñöne babetade ïnänäni ïnänite cæcä ate öñöne tededäni badäni atamönipa. Tömää edæ waa cæcä ingampa," ante nanguï tedete wægadäimpa.

8

4.000 ganca ïnäni ïnänite Itota godongä cænänipa

(Määteo 15.32-39)

¹ Mäniñedë wadäni tæiyæ pöni ïnäni ponte ëñenönäni tömänäni cængüi dæ å adinque

Itota tömengä miññä në godäni ïnänite aa pecä pönäni ate,

2 —ïnäni botö weca ongönäni iñömö mëönaa go adoönäque iñonte botö weca ongoñönäni töménäni cængü ömæpodäni badäni ate wædinque botö töménäni töñö godongämä wæte baï nanguï pönëmo imopa.
3 Cænämäi inte gue ænenite wæyönäni te botö, Oncöne goedäni, ämo gote baï töménäni edæ idömö godinque tepä gæwæninque edæ nangä badinque bocæ bocæ cæte wæcadönänimpa. Edæ pancadäniya gobæ quëwente pönäni abopa.

4 Ante apænecä ëñente wædinque tömengä miññä në godäni wæætè,

—ïñæmpa öñomäeca incæ päö impa æninque godömöni cængünnäni.

5 Ante wæyönäni Itota,

—Päö aepodö naëæmäni. Äñongante,

—Önompo æmæmpoque go mëa mæ ongampa.

6 Ante apæneyönäni Itota godongämä nanguï ongönäni ïnänite angä onguipoiya tæ contadänitapa. Ayæ päö önompo æmæmpoque go mëa nani naëænincoo pædæ godönäni æninque tömengä Wængongü ingante, Bitö waa pönömi cæncæmönimpa, ante apænedinqe pä æninque tömengä miññä në godäni ïnänite, Pædæ godö pædæ godö cæmäni cæncædänimpa, ante godongä æninque wadäni ïnänite godäni ænte cænänitapa. 7 Ayæ gæyxæ mëa poni naëænänitapa. Mäniï nani naëænñæninque Wængongü ingante apænedinqe adobai angä pædæ godö pædæ godö cædäni. 8 Aenique tömo poni cænänitapa. Ayæ idæwaa cænäni ate töménäni pä ænte nani cænte ñöñöni ee öñoncoo wente æninque Itota miññä në godäni otodé pöñö da wëñänitapa. ïnique önompo æmæmpoque go mentodëa cængü eyede contagatimpa. 9 Në cænäni iñömö onguñænäniqte ante tee mamptote coatodo müido ganca baï ïnäni inte ongönänimpa. ïnique cænäni ate Itota angä wadæ godänitapa. 10 Godäni ate Itotaidi do wipodë guï contate cæwodinque imæmäa pöninque Dadämänotabæ pongadänimpa.

Mä cæte odömömi amönie, ante Paditeoidi ãnäniipa

(Määteo 16.1-4; Odoca 12.54-56)

11 Itota pongä adinqe Paditeoidi ponte bee téninque tömengä ingante, Äbäñö cæbii, æbäñö ämii, ante ancaa änänitapa. Ayæ, Mönö ämö ëñente tömengä oda cæbaingampa, ante cædinque Itota ingante apænedinqe, Bitö, Pönencædänimpa, ante öñonæde mä cæt baï cæbi amönie. 12 Änäni ëñeninqe Itota, Ancaa änäni awædö, ante wæwente badinque öö öö ante guëmangantapa.

—ïñæmpa ñöwomini, Mä cæte odömömi adinqe pönëmaimönipa, ante ancaa ämäni awædö. Nåwängä ämo ëñeedäni. Ñöwomini ïmimitä mä cæte odömönämäi ingæimpa.

13 Ante äninque töménäni ïnänite èmö cæte godinque wipodë guïite æmæmäa taocæ cæte cæwodinque wadæ gocantapa.

Wapiticæ apænedäni ëñeninqe gomö aedäni, angampa
(Määteo 16.5-12)

14 Mäniï æmæmäa nani tao gocæ cæyedë tömengä miññä në godäni guiquénë päö wii pönente ænämäi inte godäni ïnique päö adoqe poni nani wëenëñedë ñöñöninqe wipodë öñompa. 15 Itota iñömö mäniï päö töménäni nani ænämäi ïnö ante wii teded-inque wadö ante pönente apænecantapa.

—Päö yedæ æmpoquï, ante Paditeoidi tönö Edode näni da wente cæt ate gomö aedäni. 16 Angä ëñente wædinque tömengä nänö në èmïñænäni wæætè nani caboque teded-inque, Päö ænte pönämaï imöimpa, ante Itota wabäñö mänömai beyz ämaingampa.

17 Ante nämæneque tededäni wædinque Itota wæætè töménäni ïnänite,

—Päö ænämäi inte mîni pöninö ante quïmä tedewëmïni. Botö päö ante dicæ wæbogaa. Nanguï cæbo adimini inte mînitö ayæ ëñenämäi ïmimitawo. Edæ mîmô ömædëmini inte tedewëmïnipa, ante awædö. 18 Ede awincaque adinqe ayæ adämaï ïmimitawo. Önomoncaque ëñeninqe ëñenämäi ïmimitawo. Edæ botö æbäñö cætabopa, ante adimini inte edæ wii pönemïnawo. 19 Päö önompo æmæmpoque botö pä ænte godöni incæ tinco müido ganca ïnäni nani cænte ñöñöni ee öñoncoo æpotodëno cængü wente æmïnii.

Äñongante,

—Önompo tipæmpoga go mentodëa.

20 Ayæ päö önompo æmæmpoque go mëa guiquénë coatodo müido ganca ïnäni nani cænte ñöñöni ee öñoncoo æpotodëno cængü wente æmïnii.

Äñongante,

—Önompo æmæmpoque go mentodëa.

21 Apænedäni ëñeninqe tömengä edæ,
—ïñæmpa Tadoteoidi tönö Paditeoidi wapiticæ ante nani odömunte apænedö ante botö, Gomö aedäni, ante wææ ämopa, ante mînitö ayæ ëñenämäi ïmimitawo, angacäimpa.

Betaida iñömö babetamongä ingante gampomongampa

22 Mäniñö godinque Betaida iñömö pönäni adinqe wadäni babetamongä ingante Itota weca ænte pöninqe, Gampomongüüni.

23 Änäni ëñeninqe Itota babetamongä önompo bæj ongonte töö æmænte töménäni quëwëñömö tao yabæque ænte mäocä

gocantapa. Ayæ godö towæ tänömonte gampo cämöninque, Pancaa tæcæ abi edæ, angantapa. ²⁴ Äñongä edæ tæcæ iñæ ñemonte,

—Awæ cægonte baï waodäni incæ cægöñäni abopa. ²⁵ Itota wæætë godö gampo cämongä ate babetamongä iñingä incæ ñiwo cöwä adinque edæ waa bamöninque tömäo edonque pöni acantapa. ²⁶ Iñinque tömengä ingante Itota,

—Iñomö näni quëwëñomö yaatænque wadæ godinque tömëni onçönë goe, angä gogacäimpa.

Bitö Codito iñomi ìmpa, ante Pegodo angampa

(Määdeo 16.13-20; Odoca 9.18-21)

²⁷ Itota iñomö tömengä müñæ nè godäni töno wadæ godinque Tetadea Pidipobæ wædænque iñani näni quëwëñomö wædænque iñani näni quëwëñomö go go cædänitapa. Idömæ godinque tömengä nänö nè emiñænäni iñanite Itota angantapa.

—Wadäni botö imotedö ante tededinqe, Æbodö ìmoo, ante apænedäni eñemini.

²⁸ Äñongante,

—Bitö imitedö ante apænedinqe pancadäniya, Æpænë nè guidongaingä Wäo wodi incæ Itota adocä iñaingampa, ante tededänipa. Wadäni guiquenë, Ediya wodi incæ Itota iñongä iñaingampa, ante apænedänipa. Wadäni guiquenë, Wængongü beyæ nè apænegäinäni baï Itota iñomö adocä iñaingampa, ante bitö imitedö ante tededänipa, äñanitapa.

²⁹ Ante tömengä müñæ nè godäni apænedäni eñeninqe Itota,

—Ayæ münitö guiquenë, Æbodö ìmoo, ante ämni.

Äñongante Pegodo iñomö,

—Bitö mönö Codito iñomi ìmpa.

³⁰ Angä eñeninqe, Botö imotedö ante, Codito iñongä ingampa, ante gode äñämäi edæ pæ wæneedäni, ämopa, ante Itota wææ angacäimpa.

Itota, ìmaï cædäni wæncæboimpa, ante apænecampa

(Määdeo 16.21-28; Odoca 9.22-27)

³¹ Ayæ mäniñedö Itota tömengä müñæ nè godäni iñanite ìmaï ante mä odömonte apænegacäimpa. Botö Waobo eñagäimo inte nanguï caate wæquenëmo ìmpa. Edæ nè aadäni näni Picæncabo töno, Wængongü qui, ante nè godönäni ñænænäni töno nè odömonäni töno mäniñäni iñomö botö imote Baa äñani wæquenëmo ìmpa. Ayæ botö imote godömenque wænöñäni wæncæboimpa. Incæte botö do wænöñäni wænömo inte edæ mëönaa go adoönæque iñonte ñäni ömæmoncæboimpa. ³² Mänömaï ante Itota edonque apænecantapa. Apænecä

ëñeñöñäni Pegodo guiquenë Itota ingante nänene mäocä godinque, Quimæ wæncæ änewëe, wææ ante tæcæ piñcæ cæyongante, ³³ Itota edæ tömengä müñæ nè godäni gämaenö dadi emænte adinque Pegodo ingante näemæ piñinque angantapa.

—Bitö Tatänabi baï iñomi inte edæ botö weca ongöñämai wadæ gobäwe. Wii Wængongü nänö åñöñö ante pönëmi inte bitö waodänique näni pönëwënonque ante pönëninque mänömañö ante tedebi awædö, angantapa.

³⁴ Ayæ tömengä emiñænäni töno nanguï ongöñäni iñanite aa pecä pönäni ate Itota tömänäni iñanite apænedinqe,

—Æcänö botö müñæ pönëna ìna tömengä nämä beyænque ante pönënämai inte botö müñæ tee empote poncæcäimpa. Nämä nänö wængüwæ ænte mongænte ponte baï cædinque tömengä, Botö wængümo incæ caate wæbo incæ Itota ingante cöwë tee empote gocæboimpa, äñinque poncæcäimpa. ³⁵ Edæ æcänö, Nämä wææ gompodinque quëwencæboimpa, ante cædinque botö müñæ pönämaï ingä guiquenë tömengä iñomö edæ quëwëñämai incæcäimpa. Wæætë edæ, Wænöñäni wæmo incæte botö Itota müñæ tee empote godinque tömengä waa pöni nänö cægäinö ante apænecæboimpa, ante æcänö cæda guiquenë tömengä edæ ayæ quëwencæcäimpa. ³⁶ Edæ waocä inguipoga ongoncoo tömancoo ö aencæte ante cædinque nämä öñowoca incæ pædæ godongä wë womonte ba iñinque edæ tömengä nänö ömæwocate wæquinque mäincooqe æmaingampa. ³⁷ Iñæmpa eyepæ godongampa diyæ öñowoca wæætë æmaingäa. ³⁸ Nöwodäni Wængongü ingante pämænte godinque nè eñenämai cædäni weca quëwëniqne münitö iñomö botö Waobo nè eñagäimo beyæ ante guingo imonte wæminitawo. Botö apænedö beyæ ante guingo imonte wæminitawo. Iñæmpa botö Mæmpo ñäö guinæ gongæñonte anquedoidi tæiyæ wæmö emänäni töno dibæ pöninqe botö wæætë botö beyæ ante nè guingo imonte wædingä beyæ ante hæmæ guingo imonte wæcæboimpa.

9

¹ Mänömañö äñinque Itota godömenque,

—Botö weca ongöñüni pancamüniya iñomö ìmaï ba acæmñimpa, ante näwängä ämopa. Münitö ayæ wænämaï müñini quëwëñomini botö Wængongü Awënë Odeye iñomo inte tæi piñæninqe Tæiyæ Awënë babo acæmñimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Itota wæmö pöni ñäö baï èmengä bacä adänipa

(Määdeo 17.1-13; Odoca 9.28-36)

² Mäninö ante apænecä ate Itota iñömö önompö æmæmpoque go adoönæque iñque go ate Pegodo ingante Tantiago tönö Wää ïnate mänimpodänique ïnänite änancuidi mæicä addädäniqüe æibäe æite ongongadänimpä. Æite ongöñöñäni edæ Itota avincä töménäni ayönäni edæ wii cöwë nänö èmönö bai waëmö pöni ñäo bai edæ èmönägä hamongä adänitapa. ³ Tömengä weocoo ñäo pöni näämänta weocoo èñacä adinqüe töménäni, Ædö cæte iñcoo bai näämänta pöni yamonte cæquänäni, ante edæ wædänitapa. ⁴ Ayæ ayönäni edæ doyedë pöni né æigäna iñömö Möitee wodi tönö Ediya wodi incæ Itota tönö edæ godongämæ pö gongæninqüe tedegöra adänitapa. ⁵ Adinqüe Pegodo guiquenë Itota ingante,

—Awënë né Odömömi èñëmi. Iñömö mönö waa pöni ongonte awædö. Bitö ämi iñinque mönöti oncontaicoo mentaiya go adotaique mænöniqüe bitö oncontai ante adotaique Möitee oncontai ante adotaique Ediya oncontai ante adotaique mænömaimöniipa, angantapa.

⁶ Edæ Wää tönö Tantiago tönö godongämæ guïñente wædinque Pegodo, Æbänö ante tedequeimoo, ante èñenämäi inte mäninö ante önonque tedecantapa. ⁷ Ayæ edæ boguïmämö ocabogadäni obo wæeninqüe ganta owo iñinque önonepämöque boguïmämödë apænecantapa. “Iingä iñömö botö Wengä botö né waadecä ingampa cæminii. Tömengä pöni apænecä ate èñeedäni,” ante apænecä èñengadänimpä. ⁸ Èñeninqüe quingä gomö gomö ayönäni wada edæ do dæ goda iñöñate Itota adocanque ñöwo töménäni weca ongongä agadänimpä.

⁹ Ayæ änancuidi iñö wææ pöñöñäni Itota töménäni ïnänite angantapa. Mäninö mäni adinö ante münitö gode änämäi pæ wëeneyömini botö Waobo èñagämo inte edæ wænte ate ñäni ömæmoncæboimpä. Ñäni ömæmomo ate münitö edæ mänifidé ate apænecæmäniipa. ¹⁰ Ante angä èñeninqüe töménäni gode änämäi pæ wëeneyömini incæ nämäneque, Mäninö tömengä nänö ñäni ömæmonguimämö ante æbänö ante apænecää, ante wædönäniipa. ¹¹ Iñinque Itota ingante,

—Mänömaï iñinque, Ediya wodi tänö poncæcäimpä, ante né odömöñäni iñämpa quïñante apænedäni.

¹² Äñöñänite Itota wæætë,

—Ediya wodi näni änongä iñömö tänö pongä ingampa. Nåwangä impä. Pöningue tömengä, Doyedë ingai bai ñöwo wæætë adobai nö pöni bacæimpä, ante badongampa. Iñinque dodäni Waocä né èñäquingä ingantedö ante yewæmöninqüe, Nanguï caate wæyongante

wadäni püñinque Baa ancædänimpä, ante quïñante yewæmòngadänii, ante pönëmäni.

¹³ Incæte botö iñmañö ante apænebo èñeedäni. Nöwocä mönö Ediya iñongä inte do pongäimpä ante aquenë. Tömengä pongä adinqüe wadäni edæ dodäni näni yewæmòngainö bai adobai cædinque quïemë ante näni cælinëwëñö ante do cædänipa, ante Itota tömengä tönö né æidänäni ïnänite apænegacäimpä.

Itota wënæ ingante angä go ate wëñængä waa bacampa

(Mäated 17.14-21; Odoca 9.37-43)

¹⁴ Itataidi mänii wææninqüe tömengä nänö né èmïñænäni æidämäi ïnäni weca ponte ayönäni wadäni nanguï ïnäni goto gongænäni adänitapa. Né æidämäi ïnäni tæcæguedë ongöñöñänite né wææ odömöñäni guiquenë töménäni tönö wæætedö wæætë änäni adänitapa. ¹⁵ Itota do pongä adinqüe edæ goto gongænäni tömänäni guïñente wædinque wadæ pogodo ponte bee téninqüe, Bitö pömi, änänitapa.

¹⁶ Äñöñänite Itota,

—Töménäni tönö quïnö ante apænedinqüe wæætedö wæætë ämïnni.

¹⁷ Äñongante adocanque tæcæguedë ongongä intë wæætë apænedinqüe,

—Awënë né Odömömi èñëmi. Botö wengä wënae babetadecä ingante ëwocampa, ante wædinque botö tömengä ingante bitö weca ænte pontabopa. ¹⁸ Æyömömi ongöñongante wënae pö guiidinqüe wëñængä ingante cöwë gotodongä tæ go wæængampa. Iñinque wëñængä wodi mäwanta tadedinqüe wentoquenë wentoquenë angadinqüe pæ opate bacampa. Mänömaï cæcä ate wædinque botö bitö mïñä né godäni ïnäni, Wënae inte wido cæedäni, ämo cæquenënäni incæ aedö cæte cæquänäni.

¹⁹ Ante apæneyongä Itota töménäni ïnäni,

—Nöwomïni müni pönëegade. Botö münitö weca æpogadö quëwëmoi. Pönënämäi intë cæyöminite botö æpogadö piyænë cæte wæwëmoi. Edæ wëñængä ingante botö weca ænte mämöminí pongäedäni, angantapa.

²⁰ Änte pönäni ate wënae incæ Itota ingante adinqüe do wëñængä ingante do wäate bai cædinque wido cæcä tæ go wæængantapa. Ayæ mäwantabo tadedinqüe baga wentoquenë wentoquenë angadinqüe edæ pæntæmæ pæntæmæ gocä. ²¹ Adinqüe wæmpocä ingante Itota,

—Æyedënö mänömaï bacäi.

Äñongante,

—Wëñængäñedë do badingä intë quëwengampa. ²² Quëwëñongante wëñængä ingante wantæ wantæ iñö wantæ wantæ iñö, Gongapamö guitodömo

gonte wæncæcäimpa, ante wénæ incæcæcä. Ayæ, Æpænë adobaï guitodömo becadote wæncæcäimpa, ante cæcampæ cæbii. Nåwängä tæï piñðæmi ïnique bitö mönötö wæwénö ante pönente cæbaïmipa.

23 Äñongante,

—Bitö guiquené wabänö wede pönëmi ïnitawoo. Edæ wede pönëñongante edæ waocâ beyæ tómäa do cæte impa.

24 Angä ëñente wædinque wæmpocä iñömö yedæ ãnínque,

—Bitö ïmite pönëmopa. Edæ botö æmæ pönënö ante bitö cæbi ate ædämö wede pönente bacæboimpa, ante wæbopa.

25 Ante äñongä nanguï ïnäni do pogodo pönäni ate wædinque Itota iñömö wénæ ñe wentamö ëwocacä ingante pünte ãnínque,

—Wénæbi bitö, Babetamonca babetade bacædänimpa, ante né cæbi iñömi inte ñöwo tao godinque wii adodö guiliqümi incæbiimpa, angantapa.

26 Ëñente wædinque nanguï Yæ yæ ãnínque wëñængä ingante wido cæcä do do wætæ tæ go wææningue pæntæmæ pæntæmæ goyongante wénæ tao gocantapa. Gocä ate wëñængä do wæninäni baï öñlongä ate wædinque pancadäniya, Æmæwo wæmaingampa, ante wædäni. 27 ïnique Itota iñömö pæde wæempo önompo bæi ongonte ængæ ganticantapa.

28 Itota ayæ wadæ godinque oncönë po guiyongante tómengä nänö né ëmïñænäni awëmö ãnínque,

—Mönito guiquené bitö baï wido cæcæte ante cædinque quinante wido cædämäi intamönni.

29 Ante wæyönänite,

—Wénæ mäningä baï ingante wido cæcæte ante cædinque wantæpiyæ cænämäi inte Wængongui ingante nanguï apænete ate wido cæcæimpa, ante apæneca ñengadänimpa.

Wænönäni wæncæboimpa, ante Itota adodö ante apæneca

(Määteo 17.22-23; Odoca 9.43-45)

30 Ayæ wadæ gote Gadideabæ wodo pænta godinque Itota, Wadäni adämäi iñönänite 31 botö ëmïñænäni adodänique ongöñönänite odomonte apænebo ëñencædänimpa, ante cæcantapa. Ayæ tómänäni ïnänite üimañö ante awëmö apænecantapa.

—Adocanque, Waocä né ëñagaingä æyömönö ongongää, ante godö odömöninqe botö ìmote waodäni nempo pæde godongä æncædänimpa. Né ãñäni wæætæ botö ìmote edæ wænönäni ñänö wæncæboimpa. Incæte mëönaa go adoönæque iñonte botö adobo incæ ñäni òmæmoncæboimpa.

32 Ante apæneyongante tómengä ëmïñænäni önomoncaque ëñeninqe

ëñenämaï ïnäni inte, Æbänö ante tede-
bii, ante guïñente wædinque änämaï pæ
wëënegadänimpa.

*Æcänö ñænængä inte né angä inguingää,
ante tededänipa*

(Määteo 18.1-5; Odoca 9.46-48)

33 Mäni godinque Capënaömö iñömö ponte oncönë guidiinqe tömänäni ïnänite Itota,

—Idömæ pöninqe æbänö ante tede-
minitawo.

34 Äñongante edæ, Mönö cabø incæ
æcænöngue ñænængä pöni ïnongä inte né
angä inguingää, ante tedewëñänäni inte
guingo ìmonte wædinque pæ wëënedänitapa.

35 ïnique tæ contadinque Itota iñömö, Dote,
näni äincabo ïnänite, Pöedäni, angä pönäni
ate,

—Yæcado ongomote, ante né äñongä iñömö
tömengä wæætæ yæmïñængä pöni gote on-
gonte tömänäni beyæ né godö cæcä bat-
waa tobaingampa.

36 Änínque Itota wëñængä guiyangä
ingante ãnínque tæcægue ñe goncæte
pæ mäninqe tömänäni ïnänite wæætæ
apænecantapa.

37 —Æcänö botö ëmëwo apænedinqe
mäningä baï wëñængä ingante, Pöe, ante
godö waa cæcä iñömö tómengä iñömö edæ
botö ìmote edæ do, Pöe, ante pönö waa
cæcä ingampa. Ayæ edæ botö ìmote, Pöe,
ante né waa cæcä iñömö tómengä iñömö wii
botö adoboque ìmote waa cæcä ingampa.
Wæætæ botö ìmote né da pönöningä ingante
Wængongui ingante adobæ edæ, Pöe, ante
do waa cæcampæ, ante Itota apænegacäimpa.

*Mönö ìmonte æcänö püñämäi ña mönö tönö
cæcampæ*

(Määteo 10.42; Odoca 9.49-50)

38 Itota mänömaï apæneca ëñenönäni Wäö
guiquené,

—Awënë né Odömomi ëñëmi. Wacä bitö
ëmëwo apænedinqe wénæidi inte wido
cæcä atamönipa töö. Ayæ, Wii mönö cabø
ingampa, ante adinqe mönitö tómengä in-
gante Baa ãnínque, Cædämäi ìmwæ, an-
tamönipa.

39 Ante apæneyongante Itota wæætæ,

—Ee amini cæcædäni. Edæ æcänö botö
ëmëwo apænedinqe öönædë näni cæi baï
mä cæda, tómengä ædö cæte botö ìmotedö
ante do wénæ wénæ anguingää. 40 Edæ
mönö ìmonte æcänö plñämäi ña tómengä
mönö cabø ïnongä inte baï mònö tònö
godongämæ cæcä ingampa töö. 41 Nåwängä
ämopa. Bitö Codito nänö né ëmïñænömi
imi ænte bee, ante wacä münitö ìmînité
æpæ adotacaque pönongä bemini ïnique né
pönöningä wæætæ tómengä nänö pönöñö
beyæ eyepæ æncæcäimpa, angacäimpa.

*Wacā oda cæccæcāimpa, ante nāni wæquinque cædānipa
(Määteo 18.6-9; Odoca 17.1-2)*

⁴² Mänömaänö apænedinque Itota godömenque apænecantapa. “Wadäni godö cædäni beyæ botö imote nē pönénäni incæ pancadäniya edæ dobæ oda cæte wënæ wënæ cædänipa. Ìninque, Wëñængä adocanque guiyangä pöni ingä incæ oda cædämäi incæcäimpa, ante wææ cæcæte ante cædinque nē godö cæcæ cædingä ingante iimai cædäni ìninque tömengä toquénengä ìmaingampa. Waodäni nāni dacæ godö dacæ godö cæquinca ñænænæca æninqe tömengä önömenca æ wémencadinque tömengä ingante tæcætibæ wido cædäni ìninque tömengä edæ, Wënæ wënæ cædämäi inte becadote wæmo beyænque Wængongü botö imote wii godömenque pangampa, ante wædinque waa toquénengä ìmaingampa. ⁴³ Bitö öompocä cædinque wënæ wënæ cæbi ìninque bitö önompoo aa wi æmpote baï wido cæte baï cædinque wënæ wënæ bitö cædinö ante wido cæbäwe. Ìñæmpa inguipoga quëwëniqque æmæmpoque empobi incæte bitö cöwë bitö wænämäi quëwenguinque öönædë æibi waa ìmaiimpä. Edæ wii tipæmpoga empobi inte edæ bitö gonga cöwë bæcote wæwenguiñömö wii æmæwo wido cæte wæquimidö anguënë. ⁴⁴ Edæ mäniiñömö tadömengadænguipo ïñömö cængota wænämäi gonga èmönämäi bæcoquño anguënë.”

⁴⁵ Ayæ, “Bitö önöwaca wapiticæ godinque èñènämäi cæbi ìninque önöwa aa wi æwate baï wido cæte baï cædinque wënæ wënæ bitö cædinö ante wido cæbäwe. Ìñæmpa inguipoga quëwëniqque æmæwaque èwabi incæte bitö cöwë bitö wænämäi quëwenguinque öönædë æibi waa ìmaiimpä. Edæ wii tipæmpoga èwabi inte edæ bitö tadömengadænguipo wido cæte wæquimidö anguënë. ⁴⁶ Edæ mäniiñömö tadömengadænguipo ïñömö cængota wænämäi gonga èmönämäi bæcoquño anguënë.”

⁴⁷ “Ayæ ægodawate tæ go wæænte baï cædinque bitö awinca beyæ èñènämäi cæbi adinque bitö awinca cäi cæmonte baï cædinque wënæ wënæ bitö cædinö ante wido cæquümi, ämo. Edæ bitö, Botö tipæmonga èmonte incæ tadömengadænguipo wii goinente awædö, ante pönente wædinque edæ cäi cæmonte awinca æmæmonque èmomi inte quëwëniqque Wængongü Awènë Odeye weca æite waa tobaïmpä. ⁴⁸ Edæ mäniiñömö tadömengadænguipo ïñömö cængota wænämäi gonga èmönämäi bæcoquño anguënë,” ante Itota apænecantapa.

⁴⁹ Ayæ godömenque apænedinque, “Waodäni, Ööingä ñömænämäi ingæimpa, ante cædinque cati ñænæ quimöniqe gongapamö æñö cæte biyadänipa. Waomini tömämäi adobäi caate wædinque ædæmö biyate baï badinque ñömænämäi inguiminidö anguënë. ⁵⁰ Catí quimonte cæi ïñömö waëme inte gæpæ èmopoma. Incæte nongæmonte ba adinque münitö wæætë æbänö nö cæmini wæætë gæpæ èmoungü i. Ööingä waëme bacæimpa, ante quimonte cæi wéa wéa pæmönäni baï cædinque münitö mîni caipæ incæ piyænë cæte wacä ingä wacä ingä waa cæte quëwëedäni,” ante Itota odömonte apænecä èñengadänipa.

10

Nänöogængä ingante nāni pämænö ante (Määteo 19.1-12; Odoca 16.18)

¹ Mänii Capeñaömö ongöniqe wadatæ tao iguidinque Oodeabæ ganca Oododänö æmæ wedeca pongantapa. Pongä adinque nanguï ìnäni wæætë pö pö cædäni adinque Itota cöwë nänö odömööi baï adobäi odömonte apænecä èñènänitapa. ² Paditeoidi guiquenë, Godö ämo èñèninqe Itota adodeque oda cædete wæcä tocæi, ante cædinque tömengä weca pöninqe, Itota èñëmi, änänitapa. Wængongü æbänö ante wææ angacäi. Waocä tömengä nänöogængä ingante pämængä ìninque edæ nö cæte intawo.

³ Ante èñöänäni tömengä wæætë,
—Möitee wodi æbänö ante yewæmöninqe münitö ïmünite wææ angacäi.

⁴ Angä èñèninqe,
—Æmæwo pämæmo goquümi, ante yewæmöninqe mäninta bitö yewæmöninta onquiyængä ingante godömi ængä ate bitö önonque pämæncæbiimpa, ante Möitee wodi wææ ante yewæmongacäimpa.

⁵ Ante apænedäni èñèninqe Itota,
—Ìñæmpa, Mímö ömædämäni ïñömäni inte münitö wënæ wënæ cænämäni ïmipä, ante wædinque Möitee wodi, Mänömaï cædäni, ante yewæmongacäimpa. ⁶ Edæ wëenëñedë Wængongü nänö badongañedë tömengä, “Onguñiængä ingampa, ayæ, Onquiyængä ingampa, ante badongacäimpa. ⁷ Mänömaï beyæ waocä mæmpocä ingante èmö cædinque wääänä ìnante èmö cæte godinque onquiyængä ingante, Botö nänöogængä, ante æmæwo mongä ate tömëna näna gæncaya ïnöna inte möninque guëa quëwencædaimpa. ⁸ Ìninque æmæwo möninque tömëna näna gæncaya incæ adocanque baï bate quëwencædaimpa,” ante Möitee wodi nänö yewæmongai baï cædinque tömëna näna gæncaya do möninque nänëñë ïnämäi adocanque baï do bacäimpa. ⁹ Mänömaï beyæ Wængongü, Adocanque

baï ïnapa, ante näna gäncaya näönö nē badongaïna ïñonate waocä wæætë pango cædämäi incæcäimpa.

¹⁰ Angä wædinque Itota tönö oncönë guuidinque tömengä mïñæ nē godänique, Æbäno ante ämitawo. Godömenque apænebi ëñemönie. ¹¹ Ante äñönäni Itota,

—Æcänö näwä näñögængä ingante pämæninque wacä onquiyængä ingante möna tömengä wiwa towengä do badinque näwä näñögængä ingante wiwa cæcampä. ¹² Onquiyængä guiquenë tömengä näñögængä ingante pämænte godinque wacä ingante godö mongä ïnique tömengä adobaï wiwa towengä bacampa, ante Itota apæneçä ëñgadänimpa.

Wëñänäni ïnärite gampo cæcadinque waa apænecampa

(Määteo 19.13-15; Odoca 18.15-17)

¹³ Ayæ ate, Wëñänäni ïnärite Itota pönö gampo cæcadinque waadete apænecæcäimpa, ante cædinque wadäni tömengä weca ænte pö ænte pö cædäni adinque tömengä mïñæ nē godäni guiquenë, Ænte pönämaï iedäni, änique Baa Baa änäni. ¹⁴ Ate wædinque Itota aengü badinque nē Baa änöñäni ïnärite wææ änique,

—Wëñänäni ïnärite ee amüni poncadänimpa. Edæ mäinäni näni pönënö baï adobaï pönënäni inte edæ Wængongü Awënë Odeye nempo do quëwänäni ïnäipa. ïnique münito ïñomö wëñänäni ïnärite Baa änämaï iedäni. ¹⁵ Edæ näwangä apænebo ëñeedäni. Wëñängä do pönengä inte Ao angä ingä baï Wængongü Awënë Odeye ingante do pönénique nē Ao änäni ïñomö tömänäni tömengä nempo guuidinque quëwänäni. Wadäni guiquenë Wængongü Awënë Odeye ingante Baa ante pönënämaï ïnäni guiquenë tömänäni ædö cæte tömengä nempo guuidinque quëwenguñäni, ante Itota apænegacäimpa.

¹⁶ Änique edæ wëñänäni ïnärite bæi ongonte pæ mäinique, Wængongü münito ïmäntite waadete pönö cæcæcäimpa, ante Itota gampo cæcacä gampo cæcadinque waa apænegacäimpa.

Mäincoo nanguï èacä Itota weca ponte apænecampa

(Määteo 19.16-30; Odoca 18.18-30)

¹⁷ Ayæ godömenque goçæ cæyongä wacä edæ Itota weca pogodo ponte da guicapodinque,

—Awënë nē waa Odömömi apænebi ëñemoe. Botö æbänö cædinque cöwë wæñämäi wantæpiyæ quëwemaïmoo.

¹⁸ ïñongante Itota edæ,

—Wængongü adocanque nē waa cæcä ïñongante bitö botö imote, Né waa cæbi imipa, ämii. ¹⁹ Iïmaï cædäni, ante Wængongü

näönö wææ angaïnö ante bitö tömëmi do ëñemipa. “Wacä ingante godö wæñönämäi ie. Bitö näñögængä ïnämäi ïñongante godö guëa mönämäi ie. Wacä qui adinque awëmö ænämäi ie. Wacä wénæ wénæ cæcä atabopa, ante godö babæ wapiticæ ãnämäi ie. Wacä qui æncæte ante cædinque babæ cædämäi ie. Wæmpoça ingante wääänä ïnante waa adinque tömëna ïnante godö waadete cæe,” ante wææ yewæmongacäimpa, ante bitö edæ do ëñemipa, angantapa.

²⁰ Ante apæneçä ëñenique nē änigä guiquenë Itota ingante wæætë,

—Awënë nē Odömömi ëñemë. Botö mäninö bitö äñö baï tömänö ëñente cædinque pægaboï ae.

²¹ Apæneçä ëñenique Itota tömengä ingante cöwë adinque waadete pönénique,

—Adodeque ayæ ëñente cæquenëmi imipa, ante ämo ëñee. Öönædë bitö wæmoncoo aenguinque edæ ñöwo godinque imæca bitö mänincoo tömancö godonte ænique bitö ãeninta wæætë ömæpodäni inte wædäni ïnänta tömanta godömi æncædänimpa. Ayæ edæ botö imote tee empote pöe.

²² Angä ëñenique, Botö mäincoo nanguï impa, ante pönente wædinque nē èacä ïñomö nanguï wæwénique wadæ gogacäimpa.

²³ Gocä adinque Itota godongämä adinque tömengä näönö nē emiñänäni ïnärite,

—Wængongü Awënë Odeye nempo guuite quëwencæte ante cædinque waadäni ömæpodäni inte botö mïñæ pönänipa. Mäincoo nanguï èacä guiquenë æbänö cæte ömæpocä inte botö mïñæ ponte guuite quëwenguñä, angantapa.

²⁴ ïnique tömengä mïñæ nē godäni tömengä näönö apænedö beyæ ante, Æbäno angäa, ante guïñente wæyönäni Itota wæætë,

—Botö wëmïni ëñeedäni. Wængongü Awënë Odeye nempo guuite quëwencæte ante cædinque ante waocä mäincoo mangä beyænque eyepæ cæcampä diyæ guiliqingä. ²⁵ Edæ cämyeo guiyangä ingampa diyæ daagö guiyampite pædæ tacä. ïnique, cämyeo ñænængade ïnongä inte pædæ tadämäi ingä baï nē èacä adobaï ingampa. Tömengä nämä ayongä ñænængä ïnongä inte edæ æbänö cæte Wængongü Awënë Odeye nempo do wääänë guuite quëwenguñä.

²⁶ Ante apæneçä ëñenique godömenque nanguï pöni guïñente wædinque tömänäni nämäneque tededingue,

—Iñæmpa mänämäi ïñique æcänö wääänë guuite quëwenguñä.

²⁷ Ante nämäneque tededingue ïnärite adinque Itota,

—Waomäneque incæ nämä mïni cædö beyænque ædö cæte quëwemaïmii.

Wængongui guiquénē wii wao bai cædengä inte námä incæ tómänö do cæcä ingampa.

²⁸ Ante apænecä ate Pegodo tómengä ingante äninque,

—Mönitö iñömö möni éadincoo owæ caate bitö miñä ömæpomöni pómöni ae.

²⁹ Tæcæ äñongante Itota tómänäni inänite wæætë,

—Minitö botö beyæ ante pönéninque waa pöni botö apænebodö beyæ ante pönéninque pöminitapa. Iñinque edæ botö iimai ante náwangä åmpa. Äcänö mämöö beyæ tómengä oncodo taodinque tómengä tóniñadäni inänite émō cædinque mæmpocä tönö wääänä inante émō cæte wéñänäni inänite émō cæte godinque tómengä góneacoo émō cæte owæ caate godinque botö miñä æcänö wadæ pöna iñömö, ³⁰ tómengä iñömö inguipoga quéwéninco wéené nänö éadincoo bai adopocoo äninque godömenque adopo adopo tiëe ganca mäimpoga adopo æncæcäimpa. Ayæ onconcoo äninque tómengä tóniñadäni tómengä badäidi tómengä wéñänäni tiëe ganca bai yebænäni bai äninque, tómengä góneacoo wæætë bacoo æncæcäimpa. Incæte tómengä ingante togænte pancædäimpa. Iñcayæ pömämo bayonte botö, Bitö quéwenguümämo, ante godömo äninque tómengä cöwë wantapeiyæ wænämäi quéwencæcäimpa. ³¹ Incæte edæ tåno yæcado ongöñänäni inte pancadäniya wæætë yæmiiñä gote ongöñänäni bacädäniimpa. Ayæ yæmiiñä ongöñänäni inte wæætë yæcado ponte ongöñänäni bacädäniimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Wæncæboimpa, ante Itota wæætë adodö ante apænecampa

(Määteo 20.17-19; Odoca 18.31-34)

³² Mänii Eedotadëe ante nöwo änämænë æiyönäni Itota incæ tåno beyænte æicä. Ate wædinque tómengä miñäñänäni guiquénë, Tómengä nänö wænguinque tåno æicampa, ante wæyönäni ayæ pönäni guiquénë guifñente wædönänimpa. Itota iñömö tómengä miñä, Dote, ante nänä gocabo inänite nänénë ænte mäocä goyönäni tómengä, Botö imote iimai cædäni bacæboimpa, ante edonque apænecantapa. ³³ Èñenönänite, “Nöwo iñömö mönö edæ Eedotadëe iñömö æicäimpa. Mäniiñömö æi pö gongämö ate adocanque, Waocä né èñagaingä æyömöö ongongäa, ante godö odömongä bæi ongonguinäni. Ayæ, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni tönö né odömänäni nempo tómengä botö imote pædæ godongä äninque tómänäni wæætë botö imote apænte äninque, Cöwë wæncæcäimpa, äninque oodeoidi inämäi inäni inänite wæætë pædæ mäo godönäni. ³⁴ Äninque iinäni wæætë botö imotedö

ante badete todinque botonga tawimæ towæ tänongadinque æmontaimenca tæi tæi pänäni ämogate wæyömote botö imote godömenque wænönäni wæncæboimpa. Wæætë do wænimo inte botö mëönaa go adoönæque iñonte nänä ömæmoncæboimpa,” ante Itota wæætë apænegacäimpa.

Tantiago tönö Wäö, Mönatö ämaä cæe, ante wædapa

(Määteo 20.28)

³⁵ Ayæ Tebedeo wëna Tantiago tönö Wäö iñömö Itota weca pöniñque,

—Awënë né Odömömi èñëemi. Mönatö quïemë ämöna cæbi waa tobaïmönapa,

³⁶ Åna èñenique,

—Minatö beyæ quïnö cæbo æmäna.

³⁷ Äñongante,

—Awënë iñomi inte bitö nääö émämämodë tæ contadinque mönatö imonate iimai cæcæbiimpa, ante ämönapa. Adocanque bitö tómämämi iñö adocanque dipämämi iñö ämi tæ contaquümöna.

³⁸ Ante åna èñente wædinque Itota wæætë,

—Iñämpa münatö èñenämäi inte mänömai ämäna awædö. Edæ botö nantate wæwenguümæ bai becabø bai münatö edæ adobaï adotaca becate bai Ao ante botö beyæ nantate wæwenguümäna. Ayæ botö wængüümämo ante münatö adopænë guilte bai adobaï Ao ante botö beyæ guifñenämäi inte wængüümäna.

³⁹ Ante äñongante,

—Ao ante guifñenämäi cæcæmönaimpa.

Ante apæneyonate Itota,

—Botö nanguï caate wæwëmo bai münatö adotaca becate bai åanque bai caate wæquümäna iminapa. Botö wængüümämo ante münatö adopænë guilte bai adobaï wængüümäna iminapa. Nåwangä impa. ⁴⁰ Incæte botö tómämämo iñö botö dipämämo iñö æcänö tæ contaquïna, ante wii botö godö åmo imopa. Wæætë, Awënë contaippa mänïnaque tæ contaquïna, ante do badongaingä inte Mæmpo Wængongui iñömö tómengä adocanque godö angä contaçædaimpa, ante Itota apænegacäimpa.

⁴¹ Mänömainö ante tededapa töö, ante èñenique wadäni diete ganca tómengä miñä né godänri guiquénë Tantiago tönö Wäö inate piñänitapa. ⁴² Piñäni ate wædinque Itota aa pecä pönäni ate tómänäni inänite wæætë apænecantapa.

—Minitö, Oodeoidi inämäi inäni æbänö cædäniipa, ante do èñemipa. Tómänäni nänä, Awënëdi, ante né änönäni iñömö námä beyænque ante cædinque nanguï piñte änäni wædinque awënëdi nempo quéwénäni incæ wæætë do èñente cædäniipa. Ayæ tómänäni weca né ñænænäni iñönäni iñömö, Tómëmoque åmo èñente cædäni, ante piñte änäni wædänipa. ⁴³ Minitö guiquénë

11

*Itota Eedotadëë iñömö pongampa
(Määteo 21.1-11; Odoca 19.28-40; Wäö 12.12-19)*

tömänäni nämä beyænque ante nanguü änani baï wii adobai cæquenämäni iñönipa. Wæætë müni cabi iñöminä adocanque ñænængä pöni ingä bacæte ante cædinque tömengä tåno edæ münitö beyæ nê cæcä baquenengä ingampa. ⁴⁴ Ayæ yæcado ongöönire wæcä iñömö tömengä yæcado ongoncæte ante cædinque wæætë edæ yæmäñë pöni gote tömänäni beyæ nê cæcä badinque tömengä nämä beyæ ante cædämäi inguënengä ingampa. ⁴⁵ Edæ Waobo eñagämo inte adobai. Botö beyæ pöni cæcädäniipa, ante wii pömo iñopa. Wæætë wadäni beyæ godö cæcæte ante pömoimpa. Ayæ edæ nanguü änani tee mönete baï wæwëñöñani botö wæætë. Tömänäni wibænete tadinque quëwencädäniipa, ante tömëmo wepæ incæ godoncæte ante pömo iñopa, ante Itota apænegacäimpa.

Batimeo babetamongä ingante Itota angä waa bamongä

(Määteo 20.29-34; Odoca 18.35-43)

⁴⁶ Itota mäniñö godinque Eedicoo näni quëwëñömö pongadäniipa. Tömengä nämä nê emiñänäni tönö tæiyänäni tönö Eedicoo iñömö wodo paenta tayönäni wacä babetamongä Timeo wodi wë Batimeo iñömö taadö wedeca. Pönömi æmoe, ante åneçönongäimpa. ⁴⁷ Inique wadäni, Itota Näätadeta pædingä inte pongampa, ante tededäni eñeninqe tömengä ogæ tedete,

—Itota eñemi. Awëñë Dabii wodi pæimi iñömi inte botö wædö ante pönente cæe.

⁴⁸ Ante tæcæ äñlongante godongämä godäni pancadäniya, Apocäne inguënë quëwëe, ante änani incæte tömengä godömenque yedæ aa pedinque,

—Awëñë Dabii wodi pæimi iñömi inte botö wædö ante pönente cæe.

⁴⁹ Äninque ancaa aa pecä eñeninqe Itota næ gongäninque,

—Babetamongä ingante aa pemini pongäedäni.

Angä eñeninqe babetamongä ingante,

—Ængä gantidinque wædämäi iñäwe. Bitö iñite, Pöe, angä apa quëwëe.

⁵⁰ Änani eñeninqe babetamongä incæ ayacooga gäni tadongate do aengä gantidinque Itota weca pongä. ⁵¹ Adinque,

—Bitö beyæ quïnö cæquimoo.

Äñlongante babetamongä,

—Awëñë nê Odömömi eñëmi. Cæbi waa bamonte aboe.

⁵² Angä eñeninqe Itota,

—Waa bitö bamonguinque botö iñote pöneñitapa. Önonque wadæ gobåwe.

Äñlongante tömengä do waa bamonte adinque Itota müñæ taadonque gogacäimpa.

¹ Mänii gote Eedotadëë obo pöningue Odibowænquidi näni anquidi ontacamö goïnö Betapaguee näni quëwëñömö ganca ayæ Betänia näni quëwëñömö ganca pöñöñani Itota tömengä müñæ nê goda inate mënaa inate da godöñinque angantapa. ² Iimaï angantapa.

—Mänii näni quëwëñömö ongö amina. Tömëñömö go guuite ayömina bodo wë picängä incæ waocä ingante mongänämäi iñingä inte änani ñæingä a ongongä acämäinaima. Adinque nî cæyænte ænte pöeda. ³ Wacä, Quinante nî cæyæmänaa, ante wææ angä eñeninqe münatö wæætë edæ, Mönö Awëñë näni aenguënë ante ænte gomönapa. Tömengä iñque cæte ate adodö do da pönongä æedäni, ante äeda.

⁴ Angä eñente gote ayöna bodo wë taadö wedeca odemö awää ñänö ñæ a ongö adinque nî cæyænte ænte gocæte ante cæda.

⁵ Adinque mäniñömö ongöñani guiquenë, —Bodo wë quimæ nî cæyæwëmänaa.

⁶ Äñöñanite Itota näni änöñö adodö äna eñeninqe, Ao änani. ⁷ Eñeninqe nî cæyænte Itota weca töi töi ænte pönatapa. Änte pöningue tömëna weocoo yabæcooque pönö bee podöwayönäni wadäni guiquenë gönea gote yæpæma öñabo tapænte mämö bee bee podöwadäni ate tömengä podöwainque gocantapa. ⁹ Gocä adinque tåno godäni tönö ayæ pönäni tönö nanguü änani godongämä godinque yedæ äninque,

—Möni quëwenguinque impa, ante, Badogaa, ante tomönipa. Awëñë Wængongü èmöwo beyænque pöni iñinque bitö toquinque edæ Wængongü bitö iñite waa cæcæcäimpa. ¹⁰ Mönö mämä Dabii wodi pæimi iñömi iñipa, ante adinque mönitö, Awëñë odehye Dabii wodi nempo näni waa quëwengä baï bitö nempo mönitö waa quëwenguinque impa. Iñique, Badogaa, ante yedæ äñömöni æibæ pöni quëwëñani incæ, Badogaa, ancädäniipa.

¹¹ Ante yedæ äñöñanite Itota Eedotadëë pö ti wææninqe Wængongü onco ñænæncöñé yabæcöñé pö guuidinque mäniñömö ongoncoo tömää acantapa. Ayæ, Gwädeçæ pöni ba awædö, ante tömengä emiñänäni dote ganca änani tönö wadæ tao Betänia gogacäimpa.

*Iigowæ ömæcawæ i adinque Itota
püngampa
(Mäateo 21.18-19)*

12 Gote Betänia monte baönæ pöönänäni Itota gæwænte wædinque, 13 Quïnö impa cænguumoo, ante gomö ayongä iigowæ öñabo èmæ incæ incate bocabaimpa, ante gote ayongä ömæcawæ acantapa. Öñopeque i beyæ incadämaï intapa. 14 Ante iigowæ inte apænedinque,

—Iigowæ èñëmi. Incaquïnämäi inte bitö incaquimi cænguinämäi.

Äñongante tömengä nänö né èmïñänämäi edæ èñëe gongænämipa.

*Wængongui onco tæiyæ waëmø
bacæmpa, ante cæcä
(Mäateo 21.12-17; Odoca 19.45-48; Wäo
2.13-22)*

15 Do näni ponguënénö Eedotadëe pönänitapa. Itota iñömö Wængongui onco ñænæncöne yabæcönë po' guiidinque mänïñömö mäincoo mänäni tönö wadäni godonte aencæte ante godongämä pönäni tönö ongönäni adinque tömänäni ïnänite, Oncodo tao goedäni, ante da tadongä tao godänitapa. Ayæ campio ante näni godonente æmpa tönö equemö godoncæte ante né mänäni näni cönöimpaa tönö bæ tacä tömampaa guidömämä tæ go wææntapa. 16 Ayæ wadäni mäincoo mongænte yacönenque gocæte ante cæyönänite Itota, Iincodo mongænte godämäi ledäni, èninque wææ cæcantapa. 17 Ayæ tömänäni ïnänite angantapa.

—Wængongui beyæ iimänö ante yewæmongatimpa. “Tömämæ quëwänäni botö oncönë po' guiidinque botö imote apænegædänimpa,” ante Wængongui angä incæte münitö wénæ wénæ cæmäni beyænque Wængongui onco incæ né awëmö ö ænäni näni womöincönë baï wentamö bapa töö.

18 Ante odömonte apæneyongante, Wængongui quï, ante né godöñäni ñænænämäni tönö né wææ ante odöñäni tönö èñëe gönänitapa. Wadäni öñönänique guiquené, Itota quinante waa pönä apænecä èñëmönii, ante wædäni. Adinque awëñidi wæætë, Itota beyænque püñäni wæcæ wæ, ante pönëniqne Itota ingante guïñente wædinque, Quïnö cæmö wæmaingää, ante wænoncæte ante pönente cægadänimpa. 19 Gåwadecæ bayonte Itotaidi iñömö oncodoo tao godinque godäménque yabæque tao gogadänimpa.

*Iigowæ ömæcawæ do guïñë wæ adänipa
(Mäateo 21.20-22)*

20 Baänæ ate iimö näni pöninö addodö ponte ayönäni iigowæ yæwaguinto aetæwowate tömewæ æi ayawæ edæ dobæ

guingo iware wænimipa, ante adänitapa. 21 Adinque Pegodo, Itota iimö nänö èñi baï impa, ante pönëniqne,

—Awëñi né Odömömi cöwæ ae. Bitö pliintë èñiwæ inte iigowæ edæ dobæ guïñë wæ ataque.

22 Äñongante tömänäni ïnänite Itota wæætë,

—Wængongui ingante wede pönemæwedäni, angantapa. 23 Ii ènanquidi iñömö ongo iñonte waocä, “Änanquidi èñëmi, èninque, Bitö cabænte wo gote gäwapænë guïie,” angä èñëniqne ènanquidi tömë gäwapæno do wo gote guiqui i, ante pöneminitawo. Edæ næwangä ante münitö iminitë apænebopa. Ècämenque incæ edæ æmæ pönënämäi inte, Botö èñi baï do bacæmpa, ante wede pönëniqne äna iñinque tömengä nänö èñiñö baï do æmaingampa. 24 Mänömai beyæ botö münitö iminitë apænebopa. Münitö quiëmë incæ ante Wængongui ingante apænedinque, Tömengä næwangä pönongä æncæboimpa, ante wede pönente apænemini iñinque münitö èñiñö tömänö edæ do æncæminipa.

25 Ayæ edæ, “Münitö, Wiwa cæbo incæte Wængongui öñædëde né quëwënongä inte botö imote pönö fimpo cæcä iñinque botö waa tobaïmopa, ante wæminitawo. Iñæmpa, Wængongui mänömaiñö cæcæcäimpa, ante cædinque münitö tömengä ingante apænecæte ante ongöñinqe tåno piyænë cæte cædäni. Wacä wénæ wénæ cæcä wædömini inte münitö wæætë tömengä ingante pönö fimpo cædäni, ante Itota apænegacäimpa. 26 Wæætë edæ münitö pönö fimpo cædämäi imini iñinque münitö wénæ wénæ cædïnö ante münitö Mæmpo öñædëde né quëwengä lñongä inte tömengä adobai fimpo cædämäi iimaingampa,” ante Itota apænegacäimpa.

*Awëñi imipa, ante cæcänö änaä, ante Itota
ingante äñänipa*

(Mäateo 21.23-27; Odoca 20.1-8)

27 Eedotadëe iñömö addodö pönänitapa. Itota Wængongui onco ñænæncöne yabæcönë go guïite cægöñongä, Wængongui quï, ante né godöñäni ñænænämäni tönö né wææ ante odöñäni tönö né aadäni näni Picæncabo, näni änäni tönö tömengä weca ponte änäniqne. 28 Tömengä ingante,

—Æcänö né angä inte bitö imite angä cæbii, änäniqne. Æcänö bitö imite, Në ämi imipa, pönö äna æninqne bitö né ämi inte baï edæ mänömai cæbii. 29 Ante wæyönänite Itota näëmä äningue,

—Botö münitö èñi baï adodeque ämo èñëniqne münitö wæætë apænemini èñëmoedäni. Apænemini èñënte ate, Botö cædïnö ante æcänö né angä inte pönö äna

æninque cæboi, ante botō wæætē apænebo ënëmäinipā.

³⁰ Wäö wodi ingante æcänö, Äpænë guidongümi, äna ëñeninqe tömengä wæætē guidongäi, ante pönemini. Edæ Wængongü angä ëñente cæcantawoo. Wæætē waodänique änäni ëñente cæcantawoo. Äcänö Wäö ingante änaa, ante apænemini ëñimoedäni. ³¹ Angä ëñente wædinque tömënäni, Äbäö anguii, ante wæætedö wæætē nämâneque tededingue, "Wængongü angä ëñente Wäö guidongan-tapa, ante ämo bai Itota wæætē mönö imonte, 'Quinante Wäö ingante pönënamäi ìnnitipa,' ancædengäimpa. ³² Ante pönente wædinque wæætē, Wængongü beyæ nê apænecä Wäö wodi ìnongäimpa, ante tömënäni pönënamipā. Ante pönëningue awëñéidi wæætē, Waodänique änäni ëñente Wäö guidongantapa," ante mönö ædö cæte anguii. Edæ piñnäi wæcæ wæ. ³³ Ante guïñente wædinque Itota ingante edæ,

—Wa. Ëñenämäi ìmönipā.

Ante wæyönäni Itota wæætē,

—Inique edæ, Äcänö nê angä inte pönö äna æninque botō cæboi, ante münitö änö ante botō adobaï apænedämaï incæboimpa, ante angacäimpa.

12

Në aadäni inguëñenäni incæ wïwa cædäniipa, ante

(Mäateo 21.33-46; Odoca 20.9-19)

¹ Ayæ mäniñedë Itota, Wængongü æbäö cæcää, ante ëñencædäniipa, ante ìmæca quëwënäni näni cæinö ante odömöninqe iñmai apænecantapa. "Waocä yowementacodë müninque wææ da da mao da caadinque, Tömëmoncoo ænte piñä piñä gäwate tömëmæ ontatodë wæ yopænte æññomö, ante ææ wote badongä. Ayæ yowementacodë awëmö guididämaï incædäniipa, ante æi wæññomënaæca gomö aquïññomö mænongä. Ate wabæca gocæ cædinque wadäni ömæ wite nê aadäni ìnäni, Botö yowementacodë incæ ömæ wite aadäni, angantapa. Aayöminite botö, Münitö qui, ante pancamonga pönomo æncæmëniipa, angä Ao äññonäni wadæ gocantapa."

² "Ayæ yowedepo bayonte tömengä ingante nê cæcää ingante apænedinqe, Bitö yowementacodë nê aadäni weca godinque pancamonga ämi æninque botö weca wæætē mämömi æmoe, angä gocantapa. ³ Angä godinque pongä adinque yowementacodë nê aadäni guiquenë nê æncæ pöninqä ingante bæi ongonte tæi tæi päninque ömæpocä da tadönäni gocantapa. ⁴ Adinque nê èacä iññomö wacä ingante tömengä ingante nê cæcää ingante angä gote pongä adinque yowementacodë nê aadäni adobaï

tæi tacadäni wæyongante, Guingo imonte wæcæcäimpa, ante tömengä ingante godö wïwa cædänitapa. ⁵ Ayæ wæætē nê èacä wacä ingante da godongä godinque yowementacodë pongä adinque nê aadäni wæætē tömengä ingante wænönäni wængantapa. Ayæ wæætē nanguïñäni ìnäni da godongä pönäni adinque pancadäniya ìnäni tæi tæi päninque pancadäniya ìnäni wænönäni wænänitapa."

⁶ "Adocanque pönii nê èacä weca ongönongäimpa. Mäningä iññomö nê èacä wengä onguïñængä iñlongante nê èacä tömengä ingante nanguï waadedongäimpa. Inique nê èacä iññomö, 'Tömëmo wengä ingante da godömo goçä adinque tömënäni guïñente wædinque ee abaïññipä,' ante pönëningue tömengä ingante da godongä tömangä pönii gocantapa. ⁷ Gote dicæ pongä adinque tömënäni, 'Tömengä ingampa. Wæmpocä mäincoo iñi edæ iñgä iññomö nê ænguingä ingampa cæmöö. Mönö edæ mao wæññomö wængä ate edæ mönö qui babaimpa.' ⁸ Ånewëningue tömënäni nê èacä wengä ingante edæ bæi ongonte wænöninqe tömengä baö iñi yowementacodë wææ cæte yabæque edæ, Ömæ, ante wido cædänitapa. Mäninque apænebopa."

⁹ Ante tededingue Itota apænegacäimpa. Ayæ mänii nê änäni ìnäni wæætē iñmai angantapa. "Inique yowementacodë nê aauquenäni ìnäni nê èacä æbäö cæquingää, ante pönemini. Tömengä edæ, Ömæ, ante do pöninqe nê aauquenäni ìnäni godö wæññoninqe wadäni ìnäni yowementacodë godongä æninque aacædänimpa."

¹⁰ Änique Itota, "Münitö guiquenë dodäni näni yewæmongainta adämäi inte botö ìmote ämînitawo. Edæ iññomö ante Wængongü angä ëñente yewæmongadänimpa.

Dica ænte adinque, Wénæ wénæ inca, ante nê mæññonäni näni wido cædinca incæ gomonga waëmonca inca iñique tåno näni ñöñöñinca bæbængapa do bacapa.

¹¹ Wængongü Awëñë incæ mänömaï cæcää adinque

mönö waocabo guïñente wædinque waa amompa,"

Ante yewæmonte i abaïññipä."

¹² Mänömaï apænecä ëñente wædinque awëñéidi wæætē, Iñæmpa nê aauquenäni näni cæinö ante odömunte apænedinqe Itota mönö iñmonte piñte angä awædö, ante pönëningue tömengä ingante bæi ongocæ cædänitapa. Incæte, Wadäni piñnäi wæcæ wæ, ante wædinque ee adinque bæi ongönämaï inte tömënäni edæ wadæ gogadänimpa.

Taeiyæ Awëñë nänö äintamö ante tededänipa

(Mäateo 22.15-22; Odoce 20.20-26)

¹³ Mänii awëñëdi incæ ayæ ate Paditeoidi pancadâniya tönö Edodeidi pancadâniya ïnäni da godöninque, Minitö gote Itota ingante äñomini wabänö tömengä nänö panie wæquinque adodeque wapiticæ bai tebedaingampa. ¹⁴ Änäni ëñëni que Itota weca wadæ pöninque,

—Awëñë né Odömomi ëñëmi. Bitö nö pönente cæbi ïmipa, ante do ëñëmónipa. Ayæ bitö ayomi mònito tómâmóni òñomónique bai ïmöni adinqe bitö iñomö, Waodäni æbänö anguñänii, ante ayæ, Æbänö cæquüñänii, ante wædämäi imi inte Wængongui taadö ante bitö guïñenämäi inte nö odömonte apænebipa. ïnique apænebii ëñëmónie. Odömäno gobiedöno beyæ ante tæiyæ awëñë Tetædo tiguitamö nänö änitamö ante æbänö wææ yewæmonte i, ante ëñencæte wæmónipa.

¹⁵ Godonte edæ waa cæte intawo. Wæætë wëñæ wëñæ cæte intawo. Ante äñonänite Itota iñomö, Waa cæte bai tedewënänipa, ante do ëñente wædingä inte tömëñäni ïnäni,

—Botö imotedö ante cædinque, Æbänö cæmø ate oda cæquingäa, ante quinante cæminii. Deenadio tiguitamö ænte pöminí aboedäni.

¹⁶ Angä ëñente ænte pönani adinqe,

—Æcänö awinca bai yewæmonte badonte i. Æcänö èmowo ante yewæmonte i.

Ante äñongante,

—Awëñë Tetædo awinca bai yewæmonte badonte impa. Adocä èmowo ante yewæmonte ongö amónipa.

¹⁷ Ante apænedäni ëñëni que Itota tömëñäni ïnäni,

—Awëñë Tetædo qui i ïnique edæ Tetædo ingante godongæimpæ. Wæætë Awëñë Wængongui qui i ïnique Wængongui ingante godongui i apa änewemini.

Angä ëñëni que tömëñäni, Æ, nö pöni ante apænecampa, ante tömengä ingante waa adinqe guïñente wægadänipa.

Ædö cæte ñäni ömæmonguü, ante wædänipa

(Mäateo 22.23-33; Odoce 20.27-40)

¹⁸ Ayæ Tadoteoidi né, Waocä wæningue ñäni ömæmónämaï æmæwo wængampa, ante né änewëñäni inte Itota weca pöninque, Mönï äñö ante ämi ëñëmämónipa, äñinque,

¹⁹ —Awëñë né Odömomi ëñëmi. Möitee wodi mònö beyæ ante wææ yewæmóninque ïmäi ante yewæmongacæimpæ. Waocä mòninqe wëñæ tapæidämäi inte wængä ate tömengä tönïñacä wæætë owæmpoingä ingante mòninqe wëñæ tapæidinqe,

Botö töniñacä wodi wengä ingampa, ante pæpogacæcäimpæ, ante yewæmongacæimpæ.

²⁰ ïnique wadäni ïmäi cædänitapa, ante apænemóni ëñée. Edæ òñompo æmæmpo que go mengä näni caipæ iñönänite bamoncadengä mòninqe wëñæ tapæidämäi manguiwëningue edæ nänë wængä. ²¹ Wængä ïnique wææ ayæmengä adocä ingante mòninqe wëñæ tapæidämäi nänë wængä. Ayæ wææ wæcä adobaï wëñæ tapæidämäi nänë. ²² Ayæ wææ wëñæ tapæidämäi nänë, ayæ wææ wëñæ tapæidämäi nänë, ayæ wææ ayæmengä pöni adocä ingante mòninqe wëñæ tapæidämäi nänë wængantapa. Onquiyængä guiquené ancaa owæmpote wædingue tömangä pöni nänë wængantapa. ²³ ïnique, Mönö ñäni ömæmonguünæ, ante muni äñæ iñonte mäningä owæmpoingä iñomö æcänö nänöögængä baquingäa. Edæ tömengä ingante iñomö edæ tömänäni manguiwengadänipa.”

²⁴ Äñonänite Itota wæætë,

—Minitö iñæmpa. Wængongui angä ëñente näni yewæmointa adämäi inte bai ämini awædö. Wængongui adocanque tæi piñængä inte edæ tömäa cæcampæ, ante pönänämaï inte edæ oda cæte ämini awædö. ²⁵ Edæ Wængongui anquedoidi öönadë cöwë owodäni bai iñonäni inte waodäni ñäni ömæmóninque godö ñänöñämäi mònämäi inguñänidö anguñené. ²⁶ Wæætë do wængänäni näni ñäni ömæmonguünæ ante Möitee wodi ocänequya ante yewæmóninque adotaa æbänö yewæmongacæi, ante mìnítö adämäi inte ämini awædö. Edæ Möitee wodi ingante Wængongui ïmäi angacæimpæ. “Botö iñomö Abadäö Wængonguümo ingaimo inte ayæ Itæca Wængonguümo ingaimo inte botö Aacobo Wængonguümo adobo ìmo anguñené.”

²⁷ Ante né gaingä inte edæ æmæwo wænänäni tömëñäni Wængongui ædö cæte inguingäa. Wæætë edæ mïi quëwëñäni que tömëñäni Wængongui iñongä ingampa, pönenguën quëwëñäni. Né wænte godinäni incæ ayæ mïnnäni quëwëñäni ïnäni. Minitö edæ wadö ante tededimini inte edæ oda cæte wapiticæ änewemini, angacæimpæ.

Wængongui nänö wææ angaïne mënea tæineda pöni ëñepa

(Mäateo 22.34-40)

²⁸ Mänomäi äñonänite nö apænecæ ëñente wædinque adocanque né wææ ante odömongä iñomö Itota weca pöninque,

—Wængongui, ïmäi cædänini, ante nänö wææ angaïnecoo ante pönëni que ædedö tæine pöni iñonte mònö nanguï ëñente waa cæquü.

²⁹ Äñongante Itota iñomö,

—Iimaine ante nänö wææ angaine iñomö edæ tæine pöni ëne iñonte mönö nanguï ëñente cædinque waa cæcæimpa, angantapa. “Idægoidi, ämo ëñeedäni. Wængonguï mönö Awëñë iñomö, tömengä adocanque inongä inte edæ nawi Awëñë inongä ingampa.”³⁰ Mänömaï Awëñë Wængonguï ingampa, ante adinque bitö mümö entawente tömengä ingante waadetinqe öñowoca ëwocabi inte ædæmö waadete pönencæbiimpa. Ayæ edæ bitö ocai encabi inte nö pönéninqe bitö baö tæi pññente ëñabi inte edæ godö waadete cædinque tömengä ingante waa waadete pönée,” ante nänö yewæmongaine tæine iñonte mönö nanguï ëñente waa cæcæimpa.³¹ Ayæ Wade nänö angaine adobai tæine iñonte mönö ëñente waa cæcæimpa. “Nämä bitö waadete waa cædö bai adobai pönéninqe bitö wadäni iñanite adobai waa waadete cæe.” Mäninque. Iimai cæedäni, ante Wængonguï nänö wææ angainö ante tæineda bai Wade edæ dæ ampa.

³² Ante apænecä ëñeninqe nö wææ odömongä iñomö,

—Awëñë nö Odömömi näwangä edæ ante apænebi ëñemopa. Wacä wængonguï dæ åñlongante adocanque mönö Wængonguï inongä ingampa, ante nö ämpa.³³ Iñinque tömengä ingante mímöno entawente waadetinqe mönö ocai encamö inte nö pönéninqe mönö baö tæi pññämö inte godö Wængonguï ingante waadete cædinque nämä mönö pönëö baï wadäni iñanite adobai waadete godö waa cæmö adinque Wængonguï waa acampa. Näwangä impa. Baö bataa iya tante godömö incæ, Wængonguï quï, ante mönö ancaa godömö incæ Wængonguï ayongä wædeñeqe waa cæte impa. Wæætë mänöö bitö änöö baï cæmö adinque Wængonguï godömenque waa acampa.

³⁴ Ante nö wææ odömongä nö ëñente apænecä wædinque Itota edæ,

—Bitö Wængonguï Awëñë Odeye nempo obo pöni ongomö inte guibaïmipa, ante awædö.

Angä ëñeninqe tömänäni, Mönö æbänö godömenque anguii, ante guifñenete wædinque pæ wëñegadänipa.

Codito œcänö Pæingä inongä ingää, ante (Määteo 22.41-46; Odoca 20.41-44)

³⁵ Pæ wëñedäni adinque Itota ayæ Wængonguï oncö ñænæncö yabæcönë ongominqe odömonte apænecantapa.

—Dädäni näni wææ yewæmongainö ante nö odömänäni iñomö mönö Codito ingantedö ante apænedinqe, Awëñë Dabii wodi pæingä inongä ingampa, ante quïnante änänii, ante pönëmini.³⁶ Iñæmpa Dabii wodi

incæ Wængonguï Tæiyæ Waëmö Öñowoca töñ apænedinqe,

“Botö Awëñë ingante apænedinqe Awëñë Wængonguï incæ iimai ante apænegacäimpa.

Bitö botö tömämä iñö tæ contate ongöñömi, Bitö imite nö pññäni iñanite bæ tabo ate, bitö öñowa gäanë ongöñani iñanite pñä gäwacæbiimpa.”

Ante Awëñë Dabii wodi incæ yewæmongacäimpa.

³⁷ Codito inongä ingampa, ante awëñë Dabii wodi nänö nö angaingä inongä inte edæ adocä Codito iñomö ædö cæte næämä Awëñë Dabii wodi pæingä inguingää, ante pönengüenë änewëminii. Mänömaïnö ante Itota odömonte apænecä ëñeninqe tæiyænäni godongämä ongöñani waa éñengadänipa.

Nëwææ odömöñani iñanite Itota püngampa (Määteo 23.1-36; Odoca 11.37-54, 20.45-47)

³⁸ Itota godömenque iimai ante odömonte apænegacäimpa. “Cædämai, ante wææ ante näni yewæmongainta nö ate odömöñani iñanite münitö gomö aedäni. Tömänäni iñomö doyænc oo waëmoncoo wëñate mongænte todänipa. Waodäni näni godonte æiñomö cægöñöñanite wadäni pö bee téninqe tömänäni iñanite, Në odömömi, bitö imite waa amöniipä, ante apænedäni ëñeninqe edæ nö odömöñani iñomö nanguï todänipa.

³⁹ Ayæ tömänäni odömöincöne go guidinqe tömänäni nämanque ante pönéninqe waëmompa pöni tæ contate todänipa. Ayæ ææmä becæ godinque tömänäni, Botö tåno bete tocæboimpa, ante waëmompa pöni tæ contate bete todänipa.⁴⁰ Ayæ owæmpoinäni oncö yo mongænte bai cædinque ö æwënäni inte nö wææ odömöñani iñomö, Botö imote waa acædänipa, ante cædinque Wængonguï ingante nöingä apænete bai cædinque babæ cædinque wantæpiyæ tededänipa. Tömänäni godömenque näni nanguï pöni pante wæquinque mänömaï nämä beyænque ante cædänipa, ante adinque münitö iñomö ee gomö aedäni,” ante Itota wææ angacäimpa.

Owæmpoingä incæ, Wængonguï quï, ante godongampa (Odoca 21.1-4)

⁴¹ Mänïñedë Wængonguï oncö yabæcönë iñomö, Wængonguï quï, ante näni wëñoncadëda da wëñonänimpa. Mänincöne pö guidinqe tömänäni näni da wëñoncade gäanë tæ contatinque Itota a ongöñongä nanguï iñanii adoyömö pöninqe daga daga wëñäni acantapa. Pancadâniya nanguï èädäni inte nanguï pöni da wëñäni acantapa.

⁴² Ayæ a ongöñongä owæmpoingä ömæpcä inte öñontamonque incæ mentamonga ænte mämö daga wengantapa.⁴³ Adinque Itota

tömengä nänö nē emiññænäni ïnänite aa pecä pönäni ate,

—Näwangä ante apænebo ëñëdäni. Wadäni tömänäni wædænque pöni godonte baï wii eyepæ daga wéñónäni ïngä owæmpoingä iñomö ömæpocä inte wædongä incæte godömenque nanguï godonte baï godongä abopa.⁴⁴ Edæ mänihäni guiquenä nanguï éadäni iñönäni inte, Quéwenguinta impa, ante cō cædinque tömänäni näni wii æñentaque ayæ ongointaque godönäniipa. ïngä ömæpocä ingä guiquenä tömengä nänö quéwenguinta incæ, Wængongui qui bacæimpä, ante tömanta edæ daga wengampa, ante Itota apænegacäimpä.

13

Wængongui oncö ñænæncö bæ tate bacæimpä, ante

(Mäadoco 24.1-2; Odoca 21.5-6)

¹ Mänii Wængongui oncö ñænæncö yabæcönë ongonte iñque apænete tao goyongä tömengä nänö nē emiññængä adocanque Itota ingante,

—Awënë nē Odömömi ëñëmi, angan-tapa. Dicacoo wainca wænöménæca wænöménæca näni mænongaincacoo waincö ongö cöwå ae.

² Äñongante edæ,

—Bitö guiquenä, ñænængade näni mænongaincö ongö abi. Mänincoo müni acoo incæ tömanca bæ tadäni wæænca adinque pangüimæ pangüimæ godinque dica adocaque pöni incæ wænöménæca ongönämäi ingæimpä, ante Itota apænegacäimpä.

Oo iñque bacæimpä, ante æbänö ate ñenquii, ante

(Mäadoco 24.3-28; Odoca 21.7-24, 17.22-24)

³ Mänii taodinque Odibowænquidi go ædinque tömänäni Wængongui oncö ñænæncö gomö näni ayömö tæ contay-ongä Pegodo tönö Tantiago, Wää tönö Äntade mänimpodäni Itota ingante awëmö änänitapa.⁴ Mänii bitö änïnö ante ayeđenö iñque baquii, ante ñençæte ante wæmönipa. Ayæ, iñmai cæbo ate münitö, Oo pöni impa, ante ñençæminimpa, ante Wængongui æbänö mä cæquingää, ante apænebi ëñemäimönipa.

⁵ Ante wæyonänite Itota, “Wapiticæ odömöñöñäni münitö wæætë, Mönö oda cædämäi ingæimpä, ante nämä wææ aquenë quéwemini. Edæ iñmai baquii i ataqueedäni.⁶ Edæ wadäni nanguï ïnäni babæ tedete pöningue botö emöwo ante, ‘Botö mänimodö iñomö iñopa,’ ante apænedinque wapiticæ edæ mäodäni godinque nanguï ïnäni tömänäni müññæ

oda cæte wapiticæ gocædänimpa,” ante apænecantapa.

⁷ Ayæ, “Wabæca awënë tönö pö bee téninque wæætedö wæætë cædapa, ante tededäni ñençæminimpa. Ayæ wayömö näni guëadö guëa cæte wænönö ante tededäni incæte edæ guiflente wædämäi iedäni. Edæ mäninö botö änïnö baï cöwë bacæimpä. Ba incæte mönö inguipoga quëwëno iñomö mänifledë wii æmæwo iñque bacæimpä.⁸ Adobæca quëwënäni iñönänite wabæca quëwënäni ponte bee téninque guëadö guëa cæquünäni ïnänipa. Adobæca awënë odehye nempo quëwëñöñänite wabæca awënë odehye totandoidi mämö bee téninque guëadö guëa cæte wænonite wængünnäni ïnänipa. Ayæ wayömö wayömö goinque pö wæcædänimpa. Ayæ waodäni näni cæinente wænguinque cængü incæ tömää capo wængæimpä. Mänii wéñña mä nantate baï wæwente bamini incæte müni godömenque wæwenguinque ingæimpä.”

⁹ Ante apænedinque Itota godömenque, “Tömëmini nämä incæ wææ aaedäni. Edæ münitö iñmînité bæi ongöinque edæ nē apænte änäni weca mäo pædæ godönäni æncædänimpa. Ayæ godömenque tömänäni odömöincönë mäo gönönäni gongæñömïni münitö iñmînité tæi tæi pancædänimpa. Ayæ botö beyænque pancabaa awënëidi gobedönadodoidi weca ayæ tömämæ awënëidi odehyeidi weca mäo gönönäni gongæñinque münitö botö beyæ apænecæminimpa.¹⁰ Edæ iñque bayedë botö änëdë ayæ badämäi iñonte, Botö æmo beyænque quëwencæminimpa, ante waa pöni botö apænedö ante tömämæ quëwënäni doyedë ëñençædänimpa.¹¹ Iñque mänifledë münitö iñmînité näni bæi ongonte ænte goyedë, Në apænte änäni weca ongöinque æbänö ante apænequimoo, ante wædämäi iedäni. Edæ, Æbänö waa apænequii, ante Wængongui Tæiyæ Waëmö Öñowoca apænecä ëñente ate apænecæminimpa. Wii nämä pöneninque wæætë Wængongui nänö apænedö ëñeninque apænecæminimpa.”

¹² “Mänifledë edæ näna caya iññonate adocanque nämä püñinque, Wænoncæ, änique tömengä tönñlacä ingante da godongä gocæcäimpä. Näna wencaya iññonate mæmpocä iñomö nämä püñinque, Wænoncæ, änique tömengä wengä ingante da godongä gocæcäimpä. Ayæ wéññänäni incæ wæmpoda inate nämä püñinque mäo apænedäni ëñeninque wadäni tömänäni wæmpoda inate mämö wænönäni wæncædämäimpä.¹³ Ayæ, Coditoldi iñmipæðæ, ante tömänäni botö emöwo beyænque münitö iñmînité nanguï püñcædänimpa. Püñäni wæwemini incæte æcäno iñmæca iñque baganca wæntädämäi inte botö emöwo

beyæ pünte badämaï ïnaa botö tömengä ingante æmo beyænque quëwencæcäimpa,” ante Itota apænegcantapa.

¹⁴ Ayæ, “Wadäni pö ñömæï baï öö wadö nänï wo ëwengümämo incæ tæiyæ waëmö ñöömö ænte mämö cō cæcædänimpa, ante doyedë yewæmonganatimpa. Docä nänö yewæmonganaita adinqe né adingä ñöömö tömengä do ëñëmaingampa. ïlinçayæ ate cō cædäni ongö adinqe edæ mänifñedë Oode-abæ quëwemäni ñöömö änanquidi do wodii wînonte æibæwedäni. ¹⁵ Ayæ oncömanca ongömini ïnique mäincoo æncæte ante oncöne wæi guildämaï inte oncömancaque oncömancaque wodii wînömäewedäni. ¹⁶ Ayæ né gónea cæmäni ïnique yacoo æncæte ante oncöne ocæ emänämäi inte godömenque wodii wînömäewedäni. ¹⁷ Mänionæ ïnique bayedë yædëmadä ïnäni tönö goömæ né gänönäni tönö tömänäni nänï wæquimämo baquïnö angüenë. ¹⁸ Ayæ mînitö mîni wodii wînongüönæ ante pöñenique edæ Wængongüi ingante, WII edæ cöönädепo bacæimpæ, ante apæneedäni. ¹⁹ Edæ mänifñedë waodäni nanguï nänï wæwemämo nänï angä baquïnö angüenë. Edæ Wængongüi nänö badongañedë mänömaï nänï wæwemämo baï dæ ãñonte ayæ godömenque ñöwo ganca dæ änompa. Ayæ godömenque ïnique baganca mänömaï nänï wæwengümämo baï dæ anguïnö angüenë.”

²⁰ “Edæ wantæpiyæ nänï wæwengüi impa, ante adinqe Wængongüi, Mänimpöönæque edæ wæwencædänimpa, ante pöñenique ante änämäi ingä baï quingänö quëwengüenë dæ ancædöñänimpa. Incæte Wængongüi, Mänimpodäni ïnänite apænte æmo beyænque né quëwengüenäni ïnänipa, ante nänö apænte ængänäni ïnänite waadete pöñenique dobæ, Mänimpöönæque wæwencædänimpa, ante cædinque pöñomenque angacäimpa,” ante Itota apænegcäimpa.

²¹ Ayæ, ïnique bayonte æbänö inguii, apænedinqe Itota godömenque ïimaï ante apænegcantapa. “Mänifñedë wadäni mînitö imînité, ‘ñöömö mönö Codito ponte ongongä tamëñedäni,’ ante ayæ, ‘Wayomö a ongongä atamönipa,’ ante tededäni ëñenique edæ mînitö ñöömö ëñenämäi ìmäewedäni. ²² Wadäni mänifñedë ponte a ongöningue nämä incæ ante, Tömëmo Codito ñöomo imopa, ante babæ ante tedequinäni. Ayæ, Wængongüi beyæ né apænebo ñöomo imopa, ante né babæ ante tedequinäni. Tömënäni, Wængongüi nänö apænte ængänäni incæ æmæwo oda cædinque wapiticæ gocaeänimpa, ante cædinque bamöñengæ baï cædinque öönädë cæi baï cædinque nö odömonte baï cæquïnäni ïnänipa. Incæte Wængongüi né apænte ængängä inte edæ ee aquingä diyæ

æmæwo oda cædinque wapiticæ goquïnäni. ²³ Edæ ïnique badämaï ñöñonte botö ñöwo do apænebo ëñente cæedäni. Oda cædämaï incæboimpa, ante nämä wææ aabæwedäni,” ante Itota angacäimpa.

Waobo ëñagaïmo inte botö ïmaï ponte cæcæboimpa, ante

(Mäateo 24.29-35, 42, 44; Odoca 21.25-36)

²⁴ Äninque Itota ayæ godömenque apænedinqe, “Mänïi nänï wæwemämo nänï angä ïnique go ate nænque ñöñontobæ wémö badinqe apäicä apäidämaï ingæimpa.

²⁵ Nëmoncoo öönädë ñö wææ tæ wææninqe waa tæ waa tæ wæængæimpa. Öönädë tæi ongongaincoo incæ wancæ wancæ cæte baï wapiticæ goquïnö angüenë.

²⁶ Mänifñedë edæ botö Waobo né ëñagaïmo inte bogüimancodë pöñinque tæi pöni piñämo ïnique edæ ñäo apäite baï wæmö èmonte wææmo acædänimpa. ²⁷ Mänömaï pöñinque botö anquedoidi ïnänite ämo godinque tömënäni æmænö betamonca æmænö betamonca bogüimä nänï pö goïnö godinque inguipoga tömäne godinque öönæ tömäne godinque Wængongüi nänö apænte ængainäni ïnänite ãñete poncædänimpa.”

²⁸ Ante Itota godömenque apænedinqe, “ligowæ æbänö iわ, ante odömonte apænebo ëñeninqe pöñeedäni, angantapa. Tömewæ müwæ badinqe iigowæ wayabo tänä nä boca adinqe mînitö. Öñabo nänö bocaïnepo inte nænque näwantedæ baquinque bocapa, ante pöñenique edæ do ëñenimipa. ²⁹ Ayæ adobaï mäninö botö apænedö baï edæ do ba adinqe mînitö, Waocä né ëñagaingä do odemö pöni ongöningue inguipoga oo poncæcäimpa, ante ëñencämënimipa. ³⁰ Nåwängä ämop. Nöwomini ayæ mümimi quëwénique wænte godämaï ñöñimi mäninö botö apænedinö baï tömänö edæ do ïnique baquïnö angüenë.

³¹ Edæ öönädë ongöñömö inguipoga tönö wo ëwente baï dæ ba incæte botö angaïnöngue quiguïnë da badämäi inte edæ cöwë tæi ongongæimpa,” angacäimpa.

³² Ayæ, “Mänionæ æyedënö i, ante, Mäninepo ædepodö i, ante ëñencæte ante mîni wædinö ante æcämenque incæ ëñenämäi ingampa. Tömänäni ëñenämäi ñöñoni edæ Wængongüi anquedoidi incæ ëñenämäi ïnänipa. Wæmpocä Wëmo incæ ëñenämäi ñöñote Wæmpocä ñöömö tömengä adocanque incæ edæ né ëñengä ingampa,” angantapa.

³³ Äninque ayæ godömenque apænedinqe Itota tömënäni ïnänite ïmaï angantapa. “ïnique, Aeyedënö baquï, ante ëñenämäi imîni inte edæ mönämäi mümimi wänö cöñinque edæ Wængongüi ingante apæneedäni. ³⁴ Botö ponguinö ñöñömö

waočä ēacä nänö cæi baï impa. Šingä waočä iñömö wabæca gocæ cædinque, Botö ìmote né cædäni né änäni badinque botö oncö waa aacædänimpä, ante adocanque ingante, Mäninganca cæe, wacä ingante edæ, Mäninganca cæe, wacä ingante, Mäninganca cæe, ante odömöninque odemö wææ a congä ingante, Cówæ ae, änique wadæ gocä. ³⁵ Iñinque botö né ēacä baï iñömote münitö, Mönitö Awënenä ayeđenö ponguingä, ante ēñenämä imini inte gäwadecä ayaönänëna tawadiya peyedé nää ba, ayeđemë poncæcäimpa, ante wadö conguënë cæminii. ³⁶ Edæ, Wïi mö nömöni ponguingä ingänö anguënë, ante cædinque müminii quëwëmälinipa. ³⁷ Minitö iminite botö äno ante tömänäni iñänite adobaï, Wänö conguënë quëwëmälinii,” ante Itota angacäimpa.

14

*Itota ingante bæi ongonte øengæimpa, ante cædänipa
(Mäateo 26.1-5; Odoca 22.1-2; Wäö 11.45-53)*

¹ Mëönaa go ate wodo pænta gogaiönæ baï Patowæ ææmæ baquimpa, ante pönéninque oodeoidi ñöwo. Päö yedæ æmpoquï ömämö i mönö cængüönæ inguimpa, ante cædönänimpä. Mäniñedë, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni töön né wææ ante odömänäni iñömö, Mönö awëmö cæte Itota ingante bæi ongonte ænte mao wænongæimpa, ante cædönänimpä. ² Oo pöni impa, ante wændinque awëneidi,

—Iñæmpa ææmæntedæ ifronte wænömö baï tömänäni ængü bate Yæ yæ ante pünte cæcædönänimpä, ante adinque mönö ædö cæte mäniñedë cæquï, ante wægadänimpä.

*Itotaocaboga onquiyængä oguï wapæ gao cæcacampa
(Mäateo 26.6-13; Wäö 12.1-8)*

³ Itota iñömö Betänia godinque né baad-ingä Timönö oncöne go guite èñacantapa. Gui èñate cæncöñongä onquiyængä adoyömö pö guicantapa. Tömengä oguï wapæ nåwå näadodopæ nani änömæ nänö nanguï godonte ænämæ dica adabatodo waincadède pe ñiñente mäningä inte ñöwo ænte mämö Itota weca pongantapa. Pöninque tömengä mäincade wencade ao mænodinque Itotaocaboga edæ gao cæcacantapa. ⁴ Adinque godongämæ ongänäni pancadäniya ængü badinque nani caboque dedinque,

—Iñæmpa oguï wapæ incæ önonque guenente baï cæcampæ töö. ⁵ Edæ waočä adoque wadepo cæte beyæ paga ænique todetiento deëñadiota nani æninta yæ godömenue æninta beyæ godonte

ænguënämæ ìmæmpa. Godonte ænte baï ömæpodäni iñänite wæætë godonguënë apa.

Ante nämäneque tededingue onquiyængä ingante nanguï piinte änänitapa.

⁶ Itota wæætë,

—Quïmæ püwëmïni. Šingä onquiyængä iñömö botö ìmote waa pöni cæcä apa quëwëmïni. Ee aquenë quëwëmïni. ⁷ Edæ ömæpodäni mïni änänäni münitö weca cówæ quëwënäni adinque münitö ayeđemë tömänäni beyæ waa cænämëni inte edæ do waa cæbałmïnipa. Botö guiquenë münitö weca wïi wantæpiyæ ongoncæboimpa.

⁸ Adinque mäniñmæ oguï wapæ botonga gadongadinqe tömengä edæ botö baô daga wenguinquie eyepæ ifronte öni paacantapa. Iñinque tömengä nänö cæganza ante do cæcä apa änewëmïni. ⁹ Minitö iminite näwangä ante apænebopa. Tömämæ ayeđomö wadäni nani èñente toquinque botö ìmotedö ante apænedäni èñenänii mäningä onquiyængä nänö cædinö ante adobaï tededäni èñente pönencædänimpä, ante Itota apænegacäimpa.

*Itota ingante odömunte godoncæte ante Codaa cæcampæ
(Mäateo 26.14-16; Odoca 22.3-6)*

¹⁰ Ayæ mäniñedë nani, Dote, äincabo iñönäni adocanque Codaa Icadiote nani änongä iñömö, Itota ayeđomö ongongä, ante odömunte pædæ pönömo æncæmïnimpä, ante cædinque, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni weca wadæ godantapa. ¹¹ Godinque tömengä, iñmai cæcæboimpa, ante apæneçæte èñeninque awëneidi nanguï todinque Ao änique, Cæbi ate tiguitamö pönömöni æncæbiimpa, änäni. Èñeninque Codaa Ao änique, Äbänö cæte godö odömömo ænguñänii, ante cówæ adinque ancaa cægacäimpa.

*Awënenä Itota pao töön owæta pönongä cænte bedänipa
(Mäateo 26.17-29; Odoca 22.7-23; Wäö 13.21-30; 1 Coodintoidi 11.23-26)*

¹² Oodeoidi päö yedæ æmpoquï ömämö i nani cængüönæ tæcæ ba ate tömänäni, Wodo pænta gogaiönæ baï Patowa mönö cængüönæ impa, ante pönente cædinque, Wængongui qui impa, ante codotedo mänöñöne edæ cówæ wænöñänimpä. Iñinque mänöñöne linqe ba adinque tömengä nänö né èmienäni Itota ingante änique,

—Ädöñö ämi gote mönitö Patowa ææmæ ante cæmöni ate bitö bete cænguñii.

¹³ Änäni èñeninque Itota tömengä nänö né èmienäna mënaa ìnate da godoninque,

—Mäniñ nanguï nani quëwëñömö gote taadö goyöminate onguïñængä incæ cadabodë æpæ iyænte næænte pö bee tengä adinque minatö tömengä miñæ tee empote

goeda. ¹⁴ Tömengä æcönénö guicä adinque mänii onçö nē ēacä ingante äninque münatö, "Mönö Awënë nē Odömongä inte iimai angampa. Bitö onçönë guicönë æcönénö ante, Bitö onçö, ante ämi guiidinque botö nē ēmienänäni töñ botö Patowa æämä bete cænguümöni, angampa." ¹⁵ Ante äñominate tömengä æmengapaga mæi odömönique ñænæncö awæmpa nänö do cönöincö odömongä adinque münatö mänincöne mönö beyæ tömää eyepæ cæcæminaimpa.

¹⁶ Angä éñente tao godinque näni quëwénöö ponte ayöna, Itota nänö äñö baï tömää do cæte ongomba, ante adinque tömëna Patowa æämä ante cædatapa.

¹⁷ Gwädecæ bayonte dote inäni nänö cabö Itota müñä godongämä pönänitapa. ¹⁸ Ponte tæ contate cæncöñönäni Itota,

—Näwangä ante apænebo éñeedäni. Mini cabö incæ adocanque botö töñ ñöwo godongämä cæncongä incæ, Añcaedänimpä, ante botö imote odömonte pædæ godongungä ingampa.

¹⁹ Ante apænecä éñenique, Wæñinente awædö, ante pönénique tömengä ingante adocanque adocanque äninque tömänäni adoyöömä,

—Botö imotedö ante dicæ apænebitawogaa.

²⁰ Äñtonäni Itota wæætë,

—Önomo tipæmpoga go méminala iñöminä adocanque botö töñ guëa dotacä mäi cæte cængä incæ tömengä nê cæquingä ingampa. ²¹ Edæ dodäni Wængongü beyæ ante nänö yewæmongai baï cædinque botö Waobo éñagaimo inte cöwë wænte goquénëmo imodö anguënë. Incæte botö imote nê odömonte godöñongä guiquené tömengä nänö wæquinque cæquingä ingampa. Mänengä wii éñate baï waa toquénengä incædöngämpa. ²² Ayæ tæcæ cæncöñönäni Itota pão baï ongonte äninque Wængongü ingante waa ate apænedinque pão pâ äninque tömänäni inäni pædæ godö pædæ godö cæcantapa.

—Botö baö baï impa, ante pæde pönömo äninque münitö Ao ante cædäni.

²³ Äninque ayæ bequimäe owætaca bæi ongonte äninque Wængongü ingante waa ate apænedinque pædæ godöñinque nénempocä äninque tömänäni bedänitapa. ²⁴ Beyónäni tömänäni inäni apænedinque,

—Botö wepæ iimäe baï impa. Wængongü do apænedinque, Botö pönö cæbo ate münitö Ao ämi inique mönö godongämä waa cæte quëwengæimpä, angacäimpä. Nöwo adobai müñe äninque apænebopa. Botö wepæ ante Ao ante äminali inte mönö godongämä waa cæte quëwengæimpä. Edæ nanguü inäni beyæ gowequimäe impa. ²⁵ Botö iñömö Awënë Odeye badinque ocæ emænte pöninque müñämä botö beganca

mänimäe yowepæ ñöwo æmæwo bebo tamænedäni, ante Itota apænegacäimpä.

Pegodo incæ, Dicæ abogaa, apænequingä ingampa, ante

(Mäateo 26.30-35; Odoca 22.31-34; Wäö 13.36-38)

²⁶ Ayæ Wængongü ingante ämotamini ante tao godinque Odibowænquidi godänitapa. ²⁷ Goyönäni Itota iimai ante apænecantapa.

—Dodäni Wængongü beyæ yewæmönique, "Në aadingä ingante tacabo dæ wængä ate cæningäidi obegaidi wæætë panguümäe goquimpa," ante näni yewæmonte angaïmö baï cædinque botö dæ ämo beyæ guingo imonte wædinque tömäni edæ næwæ goquimini iñimpä, ante awædö. ²⁸ Panguümäe gomini incæte botö edæ fäni ömæmonte Gadideabæ tæno gote a ongöñömo münitö ayæ pöedäni.

²⁹ Angä éñente wædinque Pegodo guiquené,

—Iñæmpa dæ ämi beyæ tömänäni guingo imonte badinque panguümäe godäni incæte edæ botö guiquené cöwë panguümäe godämaï incæboimpä.

³⁰ Äñlongante,

—Bitö imite næwangä ante apænebo éñee. Nöwoonæ woyowotæ incæ tawadiya mempoga pedämai iñonte bitö iñömö botö imotedö ante wadö ante apænedinque, Dicæ abogaa, ante mempoga go adopoque anguumi iñimpä.

³¹ Angä éñente wædinque Pegodo wæætë,

—Iñæmpa botö bitö töñ wæmo incæte mäninö ante cöwë äñamaä incæboimpä.

Ante nanguü äñlongä tömänäni adodö ante apænegadänimpä.

Guetémäni iñömö Itota Wængongü ingante apænecampä

(Mäateo 26.36-46; Odoca 22.39-46)

³² Mänii godinque yabæ incæ Guetémäni nänö äñömö pöninque tömengä müñä nê godäni inäni Itota,

—Tæ contate ongöñömiñi botö godömenque gote Wængongü ingante apænepte pömoedäni.

³³ Äninque Pegodo Tantiago Wäö mänimpodäniqne inäni aente mäocä goyonäni Itota iñömö nanguü wæwente badinque guüñente wæcantapa. ³⁴ Ayæ tömänäni inäni,

—Botö wæwämäo entawëniqne pæmænte wæte wængü wædö. Münitö guiquené tæ contadinque éamonca wänö coedäni.

³⁵ Äninque wædæ pö gote ædæ wæænte guidömämä ñongæninqe Wængongü ingante, Bitö Ao ämi botö caate wæquintedæ wii ba ate waa tobaimopa. ³⁶ Äninque,

“Mæmpo, botö Wæmpo ēñëmi. Bitö tæi piñämi ñömi ìmpa. Bitö ti nä wængüümæ baï ö ænte baï cædinque botö imote edæ, Wænämäi incæbiimpaa, ämi ïnique botö edæ waa tobaïmopa. Incæte botö änönö baï wii cædinque wæætë tömëmi änönö baï cæe,” ämopa.

³⁷ Änique tömënäni weca adodö ponte ayongä mö ñöñäni adinque tömengä Pegodo ingante,

—Timönö edæ mömitawo. Botö tönö wänö conguenämi incæ bitö adoquie oda ganca incæ wii aacömi. ³⁸ Edæ, Mänömaa waa cæinëmönipa, ante èwocayömäni baö aquünö ëñamäni inte wæntæye bamünpa. ïnique edæ münitö wänö cöñinque nämä beyænque Wængongü ingante apænedinqe edæ, Wii wénæ wénæ cæinëmönipa bacämönipa, ante apæneedäni.

³⁹ Änique Itota wæætë wadæ godinque wéenä nänö änönö baï apænedinqe Wængongü ingante adodö ante apæneecantapa. ⁴⁰ Ayæ adodö ponte ayongä möwo möñente ædo ædo cædinque mö ñöñäni acantapa. Acampa, ante wædinque tömënäni, Æbäö anguümöö, änique edæ pæ wéenedäni tapa. ⁴¹ Itota wæætë mempoga go adopoquie gote apænedinqe ñöwo adodö pöningue edæ tömënäni ñänite,

—Ayæ edæ guémante mö ñöñinii. Edæ idæwaa. Ñöwo ïnique cætempa. Botö Waobo ëñagäimo inte edæ botö wæwenguünæ do edæ ba ïnique næ wénæ wénæ cædäni nempo né pædæ godömoncæ cædingä ñöñöö botö imote do odömonte godongäi ataqueedäni. ⁴² Ñöwo edæ ængæ gantidinqe möñö gocæmpa. Botö imo né odömonte godongungä ñöñöö edæ obo pöñi pongä tamëñedäni, agacäimpa.

*Itota ingante bæi ongonte cæte godänipa
(Määteo 26.47-56; Odoca 22.47-53; Wää 18.2-11)*

⁴³ Ayæ apæneyongä edæ Codaa wodi tömënäni nänii, Dote, ante gocabo adocabo iningä incæ ñöwo pongantapa. Do ñöñöö, Wængongü qui, ante né godöñäni ñænænäni tönö né wææ odöñöñäni tönö né aadäni nänii Picæncabo tönö wadäni ñänite, Codaa münæ goedäni, ante da godöñänimpaa. Ñöwo ñöñöö tömënäni nänii né da godöñäni inte tæiyænäni yaémé næænte canta næænte Codaa münæ pöningatapa. ⁴⁴ Doyedë ñöñöö né odömonte godoncæ cæcä Codaa ñöñöö tömengä münæ poncæ cædäni ñänite ïlmai ante wéenëñedë apænedinqä ïnongäimpa. “Botö odömonte queé bemömo adinque münitö wæætë, Tömengä ingampa, ante adinque tömengä ingante bæi ongonte ænique wææ cæte

mäomini gocæcäimpa.” ⁴⁵ Ante do äningä inte Codaa ñöñöö ñöwo Itota weca pöningue, —Awëné næ Odömömi ìmi.

Änique edæ waa cæte baï edæ queé bemongantapa. ⁴⁶ Mänömaa queé bemonte odömongä adinque tömengä münæ pöningue incæ Itota ingante pædæ gopo bæi ongonte ænänitapa.

⁴⁷ Wængongü qui, ante né godongä ñænængä pöñi ïnongä ingante næ cæcä incæ mäññöö ponte a ongongä adinque Itota gäänë ongongä adocanque pædæ guipote yaëmë o togænte ænique mäningä næ cæcä ingante tæi päninë önomonca wangö tamoncacantapa. ⁴⁸ Adinque Itota ñöñöö ñöwo pöningue ñänite,

—Münitö ñæmpa, Bitö né ö ænimi ìmpa, ante baï cædinque botö imote canta tönö yaëmë næænte ö æncæte ante pöminni awædö. ⁴⁹ Íñæmpa Wængongü oncö ñænæncöne yabæcöne ïmö ïñö ïmö ifö apæneecöne botö münitö weca a ongöñömote münitö edæ bæi ongöñämaa ee aminitapa töö. Incæte Wængongü angä ëñente nänii yewæmongaño baï ïnique baquinque ante cæcæmpa.

⁵⁰ Ante apæneyongante tömänäni edæ emö cæte wodii wïñöñänitapa. ⁵¹ Adocanque edëningä guiquenë ömaacä inte yabæcooque nïnocoo nänii ancooquie pöñi wïniyate Itota münæ gocantapa. Tömengä ingante yao ongöñänitapa. ⁵² Adinque tömengä wæætë gä tadongate weocoo ömaacä wodii wïnongacäimpa.

Në Apænte nänii Änoncabo weca Itota ongongampa

(Määteo 26.57-68; Odoca 22.54-55, 63-71; Wää 18.12-14, 19-24)

⁵³ Wængongü qui, ante né godongä ñænængä pöñi ïnongä weca ænte godinque Itota ingante gönöñäni gongænte ongongan tapa. Ayæ, Wængongü qui, ante né godöñäni ñænænäni tönö né aadäni nänii Picæncabo tönö né wææ odöñöñäni tönö tömänäni pö bee bee tente godongämæ ongöñänitapa. ⁵⁴ Pegodo guiquenë tömengä münæ ayæ ayæ godinque, Wængongü qui, ante né godongä ñænængä pöñi ïnongä oncö yacömöyæ ñöñöö wänö guicantapa. Mänñöömäi guiidinqe tömengä wææ wänöñäni tönö gongapamö tæ contate a ootocongantapa.

⁵⁵ Wængongü qui, ante né godöñäni ñænænäni tönö né Apænte nänii Änoncabo tömänäni, Mönö apænte ante wæñömö wæncæcäimpa, ante cædinqe, Itota nänö wænguinque wénæ wénæ cæcä ingampa, ante æcänö né adingä inte godö anguingä, ante ancaa diqui diqui münöñäni mänöñäni ante né anguénengä edæ dæ angantapa. ⁵⁶ Edæ nanguï ñänii pöningue babæ apænedinqe, Mänömaa cæcä

atamönipa, ante apænedäni incæte adoyömö apænedämäi ïnäni inte wapiticæ wapiticæ äänänitapa. ⁵⁷ Ayæ ate pancadäniya ængæ gantidinque, Tömengä ingante apænte angæimpa, ante cædinque babæ wapiticæ ante änique,

⁵⁸ —Iïngä iïmaï ante apæneca ëñentamönipa. “Inçö Wængonguü tæiyæ waëmõ onçö waodäni önompoca nâni mænönincö incæte botö cæbo wo tængümæ wæænguimpa. Ayæ mëðoona go adõnæque ïnonte wacö wii önompoca mænonganincö wæætæ mænoncæboimpa,” ante apæneca ëñentamönipa töö, ante tededäni.

⁵⁹ Incæte adodeque ante apænedinque adoyömö änique tömënäni godömenque änique wadö wadö wapiticæ ante apænedänitapa.

⁶⁰ Ëñente wædinque, Wængonguü qui, ante nê godongä ñænængä pöni ïnongä guiquené godongämæ ongönäni tönö tæcægueðe dibæ ongonte ængæ gantidinque Itota ingante,

—Iñæmpa pæ wæñebii. Bitö æbänö cæbitapa, ante iñäni nâni änö ante bitö æbänö ämii.

⁶¹ Ante äñongante edæ Itota cöw äñämäi pæ wæñecä. Adinque nê godongä ñænængä pöni ïnongä wæætæ godö änique,

—Wængonguü mõnö Waëmõ ïnongä Wengä mõnö Codito ïnongä ingampa. Bitö iñæmpa mänimidö iñömi imitawo.

⁶² Äñongante Itota iñömö,

—Ao. Mänimodö iñömö imopa. Iñinque iñcayæ ate botö Waobo ëñagaimo inte Wængonguü nê Tæi Piñængä ingä tömämängä iñö tæ contabo adinque münitö ayæ ate botö öönædë boguimancodë pömo acæmimipa.

⁶³ Ante apæneca Ëñente wædinque nê godongä ñænængä pöni ïnongä iñömö püinte badinque, Ëñente awædö, ante baï cædinque edæ nâmä weocoo wânä ñænique,

—Idæwaa, angantapa. Nöwo wacä ingante, Itota wénæ wénæ cæcä atabopa, ante nê äincædongä ingante godömenque diqui diqui münämai ingæimpa. ⁶⁴ Tömengä nâmä Wængonguü Wengä inte baï babæ godö tedewengampa töö. Iñinque edæ tömengä babæ nânö änewënö ante do èñemini inte edæ æbänö ante pönemini.

Ante äñongante nê apænte äñäni tömänäni edæ, Nânö pante wænguinque edæ änewengampa töö.

⁶⁵ Ante apænte äñäni ate edæ pancadäniya Itota tömengä towæ tänongadinque tömengä awinca weocoota pöno ñâne cæmöninqe tæi tæi päninqe tömengä ingante,

—Æcänö pânaa, ante Wængonguü beyænque apænebi èñemönie.

Ante badete toyönäni wææ wänönäni guiquené tömengä ingante bæi ongonte tæi tæi pangadänimpa.

Pegodo incæ, Dicæ abogaa, angampa
(Määteo 26.69-75; Odoca 22.56-62; Wäö 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Ayæ Pegodo guiquené yæipodë yacöömöñää guii contate ongöñongä onquiyængä, Wængonguü qui, ante nê godongä ñænængä pöni ïnongä ingante nê cæcä iñömö adoyömö pö guicantapa. ⁶⁷ Ponte ayongä Pegodo gongapamö ootocæ cæcä adinque onquiyængä ædæmö cöw adinque,

—Mäningä Näatadeta iñömö quëwëñongä Itota tönö bitö guëa cægömitapa töö.

⁶⁸ Angä ëñente wædinque,

—Dicæ. Bitö änö ante æbänö ämii, ante dicæ èñemogaa.

Änique tao yabædemö gäänë gongæñongä tawadiya wæñengä petapa. ⁶⁹ Ayæ wæætë Pegodo ingante adinque onquiyængä iñömö godongämæ ongönäni änäite,

—Mäningä adocabodäni iñingä inte ongongä ataqueedäni.

⁷⁰ Ante apæneyongä Pegodo wæætë, Dicæ bitö angänö imoga, angantapa. Ayæ wantæ ate mäniñömö ongönäni adobäi,

—Iñæmpa Gadideabæ quëwëñimi inte bitö näwangä Itota tönö tee empo nê pömi imipa töö.

⁷¹ Änäni Ëñente wædinque Pegodo wæætë, Botö Wængonguü èñëñongä nöingä ämopa, ante Wængonguü emöwo ante babæ tedeweninqe tömënäni änäite wæætë,

—Mini angantedö ingante dicæ abogaa. Dicæ abo ante baï änewëmînpa töö.

⁷² Ante tæcæ änewëñongä iñontobæ tawadiya ayængä petapa. Ayængä pe Ëñente wædinque Pegodo Itota nânö änö ante pönengantapa. Itota do iñömö, “Tawadiya mempoga pedämäi iñonte bitö botö imotedö ante wadö ante apænedinque, Dicæ abogaa, ante edæ mempoga go adopoque anguumi imipa,” änongäimpa. Ante pönente wædinque Pegodo, Nöwo nânö pequinque do pecampa, ante wædinque Ca ca wægacäimpa.

15

Itota incæ Pidato weca ongongampa
(Määteo 27.1-2, 11-14; Odoca 23.1-5; Wäö 18.28-38)

¹ Wængonguü qui, ante nê godönäni ñænænäni tönö nê aadäni nâni Picæncabo tönö nê wææ odömänäni tönö tömënäni iñömö nê äñäni iñöniäni inte oodeoidi nâni nê Apænte Åñoncabo iñöñânimpa. Iñinque mänii ñâo bayonte tömënäni, Æbänö cæquii, ante pönente wædinque godongämæ pöneë cöinque Ao änique Itota ingante goto winte töö æmænte ænte godinque odömäno awënë

Pidato wodi nempo māo pædæ godönäni ængantapa. ² Pidato guiquené tömengä ingante,

—Oodeoidi Awënë Odeyebi bitö imitawoo.

Äñongante,

—Bitö tömëmi änö baï botö mänimodö ïmopa, ante Itota angantapa.

³ Wængongü qui, ante nē godönäni ñænænäni guiquené, Īngä Itota iñfömö wénæ wénæ cæcampa, ante wadö wadö ante püñinque Pidato ingante ancaa änänitapa.

⁴ Änäni èñente wædinque Pidato wæætë Itota ingante,

—Iñæmpa pæ wëénebii. Bitö æpogadö wénæ wénæ cæbi ïmipa, ante nanguü änäni apa quèwëë.

⁵ Äñongante Itota tömënäni näni änïnö ante cöwæ apænedämäa ingä adinque awënë gobedönadodo wæætë, Quiëmë baï pæ wëéneçä awadö, ante guïñente wægacäimpa.

Itota wæncæcäimpa, änäni
(Mäateo 27.15-31; Odoca 23.13-25; Wää 18.38-40, 19.1-16)

⁶ Mänimæ awënë gobedönadodo mänïñedë wadepo iñö wadepo iñö cöwæ ïmai cædongäimpa. Oodeoidi ææmæ cæyönäni te ongöndämäa iñänite adinque münito æcänö ingante ämïni ïmipo cæbo goquingää, ante änäni èñenique tömengä tömënäni näni änningä adocanque ingante ïmipo cæcä godongäimpa. ⁷ Doyedë wadäni ængü badinque, Awënë ingante wido cæcæimpa, ante cædinque wænonte cæyönäni adocanque Badabato näni änöngä tömënäni tönö godongämæ cædongä ïnöngäimpa. Iñinque awënëdi nê wïwa cædäni iñänite bæi ongonte goto wïnäni ongöñönäni Badabato adobai tömënäni tönö godongämæ tee mömænete ongöngäimpa. ⁸ Iñinque ñöwo iñömö wadäni tæiyænäni Pidato weca pöniñque, Cöwæ bitö cædö baï ñöwo adobaï münito beyæ cæquimi ante wæmönipa.

⁹ Änäni èñenique Pidato iñömö,

—Oodeoidi Awënë Odeye ingante pöno ïmipo cæbo abæ tawængä ængüminii. Äbänö cæbo ængüminii.

¹⁰ Edæ do iñömö Itota gomonga cæcä ate wædinque, Wængongü qui, ante nē godönäni ñænænäni incæ tömengä ingante piñte adonänimpa. Mänïñedë beyænque tömënäni Itota ingante bæi ongonte botö nempo ænte mämö pædæ pöñönänimpa. Ante pönenete wædinque Pidato, Oodeoidi Awënë Odeye ingante ïmipo cæbo goquingä, ämïnitawoo, ante ñöwo angantapa. ¹¹ Iñinque, Wængongü qui, ante nē godönäni ñænænäni guiquené godongämæ ongöndämäa iñänite apænedinqe, Münito Pidato ingante ïmai ædäni, änänitapa. Änäni èñenique oodeoidi wæætë Pidato

ingante, Wïi bitö änongänö ante ämönipa. Wæætë Badabato ingante ïmipo cæbi gocäe, ante änäni. ¹² Èñenique Pidato godö äninqe,

—Iñinque oodeoidi Awënë Odeye mïni änongä ingante æbänö cæquimoo, ante änini.

¹³ Äñongante tömënäni ogæ tededinque,

—Awæ ïænqedimæ ämi cæte wænönäni wængæ töö.

¹⁴ Änäni èñente wædinque Pidato,

—Iñæmpa quïnö wénæ wénæ cæcantawoo.

Äñongante godömenque yedæ äninqe adodö,

—Ämi awää timpote wænönäni wængæ töö.

¹⁵ Ancaa änewëñöni Pidato iñömö, Mänïñedë püñämaï piyænë cæcædänimpa, ante cædinque Badabato näni änningä ingante godö ïmipo cædinque tömënäni nempo pædæ godongä ænänitapa. Wæætë edæ Itota ingante edæ Pidato wodi angä æmontai badölimenca tæi tæi pänäni ate ñænque quepote awää näni gönonguinque edæ da godongä ænte godänitapa.

¹⁶ Pædæ godongä ate nê tantadoidi tömengä ingante töö æmænte wadæ godinque awënë gobedönadodo oncönë Podætadio näni ancönë mangui guiyongä tantadoidi bacabo Itota weca godongämæ èñete pöñänitapa. ¹⁷ Pöniñque tömënäni, Awënë ìmi inte awënë weocoo wëñacæbiimpa, ante baï cædinque badete todinque Itota ingante wæætë opatawæ èmoncoo pöno da wëñadinque daa mongæmenca æninqe que cædinque, Awënë poganta, ante baï pöno daga wencadänitapa. ¹⁸ Ayæ Yæ yæ äninqe,

—Badogaa, bitö oodeo awënë odeyebi ïmipææ.

¹⁹ Ante badete todinque cæwipaca ancaa tæi tæi pancadinque tömengä towæ towæ tänongadinque da guicapote ædæ wæænique, Bitö Tæiyæ Wæmø Awënë ìmi amönipa, ante baï badete todänitapa. ²⁰ Ayæ iñique badete todinque tömënäni opatawæ èmoncoo gä tadongadinque tömengä nämä weocoo da wëñadänitapa. Ayæ edæ tömengä ingante awæ timpote gönönçæte ante töö æmænte ænte tao mäodäni gogacäimpa.

Itota ingante awää timpodäni wængampa
(Mäateo 27.32-44; Odoca 23.26-43; Wää 19.17-27)

²¹ Mänïñedë Tidene quèwénongä Timönö guiquené Adecantodo tönö Odopo tömëna wæmpo ïnongä inte tömengä yabæque gote pöñongäimpa. Iñinque Itota ingante ænte godinque ayönäni mäningä Timönö ñöwo wodo tebæ gocæ cædinque pongä adänitapa.

Ínинque tontadoidi, Bitö ægodöe. Itota ingante möni timpoquïwæ ænte mongænte goe, änäni ænte mongænte gocantapa.

²² Mänömaï godingue Godogota näni änömö mönö tededö "Ocataïnö" iñömö Itota ingante ænte pönänitapa. ²³ Mänïñömö pönäni ate wadäni, Nantate beyæ becæcäimpa, ante cædinque bïñömæ näni wædænque ti nämæ töö müidapæ näni änömæ adoyömö wempo cædéninque pædæ pönö cæyönäni tömengä önonque yædæ bedinque edæ bedämäi ingantapa. ²⁴ Ayæ tömengä ingante awæ ñænqedimæ näni ænte pönïwää töö godöninque pönö timpodinque wææ tiwadinque ængæ gantidénänitapa. Ängæ gantidénäni ate wægöñongä töménäni wæætë tömengä weocoo ini ante, Äcäno quinca nö ta adinque tömengä mänincoo æncæcäimpa, ante wææntodöninque adocoque adocoque änänitapa.

²⁵ Edæ nænque tömantadæ æñonte mänïñedë incæ tömengä ingante iñque timpote edæ ængæ gantidénäni wægongacäimpa. ²⁶ Ayæ, Itota wæncæcäimpa, ante quïnante apænte änäni, ante tömänäni ponte adinque æñencædäimpa, ante yewæmöninque, "Oodeiodi Awënë Odeye iñongä ingampa," ante yewæmöninque awæmpaa wo cædänitapa. ²⁷ Ayæ wada nö ö ænte quëwëniäna inate adoyedë tömengä töö adocanque tömämæ iñö adocanque dipæmæt iñö godö timpote gantidédnäni wægongadaimpa. ²⁸ Ínique, Në èñenämaï cædäni näni cabö töö tömengä adocä ingampa, ante Wængongü angä èñente näni yewæmongainö baï ñöwo iñque bagatimpa.

²⁹ Ayæ wodo pænta në godäni guiquenë Itota ingante godö babæ ante badete todinque pica pica cædinque,

—Bitö iñempa Wængongü tæiyæ waëmö onçö incæ bæ tate wo ewëniñque möönaa go adoñæque iñonte do mænonguiñmi inte edæ, ³⁰ o togæmpote o togæwate ti wæænique edæ quëwëmäwe.

³¹ Ayæ, Wængongü quü, ante në godöñäni ñænænäni töö në wææ odömönäni adobaï näni cabö nämäneque godongämæ badete todinque,

—Tömengä, Wadäni quëwencædäimpa, ante waa cæcantawoo. Ñöwo iñempa. Nämä beyænque eyepæ cæcampä diyæ quëwenguingä. ³² Idægoidi awënë odehy ingä iñique tömengä ti wææente gocä adinque mönitö wæætë, Tömengä nåwå Codito ingampa, ante pönëmai wædö.

Ante badete toyönäni në ö æna tömengä töö godongämæ timpote wægona incæ adobaï Itota ingante pïnnique wëñæ wëñæ ante badete togadaimpa.

Itota wængampa
(Määteo 27.45-56; Odoca 23.44-49; Wäö 19.28-30)

³³ Tæcæbæcä pöni bayö tömämæ iñontobæ wémö badinque ayæ ayaönää wæiganca mæ mämöntö baï iñimpä. ³⁴ Ínique ayaönää wæiyonte Itota nanguï pöni yedæ änique, "Edöi, Edöi, nëma tabatäni," änique mönö tededö, "Botö Wængonguiñaa, botö Wængonguiñaa, ædö cæte botö imote èmö cæte gobiyaa."

³⁵ Ante wæcä èñenique godämæ ongönäni guiquenë,

—Æ. Ediya wodi ingante aa pecä apa.

³⁶ Äñönäni adocanque do pogodo gote öñetamö ænte pöninque bïñömæ baï öñomænque æñinque aa bedonte næænique edæ, Becæcäimpa, ante cædinque cæwipaca pædæ æænongantapa.

—Ee aquenë quëwëedäni. Ediya wabänö ponte o togænte pædæ wæænongä abaimpa.

³⁷ Angä ate Itota iñömö wæætë ogæ änique edæ æmæwo guëmäninque wængacäimpa. ³⁸ Ínique edæ Wængongü tæiyæ waëmoncöne weocoo odemö näni wææ wodöincoo adoyedë öñöñæca iñö tæcæguedë pöni tængümæ wææntapa. ³⁹ Mänömaï ogæ änique do wængä adinque tontadoidi awënë capitäö guiquenë,

—Näwängä impa. Íngä iñömö Wængongü Wengä ingaïnö ante pönenguënenë, angacäimpa.

⁴⁰ Ayæ onquiyænäni Määdiya Määgadadënä häni änongä, Otite töö Tantiagomö badä Määdiya, Tadömee, mäniñpodäni adobaï oo gote gomö a ongönänitapa. ⁴¹ Töménäni iñömö Gadideabæ quëwengäñedë Itota mïñæ gote pönö waa cædänäni inte ñöwo pö gobæ ongöninque pömö adänitapa. Itota Eedotadëe pö æñlongante wadäni onquiyænäni godongämæ tee empote pönïnäni inte ñöwo pöninque a ongönänitapa.

Itota wodi baö iñi mäo daga wënänipa
(Määteo 27.57-61; Odoca 23.50-56; Wäö 19.38-42)

⁴² Oodeiodi näni, Gåwadecæ ba ate guëmanguïñæ inguimpa, ante näni täno cænæ ingatimpa. Ínique gåwadecæ oo ba ate wædinque, ⁴³ Adimatea iñömö quëwëningä inte Ootee, Wængongü Awënë Odeye nempo mönö æyedënö quëwengëimpa, ante wänö conte baï quëwënongäimpa. Tömengä oodeiodi näni Apænte Aïncabo adocä iñongä inte ñænængä iñongäimpa. Tömengä iñömö Pidato weca ñöwo guïñëñämaï pö guïdinque, Itota wodi baö pönömi ænte wëmoe, angantapa. ⁴⁴ Angä èñenique Pidato, Wa. Wabänö wængäi, ante pönente wædinque awënë capitäö ingante änete

pongä adinque, Do wængää. ⁴⁵ Äñlongante edæ, Dobæ wængäimpa, ante apænecä ëññenique Pidato wæætë Ootee ingante, Itota wodi baö iñi o togænte æmäwe. ⁴⁶ Angä ëññenique Ootee iññomö edæ waemö weocoo nñno näni änöncoo godonte ænique Itota wodi baö iñi wi æmpote wææ wi æwadinque pædæ wæænonte ænte gocantapa. Ayæ mäincoo wini wini caate dicamontaa wointatodë guidö ño cæte daga wënnique dicabo edæ da pæñæ pönö tee mönogacäimpa. ⁴⁷ Mänömaï cæyongante Määdiya Määgadadënä näni änongä töñö Otite badä Määdiya mänimpodaque tömengä ingante näni da wëniññomö adatapa.

16

Itota do wæningä inte iñäni ömæmonte quëwengampa
(Määteo 28.1-10; Odoca 24.1-12; Wää 20.1-10)

¹ Tömänenäni guémanguönæ iñque go ate Määdiya Määgadadënä näni änongä töñö Tantiago badä Määdiya töñö Tadömee tömänenä iññomö, Itota wodi baö öni pæcæimpa, ante cædinqe ogüi waquï godonte æñänitapa. ² Änte ate wacä témäna baquinque iñäo tæcæ bayonte iñäni do godinque nænque tæcæ mæ awæ näni tamöñedë Itota wodido pöninque, ³ nämäneque änänitapa.

—Dicabo näni moncadodinca æcänö tæi piñangä inte pönö da tæñäena ate mönö guuite aquil. ⁴ Ante wædinque go gongæte pömo ayönäni dicabo iññanængade pönö näni änincä incæ dobæ dicabo iññanængade pönö do da tæñäei a öñö adänitapa. ⁵ Adinque tömengä wodido wääne guuite ayönäni edëningä bai ingä doyæncoo näämänta änöncoo wëñate tömämæ iñö tæ contate a ongongä adinque onquiyænäni wæætë edæ ancai guïñente wædänitapa. ⁶ Edëningä iññomö,

—Guïñente wædämaï iedäni. Minitö, Itota Näatadeta quëweningä ingante edæ wadäni awæ timpodäni ate në wæningä ingante edæ diqui diqui müñini awædö. Tömengä edæ dobæ iñni ömæmonte tao gocäimpa. Iññomö edæ dæ angampa. Iñntodë näni öñontatodë iññomö edæ öñontatoque iñataquedäni. ⁷ Ayæ Pegodo töñö tömengä näni në emiññenäni tömänenäni änänite gode ante apænedinqe minitö në adimini inte iñmañö ante apænecämimipa. “Itota iññomö täno Gadideabæ godinque a ongöñongante minitö adoyomö godinque tömengä näni änñö bai godinque tömengä ingante acämimipa,” ante gote apænedäni.

⁸ Ante apænecä ëññenique, Äbänö ante mänömaï angää, ante ancai guïñente do do wæætæ wædinque onquiyænäni iññomö Itota wodido abæ tawæ tao wodii wññonänitapa.

Guïñente wædönäni inte tömänenäni wadäni änänite bee tënique apænedämaï pæ wëñegadänimpa.

Itota ingante Määdiya Määgadadënä acampa
(Wää 20.11-18)

⁹ Itota tömänenäni näni guémänjönæ go ate iññomö bañaæque do iñäni ömæmonte pö a ongöñongante Määdiya Määgadadënä tänocä agacäimpa. Iñgä onquiyængä iññomö wëñenäñedë wëñaeidi tiæte ganca iñäni enempoyongante Itota wido cædöngäimpa. ¹⁰ Nöwo iññomö Itota müñæ näni quëwénincabo ayæ ca wæwëñönänite Määdiya Määgadadënä incæ tömänenäni iñänite mäo apænecantapa. ¹¹ Itota ayæ müñgä ingä atabopa, ante apænecä ëññenique tömänenäni wii pönénänique ongongadänimpa.

Wada tömengä näni në emiññenäni Itota ingante adapa
(Odoca 24.13-35)

¹² Mänömaï wii pönénänite tömänenäni näni Itota müñæ godincabo incæ mënna idömæ gote ayöna Itota incæ wacä bai bate cægongä adatapa. ¹³ Ate wædinque tömäna wadæ godinque Itota müñæ näni godincabo wadäni änänite apænedinqe, Mänömaï cægongä atamönapa, åna ëññenique edæ cöw pönénänämai ingadänimpa.

Tömengä näni da godöñäni änänite Itota angampa
(Määteo 28.16-20; Odoca 24.36-49; Wää 20.19-23)

¹⁴ Ayæ ate onte ganca iñäni näni Itota müñæ godincabo cænte tedete a cöññänite Itota pö a ongongä adänitapa. Tömengä iññomö, Minitö pönéegade impa. Wadäni, Itota do edæ iñni ömæmonte cægongä atamönipa, ante apænedäni ëññenique minitö mímö ömædëminä inte wii pönémäni, ante Itota püingacäimpa.

¹⁵ Ayæ tömänenäni änänite, “Wængongü näni badongaïnäni inguipoga tömäo quëwénäni iññänite minitö botö imotedö ante mäo tömänenäni änänite watapæ apænemini ëññenäçedänimpa. ¹⁶ Edæ æcänö wede pönénique æpænë guuida wængongü botö godö aëmo beyænque quëwencæcäimpa. Wæætæ në pönénämaï ingä guiquenë tömengä näni apænte pante wæquinque pönénämaï ingampa. ¹⁷ Botö cæbo ate në pönénäni adobai edæ iñmai mä cædäni adinque wadäni do ëññenäçedänimpa. Botö emöwo apænedinqe tömänenäni wëñaeidi iñäni wido cæcädänimpa. Ayæ wadäni tömänenäni tededö mä tedecädänimpa. ¹⁸ Ayæ tæntæ bæi ongöñäni incæte wænguumæ bedäni incæte wëñæ wëñæ badämaï incædänimpa. Ayæ caate wædäni iñäni

gampodäni ate do waa bacædänimpa,” ante
Itota apænegacäimpa.

*Itota incæ öönædë æricampa
(Odoca 24.50-53)*

¹⁹ Ìnque tömënäni ìnänite apæneca
ëñenäni ate edæ Wængonguï öönædë ængö
cæcä æidinque Wængonguï tömengä nänö
tömämæ ìnö mönö Awënë Itota ìñömö
tæ contagacäimpa. ²⁰ Ìninque tömengä
nänö ëmïñænünäni wæætë edæ tömämæ
wadæ godinque wabæca mäo wabæca
mäo apænedäni ëñenänitapa. Mönö
Awënë incæ cæcä ate tömënäni mä cædäni
adinque né ëñenäni wæætë, Nö impa, ante
wægadänimpa. Mäninque ante yewæmonte
impa.

Itota Codito ingantedö ante Odoce nänö watapæ ante yewæmongainta

Odoce imo yewæmömopa, ante

¹ Ñowodäni nanguü ïnäni incæ, Mönitö weca æbänö ïnique cægatimpa, ante do yewæmoncæ cædänipa. ² Doyedé quæwænäni iñömö, Æbänö cægatimpa, ante në agaïnäni inte mänöö ante, Nåwängä impa, ante në apænedäni badinque adode beyæ ante në cædäni bagadänimpaa. Tömänäni mönitö imönite addodö ante pöni apænedäni ëñentamönipa. ïnique ïnäni apænedäni möni ëñenöö bai ñowodäni wæætë edæ adobai pöni ante yewæmoncæ cædäni ïnique bto iñömö edæ, Adobaïnö ante yewæmoncæboimpaa, antabopaa. ³ Teopido bitö ïñenæmi pöni iñömi inte ëñemi. Botö iñömö, Wëenëñedé æbänö mä pöni cægatimpa, ante ayæ, Ñowo ganca æbänö cæte i, ante ëñencæte ante nanguü cædinque ædæmö ëñenömo inte botö edæ, Bitö Teopidobi acebiiimpaa, ante addodö adodö ante yewæmömopa. ⁴ Wadäni odömonte apænedäni ëñenique bitö wæætë, Nö intawo, ante ëñencæte ante cædinque botö yewæmöninta adingue edæ do ëñencæbiiimpaa. Mänömainö ante yewæmomo ae.

*Wää ëñaquingä, ante anquedo ponte
apænecampa*

⁵ Wængongü qui, ante në godönäni pandädäniya Abiyaidi nänö cabö iñöñanite adocanque Tacadiya ëmongacäimpaa. Tömengä iñömö Oodeabæ awënë odehy Edode wodi nänö ingaïñedé, Wængongü qui, ante në godongä ingacäimpaa. Tömengä nänöögængä Aadöö wodi pæingä Editabeti ingacäimpaa. ⁶ Tömäna iñömö nänä gæncaya iñöna inte Wængongü ayongante nö cæte quæwænique Wængongü, lïmai cæedäni, ante nänö wææ angaïnö ante ëñente quæwæñonate wadäni, ëñenämaï quæwænä, ante ædö cæte anguñäni. ⁷ Editabeti owæntacä inte wëñæ mänömainö quæwæñongante wëñæ dæ à wædinque nänä gæncaya picæna badinque quæwengadaiimpaa.

⁸ Dæ ä wædinque quæwæñonate Tacadiya wodi tönö godongämä nänä godoncabö nänä godöñedé ba ïnique tömengä iñömö, Wængongü qui, ante godongantapa. ⁹ Godöñongante tömänäni, Æcänö ñowo guuidinque ogui waqui tanguingää, ante acæte ante cædänitapa. Tömänäni cöwë nänä cæi bai cædinque tömänäni ëmöwo wataa wataa yewæmöninque adoyömö

da wëñinque adotaque tadonte adänitapa. Ayönäni, Tacadiya ëmöwo impa, ante adinque änäni ëñenique tömengä Awënë Wængongü tæiyæ waëmö oncöne guiidinque ogui waqui tangantapa. ¹⁰ Waodäni tömänäni, Ñowo ogui waqui iya tangæimpaa, ante yabæcöne godongämä pöniñque Wængongü ingante apænegadäniimpaa. ¹¹ Tacadiya iñömö tæcæ tancæ cæyongä Wængongü nänö da pöniñgä anquedo tömänäni nänä iya täimpaa gäänë tömämë iñö pö næ gongænte a ongongä acantapa. ¹² Adinque Tacadiya, Æbänö cæquüi, ante ançai guifiente wæcantapa. ¹³ Wæyongante anquedo guiquenë,

— Tacadiya, guifiente iie. Bitö Wængongü ingante apænebi ëñenique tömengä bitö änö ante do cæcampaa. Bitö nänöögængä Editabeti iñömö onguifängä ingante mancaeäimpaa cæbii. Mangä ëñacä adinque bitö tömengä ëmöwo, Wää, pemoncæbiiimpaa. ¹⁴ Wëñængä waa pöni ëñacä adinque bitö watapæ tocæbiiimpaa. Wadäni nanguü ïnäni adobaï wëñængä ëñacä ate tocædänimpaa. ¹⁵ Wængongü incæ, Botö ayömo bitö wengä wadäni bai guiyä ïnämaï ïñenængä pöni ingä abopa, angä beyæ waodäni adobaï tömengä beyæ ante adinque tocædänimpaa. Yowepæ bïñömæ incæ wapæ incæ tömengä ti nämä tömämë bedämäi incæcäimpaa. Wääñä cæncadë ayæ ongöñongante Wængongü Tæiyæ Waëm Öñowocaa incæ tömengä pö guicæcäimpaa. ¹⁶ Ayæ bitö wengä picængä badinque mao apænecä ëñenique idægoidi nanguü ïnäni Wængongü gäñämö poncædänimpaa. ¹⁷ Ayæ Wængongü Öñowocaa ingante Ediya wodi nänö ëwocagaï bai adobaï ëwocadinqe bitö wengä iñömö adocä nänö tæi pïñængä bai adobaï tæi pïñængä incæcäimpaa. ïnique tömengä iñömö mönö Awënë nänö ponguinö ante tåno beyænte bai cædinque odömongä ate mæmpoidi wëñæñanäni ïnäni pönenete waadete cæcædänimpaa. Ayæ tömengä apænecä ëñenique në ëñenämaï cædäni incæ nö cæte quæwænäni nänä ëñenö bai nö ëñente cæcædänimpaa. Mänömainö cædinque bitö wengä adocä apænecä ëñente cædinque waodäni mönö Awënë nänö ponguinö ante eyepæ pöni cædinque tömengä ingante ante wänö concædänimpaa. Mänömainö ante anquedo Tacadiya ingante apænegacäimpaa.

¹⁸ Angä ëñenique Tacadiya wæætë anquedo ingante apænedinqe,
— ïñempa botö nänöögænä picænä ïnampa. Botö adobaï picæmo imopa. Ædö cæte, Nö impa, ante ëñenguumoo.

¹⁹ Åñongä anquedo wæætë,

— Botö Gabodiede ingaïmo imo apa ännewëe. Wængongü weca në ongömo iñömote tömengä iñömö, Botö watapæ

apænedö ante bitö Tacadiya ingante apænete pöe, ante da pönongä pontabopa. 20 Nöwo iñömö botö änö pönänämäi imi inte bitö babetadebi badinque tededämäi iñömite botö apænedö ante iñque cæbo ba ate tedecabiimpa, ante anquedo Tacadiya ingante apænecantapa.

²¹ Mänömai tedeyöna wadäni, Tacadiya taquingä, ante wänö cönique, Wængongü tæiyæ waëmø oncönë guiidinque æiquidö taquingä, ante wægadäniimpa. ²² Tömengä tadinque tededämäi ingantapa. Ayæ godömenque tededämäi inte önompoque oo cæpo oo cæpo cæcä adinque tömänäni, Wængongü tæiyæ waëmø oncönë guuite ongöningarque Tacadiya wüimonte bai mä pöni adingä inte nöwo edæ babetadecä inte tacampa, ante wædänitapa.

²³ Wængongü beyæ ante cæe, ante näni iñque änönæ ganca cædinque Tacadiya wodi oncönë gocantapa. ²⁴ Mäniiñedë ate tömengä nänögengä Editabeti yædämädä badinque edæ önompo æmæmpoque apäicä ganca oncönë wë womontanapa. ²⁵ Tömengä iñömö edæ, "Wëenëñedë, Owæntabi imipa, ante piñäni wæbo adinque Wængongü botö imote waadete pöni cædinqe nöwo wæætë, Piñämäi incædäniimpa, ante cæcampä," ante pöninque Editabeti togacäimpa.

Itota eñaqungä, ante

²⁶ Editabeti önompo æmæmpoque go adoque apäicä yædämädä nänö iñedë Wængongü tömengä anquedo Gabodiedo näni äñongä ingante da pönongä pöninque Gadideabæ Näatadeta näni quëwëñömö gocantapa. ²⁷ Godinque tömengä baquecä Määdiya näni äñongä weca pongantapa. Tömengä ingante Awënë Dabii wodi pæingä Ootee, Monguimo, ante do äningä inongäimpa. ²⁸ Iñinque anquedo Gabodiedo Määdiya weca pö guuidinque tömengä ingante,

—Wængongü nänö né waadebi inte eñee. Wængongü bitö imite waa cæcæcäimpa. Wadäni onquiyænäni iñänite Wængongü pönömenque pöni waa cædängä inte bitö imite edæ godömenque waa pöni pöni cæcæcäimpa. ²⁹ Ante tæcæ apæneyongä tömengä ancai guïñeninqe, Quïñö bai i ante botö imote apænecä, ante wæcantapa. ³⁰ Wæyongante anquedo wæætë,

—Määdiya, bitö guïñenämäi ie. Wængongü incæ edæ bitö imite nanguï waadete pöni acampa. ³¹ Bitö nöwo edæ yædämädä badinque bitö wëñængä onguïñængä mancæbiimpa. Tömengä eñacä ate bitö tömengä emöwo, Itota ingampa, ante pemoncæbiimpa. ³² Tömengä iñömö edæ nanguï tæi piñænte cæcä incæcäimpa. Iñinque tömengä ingantedö ante, Æibæ pöni né

Quëwengä Wengä ingaingä ingampa, ante apænecæimpa. Ayæ Awënë Wængongü incæ tömengä ingante apænedinqe, Bitö Awënë bayömi mæmæ awënë odehye Dabii wodi nempo dodäni näni quëwengai bai bitö nempo adobaï quëwencædäniimpa, ante adocä Itota ingante pönongä ænte Awënë Odehye bacæcäimpa. ³³ Iñinque Aacoboidi tömengä nempo quëwëñöñänite tömengä cöwë tömänäni Awënë Odehye incæcäimpa. Tömengä nänö Awënë Odehye inguïmäo iñömö edæ dæ badämäi ingæimpa, ante Wængongü nänö da pönöningä Määdiya ingante angantapa.

³⁴ Määdiya wæætë tömengä ingante, —Botö iñæmpa onguïñængä töni mönämäi inte wëñæk ædö cæte manguimoo.

³⁵ Ante wæyongante anquedo wæætë edæ,

—Wængongü Tæiyæ Waëmø Önöwoca incæ bitö weca poncæcäimpa. Wængongü Æibæ Quëwénongä tömengä nänö tæi piñänö incæ wææ owo bai cæcæcäimpa. Mänömai beyæ bitö Wëñængä Onguïñængä incæ Tæiyæ Waëmø eñacä ate, Wængongü Wëñængä ingampa, ante pemoncædäniimpa. ³⁶ Ayæ godömenque apænebo eñee. Editabeti bitö guuidengä iñömö picængade pöni iñongante, Owæntacä ingampa, ante tededänitawa. Incæt tömengä picængadecä incæ dobæ edæ önompo æmæmpoque go adoque apäicä yædämädä inte tömengä wëñængä edæ onguïñængä ingante eñengampa. ³⁷ Iñæmpa quïemë ante Wængongü nänö änönö ante tömäa edæ cöwë cæcæimpa.

³⁸ Ante anquedo angä eñente wædinque Määdiya,

—Mönö Awënë beyænque né cæbo imopa. Bitö änö bai Ao åmo bacæimpa.

Ante apænecä eñeninqe Wængongü nänö da pönöningä incæ emö cæte wadæ gogacäimpa.

Editabeti weca Määdiya eñacæ gocampa

³⁹ Mäniiñedë ate Määdiya wodi wadæ godinque änämænë quingæ æidinqe Oodeabæ quëwénani näni quëwëñömö adoyömonque incæ pöninque, ⁴⁰ Tacadiya oncönë pö guuidinque Editabeti ingante, Waa quëwé, angantapa. ⁴¹ Määdiya mänömai apænecä eñeninqe Editabeti wodi wengä cæncadæ ongöningarque wogæi wogæi tocantapa. Editabeti iñömö

Wængongü Tæiyæ Waëmø Önöwoca incæ tömengäa pö guicä iñinque ædæmö pöni èwocacä bacantapa. ⁴² Mänömai badinque adocä ogæ tededinqe,

—Mönö onquiyæncabo iñömonte bitö adobique bitö waa toquinque impa, angantapa. Wængongü wamöni iñönite pönömenque waadedinqe bitö iñinque godömenque nanguï waadecampa. Bitö

nē ēnēnongā ingante Wængonguї nanguї waadecā beyæ tömengä adobaї tocæcäimpa.
⁴³ Botö öñömoque iñömonte bitö iñömö mönö Awëñë badä ïnömi inte edæ botö weca quïnante pömi. ⁴⁴ Tæcæ edæ apænebi öñömonca ëñëñömo botö cæncadë nē ongöñongä incæ wogæi wogæi watapæ toçä ae. ⁴⁵ Mönö Awëñë bitö imite nänö ãñihö ante bitö iñömö, Tömengä cöwë cæcæcäimpa, ante pönéninque bitö toquinque edæ nē pönemi imitapa.

⁴⁶ Editabeti mänömaї apæneyongä Mädiya wæætë ämotamini ante bai iimai angacäimpa.

“Botö mümöno pönéninque, Mönö Awëñë iñömö edæ waa pöni mönö ïnongä ingampa, ante watapæ apænebopa.

⁴⁷ Ayæ, Quëwencæbiimpa, ante botö imote nē Ængä iñongante botö Wængonguї ingante ante pönéninque edæ watapæ tote ëwocabopa.

⁴⁸ Botö tömengä ingante nē cædömo inte öñömoque pöni iñömonte tömengä wæætë botö imote waa acampa.

Iincayæ nänömoidi wææ iincayæ nänömoidi wææ ïnäni tömänäni botö imotedö ante apænedinque,

Tömänä iñömö Wængonguї nänö nē waadädä ingadäimpa, ante apænecædänimpa.

⁴⁹ Wængonguї nē Tæi Pïñænongä inte botö imote pöni nanguї cæcæ beyænque edæ apænecædänimpa.

Tömengä émëwo iñömö edæ Tæiyæ Waëmö émongampa.

⁵⁰ Ayæ iincayæ nänömoidi wææ iincayæ nänömoidi wææ ïnäni tömengä ingante guïñente cæyönäni tömengä wæætë waadete pöni waa cæcæcäimpa.

⁵¹ Tömengä nē tæi pïñænongä inte tömengä öñompoca cæte bai nanguї cæcantapa. Ayæ wadäni, Tömëmoque waëmö imopa, ante öñowëninque pönénäni ïnäni tömengä angä nawæ godänitapa.

⁵² Ayæ awëñëidi nani tæ contaimpa ongöñöñänite tömengä tömänäni ïnäni wido cæcæ godänitapa.

Wæætë öñöñänique ïnäni ængö cæcæ contatinque tömänäni wæætë awëñëidi bai badänitapa.

⁵³ Ayæ gue ænente wædäni iñöñänite tömengä waa pöni cænguї godongä æninqe tömänäni tömo pöni cænänitapa.

Wæætë nanguї éädäni tömänäni ïnäni da godongä godinque ömæpodäni inte godänitapa.

⁵⁴ Mönö idægocabo iñömö tömengä ingante nē cæmø iñömonte tömengä mönö tönö godongämæ cæcantapa.

Ayæ, Waadete botö pöni waa cægañö bai adodö cæcæboimpa, ante pönéninque tömengä ñöwo pöni waa cæcæ ñemompa.

⁵⁵ Abadäo wodi pæimö iñömonte tömengä mönö mæmæidi ïnäni nänö angainö bai cædinque, cöwë ñimpo cædämäi inte pöni waa cæcampa.”

56 Ante Mädiya wodi ämotamini ante bai angantapa. Ayæ Editabeti weca mægo adoque apäicä quëwente ate ayæ ate tömengä oncönë gogacäimpa.

Wäö ëñacampa

⁵⁷ Editabeti wodi guiquenë oo pöni ënéninque tömengä wëñængä onguïñængä mangacäimpa. ⁵⁸ Ayæ tömengä guidëñäni tönö godongämæ quëwëñäni iñömö, Æ mönö Awëñë wii püngä inte Editabeti ingante aedämö waadete waa cæcampa, ante tæcæ ëñémönipa, ãninqe Editabeti tönö godongämæ togadänimpa. ⁵⁹ Ayæ adoque Wængonguї itæde go ate wëñængä ingante æmontaique öö togæncæ cædäni iñömö godongämæ pöniñque tömengä wæmpo émëwo bai ante, Tacadiya, ante pemoncæ cædänitapa. ⁶⁰ Cæyönäni wääñä Baa ãninqe,

—Tömengä émëwo Wäö émoncæcäimpa, ante wææ angadäimpa.

⁶¹ Äñlongante tömänäni wæætë,

—Iñempa bitö guiidëñäni Wäö émönämaї. Dæ ämönänipa.

⁶² Äninqe wæmpocä ingante ömö cædinque, Æmongänö émonguingä ämii,

ante odömömi amöni. ⁶³ Äñönänite tömengä tededämäi ïnongä inte öñompocaque odömongä adinque yewæmointa æninqe pæde pöñöñäni ate tömengä iñömö edæ, “Tömengä émëwo Wäö émoncæcäimpa,” ante yewæmongä adinque tömänäni edæ guïñente wægadänimpa. ⁶⁴ Yewæmongä ate tömengä öñonguëñewa ñümpæ cæguëñewate bai baguëñewate ate edæ tömengä ogæ tededinqe Wængonguї ingante, Waa pöni cæbi abopa, ante watapæ edæ apænecantapa. ⁶⁵ Ìninqe mänïñömö godongämæ quëwëñäni tönö Oodebabæ änämæñé quëwëñäni tönö tömänäni, Mänömaї batimpa, ante nanguї tededänitapa. ⁶⁶ Tededäni ëñeninqe nē ënëñäni wæætë, “Ingä wëñængä iñömö æbänö nänö baquinque edæ pæquingä,” ante tömänäni godongämæ wægadänimpa. Edæ tömengä tönö Wængonguї godongämæ cæcæ ingacäimpa.

Tacadiya ämotamini ante angampa

⁶⁷ Wëñængä wæmpocä Tacadiya guiquenë Wængonguї Tæiyæ Waëmö Öñowoca ingante

ëwocadineque Wængonguü beyæ apænedinque ämotamini ante bai apænecantapa.

68 "Mönö idægocabo Wængonguü iñömö adocä mönö Awënë iñongante mönö tömengä ingante waa ate watapæ apænecäimpa.

Tömengä iñömö, Botö quinäni bate abæ tawænte bai quëwencädänimpa, ante tömengä do aencæ pongä acäimpa.

69 'Önömoncawæ wææ émoncate bai wææ gompocäcäimpa,' ante cædinque tömengä mönö imonte në aënguingä ingante da pönongä pöninque iingä wæætæ aëngä beyænque quëwémompa.

Wængonguü ingante në cægaingä awënë odehye Dabii wodi pæingä iñongä inte tömengä mänömai cæcä beyænque quëwémompa.

70 Wængonguü iñömö tömengä beyæ në apænegainäni tæiyæ waëmö ingainäni iñönänite tömänäni tönö apænedinque,

Cowé cæcæboimpa, ante nänö apænegaiñö bai ñöwo edæ iñque cæcampä.

71 Mönö iñömö në piñte änäni nempo ongöñömonte tömengä,

Piñte cædänipa, ante adinqe mönö imonte gä pe æmpote ö aëngä beyænque quëwémompa.

72 Mänömai cædinque tömengä mönö mæmæidi iñänite nänö angaiñö bai cædinque ñöwo waadete pönö cæcampä.

Ayæ, Botö pönö cæbo ate mïnitö Ao ämini iñinque mönö godongämæ wææ cæte quëwengäimpa, ante tömengä tæiyæ waëmö nänö angaiñö ante cowé pönengäntö iñöwo iñque cæcampä.

73 Edæ mæmæ Abadäö wodi ingante, Botö në Quëwëmo ingaimo inte nöningä ämopa,

ante Wængonguü iñmañö ante nänö pönö cæquïñö ante nö apænegacäimpa.

74 Abadäö èñëmi. Në piñte cædäni nempo wæwëñöminite botö gä pe æmpote ö aëningue

pönö cæbo ate eyepæ badinque mïnitö wæætæ guïñenämaï inte botö Wængonguü imo beyæ cæcæminimpa, ante Wængonguü në pönö cæquingä inte apænegacäimpa.

75 Wængonguü iñömö edæ, Mïnitö tæiyæ waëmö èwocadineque mïni quëwenganca botö weca nö pöni cæte quëwencämënimpa, ante pönö cæcä ingacäimpa," ante wëñængä mæmpocä Tacadiya wodi apænecantapa.

76 Ayæ wëñængä ingante tömengä iñmañö ante godömenque apænecantapa.

"Botö wëmi bitö iñite botö wæætæ apænebo èñëe, angantapa.

Në Æibæ Pöni Quëwengä beyæ bitö në apænebi iñomi imipa, ante bitö iñitedö ante apænecädänimpa.

Mönö Awënë taadö pïnongäimpa, ante bitö edæ tåno beyænte gote bai cædinque,

77 mönö Awënë quinäni iñänite iñmañö ante odömöne apænecäbiimpa.

Wënæ wënæ mïni cædö ante Wængonguü pönö iñimpö cæcä ate mïnitö iñömö edæ,

Tömengä aëngä beyænque mönö quëwenguü impa, ante do èñencämënimpa, ante apænebi èñencädänimpa.

78 Edæ mönö Wængonguü incæ mönö wënæ wënæ wædöno ante waadete pönö waa cædinqe,

öönædë Quëwengä ingante mönö weca da pönongä pöninque nænque tæcæ tamö bai èmongä acäimpa.

79 Mänömai cædinque mönö wænguümämo beyæ wëmö iñömö awædö, ante wæyömonte tömengä ponte a ongongä adinqe mönö nænque pämoo oo tote bai quëwémompa.

Ayæ, Mïnitö mïni gänë pönente quëwenguüno taadonque poncämënimpa, ante tömengä töö aëmænte mämongä pömompa."

Mänömaiñö ante Tacadiya wodi tömengä wëñængä ingante apænegacäimpa.

80 Wëñængä iñömö do pædinque öñöwoca tæi piñante èwocagacäimpa. Idægoidi weca tömengä nänö ponte a ongonganca öñömæca quëwengacäimpa.

2

Itota èñacampa (Mäateo 1.18-25)

1 Wäö idægoidi weca nänö pöñedë iñque bayonte awënë Tetædo Agoto iñömö, Äpominiñö imini, ante acæte ante cædinque odömäno ömæ në quëwénäni iñänite edæ, Mïnitö èmöwo tömämëni yewæmoncämënimpa, angacäimpa.

2 Tidiabæ awënë Tidénio ingañedë odömäno awënë tåno angä.

3 Èñeninqe adocanque tömengä mæmæidi nani quëwengañömö wacä tömengä mæmæidi nani quëwengañömö tömänäni yewæmoncæte ante edæ go go cægadänimpa.

4 Iñinque Oodeabæ Awënë wodi Dabii wodi pæingä iñongä inte Ootee iñömö Gadideabæ Näatadeta nani quëwëñömö quëwéninqe adobai tömengä mæmæ Dabii wodi nänö quëwengañömö Bedëe iñömö gogacäimpa.

5 Edæ Ootee nänöogængä iñguingä Määdiya yædëmadä iñongante tömëna nana gæncaya iñguina guëa yewæmoncæ go datapa.

6 Bedëe ponte quëwëñöna Wëñængä iñömö iñque pædinque

7 bamoncadengä

incæ ongūññængä inte ñimaï ëñagacäimpa. Mäniñömö mongui incönë iñömö mäniñedé eyede pöni goti ongönäni ate wædinque tömena wæætë cænñänäni cængü oncontaidé guiyantaidé go guida ate Wëñængä ëñacantapa. ïnique guiyantaidé ëñacä ate wääñä Wëñængä ingante weocoo wini wini caadinqe cænñänäni cænguincadedë ñö cædä ñöngantapa.

Obegaidi ïnärite né aadäni ïnärite anquedoidi apænedäni

⁸ Idægoidi cænñänäni obegaidi nani änöräni iñönärite né aawënäni iñömö eyepancadé adoönæ woyowotæ a cönönäimpala. ⁹ A cöñönäni mönö Awënë anquedo ponte a ongöñlongä mönö Awënë nänö ñäö emöñö beyænque godongämæ güñägongä adinque né aadäni ancaí guïñente wædänitapa. ¹⁰ Anquedo iñömö tömenäni ïnärite, "Guññenämaï ïmæwedäni. Mini nanguï ëñente toquinque ante botö ñöwo watapæ apænebo ëñeedäni. Minito töno inguipoga tömao quëwénäni adobaï addode beyænque watapæ tocæminimpala. ¹¹ Mönö Awënë Codito iñömö, Ämo beyænque quëwencæminimpala, ante né Ängä baquingä ïnongä inte do edæ ëñacantapa. Edæ minito beyæ ante tömengä ñöwoonä incæ awënë Dabii wodi nänö quëwengaiñömö ëñacantapa. ¹² Nö impala, ante gote acæminimpala. Wëñængä ingante wääñä wini wini caadinqe edæ cænñänäni cænguincadedë ñö cædä ate a öñlongä adinque münitö, Nö impala, ante ëñençæminimpala."

¹³ Ante anquedo änongä wadäni nanguï ïnäni öönædë owodäni incæ iñontobæ tontadoidi ongönäni baï tömengä töno godongämæ ponte a ongöñinque ämotamini ante baï änique Wængongui ingante ñimaï ante watapæ apænedänitapa.

¹⁴ "Wængongui ælbæ pöni quëwénongä inte edæ ñäö apäite baï emongänö anguenë."

Tömengä inguipoga iñömö waadete pönö cæcä beyænque muni waocabo edæ gänë pönengümidiö anguënë."

¹⁵ Ante ämotamini ante baï änique anquedoidi öönædë addodö wadæ æite godäni ate né aawënäni iñömö nani cabø tededinque,

—Möñö Awënë mönö imonte apænecä mönö ëñenö ante, Äbänö cæcäi, ante mönö Bedëë gote ædæmø acæimpala. ¹⁶ Änique pogodo ponte ayönäni Mäadiya töno Ootee a ongöñöna Wëñængä iñömö cænñänäni cænguincadedë a öñlongä adänitapa. ¹⁷ ïnique adinque wadæ godinque, Wëñængä æbänö ingää, ante anquedo apænecä nani ëñenö ante gode å gode å cæte wayomö wayomö quëwénäni ïnärite tededäni ëñenäntapa. ¹⁸ Ëñenique tömenäni wæætë, Në aawënäni æbänö ante apænedäni, ante guïñente

wædänitapa. ¹⁹ Mäadiya guiquenë, Wëñængä æbänö ingä änäni, ante näma pönëe congantapa. ²⁰ Në aawënäni guiquenë, Wængongui ñäö apäite baï emönongä inte pönö waa pöni cæcä æmönipa. Edæ anquedo nänö apænedö baï do cæcä amönipa, ante apænedinqe eyepancadé ocæ ëmænte gogadähimpa.

Bitö Wengä, ante mæmpoda Wëñængä ingante Wængongui oncoñë ænte pönapa

²¹ Ayæ, Adoque Wængongui itædë go ate æmontaigue eö togængæimpa, ante idægoidi cöwë nani cæi baï cædinque Wëñængä ingante eö togænänitapa. Ayæ Mäadiya yædémadämai nänö iñedë anquedo nänö pemönöö baï änique mæmpoda Wëñængä ëmöwo ante, Itota, pemondagaimpa.

²² Wääñä mänimpoönæ wepæ näate ïnampa, ante Möitee wodi nänö angaimpoönæ ïnque go ate tömena, Wëñængä iñömö Wængongui Awënë qui ingampa, ante mönö godongæimpa, ante tömengä ingante Eedotadëë iñömö ænte gogadaimpa.

²³ Edæ, "Onguññänäni bamoncadëñäni tömenäni tæiyæ waëmø bacädäimpala, ante tömenäni Wængongui Awënë nempo pædæ godongæimpa," ante Awënë Wængongui nänö angainö ante ëñenique Mäadiya töno Ootee do cædatapa. ²⁴ Ayæ, Equemöna nani gæncaya, Wængongui qui, ante godongæimpa. Wiï mänömaï cæte tæcæ wengä wengä pæda mënaa ïnate godongæimpa. Ootee töno Mäadiya iñömö mänömaï cædinque, Wængongui qui impala, ante mënaa ïnate ænte pöninqe pædæ godöna ængacäimpa.

²⁵ Mäniñedë adocanque edæ tömengä ëmöwo Timeönö Wængongui beyænque ante nö cædòngä inte Eedotadëë iñömö quëwengacäimpa. Idægoidi wampo pönenre quëwencædäimpala, ante Wængongui ayejedëö ædæmø cæquingä, ante tömengä wänö cönonte quëwénongäimpa. Ayæ Wængongui Tæiyæ Waëmø Öñowoca ingante tömengä cöwë ëwocacä ïnongäimpa.

²⁶ Wængongui Tæiyæ Waëmø Öñowoca do apænecä ëñenique Timeönö wodi iñömö, Botö ayæ wæññämai miliñ quëwémoyedë mönö Awënë Codito ingante aquimo impala, ante do ëñeningä ïnongäimpa. ²⁷ Nöwo iñömö Wængongui Öñowoca angä ëñenique tömengä Wængongui oncoñë ñænæncöñë yabæcönë pö guicantapa. Mäniñedë Itota mæmpoda iñömö idægoidi wææ ante näni cægäñö baï cæcæte ante cædinque Wëñængä Itota ingante ænte pö guida. ²⁸ Adinque Timeönö iñömö edæ Wëñængä ingante bæi ongonte pæ mäniñque Wængongui ingante, Tömëmi waa toquinque mönitö ìmönite pönö cæbipa, ante apænecantapa.

29 "Bitō Tæiyæ Awēnē īnōmi inte ēñēmi. Bitō imite nē cæbo īnōmote bitō doyedē, Cæbo acæbiimpa, angabiimpa.

Īnique bitō änōnō bai ñōwo edæ īnique cæbi adīmo īnōmote bitō ämi ate wænte goboe.

30 Edæ bitō, Quēwencæmīnimpa, ante nē ÆEnguingä ingante ñōwo da pönömi ponte ēñacā do abopa.

31 Mänōmai cædinque bitō, Wadāni nāni cabō wadāni nāni cabō waodāni tömānāni acædānimpa,

ante cædinque bitō nē ÆEnguingä ingante ñōwo da pönömi ponte a ongongā acæimpā.

32 Idægoidi īnāmaï īnāni incæ tömēnāni nāni cabō nāni cabō incæ edonque acædānimpa, ante cædinque bitō da pönömi pöninqe tömengā ñāo apāite bai a ongongā acædānimpa.

Ayæ möni idægocabo īnōmōnīte bitō, Wēñængä aengä beyænque botō quīmī īnōmō ñāo bai waémō pönö emōninqe quēwencæmīnimpa, ante pönö cæbi abopa."

33 Ante ämotamīni ante bai Timeönö wodi, Wēñængä æbānō cæquingä ingää, ante tedecä ēñeninqe Wēñængä mæmpo tönö tömengä badä īnōmō guññente wædatapa. 34 Timeönö wæætë, Mina waa toquinque üngä Wēñængä ingante æmīnaya, ante apænedinqe tömengä badä Määdiya ingante tīmai ante godōmenque apænecantapa.

—Picængä badinque üngä Wēñængä cæcä beyænque idægoidi pancadāniya tæ go wæænte bai wæyönäni pancadāniya wæætë aengä gantite bai quēwencædānimpa. Wængonguï īnōmō, Wēñængä ingante ate eñfencædānimpa, ante odōmonte cæyongä pancadāniya wæætë adocä ingante godö piñte tedecædānimpa. 35 Ante apænedinqe Timeönö īnōmō Määdiya ingante apænecantapa. Mänōmai bayonte, Nanguï īnāni æbānō ante mímōno pönēnāni, ante edonque acæimpā. Bitō īnōmō yaëmë yete bai wæwente ëwocacæbiimpa, ante apænegacäimpā.

36 Ayæ wadā īnōmō Wængonguï beyæ nē apænedä īnōmō tömēnā emōwo Ánä adobai ongönantapa. Atedoidi nāni cabō īnōnāni adocanque Pänoedo wēnā īnōnā inte tömēnā picængadedä ingadäimpā. Tömengä īnōmō baquecænedä mōninqe nānōgængä tönö önompo æmæmpoqo go mēa wadepo quēwente ate onguññængä guiquéné nānē wængacäimpā. 37 Onquiyænā īnōmō ñōwo otenta i coatodo wadepo nānō eñagainganca owaemponä quēwēnä inte tömēnā Wængonguï oncö ñænæncöñe yabæcönenque cōwē quēwēninqe taodāmāi

īnōnäimpa. Itædē woyowotæ tömēnä cōwē, Wængonguï ingampa, ante waa cædinque Wængonguï ingante apænecæte ante wantæpiyæ cænāmaï quēwēnä īnōnäimpa. 38 Tömēnā ñōwo eyepæ pöni mämö bee tēnique Itota ingante adinque Wængonguï ingante waa ate pönēninqe apænecantapa. Ayæ wadāni, Mönítö Eedotadëe īnōmō quēwēmōni īnōmōnīte Wængonguï ayejedënö pönö cæcä beyæ abæ tawænte quēwengüümöni, ante nē wānō cōnāni īnānite dodä Ánä īnōmō Wēñængä ingante do adinä inte, Wēñængä nē ÆEnguingä inte do eñate pongä atabopa, ante cōwē apænedä eñengadānimpa.

Näatadeta occæ emænte godänipa

39 Ayæ mänii, Awēnē Wængonguï, tīmai cædāni, nānō angainö ante līnque cæte ate Ootee nāni wencabo Gadideabæ gocæte ante wadæ godinque Näatadeta tömēnāni hāna quēwēnīnōmō pongadānimpa. 40 Wēñængä īnōmō edæ picængä pædinque tæi piñængä bacantapa. Ayæ ocai encacä inte nanguï eñente bagacäimpā. Ayæ Wængonguï waadete pönö apænecä eñente ëwocadinqe tömengä nē waadete pönö cæcä ingacäimpā.

Wængonguï oncöñe Itota gote ongongampa

41 Wodo pænta gogaïonæ bai Patowa mōnö ææmæ cængüönæ ñōwo impa, ante pönēninqe idægoidi Patowa ante Eedotadëe godinque ææmæ cædōnānimpa. Itota mæmpoda adobai Patowa nāni åmæ cōwē cæyedé wadepo īnō wadepo īnō Eedotadëe goda ingadaimpa. 42 īnique Itota dote wadepo īnonte Wængonguï beyæ ante ææmæ cōwē nāni cædö bai Ootee nāni wencabo do gote cædānitapa. 43 Åæmæ tömää līnque cædinque oncöñe poncæte ante taadonque pöninqe mæmpoda adâmaï īnōnate Itota guiqüéné Eedotadëe īnōmō ayæ quēwengantapa. 44 Godongämæ mōnö poncabo tönö pongä imaingampa, ante pönēna inte taadö tömää itædē pöninqe tömēna guiidēnāni weca tömēna æmigoidi weca diqui diqui mincæ cæyöna, 45 edæ dæ angä. Ate wædinque tömengä ingante diqui mincæte ante Eedotadëe adodö ocaë emænte gogadaimpa.

46 Mëönaa go adoönæque īnonte diqui diqui minte ate edæ Wængonguï oncö ñænætæ oncöñe yabæcöñe pö guíute ayónate Itota īnōmō ne odōmōnāni weca eñee cōnique, Åbānö i, Åbānö cæquï, ante angä adatapa. 47 Tömengä apænecä eñeninqe tömānāni, Å tömengä īnōmō ocai nē encacä waa eñengä amönipa, änānitapa. Ayæ, Itota ingante, Åbānö i, ante änāni eñeninqe tömengä wæætë nō apænecampa, ante wædinque

tömänäni guïñente wædänitapa. ⁴⁸ Mæmpoda iñömö mänïñömö pö guuite ayöna Itota mänömaï cæcä adinque guïñente wædatapa. Tömengä badä tömengä ingante,

—Botö Wëmi éñëmi. Mönatö imöñate quïñante mänömaï cæbii. Iñæmpa bitö wæmpo tönö mänötö bitö imite ante ancaa diqui diqui minte wæwentamönapa.

⁴⁹ Äñongante tömengä wææte,

—Minatö iñæmpa, Mæmpocä oncënö Itota ongouguénengä ingampa, ante éñenämäi ïminatawo. Quïñante wayömö diqui diqui mümünatawo.

⁵⁰ Äñongante, Æbänö ante angää, ante ædämö éñenämäi ïnatapa.

⁵¹ Tömengä wææte mæmpoda miñæ gote Näätadeta pöniñine tömëna näna äñö ante cöwë éñenämäi cæcantapa. Wääñä guiquenë tömengä nänö cædinö ante nämä pönëe congä ingacäimpa. ⁵² Itota iñömö edæ nangui éñfengä bate pædongäimpa. Picængä bayongante Wængongü tönö waodäni adobaï tömengä ingante cöwë godömenque godömenque waadete adönänimpa.

3

Wää ñepænë ne guidongä önomæca quëwente apçenecä

(Mäateo 3.1-12; Mäadoco 1.1-8; Wää 1.19-28)

¹ Tibedio quinte wadepo tömämæ awënë nänö iñöñedë Pontio Pidato wodi näni änongä adoyedë Oodeabæ awënë iñongante Edode wææte Gadideabæ awënë iñongäimpa. Adoyedë iñömö Edode wodi nänö töñiñacä Pedipe Itodeabæ Todacónitebæ awënë iñongä Dítäniato wodi adoyedë Abideniabæ awënë iñongäimpa. ² Mänimpodäni mänïñomæ awënëidi iñöñani Änato wodi tönö Caiapato wodi adoyedë, Wængongü qui, ante në godöna ñænæna pöni iñona iñöñaimpa. Tömëna näna iñöñedë adoyedë edæ Tacadiya wodi wengä Wää ingante önomæca iñömö ayæ quëwëñongante Wængongü apænegacäimpa. ³ Wää wodi iñömö Oododâonga ömaaque go tömäo cægöninqe iñmai apçenecä éñenänitapa. Minitö, Idæwaa wëñä wëñä cæte awædö, ante ocæ émaente Wængongü gämäenö poëdäni. Ayæ, Wënæ wëñä botö cædinö ante Wængongü piñämäi inte pönö ata cæpocä quëwëmopa, ante edonque acæimpa, ante odömöniñque apænë guuiñate, ante Wää angacäimpa. ⁴ Mänömaï cædinque Wængongü beyæ në apænegaiñgä Itaiya wodi iñmai ante nänö yewaemonte apænegaiñö bai Wää adobaï cægacäimpa.

“Adocanque önomæca ongöñinque iñmai ante yedæ tedecä éñencædänimpa.

‘Awënë nänö ponguñö ante tee monte baï cædinque, taadö tööñ pöñonte baï cæedäni.

⁵ Onquiyabo incæ änanquidi incæ, Mæmö pöni bacæimpa, ante ææ wocæimpa. Biyönæ iñömö tee möñinque mæmö pöni badongæimpa.

Taadö idiquibæ iñonte tööñ pöñongæimpa. Wënæ wëñä iñonte wainö pöni taadö badongæimpa.

⁶ Taadö mänömaï mæmö pöni ba ñinque tömämæ quëwëñani incæ, Wængongü pöno ñengä beyænque möño quëwengüñö impa, ante edonque acædänimpa,’

⁷ Ante yewæmonte ongompa cæminii, ante Wää wodi apænë guicæte ante pöñani nangui iñäni iñöñanite iñmai angantapa. “Minitö iñömö tæntæ pæimini bai inte në babæ cæminii ñinque edæ éñenguénë quëwëmini. Wængongü nänö piñte pangülmamo ante edæ, Wænopadäni, ante æcäno äna éñeninqe münitö wodii wïnonte pöminii. ⁸ Wængongü Awënë gämäenö münitö ocæ émaente poncæ cæminitawo. Nö nö pöminii ñinque edæ në ocæ émaente pöñani wainca incate bai waa cædäni bai münitö iñömö edæ adobaï waa cæedäni. Münitö nämåneque pöñeninqe, ‘Mönitö mæmæ Abadäö wodi pæimoni imoni beyænque Wængongü münitö imöñite waa acæcäimpa,’ ante nämä wææ ancæ cæminitawo. Iñæmpa Wængongü angä bai Abadäö wodi pæimini müni iñö bai dicacoo incæ dobæ adobaï bacædöñii apa énewëmii. ⁹ Awæ iñömö wainca incadämai iñinque edæ do yete gongapamö iya tangæimpa. Awæ yecæte ante awænca eyewa næænäni bai Wængongü nänö pangülmamo iñömö edæ o pöni pö apa quëwëmii,” ante Wää apænegacäimpa. ¹⁰ Angä wædinqe godongämæ ongöñani pancadäniya wææte,

Mänömaï iñinque æbänö cæquenémöni imöñii. ¹¹ Äñönänite Wää,

—Weocoo menooga në mangä iñömö weocoo ömaacä ingante adocooque godongä aencæcäimpa. Cængü në èacä adobaï cængü ömæpocä ingante godongä aencæcäimpa, angantapa. ¹² Ayæ odömäno awënë nänö äñinta në ænäni guiquenë adobaï apænë guicæte ante pöñinque Wää ingante äñänitapa.

—Në odömömi éñëmi. Mönitö iñömö æbänö cæquenémöni imöñii. ¹³ Äñönänite tömengä wææte,

—Minitö awënë, Mänimpota, ante nänö äñimpota ante wadäni ñänite ämïni pædæ pöñonäni eyepæ æninqe münitö wææte, Tömëmöni qui, ante godömenque äñämäi iedäni, angantapa. ¹⁴ Ayæ totadoidi adobaï tömengä ingante,

—Mönitö guiquené æbänö cæquenémöni imöni.

Äñönänite Wäö wodi iimaa angantapa.

—Minitö wacä tömengä näö godonte æinta ö æncæte ante pæménénämäi iedäni. Ayæ wacä wénæ wénæ cædämäi iñongante münitö, Wénæ wénæ cæbitapa, ante babæ wapiticæ änämäi iedäni. Ayæ münitö cædii beyæ münitö awënæ eyepæ pöñongä æninqe piyænæ cæte godömense que ænente wædämäi iedäni, angantapa.

15 Äñongante godongämæ ongöñani iñomö, Wængongü doyedë, Codito ponguingä, ante näö nè angaingä iñomö edæ iñgä Wäö wabänö iñaingampa, ante öñowenque pönénäni inte edæ, Wäö æbänö cæquingä, ante acæte ante a ongöñanitapa. 16 Wäö wæstæt tömänäni iñänite apænedinque, “Botö guiquené næwangä münitö iminite æpænë guidömo guimünipa. Iñcayæ ate nè Ponguingä guiquené tömengä iñomö næwangä iñänengä pöni iñongante botö guiquené guiyamo iñomo inte tömengä awencata incæ ædö cæte ñi cæquimoo. Tömengä iñomö münitonga gonga bæcote bai cædinque Wængongü Tæiyæ Waëmø Önöwoca ingante edæ da pöñongä æncemini. 17 Waocä, Todigo tömëmø wati wati tænöniñque botö tænöniñomö öñömanaque baquinque botö waïña tömämö onçöne da wencæboimpæ, ante timpodæ næænte wo ææntodö wo ææntodö cædinque ontapocoo wææincoo wadæ ñemænte wo ëwengampa. Waocä mänömaï wo ëwencæte ante timpodæ næængä bai mönö nè Ponguingä iñomö adobaï oo pöni apænte ancaæcæmpæ. Edæ waëmø iñäni iñänite apænte æninqe tömengä ontapocoo bai iñäni iñänite gonga cöwë bæcøyomö iya tangä gone wæcædäni. 18 Mänömaïnö äninqe Wäö wodi godömenque wade wade apænedinque töménäni iñänite, Ämo èñemaïnipa, angacäimpa. Ayæ, Codito ingantedö ante watapæ apænecä èñengadänipa. 19 Incæte tömengä pancabaa Awënë Edode ingante, Bitö tõñiñacä näñögængä Ædodoya ingante mömii, ante püñinqe Edode näö wiwa cædinö ante tömänö ante püngä adinque, 20 Edode wodi guiquené godömense wiwa cædinque Wäö ingante tee mönecä wægacäimpa.

*Itota æpænë guicampa
(Mäatoeo 3.13-17; Mäadoco 1.9-11)*

21 Mänii Wäö tömänäni iñänite æpænë näö guidöñedë Itota ingante adobaï guidongä guicantapa. Guiite ate Wængongü ingante apæneyongä öönæ wi æneta bai bayonte edæ 22 Wængongü Tæiyæ Waëmø Önöwoca equemö wææ contate bai

tömengäa edonque pöni wææ guicä ate öönædë apænedinque,

—Bitö botö Wëmi botö nè waadebi iñipa. Bitö iñite waa adinque waa tobopa, ante öönædë apænecä èñengacäimpa.

*Itota nänö mæmæidi
(Mäatoeo 1.1-17)*

23 Todéinta wadepo näö èñagañedë iñque bayonte Itota mäniñedë tåo cæcä ingacäimpa. Tömengä ingante nè pæpogadongä iñomö Ootee iñongante wadäni, Itota wæmpocä ingampa, ante pönénöhänipa.

Ootee wodi mæmpo wææ Edii wodi ingacäimpa.

24 Edii wodi mæmpo wææ Mäatato, Mäatato wodi mæmpo wææ Debii, Debii wodi mæmpo wææ Mëedequi, Mëedequi wodi mæmpo wææ Cäna, Cäna wodi mæmpo wææ docä Ootee wodi ingacäimpa.

25 Mänii docä Ootee wodi mæmpo wææ Mäatatio,

Mäatatio wodi mæmpo wææ Ämoto, Ämoto wodi mæmpo wææ Nääcö, Nääcö wodi mæmpo wææ Etedi, Etedi wodi mæmpo wææ Näägaï ingacäimpa.

26 Näägaï wodi mæmpo wææ Mäato, Mäato wodi mæmpo wææ docä Mäatatio, docä Mäatatio wodi mæmpo wææ Temei, Temei wodi mæmpo wææ Ooteco, Ooteco wodi mæmpo wææ Oodaa ingacäimpa.

27 Oodaa wodi mæmpo wææ Owäna, Owäna wodi mæmpo wææ Deta, Deta wodi mæmpo wææ Dodobabedo, Dodobabedo wodi mæmpo wææ Tadatiedo, Tadatiedo wodi mæmpo wææ Nëedi ingacäimpa.

28 Nëedi wodi mæmpo wææ docä Mëedequi, docä Mëedequi wodi mæmpo wææ Adi, Adi wodi mæmpo wææ Cotäö, Cotäö wodi mæmpo wææ Edëmadäö, Edëmadäö wodi mæmpo wææ Ede ingacäimpa.

29 Ede wodi mæmpo wææ Ootowee, Ootowee wodi mæmpo wææ Ediyedede, Ediyedede wodi mæmpo wææ Oodii, Oodii wodi mæmpo wææ docä Mäatato ingacäimpa.

30 Mänii docä Mäatato wodi mæmpo wææ docä Debii, mänii docä Debii wodi mæmpo wææ Timeönö, Timeönö wodi mæmpo wææ docä Oodaa, docä Oodaa wodi mæmpo wææ wacä docä Ootee, mänii docä Ootee wodi mæmpo wææ Öönäö, Öönäö wodi mæmpo wææ Ediyaquimö ingacäimpa.

³¹ Ediyaquümö wodi mæmpo wææ Mëeedea,
Mëeedea wodi mæmpo wææ Mëena,
Mëena wodi mæmpo wææ Määtata,
Määtata wodi mæmpo wææ Näätäni ingacäimpa.
³² Näätäni wodi mæmpo wææ Awënë Dabii,
Awënë Dabii wodi mæmpo wææ Yæte,
Yæte wodi mæmpo wææ Obedo,
Obedo wodi mæmpo wææ Boodo,
Boodo wodi mæmpo wææ Täna,
Täna wodi mæmpo wææ Näätöö ingacäimpa.
³³ Näätöö wodi mæmpo wææ Ämïnadabo,
Ämïnadabo wodi mæmpo wææ Adämii,
Adämii wodi mæmpo wææ Adöni,
Adöni wodi mæmpo wææ Etedöö,
Etedöö wodi mæmpo wææ Pade,
Pade wodi mæmpo wææ wacä docä Oodaa ingacäimpa.
³⁴ Mänii docä Oodaa wodi mæmpo wææ Aacobo,
Aacobo wodi mæmpo wææ Itæca,
Itæca wodi mæmpo wææ Abadäö,
Abadäö wodi mæmpo wææ Tade,
Tade wodi mæmpo wææ Nääcodo ingacäimpa.
³⁵ Nääcodo wodi mæmpo wææ Tedogo,
Tedogo wodi mæmpo wææ Dagao,
Dagao wodi mæmpo wææ Pedego,
Pedego wodi mæmpo wææ Eebedo,
Eebedo wodi mæmpo wææ wacä docä Täna ingacäimpa.
³⁶ Mänii Täna wodi mæmpo wææ Cainäö,
Cainäö wodi mæmpo wææ Adapacadæ,
Adapacadæ wodi mæmpo wææ Temö,
Temö wodi mæmpo wææ Docä Nöwee,
Docä Nöwee wodi mæmpo wææ Nämeco ingacäimpa.
³⁷ Nämeco wodi mæmpo wææ Määtotadöö,
Määtotadöö wodi mæmpo wææ Ënoco,
Ënoco wodi mæmpo wææ Aadedo,
Aadedo wodi mæmpo wææ Määdade,de,
Määdade wodi mæmpo wææ wacä docä Cainäö ingacäimpa.
³⁸ Docä Cainäö wodi mæmpo wææ Ënoto,
Ënoto wodi mæmpo wææ Teto,
Teto wodi mæmpo wææ Adäö,
Adäö wodi ingante në badongaingä iñöömö edæ mönö Mæmpo Wængongü iñongä ingacäimpa. Mäninäni iñöömö edæ Itota mæmäidi ingadänimpa.

4

Itota wënæ wënæ cæcæcäimpa, ante wënæ cæcampæ

(Määteo 4.1-11; Määdoco 1.12-13)

¹ Mänii Oododänonga quëwëninque Wængongü Tæyiaë Waëmö Öñöwoca ingante ædämö ëwocacä iñongä inte Itota iñöömö wadæ gocantapa. Goyongante Wængongü Öñöwoca tõmengä ingante öñömæca ænte

mäocä gogacäimpa. ² Godinque coadenta eönæ mänipooñæ quëwëfongante wënæ awënë pöninque, Wënæ wënæ cæe, ante ancaa cædongäimpa. Itota iñöömö mänipooñæ cænämäi iñingä inte edæ iñque bayonte gæwænte wæcantapa. ³ Adinque wënæ awënë tõmengä ingante,

—Bitö näwangä Wængongü Wëmi iñömi inte dica incæ pää ämi ba cæmaimipa.

⁴ Äfongante,

—“Cæntedö quëwengü i. Iñæmpa Wængongü nänö apænedö ante tõmäö ante ënente quëwengæimpa,” ante yewæmonte ongö apa, änique Itota edæ Baa angacäimpa.

⁵ Ayæ Itota ingante onquiyaboga ænte mæicä æite ongöñongante wënæ awënë wæætæ inguipoga awënë odehyeidi ömæ tõmäo ongöñomæ adoyömö a ongonte bai adotedæ odömongä acantapa. ⁶ Odömongä ayongante Itota ingante änique wënæ awënë wæætæ,

—Awënëidi waincöne poni ongöningue wæmoncooga mongæninque tæi piñäninque tõmäni nempo quëwëni iñanite nanguü änani ënente do cædänipa, ante abii. Tõmäni waëmö poni nani èmämäo ante æcänö èmonguingä, ante, Tæi piñænte nani ènempodö ante æcänö empoquingä, ante, botö iñöömö edæ do ænte ènempogalmo inte tõmämoque në ämo inte godömo ænänipa. Iñinque bitö imite, Bado, godömo æe, ämopa. ⁷ Iñinque bitö mäniñcoo aencæte ante botö weca ædæ wææninque, Tatänabi bitö Wængongü bai iñömi imipa, ämi adinque botö wæætæ, Bado, bitö tõmämæ Awënë babipa, ante edæ poniñmo æmaimipa, ante wënæ awënë änewengantapa.

⁸ Angä ënëningue Itota,

—Iimaï ante yewæmongatimpæ. “Awënë Wængongü weca ædæ wæænte tõmengä ingante apænedinqæ, Bitö adobique Wængongümi imidö anguënë, ante watapæ apænecæbiimpa. Ayæ, Wængongü beyænque cæcæbiimpa,” ante wææ yewæmonte ongö apa quëwëe, ante Itota angacäimpa.

⁹ Wënæ awënë ayæ Itota ingante Eedotadëe ænte mäocä goyongante Wængongü onco ñænæ oncmäa ænte mæicä æicantapa. Äite næ gongæfongante wënæ awënë wæætæ, Bitö näwangä Wængongü Wëmi imipa, ante acædänimpa, ante bitö to wæibäwe. ¹⁰ Änique wënæ awënë godömenque apænedinqæ, “Iimaï ante do yewæmonte ongompa,

Bitö imite wææ acædänimpa, ante cædinque Wængongü tõmengä anquedoidi iñanite da pönongä

¹¹ poniñque bitö imite iñæ aempodäni iñinque,

bitö dicaa tee tēwadāmāi incæbiimpa,”
ante yewæmongatimpa cæbii.

¹² Äñongä Itota wæætë,

—Íñæmpa iimai ante ingatimpa. “Bitö, Mönö Awënë Wængongü æbänö cæquingää, ante acæte ante cædämäi incæbiimpa. Äñenämäi cæbo incæte edæ mönö Awënë Wængongü botö imote cówë wææ aaquingä, ante acæte ante wénæ wénæ cædämäi incæbiimpa,” ante wææ yewæmonte ongö apa änewëë, Itota angacäimpa.

¹³ Ante Itota angä ate wénæ awënë incæ, Itota wénæ wénæ cæcæcäimpa, ante nänö änewëö iinque cædinque iincayë ate nänö ponte cæquinque edæ wadæ gogacäimpa.

Gadideabæ godinque Itota tåno cæcampæ
(Määteo 4.12-17; Määdoco 1.14-15)

¹⁴ Itota iñöömö Wængongü Önöwoca nänö tæi piñänö èwocadinqe Gadideabæ adodö pongacäimpa. Do pongäimpa, ante adinque wadäni wayöömö gode å gode å cædäni èñengadänimpa. ¹⁵ Tömengä iñöömö mänöömæ wayöömö wayöömö godinque tömänäni nänö odömöincönë go guiti go guiti cædinque odömonte apænecä adinque tömänäni, Waa pöni odömonte apænecampa, ante tede-gädänimpa.

Näatadeta iñöömö ponte Itota apænecampa
(Määteo 13.53-58; Määdoco 6.1-6)

¹⁶ Wæætë Näatadeta tömengä nänö pægañöömö pöniñque tömänäni güemanguïöñæ iñonte Itota nänö cówë cæi bai ñöwo cæcantapa. Oodeoidi Wængongü apænecä nänö èñente yewæmongainta ate odömöincönë go guidiñque tömengä mänänta ate apænecæte ante ængä ganticä. ¹⁷ Adinque tömengä ingante Itaya wodi Wængongü beyë nänö yewæmongainta pædæ pöñöñäni ængantapa. Äñinque, Mänöömö yewæmonte i, ante nü cæpote adinque, iimai yewæmonte ongompa, ante apænecantapa.

¹⁸ “Wængongü Awënë Önöwoca botonga pö guicä ate botö tömengä ingante èwocabopa.

Iinque tömengä botonga gao cæte bai cædinque tömengä nänö tæi piñämäda pöñöñinque botö imote angantapa.

Bitö ömaadäni wæwänäni iñänite Wængongü Awënë waa pöñö cæcæcäimpa, ante watapæ apænebi èñencædänimpa, angacäimpa.

Në tee mönete bai wædäni iñänite bitö, Wængongü pöñö wi ænecä beyænque münitö abæ tawaente gocæminimpa, ante godö apænebi èñencædänimpa.

Në babetamönäni iñänite, Münitö wæætë waa acæminimpa, ante bitö godö cæcæbiimpa.

Piñte cædäni ate wæwente quëwëñöñänite bitö wæætë gä pe æmpobi abæ tawænte bai gocædänimpa.

¹⁹ Ayë, Wængongü Awënë nänö waadete cæquinepo do batimpa, ante apænebi èñencædänimpa, ante Wængongü botö imote do a pönongä pömo imopa.”

²⁰ Ante Itaya wodi nänö yewæmongainta adinque adodö nä nä capodinque mänöömö në cæcä ingante pædæ godöninque Itota tæ contacantapa. Mänömai cæcä adinque tömänäni nänö odömöincönë në ongöñäni tömänäni tömengä ingante cówä adänitapa. ²¹ Ayönänite,

—Wængongü botö imotedö ante apænecä èñeninque nänö yewæmongäñö bai ñöwoñæ èñenöñimi edæ do iinque ba amünipa.

²² Ante apænecä èñeninque tömänäni, Tömengä nanguï waadete pöñö tedecampa, ante apænedinqe tömengä ingante waa adinque guifiente wædänitapa.

—língä iñæmpa Ootee wengä iimaingä inte bamöñengæ mänömai cæcampæ, ante awædö, ante nänö caboque tededänitapa.

²³ Mänömai ante wæyönänite Itota tömänäni nänö pöñöñö ante önöwënénque èñeninque,

—Botö imote apænedinqe münitö, “Bitö dotodo bai iñömi inte rämä incæ cæte waa bæbäwe,” ante dodäni nänö angainö bai ante tedemini awædö. Ayë, “Capënaömö iñöömö bitö waa cæbi adinque tededäni èñemönipa. Mänöömö bitö cædinö bai tömëni èñagañöömö adobai wii cæbii,” ante wæmëni abopa.

²⁴ Äñinque Itota godömenque apænedinqe,

—Näwängä ämpa. Wængongü beyë në apænecä iñöömö tömengä quëwëñiñöömö ponte apæneyongante, Wii èñeiñ wædö, ante Baa änänipa. ²⁵ Näwängä edæ ämo èñeedäni. Docä Ediya wodi quëwengäñedë mëa go adoqo wadepo ayë tæcæ wadepo iñonte tömänäni ömæ tömäo nänö gæwænte wægäimämo baquinque cöönæ cædämäi ingatimpa. Mänöñedë Idægobæ iñöömö owæmpoinäni nanguï iñäni quëwëñöñänite,

²⁶ tömänäni weca Ediya ingante da godönämäl inte Wængongü wæætë edæ, Bitö Tidöö eyequei gote Tadepata iñöömö quëwengä owæmpoingä weca goe, angä gogacäimpa. ²⁷ Adobaï Wængongü beyë në apænegaingä Editeo wodi quëwengäñedë Idægobæ æmontai në baadäni nanguï iñäni iñönämite Wængongü tömänäni iñänite wadæ caadämäi inte wæætë edæ Tidiabæ quëwengä Näämäo ingante wadæ caacä waintai baagacäimpa.

²⁸ Ante Itota apænecä èñeninque mänincönë ongöñäni tömänäni püinte älnäni badänitapa. ²⁹ Älnäni badinque tömengä

ingante tömänäni näni quëwëñömö yabæ ïnö wido cædänitapa. Ayæ tömänäni näni mænonte quëweniquidi tömâne ænte mao godinque tömänäni, Bæ tamö guidömämæ tæ wææncæcäimpa. ³⁰ Ante cæyönäni, Itota ïnömö tæcæguedë godinque aamö cæte wadæ gogacäimpa.

Itota angä ëñente wënæce incæ tao gopa
(Mäadoco 1.21-28)

³¹ Wadæ godinque Gadideabæ Capënaömö näni quëwëñömö pöninque Itota tömänäni näni güemangüönæ bayonte tömänäni ïnänite odömonte apænecä ëñenänitapa. ³² Ëñëñöñäni tömengä nämä tæi piñeninqe nè angä ïnongä inte nö odömonte apænecä ëñente wædinque tömänäni, Æ tömengä ïñömö nö pöni odömonte apænecä ëñémönipa, ante wædänitapa.

³³ Mäniñedë edæ onguññængä wënæ wentamö ëwocacä töno nè quëwengä ïñömö tömänäni odömöincöne a ongöniñque ïñontobæ yedæ ante aa pecantapa.

³⁴ —Quïmæ quëwëë. Bitö Itota Näatadeta quëwëñimi inte quïnante mönatö weca pömi. Mönatö ïmönate edæ æmæwo wido cæcæte ante wabänö pömitawo. Bitö æmömidö ïmii, ante botö do atabopa. Bitö Wængongui Tæiyæ Waëmö Wëmi ïnömi ïmipa, ante edæ do ëñemopa.

³⁵ Ante tedeyongante Itota wææ äninqe,
—Apocænë quëwenguëñë tedewëë. Waocä baönë quëwënömi inte edæ tao gobäwe.

Angä ëñeninqe wënæ guiquenë tömänäni ayönäni waocä ingante mao tæ gotodö go wææñlongante tömengä baonga wënæ wënæ cædämäi inte tao gotopa. ³⁶ Itota angä wënæ tao gocä adinqe tömänäni guifente wædinque nämäneque tededingue,

—Tömengä æbänö cæte nè angä ingää. ïñæmpa nè angä ïnongä inte tömengä tæi piñeninqe wënæidi nè wentamö ëwocadäni ïnänite angä tao godäni awædö.

³⁷ Ante pönente wædinque tömänäni, Itota mänömaï cæcampä, ante tededingue mänömæ tömäo gode ä gode ä cædäni ëñengadänimpa.

Pegodo nänöogæ wääñä ingante Itota cæcä gancæ bacä
(Mäateo 8.14-15; Mäadoco 1.29-31)

³⁸ Mäniñ tömänäni odömöincöne ongonte apænedinqe Itota tao godinque Timönö oncöne go guicantapa. Go guiyongante wadäni, Timönö nänöogængä wääñä ïñömö nanguï daicawo gawaænte nangæ bacampa cæbii, änäni. ³⁹ Ëñeninqe Itota tömengä weca go gongæninqe daicawo inte piñte baï äninqe, Idæwaa impa, angä dæ batapa.

ïninqe tömengä gancæ badinque aengæ gan-tidinqe tömänäni beyæ cæcantapa.

Nantate wæwëñäni ïnänite Itota cæcä waa badänipa

(Mäateo 8.16-17; Mäadoco 1.32-34)

⁴⁰ Nænque gåwadecæ bayonte nantate wæwëñäni ïnänite Itota weca ænte pönäni adinqe tömengä wacä ingante wacä ingante godö gampocä ate tömänäni waa badänitapa. ⁴¹ Ayæ waodäni nanguï ïnäni baönë wënæidi quëwëñöñäni Itota angä ëñeninqe tao godinque,

—Bitö Wængongui Wëmi ïnömi ïmipa, ante Yæ änänitapa.

ïninqe Itota, Botö Codito ïnömo ïmipa, ante do ëñenänipa, ante wædinque wënæidi ïnänite, Apocænë ïmæwedäni, ante edæ wææ angacäimpa.

Itota oodeoidi odömöincöne go guiite apænecä

(Mäadoco 1.35-39)

⁴² Ayæ baänæ ate Itota wayömö önmäecä gocantapa. Gocä adinqe wadäni tömengä ingante ante diqui diqui minte tömengä weca do pöninque, Mönitö ïmönite èmö cæte godämäi incæbiimpa, ante wææ cæcæte ante cædänitapa. ⁴³ Ate wædinque tömengä wææ äninqe,

—Botö, Wængongui Awëñë Odeye nempo watapæ quëwengüñño anguëñë, ante cówë apænequëñëmo ïmopa. Wængongui, Mänömaïnö ante apænecæbiimpa, ante botö ïmote da pönongä pönimo inte botö tömänäni quëwëñömö gote apænequëñëmo inte gobopa.

⁴⁴ Ante Oodeabæ godinque tömänäni odömöincöne go guii go guii cædinqe Itota apænecä ëñengadänimpa.

5

Gæyæ nanguï pöni dadöwëñänipa
(Mäateo 4.18-22; Mäadoco 1.16-20)

¹ Ayæ Itota Guënetadetepæ wedeca gote ongöniñque Wængongui nänö apænedö ante apænecantapa. Ëñencæte ante cædinqe nanguï ïnäni godongämæ pö goto ongonte ëñëë congadänimpa. ² Apænecä ëñëñöñäni tömengä gomö ayongä gæyæ nè dadöwëñäni dicamöñæ yamoncæte ante ti wææninqe tömänäni näni ti wææ godimpo mæa wipo gäwapæ wedeca ömædempo wæi wocæ acantapa. ³ Adinqe Itota adoque wipodë Timönö wipodë guiidinqe tömengä ingante, Tæcæpæno gämëñø eyequei wø go wæi wocæ, angä gä go wæi wocængä ïninqe Itota tæ contate tömänäni ïnänite odömonte apænecä ëñenänitapa. ⁴ Tömänäni ïnänite ïninqe apænedinqe Timönö ingante,

—Bitö wipo tæcæpæno godömenque ænte gobi ate münitö dicamöñë wo guitodonte gæyæ dadonte æncæmïnimpä.

5 Äñongä Timönö,

—Awënë ëñëmi. Tömää woyowotæ gæyæ dadoncæte ante dicamöñë ancaa guitodöñömöni wii datapa. Incæte bitö ämi gæyænque botö Ao ante cæcæboimpa.

6 Ante mäo guitodöñöñäni gæyæ nanguü pöni da ate dicamöñë wodo wægo tengatimpä. 7 Ìnique Timönöidi wa wipodë ongöñäni ponte godongämë æncædänimpä, ante ömö cædäni adinque wa wipo ænte pöñäni ate gæyæ mëa wipodë eyede pöni ñöñöñäni ate wipo èmä guicæ cætimpa. 8 Ìnique, Itota angä beyænque gæyæ nanguü pöni ðemönipa, ante adinque Timönö Pegodo ìñömö Itota öñowa gääñë aedæ wææninque.

—Awënë ëñëmi. Botö wénæ wénæ entawëmo ìñömote bitö waëmö pöni entawëmi inte nänëne goe, angacäimpa.

9 Ante guïñente wæyongante né dadöwëñäni wadäni adobaï, Æbänö cæte nanguü pöni gæyæ dadonte ðemöö, ante wædinque ancai guïñenique Timönö tönö godongämë wædänitapa. 10 Ayæ Timönö tönö godongämë gæyæ né dadöwëna Tebedeo wodi wénæ Tantiago tönö Wäö adobaï guïñente wægadaimpa. Ìnique Itota ìñömö Timönö ingante,

—Guïñenämäi incæbiimpa. Gæyæidi gæte bitö ðemai bitö lincayæ ate waodäni ìñänite gæte bai cædinque apænebi ëñëninque ponte quëwencædänimpä.

11 Angä ëñëninque wipo èmönaiya ænte mämö ñä cæcadinqe tömënäni mäinc oo tömanc oo edæ èmö cædinque edæ Itota müñë wadæ gogadänimpä.

Në baadingä ingante Itota wadæ caa-campa

(Mäateo 8.1-4; Mäadoco 1.40-45)

12 Lincayæ ate Itota wadäni näni quëwëñömö gote quëwëñongante wacä cöwë baate ëñawëñongä inte tömengä weca ponte guidömëmë aedæ wææninque angantapa.

—Awënë, bitö Ao ämi inte wadæ caabi ìnique botö waintai baabäimpa.

13 Äñongä Itota pædæ wææmpo gampo caadinque,

—Ao ämopa. Bitö waintai baacæbiimpa.

Ante tæcæ äñongä ñömæntai nänö ëñadintai edæ dæ baadinqe tömengä waintai do baacantapa. 14 Ìnique Itota tömengä ingante,

—Ëñëmi. Bitö waintai baadimi inte wadäni ìnänite mäo apænedämaï ie. Wæætë, Nåwangä impa, ante acædänimpä, ante cædinque bitö, Wængongui qui, ante né godongä weca töingä godinque waintai bitö baadintai odömömi aedæmö acæcäimpa.

Ayæ Möitee wodi wææ ante nänö angaincoo bai ænte pöñinque bitö waintai bitö baadü beyæ ante edæ, Wængongui qui, ãnique né godongä ingante pædæ godömi æncæcäimpa, ante wææ angantapa.

15 Wææ angä incæte, Itota mänömaï cæcampä, ante nanguü gode ä gode à cædäni ëñenique nanguü ìñäni Itota apæneçä ëñencæte ante ayæ tömënäni näni caate wædö waa bacæte ante goto pö goto pö cægadänimpä. 16 Itota ìñömö wantæ wantæ ìñö ònömæca nänëne godinque Wængongui ingante wæætæ wæætæ apænegacäimpa.

Në cömäingä ingante Itota angä dao dao gocampa

(Mäateo 9.1-8; Mäadoco 2.1-12)

17 Ayæ adobaï ïmö ìñö ïmö ìñö Itota cöwë odomonte apænegacäimpa. Mänifedë oodeoidi näni wææ angainö ante nanguü adinque né ëñëniñäni ìñömö né odömöñäni ìñönänimpä. Wadäni adobaï, Mönö wææ angainö ante ëñente cæcæimpa, ante nanguü ãñäni guiquenë Paditeoidi näni ãñäni ìñönänimpä. Ìnique Itota mänifedë odomonte apæneyongä mäninäni né odömöñäni tönö Paditeoidi ìñömö Gadidæbae näni quëwëñömö ta Oodeabæ näni quëwëñömö ta pöñinque ayæ Eedotadëe ìñömö ta pöñinque Itota weca pöñinque tæ contate a ongöñänitapa. Mänifedë wadäni wa wa badinque wénæ wénæ inte wædäni ìñönänite Itota ìñömö Awënë Wængongui hänö tæl piñänö entawëñinque nanguü cæcæ waa badöñänimpä. 18 Ìnique wadäni né cömäingä nänö möimpataa ðemætæ ðemætæ bæi ongonte nææninque, Itota weca ænte mangui ñö cæcæimpa, ante pöñänitapa.

19 Ponte ayönäni wadäni eyede pöni goto ongöñäni adinque né ænte mämö pöñinäni ìñömö, Ædö cæte guiqquii. Ante wædinque oncömäa ìñö aedämë mæi aedämë dai bæte mænöñiñömö epæ cædäni ompite gongæñö tömënäni cömäingä möimpataa bæi ongöñinque tömengä ingante godongämë ongöñäni weca tæcæguedë Itota weca pædæ wæænöñäni ongongantapa. 20 Mänömaï cædäni adinque Itota, Nåwangä wede pöñente cædänipa, ante adinque,

—Æmigo, wénæ wénæ bitö cædämämo ante ñöwo ñimpo cætimpa.

21 Äñongä Paditeoidi tönö né wææ odömöñäni nämäneque pöñente tededinque, “Wénæ wénæ cædingä ingante æcänö ñimpo cæquingä. Íngä ìñömö Wængongui ingampa diyæ mänömaï cæquingä. Edæ bæbe ancædö.”

22 Ante pöñenöñäni Itota tömënäni näni pöñewëno ante do ëñëninque,

—Münitö mümöno quimæ wénæ wénæ pöñewëmëni. 23 “Në cömäingä nänö wénæ wénæ cædämämo ante godö ñimpo cæbopa,”

ante botō Wængonguū baī ámo éñéninque münitō guiquené, Wængonguū ingampa diyæ mänömaï cæquinggää, ante pönémünpa. Ayæ wæætë, “Ængæ gantidinque möimpata ænte dao dao gocæcäimpa,” ante botō Wængonguū baī ámo éñéninque münitō adobai, Wængonguū ingampa diyæ mänömaï cæquinggää, ante pönémüni imalmiñipa, ante awædö. Ìñæmpa mänömaïnö ante pönémüni ìninque münitö edæ æbänö cæquenéemo ämñii. ²⁴ Incæte botō Waobo éñagáimo inte inguipoga quëwéninque waodåni näni wénæ wénæ cædímamo ante né ámo inte pönö fímpo cæbopa, ante münitö edæ éñencemäniñipa, ante botō ïmai cæbopa.

Äninque né cömäingä ingante edæ,

—Bitö imite ámo éñée. Ængæ gantidinque bitö möimpata topo cæte æninque tömëni onçöne næænte goe.

²⁵ Angä éñéninque cömäingä ìningä incæ edæ tömänäni ayönnäni ængæ gantidinque, Wængonguū ñää baï émõngä inte pönö tæi piñænte cæcä æmopa, ante apænedinque tömengä nänö öñöñinta topo cæte tao onçöne ænte gocantapa. ²⁶ Gocä ate wædinque tömänäni, Æbänö cæcäi, ante éñénämäi inte guïñente wædinque, Wængonguū bitö ñää baï émõmi inte waa pöni cæbi amönipa, ante watapæ apænegadänimpa. Ayæ,

—Ñöwo ìñömö mä pöni cæcä amönipa, ante ancaí guïñente wædänitapa.

Debii ingante Itota angä tee empote go-campa

(Mäateo 9.9-13; Mäadoco 2.13-17)

²⁷ Ayæ ate Itota tao gote ayongä odömäno awënë nänö äntita ante né ængä Debii ingante acantapa. Tömengä ìñömö Awënë nänö æimpa gääñë tæ contate ongongä ad-inque Itota tömengä ingante,

—Botö müñæ pöde.

²⁸ Angä éñéninque do ængæ gantidinque Debii mänincoo tömancoo émō cæte Itota müñæ wadæ gogacäimpa.

²⁹ Ayæ ate Debii, Itota beyæ, ante tömengä onçöne ææmæ nanguü pöni cæcantapa. Ìninque ææmæ becæte ante awënë beyæ né æwënäni nanguü ìnäni pö tæ contate cæñöñäni wadäni adobai pö tæ contate cæñäni. ³⁰ Adinqe Paditeoidi tönö tömänäni né odömönäni guiquené Itota müñæ né godäni ìnärite piñte äninque,

—Odömäno awënë beyæ né æwënäni tönö wadäni né wénæ wénæ cædäni tönö münitö quimæ godongämæ ponte tæ contate bete cæmñii.

³¹ Ante piñönäni Itota wæætë tömänäni ìnärite,

—Né waa ingä guiquené, Cæbi waa baboe, änämäi ìñongante né wénæ wénæ ingä guiquené dotodo ingante, Cæbi waa baboe, ante do aa pecampa. ³² Pancadäniya,

Nämä incæ né nö entawëmo ìmopa, ante né änäni ìñönäniite botö ìñömö edæ né dotodo baï adobaï ìñomo inte tömänäni ìnärite aa pedämaï incæboimpa. Wadäni guiquené, Nämä wénæ wénæ cæbo ìmopa, ante né änäni ìñönäniite botö, Tömänäni, Idæwaa wénæ wénæ cæte awædö, ante Wængonguü gämäñö poncadänimpa, ante cædinque tömänäni ìnärite aa pecæ pongaboimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Ee ate cænämäi ingæimpa, ante né änäni (Mäateo 9.14-17; Mäadoco 2.18-22)

³³ Itota ingante ïmai ante ayæ änänitapa. Wäo müñæ né godäni ìñömö, Wængonguü beyæ, ante ee ate cænämäi ìnäni. Ayæ Paditeoidi müñæ né godäni adobai ee ate cædänipa. Bitö müñæ né godäni guiquené do cænte bete quëwénäniipa töö.

³⁴ Änäni éñéninque Itota wæætë,

—Ongüñængä né monguingä wente ænte pönäni ìñönäniite münitö wæætë. Ee ate cænämäi iedäni, ante edæ aedö cæte wææ angüñimi. Monguingä nänö wente ænte né pönäni baï ìñönäni inte botö müñæ né godäni ìñömö aedö cæte wæwente baï cænämäi guinguñäi. ³⁵ Wæætë ayæ ate guiquené, Monguingä, näni né änongä baï ìñomite wadäni ponte botö ìmote ö ænte gocädänimpa. Mänömaï cædäni ate botö müñæ né godäni ìñömö mänñedé ate wæætë cænämäi inte wæcädänimpa, ante Itota apænegacäimpa. ³⁶ Ayæ, Wængonguü Awënë nempo quëwéninque æbänö cæquü, ante éñencädänimpa, ante Itota ìmæca quëwénäni näni cæñö ante odömonte ïmai ante apænecantapa.

—Müncoo badonte ate waocä dicæ adocoo wänä ñænte pancacooga æninque pedæncocooga pönö tadömonguingä. Mänömaï cæcä ìninque edæ müñcoo incæ do wänä tente baquené. Ayæ pedæncoco émõño baï müñcoo wüi adobai émompa. Minitö, Awente baï cænämäi inte mönö quëwengæimpa, ante müni änewënö guiquené pedæncoco baï inte wote baquine ènepa. Wængonguü gämäñö pöninqe quëwencemäniñipa, ante botö apænedö guiquené müñcoo baï inte quëwenguine ènepa. Ìninque wote baquine tönö quëwenguine tönö aedö cæte mënëa ante éñente cæquü. ³⁷ Ayæ adobaï yowepæ biññomæ müñæ æninque waocä aedö cæte picæ æmontaica dedé godö pe ñiñænguingä. Ìñæmpa picæ æmontaica dedé pe ñiñængä ìninque edæ tæi æbæ æmæwo goquené. ³⁸ Müñæ wæætë müñca dedé pe ñiñængæimpa. Adobaï botö odömönö müñæ baï ìñonte dodäni näni odömowenö aedö cæte botö odömönö tönö adoyedë éñente cæquü. ³⁹ Incæte, “Göñenämæ ìñömö waemepæ ìmæmpa,” ante né bedömini inte münitö müñæ

ædö cæte quingæ bequümäni, ante Itota angacäimpa.

6

*Guëmanguüönæ iñonte tömämö tä pete
cænänipa*

(Mäateo 12.1-8; Mäadoco 2.23-28)

¹ Ayæ ate guëmanguüönæ iñonte Itota tömämmoncodë tæcæguedencodë gocantapa. Goyongä tömengä miñä në godäni iñomö tömämö inca tä pete ænique dacæ dacæ cædinque ade cæ ade cæ godäni. ² Adinque Paditeoidi guiquenæ,

—Iñæmpa, Guëmanguüönæ iñonte mäninö baï cædämäi iedäni, ante dodäni näni wææ angainö ante münitö ëñenämäi inte quimä cæmäni.

³ Ante piñönänite Itota,

—Docä Dabii wodi tömengä näni ömäiñänäni tönö ömæpodäni inte gæwænte wædinque æbänö cægadänii, ante yewæmonte öñö incæ münitö iñæmpa adämäi inte baï ämäni awædö. ⁴ Wængongui qui, ante në godönänique cængui impa, ante wææ näni angainö baï cædinque dodäni pää, Wængongui qui, ante fñoncæ cædönänimpia. Incæte Dabii wodi Wængongui onçonë go guiidinque mänii pää do ænte cæninque tömengä miñä në godäni iñänite godömenque godongä cænänitapa, ante yewæmonte öñö apa änewämäni.

⁵ Ante apænedinque Itota tömänäni iñänite ayæ apænecantapa.

—Botö iñomö Waobo në ëñagäimo iñomö Tæiyæ Awënë iñomö inte edæ guëmanguüönæ Awënë iñomö imopa. Iñique botö, Guëmanguüönæ iñonte edæ æbänö cæquii, ante adobo në Åmo ingaïmo imopa, ante Itota apænegacäimpa.

Ni cõmampoingä

(Mäateo 12.9-14; Mäadoco 3.1-6)

⁶ Iñcayæ ate guëmanguüönæ adobaï waönæ iñonte Itota oodeoidi odömöincönë go guuite odömonte apæneyongä onguñængä önompo tömämä iñö nü cõmampote wædongä inte mänifñomö a ongongantapa. ⁷ Mänifñedë në odömöñäni tönö Paditeoidi guiquenæ, Itota wapiticæ cæcä iñinque mönö wæætæ piñte angælampa, ante në änewänäni iñönänimpia. Nöwo iñomö tömänäni, Nöwoönæ guëmanguüönæ i incæte Itota nü cõmampoingä ingante, Waa bacæcäimpa, ante cæcä iñinque mönö mäo piñte angælampa, ante babæ cæcæte ante cöwâ adänitapa. ⁸ Mäninö, Mönö pilingælampa, ante näni pönenwö ante Itota iñomö öñowen'enque edæ do ëñenique edæ nü cõmampoingä ingante,

—Bitö ængæ gantidinque tæcæguedë pö næ gongæe.

Angä ëñenique ængæ gantidinque pö næ gongægantapa. ⁹ Iñinque Itota në piñte ancædäni iñänite,

—Åmo apænemini ëñemoedäni. Guëmanguüönæ iñonte mönö æbänö cæquenémö imöö, ante wææ angattü, ante pönenämäni. Mönö waa cæquenémö imompa, ante pönenimitawo. Wæætæ edæ, Mönö wénæ wénæ cæquenémö imompa, ante pönenimitawo. Guëmanguüönæ iñonte edæ, Quewencädänimpa, ante cæquenémö imompa, ante pönenimitawo. Wæætæ mönö edæ ömæe éwenguénémö imompa, ante pönenimitawo. ¹⁰ Änique æmætæ gomö æmætæ gomö edæ tömänäni iñänite adinque nü cõmampoingä ingante,

—Pædæ pompobi.

Angä éñente cædinque në cõmampodingä incæ pædæ æmpote edæ ædämö waa empocä bapocantapa. ¹¹ Iñinque tömänäni, Guëmanguüönæ incæ mänömaï cæcampä, ante ængui badinque, Itota ingante mönö æbänö cæquii, ante piñinque näni cabö nämäneque tedegadänimpa.

*Itota angä ate dote ganca iñäni në gode
änäni badänipa*

(Mäateo 10.1-4; Mäadoco 3.13-19)

¹² Mänifñedë Wængongui ingante apænecæte ante Itota änanquidi ædinque tömää woyowotæ apænee congantapa. ¹³ Näö ba adinque tömengä miñä në pöniñäni iñänite aa pecä pönañi ate tömengä, Botö beyæ në gode ämäni incæmäni, ante dote ganca iñäni mänimpodäni iñänite apænte ængacäimpa. ¹⁴ Tömengä näni në da godönäni baquünäni iñomö edæ iñmai èmönänäni. Tänocä Timönö èmengä ingä incæte Itota wawo Pegodo pemongacäimpa. Ingä Pegodo tönö Åentade näna caya, Tantiago tönö Wäö näna caya, Pedipe tönö Batodömë, ¹⁵ Mäateo tönö Tömato, Adepeo wengä Tantiago iñönänimpia. Ayæ, Mönö ömæ ingæimpa, ante nanguü cædängä inte wacä Timönö iñongäimpa, ¹⁶ Tantiago wengä Codaa tönö Itota ingante odömonte në godonguingä ingaingä inte wacä Codaa Icadiole näni äñongä iñatapa. Mänimpodäni iñänite Itota apænte ængacäimpa.

*Tæiyænäni iñänite Itota gampocä waa
badänipa*

(Mäateo 4.23-25)

¹⁷ Mänimpodäni tönö Itota mæmö iñomö wæænique næ gongænte ongongantapa. Mänifñomö tömengä miñä në godäni nanguü iñäni do ponte a ongöñänäni. Ayæ tömänäni tönö wadäni Eedotadë iñomö quëwänäni tönö Oodeabæ tömäo quëwänäni ayæ Tido eyequei Tidöö eyequei gäwapæ wedeca quëwänäni nanguü iñäni do ponte a ongöñänäni. Tömänäni, Itota apænecä

ẽñengæimpa, ante ayæ, Wénæ wénæ inte wæwémö inte mönö waa edæ bacæimpa, ante pöninque a ongónänitapa.¹⁸ Ayæ wénæidi në wentamö ẽwocadáni tönö quéwente wæwénäni mänïñömö ponte ongónäni inänite Itota adoyömö wææ pöninque godö cæcä waa badänitapa.¹⁹ Ayæ, Itota tæi piñænte entawengä inte pönö cæcä ate waa badänipa, ante adinque tömänäni tömengä ingante gampocæte ante cædänitapa.

Mini toquinqüe, ante ayæ, Mini wæquinque, ante
(Mäateo 5.1-12)

20 Ayæ Itota tömengä mïñæ në godäni inänite gomö adinque apænecä ẽñenänitapa.

“Minitö, Botö waëmö ìmopa diyæ Awénë Odeye nempo guiquimoo, ante në wæwémïni inñömö watapæ mïni toquinqüe Wængongui Awénë Odeye nempo mïni quéwenguñö edæ do éamînipa,” angantapa.

21 “Inguipogaque gæwænte wæmïni inte edæ mïni watapæ toquinqüe Wængongui pönongä tömo pöni cæncæmïnimpa,” angantapa.

“Minitö inguipogaque wæwente quéwémïni inte edæ mïni watapæ toquinqüe Wængongui pönö waadete cæcæcäimpa,” angantapa.

22 “Botö Waobo ẽñagaimo mïñæ gomïni beyænque wadäni mïnitö iminite badete todinque piñte adinque wido cædänitawo. Botö beyænque mïnitö émöwo ante, Wiwa émöwo awædö, ante Baa åñänitawo. Edæ mïni waa toquinqüe inguipogaque mänömai cædänipa.²³ Önædë mënö aenguñö ante nanguï ongompa, ante pönéninque mïnitö ñòwodäni nâni piñte cæyedë incæ watapæ toedäni. Inäni në piñte cædäni wæmæidi incæ Wængongui beyæ në apænegairäni inänite edæ adobai piñte cægadänimpa, ante toquénë wæwémïni.²⁴ Wæætë edæ mäinc oo nanguï në éamîni guiquénë iincayæ ate mïni wæquinque edæ inguipogaque watapæ quéwémïnipa,” ante Itota apænecantapa.

25 “Në tömo cæmïni guiquénë iincayæ ate mïni gæwænte wæquinque edæ inguipogaque tömo cæmïnipa,” ante apænecantapa.

“Në Ca ca tomïni adobai iincayæ ate Ca ca mïni wæquinque edæ inguipogaque tomïnipa,” angantapa.

26 “Minitö iminite ante tömänäni waa apænedäni ininque edæ mïni wæquinque ingæimpa. Inämpa iinäni në waa apænedäni adodäni mæmæidi adobai cægadänimpa. Wadäni babæ wapiticæ apænedäni incæ, Wængongui beyæ në apænebo ìmopa, ante në ånewänäni inänite iinäni mæmæidi inñömö adobai

waa apænegadänimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Në piñte cædäni inänite waadete cæcæimpa, ante
(Mäateo 5.38-48, 7.12)

27 Ayæ godömenque apænedinque Itota, “Minitö në ẽñemïni inñomïnite ämo ẽñeedäni. Minitö iminite në piñte cædäni inänite mïnitö wæætë waadete cædäni. Minitö iminite në piñte adäni inänite mïnitö wæætë waa cædäni.²⁸ Wénæ wénæ bacæmïnimpa, ante në åñäni inänite mïnitö wæætë waa apænete godö cædäni. Minitö iminite në wénæ wénæ cædäni inänite mïnitö wæætë tömänäni beyæ ante Wængongui ingante apænedäni.²⁹ Wacä bitö imite inämpaga inö tamongä wædïmi inte bitö wæætë æmæmpaga inö dadi èmæmonte ee ongomi tamongä. Ayæ yogu beyæ bitö yabæcoo ö aengä adinque önnöncapæncoo tönö ee abi ö aengäe.³⁰ Mäinc oo ante në angä ingante tömengä nânö ånoncoo edæ ee godömi aengäe. Ayæ bitö mäinc oo në ö aengä ingante, Wæætë adodö pönömi æmoe, åñämäi incæbiimpa.³¹ Minitö, Wadäni botö imote waa cæcædänimpa, ante wæmïnitawo. Edæ mänöni ante mïni wædö bai adobai wædänipa, ante pönéninque mïnitö wæætë wadäni tömänäni inänite waa cædäni,” ante Itota angacäimpa.

32 Ayæ apænedinque, “Minitö iminite në waadetänique inänite waadete pönémïni inte wadäni inänite waadetämäi imini adinque edæ Wængongui dicæ mïnitö iminite waadete pönö aquingää. Inämpa në ẽñenämäi cædäni incæ në waadete pönénänique inänite waadete pönéninque mïnitö cæganza do cædänipa töö.³³ Ayæ adobai mïnitö iminite waa cædänique inänite waa cæmïni inte wadäni inänite waa cædämäi imini adinque Wængongui mïnitö iminite dicæ waa aquingää. Inämpa mïnitö cædö bai në ẽñenämäi cædäni incæ adobai do cædäni apa cæmïni.³⁴ Ayæ, Adodö pönongä æncæboimpa, ante pönëwéninque mïnitö në adodö pönonguingä ingante godöminni inte wadäni inänite godöñämäi imini adinque Wængongui mïnitö iminite dicæ waa aquingää. Inämpa në ẽñenämäi inäni nâni cabø incæ, Adodö pönongä æncæboimpa, ante pönëwéninque në adodö pönonguinganque ingante godöninque mïnitö cædö bai adobai cædänipa töö.”

35 “Wæætë mïnitö iminite në piñäni inänite waadete pönéninque waa cædäni. Ayæ tömänäni nâni änö ante, Adodö pönömi æmoe, ante åñämäi inte ee godöñimi æncædänimpa. Mänömaï waadete cæmïni ininque mïnitö iincayæ ate mïni waadete cægaiñö beyæ nanguï æmaimïnipa. Ayæ mënö Mæmpo Åibæ pöni në Quéwengä

īñlongante tömengä ingante nē waa ate pönénämäi īnäni īnänite tömengä godö waadete cæcamp. Nē wīwa cædäni īnänite tömengä godö waadete cæcamp. īnique münitö tömengä nänö baï adobaï waadete cæmîni īnique Mæmpocä waadete nänö entawëno baï münitö adobaï entawëniqne tömengä wémîni īmaimînpa.³⁶ Mönö Mæmpo pönö waadete nänö waa cægai baï münitö adobaï wadäni īnänite godö waadete waa cædäni,” ante Itota angacäimpa.

Wadäni īnänite apænte änämäi iedäni, ante (Mäateo 7.1-5)

³⁷ Ayæ wæætë Itota iimai ante apænecantapa. “Wacä ingante apænte änämäi imini īnique mönö Mæmpo wæætë münitö iminite apænte änämäi incæcäimpa. Ayæ, Wacä nänö tente wæquinque wénæ wénæ cæcamp, ante änämäi imini ate mönö Mæmpo wæætë. Mîni tente wæquinque wénæ wénæ cæmînpa, ante apænte änämäi incæcäimpa. Wacä wénæ wénæ cæcä ingante münitö fîmpo cæmîni ee gocä ate mönö Mæmpo adobaï münitö iminite fîmpo cæcä quewencæmînpa.³⁸ Wadäni īnänite ee godöedäni. Minitö ee godömlini ænäni īnique wadäni wæætë münitö iminite ee pönöñäni æncæmînpa. Nê pönöñäni iñomö töménäni näni tee mäincadedë da wéninqe da wæænonte wancæ wancæ cædinque eyepote wæænguinque eyedé pöni da wéninqe münitö ænguincadedë pöni wâne cædäni edæ æncæmînpa. Edæ münitö tee mante muni godöincade incæ adocadeca tee mante baï cædinque Wængongü münitö iminite eyepæ pönongä æncæmînpa,” ante Itota apænegacäimpa.

³⁹ Ayæ, Wængongü Awënë nempo queweninqne æbåñö cæquii, ante éñencædânimpa, ante Itota imæca quewenâni näni cæinö ante odömöñinqne iimai apænecantapa. “Babetamongä ingante wacä babetamongä incæ ædö cæte mao odömongä goquingä. Iñæmpa mänömaï cædinque nâna babetamoncaya ompite adopiticæ guëa go wææ guiibañapa.⁴⁰ Nê odömonte apænecä iñomö ne éñengä inte odömöñongante tömengä nänö ne émîñengä guiquenë dicæ godömenque éñengä ingä. Incæte iinque odömonte apænecä éñeninqne tömengä nänö ne émîñengä abæ tawæninqne wæætë ne odömongä baï bacæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

⁴¹ Ayæ apænedinqne, “Bitö töniñacä wædænque wénæ wénæ cæcä iñlongante bitö guiquenë nanguï bitö wénæ wénæ cædinö ante wædämäi iñomi inte tömengä ingante quinante pliintë änewemii. Iñæmpa tömëmi awinca gäanë awæmpa wææ ongompa,

ante adämäi inte baï cæbipa töö.⁴² Tömëmi awinca gäanë awæmpa wææ ongompa, ante bitö adämäi inte bitö töniñacä ingante, ‘Biwi, bitö awinca guiyä mæ owo baï ate æ wimömoe,’ ante edæ abipa aengüimii. Iñæmpa bitö nê wadö tedete wadö cædömi inte edæ tömëmi awinca gäanë wææ ongompa tâno wido cæte ate edonque adinque bitö töniñacä awinca guiyä owođo æncæbiimpa,” ante Itota angacäimpa.

Awæ æbänö iわæ, ante tömenca bete éñengæimpa, ante (Mäateo 7.17-20, 12.33-35)

⁴³ Ayæ godömenque apænedinqne Itota, ‘Waincawæ incæ ædö cæte baaca incaquii. Wæætë wîwa iわæ incæ ædö cæte wainca incaquii.⁴⁴ Awæ æbänö iわæ, ante éñencæte ante mönö tömenca tâ pete bete éñengæimpa. Ligowæñeca æncæte ante waodâni dicæ daacamëña tâ pete ænäniyaa.⁴⁵ Mönö waocabo iñomö adobaï iñomö inte cæmompa. Mümörë mönö pönémämo eyede tate baï tao godedinqne mönö mänimämoque ante pönéninqne tedemompa. Waocä nê waa cæcä guiquenë waa pöni tömengä nänö pönénö ante entawëniqne waa tedecamp. Nê wîwa cæcä guiquenë tömengä nänö wîwa pönénö ante entawëniqne wîwa tedecamp,” ante Itota apænegacäimpa.

Nê mænöna ante (Mäateo 7.24-27)

⁴⁶ Ayæ godömenque apænedinqne, ‘Minitö iñomö botö imote, ‘Awënë, mönitö Awënë imipa,’ ante tedemîni incæte botö åñö ante quinante wîi éñente cæmîni.⁴⁷ Nôwo iñomö edæ apænebo éñeedäni. Botö gämænö ponte éñeninqne waocä botö åñö ante do éñente cæcä iñomö tömengä iimai ingampa.⁴⁸ Waocä adocanque onçö mænöncæte ante guibæ ææ wodinqne dicaboga mænöncæte ante gönongä baï nê éñente cæcä iñomö adobaï cæcä ingampa. Tömengä onçö tæi mænonte ongö iñinque æpæ åñinqne quingæ pö incæte onçö ædö cæte wancæ wancæ cæquii. Iñæmpa tæi mænonte ongompa.⁴⁹ Wæætë waocä guibæ ææ wote gönöñämäi yabæque onçö mænongä ate yabæque mænöñomö æpæ åñinqne pö ate onçö dobæ bogo cæte tæ wææninqne æmæwo gopa. Botö apænebo éñeninqne waocä nê éñenämäi cæcä iñomö tömengä nê yabæque mænongä baï inte ocai incadämäi inte baï éñenämäi cæcamp,” ante Itota iinque apænegacäimpa.

*Capitāō ingante nē cæcā ingante Itota
cæcā waa bacampa
(Māateo 8.5-13)*

1 Ayæ tömēnäni ïnänite ïnique apænedinqe Itota Capēnaömö näni quëwëñomö gogacäimpa. ² Mänifñomö quëwëninge odömäno tontadoidi awënë capitāō ingante nē cæcā iññomö wénæ wénæ badinque æmæwo wæncæ cæcä ingantapa. Awënë capitāō ingante nē cæcä iññongante awënë wæætë tömengä ingante nanguï waadecantapa. ³ ïnique, Itota waa cæcä ingampa, ante mämö apænedäni ëñëningä inte tontado capitāō iññomö oodeoidi ïnänite nē aadäni näni Picæncabø ïnänite apænedinqe, Minítö Itota weca godinqe tömengä ingante ämäni ëñente pöninqe tömengä wæætë botö imote nē cæcä ingante cæcä waa bacæcäimpa. ⁴ Angä ëñente godinqe nē aadäni näni Picæncabø guiquenä Itota weca pöninqe tömengä ingante nanguï ãnänitapa.

—Mönö oodeocabo iññomonte mäningä tontado capitāō iññomö mönö imonte waa cæcampä, ante wædinque bitö tömengä beyæ waa cæcæbiimpa. ⁵ Tömengä iññomö mönö oodeocabo iññomonte waadete cædinque, Wængongui apænecä näni ëñente yewæmongainta ate minítö odömörincö impa, ante do mænonte pönongä æmompæ cæbii.

6 Änäni ëñëninge Itota nē aadäni näni Picæncabø tönö wadæ gocantapa. Oncö obo pönönäni tontado capitāō iññomö tömengä guidëñäni ïnänite, Go bee ténique botö beyæ Itota ingante iñmaí ante apæneedäni, angantapa. “Awënë ee ongöe. Botö wæmë ömopa diyæ bitö botö oncöne pö guiqüimii, ante capitāō bitö imite angampa,” ante apæneedäni, angä ponte apænedäni tapa. ⁷ Ayæ adobaï, “Botö wii wæmë iñño intedate bitö adoyömö ongöninqe ämi ïnique botö imote nē cæcä waa bacæcäimpa. ⁸ Bitö iññomö Awënë Wængongui ingante nē ëñente cædömi ïmi baī botö adobaï wacä awënë ingante nē ëñente cæbo imopa. ïnique botö awënë äbo inte botö awënë beyænque ämo ëñëninge tontadoidi wæætë guïñente wædinque botö äñ ante cædänipa. ïnique adocanque ingante botö, Goe, ämo ëñëninge edæ do gocampa. Wacä ingante, Pœ, ämo ëñëninge edæ do pongampa. Ayæ botö imote nē cæcä ingante, Cæ, ämo ëñëninge edæ do cæcampä.” Mänömainö ante Itota ingante botö beyæ ante apænemini ëñengädäni, ante tontado capitāō iññomö tömengä guidëñäni ïnänite angä godinqe tömēnäni wæætë capitāō

nänö änö baī ante Itota ingante adodö ante apænedänitapa.

⁹ Mänömainö ante tontado awënë beyæ apænedäni ëñëninge Itota wæætë, Mäningä tontado awënë iññomö waa pöni ëñengampa, ante wædinque godongämæ ongönäni ïnänite,

—Näwangä ämopa. Mönö idægocabo iññomonte mäningä wede pönengä ingä baī adocanque incæ edæ dæ angä awædö, angantapa.

¹⁰ Ayæ nē bee tencæ pönönäni oncöne wadæ gote ayönäni capitāō ingante nē cæcä iññomö do waa bacä agadänimpa.

*Æmæwo wæningä ingante Itota angä
näni òmëmonganmpa*

¹¹ Itota iññomö iñmo ate Näino näni quëwëñomö gocæte ante goyongante tömengä nänö nē ëmïññänäni tönö wadäni nanguï ïnäni godongämæ gogadänimpa. ¹² Mänifñomö yabædemö obo pönongä onguïñangä æmæwo wæningä ingante næænte pönänitapa. Tömengä badä owæmpoingä iñngä inte tömengä wengä adocanque wængä wædinque pongantapa. Ayæ mänifñomö quëwëñäni nanguï ïnäni wääñä tönö godongämæ pönäni acantapa. ¹³ Wääñä ingante adinque Itota tömengä tönö guéa wæwente baī pönëningue,

—Wædämäi ie.

¹⁴ Änäni do wæningä ingante tömënäni näni daga wenguimpa gääñäne ponte gam-pocä ate nē nææññänäni næ gongænänitapa. Itota iññomö,

—Edëñimi, bitö imite ämopa. Ängæ gantie, angantapa.

¹⁵ Ëñëninge nē wæningä incæ aengæ gantidinqe tæcæ tedecä adinque Itota wääñä ingante pædæ godongä ængantapa. ¹⁶ Itota mänömai cæcä adinque tömänäni nanguï guïñente wædinque Wængongui ingante wat-apæ apænedinqe,

—Wængongui beyæ nē apænecä tæcæ emongä iñngä inte mönö weca a ongongä amopæ, ãnänitapa.

Ayæ,

—Wængongui quïmö iññomonte Wængongui incæ mönö weca ponte godongämæ cæcampä. Näwangä impa, ante nanguï todänitapa.

¹⁷ Ayæ Oodeabæ tömäo quëwëñäni ïnänite wayömö gomonga quëwëñäni ïnänite mäo gode ä gode ä cæte, Itota æbänö cæcää, ante apænedäni ëñengädänimpa.

*Wäo tömengä miñæ nē goda ïnate da
pönongä pönapa*

(Mäateo 11.2-19)

¹⁸ Wäo miñæ nē godäni adobaï, Itota æbänö cæcä ingää, ante ëñëninge Wäo ingante mämö apænedäni ëñengantapa. Mäninö ante apænedäni ëñente wædinque

Wää iññömö tömengä miiñæ në goda mënaa ïnate äñecä pönatapa. ¹⁹ Pöna adinqe Wää tömëna ïnate, Minatö mönö Awënë weca godinque botö beyæ ante iimai ante äeda, angantapa. Awënë äñëmi. Bitö iññömö dodäni näni, Në Ponguingä, angaïmi adobi imitawo. Wæætë tömënäni näni në angaïmi iññämai ìmi iñinque bitö wæætë, Wacä ponguingä, ante wänö cöedäni, ämitawo. Äbäno mönitö cæquimöni, ante botö beyæ ante äñencæte ante äeda. Ante Wää mënaa ïnate Itota weca da godongä godatapa. ²⁰ Godinque Itota weca pöninque iimai ante apænedatapa.

—Wää æpænë në guidönongä iññömö mönitö imöntö da pönöñinque bitö imite iimai angampa. Awënë äñëmi. Dodäni näni, Në Ponguingä, angaïmi bitö iññömö adobi imitawo. Wæætë tömënäni näni angaïmi iññämai ìmi iñinque bitö wæætë, Wacä ponguingä, ante wänö cöedäni, ämitawo. Äbäno mönitö cæquimöni, ante äñencæte ante Wää mönitö imöntö da pönongä pontamönapa, änatapa.

²¹ Mäniñedë incæ daicawo gawænäni tönö wénæ wénæ inte wæwëñäni nanguï iñäni iñänite Itota godö waa cæcä waa badänitapa. Wénæidi në wiwa èwocadäni iñänite tömengä wido cæcä ate waodäni nanguï iñäni waa badänitapa. Babetamöñäni nanguï iñäni iñänite tömengä gampomongä waa bamöñänitapa. ²² Iñinque mänömaï cæcä waa ayonate ñöwo pöna ïnate Itota,

—Botö godö cæbo ate babetamö iññäni incæ do adäni amänapa. Cömante iññäni incæ waa bate dao dao godäni amänapa. Baate iññäni incæ ñöwo ãmontai waemontai baadäni amänapa. Babetamonca iñäni iññänite botö godö cæbo ate öñömonca äñëñäni badäni amänapa. Do ãmæwo wænte öñöñäni iññänite botö godö cæbo ate ñäni ömæmonte quëwëñäni amänapa. Ömaadäni inte wæwëñäni iñänite botö Wængongü Awënë pönö waa cæcæcämpa, ante watapæ apænebo äñencædänipa. Iñinque münatö ponte äñëñömina botö æbänö apænebo äñëñinatawo, ante ayæ, Botö æbänö cæbo amänatawo, ante münatö ñöwo wæætë Wää weca gote mäo apæñemina äñengäeda, angantapa.

²³ Ayæ, “Botö beyæ waocä wii piunte wadæ gocä iññömö tömengä nänö watapæ to-quinque oda cædämäi incæcämpa, ante Wää ingante mäo apæñemina äñencæcämpa,” ante Itota angantapa. ²⁴ Angä äñeninque Wää beyæ në äñäna wadæ goda adinqe Itota wæætë godongämë ongöñäni iñänite, Wää æbänö ingää, ante apæñecantapa. “Münitö guiquenë quinö acæte ante öñömæca godinque. Cæwipa woboyæ pæmænte ate ãmænö aedæ ãmænö aedæ gobaingä

ingante münitö dicæ acæ gominitawogaa. ²⁵ Iñinque edæ quingänö ingante acæte ante gominitapa. Edæ waocä weocoo waemongo mongænongä ingante münitö dicæ acæ gominitawogaa. Iñæmpa weocoo waemongo në mongæñäni iññömö nåmanque ante pönente näni ænte mäinc oo beyæ ante në towëñäni inte tömënäni iññömö awënë oncöne quëwëñäni apa quëwëñäni. ²⁶ Iñinque edæ quinante gominitawo. Münitö mïni në go acæ cædongä iññömö edæ Wængongü beyæ në apænecä ingantawo. Nåwangä impa. Wængongü beyæ në apænecä Wää ingampa. Incæte tömengä wii Wængongü beyæ në apænegaiñäni bai iñongä inte godömenque nanguï cæcä ingampa, ante apænebo äñëmañinipa. ²⁷ Wængongü iimai angampa, ante yewæmongatimpia.

Botö beyæ në apænecä ingante da godömo godinque tömengä taadö tänö beyænte bai cæcæcämpa.

Tömengä bitö Codito ìmi beyæ ante taadö waa pönente bai waa cæcæcämpa.’

Mänömañö ante dodäni adocä Wää ingant-

edö ante pönöñinque yewæmongadänipa. ²⁸ Nöwo iññömö ämo äñeedäni. Imæca mïni äñagaincabo iññöminite æpænë mönö në guidönongä Wää adocanque nñænængä iñongante wacä tömengä bai edæ dæ angampa. Incæte Wængongü Awënë Odeye nempo quëwëñäni iññänäni adocanque guiyangä pöni ingä incæte Wää pönömenque wædangä ingampa,” ante Itota apæñecantapa.

²⁹ Itota mänömañö ante apænecä në äñëñäni iññömö odömäno awënë beyæ në æwëñäni incæ wadäni incæ tömänäni Wää nänö në guidongañänique iññänipa. Iñinque tömënäni, Wængongü nö cæcä ingampa, ante tömänäni apæñedänitapa. ³⁰ Paditeoidi tönö idægoidi näni wææ angaïnö ante në ate äñëñäni guiquenë Wää nänö guidongañänäni iññämai iññänipa. Iñinque tömënäni guiquenë Wængongü gämænö ponguëñänäni incæte edæ Baa äñänitapa.

³¹ Godömenque apæñedinqe Itota iimai angantapa. “Mänömaï i iñinque inguiopaqape ante në quëwëñäni iññömö quingämë bai iñäni. Quiëmë bai edæ quëwëñäni. ³² Wëñænäni mönö godonte æiññömö tæ contate owempodäni näni owempodö bai edæ adobai cædänipa, ante awædö. Wëñænäni näni owempote cæcabo incæ ãmæmæ cæte bai owempote cædinque wadäni iñänite aa pedänipa. “Münitö beyæ ööña we we ööñömöni münitö wæætë edæ äwadämäi iminitapa töö,” ante owempodinqe wëñænäni piunte tedewëñänipa. Ayæ wæætë, Waocä do wængä ate näni wæbai,

ante wēñænäni näni owempote cæcabo iñömö, 'Mönitö Ca ca wæyomöni münitö wæætë edæ wædämäi iñüni wæmönipa,' ante piñinque aa pedäni baï iñowodäni iñömö edæ adobai piñte tedewéñäni iñänipa."

33 "Edæ iñmaï impa. Wéñænäni näni wædö baï Wää æpænë mönö né guidöngä iñömö cængü cæñamaï yowepæ biiñömä näni wædænque ti nämaë bedämäi ponte quëwëñongante münitö guiquenë, Wénæ töñö Wää quëwengampa, ante piñinipa. 34 Ayæ wæætë botö Waobo eñagaimo inte tömää cængü cænte yowepæ biiñömä bete münitö weca ponte quëwëñimote münitö guiquenë, Cæowæobi inte cæmipa. Beowæobi inte bebipa, ante badete tomünipa. Ayæ godömenque, Odömäno awënë beyæ né æwëñäni töñö wadäni né eñenämaï cædäni iñonänite bitö tömänäni æmigo iñipæç, ante botö imote piñinque münitö wéñænäni näni piñte aa pedö baï änewemünpa töö. 35 Incæte, Né nö eñenäni iñömö nö cædäniipa, ante adinqe, Nåwangä nö eñenäniipa, ante mönö eñengæimpaa," ante Itota apænegacäimpa.

Paditeocä Timönö oncöné Itota go guuite eñacampa

36 Ayæ ate adocanque Paditeocä incæ Itota ingante, Botö oncöné pö cæe, angä Ao ante Paditeocä oncöné godinque pö guuite cæ congantapa. 37 Tömänäni quëwëñömö onquiyængä né wénæ wénæ quëwengä iñongäimpaa. Tömengä iñömö, Paditeocä oncöné Itota cæncangampa, ante tededäni eñeninque oguï wapæ dica adabatodo waincadedë pe iññante næænte pongantapa. 38 Pö guidinque tömengä Itota öñowaca iñö pö næ gongænique Ca ca wæcantapa. Ca ca wæyongä Itota öñowaca iñö ömä petæ petæ wæætæ aa bee adinqe onquiyængä wæætë tömengä ocaaguincocoa wadæ cæwacantapa. Ayæ queë bewadinque oguï wapæ gao cæwacantapa. 39 Mänömai cæcä adinqe, Pö cæe, né äningä inte Paditeocä iñömö nämäneque pönéninque, "Itota iñömö Wængongü beyæ né apænecä inte baï tömengä, Aæcänö botö imote gam-pocä, ante ayæ, Quiëmë baï onquiyængä ingäa, ante eñencædongäimpaa. Iñæmpa né wénæ wénæ cædongä ingampa, ante do eñencædongäimpaa." 40 Ante pönëñongä Itota wæætë,

—Timönö, bitö imite adodeque apænebo èñee.

Äñongante Paditeo wæætë,

—Ao, nö Odömömi iñi, apænebi eñemoe.

41 Angä iñinque Itota,

—Onguïñængä adocanque né godöwengä inte quëwëñongante onguïñäna mënnaa iñante godongä ate debe badapa. Adocanque ingante nanguï quïñiento émö

godongä ate nanguï debe bayongante wacä ingante wædænque tincoenta émö godongä ate wædænque debe bacampa. 42 Né godöningä nänö änimpota ömaepoda inte tömäna, Aædö cæte wæætë adodö pönongülmönaa, ante wæyönate né godöningä iñömö edæ, Ömæpominä inte minatö aædö cæte adodö pönöminä aengüümoo, ante botö aænämaï inte fiimpo cæcæboimpa, angampa. Iñinque Timönö bitö imite ämopa. Mënaa iñate fiimpo cæte aænämaï ingä adinqe né godongä ingante æcänö godömenque nanguï waadete pönengingäa, ante pönemii.

43 Äñongante Timönö,

—Wa. Godömenque nanguï émö debe ingä iñömö tömengä wabänö godömenque waadete pönengä iñainingampa, ämopa.

Angä eñeninque Itota,

—Nåwangä ante pönemipa.

44 Äninque Itota onquiyængä gämænö dadi émænte adinqe Timönö ingante apænedinqe,

—Iñgä onquiyængä ingante edæ abi. Botö bitö oncöné pö guiyomote bitö, Mëwäquimæ, ante bitö dicæ pönömiyya. Tömengä guiquenë ömæ wææmonte aa bewadinque tömengä ocaaguinca wadæ cæwacä ae. 45 Bitö guiquenë waadedämäi inte queë bemönämaï iñömite tömengä iñömö botö pö guiyedë tåno queë bewadinque cöwé queë bewacä ae. 46 Bitö guiquenë oguinguipæ gao cæcadämäi iñömite tömengä iñömö oguï wapæ gao cæwacä ae. 47 Iñinque botö, Tömengä mänömai cæcampä, ante odömöninque bitö imite ämo eñee. Edæ tömengä nanguï wénæ wénæ cæcä iñongante Wængongü godö fiimpo cæcä ate tömengä wæætë nanguï waadete pönengampa. Bitö iñömö edæ wædænque wénæ wénæ cæbä iñömite Wængongü pönö fiimpo cæcä ate bitö wæætë wædænque waadete pönemi abopa.

48 Äninque onquiyængä ingante apænedinqe Itota,

—Wénæ wénæ bitö cædinö ante pönö fiimpo cæbo æe.

49 Angä eñeninque wadäni godongämä cæ cönäni guiquenë godö wæntæ wæntæ äninqe,

—Iñgä iñömö edæ waocä wénæ wénæ nänö cædinö ante, Pönö fiimpo cæbo æe, ante né angä iñömö edæ æcänö ingäa.

50 Ante wædinque tedeyönäni Itota iñömö onquiyængä ingante,

—Bitö wede pönëñö beyænque quëwencæbiimpa. Nöwo edæ wædämäi inte goe, angacäimpa.

8

Itota beyæ, ante onquiyænäni godongämæ cædänipa

¹ Ayæ ate Itota nanguï ïnäni näni quëwënömö wayömö wædænque ïnäni näni quëwënömö wayömö wayömö godinque, Awënë Wængongüü Odeye nempo watapæ quëwencæmïnimpa, ante waa apænecä ëñengadänimpa. Ayæ tömengä tönö dote ganca ïnäni mänimpodäni godongämæ godänitapa. ² Ayæ onquiyænäni adobaï Itota miñæ godänitapa. Töménäni pancadäniya wénæidi né wiwa éwocadäni tönö né quëwengänäni ïñönänite wadäni nantate wæwengänäni ïñönänite Itota cæcä ate tömänäni do waa badänäni inte ñöwo tömengä miñæ tee empote godäni ïñönänimpa. Adocanque Määdiya Määgadädäni näni angaingä tömengä baonga wénæidi tiæte ganca ïnäni tao godäni ïnique tömengä önonganque badingä inte Itotaidi tönö godinque pönö cæcä ïnongäimpa. ³ Wacä onquiyængä Wäönä nänögængä Tiota guiquené Edode nänö éadincoo né aacä ïñongante Wäönä ïñömö Totänä tönö ayæ wadäni onquiyænäni nanguï ïnäni tönö adobaï Itotaidi tönö godongämæ godinque pönö cædönänimpa. Töménäni näni éadincoo incæ aente pöninque Itotaidi beyæ ante pönö cædönänimpa.

Waocä nänö quiyadö ante Itota odömonte apænecampa

(Määteo 13.1-9; Määdoco 4.1-9)

⁴ Nanguï ïnäni wayömö näni quëwencabo wayömö näni quëwencabo bacoo ïnäni godongämæ ponte a ongöñönänite Itota apænecantapa. Wængongüü nänö apænedö ante waodäni æbänö ëñenänii, ante ëñencædänimpa, ante inguipoga quëwënäni näni cæinö ante üimaïnö ante apænecantapa. ⁵ "Waocä né quiyadongä ïñömö quiyacä gocampa. Gote quiyayongä pancamonga taadö ïñömö wææompoma. Taadö wææente eyepodimö öñöñonte piñä gäwadäni aedö cæte pæquï. Ayæ ayamöidi pöninque dobæ ade cænänipa. ⁶ Pancamonga guiquené dicamontaa ïñömö wæænique pæquïnämäi gä æidinque ogüimento guiwapa pæquï. Guiwadämaï inte edæ guingo icardinque tömencaguï näne wæncaguimpa. ⁷ Pancamonga guiquené ömentacodë nänö eyepodimö ïñömö pæquïnämäi tå bocate gä æiyonte ömentacoo adoyömö pö incootonque ganta cæca ate näne wæmpa. Wampo incapa pæquï. ⁸ Waemonguipoga quiyadimö guiquené tå bocate waa pædinque tömémö tiëe ganca mäniimpomö nanguï pöni incapa. Quiyacä nänö quiyadö ante edæ botö mäninque ante apænecropa."

Mänömaïnö ante apænedinqe Itota ogæ tededinque, "Eamonca ongonte edæ ëñeedäni," angacäimpa.

Önömonque ëñente pönënämaï ïnänipa, ante (Määteo 13.10-17; Määdoco 4.10-12)

⁹ Tömengä miñæ né godäni ïñömö, Itota ëñemi, änänitapa. Mäninö ante apænedinqe bitö æbänö ante odömoncæte ante apænebitawo. ¹⁰ Äñönänite tömengä, "Wængongüü Awënë Odeye nempo æbänö quëwengüü, ante miñi waocabo wëenënedë mini ëñenämäi ingainö ante botö ñöwo edonque pönö apænebo ete münitö adominiqne ëñenämäi iminipa. Wææetë wadäni ïnänite edæ botö inguipoga quëwënäni näni cælinque ante odömöninqe apænebopa. Edæ töménäni, Awincaque adinqe wii ædæmø adäni inte önömoncaque ëñeninqe ædæmø ëñenämäi incædänimpa, ante dodäni Wængongüü beyæ ante näni yewæmongaïnö bai ïnique bacæimpa, ante botö töménäni ïnänite mänömaïnque ante apænebopa," ante Itota apænecantapa.

Quiyacä nänö cæinö ante pönente üimaïnö ante ëñengæimpa

(Määteo 13.18-23; Määdoco 4.13-20)

¹¹ Itota ayæ godömenque apænecantapa. "Botö né quiyacä nänö cæinö ante apænedinqe üimaïnö ante odömoncæte ante apænetabopa. Tömëmë quiyadimö ïñömö Wængongüü nänö apænedö bai impa. ¹² Taadö wææente öñömö botö åñömö guiquené né ëñenänii bai impa. Töménäni Wængongüü nänö apænedö ante tæcæ ëñenänite wénæ awené pöninque, Quëwënämäi incædänimpa, ante cædinque Wængongüü nänö angainö ante ö aengä ïnique töménäni ömætawenäni inte aedö cæte pönente quëwengüñäni. ¹³ Dicamontaa wææente pædimö bai ïnäni guiquené Wængongüü nänö apænedö ante watapæ ëñente todinque né Ao änäni ïnänipa. Töménäni ïñömö oguïmento guiwadämaï bai ïnäni inte wantæ ïñö pönënäni ate töménäni näni pönénö beyæ ante wadäni piñte cædäni ate töménäni wææetë guÿnente wædinque emö cæte godänipa. ¹⁴ Ömentacodë wææente pædimö bai ïnäni guiquené töménäni ëñeninqe godömenque quëwënönäni inguipoga quëwente quiëmë beyænque mönö wæpamo pö ate guÿnente wædinque pædämaï ïnänipa. Mäincooque beyæ ayæ önonque towente näni wædö beyæ töménäni ömentacoo incootonque nä caate bai cæ ïnique edæ wampo encadänipa pæquïnäni. ¹⁵ Onguipoga wainguipoga quiyadimö bai ïnäni guiquené töménäni nö pönente waa cæte quëwënäni ïnänipa. Töménäni ïñömö edæ Wængongüü nänö apænedö ante ëñeninqe do bæi ongonte

wede pönëñäni ïnänipa. Wæntæye ïnämäi ïnäni inte tömënäni ee cædinque tömewæ incate baï waa cædänipa. Botö mänömañö tömänö ante odömoncæte ante në quiyacä nänö cædö ante apænetabopa,” ante Itota apænegacäimpa.

Gongapæncade, ante odömonte apænecampa
(Määdoco 4.21-25)

¹⁶ Ayæ, “Gongapæncade ti wodönodinque waodäni dicæ owætadë boo cæcadäniyaa. Mõõmoga ænömgadæ ïnö dicæ concæcadäniyaa. Wæætë, Mäniiñömö në pö guiidäni acædänipa, ante cædinque gongapæncade awæmpa æmongapaa concædäni nño bæco adänipa. ¹⁷ Quiémë ante wë wodonte i ïñömö mäninö tömänö ante lïncayæ ate edonque ate baï ëñengæimpa. Quïñ ñöwo bee ocate baï i incæ mäninö tömänö lïncayæ ate wi æncate baï ïñonte edonque acæimpaa,” ante Itota apænegantapa.

¹⁸ Ayæ, “Në èacä ingante godönäni ængä baï në ëñengä ingante godö apænebo èñente entawëninque tömengä godömenue èñente bacæcäimpa. Në éadämai ingä guiquenë tömengä, Éabopa, ante pönëñäniq nänö wædænque pönï éadincoo iñonte ö ænäni wæcä baï në ëñenämäi ingä adobai tömengä, Entawémopa, ante pönengä iñinque wædænque pönï nänö entawëno iñonte edæ ö ænte baï cæbo dæ ba ate wæcæcäimpa cæminii. Éamonca ongonte èñenguënë quëwëminii,” ante Itota apænegacäimpa.

Itota wääñä töñö tömengä biwüdi pönäniipa
(Määteo 12.46-50; Määdoco 3.31-35)

¹⁹ Mäniiñedë tömengä wääñä töñö tömengä biwüdi pöninque tömengä weca guiiçæte ante cæyonäni wadäni goto ongöñäni ate wædinque, Ædö cæte guiiquï. ²⁰ Ante wædäni adinque wacä,

—Itota èñëmi. Bitö badä töñö bitö biwüdi bitö imite ante oncodoo ponte yabæque ongöñäniipa cæbii.

²¹ Ante apæneca èñeninqe Itota,

—Wængongü nänö änö èñeninqe në èñente cædäni iñömö tömënäni botö badä baï botö tönifadäni baï ïnänipa, angacäimpa.

Itota angä èñente woboyæ æpæ næ gongæmpa

(Määteo 8.23-27; Määdoco 4.35-41)

²² Mäniiñedë tömengä mññæ në godäni ïnäni Itota,

—Gåwapæ æmæmää taocæimpa.

Angä èñente cædinque tömengä töñö wipodë guuidinqe tæcæ taocæ wogaa godänitapa.

²³ Tao wogaa goyönäni Itota wipodë näñë ñongæninque edæ mö ñongantapa. Mänömañ mö ñöñongä goyönäni woboyæ nanguï

pönï pæmæninque edæ æpæ mængonta mængonta pöninque wipodë baguimæ guii adinque tömënäni, Æpæ bete wængü wæ, ante Yæ wædänitapa. ²⁴ Itota weca gote, Ómæmoncæcäimpa, ante tao cædinque,

—Awëñë, mõni Awëñë, èñenguënë quëwëe. Bete wæncæ cæmompa cæbii.

Änäni ñäni òmæmonte ængæ gantidinqe, Woboyæ æpæ idæwaa mængonta cæbipa. Næ gongæmåwe, angä. Næ gongæninque ñancæ ñancæ gongæmæmpa. ²⁵ Ayæ tömënäni ïnänite,

—Mini pönëgade incæ quïnante wii pönëmii.

Äñongante tömënäni ancai guïñeninqe, Æbärö anguümöö, ante nämâneque tede-gadänipa.

—Iingä iñömö æcänö ñongä inte mänömañ angä èñeninqe woboyæ incæ æpæ incæ næ gongæmpa, ante wæmönipa, ante tede-gadänipa.

Guedatabæ iñömö wëñæ inte në ènempocä
(Määteo 8.28-34; Määdoco 5.1-20)

²⁶ Mänii Gadidebabæ émø cæte godinque Itotaidi æmæmää wogaa tao godinque Guedatabæ pö ti wæænäntapa. ²⁷ Wipodë manta wo cæyonäni Itota ti wæænte tæcæ òmaa goyongante onguïñangä wëñæidi töñö në quëwengä iñömö mämö bee tengantapa. Iingä iñömö tömënäni quëwëñiñomö në quëwengaingä inte ñöwo wantæpiyæ oncöne quëwëñämäi inte òmaacä quëwëninque waodänidoque cöwë quëwengä ñongäimpa. ²⁸ Itota ingante adinque tömengä öñöwa ñö aedæ wææninqe edæ Yæ angantapa.

—Itota èñëmi, bitö Æibæ Quëwengä Wængongü Wëmi iñomi incæ quïmæ botö weca pöwëe. Botö imote edæ, Ämogate wæcæcäimpa, ante cædämai ìmäwe, ante nanguï angantapa.

²⁹ Edæ tæcæ pöñongante tömengä wentamö nänö në èwocadongä ingante Itota, Gobäwe, ante do angä èñente wædingä inte ñöwo mänömai angantapa. Mänii wëñæ iñömö wantæ wantæ iñonte onguïñangä ingante bæi ongonte baï cædongäimpa. Iñinque mäningä onguïñangä ingante waodäni daagömena edæ èno pönö goto wimænte wææ èno pönö goto wiwadinqe wææ wänönänimpa. Incæte tömengä daagömë wangö ñæ wangö ñæ cædongäimpa. Ayæ tömengä ingante wëñæ wæætæ wæætæ da godongä öñomæca wodii wïnonte quëwëñongä inte adocä ñöwo Itota weca ponte angacäimpa. ³⁰ Angä èñeninqe Itota wæætæ,

—Æmömidö ìmii.

Äñongante,

—Botö émëwo Deguiönö émömopa, angan-tapa.

Edæ totadoidi Deguiönö nāni änoncabo bacoo ïnäni baï botö né ènempodäni adobaï wénæidi bacoo ïnänipa, ante adinque, Deguiönö èmömopa, ante onguüñängä angantapa.³¹ Wénæidi guiquénë Itota ingante wæætë wæætë äninque, Mönitö ïmöñite tadömengadænguipoga wido cædämäi ïmåwe, ancaa äänäitapa.

³² Mäniñömö odæ wængänäidi nanguï ïnäni äänquidi a cængönäni adinque, ïñömö odæ wængänä baönë ämi go guuite quèwengüümöni, ännäni èñeninqe Itota, Ao angä.³³ Èñeninqe waocä baönë quèwente tao godinque wénæidi odæ wængänä baönë wæætë go guidäni ate odæncato wæætë ontadää wæænömëmö ïñömö gåwapæno pogodo wæi guuite becadote capo wængadänimpa.

³⁴ Itota mänömaï cæcä ate wædinque odæ wængänäidi né aadänäni guiquénë pogodo wodii wînonte tömënäni quèwëñömö mäo bee tente apænedinqe idömæ mäo gode å gode å cæte, Itota mänömaï cæcä wæmönipa, ante apænedänitapa.³⁵ Èñeninqe wadäni wæætë, Åbänö cæcäi, ante acæte ante pönänitapa. Itota weca ponte ayönäni wénæidi töñö né quèwëningä incæ ñöwo önonganque bate weocoo èñacä inte Itota ñöwo gäänë èñëe congä adinque guïñente wægädänimpa.³⁶ Wénäi töñö quèwëningä ingante Itota mänömaï cæcä ante né adänäni ïñömö ñöwo pönäni ïnänite, Mänömaï cæcantapa, ante do apænedänitapa.³⁷ Èñeninqe Guedatabæ quèwëñäni tömänäni ancaa guïñente wædinque Itota ingante, Mönitö weca quèwëñämaï ñöwo gobäwe, ännäni èñente wædinque tömëgä wipodë imæmää poncæte ante guicä.³⁸ Adinque wénæidi tao godäni ate né önonganque bate quèwengä ïñömö Itota ingante, Bitö müñä mäobi goboe, angä èñeninqe Itota wæætë, Bitö ee quèwëmi, äninque,

³⁹ —Tömëmi oncönë adodö godinque, Waengongü åbänö nanguï cæcä waa bata-woo, ante mäo apænebi èñencädänimpa.

Angä èñeninqe oncönë godinque tömänäni nāni quèwëñömö tömäo cægöninqe tömengä, Itota mänömaï cæcä ate waa batabopa, ante mäo apænecä èñengadänimpa.

Gaido wëñängä beyæ cæcæ goyongante

Itota weocoo onquiyängä gampocampa (Mäatoe 9.18-26; Mâadoco 5.21-43)

⁴⁰ Itota imæmää oçæ èmænte pongä adinque, Åyedënö ponguingä, ante né wædinäni inte tömänäni tömengä ingante waa ate togadänimpa.⁴¹ Mäniñedë wacä oodeoidi odömöincö awënë ïnongä inte tömengä èmöwo Gaido ïñömö pö Itota

öñöwaca ïnö aedæ wææninqe tömengä ingante, Botö oncönë quingæ pöe, ante nanguï angantapa.⁴² Edæ botö wëñängä onquiyängä adocanque ïnongä inte dote wadepo nânö èñagai iñonte edæ wæncæ cæcampä cæbii, ante wæcantapa.

ïnique Itota tömengä müñä gocantapa. Idömæ goyongante nanguï ïnäni goto goto pöninqe wodo mö ñongænäni wæcantapa. Wampo impa goquingä.⁴³ Mäniñedë wacä onquiyängä pongantapa. Tömengä ïñömö wantæpiyæ dote wadepo iñonte wepæ wantæ bidämäi cöwë wææ wædinque waa bawenencæte ante cædinque tömengä quincoo tömancoo eyepote pædæ godongä èñinqe dotodoidi æcäménque incæ onquiyängä beyæ aedö cæte waa cæquünäni.⁴⁴ Mänömai quèwente wædöngä inte tömengä ñöwo Itota önöñabæca ïnö pöninqe tömengä weocoo yæwedecooque godö gampo cæyongä wepæ iñontobæ edæ wantæ bitapa.

⁴⁵ Itota ïñömö edæ,

—Åcänö botö ìmote pönö gampodai.

Äñongante tömänäni, Åcänö gampodatawogaa, ante adoyömö ante ännäni ate wædinque Pegodiodi wæætë,

—Awënë èñëmi. Bitö weca tömänäni goto godäni apa ämii.

⁴⁶ Itota wæætë,

—Iñæmpa adocanque botö imote wede pöninqe gampocantapa. Tæi piñænte botö entawënö incæ edæ wacä beyæ cæquinque do gotimpa, ante wæwénente awædö.

⁴⁷ Äñongante onquiyängä ïñömö, Åedö cæte wé womonguimoo, ante pönente wædinque do do wæate baï guïñeninqe Itota weca aedæ wææncate tömänäni ayönäni apænedinqe, Botö waa bawenencæte ante bitö imite pönö gampotabopa. Tæcæ pönö gampo cædinque waa babo ae.⁴⁸ Ante apænecä èñeninqe Itota,

—Onquiyæmi èñëmi. Bitö wede pönëno beyæ edæ wantæ bawenëmpa. Ñöwo edæ né bawenëmi inte wampo pönente waa goe, ante godö aedæmö apænecantapa.

⁴⁹ Ante tæcæ apæneyongä oodeoidi odömöincö awënë Gaido oncönë quèwengä mäniñedë pöninqe edæ Gaido ingante apænecantapa.

—Bitö wengä ïñömö ñöwo æmæwo wængampa cæbii. Né Odömongä ingante ñöwo bitö godömenque ännämaï incæbiimpa.

⁵⁰ Ante ñöwo pöninqä Gaido ingante angä èñeninqe Itota wæætë,

—Gaido, guïñenämaï ie. Bitö wede pönëmi adinque bitö wengä müngä quèwencæcäimpa.

⁵¹ Änique Itota godömenque godinque awënë oncönë pö guicæ cædinque Pegodo ingante Tantiago töñö Wäö ïnate wëñängä

wæmpo tönö wääänä ïnate mänimpodäniique ïnänite ænte manguicä wääänä guiidänitapa. Wadäni ïnänite wæætë wææ cæcä guiidämäi ïnänitapa. ⁵² Tömännäni Ca ca wædinque wéñængä wodi ingante ante pönenente wæwënäni adinque Itota tömännäni ïnänite,

—Ca ca wædämäi iedäni. ïñæmpa iñömö wéñængä wodi edæ wii ðæmæwo wængantapa. Mö edæ ñongampa.

⁵³ Angä ëñenite wædinque tömännäni, Æmæwo wænte öñongampa, ante do adinäni inte wæætë edæ, Antedö amüni, ante tömengä ingante badete todänitapa. ⁵⁴ ïnique Itota wéñængä ingante pædæ wæempo bæi ongonte töö ðæmæninque ogæ tededinque,

—Wéñæmi, ængæ gantibi, angantapa.

⁵⁵ Äñongä tömengä do wæningä inte ïnäni ömæmonte quëwëningue ængæ ganticantapa. Itota wéñængä beyæ cængui angä godöna cængantapa. ⁵⁶ Adinque mæmpoda, Æbänö cæte mänömai cæcää, ante guïñente wædataipa. Incæte Itota wæætë, Botö ðæbänö cæboo, ante münötö wadäni ïnänite apænedämäi incæminaimpa, angacäimpa.

9

Wængongui Awënë ingantedö ante apænedämäi, ante Itota angä godänipa (Mädateo 10.5-15; Mäadoco 6.7-13)

¹ Tömengä münæk née godäni, Dote ïnäni, nani änönnäni ïnänite Itota angä pönäni ate, Botö née amo inte botö tæi piñænö ante ñöwo pönömo ænte entawëningue münötö tæi piñæninqe née ämäni bacæminaimpa. ïnique münötö ämäni ate wénæidi tömännäni do gocædänimpa. Adobai ämäni ate wénæ wénæ inte wæwënäni waa bacædänimpa. ² Minitö, Wængongui Awënë Odeye inguipoga do pongäimpa, ante apænemini ëñencädänimpa. Ayæ wénæ wénæ ïnäni ïnänite godö cæminí waa bacædänimpa, ante Itota mänimpodäni ïnänite da godongä gogadänimpa.

³ ïlmaï angacäimpa.

—Minitö ömæpomini taadö goedäni. Ongonto incæ mäinc oo da wenguincade incæ cængui incæ godoncæ ænta incæ tömancoo edæ ænämäi inte ömæpomini godinque edæ ëñacooque ëñate goedäni, angantapa. ⁴ Ayæ, Godinque æcönëno tåno go guimini owodinque münötö wayömö mini go quëwenganca mänincönenque go guii go guii cædinque quëwëedäni. ⁵ Æyömömë goyömnite wadäni, Pöedäni, änämäi inte münötö apænedö ante wii ëñenäni wædinque münötö wæætë tömännäni ïnänite èmö cæte ïlmaïnö ante goedäni. Minitö ïñæmpa, Pöedäni, änämäi ïmäni adinque mönitö gomöni tamëñedäni, ante odömoncæte ante

münötö önöwa wadæ wadæ cæwadinque wadæ goedäni.

⁶ Angä godinque tömännäni quëwëñömö wayömö tömännäni quëwëñömö wayömö tömäo godinque Itota nänö da godönnäni iñömö mönö Awënë ingantedö ante mao watapæ apænedämäi ëñenänitapa. Ayæ wénæ wénæ ïnäni ïnänite godö cædäni ate waa bagadänimpa.

Itota cæcäo ingäa, ante Edode wæcampa (Mäateo 14.1-12; Mäadoco 6.14-29)

⁷ Tömännäni mänñedé, Itataidi ðæbänö cædäni, ante tedeyönäni pancabaa awënë odehye Edode incæ do ëñengantapa. Itota iñömö cæcäo ingäa, ante wædinque pancadäniya, Wäö wodi do wænte ïnäni ömæmönigä inte ïngä Itota ïmaingampa, ante tededäni ëñente wædinque awënë Edode guïñente wæcantapa. ⁸ Wadäni guiquenë, Ediya wodi ponte a ongömaingampa, ante tedeyönäni wadäni guiquenë, Wængongui beyæ née apænegainäni incæ adocanque docä incæ do ïnäni ömæmönigä inte a ongömaingampa, ante tededäni. ⁹ Ëñente wædinque Edode wæætë,

—Botö tömëmo ämo ëñeninqe Wäö wodi ingante wido tamencadäni wængantapa. ïnique mäningä Itota nani née tededongä guiquenë æcäo ingäa.

Ante wædinque Edode, Æbänö cæte Itota ingante aquimoo, ante nangui cægacäimpa.

5.000 ganca ïnäni ïnäni Itota godongä cænänipa (Mäateo 14.13-21; Mäadoco 6.30-44; Wäö 6.1-14)

¹⁰ Itota nänö da godönnäni iñömö tömengä weca adodö pöninqe, Mänömai mänömai cætamönipa, ante nangui tededäni ëñengacäimpa. Ëñente ate tömengä tömännäni ïnäni nänëni Betaida eyequei ænte mäocä. ¹¹ Goyönnäni wadäni do ëñeninqe tee empote pönäni adinque Itota, Waa pöminí abopa, ante waadete apænedinqe, Minitö Wængongui Awënë Odehye nempo watapæ quëwencäminaimpa, ante apænecantapa. Ayæ, Pancadäniya waa baquenënnäni ïnäni, ante adinque tömengä godö cæcä ate waa badänitapa.

¹² Ayæ gäwadecæ bayonte edæ, Dote, ante nani Itota münæk gocabo iñömö tömengä weca pöninqe ãnänitapa.

—Iñömö önömæca impa cæbii. Bitö godongämæ ongönnäni ïnäni ämä idömæ owodäni weca godinque ayæ nangui ïnäni nani quëwëñömö godinque oncö eyepæi ate cæninqe moncædänimpa.

¹³ Äñönnäni Itota,

—Minitö wæætë godönni cæncædänimpa. Äñongante,

—Íñæmpa pää önompo æmæmpoque gæyæ mæa pöni mäimpoque nææmönipa töö. Ínique bitö wæætë, Tömänäni beyæ cængü gote ænte pöedäni, ämitawoo.

¹⁴ Onguïñænäniqne tinco müdo ganca ïnäni edæ mæ ongöönänimpa. Incæte Itota tömengä müñæ nè godäni ïnärite angantapa.

—Minitö tömänäni ïnäni, Tincoonta ganca mäni cabi nänénë tincoonta ganca mäni cabi nänénë ämäni tæ contacædänimpa.

¹⁵ Angä eñenique ïnäni tæ contadänitapa. ¹⁶ Itota pää önompo æmæmpoque ænique gæyæ mæa ænique öönaedæ æmö adinque

Waengongü ingante, Bitö waa pöönömi ænte cæmönip, ante apænecantapa. Ayæ pää töö gæyæ pää æ pää æ cædinque tömengä müñæ nè godäni ïnärite pædæ godongä ænique tömänäni tömänäni ïnärite di mæñæ di mæñæ cædäni ænte cængadänimpa. ¹⁷ Tömänäni eyepæ ænte tömo pöni cænänitapa. Ayæ ao mæ ao mæ cæte ñöönäni ate Itota müñæ nè godäni wæætë ao mæ näní ñöönöni ee öñoncoo pædæ wææmpo ò ænique önompo tipæmpoga go mentodæa cængü eyedæ da wëñäni contagatimpa.

Bitö Coditobi ïnömi imipa, ante Pegodo apænecampa

(Mäateo 16.13-19; Mäadoco 8.27-29)

¹⁸ Ayæ ate Itota nänénë godinque Waengongü ingante apæneyongä tömengä müñæ nè godäni tömengä töö godongämä ongöönänimpa. Tömänäni ïnärite angantapa.

—Wadäni botö imotedö ante apænedinqe, Æbodö ïmoo, ante apænedäni eñemini.

¹⁹ Äñongante tömänäni wæætë,

—Bitö imitedö ante apænedinqe pancadäniya, Wäö æpænë nè guidon-gaingä incæ Itota adocä ïmaingä ingampa, ïnäni. Wadäni pancadäniya wæætë, Ediya wodi ingaingä incæ Itota adocä ïmaingä ingampa, ïnäni. Pancadäniya wæætë, Waengongü beyæ nè apænegaingä adocanque do wængangaingä inte ïnäni ömæmonte quëwënongä incæ Itota adocä ïmaingä ingampa, ante tededänip.

²⁰ —Minitö guiquené, Botö æbodö ïmoo, ante pöñemini.

Äñlongante Pegodo,

—Waengongü nänö nè angaimi ïnömi inte bitö ïnömö edæ nè Coditobi ïnömi imipa, angantapa.

Itota, ïmai cædäni wæncæboimpa, ante apænecampa

(Mäateo 16.20-28; Mäadoco 8.30-9.1)

²¹ Pegodo mänömaänö ante apænecä eñenique Itota wæætë angantapa. Minitö botö imotedö ante apænedinqe, Codito ïnongä ingampa, ante gode ïnämaï iedäni

ämopa, ante nanguü änique edæ wææ angacäimpa.²² Äníque,

—Botö Waobo eñagäimo inte nanguü caate wæquenëmo imopa. Në aadäni näní Picæncabo töö, Waengongü qui, ante nè godöönäni ïnænäni töö nè odömänäni töö mänünäni edæ botö imote Baa ïnäni wæquenëmo imopa. Ayæ botö imote godömenque wæñöönäni wænguënëmo imopa. Incæte Waengongü angä beyænque botö mëönaa go adoönaeque iñonte edæ ïnäni ömæmonte quëwencæboimpa, ante apænegacäimpa.

²³ Ante apænedinqe Itota tömänäni ïnärite godömenque apænedinqe,

—Æcänö botö müñæ pöñëna ïna tömengä nämä beyænque ante pöñenämäi inte ümö iñö ümö iñö botö müñæ tee empote poncæcäimpa. Nämä nänö waenguïwæ næænte ponte baï cædinque tömengä, Botö waenguïmo incæ caate wæbo incæ Itota ingante cöwë tee empote gocæboimpa, änique poncæcäimpa.²⁴ Edæ æcänö, Nämä wææ gompodinque quëwencæboimpa, ante cædinqe botö müñæ pöñämäi ingä guiquené tömengä iñömö edæ quëwënämäi incæcäimpa. Wæætë edæ, Wæñöönäni wæmo incæte botö Itota müñæ tee empote cöwë gocæboimpa, ante æcänö äna guiquené tömengä wæætë quëwencæcäimpa.²⁵ Edæ waoçä inguipoga ongoncoo tömancoo ò ænæcæte ante cædinqe nämä öñowoca incæ pædæ godongä wë womonte ba ïnique edæ tömengä iñæmpa quëwengampa diyæ mäinc oo eäquingä.²⁶ Minitö pancaminiya botö beyæ ante botö apænedö beyæ ante guingo imonte wæminitawo. ïñæmpa botö Mæmpo nänö emöni töö anquedidi tæiyæ waemö ïnäni näní emöni guinæ gongæñontë botö Waobo nè eñagäimo inte edæ nämä ïnäo apäite baï dibæ pöñinque botö wæætë nè guifente wægaingä beyæ ante näemæ guingo imonte edæ wæcæboimpa.²⁷ Nåwangä ämopa. Botö weca ongöñini pancaminiya ayæ wæñämäi edæ mïñini quëwëñömini botö Waengongü Awëñë Odeyebo babo ate botö nempo guicæmëniimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Itota waemö pöri ïnäo baï emongä bacä adänipa

(Mäateo 17.1-8; Mäadoco 9.2-8)

²⁸ Mänömaänö ante apænedinqe inte Itota adocue Waengongü itædë go ate Waengongü ingante apænecæte ante æidinqe Pegodo ingante Wäö töö Tantiago ïnate mänimpodäni ïnärite ãnanquidi ænte mæicä æidänitapa.²⁹ Eite go apæneyongä tömengä awinka iñömö edæ wii cöwë nänö emöni baï waemö pöri ïnäo baï edæ emongä bamongä adänitapa. Ayæ tömengä weocoo nänö eñacoo iñömö edæ näinte baï emoncoo

badinque näämäenta pöni ēñacantapa.³⁰ Ayæ ayönäni edæ onguïñäna mënnaa edæ Möitee wodi tönö Ediya wodi incæ iñontobæ a ongöniqne Itota tönö tededatapa.³¹ Tömäna iñömö nääö apäite baï emöna inte Itota tönö godongämæ apænedatapa. Godongämæ apænedinqne tömänäni, Itota æbänö nöwo Eedotadëe godinqne linque cædinqne oo wænte wadæ gocæcämpa, ante tededänitapa.³² Mänömaiñö ante tedeyönäni Pegodoidi guiquené möinente a ongöniqne ædæmø nääni ömämönte æmø ayönäni Itota nääö apäite baï emongä adinqne tömengä tönö onguïñäna mënnaa godongämæ adiyæ ongöniäni adänitapa.³³ Onguïñäna iñömö Itota ingante tæcæ emö cæte gocæ cæyöna Pegodo guiquené.

—Awëne ëñemi. Iñömö mönö waa pöni ongonte awædö. Bitö ämi ate mönitö oncontaico mentaiya go adotaique mænöniqne bitö oncontai ante adotaique Möitee oncontai ante adotaique Ediya oncontai ante adotaique mænömaiñönipa.

Mänömaiñö ante tededinqne Pegodo, Æbänö ante tedequeñömo iñoo, ante ëñenämäi inte önonque tedecantapa.³⁴ Mänömai tedeyongä boguimancoo obo wæænte wææ owoyö adämäi ïnäni inte, Boguimancoo ganta cæ wæcæ wæ, ante Pegododö guïñente wædänitapa.³⁵ Ayæ boguimancodö önöneprämoe apæneçantapa. “Iñgä botö Wengä botö në apænte ængaingä ingampa cæminii. Tömengä pöni apænecä ate ëñeedäni.”

³⁶ Ante apænecä ëñente ayönäni Itota nöwo adocanque a ongongä adänitapa. Iñinque tömengä müñæ në godäni në adlinäniqne inte pæ wæeñedinqne tömänäni näni adlinö ante mänifñedë wadäni ïnäni apænedämäi ingadänimpa.

Itota wëñæ ingante angä go ate wëñengä waa bacampa

(Mäateo 17.14-21; Mäadoco 9.14-29)

³⁷ Mänii änangquidi æi iñömo ate wææ pöñöñäni Itota ingante bee tencæte ante nanguï ïnäni pöñänitapa.³⁸ Godongämæ ponte nanguï ïnäni ongöñöñäni onguïñængä adocanque edæ ogæ tededinqne,

—Në Odömömi ëñemi. Botö wengä onguïñængä ingante pöni waa ae. Tömengä adocanque botö wengä ingampa cæbii.

³⁹ Tömengä nänö në ewocadongä inte wëñæ incæ tömengä ingante edæ bæi ongongä ate tömengä iñontobæ Yæ yæ angampa. Ayæ godö cæcæ ate botö wengä edæ do do wædinque önöne mäwanta tadecampa. Wëñæ iñömö wante iñö tao godinqne adodö pö guite edæ cöwë quëwëniqne botö wengä ingante edæ ewencæ cæcampä cæbii.⁴⁰ Bitö müñæ në godäni ïnäni botö, Wëñæ inte wido cædäni, ancaa åñömo

tömänäni në cæquenäni incæ ædö cæte wido cæquinäni, ante wæbopa.

⁴¹ Ante wæyongante Itota,

—Ñowomini mïni ædæmø cædämaincabo mïni pöñëgade impa. Minitö weca æpogadö quëwëmoi. Wapiticæ cæyöminite botö æpogadö piyænë cæte wæwëmoi. Äninque mæmpocä ingante apænedinqne, Bitö wengä ingante botö weca ænte pöe.

⁴² Angä ëñente ænte mämongä pöñongante wëñæ incæ yæipodë bæ tacä do do wæætæ wæwengantapa. Tömengä wentamö nänö në ewocadongä ingante Itota iñömö edæ, Ee ae, ante wææ angantapa. Ayæ wëñængä ingante pöni cæcæ ate tömengä wæætæ önonganque bayongante mæmpocä ingante Itota pædæ godongä ængacämpa.⁴³ Mänömai cæcæ adinqne, Wængongui incæ tæi piñænongä inte mänömai cæcampä, ante pöñeninqne tömänäni ancai guïñente wægadänimpa.

Iñmai cædäni wæncæboimpä, ante adodö ante apænecä

(Mäateo 17.22-23; Mäadoco 9.30-32)

Mänömai cæcæ ate guïñente wæyöñäni tömengä müñæ në godäni ïnäni Itota iñmai ante apænegacämpa.

⁴⁴ —Ñowo ämo ëñengüené quëwëmñii. Adocanque, Waocä në ëñagaingä æyömnöö ongongäa, ante godö odömöñinqne botö imote waodäni nempo pædæ godönäni æncædänimpa.

⁴⁵ Äninque tömengä nänö apænedö Æbänö i, ante wædänitapa. Wë womonte i ïnique tömänäni ædö cæte ëñengüñäni. Ayæ, Æbänö ante ämii, ante anguëñenäni incæ edæ guïñenete wædinque pæ wæeñegadänimpa.

Eænöñente në angä inguingäa, ante tededänipa

(Mäateo 18.1-5; Mäadoco 9.33-37)

⁴⁶ Tömengä müñæ näni në gocabo iñömö, Mönï cabö incæ æcænöñente næñængä pöni iñongä inte në angä inguingäa, ante wædinque nämä incæ wæætedö wæætæ tedeyönäni⁴⁷ Itota önöwëñenque do ëñengantapa. Äñeninqne wëñængä adocanque ingante bæi ongöñinqne tömengä gäñänë iñömö gô cæcantapa.⁴⁸ Tömänäni ïnäni apæneçantapa.

—Waocä botö emöwo beyænque iñgä wëñængä ingante, Pöe, ante waa cæcæ iñömö tömengä botö imote adobai edæ, Pöe, ante do waa cæcampä. Botö imote æcænö, Pöe, äninque waa cæda tömengä adobai botö imote në da pöñongä ingante Wængongui ingante edæ adobai, Pöe, ante do waa cæcampä. Edæ mïni waocabo wædämäni iñöminite waocä guiyangä pöni iñongä nänö entawëñö baï në entawengä iñömö

tömengä ñænængä pöni ïnongä ingampa, ante apænegacäimpa.

*Në pünte cædämäi ingä ïñömö godongämä cæcä ingampa
(Mäadoco 9.38-40)*

⁴⁹ Wäö ïñömö Itota ingante apænedinque, —Awënë ëñëmi. Wacä incæ mönö cabö ïnämäi inongä inte bitö emöwo apænedinque wénæidi inänite wido cæcä atamönipa. ïnique mönitö wæætë edæ, Bitö mönitö tönö gobï imipa Itota emöwo apænequimii, ante tömengä ingante edæ wææ antamönipa.

⁵⁰ Ante apæneyongante Itota,

—Íñæmpa münitö iminitö nè pünte cædämäi ingä ïñömö tömengä wæætë münitö tönö godongämä cæcä ingampa cæminii. Tömengä ingante wææ änämäi incæmäimpaa, angacäimpa.

Tantiago tönö Wäö ïnate Itota wææ angampa

⁵¹ Oo pöni näö æiquönæ bacæ cæyonte Itota, Eedotadëe ïñömö botö cówé gocæboimpa, ante gocæ cæcantapa. ⁵² Wadäni ïnänite tömengä, Poncæcäimpa, ante münitö tänö beyænte goedäni, ante da godongä godänitapa. Godinque tömähäni ïñömö Tämadiabæ godinque tömengä beyæ cæcæte ante Tämadialdi näni quëwëñömö gocæ cæyönäi, ⁵³ Tämadialdi wæætë edæ, Eedotadëe gämäñö Itota gocæ awædö, ante adinque, Mönitö weca pöñämäi incæcäimpa, ante wææ änänitapa. ⁵⁴ Iïmai cædäni adinque Wäö tönö Tantiago tömengä näö ëmïñäna ïñömö,

—Awënë ëñëmi. Baa änäni adinque öönædë gonga ämöna wææ gonte wænguinäni, ämi, änatapa.

⁵⁵ Äñöñate Itota wæætë edæ dadi èmæmonte wææ ante tömäna ïnate, “Íñæmpa minatö iminate æwocadö angä ëñente ämänaa, ante minatö edæ ëñenämäi ïnina awædö.” ⁵⁶ Íñæmpa botö Waobo ëñagaaimo imo ïñömö edæ waodäni inänite ömæe ëwencæte ante wii pongaaimo imopa. Wæætë edæ, Botö äemo beyænque quëwencædänimpa, ante pongabooimpa,” ante püngacäimpa. Ayæ wadäni näni quëwëñömö gogadänimpa.

*Itota miñæ nè goinëñäni
(Mäatee 8.19-22)*

⁵⁷ Taadonque goyönäni Itota ingante wacä angantapa.

—Awënë, bitö aedömë goyömite botö bitö müñæ pö gocæboimpa.

⁵⁸ Angä ëñeninqe Itota wæætë,

—Babæ guintädi ïñömö ontatodë monguü éädäni inänipa. Ayamöidi ongonta éädäni inänipa. Botö Waobo ëñagaaimo wæætë edæ monguü ömaabo imopa poncæ ämii, angacäimpa.

⁵⁹ Ayæ wacä ingante Itota,
—Botö miñæ pöe.

Angä ëñente wædinque tömengä,
—Awënë ëñëmi. Botö tänö gote botö wæmpo wængä ate daga wente ate pömoe.

⁶⁰ Äñongante Itota wæætë,

—Íñæmpa nè wæwocadäni incæ tömähäni guidähäni wæñäni ate ee abi daga wencædänimpa. Bitö wæætë, Wængonguü Awënë Odeye do pongäimpa, ante gote apænebi ëñencædänimpa. ⁶¹ Ayæ wacä adobai,

—Awënë bitö imite tee empote goinëmo incæ ee ongöñömi tänö gote botö guidähäni inänite, Gobopa, ante apænete pömoe.

⁶² Äñongante Itota wæætë,

—Ömæ nè mangæ mangæ cædongä ïñömö töö pöni minte pæquimpa, ante cæquénengä ingampa. Tömengä dadi èmænte adinque töö pöni cæcampä diyæ töö minte pæquü. Ayæ adobai Wængonguü Awënë Odeye nempo quëwëñinque nè cæquénengä ïñömö tömengä dadi èmænte inguihogaque ante acä ïnique Awënë beyæ ante aedö cæte cæquingää.

10

72 ganca ïnäni ïnänite Itota da godongä godänipa

¹ Ayæ ate mönö Awënë godömenque tetenta i doo ganca ïnäni mäñimpodäni inänite iïmai angantapa. Minitö èmænö mémänaa èmænö mémänaa godinque botö nè goquñömö ante wayömö näni quëwëñömö mäo wayömö näni quëwëñömö mäo tänö beyænte gomüni ate botö ayæ poncæboimpa, änique da godongä godänitapa. ² Iïmai ante da godongä godänitapa. “Näwangä ämopa. Waocä tömençacodë do pequinça nanguü inca bai Awënë nempo nè quëwenguëñäni adobai nanguü inäni inänipa. Incæte nè tå pedäni wædænque inäni bai nè gode änäni ïñömö adobai mënäniya pöni inänipa cæminii. Minitö Wængonguü ingante apænedinque, Awënë, bitö tömençacodë nè éabi inte ämi ëñeninqe gote apæneçædänimpa, ante aedäni.

³ Nöwo münitö ïñömö goedäni, ämopa. Mëñeidi weca ongöñinque codotedoidi ïñömö tæémö inänipa diyæ nämä wææ aaquñänii. Minitö ïñömö codotedoidi aquñänii bai adobai aquñäni ïñöminite botö ämo mëñe bai inäni weca edæ gomüni ataqueedäni.

⁴ Godonte mïni ænguinta wente aëi äñämäi inte mäincoo mongænte godämäi iedäni. Awæncata næænte godämäi iedäni. Taadö godinque wacä ingante bee ténique apænedämäi inte goedäni.

⁵ Ècönëmenque go guiite, Mïni quëwencabö gänë pönenente waa quëwëdäni, ämïni èñencædänimpa. ⁶ Mänincönë quëwengä

Ao angä ïnique tömengä gänë pönente waa quëwëmaingampa. Wæætë Baa angä ïnique münitö adomünique gänë pönente waa quëwëmaimnipa.⁷ Mänincöñe mïni go guiidincöñe quëwëñöminite mänincöñe quëwëñäni pæde pönöñäni ænte cænte bete quëwëedäni. Edæ nè cæcä iñömö tömengä nänö cædi beyæ eyepæ ænguñengä ingampa. Münitö adocönenque quëwëñinque wacöñe wacöñe godämäi iedäni.⁸ Äyömömë goyömlï mänñömö quëwëñäni, Pöedäni, änäni èñente wædinque münitö tömëñäni cængü pönöñäni ïnique cædäni.⁹ Wënæ wënæ wæwëñäni ïnäñite godö cæmäni waa bacädäñimpala. Ayæ tömëñäni ïnäñite, 'Wængongü Awënë Odehye münitö weca oo pongä acæmñimpala,' ante apænedinque.¹⁰ Ayæ tömëñäni quëwëñömö go guiyömlï münitö wæætë tömëñäni taadonque tao godinque tömëñäni ïnäñite,¹¹ 'Münitö quëwëñömö onguipoi wadæ cæwate gomöna tamëñedäni. Incæte Wængongü Awënë Odehye münitö weca oo pongä acæmñimpala,' ante ädäni.¹² Edæ münitö ïmïnite ämopa. Wængongü nänö apænte anguïñöne lïnque bayonte Todömä iñömö quëwengäñäni guïquenë nanguï pante wæwëñöñäni münitö ïmïnite nè Baa änäni guïquenë godömenque nanguï pante wæwengüñäni ïnäñipa,' ante Itota angacäimpala.

Në èñenämaï quëwëñäni ïnäñite Itota püngampa
(Mäateo 11.20-24)

¹³ Änique Itota nè èñenämaï quëwëñäni ïnäñite piñinque iñmai angantapa. "Codati iñömö quëwëmïni èñeedäni. Betaida iñömö quëwëmïni èñeedäni. Münitö mïni wæwenguinque èñenämaï cæte quëwëminidö anguënë. Edæ botö münitö weca tæi piñante botö cædi baï Tido näni quëwengäñömö Tidöö näni quëwengäñömö adobai cæbo baï mänñömö quëwengäñäni iñömö wënæ wënæ näni cægäinö ante dobae piñipo cædinque gómaë emoncooda wëñadinqe gónaiboga tæ contadinqe Ca ca wæcagädäñimpala.¹⁴ ïnique Wængongü nänö apænte anguïñöne lïnque bayonte Tido iñömö tönö Tidöö iñömö quëwengäñäni ïnäñite nanguï pangä wæwëñäni incæte tömengä münitö ïmïnite godömenque pangä wæwencæmñimpala.¹⁵ Ayæ Capënaömö iñömö quëwëmïni èñeedäni. Wængongü münitö ïmïnite dicæ oöñadë wo ææntodongä æi gote toquiminiyya. Iñämpa tadömgadænguipo wææntodongä guui wæcæmñimpala," angantapa.¹⁶ Änique Itota wæætë tetentä i doo ïnäni ïnäñite apænedinque, "Münitö apæneyömlï æcäñö èñengä tömengä iñömö edæ botö ïmote do èñengä ingampa. Wæætë

münitö ïmïnite nè Baa angä iñömö tömengä edæ botö ïmote do Baa angä ingampa. Ayæ botö ïmote nè Baa äningä inte tömengä botö ïmote nè da pönöningä ingante do Baa angampa," ante apænedinque tömëñäni ïnäñite Itota angä godänitapa.

Tetentä i doo ïnäni do godänäni inte ocæ ëmænte pönäni

¹⁷ Angä godänäni inte tetenta i doo ganca ïnäni adodö ocæ ëmænte pöninque watapæ todinque Itota ingante apænedinque,

—Awënë, bitö èmëwo apænedinque münitö wënæidi ïnäñite ämöni èñeninque bitö èmëwo beyænque godänipala.

¹⁸ Ante todäni èñeninque Itota wæætë,

—Nänte quingæ cæ baï Tatäna iñömö wënæ awënë incæ oöñadë iñö wæængä nè agaîmo inte botö adobo ämopa.¹⁹ Botö pönö ämo ate münitö iñömö nè ämuni badinque edæ tæntæ tönö emëñe ingante piñä gäwadäni baï adobaï tæi èmömlï inte tæntæ baï nè cædäni ïnäñite wido cæcæmñimpala. Ayæ mönö imonte nè piñute cædöngä incæ tæi piñante cæcä incæte münitö iñömö godömenque tæi èmömlï inte mäningä nänö tæi piñante cæpämo ante tömämämo ante edæ wido cæcæmñimpala. Edæ æcämenque incæ münitö ïmïnite æmæwo wido cædämäi incæcäimpala.²⁰ Incæte münitö ämïni èñeninque wënæidi do èñente cædäni beyænque todämäi iedäni. Wæætë, Münitö èmëwo oöñadë dobae yewæmonte ongompa, ante adinque münitö mänömöi beyænque watapæ toedäni, angacäimpala.

Mæmpo Wængongü ingante apænedinque Itota tocampa

(Mäateo 11.25-27, 13.16-17)

²¹ Änique Wængongü Tæiyæ Waëmö Öñowoca ingante èwocadongä inte Itota mänñedë edæ watapæ todinque Wængongü ingante iñmai ante apænecantapa. "Mæmpo èñëmi. Bitö, Wadâni nämä ocal encadâni tönö nanguï adinque nè èñenäni tönö mänñö bitö cægäinö ante èñenämaï incædäñimpala, ante cædinque bitö cægäinö ante wë wodongabiimpala. Wæætë wëñäñäni tæcæ èñadäni baï ïnäni ïnäñite bitö edonque odömömi adinque do èñenäñipa. Bitö oöñadë Awënë iñgäimi inte inguipoga Awënë adobi iñömi inte edæ mänömöi cæbipa, ante adinque botö bitö ïmite waa ate pönöningue apænebopa. Mæmpo, bitö tömëmi änö baï cædinque waa cæbi adinque botö Ao ämopa, ante apænebopa," ante Wængongü ingante apænegacäimpala.

²² Ayæ, "Botö Mæmpo incæ, Bitö Awënë iñömi inte aacæbiimpala, ante tömäo iñömö ongoncoo botö nempo pædæ pönöningue tömäo iñömö quëwëñäni tömäñäni ïnäñite adobaï botö nempo pædæ pönöngä

æninqe botō iñomö edæ tömancö
enempodinque tömäo iñomö quewänäni
änänite nē enempobo imopa. Wængongü
Wëmo iñomote, Æbodö imoo, ante Mæmpoque
enengä ingampa. Botō wæætē tömengä
Wëmo inomo inte, Wængongü æcänö ingää,
ante adoboque nē enenäni imopa. Ayæ,
iñänique nē enenäni incædänimpä, ante
botō nē angainäni inänite odömonte botō
apænebo enenäni tömänäni wæætē,
Wængongü æcänö ingää, ante nē enenäni
badäni ate mönitö adomönique äanque baï
nē enemöni imönipa.”

²³ Ante apænedinque Itota dadi
emæninque tömengä müñæ nē godänique
inänite apænedinque, “Nöwo mîni adinö
adinque nē emömlini inte mînitö mîni
watapæ quewenguinque impa. ²⁴ Iimai
impa, ante apænebo eneedäni. Wængongü^b
beyæ nē apænegainäni nangui inäni töñ
imäca awenéidi nangui inäni incæ
mîni adinö baï ante ainente wægäinäni incæte
edæ adämäi ingadänimpä. Mîni enenäni
ante adobaï enenäni wægäinäni incæte
tömänäni enenämai ingadänimpä,” ante
mäninganca Itota apæneçä enengadänimpä.

Tämadiabæ quewengä incæ nē waa cæcä
ingampa, ante

²⁵ Ayæ ate adocanque idægöidi näní
wææ angainö ante nē ate enengä iñomö,
Itota æbänö wapiticæ apænebaingäa,
ante cædinque ængæ gantidinque tömengä
ingante iimai angantapa.

—Awené nē Odömömi enëmi. Botō
æbänö cæte cöwæ wænämäi wantæpiyæ
quewenguimoo, ante wæbopa.

²⁶ Äñongante Itota,

—Möitee wodi, Iimai cædäni, ante wææ
yewämöningue æbänö ante yewämongä
ongö abii.

²⁷ Äñongante nē odömongä wæætë,

—Iimai ante yewämongacäimpa.
Bitö mümö entawëmi inte Wængongü
mönö Awené ingante waadedinque bitö
önöwoca ewocadinque ædaemö waadete
pönençebiimpa. Bitö baï tæi pñænte enäbi
inte godö waadete cædinque bitö ocai encabi
inte nö pöneningue waa waadete pönen.
Ayæ adobaï bitö nämä bitö waadete waa
cædö baï adobaï pöneningue godongämä
quewänäni inänite adobaï waa waadete cæe.

²⁸ Ante apæneçä enenäniq Itota tömengä
ingante wæætë,

—Bitö nö enëmi inte nöingä apænebitapa.
Mäninö bitö änöö baï cæbi inique bitö
wænämäi quewemäimipa.

²⁹ Angä enenäniq guïñente wædinque nē
odömongä iñomö, Botö cæquenö ante wii
cæbopa, ante Itota enenämai incæcäimpa,
ante nämanque ante wææ äninqe,

—Iñæmpa wa. Godongämä quewänäni,
ante bitö änänäni iñomö ædänidö iñänii.

³⁰ Äñongante Itota wæætë, Mönö guide
ingä æcänö ingää, ante odömoncæte ante
iimai apænegacäimpa.

—Onguiñængä adocanque Eedotadëe
quewente Eedicoo wæidö cægöñongante nē
ö ænäni tömengä ingante iñontobæ baï
ongonte weocoo gäni tadongadinque tæi tæi
pänäni nangæ bacä inique waae godänäni.
³¹ Ate, Wængongü qui, ante nē godongä
adocanque adodö wæidö godö godinque nē
nangæ bate öñongä ingante gomö adinque
ee wodo pænta æmæ wedeca gocampa.

³² Ayæ ate Debii wodi pæinäni näní
Wængongü oncönë cæcabö incæ adocanque
adobaï adoyömö wææ pöningue nē nangæ
bate öñongä ingante gomö adinque ee
wodo pænta gocampa. ³³ Ayæ ate wacä
Tämadiabæ nē quewenongä incæ ado wæidö

godinque nē nangæ öñongä weca adoyömö
ponte gomö adinque, Tömengä ædö cæte
quewenguingä, ante tömengä wædö ante baï
nangui pönente cæcantapa. ³⁴ Iingä iñomö
nē nangæ bate öñongä weca pöningue tæi
tæi pänäni nänö æbädiñomö oguinguipæ
töñ yowepæ ti nämæ biñomæ näní ämæ
gao caadingue weocooca wini caacampa.
Ayæ, Tæ contate gocæcäimpa, ante adocä
Tämadiabæ quewengä iñomö nämä nänö
nē mongæte goquenengä bodo öñöñabæ
nē nangæ badingä ingante ængö cæcä tæ
contayongante bodo ingante töö töö ænte
gocampa. Ayæ taadö pönnäni näní cænte
guite möincö ganca ænte mao guiidinque
nē nangæ badingä ingante waa cæcampä.

³⁵ Iimö ate padata näní godonte æinta
mentaa tadöningue mänincöne nē aacä
ingante pædæ godöningue, Bitö nē nangæ
badingä ingante waa cæe. Quiëmë ænengä
adinque bitö godömi ængä ate botö bitö
weca adodö pöningue bitö godöningue adopo
wæætë pædæ pöñomo æncæbiimpa, ante
gocampa. Mänömai cæcampä. ³⁶ Änique
Itota tömengä ingante nē aningä ingante
godömenque angantapa. Bitö imite nöwo ämo
enenäniq bitö wæætë apænebi enëmoe. Né
nangæ bate öñongä weca pönnäni mengää
go adocanque inäni incæte æcänö tömengä
töñ godongämä quewänäni baï inte waa
cæcantawoo, ante pöñemii.

³⁷ Äñongante nē odömongä wæætë,

—Tömengä ingante nē waadete godö
waa cædongä incæ tömengä guiidengä baï
cæcampä.

Ante apæneçä enenäniq Itota wæætë,

—Tömengä nänö cædö baï bitö adobaï
godinque cæbwæ, angacäimpa.

Mäadota töñ Mäadiya näna caya oncönë
Itota enacampa

³⁸ Ayæ taadö goyönäni tömänäni quëwëñömö pongä adinque onquiyängä tömengä èmöwo Määdota iñöömö Itota ingante angä tömengä oncörö pö/guiite èñacantapa.

³⁹ Määdota, tönifacä Määdiya iñöömö Itota öñowaca iñö tæ contadinque tömengä apænecä èñee congantapa. ⁴⁰ Määdota quiquéné në èñadänä beyæ ante nanguï cæte wædinque Itota weca pöñinque,

—Awënë, botö tönifacä èmö cæte gocä ate botö adoboque nanguï cæbo ate wædämäi imitawo. Edæ ämi pö cæcäe.

⁴¹ Äñongante Itota,

—Määdota, Määdota, bitö wa wa wa cæcæte ante wæwëmi awædö. ⁴² Wæætë adoquè pöñi cædinque edæ eyepæ impa. Määdiya do, Quïñö waa cæquümo, ante apænte pönëningä inte botö öñowaca iñö pö tæ contate èñee congä adinque botö wæætë tömengä ingante, Goe, änämäi incæboimpa, angacäimpa.

11

Wængongui ingante æbänö apænequii, ante Itota apænecä

(Mäateo 6.9-15, 7.7-11)

¹ Itota ayæ ate wayomö gote Wængongui ingante apænecantapa. Iñique apænecä adinque tömengä nänö në emiñængä adocanque tömengä ingante apænedinqe,

—Awënë èñëemi, Wao tömengä nänö emiñænäni inänite odömonte, Wængongui ingante æbänö ante apænequii, ante nänö apænedö bai bitö mönitö imönite adobai ante odömonte apænebi èñfenguümöni.

² Ante wæyonäni Itota,

—Wængongui ingante apænecæte ante iñmai ante apæneedäni, “Mönitö Mæmpo në öönadë quëwëñömi inte èñfemi.

Mönitö bitö èmöwo tæiyæ waëmø èmömi adinque bitö èmöwo ante waa adinque apænemönpa.

Bitö öönadë Awënë në ingaimi inte inguipoga Awënë Odeyebi bitö baquinque edæ quingæ pöe. Öönadë owoðlani èñente cædäni bai inguipoga adobai bitö àñö bai èñente cæcæimpä.

³ Mönitö imönite bitö, Cængü, ante iñmö iñö iñmö iñö eyepæ pöñömi ænte cæmönie.

⁴ Mönitö wënæ wënæ cæmöni incæte bitö në panguëñëmi incæ pöñi ñimpö cæbi quëwëñöni. Mönitö adobai edæ wadäni mönitö imönite wënæ wënæ cædäni adinque ñimpö cæmöni quëwëñäni ae.

Mönitö wënæ wënæ möni cæñenö godö gocæte ante cæmöni adinque bitö wææ cæbi ate mäninö godö godämäi inte mönitö wæætë wënæ wënæ

cædämäi incæmönimpa, Wæætë edæ në wiwa èwocadongä nempo ongöñömöni bitö gä pe æmpobi quëwëñöni.

Mänömañö ante apæneta Wængongui ingante apæneedäni, Itota angantapa.

⁵ Äníne tömänäni inänite godömenque apænedinqe Itota,

—Bitö iñmai cæbi iñinque bitö æmigo æbänö cæbaingäa, ante pöñeedäni. Ayaönænëna incæ bitö æmigo weca godinque bitö, “Botö æmigo èñëmi. Päömo bodogaa tånoque pöñömi æñimo inte ayæ ate botö adopo pöñömo æncæbiimpa. ⁶ Edæ wacä botö æmigo incæ wayomö gocæte ante botö weca pongampa cæbii. Botö, Quïñö impa diyæ godömo cænguingäa, ante wædimo inte bitö imite ämopa.” ⁷ Äñömi tömengä guicöne öñöñinque, “Botö odemö ædæmö tee mónedinqe botö wëñänäni tönö móimoga öñömo inte diyæ ædö cæte ængæ gantite godömo ænguümi. Ee ae.” ⁸ Änínebitö æmigo incæ bitö ämi beyænque ængæ gantite pöñöñämäi ingampa. Incæte wæætë wæætë äñömi tömengä, Ancaa èñente awædö, äníne ængæ gantidinqe bitö imite do pöñongä æmalmipa. ⁹ Ante apænedinqe botö iñömö münitö iminitö iñmai ämopa. Pöñömi æmoe, ante në angä bai cædinque münitö mìnli ænguüni ante Wængongui ingante apæneedäni. ¹⁰ Ayömönö ii, ante në diqui diqui mingä bai cædinque münitö, Åbänö ii, ante ædæmö èñencæte ante Wængongui ingante wede pöñente apæneedäni. Odemö münitö beyæ wi ænecæimpä, ante aa pecä bai cædinque münitö, Åbänö cæquümo, ante èñencæte ante Wængongui ingante nanguï apæneedäni. ¹¹ Edæ, Pöñömi æmoe, ante në änäni iñömö edæ do ænänipa. Në diqui diqui münäni iñömö do adänipa. Ayæ odemö ponte në aa pedäni tömänäni näni guiiquinque edæ do wi æneta bai bacæimpä.

¹¹ Ante apænedinqe Itota godömenque apænecantapa.

—Wëñæ mæmpobi iñi, èñëemi. Bitö wëñængä pää ante angä èñeninqe bitö dicæ dicamö incæ godömi ængäa. Gæyæ ante angä èñeninqe bitö tæntæbo incæ dicæ godömi ængäa. ¹² Enquëmo angä èñeninqe bitö emefë incæ dicæ godömi ængäa.

¹³ Iñique münitö në wiwa cædömini incæ, Wëñængä beyæ quïñö waa i, ante èñëmini inte do godömini ængampa. Mönö Mæmpo iñömö waa pöñi cædöngä iñlongante änäni èñeninqe tömengä në änäni inänite tömengä Tæiyæ Waëmø Öñowaca ingante da pöñongä æncædänimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Wënæ tönö cæcä iñmingampa, ante wapiticçë änänipa

(Mäateo 12.22-30; Määdoco 3.20-27)

¹⁴ Ayæ wënæ nẽ betabedecä iñömö waocä baö do guuite ongöñongante Itota tæcæ wido cæcantapa. Wënæ tao gocä ate onguñængä tededämäi iñingä incæ do tedecä ate wædinque godongämæ ongönäni wæætë guifñente wædinque waa agadänimpa. ¹⁵ Pancadäniya guiquenë, “Iñæmpa wënæ awënë Beedeboo töö godongämæ cædinque Itota wënæidi inänite wido cæcä iñaimangampa töö,” ante tedewenänitapa.

¹⁶ Wadäni guiquenë, Æbänö cæmø ate Itota oda cæquingää, ante cædinque tömengä ingante, Bitö öönædë näni cæi bai mä odömömi ate pönëmaimöni, ännänitapa. ¹⁷ Mänömai babæ cæcæ ante änewenäni, ante Itota do eñeninqe iñimaï angantapa. “Awënë odehy nempo quëwénäni näemæ wæætedö wæætë cædäni iñinque awënë näno ömædempote wæquinque töménäni näma ëwente cædänipa. Ayæ adocöne owocabo incæ adoyömö godongämæ quëwénäni incæ näemæ wæætedö wæætë cædäni iñinque töménäni onçö woquinque näwæ gobainäni. ¹⁸ Minitö, Wënæ awënë Beedeboo töö cædinque Itota wënæidi inänite wido cæbaingampa, ante änewemini, ante tedewenänipa töö. Iñæmpa awënë Tatäna nempo quëwénäni iñömö näemæ wæætedö wæætë püñäni iñinque adocabodäni inämaï iñönäni tömengä dicæ töménäni inänite énempobaingä. ¹⁹ Minitö, Beedeboo töö cædinque Itota wënæidi inänite wido cæcampä, ante tedewenänipa. Mänömö müni änewenö näwangä iñ bai münito müñæ nẽ godäni guiquenë æcänö töö cæte wido cædäni. Iñinque münito müñæ nẽ godäni incæ müni änewenö beyænque ante näemæ püñinque münito iminite wæætë apænte äninque piincädäni, ante anguënë. ²⁰ Bitö iñömö Wængongui töö godongämæ cædinque wënæidi inänite wido cæbo apa änewemini. Mänömai iñinque botö Wængongui Awënë Odehy iñömo inte münito weca do pömo aedäni,” ante Itota apænegacäimpa.

²¹ Ayæ, “Iñimaï impa. Nẽ tæi püñængä iñömö tæémonco wëññate mongænique, Wææ godö cæinca, ante tæémonca nææente tömengä onçö boyæ wææ godö wææ godö cæyongä tömengä éadincoo iñömö edæ ee ongampa. Tatäna iñömö mänömai ingampa. ²² Incæte wacä godomenque tæi émengä iñinque mäningä ingante edæ ba tacampa. Ayæ tæémonca, Wææ godö botö cæinca, ante mäningä näno änno föwo pöningä iñömö gä pe æmpote ö æninque tömengä näno éadincoo adobai gä pe æmpote ö ænte mao nénempocampa. Botö iñömö nẽ tæi émomo pöñi iñömo inte edæ godomenque tæi émengä näno gänä cæbaï cæbopa,” angantapa.

²³ Ayæ, “Botö töö æcänö wii godongämæ

cæcä iñömö tömengä iñömö edæ botö imote Baa ante piiñte cæcä ingampa. Ayæ botö, Waodäni botö müñæ poncædänimpa, ante cæyömo waocä botö töö wii cæcä iñömö tömengä wæætë botö müñæ poncæ cæyönäni tatodongä wadæ godänipa,” ante Itota apænecantapa.

Wënæ waodë owote godingä iñte adodö pompa, ante

(Mäateo 12.43-45)

²⁴ Ayæ apænedinque Itota iñimaï ante apænecantapa. “Waocä baönë owote ate tao godinqe wënæ wentamö näno éwocadingä iñömö edæ, Quingänö baönë go guidinqe edæ guémante quëwenguimoo, ante diqui diqui minte ayongä önmäca to aminte iñate wædinque edæ, ‘Botö tao godincöne adodö go guuite quëwencæboimpa,’ ante pönëninque adodö pongampa. ²⁵ Ponte ayongä waocä önonganque bayongante wacä öñowoca tömengäa owodämäi ingä adinque wënæ wæætë, A waocä botö owodincö baï iñongä iñte föwo wadæ flëmänte mäincöo cabö tæ gæte baï ömæwocacä ingä abopa. ²⁶ Ate adinque tömengä wæætë godinqe wënaedi godömenque wentamö éwocadäni tiæte ganca mänimpodäni inäniæte pongampa. Töménäni tömänäni waocä baönë godongämæ pö guuite owodäni ate waocä iñömö wënæ yewæninque godömenque wæwengampa,” ante Itota apænegacäimpa.

Æbänö cæte watapæ quëwenguü, ante

²⁷ Itota tæcæ apæneyongante onquiyængä iñömö godongämæ ongönäni töö ongöninqe ogæ tededingue,

—Bitö imite nẽ mangainä iñte edæ töménä nänä toquinque impa. Bitö imi goömæ gänongainä iñte edæ töménä watapæ nänä quëwenguinque impa.

²⁸ Ante ogæ tedecä eñeninqe Itota wæætë,

—Iñæmpa Wængongui nänä äno eñeninqe nẽ cædäni guiquenë töménäni wæætë nänä watapæ quëwenguinque eñente cædänipa, ante apænegacäimpa.

Öönædë nani cæi bai cædinque mä cæbi amonä, änäni

²⁹ Mänïnedë godömenque nanguï inäni pönäni adinque Itota, iñimaï ante apænecantapa. “Minitö wii muni cæcabo iminipa. Minitö edæ, Mä cæte odömömi adinque pönëmaimöni, ante ancaa ämlii awædö. Näwangä ämo eñeedäni. Cönäö wodi beyæ cædinque Wængongui bamönengæ nänä cægañö ante münito pönénämai iñöminite edæ mäninque müni aquinque cæcæimpa änewemini. ³⁰ Ninebaidi pönencædänimpa, ante Cönäö wodi ingante Wængongui angä quëwengacäimpa.

Nōwomini pōnencaemīnimpā, ante adobai cædinque Wængongui botō Waobō ēñagaímo īñōmote adobai angā quēwēmo acæmīnimpā. ³¹ Doyedē īñōmō betamonca gämænō ömæ awēnē īñongā inte onquiyængā incæ awēnē Tadōmōö wodi nangui ēñente nānō apænedō ante ēñencæte ante doonæ quēwēnique pongacäimpa. Tadōmōö wædænque ēñengā īñongante botō godömenque nangui ēñēmo inte mīnitō weca ongōñōmote mīnitō īñæmpa wii ēñēmīnipa töö. īnique māningā onquiyængā incæ Wængongui nē apænte angā weca pōnique mīni ñōwo quēwencabo tōnō godongämæ ongōnique, Mīni pante wæquinque ēñēnāmaï ingamīnimpā töö, ante apænte pünguingā ingampa. ³² Cōnāö wodi Wængongui beyæ apænecā ēñēnique Ninebaidi wēnæ wēnæ nāni cægañō ante wæwente pōnique ñimpō cægadānimpā. Cōnāö wodi wædangā īñongante botō wæætē nē īñānæmo inte apænebo ēñēnique mīnitō īñōmō ēñēnāmaï ìmīnipa. īnique Ninebaidi incæ Wængongui nē apænte angā weca pōnique mīni ñōwo quēwencabo tōnō godongämæ gongænte ongōnique, Mīni pante wæquinque ēñēnāmaï ingamīnimpā töö, ante apænte püñānidō anguënē,” angantapa.

Mōnō awinca gomō aquñemō baī ēmompa, ante
(Määteo 5.15, 6.22-23)

³³ Ayæ godömenque apænecantapa. “Gongapæncade tū wodönodinque waodāni dicæ awēmō īñōmō wē wodönāniyya. Owæta boo cæcadāniyya. Wæætē, Mānīñōmō nē pō guiidāni acædānimpā, ante cædinque gongapæncade awæmpa æmongapaa cōcædāni ñääō bæco adänipa. ³⁴ Mōnō baī tōmāo beyæ mōnō awinca tica ēnente baī ēmōmompa. Mōnō nō pōnēnique amō īnique mōnō ñääō tica ēnente cægonte baī waa cæte quēwēmompa. Wæætē wiwa pōnente amō īnique mōnō wēmō īñōmō cægonte baī inte wiwa cæte quēwēmompa. ³⁵ Mānōmaï beyæ bitō, Wēmō èwocadāmaï incæboimpā, ante bitō ñōwocā cōwā adinque nāmā wææ cæ. ³⁶ īnique bitō baī tōmāo ñääō entawēnique bitō ñōwocā adobai ñääō èwocabi īnique quōmenque incæ wēmō entawēnāmaï ìmaimpā. Gongapæncade ñääō bæco edonque abi baī edæ ñääō ædæmō entawēnique edonque adinque waa quēwēmaimpā,” ante Itota apænegacäimpa.

Paditeoidi tōnō nē wææ odömōnāni ïnānite Itota püngä

(Määteo 23.1-36; Määadoco 12.38-40;
Odoca 20.45-47)

³⁷ īnique apænecā ate adocanque Paditeoidi tömengā ingante, Pō cæ, angā ēñente pō guuite cæncæte ante ongongā. ³⁸ Adinque Paditeoidi īñōmō, Itota quīnante mempodāmaï inte cængää, ante guifente wæcā. ³⁹ īnique mōnō Awēnē tömengā ingante,

—Minitö Paditeoidi īñōmō edæ owæta tōnō podato cæncadē ñō wentamō ñenoco ee adinque yabæque mēnongate baī cæmīni ìmīnipææ. Mäincooqe æñente mīni wædö beyæ ayæ wiwa mīni cædö beyæ edæ mīmōno wentamō entawēmīni ìmīnipa. ⁴⁰ Mīni ēñéegadē. Nē badongā īñōmō yabæque badōninque cæncadē ñō badōnāmaï ingantawogaa. īñæmpa mōnō baī nē badongaingā īñōmō adocā mōnō ñōwocā badongacāi apa quēwēmīni. ⁴¹ īnique mīnitō wæætē wadāni ïnānite ædæmō waadedinque mīnitō mānōcoo pædæ godō pædæ godō cæmīni īnique tōmancoo edæ ñā mēnongate baī ba adinque mīnitō wæætē edæ ñāo baī entawencæmīnimpā.

⁴² Paditeoidi mīni wæquinque ìlmai cæmīnipa. Mäincoo diete ganca mānimpoco ænte cō cædinque, Adocooque Wængongui quī impa, ante mōnō godongæimpā, ante cæmīnipa. Minitö mānōmaï cædinque edæ ñōabo mīni minte pæyabo, Ogui waa cængui, ante mīni tā pete æñābo incæ edæ, Wængongui quī impa, ante pancayaboga godōmīnipa. Māninganca cædinque mīnitō waa cæmīni incæte wadāni ïnānite nō cædāmaï ìmīni inte Wængongui ingante waadete pōnēnāmaï ìmīnipa töö. īñæmpa mānīñōmō ñōabo godonguēnēmīni inte mīnitō godömenque waadete pōnēnique nō cæquēnēmīni ìmīnipa.

⁴³ Ayæ Paditeoidi mīni wæquinque impa. Minitö odömōincōnē go guiidinque nāmanque ante pōnēnique wæmompaa pōnī tæ contate tomīni awædö. Ayæ waodāni nāni godonte æimancadē godinque mīnitō nāmanque pōnēnique, Wadāni, Waa quēwēdāni, ante apænedinque mōnítō ìmōnité waa acædānimpā, ante mīni wæquinque edæ ãnewēmīnipa töö.

⁴⁴ Ayæ waocā wodido ñōmæi ongō baī mīnitō īñōmō mīni wæquinque edæ wentamō entawēmīnipa. Mānōmaï entawēmīnipa, ante ēñēnāmaï inte wadāni edæ mīni ãnō ante ēñente cædinque edæ oda cædānipa, ante Itota püngantapa.

⁴⁵ īnique adocanque idægoidi nāni wææ angainö ante nē ate ēñengā īñōmō Itota ingante apænedinque,

—Awēnē, mānōmaï ãnique bitō mōnítō ìmōnité adobai pünté ãnewēmi awædö.

⁴⁶ Åñongante,

—Minitö dodāni nāni wææ angainö ante nē adimīni inte edæ mīni adobai

wæquinque impa. Edæ, Cædāmaï cædāmaï, ante ancaa wææ änинque münitö iñömö edæ mäincoo teëmencoo mö paate wadäni önönancapæ cō cædancapænäni baï cæminipa töö. Ayæ wæætë önopogonca adopogoncaque incæ gä ænancapænämaï cæte baï cædinque münitö mïni wæquinque edæ, Æbänö cæte waa quëwengüi, ante odömonte apænedämäi iminipa töö, ante Itota apænecantapa.

⁴⁷ Ayæ godömenque apænedinque, "Wængongui beyæ nê apænegäinäni änärite münitö mæmæidi incæ nê wænönäni ingadänimpa. Minitö iñömö, Në wænönäinäni nänömoidi iminipa, ante baï cædinque, Wængongui beyæ nê apænegäinändo, ante mænönomiñipa töö. Mini wæquinque edæ mänömaï cæminipa. ⁴⁸ Iñinque, Mönitö mæmæidi wænonganadänimpa, ante èñenimöni inte tömänäni wodido ante mænönomiñipa, äninkue münitö mæmæidi näni cægäinö ante Ao äninkue cæminipa töö," ante Itota püngantapa.

⁴⁹ Ayæ iimai ante apænecantapa. "Mänömai beyæ Wængongui mònö nê èñengaingä iñongä incæ iimai ante apænegacäimpa. Botö beyæ nê apænedämäi tönö botö nê da godönäni änärite botö, Idægoidi weca gote apæneedämäi, ämo gocædänimpa. Ämo gote pönäni adinque idægoidi wæætë pancadäniya änärite wænönäni wæncadänimpa. Ayæ pancadäniya änärite togænte pänäni wæcädänimpa," ante Wængongui do apænegacäimpa. ⁵⁰ Iñinque ñöwo quëwemini iñomini, Quinante wænöminii, ante Wængongui edæ münitö iminite ancaecäimpa. Wængongui beyæ nê apænegäinäni änärite tömengä nänö badongänedë dodäni mä poni wænönäni beyæ ayæ iñcayæ ate ñöwo ganca wænönäni beyæ iñinque edæ nê wænäni tömänäni wepæ nänö näägäinö ante, Ñöwo quëwemini mäninäni tömänäni wepæ näate baï iminipa. ⁵¹ Edæ tömänäni nänö wænonganö ante edæ ñöwomini mïni pante wæquinque impa. Edæ mä poni wænöninqe docä Abedo wodi ingante adocanque wænonganö wængacäimpa. Iñcayæ ate Wængongui oncö ñænæncö boyæ nänö iya täimpaa gäanë ongöñongante Tacadiya wodi ingante wænönäni nänö wænganca wadäni nanguï änäni änärite wænönäni wængadänimpa. Incæte Wængongui, Minitö mæmæidi nänömoidi ingaïmuni inte tömänäni nänö wænonganö beyænque wepæ näate baï wentamö entawéñöminite botö wæætë ñöwomini iminite pamo wæcæminipa, ante Wængongui angampa," ante Itota apænegacäimpa.

⁵² Ayæ apænedinque, "Dodäni nänö wææ angainö ante nê adimini iñömö münitö nê

èñenguëñemini inte edæ mïni wæquinque nö pönente èñenämäi iminipa. Ayæ wadäni, Nö pönente èñengæimpa, ante odemö guite baï tæcæ cædäni adinque münitö odemö tee mönete yabæ wido cæte baï cædinque tömänäni änärite edæ wææ cæminipa töö," ante Itota apænegacäimpa.

⁵³ Iñinque apænete tao goyongä nê odömäni töö Paditeoidi tömengä ingante nanguï pünte badinque, Ämöni èñeninqe apænebi èñemöni, apænebi èñemöni, ante ancaa änäritapa. ⁵⁴ Ayæ, Tömengä wabänö oda cæte tedecä iñinque mönö wæætë pámö wæbaingampa, ante wææ wänonte baï cægadänimpa.

12

Wadö tedete wadö näni cædönö ante

¹ Mäniñedë nanguï iñäni æpodö müdo ganca iñäni adoyömö pö bee té bee té cædinqe goto gongæñönäni Itota tömengä mïñä nê godänri iñärite tåno apænedinque, "Paditeoidi iñömö wadö tedete wadö cæyönäni münitö wæætë wadö näni cædö ante, Päö yedæ æmpoquï baï wodö wodö cæpa, ante gomö adinque tömänäni nänö cæinö baï cædämaï iedäni. ² Adämäi incädänimpa, ante quïemë wë wodonte i incæ iñcayæ ate tömäa wi ænete bayonte edonque poni bacëimpa. Ayæ quïemë awëmö cæte i incæ iñcayæ ate edonque poni acædänimpa. ³ Wëmë iñömö mïni tededö incæ edæ ñäö iñömö edonque poni èñengæimpa. Ayæ guicöne münitö wæntæ apænedö incæ iñcayæ ate oncömanca ñöxi edæ ogæ tedete edonque èñengæimpa," ante Itota apænecantapa.

Æcänö ingante guïñente wæquüi, ante (Mädateo 10.26-31)

⁴ Ayæ, "Botö æmigoidi ämo èñeedäni. Waocä baonque wænönäni ate tömengä ingante ædö cæte godömenque cæquüñäni. Iñinque münitö iñömö, Baonque wænönäni wæncæ wæ, äninkue edæ guïñenämäi iedäni. ⁵ Wæætë edæ, Æcänö ingante guïñente wæquenemini iminii, ante botö odömonte apænebo èñeedäni. Waomini iminite wænonte ate nê angä iñongä inte tadömengadænguipo nê wido cæcä ingante iñömö münitö tömengä ingante edæ guïñeedäni. Ao. Mäningä ingante guïñente wæedäni," ante Itota apænecantapa.

⁶ Ayæ, "Waodäni ayamöidi önompø mæmæpoque mænipodäni beyæ tiguitamö mentamonga ante pædæ godonte ænäni aminitawo. Incæte ayamö adocanque ingante edæ Wængongui cöwë wææ aacampa. ⁷ Edæ, Ayamöidi bacoo poni iñäni incæte önönäniqüe iñänipa, ante nê åningä inte mònö Mæmpo iñömö münitö iminite

wæætē godömenque waa acampa. Ìñæmpa mönö ocaguï incæ æpoguïnö encamöö, ante Wængonguï ìñömö edæ do ëñente aacä apa guïñewëminii,” ante Itota angantapa.

Waodäni ëñëñönäni mönö Itota ingante Ao angæimpä, ante

(Mäateo 10.32-33, 12.32; Mäadoco 10.19-20)

⁸ Ayæ apænedinque, “Näwängä ämpa, angantapa. Äcänö waodäni ëñëñönäni botö imote Ao ãinque, Bitö botö Awënë ìñömi ìmpa, ante äna botö Waobo në ëñagämo inte tömengä ingante wæætē Ao ãinque, Bitö ìñömö botö müñæ në gogämi ìñömi ìmpa, ante Wængonguï anquedoidi ëñëñönäni ancæboimpa. ⁹ Wæætē edæ waodäni ëñëñönäni botö imote në Baa angaingä ingante botö wæætē Wængonguï anquedoidi ëñëñönäni tömengä ingante edæ Baa ancæboimpa,” angantapa.

¹⁰ Änique, “Botö Waobo ëñagälmö ìñömote waocä babæ ante wiwa angä incæte Wængonguï wæætē edæ pönö ñimpo cæcä quëwencæcäimpa. Wæætē Wængonguï Tæiyæ Waëmö Öñowoca ingante godö babæ ante në änewengä ingante Wængonguï wæætē edæ ñimpo cædämäi inte cöwë pancæcäimpa,” ante Itota apænecantapa.

¹¹ Ayæ, “Minitö iminiite bæi ongonte tömëñani odömöincöö ænte godinque gó cædäni incæte minitö mäniñedë, Äbänö ante apænequimoo, ante wædämäi iedäni. Awënëidi weca incæ në änäni weca incæ minitö iminiite ænte mäo goncædäni incæte minitö mäniñedë. Pñäni ëñente wædinque æbänö ante nämä wææ anguïmoo, ante ayæ, Äbänö ante apænequimoo, ante guïñen wædämäi iedäni. ¹² Ìñæmpa Wængonguï Tæiyæ Waëmö Öñowoca mäniñedë incæ, Äbänö wææ anguïi, ante odömonte angä ëñëñinque minitö wæætë mäniñ ante wææ ancæmìnimpä,” ante Itota apænegacäimpa.

Mäincöo näni aëñëmämo ante

¹³ Tæcæ apæneyongä godongämæ ongönäni ongönäni inqüine adocanque Itota ingante,

—Awënë, botö wæmpo wodi mangain-coo incæ mæmpo wodi ömæ ingaïmæ incæ botö mêmö ingante tæcæguedë åmi pâ cæcä æmoe.

¹⁴ Äñlongante Itota,

—Botö në apænte åmo ìmopa diyæ åmo pâ cæquingäå.

¹⁵ Änique godongämæ ongönäni inänite apænedinque,

—Wii mäincöo nanguï ænte beyænque mönö quëwengæimpa cæmìnii. Mini mäincöo aëñëmämo ante edæ ñimpo cædinque ee aedäni.

¹⁶ Änique Itota, Wængonguï Awënë æbänö cæquingäå, ante eñencædänimpa, ante imæca quëwëñäni näni cæinö ante odömöninqe ïmaï apænecantapa.

—Adocanque në nanguï eacä inte tömengä ömæ wainguipoga nanguï pöni pæ. ¹⁷ Adinque tömengä ìñömö, “Äbänö cæquimoo. Botö cænguï da wenguincö ñænæncö impa diyæ da wente man-guïmoo.” ¹⁸ Änique, “Ìmaï cæcæboimpa. Guiyancö oncö bæ tate ñænæncö wæætë mænoncæboimpa. Mænöñinqe tömemoncoo tönö mäincöo wæætë mænincöne tömancoo da wencæboimpa. ¹⁹ Ayæ nämanque apænedinque botö, Botö cænguï tönö mäincöo nanguï wadepo ba beyæ eyepæ mäniñ ante botö guémancæboimpa. Önonque cænguï nanguï cænte nanguï bete tocæboimpa,” ²⁰ Ante nämanque pönëñongä wæætë në mäningä ingante Wængonguï, “Eñenämai cæbipa töö. Nöwo woyowotæ incæ edæ, Idæwaa quëwëmipa, ämo wæncæbiimpa. Wæmi adinque edæ bitö mäincöo inï edæ æcänö mäincöo baquïi,” ante Wængonguï angampa, ante Itota, Mäniñ ante apænebopa, angacäimpa. ²¹ Ayæ tömëñani inänite wæætë, “Wængonguï mäñoñäi angä ëñente wædinque minitö wæætë ïmaï ante pönencæmìnimpä. Äcänö, Tömëmoque qui, ante da da wente mäna ìñömö tömengä Wængonguï ayongä në ömæpocä baï inte ömæwocacä ingampa. Në eñä wodi nänö wæñö baï tömengä adobaï bate wæquïnö anguënë,” ante Itota apænegacäimpa.

Tömengä wëñænäni inänite Wængonguï aa-campa, ante

(Mäateo 6.25-34)

22 Itota mäniñedë tömengä müñæ në godäni inänite, “Inique botö minitö iminiite ämpa. Inguipoga mïni quëwenguïmämo ante wædämäi iedäni. Quïmönö impa cænguimoo, ante, Quincoodö impa wëñaqüimoo, ante wædämäi iedäni. ²³ Cænguinque cæninque dicæ quëwemongaa. Weocooque wëñadinque dicæ quëwemongaa. Mönö quëwenguïmämo ìñömö godömenque impa. ²⁴ Gapatai ìñömö cænguï ante dicæ mintë pæ ate tæ pete mäñaniyya. Incæte Wængonguï eyepæ godongä cænäni aedäni. Minitö guiquëñë öömä eadäni baï inämai ìñöminite Wængonguï minitö iminiite godömenque waa adinque eyepæ pönongä cæminipa. ²⁵ Wængonguï nänö anganca quëwëñinque minitö nanguï cædinque wantæ inö incæ ædö cæte godömenque quëwenguïmïnni. ²⁶ Mäninö wædænque cæquï incæte wii eyepæ cæmïni inique minitö, Botö quëwenguïnö ante wadö wadö cæcæboimpa, ante quïnante wæminii,” ante Itota angantapa.

²⁷ Ayæ, “Ongai guiquenæ weocoo ante daque daque dadämäi inte wodonte tünämaï iñönänite Wængongui weocoo waëmoncoo bai godongä waa pöni énopa. Awënë Tadömöö wodi waëmoncoo éagaingä incæ wii ongai bai énagacäimpa. Ongai iñömö godömenque waëmö pöni énopa.²⁸ Gaguimæ iñömö ilmö ate edæ gongapamö né tanguinque iñwoonæ pæ incæte Wængongui waëmö pönongä énopa. Iñinque, Waëmö énodö né pönongä inte mönö iñmonte godömenque eyepæ pöni pönongä ænte énacäimpa, ante pöneminiyaa.²⁹ Minitö cængui ante bequí ante æñinente wædämäi iedäni. Edæ, Æbäno cæte aenguimöö, ante wædämäi iedäni.³⁰ Inguipoga wayomö nani énëñämäa incabo wayomö nani énëñämäa incabo männö ante wæyonäni mimitö guiquenæ, Mönö aenguénö ante mönö Mæmpo iñömö edæ do éñengampa, ante pöninqe guïñente wædämäi iedäni.³¹ Wæætë Awënë Odeye nempo quëwencæte ante nangui cæyomini tömengä wæætë mimitö aenguénö ante do edæ eyepæ pöni pönongä aencæminimpa,” ante Itota apænecantapa.

Mönö éaquinco öönædë do éamompa, ante (Mäateo 6.19-21)

³² Godömenque apænedinqe Itota, “Botö né aabo iñomote mimitö botö mïñæ mïni gocabo iñömö wædænque pöni imini incæte edæ guïñente wædämäi iedäni. Iñæmpa mimitö Mæmpo iñömö, Awënë Odeye nempo quëwencæminimpa, ante pöni cædinque waa tocampa cæmñii.³³ Minitö iñömö, Ö ænäni dæ äñomö cayæ cænämäa iñömö botö mäinc oo wodämäi inguincoo inte edæ cówë mæ ongongäimpa, ante cædinque öönædë iñömö wo ææntodonte bai cædäni. Wodämäincadedä da wente bai cædinque mimitö mäinc oo godonte æninqe ömepodäni wæwänäni iñänite wæætë godömini aencædänimpa.³⁴ Mini waocabo iñömö mimitö mäinc oo ongöñömö mäññömö quëwencæte ante wæmñi iminipa, ante adinqe botö, Öönædë iñömö wo ææntodonte bai cæte mäedäni, antabopa,” ante Itota apænecantapa.

Tömää eyepæ cædinque wänö cöedäni, ante

³⁵ Ayæ apænedinqe, “Waodäni, Awënë beyæ ante cæcæimpa, ante weocoo eyepæ wëñadinque, Gongapæncade waëmö bæcocæimpa, ante eyepæ pöni cædäni bai mimitö adobaä eyepæ pöni cædinque, Awënë poncæcæimpa, ante wänö cöedäni.³⁶ Edæ waodäni tömänäni awënë wayomö gote ææmæ bete ocaæ èmænte ponte aa pecä énëñinqe quingæ wi ænecæte ante wänö cönäni bai cædinque mimitö adobaä, Awënë poncæcæimpa, ante wänö cöedäni.

³⁷ Edæ awënë ponte ayongä tömengä ingante né cædäni wänö cönäni adinqe tömengä wæætë edæ pöni waa cæcæ æninqe tömänäni iñömö tocædänimpa. Minitö iminité nåwangä ämopa. Né wänö cönäni iñänite awënë pöni angä ate tæ contadäni ate tömengä né awënë iñongä incæ, Nangui cæcæimpa, ante weocoo wëñadinque tömänäni weca pöninqe edæ pöni cæcæ æncædänimpa.³⁸ Edæ woyowotæ tæcæ bæcæ incæ ayatadäa wæcä incæ pöninqe tömengä né wänö cönäni iñänite waa adinqe pöni waa cæcæ adinqe tömänäni iñömö watapæ edæ tocædänimpa.³⁹ Wæætë oncö né éacä guiquenæ, Né awëmö æncæ cædongä æyedënö ponguingäa, ante énëñinqe do wææ cæcæ bai né awëmö æncæ cædongä wæætë edæ pö guite ænämäi incædongäimpa, ante apænebo éñente pönëdäni.⁴⁰ Minitö adobaä, Waocä né éñagaingä æyedënö ponguingäa, ante énëñämäi imini inte edæ tömänö eyepæ cædinque edæ wänö cöedäni,” ante Itota angacäimpa.

Awënë ingante né cæda, ante (Mäateo 24.45-51)

⁴¹ Mänömaä angä énëñinqe Pegodo, —Mäninö odömonte bitö apænedö ante mönitö adomöniqæ éñencæmönimpa, ante apænebitawo. Wæætë edæ, Wadäni tömänäni éñencædänimpa, ante apænebitawo.

⁴² Äñongante mönö Awënë wæætë odömoncæte ante apænedinqe, “Inguipoga awënë iñömö, Æcäno né éñengä iñongä inte botö quincoo ante ædämö aacä inguingäa, äninqe, Mänömaä inte cæcæ ingante adinqe botö ämo ate tömengä né angä badinge botö oncöne né cædäni iñänite ædämö adinqe cængü eyepæ iñonté godongä cæncædänimpa, angampa.⁴³ Iñinque awënë wayomö gote ponte ayongä, Né cæcæ botö änö ante éñente cæcampä, ante adinqe awënë wæætë tömengä ingante godö waa cæcæ ate né waa cæcæ iñömö edæ waa tocæcæimpa.⁴⁴ Minitö iminité nåwangä ante apænebopa. Né éñente cædingä ingante awënë, Bitö botö mäinc oo tömancoo edæ né aabi bacæbiimpa, ancæcæimpa.”

⁴⁵ “Incæte né cæcæ wæætë, Botö awënë æiquedö ponguingäa, ante pöninqe tömengä töni awënë ingante nani godongämæ cæcabo onguïññänäni incæ onquiyännäni incæ tömänäni iñänite tæi tæi päninque cængü nangui cæninqe ti nämæ nangui bete quidi quidi dowænte bacä.⁴⁶ Iñinque tömengä, Æönædö ponguingäa, ante wædämäi iñlongante, Æyedënö ponguingäa, ante énëñämäi iñlongante edæ awënë iñontobæ pongä wæbaingampa. Ponte adinqe awënë wæætë mäningä né

ëñenämäi cædingä ingante wido wido todinque nē pönënämäi ïnäni weca mäo wido cæbaingampa,” ante Itota apænecantapa.

⁴⁷ Ayæ, “Awënë ingante nē cæcä incæ awënë nänö änö ante önömoncaque ëñeninqe wii eyepæ cædinque ëñenämäi cæcä ïnique awënë iñomö tömengä ingante nanguï tæi tæi pancæcäimpa. ⁴⁸ Ayæ wæætë edæ, Awënë æbänö angää, ante ëñenämäi inte émoncacä guiquenë tömengä nänö panguinque wénæ wénæ cæcä incæte tömengä ingante wædænque tæi tæi pancæcäimpa, ante Itota apænegacäimpa. Edæ awënë æcänö nempo nanguï pönongä ænte nængä iñomö tömengä ingante Awënë wæætë, Bitö adodö nanguï pönömi æmoe, ancæcäimpa. Ayæ, Botö mäincoo nanguï ongoncoo iñonte bitö aacæbiimpa, ante æcänö ingante awënë angää tömengä ingante, Bitö godömenque nanguï cæcæbiimpa, ante awënë ancæcäimpa,” ante odömöninqe Itota apænegacäimpa.

Nawæ gocædänimpa, ante cæcæte ante pömopa, angama

(Mäateo 10.34-36)

⁴⁹ Änique Itota godömenque apænedinqe, “Botö inguipoga gonga baii tänontæte ante pongaimo inte edæ, Do tänontæte baii edæ waa tocædömoimpa. ⁵⁰ Ayæ botö nantate wæwencæte ante pongaimo inte botö nantate wæganza nantate botö wæquenöno ante iñque cæcæte ante wæbopa. ⁵¹ Minitö, Inguipoga quëwënäni piyænë cæte wæætedö wæætë cædämäi inte quëwencædänimpa, ante cæcæte ante Itota pongaingä ingampa, ante pönemäitawo. Iñæmpa wadö ämo ëñeedäni. Botö inguipoga pömo beyænque wæætëdö wæætë piincædänimpa. ⁵² Iñcayæ ate önempo æmaempoque näni owocabo mänimpodäni iñönäniite mengää go adocanque iñäni iñomö botö beyænque mënaa iñate näämäe piinte bacædänimpa. Ayæ wæætë mënaa iña incæ mengää go adocanque iñäni iñäniite wæætë näämäe piinte bacædänimpa. ⁵³ Botö èmowo beyæ mæmpocä tömengä wengä onguuñangä ingante näämäe piinte bacæcäimpa. Wëñængä wæætë mæmpocä ingante näämäe piinte bacæcäimpa. Wääna tömäna wengä onquiyængä ingante wæætë näämäe piinte bacædänimpa. Wæætë wääna ingante wëñængä incæ näämäe piinte bacæcäimpa. Biyongä ingante nänö wæntedä incæ näämäe piinte bacædänimpa. Nänö wæntedä iñante biyongä ingante näämäe wæætë piinte bacæcäimpa,” ante Itota tömengä müñä nē godäni iñäniite apænegacäimpa.

Æbänö oo baquimpa, ante èñengæimpa, ante

(Mäateo 16.1-4, 8.11-13)

⁵⁴ Ayæ godongämäe ongönäni iñänite apænedinqe, “Nænque guuidö gämäñö boguumä wentamö pö adinqe müñito, Cöönæ wentamö wocæmpa, äñöminî edæ do cæpa. ⁵⁵ Ayæ wæætë woboyæ betamonca iñö pæmæ pö adinqe, Ocoi nãwancæ cæpa, ante tedeyömäni dobæ ocoi nãwamp. ⁵⁶ Inguipoga gomö adinqe öönädë æmö adinqe müñito, Æbänö cæcæte ante èmöö, ante edæ do ëñemäinipa. Wæætë, Inguipoga wayömö wayömö æbänö cædänii, ante adinqe müñito, Wængongü oo pöni cæquingänö anguënë, ante quïnante wii ëñemäinii. Edæ wadö tedete wadö cæmäni iñinipa töö,” ante Itota tömäniite iñänite pliingacäimpa.

Nëpiungä ingante waadete apæneccæimpa, ante

(Mäateo 5.25-26)

⁵⁷ Ayæ edæ, “Æbänö cæte nö cæquii, ante müñito tömämäniique apænte ante cæquenämäni iñinipa. ⁵⁸ Në piunte angä iñomö bitö iñite edæ, Wiwa cæbipa, ante awënë weca ænte mäocä idömæ godinque bitö guiquenë tömengä ingante waadete apænebi ëñeninqe tömengä wæætë piyænë cædinque ee abaingampa. Wæætë edæ wii waadete apænebi iñique tömengä në apænte angä weca godömenque ænte gobailingampa. Në apænte angä wæætë bitö iñite wææ wänongä ingante pædæ godongä sëningue wææ wänongä wæætë tee mönebaingampa. ⁵⁹ Tee monecä iñique bitö quïemë beyæ debe iñi ante edæ tömanta pöni di godonte ate tabaïmipa, ante ämo èñemäimipa,” ante Itota apænegacäimpa.

13

Occæ èmænte Wængongü gämäñö ponguëñemäni iñinipa

¹ Mänïñedë wadäni Itota weca pöninqe iñmai ante apænedäni èñengantapa. Gadideabæ quëwënäni, Wængongü quü, ante cæningä ingante tæcæ wænöñönäni Pidato guiquenë tömäniite iñontobæ wænöningue tömäniite wepæ cæningä wepæ töö dibæ cæcantapa. ² Ante tedeyönäni Itota wæætë, “Gadideabæ quëwënäni wadäni pönömenque wénæ wénæ cædäni iñönäni mänimpodäniique godömenque wénæ wénæ cædäni inte mänömai wænäniipa, ante müñito pönemäni awædö. Iñæmpa Gadideabæ quëwënäni tömäniite adobäi wénæ wénæ cædäni iñönäni mäninäniique edæ wænäniipa. ³ Wii mänömai impa, ämo èñemäimipa. Tömäniite wii godömenque wénæ wénæ cædänäni inte wænänitapa. Minitö guiquenë wénæ wénæ müni cædinö ante wæwente pönëningue iñimpo cædämäi iñini iñinque

münitö tömämäni adobaï wæmaiminiipa," ängantapa.

⁴ "Ayæ Eedotadëe iñömö tömänäni näni gomö aquincö Tidoeä näni änönco tæ wææñonte waodäni dietiocho ganca iñäni capo wænäni iñinque münitö, Tömänäni godömenque wénæ wénæ cædäni inte wænäniipa, ante pönemini awædö. Iñämpa Eedotadëe quëwënäni tömämäni adobaï wénæ wénæ cædäni iñönäni mänimpodänique edæ wænäniipa. ⁵ Wij münitö pönëno baï impa, ämo èñemäminipa. Tömänäni wij godömenque wénæ wénæ cædinäni inte wænänitapa. Münitö guiquené wénæ wénæ mäni cædinö ante wæwente pöninque iñimo cædämai iñimi iñinque münitö tömämäni adobaï wæmaiminiipa," ante Itota apænecantapa.

Iigowæ ömæca ongompaa, ante odömonte apænecampa

⁶ Ayæ Itota, Wængongui Awënë æbänö cæcää, ante èñencædäniipa, ante iñmæca quëwënäni näni cæinö ante odömöninque iñmai apænecantapa. "Waocä tömencodë iigowæ minte pæ ate tömenca ante ponte ayongä edæ dæ ömæcawæ ongompaa.

⁷ Ate wædinqe tömengä ocæ èmænte godinque tömencawæncoo né aacä ingante apænedinqe, 'Edæ mæa go adoqee wadepo tömenca ante grote ayömo edæ mänii iigowæ cöwè ömæcawæ önonque wææ ongompaa cæbii. Ömæcawæ wææ ongöwæ adinque wido tate æmæwo wido cæe.' ⁸ Äñlongä tömencawæncoo né aacä wæætæ, 'Awënë, ee ongö. Botö iigowæ önöwa gäanë ææ wodinqe mämö wagada goi ænte wempo cædente tee moncaboo ate wadepo ate bitö ongöñömi edæ, ⁹ do incabaimpa. Wæætæ wadepo ate ayömite ömæcawæ ate wædinqe edæ æmæwo wido tate wido cæbaaimpa,' ante né cæcää angampa." Mäninque ante odömonte apænebopa, ante Itota apænegacäimpa.

Itota bocæ bocæ wædingä ingante cæcää ate waa bacampa

¹⁰ Guëmanguïonæ iñonte Itota oodeoidi odömöincöñ go guiidinqe odömonte apænecantapa. ¹¹ Onquiyængä mäniiñömö ongongä iñömö tömengä dietiocho wadepo iñonte wénæ guicä ate bocæ bocæ wæweningä inte ædö cæte adiyæ ængæ gantiquingä. ¹² Tömengä ingante adinque Itota aa pecä pongä ate,

—Onquiyæmi, bitö bocæ bocæ wædö ante ñöwo botö ñümæncæpote baï cæbo ate bitö waa babipa.

¹³ Änínque tömengä ingante gampocä ate ñümæncæpote baï badinque onquiyængä iñömö adiyæ gantidinqe wæætæ, Wængongui bitö ñao baï èmömi inte

waa poni pönö cæbi æmopa, ante watapæ apænecantapa. ¹⁴ Guëmanguïonæ iñonte Itota mänömai cæcää waa bacä adinque tömänäni odömöincö awënë guiquené püinte badinque godongämæ ongönäni iñänite, —Quimæ quëwëmäni. Önomo æmæmpo go adoönæque mönö cæönæ iñonte münitö waa bacæte ante ponguenemini iñiniipa. Guëmanguïonæ iñonte edæ cædämäi inguënë quëwëmäni.

¹⁵ Ante püñlongante mönö Awënë wæætæ,

—Münitö wadö tedete né wadö cædämäni inte èñeedäni. Münitö cæningä iñömö wagada incæ bodo incæ gue ænente wæyongante münitö guëmanguïonæ i incæte cöwè ñi cæyænte æpæ wedeca ænte mao gönüömäni gongænte becampa. ¹⁶ Wæætæ mäniningä onquiyængä iñömö Abadäo wodi pæingä iñongante Tatäna dietiocho wadepo iñonte goti winte baï cæcää wædingä iñongante münitö iñämpa guëmanguïonæ i beyænge edæ, Tömengä ñümæncæpodämäi incæcäimpa, ante quinante wææ änni.

¹⁷ Ängä èñente wædinqe né pünte ännäni guingo imonte wæyönäni godongämæ ongönäni guiquené, Bamönengæ poni Itota waa poni cæcampaa, ante adinque nangui togadänimpa.

Mötatamö guidämö ante odömonte apænecampa

(Mädateo 13.31-32; Mäadoco 4.30-32)

¹⁸ Iñinque Itota tömänäni iñänite, "Wængongui Awënë Odeye nempo näni quëwencabo iñömö quinö baï iñänii. Edæ, Äbänö nangui yebænte badänii, ante botö inguipoga quinö pæte yebænte baï i adinque, Mäninäni adobaï yebænäniipa, ante èñengui. ¹⁹ Iñmai impa. Waocä möötatamö tömämö ænte mao tömemoncodë quiyacä bocate pæ iñinque ñænæñeqe bayonte ayamöidi pöningue awænämæ ongöñänipa. Möötatamö guidämö incæ mänömai pæ baï Wængongui Awënë nempo quëwënäni iñömö wædænque iñinäni incæ nangui yebængui iñänipa," ante Itota odömonte apænegacäimpa.

Päö yedæ æmpoqui da wenguü ante odömonte apænecampa

(Mädateo 13.33)

²⁰ Itota ayæ ängantapa. "Wængongui Awënë iñömö tömengä nempo quëwënäni iñänite æbänö cæcää, ante odömoncæte ante botö, iñmai cæcampaa, ante odömonte apænebo èñengui iñänipa. Onquiyængä ñænæñeqe tee manguincade ænte tee mäninique ædina näni ämo ænte mempoga go adopoqee da wéninqe ayæ, Päö yedæ æmpocæimpa, ante adoyömö pönö da wéninqe wempo wempo ædämö cædengä ate päomo yedæ æmpote tömäo näämänta bapa. Yedæ æmpote ate päomo

tömäo näämänta ba baï öönädë Awënë nempo mün quëwencabo iñömö tömämini nö ëñente bamüipa," ante Itota odömonte apænegantapa.

*Odemö guiyänemö, ante
(Mäateo 7.13-14, 21-23)*

²² Itota mäniñedë Eedotadëe taadö godinque nanguü näni quëwëñömö wodo pænta godinque wædænque näni quëwëñömö wodo pænta godinque wayömö wayömö gote odömonte apænegacäimpia.

²³ Goyongante adocanque,

—Awënë, bitö æmi beyænque né quëwenguünäni iñömö wædænque iñänipa, ämitawo.

Äñongante Itota,

²⁴ —Odemö guiyänemö guicæte ante edæ nanguü cædäni. Edæ nanguü iñäni incæ guicæte ante cædinqe guidämäi incædänipa, ämo ëñëmaiminipa. ²⁵ Iñmai impa. Oncö né ècä ængä gantidinqe odemö tee monecä adinqe münitö iñömö tömengä oncö boyæ gote ongöninque aa pedinque, "Awënë, wi ænebi guiiquimöni." Ante wæyöminite tömengä, "Æminidö iminii, ante ayæ, Ädöno gämäñö quëwente pöminni iminii, ante botö adämäi imopa," ancæcäimpia.

²⁶ Angä ëñeninque münitö wæætë, "Iñämpa mönüitö bitö tönö godongämä cænte becongamönipa. Ayæ bitö mönüitö taadö ponte cægöninque odömonte apænebi ëñengamöni ae," ancæminipa. ²⁷ Äñömini tömengä iñömö, "Æminidö iminii, ante, Ädöno gämäñö pöminni iminii, ante botö ëñenämäi imopa. Edæ do antabopa. Nöwo né wïwa cægämäni inte edæ botö weca ongönäma. Edæ wadæ goedäni, ämopa," ancæcäimpia, ante Itota apænegantapa.

²⁸ "Inique münitö gomö ayömini Wængongü beyæ né apænegainäni tönö dodäni Abadäo wodi Itæca wodi Aacobö wodi tönö tömänni Wængongü Awënë Odeye ömæ godongämä ongönönni münitö iminile edæ yabæque wido cæcä ate wædinque münitö wæætë guingo imonte plïnta wædinque edæ Ca ca wæcæminipa. ²⁹ Wadäni wæætë edæ nænque tamöñö pönäni tönö nænque guidö pönäni ayæ betamonca æmatæ æmatæ pönäni tönö Wængongü Awënë Odeye onçöne ponte tæ contadinque ææmæ bete cængoncædänipa. ³⁰ Inique ayæ ate ëñenäni incæ pancadäniya yæcadö ongönäni bate toyönäni münitö guiquenë do ëñenäni inte yæcadö ongömäni incæte pancamäniya wæætë yæmäñæ gote ongonte wæcæminipa," ante Itota apænegacäimpia.

*Eedotadëe quëwënäni beyæ ante Itota wæcampä
(Mäateo 23.37-39)*

³¹ Mäniñedë Paditeoidi pancadäniya tömengä weca pöniñque,

—Awënë Edode bitö imite wænoncæ angantaye. Bitö ongönäma wayömö wadæ goe.

³² Änäni ëñeninque Itota,

—Edode congäne baï babæ cædongä iñtongante münirö tömengä weca godinque, Itota iñmai angampa, ante apænemini ëñengädäni. "Edode ëñemi. Botö ñöwoñæque baönæque wënæidi iñänite iñque wido cædinque iñque godö cæbo waa badäni ate iñbabæ guingä iñmonte botö edæ mäniñedë edæ idæwaa cægaimo bacæboimpia, ante Itota apænecampa," ante apænemini ëñengädäni, ämopa. ³³ Incæte botö ñöwoñæ godinque baönæ godömenque godinque edæ waönæ godömenque botö goquénenö godinque Eedotadëe gocæboimpia. Edæ Wængongü beyæ né apænegainäni incæ Eedotadëe iñömö tömänni näni wængaiñömö iñmonte botö Wængongü beyæ né apænebo adobo iñömo inte edæ aedö cæte wayömö ongonte wænguümo.

³⁴ Ante apænedinqe Itota Eedotadëe iñömö quëwënäni beyæ ante pöñente wædinque, "Eedotadëe quëwënni ëñeedäni, angantapa. Wængongü beyæ né apænedäni iñänite mün wænonganincabo inte ayæ Wængongü nänö da pöñönni iñänite dicaca tacamini iñöminite botö iñömö münitö iminile waadete pöñö cænente nanguü wæbopa. Tawadiya wæmönä iñömö, Botö wënäni, ante gompodinqe tæcæénämä wëä pöñö ö ænä baï botö adobaï, Botö wënäni pöedäni, ante æpgodä ãñömote münitö, Wïi pöñente awædö, ante Baa ämini wætabopa. ³⁵ Nöwo iñömö münitö onconcoo edæ önonconcooqæ baconcoo tamënedäni. Nöwo edæ botö dæ ãñömo münitö, "Awënë Wængongü émëwo beyænque pöñinque bitö toquinque edæ waa cæcæbiimpia," ante mün anguinganca münitö edæ botö imote adämäi incæminipa ante ämo ëñeedäni," ante Itota apænegacäimpia.

14

*Æpæ ëñate né wædongä ingante Itota cæcä
waa bacä*

¹ Itota guémanguüñæ iñmonte Paditeoidi awënë onçöñæ cæncæte ante go guiyongante godongämä ponte ongönäni guiquenë, Itota æbänö cæquingä, ante waa agönänitapa. ² Tömengä weca adocanque æpæ ëñate né wædongä inte a ongongä.

³ Adinqe idægoidi näni wææ angainö ante né ate ëñenäni tönö Paditeoidi iñänite apænedinqe Itota iñmai angantapa.

—Wængongü æbänö ante wææ angacäi. Waa bacædänipa, ante guémanguüñæ iñmonte mönö waa cæquenämö iñöö, ante pönemini. Wæætë edæ, Guémanguüñæ

īñonte cædāmaï inguēnēmō īmōö, ante pōñēmīni.

⁴ Äñongä edæ pæ wéenedänitapa. Itota īñomö edæ né æpæ ëñate wædongä ingante gampocä waa bacantapa. Ayæ, Goe, angä gocantapa. ⁵ Angä gocä ate Itota wæætë tóménäni ïñanite lümai angantapa.

—Minitö waocabo lüminite adocanque tómengä wéññengä onguññengä incæ tómengä wagada onguññengä incæ æpæ ante näni ææ wodiññomö goyæ guicä ïñinque mæmpocä lüñomö guémanguönæ ïñonte edæ dicæ töö tadónämaï inguingä. Mänömaï goyæ guicä wædinque minitö tómämini guémanguönæ i incæte do gote náwæ gongæñinque edæ quingæ töö tadömaimünipa.

⁶ Ante Itota äñongante tóménäni ædö cæte wæætë anguinäni. Edæ pæ wéenedänitapa.

Monguimæno ante awënë beyæ gote né wente æñani, ante

⁷ Ayæ Paditeo awënë nänö né äñedänäni pöñinque nämanque ante pöñeninque, Yæcado ongöññomote botö imote waa acedänimpæ, ante cædinque waa pöñi tæ contaï lüñomö tæ contadäni Itota acantapa. ïñinque tómengä, Wængongui Awënë nempo quëwéninque æbänö cæquïi, ante ëñenædänimpæ, ante imæca quëwénäni näni cæñö ante odömöninque lümai apænecantapa.

⁸ —Bitö imite, Monguimæno pô bee, ante né wente ængä ëñeninque bitö pöñinque yæcado inö waemö lüñomö tæ contadämäi incæbiimpæ. lñämpa wacä tómengä nänö né waadecä pongä ïñinque ⁹ minatö iminate né wente ængä lüñomö bitö weca pöñinque, “Bitö gä goyömi botö né waadecä wæætë tæ contaquingä,” ante ämaingampa. ïñinque bitö gä godinque wiñ waemö lüñomö wæætë tæ contadinque guingo imonte wæbalmipa. ¹⁰ Wæætë né wente ængä ëñeninque bitö monguimæno pöñinque yæmîñä pöñi wénæ wénæ lüñomö tæ contae. Edæ né wente ængä ponte ayongä bitö wénæ wénæ lüñomö tæ contabi adinque tómengä wæætë bitö imite, “Botö né waadebi lüñomi inte bitö lñöwo yæcado pöñi pô tæ contae, ämopa,” ämaingampa. Mänömaï angä ëñeninque godongämäcæ cæ cõnäni lüñomö, Né éacä nänö né waadebi bitö lüñ amonipa, ante bitö imite waa abainäniipa. ¹¹ Edæ, Botö námä né waa cæbo lüñomö inte edæ yæcado ongonguénëmo imopa, ante né cæcä lüñomö tómengä lüñomö wæætodonte baï guingo imonte wæcæcäimpæ. Wæætë edæ, Botö öñomoque imopa, ante yæmîñä né ongongä lüñomö tómengä guiquénë aengö cæte tocæcäimpæ, ante Itota apænecantapa.

¹² Tóménäni ïñanite lüñque apænedinque né wente æningä ingante Itota godömenque angantapa.

—Bitö, Pô cæe, ante ææmænoca wente æninque bitö æmigoidi ïñanite wente ænämaï ie. Bitö tönifadäni ïñanite wente ænämaï ie. Bitö guiidänäni ïñanite wente ænämaï ie. Eyequei owote mäincoo né èädäni ïñanite wente ænämaï ie. Edæ bitö tóménäni ïñanite wente æmi ïñinque tóménäni wæætë bitö imite wente æmaññipa, ante wææ cædinque bitö lüñomö, Botö godöñö wæætë eyepæ pöñonäni mäinique æninque öönædë wæætë ænämaï lñaimopa, ante wædinque edæ tóménäni ïñanite wente ænämaï ie. ¹³ Wæætë ææmæno ante wente æninque ömæpodäni inte wæwénäni ïñanite cõmante wæwénäni ïñanite bee lñante wæwénäni ïñanite babetamöñäni ïñanite wente æe. ¹⁴ Mäninäni ïñanite wente æninque edæ bitö toquinque ingæimpæ. Tóménäni wæætë ædö cæte adopo pöñonäni ænguñii. Edæ né nö cædäni näni lñani ömæmonguönæ lüñque bayonte edæ möñö Mæmpo Wængongui incæ bitö imite adopo pöñongä æncæbiimpæ, ante Itota apænegacäimpæ.

Ææmæ ante Itota odömoncæte ante apænecampa
(Mäateo 22.1-10)

¹⁵ Angä ëñeninque Itota tönö né cængongä adocanque tómengä ingante apænecantapa.

—Wængongui Awënë Odeye pongä ate tómengä tönö godongämä né cængä lüñomö edæ tómengä nänö watapæ toquinque cænguingä.

¹⁶ Apænecä ëñeninque Itota wæætë tómengä ingante odömoncæte ante apænecantapa.

—Waocä ææmæno ante cædinque nanguï ïñani ïñanite mao apænedinque, lñicayæ ate ämo ate pô bete cædäni, ante cæcantapa. ¹⁷ Ææmæno beyedë lüñque bayonte tómengä ingante né cæcä ingante æninque, “lñonæ ææmæno lüñque cætimpa. Pöedäni,” ante bitö tæ tæ wente ænte pöe, ante da godongä.

¹⁸ Godinque wente ængä ëñeninque do nänö né äñedänäni wæætë, Ädö cæte ponguimöni, ante tómänäni adoyömö wædänipa. Tänocä lüñomö, “Botö ömæ ante tæcæ godonte æninque botö acæ goquimö inte botö ææmæ becæ godämaï imopa. Incæte né wente æningä weca adodö gote bitö botö beyæ apænebi ëñeninque tómengä wæætë botö imote püñämäi incæcäimpæ,” angampa. ¹⁹ Wacä guiquénë, “Wagada onguññæna näna goti wimencacaya näna goti wimencacaya önompo æmæmpoque ganca mäinipodäni ïñani ïñanite godonte ænimo inte botö, Äbänö cædäni, ante acæ gocæ cæbopa. ïñinque botö ææmæ becæ pöñämäi imo incæte awënë ingante ämi botö imote püñämäi incæcäimpæ,” angampa. ²⁰ Wacä guiquénë, “Botö tæcæ möñimo inte ædö cæte ponguimoo,” angä. ²¹ Ëñeninque né

cæcā iñömö awēnē weca adodō pöninque tömēnäi näni cædönö ante tömää apæneçä ëñente wædinque nē èacä iñömö ængui badinque tömengä ingante nē cæcä ingante, “Bitö mönö quëwëñömö wacä taadö wacä taadö ñænænö incæ guiyänö incæ tömäo gote adinque nē ömæpodäni ïnänite, nē cömänäni ïnänite, nē biyaate ïnänite ïnänite, nē babetamönäni ïnänite adinque ænte pöe.”

²² Angä ëñente cædinque nē cæcä wæætë awēnē ingante, “Awēnē, bitö änö ante do cæbo incæte bitö oncö wii eyede impa.”

²³ Ante apæneçä ëñente wædinque awēnē wæætë, “Önömæca iñömö ñænænö incæ guiyänö incæ gote diqui diqui minte wadäni ïnänite ate ämi pönäni ïnique botö oncö eyede ponte cæncædänimpa.” ²⁴ Edæ bitö ìmite ämopa, Wëéñenëdë botö wente ænnänäi incæ bedämäi incædänimpa,” ante nē èacä angampa. Mäninque ante apænebopa, ante Itota apænegacäimpa.

Itota miñæ gocæte ante æbänö cæquü, ante

(Mäateo 10.37-38)

²⁵ Itota tönö nanguï ïnäni godongämæ godänitapa. Tömänäni ïnänite apæneçæte ante tömengä dadi èmænte adinque apæneçantapa.

²⁶ “Minitö iñömö, Itota gämænö pongümo, ämäinitawo. Ìñæmpa botö weca pöninque waocä mæmpo tönö wäänä ïnate ante wædämäi incæcäimpa. Tömengä nänöögængä ingante ante wædämäi inte tömengä wëñänäni tönö tömengä nänö tönïñädäni ïnänite ante wædämäi incæcäimpa. Mänimpodäni ïnänite piñte baï pönéninque tömengä, Nämänta ante quëwencæboimpa, ante wædämäi inte piñte baï pönéninque botö ìmote wæætë godömenque nanguï waadete pönenguëngä ingampa. Mänömai ante pönänäi iñömö tömänäni edæ botö miñæ nē godäni badänipa.” ²⁷ Ayæ botö miñæ ponçæ cædinque waocä, Awæ botö wængüwæ, ante næænte ponte baï cædinque, Wænönäni wæmo incæte Itota miñæ cówë gocæboimpa, ante poncæcäimpa. Mänömai ante wii cæcä iñömö tömengä iñömö edæ botö nē emiñængä ædö cæte baquingä. ²⁸ Äi gomö aquincö mænonçæ cædinque bitö, Äpodö godonte æninque ïnique mænonguümo. Botö eyepæ mantawo, ante tänö pönänäi inte edæ ædö cæte mænonguümi. ²⁹ Tänö pönëe cönämaï imi ïnique bitö ongonto ontowæ do näñe ñongænique godömenque ængui ante ömæpobi badinque ïnique edæ mænönämaï imalimpia. Ayæ edæ mænönämaï imi adinque godongämæ ongönäni wæætë, ³⁰ ‘Ä bitö mænonçæ cædimi incæ ïnique mænönämaï imipa töö,’ ante badete tobaïnänipa,” angantapa.

³¹ Ayæ, “Ìmæca awēnē wabæca awēnē ingante guëdö guëa piñte cæcæte ante cædinque ædö cæte tänö pönänämaï inte cæquingä. Ìmaï pönente cæquenengä ingampa. Botö tontadoidi guiquenë diete mido ganca iñönärite wabæca awēnë tömengä tontadoidi guiquenë bæinte mido ganca ïnäni awædö. Tömengä tontadoidi nanguï ïnäni tönö piñcæte ante pöñongante botö æbänö cæte edæ wææ cæquümo, ante tänö pönëe conguenë ingampa.” ³² Ayæ, Botö iñömö tæi piñämo ìmopa diyæ tömänäni ïnänite wido cæquümo, ante pönengä ïnique tömengä edæ wabæca awēnë gobæ ongöñongante mäo wææ anguënengä ingampa. Edæ, Botö æbänö cæbo ate bitö wæætë piyænë cæte ee ate gobi quëwemoe, ante wææ anguënengä ingampa.” ³³ Mini cabø adobai ìmimpia. Mäincooque impa, ante godonte baï cædinque münitö tömancoo èmø cædinque tömänäni ïnänite èmø cædinque botö miñæ poncæmimpia. Ìñæmpa èmø cædämäi imini ïnique münitö botö nē emiñämimi ædö cæte baquüminii,” ante Itota angacäimpa.

Cati incæ nongæ bapa, ante
(Mäateo 5.13; Mäadoco 9.50)

³⁴ Ayæ apænedinque Itota, “Cati quümonte cæi iñömö waëme ìnte gæpæ èmompia, angacäimpa. Incæte nongæmonte ba adinque münitö wæætë æbänö nö cæmimi wæætë gæpæ èmongüi.” ³⁵ Ìñæmpa gónea inguipoga cati wæne cædäni ïnique tömëmø cati beyæ pædämäi ingæimpa. Ayæ wagada goi tönö wempodente wæne cædäni ïnique tömëmø cati beyæ pædämäi ingæimpa. Ìnique edæ cati nongæ ba ate wido cædänipa. Mänömai apænebo èñenique èamonca ongonte èñeedäni,” ante Itota apænegacäimpa.

15

Cæningä wë womönimpa, ante
odömöninque apænecampa
(Mäateo 18.10-14)

¹ Odömäns awēnë beyæ nē ænäni tönö Wængongü ingante èñenämaï inte nē cædäni tönö tömänäni Itota apæneçä èñenæte ante godongämæ pönäni iñönänipa. ² Adinque Paditeoidi tönö nē odömänäni guiquenë Itota ingante ante piñinque,

—lingä iñömö, Pöedäni, èñenique nē èñenämaï cædäni tönö cæ congä awædö.

³ Ante piñte tededäni wædinque Itota, Wængongü Awënë nempo quëwënique æbänö cæquü, ante èñenædänimpa, ante imæca quëwënäni nänö cælinö ante odömöninque ìmaï apæneçantapa. ⁴ “Minitö iñæmpa. Mini waocabo iñöminite adobi iñömö bitö obegaidi tiëe ganca èabi iñömi obega adocanque incæ wë womonte edæ

dæ bacā īnique bitō īñōmō æbānō cæbāimii. Edæ nöobenta i nöebe īnāni ayæ ongoncoo īnānite yabæque ēmō cæte godinque öñomæca gote wē womöningä ingante bitō ædō cæte diqui diqui münāmaï imii. Bitō aganca cōw̄ edæ diqui diqui münāmipa.⁵ Ayæ diqui diqui minte ēadente ate, Nōwo èädempa, ante todinque öñonancapæ wo ææntodöningue, ⁶ oncōnē mongænte pöninque bitō guiidénäni tōnō bitō æmigoidi tōnō äñete pönāni ate, ‘Badogaa, botō wē womō wædō dobæ ēadente i abopa. Edæ mōnō watapæ toquinque impa,’ ante nē cæbi īñōmō ämailmipa.⁷ Öönædē quëwënäni īñōmō adobaï cædänipa, ante apænebo èñeedäni. Waodäni nöobenta i nöebe ganca īnāni nē nō cædönäni inte wē womöñämäl inte ayæ ongönäni adinque öönædē quëwënäni wædænque todänipa. Wæætē waocä adocanque incæ nē womöningä īñōmō tömengä edæ wénæ wénæ nänō cædinö ante wæwente pönëninque ñimpø cæte pongä adinque öönædē quëwënäni īñōmō godömenque watapæ todänipa,’ ante Itota apænegacäimpa.

Onquiyængä tiguitamö nänō wē wodönintamö ante

8 Godömenque apænedinque Itota odömongantapa. ‘Ayæ wæætē onquiyængä tiguitamö diete ganca mänongä adatomque wē wodonte ba adinque, Nää gongængæimpä, ante tica wodönodinque tömengä oncō tömão wadæ ñémæ wadæ ñémæ cæte diqui diqui minte ængampa.⁹ Do ænínque tömengä guiidénäni tōnō tömengä æmigoidi tōnō äñete pönöñänite, ‘Botō wē womontamö wædō dobæ ēadente abopa. Mönö edæ watapæ toquinque impa,’ angampa.¹⁰ Ìnique münitō iminité apænebopa. Adocanque incæ wénæ wénæ nänō cædinö wæwente pönëninque ñimpø cædinque pongä adinque Wængouü anquedodi incæ watapæ todänipa,’ ante Itota apænegacäimpa.

Mäinc oo nē èwengä ingante mæmpocä waadete pönö cæcä

11 Ayæ godömenque apænedinque Itota, ‘Mæmpocä tömengä wëñæna mënaa īñōnate,¹² ayæmengä īñōmō wæmpocä ingante apænedinque, ‘Mæmpo, bitō èaacoo incæ æmæncooque pâ cæte botō ænguñencoooke pönömi æmoe.’ Angä Ao änique wæmpocä pâ cædinque wacä ingä pædæ wacä ingä pædæ godongä æna.¹³ Ate wantæ ate ayæmengä īñōmō ænte næænte wabæca godinque quingämé bai önonque towente quëwëninqe wæmpocä nänō pönöñincoo incæ eye cæpote ba.¹⁴ Ate mäniömæ cængü dæ ba ate nänî gæwænte wæpämø pô ìnique tömengä mäinc oo ænguñenqæ inte wæwengä.

15 Ìnique tömengä mäniñömö quëwengä weca gote änique, Bitō ïmi nē cæbo bacæboimpa, äñlongante Ao änique, Botō ömæ odæ wængänäidi nänî cæmancadë gote nē aabi bacæbiimpa, ante da godongä.¹⁶ Gote aadinque tömengä gue ænente ömædengä inte odæ wængänäidi nänî cæntapodë incæ cænente wæyongante cængü dicæ pönöñänityaa.’

17 ‘Ante wædinque tömengä nämanque pönëe cöinque, ‘Ìñæmpa botō wæmpo ingante nē cædäni īñōmō öñonänique incæ eyepæ pöni cæññänäni botō īñōmō edæ gæwænte wængü wæ.¹⁸ Botō mæmpo weca edæ wadæ gocæboimpa. Gote pöninque botō tömengä ingante, Mæmpo èñëmi. Öönædë quëwengä ingante botō godö èñèñämäi cædinque bitō ayömite pönö wénæ wénæ cæbo īñōmote,¹⁹ bitō ñöwo edæ, Botō wëmi, ante ædö cæte anguümi. Wæætē edæ, Bitō botō imote, Në cæbi bae, ämi ate botö bitö imite nē cæbo bacæboimpa, ancæboimpa.’²⁰ Ante pönëninque wadæ godinque wæmpocä weca gocantapa,’ ante apænedinque Itota godömenque odömonte apænegacäimpa.

‘Ayæmengä mänömai gote gobæ pöni dibæ pönöñongante wæmpocä īñōmō gomö adinque īñontobæ pönö waadete wæcampa. Pogodo pöni godinque tömengä wengä ingante waa waadedinque bæi ongonte queë bemongampa.²¹ Tömengä wengä īñōmō, ‘Mæmpo èñëmi. Öönædë nē quëwengä ingante botö godö èñèñämäi cædinque bitö ayömite pönö wénæ wénæ cæbo īñōmote bitö ñöwo edæ, Botō wëmi, ante ædö cæte anguümi.’²² Ante tæcæ apæneyongante mæmpocä īñōmō nē cædäni īnänite äñique, ‘Weocoo wæmoncoo quingæ ö ænte mämö daga wëñaqümlini. Önompo timpoi ænte pöninque godö da timpodinque awæncata ö ænte godö da wëwaedäni.²³ Ayæ wagada wëñængä nanguü cænte oguimo pöni ìnongä inte wænonte æñönni ate mönö cænte tocæimpa.²⁴ Edæ botö wengä īñōmō do wænte baï ìnongä incæte ñöwo mëningä pongä aedäni. Botö nē wē womongä wædöngä incæ edæ ñöwo dobæ ēadente tobopa.’ Ante wæmpocä angä èñëninque ææmæ cædinque nanguü todänitapa,’ ante Itota godömenque odömonte apænegacäimpa.

25 ‘Ææmæ cæte toyönäni bamoncadengä guiquenæ gõnea ayæ cædöngäimpa. Ìnique cæte ate obo ponte èñèñlongä ämotamini ante äwadäni.²⁶ Èñente wædinque nē cæcä ingante äñecä pönöñongante, Æbänö cædänii, ante wæcampa.²⁷ Äñlongante, ‘Bitö biwi incæ do pongä adinque bitö wæmpo, Botö wengä mëningä èñadente tobopa, ante adinque wagada wengä oguimo pöni ìnongä ingante do angä wænonte ææmæ cæte

todänipa.’²⁸ Ante apænecä ëñëninque bamoncadengä iñömö edæ ængüi badinque oncöne guidämäi, Baa angä. Wædinque wæmpocä iñömö oncodoo taodinque tömengä ingante waadete apænedinque, Oncönë pö guwie, angampa. ²⁹ Bamoncadengä wæætë, iñempa bitö beyæ ante wadepo iñö wadepo iñö botö anca cædinque bitö añö tömänö ante do cæbo iñömote bitö wæætë, Bitö æmigoidi tönö cænte tocæminimpä, ante dicæ ämiyaa. Caboda wengä incæ dicæ pönömi æmogaa. ³⁰ Wæætë mäningä bitö wengä guiquenä onquiyänäni mäinc oo beyæ ante nê towente quëwänäni tönö quëwënique bitö éadinco incæ nê éwëngä inte pongä adinque bitö wæætë wagada wé oguimo pöni iñongä incæ mäningä beyæ do wænömpa, ante awædö,’ angantapa.”

³¹ “Ante piñongante wæmpocä, ‘Botö wëmi ëñemi. Bitö iñömö cówë edæ botö weca ongömi imipa. Botö mäinc oo iñi edæ bitö mäinc oo cówë impa.’ ³² Incæte mäningä bitö biwi, Do wæmai angampa, ante mönö nê pönönenängä inte ñöwo müngä ingä pongä ae. Nê wë womöningä ingante do éadente ate edæ ææmæ cæte toquenä iñimpa, ante bamoncadengä ingante mæmpocä angampa.” Mäniñque ante apænebopa, ante Itota apænegacäimpä.

16

Në aaquenengä incæ nö cædämäi angampa, ante

¹ Itota tömengä miñë nê godäni iñänite godömenque apænedinque, “Waocä adocanque mäinc oo nangui èacä iñongante wadäni, Bitö mäinc oo nê aaquenengä incæ önonque pöni wide cæcä ae. ² Änäni ëñenique nê èacä iñömö nê aaquenengä ingante åñecä pongä ate iñmai angampa. ‘Bitö quïmæ cæbii, ante adinque tededäni edæ ëñemopa. Ñöwo idæwaa botö mäinc oo inte nê aadimi inte edæ abæ tawæ gocæbiimpa. Ämo ate ëñente wædinque bitö botö mäinc oo iñi ante edæ, Äebänö aadinque cæboo,’ ante apænebopi ëñëmoe.”

³ “Ante piñute angä ëñente wædinque nê aadingä iñömö nämäneque tededingue, ‘Botö awëne, Gobäwe, angä ëñenique botö abæ tawænte gote awædö. Botö cæte ængüenenta ñöwo ænämäi iñinque æbänö cæte aente quëwenguimo. Botö, Wadäni beyæ onguipoi ææ wobo ate pönöniäni aente quëwencæboimpa, ante pönëmo bai edæ tæi piñæmopa diyæ ææ woquimoo. Ayæ, Önonque pönöniäni æmoedäni, ante ædö cæte anguimoo. Guiñenete awædö. ⁴ Ä. Tæcæ pönömopa. Botö awëne angä botö abæ tawænte goyomote wadäni wæætë, Botö oncönë pö guwie, ancædänimpä, ante cædinque botö ñöwo iñmai cæcæboimpa,’ ante

iñmai cæcampa,” ante apænedinque Itota godömenque apænecantapa.

⁵ “Wadäni iñömö iñgä awëne pönongä æninque adodö pönöniäma iñani inte debe iñönänipa. Iñani iñänite adocanque adocanque tömänäni iñänite angä pöñöñänite nê aadingä iñömö tño pönengä ingante apænedinque, ‘Botö awëne ingante bitö ayæ æpodö pönöniäma iñii.’ ⁶ Äñongante, ‘Oguinguipä incæ botö tiëe ganca tanquebo encadedé awëne ingante pönöniäma iñte debe iñopa.’ Ante apænecä ëñenique ‘Mäimpocadedé debe iñipa,’ ante awëne nânö yewæmóninta pædæ godömenque nê aadingä iñömö, ‘Bado, bitö iñta aente pönömenque ante yewæmóninque edæ, Botö tincoonta ganca encadedé debe iñopa, ante edæ quingæ tæ contate yewæmoe,’ angä ëñente cæcampa. ⁷ Ayæ pönengä ingante nê aadingä angantapa. ‘Bitö guiquenä æpodö pönöniäma iñii.’ Äñongante, ‘Todigo incæ tee manguincade ñænængade pöni tiëe ganca encadedé botö debe iñopa.’ Ante apænecä ëñenique awëne nânö yewæmóninta pædæ godinque nê aadingä, ‘Bado bitö iñta aente pönömenque ante yewæmóninque, Otenta ganca debe iñopa, ante yewæmoe,’ angä cæcampa.”

⁸ “Ininque nê aaquenengä mänömai önonque wiwa cæcä wædinque awëne tömengä ingante, Bitö ocai nangui encabi inte nämanque ante pönëwënique cæbitapa, angampa, ante Itota nê aaquenengä ingante ante mäniñque apænecantapa. Ayæ godongämæ ongöniä iñänite godömenque apænedinque, Inguiopagaque ante quëwänäni iñömö nâni caboque nangui ëñente cæyönäni botö ñäö iñömö nê quëwänäni nâni cabø guiquenä wii nangui ëñente cædänipa,’ ante Itota odömoncæte ante apænecantapa.

⁹ Ayæ, “Minitö iñinete ñöwo ämo ëñeedäni. Mäningä nê aacä ocai encate cæcä bai münitö iñömö adobaï inguiopagaque wiwa cæcæte ante nâni godonte æinta mämäni iñinque ocai encate töingä pönente cædäni. Inguiopaga iñinque bayedë mänänta iñömö edæ dæ bacæimpä, ante pönente wædinque, wadäni beyænque ante godö waa cædäni. Mänömai cæminä iñinque münitö ömæpomini inte öönædë nâni cówë wantæpiyæ quëwencöne æite godinque pöñöminite, Oncönë pöedäni, ämaihänipa,” ante Itota apænecantapa.

¹⁰ Ayæ, “Waocä mäinc oo wædænque pöni æninque ædæmø aacä iñinque tömengä wæætë nangui mäinc oo æninque adobaï ædæmø aaquingä ingampa. Wæætë edæ mäinc oo wædænque pöni aaquenengä incæ babæ cæcä iñinque tömengä wæætë nangui æninque cówë babæ cæquingä iñaimgampa. ¹¹ Iñinque mäinc oo ante

mīni wædoncoo æninqe mīnitō ædæmō adāmaï ìmīni adinqe mīnitō ìmīnīte, Wo ëwēnāmaincoo aacæbiimpa, ante dicæ pōñōñāni ænguimīniyaa. ¹² Ayæ wacä mīnitō ìmīnīte, Botō qui ædæmō aadāni, ante pōñongä ænīmīni inte mīnitō ædæmō adāmaï ìmīni adinqe, Tōmēmīni qui, ante mīnitō ìmīnīte pōñōñāmai incædānimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

¹³ Ante apænedinqe Itota godōmenque apænecantapa. “Mēnaa awēnēna ìma beyæ waocä ædö cæte cæquingäå. Adocanque awēne ingante püñinqe wacä ingante waadebaingampa. Wæætë adocanque mīñæ godinqe wacä ingante wii waa abaingampa. Mīnitō adobai ìmīni inte Wængonguü ingante né cæmīni ìninqe määincooqe ante ædö cæte cæquimīni,” ante Itota angacäimpa.

¹⁴ Itota apænecä ëñeninqe Paditeoidi guiquené määincooqe ante né wæwēnāni ìñōñāni inte, Quimæ ãnewëe, ante badete togadânimpa. ¹⁵ Adinqe Itota wæætë tōmēnāni ìñānīte, “Mīnitō ìñæmpa, Mōnitō ìmōnīte adinqe waodāni, Né nō cædāni ìñānipa, ante pōñencædānimpa, ante né babæ cæmīni ìmīnipa. Incæte Wængonguü mīnitō mīmōnē mīni entawēnö ante edæ do acampa. Waodāni nāni waa adö ante Wængonguü wæætë, Wentamö pōni iawædö, ante püñgampa,” ante Itota apænecantapa.

Wængonguü Awēnē nänö wææ angainö cōwë ongompa

¹⁶ Äninqe Itota, “Wéenëñedë ìñōmö Wäö nänö ponganca dodāni Möitee wodi nänö wææ angainö ante ayæ Wængonguü beyæ né apændäni nāni angainö ante apænete quewengadânimpa. Ñöwo guiquené, Wængonguü Awēnē Odeye nempo guuite quewengæimpa, ante watapæ apænete impa. Ìñe ante ëñeninqe tōmānāni Awēnē nempo guicæte ante edæ pæ pagænte cædinque da godö guidänipä,” ante apænecantapa.

¹⁷ Ayæ apænedinqe, “Incæte öönæ tōnö inguipo æmæwo edæ dæ nāni baganca edæ Wængonguü nänö wææ angainö ìñōmö edæ cōwë mæ ongongæimpa. Mänine ante yewæmōninqe dodāni nāni tænoncagaï ìñōmö edæ guiyä pōni incæ cōwë wadæ cædāmaï ingæimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Nāni pämænte wædö ante Itota apænecampa

(Määteo 19.1-12; Määdoco 10.1-12)

¹⁸ Ayæ godōmenque apænedinqe Itota, “Æcänö nääw nänöogængä ingante pämæninqe wacä onquiyængä ingante godö möna ìñōmö tōmengä edæ wiwa towengä do bacampa. Adobai,

tōmengä nänöogængä ìningä ìñongante wacä mōninque edæ do towente bacampa,” ante apænecantapa.

Tæcæ wodi tōnö Datado, ante Itota odōmonte apænecä

¹⁹ Godōmenque odōmonte apænecæte ante Itota ìmai ante apænegacäimpa. “Onguìñængä adocanque né éacä inte cæncadenco waëmoncoo wëñadinqe awēnëdi nāni opatawæ ñemoncoo bai yabæque wëñadongäimpa. Tōmengä tæcæ wodi ìnongä inte wæème cænguincocoque æninqe ìmø ìñö ìmø ìñö ææmæ cædinque nanguï todinqe quewenongäimpa. ²⁰ Tæcæ wodi yabædemö ìñö wacä tōmengä ñömö Datado ingante ænte mämö ñö cædāni ñongængantapa. Ìngä ìñömö, Pönömi æmoe, Pönömi æmoe, ante né ãnewenongä inte quemönto tōmäo baate wædöngäimpa. ²¹ Ayæ tæcæ wodi weca cæninqe eyepodäni wæænte öñoncoo adinqe tōmengä ænte cæncæte ante wæwëongäimpa. Ayæ edæ tōmengä nanguï baate ñömænte wæyongä quintaidi incæ pö yædæ yædæ beyadöñänipa. ²² Tōmengä né, Pönömi æmoe, Pönömi æmoe, ante ãnewenongä inte nāne wængä adinqe Wængonguü anquedoidi tōmengä öñowoca ingante Abadäö wodi weca ænte mæidäni æicantapa. Ayæ ate tæcæ wodi adobai nāne wængä adinqe tōmengä baö ìñi daga wënänitapa.”

²³ Ante apænedinqe Itota tæcæ wodi ingante ante godōmenque apænecantapa. “Tōmengä öñowoca guidömëmö taadö wææ gote mæ mämonte bai ìñömö ongöñinqe nanguï ämogate wæwëñongä inte gomö ayongä Abadäö wodi a ongongä acantapa. Datado wodi adobai Abadäö wodi weca a ongongä acantapa. ²⁴ Adinqe tæcæ wodi ìñömö Abadäö ingante aa pedinque, ‘Mæmpo Abadäö ëñëmi. Botö gonga bæcøyomö guuite nanguï ämogate wæwëmo cæbii. Botö ämogate wædö ante pöñö waadete waa cædinque bitö Datado ingante da pönömi pöñinqe tōmengä æpæ ada ipomençä botö cõñe bamencaboe.’ ²⁵ Äñongante Abadäö, ‘Botö wëmi, Datado ìmæcayedé wéne wénæ ämogate wæwëñongante bitö määincoo waëmoncooqe ænte todinqe quewenomiiimpa. Ñöwo diyæ bitö ämogate wæwëñomite Datado ingante wæætë ædæmö cæbo ate wampo pönëningue tōmengä ñöwo ìñömö watapæ quewente tocampa. ²⁶ Ayæ godōmenque ämo ëñëe. Nänëne i apa ãnewëe. Botö weca ongongä inte ædö cæte bitö weca goquingäå. Wæætë bitö weca ongongä inte botö weca ædö cæte ponguingäå. Guiibæ pöñi ìñömö taadö impa taquii. Edæ dæ ampa,’ ante Abadäö wodi angampa, angantapa.”

²⁷ “Angä ēñente wædinque tæcæ wodi wæætë, ‘Mæmpo Abadää ëñëmi. Datado ingante ämi ëñente tömengä botö mæmpo oncönë adodö gocæcäimpa. ²⁸ Mänifñömö botö tönifñadäni önompø aemæmpoque ganca mänimpodäni ïñänipa. ïñinque bitö Datado ingante ämi tömëñani weca gote, Wænompadäni, ante wææ angä ëñeninqe tömëñani wæætë ïñömö nanguï poni ämogate wæwëñömö pönämai incædäniimpa.’

²⁹ Äñongante Abadää wæætë, ‘Möitee wodi nänö wææ ante yewæmongainta Wængongü beyæ nê apænedäni nänï yewæmongainta do mänäni inte edæ bitö tönifñadäni ïñömö mäninta adinque, Äbänö i, ante do ëñenguëñäni ïñänipa.’ ³⁰ Ante apæneyongä tæcæ wodi wæætë, ‘Íñæmpa mæmpo Abadää ëñëmi. Wacä nê wængangä inte ïñäni ömæmonte tömëñani weca gote apænecä ëñeninqe botö tönifñadäni tömëñani wénæ wénæ cædinö ante wæwente pöneninqe do edæ ñimpø cæbañänipa,’ ³¹ Ante wæyongante, ‘Íñæmpa Möitee wodi nänö wææ angainö ante Wængongü beyæ nänï apænegainö ante ëñenämäi ïñäni inte tömëñani nê wænte ïñäni ömæmöningä apæneyongante cöwë ëñenämäi ïmañänipa,’ ante Abadää wodi angantapa.” Tæcæ wodi ingante ante apænedinque Itota mäninque ante apænegacäimpa.

17

Wacä oda cæcæcäimpa, ante nänï wæquenque cædäniipa

(Mäateo 18.6-7; Mäadoco 9.42)

¹ Ayæ tömengä miñæ nê godäni ïñänite apænedinque Itota, “Nê pönënäni incæ pandadäniya wii ëñente do oda cædäniipa. Cöwë mänörmai impa. Incæte, Oda cæcæcäimpa, ante nê cæcä ïñömö edæ tömengä nanguï nänö caate wæquinque cæcampä. ² ïñinque edæ, Wëñængä adocanque guiyangä poni incæ oda cæcæcäimpa, ante nê godö cæcæ cædingä ïñömö edæ, Wii cæcæcäimpa, ante mönü edæ wææ cæcæimpa. Waodäni nänï dacæ godö dacæ godö cæquinca ñæñæneca æningue nê godö cæcæ cæcä önömäna æ wémencadinque tömengä ingante tæcætibæ wido cædäni ïñinque tömengä edæ, Wëñæ wénæ cædämai inte wæmo beyænque Wængongü botö imote pänämäi ingampa, ante tömengä waa toquëñengä ïmaingampa. ³ Mänömai ämo ëñëmäni inte münitö, Oda cæcæcäimpa, ante nê cæcä bai cædämai incæboimpa, ante edæ nämä wææ aedäni,” äñinque Itota ïmai apænecantapa.

“Wacä wëñæ wénæ cæcæ adinque bitö wæætë tömengä ingante, Cædämai incæbiimpa, ante wææ äe. Ämi ëñeninqe tömengä wénæ wénæ nänö cædinö beyæ guingo imonte wædinque, Wiwa cætabopa,

ante apænecä ëñeninqe bitö wæætë piyænë cædinque tömengä ingante ñimpø cæbi ee gocæcäimpa. ⁴ Tömengä wæætë adoönæque ïñonte önompø aemæmpoque go mempoga mänimpoga bitö imite wiwa cædingä inte tömengä guingo imöninqe, ‘Bitö imite wiwa cætabopa,’ ante adopoga apænecä ëñeninqe bitö wæætë tömengä ingante adopoga ñimpø cæbi ee gocæcäimpa,’ ante Itota angantapa.

Mönö tæi piñante entawenguinque wede pönëmoma

⁵ Mönö Awëñë tömengä nänö nê da godöñänäni ïñömö tömengä ingante äniñque,

—Wædænque pönëmöni ïñömöñite bitö pönö cæbi aeninqe mönüñitö aedæmø wede pönëmöni bacämöñimpa.

⁶ Änäni ëñeninqe mönö Awëñë wæætë,

—Mootatamö guiyämö poni nänö inganca münitö pönëñö mäninganca wædænque pönëmünitawo. Mäningancaque pönëmäni incæte münitö möodedawæ nänï awæ inte apænedinque, “Awæ ëñëmi. Bitö bæ wite godö gäwapæ minte pæbäwe,” ante ämäni bai awæ incæ dobæ edæ ëñente cæcædöñimpa, ante Itota apænecantapa.

Wacä ingante nê cæcä incæ ïmai cæquenque ïngampa

⁷ Ayæ godöñenque apænedinque, “Miní waocabo ïñömäniñite adobi nê éabi lini ïñinque bitö imite nê cæcä ingante edæ aebäño cæbañii. Tömengä gónea mangæ mangæ wodinque ayæ cænñänäni ïñänite ïnque aadinqe pö guicä adinque bitö ïñömö edæ, ‘Pö tæ contate cæe,’ ante edæ dicæ ämäni. Edæ nê éacä ingampa diyæ tåno cænguingä. ⁸ Wæætë nê éabi ïñömi inte bitö, ‘Botö beyæ cængui ænöñinqe bitö weocoo topo cædinque pönömi æninqe botö cænte bebo ate bitö mänñedë ate edæ cænte becæbiimpa,’ ante cöwë ämäimipa.

⁹ Ayæ, Cæ, ante bitö äññö ante tömengä ëñente cæcä beyænque bitö, Waa cæbi æmopa, ante dicæ anguimii. ¹⁰ ïñinque mönü Awëñë, Cædäni, ante nänö angainö ante eyepæ poni cædinque münitö adobai ante pönenguëñemäni ïmñipa. Mönüñitö nê cæmönique inte önömönique ïñömöni inte wénæ wénæ cæte awædö. Mönüñitö tömengä nänö äñorque mäninque cæte ate tömengä beyæ ante dicæ godöñenque nanguï cæmöniyaa,’ ante pönente wæquenemäni ïmñipa,’ ante Itota tömengä miñæ nê godäni ïñänite apænegacäimpa.

Itota angä ate diete ganca ïñäni waintai baadäniipa

¹¹ Mänii Eedotadëë ïñömö gocæte ante godinque Itota Tämadiabæ aemætæ Gadideabæ aemætæ tæcæguedë poni godinque, ¹² waodäni nänï quëwëñömö tæcæ pöñongä

nē baate wædāni önompo tipæmpoga īnāni pō bee tēnānitapa. Pō gobæ næ gongæninque pōmō adinque,¹³ aa pedänitapa.

—Itota nē Awēnē īnōmi inte ēñēmi. Mōnitō wædō ante pōnō waadete waa cæe, āmōnipa.

¹⁴ Āñōnāite gomō adinque Itota,

—Minitō guiquenē Wængonguū oncōne godinque, Wængonguū quū, ante nē godōnāni īnāite mīnitō æmontai māo odōmōmīni acædānimpa.

Angā ēñente tōmēnāni idōmæ godinque iñontobæ waintai baagadānimpa.¹⁵ īnique adocanque watapæ todinque, Wængonguū bitō nāo apāite bāi īnōmi inte edæ waa cæbi æmopa, ante yedæ apænedinque adodō pongantapa.¹⁶ Tōmengā īnōmō wabæca Tāmadiabæ nē quēwēningā incæ pō Itota önōwa iñō guidōmēmæ iñongēninque waa ate pōnēnique, Bitō pōnō cæbi ate waintai baabopa, ante apænecā.¹⁷ Ēñēnique Itota wæætē angantapa.

—Iñæmpa mīni cabō önompo tipæmpoga mānimpomin iñomini inte edæ wii tōmāmīni waintai baamīnitawo. īnique wadāni önompo æmæmpo go mēnaa go mēnaa īnāni iñōmō edæ ædōnō gote dæ ānāni.¹⁸ īngā iñōmō wabæca quēwēningā incæ adocanque Wængonguū ingante waa pōnī apænecæte ante ponte quēwēñongā wadāni guiquenē tōmānāni pōnāmāi īnānitawo.

¹⁹ Ānínque Itota tōmengā ingante,

—Bitō wede pōnēnō beyænque waintai baadimi inte ængæ gantite goe, angantapa.

İ̄maï iñque bayonte Awēnē Odeye poncæcäimpa, ante

(Mäateo 24.23-28, 36-41)

²⁰ Paditeodi Itota ingante, Wængonguū Awēnē aeyedēnō ponte Awēnē Odeye baquingā, ante wæyōnānite tōmengā wæætē, Iñæmpa wii waomini ayōmīni Wængonguū Awēnē Odeye pongā ingampa.²¹ īnique, “Tōmengā iñōmō ponte ongongampa,” ante ayæ wæætē, “Tōmengā wayōmō gote ongongampa,” ante edæ ædō cæte anguii. Minitō weca nē quēwengā incæ Awēnē Odeye wayongante waodāni tōmengā nempo do quēwēnāni apa ånewēmīni, ante Paditeoidi īnāite angacäimpa.

²² Ayæ tōmēnāni īnāite iñque apænedinque Itota tōmengā nānō nē ēmīñænāni īnānite wæætē apænecantapa.

—Iincayæ ate mīnitō, Waocā nē ēñagaingā ingante adōnæque incæ aïnēmōnīpa, ante wæcæmīnīmpa. Wæmīni incæte adāmāi incæmīnīmpa.²³ Wadāni mīnitō īmīnīte, “Iñōmō ongongā tamēñedāni,” ānínque ayæ, “Wayōmō ongongā tamēñedāni,” āñōnāni mīnitō acæ godāmāi iedāni. Tōmēnāni mīñæ edæ godāmāi īmæwedāni.²⁴ Botō ponguüönæ iñque bayonte botō iñōmō edæ

Waobo nē ēñagaïmo inte edæ nāo æmatæ æmatæ nāinti bāi emōninque edæ edonque pōnī ponte a ongoncæboimpa.²⁵ Incæte botō nōwo guiquenē tāno nanguū āmogate wæwencæboimpa. Ayæ nōwodāni iñōmō botō imote edæ Baa ānínque wido cæcædānimpa, ante Itota apænecantapa.

²⁶ “Botō Waobo nē ēñagaïmo inte botō ponguüönæ iñque bayedē guiquenē Nōwee wodi Docā nāni angaingā nānō quēwēñedē dodāni nāni quēwengā bāi adobaï edæ quēwenguünāni īnānipa.²⁷ Docā Nōwee wodi nānæ wipoboga oncō bāi mænōninque tōmengā nānō guigancā tōmēnāni ononque cænte bete monte quēwengadānimpa. Monguüna, ante nānonte quēwengadānimpa. Māñiñedē edæ tōmēnāni nāni capo bedō wænguinque edæ æpæ do angatimpa.²⁸ Dooto wodi nānō quēwengäñedē dodāni adobaï cænte bete quēwengadānimpa. Nē mānāni godongadānimpa. Äñēnāni wæætē godonte ængadānimpa. Minte pæcæimpa, ante cædinque onconcoo mænonte quēwengadānimpa.²⁹ Incæte Dooto wodi Todōmā iñōmō quēwente nānō tao gogaiñæ iñonte gonga tōnō atopodemō nanguū ocoi bæcomō cöönæ cæ bāi wæænique māo bæco īnique māñiñōmō quēwēnāni tōmānāni gonte wængadānimpa.³⁰ Botō Waobo ēñagaïmo inte edonque botō a ongōñedē māñiñō nāni bæco gonte wængäi bāi adobaï bacæimpa, ante ämo ēñēmāmīnīpa,” ante Itota angacäimpa.

³¹ Ayæ godōmenque apænedinque, “Māñiñæ iñonte mīnitō oncōmanca ongōñique, Botō māñcoo, ante oncōnē wæi guiidinque ænāmai inte wodii wünōmæwedāni. Ayæ gönea cædinque māñcoo ante oncōnē ocaë emænte aencæ pōnāmāi īmæwedāni.³² Iñæmpa, Dooto nānōogängä wodi æbānō dadi emænte adinque edæ gonte wængacäi, ante pōnēmīniyaa.³³ Inguipogaque cōwē quēwencæboimpa, ante nē pōnengā iñōmō tōmengā iñōmō edæ quēwēnāmāi incæcäimpa. Wæætē edæ inguipoga mōnō guémante quēwengüümāmo ante nē wædāmāi ingā guiquenē tōmengā iñōmō edæ cōwē wænāmāi quēwencæcäimpa, ante ämo ēñēmāmīnīpa,” ante Itota apænecacäimpa.

³⁴ Ayæ, “Māñiñedē woyowotæ iñinique mēnaa äñōmonque öñōna adocanque ingante bæi ongonte goyönāni adocanque ingante emō cæte godāni a ongoncæcäimpa.

³⁵ Ayæ onquiyæna cængüi ante guëa dicaca dacæ dacæ cæte godō wënōna adocanque ingante bæi ongonte goyönāni adocanque ingante emō cæte godāni a ongoncæcäimpa.”³⁶ “Ayæ onguüñæna gönea guëa cæyöna adocanque ingante bæi ongonte goyönāni adocanque emō cæte godāni a ongoncæcäimpa.”

³⁷ Ante apænecä ëñente wædinque tömänäni wæætë,
—Awënenë, bitö änö æyömönö incæ mänömai baquii.

Äñönänite,

—Baô æyömömë wænte öñöñömonte abadæidi wë ongonte edæ do godongämæ töpnäni baï waodäni, Mönito Awënenë pongampa, ante do ëñeninqe godongämæ poncædänimpa, ante Itota apænegacäimpa.

18

Në apænte änongä töno owæmpoingä æbänö cæda, ante

¹ Ayæ tömengä müñäf në godäni cöwë Wængongü ingante apænedinqe wæntæte badämäi incædänimpa, ante cædinque Itota inguipoga quëwénäni näni cæinö ante odömonte apænegacäimpa. ² ‘Wayömö näni quëwénömö adocanque waodäni näni në apænte änongä inte quëwénongäimpa. Wængongü ingante guïñenämai ïnongä inte tömengä iñömö, Waodäni æbänö änänii, ante wædämäi iñongäimpa. ³ Adoyömö tömänäni quëwénömö onquiyængä adocanque ouwæmpoingä inte në wædangä inte quëwénongäimpa. Tömengä guiquénë mäningä në apænte adongä weca wæætë wæætë pöninqe, Botö imote adocanque në püngä iñlongante bitö ämi ëñente wæætë nö cæcæcäimpa. ⁴ Ante ancaa pöninqe änä ëñente wædinque në apænte änongä iñömö edæ cöwë Baa Baa angä. Incæte ayæ ate nämâneque tededinqe tömengä, ‘Onquiyængä iñömö ancaa angä awædö, äninqe, Wængongü ingante guïñenämai imo inte botö, Waodäni æbänö änänii, ante wædämäi imo incæte, ⁵ mänigä ouwæmpoingä pö pö cæcæ wædinque botö, Ancaa ponte angä wæætë wæ, ante wæætë tömengä ingante waa cæcæboimpa. Tömengä ingante në püngä ingante botö, Nö cæ, ante wææ ämo wæcæcäimpa.’ Äninque në Baa änigä incæte ouwæmpoingä beyæ do waa cæcamp. Mäninque ante odömömopa.

⁶ Ante odömonte apænedinqe mönö Awënenë iñömö godömenque apænegantapa. ‘Në apænte angä iñömö wiwa cæcæ incæte, Tömengä æbänö apænecä, ante müñito ëñente pönemäwedäni. ⁷ Wængongü näni në apænte ængäimini inte müñito itædë woyowotæ wæætë wæætë aa pe aa pe cæyöminî Wængongü edæ ædö cæte Baa anguungä. Wææ ämi ate nö cæcædänimpa, ante änöminite tömengä iñömö edæ, lincayæ ate cæcæboimpa, ante ædö cæte anguungä. ⁸ Wæætë quingæ edæ do cæcæcäimpa. Në piiñte cædinäni iñönänite Wængongü wææ angä ate tömänäni müñito iminite wæætë nö cæcædänimpa, ante ämo èñëmaimip. Incæte Wao Wëmo èñagaîmo inte botö ponte

ayömo wede pönänäni wabänö inguipoga mæ ongönäni aquümo, ante wæbopa,’ ante Itota angacäimpa.

Paditeo töno awënenë beyæ në änongä æbänö cæda, ante

⁹ Ayæ pancadäniya, Wadäni öñönänique iñönäni mönonque nö cæmö imompa, ante pöneweninqe wadäni iñänite piiñte adänipa. Mänömainö ante në anewenäni iñänite Itota, Wængongü ingante æbänö apænequii, ante ëñencædänimpa, ante imæca quëwénä näni apæneinö ante odömöninqe apænegantapa. ¹⁰ ‘Waoda mënna Paditeo töno odömäno awënenë beyæ në æwengä iñömö Wængongü ingante apænecæte ante Wængongü oncö iñænæncö yabæcönë æi guidatapa. ¹¹ Paditeo iñömö adiyæ gongæninqe nämä incæ apænedinqe, Wængongü èñëmi. Wadäni baï wii imopa. Botö iñömö godömenque wæämö imopa, ante todinqe botö mänömai beyæ bitö imite waa ate apænebopa, anewengampa. Edæ wadäni guiquénë wacä qui ö ñänipa. Wadäni iñänite wiwa cædänipa. Tömänäni näñoogængä iñämai iñongante godö guäa mänänipa. Botö iñömö mänïñömö ongongä odömäno awënenë beyæ në æwengä baï wii imopa, ante adinqe botö Wængongü bitö imite waa ate pöneninqe apænebopa. ¹² Botö iñömö, mëönaa go mëönaa iñonte, mëönaa go mëönaa iñonte bitö imite apænecæte ante cænämai quëwémopa. Ayæ botö èñincoo tómancoo ate adinqe botö önompo tipæmpoga mänipoo mæ ongöñoncoo adocoocque æninqe, Wængongü qui, ante cöwë pædæ pönömo ae,’ ante apænewengampa.’

¹³ ‘Odömäno awënenë beyæ në ænongä guiquénë guingo imöninqe nämä tæi tæi yatawéninqe, ‘Wængongü èñëmi, botö në wiwa cæbo adinqe bitö waaadete pöno piiñämai incæbiimpa, ämopa,’ angä. Mäninque angampa. ¹⁴ Mänömainö ante odömoncæte ante apænedinqe Itota, Nöwo ämo èñeedäni, angantapa. Iingä awënenë beyæ në æwengä mänömai iñlongante Wængongü do, Botö ayömo bitö nö cæbi babip, ante godö badongä ate tömengä edæ nö pönengä inte tömengä oncöñe gocampa. Wæætë Paditeo, Nämäneque wæämö imopa, ante në anewenängä ingante Wængongü, Nö cæbi bacæbiimpa, ante godö badöñämai incæcäimpa, ante ämo èñëmaimip. Edæ, Nämäneque waa cæbo imopa, ante në ængö cæcæ guiquénë edæ wææntodonte baï inte wæcæcäimpa. Wæætë, Nämäneque wënæ wënæ cæbo imopa, ante në apænecä guiquénë edæ ængö cæte baï inte tocæcäimpa,’ ante Itota apænegacäimpa.

*Wēñænäni ïnänite gampo cæcadinque Itota
waa apænecä*

(Mäateo 19.13-15; Mäadoco 10.13-16)

¹⁵ Ayæ ate wadäni, Wēñænäni ïnänite Itota pönö gampo cæcadinque waa apænecaæcäimpa, ante cædinque tömengä weca guiyänäni ïnänite ænte pö cædäni adinque tömengä miñä n̄ godäni guiquené. Ænte pönämäi iedäni, ante Baa änäni. ¹⁶ Adinque Itota wæætë wēñænäni ïnänite aa pecä pönönäni tömengä müñä n̄ godäni ïnänite apænecantapa.

—Wēñænäni ïnänite botö weca ee amüni poncadänimpa. Iñämpa mänänäni näni pönénö baï adobaï pönénäni inte edæ Wængonguü Awënë Odeye nempo do quëwénäni ïnänipa. Iñinque münitö iñömö wēñænäni ïnänite Baa änämäi iedäni. ¹⁷ Edæ nåwangä apænebo ëñeedäni. Wēñængä do pönengä inte Ao angä ingä baï Wængonguü Awënë Odeye ingante do pönéninque n̄ Ao änäni iñömö töménäni tömengä nempo guidinque quëwénänipa. Wadäni guiquené Wængonguü Awënë Odeye ingante Baa ante pönämäi ïnäni guiquené töménäni ædö cæte tömengä nempo guidinque quëwenguünäni, ante Itota apænegacäimpa.

*Mäinc oo nanguü èacä inte Itota weca
ponte apænecampa*

(Mäateo 19.16-30; Mäadoco 10.17-31)

¹⁸ Mänifidë Itota ingante wacä awënë angantapa.

—Awënë n̄ waa Odömömi apænebi ëñëmoe. Botö æbänö cædinque wænämäi wantæpiyæ quëwëmaimoo.

¹⁹ Äñongante Itota tömengä ingante,

—Wængonguü adocanque n̄ waa cæcä iñlongante bitö botö imote, N̄ waa cæbi imipa, ämii. ²⁰ Äñinque Itota godömenque apænecantapa. Iñmai cædäni, ante Wængonguü nänö wææ angainö ante bitö töménö edæ do ëñëmipa. “Bitö nänögængä ïnämäi iñlongante bitö godö guëa mänämäi ie. Wacä ingante godö wænönämäi ie. Wacä quï adinque awëmø ænämäi ie. Wacä wënæ wënæ cæcä atabopa, ante godö babæ wapiticæ änämäi ie. Wæmpocä ingante wääñ ïnäni waa adinque töménate godö waadete cæe,” ante wææ yewæmongacäimpa, ante bitö edæ do ëñëmipa, angantapa.

²¹ Ante apænecä ëñëninque mänängä awënë wæætë,

—Botö mäninö bitö äñö baï tömänö ante ëñente cædinque pægaboi ae.

²² Ante apænecä ëñëninque Itota wæætë,

—Adodeque ayæ ëñente cæquenëmi imipa, ante ämo ëñëe. Öönædë bitö waemongoocæguinque edæ imæca bitö mänincoo tömancoo godonte æninque bitö æninta wæætë ömæpodäni inte wædäni ïnänite

tömanta godömi æncædänimpa. Ayæ edæ botö imote tee empote pöe.

²³ Angä ëñente wædinque tömengä mäinc oo nanguü éadongä inte mänincoo beyænque ante pönéninque mänängä awënë iñömö wæwente bacantapa. ²⁴ Iñinque Itota tömengä ingante gomö adinque,

—Wængonguü Awënë Odeye nempo guuite quëwencæte ante cædinque waodäni ömæpodäni inte botö miñä pönänipa. Mäinc oo nanguü èacä guiquené æbänö cæte ömæpocä inte botö miñä ponte guuite quëwenguingä, angantapa. ²⁵ Cämyeo iñömö guiyangä ingampa diyæ daagö guiyampite pædæ tacää. Iñinque cämyeo pædæ tadämäi ingä baï n̄ èacä iñömö adobaï ingampa. Tömengä nämä ayongä ñænængä iñongä inte edæ æbänö cæte Wængonguü Awënë Odeye nempo do wääñ guuite quëwenguingä.

²⁶ Mänömainö ante Itota apænecä ëñëninque n̄ ëñënäni wæætë,

—Iñämpa mänömai iñinque æcänö wääñ guuite quëwenguingä.

²⁷ Ante wæyönäni,

—Waomini mïni, Ædö cæte cæquü, ante mïni wædö incæ Wængonguü iñömö do cæcampa, ante Itota apænecä.

²⁸ Èñente wædinque Pegodo,

—Awënë ëñëmi. Mönitö éadinc oo wææ caate bitö miñä tee empo pömöni abipa.

²⁹ Äñongante Itota töménäni ïnänite wæætë,

—Münitö nåwangä oncodö tao godinque münitö nänögængä ingante münitö töniñadäni ïnänite wæmpoda ïnate wēñænäni ïnänite èmø cæte botö miñä pöminitapa. Iñinque iñmai ante nåwangä ämopa. Æcänö Wængonguü Awënë Odeye beyænque botö miñä mänömai pöna iñömö, ³⁰ tömengä iñömö inguipoga quëwéninque nänö èmø cædincoo adopocoo æninque ayæ wæætë godömenque nanguü æncæcäimpa. Ayæ iñcayæ ate öönædë godinque edæ tömengä cöwë wantæpiyæ wænämäi quëwænæcæimpa, ante ämo ëñëmaimipä, angacäimpa.

*Itota, Wæncæboimpa, ante wæætë adodö
ante apænecä*

(Mäateo 20.17-19; Mäadoco 10.32-34)

³¹ Äñinque tömengä miñä, Dote, ante näni gocabo ïnänite Itota nänëni ænte mäocä goyonäni iñmai ante apænecantapa. “Nöwo iñömö mönö edæ Eedotadëe iñömö æicæimpa. Wængonguü beyæ n̄ apænegaiñäni iñmai ante yewæmöninque, Në Waocä iñcayæ ate ëñate pæcä adinque tömengä ingante æbänö cæquenäni, ante yewæmongadänimpa. Nöwo mönö Eedotadëe iñömö æi pö gongæmø ate edæ

mäninö dodäni näni angainö baï edæ do iñque bacæimpaa.³² Botö edæ mänimodö ëñagäimo iñömote oodeoidi botö imote ö æninque wadäni iñänite pædæ mao godönäni ö æninque töménäni wæætë tawimæ botonga towæ tänongadinqe botö imote badete todinque püñinque wiwa anguñäni iñänipa.³³ Ayæ æmontaimenca tæi tæi pänäni ämogate wæyomote botö imote godömenque wænönäni wæncæboimpaa. Wæætë mœnäa go adoönæque iñonte edæ botö do wænimo inte edæ nänäi ömæmonte wæætë quëwencæboimpaa," angantapa.

³⁴ Tömengä müñæ nœ godäni iñömö mäninö, Tömengä æbänö bate wæquingää, ante adodeque incæ edæ èñenämäi ingadänimpaa. Tömengä nänö apænedö edæ wë wodonte baï iñonte töménäni önömoncaque èñeninqe, Æbänö ante apænecää, ante wii edonque èñenänitapa.

Itota angä ate babetamongä iñingä incæ do waa acampa

(Mäateo 20.29-34; Mäadoco 10.46-52)

³⁵ Itota mäninö godinque Eedicoo iñömö obo pöñongä onguññængä babetamö inte nœ wædöngä inte taadö wedeca, Pöñomi æmoe, ante åneconongäimpaa.³⁶ Nanguï iñäni cægönäni èñeninqe babetamongä iñömö, Quinante cægönäni, ante wæyongante,³⁷ Itota Näatadeta quëweningä inte edæ ñöwo wodo tebæ gocampa, ante apænedäni.³⁸ Èñeninqe tömengä iñömö aa pedinque,

—Itota èñëmi. Bitö Awënë Dabii wodi pæñimi iñömi inte botö wædö ante edæ ñöwo waadete pöñö waa cæe.

³⁹ Äñlongante tåno godäni wæætë tömengä ingante, Apocænre inguënë ånewëë, ante wææ äñönäni tömengä godömenque nanguï äninqe,

—Awënë Dabii pæñimi iñömi inte edæ botö wædö ante pöñö waadete waa cæe, ante wæcä.

⁴⁰ Wædinque Itota næ gongæningue, Tömengä ingante ænte mämönni pongædäni. Angä obo ænte mämönni pöñongante Itota,

⁴¹ —Æbänö ante ämii. Bitö beyæ quünö cæquimoo.

Äñlongante,

—Awënë, wæenë botö èmongaï baï cæbi acæboimpaa.

⁴² Angä èñeninqe Itota wæætë,

—Wëenë bitö èmongaï baï abäwe. Edæ wede pöñemi inte edæ waa bamömpaa.

⁴³ Ante nänö äñedë nœ babetamongä do waa bamöningue Itota müñæ godinque Wængongü ingante, Bitö nää apäite baï èmomi inte edæ waa cæbi æmopa, ante togacæimpaa. Mänömaï cæcä adinqe tömänäni adobaï Wængongü ingante waa adinqe,

Bitö nää baï èmomi inte waa cæbipa, ante togadänimpaa.

19

Itota töön Taqueo

¹ Itota mänii Eedicoo pöñinqe tæcæ wodo tebæ gocä ingantapa. ² Mäninömö adocanque Taqueo nänäi åñongä iñömö tömengä odömäno awëne beyæ nœ åñäni awëne iñongä inte nanguï mäinc oo éadongä iñongäimpaa. ³ Tömengä ñöwo, Itota æcänö ingäa, ante acæte ante ponte ayongä wadäni nanguï iñäni wææ ongöñäni adinqe, Botö ocää pöñi iñömo inte edæ Itota ingante ædö cæte aquimoo, ante wæcantapa. ⁴ Adämäi inte wæyongante wadäni, Itota iñö gämænö pö wodo tebæ goquingä, ante tededäni èñeninqe tömengä Itota ingante acæte ante pogodo tåno gote awää ticämödöwää nänäi äwää daëwa æi næ gongænte a ongongantapa. ⁵ Itota obo pöñinqe æmø ayongä Taqueo a ongongä adinqe tömengä ingante,

—Taqueo, quingæ wææe. Ñöwoönæ edæ pö bitö oncöne èñäquenëmo imopa.

⁶ Angä èñeninqe Taqueo quingæ wææti wææninqe, Ao, botö oncöne waa poncæbiimpaa, ante watapæ todinque edæ tömengä oncöne mämongä pongacæimpaa. ⁷ Itota mänömaï cæcä adinqe wadäni, Æ nœ wiwa cæcä weca Itota quimæ èñacæ gocäa, ante tömänäni pünte tedegadänimpaa. ⁸ Taqueo iñömö edæ töménäni ayönäni ængæ gantite adiyæ ongöñinqe mönö Awënë ingante,

—Awënë èñëmi. Botö mäinc oo tæcæguedencoo pä cædinque ömæpodäni inte wæwænäni iñänite ñöwo godömo åñäni ae. Ayæ botö wacä quü ante babæ äninqe ö æmo wæcä iñinqe wæenëñedë botö ö æninc oo adopocoo baï incæ godömenque mempoga go mempoga godömo æncæcæimpaa.

⁹ Ante apænecä èñeninqe Itota wadäni iñänite apænedinqe,

—Taqueo adobaï Abadäo wodi pæingä iñongante botö nœ æmo iñömo inte tömengä oncöne nänäi owocabo quëwencædänimpaa, ante ñöwoönæ pontabopa. ¹⁰ Botö Waobo èñagäimo iñömö æmo beyænque quëwencædänimpaa, ante cædinque wë womonte baï iñäni iñänite diqui diqui mincæ pontabopa, ante Itota apænegacæimpaa.

Minata nänäi godonte cæinta ante odömongampa

(Mäateo 25.14-30)

¹¹ Mänömaï apænecä èñenäni inte töménäni, Itota Eedotadëe obo pongampa, ante adinqe, Wængongü Awënë Odeye nempo mönö oo pöñi quëwenguinque impaa, ante pöñente edæ oda cædänitapa.

Ínинque Itota, Wængongü Awēnē æbānō cæquingä, ante ëñencædānimpa, ante ìmæca quëwëñäni näni cæinö ante odömöninque apænecantapa.

¹² Ílmaïnö ante apænecantapa. "Waocä adocanque awēnē odehye pæingä ìnongä inte, Botö gobæ wabæca gote ìmæca pancabaa awēnē odehye bate pömoedäni. ¹³ Änique tömengä ingante né cædäni diete ganca ïnäni ïnärite äñete pönäni ate tömengä oodo mänata näni äinta wantæpiyæ cæte näni äinta incæ ñenique adocanque ingante adotaque pædæ wacä ingante adotaque pædæ godöningue tömänäni ïnärite godongä adopota adopota ænänipa. 'Minitö mänata ænique godonte æi godonte æi cædinque, Yebængæimpa, ante botö gote pompoga cædäni.' ¹⁴ Ante wadæ gocä adinque tömengä nempo quëwëñäni guiquené tömengä ingante piñte cædinque pancadäniya ïnärite äñinque, Minitö tömengä miñæ godinque awēnëidi ïnärite gode äñinque, Mäningä iñomö wii mönitö awēnē odehye bacæcäimpa, ante wææ ämîni ëñencædānimpa, ante da godönäni godänitapa," ante apænedinque Itota ayæ godömenque apænecantapa.

¹⁵ "Incæte awēnëidi do äñäni ate awēnē odehye badinque tömengä ömæ pongantapa. Pöninque tömengä, Botö beyæ né cædäni iñomö godonte æi godonte æi cædinque æbänö godömenque nanguï edæ ænte mänänii, ante acæte ante cædinque, Botö oodo mänata né ænäni ïnärite äñete pöedäni, angä. ¹⁶ Äñete pönäni ate tömengä weca tåno pöningä iñomö, 'Awēnē ëñëmi. Bitö oodo mänata adotaque incæ önompo tipæmpoga mänimpota edæ ñowo yebænte bapa.' ¹⁷ Ante apænecä ëñenique tömengä ingante, 'Botö imote né cæbi ìmi waa cæbi æmopa. Wædænque incæ æñimi inte bitö ædæmø aate cæbipa, ante adinque botö önompo tipæmpoga näni quëwëñomö quëwëñäni iñonänite bitö nempo pönomo æñinque né ämî inte aabi æmoe.' ¹⁸ Ante tömënäni awēnë angä ate ayængä pöninque, 'Awēnë ëñëmi. Bitö oodo mänata adotaque incæ önompo æmæmpoque mänimpota ñowo yebænte bapa.' ¹⁹ Ante apænecä ëñenique tömengä ingante adobaï apænedinque, 'Önompo æmæmpoque näni quëwëñomö quëwëñäni iñonänite botö bitö nempo godomo ænte aabi æmoe,' angantapa," ante Itota apænecantapa.

²⁰ Ayæ godömenque apænedinque Itota, 'Awēnë angä ate tömangä guiquené pöninque, 'Awēnë ëñëmi, tömëmi mänata æe. Botö weocodë ædæmø wini cadinque wææ aate mantabopa. ²¹ Änique, Bitö wii bitö ñönöni incæ wacä ñönöni incæ ö ænte mämi awædö. Ayæ wii bitö mimi pæ incæ wacä

mingä pædï incæ tå pebi ìmipa, ante pönente wædinque cætabopa. Bitö tæëmø iñomi ìmipa, ante guïñente wædinque botö oodo mänata botö æninta wini caapote weocodë ædæmø wææ aabo ae.' ²² Äñongante tömengä awēnë iñomö, 'Iñæmpa bitö né wíwa cæbi ìmi nämä bitö tededö beyænque bitö ìmite apænte ancæboimpa. Botö tæëmø ìmo inte wii botö ñönöni incæ wacä ñönöni incæ ö æmopa. Wii botö mimo pædï incæ wacä mingä pædï incæ edæ do tå pebo ìmopa. Mänömai impa, ante bitö dicæ ëñenämai ìmitawogaa. ²³ Do ëñenëmi inte bitö ëñente edæ cæquenëmi ìmitapa töö. Botö oodo mänata godonte äinta ænique edæ né godonte ænäni weca baanco weca quïnante wii guidonte æmitawo. Mänömai cæbi bai botö ocæ èmænte pöninque edæ botö qui do ænique wadäni näni guidöninta töö edæ do aencædömoimpa töö,' angampa."

²⁴ "Änique godongämæ ongönäni ïnärite awēnë apænecantapa. 'Minitö ñowo ìngä mänata näni nææninta ö ænique edæ mänata önompo tipæmpoga né næængä ingante pædæ godömini æcæcäimpa.'

²⁵ Angä ëñenique tömënäni, 'Awēnë iñæmpa, ìngä diete ganca mänata do mangä apa ämii.' ²⁶ Ante wæyonäni awēnë wæætë, 'Iñæmpa né èädäni ïnärite tömänäni ïnärite godömenque godonte ingæimpa. Wæætë edæ èädämai inte ömæpocä ingä guiquené tömengä ñño ëadincoo wædænque pöni i incæte edæ ö ænte dæ ba wæcæcäimpa. Ante apænebo ëñëmaimipä. ²⁷ Ayæ botö imote né piñäni guiquené botö ìmotedö ante apænedinque, Bitö wii mönitö awēnë odehye bacæcäimpa, ante né Baa äñäni guiquené, tömënäni ïnärite botö weca ænte pöninque botö ayömo wænömini wæncædänimpa, ämopa,' awēnë angantapa. Mäninque ante odömonte apænebopa," ante Itota apænegacäimpa.

*Fedotadëe iñomö Itota pongampa
(Mäateo 21.1-11; Mäadoco 11.1-11; Wää 12.12-19)*

²⁸ Mäninganca apænedinque Itota Eedotadëe æicæte ante tåno gocantapa.

²⁹ Godinque Odibowænquidi näni anquidi ontacamö goïnö Betapaguee näni quëwëñomö obo pöninque Betänia ganca pöninque Itota tömengä miñæ né goda mënna inate da godöningue, ³⁰ Ílmai angantapa.

—Mänii näni quëwëñomö ongö amina. Tömëñomö go guiti ayömina bodo wë picængä incæ waocä ingante mongænämai ìngä inte näni ñæingä a ongongä acæmäinimpa. Adinque nii cæyænte ænte pöeda. ³¹ Ayæ wacä mänatö ìminate, Quïnante nii cæyæmïnaa, ante wææ angä inique mänatö wæætë, Mönö Awēnë näni

ænguënénö ante æmönapa, ante apæneeda, angantapa.

³² Tömengä nänö né da godöna wadæ gote ayöna Itota nänö änï baï bodo wë a ongö. ³³ Adinque nü cæyæñöna bodo wë né èadåni tömëna ïnate,

—Bodo wë quïmæ nü cæyæwëmïnaa.

³⁴ Wææ äññöñärite tömëna wæætë,

—Mönö Awëñë nänö ænguënénö ante æmönapa.

³⁵ Ante äna èññenique Ao änäni ïninque awæ nü cæyæñömö nü cæyænte bodo ingante töi töi ænte pönatapa. Ayæ ænte pöninque tömëna weocoo yabæcooque æidämæ wo cæyabædinque äna ate Itota wæñomëñäca inö æi tæ contate gocantapa.

³⁶ Bodoga æi tæ contate taadonque goyongä tömengä nänö goquïnö ante waodåni weocoo wæænö bee podöwadånitapa. ³⁷ Odibowænquidi wææñomëmö inömö pönömenque pöñlongante tömengä münæ né godäni godongämæ nänö poncabo tömänäni ifontobæ nanguï todinque ogæ tededånitapa. Itota bamönengæ nanguï cæcä atamönipa, ante nänö adinö ante pönënenique Wængonguï ingante waa ate apænedänitapa.

³⁸ —Möni quëwenguïnque impa, ante, Badogaa, ante tomönipa. Awëñë Wængonguï èmwo beyænque pömi ïnique bitö toquinque edæ Wængonguï bitö imite waa cæcæcäimpa. Öönædæ né quëwengä pöno piyænæ cæcänö anguënë. Äibæ pöni quëwëñongä inömö nüö baï èmonganö anguënë. ³⁹ Ante nanguï ïnäni godongämæ godinque ämotamini ante baï änönäni pancadåniya Paditeoidi inöñäni inte Itota ingante,

—Né Odömömi èññemi. Bitö münæ né godäni ïnäni wææ ämi apocænë ïnäni.

⁴⁰ Äññöñärite tömengä wæætë,

—Münítö ïmînîte nåwangä ämopa. Waodåni pæ wëñnedåni ïnique dicacoo incæ botö imote waa ate baï edæ yedæ ämañänipa, ante Itota apænegacäimpa.

⁴¹ Ayæ pönömenque pöninque Eedotadëe gomö adinque Itota mänñömö quëwëñäni ïnäni ante pönënenique Ca ca wædinque,

⁴² ïmäi angantapa. “Münítö inömö edæ ñöwoönæ münî gänë pönenguinque botö imote edonque pöni adinque Ao ämini baï waa incædöñimpa. Incæte münitö, Äbänö cæte gänë pönenguümöö, ante edæ wë wodonte baï iñique münitö adämäi ïmînipa.” ⁴³ Iñcayæ ate münitö imînîte né püñäni incæ münitö wææ cæinca gänë pöno tee mongate godämæ wææ ongönäni adinque münitö edæ adö cæte tao wodii wñonguümöö.

⁴⁴ Botö münitö weca pömo incæte münitö awincaque adinque, Wængonguï ñöwoönæ ponte æncæcäimpa, ante dicæ aminiyaa. Mänömai beyænque né püñäni inömö münitö

ïmînîte bæ tadåni tæ go wææñömînîte wæñönäni wæncæmînimpâ. Ayæ wëññäni wææ cæte inömö quëwëñöñäni tömëni inäni edæ wæññöni wæncædâni impâ. Dica mïni mænonganica incæ bæ tadåni ate dicæ adocaque incæ wæñomëñäca inö ongönämaï ingæcäimpa,” ante Itota apænegacäimpa.

Wængonguï oncö tæiyæ waëmö bacäimpa, ante cæcampâ
(Mäateo 21.12-17; Mäadoco 11.15-19; Wää 2.13-22)

⁴⁵ Ayæ Wængonguï oncö nænæncöñë yabæcöñë go guiidinque Itota mänñömö né godonte æncæte ante né mänäni inäniite da tadongä tao goyonäni, ⁴⁶ Ayæ tömëni inäniite angantapa.

—Wængonguï beyæ ïmäi nö ante yewæmonganimpâ. “Waodåni botö onçöñë pö guidinque botö imote apænecædâni impâ,” ante Wængonguï angä incæte münitö wënæ wënæ cæminî beyænque Wængonguï oncö incæ né awëmö ö änäni nänî womöincöñë baï wentamö bapa töö.

⁴⁷ Ayæ ïmö inö ïmö inö Wængonguï oncö nænæncöñë yabæcöñë go guiidinque Itota odömonte apænecä èññenäni. Mänñömö, Wængonguï qui, ante né godönäni nænænäni töni töni né odömöñäni töni tömëni awëñëdi guiquenë, Itota ingante wæñonte wido cæcæimpa, ante ancaa cæyöñäni, ⁴⁸ wadåni tömänäni, Tömengä æbänö odömongä, ante èññë cöñäni adinque awëñëdi wæætë, Tömengä ingante mönö adö cæte wido cæquii, ante wædinque ñimpô cægadâni impâ.

20

Awëñë ïmipâ, ante cæcänö änaï, ante Itota ingante äññäni

(Mäateo 21.23-27; Mäadoco 11.27-33)

¹ Iñcayæ ate Itota Wængonguï oncö nænæncöñë yabæcöñë go guuite waodåni inäni odömonte apænedinqe Wængonguï Awëñë ingantedö ante watapæ apænecä èññenäni. Apænecä èññenäni, Wængonguï qui, ante né godönäni nænænäni töni töni né odömöñäni inömö né aadåni nänî Picæncabö töni tömengä weca ponte äññäni. ² Ponte apænedinqe,

—Æcänö né angä inte bitö imite angä cæbii. Bitö imite æcänö, Né ämi babipa, äna èññenique cæbii.

³ Ante äññöñäni Itota,

—Botö wæætë münitö imînîte ämo èñente apænemini èññemoedäni. ⁴ Wää wodi inömö quïñante æpænë guidongantawo, ante pönëmïni. Öönædæ né owocä angä èñente cæcantawoo. Waodäni äññäni èñente

cæcantawoo. Æbänö ante pönemini. Minitö wæætë apænemini eñemodäni.

⁵ Äñlongä töménäni iññomö näni caboque tededinque, "Iññempa mönö, Wængongü öönädë iñö angä Wäo eñente cæcampä, ämo baï Itota wæætë, 'Quinante tömengä ingante pönemämai imini,' ante mönö imonte piñcædengäimpa." ⁶ Ayæ wæætë, Waodäniä änäni eñente cægacäimpa, ämo baï godongämä ongönäni iññomö, Wængongü beyæ né apænecä Wäo wodi ingacäimpa, ante né pönemäni inte töménäni mönö imonte dicaca tacadäni wæncædömöimpa."

⁷ Ante pönemäne wædinque töménäni wæætë Itota ingante, Wa. Æcämë angä eñeninqe Wäo wodi cægacäi, ante eñemämai imoniipa, änäni. ⁸ Wædinque Itota wæætë,

—Botö adobaï, Æcänö né angä inte pönö äna eñeninqe botö mänömai cæboo, ante minitö iminitë apænedämä incæboimpa, angacäimpa.

Né aadäni inguënënäni incæ wïwa cædänipa, ante

(Määteo 21.33-44; Määdoco 12.1-11)

⁹ Ayæ godongämä ongönäni iñänite Itota, Wængongü Awënë æbänö cæcää, ante eñencædänimpa, ante imæca quëwënnäni näni cælinö ante odömöninqe iñmaï apænecantapa. "Onguiñængä adocanque yowementacodë minte pæyonte wadäni ömæ wite aate né tå pedäni iñänite, Botö yowementacodë incæ ömæ wite aadäni. Aayömítö botö, Minitö qui, ante pancamonga pönömo aencæminipa, angä Ao änäni ate né éacä iññomö edæ wantæpiyæ wabæca quëwencæ gocantapa. ¹⁰ Yowedepo iñique bayedë né cæcä ingante né éacä iññomö, Bitö yowementacodë né aadäni weca godinqe pancamonga ämi eñinqe botö weca wæætë mämömi ämoe, angä. Gote pongä adinqe yowementacodë né aadäni guiquenë né aencæ pönigä ingante bæi ongonte tæi tæi päninqe da tadönäni ömæpocä inte gocantapa. ¹¹ Ayæ wæætë né éacä iññomö wacä tömengä ingante né cæcä ingante angä gote pongä adinqe yowementacodë né aadäni adobaï tæi tæi pänäni wæyongante, Guingo imonte wæcæcäimpa, ante godö wïwa cædäni wæyongante da tadönäni ömæpocä inte gocampa. ¹² Ayæ mënna iñate da godongä ömæpoda pöna adinqe né éacä iññomö wacä né cæcä ingante angä gote pönigante töménäni godö mæ yete wido cædänitapa," ante odömöninqe Itota godömenque apænecantapa.

¹³ "Mänömai cædänipa, ante eñente wædinque yowementacodë né éacä iññomö, 'Botö iññomö æbänö cæquenëmo imoo, ante wædinque, Botö edæ iñmaï cæcæboimpa.

Botö wengä onguïñængä botö né waadecä iñongante da godömo gocæcäimpa. Tömëmo wengä da godömo gocä adinqe töménäni wabänö guïñente wædinque ee abainänipa," ante pöneminqe da godongä. ¹⁴ Gote dicæ pongä adinqe yowementacodë né aadäni guiquenë, "Tömengä ingampa. Wæmpocä mäincö inï edæ iñgä iññomö né ænguingä ingampa cæmöö. Mönö edæ mao wænömö wængä ate edæ mönö qui babaimpa." ¹⁵ Äneweninqe töménäni tömengä ingante wææ cæte iññomö yabæque wido cædinque godömenque wænönnäni wængantapa."

Ante Itota, Mänömai ante apænebopa, ante töménäni iñänite angantapa. "Mänömai cædäni adinqe yowementacodë né éacä iññomö töménäni iñänite æbänö cæquingä, ante pönemini. ¹⁶ Tömengä edæ do pöninqe né aaquenënäni iñänite godö wænönninqe wadäni iñänite wæætë yowementacodë godongä æninqe né aadäni bacædänimpa."

Itota mänömai angä eñente wædinque godongämä ongönäni iññomö,

—Mänömai cædämäi inguënë änewëë, ante wædänitapa.

¹⁷ Iñique Itota töménäni iñänite gomö adinqe,

—Iññempa eñemämai cæmïni iññomïnite Wængongü pänämaï inguingä, ante pöneminitawo. Iñique minitö, iñmaï ante quinante yewæmongatipa, ante pönemini. "Dica aente adinqe, Wënaë wënaë inca, ante

né mænönnäni näni wido cædina incæ gomonga waëmonca inca iñique tåno näni nöñöñinca bæbængapa do bacapa,"

ante yewæmongadänimpa. ¹⁸ Botö iññomö mänii dica waëmonca baï iñño inte ämo eñeninqe né wæcä iññomö tömengä iññomö mäninca tå go wææninqe tobænte wæte baï botö önöwa gäänë edæ wææncæcäimpa. Wæætë æcänö ingante Wængongü piñte mäniincaca tacacä iñaa tömengä guiquenë quiñemë baï yaintai baï goquingänö anguuenë, ante pöneminiyya, ante Itota apænecäimpa.

¹⁹ Ante né aaquenënäni näni cæinö ante odömöninqe Itota apænecä eñente wædinque né odömönäni tönö, Wængongü qui, ante né godönäni nænænäni iññomö, Iññempa mönö imonte piñte angä awædö, ante pönemänitapa. Iñique töménäni, Mönö nöwo pöni tömengä ingante bæi ongongäimpa, ante cædänitapa. Incæte tæcæ bæi ongoncæ cædinque, Wadäni piñäni wæcæ wæ, ante wædinque ee adänitapa.

Tæiyæ Awënë nänö äintamö ante tedänipa

(Määteo 22.15-22; Määdoco 12.13-17)

20 Ìnique, Mönö Itota ingante bæi ongöinque odömäno gobedönadodo awënë nempo godömö äninqe tömengä wæætë næ angä inte edæ Itota ingante apænte ancæcäimpa, ante ñænænäni incæ tömengä ingante cöwä adänitapa. Ayæ wadäni ìnäite äninqe, Minitö Itota miñæ tee empote gote nöingä ante bai apænedinqe wæætë babæ cædäni. Babæ cæmïni beyæ tömengä adodeque incæ wapiticæ tedecä ëñeninqe mïnitö ocæ èmænte ponte apænemini èñencämönipa, ãnäni èñente godinque ñænænäni näni ãnöö bai babæ cædäni. 21 Ìnique ñænænäni näni né da godönänäni ïñöö Itota weca pöninqe,

—Awënë né Odömömi èñëmi. Bitö apænedö nö impa, ante do èñëmönipa. Bitö ayömi mönö waocabo adoyömö pöñi ìmönipa, ante adinqe bitö tömämöni ìmönite adoyömö pöñi caebi èmönipa. Ayæ, Wængongü taadö ante bitö nö pöñi odömömi ìmipa, ante èñëmönipa. 22 Ìnique apænebi èñëmönii. Odämäno gobidöno beyæ ante tæiyæ awënë Tetædo tiguitamö nänö änintamö ante æbänö wææ yewæmonte i, ante èñencæte ante wæmönipa edæ. Godonte edæ waa cæte intawo. Wæætë wénæ wénæ cæte intawo.

23 Äñönänite Itota ïñöö, Tömänäni wénæ wénæ ancæte ante babæ cædänipa, ante do èñente wædinque,

24 —Deenadio tiguitamö odämömini aboedäni. Æcänö awinca bai yewæmonte badonte i. Æcänö èmöwo ante yewæmonte ongö, ante edæ apænemini èñëmoedäni.

Äñongante,

—Awënë Tetædo awinca bai yewæmonte badonte impa. Adocä èmöwo ante yewæmonte ongö amönipa.

25 Ante apænedäni èñeninqe,

—Awënë Tetædo qui i ìnique edæ Tetædo ingante godongæimpa. Wæætë Awënë Wængongü qui i ìnique Wængongü ingante godongü i apa änewëmñii.

26 Ante Itota tömänäni ayönäni nö apænecä èñente wædinque ñænænäni näni da pönönänäni wæætë, Mönö ædö cæte püngüi, ante guingo imonte wædinque pæ wënegadänimpa.

Ædö cæte ñäni ömämonguü, ante wædänipa

(Mäateo 22.23-33; Mäadoco 12.18-27)

27 Tadoteoiodi né, Waocä wæninque ñäni ömämönämaï èmæwo wængampa, ante né änewënäni inte Itota weca pöninqe, Moni åño ante apænebi èñëmönipa, ãnänitapa.

28 —Awënë né Odömömi èñëmi. Mönö beyæ ante Mötee wodi ìmai ante wææ yewæmongacäimpa. Onguiñangä monte ate wénæ tapæidämäi inte wængä ìnique tömengä töniñacä incæ owæmpoingä ingante

möninqe, Botö töniñacä wodi wénäni wæætë pæcædänimpa, ante tapæicæcäimpa, ante yewæmongacäimpa. 29 Ìnique wadäni ìmai cædänitapa, ante apænemöni èñëe. Edæ önompo èmæmpoque go mengä näni caipæ ïñöänite bamoncadengä möninque wénæ tapæidämäi manguiñinqe edæ näne wængä. 30 Ate ayæmengä wææ adocä ingante möninque wénæ tapæidämäi inte näne wængä. 31 Ayæ wææ wacä möninque adobai näne wængä, ayæ wææ wacä möninque näne wængä, ayæ wææ wacä möninque näne, ayæ wææ wacä möninque näne wængampa. Önompo èmæmpoque go mënaa ìnäni owæmpoingä ingante möninque edæ wénæ tapæidämäi inte edæ tömänäni näne wænäni. 32 Ate onquiyængä tömangä näne wængä. 33 Ìnique, Mönö ñäni ömämonguüñä, ante mïni äönæ ïñonte mäningä owæmpoingä ïñöö ècänö nänöogængä baquingä. Edæ tömengä ingante ïñöö edæ tömänäni manguiñwengadänimpa.

34 Äñönänite Itota,

—Ingipoga quëwëniqne edæ mïni waocabo ïñöö do mömñipa. Wacä ingante do godö ñänömïni mongampa.

35 Wæætë, Müngipoga bayonte ìnäni eyepæ inte ñäni ömämunte öönædë æite quëwencædänimpa, ante Wængongü nänö né angainäni ïñöö tömänäni mönämaï ìnique wadäni ìnäite godö ñänönmäai incædänimpa. 36 Ayæ Wængongü anquedoidi bai ìnööni inte tömänäni Wængongü nänö né angainäni ïñöö ædö cæte wæætë wængüñäni. Tömänäni né ñäni ömämongaïnäni ìnönäni inte edæ Wængongü wénænäni ìnäni. 37 Wæætë Mötee wodi incæ ocæneque bæcoïneque ante nänö yewæmongainta adotaa yewæmöninqe, Waodäni dobæ ñäni ömämunte quëwencædänimpa, ante edonque odömongacäimpa. Tömengä ìmai ante yewæmongacäimpa. Mönö Awënë ìnangä ïñöö Abadäo Wængongü ingaingä inte ayæ Itaca Wængongü ingaingä inte adocä Aacobö wodi Wængongü ingänö angüenë, ante yewæmongacäimpa. 38 Ìñempa Wængongü ïñöö né quëwënäni Wængongü ìnangä inte tömengä né wængainäni Wængongü ìnämäi ingampa. Wæætë tömengä ayongante do wængainäni incæ tömänäni müñäni quëwënäni.

39 Ante apæneyongante né odömönäni pancadäni,

—Awënë né Odömömi èñëmi. Bitö nöingä ante apænebi awædö, ante apænedänitapa.

40 Ayæ wadäni tömänäni guñente wædinque godömenque ãnämäi ingadänimpa.

*Codito æcānō Pæingā ïnongā ingāā, ante
(Mäateo 22.41-46; Mäadoco 12.35-37)*

⁴¹ Ayæ töménäni ïnänite Itota,

—Awëñé Dabii wodi Pæingä ïnongä wææ
Codito ingampa, ante quinante änänii, ante
pönemini, angantapa. ⁴² Ìñæmpa Dabii wodi
incæ tömengä nänö ämotamini äntaa ïimaï
ante yewæmongacäimpa.

“Botö Awëñé ingante apænedinqe
Awëñé Wængongü incæ ïmaï ante
apænegacäimpa.

Bitö botö tömämæ ïnö tæ contate a ongöe.

⁴³ Ongöñomite botö bitö ïmite né pññani
ïnänite bæ tate cæbo ate,
bitö öñowa gäanë ongönäni ïnänite
pññä gäwacæbiimpa,” ante Awëñé
Wængongü apænegacäimpa.

⁴⁴ Codito né Awëñé ingampa, ante awëñé
Dabii wodi nänö né angaingä ïnongä inte
edæ adocä Codito iññomö ædö cæte näemæ
Awëñé Dabii wodi Pæingä inguungä.
ante pönenguënë änewemini, ante Itota
angacäimpa.

*Nëwææ odömönäni ïnänite Itota plïngampa
(Mäateo 23.1-36; Mäadoco 12.38-40;
Odoca 11.37-54)*

⁴⁵ Ayæ tömänäni èñee cõñönänite
tömengä müñæ né godänique ïnänite Itota
apænecantapa.

⁴⁶ “Cædämäi, ante wææ ante näni
yewæmongainta né ate odömönäni ïnänite
münitö gomö aedäni. Tömänäni iññomö
doyæmonco waëmonco wëñate mongænte
todänipa. Waodäni näni godonte æiññomö
cægöñönänite wadäni pö bee téninque
tömänäni ïnänite, Në odömömi, bitö ïmite
waa amöni, ante apænedäni èñeninqe
edæ né odömönäni iññomö nanguï todänipa.
Ayæ tömänäni odömöincöne go guidiinqe
tömänäni nämanque ante pöninque
waëmompa pöni tæ contate todänipa. Ayæ
ææmæ becæ godinqe tömänäni, Botö tåno
bete tocæmpa, ante waëmompa pöni tæ
contate bete todänipa. ⁴⁷ Ayæ owæmpoinäni
oncö yo mongænte bæi cædinque ö æwëñäni
inte né wææ odömönäni iññomö, Botö imote
waa acædämipa, ante cædinque Wængongü
ingante nöingä apænete bæi cædinque
babæ cædinque wantæpiyæ tededänipa.
Tömänäni edæ näni nanguï pöni pante
wæquinque mänömaï näma beyænque ante
cædämipa, ante adinqe münitö iññomö ee
gomö aedäni,” ante Itota wææ angacäimpa.

21

*Owæmpoingä incæ, Wængongü qui, ante
godongampa*

(Mäadoco 12.41-44)

¹ Itota Wængongü oncöne ongonte gomö
ayongä né nanguï èadäni, Wængongü qui,
ante näni wënoncadede pö daga daga wëñäni

acantapa. ² Ayæ ayongä onquiyængä
owæmpoingä ömæpocä inte örontamonque
mentamonga pö daga wengä. ³ Adinqe
Itota ïimaï ante apænecantapa.

—Nåwangä ante apænebo èñeedäni.
Wadäni tömänäni wæðænque pöni godonte
bai wii eyepæ daga wëñönäni ïngä
owæmpoingä iññomö ömæpocä inte wædongä
incæte godömenque nanguï godonte baï
godongä abopa. ⁴ Tömänäni nanguï èadäni
ïnönäni inte, Quëwenguinta impa, ante cö
cædinque tömänäni näni wii æinentaque ayæ
ongointaque godönäniipa. ïngä ömæpocä
ingä guiquëne tömengä nänö quëwenguinta
incæ, Wængongü qui bacæimpä, ante
tömanta edæ daga wengampa, ante Itota
apænegacäimpa.

*Wængongü oncö ñænæncö bæ tate
bacæimpä, ante*

(Mäateo 24.1-2; Mäadoco 13.1-2)

⁵ Wëenèñedë Wængongü oncö ñænæncö
mænöninque wadäni dicacoo waëmoncoo
pöni tee bædäni waa ongoncadompa. Ayæ
wacoo waëmoncoo pöni ænte pöninque,
Wængongü qui impa, ante pædæ godönäni
ongönompa. Nöwo iññomö Itota müñæ
né godäni pancadäniya gomö ayönäni,
Dicacoo tönö wadäni waa pöni näni ænte
pönoncoo waëmoncoo pöni ongö amönipa,
ante tededänitapa. Tedeyönäni Itota,

⁶ —Mäincoo müni acoo incæ ïncayæ
ate tömanca bæ tadäni wæænca adinqe
panguimæ panguiimæ godinqe dica
adacque pöni incæ wænömënaeca ongönämä
ingäimpä, ante apænegacäimpa.

*Oo ünque bacæimpä, ante æbänö ate
ëñenguii, ante*

(Mäateo 24.3-28; Mäadoco 13.3-23)

⁷ Mänömaï apænecä èñeninqe tömänäni
wæætæ,

—Awëñé né Odömömi èñëmi. Mänii
bitö änïnö ante æyedënö ünque baquïi,
ante èñencæte ante wæmönipa. Ayæ,
ïimaï cæbo ate münitö, Oo pöni impa, ante
ëñencæmïnimpä, ante Wængongü æbänö mä
cæquingäæ, ante apænebi èñëmönie.

⁸ Äñöni Itota, “Wapiticæ odömöñönaï
münitö wæætæ, Mönö oda cædämäi
ingäimpä, ante näma wææ aedäni.
Edæ ïimaï baquï iataqueedäni. Wadäni
nanguï ïnäni ponte botö èmöwo ante
apænedinqe, ‘Coditobo imopa,’ ante babæ
ante tedequinäni ïnänipa. Ayæ, ‘Oo pöni
impä,’ ante ponte nanguï ïnäni tedequinäni
ïnänipa. Mänömaï ante ponte tedehyönäni
münitö wæætæ tömänäni müñæ tee empote
godämäi imäewedäni. ⁹ Ayæ, Wabæca awëñé
tönö pö bee téninque wæætedö wæætæ
cædapa, ante tededäni èñencæmïnimpä. Ayæ,
Adobæca quëwëninque incæ awëñé ingante

wido cæcæte ante ængæ gantidänipa, ante tededäni ëñeninqe münitö iñömö edæ guïñenämäi iedäni. Mänömaä edæ tåno cöwë bacæimp. Incæte iñque baönæ botö äönæ aëquedö ponguï.”

¹⁰ Ante apænedinqe Itota godömenque apænegcantapa. “Adobæca quëwënäni iñföñäni wabæca quëwënäni ponte bee téninqe guëadö guëa cæquïnäni iñänipa. Adobæca awënë odehye nempo quëwënöñäni wabæca awënë odehye nempo quëwënäni mämö bee téninqe guëadö guëa cæte wænonte wænguïnäni iñänipa. ¹¹ Ayæ wayömö wayömö goinqe nanguï pöni ocæ ocæ cæcæimp. Ayæ waodäni näni cænente wænguinque cænguï incæ tömää capo wængæimp. Ayæ quingæ näni wodonte wénæ wénæ inte wæwenguïmämo incæ edæ do pongæimp. Edæ ancai näni guïñenguïmämo edæ pongæimp. Öönædë iñömö näni wo go wo go cæwënenguïmämo edæ ate bai bacæimp.”

¹² Ayæ apænedinqe Itota, “Mänïmämo näni guïñenguïmämo tömämämo ayæ pónämäi iñonte münitö iminite togænte yao ongonte tömänäni odömöincöne ænte go guuidinqe apænte äninqe münitö iminite mäo tee mönecædäni impa. Ayæ botö èmôwo beyæ münitö iminite tömämæ awënëidi odehyeidi weca ayæ pancabaa awënëidi gobedönadodiodi weca ænte mäodäni gote gongæncæminipa. ¹³ Münitö awënëidi weca godinqe gongænte apænemini ëñeninqe awënëidi incæ, Itota æcäno ingäa, ante ëñencædäni impa. ¹⁴ Iñinque münitö iminite awënëidi weca ayæ ænte godämäi iñedë incæ münitö iñäi ante nämäneque pönëedäni. Botö awënë weca ongöninge æbänö ante wææ anguïmoo, ante edæ wædämäi incæboimp, ante piyænë cædäni. ¹⁵ Iñämpa botö pöñö nö apænebo ëñenimini inte münitö wæætë adodö ante apænecæminipa. Mänömañö ante apænemini ëñeninqe nö püñäni guiquené nö pöni mîni apænedö ante ædö cæte wido cæquïnäni. Wætedö wæætë ædö cæte anguïnäni. ¹⁶ Münitö mæmpoidi incæ münitö töniñadäni incæ münitö guiidënnäni incæ münitö æmigoidi incæ, Iñgä ingampa, ante godö odömöinqe münitö iminite wadäni nempo paedæ godönäni ö æncædäni impa. Äninque pancamüniya iminite godömenque wæñöñäni wænguïmäni iminipa. ¹⁷ Ayæ, Coditoidi iminipææ, ante tömänäni botö èmôwo beyænque münitö iminite nanguï plincædäni impa. ¹⁸ Incæte münitö baö incæ ocagüi incæ adoguinque incæ æmæwo ëwënämäi ingæimp. ¹⁹ Iñinque münitö botö imote püñämäi inte wæntädämäi inte ee cæmäni iñinque botö aëmo beyænque quëwencæminipa.”

²⁰ Ante apænedinqe Itota godömenque apænegcæimp. “Wabæca tontadoidi pöninqe Eedotadëe godongämæ wææ ongönäni adinqe münitö, Bæ tate näni wido cæquïmämo oo pompa, ante do edæ ëñencæminipa. ²¹ Mänömaä cædäni adinqe Oodeabæ quëwëmini iñömö ånanquidi do wodi wiñonte æibäewedäni. Ayæ Eedotadëe quëwëmini iñömö edæ yabæque taobäewedäni. Ayæ yabæque quëwëmini inte Eedotadëe iñömö pö guiidämäi imäewedäni. ²² Mänifledë edæ Wængongui nänö pangüöñæ incæ Wængongui beyæ näni yewæmonte angaiöñæ incæ iñque baquïnö anguënë. ²³ Mänïönæ iñque bayedë edæ yædëmadä iñäni tönö goömäe nö gänönäni tönö tömänäni näni wæquïmämo baquïnö anguënë. Iñäca quëwënäni edæ mänïñedë nanguï pöni caate wæquïnäni iñänipa. Idægoidi iñäni edæ nanguï pöni piñte cæquïnö anguënë. ²⁴ Pancadäniya iñäni yæmenca wido tadäni wænguïnäni iñänipa. Ayæ pancadäniya iñäni bæi ongonte mäo wabæca ænte goquïnäni iñänipa. Wængongui doyedë apænedinqe, Oodeo iñämaä iñäni iñque näni cæpoga cæcædäni impa, angacæimp. Iñinque tömengä nänö angaimpoga iñque baganca oodeoidi iñämaä iñäni incæ Eedotadëe iñömö pöninqe nanguï cægöninge püñä gäwate bai bæ tadäni wæquïmäni iminipa, ante apænebo ëñemaïmäni ipa,” ante Itota apænegcæimp.

Waobo ëñagaïmo inte botö tûmaï ponte cæcæboimp, ante

(Mäateo 24.29-35, 42-44; Mäadoco 13.24-37)

²⁵ Ayæ, “Oo pöni impa, ante edæ ëñencæminipa, ante cædinque Wængongui angä ate nænque tönö apäicä némöncoo mä pöni edæ waco bai bacæimp. Inguipoga guiquené nænængade pöni gäwapæntibæ tadömengadæ mængonta mængonta cædinque nanguï ä ëñente wædinque tömämæ quëwënäni edæ, Æbänö cæquïmöö, ante edæ nanguï pöni guïñente wæquïnäni iñänipa. ²⁶ Ayæ waodäni æmô ayönäni öönædë tæi ongongaincoo incæ wancæ wancæ cæte bai wapiticæ go ate adinqe tömänäni ancai guïñente wædinque, Inguipoga mönö quëwëñömö edæ quiëmë bai bacæimp, ante wædinque iñontobæ nangæ bate wæcædäni impa. ²⁷ Mänifledë edæ botö Waobo nè ëñagaïmo inte boguïmancodë pöninqe tæi pöni püñämö iñinque edæ nño apäite bai wæmô emonte wæcæmo aædäni impa. ²⁸ Iñinque mänömaä tæcæ ba ate wædinque münitö ocabo guïñi æmencadinque, Badogaa, äninqe edæ, Oo pöni mönö abæ tawænte goquinque impa, ante ämäewedäni,” ante Itota apænegcæimp.

²⁹ Ayæ, Wængonguü Awënë oo poncæcäimpa, ante æbänö ëñenguü, ante ëñencædänimpa, ante Itota ïmæca quëwénäni näni cæinö ante odömöninque ïlmai apænecantapa. “Iligowæ aedäni. Ayæ quiwæmë incæ tömwæ aedäni. ³⁰ Öñabo tänä nă boca adinque münitö iññomö, Öñabo näñö bocaïnepo intë nænque năwantedæ baquinque bocapa, ante pönéninque edæ do ëñëminipa. ³¹ Ayæ adobaï mäninö botö apænedö bai do edæ ba adinque münitö, Wængonguü Awënë Odeye do odemö pönï ongöñinque inguipoga oo poncæcäimpa, ante ëñencæmñimpa,” angacäimpa.

³² Ayæ apænedinque Itota, “Näwangä ämopa. Nöwomini mümini quëwéninque wænte godämäi iññomini edæ mäninö botö ännö bai tömänö edæ do linqe baquïnö anguënë. ³³ Edæ öönadë ongöñömö inguipoga tönö wo ëwente bai dæ ba incæte botö angaïnonque guiquënë dæ badämäi intë edæ cówë tæi ongongæimpa,” ante apænecantapa.

³⁴ Ayæ, “Münitö iññomö edæ, Mönö quingämë bai wiwa quëwémö iñinque mönö mümö ömædämö bate wæcæ wæ, ante nämä wææ aaedäni. Ti nämæ bete quidi quidi dowäninque mümö ömædämö bacæ wæ, ante nämä wææ aaedäni. Ayæ, Inguipoga quëwémö intë quiëmë beyænque wædinque mümö ömædämö bacæ wæ, ante nämä wææ cæedäni. Mümö ömædämö intë wæyomôte mäninönae wü iñontobæ pö wæcæimpa, ante mümö ömædämö badämäi ingæimpa, ante nämä wææ cæedäni. ³⁵ Iñæmpa waodäni tömänäni inguipoga tömämæ quëwénönänite edæ iñontobæ ba wæcædänimpa. ³⁶ Iñinque woyowotæ itadë cówë wänö cöningue münitö Wængonguü ingante cówë apæneedäni. Münitö, Mäninö iñinque ba adinque mönö eyepæ intë aamö cæte wodi winongæimpa, ante Wængonguü ingante apæneedäni. Ayæ, Waocä në ëñagaingä weca mönö eyepæ gongængæimpa, ante adobaï edæ Wængonguü ingante apæneedäni,” ante Itota angacäimpa.

³⁷ Itota mänifnedë Wængonguü oncö ñænæncöñë iññö iññö iññö yabæcöñë go guiite odömonte apænecä ëñenäni ate tömengä wæætë gäwadecæ iññö gäwadecæ iññö tao godinque Odibowænquidi æite owodongäimpa. ³⁸ Ayæ tömengä Wængonguü oncö ñænæncöñë yabæcöñë ongonte apænecä ëñencæte ante tömänäni wæætë baänæ iññö pö baänæ iññö pö bee ténönänimpa.

22

Itota ingante bæi ongongæimpa, ante

cædänipa

(Mäateo 26.1-5, 14-16; Mäadoco 14.1-2, 10-11; Wäö 11.45-53)

¹ Pää yedæ æmpoquü ömæmö i näni cænguöñæ ante oodeoidi, Patowa mönö wodo pænta gogaiöñæ ææmæ oo pöni bacæimpa, ante cædönänimpa. ² Wængonguü quü, ante në godönäni ñænænäni tönö në odömönäni iññomö, Itota ingante mönö wido cæcæimpa, ante cówë cædönänimpa. Incæte, Wadäni piñäni wæcæ wæ, ante guïñente wædinque tömänäni mänifnedë. Mönö æbänö cæte awëmö bæi ongongæimpa, ante wægadänimpa.

³ Ayæ Itota müñæ näni, Dote, ante gocabo iññonäni Codaa Icadiole näni åñongä adocä iñongäimpa. Tatäna mänifnedë tömengäa pö guicantapa. ⁴ Iñinque në godönäni ñænænäni tönö Wængonguü oncö në wææ wänöñäni awëneidi iññomö godongämæ ongöñöñäni Codaa tömänäni weca godinque ïlmai ante apænecantapa. Itota æyömöñö ongongää, ante botö æbänö odömonte pædæ pönömo ate ænguümäni. Angä ëñeninque tömänäni tömengä tönö mäninö ante godongämæ tedegadänimpa. ⁵ Tömengä, Odömonte pædæ pönömo æncæmñimpa, ante apæneyongante tömänäni nanguï todinque wæætë, Tiguitamö padatamö pönömöni æncæbiimpa, ante apænedäni. ⁶ Ëñeninque tömengä Ao ante wadæ godinque, Wadäni adämäi iññonäni botö æbänö cæte iññäni iñänite awëmö odömonte godömo ænguüñänii, ante cówë adinque cægacäimpa.

Awënë Itota pää töönö owæta godongä cæte bedänipa

(Mäateo 26.17-29; Mäadoco 14.12-25; Wäö 13.21-30; 1 Cooldintoidi 11.23-26)

⁷ Pää yedæ æmpoquü ömæmö i näni cænguöñæ iññonte wodo pænta gogaiöñæ bai i iñinque Patowa ææmæ bete cænguöñæ do linqe batimpa. Mänöñäne iññonte oodeoidi cówë cæningä codotedo ingante wænöñinque, Wængonguü quü, ante godonguénänäni iññänimpa. ⁸ Iñinque Pegodo töönö Wäö iñate da godöñinque Itota ïlmai angantapa.

—Minatö iññö gote, Patowa ææmæno impa, ante æñömlina ate mönö cængæimpa.

⁹ Angä ëñeninque tömëna,
—Æcönëñö go guiite æænonguümöna, àmii.

¹⁰ Äñöñate tömengä wæætë,

—Waa aeda. Minatö mänii näni quëwénömö go guiyyömlina onguyüñængä incæ cadabodë æpæ iyænte næænte gocä adinque tömengä ingante edæ tee empote goeda. Tee empo goyömlina tömengä oncöñë go guiicä adinque, ¹¹ minatö wæætë oncö në èacä ingante ïlmai ante äeda. “Mönö Awënë në Odömonte iñite bitö imite ïlmai angampa.

Bitō æcōnēnō ämi guiidinque botō nē ëmïññänäni tönö Patowa ææmæ ante cængümönii, angampa,” ante apæneeda.¹² Mänömañö ante apænenüna ëñeninqü nē oncö éacä iñömö ñmongapaa mæi goyömülate oncö ñænæncö awæmpaa do nänö cönöincö odömongä adinqe minatö mänincöñë tômää eyepä cæcämänaimpaa, ante Itota da godongä godatapa.

¹³ Mänömai angä godinque apæneyöna, Itota nänö änö baï adobaï tômää batimpa, ante adinqe tômengä nänö nē ëmïññäna, Patowa ææmæno impa, ante cædatapa.

¹⁴ Iñinque ææmæno nani cæñedë iñinque bayonte Itota awæmpaa gäänë pö tæ contayongä tômengä nänö nē da godönänäni godongämä pö tæ contadäni. ¹⁵ Adinqe Itota tôménäni inänite apænecantapa.

—Botö iñömö caate wæte wænämäi iñedë münitö tönö godongämä Patowa ante cænte tocæimpaa, ante cæinente nanguï wætabopa. ¹⁶ Apænebo ëñeedäni. Botö Wængongui Awënë iñöno inte Awënë Odeye badinqe mäniñedë ate waodäni inänite æmæwo pöni ata cæpocæboimpaa. Mäninganca botö ata cæpoganca botö ñöwo, Wængongui Awënë dodäni inänite ata cæpodinque wodo pænta gogacäimpaa, ante Patowa ææmæno ñöwo iñinque cæncæ cæbopa. ¹⁷ Äninque ayæ Itota bequïnæ owætaca bæi ongonte æninque Wængongui ingante waa ate apænedinqe tôménäni inänite angantapa.

—Minitö owæta iñita æninque godongämä beedäni. ¹⁸ Ämo ëñeedäni. Yowepæ ñöwo bedinqe botö Wængongui Awënë iñomo inte Awënë Odeye botö baganca edæ ñöwo æmæwo bebopa.

¹⁹ Ante apænedinqe Itota pää æninque Wængongui ingante waa ate pönenote apænedinqe pää æninque pædæ godoninqe apænecantapa.

—Iñi pää botö baö baï impa. Botö, Minitö quëwencämäimpaa, ante botö baö godonte baï cædinque wæncæboimpaa. Botö pää ænte pædæ pönömo baï münitö iñcayæ ate botö imote ante pönéninqe adobaï cæte wacä ingä wacä ingä pædæ godonte cædäni, angantapa. ²⁰ Mänömai angä iñinque cænäni ate owæta adobaï ænte apænedinqe tômengä,

—Botö wepæ iñmæ baï impa. Wængongui do apænedinqe, Botö pönö cæbo ate münitö Ao ämini ininque mönö godongämä waa cæte quëwengæimpaa, angacäimpaa. Ñöwo adobaï botö wepæ münitö beyæ pædæ godömo ate münitö Ao ante ämini ininque mönö godongämä waa cæte quëwengæimpaa. ²¹ Incæte botö imote nē pönö odömonte pædæ godonguingä iñömö botö önomopo gäänë cænguimpaa adoyomö ongö aedäni. ²² Wængongui do nänö angainö baï botö nē Waobo éñagaímo

inte wænte gocæboimpaa. Nåwangä impa. Incæte botö imote nē pönö odömonte pædæ godonguingä iñömö edæ tömengä nänö nanguï wæwenguinqe edæ mänömaï cæcä ingampa töö.

²³ Ante Itota apæneyongä töménäni nani cabooqo tededinque edæ, Æcäno ingante ante apænecää, ante wædänitapa.

Æcäno yæcado ongonguingää, ante tededäni

²⁴ Ayæ adobaï, Mönö cabø iñomonte æcænö iñænængä inte edæ yæcado ongonte baï nê angä baquingää, ante wædinque töménäni wæætedö wæætë åñinque nanguï tedewënnäni. ²⁵ Adinqe Itota töménäni inänite, “Idægoidi inämaï inäni awënëidi iñömö töménäni nempo quëwënnäni inänite, Botö ämo éñiente cædäni, ante nanguï pünté ånewënnäni. Incæte nê pünté ånewënnäni iñönänite töménäni nempo quëwënnäni wæætë, Mönitö awënëidi nê Pönö Cædäni inänipa, ante babæ ante pemöwënnäni. ²⁶ Wæætë münitö guiquenë inguipoga awënëidi nani cæi baï cædämäi ledäni. Mini cabø incæ nê yæcado ongongä inte yæmifængä baï baquenengä ingampa. Ayæ nê angä iñongä inte wacä beyæ nê cæcä baï baquenengä ingampa. ²⁷ Æbänö ante pönëminii. Æcäno ingante, Awënë baï ingampa, ante nanguï waa adänii. Nê cænguimpaa gäänë tæ contate cængä ingante waa adänitawo. Wæætë awënë beyæ ante ænte mämö pönongä ingante waa adänitawo. Iñæmpa nê contacä ingante nawiwangä waa adänipa. Incæte botö iñömö önomopo baï cædömo inte münitö weca pöninqe nê ænte mämö pönongä baï inte nê pönö cædömo imopa,” ante Itota apænecantapa.

²⁸ Ayæ apænedinqe, “Botö caate wæwëñomote münitö iñömö botö tönö godongämä iñacabo cædimini iminipa. ²⁹ Iñinque botö Mæmpo botö imote, Awënë Odeye bacæbiimpaa, ante nänö pönö cægai baï botö wæætë, Botö tönö iñacabo cædimini iñömini inte münitö awënë odehyeidi adobaï bacæminimpaa, ante pönö cæcæboimpaa. ³⁰ Ayæ, Botö nê Awënë Odeye bayömote münitö botö awæmpaa gäänë tæ contadinque godongämä edæ cæte becæminimpaa, ämopa. Ayæ idægoidi önomopo tipæmpoga go mencabäniya iñönänite münitö awënë tæ contaimppa tæ contadinque töménäni inänite nê apænte ämini bacæminimpaa,” ante tömengä müñä nê godäni inänite Itota apænegacäimpaa.

Pegodo incæ, Dicæ abogaa, ante angu-ingä ingampa, ante

(Mädateo 26.31-35; Mäadoco 14.27-31; Wäö 13.36-38)

³¹ Itota ayæ,

—Timönö, ëñëmi. Timönö, bitö ëmite ämopa. Waocä tömämö ænte wancæ wanca cæcä ontapo wææ baï münitö ëmînîte Tatäna incæ bæi ongonte wénæ wénæ cæcæte ante angampa. ³² Wæætë, Bitö wede pönëninque nangæ badämäi incæbiimpa, ante botö do edæ Wængongü ingante apænetabopa. ïnique bitö ïñömö edæ ïncayæ ate botö gämänö ocæ ëmænte pongümi imipa. Pöninque, Bitö töññadäni wæætë tæi piñænäni bacädänimpa, ante tömënäni ïnänite godö töö ñämænte baï cæ.

³³ Ante apænecä ëñëninque Timönö wæætë,

—Awëñë ëñëmi. Bitö ëmite tee mönedäni ïnique botö do bitö tönö go guibaimopa. Bitö ëmite wæññänäni wæmi ïnique edæ botö bitö tönö do wæmaimopa.

³⁴ Ante apænecä ëñëninque Itota angantapa.

—Pegodo, bitö ëmite ämo ëñëe. Tawadiya ññowonæ ayæ pedämäi ïñonte bitö botö imotedö apænedinqe, Dicæ abogaa, ante mempoga go adopoque angüumi imipa, ante Itota apænegacäimpa.

Botö caate wæquimämo oo bacæimpä, angampa

³⁵ Ayæ wæætë tömënäni ïnänite,

—Botö wëenëñedë münitö ëmînîte da godöningue, Godonte æinta da wente ænguincadeë ñäñämäi inte goedäni, antabopa. Mäinc oo da wente ængüi ñäñämäi inte awæncata ñäñämäi inte goedäni, ante botö da godömo godinque münitö ængüenëmäi inte wæmîntawo.

Äflongante,

—Ænguénente wædämäi intamönipa, ñänitapa.

³⁶ Itota wæætë tömënäni ïnänite,

—Ñño wïñomö æcäno godonte æinta da wente ænguincade mäna tömengä mäincade næænte gocæcäimpa. Ayæ mäinc oo da wente ængüi adobai næænte gocæcäimpa. Ayæ yaëmë mäñämäi ingä inte weocoo yacoo né mäningä waca ingante godonte æninqe wæætë yaëmë godonte æncæcäimpa. ³⁷ Iima ante dodäni näni yewæmongainö baï botö imote cæcädänimpa. “Në ëñenämäi näni cæcabo ïñönänte tömengä adocä ïnongä ingampa, ante ñänitapa,” ante yewæmongatimpa. Mänämäi impa, ante pönëninque botö iima ämopa. Botö imote æbänö cæquinäni, ante näni yewæmongainö baï botö imote tömänö ïnique cæquinö angüenö. Botö imote ante näni yewæmongainö baï cædinque ñño wïñomö edæ eyepæ ba aedäni.

³⁸ Ante apæneyongante tömënäni,

—Awëñë, yaëmë mëa mæ ongö ae.

Änänitapa. Tömengä wæætë,

—Idæwaa, angacäimpa.

Guetämäni ïñömö Itota Wængongü ingante apænecampä

(Mäateo 26.36-46; Mäadoco 14.32-42)

³⁹ ïnique apænedinqe Itota wadæ godinque cówë nänö æidö baï æidinqe Odibowænquidi go æiyongante tömengä müñë ne godäni tee empo æigadänimpa. ⁴⁰ Æi cówë nänö æi ongöñömo pöninque tömëñäni ïnänite,

—Münitö ñño wængongü ingante nämä beyænque apænedinqe, Mönitö wii wénæ wénæ cæinämöni bacämönimpa, ante apæneedäni.

⁴¹ Änique Itota wadæ godinque dica mönö wido cæganza mäninganca godinque da guicapodinqe Wængongü ingante apænecantapa. ⁴² Apænedinqe, “Mæmpo ëñëmi. Bitö Ao äninqe edæ ti ná wænguumä baï ö ænte baï cædinque botö imote edæ, Wæñämäi incæbiimpa, ämi ïnique botö edæ, waa tobäimopa. Incæte botö äñöñö baï wii cædinque wæætë tömëmi äñöñö baï cæ, ämopa.”

⁴³ Ante apæneyongä Wængongü öönædë nänö da pönöningä anquedo Itota weca ponte a ongöñinque, Tæi piñænte entawencæbiimpa, ante cædinque pönö töö ñämænte baï cæcantapa. ⁴⁴ Incæte Itota ïñömö edæ nangui wæwente badinque Wængongü ingante ancaa apænecä ïnique edæ tömengä owæmæ wepæ gowete baï tadinque onguipoiya petæ petæ wææntapa.

⁴⁵ Ayæ ïnique apænedinqe tömengä ængæ gantite godinque tömengä müñë ne pöninäni weca ponte ayongä tömënäni nangui wæwente wædinque mö ññoñäni.

⁴⁶ Adinqe edæ tömengä tömëñäni ïnänite, —ïñæmpa mówo mömïni. Edæ ængæ gantidinqe, Wénæ wénæ cæinente badämäi incæmönimpa, ante Wængongü ingante apæneedäni, angacäimpa.

Itota ingante bæi ongonte ænte godänipa
(Mäateo 26.47-56; Mäadoco 14.43-50; Wäo 18.2-11)

⁴⁷ Ante tæcæ apæneyongä nangui ïnäni ïñontobæ ponte a ongöñänitapa. Itota müñë näni, Dote, ante gocabo ïningä incæ Codaa ïñömö tåno beyænte pöninque Itota ingante waa cæte baï queë bemoncæte ante pongä.

⁴⁸ Adinqe Itota tömengä ingante,

—Codaa ïñæmpa, botö Waobo ëñagäimo ïñomote bitö, ïngä ingampa, ante queë bemoninque odömonte paedæ godömi ængüñäni, angantapa.

⁴⁹ Mänämäi cæcæ cædänipa, ante adinqe tömengä müñë ne godäni guiquënenë,

—Awëñë, yaëmëna godö tao cæquimöni ämij, ñänitapa.

⁵⁰ Wængongü quï, ante né godongä ñænængä pöñi ïnongä ingante né cæcä ïñömö mänïñömö ponte a ongongä

adinqe Itota miñæ nẽ põningä adocanque wæætë yaemë æninque mæningä önömonca tömemonca iñö wangö tamoncacä wæcantapa.⁵¹ Adinqe Itota wæætë,

—Idæwaa, änique gampo cæmoncacä waa bamoncagacäimpa.⁵² Ayæ, Wængongui quï, ante nẽ godänäni ñænænäni incæ Wængongui onçö ñænæncö ante nẽ wææ wänönäni incæ nẽ aadäni näni Picæncabo incæ tömengä ingante æncæte ante nẽ põnänäni iñönänite Itota tömänäni iñänite, Botö miñæ nẽ godänäni tönö botö dicæ awené ingante wido cæcæte ante cæbogaa. Incæte münitö, Në wido cæcæ ingampa, ante baï cæminí awædö. Edæ canta teémenga mïni badöinca tönö yaemë næænte botö weca põmïni.⁵³ Iñæmpa botö æpogadö Wængongui onçö ñænæncöne iñmö iñö iñmö iñö yabæcönë go guiidinqe münitö weca a ongöñomote münitö wæætë baï ongoncæte ante pædæ gopodämäi iñinitapa. Edæ ñöwo wëmô mæ mämonte baï iñonte edæ mïni nẽ wénæ wénæ cæyedë impa, ante apænegacäimpa töö.

Pegodo incæ, Dicæ abogaa, angampa
(Määteo 26.57-58, 69-75; Määdoco 14.53-54, 66-72; Wäo 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ìnique Itota ingante bæi ongonte ænte mæo, Wængongui quï, ante nẽ godongä ñænængä põñi inongä weca ænte godänitapa. Gobæ godänäni ìnique Pegodo iñomö ayæ ayæ gocantapa.⁵⁵ Ñænæ onçö yacõmoyæ iñomö wææ wänönäni gonga tänonte godämæ pö tæ contadâni adinqe Pegodo tömänäni weca pö tæ contacä.⁵⁶ Adinqe nẽ cæcæ onquiyængä tömengä gongapamö ongongä adinqe tömengä ingante cówâ adinqe,

—Iñgä adobaï mæningä miñæ tee empo gocä ingantapa.

⁵⁷ Äñlongante Pegodo,

—Onquiyæmi eñëmi. Botö mæningä ingante dicæ abogaa, angantapa.

⁵⁸ Ayæ wantæ ate wacä põninqe Pegodo ingante waa adinqe,

—Bitö adobaï tömengä miñæ nẽ gobi iñitapa töö.

Ante apænecä eñëninque,

—Onguñæmi eñëmi. Botö dicæ tömengä miñæ gobogaa. Edæ wabo iñmopa.

⁵⁹ Ayæ wacä adobaï wantæ wantæ adoqu ooda go ate änique,

Iñgä iñomö Itota miñæ nẽ godingä ingampa. Nåwängä impa. Gadideabæ quëwëningä intë edæ pongä aedäni.

⁶⁰ Angä eñëninque Pegodo,

—Onguñæmi, quiëmë baï apænebipa, ante botö eñëñämäi iñmopa.

Ante tæcæ mënea äñlongante tawadiya iñontobæ aa aa pecantapa.⁶¹ Itota incæ tömengä gämænö dadi èmænte põmö acä adinqe Pegodo iñontobæ, Å, änique,

“Tawadiya ñöwoönæ pedämäi iñonte bitö botö imotedö ante wadö ate apænedinqe, Dicæ abogaa, ante tededinqe mempoga go adopoque anguimä iñipa,” ante Itota wëenéñedë apænecä eñentabopa.⁶² Ñöwo nänö pequinque do pecampa, ante põnente wædinque Pegodo oncodö tao godinque Ca ca wægacäimpa.

Itota ingante badete todinqe cædänipa
(Määteo 26.67-68; Määdoco 14.65)

⁶³ Itota ingante nẽ wææ wänönäni iñomö tömengä ingante mäniñedë badete todinqe edæ tæi tæi pänänitapa.⁶⁴ Ayæ tömengä awinca wiñi cæmöninqe tömänäni,

—Äcänö bitö imite tæi tæi pännaa, ante Wængongui apænecä eñente ate apænebi eñëmönie.

⁶⁵ Ante badete todinqe quiëmë baï ante godö babæ änewënänitapa.

Në apænte änäni weca Itota ongongampa
(Määteo 26.59-66; Määdoco 14.55-64; Wäo 18.19-24)

⁶⁶ Ñöö bayedë, Wængongui quï, ante nẽ godönäni ñænænäni tönö nẽ odömänäni iñomö idægoidi iñänite nẽ aadäni näni Picæncabo iñönäni inte edæ godongämæ go bee tèninqe tömänäni näni apænte anguimpaa gäärë ongöñöñäni Itota ingante tömänäni weca töö ämænte ænte mæo gönöñäni gongængantapa.

⁶⁷ Tömengä ingante nẽ apænte änäni iñomö,

—Apænebi eñëmönie, änique, Bitö mönitö Codito iñomi iñitawoo.

Äñönänite Itota wæætë,

—Botö apænebo ìnique münitö wæætë eñëñämäi ìmaiminiipa.⁶⁸ Ayæ wæætë botö eñencæte ante ämo ìnique münitö wæætë botö imote apænedämäi ìmaiminiipa.

⁶⁹ Incæte ämo eñëedäni. Botö iñomö nẽ Waobo äñgäaimo inte iñcayæ ate Wængongui nẽ tæi Piñængä tömämæ iñö tæ contate ongoncæboimpa.

⁷⁰ Ante apænecä eñëninque tömänäni,

—Iñæmpa, bitö Wængongui Wëmi iñitawoo.

Äñönänite,

—Botö mäniñmodö iñmopa. Tömëmini edæ mänömaï änique edæ nö apæneminiipa.

⁷¹ Ante apænecä eñëñinqe,

—Idæwaa. Tömengä nämä incæ edæ, Wængongui Wëmo iñmopa, ante wénæ wénæ apænecä do eñentamompa. Ìnique mònö ñöwo edæ, Wadäni, Itota wénæ wénæ cæcampä, ante apænecædänipa, ante quïnante godomenque diqui diqui mingui, ante wægadänipa.

23

*Pidato weca gote Itota ongongampa
(Mäateo 27.1-2, 11-14; Mäadoco 15.1-5;
Wäö 18.28-38)*

¹ Înique mänïñömö ongönäni tömänäni godongämæ ængæ gantidinque Itota ingante awënë Pidato weca ænte gogadänimpa. ² Godinque tömänäni, Itota iïmaï në wënæ wënæ cæcä ingampa, ante plïnque,

—Mönitö cöwä ayömöni iïngä iñömö wapiticæ odömonte apænecä ëñeninqe mönitö ömæ quëwënäni oda cæte ëñenämäi cædäni wæmönipa. Edæ odömäno awënë Tetædo nänö äninta godönämäi iedäni, ante tömengä wææ angampa. Ayæ tömengä, Botö iñömö Awëni Odeye Coditobo iñömo imopa, ante näma ante angampa töö.

³ Ante godö plïnäni ëñeninqe Pidato iñömö Itota ingante,

—Bitö oodeoidi Awëni Odeyebi imitawoo.

Äñlongante Itota wæætë,

—Bitö tömëni änö baï botö mänümodö imopa, angantapa. ⁴ Înique në godönäni ñænænäni töö wadäni godongämæ ongöñänäite Pidato wæætë,

—Botö ayomote iïngä dicæ ëñenämäi cæte wentamö mongængä abogaa, angantapa.

⁵ Ante Pidato apænecä incæte tömänäni godömenque änique,

—Îñæmpa tömengä Gadideabæ tänö odömöninqe ñöwo iñömö ganca pöninqe Oodeabæ tömäo godinque odömonte apænecä ëñeninqe waodäni edæ plïnte badäni apa cæbii, änänitapa.

Edode weca Itota gote ongongampa

⁶ Mänömäinö änäni ëñente wædinque Pidato wæætë, iïngä iñömö näwängä Gadideabæ quëwëningä inte pongantawoo. ⁷ Äñlongante, Mäningänö ingampa, ante apænedäni ëñeninqe tömengä, Gadideabæ né quëwëningä inte tömengä awënë Edode nänö né ènempodongä ingampa, ante taææ ëñengantapa. Ayæ, Edode ñöwo Edotadëe ponte quëwengampa, ante do ëñeninqe inte Itota ingante Edode weca Pidato da godongä gocantapa. ⁸ Doyedë iñömö wadäni, Itota æbänö cæcä, ante tededäni ëñeninqe Edode, Itota botö weca pöninqe wabänö bamönengæ pöni cæcä abaïmopa, ante pöninqe tömengä ingante wantæpiyæ ainengä ñongäimpa. Înique Itota ingante ñöwo adinque Edode nanguï togacäimpa. ⁹ Înique, Apænebi èñemoe, ämi èñemoe, ante Edode wæætë wæætë äñlongante Itota iñömö edæ pæ wëenete apænedämäi ingacäimpa.

¹⁰ Edode weca adoyömö ongöninqe në godönäni ñænænäni töö në odömönäni guiquenë ængui badinque, Itota wënæ

wënæ cæcä ingampa töö, ante nanguï plïnte angadänimpa. ¹¹ Ayæ Edode töö tömengä tontadoidi töö Itota ingante plïnque, Waa cæte baï cæcantdö abi, ante badete todänitapa. Önonque badete tocæte ante tömänäni waëmö pöni weocoo daga wëñdinque tömengä ingante adodö Pidato weca da godönäni gogacäimpa. ¹² Înique do näna guéadö guëa plïncaya iïnäna inte edæ Edode töö Pidato mänïönæ edæ guëa piyænæ cæte näna æmigocaya bagadaimpa.

*Itota wæncæcäimpa, änänipa
(Mäateo 27.15-26; Mäadoco 15.6-15; Wäö 18.39-19.16)*

¹³ Pidato iñömö në godönäni ñænænäni töö awënëidi töö önöñänique ñänite ãñecä pönäni ate tömengä, ¹⁴ tömänäni ñänite änique,

—Iïngä ingante botö weca ænte pöninqe münitö, Tömengä wapiticæ odömonte apænecä ëñeninqe wadäni oda cædinque ëñenämäi cædäniipa, ante plïnripa. Incæte münitö edonque ayömînîte botö, Itota æbänö cæcä, ante ëñencæte ante cöwä ayomo edæ tömengä wënæ wënæ nänö cædö ante mïni ànewëño ante edæ dæ ä abopa.

¹⁵ Ayæ Edode adobai tömengä ingante apænte änique wënæ wënæ nänö cædinö ante adämäi inte wædinque adodö botö weca da pönongä ponte a ongongä aedäni. Edæ, Tömengä nänö wænguinque, ante nänö cædinö edæ dæ ä apa ànewëminii. ¹⁶ Înique botö önonque tæi tæi päninqe ñimpo cæbo gocacäimpa, ante Pidato angantapa. ¹⁷ Wadepo iñö wadepo iñö tömänäni ææmæ näni cæyedë, Në tee mönete ongongä adocanque gocacäimpa, ante cöwë godö ñimpo cæquençä ñongä inte awënë Pidato ñöwo mänömainö ante cæcantapa.

¹⁸ Mänömäinö angä ëñeninqe tömänäni adoyömö ogæ tededinqe,

—Itota ingante wido cædinque Badabato ingante wæætë pönö ñimpo cæbi æmönie, änänitapa.

¹⁹ Badabato guiquenë tömänäni näni quëwëñömö awënë ingante wido cæcæte ante cædinque godömenque waocä ingante wæñöninqe ante edæ ñöwo tee mönete ongöñäimpa. ²⁰ Pidato iñömö, Itota ingante æbänö cæte ñimpo cæbo goquingää, ante wædinque tömänäni ñänite wæætë aa aa peyongante, ²¹ Oodeoidi wæætë,

—Awæ ñænqedimæ ämi cæte gönüntë wæñönäni wængæ töö, ante wæætë wæætë adodö änique Yæ änänitapa.

²² Quïmæ ànewëminii, ante do mempoga äningä inte Pidato ñöwo mempoga go adopoque änongä inte,

—Quïnö wënæ wënæ cæcantawogaa, angantapa. Îñæmpa, Quïnö wënæ wënæ cæcantawo, ante cöwä ayomo edæ dæ ampa.

Ínique botō ämo ate edæ tömengä ingante tæi tæi pänique ñimpø cædæni gocæcæimpa, ämopa, angantapa.

²³ Incæte awëneidi töö wadâni godömenque Yæ änique, Awæ ñænqedimæ ämi cæte gönonte wæññönni wæncæcæimpa, ante, Cöw wænongæimpa, ante ancaa aa pedänitapa. Ínique tömënni nanni Yæ yæ äñ beyænque Pidato ñimpø cæcantapa. ²⁴ Ínique ancaa wææ änäni ëñente wændinque tömengä, Tömënni nanni änö bai godö cæcæboimpa, ante nämäneque pönengantapa. ²⁵ Mänñedë Badabato nè, Awëne ingante wido cæcæimpa, ante cædinque nè wæññöngä inte ayæ tee mònête ongöñongæimpa. Pidato ñöwo, Íngä guiquenë oodeoidi nanni nè änningä ingampa, ante godö ñimpø cæcantapa. Itota ingante wæætë, Oodeoidi nanni änö bai cæcæimpa, ante cædinque Itota ingante wæætë tontadoidi nempo pædæ godongä ænte godänitapa.

Itota ingante awæa timpodäni wængampa (Mäateo 27.32-44; Mäadoco 15.21-32; Wäo 19.17-27)

²⁶ Itota ingante ænte goyonäni Tidenebæ nè quëwengä Timöö wayöö gote pöninqe eyepæ pöni mämö bee tengantapa. Tömengä ingante adinque bæi ongöñinque tömënni, Ñænqedimæ möni cædiwæ Itota müñæ ænte goe, änique ñö cædancapænni næænte gocantapa.

²⁷ Goyongante Itota müñæ nanguï änäni godänitapa. Onquiyænni incæ Yæ yæ ante wo ca wo ca wændinque tee empote godänitapa. ²⁸ Ínique Itota dadi èmænte adinque tömënni änänite,

—Onquiyænni, Eedotadëe quëwemini inte müñitö botö beyæ ante wædämäi iedäni. Wæætë tömënni nämä beyænque ante wædäni. Ayæ müñitö wëññänäni beyæ ante pönenre wædäni, ämopa. ²⁹ Íncayæ ate müñitö caate wændinque ñimaï ante wæquünni ñimnipa. “Wëññä nè mänämäi ingä ñömö edæ tömengä näö waa toquinque. Goömæ nè gänönämai ingä ñömö edæ tömengä näö toquinqe impa,” ante wæquünni ñimnipa. ³⁰ Mänñedë edæ, “Waodäni ñimaï ante wæcædänimpa. Onquiyao onguipo ämæwo cabæñö goyæ guimónie. Ähanquidi wææ mönitonga capo ñongæñö wë womonte bamönie, ante wæcædänimpa,” ante dodäni nanni yewæmongaïnö bai edæ bacæimpa. ³¹ Edæ awæ müwæ ñiñonte gonga wædænque wo cædæni bai ñöwo ñömö waodäni wii nanguï wënæ wënæ cædänipa. Wæætë awæ amimö bayonte ti wodönyönäni dobæ wo bæco bai waodäni Íncayæ ate quingämë bai cæquünni ñänipa, ante Itota mänñö godinque apænegacæimpa.

³² Ayæ, Mäo wænongæimpa, ante nè ænte godäni ñömö mënna nè wënæ wënæ cædæni ïnate tömengä töö godongämæ ænte gogadänimpa. ³³ Ocataïnö, nanni äñömö ænte pöninqe awæ ñænqedimæ nanni badöñiwæ Itota ingante töö godonte timpodinque wææ tñwadinque ængæ gantidënnitapa. Ängæ gantidënni ate wægöñlongä tömënni nè wënæ wënæ cædæna ïnate adobäi Itota tömëmæ ñö adocanque tömengä dipæmæ ñö adocanque timpote gönönäni gongænatapa. ³⁴ Mänömaï cædæni adinque Itota,

—Mæmpo ëñëmi. Tömënni ëñënnämaï ñäni inte ñimaï cædänipa cæbii. Wënæ wënæ nanni cæinö ante bitö wæætë edæ ñimpø cæbi quëwencædänimpa ämopa, angacæimpa.

Mänñedë tömengä weocoo ñiñ ante, Åcäriö quinca nö ta adinque tömengä badincoo aencæcæimpa, ante tömënni wæntodöningue adocoque adocoque ænnitapa. ³⁵ Wadâni, Åbänö cæquingäa, ante acæte ante godongämæ a ongöñänitapa. Awëneidi incæ tömengä ingante ante badete todinque,

—Tömengä, Quëwencædänimpa, ante wadâni ïnänite ængæ quëwënnitawo. Ayæ Wængongui ñömö, Codito ingampa, änique tömengä ingante ængantawo. Ínique tömengä Wængongui näö nè ængingä ñinongä inte edæ nämä aamö cæte quëwencæcæimpa, ante badete togadänimpa.

³⁶ Tontadoidi guiquenë obo pöninqe tömengä ingante badete tote bai cædinque edæ, Yowepæ ti nämæ becæcæimpa, ante pæde äænönniqe, ³⁷ tömengä ingante,

—Oodeoidi Awëne Odeyebi ìmi ñinique bitö nämä aamö cædinque quëwëmäwe, ante towengadänimpa.

³⁸ Ayæ, “Íngä oodeoidi Awëne Odeye ñinongä ingampa,” ante yewæmöninqe tömënni tömengä dæca ñö wo cædæni owotapa.

³⁹ Nè wënæ wënæ cædæna guiquenë tömengä töö ongöñöna adocanque tömengä ingante godö wënæ wënæ ante badete tocantapa.

—Bitö ñiñempa, Codito ñömo ñimpø, ämitawo. Mänimi ñömi ñinique bitö tömëni aamö cæte gote quëwëningue mönatö ñimôte adobäi ñimpø cæbi aamö cæte gomönae.

⁴⁰ Åñlongante wacä wææ änique,

—Ñiñempa tömëni adobäi bitö wænguinque ongöni inte Wængongui ingante guïññänämaï inte ämi awædö. ⁴¹ Mönatö wënæ wënæ cæmôna ñiñmönate nè apaente änäni edæ nöingä cæte pänäni wæmönapa. Mönatö wënæ wënæ cædänö beyæ eyepæ tente wæmönapa. Tömengä guiquenë wënæ wënæ cædämäi ñinongä inte wængä apa änewëe.

⁴² Äninque adocä wæætë Itota ingante apænedinque,

Awënë ëñëmi. Bitö Awënë Odeye bad-inque botö imote pönente cæbi ämopa.

⁴³ Äñongante Itota,

—Näwangä ämopa. Bitö ñöwoönæ incæ wænte godinque do wænte gogaänäi näni watapæ quëwëftömö botö töö guëa on-goncæbiimpa, angacäimpa.

Itota wængampa

(Mäateo 27.45-56; Mäadoco 15.33-41; Wää 19.28-30)

⁴⁴ Mänïñedë edæ tæcæbæcä iñedë mæ mämonte bai tæcæ badinque ayaänäa wægicana tömämæ iñomö edæ wëmø ingatimpa. ⁴⁵ Edæ nænque näwänämäi iñinque wëmø ingatimpa. Ayæ Wængongui tæiyæ waëmoncöne odemö näni wææ wodöinc oo adoyedë edæ öñonæca iñö tæcæguedë poni tænguimæ wææntapa. ⁴⁶ Mänïñedë Itota ogæ tededingue,

—Mæmpo ëñëmi. Ñöwo edæ botö öñowoca bitö öñonempoo pædæ pönomo æe.

Äninque edæ æmæwo guëmäninque wængacäimpa.

⁴⁷ Mänömai cæte wængä adinque odömäno totondo capitö incæ,

—Näwangä impa. Iingä iñomö edæ nö poni cæcä iñongä inte edæ wængä abopa, äninque, Wængongui ñäö apäite bai èmönongä inte mänömai cæcä abopa, ante apænegacäimpa.

⁴⁸ Ayæ, Åbänö cæquü, ante godongämæ ponte a ongänäi iñomö tömänäni, Itota mänömai wængä awædö, ante wædinque edæ näma öñontawë tæi tæi tomtotawëningue wadæ gogadänimpa. ⁴⁹ Wæætë Itota ingante nö do adinäniqüe iñomö gobæ ongonte pömö agönänitapa. Wëenënedë tömengä Gadideabæ quëwente pöñongante onquiyænäni tömengä mïñæ nö pönänäni inte tömänäni ñöwo adobai gobæ ongonte pömö agönänitapa.

Itota wodi baö iñi mao daga wënänipa

(Mäateo 27.57-61; Mäadoco 15.42-47; Wää 19.38-42)

⁵⁰ Oodeoidi näni Apænte Äincabo iñöänäite adocanque tömengä èmöwo Otee iñongäimpa. Tömengä cöwë waa cædinque nö cædengä iñongäimpa. ⁵¹ Do iñomö, Itota ingante wænongæimpa, ante oodeoidi näni Apænte Äincabo godongämæ pönente cæyönänite adocä Ootee iñomö edæ Baa ante tömänäni töö godongämæ cædämäi iñongäimpa. Tömengä, Wængongui Awënë Odeye nempo mönö æyedëno quëwengæimpa, ante wänö conte bai quëwëongä iñongäimpa. Tömengä Oodeabæ Adimatae iñomö nö quëwënongä inte ñöwo pöningä ingantapa. ⁵² Mänigä Ootee iñomö awënë Pidato weca do gote apænedinque,

Itota wodi baö iñi pönömi ænte daga wëmoe.

⁵³ Angä ëñëningue awëñë Ao angä ëñente gocantapa. Godinque tömengä Itota wodi baö iñi wi æmpote wææ wi æwadinque pædæ wæænonte ænte godinque wæmø weocco nño näni ånoncoo wini wini caate dicamontaa wointatodë öñontatoque iñomö daga wengantapa. Do näni wëñämäi intatocæ iñonte daga wengantapa. ⁵⁴ Oodeoidi näni, Gwädecæ ba ate guëmanguüñæ inguimpa, ante tåno näni cæönæ iñinque Ootee mänömai tåno cægacäimpa.

⁵⁵ Do iñomö Gadideabæ quëwente Itota töö godongämæ nö pönänäni inte onquiyænäni ñöwo Ootee mïñæ tee empote pöninqe Itota wodido adinque, Tömengä baö æbänö ñö cædänii, ante do adänitapa.

⁵⁶ Adinque tömänäni oncöne godinque oguï wapæ oguï wayabo töö ænte ponte òni pæcæte ante cædänitapa. Incæte, Guëmanguüñæ impa, ante wædinque wænöne ate näni goquinque tömänäni Wængongui näñö wææ angainö baï cædinque tåno guëmangadänimpa.

24

Itota do wæningä inte ñäni ömæmonte quëwengampa

(Mäateo 28.1-10; Mäadoco 16.1-8; Wää 20.1-10)

¹ Ayæ guëmanguüñæ iñque go ate baänæ ate ooqe pönente bayonte mänänäni onquiyænäni oguï waquï näni cædinc oo ñöwo ænte næninqe Itota wodido pönänitapa.

² Ponte ayönäni dicabo ñænængade poni do da tæñæi a öñö adänitapa. ³ Ayæ ontatodë guuite ayönäni edæ mönö Awënë Itota wodi baö edæ dæ antapa. ⁴ Öñontatoque i awædö, ante adinque guifñente wæyönäni edënia bai ìna iñomö weocco näämænta poni näinte bai èmoncoo mongæna inte edæ iñontobæ tömëna weca a ongöna.

⁵ Ate wædinque onquiyænäni iñomö ancai guifñente wædinque ædæ wæænte onguipoga bigui témänitapa. Edënia bai ìna iñomö onquiyænäni iñärite,

—Iñæmpa münitö do wænänäni weca ponte nö quëwëngä ingante ante quïnante diqu diqu mümñii. ⁶ Tömengä iñomö edæ dæbæ ñäni ömæmonte godingä inte edæ iñntatodë iñomö dæ angä aedäni. Tömengä wëenënedë Gadideabæ münitö weca nänö ayæ quëwëfledë münitö iñmînate iñma ante apænecä èñemini inte ñöwo adobö ante pönëedäni. ⁷ Tömengä iñomö, Botö Waobo èñagaimo iñomote nö wëñæ wëñæ cædäni nempo odömonte mao pædæ godönäni æninqe tömänäni wæætë wænöänäni wænguenëmo iñmopa, ante apænecä èñeminitapa. Ayæ mëönaa go adoönæque iñonte botö ñäni ömæmonte

quēwenguēnēmo īmopa, ante apænecā ēñēmīni inte pōnenguēnē quēwēdāni.

⁸ Ante edēnīna baï īna äna ëñente wædinque onquiyænāni iñōmō, Itota æbānō angacāl, ante tecæ pōnente wædānitapa.

⁹ īnique ontatodē tao wadæ godinque onquiyænāni iñōmō Itota tömengä mīñē nē godināni önonmpo tipæmpoga go adocanque īnāni īnānite māo apænedinque wadāni tömānāni īnānite apænedāni ëñēnānitapa.

¹⁰ Mänömañō ante Itota nānō nē da godongaināni īnānite nē gote apænedāni iñōmō Määdiya Määgadadēnā nāni änongā tōnō Wäönä, Tantiago wäänä Määdiya ayæ wadāni onquiyænānike tōnō godinque tömēnāni īnānite apænedāni ëñēnānimpa.

¹¹ Incæte, Mänömañō impa, ante māo apænedāni ëñēnique, Onquiyænāni iñōmō önonquedō ante tededāni awædō, ante Itota nānō nē da godonināni iñōmō edæ pōnēnāmañ ingadānipa. ¹² Pegodo guiquenē quingæ xengæ gantidinque pogodo godinque Itota wodido pongantapa. Ponte ædæ wææningue guimō ayongā wini wini cædincooqe öñō adinque tömengä nāmāneque pōnēnique, Åbämē cætimpā, ante wædinque wadæ gogacāimpā.

*Ēmaodō taadō godänipa
(Määdoco 16.12-13)*

¹³ Eedotadē ongōninque wædænque īnāni nāni quēwēñōmō Ēmao goinō iñōmō onte quidōmetodo ganca māninganca taadō impa. Mänöñæ adoönāque iñonte Ēmao iñōmō gocæte ante waoda mēnaa idōmæ godatapa. ¹⁴ Åbānō cætimpā, ante tōmānō ante tede-godatapa. ¹⁵ Tedegoyöna Itota incæ māmō bee tēninque godongämæ gocæ. ¹⁶ Incæte, Tōmengä æcānō ingää, ante wē wodonte baï i beyæ tōmēna adāmāi emōna inte ëñēnāmai iñatapa. ¹⁷ Itota iñōmō,

—Åbänō ante wæætedō wæætē tede gomünatawoo.

Angā ëñente wædinque tömēna wæwente baï emōna inte edæ næ gongænatapa.

¹⁸ Adocanque tömengä emōwo Codeopato iñōmō tömengä ingante apænedinque,

—Eedotadē quēwēnāni tömānāni, Åbänō ñōwo māniñōmō cætimpā, ante ëñēnānīni bitō adobiqe adoyömō quēwēnique edæ ëñēnāmai iñitawoo.

¹⁹ Änongante Itota,

—Ådō ämina.

Änongā tömēna wæætē,

—Itota Nääadeta quēwēningä ingante ante tede-mönata. Wængongui beyæ nē apænecā iñongā ante māningä onguññängä iñōmō Wængongui ayongā ayæ waodāni ayonāni adobäi tæi piññenongä inte waa pōnī apænedinque nanguï cæcä iñongäimpā.

²⁰ Mänömañō iñongante nē godonāni ñænænāni tōnō mōnō ömæ awēnēidi

guiquenē wadāni nempo pædæ godōninque, Itota ingante apænte äninque māo wænōmīni wængædāni, änāni ëñēnique iñāni wæætē tömengä ingante ñænqedimæ cæte timpote wææ tñwadinque edæ gōnōnāni wængantapa. ²¹ Mōnatō guiquenē, Tōmengä mōnō idægocabo Awēnē badinque pōnō xengæ beyænque mōnō abæ tawænte quēwenguimō imoppa, ante pōnēnāmōna inte edæ ñōwo wæmōnapa. Ayæ, Tōmēnāni mänömañi nāni cædiönæ edæ ñōwo mēonaa go adoönāque impa, ante edæ mōnatō godōmenque wæmōna ae. ²² Mänömañi iñincæte mōni cabø incæ onquiyænāni pancadāniya tömengä wodido gote pōnique, Imai atamōnipa, ante apænedāni ëñente wædinque mōnatō wæætē ancaí guïñente wæmōnapa. ²³ Tōmēnāni iñōmō tömengä baô iñi adāmāi iñāni inte edæ wadæ pōnique iñmai ante apænedāni wætamōnapa. Mōnitō wilmontē baï Wængongui anquedoda iñate mā pōnī atamōnipa, änānitapa. Ayömōnité anquedoda iñōmō, Itota ñāni ömämōnte edæ müngä quēwengampa, ante apænedāni ëñēnique edæ wadæ pōmōnipa, ante onquiyænāni apænedāni ëñentamōnapa. ²⁴ Mänömañō ante apænedāni ëñēnique mōni cabø incæ pancadāniya Itota wodido gote adinque, Onquiyænāni nāni änōmō baï edæ ñāwangā impa, ante adāni incæte Itota ingante adāmāi iñāni wæmōnapa.

²⁵ Ante apænedāni ëñēnique Itota wæætē tömēna iñate,

—Minatō pōnēegade i apa änewëmīnaa. Mīmō ömædēmīna iñina inte minatō Wængongui beyæ nē apænegäināni nāni apænedō ante tōmānō ante edæ ëñēnāmañ iñina awædō. ²⁶ Codito iñōmō edæ cōwē caate wæquēnengä ingacäimpā. Ayæ wænte ñāni ömämōnique tömengä nāmā nānō ñāo iñōmō æiquēnengä ingacäimpā, ante pōnēmīnaa.

²⁷ Ayæ, Codito æbānō cæquingää, ante Möitee wodi æbānō apæneta yewæmōngacäi, ante tānō apænedinque Itota mūmōnoque pōnēnique, Wængongui beyæ nē apænedāni tömānāni æbānō apænegadāni, ante, Codito æbānō cæquenengä ingacäi, ante edonque odōmonte apænecā ëñēnatapa.

²⁸ Mānū tömēna nāna quēwēñōmō tömēna nāna gocæ cæyōmō pōnōnāni Itota wodo tebæ gocæ cæte baï cæcä. ²⁹ Adinque tömēna nanguï äninqe tömengä ingante edæ,

—Ñōwo gäwadecæ pōnī inte wēmō ba apa. Mōnatō oncōnē go guuite cænte monte baänæ ate goe.

Ante ancaa äñona tömēna oncōnē pō ëñacæ guicantapa. ³⁰ Ayæ tömēna tōnō cæncæte ante tæ contadinque tömengä pää pâ ãninqe Wængongui ingante waa ate

pōnente apænedinque tōmēna īnate tæcæ pædæ godoncæ cæyongä. ³¹ Tōmēna awinca wi æneta baï bayö, Tōmengä ingampa, ante edæ tæcæ adatapa. Tōmengä iñömö edæ adoyedé tōmēna ayóna edæ dæ gocä.

³² Adinque tōmēna guëa tededingue,

—Nawangä intawo. Wængongui mönö Codito ingantede ante apænecä ëñeninqe æbänö yewæmongadäni, ante tōmengä ponte odömongä ëñeninqe mönö mümö edæ gonga bæco baï totamompa. Wii edæ mänömai intawo.

³³ Ante tededingue tōmēna adodö taadö quingä godinque Eedotadëe ponte ayonate edæ Itota miñæ nè godinäni iñömö onte ganca mänimpodäni iñönnäni tōmēnäni tōnö wadäni godongämë pö bee tente a ongönnäni adatapa. ³⁴ Iñäni guiquenë,

—Mönö Awënë iñömö näní ömæmonte müngä quewengampa. Nawangä edæ impa. Tōmengä ingante Timön Pegodo do acan-tapa, ante godongämë tededäni adatapa.

³⁵ Mänömai ante tededäni ëñeninqe tōmēna wæætë, Mönatö taadö goyömöne wacä pö bee téninqe iñmaï cæcantapa, äninqe, Æbänö cæcantapa, ante adodö adodö ante apænedatapa. Ayæ godömenque apænedinque, Oncöne go guiyömöni tōmengä pão pã aengä adinque mänatö, Itota ingampa, ante do ëñentamönapa, ante tōmänö ante apæneda ëñengadänimpa.

Tōmengä miñæ nè godinäni weca Itota pongampa

(Mäateo 28.16-20; Mäadoco 16.14-18; Wäo 20.19-23)

³⁶ Mänömai ante ayæ tæcæ tedeyönäni Itota incæ edæ tōmēnäni weca tæcæguedenäni do pö guite a ongönnique,

—Guïñenämai gänë pönëdedäni.

³⁷ Angä ëñeninqe tōmēnäni, Önöwoca badi iñmaï, ante ancaï guïñente wædingue, Yæ änäni. ³⁸ Adinque Itota,

—Quinante guïñewëminii. Mimöno quinante æmæ æmæ pönente wæminii. ³⁹ Bado botö önompo empobo edæ aedäni. Botö önöwa éwabo aedäni. Botö baö edæ gampo caate aedäni. Iñæmpa önöwoca badi iñmo bai ædö caete baö tōnö bamë équenëmöö. Baö tōnö bamë èadömo inte botö iñmo apa guïñewëminii.

⁴⁰ Änique Itota önompo tōnö önöwa tōmēnäni iñänite odömongä. ⁴¹ Adäni incæte tōmēnäni guïñente todinque wede poniënämai iñönäni tōmengä,

—Minitö weca cængui æbänö mämñii.

⁴² Äñongante gæyæ baö do awenii èadäni inte pædæ godönnäni ⁴³ æninqe tōmēnäni ayönäni edæ ade cængantapa. ⁴⁴ Ayæ tōmēnäni iñänite apænedinque Itota,

—Botö imotedö ante Mötee wodi wææ änique æbänö yewæmongacäi, ante

botö münitö weca ayæ queweninqe do apænetabopa. Botö imotedö ante Wængongui beyæ nè apænegäinäni æbänö yewæmongadäni, ayæ ämotamini änique æbänö yewæmongadäni, ante apænetabopa. Mänine botö apænedö ante tōmänö edæ iñque baquño anguëne.

⁴⁵ Ante apænedinque Itota, Ocaï encate ëñencädäni, ante pönö cædinque tōmēnäni iñänite Wængongui angä ëñeninqe näní yewæmongainö ante odömonte apænecä ëñeninqe tōmēnäni edonque edæ ëñenäntapa. ⁴⁶ Ayæ godömenque apænedinque,

—Mönö Codito cöwë nantate wæningue mœöna go adoönæque iñfonte näní ömæmonguënengä incæcäimpa, ante edæ edonque yewæmongatipa. ⁴⁷ Ayæ, Codito emöwo ante Eedotadëe iñömö tåno apæneta ate tōmämæ quewenäni iñänite iñmaï ante apænecæimpa. Tōmēnäni iñänite apænedinque, Wénæ wénæ mîni cædinö ante nímpo cædinqe Wængongui gämænö pöedäni. Pömini adinque tōmengä wæætë bänämäi inte pönö nímpo cæcæcäimpa, ante apænequïnnäni incædäni, ante yewæmongatipa. ⁴⁸ Minitö iñömö, Æbänö cætimpa, ante nè adimini inte edæ nè apænequïnnäni iñmipä. ⁴⁹ Ayæ edæ Wængongui, Botö Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante da pönömo aencæmñimpa, angacäimpa. Iñique botö Mæmpo nänö nè angaingä ingante botö oo da pönömo aencæmñimpa. Mänömai iñique Wængongui nänö tæi pïñænö aencæte ante münitö, Wængongui Önöwoca ingante éwocacäimpa, ante Eedotadëe iñömö wänö cöedäni, angacäimpa.

Önædë Itota æicampa

(Mäateo 16.19-20)

⁵⁰ Itota ayæ tao godinque Betänia obo pöninqe tipæmpoga pædæ æmpodinque, Minitö iminitë Wængongui waa cæcæcäimpa, ante waa apænecä ëñengadäni. ⁵¹ Tæcæ apænecä ëñenäni edæ tōmengä iñontobæ inque ingä edæ öönædë æigacäimpa.

⁵² Adinque tōmengä miñæ nè godinäni iñömö ædæ wæænte apænedinque, Nawangä Wængongui Wengä iñongä inte æicampa, ante watapæ apænedinque Eedotadëe wadæ godinque nanguï togadänimpa. ⁵³ Wængongui oncö nænæcönë yabæcönë iñm iñö iñm pö pö cædinqe Wængongui ingante, Bitö nääö bai èmöni inte waa pöni cæbipa, ante cöwë waa apænegadäni.

Itota Codito ingantedö ante Wāō nänö watapæ ante yewæmongainta

*Wængongui nänö Angaänö ante nē
émongaingä Waocä bagacäimpa*

¹ Wéenénedë pöni Wængongui nänö mä badöñedë Wængongui nänö Angaänö ante nē émongaingä iñomö do ingacäimpa. Tömengä Wængongui weca quëwengacäimpa. Ayæ adocä adobai nē Wængongui iñongä ingacäimpa. ² Wéenénedë pöni tömancoo badönämä iñedë mäningä do Wængongui weca quëwengacäimpa. ³ Wængongui angä éñenique adocä tömancoo badongacäimpa. Tömengä wii badongä bai Wængongui nänö badongaincoo tömancoo edæ dæ ancædönimpa. ⁴ Mäningä iñomö mönö quëwenguño entawengacäimpa. Ayæ mönö quëwenguño edæ entawenique tömengä waodäni beyæ nē nää bai iñongä ingacäimpa. ⁵ Tömengä nē nää bai ingaingä inte mönö wemö iñomö ta tamongä ate adoyömö nää bai bayonte edæ mönö wemö iñomö edæ mänii nää edö cæte mönë émonguii.

⁶ Onguññängä adocanque ingante Wængongui da pönongä pönigä ingampa. Tömengä émöwo, Wāō, ante pémonte ingacäimpa. ⁷ Tömengä iñomö Wængongui nänö nää émömämo ante edonque pöni bacäimpa, ante nē nää bai ingaingä ingantedö ante apænecæte ante pongacäimpa. Adocä apænecä beyænque waodäni tömänäni tömengä nänö nē apænedongä ingante pönencædänimpa, ante pongacäimpa. ⁸ Incæte mäningä wii nää bai ingaingä ingampa. Wæætë tömengä, Wacä waodäni beyæ nē nää bai ingaingä ingampa, ante apænecæte ante pongacäimpa. ⁹ Né nö nää bai nē ingaingä iñomö waodäni tömänäni iñänite tömengä nänö nää émömämo pönconcæte ante inguipoga wææ pongacäimpa.

¹⁰ Tömengä inguipoga iñomö quëwengacäimpa. Ayæ tömengä inguipoga nē badongaincoo iñongante inguipogaque quëwénäni wæætë Baa äníneque tömengä ingante edö cæte ate bai pönenguinäni. ¹¹ Tömengä edæ tömengä qui weca pongacäimpa. Pongä ate tömengä guidiñäni incæ tömengä ingante äñämäi ingadänimpa. ¹² Incæte tömengä ingante nē ängäñäni iñomö tömengä émöwo, Codito, ante nē wede pönänäni iñonäni tömengä tömänäni iñänite Ao äñineque edæ, Wængongui wénäni bacædänimpa, ante pönö cægacäimpa. ¹³ Ayæ Wængongui wénäni iñomö wii waocä éñate bai iñänipa. Waocä, Botö wé manguinque, ante äñämäi iñongante

énadänipa. Wii nänöogængä angä beyænque iñänipa. Wæætë Wængongui tömenganque cæcä ate tömänäni tömengä wénäni badänipa.

¹⁴ Tömengä iñomö edæ, Wængongui nänö Angaänö, ante nē émongaingä iñinque Waocä éñate bagacäimpa. Waocä éñate badinque tömengä mönö weca quëwengacäimpa. Mæmpo Wængongui Wengä adocanque inte adocä godömenque iñänängä inte nē cædongä ingä atamönipa. Adocä Mæmpo weca quëwente nē pongä iñomö tömengä nanguï waadete pönö cædongä inte nöingä äñongä ingampa. ¹⁵ Wāō iñomö, Mäningä æbänö ingä, ante apænecäimpa. "Mäningä botö nē apænedongä ingantedö ante iñmai apænetabopa. Botö tåno pömo imopa. Tömengä nē ayæ Ponguingä iñomö godömenque iñänängä inte cædongä ingampa. Edæ botö éñadämä iñedë tömengä do ingacäimpa," ante nanguï pöni yedæ äñinque Wāō apænegacäimpa.

¹⁶ Mäningä nē ayæ Ponguingä iñomö nanguï pöni waadete pönö cædinque tömengä wæætë wæætë nänö entawenö ante pönongä äñenique tomompa. ¹⁷ Edæ Wængongui tömengä nänö wææ angaänö ante apænecä éñenique Möitee wodi wæætë adodö ante yewæmönique waodäni iñänite godongacäimpa. Wængongui nänö waadete pönö cægaänö ante nöingä nänö angainö ante guiquené Itota Codito beyænque éñemompa. Itota Codito iñomö mönö nē Ponguingä ingaingä ingampa. ¹⁸ Mönö waocabo tömämö incæ Wængongui ingante cöwë adämäi imompa. Incæte tömengä adocanque Wengä Wængongui weca nē quëwénongä inte, Mæmpo æbänö ingaingä ingä, ante tömengä odömongä ate pönemompa.

*Wāō cæpænë guidönongä, Botö wii Codito
imopa, angä*
(Mäateo 3.11-12; Mäadoco 1.7-8; Odoca
3.15-17)

¹⁹ Oodeoidi awëñëidi Eedotadëë quëwénäni iñomö Wængongui qui, ante nē godönäni töno Debii wodi pæñänäni iñänite godönäni Wāō weca godänipa. Gote pönique adodäni, Æbidö iñomi imii, ante apænebi éñemöni, äñönäni Wāō iñmai äñineque ²⁰ nämä wææ äñämäi inte wæætë, Botö wii Codito iñomo imopa, ante edonque pöni angantapa.

—Botö wii Codito iñomo imopa.

²¹ Äñongante tömänäni wæætë tömengä ingante,

—Æbidö iñomi imii, Ediya wodi iñomi imii. Apænebi éñemöni.

Ante äñäni éñenique tömengä,

—Wabo imopa.

Ante äñongä tömänäni wæætë,

—Wængonguü beyæ në apænebi ayæ Ponguumi iñömi ïmitawo.

Änäni ëñeninqe tömengä,

—Wabo ïmopa.

Ante angantapa.

²² Töménäni iñque äninqe,

—Æbidö iñömi ïmii, ante apænebi ëñenönië töö. Mönitö ïmönite në da pööninäní weca godinque mönitö töménäni iñanite, Æbidö ïmii, ante ancämönimp. ïnique bitö nämä incæ æbänö ämii.

²³ Äñönäni Wäö wæætë töménäni iñanite, Itaiya wodi në Wængonguü beyæ në apænebä nänö angaïnö bai ante iñmai ante apænebo ëñencäménimpa.

—Önömæca incæ në aa pebo iñomo inte botö tömëmo pepämö iñmai nänö ëñenö impa. “Awënë nänö ponguinö ante töinö pïnonte bai tee möedäni,” ante aa pebopa, angantapa.

²⁴ Paditeoidi në wadö tedete wadö cädäni näní cabö iñönäni inte töménäni pancadäniya iñanite da godönäni Wäö weca në godänipa. ²⁵ Gote pöinque mänänäni guiquenë,

—Bitö wii Codito iñömi inte wii Ediya wodi iñömi inte ayæ wii Wængonguü beyæ në apænebi ayæ Ponguumi iñömi ïmipa. Bitö ædö cæte waodäni iñanite æpænë guidömi ïmii.

²⁶ Ante äñönäni Wäö wæætë,

—Botö önonque æpænë guidönömo ïmopa. Wæætë münitö weca adocanque a ongongä iñongante, Tömengä æcänö ingää, ante münitö ëñenämäi ïminipa. ²⁷ Botö tåno pömo ïmopa. Tömengä në ayæ Ponguingä ingampa. Botö önonque wædænque cæbo inte ædö cæte tömengä awæncata incæ ñi cæte cæbo ïmoo.

²⁸ Betänia näní quëwëñömö Oododänö æmämäa Wäö æpænë nänö guidönömö mänömai bagatimpa.

Itota Wængonguü Codotedo

²⁹ Baänæ ate Itota bee tente pongä adinque Wäö apænecantapa. “Aedäni, iñgä Wængonguü da pöönongä pöningä ingampa. Ayæ tömengä waodäni inguipoga quëwëñani näní wënæ wënæ cægaïnö ante ænique teémë mongænte wænguingä ingampa, ante Wængonguü tömengä ingante, Codotedo, ante pöön pemongançaimpa.” ³⁰ Mäningä iñöömö botö në apænedongä iñongante botö iñmai apænetabopa. ‘Botö tåno pömo ïmopa. Onguüñængä në ayæ Ponguingä iñöömö godömenque ñænængä inte cædongä ingampa. Edæ botö ëñadämaï ñiedë tömengä do ingacäimpa.’ ³¹ Botö incæ adobai, Tömengä æcänö ingää, ante ëñenämäi intabopa. Mönö idægocabo iñömonte, Münitö tömengä ingante ëñencäménimpa, ante botö æpænë guidönique pömo intabopa.’

³² Ayæ Wäö, Tömengä ingampa, ante änique, “Botö æmö ayömote Wængonguü

Önöwoca incæ öönædë owote equemö bai wææ tömengäa næ gongængä atabopa.

³³ Wængonguü, Waodäni iñänite æpænë guidöe, ante botö ïmote në da pööniningä wii botö ïmo angä bai botö, Itota æcänö ingää, ante ëñenämäimo incædömoimpa. Incæte tömengä botö ïmote iñmai angantapa. ‘Wængonguü Önöwoca incæ æcänö onguüñængäa wææ næ gongængä ayömi mäningä iñöömö në æpænë guidönäni bai Wængonguü Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante da pöönongä waodäni mümönöque pö guiiquingä, ante cæcä ingampa.’ ³⁴ Mäninö botö adinö impa. Mänömai beyæ iñmai ämpa, Mäningä iñöömö Wængonguü Wengä iñongä ingampa,” ante Wäö apænegacäimpa.

Itota miñæ në tåno godäni

³⁵ Baänæ ate Wäö tåno tömengä emiñæna mënäaa adoyömö ongöñöñäni ³⁶ Itota wodo tebæ cægongä adinque Wäö angantapa.

—Aeda, tömengä iñöömö Wængonguü Codotedo iñongä ingampa.

³⁷ Mäninö angä ëñeninqe Wäö nänö në emiñæna iñina incæ Itota ingante tee empo godaimpa. ³⁸ Itota dadi emænte ayongä tee empo pöna adinque angantapa.

—Quïnante pömääna.

Ante äñlongä tömëna wæætë,

—Mætodo, æyömönö owobi. Apænebi ëñenönae.

Anatapa. Mäniñe, Mætodo, ante mönö tededö, Në Odömongä, ante impa.

³⁹ Åna ëñeninqe tömengä,

—Ægodöeda go aeda.

Åñongä tömengä miñæ godatapa. Goyöna ædæ wææicä intapa. Ayæ nänö owocöne gote adinque tömëna adloönæ tömengä weca a ongönapa.

⁴⁰ Wäö nänö äñinö ëñeninqe Itota ingante tee empo goda mënäaa iñöñate adocanque Æntade iñöömö Timönö Pegodo tåniñacä ingantapa. ⁴¹ Tömengä nänö tåniñacä Timönö ingante ancæte ante diqui diqui minte gote adinque angantapa.

—Mætiya mönö änongä ingante atamöñapa, angantapa. Tömengä iñöömö Wængonguü nänö në Pönongaingä Codito iñongä ingampa.

⁴² Ayæ Timönö ingante Itota weca ænte mämongä pongä adinque Itota angampa.

—Bitö Wäö wé Timönömi ïmi abopa. Botö wæætë, Bitö tæimö dicabo bai ïmipa, ante bitö ïmite mönö tededö, Quepata, pöön pemömopa. Önonque adowo èmöwo incæ guidiego tededö, Pegodo, åñänipa.

Pedipe tönö Näätänaedo iñate Itota angä tee empo goda

⁴³ Baänæ ate Itota, Gadideabæ ante gocæboimpa, ante pönengäimpa. Pedipe ingante adinque Itota tömengä ingante,
—Botö miñæ pöe, ämo, angacäimpa.

⁴⁴ Pedipe iñömö Äntade tönö Pegodo bai Betaida nänä quëwëñömö adoyömö quëwëningä ïnongaimpaa. ⁴⁵ Pedipe Nätänaedo weca gocä adinque tömengä ingante iñmai änique,

—Wængongui nänö wææ angaïnö ante yewæmöninque Möitee wodi nänö nê yewæmongaingä ingante mönitö atamönipa. Wængongui beyæ nê apænegainäni adobai mänïngä ingantedö ante yewæmongadänimpa. Tömengä iñömö Itota Nätädaeta quëwëñongä inte Ootee wengä ingampa, ante angantapa.

⁴⁶ Ante äñongä Nätänaedo wæætë,

—Nätädaeta quëwëñömö adocanque waa quëwente pongä, ante mönitö dicæ änemöniyaa.

Angä änéninque Pedipe iñömö,

—Pö ae, angantapa.

⁴⁷ Itota ayongä Nätänaedo pongä adinque tömengä,

—Iingä iñömö nawi idægocä ïnongä inte tömengä nê nö entawëñongä inte babæ cædämäi ïnongä ingampa, ämopa.

⁴⁸ Angä änéninque Nätänaedo,

—Æbänö imoo, ante bitö æbänö cæte do èñemii,

Ante äñongä Itota wæætë tömengä ingante,

—Pedipe iñömö bitö imite ayæ aa pedämäi iñedé bitö iigowæncawa tæ contabi iñomite botö bitö imite do atabopa, angacäimpa.

⁴⁹ Ayæ Nätänaedo,

—Awëñ nê Odämömi imi, bitö Wængongui Wëmi iñomi imipa. Idægoidi mënö cabö iñomonte bitö mönitö Awëñ Odeyebi iñomi imipa, ämopa.

⁵⁰ Äñongä Itota wæætë,

—Bitö iigowæncawa tæ contabi iñomite botö bitö imite atabopa, ämo beyænque pönemi imipa. Mänïnö ante adinque bitö godömenque botö bamönengæ cæbo acæbiimpa, ämopa.

⁵¹ Tömengä godömenque angantapa.

—Bitö imite nawiwangä ämopa. Öönædë wi ænête bayö Wængongui anquedoidi Waocä äñagaingä weca wæænique æiyonäni bitö acæbiimpa.

2

Cänaa quëwëñömö nänä monguimæno cæte bedäni

¹ Mëönaa go adoönæque iñonte Cänaa quëwëñömö Gadideabæ iñömö monguimæno ante bedänipa. Itota wääñ adoyömö ponte ongongacäimpa. ² Itota tömengä èmïñænäni tönö töménäni iñänite

adobaï, Monguimæno mënï bequinque, ante tê tê wente ænte pongadänimpa. ³ Ayæ yowepæ wædænque ti nämæ biñömæ nänä ämæ dæ bedäni adinque Itota wääñ tömengä Wengä ingante,

—Töménäni biñömæ dæ ämæmpa.

⁴ Äñongä Itota wæætë,

—Badä èñemil. Botö cæquenénö tömëmoque cæquünö imipa. Botö cæyedë wii eyepæ imipa, ämopa.

⁵ Tömengä wääñ iñömö nê cædäni iñänite,

—Minitö iminite æbänö angä èñente cædäni, angantapa.

⁶ Ayæ önempo æmæmpoque go adocadeque æpæncade dica inte badöincade iñömö cö cædäni ongoncadepa. Wængongui weca guicæte ante wæmø bacæmøimpa, ante äate cædänipa, ante oodeoidi nänä åagaincide incadepa. Iñcade pancacadea otenta ditodo næ ongoncadepa. Ayæ pancacadea tiëë ditodo næ ongoncadepa. ⁷ Nê cædäni iñänite Itota,

—Æpæncadecoo iñömö æpæ eyede pöni pe ñüñædäni.

Angä èñéninque pe ñüñængadänimpa.

⁸ Ayæ töménäni iñänite,

—Owæta ænte wædænque mä iyænte monguimæno ante nê cædongä ingante godönniænæcæcäimpa, ämopa.

Angä èñéninque mänömaï cægadänimpa.

⁹ Ayæ monguimæno ante nê cædongä æpæ iñimæ incæ biñömæ badimæ èñinque, Æbänö imæ, ante bedinque tömengä, Itota nänö badönnimæ impa, ante èñenämaï ïnongäimpa. Nê cædönäni Itota weca æpæ pe ñüñænänièñenäniimpa. Ayæ monguimæno ante nê cædongä iñömö nê monguingä ingante, Nänëne pöe, aa pecä pongä ate, ¹⁰ iñmai angantapa.

—Wadäni tömänäni waiimæ biñömæ tño godönniænæ bedänipa. Ayæ ate ææmæ becæ pönäni tömo pöni bedäni adinque töménäni biñömæ wædænque godonte nänä èñülmæ wæætë godönniænæ bedänipa. Bitö guiquené ñöwøyed waiimæ biñömæ bitö nänëne concædimæ ænte pömipa.

¹¹ Itota, Acædänimpa, ante mänömaï cædinque tömengä Cänaa quëwëñömö Gadideabæ iñömö mänii mä nänö bamönengæ cægacäimpa. Mänii tæi piñænte bamönengæ cæcä adinque waodäni, Tömengä wæmø pöni inte caecampa, ante edonque agadänimpa. Ayæ tömengä èmïñænäni iñömö tömengä ingante godömenque wede pönënäni bagadänimpa.

¹² Ayæ ate Capënaömö quëwëñömö Itota tömengä wääñ tönö tömengä biwiidi tönö tömengä èmïñænäni tönö wææ gogadänimpa. Mänïñömö godinque wædænque èönæ quëwengadänimpa.

Wængonguï oncō tæiyæ waēmō bacǣimpa, ante cæcā

(*Mäateo 21.12-13; Määdoco 11.15-18; Odoca 19.45-46*)

¹³ Wodo pænta gogaiōnæ, ante ood-eoidi Patowa nāni ææmǣ cænguïnæ oo pöni bayedë Itota Eedotadëe iñömö æigacäimpa. ¹⁴ Tömengä iñömö Wængonguï oncō ñænæncöné yabæcöné pö guidinque ayongä wagadaidi obegaidi tönö equemöidi ïänite godonte æncæte ante nē mänäni ïänite acantapa. Ayæ wadäni campio næænte nē godonte æñönäni iñömö nāni godonte æimpaa tæ contayönäne tömengä acantapa. ¹⁵ Yæguincamé ñænæmomo nää wénénine que cæte ate ñinique tömengä Wængonguï oncō ñænæncöné yabæcöné nē ongönäni ïänite tatodongä tao godänitapa. Adobaï obegaidi tönö wagadaidi ïänite, Tao gobäewedäni, angä tao godänitapa. Ayæ campio næænte nē godonte æñönäni töménäni tiguitamö ñinique tömengä wido cæcä gueogä gotimpa. Ayæ adodäni nāni æimpaa bæ tacä guidömämæ go wææntapa.

¹⁶ Ayæ equemöidi godonte æncæte ante nē mänäni ïänite Itota,

—Minítö equemöidi ænte tao gobäewedäni. Botö Mæmpo oncöné incæ minítö ædö cæte, Mönö godonte æiñömö baï impa, ante cæminitapä töö, angacäimpa.

¹⁷ Mäninö angä ëñéninque tömengä ëmiñænäni Awënë Dabii nänö yewæmongainö ante iñmai ante pönente wædänipa. “Bitö oncō ante waodäni waa acædänipa, ante cæcæboimpa, ante botö nanguï cæinente wængü wæ,” ante yewæmongatimpa.

¹⁸ Ayæ oodeoidi awënëidi pancadäniya tömengä ingante,

—Bitö mänii tömää awënë baï cæbi incæ æbänö bitö bamönengæ cæte odömömi ad-inque mönitö, Mäningä nē angä ingampa, ante ëñencæmönimpa, ämönipa.

¹⁹ Äñönäni Itota wæætë töménäni ïänite,

—Wængonguï tæiyæ waēmō oncō incæ minítö iñcö bæ tate ëwëmîni ïinque botö mœona go adoönæque iñö müncö mænoncæboimpa, ämopa.

²⁰ Angä ëñéninque oodeoidi awënëidi pancadäniya,

—Wængonguï tæiyæ waēmō oncō coad-entä i tei wadepo ganca mænongadänimpa. Bitö iñömö ædö cæte, Botö mœona go adoönæque iñö müncö mænoncæboimpa, ämii, äñänitapa.

²¹ Itota iñömö nämä baö incæ ante, Wængonguï tæiyæ waēmō oncō baï impa, ante apæneçä iñongäimpa. ²² Tömengä iñcayæ wængä ate Wængonguï, Nâni ömæmoe, angä ñäni ömæmongä ate, Åbänö angacäi, ante tömengä ëmiñænäni pönénänitapa. Ayæ, Wængonguï angä

ëñente nāni yewæmongainö nö impa, ante pönénäni inte ayæ Itota töménäni ïänite nänö äñinö ante adobaï pönengadänimpa.

Itota, Mönö waocabo æbänö iñöö, ante ëñengampa

²³ Patowa nāni ææmǣ cæyedë Itota Eedotadëe iñömö ponte quëwëninque, Acædänimpa, ante bamönengæ nanguï cæcä adinque waodäni tæiyænäni iñömö, Mäningä mönö Codito ingampa, ante pönengadänimpa. ²⁴ Itota edæ, Waodäni tömänäni æbänö entawënäni ïänii, ante do ëñenongä inte tömengä, Wabänö pönénäni, ante töménäni ïänite gomö adongä ingantapa. ²⁵ Edæ tömengä waodäni nāni entawënö ante do ëñenongä ingantapa. ïinque waocä iñömö, Waodäni æbänö cædänii, ante apæneçæcäimpa, ante Itota tömengä ingante, Bitö botö iñö adodö ancæbiimpa, ante äñämäi ingacäimpa.

3

Itota tönö Nicodemö

¹ Paditeocä adocanque tömengä ëmöwo Nicodemö tömengä iñömö oodeoidi awënëidi tönö nē godongämæ cæcä ingacäimpa.

² Adocä woyowotä Itota weca pöninqe,

—Awënë nē Odömömi ëñëmi. Wængonguï, Odömönçæbiimpa, ante bitö ìmite da pöñongä pöñimi ìmpa, do ëñemönpa. Edæ Wængonguï waocä tönö godongämæ cædämäi ingä ñinque mäningä ædö cæte bitö baï bamönengæ cæcä aquimöni.

³ Angä ëñéninque Itota wæætë,

—Bitö ìmite näwangä ämopa. Nē mem-poga ëñadänganque Wængonguï Awënë Odeye nempo guuite quëwenguingä ingampa.

⁴ Äñongä Nicodemö,

—Waocä picængä ba ate ædö cæte mem-poga ëñaquingää. Tömengä nänö wääna cæncadë ædö cæte mem-poga guii æidinque ëñaquingää.

⁵ Angä ëñéninque Itota angantapa.

—Bitö ìmite näwangä ämopa. Waocä æpænë guuidengä iñongante Wængonguï Öñowoca cæcä beyænque mem-poga ëñadänganque Wængonguï Awënë Odeye nempo guuite quëwenguingä ingampa.

⁶ Baonga beyænque nē ëñadäni iñömö edæ baonque ëñate quëwënanipa. Wæætë Wængonguï Öñowoca cæcä beyænque nē ëñadäni iñömö Wængonguï Öñowoca ingante ëwocate quëwënanipa. ⁷ Botö, Bitö mem-poga ëñaqüenëmi ìmpa, ante botö äñö ëñéninque, Åbämë impa, ante äñämäi incæbiimpa. ⁸ Woboyæ nänö cægäi baï wayömö wayömö pæmænte gopa. Woboyæ nänö pæmæmämo ëñëmë incæ, Ådonö pæmænte pö, ædonö pæmænte go, ante ëñenämäi imompa. Wængonguï

Öñowoca cæcā beyænque nē eñadāni tömänäni ïnänite tömengä æbänö cæcää, ante adobai eñenämäi ïmopä, ämopa, ante Itota apænecantapa.

⁹ Apænecä eñeninqe Niicodemö,
—Æbänö inguüi.

¹⁰ Äñongä Itota wæætë,

—Idægoidi ïnänite nē odömömi ïmi incæte mäninö ante ædö cæte eñenämäi ïmii.
¹¹ Bitö imite nåwangä ämopa. Mönitö quïemë ante eñenämöni inte mäninö ante apænemönipä. Mönitö quïemë ante adimöni ïnique, Mänömaï impa, ante apænemönipä. Minitö guiquenë möni åñö ante apænemöni eñeninqe ayæ Baa ämini inte pönénämäi ïmipä. ¹² Botö mönitö imintë, Inguipoga quëwénäni weca æbänö i, ante apænedimo imo incæte minitö eñenämäi ïmipä. ïnique Wængonguü cæcä beyænque öönadë muni quëwenguünö ante æbänö i, ante apænebo baï ædö cæte pönenguümñii, ante apænecantapa.

¹³ Ayæ apænedinqe, "Waodäni tömänäni öönadë æidämäi ingadänimpa. Waobo nē eñagaimo inte öönadë quëwente nē wææ pömo iñomö botö adoboquo öönadë æibo ïmopa. ¹⁴ Möitee wodi önomæca tæntæ näni badöninto æninqe awää ñä cædinque gó cæcä a ongongatipa. Waobo eñagaimo imote adobai awää timplodinque tiwadinque gó cædäni wængonguenömä impa. ¹⁵ Mänömaï botö imote cædäni adinque botö imote nē wede pönénäni iñomö tömänäni cöwë wænämäi quëwencädänimpa," ante Itota apænegacäimpa.

Wængonguü nänö waadete pönënö

¹⁶ "Edæ Wængonguü incæ inguipoga quëwénäni ïnänite nē waadete pönengä inte tömengä Wengä adocanque onguïñængä ïñongante pönongä pongacäimpa. ïnique æcänö tömengä ingante nē wede pönengä iñomö tömengä wë womönämäi inte cöwë wænämäi quëwencæcäimpa. ¹⁷ Edæ Wængonguü incæ tömengä Wengä ingante inguipoga iñomö da pönongä pongacäimpa. Incæte, Inguipoga quëwénäni näni pante wæquinque, ante apænte ancæte ante wii pongacäimpa. Wæætë inguipoga quëwénäni ïnänite tömengä ængä beyænque quëwencädänimpa, ante tömengä ingante da pönongä pongacäimpa."

¹⁸ "Æcänö tömengä ingante nē wede pönena iñomö Wængonguü tömengä ingante, Bitö pante wæquinque cæbipa, ante apænte änämäi incæcäimpa. Æcänö guiquenë wede pönénämäi ïna iñomö Wængonguü tömengä ingante, Botö Wengä adocanque ïñongante bitö tömengä emöwo ante pönénämäi iñomi inte wæcæbiimpa, ante do apænte angä ingampa. ¹⁹ Wængonguü nänö apænte åñö iñomö ïlmai impa. Né ñäo baï ïnongä

iñomö, Wængonguü æbänö ingää, ante inguipoga iñomö ancæte ante pongacäimpa. Incæte waodäni tömänäni näni cædimämo wénæ wénæ i beyænque wémö iñomö ante waadete pönénäni ïnänipa. Wæætë né ñäo baï ïnongä ingante waadetämäi ïnänipa. ²⁰ Né wénæ wénæ cædönäni inte ñäo iñomö ante pülinque Baa äminque, Mönö cædinö edlonque pöni badämäi ingæimpa, ante ñäo iñomö pönämäi ïnänipa. ²¹ Waodäni Wængonguü nåwangä nänö ämäi nē cædönäni guiquenë, Mönö cædinö ante Wængonguü mönö töö godongämäæ cæcä beyænque cætamompa, ante edonque pöni acædämipä, ante cædinque ñäo iñomö pöninqe cædänipa."

Wāō nē guidönongä Itota ingantedö ante apænecä

²² Ayæ ate Itota tömengä emiñænäni töö Oodeabæ wædænque näni quëwëñomö godänitapa. Gote pöniinqe mäniñomö tömänäni töö wædænque quëwéninqe Itota angä beyænque tömänäni waodäni ïnänite æpænë guidönäni guigadänimpa. ²³ Ènöö quëwëñomö æpæ nangu mæ adinque Wāō mäniñomö guidongä guigadänimpa. Ayæ waodäni, Wāō mönitö imönite æpænë guidonguingä, ante cöwë tömengä weca pönäni ïnänite guidongä guiidänimpa. Ènöö quëwëñomö Tadii quëwëñomö eyequei ïnipä. ²⁴ Mäniñedé Wāō ingante ayæ tee mœndämäi ingadänimpa.

²⁵ Wāō emiñænäni pancadäniya oodeocä adocanque töö apænedinqe, Mönö oodeocabo æbänö cæte Wængonguü weca guiiçæte ante wæmö bacämöimpä, ante tömänäni näni pönënö ante guëadö guëa ante tedewëñänipa. ²⁶ Adodäni Wāō weca ponte apænedinqe,

—Né odömömi eñëemi. Oododäno æmämää bitö weca nē pöninqe ingantedö ante bitö, Mäningä ingampa, ante apænebitawo. Edæ mäningä onguïñængä iñomö adobai æpænë guidongä guiidänipa töö. Waodäni tömänäni tömengä weca godänipa, ante wædänitapa.

²⁷ Ante wædäni eñeninqe Wāō,

—Wængonguü öönadë quëwénongä pönö angä æninqe waocä mänömaï beyæ cæcampa. ²⁸ Botö wii Codito iñomo ïmopa. ïñampä Wængonguü botö imote tåno da pönongä pönimo ïmopa. Tömengä ayæ Ponguingä, ante apænetabopa. Mänömaïnö ante apænebo eñenimini inte minitö tömëmäi mäninö ante nē apænequenëmäi imipä. ²⁹ Monguingä iñomö mongä ate tömengä onquiyængä nänöogængä bacampa. Tömengä guiidengä iñomö nē monguingä ante wänö cöniqne eñenongä monguingä apænecä eñeninqe, Monguingä apænecä eñemopa, ante watapæ

tocampa. Botō adobaī Codito apænecaī ēñēmopa, ante māningā bāi nanguū watapā tobo īmopa.³⁰ Tōmengā īñōmō godōmenque ñānāngā inte cædōngā baquēnengā ingampa. Botō guiquēnē pōnōmenque wædāmo inte cædōmo baquēnēmo īmopa, ante Wāō apænegacäimpa.

Öönædē nē quēwente wæcē pongā

³¹ Ayæ Wāō godōmenque apænecantapa. Öönædē nē quēwente wæcē pongā īñōmō tōmengā īñōmō wii wadāni bāi wædangā inte wæætē ñānāngā inte cædōngā ingampa. Öönædē nē quēwente wæcē pongā īñōmō tōmengā godōmenque ñānāngā inte cædōngā ingampa. Inguipoga īñōmō nē ēñacā guiquēnē waodāni bāi quēwēnongā inte inguipogaque ante apænecampa.

³² Tōmengā Wængonguī weca quïēmē adingā inte quiēmē ēñēningā inte māñinō ante apænecaī ēñēnique wadāni wæætē, Nāwangā impa, ante ãnāmaī ñānāpi töö.

³³ Māñinō ante nē Ao angā guiquēnē tōmengā, Wængonguī nāwangā angā ingampa, ante edonque pōnī angā īnongā ingampa.³⁴ Edæ Wængonguī nānō da pōnōningā īñōmō Wængonguī nānō ānō ante apænecampa. Tōmengā ingante Wængonguī īñōmō tōmengā Ōñowoca ingante godongā ãenique tōmengā ædæmō ëwocate quēwengampa.³⁵ Mæmpo Wængonguī īñōmō tōmengā Wengā ingante nē waadete pōnengā ingampa. Wængonguī tōmengā ingante, Bitō nempo quinō īñincoo tōmancoo pōnōmo ãenique bitō awēnē bacæbiimpa, ante pōnō cægacäimpa.³⁶ Åcānō Wængonguī Wengā ingante nē wede pōnēna īñōmō tōmengā cōwē wænāmaī quēwencæcäimpa. Åcānō Wængonguī Wengā ingante nē Baa ante pōnēnāmaī ña guiquēnē tōmengā wii cōwē wænāmaī quēwencæcäimpa. Edæ Wængonguī tōmengā ingante ænguī nānō panguiumāmo cōwē cædōngā ingampa, ante Wāō māñiñedē īnque apænegacäimpa.

4

Itota Tämadiabæ onquiyængā ingante apænecaī

¹ Paditeoidi ñānāte ñāmaī ante tededāni ēñēnānitapa. Itota pōnō cædinque æpænē guidongā guidinque tōmengā nānō ēmīñānāni īñōmō wii Wāō ēmīñānāni bāi wædænque badāni inte nanguū ñānāti badānipa, ante tededānitapa.² Māñomai ãnāni incæte wii Itota nē guidongā īnongāimpā. Wæætē tōmengā ēmīñānāni waodāni ñānāte guidōnāni guigadānipa.³ Māñinō ante Paditeoidi do ēñēnānipa, ante ãnāni ēñēnique Awēnē Itota Oodeabæ quēwēnique wadæ go Gadideabæ īñōmō ocæ ëmænte gogacäimpa.

⁴ Gadideabæ taadō Tämadiabæ īñōmō tæcæguedē īnō godō tōmengā goquēnengā īnongäimpa.⁵ Tämadiabæ īñōmō godinque tōmengā Ticada nāni ãñōmō pongantapa. Māñi Ticada quēwēñōmō eyequei docā Aacobo wodi tōmengā wengā Ootee wodi ingante, Pancabaa bitō òmæ baquñōmō, ante tōmengā ingante nānō godongäimæ īnimpā.⁶ Ayæ æpäämōnicæ Aacobo wodi nānō ææ wogaiimōnicæ adoyōmō īnimpā. Itota taadō gobæ īnō godinque nangæ badinque æpäämōnicæ īñōmō pō tæ contayongā māñiñedē tæcæ bæcā bagatimpa.⁷ Tæ contate ongōñongā Tämadiabæ quēwengā onquiyængā æpæ iyænte tadonte æncæte ante pongā adinque Itota tōmengā ingante,

—Æpæ pōnōmi beboe, angantapa.

⁸ Edæ tōmengā miñæ nē godāni māñināni quēwēñōmō cænguī godonte æncæte godāni īñōnāimpā.

⁹ Tämadiaidi ñānāte oodeoidi cōwē gomō adāni ñānāpi, ante ēñēngā inte Tämadiabæ quēwengā onquiyængā īñōmō Itota ingante,

—Bitō oodeobi imi incæte botō Tämadiabæ quēwēmo īñōmote bitō ædō cæte botō īmote, Æpæ pōnōmi beboe, ãmii, ãmopa.

¹⁰ Åñongā Itota wæætē,

—Bitō, Wængonguī quinō nānō pōnōni i, ante ēñente bāi ayæ, Åbodō īñōmo inte bitō imite, Åpæ pōnōmi beboe, ante apæneboo, ante ãfente bāi bitō wæætē botō īmote, Åpæ pōnōmi beboe, ancædōmiimpa. Ayæ botō bitō imite æpæ quēwengüimæ pōnōmo becædōmiimpa, ãmopa.

¹¹ Angā ēñēnique onquiyængā,

—Awēnē, bitō æpæ mā iyæncade dæ ampa. Ayæ æpäämōnicæ guibæ impa.

Māñimæ æpæ quēwengüimæ bitō nē apænedimæ ædōnō mā iyænte ængüimii.

¹² Mōnō docā mæmpo Aacobo wodi īñōmō, Botō ãmæwo wæmo adinque botō æpäämōnicæ münitō quü bacæimpa, ante īmōnicæ mōnō īmonte godongacäimpa. Tōmengā adomönicæ æpæ begacäimpa. Tōmengā wænāni tōnō tōmengā cæningäidi adobaī adopæ begadānipa. Adocā mōnō docā wædangā īñongante bitō godōmenque ñānāmæti inte nē cædōmi īmitawogaa, ãmopa.

¹³ Åñongā Itota wæætē,

—Æcämenque īñōmō māñimæ bedinque wæætē gæwænte bacæcäimpa.

¹⁴ Åcämenque botō godongüimæ nē becā guiquēnē tōmengā gæwænāmaī cōwē quēwencæcäimpa. Wæætē botō tōmengā ingante tōmēmo godongüimæ godōmo bedinque tōmengā botō quēwēnō entawente quēwencæcäimpa. Æpäämōnicæ cōwē cægō bāi botō tōmengā mūmōno godongüimæ beyænque tōmengā wænāmaī nānō quēwengüinō do ænique quēwencæcäimpa, ãmopa.

¹⁵ Onquiyængä tömengä ingante,

—Awēnē, äninqe, Botō gæwæñämäi bacæboimpa, ante mänämäi botō imote pönömi beboe, ämopa. Ayæ mäninömö cöwë apæ iyæncæ pönämäi incæboimpa.

¹⁶ Ante äñongä tömengä wæætë,

—Goe, bitö nänöogængä ingante aa ped-inque ænte mämömi pongä, angantapa.

¹⁷ Äñongä tömengä wæætë,

—Botö nänöogængä dæ ampa.

Angä èñeninqe Itota tömengä ingante,

—Bitö, Botö nänöogængä dæ angampa, äninqe nö ante ämipa. ¹⁸ Iñempa bitö nänöogædi önompo æmæmpoque iñönänite bitö tömänäni iñänite mönlimi lmpa töö. Ayæ ñöwoyedë onguÿñængä bitö weca në quæwengä iñömö wii bitö nåwå nänöogængä ingampa. Iñinque ñöwo bitö äno iñömö edæ nåwangä impa, ämopa.

¹⁹ Angä èñeninqe onquiyængä,

—Awēnē, Bitö Wængongü beyæ në apænebi imi adinque èñemopa. ²⁰ Mönitö dodäni mæmpoidi wodi, ii onquiyabo iñö gote Wængongü ingante, Bitö Awēnē Wængongü imidö anguënē, ante ædæ wææninque angadänimpa. Minitö në oodeoidi imini guiquéné, Wængongü ingante waa ate apænecæte ante Eedotadëe quæwëñömö mäninömonque godinque ædæ wæænte apænecæimpa, äminipa töö.

²¹ Äñongä Itota wæætë,

—Onquiyæmi èñëmi. Botö äno èñeninqe pönée. Minitö iñömö ædæ wææninque botö Mæmpo ingante, Bitö Awēnē Wængongü imidö anguënē, ante ii onquiyabo iñö incæ Eedotadëe mäninömö incæ münitö mäninö ante änämäi anguïonæ oo pöni impa. ²² Minitö tåmadiaidi iñömö në Wængongü ingante, Bitö Awēnē Wængongü imidö anguënē, ante ædæ wææninque apænemini incæt adocæ ingante, Äbänö ingää, ante èñenämäi iminipa töö. Mönitö guiquéné në ædæ wææninque Wængongü ingante waa ate apænemöni inte adocæ, Äbänö ingää, ante do èñemöni iminipa. Edæ, Në wénæ wénæ cædäni wæncæ cædinäni incæ quæwencædänimpa, ante në Ängä iñömö oodeocä iñongä ingä apa ånewë. ²³ Botö Mæmpo ingante, Bitö Awēnē Wængongü imidö anguënë, ante ædæ wææninque nåwangä ante apænedönäni inte apænecædänimpa. Adodäni, Nåwangä impa, ante nö pönente èwocädäni inte ædæ wææninque Wængongü ingante mäninö ante watapæ apænecædänimpa. Mäninö ante näni apænequïonæ iñömö edæ oo pöni impa. Edæ do iñque batimpa. Wængongü, Mänämäi entawente nö pönämäni bai iñäni iñänite diqui diqui müninque, Mänämäi ingante botö imote, Bitö Awēnē Wængongü imidö anguënë, ante ædæ wææninque watapæ

apænecædänimpa, angampa. ²⁴ Wængongü Önöwocaque èwocate quæwengä ingampa. Iñinque në ædæ wæænte tömengä ingante watapæ apænedäní iñömö tömänäni, Nåwangä impa, ante nö pönente èwocädäni inte ædæ wææninque tömengä ingante watapæ apænequïenäni iñänipa, ämopa.

²⁵ Angä èñeninqe onquiyængä,

—Botö, Mætiya näni Codito äñongä poncæcäimpa, ante do èñemopa. Tömengä pongä ate, Äbänö inguü, ante mönö imonte tömänö odömonte apænecä èfencämönimpa.

²⁶ Äñongä Itota wæætë,

—Botö në apænebo iñömö Codito iñomo imo apa cæbii, ämopa.

²⁷ Tæcæ apæneyongante tömengä müñæ në godäni ocæ èmænte ponte ayöñäni tömengä iñömö onquiyængä ingante apænecä adinque, Äbänö cæ wæmönni, ante guïñente wædänitapa. Incæte, Äbänö ämii, ante, Quïnante tömengä ingante tedebii, ante adocanque incæ änämäi ingantapa. ²⁸ Ayæ onquiyængä tömengä iyæncade èmö cæte näni quæwëñömö ocæ èmænte gote pöninqe waodäni iñänite apænedinqe,

²⁹ —Ägodödäni, onguÿñængä iñömö botö imote tæcæ adinque, Botö æbänö cæboo, ante tömänö ante botö imo në apænecä ingante pö aedäni. Mäningä wabänö mönö Codito iñongä ingantawo, ante ämopa.

³⁰ Angä èñeninqe tömänäni näni quæwëñömö tao godinque tömengä weca go gadänimpa. ³¹ Onquiyængä näni quæwëñömö tæcæ goyongä Itota nänö në èmïñænäni iñömö tömengä ingante,

—Awēnë në Odömömi imi wædænque cæe, ämönipa.

³² Ante äñönäni tömengä wæætë tömänäni iñänite,

—Botö cængü botö éadö ante quïnö i, ante münitö guiquénë tömäa èñenämäi iminipa töö.

³³ Angä èñeninqe tömengä èmïñænäni godongämæ nämanque apænedinqe,

—Wabänö wacæ tömengä ingante cængü ænte pongantawo.

³⁴ Äñönäni Itota,

—Botö imote në da pönongä nänö äno bai botö cædö iñömö mänii tömëmo cængü bai impa. Ayæ, Tömengä nänö cædö ante tömänö iñique cæbopa, ante botö cædö iñömö botö cængü bai adobaï impa. ³⁵ Minitö iñömö, Mægo mægo apäicä bayonte amïñayedë tömemoncode gæcämönimpa, ante wii amïñitawo. Botö guiquénë münitö iminipa ämopa. Waodäni iñänite wi æmonte aedäni. Edæ mänämäni tömemoncoo gæyedë bai iñänipa. ³⁶ Itota, Botö beyæ ante waodäni iñänite në gædòngä ingante botö, Bitö cæbipa, ante paga cædinque ñöwoyedë incæ do pönömo aengampa. Wænämäi wantæpiyæ

quēwencædānimpa, ante cædinque ñōwoyedē incæ tömengä tömēnāni ñänite do gædongä ingampa. Ìnhinque botö änö ante waodāni mümöno nē quiyadingä töön nē gædingä töön guéa tocædaimpa. ³⁷ Mânōmäi wëēnëñedē nāni angainö ante, Waocä adocanque tömēm quiyacä ate wacä guiquénë nē gædongä ingampa, ante nåwangä ante impa. ³⁸ Tömēmoncodë ñōmō cædāni bai cædāmai imini incæte münitö tömēmoncoo gæquññani bai bacæmimipa, ante botö, Waodāni botö quinäni ñänite gæcæmimipa, ante münitö ñünite da godomo gominitapa. Wadāni ñōmō do mänincodë nangui poni quiyate cædinque botö änö ante waodāni ñänite apænegadānimpa. Münitö guiquénë miní cædāmai ñōmō incæ önonque gædämíni ñünipa, ante Itota apænegacäimpa.

³⁹ Onquiyængä guiquénë tämadiaidi mänññomö nāni quéwëñomö quéwëñani ñänite, "Tömengä ñōmō botö imote tæcæ adinque, Botö æbänö cæboo, ante tömänö ante botö imote apænegantapa," ante apæneçä ñëninqe tömēnāni nangui ñänite Itota ingante pönengadānimpa. ⁴⁰ Tämadiadi tömengä weca godinque, Bitö mönitö weca a ongöe, änani ñëninqe tömengä mëönaa ñontë tömēnāni weca owocantapa. ⁴¹ Tömengä nänö owoyedë tömengä nänö änö beyænque godömenque tæiyænäni ñōmō tömengä ingante wede pönenre badänitapa. ⁴² Adodäni onquiyængä ingante,

—Wii bitö apænete önonque ante ñëninqe pönemöni inte mönitö tömengä apæneçä adobai ñënemöni imoni. Ayæ, Mâningä ñōmō inguipoga mönü quëwencabo ñömonte tömengä nåwangä mönü imonte nê Änongä ingampa, ante do ñémöni, apænegadānimpa.

Itota cæcä beyænque awënë töön cæcä wengä waa bacäi

⁴³ Mëönaa go ate tömengä mänññomö quëwëñinqe wadæ godinque, Gadideabæ gocæboimpa, ante gocantapa. ⁴⁴ Itota incæ wëëññedë, lïmaa impa, ante änongäimpa. Wængongui beyæ nê apæneçä inte tömengä nänö pægaimæ incæ mänññomö apæneyongä tömengä töön pægaññani guiquénë tömengä ingante wii waa adanipa tõö, ante änongäimpa. ⁴⁵ Tömengä mänñ Gadideabæ nänö ponque pongä adinque gadideaidi edæ Eedotadëe ñōmō Patowa näní ææmæ cæyedë Itota bai mänññomö gote ongöññäní, Tömengä æbänö cæcä, ante tömää adinani inte. Bitö pömi waa amonipa, ante tömengä ingante apænegadānimpa.

⁴⁶ Ayæ Gadideabæ godinque Itota wæætë Cänaa näní quëwëñomö, Äpæ incæ bïññomæ bacæimpa, ante wëëññedë nänö cædññomö adoyomö gocantapa. Capënaomö näní änñomö quëwëñinqe adocanque pancabaa

awënë töön godongämæ cæcä ñōmō tömengä wëññengä onguññengä wëññ wëññ ñongäimpa. ⁴⁷ Adocä onguññengä ñōmō, Itota Oodeabæ quëwente Gadideabæ pongä, änani ñëninqe tömengä Itota weca gote angantapa. Botö wëññengä onguññengä wæncæ cæcä ñongante bitö tömengä ingante cæbæ waa bacæ. Ägodöe. ⁴⁸ Itota tömengä ingante,

—Botö, Acæmñimpa, ante bamönengæ cæbo ate wæmîni inte münitö mänñmö beyænque botö imo pönemöni awædö.

⁴⁹ Ante apæneçä ñëninqe pancabaa awënë töön godongämæ cæcä,

—Awënë, botö wëññengä ayæ wæññamä ifnedë ägodöe gocæimpa.

⁵⁰ Ante änongä Itota wæætë,

—Ñöwo wadæ goe. Bitö wëññengä ñōmō quëwencæcäimpa, ämopa. Angä ñëninqe onguññengä, Itota nänö änö nö impa, ante pöneminqe wadæ gogacäimpa. ⁵¹ Tömengä, Botö onçö, ante taadonque goyongante tömengä beyæ nê cædññani tömengä ingante apæneçæte ante pö bee ténñnitapa. Pö bee téninqe,

—Bitö wëññengä waa bacäi.

⁵² Ante apænedäni ñëninqe tömengä tömēnāni ñänite, Botö wëññengä ayeñedö waa bacäi, ante änongä tömēnāni wæætë tömengä ingante,

—Ñömô æðæ gowayedë mänññedë tömengä gancæ bacantapa, ante apænedänitapa.

⁵³ Ayæ wëññengä mæmpo, Bitö wëññengä quëwencæcäimpa, ante Itota botö imote nänö ñänñedë adoyedë botö wëññengä do waa bacantapa, ante wædinque tömengä töön tömengä näní quëwencabo tömancabo Itota ingante wede pönemöni bagadānimpa. ⁵⁴ Itota oodeoidi weca quëwente Gadideabæ ocæ èmænte pöninqe tömengä mänññomö ii pamönengæ cædinque mempoga nänö cædö bamönengæ bagatimpa.

5

Itota cæcä beyænque pæ opa pæ opa gocä waa bacäi

¹ Ayæ ate oodeoidi, Mönü Wængongui beyæ, ante näní ææmæ cæyedë Itota Eedotadëe ñōmō ædinque ado ante gogacäimpa.

² Eedotadëe wææ cæte ñōmō obegaidi näní pö guiidemö gäanë gäwapæ impa. Mänñmæ gäwapæ ebedeo tededö Betadapæ näní èmæ yæwedeca önempo èmæmpoque ñoncæcate ñoncöimpa. ³ Mänincöne wénæ wénæ ñäní tæiyænäni cöwë öföññänäimpa. Pancadäniya betabatomänäni inte pancadäniya pæ opa pæ opa godonäni inte pancadäniya cömantë ñöñäní ñänipa. ⁴ Adodäni, Äpæ incæ gopæ, ante wänö cönönäni ñöñänäimpa. Edæ Wængongui anquedo wæætë wæætë, Mänñmæ incæ incæ gopængæimpa, ante

wæǣ pöninque cædongäimpa. Gåwapǣ incǣ incǣ go cæpǣ adinque æcänö tānō mänimænē guida inte adocǟ quïemē wénǣ wénǣ ī waa badongäimpa. ⁵ Mänïñömö öññonäni weca adocanque nē öññonongǟ iññomö todéinta ī ocho wadepo ganca wénǣ wénǣ inte wægaingǟ iñongäimpa. ⁶ Adocǟ mänïñömö öññongǟ ingante Itota ponte ayongǟ wadäni, Mäningǟ wantapeiyǟ mänömaï wénǣ wénǣ inte wægaingǟ ingampa, ante apǣnedäni ëñeninqe Itota tömengǟ ingante,

—Bitö, Waa bainëmo, ämitawo.

⁷ Ante äñongǟ nē wénǣ wénǣ ingǟ wæætē,

—Awënë̄, gäwapǣ incǣ incǣ gopæññedé æcänö botö imote ænte guiquïnaa edǣ dǣ angampa. Ayǣ botö, Äpæñé guicæboimpa, ante goyomo wacǟ pöninque do tānō guicǟ.

⁸ Ante wæyongante Itota,

—Engǣ gantie, bitö bee podonte möîmo ænte goe. ⁹ Äñongǟ onguïñængǟ iññomö iññontobǣ waa badingǟ inte tömengǟ bee podonte möîmo ænte cægonte gocantapa. Oodeoidi nani guëmanguïñonǣ iññonte Itota mänömaï cæcantapa. ¹⁰ Mänömaï beyǣ ood-eoidi awënë̄idi iññomö onguïñængǟ nē waa badingǟ ingante,

—Nôwoõnǣ guëmanguïñonǣ iññonte mënö æbänö cæquïi, ante do wæǣ yewǣmonte impa cæbii. Bitö bee podonte möîmo ænte goe, angǟ cætabopa.

¹¹ Ante püññonäni tömengǟ wæætē,
—Botö imote, Waa bae, ante nē cædingǟ iññomö adocǟ incǣ, Bitö bee podonte möîmo ænte goe, angǟ cætabopa.

¹² Angǟ ëñeninqe töménäni tömengǟ ingante,

—Mäningǟ iññomö bitö imite, Bitö bee podonte möîmo ænte goe, ante nē angǟ iññomö æcänö ingǟ. Apǣnebi ëñemöni, änänitapa.

¹³ Itota guiquïñé do waodäni nanguïñäni ongöñäni tæcæguedé go wadǣ godongäimpa. Mänömaï beyǣ onguïñængǟ nē waa badingǟ iññomö, Né cædingǟ æcänö ingǟ, ante ëñenämäi ingantapa. ¹⁴ Ayǣ ate Itota Wængongui onçȫ iññancȫ yahæcöné go guiidinque tömengǟ ingante bee tëninqe,

—Ëñëmi, bitö wæætē waa babi imipa. Iñinqe godömenque wénǣ wénǣ cædämäi incæbii. Bitö mänïñö wénǣ wénǣ bitö cægañö ante iñimpö cædämäi iñi iñinqe wabänö bitö wæwenguinque godömenque babaiimpa, ämopa.

¹⁵ Angǟ ëñeninqe onguïñængǟ wadǣ gote oodeoidi awënë̄idi weca pöninque angantapa. Botö imote, Waa bae, ante nē cædingǟ iññomö Itota ingampa, ante apǣnecantapa.

¹⁶ Mänömaï beyǣ Itota mänïñö nänö cædünö ante guëmanguïñonǣ iññonte cæcǟ adinque

oodeoidi awënë̄idi iññomö tömengǟ ingante togænte wénǣ wénǣ cædänitapa. ¹⁷ Itota töménäni änänite,

—Botö Mæmpo nôwoõnǣ ganca tömengǟ nänö cædȫ ayǣ cæcǟ ingampa. Ayǣ botö adobaï cæbo imopa, ante apǣnecantapa.

¹⁸ Mänïñö angǟ ëñeninqe töménäni godömenque pülinque, Mënö tömengǟ ingante æbänö cæte wænömö wænguingǟ, ante godömenque nanguï cægadänimpa. Töménäni, Tömengǟ guëmanguïñonǣ iñronte do cæcǟ ingampa. Ayǣ godömenque, Wængongui botö Mæmpo iñongäimpa, ante tededinque tömengǟ, Botö Wængongui baï imopa, ante baï cæcampä töö, ante töménäni godömenque püngadänimpa.

Tömengǟ Wengǟ ingante Wængongui pönö cæcǟ ate Awënë̄ bacampa

¹⁹ Itota adodäni änänite iñmaï äninqe, “Botö münítö iñinite nawiñgǟ ämopa. Botö Wængongui Wëmo iññomo incǣ aedö cæte adoboque nämanque cæbo imoo. Botö Mæmpo æbänö cæcǟ adinque botö adodonque cæbopa. Edǣ botö Mæmpo nänö cædȫ baï botö Wængongui Wëmo inte adobaï cæbopa. ²⁰ Edǣ Mæmpocǟ Wëmo iññomote tömengǟ imote waadete pöninque tömengǟ nänö cædȫ tömänö ante botö imote odömongǟ abo imopa. Ayǣ münítö, Äbänö cæcǟ wæmöö, ante wæcæmïnimpä, ante cædinque tömengǟ godömenque bamöñengǟ nänö cædȫ ante botö imote odömongǟ ate botö wæætē cæbo acæmïnimpä. ²¹ Edǣ botö Mæmpo iññomö æmæwo wængainäni änärite, Nâni ömæmöñinqe münítö mïñini quëwencæmïnimpä, ante pönö cæcǟ baï botö tömengǟ Wëmo iññomö adobaï cæbo imopa.

Æcänö ingante, Bitö miñ quëwencæbiimpa, ante äñëmo inte botö tömengǟ ingante pönö cæbo ate müngǟ quëwencæcäimpa. ²² Adobaï botö Mæmpo iññomö waodäni änänite adinque, Äcänö waa cæcantawo, ante, Äcänö wénǣ wénǣ cæcantawo, ante apǣnte änämäi ingampa. Wæætē edǣ botö tömengǟ Wëmo iññomote tömengǟ, Bitö mänïñö ante waodäni tömänäni änärite apǣnte ancæbii, ante cægacäimpa.

²³ Mänömaï cædinque botö Mæmpo, Waodäni botö imo nani waa abai adobaï botö Wengǟ ingante tömänäni waa acædänimpa, ante cægacäimpa. Botö tömengǟ Wëmo iññomote nē waa adämäi ingǟ iññomö tömengǟ botö Wæmpocǟ botö imote da pönongǟ ingante adobaï waa adämäi ingampa töö,” ante Itota apǣnecantapa.

²⁴ Ayǣ apǣnedinqe, “Münítö iñmînute nawiñgǟ ämopa. Waocǟ botö änö ëñeninqe botö imote nē da pönongaingǟ ingante nē wede pönengǟ iññomö tömengǟ nänö apǣnte pante wæwenguïñö godämäi incæcäimpa. Wæætē tömengǟ nänö

wænämäi quēwenguünö gocæcäimpa. Edæ tömengä mönö æmæwo wænguünö füimpo cædinque wænämäi mönö quēwenguünö do gocäimpa. ²⁵ Minitö imirite näwangä ämopa. Waodäni nē quēwënäni incæ tömänäni æmæwo wængänäni bai iñönäni inte tömänäni iñömö Wængongü Wëmo botö tedepämoo oo ëñençädänimpa. Ñwoöñae tömänäni näni ëñfengüönäe do batimpaa. Né ëñenäni iñömö tömänäni näni wænämäi quēwenguünö gocädäniimpa. ²⁶ Wængongü námä nē quēwënongä inte tömänäni näni quēwémämo ante nē godongä ingampa. Mänömai beyænque botö tömengä Wëmo adobaï námä nê quēwénömo inte tömänäni näni quēwémämo ante nê godomo imopa. ²⁷ Ayæ Waobo ëñagaimo iñömotë tömengä pönoi cæcä beyænque botö nê ämo badinque námä tæi piñäente cædinque edæ, Äcäno waa cæcantawo, ante, Äcäno wénæ wénæ cæcantawo, ante nê apænte anguumo imopa. ²⁸ Botö mänömäntö ante apænebo ëñeninqe minitö, Äebänö angä wæmoo, ante änämäi incæmäniimpa. Edæ æmæwo wængänäni tömänäni tömänäni näni wodido nê öñongaïnäni iñönänite edæ botö tedepämoo incæ tömänäni näni ëñfengüönäe oo pöni impa. ²⁹ Botö tedepämoo ëñeninqe tömänäni tömänäni ta ponçädäniimpa. Né waa cægaïnäni iñömö wænämäi näni quēwenguünö näni goquinqe näni ömæmoncædäniimpa. Né wénæ wénæ cægaïnäni guiquené näni apænte pante æmæwo wæwenguünö näni goquinqe ömæmoncædäniimpa cæminii,” ante Itota apænegacäimpa.

Äcäno äna ëñente cæbii, ante Itota ingante änäniipa

³⁰ Ayæ godömenque apænedinqe Itota iñmai apænecantapa. “Botö ædö cæte nämanque adoboqo cæbo imoo. Wæætæ Wængongü botö imote æbänö angä ëñeninqe botö mänöni ante, Äcäno waa cæcantawo, ante, Äcäno wénæ wénæ cæcantawo, ante apænte ämopa. Ayæ botö apænte åno iñömö cöwë nöinö ante impa. Edæ botö tömëmo ämaï cædämäi imopa. Wæætæ botö Mæmpo botö imote nê da pönongaingä nänö ämaï cæbo imopa. ³¹ Botö nämanque äninqe, Äebänö cæboo, ante apænebo bai minitö, Önonqedö ante impa, ancædöminimpa. ³² Botö æbänö cæboo, ante wacä botö beyæ ante nê apænecä ingampa. Tömengä botö imotedö ante nänö apænedö iñömö edæ nö impa, ante ëñemopa. ³³ Minitö botö imotedö ante, Äebänö cæcää, ante ëñençæte ante Wäo nê apænecæ guidöongä weca wadäni änänite da godöminitapa. Ayæ Wäo mäninäni änänite botö imotedö ante nö apænecä ëñenäniitapa. ³⁴ Botö æbänö cæboo, ante waodäni botö

beyæ apænecædäniimpa, ante botö änämäi imopa. Wæætæ, Minitö botö æmo beyænque quēwencæmäniimpa, ante cædinque botö mänömaiñö ante apænetabopa. ³⁵ Wäo nê apænecæ guidöongä tömengä iñömö ti wodönoincade bæce bai ingacäimpa. Ayæ, Tömengä nänö angainö nänö bai impa, ante adinque minitö wantayö ifonte, Waa impa, ante watapæ tomäntapa. ³⁶ Botö æbänö cæboo, ante Wäo nê apænecæ guidöongä nänö angainö beyæ waodäni mänöni ante do ëwocadäni ingadäniimpa. Ayæ botö Mæmpo, Bitö iñmai cæe, ante, Tömää iñque cæcæbiimpa, ante botö imote nänö angainö bai ante do cædömo imopa. Botö Mæmpo botö imote da pönongaingä ingampa, ante wadäni botö cædinö beyæ do ëñenäniimpa. ³⁷ Ayæ botö Mæmpo botö imote nê da pönongaingä iñömö adobaï, Botö æbänö cæboo, ante apænecä ëñengadäniimpa. Minitö guiquené tömengä ingante adämäi imini inte tömengä nänö tedepämoo incæ cöwë ëñenämäi iminiipa töö. ³⁸ Ayæ botö Mæmpo botö imote da pönongaingä pöniimo imopa, ante minitö pönénämäi imini inte edæ tömengä nänö angainö ante entawénämäi quēwëmini iminiipa. ³⁹ Wængongü angä ëñeninqe näni yewæmongainta ædämö adömäni inte edæ minitö, Mäninö näni yewæmongainta amöni beyænque mönitö wænämäi möni quēwenguünö gocæmönimpa, ante pönëmini iminiipa. Iñæmpa mänintaa yewæmöninqe botö imotedö ante apænedinqe yewæmongadäni apa quēwëmini. ⁴⁰ Botö, Minitö wænämäi minitö quēwenguünö ante pö æedäni, åñömotë minitö wæætæ Baa äninqe botö weca pönämäi iminiipa,” ante Itota apænecantapa.

⁴¹ Ayæ apænedinqe tömengä, “Waodäni botö imote waa adinque apænecædäniimpa, ante änämäi imopa, angantapa. ⁴² Iñæmpa, Minitö æbänö cæminii, ante botö do ëñemopa. Wængongü nänö waadete pönente entawénö minitö entawénämäi quēwëminiipa, ante do ëñemopa. ⁴³ Wængongü angä ëñeninqe botö wææ pöniimo adinque minitö Baa ante botö imote pönénämäi iminiipa. Wacä guiquené nämä äninqe pongä iñque minitö männingä ingante Ao ante pönëmäiminiipa, ante awædö. ⁴⁴ Minitö wacä ingä wacä ingä, Botö imote waa adinque waa apænecædäniimpa, ante cæminii awædö. Incæte minitö, Mönö Wængongü né adocanque ingaingä ingampa, ante, Tömengä mönö imonte waa adinque apænecæcäimpa, ante cædämäi iminiipa. Mänömai beyæ minitö botö imote ædö cæte pönëmini iminiii. ⁴⁵ Botö Mæmpo weca ongöningue minitö imitedö ante botö, iñäni wénæ wénæ cædäni änänitapa, ante ancæboimpa, ante minitö

pōnēmīnitawo. Mānōmaīnō ante edæ pōnēnāmaī iedāni. Wæætē Möitee wodi nānō angaīnō ëñente beyænque mōnō quëwengæimpæ, ante pōnēmīnipa. Iñæmpa adocā Möitee wodi mīni nē pōnēongā iñōmō. Nē wēnæ wēnæ cæmīni iñmīnipa, ante ancæcāimpæ cæmīni.⁴⁶ Mīnitō Möitee wodi ingante pōnēte baă adobāi botō imote pōnencædōmīnipa. Edæ tōmengā botō imotedō ante yewæmongacæimpæ.⁴⁷ Möitee wodi nānō yewæmongainō ante pōnēnāmaī iñmīni ëñinque mīnitō ædō cæte botō apænedō ante ëñenique pōnenguimīni,” ante Itota mānīñedē iñque apænegacæimpæ.

6

5.000 ganca iñāni iñānite Itota godongä cænānipa

¹ Mānīnō iñque apænete ate wantæyō iñonte Itota wadæ godinque gäwapæ Gadideapæ nāni ämæ ñemæmāa tao gogacæimpæ. Mānīmæ Tibediapæ nāni ämæ impæ. ² Tōmengä wogaa tao gocā adinque waodāni tæiyænāni pō tee empo godänitapa. Tōmengä, Acædānipa, ante cædinque wēnæ wēnæ iñāni bamönengæ cæte odōmōngā do adināni inte godänitapa. ³ Ayæ Itota tōmengä nānō ëmīñænāni iñānite änanquidi ænte mæcā ædinque tōmēnāni tōmengä tōnō tæ contadänitapa. ⁴ Wodo pænta gogaïonæ, ante oodeoidi Patowa nāni ñemæ cæönæ oo pōnī ingatimpæ. ⁵ Itota gomö ayongä waodāni tæiyænāni tōmengä weca pōnāni adinque tōmengä Pedipe ingante,

—Mānīnāni waodāni beyæ ædōnō gote pāo godonte ëñinque godömöni cænguimāni, angantapa.

⁶ Edæ Itota iñōmō, Åbānō cæbāmoo, ante do ëñeningä iñtē mānīnō ante, Pedipe åbānō cæquingäa, ante acæte ante angantapa. ⁷ Pedipe wæætē tōmengä ingante,

—Iñæmpa pāo ante tōmēnāni wædænque cæncædänimpa, ante ocho apäicä cæte beyæ paga ñinta ëñinque mānimposta godonte ëñinque edæ wū eyepæ iñaimipa, angantapa. ⁸ Ayæ tōmengä ëmīñængä Timōnō Pe-godo biwī Åntida iñōmō Itota ingante,

⁹ —Mōnitö weca nē ongongä edençangä iñōmō tebada nāni awēnēnīmō guiyä pāo önompø ñemæmpoque tōnō guiyä gæyæ mēa pōnī næængä ingampa. Incæte mānīi cængu tæiyænāni beyæ ædō cæte eyepæ i, ante wæbopa.

¹⁰ Angä ëñenique Itota,

—Mīnitō tæiyænāni godongämæ ongönāni iñānite ämīni tæ contadänini, angantapa. Tōmengä nānō ämaä änāni ëñenique waodāni önömæcaque iñō nanguü gaguimæ pæyomö do tæ contadänitapa. Onguññænāni incæ önompø ñemæmpoque mīido ganca iñāni

inte tæ contadänini ingadänimpa.¹¹ Itota pāo ëñinque, Wængongu, Bitō waa pōnī pōnōmi ænte cænguimöni, ante apænedinqe tōmengä nānō ëmīñænāni iñānite godongä ëñinque tōmēnāni wæætē tæ contadänini iñānite di mæññænāni cænānitapa. Ayæ tōmengä gæyæ ëñinque adobāi cæcantapa. Tōmānāni iñōmō nāni cæñéñō ante eyepæ cængadänimpa.

¹² Tōmēnāni tōmo pōnī cænāni ate tōmengä ëmīñænāni iñānite tōmengä,

—Cængu nāni ao mæ ao mæ ñōnōni ee öñoncoo wote badāmæ ingæimpæ, ante pædæ wææmpo ö øedāni.

¹³ Angä ëñente cædinque nē cænāni pāo önompø ñemæmpoque tebada nāni awēnēnīmō nāni ao mæ ao mæ ñōnōni ee öñoncoo ö ænte da wēnāni ate edæ otodë tipæmpoga go mentodēa cængu eyede da wēnāni contagatipa. ¹⁴ Waodāni iñōmō Itota bamönengæ nānō cædī adinque,

—Nåwangä iñgä iñōmō Wængongu beyæ nē apæneçā ingampa. Tōmengä inguipoga Ponguingä, ante nāni angaingä iñongäimpæ, ante tæcæ änānitapa.

¹⁵ Tōmēnāni, Bitō mōnitō Awēnē Odeye bacæbiimpæ, ante botō imote bæi ongoncæte ante poncæ cædānipa, ante wædinque Itota wadæ godinque adocanque änanquidi wæætē aigacæimpæ.

*Itota æpæ yædopæ dao dao gocä
(Määteo 14.22-27; Määadoco 6.45-52)*

¹⁶ Gåwadecæ pōnī bayö tōmengä ëmīñænāni iñōmō gäwapæ yæwedeca wæi gogadänimpa. ¹⁷ Itota angä ëñenique mānīiñōmō wæi wipodæ guiidinque tōmēnāni, Gåwapæ ñemæmāa Capēnaömō nāni quëwëñōmō mōnō taocæimpæ, ante tæcæ wogaa tao goyönāni dobæ wémō bayö Itota ayæ tōmēnāni weca pōnāmai iñongäimpæ. ¹⁸ Ayæ woboyæ nanguü pæmænte pōnō æpæ mæ conta mæ conta cæyonte,¹⁹ tōmēnāni wodo tincō quidometodo wiylate cæyönāni Itota iñōmō wipo gämænō pōnique æpæ yædopæ wænōmēnæcapæ dao dao póngā adinque ancai guÿññenänitapa.²⁰ Ancai guÿññenänitape Itota iñōmō tōmēnāni iñānite,

—Botō iñopa. Guÿññenämäi iedāni, angantapa.

²¹ Ante äñongä tōmēnāni Ao ante tōmengä ingante wipodæ ænique tōmēnāni nāni goiññenōmō èmōnaiya do tao gogadänimpa.

Waodāni Itota ante diqui diqui mînte pōnāni

²² Iñmō ate tæiyænāni gäwapæ iñmæ wedeca a ongönänimpa. Iñque tōmēnāni, Wipo adoquæ pōnī mānīiñōmō wäi wocæ incæte Itota iñōmō mānimpodæ guiidämäi iñongante tōmengä mūñæ godāni adodänique guii wadæ tao godänitapa, ante adinque

wædänitapa. ²³ Awēnē Itota do Wængonguü ingante, Bitö waa pöni pönömi cængülmöni, ante apænecä ate waodäni nāni pää cæniñömö pancadäniya ayæ ongönänimpa. Nöwo iñömö wapocoo Tibedia nāni quëwënömö wo cæwodinque mäniñömö töménäni nāni cæniñömö eyequei pönäni adänitapa. ²⁴ Iñique Itota töö tömengä nänö emiñänäni edæ dæ änäni wædinque tæiyänäni iñömö wipodé guite Capéñämö godinque Itota ante diqui diqui mincæte ante wogaa gogadänimpa.

Itota, Mönö quëwenguünque, ante cængüü baii ingampa

²⁵ Adodäni gäwapæ æmæmää tao godinque tömengä ingä adinque,

—Awēnē né Odömömi imi ayeedöö iñömö pömitawo, änänitapa.

²⁶ Äñönäni Itota wæætë,

—Minitö iminete näwangä ämopa. Minitö tömo pöni pää cæniñomi inte botö imote ante diqui diqui mincæ pöminitapa töö. Wæætë edæ botö, Aceminiimpaa, ante bamönengæ cæbo beyæ minitö wii pömini awædö. ²⁷ Minitö, Mönö cængüü, ante æncæte ante cæmäni incæte inguipogaque müni woquünque ante æncæ cædämäi quëwëedäni. Wæætë edæ, Mönö cængüü iñique bayedë cængüü mæ öñongæimpaa, ante cædinque minitö, Mönö wænämäi quëwenguünque gocæmöimpaa, ante pönente quëwëedäni. Botö né Waobo ënagaimo imo mänii cængüü minitö iminete pönömo æncæmäniimpaa. Botö Mæmpo botö imotedö ante, lïngä nö cæcæ ingampa, ante ödömgacäimpaa.

²⁸ Angä ëñeninqe töménäni tömengä ingante,

—Mönitö, Wængonguü nänö cæquümäo ante cæcæte ante quinö cæquenämöni imönii, ante wæmönipa.

²⁹ Äñönäni Itota wæætë,

—Botö Wængonguü nänö né da pönongaaimo iñomote minitö botö imote müni wede pönénö iñömö edæ mäninö Wængonguü nänö cædö impa, angantapa.

³⁰ Mänömai beyæ töménäni godömenque tömengä ingante,

—Bitö, Ëñencædämäimpaa, ante bamönengæ bitö cædö ante æbänö cæte odömömi adinque pönémälmönipa. Æbänö cæquümii, ante änewënänitapa. ³¹ Mönö wæmæidi öñömæca nāni quëwëfledë cængüü mänää nänö angaii cængadäniimpaa. Iñainö ante yewæmongatimpaa. “Tömengä, Minitö cængüü, ante töménäni änänite öönadé iñö mäwææ godongacäimpaa,” ante nänö yewæmongaïnö baii impa, ante apænedänitapa.

³² Itota wæætë töménäni änänite,

—Näwangä ämopa. Minitö iminete öönadé mäwææ cængüü né pönongaingä iñömö tömengä wii Möitee wodi ingacäimpaa. Wæætë botö Mæmpo iñömö tömengä minitö iminete öönadé nāni näwå cængüü baii pönongä cæncæmäniimpaa. ³³ Öönadé quëwente wææ pongaingä iñömö tömengä iñömö, Cængüü baii ingampa, ante Wængonguü nänö né angaingä ingampa. Adocä inguipoga quëwënäni änänite, Mini wantæpiyæ wænämäi quëwenguünö ante pönongä ñeninqe quëwënänipa.

³⁴ Ante Itota apænecä ëñeninqe töménäni,

—Awēnē, fiwo mänii cængüü iñö iñö iñö pönömi cæmönie.

³⁵ Äñönäni Itota godömenque apænedinqe,

—Botö iñömö, Mini quëwenguünque, ante müni cængüü baii iñömo imopa. Botö weca né póngä iñömö cówë cængüü gue ñenämäi baii quëwencæcäimpaa. Ayæ botö imote né wede pönengä iñömö cówë tepæ gæwænämäi baii quëwenguingä ingampa, ante apænecantapa. ³⁶ Ayæ wæætë, Minitö iminete do botö änö baii impa. Botö imote do adimini incæte minitö ayæ wede pönénämäi iminipa. ³⁷ Botö Mæmpo, Bitö quinäni bacædämäimpaa, ante cædinque botö imote pönongä æmo iñineque botö quinäni né badäni inte töménäni tömänäni iñömö botö weca edæ do pönänipa. Ayæ æcämänenque botö weca pöna inate, Botö weca pönämäi imipa, ante cówë änämäi incæboimpaa. ³⁸ Edæ öönadé quëwëningue botö wii tömëmo ämai cæcæboimpaa, ante wææ pontabopa. Wæætë botö imote né da pönongaingä nänö ämai cæcæboimpaa, ante wææ pontabopa. ³⁹ Ayæ botö imote né da pönongaingä botö imo nänö angaïnö iñömö iñmai impa. Waodäni bitö quinäni bacædämäimpaa, ante pönömo ñeninqe bitö quinäni badingue adocanque incæ wé womonte wænämäi incæcäimpaa.

Wæætë iñique baquïonæ iñonte bitö, Nāni ömæmöedäni, ämi ëñeninqe bitö quinäni tömänäni edæ fiäni ömæmoncædämäimpaa.

⁴⁰ Edæ botö Mæmpo nänö angaïnö iñömö iñmai impa. Botö Wængonguü Wëmo iñomote botö imote ædæmö adinäni inte edæ botö imote né pönénäni tömänäni cówë wænämäi wantæpiyæ quëwencædämäimpaa. Mänömaïnö ante impa. Ayæ iñique baquïonæ iñonte botö mäninäni änänite, Minitö fiäni ömæmöedäni, ämo ate ömæmoncædämäimpaa. Itota mänömaï apænecantapa.

⁴¹ Apænecä ëñeninqe oodeoidi iñömö,

Tömengä, “Botö cængüü baii imopa, ante öönadé iñö wææ pontabopa,” angampa, ante tömengä ingantedö ante tæcæ piunte tedewënänitapa. ⁴² Töménäni,

—lïngä iñömö wii Ootee wengä Itota ingantawo. Tömengä mæmpo töö wääñä wii mönö adöna inatawo. Tömengä ædö cæte,

Botō öönædē quëwente wææ pontabopa, angä änewëe.

⁴³ Ante püñönäni Itota wæætë,

—Minitö nämanque godongämæ piñte tededåmaï iedäni. ⁴⁴ Botō Mæmpo botō imote nē da pönongaingä wii pönö cæcä baï æcämenque incæ botō weca pönämäi incædongäimpa. Ayæ iinque baquionæ iñonte botō weca nē pongä ingante, Näni ömæmöe, ämo ñäni ömæmoncæcäimpa. ⁴⁵ Wængongü beyæ nē apænegäinäni näni yewæmongaintaa iñmai ante yewæmongadänimpa. “Wængongü waodäni tömänäni iñänite odömonte apænecä eñençädänimpa.” Botō Mæmpo apænecä nē eñenäni iñomö tömengä näno odömonte apænedö ante nē eñenäni iñänäni iñinque tömänäni tömänäni botō weca pönänipa, ante Itota apænecantapa.

⁴⁶ Ayæ apænedinque, “Mini waocabo tömämäi incæ botō Mæmpo ingante cöwë adämäi iñinitapa. Botonque iñomö Wængongü weca nē quëwente pömo inte botō Mæmpo ingante nē adimo iñomö adoboque pöni imopa. ⁴⁷ Minitö iñinitate näwangä ämopa. Botō imote nē wede pönengä iñomö tömengä cöwë wantæpiyæ näno quëwenguümäo do entawente quëwengä ingampa. ⁴⁸ Botō iñomö, Mini quëwenguimäo, ante mini cængü baï imopa. ⁴⁹ Mini wæmæidi öönämäe cængü eñewënedë cængü mänäi näni angaï cængainäni incæte edæ do wængadänimpa. ⁵⁰ Botō iñomö cængü baï iñomo inte öönadë quëwente wææ pömo imopa. Iñinque waocä, Cængü cænte baï quëwengæimpa, ante botō imote pönengä iñinque tömengä cöwë wænämäi quëwemaingampa. ⁵¹ Botō cængü baï imo inte öönadë quëwengäimo incæ wææ pontabopa. Æcänö cængü cænte baï botō imote pönëna tömengä iñomö cöwë wænämäi quëwencæcäimpa. Ii cængü botō godongü botō nämä baö imopa. Ingüpoga quëwënäni iñänite, Minitö quëwenguimini, ante botō nämä baö incæ godoncæboimpa,” ante Itota mänömai apænecantapa.

⁵² Mäninö angä eñente wædinque oodeoidi näni cabø iñomö godongämæ nämanque tededingue wæætë godö wæætë godö änewënänilata.

—Mäningä iñomö mönö imo tömengä nämä baö ædö cæte pönongä cængümöni.

⁵³ Ante tedewëñönäni Itota wæætë tömënäni iñänite,

—Minitö iñinite näwangä ämopa. Botō Waobo eñagaimo iñomote minitö botō baö cænämäi inte botō wepæ bedämäi imini iñinque ædö cæte Wængongü wantæpiyæ näno quëwenguümäo entawëmäi ingüümäi. ⁵⁴ Botō baö nē cængä ayæ botō wepæ nē becä tömengä iñomö Wængongü

wantæpiyæ näno cöwë quëwenguümäo do entawente quëwengä ingampa. Ayæ iinque baquionæ iñonte botō mäningä ingante, Bitö ñäni ömæmöe, ämo ñäni ömæmoncæcäimpa. ⁵⁵ Edæ botō baö nawi cængü baï imopa. Ayæ botō wepæ nawi bequü baï imopa. ⁵⁶ Botō baö nē cængä inte ayæ botō wepæ nē becä iñomö tömengä botō nempo ee quëwëñongä ingampa. Ayæ adobaï tömengä botō imote entawëñongä ingampa. ⁵⁷ Botō Mæmpo nē Quëwëñongä inte botō imote da pönongä pönimo imopa. Tömengä pönö cæcä ate quëwëmo imopa. Botō imote nē cængä iñomö adobaï botö cæbo beyænque quëwencæcäimpa. ⁵⁸ Botō cængü baï imo inte öönadë wææ pönimo iñomö mänii cængü baï imopa. Mönö wæmæidi cængü mänäi näni angaï cængainäni incæ edæ do wængadänimpa. Wæætë fñwo wææ pömo iñomote, Cængü imopa, ante nē cænongä iñomö tömengä cöwë wænämäi quëwencæcäimpa, ante Itota apænegacäimpa.

⁵⁹ Tömengä mäninö ante Capënaömö näni quëwëñomö näni odömöincöne ongöñinque tömënäni iñänite odömonte apænegacäimpa.

Itota näno änö beyænque möno wænämäi quëwengæimpa

60 Mäninö odömonte apænecä eñenäni tömengä emiñänäni nanguü iñäni,

—Tömengä näno odömonte apænedinö iñomö waadämäinö imopa. Edæ æcänö eñemäinaa, ante åñänitapa.

61 Mäninö näno odömonte apænedinö ante tæcæ piñte tedewëñäni wædinque Itota tömënäni iñänite,

—Minitö botō äninö ante oda cæmäni inte püñmini iñinitawo, angantapa. ⁶² Ayæ godömenue apænedinque, Botō Waobo eñagaimo imo öönadë quëwente wææ pongaimo inte adodö adoyömö æibo adinque minitö æbänö ante ämaämäni.

⁶³ Wængongü Öñowoca pönö cæcä beyænque waocä quëwengä iñinque tömengä baonque näno eñayö beyænque ædö cæte quëwemaingää. Botō Wængongü Öñowoca töñö apænedinque minitö iminitate botö apænedinö beyæ minitö öñowoca ewocate quëwencæmäniimpa. ⁶⁴ Incæte minitö weca pancadäniya iñomö botö imo pönënamai iñanipa töö, ante Itota apænecantapa.

Edæ tömënäni weca æcänö tömengä ingante pönënamäi ingää, ante Itota do eñenongäimpa. Ayæ tömengä ingante nē godö odömonguingä æcänö imaingää, ante tömengä adobaï do eñenongäimpa. ⁶⁵ Itota godömenue apænedinque,

—Botö mänii beyæ minitö iminitate do antabopa. Botō Mæmpo wii pönö cæcä baï æcämenque incæ botö weca pönämäi incædongäimpa, ante apænegacäimpa.

⁶⁶ Māniōnæ ganca tömengä mīñæ nē godāni incæ nanguü ināni wadæ godinque tömengä mīñæ ayæ tee empo godāmaï ingadānimpa. ⁶⁷ Töménäni wadæ godāni adinque Itota önompo tipæmpoga go mēa ganca ināni inānite, Minitö

—Minitö diyæ æbänö cæquimini. Minitö töménäni bāi adobaï botö imote émō cæte, Wadæ goinémönipa, äminitawo.

⁶⁸ Äñongä Timönö Pegodo wæætë,

—Awënè, æcānö mīñæ gobaimöni. Wacä mönitö imonite nē émīñængä inömö edæ dæ angampa. Wantæpiyæ wænämäi möni quæwengünö ante æbänö gocæmönimp, ante wæyomöni bitö inömö nē apænebi imipa. ⁶⁹ Bitö inömö Wængongü nänö da pöönöömi inte tömengä nänö Tæiyæ Waémö inömö imipa, ante pönenmöni inte éñenmönipa.

⁷⁰ Ante apænecä éñenique Itota,

—Minitö önompo tipæmpoga go mēa ganca imini inte wii botö apænte ænömimi iminitawo. Incæte mīni cabø incæ adocanque inömö wénæ qui ingampa, ante apænegacäimpa.

⁷¹ Timönö Iadiote wengä Codaa ingantedö ante Itota mänömaï angacäimpa. Tömengä önompo tipæmpoga go mëhaa nänö cabø adocanque inongä incæte ayæ ate Itota ingante odömonte nē godonguingä inongäimpa.

7

Itota biwiidi tömengä ingante pönenämäi inäni

¹ Ayæ ate Itota Gadideabæ tömämæ wayomö wayomö gocä ingacäimpa. Oodeabæ inömö oodeoidi awenëidi botö imote wænoncæ cædänipa, ante wædinque Itota, Oodeabæ wii goinémopa, ante māniömæ godämä inongäimpa. ² Oodeoidi, Mönö wæmæidi oncontaicoo mænöningue quæwengadänimp, ante pönenique töménäni ææmæ oo pöni ingatimpa. ³ Itota biwiidi tömengä ingante,

—Bitö émīñænäni bitö bamönengæ cæbi acædänimp, ante cæcæte ante bitö inömö ongöñämäi inte wæætë Oodeabæ goquenëmi imipa. ⁴ Waodäni tömänäni ayöñäni cæbo edonque acædänimp, ante cænengä inömö tömengä wii awêmö cæcampä. Bitö mänii cædinö do cæbi inte waodäni tömänäni bitö imite edonque pöni acædänimp, ante odömonte cæe, ämönipa.

⁵ Edæ tömengä biwiidi incæ tömengä ingante pönenämäi inäni inöñänimp. ⁶ Mänömaï beyæ Itota töménäni inäni,

—Botö wii ñöwo goquenëmo imopa. Minitö guiquenë ayejedemë gomini incæ cöwë waa impa. ⁷ Inguipogaque quæwénäni mīnitö iminite ædö cæte piintë badänii. Wæætë botö töménäni inäni, Minitö wénæ wénæ cæmini

imipa, ante apænebo beyæ töménäni botö imo piinänipa. ⁸ Minitö ææmæ cædäni weca æite goedäni. Botö goquüönæ wii eyepæ impa, ante pönenique botö ayæ mänimæ cædäni weca godämäi imopa.

⁹ Mäninö äñinque tömengä godömenque Gadideabæ ongonte quæwengacäimpa.

Itota nänö cæmæ cæyomö gote pongacäimpa

¹⁰ Incæte tömengä biwiidi ææmæ ante godäni ate tömengä adobaï godinque wii waodäni nänö ayomö gocampa. Wæætë awêmö gocantapa. ¹¹ Ayæ nänö ææmæ cæyomö oodeoidi awenëidi inömö,

—Mäningä onguinængä æyomööingä, ante tömengä ingante ante diqui diqui minte wææ wänöñänitapa.

¹² Tæiyænäni ponte a ongöñäni godongämä nämä tededingue tömengä ingantedö ante wæntæ wæntæ tededänitapa. Pancadäniya, “Tömengä waa cæcä ingampa.” Äñönäni wadäni inömö, “Baa, mäningä waodäni inäni wapiticæ mäodinque, Oda cæquänänimp, ante cæcä ingampa,” ante apænedönänimp.

¹³ Oodeoidi awenëidi inäni adinque guïñente wædinque wadäni tömänäni tömengä ingantedö ante waodäni éñenëñänäni apænedämäi inöñänimp.

¹⁴ Töménäni ææmæ do cæyedë Itota inömö Wængongü onçö ñænæncöne yabæcöne æite pö guidindue waodäni inäni mäodömonte apænecä éñengadänimp.

¹⁵ Tömengä odömonte apænecä éñenique oodeoidi ancai guïñenique.

—Æbänö cæte nanguü éñengä ingäa. Edæ tömengä ecoeda adämäi inongä ingampa.

¹⁶ Äñönäni Itota wæætë,

—Botö odömonte apænedö ante wii nämä pönenique odömonte apænebo imopa. Wæætë Wængongü botö imote nē da pöongaingä nänö angainö ante odömonte apænebopa. ¹⁷ Minitö, Wængongü nänö angainö ante Itota odömonte apænecampa, ante pöneninitawo. Wæætë, Nämä pönenique Itota odömonte apænecampa, ante pöneninitawo. Íñæmpa waocä, Wængongü nänö ämai cæcæboimp, ante æcänö änaa tömengä inömö, Äcänö angä éñenique Itota odömonte apænecää, ante do éñencæcäimpa. ¹⁸ Né nämä pönenique apænecä inömö tömengä nämä ante, Botö imo waa acædänimp, ante aïnente apænecä ingampa. Wæætë edæ, Botö imo nē da pöongainganque ingante waa acædänimp, ante nē aïnente cæcä inömö tömengä edæ nē nō cæte quæwénongä ingampa. Adocä, Waodäni oda cæquänänimp, ante töménäni inäni wii wapiticæ mäocä ingampa, ante Itota apænecantapa. ¹⁹ Ayæ apænedinqine, “Wængongü nänö wææ

angaïnō ante Möitee wodi wii münitō beyæ ante yewæmongacäi. Incæte münitō tömämäni Wængonguï nänö wææ angaïnō adinque èñente cædämäi ìminipa töö. Münitö quïnante botö ìmote, Wænöönémönimpa, ante pönéninque cæmïnii."

²⁰ Ante awënéidi ìnânite ãñongante nanguï ìnâni adoyömö ongöñani wæætë,

—Bitö wënæ töö cæbi ìmipææ, ante tömengä ingante ãñinque, Bitö ìmite aecânö wænööninte cæcää.

²¹ Ante ãnâni èñeninqe Itota godömenque tömënâni ìnâni,

—Guëmanguïöñæ ìñonte botö adopoque bamöhengæ cæbo adinque münitö tömämäni ancai guïñente waemînîpa edæ. ²² Möitee wodi ïñömö, Münitö wëñængä èñacä ate öñompo æmæmpoque go mëönaa go adoñæque ìñonte mänïöñæ tömengä yabæque ëö togæncämïnîpa, ante münitö ìmînîte odömonte apænegacäimpa. Wii Möitee wodi mänömaï mä cæcä ingacäimpa. Wæætë wëëñëñedë incæ münitö wæmæidi do adodö cægadâñimpa. Incæte Möitee wodi, Mänïöñæ ìñonte ëö togæncämïnîpa, ante pönö angä beyænque münitö guëmanguïöñæ i incæte münitö wëñængä onguïñængä ingante ëö togæmînîpa. Incæte edæ guëmanguïöñæ ìñonte botö wënæ wënæ ìningä ingante ämo ate tömengä baö tömäño waa bacä beyænque quïnante botö ìmote piñmîni ìmînii. ²⁴ Waocä wabâñö nänö cædi wënæ wënæ i, ante pönéninque ædämö èñenâni ìmîni inte münitö tömengä ingä, Bitö wënæ wënæ cæbi ìmîpa, ante apænte åñâmaï iedâni. Wæætë, Åbâñö i, ante ædämö èñeninqe nöingä ante ancämïnîpa, ante Itota mänömaï apænegacäimpa.

Itota ïñömö Codito mönö né Ponguingä ingampa

²⁵ Mänömaï beyæ Eedotadëe quëwëñâni pancadâniya,

—Mâningä ingante wænömöni wæncæcäimpa, ante awënéidi wii ãnânitawo, ante mänifidë tæcæ tedewëñänitapa. ²⁶ Aedâni, tömengä ïñömö edonque pöñi a ongöñinque waodâni ìnâni apæneyongä incæ mönö awënéidi tömengä ingante ãnâmaï pæ wëenete ìnânipa töö. Tömëñâni wabâñö, Mâningä ïñömö nâwangä Codito mönö änongä ingampa, ante pönénânitawo. ²⁷ Ìñæmpa, Mâningä onguïñængä æyömöñö quëwente pongä ingää, ante do èñëmöpa. Mönö Codito, Né Ponguingä, ante näni aangïngä ïñömö æyömöñö quëwente pongää,

ante mönö waocabo tömämö incæ èñenâmaï ingüümö ìmompâ, ãnânitapa.

²⁸ Ayæ Itota Wængonguï oncö ñænæncöne yabæcönë odömonte apænedinqe aa pecantapa.

—Ao, Botö æbodö ìmoo, ante münitö èñenâniyaa. Ayæ botö, Åyömöñö quëwente pömo, ante münitö adobâi èñenâniyaa. Botö wii ñämä pönéninque pontabopa. Botö ìmote né da pönongaingä nâwangä ìnongä ingampa. Münitö, Tömengä æbâñö ingää, ante èñenâmaï ìmînîpa töö. ²⁹ Botö wæætë edæ tömengä weca quëwëmo ïñömote tömengä botö ìmote da pönögä pöñimo inte edæ botö ïñömö edæ tömengä ingante do agaimo ïñömo impa, angacäimpa.

³⁰ Mänïöñæ angä èñeninqe tömënâni, Quïñö cæte tömengä ingante bæi ongonguïmönîpa, ante pönengadâñimpa. Incæte tömengä nänö wænguïöñæ wii eyepæ i beyæ tömengä ingante ö ãñâmaï ingadâñimpa. ³¹ Tæiyæñâni adoyömö pö ongöñâni weca ongöñinque nanguï ìnâni tömengä ingante wede pönénânitapa. Tömëñâni,

—Mâningä onguïñængä ïñömö nanguï bamöñengæ cæcä ìnongäimpa. Mönö Codito ïñömö tömengä pongä ate godömenque bamöñengæ cæquingä ingantawogaa.

Itota ingante bæi ongoncæte ante cædâni

³² Tæiyæñâni mänïñömö ongöñâni ïñömö Itota ingantedö ante mänömaïñö ante wæntæ wæntæ tedeyöñâni Paditeoidi èñenânitapa. Ayæ, Wængonguï quï, ante né godöñâni ñænæñâni töñö Paditeoidi ïñömö Wængonguï oncö ñænæncö wææ wâñöñâni ìnâni, Münitö goedâni. Tömengä weca godinque tömengä ingante bæi ongonte ænte pöedâni, ãnânitapa. ³³ Itota godömenque apænedinqe,

—Münitö weca wantæyo quëwëñinque botö ayæ ate botö ìmote né da pönongaingä weca ocæ ëmænte gocæboimpa. ³⁴ Botö ocæ ëmænte gobo ate münitö botö ìmote ante diqui diqui mïmîni incæte adämäi ingüümîni ìmînîpa. Ayæ botö go quëwëñömö münitö adoyömö ædö cæte pongüümîni ìmînii.

³⁵ Angä èñeninqe oodeoidi awënéidi ñamanque dedâñitapa.

—Mâningä, Gocæboimpa, ante ædönö goyongante mönitö diqui diqui mïnînque adämäi ingüümîni ìmînii. Tömengä, Edæ mönö guiidâñâni do panguiñæ godinque guidiegoidi weca wayömö wayömö nâni quëwëñömö tömengä wabâñö goquingää. Ayæ guidiegoidi mänïñömö quëwëñâni ìnâni odömonte apænebo èñencædâñimpa, ante apænequingää. ³⁶ Tömengä ïñæmpa, “Botö ìmote ante diqui diqui mïmîni incæte münitö botö ìmote adämäi ingüümîni ìmînîpa, angampa töö. Ayæ, Botö go quëwëñömö

mīnītō adoyōmō dicæ ponguīmīniyaa," ante mānīnō ante æbānō ante apænecantawo, angadānimpa.

Waēmō æpæ tayōmō ta gopæ mōnō quēwenguīmæ impa

³⁷ Ayæ tömēnāni nāni ææmæ ïnque cæonæ iñonte, Nænæ ææmæ impa, ante godōmenque nanguï cæyōnāni Itota iñōmō ængæ gantidinque yedæ yedæ tedecantapa.

—Né gæwænte wæcæ iñōmō tömengä botö weca poncæcæmpa. Ayæ botö töno godongämæ becæcæmpa. ³⁸ Äcäménque botö imote né wede pönengä iñōmō tömengä quēwenguīmæ ænte entawencæcæmpa. Ayæ waēmō æpæ tayōmō ta gote cægomæ baï tömengä adobæ tömengä nänö entawenö godonte baï cædinque, Wadāni bete baï quēwencædānimpa, ante godö cæcæcæmpa. Wængonguï angä èñente nāni yewæmongaïnö baï ante mānōmānö ante impa.

³⁹ Mānōmānö ante Itota iñōmō, Botö imote né wede pönénäni inte ayæ ate Wængonguï Önöwoca ingante ænte entawen-gūnäni iñänipa, ante pönéninque mäningä Wængonguï Önöwoca ingantedö ante apænegacæmpa. Edæ Itota ayæ wænämäi inte öönädë ocæ èmænte æidämäi nänö iñedë Wængonguï iñōmō Tæiyæ Waēmō Önöwoca ingante ayæ da pönönämäi iñongäimpia.

Waodāni wæætë godö wæætë godö nāni ànewënö

⁴⁰ Mānīnö nänö änö èñéninque waodāni pancadāniya,

—Näwangä impa. Mäningä iñōmō, Wængonguï beyæ né apænecä né Ponguingä, ante nāni angaingä adocä iñongä ingampa.

⁴¹ Ante äñönäni wadāni guiquenë,

—Mönö Codito né Ponguingä, ante nāni angaingä mäningä ingampa.

Änäni èñéninque wæætë wadāni,

—Mönö Codito ædö cæte Gadideabæ quèwente pongä ingää, änänitapa. ⁴² Iñæmpa mònö Codito iñōmō Awénë Dabii pæingä inguingäimpia. Ayæ Bedëe Dabii nänö quēwengaïnö adoyōmō èñlaquingä ingampa, ante Wængonguï angä èñente nāni yewæmongainö ongö adämäi iñinitawo.

⁴³ Angä èñéninque waodāni, Itota æcänö ingää, ante mānōmāi wadö wadö ante pönente tedewengadānimpa. ⁴⁴ Pancadāniya, Tömengä ingante bæi ongölnémönipa, änäni incæte tömengä ingante bæi ongonte ænämäi ingadānimpa.

Awénëidi Itota ingante pönénämäi iñönäni

⁴⁵ Wængonguï oncö tæiyæ waēmō oncönë wææ wänönäni iñōmō, Wængonguï quï, ante né godönäni ñænænäni tönö Paditeoidi

weca ocæ èmænte pönänipa. Ocæ èmænte pönäni adinque tömēnäni,

—Quïnante tömengä ingante ænte pönämäi iñmii.

⁴⁶ Ante äñönäni wææ wänönäni wæætë,

—Mäningä onguïñængä waa apænecä baï æcänö adobæ tedecä iñōmō edæ dæ angampa.

⁴⁷ Änäni èñéninque Paditeoidi guiquenë,

—Tömengä mīnītō iñmītē adobæ wapiticæ mäocä oda cæte gobaïmīni bamünitawo. ⁴⁸ Änique tömēnäni godömenque, Awénëidi incæ Paditeoidi incæ adocanque tömengä ingante pönengä ingantawogaa. ⁴⁹ Nanguï iñäni iñōmō ongöniäni guiquenë tömēnäni né önöänäniqü inte Wængonguï nänö wææ angaïnö ante èñenämäi änäni inte tömengä ingante pönénäni iñänipa. Mänömai beyæ tömēnäni Wængonguï nänö pangaiämäo ante wæquänäni iñänipa.

⁵⁰ Niicodemö iñōmō wæenëñedë Itota weca né godingä adobæ tömēnäni baï Paditeocä iñongä inte apænecantapa.

⁵¹ —Waocä, Äbänö cæboo, ante nämä beyæ wææ änämäi iñongante mònö, Tömengä ingante pangæimpia, ante ædö cæte apænte anguï. Edæ, Wææ änämäi iñongante pangæimpia, ante dicæ wææ yewæmongadäniña.

⁵² Ante äñongä tömēnäni,

—Bitö adobæ Gadideabæ quèwente ponte baï tedebipæ. Wængonguï beyæ nänö yewæmongainta ae. Adinque bitö, Wængonguï beyæ né apænecä wii Gadideabæ quèwente pongä ingampa, ante do èñençæbiimpia, ante angadäniipa.

Onquiyængä nänö towëñö

⁵³ Mānīnö änäni ate tömänäni oncönë ocæ èmænte gogadäniipa.

8

¹ Itota guiquenë Odibowænquidi nänö anquidi gocantapa. ² Iñmō ate nää bayedë tömengä Wængonguï oncö ñænæncönë yabæcönë wæætë pö guicä adinque waodāni tömänäni tömengä nänö ongöñönmö goto pönäni adinque Itota tömēnäni iñänite odömante apænecæte ante tæ contacantapa.

³ Mānīñedë onquiyængä adocanque tömengä nänögængä änämäi iñongante wacä onguïñængä tönö tæcæ godö guëa mongä adäni ate né odömänäni tönö Paditeoidi iñōmō mäningä onquiyængä ingante ænte pönänitapa. Tömengä ingante tæcæguedë gó cædäni ongöñongä ⁴ tömēnäni Itota ingante,

—Awénë né Odômömi imi, iñgä onquiyængä iñōmō wacä ingante tæcæ godö guëa mongä adäni wæmönipa. ⁵ Wængonguï nänö angaïnö ante Möitee wodi iñmai ante wææ yewæmongacæmpa. Onquiyænäni

māningā onquiyængā baī cædāni iñōnānīte münitō tömēnāni iñānite dicaca tacamīni wæncædānimpa. Bitō guiquenē quinō ämii.

⁶ Māniñō ante tömēnāni iñōmō, Æbāñō apæneccā, änique, Wabāñō pancadea wapiticæ tedecæcāimpa, ante cædānitapa. Edæ wapiticæ tedecæ iñique mönitō, Adocā wénæ wénæ cæcæ ingampa, ante ancæmōimpā, ante cædānitapa. Itota guiquenē ædæ wææninque onguipoga tömengā önongompoga yewæmongacāimpa. ⁷ Tömēnāni godōmenque tömengā ingante eñencæte ante änōnāni Itota ængæ gantite tömēnāni iñānite,

—Münitō weca adocanque ongönninque nē wénæ wénæ cædāmai ingä iñique māningā tāno onquiyængā ingante, Wænguimi, ante dicaca tacacæcāimpa, ante angantapa.

⁸ Änique wæætē ædæ wææninque onguipoga yewæmongacāimpa. ⁹ Māniñō angā nē eñēnāni iñōmō adocanque wadæ go wacā wadæ go wacā wadæ go tömēnāni wadæ godänipa. Picænāni tāno wadæ godänani ayæ wadāni wadæ godänitapa. Tömēnāni dæ godänani adinque Itota adocanque ee ongoñongā onquiyængä ayæ adoyömō næ gongængantapa. ¹⁰ Itota ængæ gantidinque onquiyængä ingante,

—Æyömönō iñānii. Bitō iñite apænte änique tacadāmai iñānitawo.

¹¹ Äñongā tömengā wæætē,

—Awēnē, tömēnāni mānōmaï cædāmai iñānitapa.

Angā eñēnique Itota,

—Botō adobaï bitō iñite apænte änique tacadāmai incæboimpa. Nōwo goe ämopa. Bitō wénæ wénæ cæte quëwēnīmāmo iñimpō cæte waa quëwēe, angacāimpa.

Inguipoga quëwēnāni beyæ Itota nääo baï iñongäimpa

¹² Ayæ Itota wæætē waodāni iñānite apænedinque,

—Botō iñōmō inguipoga quëwēnāni beyæ nääo baï iñmodö anguñenē. Æcāñō botō münjæ tee empo goda tömengä wémö iñōmō cöwë cægönāmai ingampa. Wæætē tömengä nänō quëwēnö taadö edonque acæcāimpa, ante botō tömengä beyæ nääo baï iñmopa, ante apæneccantapa.

¹³ Paditeoidi guiquenē tömengä ingante,

—Bitō iñōmō nämä änique, Æbāñō iñoo, ante apænebi iñimpā töö. Mānōmaï nāmanque ante apænebi beyæ bitō änōnö önonquedö ante impa, ämōnipa, püñänitapa.

¹⁴ Itota wæætē,

—Botō iñōmō nämä änique, Æbāñō iñoo, ante apænebo incæ botō apænedö nåwangä impa. Edæ, Botō æyömönō quëwente pömo iñoo, ante ayæ, Ædönō gobo iñoo, ante do eñēmopa. Münitō guiquenē, Botō æyömönō quëwente pömo iñoo, ante ayæ,

Ædönō gobo iñoo, ante wii eñēmīnipa töö.

¹⁵ Waodāniq, iñmai cædāni, ante nāni wææ ante cægæ baī münitō wacā ingante apænte ämīni iñmīnipa. Botō guiquenē waodāni tömēnāni iñānite adinque, Æcāñō waa cæcantawo, ante, Æcāñō wénæ wénæ cæcantawo, ante apænte änāmä iñmopa.

¹⁶ Incæte botō mānōmaï apænte ämo baī, Æbāñō apænte ämo, ante pönēnique tömēmo nō ante apænte ämopa. Edæ wii botonque apænte ämopa. Wæætē botō Mæmpo botō iñmote nē da pönongaingä iñōmō tömengä iñōmō botō töö godongämæ cæcæ ate apænte ämopa. ¹⁷ Münitō mīni wææ yewæmongaintaa iñmai ante wææ yewæmongatipa. Mēnaa onguññæna nē adina inte tömēna nāna adinö ante apænedä eñēnique münitö wæætē, Nō iñmopa, ante eñencæmīnipa. ¹⁸ Botō iñōmō nämä änique, Æbāñō iñoo, ante apænebo iñmopa. Ayæ botō Mæmpo botō iñmote nē da pönongaingä iñōmō tömengä botō iñmotedö ante, Æbāñō ingää, ante adobaï apænecä eñencæmīnipa.

¹⁹ Angä eñēnique tömēnāni tömengä ingante,

—Bitō Mæmpo æyömönö quëwengää.

Äñonāni Itota wæætē,

—Münitö iñōmō, Botō incæ æbāñō iñoo, ante, Botō Mæmpo incæ æbāñō ingaingä ingää, ante eñēmīni iñmīnitawogaa. Botō æbodö iñoo, ante eñēmīni inte baī münitö, Botō Mæmpo æbāñō ingaingä ingää, ante adobaï eñēmīni incædömīnipa, ante apænegacāimpa.

²⁰ Itota Wængongü oncō nænæncöne yabæcöne go guidinque, Wængongü quü, ante nāni da wencade gænæn̄e ongonte apænedinque māniñō ante apænegacāimpa. Incæte tömengä nänö wænguüñæ wii oo pöni i beyænque tömengä ingante bæi ongonte ænāmäi ingadänimpa.

Itota, Botō goquïñōmō münitö ædö cæte goquïñinii, angä

²¹ Itota wæætē tömēnāni iñānite änique,

—Botō wadæ goquimo iñmopa. Gobo ate münitö botō iñmote ante diqui diqui minguiñini iñmīnipa. Münitö wénæ wénæ cædömäni inte wæncæmīnipa. Botō goquïñōmō münitö ædö cæte ponguïñinii, angantapa.

²² Māniñō beyæ oodeoidi awēnëdi, Tömengä iñōmō, Botō goquïñōmō ante münitö ædö cæte ponguïñinii, ante quinante angää. Tömengä nämä incæ, Wænongongü, ante pönēnique iñmai angantawo, ante änānitapa.

²³ Itota godömenque,

—Münitö iñōmō inguipoga quëwēmīni iñmīnipa. Botō guiquenē öönadë quëwente pömo iñmopa. Münitö iñōmō iñ inguipogaque

näni quēwencabo tōnō adomini īmīnipa. Botō guiquēnē ī inguipogaque näni quēwencabo tōnō adobo īnāmaī īmopa. ²⁴ Mänōmai beyæ botō, Mīnitō wēnæ wēnæ cædōmīni inte wæncæmīnimpa, ante mīnitō īmīnite apænetabopa. Botō, Æbānō īmoo, ante ämo ēñēnique pönēnāmāi īmīni īnique mīnitō wēnæ wēnæ cædōmīni inte nō wærmāmīnipa.

²⁵ Ante apænecā ēñēnique tōmēnāni, —Æbidō īmitawo.

Ante äñōnāni Itota wæætē,

—Botō do mīnitō īmīnite, Æbodō īmoo, ante nē änōmo īmopa. ²⁶ Botō mīnitō īmīnitedō ante nanguï anguēnēmo īmopa. Mīnitō īmīnitedō ante ämo baï mänii botō änō mīni apænte anguīnque īmaimpa. Incæte botō īmote nē da pönongaingā īnōmō tōmengā nōingā inte tōmengā, Quinō botō īmote angāā, ante botō ēñēnīnō ante botō adodō ante inguipoga quēwengā īnānīte apænebo īmopa, angantapa. ²⁷ Incæte tōmēnāni, Itota tōmengā Mæmpo ingantedō ante mīnitō īmīnīte apænecampa, ante ēñēnāmāi ingadānimpā. ²⁸ Mänōmai beyæ Itota,

—Botō Waobo ēñagaiō īnōmote mīnitō botō īmote awāa timpodinque tiwadinque gó cæmīni wægōñōmō mīnitō mänīñedē edæ, Botō æbodō īmoo, ante ēñencæmīnimpa. Ayæ botō nāmāi pönēnique cædāmāi īmopa. Wæætē Wæmpo nānō odōmonte apænedō ante botō īmote apænecā botō ēñēnīnō ante adodō ante apænebopa, ante mīnitō adobaï mänīñedē ēñencæmīnimpa. ²⁹ Botō īmote nē da pönongaingā botō īmote èmō cædāmāi inte cōwē botō tōnō godongāmæ ongongā ingampa. Edæ botō cōwē, Æbānō cæbō ate tōmengā waa aquingāā, ante cæbōpa, ante Itota apænegacāimpa.

³⁰ Mänīñö äñongā nanguï īnāni īnōmō tōmengā ingante pönengadānimpā.

Wēnæ beyænque nē cædāni

³¹ Oodeoidi pancadāniya nē pönēnāni īnōnāni Itota īnōmō,

—Mīnitō cōwē botō odōmonte apænedinō baï cæmīni īnique botō mīñæ nō gomini īmāmīnipa. ³² Ayæ botō änō nōñō impa, ante ēñencæmīnimpa. Mänīñö nō botō änō beyænque mīnitō īmīpō cæte quēwencæmīnimpa, ante ædō cæte ämii.

³³ Ante äñongā tōmēnāni wæætē,

—Mīnitō īnōmō Abadāö nānō pæimōni īmōni inte mīnitō cōwē waocā æcāmenque beyænque nē cæmōni īnāmāi intamōnipa töö. Bitō īnōmō, Wacā beyænque mīnitō godōmenque cædāmāi inte īmīpō cæte quēwencæmīnimpa, ante ædō cæte ämii.

³⁴ Äñōnāni Itota wæætē,

Mīnitō īmīnīte nāwangā ämopa. Nē wēnæ wēnæ cæcā īnōmō tōmengā wacā beyænque cæte nē quēwengā baï wædōngā inte edæ

tōmengā nānō wēnæ wēnæ cægañonque ante cædinque ædō cæte aamō cæte goquingāā.

³⁵ Wacā beyænque cæte nē quēwengā īnōmō tōmengā awēnē nāni wencabo tōnō wii cōwē godongāmæ quēwengā ingampa. Awēnē wengā guiquēnē tōmengā mæmpo tōnō nāna wencaya īna beyænque tōmengā awēnē tōnō cōwē guēa quēwengā ingampa. ³⁶ Mänōmai beyæ Wængongū Wengā mīnitō īmīnīte īmīpō cæcā īnique mīnitō nō īmīpō cæte quēwēnique wacā beyænque nē cæcā baï īnāmāi inte quēwengūmīni īmāmīnipa.

³⁷ Mīnitō īnōmō Abadāö nānō pæimōni īmīnipa, ante do ēñēmopa. Incæte botō änō ante mīmōnē entawēnāmāi quēwēmīni beyæ mīnitō botō īmote, Wænōmōni wæncæcāimpa, ante pönēmīni īmīnipa. ³⁸ Botō īnōmō botō Mæmpo weca tōmēmo adinō ante mīnitō īmīnīte apænebo īmopa. Mīnitō guiquēnē mīni mæmpo nānō angaīnō mīnēnīnō ante cæmīni īmīnipa.

³⁹ Ante apæneyongā tōmēnāni wæætē, —Abadāö mōnō docā mæmpo ingaingā ingampa.

Änāni ēñēnique Itota,

—Mīnitō nō Abadāö wēmīni inte baï mīnitō tōmengā nānō cægānō baï adobaï cæcædōmīnimpa töö. ⁴⁰ Nōwo īnæmpa botō, Wængongū nāwangā nānō angaīnō ante botō ēñēnīnō ante mīnitō īmīnīte nē apænebo īnōmote mīnitō, Mōnitō Æbānō cæte wænōmōni wænguingāā, ante pönēmīni īmīnipa. Abadāö mänii mīni cægai baï cædāmāi ingacāimpa. ⁴¹ Mīnitō īnōmō tōmēmīni mæmpo nānō cægāi baï adobaï cædōmīni īmīni awædō.

Äñongante tōmēnāni,

—Mīnitō wii wegōwæ wēmōni īmōnipa töö. Wængongū incæ tōmengā adocanque mīnitō Mæmpo īnōngāimpa.

Änāni ēñēnique Itota tōmēnāni īnānīte,

—Wængongū nāwangā mīnitō Wæmpocā ingā baï mīnitō botō īmote waadete pönencædōmīnimpa. Edæ botō Wængongū weca quēwente mīnitō weca nōwo wææ pontabopa. Botō wii nāmā pönēnique pontabopa. Wæætē tōmengā botō īmote da pönōngā pongoimā īmopa. ⁴³ Mīnitō īmīnīte botō quinō apæneboo, ante mīnitō quinānīte ēñēnāmāi īmīnī. Edæ botō änō ante, Quinō apæneboo, ante mīnitō babetamō īnāni paï īnōmīni inte ædō cæte ēñengūmīnī.

⁴⁴ Wēnæ īnōmō mīnitō mæmpo īnōngāimpa. Ayæ mīnitō mæmpo nānō cænēwēnō ante mīnitō adodō ante, Mōnitō cænēmōnīpa, ante cæmīnipa. Wēnēnēnedē inguipoga mā bædōñedē tōmengā, Botō wænōngūmō, ante do entawengā ingacāimpa. Tōmengā, Quinō nāwangā impa, ante cōwē äñāmāi ingampa. Ayæ edæ, Quinō änō nōñō impa, ante tōmengā entawēnāmāi īnōngāimpa. Adocā

babæ tededinque tömengä babæ nänö entawenonque ante tedewengä ingampa. Edæ tömengä në babæ änongä ingampa. Ayæ tömengä iñömö mä babæ angaingä ingampa. ⁴⁵ Incæte botö nåwangä ämo beyænque münitö botö änö ante pönénämäi iminipa töö. ⁴⁶ Münitö weca ongongä iñömö æcämense incæ botö imote apænte äninquæ, Bitö wénæ wénæ cæbi imipa, ante, Nåwangä impa, ante odömönatawogaa. Botö nåwangä ämo bai münitö quinante botö angainö ante pönénämäi iminipa. ⁴⁷ Wængongui wénänäi në iñönäni iñömö Wængongui nänö angainö ante eñenäni iñänipa. Münitö guiquené tömengä wémini iñämäi imini beyæ. Tömengä quinö angäa, ante eñenämai iminipa, ante Itota apænegacäimpa.

Abadää ayæ eñadämaä iñedë mönö Codito do ingaingä

⁴⁸ Oodeoidi wæætë tömengä ingante,

—Bitö Tämadiabæ quewemi imipææ. Ayæ wénæ tönö cæbi imipææ, ante wii nåwangä ämoni intamöni.

⁴⁹ Ante püñäni eñeninqe Itota wæætë apænedinque,

—Botö wii wénæ tönö cædömo imopa. Wæætë botö iñömö, Botö Mæmpo ingante waa acæboimpa, ante cæbo imopa. Münitö guiquené botö imote waa adämäi iminipa töö. ⁵⁰ Waodäni, Bitö waemö imipa, ante botö imote apænecaðänimpa, ante botö cædämäi imopa. Wæætë wacä iñömö, Waodäni bitö imite apænedinque, Waemö imipa, ante apænecaðänimpa, ante në cæcä ingampa. Mäningä në apænte änongä ingampa.

⁵¹ Münitö iminite nåwangä ämopa. Botö angainö ante në eñente cæcä tömengä iñömö wantæpiyæ wænämäi quewencæcäimpa, angantapa.

⁵² Ante apæneca ëftininqe oodeoidi,

—Bitö wénæ tönö cæbi imipa, ante nöwo aðæmø eñemöni. Abadää wodi iñæmpa do wængacäimpa. Ayæ Wængongui beyæ në apænedäni adobai do wængadäni. Incæte bitö, “Botö angainö ante në eñente cæcä tömengä iñömö wantæpiyæ wænämäi quewencæcäimpa, ante apænebi töö.” ⁵³ Mönö docä mæmpo Abadää wodi iñænængä inte cægaingä incæte bitö iñömö edæ, Abadää wædangä iñlongante botö iñömö godömenque iñænæmo inte cædömo imopa, ämitawo. Tömengä iñömö edæ do wængacäimpa. Ayæ Wængongui beyæ në apænedäni adobai do wængadäni apa ånewë. Bitö nämä äninquæ, Æcämë bai imoo, ante ämi.

⁵⁴ Äñänäni Itota wæætë,

—Botö nämä äninquæ, Waodäni, Bitö waemö imipa, ante botö imote apænecaðänimpa, ante eñenente wæbo bai waodäni botö imote nani waa apænedö

wæætë önonquedö ante incædönimpa. Botö Mæmpo incæ münitö, Mönö Wængongui ingampa, ante muni änongä guiquené tömengä iñömö, Bitö waemö imipa, ante botö imote pönö apæneca apa quewemini. ⁵⁵ Münitö tömengä ingante wii adinque pönénämäi iminipa töö. Botö guiquené tömengä ingante do agaimo inte pönemo imopa. Botö tömengä ingante adämäi imopa, ante bai botö münitö bai babæ ante ancædömoimpa. Wæætë tömengä ingante do adinque në pönengaimo inte botö iñömö edæ tömengä nänö angainö bai në cæbo imopa. ⁵⁶ Inguipoga botö ponguönæ ante münitö docä mæmpo Abadää wodi incæ, Codito ponguönæ pongä acæboimpa, ante pönéninqe do edæ watapæ togacäimpa. Iñinquæ tömengä mäniönæ Codito nänö ponguönæ adinque godömenque togacäimpa, ante Itota apænecantapa.

⁵⁷ Oodeoidi tömengä ingante,

—Bitö eñagäi iñömö tincuenta wadepo iñämäi iñincæte bitö ædö cæte, Botö Abadää ingante atabopa, ante ämii.

⁵⁸ Ante püñönäni Itota wæætë,

—Münitö iminite nåwangä ämopa. Abadää wodi ayæ eñadämaä iñedë botö iñömö edæ do quewemo ingaimo imopa, ante apænecantapa.

⁵⁹ Mäniñö ante apæneca eñeninqe töménäni iñömö tömengä ingante dicaca tacacæte ante cædinque dicacoo wææmpo ænänitapa. Incæte Itota wé womöninqe Wængongui onçö iñænæncodo tao wadæ gogacäimpa.

9

Babetamö eñagaingä incæ waa bamonte acampa

¹ Itota gomonga godinque onguinængä babetamö eñagaingä ingante acantapa.

² Tömengä emiñænäni iñömö tömengä ingante,

—Awéne në Odömömi imi, mäningä onguinængä incæ tömengä mæmpoda incæ æcäno wénæ wénæ cæda beyæ tömengä babetamö eñacantawo, ante eñencæte ante änänitapa.

³ Itota töménäni iñänite,

—Iñgä onguinængä incæ tömengä mæmpoda incæ tömänäni wénæ wénæ cædämäi iñänitapa. Wæætë tömengä babetamö eñagaingä inte quewenængante Wængongui nänö cædö iñömö edonque pöni acæmpa, ante mäningä mänömai ingacäimpa. ⁴ Iñänäni eñeedäni. Botö imote në da pöongaingä tömengä nänö cædö ante mönö müi quewenganca mönö cæquenémö imompa. Mönö wænguiönæ iñonte mönö ædö cæte ayæ cæquimöö. ⁵ Botö inguipoga

quēwēñedē botō inguipoga quēwēnāni beyæ ñāo bai ñōmo imopa.

⁶ Māñinō ante äninque Itota onguipoga towæ tānōninque wēä wēä gopodinque aquimæ bayonte æninque babetamongä awinka öni öni pæmongan tapa. ⁷ Ayæ tömengä ingante,

—Goe. Gåwapæ Tidoee nāni ämæ god-inque bitö awinka ñāo mémöe, ämopa, angantapa. Tidoepæ nāni ämæ ñōmō mōnö tededō, Da godömæ, ante impa.

Angä èñente godinque onguññængä ñā mémöinque tömengä oncōne ocæ émænte poniinque do acä ingacäimpa. ⁸ Tömengä māñomäi do acä inte pongä adinque godongämæ quēwēnāni tōnō wēññedē tömengä, Pönömi æmoe, äñongante nē adinäni tōnō,

—Æ, Íngä onguññængä diyæ, Pönömini æmoedäni, ante nē äneconingä wii adocä ingantawo.

⁹ Änäni èñeninqe pancadäniya,

—Māningä ingampa, änänitapa.

Wadäni guiquenë,

—Wii tömengä ingä, öonque tömengä nānō èmō bai èmōngä ingampa.

Ante tedeyänäni onguññængä tömenganque,

—Botö māñimodö ñōmō imopa, anganta-pa.

¹⁰ Ayæ töménäni,

—Æbänö cæte bitö waa bamonte abii.

¹¹ Äñönäni tömengä wæætë,

—Onguññængä ñōmō tömengä èmōwo Itota ñōmō onguipoga towæ tānōninque wēä wēä gopodinque aquimæ bayonte æninque botö awinka öni öni pæmongan tapa. Ayæ botö imote, “Goe. Gåwapæ Tidoepæ nāni ämæ godinque bitö awinka ñā mémöe” angantapa. Angä èñeninqe botö wadæ gote ñā mémöinque do waa bamonte abopa, angantapa.

¹² Töménäni tömengä ingante,

—Íngä onguññængä bitö änongä ñōmō æyōmōñ ingäa.

Ante äñönäni tömengä wæætë,

—Botö èñenämäi imopa, angacäimpa.

*Babetamö ñingä ingante Paditeoidi an-
ca äñani*

¹³ Ayæ Paditeoidi weca onguññængä nē babetamö èñagaingä ingante ænte māmönäni pongantapa. ¹⁴ Itota māñi aquimæ badöninque babetamö ñingä awinka wi æmonte bai nānō cæönæ ñōmō oodeoidi guémanguönæ ñōnimpä.

¹⁵ Māñomäi beyæ Paditeoidi ñōmō adobaï èñencæte ante babetamö ñingä ingante edæ, Æbänö cæte bitö waa bamonte abii, ante äñönäni tömengä wæætë,

—Māningä ñōmō aquimæ æninque botö awinka öni öni pæmongan tapa. Ayæ botö

tömëmo awinka ñā mémöinque ñōwo waa bamömo inte abopa, angantapa.

¹⁶ Paditeoidi pancadäniya,

—Íngä onguññængä ñōmō wii Wængongui weca quēwente pongä ingampa. Edæ tömengä mōnö guémanguönæ ñontë guémänämäi inte do cæcampa, änänitapa.

Wadäni guiquenë,

—Íñæmpa waocä nē wēnæ wēnæ cæcä ñontë inte ädö cæte māñomäi, Acæmñimpä, ante mā cæquingä, änänitapa.

Íñente töménäni wadö wadö ante pönente tedewengadänimpä. ¹⁷ Ayæ töménäni wæætë babetamö ñingä ingante,

—Tömengä cæcä ate bitö waa abi inte bitö edæ tömengä ingantedö ante quinö ämii.

Ante äñönäni onguññængä wæætë,

—Tömengä Wængongui beyæ nē apænecä ingampa, angantapa.

¹⁸ Babetamö ñingä ñōmō, Waa bamömo imopa, ante apænecä èñeninqe oodeoidi awéñëidi ayæ pönënämäi ñänitapa töö. Tömengä mæmpoda ñate aa pedäni ponte apæneda ate māññedē pönënäntapa. ¹⁹ Töménäni tömëna ñate,

—Íngä onguññængä edæ münatö wengä ingantawo. Māningä nē babetamö èñagaingä münatö änongä adocä ingantawo. Æbänö cæte tömengä ñōwo waa bamonte acää.

²⁰ Ante äñönäni tömengä mæmpoda wæætë, Nē babetamö èñagaingä ñōmō tömengä münatö wengä ingampa, ante èñémönapa. ²¹ Incæte münatö, Æbänö cæte tömengä ñōwo waa bamonte acää, ante, Æcäño tömengä awinka wi æmonte bai cæcää, ante èñenämäi imönapa. Minitö tömengä ingante èñencæte ante ädäni. Tömengä do picængä ingampa. Tömenganque apænecä èñencæmñimpä, änätapa.

²² Tömengä mæmpoda oodeoidi awéñëidi ñänite guíñeninqe māñinö ante apænedatapa. Edæ oodeoidi awéñëidi ñüma ante do apænedönäntapa. Æcäño Itota ingante Ao ante, Mönö Codito ingampa, åna èñeninqe edæ, Mönitö odömöincöñè ongöñämäi incæbiimpa, ante tömengä ingante da tadömöni tao gocæcäimpa, ante godongämæ pönente apænedönäntapa. ²³ Māñomäi beyæ tömengä mæmpoda, “Tömengä do picængä ingampa. Minitö tömengä ingante èñencæte ante ädäni,” angadaimpa.

²⁴ Onguññængä nē babetamö ñingä ingante wæætë aa pedäni pongä ate tömengä ingante,

—Bitö Wængongui èñéñlongä näwangä ante apænee, ämönipa. Edæ ïngä onguññængä māñinö nē cædingä wēnæ wēnæ cæcä ingampa, ante edæ do amönipa.

²⁵ Ante piiñönäni tömengä wæætë,

—Māningā wēnæ wēnæ cæcā incæ wii wēnæ wēnæ cæcā incæ botō ēñēnāmāi īmopa. Botō babetamömo īmimo incæ ñōwo waa bamonte abopa. Māninque ēñēmo īmopa.

²⁶ Ante apænecā ēñēnique tömēnäni tömengā ingante,

—Tömengā īñōmō bitō īmite æbänö cæcantawo. Æbänö cæte bitō waa bamonte abii, änänitapa.

²⁷ Tömengā wæætē,

—Minitō īmīnīte do antabopa. Botō äñömote münito ēñēnāmāi īmīnipa töö. Quinānta wæætē adodō ante ēñēnēmīni. Minitō adobaï, Mönitō tömengā ēmīñämöni baquimöni, ante ämīnitawo, ante angantapa.

²⁸ Ayæ tömēnäni tömengā ingante piñte wēnæ wēnæ badete todinque,

—Bitō māningā ēmīñämī iñipa töö. Mönitō guiquené Möite ēmīñämöni īmōni apa quēwēmī, änänitapa. ²⁹ Wængongui Möitee ingante apænegacāimpa, ante do ēñēmōnīpa. īngā guiquené æyōmōnō quēwente ponggā, ante ēñēnāmāi īmōnīpa.

³⁰ Äñōnāni onguinængā wæætē,

—Māninö münito äñinö wīwa impa ämīni. Tömengā pönö cæcā waa bamonte abo incæte tömengā æyōmōnō quēwente ponggā, ante münito ēñēnāmāi īmīnipa. ³¹ Nē wēnæ wēnæ cædāni īñōmō Wængongui ingante apæneyonāni tömengā tömēnāni ñānīte ēñēnāmāi ingampa, ante do ēñēmōmō. Wæætē Wængongui ingante, Bitō adobique mönö Wængongui īmidō anguënē, ante nē apænecā īñōmō tömengā Wængongui nānō angainō nē ēñente cædōngā inte apæneyongante Wængongui tömengā ingante ēñencæcāimpa. ³² Waocā nē babetamö ēñagaingā īñongante wacā tömengā awinca wi æmonte baï cæcā ante æyedēmenque incæ inguipoga quēwēnāni dicæ änāni ēñēnānitawogaa. ³³ īngā onguinængā īñōmō wii Wængongui nānō da pönongā pongaingā inte baï tömengā tömānō cædāmāi cædōngāimpa, angantapa.

³⁴ Māninö angā ēñēnique tömēnāni wæætē,

Bitō ēñagaifnedē do wēnæ wēnæ cæte ēñagaimi iñipa. Incæte bitō mönitō īmōnīte ædō cæte, ēñencæmīnīmīpa, ante odōmonte apænebi iñipa töö.

Änāni ìnique tömēnāni, Bitō mönitö odōmōincōne ongōnāmāi tao gobäwe, ante tömengā ingante da tadōnāni tao gogacāimpa.

Nē babetamö baï ñānī ñānīte ante Itota apænecampā

³⁵ Tömēnāni tömengā ingante da tadōnānipa, ante tededāni ēñēnique Itota tömengā ingante ante diqui diqui minte gote adinque.

—Bitō Waocā nē ēñagaingā ingante pönēmitawo.

³⁶ Angā ēñēnique onguinængā,

—Awēnē, māningā æcānō ñāna. Botō tömengā ingante pönencæboimpa, ante apænebi ēñēmōe.

³⁷ Ante äñongā Itota wæætē,

Bitō tömengā ingante do abitapa. Ayæ bitō īmite nē apænebo īñōmō tömēmo īmopa.

³⁸ Angā ēñēnique onguinængā,

—Awēnē, botō wede pönēmo īmopa. Ayæ, Bitō Wængongui Wēmi īmidō anguënē, ante tömengā Itota weca ædæ wæænique apænecantapa.

³⁹ Itota īñōmō edæ,

—Botō, Ingüpoga quēwēnāni æbänö cædānī, ante apænte ancæte ante pönique ñānī cæbopa. Botō nē babetamönni baï ñānī waa bacädānimpa, ante cædinque pontabopa. Ayæ wæætē, Mönitō waa amōnipa, ante nē änāni ñānīte, botō, Babetamönni baï īmīnipa, ante edonque odōmoncæte ante pontabopa.

⁴⁰ Māninö angā ēñēnique Paditeoidi pancadāniya tömengā weca nē ongōnāni guiquené tömengā ingante,

—Æbänö ämī. ïñæmpa mönitō adobaï babetamönni baï īmōnitawogaa.

⁴¹ Ante äñōnāni Itota wæætē,

—Minitō babetamönni baï inte baï wēnæ wēnæ cædāmāi incædōmīnīmīpa. Wæætē münitō, Mönitō waa amōnipa, ante nē änōmīni ite mūni wentamō mongæncoo ee mongæmīni inguimünidō anguënē, ante apænegacāimpa.

10

Nē aacā tönö tömengā obegaidi

¹ Itota ayæ ñānī apænecantapa. “Minitō īmīnīte nāwangā ämopa. Onguinængā obegaidi nāni wææ cæyōmō guidemō nē guiidāmāi inte wæætē wayōmō da éwa æi guicā īñōmō tömengā īñōmō nē awēmō ö ængā ñōngā inte adobaï wadāni ayōnāni nē pō ö ænte gocā ingampa. ² Odemō nē guicā guiquené tömengā obegaidi ñānīte nē aacā ingampa. ³ Nē aacā beyæ odemō nē wææ cæcā wi ænecampa. Wi ænecā ate nē aacā pō güite tedeyongā obegaidi tömengā nānō tedepämō ēñente ñānīpa. Tömengā obegaidi ñānīte nāni emōwo nāni emōwo ante aa pecā pōñōnānītömengā tömēnāni ñānīte ænte taocampa.

⁴ Tömengā obegaidi tömānāni ñānīte ænte taodinque tömengā öñōmæca īñōmō tāno beyænte gocā ate tömengā obegaidi tömengā ñānō tedepämō ēñēnique tömengā ingante tee empō godānipa. ⁵ Wacā ingante guiquené tömēnāni tee empote godāmāi ñānīpa. Wæætē wacā nānō tedepämō ēñēnāmāi ñānīte tömēnāni tömengā weca

ongónämäi wodii gocædänimpa,” ante Itota apænecantapa.

⁶ Tömengä mänömai töménäni ïnänite odömoncæte ante, Në aacä æbänö cæcää, ante odömonte apænecä incæte töménäni tömengä nänö änönö ante ïñenämäi ingädänimpa.

Itota mörö ïmonte né Aacä ingä

⁷ Mänömai beyæ Itota wæætë äninqe, “Botö münitö ïmînîte näwangä ämopa. Botö ïñomö né obegaidi baï ïnäni nani wææ cæyomö, Guiicædänimpa, ante odemö baï ïmopa. ⁸ Wéenéñedë botö ayæ pönämäi ïñedë wadâni odömonte apænecä pongadänimpa. Töménäni tömänäni waodâni ïnänite né awémö ö ænäni baï ïnönäni inte adobaï wadâni ayönäni né pö ö ænte gogaïnäni baï ingadänimpa. Incæte waodâni ïñomö né botö obegaidi baï ïnönäni inte né ö ænënäni ïnänite wæætë ïñenämäi ingadänimpa. ⁹ Botö né odemö baï ïmopa. Odemö né guicä baï ïñomö tömengä botö ïmote pöñengä ïñongante botö æmo beyænque quëwencæcäimpa. Adocä né obega baï inte töménäni nani wææ cæyomö guidemö né guicä baï ïnique tömengä piyænë cæte quëwencæcäimpa. Ayæ tömengä wæætë né taocä baï ïnique tömengä nänö cængüi mæ öñö adinque eyepæ cæncæcäimpa,” ante Itota apænecantapa.

¹⁰ Ayæ apænedinqe, “Në awémö ængä guiquené tömengä ïñomö awémö æncæte ante pongä ïnongä inte adobaï wæñoncæte ante wo ëwencæte ante mäninganca cæcæte ante pongä ingampa. Botö ïñomö, Waodâni quëwengædänimpa, ante ayæ, Töménäni nani quëwenguine ante watapæ pöni quëwencædänimpa, ante pontabopa. ¹¹ Botö obegaidi baï ïnäni ïnänite né waa aacä baï ïmopa. Në waa Aacä ïñomö nämä incæ obegaidi beyænque wæñcæcäimpa. ¹² Godonte æinta ante wacä ingante né cæcä ïñomö tömengä ïñomö obegaidi né ècä ïnämäi ïnongä inte né aacä ïnämäi ingampa. Mänömai beyæ adocä ïñomö mène baï ingä pongä adinque tömengä obegaidi ïnänite èmö cæte wodii wïnongampa. Tömengä wodii wïnongä adinque mène baï ingä wæætë obegaidi weca pogodo ponte obega ingante yao ongönique, Obegaidi pangocæ go-quïnäni, ante cæcampä. ¹³ Godonte æintaque ante né cæcä ïñomö, Æbänö cæte obegaidi waa quëwenguïnäni, ante änämäi ïnongä inte edæ wodii wïnongampa,” ante Itota apænecantapa. ¹⁴⁻¹⁵ Ayæ apænedinqe, “Obegaidi ïnänite waa aacä baï edæ botö ïñomö né waa Aabo ïmopa. Botö Mæmpo edæ botö ïmote do ate pöñengä baï botö adobaï tömengä ingante do adinque pönémopa. Ayæ tömëmo obegaidi baï ïnäni ïnänite do adinque töménäni ïnänite pönémopa. Ayæ

töménäni guiquené botö ïmote do adäni inte botö ïmote pönëñänipa. Botö nämä incæ obegaidi baï ïnäni beyænque wæncæboimpa. ¹⁶ Ayæ wadâni ïñomö botö obegaidi baï né ïnäni incæ wii mänïñomö wææ cæyomö quëwénäni ïnänipa. Botö mänïnäni ïnänite adobaï ænte mämö ponguïnëmo ïmopa. Adodâni adobaï botö tedepämö, Æbänö åmoo, ante èñfenguñäni ïnänipa. Mänömai beyæ mänïnäni ïñomö do botö quïnäni tönö tömänäni adocabodänique baquïnäni ïnänipa. Ayæ né Aabo adoboque ïñomö tömänäni beyæ cæcæboimpa.” ante Itota apænecantapa.

¹⁷ Ayæ apænedinqe, “Botö nämä incæ Ao ante wæñinque ñäni òmëmoncæboimpa, ante cædinque wæætë tömëmo miï quëwenguimo incæboimpa. Mänömai beyæ botö Mæmpo botö ïmote waadete pöñengä ingampa. ¹⁸ Waodâni ïñomö ædö cæte botö ïmote wæñonguïnäni. Botö nämä incæ Ao änique wæncæboimpa. Botö nämä tæï piñämo ïñomö, Wænguimo, ante né ämo ïñomo ïmopa. Ayæ adobaï botö nämä tæï piñænte né ämo inte botö, Ñäni òmëmoncæboimpa, ante cædinque wæætë tömëmo miï quëwenguimo incæboimpa. Botö Mæmpo ïñomö botö ïmote nänö wææ angainö botö èñenö ante èñente cæbopa,” ante apænecantapa.

¹⁹ Mänïnö apænecä èñenique oodeoidi wæætë wadö wadö ante pönente tedewengadänimpa. ²⁰ Oodeoidi nanguï ïnäni ïñomö,

—Tömengä wénæ tönö cæcä inte edæ òmæcacä ïnongä ingampa. Ædö cæte tömengä ingante èñfemini ïmimi.

²¹ Äñönäni oodeoidi incæ wadâni guiquené,

—Tömengä wénæ tönö cæcä inte baï tömengä ïlmaï nänö änönö ante wii angä incædöngäimpa. Në wénæ inte quëwente cæcä ïñomö babetamönäni awinca wi ñmonte baï cæcä waa bamönäniyya.

Oodeoidi Itota ingante Baa änäni

²² Yoguite tedæ ïñonte waodâni Eedotadëe quëwénäni, Wængonguï oncö tæiyæ waëmö oncö ante dodâni mænongadänimpa, ante pönente ææmæ cæyöñäni. ²³ Itota Wængonguï oncö ñænæncöne yabæcöne Tadomöö nani änönconë ïñomö cægongantapa. ²⁴ Oodeoidi tömengä weca pö godongämæ gongænte änäni,

—Bitö æbänö imii, ante æpoönædö ayæ änämäi imii. Bitö münitö Codito imi ïnique münitö imönite edonque pöni apænebi èñemöni.

²⁵ Ante äñönäni Itota wæætë,

—Münitö imînîte do antabopa. Incæte münitö pönämäi imînipa töö. Botö edæ botö Mæmpo èmëwo ante bamönengæ

cæbo adinque münitö, Botö æbänö īmoo, ante ëñenguenëmuni ìmñipa.²⁶ Münitö wii botö obegaidi baï ìnömini inte botö imote pönénämäi ìmñipa töö.²⁷ Waodäni botö obegaidi baï nē ìnäni inte botö tedepämö, Æbänö ämoo, ante do ëñenäni. Ayæ botö tömenäni ìnäni adinque pönëmo ìñömote tömenäni wæætë botö imote tee empote godänipa.²⁸ Botö adodäni ìnäni wantæpiyæ näni quëwenguünö godömo ãningue quëwencädänimpa. Ayæ cówë wænämäi incädänimpa. Tömenäni tömenö öönemö ongöñönnäniæcänö tömenäni ìnäni gä pe æmpoda ìñömö edæ dæ angampa.²⁹ Botö Mæmpo edæ adodäni ìnäni botö imote nē pönongaingä ïnongä ingampa. Tömenäni wædänäni ìñönnäni tömengä ìñömö godömenque ñænængä inte nanguï cædongä ingampa. Ìnique tömengä öönemö ongöñönnäniæcänö tömenäni ìnäni gä pe æmpoda ìñömö edæ dæ angampa.³⁰ Botö ìñömö botö Mæmpo tönö åwäcaque baï ëwocamöna ìmñapa, ante Itota apænegacäimpaa.

³¹ Mäninö angä ëñeninqe oodeoidi wæætë tömengä ingante dicaca tacacæte ante cædinque dicacoo wææmpo ñänipaa.³² Tömenäni dicacoo wææmpo ñänipaa ante tömenäni ìnäni,

—Botö münitö weca botö Mæmpo nänö angai baï nanguï bamönengæ odömonte cætabopa. Ædö botö bamönengæ cædnö ante adinque münitö botö imote dicaca tacacæ cæminii.

³³ Ante ãñongä oodeoidi wæætë,

—Mäninö bitö waa cædnö beyæ ante münitö wii bitö imite dicaca tacacæ cæminipaa. Wæætë bitö babæ ante Wængongü ingante godö wénæ wénæ ämipa, ante bitö imite dicaca cæminipaa. Edæ münitö waomöni baï inte bitö adobai waobi ìmi incæte bitö, Botö Wængongümo ìñömö imopa, ante ämipa töö.

³⁴ Ante wæyonäni Itota wæætë tömenäni ìnäni,

—Münitö müni wææ yewæmongainö wii ìimai ante yewæmongatii. “Münitö ìñömö wængongüi ìmñipa, ante do antabopa,” ante yewæmongadänimpa.³⁵ Wængongü angä ëñente näni yewæmongainö ante waodäni ædö cæte Baa ìnique wido cæquñhåni. Wængongü näni angainö ante apæneçä nē ëñenäni ìñönnäni tömengä, Münitö wængongüi ìmñipa, angantapa.³⁶ Ayæ botö Mæmpo botö imote inguipoga da pönoncæte ante, Botö adoboquæ quími ìmipa, ante botö imote apænte aengacäimpaa. Ìnique edæ botö tömengä químo ìñömo inte tömengä näni nē da pönongaimo ìñömote edæ botö imote edæ æbänö anguüi. Ìñæmpa botö ìñömö Wængongü Wëmo ìñömo imopa,

äñömote edæ münitö wæætë, Bitö babæ ante Wængongü ingante godö wénæ wénæ ämipa, ante quinante ämimitawo.³⁷ Botö edæ Mæmpo nänö cædö baï cædämai ìmo baï münitö mänñedë botö imote pönénämäi ìmñi baï waa incædänimpa.³⁸ Münitö botö imote pönénämäi ìmñi incæte botö guiquenë botö Mæmpo nänö cædö baï adobai cæbo ìnique münitö, Botö æbänö cæboo, ante adinque pönencæmimpa. Mänömaï cædinque, Botö Mæmpo ingante botö ëwocabo ìmopa, ante ayæ, Botö adobai botö Mæmpo nempo quëwëmopa, ante ëñengümuni inte ayæ ëñeninqe pönencæmimpa, ante Itota angacäimpaa.

³⁹ Mäninö angä ëñeninqe tömenäni wæætë tömengä ingante bæi ongoncæ cæyonäni tömengä do aamö cæte gocantapa.

⁴⁰ Ayæ Eedotadëe wadaæ godinque Oododanö ðmæmæaa ocæ ëmænte taodinque tömengä Wäö wéenëñedë waodäni ìnäni æpænë nänö guidöñìñömö adoyömö gote ongongä ingantapa.⁴¹ Ayæ tömengä mänñömö ongöñedë waodäni nanguï ìnäni tömengä weca goto pöninqe äñanitapa.

—Ate ëñencæmimpa, ante Wäö wodi cówë bamönengæ cædämai ingä incæte tömengä mäningä Itota ingantedö ante nänö angainö tömänö näwangä ante angantapa, ante apænedänitapa.

⁴² Ayæ mänñömö ongönninqe waodäni nanguï ìnäni Itota ingante wede pönënnäni bagadänimpa.

11

Datado wængäimpaa

¹ Mänñedë wacä onguñængä tömengä ëmëwo Datado wénæ wénæ badinque öñöongäimpaa. Määdiya tönö Määdota tömengä töniñada näni quëwëñö tömengä adoyömö Betänia ìñömö quëwëngäimpaa.² Ìngä Määdiya guiquenë ayæ ate ogui wapæ ænte Awënë Itota ingante öni pædinque näni ocaguï inte tömengä öñöwa amëmö cæquingä adocä Määdiya ìñongä tömengä töniñacä Datado ñöwo wénæ wénæ bacä ìnongäimpaa.³ Ìnique Datado töniñada ìñömö, Itota ingante aa pebi pongæ, äna ëñente wacä gote,

—Awënë ëñëmi, Bitö nē waadecä ìñömö wénæ wénæ ingampa cæbii, ante änapa, ante apænecantapa.

⁴ Mäninö näni änö ante apænecä ëñeninqe Itota,

—Mäninö wénæ wénæ inte näni wædö ìñömö wii wængü impaa. Wæætë waodäni, Wængongü ñäö apäite ëmönongä ingampa, ante acædänimpa. Ayæ botö imote, Bitö Wængongü Wëmi adobai ñäö apäite ëmönömi ìmipa, ante apænecædänimpa, ante mäningä wénæ wénæ ingampa, angantapa.

⁵ Määdota töö tömengä tööñiacä Määdiya nänaaya inate ayæ Datado ingante Itota töménäni inänite waadete pönénongäimpa. ⁶ Datado wënæ wënæ ingampa, ante apænecä ëñengä incæte Itota nänö ongöñömö adoyömö mëönaa ayæ ongongan tapa. ⁷ Tömengä ayæ ate tömengä emiñänäni inänite,

—Ægodöedäni, wæætë Oodeabæ mönö gocæimpa.

⁸ Äñongä töménäni wæætë tömengä ingante,

—Awènè né Odömömi imi, wantæyò intapa oodeoidi bitö imite dicaca tacacæ cædäni incæte bitö ñöwo wæætë, Mäniñömö goquümo, ämitawo.

⁹ Ante änäni Itota wæætë,

—Inæmpa nænque wii tömää itædë apaitawo. Itædë né gocä mönö nænque inguipoga apäicä ate beyæ tewadämäi gocampa. Botö inömö itædë gocä bai adobai müimo botö quëwenganca botö cæquenénö inique cæquinéne gobopa. ¹⁰ Woyowotæ né gocä bai guiquénë tömengä wæætë ñäö dæ à beyæ tewate bai gocampa, angacäimpa.

¹¹ Mäniñö angä ate tömengä godömenque töménäni inänite,

—Mönö æmigo Datado inömö mö ñongä. Botö ñöwo tömengä weca gote, Ñäni ömæmøe, ämo ñäni ömæmonguingä, ante apænecantapa.

¹² Tömengä emiñänäni wæætë tömengä ingante,

—Awènè Itota, tömengä mö ñongä inique edæ gancæ baquingä, apænedänitapa.

¹³ Itota Datado nänö æmæwo wæññämäo ante apænecä incæte tömengä emiñänäni guiquénë, Datado ononque mö ñongampa, ante Itota apænecampa, ante pönénönäniimpa. ¹⁴ Mänömaï beyæ Itota töménäni inänite,

—Datado æmæwo wængäimpa, ante edonque pöni apænecantapa. ¹⁵ Minitö pönencæminimpa, ante botö, Tömengä wæncæ cæyngä botö tömengä weca ongöñämäi intabopa, ante minitö beyæ ante tobopa. Ægodöedäni, tömengä weca mönö gocæimpa, angantapa.

¹⁶ Ayæ Tômato Äancadënaque näni änongä inömö Itota emiñänäni wadäni inänite,

—Ægodöedäni, änique, Tömengä töö godongämä wæncæte ante tömengä müñä gocæimpa, angacäimpa.

Itota mönö ömæmonguümäo mönö mü quëwenguümäo ante né pönongä ingampa

¹⁷ Ayæ Itota ponte ëñenongä, Datado baö töménäni näni wodintatodë mëönaa go mëönaa do daga wënänitapa, ante apænedäni ëñengacäimpa. ¹⁸ Betänia inömö näni taadö godö Eedotadëe näni quëwëñömö godö eyequei inönimpa. Mäniñ

taadö wodo tedete quidömetodo ganca inönimpa. ¹⁹ Oodeoidi nanguü inäni inömö Määdota töö Määdiya weca pöninqe, Minatö tööñiacä wængä ate wæwëmina incæte piyænë cæte quëwencæminimpa, ante waadete apænecæte ante pönänitapa. ²⁰ Itota oo pöni pongampa, ante änäni ëñenique Määdota tömengä ingante bee tencæte ante gocantapa. Määdiya guiquénë oncöne ee ongongan tapa. ²¹ Määdota Itota weca pöninqe tömengä ingante,

—Awènè Itota, bitö mönitö weca ongömi bai botö tööñiacä wii wæncædöngäimpa.

²² Tömengä æmæwo wængä incæte bitö ñöwo Wængongü ingante quïemë ante apænebi tömengä pönö cæcä aengüüli imipa, ante botö ëñemopa, ante apænecantapa.

²³ Angä ëñenique Itota tömengä ingante,

—Bitö tööñiacä wodi ñäni ömæmonguingä.

²⁴ Ante apænecä ëñenique Määdota wæætë,

—Ao, inguipoga iinque bayedë mönö ñäni ömæmønedë tömengä do wængasingä incæte ñäni ömæmoncæcäimpa, ante botö do ëñemopa, angantapa.

²⁵ Itota tömengä ingante änique,

—Botö né ñäni ömæmonguümo inömö inte cæbo beyænque minitö ñäni ömæmoncæminimpa. Mini wantæpiyæ quëwenguünque ante né Quëwëmo inömö imopa. Botö imote né wede pönengä inömö do wængä incæte ayæ ate wantæpiyæ quëwencæcäimpa. ²⁶ Ayæ né mü quëwengä inte botö imote wede pönengä inömö tömengä cöwë wænämäi quëwencæcäimpa. Bitö mäniñö ante pönérnitawo.

²⁷ Angä ëñenique Määdota tömengä ingante,

—Awènè Itota Ao ämopa, ante apænecantapa. Bitö mönitö Codito inomi imipa, ante pönémopa. Wængongü Wëmi inomi inte bitö inömö edæ, Inguipoga né Ponguingä, ante näni angaimi imipa, ante pönémopa, ante apænecantapa.

Itota Datado wodintatodë gote wæcä

²⁸ Mänömaï ante apænedinqe Määdota ocæ emænte gote Määdiya ingante aa pecäpongä ate Määdota tömengä ingante awëmø änique,

—Mönö né Odömongä do pöninqe bitö imite aa pecampa.

²⁹ Angä ëñenique Määdiya quingæ aengæ gantite tömengä weca gocantapa.

³⁰ Itota Betänia inömö ayæ guuidämäi inongäimpa. Määdota tömengä ingante nänö bee teneñömö tömengä adoyömö ayæ a ongönongäimpa. ³¹ Oodeoidi Määdiya töö oncöne godongämä ongöninqe, Tömengä piyænë cæcæcäimpa, ante tæcæ waadete apæneyönäni tömengä quingæ aengæ gantidinqe taocä adinque töménäni,

Tōmengā Datado wodi nānō wodintatodē wæcæte ante gocampa, ante pōnente tōmengā ingante tee empote godānitapa.

³² Itota nānō ongōñōmō pōnique Määdiya tōmengā ingante adinque tōmengā önōwa aðæ wæænte apænedinqe,

—Awēnē Itota, bitō mōnitō weca ongōmi baï botō tōññacā wii wæncædongäimpa, ante wæcantapa.

³³ Määdiya mānōmāi wæyongā oodeoidi tōmengā tōnō godongämæ nē pōnīnāni adobai wædāni adinque Itota wæwente entawēnique wæcantapa.³⁴ Ayæ,

—Datado wodi baö æyömönö da wemīntawo,

Angā ëñēnique tōmēnāni,

—Awēnē Itota, pō ae.

³⁵ Ante äñōnāni Itota Ca wæcantapa.

³⁶ Tōmengā mānōmāi wæcā adinque oodeoidi,

—Aedāni, tōmengā Datado wodi ingante nō waadete pōnengā ingantapa.

³⁷ Ante tedeyōnāni pancadāniya,

—Tōmengā iñampā nē babetamongā awinca wi æmonte baï cædingā inte adocā Datado wodi ingante cæcā baï tōmengā wii wæncædongäimpa, ante wægadānimpa.

Datado nānō nāni ömæmōmāmo

³⁸ Itota wæætē wæwente entawēnique Datado wodintatodē pongacäimpa. Tōmengā wodido ontatodē iñronte dicabo nānēnængade da pæññæ pōnō tee mōnodāni.³⁹ Adinque Itota,

—Dicabo da tæ iñædāni, äñongā Datado wodi tōññacā Määdota wæætē,

—Awēnē Itota, èñëmi. Mëönaa go mëönaa tōmengā wodido öñōnique tōmengā wodi do öö wadingā ingampa.

⁴⁰ Ante wææ angā ëñēnique Itota,

—Bitō wede pōnēmi iñique edæ Wængongü æbānō nānō apäite ömönongā inte cæcā, ante bitō acæbiimpa, ante bitō imite wii antawo, angacäimpa.

⁴¹ Iñique tōmēnāni dicabo tæ nānēnānitapa. Ayæ Itota æmō adinque,

—Mæmpo botō apænedinö ante do èñëmitapa, ante adinque botō bitō imite waa ate pōnēnique apænebopa.

⁴² Botō apænedö ante æyedämë apænebopa incæ bitō cōwé èñëmipa, ante botō do èñëmopa. Wæætē edæ waodāni botō weca godongämæ gongænāni beyæ ante botō mānīnō ante apænetabopa. Bitō botō imote da pōnōmi pontabopa, ante tōmēnāni pōnencædänimpa, ante apænetabopa.

⁴³ Mānōmānō ante Wængongü ingante apænedinqe Itota,

—Datado ta pōe, ante yedæ aa pecantapa.

⁴⁴ Nē wæningā iñomö edæ do ta pongantapa. Tōmengā önompo weocoo inte nānī wini wini cædincoo ayæ empodinque

öñöwa nāni wini wini cædincoo ayæ ëwadinque tōmengā awinca weocoo nāni nāne cæmöninc oo ayæ ëmongā inte ta pongä adinque Itota tōmēnāni iñänite,

—Māninc oo nū cæmīni gocâe, angacäimpa.

Itota ingante bæi ongonte ængæimpa, ante tedewēnāni

(Määteo 26.1-5; Määdoco 14.1-2; Odoca 22.1-2)

⁴⁵ Mānōmāi beyæ oodeoidi nanguï iñäni Määdiya weca èñacæ nē pōnīnāni inte iñäni iñomö Itota mānōmāi cæcā adinque tōmengā ingante wede pōnēnāni bagadänimpa.

⁴⁶ Pancadāniya guiquenē Paditeoidi weca godinque, Itota quinō cæcā, ante adodö angadänimpa.⁴⁷ Iñique Wængongü qui, ante nē godonāni iñænænāni tōnō Paditeoidi iñomö wæætē tōmēnāni ömæ nāni Apænte Äincabo tōmānāni iñänite, Mōnō godongämæ apænecäimpa, ante adoyömö pödāni, ante äñōnāni pōnāni adinque tōmēnāni,

—Iñigä iñomö, Acædänimpa, ante nanguï bamöngæ cæcā ingä. Mōnō quinō cæquimöö.

⁴⁸ Ante wædinque mōnō tōmengā ingante, Bitō mānōmāi godömenque cædämäi incæbiimpa, ante wii wææ ämō iñique waodāni tōmānāni tōmengā ingante pōnēmānānipa. Tōmengā ingante pōnēnāni iñique, Itota oodeoidi Awēnē bacæte ante cæcampa, ante pōnente wædinque odömänoi id incæ edæ wææ cæbaïnānipa. Iñique tōmēnāni pōnique mōnō tæiyæ wæämö oncö wo èwēmānānipa. Ayæ mōnō ömæ iñomö mōnō quèwencabo incæ nāmā nē ämō iñomö tōmēnāni pō ö ænte baï cædinque tōmēnānique nē änāni babainānipa, änänitapa.

⁴⁹ Tōmēnāni weca adocanque Caiapato mānīi wadepo, Wængongü qui, ante nē godongä iñænængä pōnīnōgä inte tōmengä iñomö,

—Minito tōmānō ante èñēnāmāi iñinipa töö, apænecantapa.⁵⁰ Mōnō ömæ quèwencabo wii tōmāmō wængäimpa, ante wæætē tōmēmō beyæ ante adocanque onguïiñængä wængä iñique godömenque waa imaimpa, ante münitö èñēnāmāi iñimi inte tedewēmīni awædö.

⁵¹ Mānōmānō ante apænedinqe Caiapato mā nānō pōnēnique ante wii angacäimpa. Wæætē tōmengā mānīi wadepo iñonte, Wængongü qui, ante nē godongä iñænængä pōnīnōgä inte Wængongü beyæ apænedinqe, Itota iñomö oodeoidi beyæ ante wæncæcäimpa, ante apænecäimpa.

⁵² Ayæ wii Oodeabæ quèwēnānique beyæ ante wængungä. Wæætē, Wængongü wēnāni wayömö wayömö pangote godināni inte adodänique badinque adoyömö godongämæ poncædänimpa, ante tōmengä wæncæcäimpa.

⁵³ Caiapato mānīnō ante

nänö äniönæ iñonte tåno godongämæ pönéninque oodeoidi ömæ näni Apænte Äincabo iñömö, Äbänö cæte Itota ingante wænömö wænguingää, ante cöwæ tedewenönänimpaa.

⁵⁴ Mänömai beyæ Itota ayæ oodeoidi weca wii edonque gocä iñongäimpa. Wæætæ wadæ godinque tömengä önömæca eyequei Epadaiñem nani äñömö godinque mäninömö tömengä emiñænäni tönö ongönongäimpa.

⁵⁵ Wodo pænta gogaönæ, ante Patowa nani cæönæ oo pöni iñoniimpaa. Mäninidë Oodeabæ wayomö wayomö quewenäni nangui iñani Eedotadëe quewenömö pö ædinque töménäni Patowa nani æemæ ayæ cædämä iñedë dodäni angaï baï cædinque. Mönö wénæ wénæ cægaiñante mönö mënongate baï waemö bacäimpa, ante nämä incæ äacæte ante cædinque æi gogadänimpaa. ⁵⁶ Adodäni Wængongü onçö ñænænöñi yabaæcöne pö guidinque adiyæ gongæninque, Itota æyomöngä ingää, ante pönente gomö adinque nämäneque godongämæ apænedinque,

—Mäningä iñömö æämæ beyæ ante edæ pönämäa ingantawo. Äbänö ante pönämäni, ante apænedönänimpaa.

⁵⁷ Wængongü qui, ante godönäni ñænænäni tönö Paditeoidi wæætæ waodäni iñanite wææ änönänimpaa. Äcänö Itota nänö a ongöñömö ante né eñengä iñömö tömengä mönitö imönite angä eñeninque mönitö wæætæ Itota ingante yao ongonte æmaimönipa, ante do wææ änönänimpaa.

12

Awënë Itota önöwa ogui wapæ gao caewacampa

(Mäateo 26.6-13; Mäadoco 14.3-9)

¹ Önompø aemæmpoque go adoonæque ate Patowa nani ämæ bacæ cæyedæ Itota Betänia iñömö pongantapa. Itota do angä ate né ñani ömæmöningä Datado iñömö tömengä adoyomö Betänia quewenongäimpa.

² Itota pongä adinque waodäni mäninömö quewenäni, Itota ingante waa amönipa, ante tömengä beyæ æämæ cægadänimpaa. Wadäni tönö Datado adobai Itota tönö godongämæ tæ contate cæñönänite Mäadota iñömö töménäni iñanite cængü godongä cænänitapa. ³ Ayæ Mäadiya iñömö miedio ditodo ganca nani ogui wapæ öni pæquimæ näadodopæ nänö nangui godonte ænimæ incæ ænte mämö Itota önöwa gao caewadinqe tömengä ocaguu inte amimö cæcä iñinque onconé tömancöne ogui waacöñe ingatimpa. ⁴ Itota miñæ né gocä adocanque Codaal Icadiole nani äongä iñömö edæ, Itota ingante æncædänimpaa, ante odömonte né godonguingä inte ñöwo wææ apænecantapa.

⁵ —Iimæ nänö ogui wapæ quünante ömæpodäni beyæ ante godonte ænämäi ingantawo. Iñæmpa waocä adoque wadepo cæte beyæ paga ænique todetiento deenadiota nänö ænimpota beyæ mänimæ godonte ænimæ iñæmpa, ante wæcantapa.

⁶ Tömengä dicei ömæpodäni beyæ ante pönéninque mänömañi ante apænecantawogaa. Wæætæ tömengä né awemö ænongä inte mänö ante apænecantapa. Tömenäni da wente æintaa næænongä inte tömengä iñömö, Tömenäni da wéninta incæ pancataa botö qui bacäimpa, ante awemö ænongä inte mänömai apænecantapa. ⁷ Itota wæætæ tömengä ingante,

—Onquiyængä ingante pünte änewenämäi incæbiimpa. Mänimæ botö daga wenguionæ ante manguenengä inte tömengä botö baö nani daga wenguinque ante eyepæ iñonte öni paacantapa. ⁸ Ömæpodäni cöwë minitö weca quewenäni iñanipa. Botö guiquenë wii cöwë minitö weca quewemo iñopa, ante apænegacäimpa.

Datado ingante wænongæimpa, ante tedewenäni

⁹ Itota Betänia ponte ongongampa, ante apænedäni eñeninque oodeoidi nangui iñani tömengä weca pönäni incæte wii tömengä beyænque pönäintapa. Wæætæ adobai Datado ingante angä né ñani ömæmöningä ingante acæte ante pongadänimpaa. ¹⁰ Mänömai beyæ Wængongü qui, ante né godönäni ñænænäni iñömö, Äbänö cæte Datado ingante adobai wænömö wænguingää, ante godongämæ tedewenänitapa. ¹¹ Iñæmpa oodeoidi nangui iñani, Datado beyæ mönitö imönite emö cæte Itota ingante pönéninque tömengä gämænö godänipa, ante wægadänimpaa.

Itota Eedotadëe iñömö pongä
(Mäateo 21.1-11; Mäadoco 11.1-11; Odoca 19.28-40)

¹² Iimö ate, Eedotadëe iñömö poncæte ante Itota idomæ pongampa, ante apænedäni eñeninque æämæ beyæ ante tæiyenäni pönäni iñömö, ¹³ yædemæmää wangö tate mao bee tente taodingue yedæ aa pedinque,

—Möni quewenquinque ante, Badogaa, ante tomönipa. Bitö Awënë Wængongü emöwo beyænque pömi iñinque bitö toquinque edæ Wængongü bitö iñite waa cæcæcäimpa. Bitö idægoidi Awënë iñomi inte bitö toquinque ingæimpa.

¹⁴ Ante yedæ äñönäni Itota iñömö bodo wengä ate ænique tömengäæ cætate pongantapa. Weenidë Wængongü beyæ iimai ante nani yewæmonte angainö baï iñique cædinque pongantapa.

¹⁵ “Tiōō iñōmō quēwēmīni iñōmō edæ guïñenāmai iedāni.

Mīnītō Awēnē Odeye ñōwo mīnītō weca pongā aedāni. Edæ bodo wengāa æi contate pongampa,”

ante yewēmōngadānimpa. ¹⁶ Tōmēnāni dodāni nāni angāi baī cædinque Itota ingante bee tencæ taodāni adinque Itota nānō nē ēmīññēnāni iñōmō, Åebānō cædāni, ante mānīñedē ëñēnāmai inte wædōnānimpa. Wæætē edæ Itota Wængongū ñāo ēmōñōmō ocæ ēmāente gocā adinque tōmengā ēmīññēnāni mānīñedē ate edæ, Itota ingante waodāni ñōwo nāni cædōnō ante dodāni wēëññedē yewēmōngadānimpa, ante pönente wædōnānimpa.

¹⁷ Datado wodi ontatodē ongōñongante Itota, Ta pōe, ante aa pecā ëñēnique nē wæningā incæ ñāni òmæmōnique ta pongā adinque Itota weca godongāmæ ongōñināni nanguū ñāni iñōmō, Itota mānōmāi cæcā atamōnipa, ante gode à gode à cædōnānimpa. ¹⁸ Ínique edæ, Itota mānōmāi bamōnengæ cæcampā, ante apænedāni ëñente beyænque waodāni tæiyænāni Itota weca bee tencæ pönānitapa. ¹⁹ Mānōmāi beyæ Paditeoidi iñōmō nāmanque godongāmæ tedewēnānitapa.

—Waodāni tōmānāni æbānō tōmengā mīñæ tee empo godāni ante aedāni. Mānō beyæ ante, Mōnō cædinō wii eyepæ impa, ante adinque, Mōnō æbānō cæte godōmenque cæquimō, ante wægadānimpa.

Guidiegoidi pancadāniya Itota ingante diqu mināni

²⁰ Edotadēe iñōmō tōmēnāni ææmæ cæyedē Wængongū ingante waa ate apænecæte ante nē pönāni pancadāniya iñōmō guidiegoidi iñōnānimpa. ²¹ Mānīñāni iñōmō Pedipe weca pönique edæ,

—Awēnē, ëñēmi. Mīnītō Itota ingante aïnēmōnipa, ante ãnānitapa. Māningā Pedipe iñōmō Betaida quēwēñōmō Gadideabæ quēwente pongā ñongāimpā.

²² Tōmengā iñōmō Åentade weca gote tōmengā ingante guidiegoidi nāni ãnīñ ante apænecæ ate tōmēna wæætē Itota weca guēa godinque tōmengā ingante ãñona, ²³ Itota wæætē,

—Wængongū nānō cæonæ do ba ñinque tōmengā pönō cæcā beyænque botō Waobo ëñagāimo iñōmō ñāo apāite ēmoncæboimpā. ²⁴ Mīnītō ìmīnīte nāwangā ãmopa. Tōmēmō onguipo quiyadimō incæ yabæque ñōmäädämā i bai ædō cæte tā bocate pædinque tōmēmō nanguū pönī ìmonguū. Wæætē tōmēmō yabæque ñōmāate ate tā bocate pædinque nanguū pönī ìmopa. Botō adobaï wænguénēmo ìmopa. Botō wii wæmo baï ædō cæte waodāni tæiyænāni botō quñnāni baquinānii. ²⁵ Nē, Nāmanque

pönente quēwēmote, ante pönengā iñōmō edæ tōmengā nānō quēwenguūmāmo incæ wo ëwente bacæcæimpā. Inguipoga quēwēñedē nē, Wii nāmanque pönente quēwēmote, ante pönengā guiquénē tōmengā nānō wantæpiyæ quēwenguūnō ante do ëadingā inte tōmengā nānō wænāmāi quēwenguinqe gocæcæimpā. ²⁶ Åcānō botō ìmote nē cæda ìna tōmengā iñōmō edæ botō ìmote tee empo goquēnengā ingampa. Ayæ ãyomōnō botō quēwēmo botō ìmote nē cædōngā adoyōmō quēwencæcæimpā. Botō Mæmpo iñōmō botō ìmote nē cædōngā ingante waa acæcæimpā, ante Itota apænegacæimpā.

Itota, Botō wæncæboimpā, ante apænecæ

²⁷ Ayæ godomēnque apænedinque Itota ïmīai apænecantapa. ‘Botō guññēmāmo entawēnique wæbo inte quñō anguimoo. Botō Mæmpo ëñēmi, ãnique, Botō nantate wæwenguūnō oo pönü ba incæte bitō pönü ö ãmi ate wæwēnāmāi bacæboimpā,’ ante botō wii mānōmānō ante acæcæboimpā. Edæ botō wæwenguūnō beyæ ante pontabopa. ²⁸ Mæmpo, Bitō æbānō ñāo apāite ēmōmī ìmīi, ante odōmōmī acædānimpa,’ angantapa.

Åñongā òonadē ìnō tedepämō apænedinque, ‘Botō æbānō ñāo apāite ēmōmī ìmopa, ante do odōmontabopa. Ayæ wæætē adodō cæcæboimpā,’ ante apænecæ ëñēnānitapa.

²⁹ Mānīñōmō godongāmæ ongōnāni nanguū ñāni iñōmō mānīñmāo ëñēnique edæ, Detæbo tæš témāmo baī impa, ante wædānitapa. Wadāni guiquénē,

—Anquedo iñōmō tōmengā ingante apænecantapa, ante ãnānitapa.

³⁰ Itota iñōmō wæætē,

—Mānīñmāo wii botō beyæ ante apænecampa. Wæætē mīnītō beyæ ante apænecampa. ³¹ Ñöwøyedē Wængongū inguipoga quēwēnāni ïnānīte apænte nānō panguūnō iñōmō edæ oo baquinō anguññē. Inguipogaque quēwēnāni awēnē iñongante wēnē ingante Wængongū ñöwøyedē, Gobäwe, angā gocæcæimpā. ³² Botō ìmote awāa timpodinque ængæ gantidēnāni wægōmo ate botō waodāni tōmānāni ãnānīte, Mīnītō botō weca poncæmīnimpa, ante aa pecæboimpā, ante Itota apænecantapa.

³³ Mānōmārō ante apænedinque tōmengā, Åebānō wænguūmoo, ante ëñencædānimpa, ante apænecantapa. ³⁴ Ëñēnique mānīñōmō ongōnāni nanguū ñāni.

—Mīnītō iñæmpa, Mōnō Codito cōwē ee ongoncæcæimpā, ante dodāni nāni wææ angainō ante yewēmonte ongompa, ante ëñentamōnipa. Incæte bitō iñōmō nāmanque ãnique, Botō Waobo ëñagāimo iñōmōte botō ìmote awāa timpodinque gó cædāni wængonguūmoo ìmopa, ante ædō cæte ãmīi.

Äninque, Īngā Waocā nē ēñagaingā iñāempa ee ongōnämäi wāente goquingāā.

³⁵ Ante wāeyönäni Itota tömänäni iñänite,

—Botō, Waodäni mümönē nääö baï entawēnique quēwencädānimpa, ante pontabopa. Wāedänque ayæ iñö botō münitō weca quēwēnique münitō iminite odōmonte apænebopa. Münitō taadō wēmō badāmai ingæmpa, ante münitō taadō ayæ nääö iñedē goedäni. Edæ wēmō iñöömö nē gocā iñöömö tömengā edæ, Ædönö goboo, ante ēñenämäi ingampa. ³⁶ Botō nääö baï ēmönömo imopa. Nääö iñöömö nē cægömöni incæmönimpaa, ante bacæte ante cædinque münitō iñöömö botō münitō weca ayæ ongōnömote botō imote pönédäni ämopa, angantapa.

Tömengā iñique apænete ate wadæ god-inque wē womonte ongongacäimpa.

Oodeoidi Itota ingante iñmai cæte pönénämäi iñänipa

³⁷ Itota oodeoidi weca nanguï bamönengæ cæte odōmongä incæte tömänäni ayæ tömengä ingante pönénämäi iñänitapa. ³⁸ Wængongui beyæ nē apæneca Itaiya wodi iñmai ante do nänö angainö baï iñque baquinqe tömänäni mänömaï cædöñänimpaa.

“Awēnē Wængongui éñëmi. Münitö apænemöni tömänäni näni ēñenö ante edæ æcänö éñente pönengäā. Iñämpa nē pönengä iñöömö edæ dæ angä awædö.

AYæ Awēnē Wængongui nänö tæi pññante cægaïnö ante æcänö ada iñöömö edæ dæ angampa.”

³⁹ Iñinque tömänäni ædö cæte pönenguünänii, ante Itaiya wodi edæ wayömö yewæmöninque, Wængongui iñmai ante cæcä beyæ pönénämäi iñänipa, ante yewæmonganacäimpa.

⁴⁰ “Tömänäni botō gämænö ocæ emænte pönäni baï botō wæætē, Waa bacæminimpaa, ante godö cæcadömoimpa.

Incæte mänömaï cædämai incæboimpa, ante Wængongui iñmai cægacäimpa.

Tömengä godö cæcä beyænque waodäni babetamönäni baï adämäi bagadänimpaa. Adobaï mümönē näni pönöno ömædö bad-inque éñenämäi bagadänimpaa.

Edæ, Tömänäni näni adinö ante éñenämäi incædänimpaa, ante cædinque ayæ edæ, Tömänäni näni ēñenö ante éñenämäi incædänimpaa,” ante wææ cægacäimpa.

ante Itaiya wodi yewæmonganacäimpa.

⁴¹ Itaiya wodi Itota nänö nääö ēmömämo æbänö ingui, ante do ate baï ingaingä inte edæ Itota ingantedö ante mäninö ante doyedë angacäimpa.

⁴² Nöwo guiquenë oodeoidi awēnëidi tæiyænäni Itota ingante pönénänimpaa.

Incæte Paditeoidi beyæ guïñenäni inte, Mönö odömöincöne go guiyömöni tömänäni mönitö imonite wii tatodoncädänimpaa, ante wææ cædinque tömänäni nē pönénäni incæ waodäni éñenönäni pæ wéenete tededämaä iñänimpaa. ⁴³ Edæ mäninäni, Waodäni mönitö imonite waa ate apænecaedänimpaa, ante nanguï aïnente wædäni iñönänimpaa. Adodäni, Wængongui mönitö imonite waa ate apænecaedänimpaa, ante pönömenque aïnente wædäni iñönänimpaa.

Itota nänö änö beyænque waodäni apænte wæcædänimpaa

⁴⁴ Itota yedæ äninque aa pecantapa. “Botö imote nē pönengä iñöömö wii botö adoboque imote pönénongä ingampa. Wæætë edæ botö imote nē da pönongaingä ingante tömengä adobaa pönengä iñongäimpa. ⁴⁵ Adocä botö imote nē acä iñöömö tömengä botö imote nē da pönongaingä ingante adobaï acä ingampa. ⁴⁶ Botö imote nē wede pönénäni iñönäni adocanque incæ wēmō iñöömö wii godömenque ee ongoncæcäimpa, ante cædinque botö iñöömö inguipoga quēwēnäni weca nääö baï iñöömö inte pontabopa.”

⁴⁷ “Waocä botö änö éñenique wii éñente cæcä ingä incæte botö tömengä ingante apænte äñämäi imopa. Edæ botö wii inguipoga quēwēnäni iñänite apænecaete ante pontabopa. Wæætë inguipoga quēwēnäni iñänite æmo beyænque quēwencæminimpaa, ante pontabopa cæminii. ⁴⁸ Botö imote nē Baa angä iñöömö tömengä botö änönö ante, Dicæ pönémogaa, angä iñlongante tömengä ingante nē apænte änö incæ edæ mæ ongompa. Inguipoga iñque baquïönæ iñonte botö änönö incæ nē apænte anguingä baï ba iñinque mänigä ingante, Bitö pante wæquinque Baa angabiumpaa, ante baï apænete ingæimpa. ⁴⁹ Edæ botö wii nämanque pönénique apænetabopa. Wæætë, Botö quïnö apænequïmoo, ante, Æbänö ante apænequïmoo, ante botö Mæmpo botö imote nē da pönongaingä iñöömö tömengä botö imote wææ angä éñenique apænetabopa. ⁵⁰ Tömengä nänö wææ angainö éñente cæbo beyænque münitö wantæpiyæ cöwë quēwencæminimpaa, ante do éñemopa. Iñinque botö Mæmpo botö imote nänö angainö ante botö adodö ante apænebopa,” ante Itota mäniñedë iñque apænegacäimpa.

13

Itota incæ tömengä émiñcenäni önöwa mënöwacä

¹ Patowa näni ämæ wantæyo bacæimpa, ante näni cæyedë Itota iñöömö, Botö inguipoga quēwente émö cæte botö Mæmpo weca ocæ emænte æi goquïönæ do

bacæimpa, ante do ëñénongäimpa. Itota ingante pönénäni nē inguipoga quëwënäni iñónänite tömengä töménäni iñänite waadete pönéninque ñöwoyedë, Botö æbänö nanguü waadete pönëmo imoo, ante odömongäimpa.

² Gwädecæ bayö Itota tömengä ëmïñäñäni tönö godongämæ cæñönäni wënæ awëñé cæcæ beyænque Timönö wengä Codaa Icadioote iñömö, Itota ingante odömonte godoncæboimpa, ante pönengä ìnóngäimpa. ³ Itota iñömö, Quincoomë ongoncoo incæ Wængongü pönö cæcæ beyænque botö tömancoo awëñé badinque näñä taëi piñänte nē ämo imopa, ante ëñénongäimpa. Ayæ edæ Wængongü weca quëwente wææ pönimo inte botö Wængongü weca ocæ emænte goquümo imopa, ante do ëñénongäimpa. ⁴ Mäninö ante ëñénongä incæ tömengä iñque cænte ate aëngæ gantidinque yabæcoo gä tadongadingue wadæ caaincoo ænninque önoncayedjë iñö goti padengantapa. ⁵ Ayæ ate æpæ mënonga quintadë pe ñiñäñinque tömengä ëmïñäñäni tömänäni öñöwa mënöwadinque wadæ caaincoo goti padëincoo inte wadæ cæwacæ tæcæ cæcantapa.

⁶ Mänömaï cædinque tömengä Timönö Pegodo weca pongä adinque adocä iñömö tömengä ingante,

—Bitö botö Awëñé imi incæte botö öñöwa mënöwacæ pömitawo.

⁷ Ante äñongä Itota wæætæ,

—Ñöwoque botö æbänö cæboo, ante ëñénämai imipa. Incæte ayæ ate ëñencæbiimpa.

⁸ Angä ëñéninque Pegodo,

—Botö öñöwa cöwë mënöwadämaï incæbiimpa, ante Baa ämopa cæbii.

Ante äñongä Itota godömenque,

—Botö bitö öñöwa mënöwadämaï imo baï bitö wii botö quïlmi imipä, ante angantapa.

⁹ Mäninö angä ëñéninque Timönö Pegodo wæætæ,

—Awëñé, Mänömaï iñique bitö wii botö öñöwaque mënöwaquim. Wæætæ botö öñompo adobai mënompodingue botö oocabo mënnoncae.

¹⁰ Ante äñongä Itota wæætæ,

—Æpæ nē äadingä iñömö tömengä baö ëñayö tömäñö waëmö impa. Iñique tömengä öñöwaque näñanque mënöwacæ inte eyepæ impa. Minito do müö mënongate waëmö entawëñömini imipä. Incæte wii tömäñini waëmö entawëñini imipä, angantapa.

¹¹ Edæ, Æcänö botö imote nē odömonte godonguingä ingää, ante tömengä do ëñénongäimpa. Mänömaï beyæ tömengä, “Minito wii tömäñini do mënonganate waëmö entawëñömini imipä,” angantapa.

¹² Ayæ töménäni öñöwa iñque mënöwadinque tömengä yabæcoo wëñadinque tömengä adodö gote tæ contadinque töménäni iñänite,

—Botö mänömaï cædinque münitö beyæ ante quïnö cæboo, ante ëñémänitawo, ante änique Itota godömenque, ¹³ Münitö botö imote, Në Odömömi imipa, änique ayæ adobai, Awëñé imipa, ämlini imipä. Edæ botö münitö Awëñé iñomo iñique münitö mänömaï ante näwangä ante äminipa. ¹⁴ Botö iñömö münitö Awëñé iñomo inte nē münitö iminite Odömömo imo incæ münitö öñöwa do mënöwabö aminipa. Iñique botö mänömaï mënöwabö baï münitö adobai wacä öñöwa wacä öñöwa mënöwaquenëmëni imipä. ¹⁵ Botö cæbo baï münitö adobai cæcæmimipa, ante cædinque botö münitö beyæ ante cæbo aedäni. ¹⁶ Münitö iminite näwangä ämopa. Awëñé ñænængä iñongä iñongante tömengä ingante nē cæcæ iñömö wii godömenque ñænængä ingampa. Awëñé nē da godongä ñænængä iñongä tömengä näñö nē da godöningä wæætæ wii godömenque ñænængä ingampa. ¹⁷ Münitö ñöwo mäninö ante ëñénimini inte edæ ado ante cæmëni iñique mënì toquinque bacæimpa, ante Itota apænecantapa.

¹⁸ Ayæ apænedinque, “Botö wii tömäñini beyæ antabopa. Botö apænte æñinäni ædänidö iñäni, ante botö nē ëñëmo imopa. Wængongü angä ëñente näni yewæmongainö baï iñque bacæimpa, ante iñmai bacæ cæpa. Botö tönö godongämæ nē cængongä iñömö botö imote nē piñte cæcæ bacantapa.” ¹⁹ Mänömaï ba adinque edæ münitö botö imotedö ante apænedinque, Tömengä mönö Codito iñongä ingampa, ante pönencæmimipa, ante cædinque botö ñöwo ayæ badämaï iñedë münitö iminite ämopa. ²⁰ Münitö iminite näwangä ämopa. Æcämenque botö nē da godongaingä ingante æna tömengä iñömö edæ botö imote adobai aëngä ingampa. Ayæ æcämenque botö imote æna tömengä iñömö botö imote nē da pönongaingä ingante aëngä ingampa cæmëni,” ante Itota apænegacæimpa.

Itota ingante Codaa nē godonguingä ingampa, ante

(Mäateo 26.20-25; Mäadoco 14.17-21; Odoce 22.21-23)

²¹ Mäninö angä ate Itota iñömö tömengä näñö wæwëmämo entawëñinque wæcä inte, Näwangä ante apænebo ëñeedäni. Mini cabø incæ adocanque, Æncædänimpa, ante botö imote odömonte pædæ godonguingä ingampa.

²² Ante apænecä wædinque tömengä ëmïñäñäni, Æcänö ingante apænecä, ante ëñénämai inte godongämæ wacä ingä wacä ingä adanitapa. ²³ Itota

ēmīñænāni adocanque iñōmō Itota nānō nē waadete pönengaingā iñongāimpā. Tōmengā iñōmō Itota tōnō ääñōmonque tā contate ongōnaiimpā. ²⁴ Timōnō Pegodo iñōmō iñgā ingante ömō ömō cædinque angampa. Bitō Itota ingante, Æcānō ingā, ante ämi angā èñente ate apænebi èñémönie. ²⁵ Angā èñéninque māningā Itota tōnō ääñōmonque nē tā contacā iñōmō,

—Awēnē, æcānō ingā, ante apænebi èñémönie, ante tōmengā ingante äñlongā.

²⁶ Itota wæætē,

—Botō iñ pääowætaca müi cæte godōmo nē ænguingā iñōmō tōmengā nē cæquingā ingampa.

Ayæ pääowætaca müi cædinque Timōnō wē Codaa Icadiole ingante godongantapa. ²⁷ Codaa pääo ængā ate Tatāna iñōmō tōmengā do guigacäimpā. Iñinque tōmengā ingante,

—Bitō quinō cæcæ cæbii edæ quingæ cæe, ante Itota angantapa.

²⁸ Wadāni adoyömō nē cænāni iñōmō, Itota quinante mānīnō ante tōmengā ingante angā, ante èñenāmāi iñonāimpā. ²⁹ Edæ Codaa tōmēnāni da wente æinta næænongā ingā beyæ tōmēnāni pancadāniya, Ææmæ beyæ ante mōnō cængui wii eyepæ èamōni iñinque, Bitō godonte aæncæbiimpā, ante Itota angampa, ante pönénōnāimpā. Adobaï ömæpodāni iñānite, Godōmī ænguñānāimpā, ante Itota angampa, ante pönénōnāimpā.

³⁰ Codaa pääo ænte ate tao gogacäimpā. Do woyowotæ iñonāimpā.

Itota nānō wææ änōnō ante iñōwo angampa

³¹ Codaa dæ gocæ adinque Itota,

—Botō Waobo èñagäimo inte æbänō iñäo apäite èmōnōmō imoo, ante iñōwo edonque bacæimpā. Botō cæquünō beyæ Wængongui æbänō iñäo apäite èmōngā ingā, ante edonque bacæimpā. ³² Ayæ botō cæquünō beyæ Wængongui iñäo apäite nānō èmōnō edonque ba iñinque Wængongui cæcæ ate botō iñäo apäite botō èmōnō adobaï edonque bacæimpā. Ayæ mānōmāi Wængongui wantæyō cæcæcäimpā. ³³ Botō wëmīni botō münitö weca wantæyō quëwéninque gobopa. Münitö botō imote ante diqui diqui mingüimini iminipa. Ayæ oodeoidi iñanite botō angainö bai iñōwo münitö iminite adodö ämopa. Botō goquññomö ante münitö ædö cæte ponguimini iminii. ³⁴ Botō wææ änōnō ante iñōwo münitö iminite ämopa. Wacä ingā wacä ingā waadete pönencæmīnimpā. Botō münitö iminite waadete pönénōmo bai münitö adobaï wacä ingā wacä ingā waadete pönenguëñmīni iminipa. ³⁵ Münitö wacä ingā wacä ingā waadete pönémīni adinque wadāni tōmānāni, Münitö Itota nānō nē

ēmīñæmīni iminipa, ante èñenædānimpā, ante Itota apænegacäimpā.

Pegodo incæ, Dice abogaa, anguingä ingampa, ante

(Mäateo 26.31-35; Mäadoco 14.27-31; Odoca 22.31-34)

³⁶ Timōnō Pegodo tōmengā ingante, —Awēnē, ædōmē gobii.

Ante äñlongā Itota wæætē,

—Botō goquññomö ante bitō ædö cæte botō imote iñōwo tee empo ponguimii imii. Ayæ ate guiquenē bitō botō imote tee empo ponguimii incæbiimpā, angantapa.

³⁷ Pegodo godömenque,

—Awēnē, änique, Botō quinante bitō imite iñōwo tee empo godämäi imoo, ante wæcampā. Botō Ao änique bitō beyæ ante nāmā wænguñmo imopa.

³⁸ Ante äñlongā Itota wæætē,

—Bitō Ao änique botō beyæ ante näwangā wænguimii imiyaa. Bitō imite näwangā ante apænebo èñée. Tawadiya pedämäi iñonte bitō iñōmō botō imotedö, Dice abogaa, ante mempoga go adopoque anguimii imipa, ante apænegacäimpā.

14

Mæmpo weca mōnō godō ante Itota taadö bai ingampa

¹ Itota tōmengā émīñænāni iñanite, “Mimōnē guñente wædämäi iedāni. Wæætē Wængongui ingante wede pönédäni, angantapa. Ayæ adobaï botō imote wede pönédäni. ² Botō Mæmpo nānō quëwénñomö onconcoo bacoo poni mæ ongompa. Mänōmäi impa, ante wii näwangā i bai botō münitö iminite ancædōmoimpā. Münitö beyæ ante botō, Mini ponte quëwengui onconcoo ante tōmäa ædæmō badoncæte ante mänñomö gocæboimpā. ³ Ayæ münitö quëwengui onconcoo tōmäa ædæmō mænoncæte ante gobo iñinque botō ocæ èmænte poncæboimpā. Pöninqe münitö botō quëwénñomö adoyömö botō tōnō godongämæ quëwencæmīnimpā, ante botō münitö iminite ænte mæibo æicæmīnimpā.

⁴ Botō goquññomö æyömönö i, ante ayæ mänñomö gocæte ante taadö godö ante münitö do èñémīnipa,” ante Itota apænegantapa.

⁵ Apænecæ èñenique Tōmato iñōmō tōmengā ingante,

—Awēnē, Ædōmē goquimii, ante münitö èñenāmāi imoni inte münitö mänñö bitō goquññomö ædöñö i, ante taadö ædö cæte èñfenguumönni.

⁶ Äñlongā Itota wæætē,

—Botō iñōmō tōmēmo nē taadömo bai iñōmo imopa. Ayæ botō adobo nē näwangā äno bai iñōmo bai iñōmote münitö æbänō näwangā impa, ante èñguimini

īmīnipa. Botō edæ nē Quēwēmo inte pōnō cæbo beyænque mīnitō quēwengūmīni īmīnipa. Botō wii pōnō cæbo baï waocā æcāmenque incæ botō Mæmpocā weca godāmāi incædōngāimpā. ⁷ Botō imote do ate pōnēmīni īnīnque mīnitō botō Mæmpo ingante adobai ate pōnēmīni īmaimīnipa. Nōwō tōmengā ingante tæcæ ate baï pōnēmīni inte mīnitō tōmengā ingante cōwē nē agaimīni incæmīnimpā, ante apænecantapa.

⁸ Mānīnō apænecā ēnēnīnque Pedipe īñōmō,

—Awēnē, Mæmpocā ingante odōmōmi amōnie. Mānīnīnque adinque idæwaa. Eyepæ impa.

⁹ Āñongā Itota wæætē,

—Pedipe ēnēmī. Botō mīnitō weca wantæpiyæ quēwēmo incæ bitō ayæ botō imote adāmāi inte baï pōnēnāmāi īmitawo. Nē botō imote acā īñōmō tōmengā adobai Mæmpocā ingante nē acā ingampa. īnīnque bitō īñōmō, Mæmpocā ingante odōmōmi amōnie, ante ædō cæte botō imote āmīi. ¹⁰ Wæmpocā nempo botō nē quēwēmo īmopa, ante ayæ, Wæmpocā ingante botō entawēmo īmopa, ante bitō pōnēnāmāi īmitawo. Botō mīnitō īmīnīte, Æbānō apæneboo, ante wii nāmanque pōnēnīnque apænebopa. Wæætē botō Wæmpocā incæ botō tōnō nē äwocaca baï quēwēnōgā inte edæ tōmengā nānō cædō ante nē cæcā ingampa. ¹¹ Tōmengā nempo quēwēmo īmopa, ante ayæ, Tōmengā ingante botō entawēmo īmopa, ante mīnitō īmīnīte apænebo ēnēnīnque pōnēdāni. Wæætē edæ mīnitō botō ānō beyænque ayæ pōnēnāmāi īmīni incæte botō barmōngæ nanguï cædinō adinque mānīnō beyænque pōnēdāni. ¹² Mīnitō īmīnīte nāwāngā ãmopa. Botō imote nē wede pōnēngā īñōmō edæ wii ḥōnōnque botō cæbai cædīngue godōmenque cæquingā ingampa.

¹³ Mīnitō botō ēmōwo ante apænedinqe quēmē aænæte ante apænemīni ēnēnīnque botō Wængongū Wēmo īñōmō inte edæ, Mæmpocā nānō fñō ēmōmāmo edonque pōnī acædānimpā, ante cædīnque mīnitō ānō baï edæ do cæcæboimpā. ¹⁴ Mīnitō, Ængūmōni, ante quīemē beyæ ante botō ēmōwo ante botō īmo apænemīni ēnēnīnque do cæcæboimpā, ante Itota apænegacāimpā.

Wængongū Tæiyæ Waēmō Önōwoca poncæcāimpā, ante

¹⁵ Ayæ godōmenque apænedinqe Itota īmaimīni ante apænecantapa. “Mīnitō botō imote waadete pōnēmīni īnīnque botō wææ angaïnō ante ēnente cæquimīni īmaimīnipa. ¹⁶ Ayæ, Wacā botō beyæ ante mīnitō tōnō godongāmæ cæquingā, ante

botō īñōmō botō Mæmpocā ingante, Da godōmi gocæ, ante apænecæboimpā. Ayæ tōmengā botō ānō ante do ēnente cædīnque edæ, Tōmengā mīnitō tōnō cōwē ongonte godongāmæ cæcæcāimpā, ante cædīnque adocā ingante mīnitō weca da pōnōngā ponguingā ingampa. ¹⁷ Wængongū nē nō cæcā ingampa, ante nāwāngā impa, ante Wængongū Tæiyæ Waēmō Önōwoca incæ nē odōmōngā īnōngā ingampa. Incæte waodāni nē inguipogaque quēwēnāni īñōmō tōmengā ingante adāmāi īnāni inte pōnēnāmāi īnōnāni inte edæ ædō cæte tōmengā ingante Ao ante ænguünāni. Wæætē edæ tōmengā mīnitō weca quēwēnōgā īnōngante mīnitō tōmengā ingante nē entawēngūmīni inte tōmengā ingante do ate baï pōnēmīni īmīnipa,” ante Itota apænecantapa.

¹⁸ Ayæ apænedinqe, “Botō wii mīnitō nōwamīni baï mīni baquinque ante edæ ēmō cæte goquimo īmopa. Wæætē mīnitō weca ocæ ēmænte poncæboimpā. ¹⁹ Wantæ ate waodāni nē inguipogaque quēwēnāni īñōmō edæ botō imote adāmāi inguünāni īnānipa. Mīnitō guiquenē botō imote aquimīni īmīnipa. Edæ botō quēwēmo beyænque mīnitō adobai quēwencæmīnimpā.

²⁰ Ayæ Wængongū Tæiyæ Waēmō Önōwoca nānō ponguünæ īñōntē mīnitō īñōmō edæ, Mōnō Æbānō ãanque baï quēwēmō īmōo, ante ēnēcæmīnimpā. Edæ, Botō Mæmpocā nempo quēwēmo īmopa, ante ayæ edæ, Mīnitō botō nempo quēwēmīni īmīnipa, ante ayæ, Mīnitō īmīnīte adobai botō entawēmo quēwēnōmīni īmīnipa, ante mīnitō ēnēcæmīnimpā. ²¹ Æcānō botō wææ angaïnō ð aænīnque ēnente cæda tōmengā īñōmō botō imote nē waadete pōnēngā ingampa. Botō imote nē waadete pōnēngā ingante botō Mæmpo näämæ waadete pōnēcæcāimpā. Ayæ botō adobai mäningā ingante waadete pōnēcæboimpā. Ayæ, Botō Æbānō īmoo, ante tōmengā ingante odōmōmo acæcāimpā,” ante Itota apænecantapa.

²² Coodaa īñōmō edæ wii Coodaa Icadiotē wacā Coodaa īñōmō edæ Itota ingante apænecantapa.

—Awēnē īñæmpa bitō mōnitō īmōnīte apænedinqe, Botō Æbānō īmoo, ante odōmōmo acæmīnimpā, ãnīnque quīnante wæætē, Ingüpogaque quēwēnāni īnānīte odōmōnāmāi incæboimpā, ante pōnēnīnque cæbitawo, angantapa.

²³ Itota wæætē,

—Waocā botō imote nē waadete pōnēngā īnīnque tōmengā īñōmō botō odōmōnē apænedō ante ēnente cædōngā īmaingampa. Botō Mæmpo adocā ingante waadete pōnēnguingā ingampa. Ayæ mōnatō tōmengā tōnō cōwē godongāmæ quēwencæte ante tōmengā weca ponguimōna īmōnāpa.

²⁴ Botö imote nē waadete pönénämäi ingä guiquené tömengä iñömö botö odömonte apænedönö ante éñénämäi cædongä ingampa. Mäninö botö odömonte apænebo mlni éñéninö iñömö wii botö námä pönéninque apænedinö impa. Wæætë botö imote nē da pönongaingä nánö angainö impa, ante Itota apænecantapa.

²⁵ Ayæ apænedinque, “Minitö weca botö quëwënedé botö mäninö ante münitö iminite apænetabopa. ²⁶ Botö Mæmpocä botö émowö beyæ ante tömengä Tæiyæ Waémö Önówoca ingante da pönongä ponguingä inte tömengä münitö tönö godongämæ nē cædongä ingampa. Adocä münitö iminite tömänö ante odömonte apænecä éñencämínimpa. Ayæ botö apænedö mlni éñéninö tömänö ante tömengä adodö apænecä wæætë pönencämínimpa,” ante Itota apænecantapa.

²⁷ Ayæ apænedinque, “Botö pönö cæbo beyænque münitö gänë entawente quëwëedäni, ante pönö cædinque gobopa. Botö gänë entawämämo incæ münitö iminite pönömo æninque münitö gänë pönente quëwencämínimpa. Botö inguipogaque quëwënäni námä godönö baï wii pönömo imopa. Nö cæte pönömo imopa. Minitö mümönë guüfente wædämäa inte piyænë cæte quëwencämínimpa. ²⁸ Botö münitö iminite émö cæte godinque münitö weca ocaë émænte poncæboimpa, ante botö apænebo éñeminitapa. Botö edæ, Botö Mæmpocä weca gocæboimpa, ante apænebo éñénimini inte münitö botö imote waadete pönénimini iñinque botö beyæ ante watapæ tobälmínipa. Edæ botö wii botö Mæmpo baï iñömo inte wædämä iñömo imopa. ²⁹ Mänömai iñinque ba adinque münitö, Nåwangä impa, ante pönencämínimpa, ante botö ñwoquo ayæ badämäi iñedé münitö iminite apænetabopa,” ante Itota apænecantapa.

³⁰ Ayæ apænedinque, “Ii inguipogaque quëwënäni awénë iñömö wénæ iñongä inte oo poncæ cæcampä. Iñinque botö münitö iminite wii wantæpiyæ ayæ apænebopa. Edæ tömengä ædö cæte botö imote námä taë piñænte nē angä inguungäa. ³¹ Incæte botö, Waodäni inguipogaque quëwënäni iñömö iñmai ante éñencädämä, ante cæbopa. Botö Mæmpo ingante botö waadete pönémopa, ante ayæ, Botö Mæmpo botö imo wææ angä baï botö adodö cæbo imopa, ante töménäni éñengüenénäni iñänipa,” ante Itota iñinque apænegacäimpa.

Ayæ, “Ñowo edæ ængæ gantidinque mönö goçæimpa,” angacäimpa.

15

¹ Ayæ godömenque apænedinque Itota iñmai apænecantapa. “Botö näwä yowementa baï imopa. Ayæ botö Mæmpo yowementa nē aacä baï ingampa. ² Botö imote pönénäni tömänäni ii yowementa gædämäento baï iñänipa. Åcänö wii botö émiñængä baï cæda tömengä iñömö gædämäento ömæcate baï ingampa. Botö Mæmpo gædämäento ömæcate baï iñongante wangö topænte baï cædinque tömengä ingante wido cæcampä. Åcänö botö émiñængä baï cæda guiquené tömengä gædämäento tömenca incato baï ingampa. Gædämäento tömenca incato incæ godömenque waa pædinque nanguï incacæimpä, ante wææ topæ wææ topæ cædâni baï botö Mæmpo iñömö adobaï cæcampä. Botö nē émiñængä wii eyepæ cæcä adinque tömengä ingante wadæ cæcampä. ³ Botö ånö ante münitö iminite botö apænedinö beyæ münitö mümönë do mënongate quëwëmini iminipa. ⁴ Minitö botö nempo ee quëwënomini incämínimpa. Ayæ adobai münitö botö imote cöwë entawente quëwënomini iminipa. Gædämäento yowementa adoyömö ibænte odæ yate baï pæte incate bapa. Edæ gædämäento adotoque iñonte ædö cæte námä cædinque incaquintoo. Minitö iñömö, Tömenca incate baï mönö nanguï cæcæimpä, ante cædinque botö nempo ee quëwenguënëmini iminipa,” ante Itota apænecantapa.

⁵ Ayæ apænedinque, “Botö yowementa baï imopa. Minitö guiquené gædämäento baï iminipa. Waocä botö nempo ee quëwëongä inte ayæ botö imote cöwë entawenongä ingä iñinque tömengä tömenca incate baï nanguï cæbaingampa. Wæætë edæ botö nempo quëwënamäi imini iñinque münitö tömää cædämäi imaiminipa töö. ⁶ Né botö nempo ee quëwënamäi ingä iñömö tömengä gædämäento náni wido cædinto baï ingampa. Mäninto amimö bayonte gæte mämö gongapamö ñö cædâni wo bæco baï cædinque tömengä ingante botö Mæmpo adobaï wido cæcä ingampa,” ante Itota apænecantapa.

⁷ Ayæ apænedinque, “Minitö guiquené botö nempo ee quëwëningue botö angainö ante ee entawente quëwëmini iñinque münitö quïëmë aencæte ante åñémëni incæ Wængongü ingante apænemini inte tömengä wæætë pönongä æmaiminipa. ⁸ Minitö nanguï poni tömenca incate baï imini inte, Minitö botö émiñæmini iminipa, ante edonque poni ingæimpä. Mänömai cæmini iñinque, Botö Mæmpo ñao apäite émönongä ingampa, ante odömonte ingæimpä. ⁹ Botö Mæmpo iñömö botö imo waadete pönengä ingaingä baï botö adobaï münitö iminite waadete pönemo intabopa. Botö nē waadete pönemo iñömotë münitö iñömö botö

nempo ee ongöedäni. ¹⁰ Botō Mæmpo nē waadecä iñongante botō tömengä nänö wææ angainö ante eñente cædimo inte tömengä nempo ee ongömopa. Minitö adobai botō nē waadete pönémo iñömotë münitö botō wææ angainö ante eñente cæmïni iñinque edæ botō nempo ee ongömïni iñaiminipa,” ante Itota apænecantapa.

¹¹ Ayæ apænedinqe, “Botō watapæ topämö ante münitö mümönë entawënenque watapæ tocæmïnimpa, ante ayæ, Mini watapæ topämö eyepæ ingæimpa, ante botō münitö iminite mäninö ante apænetabopa. ¹² Botō wææ äñö iñömö iñmai ante impa. Minitö iminite botō waadete pönéninö bai münitö adobai wacä ingä wacä ingä waadete pönëedäni. ¹³ Äcänö nänö æmigoidi beyæ ante, Botō Ao änique nämä incæ tömënäni beyæ ante wængümo, ante cæcä iñömö tömengä nänö waadete pönémamo wii waodäni tömänäni waadete pönémamo bai impa. Tömengä iñömö edæ godömenque nanguï waadete pönengä ingampa. ¹⁴ Minitö botō wææ angainö eñente cæmïni iñinque botō guidëmïni iñaiminipa. ¹⁵ Minitö botō iñmo nē cædömini iminipa, ante botō münitö iminite godömenque apænedämai imopa. Edæ awëne ingante nē cæcä iñömö, Awëne æbänö cæcä, ante eñenämaingä ingampa. Wæætë edæ botō Mæmpo nänö angainö ante botō eñeninö tömänö ante münitö iminite apænebo eñemini beyæ botö, Minitö botö guidëmïni iminipa, ante apænedimo imopa. ¹⁶ Minitö wii botö imote apænte ænímini iminipa. Wæætë botö iñömö, Minitö botö emiñæmïni iñomini inte tömenca nanguï incate bai nanguï cæcæmïnimpa, ante münitö iminite apænte æñimo imopa. Minitö botö emiñæmïni iñomini inte cöwë cæmïni iñinque münitö quiëmë ante botö emöwo beyænque apænemini eñeninque Mæmpocä iñömö do pönongä æncæmïnimpa. ¹⁷ Botō wææ äñö iñömö iñmai ante impa. Minitö wacä ingä wacä ingä waadete pönëedäni,” ante Itota apænegacäimpa.

Inguipogaque nē quëwënäni Itotaidi iñänite näní pütmämo

¹⁸ Mänömaïnö ante apænedinqe Itota godömenque iñmai ante apænecantapa. “Inguipogaque nē quëwënäni iñömö münitö iminite pünnäni adinque münitö guÿñenämaï inte edæ, Itota ingante do püingadänimpa, ante pönémimi iminipa. ¹⁹ Waodäni nē inguipogaque quëwënäni näní cabø wacä ingä wacä ingä waadete pönénäni iñänipa. Minitö inguipogaque näní quëwencabo tönö adomini imini bai tömënäni münitö iminite adobai waadete pönencædönänimpa. Wæætë münitö inguipoga näní quëwencabo tönö adomini iñämai iminipa. Iñæmpa wëenënedë münitö

inguipoga quëwëñöminite botö do münitö iminite apænte æntabopa. Mänömaï beyæ nē inguipogaque quëwënäni iñömö münitö iminite pünnäni iñänipa. ²⁰ Botö äñö ante münitö iminite, Äbänö apæneboo, ante ñöwo wæætë pönëedäni. ‘Awëne iñænængä iñongä iñongante tömengä ingante nē cæcä iñömö wii godömenque iñænængä ingampa.’ Waodäni botö imote pünnäni wæwëmo bai münitö iminite adobai pünnäni wæwëmini incæmïnimpa. Botö odömonte apænegaiñö ante eñente cædäni bai münitö odömonte apænedö ante adobai eñente cæcædänimpa. ²¹ Minitö botö quümini iñöminite edæ botö emöwo beyænque iñäni, Botö imote nē da pönongaingä, Äbänö ingää, ante eñenämaï iñäni inte mänömaï edæ cæquïnäni iñänipa,” ante Itota apænecantapa.

²² Ayæ apænedinqe, “Botö tömënäni iñänite wii ponte apænebo bai tömënäni näní wentamö mongængümämo mongænämaï incædönänimpa. Ñöwo iñömö, Botö apænebo nē eñenäni inte tömënäni näní wentamö mongæmämo do mongænäni. Iñæmpa Itota apænecä eñenämaï iminipa, ante ædö cæte anguñänii. ²³ Botö imote nē püngä iñömö tömengä adobai botö Mæmpocä ingante püngä ingampa. ²⁴ Wacä, Botö bamönengæ botö cæbaï adobai cæcä iñömö cöwë dæ angampa. Iñinque botö wii tömënäni weca bamönengæ cæbo bai tömënäni näní wentamö mongængümämo mongænämaï incædönänimpa. Incæte, Botö æbänö cæboo, ante do adäni incæ tömënäni botö imote pünninque botö Mæmpo ingante adobai pünnäntapa. ²⁵ Dodäni näní wææ yewæmongaintaa yewæmöninque iñmai ante näní apænegaiñö bai ñöwodäni näní cædö beyæ edæ iñinque batimpa. ‘Botö imote önonque pünnäntapa,’ ante yewæmongadänimpa,” ante Itota apænecantapa.

²⁶ Ayæ apænedinqe, “Botö edæ botö Mæmpo weca ocaë emænte gote ate münitö beyæ ante münitö tönö godongämæ cæquingä ingante da pönoncæboimpa. Mäningä iñömö Wængongü Tæiyæ Wæämö Öñöwoca iñongä inte edæ, Äbänö näwangä i, ante apænecä eñencæmïnimpa. Tömengä botö Mæmpo weca quëwente ponguingä ingampa. Pöninque tömengä, Botö æbänö cæboo, ante apænecä eñencæmïnimpa. ²⁷ Minitö adobai wëenënedë botö mä cæyedë do botö mänä godimini imini inte edæ, Botö æbänö cæboo, ante apænequenëmimi iminipa,” ante Itota tömengä nänö nē emiñænäni iñänite apænegacäimpa.

16

¹ Godömenque apænedinqe Itota iñmai apænecantapa. “Minitö oda cædämai

tǣi gongænte ongoncæm̄nimpa, ante cædinque botö minitö iminite mānīnō ante tōmānō apænetabopa. ² Minitö odōmōincöne go guiyom̄mité wadäni, Mönitö tōnō godongäm̄æ ongōnām̄ai iedäni, ante münitö iminite tatodöñäni gocæm̄nimpa. Wü mānīnōnque cæquñāimp̄a. Wæætē iincayæ ate æcāmenque münitö iminite nō wænonguina ïna iññom̄ tömengä, Botö Wængongui nānō cædö ante cæbopa, ante pōnencæcāimp̄a. ³ Botö Mæmpo ingante wü adinque pōnēnām̄ai iññani inte ayæ botö imote adām̄ai inte bai pōnēnām̄ai iññani iññom̄ tömēnāni iññom̄ münitö iminite mānīnō cæquñānāni iññanipa. ⁴ Edæ mānīnōnæ bayonte münitö, Botö wææ angañö ante æbänö ämoo, ante wæætē pōnencæm̄nimpa, ante botö münitö iminite mānīnō ante do apænetabopa,” ante Itota apænegacāimp̄a.

Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca nānō cædö

Ayæ godōmenque apænedinque Itota iimai apænecantapa. “Minitö tōnō wēññedē godongäm̄æ ongōmo beyæ botö mānīnō ante mānīñedē apænedäm̄ai intabopa. ⁵ Botö iññé da pōnongaingä weca botö iññomo pōni ocæ emænte goquimo incæte, Bitö æyom̄nō goquimi, ante münitö tömäm̄ini botö imote ånām̄ai iminipa. ⁶ Botö mānīnō ämo beyæ münitö nanguí pōni wæwēm̄ini iminipa. ⁷ Incæte botö münitö iminite nāwangä ämopa. Minitö beyæ waa ingæimp̄a, ante botö goquimo imop̄a. Botö wadæ godäm̄ai imo bai münitö tōnō godongäm̄æ nē cæquingä iññom̄ münitö weca pōnām̄ai incædongäimp̄a. Wæætē edæ cōw̄e goquimo inte godinque botö tömengä ingante münitö weca da pōnōmo ponguingä ingampa. ⁸ Pöniñng Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca cæcæ beyænque inguipogaque quëwēnāni, Mönö wénæ wénæ cædömö inte wentamö mongäm̄o awædö, ante wæcædänimp̄a. Ayæ tömengä cæcæ beyænque, Wængongui weca æcānö nō cæte quëwēnāni, ante èñencædänimp̄a. Ayæ Wængongui apænte ante pancæcāimp̄a, ante adobai èñencædänimp̄a. ⁹ Edæ botö imote räni pōnēnām̄ai iññö beyænque inguipogaque quëwēnāni iññom̄ edæ, Mönö wénæ wénæ cædonque ante cædinque pōnēnām̄ai imop̄a, ante wæcædänimp̄a, ante adocæ cæcæcāimp̄a. ¹⁰ Ayæ edæ, Botö iññom̄ botö Mæmpo weca gote quëwēññomote münitö botö imote adām̄ai inguim̄ini iminipa. Iññique botö Mæmpo weca gote quëwēmo beyæ Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca incæ, Äbänö nō cæte quëwenguïi, ante inguipogaque quëwēnāni iññanite odōmonte apænecä èñencædänimp̄a. ¹¹ Ayæ inguipogaque quëwēnāni awēnë iññongante wénæ ingante

Wængongui, Botö pancæboimpa, ante do apænte angacäimp̄a, ante Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca godö odōmonte apænecä beyænque èñencædänimp̄a,” ante Itota apænecantapa.

¹² Ayæ apænedinque, “Botö münitö iminite nanguí ayæ apæneinente wæbo incæte münitö iññwo ganca ædö cæte èñfengüñm̄ii. ¹³ Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca pongä ate tömengä iññom̄, Äbänö nāwangä imp̄a, ante tömānō ante münitö iminite odōmonte apænecä èñencæm̄nimpa. Adocä, Äbänö apænequimoo, ante wü nāmā pōnēnique apænecæcāimp̄a. Wæætē Wængongui tömengä ingante angä nānō èññeninö ante Wængongui Önöwoca iññom̄ mānīnōnque ante münitö iminite odōmonte apænecä èñencæm̄nimpa. Ayæ, Iincayæ ate æbänö baquïi, ante tömengä münitö iminite apænecä èñencæm̄nimpa. ¹⁴ Botö æbänö iññö apäite èmönōmo imop̄a, ante edonque pōni bacæimp̄a, ante cædinque tömengä iññom̄ botö entawēnö ante münitö iminite odōmonte apænecä èñencæm̄nimpa. ¹⁵ Botö Mæmpo nānō èadoncoo iññom̄ edæ tömancoo botö quincoo imp̄a. Mänömaï beyæ iimai apænetabopa. Tömēmo entawencoo ante Wængongui Önöwoca iññom̄ münitö iminite odōmonte apænecä èñencæm̄nimpa, ante apænetabopa,” angantapa.

¹⁶ “Ayæ wantæ ate münitö botö imote adām̄ai inguim̄ini iminipa. Ayæ ate wantæyö iññone botö imote wæætē acæm̄nimpa,” ante Itota apænegacāimp̄a.

Mini wæwēm̄amo incæ wæætē mñi to-quinqe bacæimp̄a

¹⁷ Tömengä èmijññanäni pancadäniya nämanque godongäm̄æ apænedinque,

—Mänöñ änique tömengä, Minitö wantæ ate botö imote adām̄ai inguim̄ini iminipa, ante æbänö ancæte ante apænecää, ante wædänitapa. Ayæ, Wantæ iññone münitö botö imote wæætē acæm̄nimpa, ante ayæ, Botö Mæmpo weca gote quëwēmo beyæ imp̄a, ante Itota apænecä awædö, ante apænedänitapa. ¹⁸ Tömēnäni wæætē wæætē, Mänöñ tömengä, Wantæyö, ante nānō ånö iññom̄ edæ æbänö ante apænecää, ante wædänitapa. Tömengä æbänö ancæte ante apænecää, ante èññenäm̄ai imonipa, ante wædänitapa.

¹⁹ Tömēnäni mänöñ ante pōnēnique botö imote èñencæte ante änēnäni iññanipa, ante wædinque Itota tömēnäni iññanite,

—Wantæ ate münitö botö imote adām̄ai inguim̄ini iminipa, ante botö ånö ante ayæ, Wantæyö iññone münitö botö imote wæætē acæm̄nimpa, ante botö æbänö ämoo, ante münitö nämanque godongäm̄æ tedemünitawo.

²⁰ Minitö iminite nāwangä ämopa. Inguipogaque quëwēnāni iññom̄ watapæ

toyönāni münitō caate wæquimini inte Ca ca wæcæmimipa. Münitō wæwenguumini iminipa. Incæte mīni wæwemämo incæ mīni toquinque bacæimpā. ²¹ Onquiyængā iñomö tómengā wēñæ eñacæ cæyedē nanguï nantate wæcā intē wæwengā bacā incæte tómengā wēñæ eñacā adinque tómengā. Botō wē eñacā ingampa, ante watapæ tote beyæ tómengā nänō wædinö ante edæ pönénämäi ingampa. ²² Münitō tómengā baï adobaï iminipa. Nöwoyedē mīni caate wæyedē impa. Incæte botō wæætē münitō iminite aquimo imopa. Mänömai beyæ münitō watapæ tocæmimipa. Mänifidē, Münitō todämäi incæmimipa, ante æcämense que incæ wææ cædämäi incæcäimpā.

²³ Godömenque apænedinque Itota, "Mänifidē münitō botō imote, Æbänö i, ante eñencæte ante godömenque änämäi incæmimipa. Münitō iminite näwangā ämopa. Botō Mæmpo ingante münitō quïemē æncæte ante botō emöwo ante apæneyöminí tómengā iñomö do pönongā æncæmimipa. ²⁴ Nöwo ganca münitō quïemē æncæte ante botō emöwo ante apænedämäi iñumini iminipa. Nöwo iñomö edæ, Pönömi æmönie, ante Wængongü ingante apæneedäni. Apænemini eñeninqe tómengā pönongā æningue münitō eyepæ pöni mīni watapæ toquinque aengümimi incæmimipa," ante Itota apænegacäimpā.

Itota né tæi emönongā ingampa

²⁵ Mänömaïnö ante apænecantapa. "Münitō iminite inguipoga quëwënäni näni cæbaïnö ante odömonte apænedimo incæte botō wantæyö baquïnæ iñque bayonte mänömaïnö ante godömenque odömonte apænedämäi incæboimpā. Wæætē botō tómémo Mæmpo ingantedö ante apænedinque münitö iminite edonque pöni apænecæboimpā. ²⁶ Mänionæ münitö botō Mæmpo ingante botō emöwo beyænque apænequimini iminipa. Iñinque botō, Münitö beyæ ante botō Mæmpo ingante apænequimo imopa, ante mänömaï beyæ botō änämäi imopa. ²⁷ Edæ botō Mæmpo incæ münitö iminite waadete pönengä ingampa. Botō imo waadete pönéninqe münitö iñomö edæ, Wængongü weca quëwëninqe Itota pongaingä ingampa, ante pönénimini beyæ botō Mæmpo adobaï münitö iminite waadete pönengä ingampa. ²⁸ Botō edæ Mæmpocä weca quëwente inguipoga iñomö pönimo intē nöwo pöni inguipoga quëwëninqe wadæ godinque Mæmpocä weca ocæ emænte goquimo imopa," ante Itota apænecantapa.

²⁹ Tómengä emifänäni,

—Nöwo inguipoga quëwënäni näni cæbaïnö ante odömonte apænedämäi intē botō edonque pöni apænebi eñemönipa.

³⁰ Bitō tómänö ante eñemi imipa, ante nöwo eñemönipa. Iñinque münitö, Æbänö i, ante eñencæte ante bitō imite änämäi iñomöni bitō iñomö do né eñemi imipa. Mänömai beyæ münitö, Bitō Wængongü weca quëwente pönimi intē né eñemi imipa, do pönémöni imönipa.

³¹ Ante afönäni Itota wæætē,

—Nöwo tæcæ pönémimi iminitaro. ³² Wantæyö bayedē iñomö edæ nöwo pöni batimpa. Mänifidē münitö botō imote emö cæte panguumæ panguumæ wodii wñöninqe tómëmini oncône go guiqumini iminipa. Botō imo adoboquæ emö cæte gomini incæte botō iñæmpa wii adoboquæ ongomopa. Edæ botō Mæmpo botō tönö godongämæ ongongampa. ³³ Münitö iñomö botō nempo quëwëmimi intē gänë pönenre quëwencæmimipa, ante cædinque botō mäninö ante münitö iminite apænetabopa. Ii inguipoga quëwëninqe münitö caate wæcæmimipa. Incæte mīni wæwenguumäo ante guñenämäi iedäni. Edæ inguipogaque ante näni wénæ wénæ cædönö ante Baa äninqe botō godömenque tæi emönömo intē né gänä cægaimo imopa. Mänömaïnö ante Itota tómengä nänö emifänäni iñanite iñque apænecä eñengadänimipa.

17

Itota Mæmpo ingante mönö beyæ ante apænecampā

¹ Itota mänömaïnö ante iñque apænedinque öönadë æmö adinque iñmai apænecantapa. "Mæmpo eñemi. Bitö, Æbänö baquï, ante bitö angaïnö baï do batimpa. Botō edæ, Bitö Wëmo iñomö iñomote bitö pönö cæbi ate botö nää apäite baï botö emöni iñomö edonque pöni bacæimpā. ² Bitö pædæ pönömi botö né ængänäni iñanite botö cöwé wantæpiyæ näni quëwenguinö ante godömo æncädäniimpā, ante bitö botö tönö godongämæ cæbi beyænque botö waodäni tómänäni iñanite né ämo batabopa. ³ Waodäni cöwé wantæpiyæ näni wænämäi quëwenguinö ante iñmai imipa. Mæmpo, bitö adobique näwä Wængongü iñomi iñomite tómänäni bitö imite ate baï pönencædänimipa. Ayæ botö Itota Coditobo bitö né da pönongalmo iñomote do adinque tómänäni pönencædänimipa. Tómänäni mänömai näni pönënque edæ cöwé wantæpiyæ näni wænämäi quëwenguumäo edæ do éadänipa," ante Itota apænecantapa.

⁴ Ayæ Mæmpo ingante godömenque apænedinque, "Bitö, iñmai cæ, ante bitö angaïnö ante botö inguipoga quëwëninqe do iñque cæbo beyæ bitö nää emömämo

edonque pōnī bagatimpa. ⁵ Wēēnēñedē pōnī inguiropa badönämäi ññedē bitō weca ongöninque botō ññao ēmongämo inte ññwo bitō weca ocæ ēmænte pōmo adinque bitō pōnō cæbi ate botō adobo ññao apäite baï ēmōmo ate edæ edonque pōnī acæimpā, "Mæmpo ingante apænecantapa.

⁶ Ayæ, "Inguipoga quëwënäni bitō quïnäni ñänipa, ante bitō pædæ pönömi æninque botō wæætæ, Wængonguï æcänö inggä, ante tömënäni ñänite odömömo ëññänitapa. Adodäni bitō quïnäni ññönänite bitō tömënäni ñänite pædæ pönömi æntabopa. Tömënäni bitō angainö ante ènente cædinäni ñänipa. ⁷ Bitō pönömi æninque botō ëwocagainco ante ññäni ññomö edæ, Mänincö tömancö edæ Mæmpocä pönongä æninque Itota ëwocacampa, ante ññwo do ëññänipa. ⁸ Edæ Mæmpo bitö pönö apænebi botö ènente ængainö ante botö adodö ante edæ tömënäni ñänite godö apænebo èññänique tömënäni do æññänitapa. Botö bitö weca quëwente pongaïmo imopa, ante èññänique tömënäni ædämö ëññänitapa. Ayæ, Bitö botö imote da pönömi nē pongaïmo imopa, ante pönénänitapa," ante Itota Mæmpocä ingante apænecantapa.

⁹ Ayæ, "Mæmpo, botö tömënäni beyæ ante bitö imite apænebopa. Botö wii inguiropaque quëwënäni beyæ ante apænebopa. Wæætæ edæ, Bitö nē pædæ pönömi botö ængainäni ññomö edæ bitö quïnäni ñänipa, ante botö tömënäni beyæ ante bitö imite apænebopa. ¹⁰ Botö quïnäni tömänäni bitö quïnäni ñänipa. Ayæ bitö quïnäni tömänäni botö quïnäni adobai ñänipa. Tömënäni cædäni beyænque botö ññao ēmōmäo edonque pōnī batimpa."

¹¹ Ante apænedinqüe Itota godömenque apænecantapa. "Botö inguiropa ññomö godömenque ongönämäi incæboimpa. Wæætæ bitö weca ocæ ēmænte ponguïmo imopa. Botö èmïññänäni guiquenë inguiropa ññomö ayæ ongönäni ñänipa. Mæmpo bitö nē Tæiyæ Waémö ññomi inte èññemi. Bitö ëmōwo bitö pönö pemongaïwo beyænque botö tæi piññænte nē ämo imopa. Ínique mönatö äåwocaque baï ëwocate quëwëmöna baï mäninäni adobai äåwocaque baï ëwocate quëwencædänimpa, ante cædinque bitö tæi piññæmi inte tömënäni ñänite wææ aacæbiimpa, ante bitö imite apænebopa. ¹² Mäninäni weca botö quëwëñedē bitö ññomö bitö ëmōwo bitö pönö pemongaïwo beyænque botö tömënäni ñänite wææ aatabopa. Ayæ, Wë womönämäi incædänimpa, ante adodäni ñänite wææ gampotabopa. Ínique tömënäni tömänäni wë womönämäi ñänipa. Önonque adocanque ññomö æmæwo wë womonguënengä incæ

tömengä ññomö edæ Wængonguï angä ènente näni yewæmongaïnö baï ññwo ñnque baquinque ante edæ æmæwo wë womongantapa," ante Itota Mæmpocä ingante apænecantapa.

¹³ Ayæ, "Botö ññwo bitö weca ocæ ēmænte ponguïmo imopa. Tömënäni botö watapæ topämö tömämämo entawënnique quëwencædänimpa, ante botö mäninö ante inguiropa ayæ quëwëñedē apænebo imopa. ¹⁴ Mæmpo, bitö angainö ante botö tömënäni ñänite godö apænebo èññänitapa. Botö inguiropaque näni quëwencabo töñö adobo ññamai ìmo baï tömënäni edæ adobai inguiropaque näni quëwencabo töñö adodäni ññamai ñänite adinque inguiropaque quëwënäni wæætæ tömënäni ñänite piññänitapa. ¹⁵ Mæmpo èññemi. Bitö botö èmïññänäni ñänite, Minitö inguiropa ññomö ayæ quëwëñämäi incæmñimpa, ante ænte mäobi gocædänimpa, ante botö bitö imite apænedämäi imopa. Wæætæ, Wæætæ awëne nē wüwa cædongä ññomö tömënäni ñänite, Oda cæcædänimpa, ante cæyongante bitö wææ aabi ate tömënäni wæætæ oda cædämäi incædänimpa, ante bitö imite apænebopa. ¹⁶ Botö inguiropaque näni quëwencabo töñö adobo ññamai ìmo baï tömënäni edæ adobai inguiropaque näni quëwencabo töñö adodäni ññamai ñänipa. ¹⁷ Bitö àñö ññomö edæ nñawangä ante impa. Ínique bitö godö cæbi ate nñawangä bitö àñö beyænque tömënäni ññomö tömëni cædonque ante cædinque tæiyæ waémö ëwocate quëwënäni incædänimpa, ante bitö imite apænebopa. ¹⁸ Bitö botö imote inguiropa ññomö bitö da pönömi pömo baï botö adobai tömënäni ñänite inguiropa quëwënäni weca da godömo godänitapa. ¹⁹ Tömënäni ññomö bitö cædonque ante cædinque tæiyæ waémö ëwocate quëwënäni incædänimpa, ante botö ññomö edæ bitö cædonque ante Ao àñinque, Botö námä incæ tömënäni beyæ ante wænguïmo imopa," ante Itota apænecantapa.

²⁰ "Mæmpo èññemi. Botö wii botö èmïññänique beyæ ante bitö imite apænebopa. Wæætæ tömënäni botö angainö ante apænedäni ènente pönénänique wadäni nē wede pönenguïnäni ññänäni botö ññäni beyæ ante adobai bitö imite apænebopa. ²¹ Mæmpo, Bitö imite botö entawëmo ìmo baï ayæ botö bitö nempo quëwëmo ìmo baï mäninäni tömänäni adobai äåwocaque baï ëwocate quëwëmäinäni, ante cæcæbiimpa, ante bitö imite apænebopa. Ayæ inguiropa quëwënäni ññomö, Bitö botö imote da pönömi pongaïmo imopa, ante pönencædänimpa, ante cædinque bitö godö cæbi ate tömënäni mönatö nempo quëwencædänimpa, ante bitö imite apænebopa. ²² Bitö pönö cæbi

beyænque botō ñäǟ baï entawēnique, Mönatō ääwocaque baï eworkate quëwëmōna baï tömënäni adobai ääwocaque baï eworkate quëwencädänimpa, ante botō iñömö bitö pönönlämō botō ñäǟ entawémämō tömënäni ñänite adopämō godömo ænte entawénanipa.²³ Tömënäni ääwocaque baï eworkate quëwencädänimpa, ante tömënäni botō imote entawénanipa. Ayæ botō bitö imite entawëmo imopa. Tömënäni mänömaï ääwocaque baï eworkadäni adinque inguipoga quëwënäni iñömö, Bitö botö imote né da pönömi pongaimo imopa, ante ëñencädänimpa, ante apænebopa. Ayæ botö imote waadete pönengäimi ìmi baï bitö tömënäni ñänite adobai waadete pönengäimi imipa, ante ëñencädänimpa, ante apænebopa,” ante Mæmpocä ingante Itota apænecantapa.

²⁴ Ayæ, “Mæmpo, Bitö pædæ pönömi botö né ængänäni iñömö botö ñäǟ èmömämo acädänimpa, ante botö, Tömënäni botö quëwëñömö adoyömö quëwencädänimpa, ante ainente wæbopa. Wëenëñedë pöni inguipoga badönämäi iñedë bitö iñömö edæ botö imote waadete pönénique botö ñäǟ èmömämo pönömi botö ængänämo tömënäni adopämō acädänimpa, ante ainente wæbopa.²⁵ Mæmpo né nö cædömi ìmi èñëemi. Inguipogaque quëwënäni bitö imite wii adinque pönénämäi ñänite incæte botö iñömö edæ bitö imite do ate pönëmo imopa. Botö èmiññañäni iñömö, Bitö botö imote da pönömi né pongaimo imopa, ante do èñenänitapa.²⁶ Botö cæbo beyænque mäninäni iñömö, Bitö imite ate baï pönencädänimpa. Botö imote bitö waadete pönëno ante adodö waadete pönëno tömënäni mümöne entawente quëwencädänimpa, ante ayæ, Tömënäni botö imote entawencädänimpa, ante botö ayæ cæbo beyænque tömënäni iñömö, Bitö imite ate baï pönencädänimpa,” ante Itota Mæmpo ingante iñque apænegacäimpa.

18

*Itota ingante bæi ongonte ænte godänipa
(Mäateo 26.47-56; Mäadoco 14.43-50;
Odoce 22.47-53)*

¹ Wængongui ingante iñque apænedinque Itota tömengä èmiññañäni tönö wadæ godinque Quedodö biyönæ æmæ wedeca godänitapa. Æmæ wedeca odibowæncodë nänî ancodë i iñque Itota tömengä èmiññañäni tönö mänincodë pö guiidänitapa.² Itota ingante né odömonguingä Codaa iñömö Itota tömengä èmiññañäni tönö mänincodë wantæ iñö wantæ iñö gote ongönäni iñque Itota ingante né odömonguingä Codaa iñömö mänincodë do adingä iñongäimpa.³ Iñque tontadoidi adocaboque ñänite ænique Codaa iñömö

edæ tåno beyænte adocodë pongantapa. Ayæ, Wængongui qui, ante né godönäni ñænäni töni Paditeoidi nänî wææ wänönäni ñänite Codaa nempo godönäni æningä inte tömengä tömënäni ñänite tontadoidi töni ænte mämongä pönänitapa. Pöninque tömënäni gonga ticaïne næænte gongapæncade ticaïne næænique yaëmë næænte Codaa müññ pönänitapa.⁴ Itota nämä ante, Æbänö bate wæquimoo, ante tömää èñëñongä inte awænë tao godinque tömënäni ñänite,

—Æcänö ingante ante diqui diqui minte pöminii.

⁵ Ante èñlongä tömënäni wæætë,

—Itota Näätadeta né quëwëningä ingante ämönipa.

Änäni èñëñinque,

—Botö tömëmo imopa, ante Itota apænecantapa.

Ayæ né odömonguingä Codaa iñömö tömënäni weca a ongönongäimpa.⁶ Itota iñömö, “Botö tömëmo imopa,” ante èñlongä tömënäni gä godinque ongupoga tæ go wæænänitapa.⁷ Tæ go wæænäni adinque tömengä adodö,

—Æcänö ingante ante diqui diqui minte pöminii.

Ante èñlongä tömënäni wæætë,

—Itota Näätadeta quëwëningä ingante ämönipa.

8 Änäni èñëñinque Itota wæætë,

—Botö tömëmo imopa, ante do antabopa. Minitö iñömö botö imote ante diqui diqui minte pöminii baï mäninäni ñänite bæi ongönämaï iedäni.

⁹ Itota Mæmpocä ingante do apænedinque, “Bitö edæ pönömi botö ængänäni ñänite wææ aabo beyæ adocanque incæ wë womönämäi ñänite,” ante nänö angaïnö baï fiöwo iñque bacæimpä, ante mänömaï angantapa.¹⁰ Timönö Pegodo iñömö né yaëmë næængä inte pæde guipote yaëmë ænique, Wængongui qui, ante né godongä ñænængä pöni iñongä ingante né cæcä ingante tæi päninque tömemonca iñö wangö tamoncacantapa. Pegodo nänö né wangö tamoncadingä èmëwo Mäadoco èmongä iñongäimpa.¹¹ Itota wæætë Pegodo ingante,

—Bitö yaëmë adodö da wée, åninque, Botö wæwenguimämo ante botö Mæmpo pönögä ænimo inte wæwenguëñemo imopa, angacäimpa.

*Itota ingante bæi ongöninque Änato weca
ænte godäni*

*(Mäateo 26.57-58; Mäadoco 14.53-54;
Odoce 22.54)*

¹² Ayæ odömäno tontadoidi tönö tömënäni awænë ayæ oodeoidi awënéidi tönö Itota ingante bæi ongöninque ænänitapa. Ænique tömengä ingante goto wimpote cædänitapa.

¹³ Ayæ adodäni Änato nänöwää Caiapato weca Itota ingante ænte mäo godänitapa. Edæ Caiapato iñömö, Wængongui qui, ante nẽ godongä ñænængä pöni ïnongä mänii wadepo iñonte ïnongäimpa. ¹⁴ Caiapato wëenënedë oodeiodi awënëidi ïnänite iimai ante nẽ änongä ïnongäimpa. Mönö waocabo beyæ ante adocanque onguïñængä wængä ïnique waa imaimpa.

Pegodo incæ, Dicæ abogaa, angampa
(Mäateo 26.69-70; Mäadoco 14.66-68;
Odoca 22.55-57)

¹⁵ Itota nänö emiñængä wacä tönö Timönö Pegodo iñömö tömena iñömö Itota ingante tee empo godatapa. Mäningä iñömö Itota nänö emiñængä iñömö, Wængongui qui, ante nẽ godongä ñænængä pöni nänö nẽ adingä ïnongäimpa. Iñinque Itota tönö pöniunque tömengä Wængongui ingante nẽ godongä ñænængä pöni ïnongä oncö yacmöñää iñömö pö guicantapa. ¹⁶ Pegodo guiquené odemö yabæ iñö a ongönägäimpa. Wacä Itota miñæ nẽ gocä iñömö, Wængongui qui, ante nẽ godongä ñænængä pöni ïnongä nänö nẽ adingä iñömö tömengä ocæ emante pöniunque baquecä odemö nẽ wææ aacä ingante apænecantapa. Pegodo ingante ämi guicäe, angä ëñenique baquecä wi æncä ate tömengä Pegodo ingante ænte mangucä guicantapa. ¹⁷ Manguicä guiyongä baquecä odemö nẽ wææ aacä iñömö Pegodo ingante,

—Bitö adobaï mäningä onguïñængä nänö nẽ emiñænömi imipa töö.

Äñlongä tömengä wæætë,

—Bitö wabo imopa, angantapa.

¹⁸ Yoguite ingatimpa. Ayæ nẽ cædönäni tönö oodeiodi awënëidi wææ wänöñäni gongapamö ootoqui, ante näni tadöni gäänë adiyæ ongonte ootodönänimpa. Pegodo adobaï tömenäni tönö godongämæ adiyæ ongonte ootocantapa.

Në godongä ñænængä Itota ingante angampa

(Mäateo 26.59-66; Mäadoco 14.55-64;
Odoca 22.66-71)

¹⁹ Mäniñedë Änato iñömö, Wængongui qui, ante nẽ godongä ñænængä pöni iñömö Itota ingante, Bitö nẽ emiñænäni diyæ, änongäimpa. Ayæ Itota nänö odömonte apænegainö ante, Äbänö i, ante tömengä ingante adobaï angantapa. ²⁰ Itota wæætë,

—Waodäni eñenöñäni botö edonque pöni apæneø eñenänitapa. Botö cöwë münitö odömöñconë incæ Wængongui oncö ñænæncöñë incæ oodeiodi tömänäni näni pöincönë pö guiidinque odömonte apænebo eñenänitapa. Botö cöwë awëmö apænedämä intabopa. ²¹ Bitö botö imote, Äbänö i, ante quïnante ämii. Botö imote nẽ eñenänäni

ïnänite ämi eñente apænedäni eñencæbiimpa. Edæ mänänäni ædæmö eñenäni ïnänipa.

²² Mänömainö angä eñenique wææ wänongä adocanque iñömö Itota gäänë ongönique tömengä ingante tæi tamöninque apæneca,

—Wængongui qui, ante nẽ godongä ñænængä pöni ïnongä ingante ædö cæte mänömai ante wæætë änewëë töö.

²³ Ante änongä Itota wæætë,

—Botö wénæ wénæ äniimo imo baï bitö botö wénæ wénæ äniñ ante, Äbänö i, ante apænebi eñemoe. Wæætë edæ näwangä ante apænebo iñinque bitö quïnante botö imote tæi tamönipææ, angantapa.

²⁴ Ayæ, Wængongui qui, ante nẽ godongä ñænængä pöni Caiapato weca gocæcäimpa, ante Änato iñömö Itota ingante ayæ goto wimpoingä iñlongante angä eñenique tömengä ingante ænte gogadänimpa.

Pegodo incæ, Dicæ abogaa, wæætë angampa

(Mäateo 26.71-75; Mäadoco 14.69-72;
Odoca 22.58-62)

²⁵ Timönö Pegodo ayæ adiyæ ootoyongante wadäni,

—Bitö tömengä emiñænömi adobaï imipa töö.

Änäni eñenique tömengä,

—Wabo imopa, angantapa.

²⁶ Wængongui qui, ante nẽ godongä ñænængä pöni ïnongä ingante nẽ cædäni iñönäni adocanque iñömö Pegodo nänö nẽ wangö tamoncadingä guiidengä ïnongäimpa. Tömengä iñömö Pegodo ingante,

—Bitö tömengä miñæ odibowæncodë ongöñedë bitö imi atabopa. Bitö wii imitawo.

²⁷ Ante äñlongä Pegodo wæætë, Wabo imopa, ante tæcæ änewëñongä tawadiya dobæ pegatimpa.

Pidato weca Itota ongongä

(Mäateo 27.1-2; Mäadoco 15.1-5; Odoca 23.1-5)

²⁸ Tæcæ riñä bayonte Itota ayæ Caiapato weca ongöñongante oodeiodi iñömö, Mönö tömengä ingante odömäno gobedönadono awënë Pidato weca ænte gocæimpa, ante cædinque awënë oncö boyæ mäodäni gocantapa. Incætë tömenäni dodäni näni wææ angainö beyæ ante guïnente wædinque, Pidato oncöne guuite baï mönitö mümö wentämö ëwocamöni incædömönimpa. Riñempa mänömañ cæmöni iñinque mönitö Patowa mönö æçemæ cæyedë cængui ædö cæte cænguiñöni, ante wædinque guuidämañ ïnänitapa. ²⁹ Iñinque Pidato tömenäni weca oncö boyæ taodinque tömenäni ïnänite,

—lingä onguïñængä iñömö quïnö wénæ wénæ cæcantawo.

³⁰ Äñlongä tömenäni wæætë,

—Māningā wīi wēnāe wēnāe cæcā inte baī mōnitō tōmengā ingante wīi ænte māmō pædæ godōmōni æncædōmiimpa.

³¹ Änāni èñeninqe Pidato,

—Minitō tōmēmīni tōmengā ingante ænte godinque mīni wææ yewæmongaïnō baī ante cædinque, Tōmengā ingante pangæimpā, ante apænte àedāni.

Äñongā oodeoidi awēnēidi,

—Íñæmpa mīnitō wææ ämīni iñomīni mōnitō cōwē tacamōni wænāni mōni cægaïnō baī àedō cæte æcämēnque ingante wænōmōni wænguingä, ante wædānitapa.

³² Odōmānōidi mānīñedē wēnāe wēnāe cædāni ìnānīte awāa töö godōmænte tim-podinque wææ twadinqe godō wænōnāni iñōnāimpā. Ìnique odōmānōidi ìnānīte pædæ godōninqe oodeoidi wæætē Itota, Èbānō cædāni wænguimoo, ante do nānō angaïnō baī ñōwo ìnique baquinque cædānitapa.

³³ Mānōnō änāni èñeninqe Pidato wæætē oncōnē ñænænōnē guiidinqe Itota ingante àñecā pongā adinqe, Pidato,

—Bitō oodeoidi Awēnē Odeyebi ìmitawo.

³⁴ Angā èñente Itota wæætē,

—Bitō nāmā pönēninqe apænebitawo. Wabānō wacā botō imotedō ante bitō imite apænecā èñemitawo.

³⁵ Ante äñongā Pidato,

—Botō dicæ oodeobo ìmogaa. Tōmēmi guiidēnāni tōnō Wængonguì quï, ante nē godōnāni ñænænāni iñomō bitō ìmite māmō pædæ pönōnāni æntabopa töö. Bitō quïnō wēnāe wēnāe cæbitawo.

³⁶ Äñongante Itota wæætē apænedinqe,

—Wīi inguipoga quëwēnāni änāni beyæ botō Awēnē Odeyebo nē ingaïmo ìmopa. Botō inguipoga quëwēnāni Awēnē Odeyebo inte nē ämo ìmo baī botō nempo quëwēnāni iñomō botō ìmote, Bæi ongonte ænte godāmāi incædānimpā, ante wææ cædinque oodeoidi tōnō guëa wæætedō wæætē cæcædōnāimpā. Incæte wīi inguipoga quëwēnāni änāni beyæ wæætē edæ wayömō quëwengämo inte botō tōmēmo nāmā incæ Awēnē Odeyebo nē ingaïmo ìmopa.

³⁷ Mānōmānō ante Itota apænecā ìnique Pidato,

—Íñæmpa Awēnē Odeyebi bitō ìmitawo.

Äñongante Itota wæætē,

—Bitō tōmēmi änō baī botō Awēnē Odeyebo iñomoiimpa. Nåwängä ämipa. Botō iñomō Wængonguì nānō angaïnō ante, Nåwängä impa, ante inguipoga quëwēnāni ìnānīte apænecæte ante edæ mānii beyænqe ante inguipoga iñomō pō èñagämo ìmopa. Wængonguì nåwängä ante nānō angaïnō ante Ao ante èñente nē cædāni iñomō edæ tōmēnāni tōmānāni botō ìmote nē ìnānīte, angantapa.

³⁸ Äñongante Pidato,

—Æcämē näwangä angää, angacäimpā.

Itota wæncæcæimpā, änānipa

(Määteo 27.15-31; Määdoco 15.6-20; Odoce 23.13-25)

Pidato mānōmāi apænedinqe wæætē oodeoidi weca oncō boyæ taodinqe apænecantapa.

—Íngä quïnō wēnāe wēnāe cæcā ingampa, ante èñenāmāi ìmopa. Ìnique botō dicæ tōmengā ingante apænte anguïmo ìmogaa. ³⁹ Wadeo iñō wadepo iñō Patowa mīni æcæmæ cæonæ mīnitō, Èdänidō tee mōnête ongōnānimpā, ante pönēninqe adocanque èmōwo ante botō ìmote apænedinqe, Íngä ingante ñimpo cæbi goquingä, ante cōwē ämīnipa. Ìnique adocanque ingante, Íngä iñomō mīni apænedongä ingampa, ante botō tōmengā ingante ñimpo cæbo ate ænte gomüni iñomēnimpā. Ìnique ñōwo diyæ. Minitō, Oodeomōni Odeye iñongante pönō ñimpo cæbi abæ tawænte goguinga, àmīnimpā.

⁴⁰ Äñongante tōmēnāni yedæ tededingue,

—Māningā ingante dicæ ämōniyaa. Wæætē Badabato ingante ñimpo cæbi gocæ, ante tedewengadānimpā.

Badabato wæenēñedē wadāni tōnō, Odōmāno tæiyæ awēnē ingante wido cæcæimpā, ante cædingä iñongāimpā.

19

¹ Ayæ Pidato angā ate Itota ingante bæi ongonte māo ämontaiya tæi tæi pänānitapa. ² Tontadoidi daa mongæmenca æninqe que que cædinque, Awēnē poganta, ante pönō da wencadānimpā. Awēnē weocco wænæcæbiimpa, ante badete tote baï cædinque Itota ingante opatawæ èmoncoo pönō daga wænædānimpā. ³ Daga wænædinqe tōmēnāni wæætē wæætē tōmengä weca ponte àninqe,

—Badogaa, bitō oodeo awēnē odeyebi ìmipææ.

Ante badete todinque tōmengä ingante tæi tamōnānitapa.

⁴ Pidato tōmēnāni weca oncō boyæ adopoque ayæ tadinque oodeoidi ìnānīte apænedinqe,

—Íngä iñomō æbānō cæcantawo, ante èñencæte ante cæbo ate tōmengä wēnāe wēnāe nānō cædō ante dicæ abogaa. Minitō mānōmānō ante èñencæmīnimpā, ante botō tōmengä ingante mīnitō weca ænte mantabō tacā àedāni, angantapa.

⁵ Itota daa mongæmenca poganta encadinqe opatawæ èmoncoo mongænte tayongā Pidato tōmēnāni ìnānīte,

—Íngä ongūñængä ongongä aedāni.

⁶ Tōmengä ingante adinqe, Wængonguì quï, ante nē godōnāni ñænænāni tōnō

adodäni ïnänite nē wææ wänönäni ïñömö yedæ tedeweninque,

—Awæ ñænqedimæ cæte ämi wænönäni wængæ. Ämi wænönäni wængæ.

Ante ancaa änewenäni ïñeninqwe Pidato wæætë,

—Minitö iñæmpa tömengä ingante æninque awæ ñænqedimæ cæte wænömini wængæ. Botö guiquenä iñgä wænæ wænæ nänö cædö ante dicæ abogaa.

⁷ Pidato äñongä oodeoidi wæætë iñmaï tedewenänitapa.

—Mönitö wææ yewæmongainö ante ïñente quëwemöni imönipa. Iñgä iñömö edæ nämä ante edæ, Wængongui Wëmo iñömo imopa, ante cædinque edæ mäninö möni wææ yewæmongainö ante ïñenämäi cæcampä. Mänömai ïñenämäi inte cæcä beyæ tömengä né wænguenengä ingampa.

⁸ Mänömaiñö änäni ïñeninqwe Pidato godömenque guifñente wædinque, ⁹ oncöne ñænæncöne adodö pö guidinque Itota ingante,

—Bitö aedöñö quëwente pömi iñmii.

Ante äñongä Itota guiquenä pæ wænecä. ¹⁰ Adinque Pidato tömengä ingante,

—Bitö quinante botö imo tededämäi iñmii. Botö nämä né tæi piñænte ämo iñömo inte ämo iñinque ñimpo cædäni gobaimpä. Botö wadö ante ämo iñinque bitö imite do awæ ñænqedimæ cæte wænönäni wænäimpä, ante ïñenämäi imitawa.

¹¹ Äñongante Itota wæætë,

—Wængongui bitö tæi piñænte ämämo ante godönanäi ingä baï bitö tömëi tæi ämi imi diyæ botö imote angüimyaa. Mänömai beyæ bitö imite, Wænömi wæncæcäimpä, ante botö imote né pædæ pönöningä iñömö edæ godömenque wænæ wænæ cæcä ingampa, ante apæncantapa.

¹² Mänömaiñö angä ïñeninqwe Pidato, Æbäno ñimpo cæbo goquingä, ante cædöngäimpä. Cæyongä oodeoidi wæætë godömenque yedæ änönäimpä,

—Bitö mäningä ingante ñimpo cæbi baï bitö odömäno tæiyæ awënë Tetædo æmigo dicæ imyaa. Æcämenque iñömö edæ, Botö awënë iñömoimpä, ante né angä inte tömengä iñömö Tetædo ingante né piñongä ingampa.

¹³ Mäninö änäni ïñeninqwe Pidato iñömö, Itota ingante ænte tao godinque awenë nänö apænte äimpaa gote tæ contacantapa. Pidato nänö tæ contayömö iñömö, Dicacoo ayadi baï nänii caayömö impä, ante nänii änömö iñinque ebedeo tededö, Gabata, nänii änömö iñömoimpä. ¹⁴ Patowa nänii æämæ cæyedë iñinque bayö oodeoidi, iñmö ate guémanguünæ inguimpä, ante mönö ñöwoonæque cæcæimpä, ante nänii cæönæ iñömoimpä. Iñönæ wodo tæcæ bæcä bayonte Pidato oodeoidi iñänite,

—Iñgä iñömö minitö Odeye ïnongä ingampa.

¹⁵ Äñongante yedæ äninqwe tömënäni,

—Tömengä ingante wænömi wængæ. Tömengä ingante wænömi wængæ. Awää timpote ämi wænönäni wængæ.

Ante ancaa änewenäni Pidato wæætë,

—Botö iñömö minitö Odeye iñongante awää timpote ämo wænönäni wængæ, ante äneweminitawo.

Angä ïñeninqwe Wængongui quïi, ante godönanäni ñænænäni iñömö,

—Tetædoque incæ mönitö awenë odehye ïnongä apa cæbii, änewenöñänimpä.

¹⁶ Ancaa änewenäni Pidato, Awää ämo timpote wænömini wængædäni, ante Itota ingante tonatoidi iñänite pædæ godongä aengadänimpä. Ayæ tömënäni Itota ingante ænte gogadänimpä.

Itota ingante awää timpodäni wængäimpä (Mäateo 27.32-44; Mäadoco 15.21-32; Odoca 23.26-43)

¹⁷ Itota incæ tömengä timpoquïwæ æninque mongænte taodinque “Ocatainö” möni ãñömö pongantapa. Mänïñömö ante ebedeo tededö, Godogota, nänii ãñömö impä. ¹⁸ Mänïñömö pöñongante tömënäni awæ ñænqedimæ cædinque tömengä ingante töö godonte timpodinque wææ tûwadinque aengæ gantidënäni ongongan tapa. Ayæ wada iñate tömengä weca æmatæ iñö æmatæ iñö mämö adobai cæte aengæ gantidënäni wægöñona Itota tæcæguedë wængongä ingantapa. ¹⁹ Pidato angä yewæmointa, Nänii ëñenguinta, ante yewæmonte æninque ñænqedimæ iñwaa wo cædänitapa. “Itota Nääatadeta quëweningä oodeoidi Awënë Odeye ïnongä ingampa,” ante yewæmonte wo cæte ongongatimpa.

²⁰ Itota ingante nänii timpodïñömö eyequei iñinque oodeoidi nanguï iñäni tömënäni nänii quëwëñömö ta pöninqwe Pidatoidi nänii yewæmointa adänitapa. Mäintia iñömö ebedeo tededö datii tededö guidiego tededö ante yewæmonte ingatimpa. ²¹ Oodeoidi beyæ ante, Wængongui quïi, ante né godönanäni ñænænäni iñömö Pidato weca godinque tömengä ingante,

—Bitö, “Oodeoidi Awënë Odeye ïnongampa,” ante yewæmönämai inguënë quëwëë. Wæætë tömengä nämä nänö añañö baï, “Botö oodeoidi Awënë Odeyebo iñömoimpä, ante né änewenäni ingampa,” ante yewæmoe.

²² Ante änewenäni Pidato wæætë,

—Botö yewæmöninö ante yewæmönimo inte botö wæætë wadö ante yewæmönämai incæboimpä.

²³ Tontatoidi iñömö tömengä ingante awää timpote aengæ gantidënäni wægöñongä tömënäni tömengä weocoo

īnī æninque menooga go menooga cönöinque adocanque adocooque adocanque adocooque æninque tömänäni ænöñänipa. Tāno mongæinc oo guiquéné ayæ öñoncoopa. Mänincoo iñömö bæbængapaa badöñämäi inc oo tömancoo adocooque da wéñaque badöi ïnipa.²⁴ Adocooque wänä ñæñämäi ingæimpa, ante adodäni godongämä tededingue,

—Æcänö quinca nö ta adinque tömengä mänincoo æncæcäimpa, ante wææntodönänitapa.

Edæ Wængongü angä ëñente dodäni iimäi ante näni yewæmongainö baï ñöwo ïnque baquinque tontadoidi mänömai cædänitapa. “Edæ botö weocoo iñi ö æninque tömänäni näni caboque wacä ingä wacä ingä nénempodänitapa. Ayæ, Æcänö quinca nö ta adinque tömengä mänincoo æncæcäimpa, ante wææntodöninqe ænänitapa,” ante näni yewæmongainö baï tontadoidi ñöwo cædänitapa.

²⁵ Itota ingä näni aengæ gantidëñömö tömengä wääänä töö wääänä töññacä näna caya ayæ Codeopato nänöogængä Mäadiya töö wacä Mäadiya Mäagadädëna mänifömö pöninqe eyequei a ongönänitapa. ²⁶ Itota iñömö tömengä wääänä ïnante acantapa. Ayæ botö tömengä müñä ne godïmo iñömö tömengä nänö nö waadebo iñomo inte tömëna weca ongömo adinque Itota tömengä wääänä ïnante,

—Badä ëñëmi. Mäningä iñömö müñö wengä bacæcäimpa.

²⁷ Äninqe tömengä emiñæñimo iñömote,

—Botö emiñæñimi ëñëmi, Mäninä iñömö botö badä incæ bitö badä bacædäimpa, angacäimpa.

Ínique botö Itota nänö nö emiñæñimo inte tömengä nänö äñöñedë tāno ænte mämömo pöninqe tömengä wääänä iñömö botö oncönë cöwë owodöñäimpa.

Itota incæ wængäimpa
(Mäateo 27.45-56; Mäadoco 15.33-41;
Odoca 23.44-49)

²⁸ Quñö bacæimpa, ante ñöwo ïnque batimpa, ante nö ëñenongä inte Itota iñömö edæ, Wængongü angä ëñente näni yewæmongainö baï ñöwo ïnque bacæimpa, ante cædinque,

—Botö gæwænte awædö, ante apæneçantapa.

²⁹ Adoyömö büñömäi näni ämæ baï wædænque godonte näni æñimæ owætadë engate ongö adinque tömänäni dayömö baï æninqe mänimæne pædæ guidonte aa beyonte wëä tadonte æninqe iitopowænca näni äwænca ongontoca goto wencadodinqe Itota öñöne pædæ æænö pæ mänänitapa. ³⁰ Pæ mänöñäni Itota oo guémante bedinque,

—Ñöwo ïnque batimpa.

Ante apænedinqe tömengä ocabo ædæ wææncadinque tömengä öñöwoca wadæ goyowoca do wængäimpa.

Itotabagonta iñö tontado boo tænongä

³¹ Iñmö ate, Mönö guémanguönæ iñömö Patowa inguiönæ beyæ godömenque waa ëñäepa, ante oodeoidi, Ñöwoñæque cæcæimpa, ante näni cæönæ ïnipa. Oodeoidi awëñeidì, Awää nö ongönäni baö mänïwaa guémanguönæ ongönämai incædänimpa, ante Pidato weca godinque tömengä ingante, iñäni näni timpodïwaa nö ongönäni quingæ wæncædänimpa, ante cædinque bitö tömënäni öñomëne bamë ämi wadâni taa mänäni do wæncædänimpa. Ayæ tömënäni baö o togænte pædæ wæænonete ämi ænäni, änänitapa. ³² Mänii beyæ tontadoidi pöninqe Itota weca tāno näni nö aengæ gantidëningä öñomëne bamë taa mæninqe edæ ayæ näni nö timpodïgä wængongä öñomëne bamë taa mänänitapa.

³³ Taa mæninqe Itota weca pöninqe tömengä do wængäi adinque tömengä öñomëne taa mænämäi inönänimpa.

³⁴ Wæætë tontado adocanque Itota betagonta iñö boo tænöñongä wepæ töö særæ guï gotimpa. ³⁵ Botö mäninö bayonte nö adimo inte, Æbänö näwangä batimpa, ante nö apænebopa. Ayæ, Botö äñö ante näwangä impa, ante do ëñemopa. Minitö adobaï ëñente pönencæminimpa, ante apænebopa. ³⁶ Edæ, “Tömengä bamë adomenque incæ taa mænte wædämäi incæcäimpa,” ante Wængongü angä ëñente näni yewæmongainö baï bacæimpa, ante mänömai batimpa. ³⁷ Ayæ edæ, “Waodäni näni nö boo tænöningä ingante aquinäni inänipa,” ante Wængongü angä ëñente wataa näni yewæmongainö baï iñque bacæimpa, ante mänömai batimpa.

Itota wodi baö iñi mao daga wëñänipa
(Mäateo 27.57-61; Mäadoco 15.42-47;
Odoca 23.50-56)

³⁸ Ayæ ate Adümæta quëwengä Ootee iñömö oodeoidi awëñeidì inänite guifiente awædë, ante awëmø Itota emiñæñeingä iñongäimpa. Tömengä iñömö Pidato Awëñë ingante, Itota wodi baö pönömi ænte wëmø, angantapa. Pidato Ao angä ëñeninqe Ootee do pöninqe Itota wodi baö timpodïwaa ongöñongante o togænte pædæ wæænonete ængantapa. ³⁹ Ayæ Niicodemö wëenéñedë Itota weca woyowotæ ëñäca nö pöninqe iñömö Ootee müñä pongantapa. Tömengä müidamö näni äñöñö nanguï tñ námö tönö aadoemö näni äñöñö nanguï ogü wamö tönö adoyömö näni wempo cædimö todëinta quido ganca ænte pongantapa. ⁴⁰ Ootee tönö Niicodemö iñömö Itota wodi baö

æninque nïnoco näni ancoo guiyanco incæ doyæncoo mäincoo ogüi wamö näna ænte pönimö ænte wäne cædedatapa. Ayæ oodeoidi daga wencæte ante näni cægäi baï adobaï cædinque tömëna näna wäne cædinc oo inte tömengä baö wïni wïni cægadaimpa. 41 Itota ingante näni timpodïñömö eyequeï góða ïnimpä. Adodea iñöömö mïntatodë näni ææ wodïñöömö öñontatoque ïnimpä. 42 Iimö ate guëmanguünæ inguimpä, ante oodeoidi, Nïwoönæque cæcæimpä, ante näni cæönæ impä, ante beyæ, Ontato eyequeï impä, ante tömëna Itota wodi baö mäniñöömö daga wengadänimpä.

20

Itota nê wæningä incæ näni ömæmonte quëwengä

(Mäateo 28.1-10; Mäadoco 16.1-8; Odoca 24.1-12)

1 Oodeoidi guëmanguünæ Tabado go ate mënö Domingo tæcæ ooque pönente bayedë Mäadiya Mäagadadëna Itota wodido ponte ayongä dicabo ontato tee mönocæte ante näni da pæñäninca incæ do wëä godö concæi intapa. 2 Botö Itota nänö nê waademo töö Timöö Pegodo iñöömö Itota mïñæ möna nê godincaya iñöömöñate Mäadiya Mäagadadëna wæætë, Mänömaï impä, ante adinque mönatö weca pogodo ponte apænecantapa,

—Awënë Itota wodi baö ontatodë öñöñlongante ænte taodinque ædönö mäo nö cædäni, ante ëñenämäi ïmönipa.

3 Ante apæneyongä Pegodo töö botö Itota mïñæ möna nê godincaya iñöömö tömengä wodido quingæ gote pogodo pontamöñapa. 4 Guëa pogodo gomöna incæte tömengä émiñänömo botonque quingæ tömengä wodido tåno pontabopa. Pegodo ayæ pongantapa. 5 Mäniñöömö tåno pöniñque ædæ wæænte guite ayömo iñäna näna wïni caadinclooque öñö abo incæte guiidämäi intabopa. 6 Timöö Pegodo botö mïñæ ayæ nê pöningä Itota wodido ontatodë ponte wääñë guicantapa. Wääñë guiyongante doyæncooque iñäna näna wïni caadinclooque mäniñöömö öñö acantapa. 7 Ayæ Itota wodi ocano näni cæcadinc oo adobaï öñö acantapa. Mänincoo doyæncoo töö wii adoyömö nöñonte intapa. Wæætë iñcoo nää wënente nänëne nö cæte öñö acantapa. 8 ïnique botö tömengä wodido ontatodë tåno nê pönimö incæte nöwo tæcæ adobaï wääñë guitabopa. Guite ayömo, Itota nänö öñöñöñöömö æbäno i, ante adinque, Tömengä näni ömæmonte quëwengä ingampa, ante pönen tabopa. 9 Edæ Wængongui angä ëñente yewæmöninqe dodäni, Mönö Codito iñöömö do wräningä incæ näni ömæmonte quëwenguénengä

incæcæimpä, ante mönatö mäniñedë ayæ ëñenämäi iñöömöñaimpa. 10 Ayæ mönatö tömengä mïñæ nê godimöna iñöömö wadæ godinque tömëona oncönë ocæ èmænte gotamöñapa.

Itota iñöömö Mäadiya Mäagadadëna weca pongä

(Mäadoco 16.9-11)

11 Mäadiya guiquëñë Itota wodido ontatodë yabæ iñi a ongonte wædongäimpä. Mänömaï wædinque tömengä, Abote, ante ædæ wæænte guite 12 adinque Wængongui anquedoda näämæntacoo mongæna inte Itota wodi baö öñöñöñöömö tæ contada iña acantapa. Adocanque Itota wodi ocabo öñöñöñöömö tæ contayongä wacä Itota wodi öñöwa öñöñöñöömö tæ contate ongongä acantapa. 13 Tömëna iñöömö tömengä ingante,

—Onquiyæmë, mïñö quïnante wæmintawo.

Äna ëñeninqe tömengä wæætë,

—Botö Awënë wodi baö iñi ö ænte godäni awædö. Äedönö mäo nö cædäni, ante ëñenämäi wæbopa.

14 Mänöö äniñque Mäadiya dadi èmænte ayongä Itota mäniñöömö a ongongä adinque Itota incæcæ tömengä ëñenämäi ingantapa. 15 Itota iñöömö,

Minö quïnante wæmintawo. Äcänö ingante ante diqui diqui mïmintawo.

Ante angä ëñeninqe Mäadiya, iñgä iñöömö wabänö gônea ömæ wite nê aacä ingampa, ante öñöwënenque pöñeninqe,

—Ëñëmi, bitö tömengä wodi baö iñi wayömö ænte mäobi inte bai ædönö gote nö cæbitapa, ante apænebi ëñëmoe. Apænebi ëñeninqe botö tömengä wodi baö do gote èmaimopa.

16 Äñlongante Itota tömengä ingante,

—Mäadiya, angantapa.

Angä ëñeninqe tömengä weca dadi èmænte ebedeo tededö äniñque,

—Adaböni, angantapa. Mänöö mönö tededö, “Awënë nê Odömömi ïmi,” ante impa.

17 Itota iñöömö,

—Edæ botö ayæ botö Mæmpo weca ocæ èmænte godämäi imopa, ante adinque mïñö botö iñö pæ mänämäi iedä, angantapa. Wæætë mïñö botö töriññädäni weca godinque tömëna iñänite iñmai apænebi ëñencædäniimpä. Botö nöwo botö Mæmpo weca ocæ èmænte goquimo imopa. Tömengä iñöömö mïnitö Mæmpo adobaï inongampa. Botö nöwo botö Wængongui weca ocæ èmænte goquimo imopa. Tömengä iñöömö mïnitö Wængongui adobaï iñongampa, angantapa.

18 Itota angä ate Mäadiya Mäagadadëna iñöömö Itota nänö nê émiñänänäi weca pöniñque, Awënë Itota ingante atabopa, äniñque, Tömengä iñmaiñö ante apænecä

ēñentabopa, ante tömēnāni īnānite māo apænegacäimpa.

Itota iñōmō tömengā ēmīñæññāni weca pongā

(Mäateo 28.16-20; Mäadoco 16.14-18; Odoa 24.36-49)

¹⁹ Guëmanguönæ go ate iñmō ate wëmō bayö tömengä ēmīñæññāni adoyömö pöniinque, Oodeoidi awënëidi īnānite ancai guïñente awædö, ante odemö tee mònête ongönänitapa. Itota tömēnāni weca pö guiite tæcæguedë a ongöninque,

—Guïñenämäi inte gänë pönencæmïnimpä, angantapa.

²⁰ Mâñinö angä ate tömengä önompo odömöninque tömengä betagonta odömongä adänitapa. Ìnique mönö Awënë ingante adinque tömengä ēmīñæññāni nanguï watapæ todänitapa. ²¹ Itota wæætë adodö,

—Guïñenämäi inte gänë pönencæmïnimpä, angantapa. Botö Mæmpo iñōmō botö imote nänö da pönongaimo ìmo baï botö adobai münítö iminé da godömo goquimini iminipa.

²² Ante apænedinqe tömēnāni baonga woo öongate apænecä,

—Botö ñöwo pöñi münítonga Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca ingante pöñö pönömö æedäni. ²³ Në wënaë wënaë cæcä ingante adinque münítö tömengä ingante godö ñimpo cæmimi ìnique Wængongui adobai tömengä ingante godö ñimpo cæcä quëwëmaingampa. Münítö wæætë në wënaë wënaë cæcä ingante godö ñimpo cædämäi imini ìnique Wængongui adobaï cædämäi inte tömengä ingante pöñö ñimpo cædämäi ìmaingampa.

Itota ñäni ömæmonte në quëwengä ingante Tômato acä

²⁴ Itota ēmīñæññāni adoyömö a ongöñönäni tömengä pö guiite tömēnāni weca tæcæguedë a ongöñongä tömengä ēmīñæningä adocanque Tômato mëwoga ëmongä Åancadënaque iñōmō dæ angampa. ²⁵ Ayæ ate Itota nänö në ēmīñæññāni wadäni iñōmō,

—Mönö Awënë ingante atamönipa, ante Tômato ingante apænedäni éñeninque tömengä wæætë,

Botö iñōmō tömengä önöñempo nänì daagö timpodiiñomö, Aeyömönö empocä, ante adinque önongompoca gampodinque ayæ tömengä betagonta ìnö nänì tapa tænonte codiñomö botö tömëmo önongompoca gampote ate pönëmaï wædö, angantapa.

²⁶ Wacä témåna go ate Itota ēmīñæññāni wæætë oncönë adoyömö pö guiite a ongöñönäni Tômato tömēnāni tönö godongämä pö guiite a ongongan-tapa. Odemö tee mònête ongö incæte

Itota iñontobæ pö guiite tömēnāni weca tæcæguedë a ongöninque,

—Guïñenämäi inte gänë pönencæmïnimpä, angantapa.

²⁷ Ayæ Tômato ingante,

—Bitö tömëmi önongompoca pædæ pom-podinque botö önompo ae. Pædæ guiipote botö betagonta ìnö gampoe. Ayæ, Wabänö incædö, ante äñämäi incæbiiimpä. Wæætë pönëe.

²⁸ Ante äñongä Tômato,

—Botö Awënë iñomi imipa. Ayæ adobai botö Wængongui iñomi imipa, angantapa.

²⁹ Ayæ Itota tömengä ingante,

—Botö imote ate pönëmi imipa. Wæætë në adämäi ìnäni incæ botö imote pönënäni ìnique tömēnäni nänì toquinque ingæimpä, angacäimpä.

Wāō nänö yewæmongainta quïnante yewæmongacäi

³⁰ Tömengä ēmīñæññāni weca Itota, Ëñencædänimpä, ante wadö wadö cædinque tömengä nänö bamönengæ ayæ godömenque nanguï pöñi cægacäimpä. Botö iñōmō ìntaa yewæmöninque mâninö tömengä nänö cægaiñö ante wii tömää yewæmontabopa. ³¹ Wæætë mâninö ante yewæmöninque botö, Itota mönö Codito ìnongäimpä, ante ayæ, Tömengä Wængongui Wengä ìnongä ingampa, ante münítö pönencæmïnimpä, ante yewæmontabopa. Edæ tömengä ëmëwo beyænque münítö mânömaiñö ante pönënique cöwë wæñämäi quëwencæmïnimpä, ante botö ìntaa yewæmömopa.

21

Itota tömengä ēmīñæññāni 7 ganca ìnäni weca pongä

¹ Ayæ ate tömengä ēmīñæññāni Tibedi-apæ nänì ämæ yæwedeca ömónaiboga ongöñönäni Itota iñōmō tömēnäni weca pöninque a ongongä adänitapa. Edæ iñmäi batimpa. ² Timönö Pegodo adocanque, Tômato Åancadënaque nänì äñongä tönö Gadideabæ Cänna në quëwengä Näätänaedo mënnaa, Tebedeo wëna nänà caya mënnaa, ayæ Itota nänö në ēmīñæñña wada mënnaa mäniimpodäni adoyömö ongönänimpä.

³ Timönö Pegodo iñōmō tömengä tönö ongönäni ìnäni,

—Botö ñöwo gæyæ dadoncæ tao gobopa.

Angä éñeninque tömēnäni iñōmō,

—Bitö mïñæ gocæmönimpä.

Äñinque, Aegodödäni gomompa, ante tao godinque wipodë godongämäe guiidinque tömää woyowotæ gæyæ dadoncæ cædäni incæte gæyæ dæ äñämäi ìnöñänimpä. ⁴ Ñäö bayonte Itota iñōmō ömónaiya yæwedeca a ongongä adinque, Itota ingampa, ante

tōmengä ēmīñāñināni incæ ēñēnāmaï ñänitapa.⁵ Ayæ tōmengä tōmēnāni ñänite yedæ aa pedinque,

—Íñänäni, gæyæ ãmünitawo.

Äflongante,

—Ænämäï ìmönipa.

⁶ Änäni éñéninque tōmengä wæætë,

—Minitö dicamonca wipo tōmēmæ ñö aþpænë wo guitodonte gæyæ dadonte ñedäni.

Tōmengä nänö ämaï cædinque tōmēnäni nanguï pöñi gæyæ dicamonca date owo ad-inque ñedö cæte dicamonca wëå pöñonte aþguñänii.⁷ Itota émīñāñimo tōmengä nänö në waadebo ñömo inte botö Pegodo ingante apænedinque,

—Íngä ñömö mönö Awënë Itota ingampa.

Ämo éñéninque Timöñö Pegodo ñömö tōmengä yabæcoo nänö gä tadongate cõñöñincoo ñenique daga wëñate aþpænë to go ti wæænique òmaa taocantapa.⁸ Wadäni Itota nänö në émīñāñinäni ñömö yæwedeca obo pöñi tiëe mæetodo ganca bai ñömö wäi wocädäni ñinque wipodë ayæ owodäni ñömö Pegodo miñä wogaa godinque dicamö gæyæ eyede pöñi wëå pöñi pöñanitapa.⁹ Tōmēnäni wipodë inte pædæ aþenoncado ponte ayöñäni, Æænongui, ante gonga emöñömö gæyæ öñö adinque adoyömö wædænque pää cö cæte öñö adänitapa.¹⁰ Itota tōmēnäni ñänite,

—Gæyæ müni ñöwo aþni wædænque aente pöðäni.

¹¹ Angä éñéninque Timöñö Pegodo wipodë pö guidinque dicamö aente émönaiya wëå tadongantapa. Edæ tiento tincuenta i todee ganca ñäni mäñimpodäni gæyæ ñænængade dicamö ñömö eyede owodäni incæte dicamö wangö témöñämaï ñimipa.¹² Itota ñömö tōmēnäni ñänite,

—Pö cæedäni,

Äflongante tōmengä émīñāñinäni tōmēnäni, Mönö Awënë Itota ingampa, ante éñéninque, Æbidö ìmii, ante tōmengä ingante ñedö cæte anguñänii.¹³ Itota gongapamö ñömö pöñinque pää aente tōmēnäni ñänite pædæ godongä aþnäni ñinque tōmengä ayæ gæyæ öñö aþnique tōmēnäni ñänite pædæ godongä cæñänitapa.

¹⁴ Mänömai cædinque Itota do wæningä incæ ñäni òmæmonte quëwente mempoga do ponte a ongöningä inte ñöwo tōmengä émīñāñinäni weca mempoga go adopoque pongacäimpa.

Timöñö Pegodo ingante Itota apæneçä

¹⁵ Tōmēnäni ñinque cæñäni ate Itota ñömö Timöñö Pegodo ingante,

—Timöñö Wāō wëmi éñëmi. Botö ìmo mäninäni pöñömenque waadete pöñëñöñäni

bitö ñömö näwangä botö ìmote godömenque waadete pöñëmitawo.

Äñongä,

—Awënë, Ao ãmopa. Bitö ìmite botö waad-edö ante bitö do éñëmipa.

Angä éñéninque Itota,

—Waodäni ñömö botö obegaidi wëñäni bai ñöñänite bitö tōmēnäni ñänite botö angainö ante odömonte apænebi éñencädäñimpa, angantapa.

¹⁶ Ayæ wæætë,

—Timöñö Wāō wëmi éñëmi. Bitö näwangä botö ìmote waadete pöñëmitawo.

Äñongä,

—Awënë, Ao ãmopa. Bitö ìmite botö waad-edö ante bitö do éñëmipa.

Angä éñéninque Itota,

—Waodäni botö obegaidi bai ñöñänite bitö tōmēnäni ñänite aacæbiimpa, anganta-pa.

¹⁷ Itota mempoga go adopoque tōmengä ingante,

—Timöñö Wāō wëmi éñëmi. Bitö botö ìmote waadete pöñëmitawo, ante angantapa.

Itota mempoga go adopoque tōmengä ingante, Bitö botö ìmote waadete pöñëmitawo, ante angä éñéninque Pegodo wæwente ñongäimpa. Incæte Itota ingante,

—Awënë bitö tōmäa éñëmi ìmipa. Bitö imite botö waadedö ante bitö do éñëmipa.

Ante wæyongä Itota wæætë,

—Waodäni ñömö në botö obegaidi bai ñöñänite bitö tōmēnäni ñänite botö angainö ante odömonte apænebi éñencädäñimpa.¹⁸ Bitö ìmite näwangä ämopa. Bitö wëñämiyedë tōmëmi nämä daga wëñadinqe, Ædöñö goïñëmo, ante bitö goïñonque do góbi imitapa. Ñöwo ñömö bitö picämi bayedë bitö pædæ gopoyomi wacä incæ bitö ìmite godö daga wëñadinqe bitö goïñëmaï ñömö mäññömö bitö ìmite mäocä gocæbiimpa.

¹⁹ Pegodo ingante mänömaiñö ante apænedinque Itota ñömö, Tōmengä ingante æbäñö wæñöñäni wæñongä Wængongui ñäo apäite bai nänö emöñö edonque bacæimpa, ante odömoncæte ante apænegacäimpa. Ayæ godömenque tōmengä ingante,

Botö müñäe tee empo pöe, angacäimpa.

Itota émīñæningä nänö në waadecä

²⁰ Pegodo guiquëñë dadi émænte botö Itota émīñāñimo nänö në waadebo ñömö tōmëna müñäe tee empo pömo acantapa. Mäñimo ñömö do möni cæñedë Itota tönö ääñömonque tæ contadinque, “Awënë bitö imi aþcäñö godö odömonguñaa, apænebi éñemöni,” ante në apænedimo ñömoimpa.

²¹ Pegodo botö ìmo adinque Itota ingante,

—Íngä ñömö në tee empo pongä diyæ æbäñö tōmengä beyæ bacæimpa.

²² Äñongä Itota wæætë,

—Botō ocæ ëmænte ponguinganca tömengä ayæ quëwencæcäimpa, ämo baï bitö wæætë ædö cæte në ämi ingüimii. Botö iñömö në anguümo imopa. Bitö guiquënë botö miñæ tee empo ponguënëmi imipa, angantapa.

²³ Mänömaï beyæ pancadäniya möni töñiadäni weca godinque gode å gode å cædinque botö imotedö ante apænedinqe, ĩngä iñömö cöwë wænämäi quëwenguingä ingampa, ante tedewengadänimpa. Itota iñæmpa, ĩngä iñömö wænämäi quëwencæcäimpa, ante änämäi ingacäimpa. Wæætë, “Botö ocæ ëmænte ponguinganca tömengä ayæ quëwencæcäimpa, ante ämo baï bitö ædö cæte anguümii. Botö anguümo imopa,” ante mäninque angacäimpa.

²⁴ Töménäni, ĩngä wænämäi quëwengä ingampa, ante näni në apænedimo iñömö edæ botö tömengä nänö në emiñænimo adobo imopa. Tömëmo, Æbânö batimpa, ante botö apænedö iñömö näwangä ante në apænedimo inte botö adodö ante tömänö ante në yewæmönimo imopa. Mäninö ante botö angainö iñömö näwangä impa, ante mönitö eñemönipa.

²⁵ Itota iñömö nanguï poni godömenque wadö wadö cægacäimpa. Æbânö cæcää, ante tömää nänö cægänö ante adinque yewæmömöni baï mäniintacoo möni yewæmömöintacoo ñönonguï ante edæ inguipoga tömão incæ wii eyepæ incædönimpa, ante pönëmopa. Mäninque ante yewæmömopä.

Itota nänö da godongaïnäni Nāni Cægañö

Wængongui Tæiyæ Waëmø Önöwoca poncæcäimpa, ante

¹ Teopido bitö acæbiimpa, ante botö do yewæmöninqe, Itota æbänö mä cægacäi, ante, Itota æbänö mä odomonte apænegacäi, ante yewæmontabopa. Mänömañö ante do yewæmönimo inte botö adobo Odoca ñöwo godömenque yewæmomo ae. ² Itota do iñömö, iñanö botö imotedö ante né apænequüñani iñanipa, ante cædinque tömënäni iñanite apænte æninque da godongacäimpa. Iñinque tömengä nänö æite goquüñae iñonte tömënäni tönö godongämä ongöñinque Itota iñömö Wængongui Tæiyæ Waëmø Önöwoca tönö cædineque tömënäni iñanite, Botö dæ gobo ate münitö iñmai cæcämönimpaa, ante apænegacäimpa. Iñinque apænecä ate tömengä ingante Wængongui do ænte mæicä inque ingä æigacäimpa. Iñinque mæninganca tömengä nänö cægäinö ante do yewæmönimo inte botö iñömö, Bitö Teopidobi godömenque acæbiimpa, ante ñöwo wæætë yewæmompaa.

³ Itota adocä incæ nantate wægaingä inte ñäni ömämonte ate coadenta èöna manimpoónae inguipoga quëwëninqe tömënäni weca müngä inte wæætë pö wæætë pö cædinque mä pöni cædongämä. Iñinque, Tömengä näwangä müngä inte mänömaí cæcampaa, ante adinque tömënäni ædö cæte wadö ante pönenguinäni. Ayæ tömënäni weca a ongöñinque tömengä tömënäni iñanite, Wængongui Awëñë Odeye nempo quëwencämönimpaa, ante tömänö ante adodö adodö ante apænecä èñengadänimpaa.

⁴ Tömënäni tönö godongämä ongöñinque Itota iñmai angantapa.

—Wii wayömö goedäni, Eedotadëe iñömö ee quëwëdäni, angantapa. Botö Mæmpo iñömö, Wædäni ingante da pönömo æninque èwocacämönimpaa, ante do apænebo èñeminitawo. Tömengä, Da pönonguümo, ante nänö né angaingä ingante ante ænte èwocacæte ante münitö ñöwo wänö cöedäni. ⁵ Edæ Wäö wodi iñömö apænë guidongacäimpa. Wængongui Tæiyæ Waëmø Önöwoca guiquené münitö baonga wantæ iñö pö guicæcäimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Itota öönædë æicampa

⁶ Ayæ Itota tönö godongämä ponte ongöñäni iñömö tömengä ingante ännäntapa.

—Itota èñemi. Mönö idægocabo mönö quëwengaïmæ iñonte wadäni do ö ænäni incæte bitö ñöwo wæætë adobæ æninque

mönitö Awëñë Odeyebe oo bacæ cæbitawo. Edæ, Bitö nempo oo pöni godongämä quëwencämönimpaa, ante cæbitawo, ante èñencæte ante wæmönipa.

⁷ Ancaa åñönäni,

—Iñæmpa münitö ante wæñö bai, Åyedënö baquii, ante, Åpogadö baquii, ante münitö wii èñengüenëmäni iminipa. Mæmpoque né angaingä inte mänöñ ante èñengampa. ⁸ Wæætë Wængongui Tæiyæ Waëmø Önöwoca pö guuidinque pönö cæcä ate münitö wæætë tæi piñænte èwocamini edæ bacämönimpaa. Iñinque, Botö æbänö cægaboi, ante né adimini inte mänöñ botö cægäinö ante münitö tåno Eedotadëe iñömö quëwente apænedinque ayæ Oodeabæ mao apænedinque ayæ Tämadiabæ mao apænedinque godömenque tömämæ mao apænemini èñencædänimpaa, ante Itota angacäimpa.

⁹ Mänömañö ante apænecä èñente a ongöñönäni Itota mänöñömö ongonte æi bogülmancodë ingæ æicä æmø agadänimpaa.

¹⁰ Öönædë æite ingæ gocä æmø ayöñäni edæ onguüñæna näämänta weocoo mongæna tömënäni weca a ongöñinque edæ,

¹¹ tömënäni iñanite apænedinque,

—Gadideabæ quëwëmuni inte onguüñæmuni èñeedäni. Quinante æmonga a cõminii. Edæ Itota münitö tönö ongöñinque öönædë æicä aminitawo. Edæ öönædë æicä mïni adi bai adocä Itota iñcayæ ate ocæ èmænte poncæcäimpa, ante apænedatapa.

Codaa nänö cæquenénö wacä cæcæcäimpa, ante cædäni

¹² Oodeoidi näni guëmanguüñae cöwë näni goganca mæningancaque iñinque wii gobæ iñinque tömënäni Odibowænquidi näni anquidi ongöñinque ocaë èmænte wææ Eedotadëe pönänitapa. ¹³ Tömënäni èmöwo Pegodo tönö Wäö, Tantiago tönö Åentade, Pedipe tönö Tömtato, Batodömëe tönö Määteo, Adepeo wengä Tantiago, wacä, Mönö ömæ ingæimpa, ante né åñongä Timöño, Tantiago wengä Codaa. Mänömaí èmänäni inte pö guuidinque tömënäni näni wänöncöne æmongapaa æi guuidänitapa.

¹⁴ Ayæ iñanö tönö wadäni Wængongui ingante godongämä apænecæte ante cöwë pö pö cægadänimpaa. Onquiyænäni adobæ Itota badä Määdiya tönö ayæ Itota biwlidi tönö cöwë ponte apænedönänimpaa.

¹⁵ Mäniedä Itota ingante näni tee empote quëwënäni tiento bæinte ganca iñanite ongöñönäni Pegodo tæcægueædæ ængæ gantite apænecantapa. ¹⁶ “Iñanäni èñeedäni. Nöwocä Codaa wodi Itota wodi ingante né æncædäni iñanite né godö odömögä ingantawo. Edæ tömengä ingante ante Wængongui Tæiyæ Waëmø Önöwoca

wēenēñedē apænecā ēñenique awēnē Dabii wodi nānō yewæmongaïnō baï cōwē iinque baquïnō anguenē. ¹⁷ Edæ Itota mōnitō ìmōnite apænte æninque Codaa ingante adobaï apænte ængacäimpa. Ìnique mōnō cabō mōnō nē cæquénénō ante Codaa wodi adocā incæ mōnō tōnō godongämæ cæcā ingacäimpa. ¹⁸ Tömengä wiwa cæte tiguitamō nānō ænintamō incæ adodō godongä ænnanitapa. Töménäni waætē tiguitamō ænique, Waodänido bacæimpa, ante ömæ godonte ænnanitapa. Tömengä iñomö guidlömémæ wææente ömengö tæi æbæ godente æmæwo wængantapa. ¹⁹ Mänömai wængä eñenique Eedotadëe quéwénäni tömänäni, ‘Wepæ onguipo ba awædö,’ ante töménäni nāni tededö Atedämæ pemönänitapa. ²⁰ Edæ Ämotamini nāni Angaintaa iñmaï ante dobæyedë yewæmongatimpa.

Tömengä oncō æmæwo önonconque bacæimpa.

Wacä mänincöne cōwē quéwénämaï incæcäimpa.’

Ante nāni Ämotamini Angainta baï do batimpa. Ayæ,

‘Tömengä nē aacä bate nānō cæquénénō incæ wacä badinque cæcæcäimpa,’ ante yewæmonte ongoma.

²¹ Ante apænedinqe Pegodo godömenque iñmaï ante apænecantapa. “Mänömai ii ìnique Codaa wodi nē nānō cæquénénō incæ edæ wacä cæcæcäimpa, ante fiwo mōnō apænte angæimpa. Awēnē Itota ìmæca mōnō tōnō guëa cægongänedē wadäni godongämæ nē cægöñinäni inänite adinque mōnō iñmaïnō ante apænte ængäimpa. ²² Wäo wodi nānō guidlönedē cægöñinique fiwoonæ Itota nānō æite goönæ ganca æcänö æcänö mōnō tōnō godongämæ cægöñinäni inänii, ante adinque mōnō adocanque ingante apænte ængäimpa. Apænte æmō ate tömengä, Itota dobæ nāni ömæmongantapa, ante nē againgä inte wæætē mōnō tōnō godongämæ apænecā incæcäimpa.” ²³ Ante Pegodo angä eñente cædinque töménäni wæætē, Äcänö æcänö nē againgä inänii, ante adinque mënaa iñate apænte ænnanitapa. Adocanque Ootee, Badatabato nāni änongä inte tömengä mæmæ beyæ, Yoto, ante nāni pemongaingä iñlongante töménäni tömengä ingante apænte æninque edæ wacä ingante Mäatiya ingante apænte ænte gönüänitapa. ²⁴ Mänömai apænte æninque Wængongui ingante apænedänitapa. “Awēnē eñemi. Mōnitō æbänö pönemöni, ante tömåä eñemi inte bitö iñna iñate adinque æcänö ingante do apænte ængabii, ante odömömi amöni. ²⁵ Edæ Codaa wodi tömengä nānō pante wænguinque oda cæcantapa.

Ìnique bitö fiwo wacä ingante da godömi godinque Codaa wodi nānō cæquénénö ante cæcæcäimpa, ante ämii, ante wæmönipa.”

²⁶ Ante Wængongui ingante apænedinqe töménäni, Äcänö iñaa, ante eñencæte ante cædinque dicamö æninque, Wo godö wo godö cæyömö to ta wææ acæi, ante cæte ayönäni Mäatiya nānō ca to ta wæænta adinque, Mōnō imonte Itota da godongä nē godömi önompo tipæmpoga go adocanque iñomonte tömengä mōnō cabō badinque godongämæ cæcæcäimpa, ante cægadänimpa.

2

Wængongui Tæiyæ Waëmø Önöwoca pongampa

¹ Tömëmø incadepo ba ate Pentecotee ææmænoca nāni äönæ iñonte töménäni nāni cabō adoyömö ponte godongämæ ongönänitapa. ² Ongonte eñenönäni woboyæ nangui pæmænte å baï iñontobæ öönadë pö eñenönäni oncöne nāni ongoncöne tömancöne wææ guiite baï woboyæ nangui pæmænte å baï eñenänitapa. ³ Ayæ waodäniya incæ gonga baï onguenê onguenê bæco adänitapa. ⁴ Ayönäni Wængongui Tæiyæ Waëmø Önöwoca incæ tömänäni poë guiicä ëwocadänitapa. Pö guiidinqe Wængongui Önöwoca pöö cæcä beyænque töménäni wadäni nāni tededö baï wadäni nāni tededö baï mä apænedänitapa.

⁵ Mänïñedë oodeoidi Wængongui ingante guïñente quéwénäni inte edæ wabæca wabæca tömämæ quéwéninque fiwo Eedotadëe ponte quéwénönäimpæ. ⁶ Iñäni iñomö woboyæ nangui pæmænte baï å eñente wædinque ponte eñenönäni Itota ingante nē pönänäni iñomö fiwo pönäni nāni tededö baï tededäni eñenänitapa. Adocanque nānö tededö baï wacä nānö tededö baï tededäni eñenique tömänäni, Äbänö cæte tömämö tededö baï tededäni eñemöni, ante wædänitapa. ⁷ Töménäni nämäneque apænedinqe,

—iñæmpa Gadideabæ quéwénänique inte iñäni mänömai tededäni awædö.

⁸ Ìnique ædö cæte mōnö eñagaiömæ mōnö tededö baï tededäni eñemöö, ante ancai guïñente wædänitapa. ⁹ Edæ iñomö nē ongomö iñomonte pancadäniya Padatiabæ quéwente pöñomö wadäni guiquenê Mëediabæ, Edämæ, Mëetopotämiabæ, Ood-eabæ, Capadotiabæ, Pontobæ, Atiabæ quéwente pönäni iñäni. ¹⁰ Wadäni guiquenê Pidiguabæ, Pampidiabæ, Equitobæ quéwente pönäni iñäni. Wadäni guiquenê dibiabædi iñäni inte Tidëne iñomö quéwente pönäni. Wadäni guiquenê Odömä iñomö quéwéninque eñacæ ante ponte owodänipa. ¹¹ Odömä iñomö nē

quēwēnānāni iñōmō pancadāniya oodeoidi ēñagaiñāni iñōnāni pancadāniya wæætē wadāni incæ oodeoidi pönēnāni baï adodō pönente oodeoidi baï bagaiñāni iñānipa. Ayæ wadāni guiquēnē codetenteidi tōnō adabeidi inte pönāni iñānipa. Ìnique mōnō wabæca wabæca quēwēnique wadāni nāni tededō baï wadāni nāni tededō baï nē tedemō imompa. Incæte iñāni guiquēnē, Wængonguü waa pöni cæcā ingampa, ante mōnō tededō baï mā pöni tededinque apænedāni ēñēmompa töö.

¹² Ante wædinque tōmēnāni nāni cabō nāmæneque apænedinque,

—Æbänō ēñēmōo, ante wæmōnipa töö.

¹³ Ante wæyōnāni pancadāniya babæ apænedinque,

—Biiñōmæ müümæ tömo pöni bedinque dowænāni inte tededānipa, ante badete togadānimpa.

Pegodo tōmēnāni iñānite apænecampa

¹⁴ Mänōmäi tedeyönāni Pegodo iñōmō önompo tipæmpoga go adocanque iñāni tōnō ængæ gantidinque nanguü tedecä ēñengadānimpa. “Oodeoidi ēñeedāni. Ayæ wamini guiquēnē Eedotadëe iñōmō fñōwo ponte owomini inte münitö oodeoidi tōnō tōmämäni éamonca ongonte ēñeedāni. Botö, Æbänō i, ante edonque apænebo ēñencæmīnimpa,” angantapa.

¹⁵ “Gåwadecæ impa diyæ tū nāmæ bete dowænte baquinnāni. Iñæmpa nānque ayaönää ææfñongä ædö cæte mìnī åñō baï bete dowænte baquinnāni. ¹⁶ Wæætē Wængonguü beyæ nē apænegaaingä Oedo wodi do nānō angainö baï fñōwo cædānipa, ante apænebo ēñeedāni. Oedo wodi iñōmō iñmaiñö ante yewæmongacäimpa.

¹⁷ Wængonguü iñmaiñ angampa, angacäimpa. Ìnique bayedë botö Önöwoca ingante tōmēnāniya ämo pö guicä ewocacædānimpa.

Mänōñedë onquiyænāni incæ onguifñænāni incæ münitö wénāni iñönāni inte botö beyæ apænecædānimpa.

Edenināni iñōmō ate baï mā pöni acædānimpa.

Picænāni guiquēnē nō wülmonte baï acædānimpa.

¹⁸ Ayæ botö Önöwoca ingante ämo pö guicä ewocadinqe onguifñænāni incæ onquiyænāni incæ botö beyænque nō cædāni iñönāni inte botö beyæ apænecædānimpa.

¹⁹ Edæ mìnī ææmø ate pönenguinque ante botö öönædë mā cæbo acæmīnimpa.

Ayæ iñæca adobaï pönö cæbo ate wepæ gonga teémä nanguü mongæ adinque ēñencæmīnimpa.

²⁰ Edæ nænque tāno wentamö bayö apæicä wepæ emö ba acæimpa.

Ayæ ate tōmengä nānō ponguiñae iñonte Wængonguü Awēnë incæ tæi piñængä iñongä inte

iñäo apæite baï emöninque poncæcæimpa.

²¹ Ìnique botö emöwo ante nē aa pedāni iñōmō

tōmēnāni botö æmo beyænque quēwencædānimpa. Ante Wængonguü Awēnë cæcæcæimpa, ante Oedo wodi yewæmongacäimpa.”

²² Ante apænedinqe Pegodo godömenque iñmaiñ ante apænecantapa. “Idægoidi, apænebo ēñeedāni. Itota Nætatada

nē quēwengaingä nāwangä botö nē da pönongä ingampa, ante pönencæmīnimpa, ante mā cædinqe Wængonguü Itota tōnō

godongämæ tæi piñænte nanguü cæcä ate Itota münitö weca bamöngæ cædinqe

nanguü cægacäimpa. Ìnique mänōmäi cæcä nē agaïmini inte münitö, Nāwangä Itota

ingante Wængonguü da pönongä ponte cæcampä, ante do ēñemīnimpa. ²³ Wængonguü nāmä pönēnique, Codito ingante tōmēnāni

nempo pædæ godoncæboimpa, ante do angaingä inte, Münitö tōmengä ingante æninqe mänōmäi cæcæmīnimpa, ante do

ēñengacäimpa. Ìnique münitö iñōmō Itota ingante bæi ongonte æninqe ēñente cædāmaï iñāni nempo pædæ godöningue, Münitö

tōmengä ingante awää timpodinqe wææ tūwate wænōñedāni, ante ämīni wænōñänitapa. Mänōmäi öñönecaque tedete beyæ münitö tōmēmīni edæ nē wænōmīni baï bamīnipa töö. ²⁴ Münitö mänōmäi wadāni tōnō

cædinqe wænōmīni beyæ Itota iñōmō mōnō wænguénämämo teémä mongænte caate wædinque wængacäimpa. Ayæ pæ opate öñoflongante Wængonguü wæætē, Idæwaa, ante wi ænöte baï cædinqe angä ate Itota

ñāni ömæmonte ta pongantapa. ²⁵ Adocä Codito beyæ ante apænedinqe awēnë Dabii wodi iñmaiñ ante yewæmongacäimpa.

Botö, Mönö Awēnë cōwë botö weca mæ ongongampa, ante atabopa.

Ìnique tōmengä botö tōmēmæ iñö töö æmænte ongongä ìnique botö imote

ædö cæte bæ tadāni wæquimoo. ²⁶ Mänōmäi beyæ botö, Watapæ bacæimpa, ante mímönë pönëmo inte botö

öñöneca ämotamini ante baï nanguü tobopa.

Botö ñāni ömæmonguinque nē wæwocabo

imopa, ante pönëmo inte botö guinéñate wædāmaï inte baö ēñate

quēwencæboimpa. ²⁷ Wængonguü ēñëmi. Botö waodāni nāni

wænte ongöñömö öñöñömote bitö emö cæte godämaï incæbiimpa.

Bitö iñite nē cæbo inte botö tōmëmi cædö ante cōwë cæbo iññomote bitö ædæmō

wææ aabi ate botö baö ñömäädämäi incæboimpa, ante edæ botö do éñémopa.

²⁸ Taadö botö quéwenguüö ante bitö do odömömi agaboimpa.

Bitö weca æidinqe bitö awinca adinque watapæ tocæboimpa, ante awéñé Dabii wodi ämotamini ante baï apænegacäimpa.”

²⁹ Ante apænedinqe Pegodo godömenque apænecantapa. “Íñänäni ñöwo edonque apænebo éñenguénë quéwemini. Mönö mæmæ Dabii wodi do wængacäimpa. Tömengä mäo do daga wengadänimpa. Edæ tömengä wodido náni wengaifömö ñöwo ganca a ongö amínipa. ³⁰ Incæte tömengä ingante Wængongü, Dabii éñémi, angacäimpa. Bitö pæinäni wææ pæyöräni adocanque ingante botö bitö awéñé contaimpaa pönö cönömo contadinque tömengä íñömö né Awéñé bacæcäimpa, ante apæneçä éñeninqe awéñé Dabii wodi Wængongü beyæ né apænegaingä íñongä inte edæ, Wængongü tömengä nänö änö baï cöwë cæcæcäimpa, ante do éñengacäimpa. ³¹ Ayæ, Æbänö cæquingä, ante do éñengaingä inte tömengä, Mönö Codito íñömö waodäni náni wænte ongöföömö öñöñongante Wængongü émø cæte godämäi inte wææ aacä beyænque tömengä baö incæ ñömäädämäi ingæimpa, ante apænegacäimpa. Mänömainö ante apænedinqe awéñé Dabii wodi, Mönö Codito náni ömæmoncæcäimpa, ante do apænegacäimpa. ³² Itota ingante

Wængongü, Náni ömæmoe, angä náni ömæmongantapa. Ínínque mäninö tömengä nänö náni ömæmongainö ante né adimöni inte mönitö tömämöni edæ, Nåwangä impa, ante né apænemöni ímönipa.”

³³ “Ínínque Wængongü angä beyænque Itota inque ingä öñöndë æidinqe Wængongü tömämæ inö tæ contate ongongampa. Ayæ Mæmpo Wængongü, Botö Önöwoca ingante aencädänimpa, ante nänö né angaingä ingante do godongä éñeninqe Itota wæætë mönitö ímönite ñöwo da pönongä ænte éwocamönipa. Ínínque mönitö guíquénë gonga bæco ate wæminitawo. Wadäni náni tede baï tedemöni éñéniante wæminitawo. Edæ Wængongü Önöwoca pönö cæcä beyænque gonga bæco amínipa. Wængongü Önöwoca pönö cæcä beyænque wadäni náni tede baï tedemöni éñémönipa. ³⁴ Itota öönædë inque ingä æicä baï awéñé Dabii wodi wii adobaï æigacäimpa. Incæte tömengä godömenque apænedinqe íímaï ante yewæmongacäimpa.

‘Awéñé Wængongü incæ botö Awéñé ingante apænedinqe, Né Awéñé ìmi éñémi. Botö tömämæ inö tæ contayömi,

35 botö bitö ímite né plinte cædäni íñänite bæ tabo ate bitö tömänäni íñänite pñä gäwate baï cæcæbiimpa,’ ante Awéñé Wængongü angacäimpa,” ante Dabii wodi yewæmongacäimpa.

³⁶ Ante apænedinqe Pegodo godömenque íímaï angantapa. “Mänömai beyæ mïni idægocabo tömämäni, Íímaïnö ante näwangä pöni impa, ante éfencæmäni impa. Måningä Itota ingante mönitö ñænqedimæ gönonte wænöminni né wæningä ingante ante apænedinqe Wængongü incæ, Itota né Awéñé ínongä ingampa, ante ayæ, Né Codito ínongä ingampa, ante edæ do cægacäimpa.”

³⁷ Ante Pegodo apæneçä éñeninqe tömänäni, Æ, wéñæ wénæ cæte awædö, ante ancaí güñiente wædinque Pegodoidi íñänite, —Íñänäni, æbänö cæquenémöni ímönii.

³⁸ Áñöñänite Pegodo wæætë,

—Íímaï cædäni. Minitö wénæ wénæ muni cædinö ante Wængongü pönö ñimpo cæcæcäimpa, ante cædinque, Æmæwo wénæ wénæ cætabopa, ante Itota Codito émöwo ante apænedinqe æpænë guíiedäni. Mänömai cæminì adinque Wængongü tömengä Önöwoca ingante da pönongä ænte éwocamäni impa. ³⁹ Edæ mïnitö ímïnite aa pecä incæ muni wénäni íñänite aa pecä incæ gobæ quéwénäni íñänite aa pecä incæ ayæ ate quéwénäni íñänite aa pecä incæ móñö Awéñé Wængongü nänö né aa pedäni íñänite apænedinqe, Botö änö baï cöwë cæcæboimpa, angampa.

⁴⁰ Ante apænedinqe Pegodo godömenque nanguü áñinque, Éñenguénë quéwénäni, ante wantæpiyæ apænecantapa.

—Nöwodäni íñömö nämanque náni cæinö ante idiquibæ náni cæi baï mönitö adobaï cædämäi inte nöingä cæte waa quéwéedäni.

⁴¹ Ante Pegodo ancaa angä éñeninqe pancadäniya Ao áñinque æpænë do guiidänitapa. Ínínque edæ mänionæ todee mïido ganca íñäni mänimpodäni wede pöneningue do pönengänäni tönö adocabodäni bagadänimpa. ⁴² Íñäni íñömö adocabodäni badinäni inte cöwë ñimpo cædämäi ínínque godongämæ pö pö cæyöñäni Itota nänö da godongänäni apænedäni éñenönäni impa. Ayæ náni pönencabo íñöñäni inte wacä ingä wacä ingä watapæ apænedinqe pää pää ænte godongämæ cæninque Wængongü ingante cöwë apænête quéwénöñäni impa.

Náni pönencabo godongämæ waa cæte quéwénäni

⁴³ Ínínque edæ tömänäni güñiente wædinque ee quéwénöñäni impa. Ayæ Itota nänö da godongänäni íñömö, Tömänäni pönencädänimpa, ante cædinque Wængongü

Tæiyæt Waémö Önöwoca tönö cædinque töménäni nāni pönéninque ante mä cædinque bamönengæ nanguü cædönänimpa. ⁴⁴ Në pönénäni tömänäni adoyömö pö pö cædinque töménäni nāni mäninco incæ, Tömämö qui impa, ante nö pönéninque, Wacä ingä wacä ingä mönö godongämæ godonguinque mämompa, ante cædönänimpa. ⁴⁵ Mäinco tönö ömæ nāni éadincoo incæ godonte æ godonte æ cædinque wadäni në ömaadäni inte wædäni ñänäite pancæ pancæ godönänimpa. ⁴⁶ I inique iimö iñö iimö iñö adoyömö pöninque Wængongü oncö ñænæncöne yabæcöné në guii guii cædäni inte mümöno nö pönéninque töménäni oncöne adobaï pâo pâ ænte watapæ todinque godongämæ cænönnänimpa. ⁴⁷ Töménäni edæ Wængongü ingante, Waa pöni në cæbi ìmpa, ante ancaa äñönnäni wadäni edæ töménäni ñänäite waa adönänimpa. Ayæ mönö Awéne pöni cæcæ ate töménäni edæ, Itota Codito ængæ beyænque mönö quæwengæimpæ, ante pönéninque iimö iñö wacabomö iimö iñö wacabomö në pönénäni badinque edæ tæiyænnäni bagadänimpa.

3

Cömäwaingä ingante äna waa bawacampa

¹ Iincayæ ate nænque ædæ wæicæ ate oodeoidi nāni cöwë Wængongü ingante apænedöñedë Pegodo tönö Wää iñömö Wængongü oncöne ñænæncö yabæcöné guicæte ante æidatapa. ² Äite ayöna wadäni pöninque cömäwaingä èñlate në pædingä ingante næænte mämönäni pongä adatapa. Ingä cömäwaingä iñömö në pö guiidäni ñänäite, Pönömi æmoe pönömi æmoe, ancæcäimpæ, ante cædinque töménäni tömengä ingante iimö iñö iimö iñö næænte pö næænte pö cædinque edæ Wængongü oncö ñænæncö boyæ yabædemö, Wainemö, nāni änemö yabæque cö cædönänimpa. ³ Inique ñöwo Pegodo tönö Wää Wængongü oncö ñænæncöne yabæcöné pö guicæ cæda adinque tömengä tömëna ïnate, Pönömina æmoeda, angantapa. ⁴ Angä èñeninque Wää tönö tömengä ingante cöwä adinque Pegodoque apænecantapa.

—Mönatö imöñate ðæmø ae.

⁵ Angä èñeninque cömäwaingä, Botö ìmote wabänö pönöna ængüimo, ante pönéninque ðæmø ayongä ⁶ Pegodo iñömö,

—Quinö mämopa pönömo ængüimii. Edæ oodo incæ tiguitamö incæ ömæpobo ìmopa. Wæætæ tæiyæt waémö botö èwocadö ante bitö ìmite pönö apænebo ate bitö æe. Näatadeta quæwengaingä Itota Codito èmowö beyænque bitö dao dao goe, angacäimpæ.

⁷ Äninque Pegodo cömäwaingä tömämæ iñö paedæ wææmpo bæi ongonte töö

æmængä ate cömäwadingä önöwa tönö önoncaïwa tæi piñæwacä. ⁸ Ate iñontobæ ængæ gantite dao dao gocantapa. Ayæ Wää tönö Pegodo mïñæ Wængongü oncö ñænæncöne yabæcöné godongämæ go guidinque dao dao go togæi togæi godinque Wængongü ingante waa ate apænedinque, Wængongü, bitö cöwë waa pöni iñömi inte pönö cæbi æmopa, ante nanguü apænecantapa. ⁹ Wængongü mänömaï waa cæcampæ, ante nanguü pöni tededinque dao dao goçä adinque edæ tömänäni, ¹⁰ Ä, ingä iñömö, Pönömi æmoe pönömi æmoe, ante Wængongü oncö ñænæncö boyæ yabædemö, Wainemö, mönö änemö gäänë mönö në änecöningä adocä ingampa. Ante adinque, Quinö bæi cæte waa bacäi, ante ancai guïñente wægadänimpa.

Tadömöö yabætaa ongonte Pegodo apænecampæ

¹¹ Mänii cömäwaingä iningä incæ Pegodo tönö Wää ïnate wînîmä wînîmä cæcæ adinque wadäni tömänäni guïñente wædinque Tadömöö yabætaa nāni äñömö pogodo ponte töménäni weca guiidänitapa. ¹² Guiidäni adinque Pegodo, “Mïni idægocabo èñeedäni. Mönatö imöñate quinante waa amïnii. Mänömaï waa bawacä adinque edæ quinante guïñente wæminii. Mönatö edæ, Tömengä dao dao gocæcäimpæ, ante cædinque tæiyæt waémöna imönapa diyæ tæi piñænte cæquimönaa. ¹³ Abadäö wodi Itæca wodi Aacobo wodi töménäni, Mönö Wængongü iñongä ingampa, ante nāni në angaingä inte Wængonguinque cæcæ ate waa bawacampa. Mönö wæmædi Wængongü incæ, Itota botö ìmote në cædongä ñäö bæi èmölóngante tömengä ingante waa acædänimpa, ante mänömaï cæcampæ. Adocä Itota ingante münitö iñömö, Wænongæimpæ, änique þædæ godominitapa. Ayæ Pidato, Ñimpo cæbo gocæcäimpæ, ante apænte angä ate münitö wæætæ Pidato weca ongöñinque adocä ingante ante Baa ämïnitapa. ¹⁴ Inique në Tæiyæt Waémö iñongä inte nö cæyongante münitö Baa änique wæætæ në wænöningä ingante ante änique, Ingä ingante ñimpo cæbi pongä, ämïnitapa töö. ¹⁵ Inique mönö quæwengüimämo në pönongä ingante Baa änique münitö në wænöñimini iminipa. Incæte Wængongü tömengä ingante, Nāni ömæmoe, angä ñäni ömæmonganata. Inique tömengä ñäni ömæmengä në adimoni inte münitö, Äbänö cægacäimpæ, ante adodö ante nö apænemöni iminipa. ¹⁶ Adocä Itota èmowö ante apænemöna èñente pönéninque mäningä cömäwadingä müni në adingä iñömö ñöwo tæi piñæwacampa. Edæ Itota pönö cæcæ beyæt mänii onguñængä në pönengä badinque Itota èmowö beyænque ædæmø

waa bawate tæi piñængä bacä amänipa,” ante Pegodo apaënegcantapa.

¹⁷ Ayæ godömenque apænedinque Pegodo, “Ñöwo botö töniñamini ëñeedäni. Minitö awëneidi ëñenämäi näni cæi baï cædinque münitö iñömö adobaï, Æbänö nö cæui, ante ëñenämäi inte cæminitapa, ante awædö. ¹⁸ Incæte münitö mänömai ëñenämäi cædinque Wængonguü beyæ né apænegainäni tömänäni näni apænegai baï do iñque cæminipa. Tömänäni, Mönö Codito caate wæte wæncæcäimpa, ante näni angaïnö baï münitö cædi beyæ iñwo iñque batimpa. ¹⁹ Ìnique münitö wénæ wénæ muni cædinö ante wæwente pönem iñimpo cædinque wentamö muni mongænö muni ñä mënongaquiné Wængonguü gämænö pöedäni. ²⁰ Mönö Awëne weca muni wampo pönenguine pöedäni. Ayæ Wængonguü, Minitö Codito poncæcäimpa, ante do nänö angaingä iñongä inte Itota münitö weca poncæcäimpa, ante tömengä gämænö pöedäni.”

²¹ “Incæte edæ, Tömanco do ingaï baï adobaï bacooçæcäimpa, ante Wængonguü badoncæcäimpa, ante tæiyæ waëmö ingaïnäni Wængonguü beyæ doyedë apænegadäniimpa. Wængonguü mänömai nänö badompoga Itota iñömö mänimpoga öönædë quëwencæcäimpa anguënë. ²² Edæ Möitee wodi, ‘Botö wæte gobo ate münitö Awëne Wængonguü wæætë münitö beyæ cædinque muni cabö iñöminite adocanque ingante apæneca Ao ante aencæcäimpa. Tömengä ingante änique, Möitee wodi botö beyæ né apæneca ingaingä baï bitö adobaï edæ botö beyæ né apænebi bacæbiimpa, ancæcäimpa. Wængonguü mönö Codito ingante mänömai angä iñinque tömengä wæætë né apæneca bagacäimpa. Ìnique münitö iñömö tömengä quiëmë ante apæneyongä èamonca ongonate tömänö ante ëñencæminimpa. ²³ Ìnique edæ mäningä Wængonguü beyæ né apæneca ingante æcänö ëñenämäi ìna iñömö, tömengä guiidënäni weca quëwënamäi edæ wæncæcäimpa,” ante Pegodo apænegcantapa.

²⁴ Ayæ apænedinque Pegodo, “Æpodänidö Wængonguü beyæ né apænegainäni ìnäni. Edæ tömänäni Tämœdo töni ayæ pönäni töni tömänäni adoyömö apænedinque Codito iñwoonæ nänö cædö ante apænegadäniimpa. ²⁵ Ìnique münitö guiquené Wængonguü beyæ né apænegainäni wëmini iñöminí inte tömänäni nänö angaïnö ante né ænguimini iñimipa. Ayæ edæ Wængonguü, Botö pönö cæbo ate Ao ämuni iñique mönö godongämë waa cæcæimpa, ante nänö angaïnö ante münitö edæ muni quëwenguine ëñente quëwencæminimpa. Abadö wodi ingante

apænedinque Wængonguü, ‘Abadö ëñämi. Minitö muni quëwencabo töni wadäni tömämæ quëwënäni näni cabö näni cabö töni tömämili iñöminite bitö Pæingä pönö waadete cæcä beyænque waa quëwëninque tocæmënimpa,’ ante apænegacäimpa. ²⁶ Wængonguü, Botö Wengä pönö aa pecä ëñenique münitö wæætë wénæ wénæ cæte muni gogainö occæ ëmænte wadæ pöninque wæætë waa quëwenguünö cægöninque waa tocæmënimpa. Ante cædinque tömengä tåno münitö beyæ ante tömengä ingante né cædengä mönö Codito ingante da pönongä pongacäimpa,” Ante Pegodo iñque apænegacäimpa.

4

Pegodo töni Wäö awëneidi weca gongænte apænedapa

¹ Pegodo töni Wäö tömänäni ìnäni tæcæ apæneyöna wadäni tömëna weca mao godongämë pönänitapa. Ìnäni iñömö né, Wængonguü quü, ante godönäni töni Tadoteidi töni Wængonguü onçö ñæñæncö ante né wææ wänöñäni awëne töni mäninäni pongadäniimpa. ² Itota ïnäni ömæmongä baï mönö adobaï ñäni ömæmongæimpa, ante Pegodo töni Wäö apænedapa, ante do wædöñäni inte tömänäni iñwo pünte mämö pönänitapa.

³ Pöninque tömänäni ìnäna ìnate bæi ongöñänitapa. Ayæ wëmø ba iñinque baänæ ate näna taquinque tömëna ìnate tee mönedäni guiidatapa. ⁴ Incæte tömëna äna né ëñenämäni guiquené pancadäniya nanguï ìnäni incæ né pönënäni bagadäniimpa. Ìnique onguïñänäni näni né pönencabo iñömö wodo tincö müido ganca ìnäni mänimpodäni baï bagadäniimpa.

⁵ Baänæ ate oodecoidi awëneidi töni tömänäni ìnäni né aadäni näni Picæncabo töni né odömönäni töni Eedotadëë iñömö godongämë ponte ongöñänitapa.

⁶ Wængonguü quü, ante né godongä ñæñængä poni Anato ponte a ongöñongä tömengä guiidënäni Caiapato Wäö Adecantodo töni wadäni tömengä guiidënäni incæ tömengä weca godongämë pö guiidänitapa. ⁷ Pö guuidinque edæ Wäö töni Pegodo ìnate tæcæguedë mämö gönüñäni gongæñöna änänitapa.

—Minatö æcänö töni tæi piñænte cæmäna ate cömäwadingä waa bawacantawo. Edæ æcänö émwo apæneta cæmäna.

⁸ Ante äñöñäni Pegodo iñömö Wængonguü Tæiyæ Waëmø Önöwoca töni apænedinque,

—Awëneidi ìmini ëñeedäni, né aamini muni Picæncabo ëñeedäni. ⁹ Cömäwaingä æbänö cæte waa bawacäi, ämimitawo. Edæ cömäwaingä ingante möna waa cædï beyænque münitö iñwoonæ pönö

apænte ämuni awædö. ¹⁰ Ìnique münitö tönö idægoidi wadäni tönö botö tömäni iminite adoyömö apænebo eñencämänimpa. Itota Codito Nääatada quëwëningä ingante awæ ñænqedimæ cæte mïni në wænöningä ingante Wængongü angä do ñäni ömæmongacäimpa. Tömengä adocä Itota èmowo beyængä cömäwaingä ìningä tæi piñængä badinque münitö weca a ongongä apa änewemini. ¹¹ Edæ wainca në mænöñäni näni wido cædinca incæ wacä. Tæcæ manca pöni tæi manguimpa, ante cönongampa. Itota iñomö mäninca bai ææmonga pöni ongongampa.

¹² Ìnique Itota, Quëwencämänimpa, ante mönö ìmonte ængä bai wacä ædö cæte adobaaæ aengungä. Itota èmowo beyængä quëwencämänimpa, ante pöni cægaingä inte Wængongü wæætë, Wawo adobaï i, ante dicæ pöni cæcantawogaa. Ìñæmpa inguipoga tömämæ iñomö edæ cæcämenque incæ adobaaæ tæi piñænte èmönongä iñomö edæ dæ angampa, ante apænedatapa.

¹³ Ayæ Pegodo tönö Wäö önönaque ìna inte nanguü adämäi ìna incæte edæ guñenämäi edonque apænedapa, ante adinque tömënäni, Æbänö cæte edæ do eñenatawoo, ante wædinque, Itota mïñæ në godina inte do eñenänapa. Nåwangä impa, ante wædänitapa. ¹⁴ Edæ cömäwadingä ìningä tömënäni weca a ongongä adinque tömënäni ædö cæte wadö ante tedequinäni. ¹⁵ Ìnique tömëna ìnate, Mönitö godongämæ Apænte Äincabo weca ongönämäi godömenque goeda, änani goda ìnique, Tömëna ìnate æbänö cæquü, ante pönéninque godongämæ tedeconänitapa. ¹⁶ Iñmai ante apænedänitapa.

—Mänina ìnate quinö cæquümöö. Ìñæmpa tömëna tæi piñænte bamönengæ cædatapa, ante Eedotadëe quëwënäni, Nåwangä impa, ante tömänäni do eñenänipa. Ìnique, Waa cædämäi ìnatapa, ante mönö ædö cæte angüü. ¹⁷ Incæte mäninö näni apænedö ante wadäni wii godömenque eñenædänimpa, ante wææ cædinque mönö tömëna ìnate wææ angæmpa. Mänii èmowo ante minatö mïna wæquinque apænemänapa. Wacä æcämenque ingante apænedämäi imæweda, ante mönö wææ angæmpa, ante nämäneque tededänitapa.

¹⁸ Ayæ ìnique tededinque Wäö tönö Pegodo ìnate änlete mämönäni pöna adinque tömëna ìnate wæætë, Eñenguëne quëwëmänaa, änänitapa. Edæ mïna panguinque ante Itota èmowo ante apænemäna. Iñcayæ ate tömengä èmowo ante apænedinque edæ adopoque incæ odömänämäi imæweda. ¹⁹ Ante änönänite Pegodo tönö Wäö wæætë,

—Ìñæmpa æcänö ingante eñente cæquümöna, ante pöñemini. Münitö änö eñenämaä inte cæmäna adinque Wængongü edæ, Nô cæmäna abopa, anguingä. ²⁰ Edæ mona adinö ante mona eñenö ante ædö cæte apænedämäi inguimönaa.

²¹ Ante apænedäa eñente wædinque awëñedi wæætë, Mini panguinque, ante ancaa apænedänitapa. Incæte wadäni, Cömäningä ingante Wængongü waa pöni cæcantapa, ante watapæ apænedäni ate wædinque awëñedi wæætë Wäö tönö Pegodo ìnate pancæte ante cædinäni inte, Ìñæmpa waodäni piñäni ìnique mönö æbänö cæte panguimöö, ante guñenäni wædinque pänämäi inte ñimpö cædäni godatapa. ²² Edæ waa në bawadingä iñomö do coadenta wadepo ayæ godömenque tömengä nänö eñadï iñonte Wængongü bamönengæ cæcä waa bacä adinque tömänäni ædö cæte wadö ante pönenguñäni.

Wede pönente tæi piñænte cæcämönimpa, ante Wængongü ingante apænedänipa

²³ Mänii ñimpö cædäni godinque Pegodo tönö Wäö iñomö tömëna tönö godongämæ pönénäni weca ponte apænedinque, Wængongü quü, ante në godönäni ñænænäni tönö në aadäni näni Picæncabo iñomö mönatö ìmönate iñmai änani wætamönapa, ante tömänö ante adodö ante apænedäa. ²⁴ Eñenäinque tömënäni näni pönencabo adoyömö pönéninque Wængongü ingante adotedæ tedete apænegadänimpa. “Awëñë Wængongü eñëmi. Tæiyæ Awëñë iñomö inte bitö öönæ owocoo tömancoo inguipoga tömämæ gäwapæntibæ tömämæ badölinque öönadë owodäni yæipodë quëwënäni gäwapää owodäni æyömömë quëwënäni tömänäni iñänite bitö adobique badongabiimpa. ²⁵ Ìnique mönitö mæmæ Dabii wodi ingante apænedinque bitö, Dabii eñëmi. Bitö botö ìmote në cædömi iñomite botö Tæiyæ Waëmö Öñowoca apænecä eñenäinque bitö wæætë iñmai ante apænecæbiimpa.

“Wadäni në eñenämaä iñäni incæ quinante ængüü badinque wido cæcæte ante cædänii.

Waodäni näni cabø waodäni näni cabø incæ idiquibæ ante quinante pönénänitawo.

²⁶ Inguipoga awëñë odehyeidi, Wido cæcæmpa, ante tæi gongænte ongönänipa.

Pancabaa awëñedi adobaï, Æbänö cæquümöö, ante godongämæ pönéninque mönö Awëñë ingante ayæ tömengä nänö në öni pæcadongä Codito ingante pliñte änewenänipa töö, ante apænebi

ëñeninqe mæmæ Dabii wodi wæætë bitö beyæ apænegacäimpa."

²⁷ Ante Wængongui ingante apænedinqe ñöwodäni näni pönencabo godömenque apænedänitapa. "Wængongui ëñemi. Tömëmi Wengä bitö Tæiyæ Waémö ïnongä ïfongante bitö, Botö imote né cæbi bacæbiimpa, ante öni pæcagabiimpa. Nåwngä impa. Incæte bitö imite né cædangä ïfongante Itota bitö né öni pæcadongä ingante edæ Edode tönö Pontio Pidato tönö idægoidi tönö wadäni tönö piïnte adoyömö ponte mõni quëwëñömö incæ ongöningue bitö imite né cædangä ingante, Åbänö cæte wido cæquii, ante do cædänitapa. ²⁸ Edæ bitö tæi piñämi ïñomi inte nämä pönéninque edæ, lîmai baquüñö anguënë, ante do angabiiimpa. Tömëäni guiquenë bitö angaïnö bai wæætë cædinque piïnta pö gongænte cædänitapa. ²⁹ Ñöwo ïñömö bitö imite né cæmöni ïñömönite ñöwodäni pönö piïnta änäni ate wædinque bitö wæætë pönö cæbi ate mönitö tæi piñäninqe bitö änö ante guïñenämäi apænecaemönimpa. ³⁰ Ayæ né wénæ wénæ ïnäni ïnärite bitö önompoca pönö gampobi ate waa bacædäimpa, ämönipa. Ayæ bitö Wengä Itota Tæiyæ Waémö ïfongante mönitö tömengä èmowo apænedinqe, Wadäni pönencädäimpa, ante mä cædinque bamönengæ cæmöni adinqe tömëäni guïñente wæcædäimpa ämönipa," ante Wængongui ingante apænedänitapa.

³¹ Ìnique apænedäni ate tömëäni näni godämæ ongöñömö incæ ïñontobæ ocæ ocæ cætapa. Cæyo tömäni ïnärite Wængongui Tæiyæ Waémö Öñowoca pö guicä ñeninqe ædämö èwocadinqe tömëäni Wængongui näno änö ante guïñenädämaí inte edonque apænegadäimpa.

Tömämo mõno quincoo impa, ante cædänipa

³² Ayæ tömäni näni pönencabo incæ tömëäni näni èwocadö adodö èwocate bai ïnäni inte mümöne adodö ante pönéninque tömëäni èadincoo incæ, Botö qui impa, ante änämäi ïnäni inte, Tömämo mõno qui impa, ante pæ gompodämäi ïñöñänimpä. ³³ Ayæ Itota näno da godongaïnäni ïñömö tæi piñänte apænedinqe, Itota Codito ïnäni ömèmøngantapa, ante cöwé näni apænedi bai apænedönänimpa. Edæ Wængongui tömëäni ïnärite waadete pönö cæcä ate watapæ quëwëñönänimpa. ³⁴ Ayæ tömëäni näni cabi incæ acäménque ömæpocä i ïñömö edæ dæ angantapa. Edæ ömæ näni èadi incæ godonte ñeninqe oncö mænonte näni èadi incæ godonte ñeninqe tömëäni näni godonte ñeninta ænte pöniñque ³⁵ Itota näno da godongaïnäni weca ænte mämö ñö cædäni ñeninqe tömëäni wæætë ömæpodäni ïnärite godönäni eyepæ eyepæ

ænöñänimpa. ³⁶ Ìnique Itota näno da godongaïnäni ïñönäni adocanque Debii wodi pæsingä Ootee ingacäimpa. Tömengä ïñömö, Wadäni wampo pönente quëwencädäniimpa, ante né ædämö apænedongä ïñongante wadäni tömengä ingante Bedenabee ante pönö pemongadäimpa. Ìngä Ootee Bedenabee näni pemöningä ïñömö Tipidebæ quëwente pöningä inte edæ, ³⁷ tömengä ömæ èadi godonte æninqe tömengä näno godonte æninta Itota näno da godongaïnäni weca mämö ñö cægacäimpa.

5

Änäniya tönö Tapida

¹ Mänñiedë Änäniya näni änongä tömengä ñänöögængä Tapida tönö tömëäni näni cæi bai cædinque ömæ èadimæ godonte ænatapa. ² Ayæ nänöögængä èñëñongä tömëna godonte näna æninta incæ Änäniya ïñömö pancataa pæ gompote æninqe wæætë pancataa ænte mämö Itota näno da godongaïnäni weca ñö cæcantapa. ³ Ñö cæcä adinqe Pegodo,

—Änäniya èñëmi. Tatäna ingante ædämö entawëmi inte ömæ beyæ bitö æninta pancataa, Botö qui, ante awëmö ñö cædinque edæ pancataa ænte mämö ñö cædinque bitö, Tömtanta impa, ante quimæ ènewë. Ìñempa, babæ cædimi inte bitö Wængongui Tæiyæ Waémö Öñowoca ingante babæ åmpa töö. ⁴ Edæ bitö ömæ ñi incæ bitö qui cöwé intapa. Ayæ ñöwo mäninta æninqe, Åbänö cæquii, ante tömëmi né ämi ïmitapa. Ìnique edæ mümöno pönéninque quimæ wapiticæ cæbitawo. Bitö mänömaí cædinque waodäni ïnärite wii babæ apænedinqe Wængongui ingante babæ apænebitapa töö.

⁵ Angä èñente wædinque Änäniya ïñömö tæ wæænte æmæwo wængantapa. Wængä adinqe tededäni èñeninqe tömäni guïñente wædänitapa. ⁶ Wængä ìnique edenñäni ponte wini caate næænte mäo daga wénänitapa. ⁷ Dobæ wængä ate todee ooda go ate tömengä æbänö wængä ante èñenämäi ïningä inte tömengä nänöögængä incæ pö guicä. ⁸ Adinqe Pegodo tömengä ingante,

—Apænebi èñëmoe. Minatö ömæ godoniñque mäniimpota æmünatawoo. Äñongä, Ao, mäniimpota.

⁹ Angä èñeninqe Pegodo wæætë, Minatö ìñempa edæ güea pöniñque, Mönö Awënë Öñowoca æbänö panguingäa, ante quimæ cæmünatawoo. Edæ bitö nänöögængä baö iñi né daga wénänäni incæ do dao dao pönäni èñëmii. Edæ bitö baö adobaï ænte gocædäniimpa töö.

¹⁰ Tæcæ ante äñongä onquiyængä ïñömö tömengä önöwa gäänë tæ wææninqe näne

wængantapa. Wængä ate mänii edeninäni pö guiite ayönäni dobæ wænte a öñongä adinque tömengä baö iñi æninque tömengä nänöögængä wodido gäänë mäo daga wénänitapa.¹¹ Mänömaï nänë wænapa, ante tededäni ëñeninqe Codito ingante nänë ne godongämæ pönencabo töö wadäni tömänäni ancaí guifente wægadäniipa.

Ate ëñencædänipa, ante bamönengæ nangu cædänipa

¹² Mänifidë Itota nänö da godongänäni iñömö Wængongui Öñowoca töö cædinque, Ate pönencædänipa, ante wadäni ayönäni mä cædinque bamönengæ nangu cædönänilpa. Ayæ adoyömö pönënique tömänäni Wængongui onco Tadömöö yabæcönë nänë ånoncönë pö guii pö guii cædönänilpa.¹³ Wadäni tömänäni iñänite adinque, Në pönënäni waa quëwëñäni iñänipa, ante pönënäni incæte guifente wædinque godongämæ pö guiidämäi gomö adönänilpa.¹⁴ Pancadäniya guiquenë onguñænäni töö onquiyænäni töö nangu iñäni mönö Awénë ingante iñöwo pönënänilpa. Iñäni iñömö do pönënäni töö adocabodäni bacoo iñäni bagadänilpa.¹⁵ Iñinque mänii bamönengæ cædäni adinque wadäni wénæ wénæ iñäni åñäne aente pöninque möimoga möincodë iñö cædänitapa. Edæ, Pegodo nænque pámø wodo pænta goyongä tömengä gänëñömö öñöninque adocanque adocanque waa bacædänipa, ante cædinque Pegodo nänö goquño ante aente mämö iñö cædäni öñönänilpa.¹⁶ Ayæ adobaï Eedotadë eyeqeï wayömö nänë quëwëñömö wayömö nänë quëwëñömö quëwëñique wadäni wénæ wénæ iñäni iñänite næænte mämö næænte mämö cönönäni ate tömänäni waa badänitapa. Ayæ wénæ né wentamö ewocadäni inte yewænte wæwëñäni iñänite adobaï aente mämö pöninque waa badänitapa.

Itota nänö da godongañäni iñänite piiante tee mönedänipa

¹⁷ Wængongui qui, ante né godongä ñænængä pöni iñongä töö wadäni tömengä töö godongämæ cædäni incæ Tacoteoidi iñönäni inte, Nänë ömæmönämaï ingæmpa, ante né pönënäni iñönänilpa. Iñinque Itota nänö da godongañäni mänömaï waa cædäni ate wædinque awénë töö Tacoteoidi iñömö tömänäni iñänite piiante agadänipa.¹⁸ Iñinque Itota nänö da godongañäni iñänite yao ongonte æninque tömänäni ayönäni tee mönedänitapa.¹⁹ Tee mönedäni wæcöñöñänite Wængongui anquedo woyowotæ ponte odemö wi ænete mantacä tayönäniite apænecantapa.²⁰ “Goedäni. Wængongui onco ñænæncö yabæcönë go guuite næ gongænique münitö mänömö

pönäni iñänite apænedinqe, Wængongui pöö cæcä beyænque mönö quëwengæimpä, ante ædæmö apænemüni ëñencædänipa.”²¹ Angä ëñente cædinque tömänäni baönæ ñäö bayonte Wængongui onco ñænæncö yabæcönë do go guiidinqe odömunte apænedäni ëñenänilpa.

Mänömaï do go guuite apænedänipa, ante ëñenämai iñäni inte edæ, Wængongui qui, ante né godongä ñænængä pöni iñongä guiquenë tömengä töö godongämæ cædäni töö adoyömö pö guiidämäi. Pöninque tömänäni idægoidi iñänite né aadäni Picænäni godongämæ nänë Apænte Äñoncabö tömänäni iñänite åñete pönänilpa. Iñäni wææte totadoidi awénëdi iñänite åñinque, Minitö tee möneincönë gote Itota nänö da godongañäni iñänite åñete mämömüni poncædänipa.²² Änäni tee möneincönë gote ayönäni edæ dæ åñäni ante wædinque wææ wänönäni awénëdi gode ancæ pöninque,²³ iñmai ante apænedänipa.

—Gote ayömöni onco ædæmö tee mönete intapa. Ayæ totadoidi odemö pöni a ongönäni adinque mönitö go wi ænete guiyömöni edæ dæ åñäni ate wædinque wadæ pömöipa.²⁴ Ante tededäni ëñenique, Wængongui qui, ante né godönäni ñænænäni töö Wængongui onco ñænæncö ante né wææ wänönäni tæiyæ awénë töö guifente wædinque, Nöwo quëmë bai bacæmpa.²⁵ Ante wæyönäni wacä do pö guidinqe tömänäni iñänite,

—Aquéne quëwëñini. Mäninäni müni tee mönedänäni incæ Wængongui onco ñænæncö yabæcönë go guuite a ongöninque mänömö pönäni iñänite odömunte apænedäni ëñenäni ataqueedäni.

²⁶ Ante apænecä ëñente wædinque wææ wänönäni awénë tömengä nänö wææ wänönabö töö Itota nänö da godongañäni iñänite aencæ godinque, Godongämæ ongönäni incæ piiante tacadäni wæcæ wæ, åñinque pänämäi inte ee aente pönänilpa.

²⁷ Änte pöninque né aadäni Picænäni godongämæ nänë Apænte Äñoncabö weca aente mämö göñöñänite gongæñöñänite, Wængongui qui, ante né godongä ñænængä pöni iñongä iñömö tömänäni iñänite angan- tapa.

²⁸ —Mäningä Itota emöwo apænedinqe wadäni iñänite odömänämaï imæwedäni, ante ancaa antamönipa töö. Incæte münitö mänine müni odömunte ånewëno ante Eedotadë tömäo odömunte apænemüipa. Ayæ godomense tedewëñinque münitö, Mäningä né wængængä ingante awénëdi né wénæ wénæ cædinäni iñänipa, ante mönitö imönitöd ante ånewëñinipa töö.

²⁹ Ante né ñænængä piiñongä Pegodoidi wæætë,

—Mōnitō guiquénē waomini ïmünite īñenämäi intē Wængonguü ingante īñente cæquénémöni ïmönipa. ³⁰ Minitō Itota ingante ñænqedimæ tempote wænöminí wængå ate mōnö wæmäidi Wængonguü incæ angå nāni òmæmongan tapa. ³¹ Ayæ nē nāni òmæmöningå ingante apænedinque Wængonguü, Bitō, Quëwæcædänimpa, ante nē Åmi bacæbiimpa, angacäimpa. Né Åmi iñömite idægoidi tömänäni, Idæwaa wénæ wénæ cæte quëwente awædö, ante botö gämäñö poncædänimpa, ante cæcæbiimpa. Bitō åmi beyængue botö tömänäni ïnänite pönö waadete ñimpo cæcæboimpa. Ante cædinque edæ Itota nänö Awéñé baquinque Wængonguü æmonga ænte mæcäcä æidinqe Wængonguü tömämäi ïnö tæ contate ongongampa. ³² Itota ingante Wængonguü ænte mæcäcä æigacäimpa, ante nē adimöni inte mōnitö mäninö ante nē apænemöni ïmönipa. Ayæ nē ëñemö cæmø iñomonte Wængonguü tömengå Tæiyæ Waémö Öñowoca ingante da pönongå ænte ëwocamompa. Tömengå Öñowoca adobaï mōnitö tönö godongämäi nē apænecä ingampa, ante Pegodoidi apænedänitapa.

³³ Mänömaï apænedäni ëñeninqe awénëidi ænguü badinqe tömänäni ïnänite edæ wænoncæ cædänitapa. ³⁴ Mänñedë adocanque Paditeocä incæ tömengå èmowo Gämadiedo tömänäni nāni wææ angänö ante nē ëñengå iñongante tömänäni tömengå ingante waa adöñänimpa. ïnique tömänäni nāni Apænte Åincabo wænoncæ cæyönäni mäningå iñomö tömänäni nāni nē waadecä ïnongå intē ængæ gantidinqe, Itota nänö da godongainäni ïnänite oncodö mantamini wantæ ongongædänimpa, ³⁵ Angå dæ godäni ïnique Gämadiedo wæætæ awénëidi ïnänite apænecantapa.

—Idægoidi ëñeedäni. Mänñäni ïnänite æbänö cæquü, ante ædaemö pönente ate edæ ee cædäni. ³⁶ Edæ doyedë wacä Teodo adobaingä ængæ gantidinqe, Botö nē nanguü cæbo ïmopa, ante åñlongante edæ tömengå münæ coatodo tiento ganca ïnäni godänitapa, ante pönëedäni. Tömengå ingante wadäni mño wænöñäni wængå ate tömengå èmifñäni wæætæ nawæ godäni ate edæ dæ batimpa. ³⁷ Ayæ ate edæ awénë, Minitö èmowo ponte yewæmoncæminimpa, ante nänö åññedë wacä Gadideabæ quëweningä Oodaa adobaï awénë ingante wido cæcete ante ængæ gantiyongä nanguü ïnäni tömengå münæ goyönäni tömengå ingante wænöñäni wængå ate nawæ adobaï gogadänimpa. ³⁸ ïnique, Mänömaï batimpa, ante pönente cædäni. Nöwo iñomö ïnäni adobaï ængæ gantidäni adinque münitö tömänäni ïnänite ee ate gomö aedäni åmopa. Tömänäni waodäniqne intē

cædäni baï ædö cæte cæquünäni. Edæ dæ bacæimpä. ³⁹ Wæætæ Wængonguü angä ëñente cædäni baï münitö ædö cæte Baa ante wido cæquümäni. Edæ münitö mänömaï cædinque Wængonguü ingante püñimi intē wæbañinipa.

Ante wææ angä ëñente wædinque Ao ante tömengå nänö änö baï cædänitapa. ⁴⁰ Itota nänö da godongainäni ïnänite aa pedäni pönäni ate awénëidi, Pædäni, änäni ëñeninqe nē wææ wänöñäni æmontaimenca tæi tæi pänänitapa. Ayæ awénëidi godömenque, Itota èmowo ante apænedämäi iñäwedäni, ante äninqe Itota nänö da godongainäni ïnänite ñimpo cædäni godänitapa. ⁴¹ Né Apænte nāni Åincabo weca ongonte tao godinque tömänäni wæætæ, Wængonguü mönö imonte adinque, Botö Wëñængå èmowo beyæ wadäni wénæ wénæ änäni ate münitö eyepæ intē caate wæcæminimpa, ante do cæcamp, ante pönëenique edæ nanguü togadänimpa. ⁴² ïnique Wængonguü oncö ñænæncö yabæcõne incæ waodäni oncõnë incæ tömänäni ñimpo cædämäi intē cöwë go guii go guii cædinque cöwë odömonte apænedinque, Itota tömengå nawægå mönö Codito ingampa, ante watapæ apænedäni ëñengadänimpa.

6

Tiæte ganca ïnäni nē nénempodäni badänipa

¹ Itota ingante nē tee empote quëwänäni mänñedë nanguü ïnäni badäni ate pan-cadäniya guidiego tededö nē tededäni iñomö ebedeo tededö nē tededäni ïnänite plïnte äninqe, Minitö münä cabö owæmpoinäni ïnäni iñomö iñomö iñomö cængü eyepæ godöniqne mönü cabö owæmpoinäni ïnänite pönöñämäi ïmipä töö, ante åñäni. ² Itota nänö nē da godongainäni iñomö dote ganca ïnäni iñonänite wadäni, Dote ïnänipa, ante pemonte baï apænedönäniimpa. ïnäni iñomö guidiegoidi mänömañö ante wædänipa, ante ëñente wædinque wadäni Itota ingante nē tee empote quëwänäni ïnänite åfiete godongämä pönäni ate tömänäni ïnänite,

—Wængonguü nänö apænedö ante nē apænequénémöni intē münitö ædö cæte möni cæquénënö ante ñimpo cædinque cænguinque ante godongumöni. ³ ïnique botö töñäñamini ëñeedäni. Mini pönencabo námä cöwä adinque, Åcäno æcäno Wængonguü Öñowoca tönö ääwocaque baï ëwocate nö cædäni ïnäni, ante adinque münitö tiæte ganca ïnäni mänñempodäni ïnänite apænte æedäni. Apænte åmuni adinque münitö tömänäni ïnänite, Cængü nē godöminä bacæminimpa, åmuni ëñente cæcædänimpa. ⁴ Münitö wæætæ Wængonguü ingante cöwë

apænedinque Wængonguū nānō apænedö ante godömenque odömonte apænedinque mäninonque cæte quëwencæmönimpa.

⁵ Mänömañö ante ëñeninqe töménäni nanguü ïnäni ïnönäni inte tömänäni Ao ante edæ, ïnäni mänömai ïnänipa, ante adinque ïmäi ëmänäni ïnänite apænte ængadänimpa. Adocanque Etebä næ wede pönengä inte Wængonguū Tæiyæ Waëmō Öñowoca tönö äawocaque baï ëwocacä ïnongäimpa. Tömengä tönö Pedipe, Podocodo tönö Nüicäno, Timöö töön Padömëna, ayæ Antioquya ïñomö næ quëwëningä Nüicadato. Íngä ïñomö oodeoidi nāni pönénö baï pönengä inte do oodeo baï bacä ïnongäimpa. Mänipodäni ïnänite apænte ænänitapa. ⁶ Apænte ñinque Itota nänö næ da godogainäni weca ænte mämö gönönäni ongöñönäni ïnäni ïñomö, Minitö næ godömëni bacæmënimp, ante cædinque töménäni ïnänite gampodinque Wængongu ingante apænedänitapa.

⁷ ïnique Wængonguū nānō apænedö ante gode ä gode ä cædinque mäo apænedäni ëñenönänimpa. ïnique Eedotadëe ïñomö Codito mänæ nänö tee empote quëwencabo tæiyænäni yebænte bagadänimpa. Wængonguū qui, ante næ godönäni incæ adobaï nanguü ïnäni wede pönénique ëñente bagadänimpa.

Etebä ingante bæi ongönänipa

⁸ Etebä ïñomö Wængonguū waadete pönö cæcä ate tæi piñänte ëwocadongä inte bamönengæ nanguü cædongäimpa. Ayæ, Cæbo ate pönencædänimpa, ante mä cæcä adinque godongämæ ongöñäni pancadäniya, Æbäno cæcää, ante wædänitapa. ⁹ Wadäni guiquenæ Etebä töön guëa wæætedö wæætæ ancæte ante cædänitapa. ïnäni ïñomö oodeoidi ïnönäni incæ pancadäniya Tidënebæ quëwëñinäni ïñönäni pancadäniya Adecantodia ïñomö quëwëñinäni ïñönäni pancadäniya Tiditiabæ quëwëñinäni ïñönäni pancadäniya Atiabæ quëwëñinäni ïñönänimpa. Töménäni doyedé wadäni ïnänite nè cægañäni ïnönäni inte ïñowo abæ tawaente godinäni ïnönäni inte godongämæ pöninqe adocabodäni baï badinäni ïnönänimpa. Töménäni odömöincö ante, Moni næ Abæ Tawaente Gocabo Odömöincö impa, ante pemönöränimpa. ïnique töménäni pancadäniya Etebä ingante wæætæ ante cæyönäni, ¹⁰ tömengä nè nò ëñenögä inte Wængonguū Öñowoca tönö godongämæ apænecä ëñeninqe töménäni, Æ mönö wæætæ ædö cæte wææ anguü, ante wædänitapa.

¹¹ ïnique nè wæætedö wæætæ änäni adodäni incæ wadäni ïnänite godö awëmō änänitapa. Minitö babæ ante i incæte, Möitee

wodi ingante ante Etebä godö wënæ wënæ apænecä ëñentamönipa, ante önonque äedäni. Ayæ Wængonguū ingante adobaï tömengä godö wënæ wënæ ante babæ apænecä ëñentamönipa töö, ante incæ äedäni, ante nè abæ tawaente godinäni änänitapa. Mänömañö änäni Ao ante töménäni näni angaño baï cædinque Etebä ingante ante babæ ante piñänitapa. ¹² Mänömañö ante babæ ante piñäni ëñeninqe wadäni önonänique incæ nè aadäni näni Picæncabo incæ nè odömönni incæ tömänäni ængui badänitapa. Mänömai ængui badinque töménäni Etebä wodi ingante bæi ongonte nè Apænte näni Äincabo weca ænte mäo gönönäni ongongantapa. ¹³ Pancadäniya Etebä ingante ante babæ apænedinque ïmäi änänitapa. Íngä ïñomö ñimpø cædämäi inte cöwæ Wængonguū oncö tæiyæ waëmö oncö ïñonte wiwa tedewëningue tömengä godömenque Möitee wodi nänö wææ angaño ante godö wiwa ante babæ apænecä ëñentamönipa. ¹⁴ ïñomö oncö ante apænedinque adocä Etebä ïñomö, Itota Nåatadeta nè quëwëningä iñ oncö bæ tadete wido cæcæcäimpa, ante änewengampa. Ayæ adocä Itota ïñomö, ïmäi cædäni, ante Möitee wodi nänö wææ angaño ante Ao änämäi inte edæ, Wadö ante cæquënëmini iminipla, ante odömongampa, ante ìngä Etebä ïñomö adobaï änewengä ëñentamönipa töö, ante babæ apænegadänimpa.

¹⁵ Mänömai babæ apænedäni ëñeninqe nè Apænte näni Äincabo incæ Etebä ingante cöwæ ayönäni tömengä awinca Wængonguū anquedo nänö emönö baï emongä agadänimpa.

7

Etebä nämä wææ apænecampa

¹ ïnique, Wængonguū qui, ante nè godongä ñænængä pöni ïnongä ïñomö Etebä ingante änique, Bitö imitedö näni änïnö näwangä intawoo. ² Äñongante Etebä wæætæ ïmäi ante nämä wææ apænecantapa. "Botö wæmpoidi ëñeedäni. Botö töññamini ëñeedäni. Mönö wæmæ Abadäö wodi Mæetopötämiabæ ayæ quëwëningue Cadäna ïñomö ayæ quëwencæ godämäi ïñongante Wængonguū nè ñäo apäte baï emönongä inte Abadäö weca ponte a ongongä agacäimpa. ³ Ayæ Abadäö ingante apænedinque Wængonguū, "Bitö guiddänäni ïnänite emö cæte bitö ömæ emö cæte godinque wabæca botö odömonguümæca æmæwo wadæ goe," angacäimpa. ⁴ Angä ëñente cædinque Abadäö wodi mänömaæ Cadeabæ emö cæte wadæ godinque Cadäna näni quëwëñomö ganca pöninqe quëwengacäimpa. Ayæ tömengä wæmpo wodi wængä ate Wængongu

tömengä ingante angä eñeninqe Abadää ñümæca mönö ñöwo quëwämæ ponte quëwengacäimpa."

5 "Incæte Wængongui, Tömëmi ömæ, ante Abadää wodi ingante cabø incæ ömæ pönönämäi ingacäimpa. Wæætë Abadää wodi wëñængä mæmpo ïnämäi ïñongante Wængongui, ïmæ incæ bitö aenguumæ ïñonte bitö pæinäni adobæ tömäo quëwencædämipa, ante odömongacäimpa. 6 Ayæ godömenque apænedinqe Wængongui, Bitö pæinäni ïñömö wabæca gote mänimæ quëwënäni weca quëwëñönänite ïnnäni wæætë bitö pæinäni ïnänite edæ ö ænte bai cædinque, Mönitö beyænque cædäni, ante nanguï ãnäni wæcædämipa. Ayæ tömënäni nempo wantæpiyæ coatodo tiento wadepo ganca mäimpoga quëwëñönänite adodäni wënæ wënæ cædäni beyæ caate wæcædämipa. 7 Ante Wængongui godömenque apænedinqe, 'Bitö pæinäni ïnänite né ö ænte wënæ wënæ cædäni ïnänite botö wæætë apænte ãnique pancæboimpa. Ayæ lincayæ ate bitö pæinäni mänöömæ tömënäni näni caate wædiömæ ëmø cæte wadæ pöninqe ïmæca wæætë pöninqe botö Wængongui ïñömotæ botö beyæ cæquïnäni ïnänipa.' 8 ïnique Wængongui, Mönö godongämæ cæcæimpa, ante pöñö cæbo ate münitö wæætë Ao ante eñente cæcæminimpa. Mänömai ante cædinque münitö onguïñæminique öö togænte caate wædinque eñencæminimpa. Angä eñeninqe Abadää wodi wëñængä Itæca eñacä ate tömengä näno eñadï adoqæte Wængongui itedé go ate tömengä ingante öö togængacäimpa. Itæca wodi pæte wææ Aacobo wæmpo bagacäimpa. Aacobo wodi pæte wææ dote ganca ïnäni tapæicä wææ mönö wæmæidi wodi baquïnque pægadämipa."

9 Ante apænedinqe Etebä godömenque, "Mäninäni mönö wæmæidi ingaïnäni ïñömö tömënäni biwi Ootee ingante ante adinqe plinte wædinque tiguitamö beyænque pædæ godönäni ö æninqe Equitobæ ænte mäodäni gogacäimpa. Equitobæ pöninqe tömënäni godonte æncæte ante cædinque Ootee wodi ingante mänöömö quëwengä nempo pædæ godönäni awënë beyænque cæte quëwengantapa. Mänömai quëwengä incæte tömengä töno godongämæ Wængongui cówë cægacäimpa. 10 ïnique Ootee wodi ingante nanguï wiwa cædäni wæyongante Wængongui cówë wææ acä quëwengacäimpa. Ayæ Wængongui pöñö apæneçä eñeninqe né eñente bayongante Equitobæ tæiyæ awënë Padaönö incæ tömengä ingante waa adinqe, Botö tæiyæ awënë ìmo bai bitö wodo adobaï badinque

Equitobæ wædænque awënë bacæbiimpa. Ayæ adobaï botö awënë onconcoo bitö aacæbiimpa, angacäimpa."

11 Ante apæneçä eñenöñäni Etebä godömenque, "Mänïñedë Equitobæ tömäo Cänaämæ tömäo to aminte bayonte tepæmpo gæwænte wædönänimpa. Mönö wæmæidi cængui æncæte ante cædinque ænämäi ïnöñimipa. 12 ïnique, Equitobæ cængui ayæ mæ öñompa, ante tededäni eñeninqe wæmpocä Aacobo wodi mönö mæmæidi né baquïnäni ïnänite äningue, Botö wëmëni, Equitobæ godinque cængui ænte pöedäni, angä mä gogadämipa. 13 Gote pöninqe ayæ wæætë mempoga gote a ongöñäni adinqe Ootee wodi incæ tömengä mémödi ïnänite, Botö münitö biwimo ëñagämö ìmopa, angä wægadämipa. Ayæ, Ootee guiidëñäni do pönänipa, ante tededäni eñeninqe awënë Padaönö ingante gode ïnäni edonque eñengacäimpa. 14 Ayæ ate Ootee wodi tömengä wæmpo Aacobo wodi näni pæincabo tetenta i tinco ganca mäimpodäni ãñecä gogadämipa. 15 Aacobo wodi mänömai Equitobæ gote quëwëninqe wængacäimpa. Ayæ tömengä pæinäni wææ mönö wæmæidi ingaïnäni inte adobaï mänöömö gote quëwente wængadämipa. 16 Abadää wodi wëenëñedë, Mönitö wodido, ante Caämodo wënäni näni ãnimpota mäimpota godonte ænique Ti quemö ïñömö ömæ godonte ænongäimpa. Ante do agaïnäni inte mönö wæmæidi ñöwo Aacobo wodi bayetoca ingaï Cänaämæ ænte pöninqe, ayæ lincayæ ate wææ tömengä wënäni bayetoca ingaï Abadää wodi näno ængäimæ tömënäni wodido ingaïñömö mämö daga wengadämipa."

17 Ante apænedinqe Etebä godömenque apænecantapa. "Abadää wodi ïngante Wængongui wëenëñedë näno, Botö wantæpiyæ ate bitö pæinäni ïnänite adodö ænte mämömo poncædämipa, ante näno angaïñedë wodo ïnque bayonte tömënäni Equitobæ quëwëninqe nanguï bacoo yebæntæ bagadämipa. 18 Mänïñedë wacä onguïñængä ñöwocä incæ, Ootee wodi æcäno ingacäi, ante eñenämaï ïñongä inte Equitobæ awënë bagacäimpa. 19 Tömengä ïñömö mönö guiidëñäni wodi ïnänite wapiticæ ante wënæ wënæ cægacäimpa. Tömengä, Münitö wëñænäni tæcæ ëñadäni ïnänite wido cædäni, ante püngä eñente wædinque mönö wæmæidi wodi incæ tæcæ ëñadäni ïnänite yabæque wido yabæque wido cædäni wængadämipa."

20 "Tömënäni mänömai näni cægäñedë incæ Mötee wodi eñate pægacäimpa. Tömengä waëmö wëñæ ïñongante Wængongui waa acampa, ante pönëniñue mëa go adoqæte apäicä go ate tömengä

ingante mærpo oncōnē pæ gompote pæpogada pæcantapa. ²¹ Ayæ, Wænōnāni wæncæ wæ, ante guïñente cædinque tömëna tömengä ingante yabæque gäwapæ yædopæ wo cæda ongöñlongante awéné Padaönö wengä onquiyængä adinque, Botö wæ, ante cædinque Möitee ingante ænte pæpogacä pægacäimpa. ²² Mänömai cæcä beyæ equitoidi nāni ëñengañö ante tömänö ante ödömänäni ëñente pædinque Möitee wodi nè angä baquinque nanguï cæcä baquinque tæpi pññenongä inte pægacäimpa.”

²³ Ante Etebä godömenque apænedinque, “Ayæ ñæmæwo pædinque coadenta wadepo nänö ëñagaiñedë Möitee wodi, Idægoidi botö töññadäni ïnänite ëñacæ gobote, ante ëñacæ gocantapa. ²⁴ Gote ëñayongä, Equito onguññangä incæ botö guiidengä ingante wiwa cæcä caate wæcampä, ante adinque Möitee wodi tömengä guiidengä ingante wææ cæcæte ante cædinque tiyænö tiyæ cædinque Equito onguññangä ingante wænongä wængacäimpa. ²⁵ Edæ, Wængongü botö ìmote ïnäningue, Bitö idægoidi ïnänite ö ænte mäobi wadæ gocædänimpa, ante do angä ëñentabopa, ante do ëñëningä inte Möitee wodi, Idægoidi adobaï ante ëñente pönençædänimpa, ante pönençætæ cæyongä tömänäni wæætæ mäninö ante ëñëñämäi ingadänimpa. ²⁶ Mänömai iñinque Möitee wodi ìmø ate ponte ayongä idægoda wæætedö wæætæ cæda adinque, ïñäna, mína guidencaya incæ wacä ingante quimæ wænæ wænæ cæte quëwëminaa.” ²⁷ Ante, Guëa waa waadete quëwencædaimpa, ante cæyongä adocanque tömengä guiidengä ingante nè wænæ wænæ cædingä guiquenë Möitee wodi ingante bæ tadinqe angantapa. “Iñämpa, Bitö mënítö awénë ïnömi ìmpa, ante, Né apænte ãmi ìmpa, ante æcänö bitö ìmite nè ãnaï. ²⁸ Edæ Equito ingante ìmø bitö wænömi baï ñöwoññæ adobaï botö ìmote wæñnoncæte ante pöñemi awædö.” ²⁹ Angä ëñente wædinque Möitee wæætæ wodi wïnongançæimpa. Wodii wïnonte wabæca Määdiämæ gote wadäni òmæ quëwëninque wëññaña mënaa wæmpocä bagacäimpa.”

³⁰ Ante apænedinque Etebä godömenque awénëidi ïnänite ïmäi ante apænecantapa.

“Ayæ wæætæ coadenta wadepo go ate Möitee wodi önomæca cægöñinque onquiyabo Tinaiquidi gämænö gote dadi ëmænte ayongä ocäñequiwæ gonga bæcøyomö Wængongü anquedo ponte a ongongä agacäimpa. ³¹ Ate wædinque Möitee wodi, Quinö baï inte bæco ante botö wïlmonte baï aboo, ante acæte ante pöñomenque pöñongante mönö Awénë tömengä ingante ïmäi ante apænegacäimpa. ³² ‘Bitö wæmæidi Wængongümo ïnömo inte botö Abadäö wodi Itæca wodi Aacobo

wodi Wængongümo ïnömo ìmpa.’ Ante apæneçæ ëñente wædinque Möitee wodi do do wæate guïñente wædinque, Wïi aïnente awædö, ante cægacäimpa. ³³ Mänömai cæyongante mönö Awénë wæætæ, ‘Bitö næ gongæte ongöñomö botö adoyömö ongöñomö beyænque onguipoi tæiyæ waemö impa, ante pöñeninqe bitö awæncata gä tadöwæ ämpa. ³⁴ Botö edæ cówä adinque, Botö quinäni ïnänite equitoidi æbänö wænæ wænæ cædænni, ante do abopa. Tömänäni caate ö ö wædæni do ëñente wædinque botö, ñimpo cæbo ate abæ tawænte gocædänimpa, ante wææ pömo ìmpa. Ñöwo ïnömo edæ ægodöe. Botö, Equitobæ gocæbiimpa, ante bitö ìmite adodö da godömo gocæbiimpa,’ Wængongü Möitee wodi ingante angacäimpa.”

³⁵ Ante apænedinque Etebä ïmäi ante godömenque apænecantapa. “Adocä Möitee ingante pññinque idægoidi doyedë, ïñämpa, Bitö mënítö awénë ïnömi ìmpa, Né apænte ãnömi ìmpa, ante æcänö bitö ìmite nè ãnaï, ante ãnöñänimpa. Ñöwo ïnömo Wængongü anquedo ocäñequi ïnömo pöñinque tömänäni nani nè pïngaingä adocä Möitee ingante, Bitö idægoidi awénë bacæbiimpa, angacäimpa. Bitö tömänäni ïnänite ö ñeninqe ænte mäobi abæ tawænte gocædänimpa, ante cædinque Wængongü bitö ìmite da godongä gocæbiimpa, ante Wængongü beyæ apænedinque Wængongü anquedo angacäimpa. ³⁶ Möitee ïnömo, Ate pönençædänimpa, ante mä cædinque ayæ Wængongü töñö bamönengä nanguï cædinque idægoidi ïnänite ænte mäocä gogadänimpa. Equitobæ èmø cæte wadæ pöñinque gäwapæntibæ Opatawaëmæ yæwedecapæ pö ongöñinque adocä Möitee mantaca ïmæñña pongadänimpa. Önomæcta pöñinque coadenta wadepo ganca cægöññänäni tömengä, Ate pönençædänimpa, ante mä cædinque bamönengä nanguï cægacäimpa,” ante Etebä wodi apænecantapa.

³⁷ Ayæ, “Adocä Möitee, Idægoidi ëñeedäni. Botö Wængongü beyæ nè apænebo ìmo baï wacä edæ mënítö töññadäni incæ adobaï edæ Wængongü beyæ nè apæneçæ bacæcäimpa. Tömengä ponte apæneçæ ëñeninqe mënítö tömengä ingante ædæmö ëñente cæcæmñimpa, ante Möitee wodi apænegacäimpa.

³⁸ Godongämæ nani Wængongü ingante apæneincabo töñö Möitee wodi önomæca cægöñongäimpa. Mönö mæmæidi töñö cægöññänäni Wængongü anquedo wëññenëdë Tinaiquidi nè ponte ãningä incæ adocä töñö Möitee wodi önomæca cægöñongäimpa. Mänññedë mönö ìmonte ante pöñö cædinque Wængongü, Möitee

ēñēmi, angacäimpa. Íincayæ quëwenguïnäni ēñente quëwencädänimpa, ante cædinque botö, Minitö cæte quëwenguïmii, ante apænebo éñeninqe bitö adodö ante yewæmoncæbiimpa, ante apænegacäimpa,” ante Etebä apænecantapa.

³⁹ Ayæ, “Möitee wodi mänömai cæyongante mönö wæmæidi guiquénë éñenämäi ïnäni inte tömengä ingante Baa äniisque Equitobæ mönö adodö gocæimpa, ante öñowénenque pönente wægadänimpa. ⁴⁰ Mänömai në wædönäni inte töménäni wætë Aadöö wodi ingante apænedinqe, ‘Aadöö éñemi. Mäningä, Equitobæ në émō cæte mönö imonte mämöningä Möitee wodi ædönö gote dæ angää, ante adämaï imönipa cæbii. Wængongüidi ïnänipa, ante mönö imonte në töö æmänte ænte goquñäni ante bitö badömi æmönie.’ ⁴¹ Äniisque mänifedë, Mönö wængongüi ingampa, ante cædinque töménäni wagada wë bai badongadänimpa. Ayæ, Mönö wængongüi qui impa, ante cædinque cænñäni wænöniisque baö töménäni näni badöinca gäänë ænte mämö nö cædinque önopoca näni badöinca adinque æmæbäi cæte togadänimpa. ⁴² Mänömai cædäni ate wædinque Wængongüi näemæ, Pöñe cæmñiiya, ante piingacäimpa. Ayæ, ïnäni öönadë owocooque ante, Wængongüidi ïnänipa, ante oda cæcædänimpa, ante cædinque idægoidi ïnäite nümpo cædinque dadi émæninque aadämaï ingacäimpa. Edæ mäninö töménäni näni cægäinö bai ante pönente yewæmöninque wacä wantæpiyæ ate Wængongüi beyæ ïmäi ante yewæmongacäimpa.

‘Idægoidi éñeedäni. Önomæca gote coadenta wadepo ganca cægöniisque münitö, Wængongüi qui, ante pönoncæte ante cædinque cænñäni wænöniisque baö tönö mäincoo ænte pö ænte pö cæmni incæte dicæ botö ïmote ante pönéninqe pönömiñi æntawogaa.

⁴³ ïñämpa, Mönö wængongüidi ïnöñänite ædæ wæænte apænecæimpa, ante cædinque münitö mïni badöinca adoca Mönoco mïni ånonca beyæ æmontaicö oncö næænte godinque wocæ wocæ cædömiñi awædö.

Ayæ waca, Moni wængongüi Adempao némö bai owocæimpa, ante mïni badöinca næænte æmonga cö cæ cö cæ cædömiñi缥 too.

Ante adinque Wængongüi, Mänömai cæmni beyæ botö münitö ïmînîte

Babidönia ganca da godöinque godömenque gobæ da godömo gocæmñimpa,’ angampa, ante yewæmongatimpा.” Ante apænedinqe Etebä, Mönö wæmæidi

ïmäi cægadänimpa, ante godömenque apænecantapa.

⁴⁴ “Wængongüi doyedë Möitee wodi ingante apænedinqe, Minitö æmontaicö mænonte ate botö wææ ante yewæmöninca cö cæte mancæmñimpa. ïmäi mænnoncæmñimpa, ante odomongä adinque Möitee wodi wætë mönö wæmæidi ïnäite odomongä ate éñeninqe töménäni wætë Wængongüi nänö odömönö bai mänömaiñonque æmontaicö mænongadänimpa. Mänömai mænonte ate dica wææ ante Wængongüi nänö yewæmøngainca incæ mänincöñ cö cægadänimpa. Ayæ önomæca wayömö wayömö gocæte ante æmontaicö capote mongænte mäo wocæ wocæ cægadänimpa.

⁴⁵ Ayæ wadäni mänifömæ në quëwénäni ïñöñänite Wængongüi wido cæcä ate mönö wæmæidi Ootowee wodi miñæ ponte ömæ ænique Wængongüi oncö æmontaicö näni ænte mongængaincö mämö wodon-gadänimpa. Wodönäni ate Awënë Dabii wodi nänö éñate quëwenguimpoga mänincö æmontaicö incæ ayæ a owogatimpा.

⁴⁶ Awënë Dabii ingante Wængongüi pöñö waa agacäimpa. ïnique Dabii wæætë Wængongüi ingante apænedinqe, Bitö Aacobö wodi Wængongüi ïnömi ïmipa, ante adinque botö, Bitö quëwenguïñömö, ante oncö ämi mænonguïmo, åñongante Wængongüi Baa angacäimpa. ⁴⁷ Wæætë Tadömöö wodi Wængongüi beyæ në oncö mænongä ingacäimpa. ⁴⁸ Mänömai cægäinäni incæte Wængongüi ïñömö edæ æmonga pöñi në ongongä intë wacä nänö önopoca mænöñincöñ ædö cæte pöñö Ao ante guite quëwenguinguäa. Mänömaiñö ante pönente wædinque Wængongüi beyæ në apænegaingä ïmäi ante apænegacäimpa.

⁴⁹ ‘Botö në Tæiyæ Awënë ïñömo ïñömotë öñöhæ incæ botö Awënë tæ contaquï bai impa,

inguipoga wæætë botö öñöwa podöwate qui bai impa. Mänömai në ongömo beyæ münitö botö oncö ante ædö cæte mænonguimñi.

Inguipoga æcöñëñ guiidinqe guëmanguimoo, ante Wængongüi angampa.

⁵⁰ Botö ïñämpa tömëmo önopoca tömäa në badongämo ïnömo ïmopa,’ ante Wængongüi Awënë angampa, ante wacä yewæmongacäimpa.”

⁵¹ Ante apænedinqe Etebä godömenque ïmäi ante apænecantapa. ‘Nöwo éñeedäni. Minitö mïmö ömædë ïmîni intë wii pönençædö. Önomæcaquæ éñeninqe wii ædæmö éñemîni ïmîni awædö. Minitö wæmæidi näni cægäinö ante éñeminitawo. ïñämpa töménäni näni cægäi bai adobai cædinque münitö Wængongüi Tæiyæ Waëmö

Önöwoca ingante Baa änique cōwē wææ äminipa töö. ⁵² Minitö wæmæidi doyedē Wængonguü beyæ né apænegañañi änänite togænte päninque adocanque ingante ata cæpodämäi inte tömänäni änänite togænte pangadänimpa. Edæ né apænedäni, Né nö entawéñongä inte ponguingä ingampa, ante apæneyöñähnate tömänäni änänite do wæñönäni wængadänimpa. Ñöwo iñömö tömänäni näni, Ponguingä, angaingä incæ do pongä adinque mimitö godö wæñöñimitapa töö. ⁵³ Edæ, lïmaï cædäni, ante Wængonguü wææ angampa, ante Wængonguü anquedoidi änäni èñeninque yewæmönäni ate mimitö né adömäni incæ Baa änique èñenämäi cōwē cæmäni pa töö,” ante Etebä lïnge apænecantapa.

Etebä ingante wæñönäni wængampa

⁵⁴ Mänii awënëdi guiquénë Etebä nänö apænedö ante èñente wædinque änäni badinque baga wentoquénë wentoquénë angate pünnänitapa. ⁵⁵ Etebä iñömö Wængonguü Tæiyæ Waëmö Öñöwoca ingante ædämö èwocadinqe öönädé iñö ämö adinque Wængonguü ñää apäite baï nänö èmönö acantapa. Ayæ né Waocä èñagaingä intë Itota incæ Wængonguü tömämë iñö adiyæ ongongä acantapa. ⁵⁶ Adinque,

—Badogaa, öönädé wi ænête baï ba abopa. Waocä né èñagaingä incæ Wængonguü tömämë iñö adiyæ ongongä abopa.

⁵⁷ Ante apænecä èñente wædinque tömänäni pünte Yæ yæ änique èñenämäi cæcæte ante öñömonca ñi mämoncate cædänitapa. Godongämë pünte quingä tömengä weca pogodo pöniñque, ⁵⁸ tömengä ingante baï ongöninque tömänäni näni quëwëñömö yabæque ænte mao dicaca tæi tacacæ cædänitapa. Tömengä æbäno angää, ante èñenämäni inte né apænedäni iñömö edæ tacacæ cædinqe tömänäni weocoo yabæcooque gä tadongate tæcæ ämæwo pædingä Taodo näni änongä öñöwaca iñö nö cædönänimpa. ⁵⁹ Dicaca tacayöñäni Etebä iñömö Wængonguü ingante apænedinqe, “Awënë Itota, bitö botö öñöwoca æncæbiimpa.” ⁶⁰ Ante da guicapodinqe yedæ änique, “Awënë, tömänäni näni wénæ wénæ cædönö ante ee ae,” änique edæ mö ñonte bai wængacäimpa.

8

¹ Etebä wodi ingante wænoncæte ante dicaca tacadäni adinque Taodo guiquénë, Waa wæñöñi wængampa, ante Ao ante ongongacäimpa.

Né godongämë pöneñäni änänite Taodo togænte pangä

Mänionæ incæ mæ togænte päninque Edotadëe iñömö Codito ingante näni né

godongämë pönençabo änänite godömenque nanguï togænte pünte pangadänimpa. Ate wædinque Itota nänö né da godongänäni que godämäi ongöñöñäni wadäni iñömö näwæ wodii wïñöñinque Oodeabæ Tämadiabæ ämænö ämænö godagänimpa. ² Mänii Etebä wodi ingante ämæwo wæñönäni wængä ate Wængonguü ingante nö waa adäni incæ Ca ca wædinque mao daga wenänitapa. ³ Taodo guiquénë, Itota ingante né pönenäni änänite wido cæcæimpa, ante hanguï wénæ wénæ cædinqe waconë pö guil waconë pö guil cædinqe ongùññänäni töö onquiyæñäni änänite bæi ongonte wéa mao tee monegadänimpa.

Tämadiabæ godinque Pedipe apænecä èñenämäni

⁴ Mänii né wodii wïñöñäni iñömö ædämë godinque Codito ingantedö ante cōwë watapæ apænedäni èñenämäni.

⁵ Ìnique Pedipe iñömö Tämadia näni nanguï quëwëñömö gote apænedinqe, Mönö Codito æbäno do ponte cægacäi, ante apænecä èñenämäni.

⁶ Mänömañö ante apænedinqe tömengä, Ate pönençadänimpa, ante mæ cæcæ adinque hanguï änäni adoyömö pönenñque, Mönö èñengæimpa, ante cædänitapa. ⁷ Waodäni nanguï änäni wénædi wentamö èwocadäni töö quëwëñäni adinque Pedipe angä èñeninque wénædi incæ Yæ änique dæ tao godäni ate öñöñäni badänitapa. Ayæ cömäñäni incæ cabæñäni incæ tæiyæñäni änäni Pedipe cæcæ ate waa badänitapa.

⁸ Ante adinque mänifömö quëwëñäni wæætë watapæ togadänimpa.

⁹ Wacä idö tömengä èmowo Timönö iñömö tömengä adoyömö quëwëñinque wénæ töö wantæpiyæ cæcæ iñongäimpa. Ìnique Tämadiabæ quëwëñäni tömänäni, Æbäno nanguï cæcæ, ante guifente wæyöñänite tömengä, Né idömo iñömo inte botö iñömö edæ nanguï cæte beyæ ñæñæmo pöni imo aedäni. ¹⁰ Angä èñeninque awënëdi incæ öñöñäni que incæ tömänäni adoyömö pönenñque, “Wængonguü näñö tæi piñæñö bai entawéñinque ingä idö iñömö né Tæi Piñæñongä ingampa,” ante pönewëñinque, Né Nænængä pöni iñongä ingampa, ante pemongadinqe tömengä apænecä ate ædämö èñenämäni.

¹¹ Ayæ tömengä wantæpiyæ wénæ töö wæætë wæætë mæ cæcæ adinque tömänäni, Tömengä ingante mönö èñengæimpa, ante tee empo tee empo godöñänimpa.

¹² Mänömaí cæyöñänite Pedipe guiquénë, Wængonguü Awënë Odeye nempo mönö quëwengæimpa, ante watapæ apænecä èñenämäni. Ayæ, Mönö Codito iñömö tömengä èmowo Itota èmengampa, ante apænebo èñeedäni. Ante apænecä

ēñēninque onguīñænāni incæ onquiyænāni incæ wede pönéninque æpænë guiidänitapa.
¹³ Ìninque Timönö incæ adobaï pönéninque æpænë guiidinqe Pedipe münæ tee empo tee empo gocantapa. Pedipe, Ate pönénacädänimpa, ante mä cædinque tæi pñænte nanguï cæcä ate wædinqe Timönö adocä cówï guifente Wægacäimpa.

¹⁴ Ìninque, Tämadiabæ quæwénäni Wængongui nänö apænedö ante éñēninque do Ao änänipa, ante Eedotadëe ponte tedeyönänite Itota tömengä nänö da godon-gaínäni incæ do éñenänitapa. Éñēninque Pegodo tönö Wäö ìnate Tämadiabæ da godönäni godatapa.
¹⁵ Godinqe Tämadiabæ pöninqe tæcæ mä pönénäni beyæ ante tömëna Wængongui ingante ïmaï ante apænedatapa. Wængongui éñémi. Bitö Tæiyæ Waémö Önöwoca ingante tömënäniya da pönömi pö guicä ate éwocacädänimpa, ämönapa.
¹⁶ Edæ Awénë Itota émowö apænedinqe tömënäni mä æpænë guiyönäniye bitö Tæiyæ Waémö Önöwoca tömënäniya wææ guidämäi ingantapa cæbii. Nöwo ämi pö guicæcäimpa.
¹⁷ Ante apænedinqe Pegodo tönö Wäö tömënäniya pönö gampote apæneyöna Wængongui Tæiyæ Waémö Önöwoca pö tömënäni baonga guicantapa.

¹⁸ Mänomaï pönö gampoyöna Wængongui Tæiyæ Waémö Önöwoca tömënäniya pö guicä ate wædinqe Timönö guiquené tömënäni godonte æinta pædæ pönöningue,
¹⁹ tömëna inate,

—Minatö bai botö adobaï nê cæbo bacæboimpa ämopa. Pönö cæmina ate botö nê cæbo badinque wadäniya pönö gampobo ate Wængongui Önöwoca adobaï pö guicæcäimpa, ämopa.

²⁰ Äñongante Pegodo,

—Bitö muni godonte æintaque pædæ godöninqe, Wængongui Önöwoca nänö da pönönongä ingante æncæboimpa, ante pönewemii. Edæ tömëni tiguitamonque nææninque edæ bitö ömæe éwenguinque gobawé.
²¹ Ìñæmpa, Wængongui Önöwoca nänö da pönönongä ingante æninque godongämæ cæcæboimpa, ämitawoo. Wængongui ayongä nô pönente cæbipa ænguimii. Edæ münatö tönö ædö cæte cæquimii.
²² Nöwo edæ mäninö bitö wiwa cædinö ante wæwente pönéninque ñimpo cæe. Ayæ mönüto Awénë ingante apænebi éñeninqe tömengä wabänö pönö waadete cædinqe mümöno bitö pönewenö ante wadæ cædinqe ñimpo cæbaingampa.
²³ Bitö námä beyænque ante nê æñemí inte bitö mümönë guinæmæ entawente bai quæwemipa. Ayæ bitö tömëni wiwa cædö beyænque nñä cæyænte bai quæwemipa, ante awædö.

²⁴ Angä éñeninqe Timönö wæætë,

—Æ ämi awædö, äninque Pegodo ingante, Botö münatö äno bai wii bacæboimpa, ante cædinque münatö botö beyæ Wængongui ingante apæneeda, angantapa.

²⁵ Ayæ Wäö tönö Pegodo iñömö, Itota incæ mönü Codito ingaingä ingampa, ante mänifömö quæwénäni ìnänite mönü Awénë nänö äno ante apænedä eñenänitapa. Ìnque apænedinqe adodö Eedotadëe gocæte ante wadæ gote Tämadiabæ godinqe tömëna wayömö wayömö mäo wædænque quæwénäni weca pö pö cædinque nanguï ìnäni ìnänite apænedinqe Codito ingantedö ante watapæ apæneda eñenänitapa.

Etiopebæ awénë ingante Pedipe bee tengampa

²⁶ Mäningä Pedipe ingante anquedo ayæ ate ponte äningue, “Bitö ægodö, Eedotadëe wæi Gata goqüinö pædæ taoquinque betamonca gocæbiimpa,” angantapa. Mäninö önmæcaque wæidö inompa.
²⁷ Mänomaïnö angä éñeninqe Pedipe ængæ gantidinqe wadæ godinqe anquedo nänö änönque cægonte ayongä onguíñængä Etiopebæ quæwéninqe pö eyepæ bee tengä acantapa. Ìngä iñömö Etiopebæ tæiyæ awénë onquiyængä Cantate beyæ tömënäni godonte æinta nê aacä ìnongä inte ñænæ awénë ìnongäimpa. Tömengä iñöö Wængongui weca ædæ wææninque watapæ apænecæte ante Eedotadëe æidingä inte ocæ èmænte pöninqe Pedipe ingante eyepæ mämö bee tengantapa.
²⁸ Ìngä iñömö cabayo nänö wææ pönondcade æi tæ contate ocæ èmænte pöninqe Itaiya wodi Wængongui beyæ nê apænegaingä nänö yewæmongainga næænte a congantapa.

²⁹ Mänomaï a conte pönongante Pedipe ingante Wængongui Önöwoca, “Goe, ïi cabayo nänö wææ pönondcade eyepæ godinqe guëa goe,” angantapa.
³⁰ Angä éñeninqe Pedipe pogodo godinqe obo ponte éñenönä Etiopebæ awénë iñömö Itaiya wodi nänö Wængongui beyæ yewæmongainga adinqe apænecä éñeninqe,

—Bitö ate apænedö ante ædæmö éñemítawo.

³¹ Äñongante,

—Ìñæmpa éñemogaa. Botö ïmote apænedänipa éñenguimoo.

Ante apænedinqe Pedipe ingante, Bitö botö weca ææ guilte tæ contae, angä ææ guil tæ contacantapa.

³² Mäninta Wængongui angä éñente nänì yewæmongainga Etiopebæ awénë nänö aintaa ïmaï ante yewæmonte ongönönimpa.

“Codotedo ingante wænongæimpa, ante bæi ongonte æninque töö godonte bai cædinqe

tömengä ingante adobaï wænoncæte ante bæi ongonte ænte godänitapa.

Obegaidi ocaguincoo ëö toyönäni wædämäi pæ wëènecä bai

tömengä adobaï wædämäi inte pæ wëènecantapa.

³³ Piñte änäni wæyongante nē apænte anguënénäni incæ, Pangæimpa, ante cædinque nöingä ante änämäi änänitapa.

Tömengä ingante æmæwo wænönäni wængangä ïñongante,

Tömengä nänö pæñänäni, ante ædö cæte apænequii.”

³⁴ Ante nāni yewæmongaïnö adingä inte Etiopæbe awënë ñöwo Pedipe ingante,

—Apænebi ëñëmoe. Në Wængongü beyæ apænegaingä ïñömö æcänö ingante ante nē apænegacäi. Tömengä nämä ingante ante yewæmongantawo. Edæ wacä ingante ante yewæmongantawo, ante ëñencæte ante wæbopa.

³⁵ Ante änongante Pedipe ïñömö Etiopæbe awënë nänö adinta adotaa ate apænedinqe ayæ wataa wataa adinque Itota ingantedö ante watapæ apænecä ëñengantapa. ³⁶ Apæneyongä taadö godinque wapæ ganca pönatapa. Equitobæ awënë mänimæ adinque Pedipe ingante, Waa ae. ïñömö gäwapæ impa. Äpænë guiidämäi ingüimo, ämitawoo.

³⁷ Angä ëñeninqe,

—Bitö mümöno wede pönemi ate botö Ao ämaimopa, angantapa. Äñongante,

—Ao botö, Itota Codito nawiwangä Wængongü Wengä ïñongä ingampa, ante wede pönimopa.

³⁸ Änínque Etiopæbe awënë angä cabayo næ gongæ ate Pedipe tönö guëa æpænë ti wææna ate Pedipe tömengä ingante æpænë guidongä guicantapa. ³⁹ Ayæ æpænë guuite ate tömengä tao gongæñongä Wængongü Awënë Önöwoca Pedipe ingante ïñæ ðæñontë ö aengä. Ate æmæwo adinque Etiopæbe awënë watapæ todinqe oncöne goinö gocantapa. ⁴⁰ Pedipe guiquenë Atota ïñömö ïñontobæ a ongöningue godömenque wadäni nani quëwëñömö go apænedinqe wayomö nani quëwëñömö go apænedinqe Tetadea ganca godinque Codito ingantedö ante watapæ apænecä ëñengadänimpä.

9

Awënë Itota ingante Taodo acampa
(Nāni Cægaiñō 22.6-16, 26.12-18)

¹ Taodo guiquenë mönö Awënë ingante né tee empote quëwëñäni ïñänite plïñinqe, Wænongæimpa, ante bæi ongö bæi ongö cædinque cövë ïñimo cædämäi ingacäimpa. Ñöwo godömenque cæcæte ante Wængongü oncöne gote né godongä ñænængä poni

ïñongä ingante apænedinqe, ² Awënë ëñëmëi, angantapa. Bitö Ao ämi ïñinque botö Daämaco nani quëwëñömö gote ayömo, Ongüñænäni incæ onquiyænäni incæ æcäménque Itota Taadö ante nê godäni ïñänii, ante adinque tömänäni ïñänite bæi ongonte goti winte Eedotadëe ænte pömaimopa. ïñinque bitö, Taodo mänömai cæcæcäimpa, ante botö beyæ cadota ante yewæmöninqe pædæ pönömi æñinque botö wæætë Daämaco ïñömö mao oodeoidi odömöincöne awënëidi weca gote pædæ godömo ænte adinque tömänäni Ao äñönäni mänömai cæbäimopa. ³ Äñongä awënë Ao ante yewæmöninqe pædæ pönongä æñinque Taodo Daämaco obo gote ayongante ïñontobæ öönaðed ïñö näntë bai cædinque tömengä nänö ongöñömö tömäo guïñë gongæ. ⁴ Adinque Taodo guidömämæ tæg wæængantapa. Ayæ wæænte öñöñlongante tömengä ingante, “Taodo. Taodo. Quinante botö imote togænte pâmi.”

⁵ Angä ëñente wædinque Taodo wæætë, “Awënë, æmömidö ïñömi ïmii.” Ante ëñenöngä, “Botö Itotabo ïñömo inte bitö nê togænte pänimo mänömotö ìmopa cæbii. ïñæmpa wagada pæintoca bai bitö nämä ïñæ ðewate bai cædinque cowate bai edæ caate bai wæbipa töö.” ⁶ Mänömai apænecä ëñeninqe Taodo ancai guïñente do do wäädinque, “Awënë, æbänö cæquimo ämii.” Äñongante mönö Awënë wæætë apæneantapa. “Bitö ængæ gantidinqe ïñäni nani quëwëñömö goe. Botö, Taodo ïmäi cæcæcäimpa, ante wacä ingante Daämaco ïñömö né quëwengä ingante do apænebo ëñengampa cæbii. Bitö Daämaco ïñömö gote ongöñömi tömengä wæætë bitö imite apænecä ëñente cæcæbiimpa.”

⁷ Taodo tönö godongämæ godäni guiquenë waocä ingante adämäi ïñänite incæte, Önöngä tempa, ante pönëningue ancai guïñente wædänitapa. ⁸ Taodo ïñömö onguipoga ayæ a ñöñongä inte ængæ gantidinqe awinca adämäi ingä adinque wadäni tömengä ingante önompo bæi ongöningue Daämaco ganca ænte mäodäni gocantapa. ⁹ Mänömö gote ongöningue tömengä adämäi ïñongä inte cænämäi bedämäi mëönaa go adoönæque ïñonte wæwengacäimpa.

¹⁰ Ayæ wacä né pönengä Äñäniya Daämaco ïñömö quëwengä inte mä poni wïimonte bai ayongä mönö Awënë, “Äñäniya,” angä ëñeninqe, “Awënë, botö ëñee cömopa.”

¹¹ Äñongä mönö Awënë wæætë, “Taodo ñöwo Wængongü ingante apænecampa cæbii. Bitö ængæ gantidinqe taadö nani Töinö änöñö godinque Codaa oncöne gote ãnínque, Tadoto né quëwëningä Taodo ïñömö owocantawo, ante acæbiimpa. ¹² Wængongü ingante ñöwo apænedinqe ate bai ayongä

wacā Änāniya pō guiidinque, Nōwo edonque acæbiimpa, ante gampocampa, ante ate bāi Taodo wæcantapa cæbii. Tömengä wiiimonte bāi adinque nānō wædō bāi cædinque bitō nōwo gote cæcæbiimpa.”

¹³ Angā ēñente wædinque Änāniya wæætē, “Awēnē iñæmpa botō, Māningā Taodo iñomö quinō bāi ongūñængā ingää, ante nanguï tededāni do ëñémopa. Ayæ, Eedotadëe iñomö tömengä bitō quināni iñänite wénæ wénæ cæcamp, ante tededāni ēñente wæbopa. ¹⁴ Ayæ nē godönāni iñänänāni Ao ante yewæmónāni æninque tömengä iñæmpa nē angā badinque bitō emöwo ante nē apænemoni iñomöbite bāi ongonte tee monecæte ante pongampa cæbii.”

¹⁵ Ante wæyongante mōnō Awēnē wæætē Änāniya ingante, “Iingā ingante do apænte æmo apa anewëe. Tömengä ingante, Bitō wabæca gote wadāni iñänite botō emöwo ante apænedinque ayæ töménāni awēnēidi iñänite botō emöwo ante apænedinque idægoi iñänite adobai botō emöwo apænebii ëñencædænimpa, ante tömengä ingante do antabopa cæbii. Nōwo tömengä weca gobawé. ¹⁶ Ayæ botō nē æningä inte tömengä æbänö botō emöwo beyæ nanguï caate wæquénengä ingää, ante odömomo ate ëñencæcæimpaa.”

¹⁷ Angā ëñeninqe Taodo nānō owoyömo go guuidinque Änāniya tömengä ingante gampomöningue,

—Taodo botō tönïnabi ëñëmi. Bitō taadö pöninqe Itota ingante abitawo. Tömengä iñomö nē Awēnē iñongä inte botō imote apænecantapa. Bitō Taodo weca godinque cæbi ate tömengä wëenëfled nānō emöno bāi adinque Wængongui Tæiyæ Wæmō Öñowoca ingante da pönomo æninque ëwocacæcæimpaa, ante mōnō Awēnē angā ëñeninqe botō bitō weca pontabopa.

¹⁸ Ante Änāniya tæcæ apæneyongä Taodo tömentagæ nānō emönitagæ tæ wæænte iñontobæ edonque acantapa. Ayæ ængæ gantiyongante Änāniya tömengä ingante æpænë guidongä guicantapa. ¹⁹ Ayæ cængü cæninque tömengä baö wæætē tæi piñængä bacantapa. Ayæ Daämaco iñomö Itota ingante nē tee empote quewänäni weca godömenque tæönæ quewengantapa.

Daämaco iñomö Taodo apænecæ ëñenänipa

²⁰ Mänömaï quewäninqe Taodo do oodeoidi odömöincöne go guii go guii cædinque, Itota Codito näwangä Wængongui Wengä ingampa, ante apænecæ ëñenänitapa. ²¹ Mänömaï apænecæ ëñeninqe tömengä ingante nē ëñenäni iñomö ancai guinëningue, “Æ. Iingā adocä Eedotadëe iñomö Itota emöwo ante nē apænedäni iñänite nē wido

cæcä iñaingampa. Tömengä adocä nē wido cæcä incæ adodäni iñänite bæi ongonte æninque, Wængongui qui, ante nē godönäni iñänänäni weca mao pædæ godoncæte ante nōwo iñomö pöninqe cæcä awædö. Edæ adocä ingänö anguënë.”

²² Ante wædäni incæte Taodo godömenque tæi piñænte entawëninque iimaï ante apænecantapa. Awēnē bacæcæimpaa, ante Wængongui nānō nē gao cæcadongä iñomö mōnō Codito iñomö edæ Itota adocä iñongä ingampa, ante, Nåwangä impaa, ante nōingä pöni apænecæ. Adinque Oodeoidi Daämaco iñomö quewänäni guiquenë, Ædö cæte wadö anguïi, ante wægadänimpaa.

Oodeoidi wænoncæ cæyönäni Taodo amôd cæte gocampa

²³ Iñinqe tæönæ go ate oodeoidi godongämæ pönente Ao ãninqe, Taodo ingante wænongæimpaa, ante cædänitapa.

²⁴ Mänömaï ante cæyönäni Taodo mäninö nāni ãnïnö do ëñengantapa. Töménäni guiquenë, Mönö quewenomö wææ cæinemö tacä ate wænömö wæncæcæimpaa, ante itædë woyowotæ wææ wänönänitapa. ²⁵ Wææ wänönänäni tömengä ingante nē tee empote quewänäni wæætē yabæ wææ cæte iñomö Taodo ingante woyowotæ mæi ayacomyaï iñö otodë pædæ wæænönäni ti wæænte gocantapa.

Taodo Eedotadëe ponte apænecampa

²⁶ Mänömaï godinque Taodo Eedotadëe pöninqe, Itota ingante nē tee empote quewänäni weca gobote, ante pongä. Adinque tömänäni, Nåwangä Itota ingante nē pönengä ingantawogaa, ante guinënte awædö, ante pöninqe wææ adänitapa.

²⁷ Bedenabee guiquenë Taodo ingante bæi ongömænte æninque Itota nānō nē da godongaïnäni weca ænte mämongä pongantapa. Ayæ töménäni iñänite Bedenabee apænecantapa. Taodo nöwo taadö godinque mōnō Awēnē ingante dobæ acæimpaa. Mönö Awēnē tömengä ingante do apænecantapa. Daämaco gote quewäninqe Itota emöwo ante tömengä guinënamäi apænedingä inte nōwo iñomö pongä apa quewemini. ²⁸ Bedenabee mänömaï angå ëñeninqe Ao ãñönäni Taodo Eedotadëe iñomö queweninqe tao guuite ta tao guuite ta cædinque töménäni tönö godongämæ cædinque mōnō Awēnē emöwo ante guinëndämäi apænecantapa. ²⁹ Ayæ wadäni oodeoidi incæ guidiego tededö nē tededäni mänïñomö quewenönänimpaa. Iñäni iñänite Pabodo mōnō Awēnē emöwo ante nanguï apænedinque wæætedö wæætē äñongante töménäni wæætē wænoncæte ante cædänitapa. ³⁰ Mänömaï cædänipa, ante ëñente wædinque tömengä

nānō töniñadāni baï badināni inte pancadāniya Taodo ingante Tetadea ganca māo ēmōninque, Godōmenque Tadoto iñömō wodii wīnonte goe, ante da godōnāni gogacāimpa.

³¹ Ìnique Codito ingante nāni godongämä pönencabo incæ Oodeabæ Gadideabæ Tāmadiabæ tōmō quēwēnāmē māniñedē wādāmāi inte guémānānitapa. Ayæ tæi piñāente entawēnāni badānitapa. Ayæ Wængonguü Tæiyæ Waémō Önōwoca ædæmō apænecā ate tōmēnāni wampo pönēnāni badinque yebānte nanguü ināni bagadānimpa. Ayæ mōnō Awēnē ingante ædō cæte éñenāmāi cæquüi, ante guññente wægadānimpa.

Ènea ingante Pegodo angä waa bacampa

³² Mānōmāi tōmēnāni nāni pönencabo nanguü yebānte bayonāni Pegodo guiquénē wayomö woyomö wodo tebæ wodo tebæ godinque Dida iñömō pöninque mōnō Awēnē quināni weca éñacæ pongantapa.
³³ Māniñomö ponte apæneyongá wacä tōmengä émōwo Ènea do ocho wadepo ganca möimoga cōmāingä inte nē ongōningä ingä.
³⁴ Adinque Pegodo tōmengä ingante,

—Ènea éñëmi. Itota Codito cæcä ate waa babipa cæbii. Ängæ gantidinque tōmēmi móimo nū capoe.

Äñlongä Ènea iñömō do edæ ängæ ganticä.
³⁵ Adinque Dida quēwēnāni tōnō Tadōñó quēwēnāni tōnō wēnē nāni pönēwengaino ante émō cædinque Wængonguü Awēnē gämēnō pönānitapa.

Dodoca wodi ingante Pegodo angä nāni önmæmongampa

³⁶ Māniñedē wacä onquiyängä nē pönengä Tabita iñömō Cope nāni quēwēñomö quēwēnongäimpa. Tōmengä émōwo guidiego tededö Dodoca incæ mōnō tededö Cowāñe émongä inongäimpa. Tōmengä iñömō nē waa cædongä inte ömæpodäni wæwēnāni inānite nanguü waa cædongä inte Cope iñömō quēwēnongäimpa.
³⁷ Tōmengä māniñedē nangæ badinque æmaewo wængä. Ate tōmengä baô iñi æpæt hædēnique wæñoménæcapaa mæi nō cædānitapa. ³⁸ Cope iñömō quēwēnique Dida wü gobæ impa, eyequei impa. Mānōmāi beyæ, Pegodo Dida iñömō ongongampa, ante tededāni éñente wædinque Itota ingante do tee empote quēwēnāni iñömō onguññæna mēnaa inate da godōninque, Cope iñömō gote Pegodo ingante, “Quingæ pœ, ante æeda.”

³⁹ Änāni gote äñete pöñonate Pegodo godongämä pongä adinque tōmengä ingante wæñoménæcapaa mæidāni guuite acantapa. Owæmpoñāni godongämä pöninque doyæncoo tōnō yabæcoo Dodoca müngä quēwengañedē nānō badongaincoo odomóninque Ca ca wædāni. ⁴⁰ Adinque

Pegodo tōmänāni inānite angä tao godāni adinque da guicapote Wængonguü ingante apænecantapa. Ayæ dobæ wænte onguite a öñlongä gämænö dadi émænte adinque,

—Tabita, ængæ gantibi ämo.

Äñlongä Tabita wodi awinca wi æmōninque Pegodo ingante adinque ængæ gantite contacantapa. ⁴¹ Ängæ ganti contayongante tōmengä önompø bæi ongōninque Pegodo töö æmængä ate ædæmō ængæ gantite adiyæ gongængantapa. Ayæ owæmpoñāni tōnō mōnō Awēnē quināni inānite Pegodo aa pecä pō guiidāni ate müngä ingä odömongä adānitapa. ⁴² Ìnique, Mōnō Awēnē mānōmāi cæcantapa, ante Cope iñömō nāni quēwēñomö tōmō gote tededāni éñenique nanguü ināni mōnō Awēnē ingante nē pönēnāni badānitapa. ⁴³ Pegodo māniñedē æmontai nē amünengä Timōnō weca owodinque Cope iñömō tæönæ quēwengacäimpa.

10

Pegodo tōnō Codönedio

¹ Tetadea nāni quēwēñomö odömäno tontadoidi Itadiaidi nāni änoncabo inte quēwengadānimpa. Ìnique tontadoidi tiëe ganca nāni cabi tiëe ganca nāni cabi iñonānite adocabodāni capitää tōmengä émōwo Codönedio émongacäimpa. ² Tōmengä nāni wencabo nāni owocabo owodinque, Mōnō wadö pönēñomonte Wængonguü pangä wæcæ wæ, äñinque Wængonguü nānō äñ ante éñente quēwēnōnānimpa. Ayæ pæ gompodämäi inte Codönedio, Ömæpodäni wæwēnāni quü, ante pædæ godö pædæ godö cæcä ænōnānimpa. Ayæ Wængonguü ingante fiimpo cædāmæl cōwé apænedongäimpa. ³ Tōmengä iñömö ædæ wæicä ate mä pöñi wiiimonte baï acantapa.

Edonque wiiimonte baï ayongante Wængonguü anquedo tōmengä weca pō guuidinque, “Codönedio bitö imi.” ⁴ Angä wædinque Codönedio tōmengä ingante cōwæ adinque ancai guññente wædinque, “Awēnē, æbænō ante ämii. Ämi éñëmoe.” Äñlongante, “Bitö Wængonguü ingante nē apænebi imitawo, ömæpodäni wæwēnāni inānite nē godömi imitawo. Mānīnō bitö apænedö ante mānīnō bitö godöñö ante adinque bitö imite waa abopa, Wængonguü angampa, angantapa. ⁵ Nöwo wadāni inānite ämi Cope iñömö gote Timōnō Pegodo nāni änongä ingante äñete poncædānimpa. ⁶ Adowo émōñongä Timōnō weca Timōnō Pegodo gäwæpæntibæ wedeca owocampa. Mäningä Timōnō æmontai nē amünēñongä angampa.”

⁷ Ante apænedingä inte Wængonguü anquedo ingæ gocä adinque Codönedio wæætë tōmengä ingante nē cæda mēnaa inate aa pecä pönatapa. Ayæ tontadoidi incæ

pancadāniya tömengä ingante nē cædāni ïnönänimpā. ïnique adocanque tontado incæ Codönedio ingante nē cæcā incæ Wængouü ingante nē ëñengä ïnongäimpā. Tömengä ingante Codönedio adobai aa pecä pongantapa.⁸ Mänömaï aa pecä ate tömänäni godongämä pönäni ate Codönedio, Wængouü æbäñö angantawoo, ante tömänö ante adodö apænedinque, Nöwo Cope ïñömö goedäni, angantapa.

⁹ Angä godinque ïlmö wææñö taadö godinque Cope ïñömö obo pöñänäni mäninedé incæ tæcebæcä incæ Pegodo guiquené Wængouü ingante apænecæte ante onçomanca æicantapa.¹⁰ Ayæ ate gue ænente wædinque wadäni ïnäni, Cæinente awædö, æñongante cængü ïnique æænönämäi inte cönönämäi ïnönänite tömengä wüimonte ate baï cæwëngantapa.¹¹ Ate baï æmö ayongante öönadë wi ænête baï bayö möincoo baï ñænæncoo pöni ïfonte æmænecoo bæi æmænecoo bæi ongönte baï inguipgoa pædæ wæænonte baï wææ wää wocæ acantapa.¹² Wäi wocæñö nē ocagü mongænäni incæ, nē ocagü ömaadäni incæ, nē öömä ëmænte æidämä godäni incæ babæidi tömänäni weocoo cæncadencoo ïñö ongönäni acantapa.¹³ Ayongante waçä ãnique, "Pegodo, ængæ gantidinque wænonte cæe."

¹⁴ Angä ëñeninqe Pegodo, "Awëñë, ëñëmi. Önönäniqne ïñönänite botö, Baacä awædö, ãnique cœw cænämäi ìmo apa ãnewë." ¹⁵ ãnique wæætë ëñëflongä, "Wængouü nänö ðædæmø ménongadongä incæ bitö ðædö cæte baacä ãmii."

¹⁶ ãnique nē apænedingä ïñömö wæætë adodö adodö angä ëñeninqe Pegodo wæætë, Baacä awædö, ante Baa angantapa. Ayæ mempoga go adopoque wæætedö wæætë adodö ána ate ñænæncoo pöni weocoo incæ öönadë ïnö wää æænongä baï acantapa.¹⁷ ïnique, Mänömaïnö ante wüimonte baï adimo inte botö quinö baï cæquimoo, ante Timöñö Pegodo pönëe congantapa. Pönëe cöñongä Codönedio nē nänö da pönönänäni guiquené, Timöñö onçö æyömöñö i, ante diqui diqui minte adinque yabædemö ïnö næ gongæninqe,¹⁸ Timöñö Pegodo näni ãnongä ïñömö owocää, ante ëñencæte ante aa pedänitapa.

¹⁹ Pegodo wüimonte baï nänö adinö ante ayæ poniëe cöñongante Wængouü Önöwoca, "Timöñö ëñëmi, bitö ìmote ante onguññänäni mengäa go adocanque diqui diqui mänäniqa quëwemii.²⁰ Tömëmo ämo pönänipa cæbii. Bitö ængæ gantidinque yæipodë wæidinque tömänäni tönö ee goe," angantapa.

²¹ Angä ëñeninqe Pegodo yæipodë wæidinque tömänäni ïnäni, Botö minitö nē

diqui diqui mënömo adobo ïmopa. Minitö quïñante pöminii.

²² Äñlongante,

—Mönitö awëñë capitao Codönedio incæ angä pömonipa. Tömengä ïñömö Wængouü ayongante nö cæcä ïnongä inte Wængouü ingante guïñente quëwengampa. Në nö cæcä ingampa, ante pönëninqe oodeoidi tömänäni tömengä ingante waa adänipa. ïnique Wængouü anquedo tæiyæ wæmö ïnongä inte wæætë Codönedio ingante, Bitö wadäni ïnäni ämi gote Pegodo ingante äñete poncædänimpä. Tömengä ïñömö bitö weca pöninqe apænecä ëñencæbiimpä, angä ëñente wædinque Codönedio wæætë mönitö imönte da pönongä pömoni ae.

²³ Ante apænedäni ëñeninqe Pegodo angä pö guite tömengä weca owodänitapa. ïlmö ate Pegodo tömänäni tönö tao guyongante Cope ïñömö quëwente nē pönënäni incæ pancadäniya godongämä tao wadæ godänitapa.

²⁴ Mänömaï godinque Pegodo ïñabæ wæængä Tetadea pongantapa. Codönedio guiquené, Oo ponguingä, ante pönëninqe tömengä guidenäni tönö tömengä æmigoidi ïnäni do äñecä ponte godongämä ongönänitapa.²⁵ ïnique Pegodo ïñömö onçöne pö guicæ cæyongä Codönedio wæætë onçodo tao bee tëninqe, Æ, bitö Wængouü anquedo ïñomi ïmipa, ante baï cædinque ædæ wæænte Pegodo önöwa gäänë guidömëmæ ñongængä.²⁶ Adinque Pegodo wææ ãnique,

—ïñæmpa bitö waobi ìm baï botö adobai waobi ïñomo ïmopa. Ængæ gantibi, ãnique Pegodo angä ængæ ganticantapa.

²⁷ Ayæ Codönedio tönö guëa tededinque Pegodo onçöne guite ayongante nanguï ïnäni godongämä mæ ongönäni.²⁸ Adinque tömänäni ïnäni,

—Minitö do ëñëmënipa. Oodeoidi ïñomöni inte mönitö Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante Ao ante ëñente cæmönipa. ïnique, Oodeo ïnämai ïnäni tönö godongämä cædämäi incæmënipa, ante ayæ, Tömänäni weca go guiidämäi incæmënipa, ante mönitö ëñengaïnö ante cæmönipa, ante minitö do ëñëmënitawoo. Incæte Wængouü wæætë botö ìmote ïlmaï ante odömonganntapa. Bitö, Baacä awædö, ante tede te baï waocä ingantedö ante tededinque, Wentamö mongængampa, ante ãnämäi incæbiimpä. Ayæ, Önonganque ingampa, ante ãnämäi incæbiimpä, ante Wængouü botö ìmote do odömongä atabopa.²⁹ Äñete pönäni ate botö, Wængouü mänömaïnö ante odömongä atabopa, ante pönëninqe ee pontabopa. ïnique quïñante botö ìmote aa pemüni, ante ëñencæte ante wæbopa.

³⁰ Äñongante Codönedio wæætë,

—Do mëönaa go mëönaa iñonte botö tömömo oncönë cænämäi inte Wængongü ingante apænetabopa. Botö mänömaï ñöwo bai ædæ wæicä apæneyömo onguñængä weocoo näämänta pöni mongængä ponte botö weca a ongongä atabopa. ³¹ Ayæ botö imote apænedinque, "Codönedio, bitö Wængongü ingante apænebitawo, angantapa. Mäninö bitö godöñö ante adinque Wængongü cöwë pöñengampa cæbii. ³² Ñöwo ämi Cope gote Timönö Pegodo näni änongä ingante äñete poncædänimpa. Tömengä wacä Timönö æmontai në aminengä weca gäwaptæntibæ wedeca owocampa." ³³ Angä èñeninqe botö wæætë bitö imite ante, Äñete pödäni, antabopa. Ñöwo bitö do pömi waa abopa. Ìnique ñöwo iñömö Wængongü ayongä tömämöni godongämæ a ongöñömöni bitö, Wængongü Awëne mönitö beyæ ante bitö imite æbänö angäa, ante apænebi èñencæte ante ongomönipa, angantapa.

Codönedio oncönë ongöñinque Pegodo apænecampæ

³⁴ Codönedio mänömaï apænecä èñeninqe Pegodo iñmai ante apænecantapa.

—Wængongü, Adøyömö pöni imönipa, ante tömämö imonte pöñö adøyömö pöni cæcampæ, ante botö, Nåwangä impa, ante ñöwo tæcæ èñemopa. ³⁵ Ìnique iñmæca quëwënäni incæ wayömö wabæca wabæca quëwënäni incæ æcäno Wængongü ingante guñente wædinque nö cæte quëwëna ante adinque Wængongü mäningä ingante Ao ante do ængampa. ³⁶ Mänömaï cæbopa, ante idægoidi inänite apænemöni èñencædänimpa, ante Wængongü mönitö imönite da godongä gote iñmai ante apænemöni èñenänipa. Tömämæ quëwëmö iñömönte mönö Tæiyæ Awëne iñömö Itota Codito ingampa. Tömengä waa pöni pöñö cæcä beyænque Wængongü piyænë näñö cægañö ante watapæ möni apæned impa. ³⁷ Wäo wodi, Æpænë mönö guidongæimpæ, ante apænecä èñenäni ate Itota Codito iñömö Gadideabæ iñömö mä cædinque Oodeabæ tömäo cægonte æbänö cægacäi, ante do èñemönipa. ³⁸ Iñmai ingatimpa. Wængongü tömengä Önöwoca ingante angä Itota Näatadetä në quëwengaingä baonga wææ guigacäimpæ. Wææ guicä ate Itota tæi pñinæte entaweninqe wayömö wayömö gote tömäo cægöñinque waa cægacäimpæ. Edæ Wængongü tömengä töñö godongämæ quëwente cæcä beyæ Itota iñömö, Wadäni wënæ angä èñeninqe goti winte baï wæwëñänipa, ante adinque wënæidi inänite

angä tao godänitapa. Ayæ wadäni wënæ wënæ inte wæyönäni tömengä godö cæcä ate edæ waa inäni bagadäniimpa.

³⁹ Pabodo mänömaïnö ante godömenque apænecantapa. "Oodeoidi ömæ cægöñinque ayæ Eedotadëe iñömö quëwëninqe, Itota Codito æbänö cægacäi, ante në adimöni inte mönitö iñömö mäninö tömänö ante në apænemöni imönipa. Tömengä ingante awæ ñænqedimæ cæte godö wænöñäni wængacäimpæ. ⁴⁰ Incæte Itota do wæningä inte mëönaa go adoönæque öñongante Wængongü angä inäni ömæmonte müngä inte edonque pöni a ongongä agadäniimpa. ⁴¹ Wii tömänäni adänitapa. Pancamöniya atamönipa. Itota näni ömæmongä ate tömengä töñö në godongämæ cæte bedimöni iñömömite Wængongü, Mänimpodäniqne Itota müngä ongongä ingampa, ante në adinäni inte në apænedäni incædänimpa, ante mönitö imönite apænæ aengacäimpæ. Mönitö adomöniqne tömengä ingante atamönipa.

⁴² Ayæ mönitö imönite äninqe Wængongü, Minitö iñömö do èñenäni nënqne në apænemöni badinqe waodäni inänite mänömaïnö ante apænedinque iñmai ante apænecæminimpa. Müi quëwënäni inänite do wænöñäni inänite Itota Codito iñömö edæ tömänäni inänite edæ në apænæ anguingänö anguënë, ante apænemöni èñencædänimpa, ante Wængongü mönitö imönite angacäimpæ. ⁴³ Ayæ, Mönö Codito poncæcäimpæ, ante do èñengänäni inte tömänäni Wængongü beyæ adøyömö apænegadäniimpa. Tömänäni, Codito ingante në pönëñäni wënæ wënæ näni cædö ante adocä Codito èmëwo beyænque Wængongü pöñö waadedinque riimpæ cæcä quëwencædänimpa, ante doyedë apænegadäniimpa," ante Pegodo Codönedioidi inänite apænecä èñenäniitapa.

Oodeoidi inämäi inäni Wængongü Önöwoca ingante cænäni

⁴⁴ Pegodo mäninö ante tæcæ apænecä èñee coñönäni Wængongü Tæiyæ Waëmö Önöwoca tömänäni tömänäni baonga wææ guicantapa. ⁴⁵ Pegodo töñö godongämæ pönëñäni guiquenë në pönëñäni inäni incæte, Mönö éö togante quëwengæimpæ, ante në änönäni ingadäniimpa. Ìnique tömänäni, Oodeoidi inämäi inäni inänite Wængongü Tæiyæ Waëmö Önöwoca do wææ guicampæ, ante adinque edæ guïñente wædänitapa. ⁴⁶ Edæ Codönedioidi Wængongü Önöwoca ingante èwocadinque wadäni näni tede baï wadäni näni tede baï iñontobæ apænedinque Wængongü ingante waa adinque waa todäni èñente wædinque oodeoidi mänömaï guïñente wædänitapa. ⁴⁷ Adinque Pegodo tömengä töñö në pönëñäni inänite,

—Tömēnāni mönö baï Wængonguū Tæiyæ Waémō Önöwoca do æñināni ïnānîte adinque tömēnāni, Æpænë guidömi guuiboe, äñönänite mönö ædö cæte wææ anguüi.⁴⁸ Äninque Pegodo angä ëñeninqe tömēnāni Itota Codito èmōwo apænedinqe æpænè guidönäni guiidänitapa. Æpænë nê guidänäni iñömö aye Pegodo ingante, Tæönæ mönitö weca quëwencæbiimpa, äñani Ao ante quëwengacäimpa.

11

Eedotadëe iñömö nê pönénäni ïnänite Pegodo apænecä

¹ Oodeoidi ïnämäi ïnäni incæ Wængonguū nänö änö ante do Ao ante ëñenänipa, ante wadäni Oodeabæ tömäo cægonte tededänitapa. ïnique Itota nänö da gogaänäni töö wadäni nê pönénäni töö mänö ante do èñenänitapa. ² ïnique Pegodo Eedotadëe iñömö æite quëwëñfongante nê pönénäni incæ pancadäniya, Mönö èö togængæimpa, ante nê äñönäni inte tömengä ingante piñinque, ³ iñmai ante äñanitapa.

—Quimæ bitö togænämäi ïnäni weca incæ go guidinqe cæmitapa töö.

⁴ Äñönänite Pegodo, Æbänö cæte i, ante adodö adodö ante apænecä èñenänitapa.

⁵ —Botö Cope näni quëwëñömö gote quëwëñinqe Wængonguū ingante apænedinqe cæwénente ongöniqne wilmonte baï atabopa. Wilmonte baï ayomote weocoo ñænæncoo möincoo baï æmænecoo yao æmænecoo yao oncône baï öönædë iñö paedæ wæænonte baï ayomote botö weca wææ wäi wocæ atabopa. ⁶ Wäi wocæñö botö acæte ante guimö ayomö babæidi baï ïnäni inte ocagu mongænäni, æmæntaïque mongænäni, öömä èmænäni yæmïñæncoo iñö ongöñäni baï atabopa. ⁷ Ayæ wacä botimote, “Pegodo, ængæ gantidinqe wæñontecæ.” ⁸ Angä ëñeninqe botö, “Awènè èñémi. Baacä ingä änewëe. Nåwåaquinägä ïnämäi iñlongante cöwë cænämäi imoi ae.” ⁹ Ante wæyomote öönædë apænecä botö nê èñeninqä godömenque äñinque, “Wængonguū nänö ædæmö mënonganöngä ædö cæte baacä ämii.” ¹⁰ Äninque tömengä wæætë wæætë mempoga go adopoqwe adodö angä ate ñænæncoo baï adodö öönædë ingæ æi atabopa. ¹¹ Mänifnedë Tetadea nê quëwengä da pönongä pöninqe onguñænäni mengää go adocanque botö imote ante diqui mincæte ante botö owoç boyæ tæcæ pöninqe næ gongænänitapa.

¹² Ayæ Wængonguū Önöwoca incæ botö imote angä èñeninqe botö, Wadäni ïnäni, ante piñämäi imo inte guinëñämäi tömēnäni töö ee gotabopa. Ayæ botö töö iñnäni iñömö

tei ganca ïnäni mänimpodäni godongämæ godänitapa. Gote ayomöni, Codönedio oncö impa, ante adinque go guuitamönipa, ante Pegodo apænecantapa. ¹³ Ayæ, Go guuite èñëñömönite Codönedio iñömö, Æbänö cætimpa, ante apænedinqe mönitö imonite iñmai ante apænecantapa. Botö onçoné Wængonguū anquedo a ongongä atabopa. Ayæ botö imote äñinque anquedo iñömö, “Bitö Cope iñömö ämi wadäni gote Timönö Pegodo näni äñongä ingante äñete poncædänimpa. ¹⁴ Tömengä pöninqe, Mïni quëwencabo æbänö cæte wæñämäi quëwenguümin, ante bitö imite apænecä èñencæbiimpa.” Mänömaïnö ante Wængonguū anquedo apænecä èñente cætabopa, ante Codönedio mönitö imonite apænecä èñentamönipa.

¹⁵ Mäninganca apænedinqe Pegodo iñmai angantapa. “Wængonguū Tæiyæ Waémö Önöwoca mä pöninqe mönitö imonite nänö guidö baï fiwo iñömö botö tæcæ apænecæ cæyomo adocä edæ tömēnäniya adobai wææ guicantapa. ¹⁶ ïnique botö, Mönö Awènè Itota æbänö angacäi, ante adodö ante pönentabopa. Wäo wodi iñömö apænecä guidongacäimpa. Wængonguū Tæiyæ Waémö Önöwoca guiquenë münitö baonga po guicæcäimpa, ante Itota do apænegacäimpa, ante botö önöwenerenque pönentabopa. ¹⁷ Ayæ, Mönö Awènè Itota Codito ingante wede pönemöni ate Wængonguū tömengä Tæiyæ Waémö Önöwoca ingante da pönongä äñtamönipa. Nöwo tömēnäni adobai wede pönénäni ate Wængonguū mönitö imonite nänö da pönongingä ingante tömēnäniya adobai da pönongä ænämäni, ante pönentabopa. Mänömai cæcampä, ante pöninqe botö, Ædö cæte Wængonguū ingante Baa angulmoo.”

¹⁸ Ante Pegodo, Æbänö cætimpa, ante tömänö ante edonque apænecä èñeninqe tömēnäni wæætë, Mönö ædö cæte godömenque piñite anguüi, ante piyænë cæte apænedänitapa.

—Nöwoidæwaa ämönipa. Wadäni oodeoidi ïnämäi ïnäni incæ mönö baï, Idæwaa wénæ wénæ cæte awædö, ante guingu imonte wædäni ate Wængonguū pönö waadete cæcä ate quëwëñänipa, ante nöwo tæcæ mä èñemöniya, ante todinqe Wængonguū ingante edæ watapæ apænegadänimpa.

Antioquia iñömö Itota ingante näniponencabo

¹⁹ Mäningä Etebä wodi ingante wæñöninqe oodeoidi godömenque wadäni nê pönénäni ïnäni wénæ wénæ togænte pänäni wædinque nê pönénäni iñömö wodii wínöninqe nåwæ gote Pénitia ganca Tipidebæ ganca Antioquia ganca

godānitapa. Godinque tömēnāni, Itota Codito æbānō cægacäi, ante oodeoidique ïnānite apænedinqe wadāni ïnānite apænedämäi ingadänimpa. ²⁰ Incæte Tipidebæ iñömö quëwénāni tönö Tidénebæ iñömö quëwénāni pancadäniya Antioquiya iñömö godinque guidiegoidi ïnānite adobai Itota Codito ingantedö ante watapæ apænedämäi ëñénänitapa. ²¹ ïnique mönö Awëñë tömēnāni tönö godongämä cæcä beyænque nanguï ïnäni tæcæ pönéninqe tömengä gämäenö pönänitapa.

²² Mänömai pönénäni, ante tededämäi ëñéninqe Eedotadëe iñömö Codito ingante nāni godongämä pönencabo incæ Bedënabee ingante, Bitö Antioquiya iñömö godinque ate pöe, ïnäni. ²³ Mäniföömö gote pöninqe Bedënabee iñömö, Antioquiya iñömö quëwénāni ïnānite Wængongui waadete pönö cæcampä, ante adinqe nanguï todinqe tömänäni ïnāni, Minitö mümöno wede pönéninqe mönö Awëñë münæ cöwë quëwédäni, ante nanguï angantapa. ²⁴ Bedënabee iñömö Wængongui Tæiyæ Waëmö Öñowoca ingante éwocadinque né wede pönengä ïngä inte né waa cæcä ïnongäimpä. ïnique tömengä apænecä ëñéninqe tömēnāni nanguï ïnäni mönö Awëñë gämäenö pongadänimpa.

²⁵ Bedënabee wæætë Taodo ingante diqui mincæte ante Tadoto iñömö gote, ²⁶ adinqe tömengä ingante Antioquiya iñömö ænte pongantapa. Pöninqe adoque wadope quëwéninqe tömēnāni Codito ingante né tee empote quëwencabo tönö cöwë godongämä ponte apænedinqe nanguï ïnäni ïnānite odömonte apæneda ëñénänitapa. Ayæ Antioquiya iñömö quëwénāni Codito ingante né tee empote quëwénāni ïnänitedö ante apænedinqe, Coditoidi ïnäni, ante mä pemöningue apænedönäniimpä.

²⁷ Ayæ Wængongui beyæ né apænedämäi pancadäniya mänifödë Eedotadëe quëwéninqe Antioquiya pönänitapa. ²⁸ Tömēnāni nāni Wængongui beyæ apæneincabo incæ adocanque Agabo nāni änongä iñömö Wængongui Öñowoca ingante éwocate apænedinqe, Mönö waocabo quëwénöömö tömämä cængü oo dae ba adinqe mönö gæwænte wæquimämo baqünö angüenë, ante angacäimpä. ïnique iñicayæ ate Codaodio Awëñë ingäñedë Agabo nö nänö änöö baï do batimpa. ²⁹ Ba adinqe Antioquiya nāni pönencabo godongämä pönéninqe, Mönö tönifödäni iñömö Oodeabæ quëwéninqe edæ tepæmpo gæwænte wædänipa cæmöö. Tömēnāni beyæ mönö godonte æinta pædæ godöningue adocanque eyepæ inte nänö godonganca wacä eyepæ inte nänö godonganca godongæimpä, ante

godongämä Ao ãnänitapa. ³⁰ Äninque eyepæ pædæ pönöninqe Bedënabee tönö Taodo inate, Änte mäo godinque né pönénäni ïnānite né aadäni né Picænäni nempo pædæ godömäna æncædänimpa, ante da pönönäni ænte gote godöna ængadänimpa.

12

Tantiago wængä ate Pegodo ingante tee mönedäniipa

¹ Mänifödë Codito ingante nāni godongämä pönencabo iñöänite awëñë oodey Edode iñömö pancadäniya ïnānite wënæ wënæ cæcæte ante angä bæi ongonte ængadänimpa. ² Mänömai cædinque tömengä angä ëñéninqe Wäö tönifacä Tantiago ingante yaemeca wænönäni wængacäimpä. ³ Tantiago wodi mänömai wængä adinqe oodeoidi todäni ate wædinque Edode, Godömenque cæbo ate nanguï todinqe botö ïmote waa acædänimpa, ante cædinque Pegodo ingante adobai bæi ongongantapa. Edæ pää yedæ æmpoquï ömæmø i nāni ææmæ cæyedë mänifödë tömengä ingante bæi ongonte ængantapa. ⁴ Mänömai æñéninqe Edode iñömö, Oodeoidi Patowa ææmæ iñique bedäni ate botö Pegodo ingante ænte tadonte tömänäni ayönäni apænte ancæboimpä, ante pönéninqe tömengä ingante tee mönedinque. Tee mönedinque Edode godömenque angä ëñéninqe tontadoidi mengä go mengä nāni cabö pö wææ wänonte goyönäni wacabo adopodäni pö wææ wänonte godöñänimpa. Mänömai wacabo pö wacabo pö cædinque mencabodäniya go mencabodäniya wæætë wæætë ponte wææ wänonte godöñänimpa. ⁵ ïnique Pegodo ayæ tee mönete ongöngäimpä. Incæte tömēnäni Codito ingante godongämä nāni pönencabo Wængongui ingante tömengä beyæ cöwë nanguï apænegadänimpa.

Pegodo ingante Wængongui incæ ñimpo cæcä gocampa

⁶ Pegodo ingante tontadoda mënnaa tönö æmæncapiro æmæncapiro yaëmengö tæi goti wincapodäni wæyongante wada odemö cöwë wänö cönönaimpa. ïnique Edode tömengä nänö apænte anguïonæ ado woyowotæ Pegodo mänömai goti winte wædengä inte mö ñlongantapa. ⁷ Iñontobæ Wængongui Awëñë nänö da pönöningä anquedo a ongongantapa. Tee mönete onçone ñäö gongæntapa. Pegodo mö ñöñongante Wængongui nänö da pönöningä iñömö æmetæ iñö tao cædinque, "Pegodo, ïnäni ömæmonete quingæ ængæ gantibi." Äñongä daagömë nāni tæi wini incæ tömenque ñümæncæ tæ wæængatimpa. ⁸ Ayæ, "Bitö weocooga pacadeyænta pacadeyænta awæncata wêwabi." Angä ëñente cæcä

adindeque Wængongui anquedo godömenque, "Yacoo wini caadinque botö miñæ pöe."

⁹ Angä ëñeninqe Pegodo, Awii cæmonte awædö. Anquedo dicæ ponte cæcää. Mänömaï ponte cæcampä, ante botö wülmonte baï aboimpa, ante wawique pönengä incæte anquedo miñæ tee empote tao gocantapa. ¹⁰ Mänömaï tao godinque guicönené né wänöna ongöñöna wodo tebæ tao godinque yabæcönené tamongademö né wänöna ongöñöna wodo tebæ tao godinque yaëmewæ odemö tömëäni quëwëñömö ante näní tao goquïnemö ganca pönatapa. Mäninemö ganca ponte ongöñöna yaëmewæ odemö incæ tömenque æ ñenetee bayö tao godinque taadö adodonque cægôna ate anquedo iñömö ingæ gocä ate Pegodo guiquené adocanque a ongongantapa.

¹¹ Adoboque a ongömopa, ante wædinque tömengä wæætë nämä pönengä badinque, "Æ. Nåwangä incæ do tate ëñemopa. Edode nempo wæwëninque botö oodeoidi näní piñö wæquenemö imo adindeque Wængongui angä ëñeninqe tömengä anquedo ponte botö imote gä pe æmpote ö ñengä ate aamö cæbopa, ante tæcæ pönemopa."

¹² Ante pönente wædinque Pegodo wadæ godinque Wäo Mäadoco näní änongä tömengä badä Mäadiya onçö boyæ ponte næ gongængantapa. Mänincöne wadäni né poniñäni incæ do poniñque Wængongui ingante godongämä apænecä cônöñänimpä. ¹³ Pegodo iñömö yabædemö ongonte aa peyongä baquecä né ècä ingante né cæcä inte tömengä èmowo Adoda iñömö ëñencæte ante pongantapa. ¹⁴ Ponte ëñenöngä Pegodo incæ aa pecä ëñeninqe watapæ tote wædinque tömengä wii poniñineque odemö wi ñenädämai pogodo gote edæ wadæ guidinque, Pegodo incæ oncodo a ongongä tamëñedäni. ¹⁵ Ante apænecä ëñeninqe tömëäni wæætë,

—Adoque antedö amini.

Ante wæyönäni tömengä, Nåwangä impa, ante ancaa angä ëñeninqe tömëäni,

—Wa. Pegodo ingante né aacä anquedo ïmaingampa.

¹⁶ Ante tedeyönäni Pegodo iñömö ayæ aa pete ongongäimpä. Ayæ ponte wi ñenetee ayönäni Pegodo ingante adinque ancaï guifente wædänitapa. ¹⁷ Tömengä wæætë, Apocænë iedäni, ante önompocaque compo cæcä adinque pæ wéeneyönäni tömëäni iñanite apænecantapa. Botö tee moneete wæyomote Wængongui æbänö pönö cæcä ate tate pömo, ante tömänö ante adodö ante apænedinque,

—Botö apænebo müni ëñenö ante münitö wæætë wacä Tantiago ingante apænedinque wadäni mönö töniñadäni iñanite apænemini ëñencædänimpä.

Äninque Pegodo wayömö wadæ gocantapa.

¹⁸ Iimö wæñö ñää bayonte tontadoidi guiquené, Pegodo aedönö gote dæ angää, ante nanguï Yæ yæ ante cædänitapa. ¹⁹ Mänömaï cætimpä, ante apænedäni ëñente wædinque Edode angä diqui diqui miñöñäni Pegodo ayæ dæ angantapa. Iñinque né wææ wänöñäni iñanite Edode, Æbänö cætii, ante ancaa angä wædinque tömëäni, Mönö aedö cæte anguïi, ante wæyönäni tömengä wadäni iñanite angä capo wænöñäni wængadänimpä. Edode tömë Oodeabæ wadæ tao godinque Tetadea gote quëwengacäimpä.

Edode wængampa

²⁰ Tido iñömö quëwëñäni töö Tidöö iñömö quëwëñäni iñanite awënë Edode wodi mänññedë énogate ænguï bacä adinque tömëäni wæætë godongämä pönente Ao äninque Edode weca apænecä pönänitapa. Tömëäni, Mönö iñömö awënë odehy Edode òmæ quëwëñäni pönöñäni ñenique mäninonque cænte quëwëmompa, ante wædänäni inte tömengä ingante, Bitö pññämä inte piyænë cæbi quëwëmönie, ante ancæte ante poniñitapa. Poniñque tömëäni Edode onçöne owoðäni iñanite né aacä Bodato ingante waa cædinque tömengä ingante änäni Ao ante tömengä wæætë Awëñi Edode ingante tömëäni beyæ apænecä ëñengacäimpä. ²¹ Edode iñömö, lïönæ ba ate botö ponte apænecæboimpa, ante tömengä nänö änöñæ lïnque ba ate tömengä awënë weocoo waëmoncoo wëñate poniñque awënë nänö apænte ante contaimpaa tæ contadinque tömëäni ayönäni tömëäni iñanite apænecantapa.

²² Apænecä ëñeninqe tömëäni Yæ yæ änique, "Wii waocanque tedecä ëñemompa. Wængonguiidi näní tedepämö baï tedecä ëñemompa." ²³ Ante Yæ änöñäni Edode wodi wæætë, Nåwä Wængonguinque né waa cæcampä, ante anguënengä incæte änämäi pæ wéenecä adinque tömengä ingante Wængongui anquedo wæætë godö cæcä ate ayago cæ ãemævo wængacäimpä.

²⁴ Incæte Wængongui nänö angaïnö ante mänññedë wayömö mao wayömö mao apænedäni ëñeninqe nanguï iñani mönö Awëñi ingante né wede poniñäni badänitapa.

²⁵ Bedënabee töö Taodo iñömö Eedotadëë iñömö godinque tömëna nänä cæquenëño tömänö lïnque cædinque wadæ godinque Wäo Mäadoco näní änongä ingante tömëna töö ñenique adodö godänitapa.

¹ Antioquia iñōmō Itota Codito ingante nāni godongämæ pönencabo iñōnāni iñōmō pancadāniya Wængongü beyæ nē apænedāni iñōnāni pancadāniya guiquené nē odōmonte apænedāni iñōnānimpā. Bedēnabee tōnō wacā Timonō Næegodo nāni änongä iñōnāimpā. Tidēnebæ nē quëwēningä Dotio iñongäimpā. Pancabaa awēnē Edode tōnō godongämæ nē pædingā Mānānēnē tōnō Taodo iñōnāimpā. Mānipodāni ingadānimpā. ² Iñinque tōmānāni godongämæ mōnō Awēnē ingante, Tæiyæ Waémō iñipa, ante watapæ apænecæte ante cænāmāi apæneyonāni Wængongü Tæiyæ Waémō Önöwoca incæ iñmaï angacäimpā. “Bedēnabee tōnō Taodo münitō tōnō nē cæda iñōnāte ämīni botō beyænque cædinque nānēnē godinque botō äniñō ante cæcädaimpa,” angacäimpā.

³ Iñinque iñinque cænāmāi inte apænedinqe tōmēnāni Bedēnabee tōnō Taodo iñate gampocadinqe Wængongü ingante apænedinqe änāni ate wadæ gogadaimpa.

Wää tēiwænē Tipidebæ gote apæneda
ēnēnāni

⁴ Bedēnabee tōnō Taodo iñōmō Wængongü Tæiyæ Waémō Önöwoca mānōmāi angä godina inte Tedeotia iñōmō wæi wipodē iñēnæmpodē go guidinqe wogaa godinque wää tēiwænē Tipidebæ nāni ämæ godatapa. ⁵ Tadamina nāni quëwēñōmō pöninqe oodeoidi odōmöincönē wacōnē go guii wacōnē go guii cædinque Wængongü nānō apænedō ante nōingä apæneda ènengadānimpā. Ayæ Wää tōmēna miñæ godinque tōmēna beyæ nē cæcä iñongäimpā.

⁶ Mānōmāi wää tēiwænē tæcæguedē wodo tebæ cægöniye yæcado godinque Papo nāni quëwēñōmō ganca pönänitapa. Pöninqe tōmēnāni wacä idō Tömengä emöwo Baditota ingante mämö bee tēnänitapa. Tömengä iñōmō oodeocä iñongä inte, Wængongü beyæ nē apænebo iñopa, äninque nē babæ änongä iñongäimpā. ⁷ Tömengä wää tēimæ awēnē Tedeguo Pabodo nāni änongä tōnō godongämæ nē cædongä iñongäimpā. Awēnē Tedeguo guiquené nē ocai encadongä inte Wængongü nānō äno ante ènēnente wædinque Bedēnabee tōnō Taodo iñate änete mämongä pönatapa. ⁸ Tōmēna ponte apæneyonate idō Baditota guiquené guidiego tededö Edima nāni änongä iñongä inte edæ, Awēnē nē pönengä badāmāi incæcäimpā, ante wææ cæcæte ante pünte cæcantapa. ⁹ Iñinque Taodo Pabodo nāni änongä iñōmō Wængongü Tæiyæ Waémō Önöwocaque èwocadinqe idō ingante gomö adinque, ¹⁰ tömengä ingante angantapa.

—Bitō iñōmō wënæ awēnē nānōmōmi bai imidō anguënē. Iñæmpa, Wadāni quiëmē nō impa, ante oda cæcädānimpā, ante bitō pünte pönewēnique entawēnique bitō nē babeæ cædōmi iñipa töö. Wængongü nānō töinō ponguñō ante idiquibæ bacæimpā, ante bitō æpogamē incæ cæbii. ¹¹ Nōwo iñōmō Wængongü Awēnē nē pññængä iñongä inte bitō imite pancaæcäimpā. Tömengä pönō gampomongä ate bitō babetamōmi badinque nænque nāo tamonō wantæpiyæ tömengä nānō änimpoga adāmai incæbiimpā.

Änongä boguimä bai do wææ iñinque wēmō emōnique Edima Baditota nāni änongä gampo gampo cædinque, Äcānō botō imote töö æmænte mäoda goquimoo, ante diqui diqui mingantapa. ¹² Mānōmāi bacä adinqe wää tēimæ awēnē wæætē Wængongü Awēnē ingantedö ante iñāna hāna odōmonte apænedö ante pönente guññente wædinque nē pönengä bagacäimpā.

Pitidiabæ Antioquia godinque cædapa

¹³ Pabodoi iñōmō Papo iñōmō wadæ godinque wipodē iñēnæmpodē wogaa taodinqe Pampidiabæ pöninqe Pedegue iñōmō ti wææñōnāni Wää wæætē adodö Eedotadēe gocæte ante tōmēna iñate emō cæte wadæ gogacäimpā. ¹⁴ Tōmēna wæætē Pedegue wadæ godinque Pitidiabæ pöninqe Antioquia nāni quëwēñōmō pönatapa. Ayæ tōmēnāni guëmanguïñæ iñine bayö oodeoidi odōmöincönē po guuite tæ contadatapa. ¹⁵ Tæ contate a cõñōna Mõitee wodi nānō yewæmongainta adinque Wængongü beyæ nē apænegäināni nāni yewæmongainta ate apænedānitalpa. Ayæ māniñōmō awēnēdi iñōmō tōmēnāni weca ongongä adocanque ingante apænedinqe,

—Bitō nōwo pōna iñate māo äninque iñmaï apænecæbiimpā, iñāna, mōni tōmēnamina ènēmīna. Iñōmō ongōnāni wampo pönénique tæi gongænte ongoncædānimpā, ante cædinque münatō ædæmō apænemīna èñenguññāni, ante ämi apænebañnapa.

¹⁶ Änāni èñente māo angä èñenique Pabodo iñōmō ængæ gantidinqe önompoca compo compo cædinque tōmēnāni iñānate apænecantapa.

—Minitō, pancaminiya idægoidi iñōmīnité pancaminiya wamini incæ, Nåwå Wængongü iñongä ingampa, ante nē guññente wæmīni iñōmīnité botō tōmāmīni iñmīnité apænebo èñeedāni. ¹⁷ Idægoidi, minitō imite tāno apænebo èñeedāni. Mōnō idægocabo Wængongü incæ mōnō mämæidi iñānate apænte ængä ate wadāni némæ Equitobæ iñōmō quëwēñōnāni tōmengä pönō cæcä ate tōmēnāni tæiyænāni yebængadānimpā. Ayæ Wængongü tæi pññænongä inte ingæ æmænique töö æmænte mäocä wadæ gogadānimpā.

¹⁸ Godinque töménäni coadenta wadepo mānimpoga önmäeca cægönnique æbämë wënæ wënæ cæte quëwénäni ate wæcä incæte tömengä pänämäi inte ata cæpote ænte mäocä gogadänimpa. ¹⁹ Ayæ wadäni Cänaämä quëwénäni önempo æmæmpo go mencabodäniya iñönänite wido cædinque Wængongü, Töménäni ömæ iñi münitö ömæ wæætë bacæmpa, ante mönö wæmæidi iñänite pönongä ængadänimpa. ²⁰ Edæ coatodo tiento tincoenta wadepo mānimpoga wabæca quëwénäni ate mäniñfledë ate Wængongü, Münitö ömæ, änique mönö wæmæidi iñänite pönongä ñenique quëwengadänimpa.

Ante apænedinqe Pabodo, Idægoidi dodäni æbänö cægadänii, ante godömenque apænecantapa. “Mänimäca ponte wantæpiyæ quëwénäni ate pancadäniya në apænte änäni iñönänite Wængongü angä ate addodäni awëneidi bai badinque wayedë wacä adocanque wayedë wacä adocanque aagadänimpa. Tämoedo Wængongü beyæ në apænecä nänö ponte apæneganca mäninäni aagadänimpa. ²¹ Iñcayæ ate münitö dodäni iñömö Wængongü ingante apænedinqe, Bitö adocanque ingante ämi ate tömengä tæiyæ awëne bacæcämpa, ante ancaa änäni èñente wædinque tömengä wæætë Beencamüö wodi pæingä incæ Titæ wengä Taodo ingante angä bagacämpa. Tæiyæ awëne badinque tömengä coadenta wadepo mānimpoga iñonte aagacämpa. ²² Ayæ ate Wængongü wæætë, Idæwaa, ante Taodo wodi ingante wido cædinque Dabii wodi ingante wæætë angä tæiyæ awëne bagacämpa. Adocä Dabii ingantedö ante apænedinqe Wængongü, Botö waa pöni entawëmo bai Yæte wengä Dabii iñömö adobai entawengä abopa. Tömengä iñömö botö änö bai edæ tömänö cæquingä ingampa, ante apænegacämpa.”

²³ “Wængongü doyedë, Codito ængä beyænque idægoidi quëwencædänimpa, ante do nänö angaïnö bai ñöwo cædinque adocä Dabii pæingä Itota Codito ingante da pönongä pongacämpa. ²⁴ Itota ayæ pönämäi iñongä Wää wodi idægoidi tömänäni iñänite apænedinqe, Münitö, Idæwaa wënæ wënæ cæte awædö, ante Wængongü gämäno wadæ pöninqe æpænë guijedäni, ante apænecä èñengadänimpa. ²⁵ Ayæ adocä Wää incæ, ‘Botö æbodö imoo, ante pönämäi. Münitö pönénö bai wii imopa. Botö do pönümo iñömote muni në pönénongä iñömö ayæ poncæcämpa. Tömengä ingante adinque botö waëmö imopa diyæ tömengä awæncata godö nü cæquimoo.’ Ante Wää tömengä nänö cæquenö wodo iñque cæyedë apænegacämpa.”

²⁶ Ante apænedinqe Pabodo godömenque apænecantapa. “Iñänäni, pancamüniya Abadäö wodi pæimini iñöminni pancamüniya wamini incæ Wængongü ingante guüñemini iñöminni edæ botö tömämäni iminite apænebo eñeedäni. Mäninö, Codito ængä beyænque quëwencæmimpa, ante Wængongü tömämö beyæ pönö apænegacämpa. ²⁷ Eedotadëe quëwénäni tönö töménäni awëneidi iñömö, Itota æcäno ingäa, ante pönänämä ingadänimpa. Iñique guëmanguüönæ iñö guëmanguüönæ iñö Wængongü beyæ në apænegainäni näni yewæmongainta cöwë adäni incæte töménäni, Itota nänö wænguinque wënæ wënæ cæcä ingampa töö, ante babæ ante apænte ånewenique edæ dodäni näni yewæmonte angaïnö bai iñque cædänitapa. ²⁸ Töménäni, Itota nänö wænguinque æbänö wentamö mongængää, ante cöwä ayönäni edæ dæ ampa. Ante wædinque awëne Pidato ingante apænedinqe töménäni, Itota ingante ämi wænönäni wængäe, ante ancaa änäni èñenique Pidato Ao angä wænönäni wængacämpa. ²⁹ Iñique Itota ingante awää timpote wænöniñque töménäni dodäni tömengä ingante ante näni yewæmonte angaïnö bai tömänö ante iñque cædänitapa. Mänömaï cædäni ate wængä ate töménäni änäni ate tömengä münä godinäni wæætë tömengä nänö ongöwää pædæ æmpodinque önempo o togæmpote wæi önöwa o togæwadinque pædæ wænöniñque edæ ante mao daga wengadänimpa.”

³⁰ “Incæte Wængongü guiquenë do wæningä ingante, Näni ömämöe, angä ñäni ömämonte quëwengampa. ³¹ Näni ömämöniñque tömengä tæönæ iñonte pö pö cædinque a ongöñongante edæ tömengä tönö wæenéñedë Gadideabæ quëwéninque Eedotadëe iñömö në pongänäni iñömö edæ tömengä ingante wæætë adänitapa. Iñique töménäni iñömö në adänäni inte waodäni iñänite, Itota nåwangä ñäni ömämonte müngä quëwengampa, ante në apænedäni iñänipa.”

³² Ante apænedinqe Pabodo, “Dodäni iñänite Wængongü, Münitö beyæ botö cöwë pönö cæcæboimpa, ante apænegacämpa, ante èñeminitawo. Mäninö ante watapæ nänö apænegaïnö ante münitö ñöwo iñmai ante apænemöniipa. ³³ Mäninö tömengä dodäni iñänite nänö angaïnö bai ñöwo töménäni mömoidi beyæ iñque cædinque Wængongü Itota ingante, Näni ömämöe, angä ñäni ömämongacämpa. Tömengä ñöwo iñque cæcampä, ante Ämotamini näni Angainta tänota gao wæintaa Wængongü beyæ iñmai ante yewæmongatimpa. Botö Wëmi iñomi imipa. Ñöwoonæ bitö Mæmpobo

babopa.’³⁴ Ayæ mānīñō, Tömengä Wengä do wæningä iñongante Wængongü angä nāni ömæmöninque baö ñiñmädämäi incæcäimpa, ante pönéninque Itaiya wodi iñmai ante Wængongü beyæ ante yewæmongacäimpa. ‘Awéñé Dabii wodi ingante apænedinque botö, Tæiyæ waëmø botö cædö baï cædinque cówë ædamö aate caecæboimpa,’ ante nô botö angaïñö baï cædinque mînitö iminite pönö adobaï cæcæboimpa,’ ante Wængongü angampa, ante yewæmongacäimpa. ³⁵ Ayæ mānīñō ante wataa adobaï Wængongü ingante apænete baï Dabii wodi yewæmongacäimpa. ‘Bitö ìmite né Cæcä iññomö bitö cædö ante cówë cædangä inte wængä adinque bitö ædö cæte tömengä ingante ænämäi inte ee abi baö ñiñmääquingä,’ ante yewæmongacäimpa.”

³⁶ “Awéñé Dabii wodi guiquené Wængongü nânö änö ante èñenique adoyedé quëwëñani beyæ waa cædingä inte edæ waëninque tömengä mæmæidi weca æiyongä tömengä baö iñi ñiñmænte bagatimpa. ³⁷ Wæætë Wængongü, Nâni ömæmoe, angä èñente né ömæmongaingä iññomö tömengä baö ñiñmädämäi ingatimpa. ³⁸ Iñinque onguññämíni botö töniñamíni èñeedâni. Itota pönö cæcä beyænque mònítö mînitö iminite apænedinque, Wæna wænæ mönö cædö ante adinque Wængongü pönö ñimpö cæcä ate quëwëmompæ, ante apænemöni èññemínpa. Mòitee wodi nânö wææ angaïñö ante èñente beyænque mönö iññomö dicæ nô cæte quëwëmö imongaa. ³⁹ Wæætë mæningä onguññangä iññomö Itota iññomö tömengä nô poni nânö entawéñö ante pönongä ænte entawéñö beyænque mönö nê pönémö tömämö wæætë Wængongü ayongä edæ nô cæte quëwëmö iññomö imompa. ⁴⁰ Iñinque Wængongü beyæ né apænegaiñani iñmai ante nâni apænegaiñö ante pönéninque mînitö iññomö, Mònítö imonite wii bacæimpa, ante nâmä wææ aquené quëwëedâni. Iñmai ante edæ ämotamini ante baï yewæmongadämäimpa. ⁴¹ “Mînitö né badete towemini inte cówë aquené quëwëedâni.

Botö cæbo adinque mînitö ancai guÿñente wæcæmñimpæ.

Mînitö ayæ müümíni quëwëñomíni edæ botö mä poni cæcæboimpa, ante pönémíniyya.

Wængongü mânömaï cæcæcäimpa, ante edonque poni apænedâni baï mînitö wæætë, Babæ ancædö, ante wæcædömiñimpæ.’

Ante nâni yewæmongaiñö ante adinque edæ badete todämäi iedâni,” ante Pabodo apænecantapa.

⁴² Mânömaïñö ante iñinque apænedinque Pabodo tönö Bedënabee tömëñani

odömöincönë ongonte oncodø tao goyöñate Antioquia iññomö quëwëñani iññomö, Wacä guëmanguïönæ bayonte münatö ñiñwoönæ müna apænedö baï godömenque apænemüna èññencæmönimpæ, änänitapa. ⁴³ Ayæ godongämæ nâni ponte ongöñicabo tao goyöñani oodeoidi pancadäniya ayæ oodeoidi baï né bagañhani adobaï Wængongü ingante guÿñente quëwëñani nanguï iññi iññomö Pabodo tönö Bedënabee iñate edæ tee empote godâni. Adinque iññana wæætë tömëñani iññanite apænedinque, Wængongü waadete nânö pönö cædöñö ante pönéninque mînitö cówë ñimpö cædämäi tæi ongöñinque edæ waa quëwëedâni, ante nanguï apænedatapa.

⁴⁴ Ayæ adoque Wængongü itædë go ate tömëñani nâni guëmanguïönæ bayonte mânöñomö quëwëñani wodo tömänani Wængongü Awéñé nânö änö èññencæte ante godongämæ pönänitapa. ⁴⁵ Nanguï iññi mânömaï pönåni ate wædinque oodeoidi guiquené piñte badinque, Babæ ante änewengampa, ante Pabodo ingante godö piñte tedewëñänitapa. ⁴⁶ Mânömaï tedewëñöñanite Pabodo tönö Bedënabee wæætë guÿñenedämäi inte apænedatapa.

—Mînitö oodeoidi imini inte edæ tâno èññencæmñimpæ, ante cædinque mònâtö Wængongü nânö änö ante edæ mä apænedinque mînitö iminite tâno apænequenémöna intamönapa. Mînitö iññempa müni cówë wænämäi quëwenguïñö ante apæneyömöna müni apænte pangä wæquinque edæ Baa ämñínpa. Ante wæmöna ante mònâtö ñiñwo èññö cæte godinque edæ oodeoidi iññamai iññi weca edæ apænecæ gomöna tamëñedâni. ⁴⁷ Mònítö Awéñé iñmai ante mònâtö imonate angacäimpa.

“Quëwencæmñimpæ, ante botö cægañö ante bitö inguipoga tömämæ mäo apænedinque

Oodeoidi iññamai iññi beyæ tica èñente baï cæcæbiimpa, ante cædinque botö bitö ìmite da godömo apænecæ gocæbiimpa.”

Ante né apænegaiñö ante Wængongü mònâtö imonate angä èññente apænemönapa.

⁴⁸ Mânömaïñö ante apæneda èññenique oodeoidi iññamai iññi iññomö, Awéñé nânö apænedö waa èññemínpa, ante watapæ apænedâniitapa. Ayæ mònö Awéñé doyedé apænedinque, Mâniñpodäniye wede pönéninque cówë wædämäi quëwenguïñani incædämäimpa, ante tömengä nânö né angañhanique ñiñwo pönénänitapa. ⁴⁹ Iñinque mònö Awéñé tömengä nânö apænedö ante mäo apæneyönani mânöñomæ tömäo quëwëñani èññenänitapa.

⁵⁰ Oodeoidi guiquené, Pabodo tönö Bedënabee iñate mònö wido cæcæimpa, ante

cædinque iimai cædänitapa. Onquiyænäni nāni nē waa adäni inte Wængongui ingante guïñente quëwënäni iñönänite tömänäni tönö onguïñänäni mäniiñömö quëwäräni awënëidi bai inte ñænænäni iñönänite oodeoidi, Badogaa, ante nanguï änäni eñenänitapa. Oodeoidi nanguï änäni eñente cædinque mäninäni wæætë Pabodo tönö Bedänabee ïnate togænte päninque, Mönitö ömæ quëwënämäi, ante wido cædäni godatapa. ⁵¹ Mänömaï cædäni godinque tömäna iñömö, Mänimæ näwate awædö, ante bai cædinque piwacæ piwacæ cædinque Icönio iñömö gocæte ante wadæ godatapa. ⁵² Itota ingante nē tee empote quëwënäni guiquénë watapæ todäni badinque Wængongui Tæiyæ. Waëmö Önöwoca ingante ænte ëwocadinque edæ waa quëwengadänimpa.

14

Pabodo tönö Bedänabee Icönio iñömö godapa

¹ Mänii godinque Icönio nāni quëwëñömö pöninqe Pabodo tönö Bedänabee cówé nääna cæi bai cædinque oodeoidi odömöincöne go guiidatapa. Go guuite apæneyöna, Nö apæneda, ante pönéninque oodeoidi tönö oodeoidi ïnämäi ïnäni tönö nanguï ïnäni nāni wede pönenguinque eñenänitapa. ² Wæætë oodeoidi incæ pancadäniya nē Baa änäni inte babæ wapiticæ apænedinqe, ïnäna nē wënæ wënæ apæneda ïnate wii eñengæimpæ. Ante tedewänäni eñente wædinque wadäni oodeoidi ïnämäi ïnäni wæætë plïnte badinque mõnö töniñada ïnate ante wïwa adänitapa. ³ Incæte ïnäna wantæpiyæ mäniiñömö quëwëninqe guïñenedämäi inte mõnö Awënë beyæ apænedatapa. Apæneyöna mõnö Awënë incæ, Pabodo tönö Bedänabee iñömö botö pönö waadate cægäinö ante nê nö apæneda iñönapa, ante wadäni pönencädänimpa, ante cædinque tömäna tönö godongämæ cæcä ate tömäna, Ate pönencädänimpa, ante mä cædinque bamönengæ cædatapa.

⁴ Mänömaï cæda incæte mäniiñömö quëwënäni pancadäniya, Oodeoidi bai pönémönipa, änönänite wadäni guiquénë, Itota da godongä nê pôna bai pönémönipa, ante pancadäniya wadö pancadäniya wadö cædinatapa. ⁵ ïnique oodeoidi tönö oodeoidi ïnämäi ïnäni tönö tömäni awënëidi tönö godongämæ pönéninque, Pabodo tönö Bedänabee ïnate mõnö plïnte cædinque dicaca tacamö wæncædänimpa. ⁶ Ante Ao ante cæyonäni Pabodo tönö Bedänabee iñömö, Mänömaï ante cædänipa, ante eñente wædinque wodii wïnönatapa. Wodii wïnonte godinque Dicaoniabæ pöninqe tömäna Ditada nāni quëwëñömö Dedebe nāni quëwëñömö wayömö wayömö godinque,

7 mõnö Awënë ingantedö ante watapæ mäo godomenque apæneda eñenönänimpa.

Ditada iñömö Pabodo ingante tacadänipa

⁸ Mäniiñömö Ditada iñömö edæ wacä cabæwaingä tömengä öñowa tipæwaa wénæ wénæ ëwacæ ëñagaingä inte dao dao godämaingä pægaingä inte tæ contate a ongongantapa. ⁹ A ongöñongä Pabodo ponte apænecä eñee congantapa. Pabodo wææmö adinque öñowénenque pönéninque, ïngä nänö waa bawaquinque nē pönengä ingampa, ante do pönente wædinque, ¹⁰ tömengä ingante ogæ tedete,

—Ængæ gantidinqe adiyæ gongæmi ämopa.

Angä eñeninqe nē cabæwaingä incæ quingæ ængæ gantidinqe dao dao go-cantapa. ¹¹ Mäniiñömö ongönäni guiquénë Pabodo mänömaï cæcä ate wædinque di-caoniaidi tömäni tededö yedæ äninqe,

—ïnäna iñömö wængonguña incæ waoda bai bate mõnö weca wæænte ongöna abaimpa.

¹² Ante pönente wædinque Bedänabee ingantedö ante apænedinqe, Mönö wængongui Deoto ingänö anguënë, ante Deoto pönö pemöninqe, ïngä wæætë nē apænecä ingampa, ante pönéninque Pabodo ingante, Mönö wængongui Edême Ingänö anguënë, ante pemönäitapa. ¹³ Ayæ tömäni quëwëñömö yæcado tömäni wængongui Deoto oncö mænonte ongönimpa. Deoto quï, ante nē godongä iñömö edæ, Pabodo tönö Bedänabee nē wængonguña ïnapa, ante wapiticæ pönéninque, Mönö wængonguña quï, ante tömäni töni godoncæ cæcantapa. Mänömaï ante cædinque tömengä nāni que cædi ongai ænte pöninqe wagadaidi onguïñänäni ïnäni yabædemö ænte ponte wænoncæ cæcantapa. ¹⁴ Mänömaï cæcä ate wædinque nē ponte apæneda Bedänabee tönö Pabodo iñömö, Wïwa cæmñipä, ante bai cædinque nämä weocoo wänä ñæninque pogodo mämö nanguï ongönäni weca tæcægueðe næ gongæningue,

¹⁵ —ïnäni, quïmæ quëwëminii. Minitö waomini iminipa, mõnatö minitö bai adobaï waomona imöna apa quëwëminii. Mõnatö iñæmpa watapæ mõna eñenö ante apænecæte ante pönimöna inte minitö iminîte iimai ante ämönapa. ïncoo mïni waa adincoo incæ edæ, Önoncooque impa, ante adinque minitö mänincooque wido cædinque Wængongui nê Quëwengä gämænö pöedäni. Tömengä iñömö öönæ inguipoga gäwapæntibæ nê badongaingä inte öönædë quëwënäni tömäni inguipoga quëwënäni tömäni gäwapää quëwënäni tömäni ïnäni nê badongaingä Wængongui iñongä ingampa. ¹⁶ Tömengä wëenëñedë tömämæ

quēwēnāni nāmā pōnēnique nāni go-quīnōnō ee acā gogadānimpa. ¹⁷ Incæte tōmēnāni īnānite wii ǣmæwo ēmō cæte gogacāimpā. Wæætē edæ, Wængongū ǣbānō ingää, ante ēñencædānimpa, ante cædinque tōmengä ñimpo cædāmāi cōwē odōmōngacāimpā. Edæ münitō īmīnētē pōnō waadete cædinque Wængongū cōōnē angā inguipoga wææ īnique incadepo incadepo cængū eyepæ pōnōngā cænique münitō watapæ todinque quēwēmīnipa.

¹⁸ Mänōmāiñō ante Pabodo tōnō Bedēnabee wææ cæcæte ante apæneda ēñēnāni incæte godongämæ ongōnāni guiquēnē, Mīnatō wængongūmīna qui, ante cōwē pōnōncæmōnīmpa, ante wawique pōnēnique cædānitapa. Wodo edæ pōnōñōnānīte īnāna godōmenque wææ āna ēñēnique ñimpo cæte wii pōnōnānitapa.

¹⁹ Ayæ ate oodeoidi Antioquiya īñōmō quēwēnique Icōnio īñōmō quēwēnique pō Dítada īñōmō pōnique māñiñōmō godongämæ ongōnāni īnānīte, īna onguīñānīte mōnō wii ēñengæimpā, ante īnāni. ēñēnique godongämæ Ao ānique Pabodo ingante dicata tacadāni wæyongā, ǣmæwo wængampa, ante pōnēnique tōmēnāni nāni quēwēñōmō yabæ īnō wæā māo wido cædānitapa. ²⁰ Incæte Itota ingante tee empote quēwēnāni godongämæ ponte ǣññimæ gongænte ayōnāni Pabodo yabæque ǣmæwo wænte bai ȏñōningä inte aengæ gantidinque adodō tōmēnāni quēwēñōmō pontangatapa. Ayæ īñōmō ate tōmengä Bedēnabee tōnō wæætē Dedebe nāni quēwēñōmō adodō gocæte ante wadæ godatapa.

²¹ Godinque Dedebe īñōmō pōnique Codito ingantedō ante watapæ apæneda ēñēnique tōmēnāni nanguï īnāni Itota mūñæ quēwēnāni bagadānimpa. īnique tōmēna māñiñōmō idæwaa apæneta wadæ godinque Dítada īñōmō adodō pō godinque Icōnio īñōmō adodō pō godinque Antioquiya nāni quēwēñōmō wæætē pōnatapa. ²² Mänōmāi wayōmō wayōmō godinque Itota ingante nē tee empote quēwēnāni īnānīte bee tēnique Pabodo tōnō Bedēnabee nanguï apæneda ēñēnique īnāni godōmenque tæi piñænte entawēnāni badānitapa. Ayæ tōmēnāni īnānīte, Mīni pōnēnō ante ñimpo cædāmāi inte godōmenque wede pōnēnique tæi ongoncæmōnīmpa, ante ǣdæmō apæneda ēñēnānitapa. Ayæ waadete apænedinqe, Mōnō nanguï nantate wædinque Wængongū Awēnē Odehye nempo guicæimpā, ante apænedatapa. ²³ Ayæ wayōmō wayōmō tōmā godinque Itota ingante godongämæ nāni pōnēnabō weca go guuite ongōnique Pabodo tōnō Bedēnabee īñōmō īmaí cædatapa. Nē nō cædāni īnānīte

adinque tōmēna, Itota Codito ingante mūni godongämæ pōnēnabō īñōmīnīte īnānique edæ nē aadāni bacædānimpa, ante āna ate māñiñānique nē Picænāni nāni ȏñōnāni badānitapa. Ayæ cænāmāi inte Wængongū ingante apæneta ate tōmēnāni īnānīte īnāna, Mīnitō mōnō Awēnē ingante wede pōnēmīnītawoo. Tōmengā mīni nē pōnēnōngā incæ münitō īmīnētē wææ aacæcāimpā, ante apænedatapa.

Tidiabæ Antioquiya īñōmō occæ ēmænte godapa

²⁴ Pabodo tōnō Bedēnabee ayæ Pitidiabæ wodo tebæ godinque Pampidiabæ pōnatapa. ²⁵ Māñiñōmō ponte Pedegue nāni quēwēñōmō mōnō Awēnē nānō angainō ante apænedinqe Ataya nāni quēwēñōmō wææ pōnatapa. ²⁶ Māñiñōmō pōnique tōmēna īmæmāa Antioquiya īñōmō adodō tacæte ante nānæ wipodē guidatapa. Doyedē īñōmō tōmēna nāna māñiñōmō quēwente tao goyedē wadāni nē pōnēnāni inte tōmēna īnate, Wængongū pōnō waadete godongämæ cæcæ ate münatō eyepæ cæcæmīnāimpā, ante da godongaīnāni īnōnānīmpa. Nōwo īñōmō tōmēnāni nāni āñinō do īnique eyepæ cædina inte tōmēna adoyōmō nāni da godōñōmō ocæ ēmænte pōnatapa. ²⁷ Māñiñōmō pōnique tōmēnā Itota ingante godongämæ nāni pōnēnabō īnānīte ȏñetē pōnāni ate tōmēnāni īnānīte apænedinqe Wængongū tōmēna tōnō īnānō cædīnō ante adodō adodō tōmānō ante apænedatapa. Oodeoidi īnāmā īnāni wede pōnēnique guicædānimpa, ante Wængongū odemō wi ȏñete baï cæcæ ate do pōnente badānipa, ante apæneda ēñēnānitapa. ²⁸ Ayæ māñiñōmō Itota ingate nē tee empote quēwēnāni tōnō wantæpiyæ quēwengadāimpā.

15

Eedotadēē īñōmō pōnique wæcætedō wæcætē īnāni

¹ Māñiñedē onguīñānāni Oodeabæ quēwēnāni pancadāniya Antioquiya īñōmō wææ pōnique nē pōnēnāni īnānīte īmaí ante odōmonte wææ angadānimpa. Mīnitō bagāmīni inte Möitee wodi nānō wææ angainō baï wii cæmīni adinque Wængongū dicæ aengampa quēwengūmīni. ² Ante wææ ānewēnāni ēñente wædinque Pabodo tōnō Bedēnabee īñōmō, Quimæ ānewēmīni, ante nāmæ wææ ȏñatapa. īnique Antioquiya īñōmō quēwēnāni guiquēnē Pabodo tōnō Bedēnabee tōnō wadāni nē pōnēnāni īnānīte, Mīnitō Eedotadēē godinque Itota nānō da godongaīnāni tōnō nē aadāni Picænāni īnānīte bee tēnique, Oodeabæ quēwēnāni nāni wææ ȏñōnō ante ǣbānō cæquīi, ante ēñencæte ante ǣdāni.

³ Äninque Itota Codito ingante godongämæ nāni pönencabo incæ Pabodoidi inānite da godönäni wadæ godänitapa. Ayæ godinque Pënitibæ wodo tebæ godinque mānimæ quëwënäni inānite apænedinqe godömenue Tämadiabæ adobaï wodo tebæ gote apænedinqe, Wængongü pönö cæcä ate oodeoidi ināmai ināni incæ mönö Awënë gämænö do pönänipa, ante Pabodoidi apænedäni. Èñeninqe mönö töniñadäni mānimæ quëwënäni incæ watapæ todänitapa.

⁴ Pabodoidi Eedotadéé iñömö pönäni adinque Codito ingante nāni godongämæ pönencabo tönö Itota nānö da godongaïnäni tönö nē pönënäni inānite nē aadäni nē Picænäni tönö godongämæ ponte ongoinque Pabodoidi inānite, Waa pömini amönipa. Ante äñönänite Pabodo tönö Bedënabee iñömö, Wængongü lïmaï mònatö tönö godongämæ cæcamp, ante tömänö ante adodö adodö apæneda èñenänitapa. ⁵ Mänñedë Paditeoidi incæ pancadäniya nē pönënäni badinäni inte aengä gantidinqe lïmaï ante apænedänitapa.

—Iñæmpa oodeoidi ināmai ināni inānite, Cöwë eö togængüñemini imñipa, ante mönö wææ angæimpa. Ayæ Mötee wodi, lïmaï cædäni, ante nänö angainö ante èñengüñemini imñipa, ante mönö cöwë angæimpa.

⁶ Änäni ate Itota nänö da godongaïnäni tönö nē pönënäni inānite nē aadäni Picænäni tönö godongämæ pöninqe, Oodeoidi ināmai ināni inānite mönö æbänö anguiï, ante tedecönänitapa. ⁷ Mänñö ante wæætedö wæætë apænedäni adinque Pegodo guiquenë aengä gantidinqe godongämæ ongönäni inānite lïmaï ante apænecantapa.

—Botö mémödi, münitö lïmaïnö ante do èñeminiipa. Wængongü do iññedë, Oodeoidi ināmai ināni incæ Codito ingantedö ante watapæ èñeninqe edæ nē pönënäni bacædänimpa, ante cædinque mönö imonte apænte èñinque botö imote angä gote mänñö ante apænebo èñenänitapa. ⁸ Da godongä gote apæneyömo Wængongü, Waocä æbänö mímöno pönengä ingää, ante nē èñenongä inte edæ tömengä Tæyæ Waëmë Öñowoca ingante oodeoidi ināmai ināni inānite da pönongä ante èwocadänipa. Iñinque mönö imonte pönö cæcä baï tömänäni inānite adobaï cædinque tömengä edæ, Oodeoidi ināmai ināni inānite botö Ao ante do æmopa, ante odömongä abaimpa. ⁹ Tömänäni wede nänö pönénö beyænque Wængongü tömänäni mímö nå mënongadinque, Oodeoidi ināmai ināni incæ münitö baï adobaï ināni apa änewemini, angampa. ¹⁰ Mönö iñömö mönö mæmæidi tönö teemë mongænte baï wædinque edæ,

Mötee wodi nänö wææ angaïnö ante mönö ædö cæte èñente cæquii, ante godongämæ wægamöimpa. Ñöwo guiguënë Oodeoidi ināmai ināni incæ tæcæ pönëñönänite münitö iñömö teemë cönönancapænte baï cædinque tömänäni inānite, Cæedäni, ante wææ amïnpa töö. Mänömaï cædinque münitö, Wængongü önonque cæcamp, ante baï cæmïnipa töö. ¹¹ Iñæmpa mönö Awënë Itota pönö waadete aengä beyænque tömänäni wænämäa inte quëwënäni baï mönö adobaï mänñö beyænque wænämäa inte quëwëmompa, ante pönemönipa. Mänömaïnö ante Pegodo iñque apænecä èñenänitapa.

¹² Ayæ Bedënabee tönö Pabodo wæætë tömänäni inānite apæneda èñeninqe godongämæ ongönäni tömänäni edæ tededämäi inte èñee cönänitapa. Tömëna iñömö, Wængongü mònato tönö godongämæ cædinque edæ, Minatö mä cæmïna adinque Oodeoidi ināmai ināni incæ pönencädänimpa, ante cædinque bamöñengæ wæætë wæætë cæcantapa, ante adodö adodö ante apænedatapa. ¹³ Iñque apæneda ate Tantiago wæætë tömangä apænecantapa.

—Botö biwiidi, botö ñöwo apænebo èñeedäni. ¹⁴ Wængongü tåño waadete pönö cædinque oodeoidi ināmai ināni pancadäniya inānite apænte èñinque, Botö quimini bacæmñimpa, ante cæcantapa, ante Timönö do apænecä èñentamompa. ¹⁵ Ayæ Wængongü beyæ nē apænegainäni incæ, lïncayæ ate Wængongü mänömaï cæcæcäimpa, ante pöneninqe adoyömö ante lïmaïnö ante do yewæmongadänimpa.

¹⁶ “Awënë Dabii nempo nē quëwengaïnäni nawæ godäni adinque botö iñömö onçö wodintai wæætë tæi mænonte baï cædinque, lïncayæ ate adodö pöninqe pönö cæbo ate nawæ gogaïnäni iñömö Awënë nempo adodö pöninqe quëwencädänimpa.

¹⁷ Mänömaï cæbo ate edæ wadäni tömämæ quëwëninqe oodeoidi ināmai ināni incæ botö èmöwo ante nawæ Awënë ingante ante diqui diqui minte acædänimpa,

¹⁸ ante mönö Awënë iñömö edæ mänñö ante nē cægaingä inongä inte, do cæcä nänö èñengainö ante apænecamp.”

¹⁹ Ante yewæmongatimpa, ante Tantiago godömenque apænecantapa. “Botö Wængongü nänö apænegainö ante pönente wædinque, lïmaï cæcæimpa, ante pönemopa. Oodeoidi ināmai ināni, Idæwaa wapiticæ pönente awædö, ante wædinque ocæ èmænte nawæ Wængongü gämænö pöñönänite mönö edæ ee cædinque tömänäni taadö ganta cædedämäi ingæimpa. ²⁰ Önonque,

Tömēnāni acædānimpa, ante iīmaï ante yewæmongæimpa, Wadāni, Wængongüidi qui, ante cængüi nāni cönöni cænämäi incæmñimpa. Ayæ nänöogængä iñämäi iñongante godö mönämäi incæmñimpa. Ööingä ñe wémencate wæningä ate cænämäi incæmñimpa. Baö wepæ owemöingä i adinque cænämäi incæmñimpa, ante mönö yewæmongæimpa, ämopa.²¹ Edæ doyedë pöni oodeoidi nāni quëwëñömö nāni quëwëñömö tömää iñömö mäo Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante apænedäni èñengadänimpa. Ayæ ñöwo ganca adobaïnö ante güemanguöñæ iñö güemanguöñæ iñö mönö odömöincöne go guite apænedäni èñente mänömainö ante èñente cæquenämäi iñänipa. Mäninque ante mönö yewæmongæimpa, ämopa,” ante Tantiago iñque apænecantapa.

Oodeoidi iñämäi iñäni acædānimpa, ante yewæmönänipa

²² Mänömainö ante apænecä èñeninqe Itota nänö da godongaïnäni tönö nê aadäni Picænäni tönö Itota Codito ingante godongämäi nāni pönençabo tömançabo tönö godongämäi pöneninqe, Mönö cabø incæ mënna ïnate apænte æninqe tömëna ïnate, Minitö Pabodo tönö Bedënabee mññæ Antioquiya goeda, ämø gocædaimpa. Ante Ao äninqe tömënäni, Mönö pönençabo iñomonte Codaa Badatabato mönö ångä tönö Tidato iñömö nê äna iñapa, ante adinque tömëna ïnate apænte ænäniñata.

²³ Ayæ, Cadota ante ænte gocædänimpa, ante iīmaï ante yewæmongadänimpa. Mönitö pancamöniya Itota nänö da godongaïmóni iñömóni pancamöniya nê pönenämäi iñänite nê aamöni Picæmöni imönipa. Mänömai imöni inte mönitö mìnítö töniñamöni imönipa. Mönitö oodeoidi iñämäi imini inte Antioquiya iñömö Tidiabæ iñömö Tiditiabæ iñömö quëwëninque muni pönençabo muni pönençabo iñömítite mönitö, Waa quëwëncæmñimpa, ämönipa.

²⁴ Iīmaï ante tededäni èñentamönipa. Mönitö, Goedäni, änämäi iñömóni wadäni münö cabø incæ pancadäniya wadäni gote mìnítö weca pöñinqe mìnítö iminité, Èö togæedäni, ante wææ änäni. Èñeninqe mìnítö tömënäni nāni wææ änïnö beyænque teëmë mongænte baï, Èbänö cæquii, ante wæmñipä, ante tededäni èñemönipa.²⁵ Mänömainö ante tededäni èñente wædinque mönitö godongämäi pöñeninqe onguüñæna mënna ïnate apænte æninqe tömëna ïnate iīmaï antamönipa. Minatö Bedënabee tönö Pabodo mönö nê waadeda tönö godongämäi godinqe oodeoidi iñämäi iñäni weca goeda, ante cætamönipa.²⁶ Bedënabee tönö

Pabodo iñömö mönö Awëñë Itota Codito èmwo beyænque cædinque nāna nämä wodo wænguinque cædatapa.²⁷ Iñinque, iī cadota möni yewæmönö nawiwangä impa, ante adodö ante apænecædaimpa, ante cædinque mönitö Codaa tönö Tidato ïnate da godomöni godinqe mìnítö weca pöna aedäni.²⁸ Edæ, mönitö Wængongü Tæiyæ Waëmö Önöwoca tönö godongämäi pöñeninqe, Mìnítö godömenque teëmë mongænämäi incæmñimpa, antamönipa. Iñinque, Mìnítö iīmaï cædinque idæwaa, ante pöñemönipa.

²⁹ Wadäni, Wængongüidi qui, ante cængüi nāni cönöninco ante cænämäi gomö aedäni. Wepæ owemöingä adinque ööingä ñe wémencate wæningä adinque cænämäi iedäni. Ayæ nänöogængä iñämäi iñongante godö mönämäi iedäni. Mìnítö mäninque ante ee ate cædämäi imini iñinque waa quëwëmaïñipä. Mäninque ante yewæmömönipa.

³⁰ Ante yewæmonte pædæ pöñonäni ænte wadæ godinqe Antioquiya iñömö wædinque nê pöñenäni iñänite àñete godongämäi pöñäni ate Eedotadëë quëwente pöñäni tömënäni nāni yewæmöninta pædæ pöñonäni ænte adäniñata.

³¹ Eedotadëë quëwënäni, Mìnítö godömenque teëmë mongænämäi incæmñimpa, ante nāni yewæmonte àñiñö adinque oodeoidi iñämäi iñäni iñömö wampo pöñinqe todäniñata.

³² Codaa tönö Tidato iñömö Wængongü beyæ nê apæneda inte adobaï, Tæi piññante entawencæmñimpa, ante cædinque ædæmö apæneda èñeninqe tömënäni nāni pönençabo mümöñë gancæ batawente wede pöñenäniñata.

³³ Iñque tæönæ quëwëna ate mänöñamö quëwënäni nāni pöñençabo wæætë tömëna ïnate waa apænedinqe,

Nöwo gänë pöñeninqe waa goeda, ante tömëna ïnate nê da pöñonäni weca wæætë adodö da godonäni godatapa.³⁴ Tidato guiquenë, Iñömö ongoncæboimpä, ante ayæ ongongantapa.

³⁵ Pabodo tönö Bedënabee guiquenë Antioquiya iñömö ayæ quëwëninque wadäni nangu iñäni tönö godongämäi odömöninqe Wængongü nänö àñö ante watapæ apæneda èñengadänimpa.

Pabodo ingante wæcetë da godonäni go-campa

³⁶ Iñcayæ ate Bedënabee ingante Pabodo,

—Wëénëñedë Wængongü nänö àñö ante möna gote apænedeniñömö wæætë adoyömö gote mönatö töniñadäni weca gote èñadinque, Èbänö quëwënäni, ante acæmönäimpä.

³⁷ Äñongä Bedënabee Ao angantapa. Ayæ tömengä, Wäö Määdoco nāni äñongä ingante mönatö tönö godongämäi gocæcäimpa, ante cæcantapa.

³⁸ Pabodo guiquenë,

Íñæmpa wëénëñedë Pampidiabæ íñömö pöñömönate ñingä Määdoco íñömö mònato tönö godömenque cædämäi inte edæ wadæ gocantapa, änique, Nöwo wii ante gocæimpaa, ante Baa angantapa.³⁹ Íninque tömëna wæætedö wæætë änique tömëna wadö wadö gote panguimæ godatapa. Bedënabee guiquenë Määdoco ingante ante ñænæ gäwapaa gote wipodë ñænæmpodë guuite wogaa godinque wää télwænë Tipidebæ tao gocantapa.⁴⁰ Pabodo guiquenë Tidato ingante apænte ante gocæ cæyongante tömënäni näni pönencabo íñömö tömëna ïnate apænedinqe, Wængongui mìnato beyæ pöñö waadete cæcæcäimpaa, änani ëñeninqe wadæ godatapa.⁴¹ Ayæ Tidiabæ tömão godinque Tiditiabæ tömão godinque Pabodo íñömö Codito ingante näni godongämæ pönencabo ïnänite apænecä ëñeninqe tömënäni wede pöneninqe tæi pññænte batawengadänimpaa.

16

Pabodo tönö Tidato münæ Timoteo go-campa

¹ Mänii godinque Pabodo Dedebe íñömö ponganque go Ditada íñömö pongantapa. Itota ingante tee empote në gocæ Timoteo mänïñömö quëwengacäimpaa. Tömengä wääñä oodea ïnöna incæ në ædämö cæte pönëna ïnöñäimpaa. Timoteo mæmpo wæætë guidiego ñongäimpaa.² Timoteo íñömö Itota ingante pönente quëwengä adinque në pönënäni Ditada íñömö quëwëñäni incæ Icõio íñömö quëwëñäni incæ, Timoteo në waa quëwëñongä ingampa, ante adoyömö apænedänitapa.³ Íninque Pabodo, Botö tönö Timoteo guëa gocæcäimpaa, angantapa. Wæætë, Oodeoidi mänimæ quëwëñäni tömänäni, Timoteo mæmpo guidiego ingampa, ante do ëñenäni inte pññäni wæcæ wæ. Äninque Pabodo angä yæcadogæ ëö togænäni ate Timoteo ingante ante gocantapa.⁴ Godinque Pabodoidi wayömö näni quëwëñömö wayömö näni quëwëñömö godinque ïmäi ante apænedänitapa. Minitö oodeoidi ïnämai imini inte æbänö ëñente cæte quëwenguimini, ante Eedotadëe íñömö nëaadäni Picænäni tönö Itota nänö da godongaïnäni tönö godongämæ pöneninqe do änänipa. Ante apænedinqe Pabodoidi wæætë tömënäni näni änö ante adodo ante apænedäni ëñenänitapa.⁵ Mänömai apænedäni ëñente wædinque Codito ingante näni godongämæ pönencabo íñömö wayömö näni cabø wayömö näni cabø tömänäni wede pöneninqe edæ tæi pññænte badinque ïmö ïmö godömenque ïmö ïmö godömenque nanguï yebænte bagadänimpaa.

Määtedöniabæ quëwengä ingante Pabodo wüimonte acä

⁶ Pabodoidi Atiabæ gocæ cæyönänite Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca ïmäi ante apænecantapa. Minitö botö änö ante mänimæ apænecæ godämäi incæmënimpa, ante wææ angä ëñente wædinque tömënäni wæætë Gadatiabæ incæ pancabaa Pidiquiaabæ tömäi cægöninqe godänitapa.⁷ Mänimæ cægönäque go Mütiyabæ ganca pöninqe Bitiniabæ gocæ cæyönänite Itota Tæiyæ Waëmö Önöwoca incæ, Godämäi, Baa angä wædinque tömënäni mänïñömö fimpo cæte godömenque godämäi ïnänitapa.⁸ Mänömai beyæ tömënäni Mütiyabæ wodo pænta go Todoa íñömö wæi godänitapa.

⁹ Mänïñömö wæi gote ongöningue woyowotæ ba ate Pabodo wüimonte bai ayongä Määtedöniabæ onguïñængä a ongöningue tömengä ingante ïmäi ante apænecantapa. "Määtedöniabæ pöninqe bitö mònito imöni pöñö cæquimi amönipa," ante Pabodo ingante angä ëñengantapa.¹⁰ Íninque Pabodo, Mänömai wüimonte bai atabopa, ante apænecä ëñente wædinque mònito wæætë, Minitö Määtedöniabæ gote mäi apænemini ëñencædänimpaa, ante Wængongui incæ cæbaingampa. Ante pönente wædinque botö Odocabo tönö wadäni Pabodo tönö në godongämæ cædäni tönö wæætë, Mönö mänïñömö gote Codito ingantedö ante watapæ apænecæimpaa, ante pönëninqe gocæte ante cætamönipa.

Pabodo tönö Tidato Pidipoto íñömö ponte cædapa

¹¹ Mänömañö ante pönemöni inte mònito Todoa íñömö gäwapæ wedeca quëwëñinqe ñænæ wipodë guuite wogaa tao godinque wää télwænë Tämotadate töinga gote mòninqe ïmö ate tao Néapodi pontamönipa.¹² Mänïñömö pöti wææninqe taadonque godinque mònito Pidipoto odömänoïdi näni ponte quëwëñömö adoyömö pöninqe tæönæ quëwentamönipa. Määtedöniabæ incæ pancabaa quëwëñäni näni yæcadø quëwëñömö Pidipoto impa.¹³ Mònito mänïñömö ponte quëwëñinqe guëmanguïnæ linqe bayonte tömënäni näni quëwëñömö yabaedemö tao godinque, Önö wedeca Wængongui ingante godongämæ apænebäinänipa, ante öñöwënenque pönëninqe mänïñömö gotamönipa. Mänïñömö ponte ayomöni onquiyænäni do godongämæ ponte a ongönanî adinque mònito tæ contadinqe tömënäni ïnänite apænetamönipa.¹⁴ Mänïñömö në ëñenäni tönö adodanque tömänä émonwo Didia íñömö Tiatida quëwëñönä inte weocoo awëñëidi näni opatawæ émoncoo godonte ænte quëwëñönäimpaa. Tömënä Wængongui ingante në waa ate pönënä

īnonāimpā. īnique Pabodo apænecā ēamonca ongonte ēñēñōnante mōnō Awēnē tōmēnā mūmō wi ænete baï cæcā ate tōmēnā wede pōnēnanta. ¹⁵ īnique tōmēnā nāni owocabo pōnēnique godongämæ apænē guidāni ate tōmēnā īñōmō mōnitō īmōnīte apænedantapa.

—Botō imote ante adinque mōnitō, Mōnō Awēnē ingante Didia aedämō cæte pōnengā ingampa, ante pōnēnītawoo. Mānōmānō ante pōnēmīti mōnitō botō oncōnē ponte owoedāni, āmopa.

Ante ancaa apænedā ëñente wædinque mōnitō Ao ante gote owotamōnipa.

¹⁶ Mānīñēdē wacā onquiyängā obe badā īnōngā intē wadāni nempo quēwēnique tōmēnāni beyænque nē cæte quēwengā īnōngāimpā. Tōmēngā īñōmō nē cæwēnengā intē wadāni īnānite, līncayæ ate æbānō baquïi, ante yewænte tedecā īnōngāimpā. Tedecā ëñēnique nē ëñēnāni wæætē tōmēnāni nāni godonte æinta bacoo pædæ pōnō pædæ pōnō cædāni incæte tōmēngā awēnēidi wæætē ö æ ö æ cædōnānimpā. īnique mānōñōmō quēwēnique mōnitō ayæ ate Wængongui ingante nāni apæneiñōmō adodō gocæ cæyomōnīte māningā onquiyängā māmō bee tengantapa. ¹⁷ Mānōmāi bee tēnique tōmēngā mōnitō Pabodo tōnō mōni gocabo īñōmōnīte tee empō tee empō pōnēnique yedā angantapa.

—līnāni Wængongui Æibæ pōnī Quēwengā ingante nē cædāni intē mōnitō īmīnīte apænedinqe, Æcānō ængā beyænque quēwenguii, ante apænedānipa.

¹⁸ Ånique tæönæ īnōntē tōmēngā tōmēnāni īnānite tee empote godinqe Yæ yæ ãnewengā ëñente wædinque Pabodo, Ancaa ëñente awædō, ante dadi ēmænte wénæ ingante ãnique,

—Bitō imite botō Itota Codito ēmōwo apænedinqe, Tao gobäwe, āmopa.

Ante tæcæ apæneyongā wénæ incæbauecā ingante ēmō cæte tao gocantapa.

¹⁹ Pabodo mānōmāi angā ate tao go ate wædinque onquiyängā awēnēidi guiquēnē, Æ tōmēngā yewængā beyæ mōnō æincædō incædæ gotimpa. Nōwō æbānō cæte nanguï ænguimōo. Ante pliñte wædinque tōmēnāni, Mōnō tōmēna īnate odōmāno awēnēidi weca ænte gocæimpā, ante Pabodo tōnō Tidato īnate bæi ongonte wēä māo tōmēnāni nāni godonte æiñōmō ænte godanitapa. ²⁰ Ayæ odōmāno awēnēna tōmēnāni quēwēñōmō nē apænte ãna īñōnate nē pliñte cædāni mānīna awēnēna weca Pabododa īnate ænte māmō gō cædinque,

—līna īñōmō edæ oodeoda īñōna intē mōnitō quēwēñōmō ponte wénæ wénæ apæneda ëñēnique tōmēnāni ænguï badinqe Yæ yæ ãnānipa. ²¹ Mōnō odōmānocabo

mōnō wii cæquēnēnō ante odōmonte apænedinqe tōmēna īñōmō, Mānīñonque cædāni, ante ancaa ãnewēnapa.

²² Ante tæcæ apæneyonāni godongämæ ongōnāni īñacabo cædinque Pabodo tōnō Tidato īnate pliñte cædānitapa. Ayæ odōmāno awēnēna īñōmō, Tōmēna weocoo gä tadonqate tæi tæi pædāni. ²³ Åna ëñente tæi tæi pānāni wæyōnate awēnēna godōmenque åna ëñente cædinque tōmēna īnate bæi ongonte māo tee mōnedinqe tee mōneincō nē aacā ingante, līna īnate bitō aedämō wææ ae, ånatapa. ²⁴ īnique mānōmāi ånāni ëñente wædinque nē wææ wānōngā wæætē Pabodo tōnō Tidato īnate guimongacōnē manguicā guidatapa. Ayæ godōmenque tōmēna önōwa awæmpaa goti guidōwate tæi tee mōneincā ongōñōna wadæ taocantapa.

²⁵ Ayænænēna bayö Pabodo tōnō Tidato mānōmāi goti guidōwate wægōnique Wængongui ingante apænedinqe amotamlini ånecōñōnate wadāni nē tee mōnēte ongōnāni ëñēe cōnānitapa.

²⁶ īñontobæ goingue nanguï ocæ ocæ pōnique tee mōneincō tænōnīca incæwançæ wançæ cæyō odemō tōmānēmō wi æmænēte gotapa. Ayæ tōmānāni īnānite nāni tæi pōnī yaémengō nāni nāni ñānūmē incæ fūmānēcæ fūmānēcæ wææntapa. ²⁷ Tee mōneincō nē aacā guiquēnē īñontobæ nāni òmæmonte ayongā, Odemō dobæ wi æmænēte gotimpa, ante wædinque tōmēngā, Æ tee mōnēte ongōnāni dobæ tao wodii wñōnānipa, ante pōnēte wædinque, Botō awēnēidi pliñte pānāni wængui wæ, ante pōnēnique nāmā wænōnte wæncæte ante yæmē o togænte ængā. ²⁸ Ate wædinque Pabodo īñontobæ ogæ tededinque,

—Nāmā wénæ wénæ cædāma. Ee ae. Tōmāmōni ayæ ongōmōni apa quēwēe.

²⁹ Angā ëñēnique nē wææ wānōngā īñōmō edæ, Tica wodōnōi ænte pöedāni, angā ænte pōnāni ænique tōmēngā pogodo pōnique ancai guññente wædinque do do wæætē wædinque Pabodo tōnō Tidato önōwa inō wæængantapa. ³⁰ Ayæ ængæ gantidinqe edæ tōmēna īnate oncodo ænte mācā tayñōnate,

—Minatō nē ämīna intē apænemīna ëñēmoeda. Botō æbānō cæte quēwenguimoo, ante wæcā.

³¹ Ëñēnique tōmēna wæætē,

—Awēnē Itota ingante edæ wede pōnēmi ate tōmēngā ængā beyænque quēwencæbiimpa. Mīni owocabo tōmāmīni adobaï wede pōnēte quēwencæmīnimpā, ånatapa.

³² Ånique tōmēna nē wææ wānōngā ingante godōmenque Wængongui Awēnē nānō apænegaiñō ante apænedinqe tōmēngā oncōnē nāni owocabo tōmānāni

ïnänite apænedäa ëñenänitapa. ³³ Ayæ woyowotæ incæ tömëna ïnate æninqe nè wææ wänongä iñömö tömëna ïnate tæi tæi pänäni näna æbäate wædïñömö nà mënongacantapa. Ayæ tömengä näni wencabo do æpænë guiidänitapa. ³⁴ Ayæ tömengä oncöne ænte mængä ææ guiiyöna tömëna ïnate cængü godongä cænatapa. Ayæ tömengä näni wencabo nè Wængongü ingante pönëäni badinäni inte watapæ todänitapa.

³⁵ Baänæ ate odömäno awëñëna guiquenë podityaidi ïnänite nè wææ wänongä weca da godöñinque, Pabodo töñö Tidato ïnate fiimpo cæbi gocædaimpa, ämäni èftengäeda, angä ëñeninqe godänitapa. ³⁶ Ponte odömäno awëñëna èmöwo ante apænedäni ëñeninqe nè wææ wänongä wæætë Pabodo ingante apænedinqe,

—Podityaidi ñöwo ponte apænedinqe, Pabodo töñö Tidato ïnate fiimpo cæbi gocædaimpa, ante odömäno awëñëna änapa, ante apænedänipa. ïnique mänatö ñöwo taote godinqe piyænë cæte ee goeda.

³⁷ Angä ëñeninqe Pabodo wæætë podityaidi ïnänite apænedinqe,

—Mänatö odämänomäna imöna incæte nè apænte åna weca apænedämai iñömöñate tömëna åna tömänäni ayönäni edæ mänatö imöñate tæi tæi päninqe tee mönedänitapa töö. Tee mönedäni wæyömöna ñöwo wæætë mönatö imöñate awëmô wido cæcæte ante cædänipa töö. Mänatö iñæmpa edæ Baa ämönapa. Awëñëna incæ iñömö pöninqe mönatö imöñate ænte mäoda gocæmönaimpa.

³⁸ Mänömaï ante apænecä ëñente wædinque podityaidi tömänäni awëñëna weca adodö godinqe Pabodo nänö apænedö ante adodö ante apænedänitapa. Ayæ, Pabodo töñö Tidato odämänode ïnapa, ante apænedäni ëñeninqe odämäno awëñëna guiquenë guïñente wædatapa. ³⁹ Ayæ guïñente wædinque awëñëna incæ Pabodo töñö Tidato weca ponte waadete apænedinqe, Mänatö oda cædinö ante mänatö odämänomäna imüna inte piñte änämaï ieda, ante äninqe Pabodo töñö Tidato ïnate ænte mäoda taoda adinqe tömëna ïnate, ñöwo mönitö quëwëñömö èmô cæte wadæ goeda, ämönapa. ⁴⁰ Åna ëñente taodinqe onquiyænä Didia oncöne go guiidinqe Pabodo töñö Tidato iñömö, Në pönëäni wampo pöninqe tæi ongoncædänimp, ante cædinque ædæmö apænedinqe wadæ gogadaimpa.

17

Tetadönica iñömö quëwëñäni Yæ yæ änänipa

¹ Mänii godinqe Pabodo töñö Tidato Ampipodi näni quëwëñömö wodo tebæ

godaque go Apodönia näni quëwëñömö wodo tebæ godaque go Tetadönica näni quëwëñömö pönatapa. Mäniiñömö ood-eidi Wængongü apænecä näni ëñente yewæmongainta ate odömöincö näni mænongainco mæ ongö. ² Adinque Pabodo cöwë näño cæi baï cædinqe guémanguöñæ bayö guémanguöñæ bayö mëönaa go adoönæque iñonte tömänäni odömöincöne go guiidinqe edæ Wængongü angä ëñente näni yewæmongaintaa ate adinqe tömänäni ïnänite, iïmaï impa quëwëmimi, ante nö apænecantapa. ³ Tömänäni ïnänite edonque apænedinqe Pabodo, Wængongü beyæ nè apænegäinäni iïmaï ante do yewæmongadäñimp, angantapa. Mönö Codito iïncayæ ate pöninqe cöwë caate wæquenengä ingampa. Ayæ adocä wænte ate cöwë näni ömæmonte quëwenguënenägä ingampa, ante yewæmongadäñimp, ante Pabodo apænecantapa. Ayæ godömenque apænedinqe,

—Itota botö nè änongä incæ adocä mönö Codito iñongä ingampa, ante apænecantapa.

⁴ Mänömaï apænecä ëñeninqe oodeoidi pancadäniya, Nö impa, ante pönëníngue Pabodo töñö Tidato miñë godänitapa. Ayæ guidiegoidi nanguï ïnäni Wængongü ingante nè guïñenäni inte adobai pönëníngue tömëna miñë godänitapa. Ayæ awëñëdi baï ïnäni onquiyænäni incæ nanguï ïnäni adobai pönëníngue tömëna miñë godänitapa. ⁵ Mänömaï pönëänipa, ante wædinque oodeoidi guiquenë piñte wædinque iïmaï cædänitapa. Tömänäni näni godonte æiñömö gote ayönäni nè wïwa cædäni ongönäni adinqe tömänäni ïnänite änäni Ao ante godongämæ pöninqe oodeoidi töñö iñämö, Mönö Yatönö oncöne guiidinqe Pabodo töñö Tidato ïnate da tadöñinqe nè piñte cædäni ïnänite da godömö æncædänimp, ante cædinqe diqui diqui mincæte ante tee gäwade guiidänitapa. ⁶ Wæänë guiidinqe tömëna ïnate adämäi ïnäni inte oodeoidi wæætë oncö nè ècä Yatönö ingante yao ongöninqe wadäni nè pönëäni ïnänite yao ongonte wææ tado mäo tömänäni näni quëwëñömö awëñëdi weca ænte godänitapa. Ayæ, ogæ tededinqe,

—Iïna onguïñæna iñömö tömämæ quëwëñäni ïnänite wapiticæ nè apænedina ïnta ñöwo wæætë iñömö pöna tamëñedäni. ⁷ Ayæ Yatönö guiquenë, Botö oncöne pöeda, ante manguicä guiidatapa. Iïnäni tömänäni edæ odämäno tæiyæ awëñë Tetædo näño änïnö ante Baa äninqe wacä Itota näni

änongä ingantedö ante, Tömengä nē Awēnē Odehy ingampa, ante änewēnänipa cæmīnii.

⁸ Ante piñnäni ëñente wædinque godongämæ ongönäni tönö awenëidi adobaï piñnique, Quñö cæquü, ante wædinque Yæ yæ ãnänitapa. ⁹ Ìnique Yatönöidi ïnänite änique awenëidi, Minitö ñöwo mänimpota pönömini ænte mänñömöni münitö wénæ wénæ cædämaï ïmli adinque mönitö lincayæ ate wæætë adodö pönömöni æmaimnipa, ante tömänäni godonte æinta änäni pædæ godönäni ænique ñimpo cædäni abæ tawænte gogadäniimpia.

Beda iñömö quëwënäni ëñente pönënänipa

¹⁰ Ayæ tæcæ wémö bayonte nē pönënäni wæætë Pabodo tönö Tidato ïnate, Bedea iñömö goeda, ante da godönäni godatapa. Mänñömö gote pönique tömëna oodeoidi odömöincöne go guiidatapa. ¹¹ Mänii Tetadönicä iñömö quëwënäni nē piñte cædäni iñänite bedeaidi guiquénè piñnämai ïnäni inte mönö Awēnë nänö apænedö ante do ëñenänitapa. Ayæ ëñeninqe, Wængongü angä ëñente nāni yewæmongainö baï Pabodo nö apænecantawo, ante pönente wædinque bedeaidi iñömö, Wængongü æbänö angä ëñente yewæmongadäni, ante ëñencæte ante iñmö iñö iñmö iñö mänänti ãninqe cöwæ adänitapa. ¹² Mänömai cædingue oodeoidi tæiyænäni wede pönënäni badänitapa. Ayæ guidiegoidi awenëidi baï ïnäni onquyænäni ince nanguï ïnäni pönëñöñäni guidiegoidi onguññänäni adobaï tæiyænäni nê wede pönënäni badänitapa.

¹³ Incæte wadäni Tetadönicä iñömö godinque oodeoidi ïnänite apænedinqe, Pabodo ñöwo Bedea godinque mänñömö quëwënäni ïnänite apænecä ëñenänipa, ante tededäni. Ëñeninqe oodeoidi wæætë Bedea iñömö pönique, Pabodo wiwa apænecä apa ëñenæ quëwëminii, änique wapiticæ tededäni ëñeninqe godongämæ ongönäni guiquénè ængüi badänitapa. ¹⁴ Mänömai ængüi badäni adinque nê nāni pönencabo iñömö Pabodo ingante æpæ yæwedeca do ænte mäodäni godinque tömengä wipodë ñænæmpodë go guuidinque godömenque wogaa goyongante Tidato tönö Timoteo wæætë Bedea iñömö ayæ ongönatapa. ¹⁵ Pabodo tönö godongämæ godäni iñömö Atëna ganca mäodäni gocä ate tömengä wæætë, Minitö adodö Bedea iñömö godinque Tidato tönö Timoteo ïnate apænedinqe tömëna eyepæ inte ate botö weca quingæ ämni pönae, angä ëñeninqe tömänäni adodö Bedea iñömö godinque Pabodo nänö äññö baï ïñäna ïnate apænedänitapa.

Atëna iñömö Pabodo apænecä ëñenänipa

¹⁶ Mänömainö ante äningä inte Pabodo tömëna nāna ponguñö ante ee ongongan tapa. Ee ongöninqe ayongä mänñömö quëwënäni, Wængongüidi ïnänipa, ante badonte nāni cö cægæinca bacoo mæ ongö ate wædinque Pabodo wæwëwocate quëwëngantapa. ¹⁷ Mänömai beyæ oodeoidi odömöincöne go guuidinque oodeoidi ïnänite apænedinqe ayæ guidiegoidi incæ Wængongü ingante nē guïññänäni ïnänite apænedinqe Pabodo, Mänömai impa. Apænebo ëñemäimnipa, ante apænecantapa. Ayæ tömänäni nāni godonte ñiñömö adobaï iñmö iñö iñö godinque mänñömö ponte ongönäni ïnänite adobaï nö apænecä ëñenänitapa. ¹⁸ Mänömai cæyongä wadäni Epicodeoidi, Mönö tote quëwengëimpia, ante nē änewënäni nāni cabö tönö wadäni Etoicoidi, Waa ìmò incæ caate wæmø incæ mönö piyænë cæte quëwengëimpia, ante nē quëwënäni nāni cabö tönö tômähäni adoyömö ponte bee téninqe Pabodo ingante wæætedö wæætë ãnänitapa.

Pabodo iñömö Itota èmwo ante apænecä beyæ ayæ Itota nänö ñäni ömæmongainö ante apænecä beyæ Epicodeoidi nāni cabö tönö Etoicoidi nāni cabö tönö pancadäniya guiquénè,

—lingä iñömö önonque ante tedewënongä inte æbämë ante tedewengä.

Ante wæyönäni adodäni incæ pancadäniya guiquénè,

—Tömengä wabänö, Wabæca wængongüidi ïnänite pönencæmñimpia, ante cæcä ïmaingampa, ante wædänitapa.

¹⁹ Ìnique Pabodo ingante bæi ongonte töö æmænte ænte godinque tömënäni Adeopagoidi nāni äñönäni nāni godongämæ ëñente pönencöñömö mäodäni gocantapa. Go guuite ongöñongante,

—Mä bitö odömonte apænedö æbänö ii. Edæ apænebi ëñemöni. ²⁰ Edæ bitö odömonte apænedö ante tæcæ ëñemöni inte mönitö, Æbänö ante apænebi, ante ëñencæte ante wæmñipa, äñänitapa.

²¹ Edæ atënaidi tönö wadäni Atëna iñömö ñöwo ponte quëwënäni tönö tômähäni wadö cædämaï inte önonque, Wadäni æbänö mä apænete pönënäni, ante wædinque mänñonque ante tedete quëwënöñäniimpia.

²² Pabodo iñömö Adeopagoidi godongämæ nāni ëñente pönencabö tæcæguedë ængæ gantidinque tömënäni ïnänite apænedinqe,

“Atënaidi, ëñeedäni. Wængongüidi, mîni äñönäni ïnänite waa ate baï münitö hanguï pöni cæmîni abopa. ²³ Botö münitö quëwëñömö tômäo cægonte ayömo, Wængongüidi ïnänipa, ante münî waadoncacoo nanguï ongö atabopa. Ayæ mîni

waa adonca adocaque iñömö mīni pōnō yewæmōnimpaa iñmai ante yewæmonte ongō atabopa. ‘Wacā wængonguü æcämë ingää, ante mōnō eñenämäi nē iñongä beyæ mōnō waa adonca impa,’ ante mānimpaa yewæmöi ongō atabopa. Mānimpaa yewæmöi ongō adimo inte botō mīni, Æcämë ingää, ante eñenämäi ante mīni waa adongä ingante ante ñōwo, Æcānō ingää, ante ñōwo apænebo eñeedäni.”

²⁴ Ante apænedinqe Pabodo godömenque, “Wængonguü inguipoga nē badongaingä iñongä inte tömää iñömö ongoncoo nē badongaingä iñongä inte tömengä inguipoga tömämæ Awènë iñongä ingampa. Tömengä adocä iñömö öönædë Awènë ingampa. Iñinque Tæyæ Awènë iñongä inte tömengä waomö önompoca mænönnincöne ædö cæte guuite quëwenguingä. ²⁵ Ayæ waomö iñömonte tömengä mōnō quëwenguünmämo pönongä æmompa. Ayæ mōnō guémanguünmämo adocä pönongä guémämompaa. Ayæ tömengä adocä nänö pönönonque tömänö eñinqe quëwemompaa. Mänömaï nē pönönongä inte tömengä mōnō waocabo iñömonte, Pönömi æmoe, ante ædö cæte anguingä. Iñinque tömengä beyæ ante mōnō waomö önompoca ædö cæte cæquimöö.”

²⁶ Ante apænedinqe Pabodo godömenque apænecantapa. “Wængonguü waocä adocanque ingante badöningue, Tömengä nänö pæñänäi nanguü iñäni yebæningue nänäi cabø nänäi cabø tömancabodäni bacædänimpaa, angacäimpaa. Ayæ edæ, Adocanque pæñänäi iñömö nänëneto nänëne godinque adocaboque wabæca wacabo wabæca godinque inguipoga tömägo go go cædinque wayömö wayömö quëwencædänimpaa, ante cægacäimpaa. Mänömaïnö ante badöningue tömengä tömancabodäni iñänite ante pönëningue, Æyömönö quëwenguüñäni, ante cædinque, Iñäni iñmæca mänimpaga quëwencædänimpaa, äninque, Wadäni wabæca mänimpaga quëwencædänimpaa, ante doyedë angacäimpaa.

²⁷ Edæ tömämæ quëwénäni botö imote ante diqui diqui mincædänimpaa. Ayæ botö imote ante pædæ æmpo cædinque wabâñö bee tenguünäni, ante cædinque Wængonguü mänömaï badöningue angacäimpaa. Incæte Wængonguü mōnō tömämö weca ongöninqe wii gobæque quëwengampa. ²⁸ Wængonguü tömägo quëwengä iñongante mōnō waomö iñömö inte wayömö wayömö gomö incæte tömengä nempo edæ cöwë quëwemompaa. Mīni cabø incæ ämotamini ante bai nē tededäni pancadäniya, ‘Wængonguü pæñimö adomö imompa,’ ante do nänäi äñö bai edæ mänömaï impa,” ante Pabodo

apænecantapa.

²⁹ Ayæ, “Mänömaï beyæ mōnö Wængonguü pæñimö iñömö inte edæ iñmai ante wii pönenguëñemö imompa. Mōnö, Waocä nanguü pönëningue dicaa yewæmöninqe waa pöni nänö badöinca bai Wængonguü adobai ingampa, ante ædö cæte ånewenguü. Oodo tönö padata waocä nänö badöi bai Wængonguü ingampa, ante mōnö wii mänömaïnö ante pönenguëñemö imompa.

³⁰ Incæte wëenënedë mänöni nāni eñenämäi ingainö ante adinqe Wængonguü pönö waadete ata cæpogacäimpaa. Ñōwo guiquënë tömämæ quëwénäni iñänite, Minitö eñenämäi cædö ante, Ancaa wæwente awædö, ante ñimpo cædäni. ³¹ Ante Wængonguü nē apænte anguingä iñongä inte iñmai angampa. Iñöñae iñque bayonte botö inguipoga tömämæ quëwénäni iñänite apænte ancæboimpaa, ante mänöñæ ædönædö i, ante do angacäimpaa. Ayæ, Waocä adocanque töñö botö godongämæ cæyömo tömengä nöingä ante apænte ancæcäimpaa, ante Wængonguü mäningä oñuiñængä ingante do apænte ængacäimpaa. Ayæ tömänäni, Wængonguü nänö angainö bai cöwë bacæimpaa, ante pönencædänimpaa, ante cædinque Wængonguü mäningä Onguiñængä dobæ wængä ate, Nāni ömæmoe, angä iñinque mäningä iñömö edæ do nänäi ömæmonte quëwengampa.”

³² Ante Pabodo mänöni Itota nänö ñäni ömæmongäinö ante apænecä eñeninqe pancadäniya, Babæ ancædö, ante badete todänitapa. Wadäni guiquënë,

—Iñcayæ ate mänöni ante adodö apænebi eñenöni, äñänitapa.

³³ Mänömaïnö ante cædäni adinqe Pabodo iñömö tömänäni iñänite emö cæte godinque tao gogacäimpaa. ³⁴ Incæte pancadäniya tömengä mīnæ godinque nē pönëningue badänitapa. Adeopagoidi näní eñente pönëe concabo iñönänite adocanque Dinitio adobai nē pönengä bacantapa. Ayæ onquiyængä tömengä emöwo Daämadi töñ wadäni adobai nē pönënäni bagadänimpaa.

18

Coodinto iñömö pöninqe Pabodo apænecampa

¹ Atëna iñömö ongonte apænecä eñeninqe mänömaï cædäni ate Pabodo wadæ godinque Coodinto näní quëwëñömö pongantapa. ² Doyedë iñömö odömånoidi tæyæ awènë Codaodio oodeoidi iñäniye piñte äñinqe, Mönitö quëwénöömö Odömä iñömö ñöwo quëwénämaï inte tömämäni wadæ goedäni, angä eñente wædinqe tömänäni näwæ wadæ godöñänimpaa. Adocanque tömengä emöwo Aquidæ Pontobæ eñagaingä inte Itadiabæ gote mänñedë

quēwēnongäimpa. Tömengä adocä oodeocä ñinogä inte awēnē nānō änō ante ēñente wadæ godinque tömengä nānōgäengä Pliditida törö ñōwo Coodinto ññomö wadæ ponte quēwēnōnaimpa. Ìnique Pabodo ñōwo Aquidæ ingante tæcæ adinque tömēna weca ayongä tömēna tömengä nānō tadōmōnō bai adobai æmontai cadopa tadōmonte godonte ænte quēwēna adinque Pabodo tömēna weca ee owodinque tömēna tönö godongämæ tadōmōnānitapa.⁴ Mänōmai cæte quēwēnique Pabodo guémanguönæ ñnō guémanguönæ ñnō oodeoidi odōmōincönë go guidiinga, Oodeoidi incæ oodeoidi ñnāmai ñnāni incæ ēñente pönencädäimpala, ante cædinque, Íimaï impa ante apænebo ëñēmaimnipa, ante nanguü apænecantapa.

⁵ Ayæ Tidato tönö Timoteo Mäatedöniabæ quēwente wadæ pöninqe Coodinto ññomö nāna wææ pöñedë Pabodo mänñedë æmontaicö nānō badöñinö ñimpö cædinque wæætæ, Wængongü nānō apænedö ante ëñencädäimpala, ante nanguü cæinente wædinque nanguü apænedinqe mäninqe cæte quēwengantapa. Mänōmai cædinque tömengä, Codito mònö né änongä incæ Itota adocä ñinogä ingampa, ante botö né agaïmo inte apænebo ëñēmaimnipa, ante oodeoidi ñnāni apænecantapa.⁶ Mänōmai apæneyongante oodeoidi wæætedö wæætæ godö wénæ wénæ ante piñnäni wædinque Pabodo wæætæ, Wii ëñēnë wædö, ante bai cædinque námä weocoo wancæ wancæ cæcantapa. Ayæ tömēnāni ñnānite,

—Wængongü weca mënä goquenénö ante apænebo ëñēnique minitö pönö wææ äninqe tömēmäni wænguinque wentamö mongäminipa. Botö wæætæ minitö iminité edonque pöñi apænedimo inte mënä cædö wentamö mongænämäi ìmopa töö. Ìnique botö Wængongü taadö minitö iminité idæwaa odōmōnique edæ oodeoidi ñnāmai ñnāni weca ñōwo wadæ gobo tamëñedäni.

⁷ Änique Pabodo wadæ tao godinque oodeoidi odōmōincö gäanë wacä oncönë go guii go guii cædinque cöwë apænecantapa. Mänincö né eaçä Titiyo Yoto nāni änongä ññomö Wængongü ingante né waa ate pönengä ñóngäimpa.⁸ Oodeoidi odōmōincönë né aacä Codipo guiquené mònö Awēnē ingante né pönengä bayongä tömengä oncönë né owodani tömēnāni pönēnānitapa. Ayæ coodintoidi nanguü ñnāni po ëñee pö ëñee cædinque adobai wede pönēnique æpænë guigadähimpala.⁹ Mänñedë woyowotæ ñnö Pabodo wiimonte bai ayongante mònö Awēnē tömengä ingante apænecantapa. “Bitö guññenedämäi inte apænebi ëñencädäimpala.

Pæ wëenedämäi incæbiimpa. ¹⁰ Coodinto ññomö botö quñnäni nanguü ñnäni ñnänipa, ante cædinque botö ññomö edæ bitö töö godongämæ cöwë cæcæboimpa. Ìnique wadäni bitö ìmite mämö piñinqe wénæ wénæ cædämäi incædänimpala.”¹¹ Ante mònö Awēnē tömengä ingante apæneca äñenique Pabodo adoqæ wadægo go tæcæ ññonte Coodinto ññomö ongöninqe Wængongü nānō apañedö ante tömēnāni ñnānite odōmonte apæneca äñenönänimpala.

¹² Mänñedë odōmånoi ñnāni ate Acayabæ awēnē Gadiöno ñóngäimpa. Tömengä awēnē nānō ññedë oodeoidi godongämæ pönēnique Ao ñnique Pabodo ingante quingä mämö bæi ongonte ænique awēnē Gadiöno nānō cöwë apænte änññomö ænte mäodäni gocantapa.¹³ Awēnē weca pöninqe Pabodo ingantedö ante piñte ñnique,

—Íngä ññomö, Mònö wadö bai cædinque Wængongü ingante waa ate apænecæimpala, ante odōmōnique mònö awēnëdi ñnäni wææ änönö ante wido cæcampä. Mänömai wapiticæ cædinque ancaa änewengä ëñēnique tömēnāni adobai wapiticæ cædänipa cæbii.

¹⁴ Änäni ate Pabodo tæcæ apæneca cæyongante Gadiöno oodeoidi ñnānite Íimaï ante wææ apænecantapa.

—Oodeoidi ëñeedäni. Minitö botö weca ponte apænedinqe, Odōmåno awēnē nānō wææ änö bai Íngä ëñēnämäi cæcampä, ämäni bai, Waocä ingante ædämö wiwa cæcampä, ante ämäni bai botö mënä änö do ëñēnique apænte ancædōmoimpa.¹⁵ Minitö ññämpa, Tömengä tededorque ante oda cæcampä, ämäni. Minitö émëwo ante oda cæcampä, ämäni. Minitö wææ angainö ante oda cæcampä, ante piñmäni. Mänñonque ante oda cæcampä, ante ancaa tedewëmäni wædinque botö wæætæ tömengä ingante apænte änämäi incæboimpa. Tömëmïnique tömengä ingante apænte äedäni.

¹⁶ Ante piñte änique awēnē tömēnāni ñnānite, Botö apænte änñomö ongönämäi gobäwedäni.¹⁷ Ante wido cæcæ tao godinque tömēnāni oodeoidi odōmōincönë né aacä Totëne ingante wæætæ bæi ongonte tæi tæi pánäni incæte né apænte anguñengä incæ Gadiöno ññomö önonque adämäi inte bai ee acä pangadänimpala.

Pabodo Antioquia ponte gocampa

¹⁸ Ìnique tæónæ quēwente ate Pabodo Coodinto ññomö nāni pönencabo ñnānite, Gobopa, änique wadæ godinque Tidiabæ gocæte ante Tencodea ganca pongantapa. Tömengä do apænedinqe, Botö mänimpoga ocagui tocadämäi inte Wængongü beyænque cædinque botö tömëmo änñö ante cöwë cæcæboimpa, ante doyedë änongäimpa.

Ñöwo iñömö tömengä nänö änönö baï linque cædingä inte Tencodea iñömö pöninque ocagui ëö tocacantapa. Ayæ ëö tocacä ate tömengä Piditida tönö Aquidæ naña gæncaya tönö godongämæ ñænæ wipodé go guiidinque töménäni Tidiabæ gocæte ante wogaa godänitapa.¹⁹ Mänömaï godinque Epeto iñömö go ti wæænänitapa. Tömëna naña gæncaya mäniñömö ti wææninque tæ contayöna Pabodo iñömö oodeoidi näni odömöincönë go guiidinque oodeoidi ïnänite, ïmai impa apænebo ëñencämimpä, ante apænecä.²⁰ Ëñeninqe töménäni, Bitö mönitö weca wantæpiyæ quëwenguimi, ãñönäni tömengä Baa ãnínque,²¹ wæætæ, Gobopa, angantapa. Ayæ, "Ñöwo Eedotadëë iñömö ñænæ bequinque goquénëmo ìmo incæte Wængongü Ao angä ate botö mönitö weca ayæ ate wæætæ ocæ ëmænte poncæboimpa. Ñöwo gobo tamëñedäni."

Änique Epeto iñömö ñænæ wipodé go guui tæ contadinque Pabodo wogaa gocantapa.²² Godinque Tetadea pö ti wææninque Eedotadëë iñömö Itota Codito ingante godongämæ naña pönencabo weca ëñacæte ante æicantapa. Ayæ ate Antioquia wæicantapa.²³ Ayæ ate mäniñömö tæönæ quëwëninqe wadæ godinque Gadatiabæ adodö godinque Pidiquiabæ tömä wayomö wayomö cægonte godinque Itota müññë tee empote quëwënäni tömänäni ïnänite mäo apænedinque, Mönö ñimpö cædämäi inte tæi piñænte cæcæimpa, ante apænecä ëñeninqe töménäni tæi piñænte entawëñinqe quëwengadäniimpä.

Epeto iñömö Apodo apænecä ëñenänipa
²⁴ Mäniñedë wacä oodeo tömengä ëmöwo Apodo iñömö Equitobæ Adecantodia naña quëwëñömö ëñate pægaingä inte ñöwo Epeto naña quëwëñömö pongantapa. Tömengä iñömö nanguï adinque né ëñenongä inte Wængongü angä ëñente naña yewæmongainö ante do ëñeninqe waa pöni apænecä ìnongäimpa.²⁵ Mönö Awënë taadö ante apæneyönäni do ëñeninqe ante mäninö ante ñædemö ëwocadinqe tömengä, Ëñencädänimpä, ante nanguï apænecantapa. Ayæ Itota nänö cægänö ante nö ante odömonte apænecä incæte Apodo iñömö Wäö apænë nänö guidongaïnque ante mäningancaque ëñeninqe ante mäningancaque ante töingä odömongä ëñenönänimpä.²⁶ Tömengä ñöwo oodeoidi odömöincönë go guui go guui cædinque guïñenëdämäi ante apænecantapa. Piditida tönö Aquidæ naña gæncaya guïquenë tömengä mänömaï apænecä tæcæ ëñeninqe edæ Apodo ingante, Mönatö weca pöe, äna pöñongante, Wængongü taadö ïmai ìnompa, ante töingä apæneda tæcæ mä ëñengantapa.

27 Mänömaï cæda ate Apodo wæætë Acayabæ gocæte ante cæyongante töménäni näni pönencabo tömengä ingante, Waa goe, änänitapa. Ayæ, Acayabæ iñömö Itota ingante né tee empote quëwënäni acædänimpä, ante ïmai ante cadota ante yewæmönänitapa. Minitö, Apodo pongä adinque tömengä ingante waa cædäni, ante yewæmöninqe tömengä ingante pædæ pönönäni ænte godinque mäo Acayabæ quëwënäni ïnänite pædæ godongä adänitapa. Töménäni Wængongü waadete pöno cæcä ate né pöñänäni iñönänite Apodo né waa pöni apænedongä inte mäniñömö ponte apænedinque töménäni tönö godongämæ cægacäimpa.²⁸ Edæ tömänäni ayönäni Apodo oodeoidi ïnänite nanguï wæætedö wæætë apænedinque gomonga apænecä wædänitapa. Tömengä, Mönö Codito aebänö cæquingä, ante Wængongü angä ëñente näni yewæmongainta adinque mönö ëñengæimpa, angantapa. Ayæ, Itota mäninö näni yewæmongainö bai né cædengä inte näwangä mönö Codito ìnongä ingampa, ante nö apænecä ëñeninqe töménäni ædö cæte wadö ante apænequïnäni.

19

Epeto iñömö Pabodo ponte apænecampä

¹ Apodo ayæ Coodinto iñömö ee ongöñongä Pabodo nänö cægönlümæ tæcæguedë ãnanquidi owëñlaque pö Epeto iñömö wæængantapa. Ponte ayongä Itota ingante né tee empote quëwënäni pancadäniya a ongönäni.² Adinque tömengä töménäni ïnänite,

—Minitö pöente bayömini Wængongü tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante da pöñongä æmilitawo.

Äñongä töménäni wæætë,

—Íñempa mäningä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingantedö ante apænedänipa ëñengülmönni.

³ Ante apænedäni ëñeninqe Pabodo wæætë,

—Íñinqe æcänö ëmöwo ante æpænë guidongaïnö ante guïtamönipa.

⁴ Mänömaïnö ante apænedäni ëñeninqe Pabodo wæætë,

—Wäö wodi nänö guidongaïnö ante guijgäimini inte müñitö, Idæwaa wénæ wénæ cæte awædö, ante Wængongü Awënë gämäñö ocæ ëmænte pongaimini ìmipä. Incæte Wäö wodi, ïncayæ ate né Ponguingä ingante pönencämimpä, änique töménäni ïnänite æpænë guidongacäimpa. Mäningä iñömö Wäö nänö, Né Ponguingä, änongä iñömö Itota ìnongä ingampa.

⁵ Ante apænecā ēñente wæyöñāni Pabodo wæætē mönō Awēnē Itota ēmöwo apænedinque æpænē guidongā guidänitapa. ⁶ Ayæ tômengä gampocä ongōñöñāni Wængongui Tæiyæ Waëmō Öñowoca wææ tôménäni baonga guicantapa. Guiicä ate tôménäni wadani nāni tede baï mä tededinque Wængongui beyæ apænedänitapa. ⁷ Mäninäni onguññäñäni æpænē nē guideñäni iññomö önompo tipæmpoga go mengaa ïññänimpa.

⁸ Pabodo apäicä mengaa go adocanque pâmonque adoyömö quëwëninque oodeoidi odömöincöne go guii go guii cædinque guññenedämäi apænedinque, Wængongui Awēnē Odeye do pongämpa, ante apænecä ëññänitapa. ⁹ Apænecä ëññöñäni pancadäniya guiquené, Wii pönënnente awædö, ante Baa äninqe Wængongui Awēnē taadö ante wîwa tedewëñänitapa. Mänömai tedewëñäni ëñente wædinque Pabodo iññomö èmô cæte godinque Itota ingante nê tee empote quëwëñäni ïññite aente wadæ gocantapa. Ayæ iññomö iññomö iññomö Tidänö nänö apæneincöne go guii go guii cæte apænedinque Pabodo mänññomö pö guidäni tönö guëadö guëa apænedänitapa. ¹⁰ Ayæ mënepoga wadepo ganca Pabodo mänömai cæyongä oodeoidi incæ guidiegodi incæ Atiabæ quëwëñäni töménäni mönö Awēnë nänö apænedö ante ëññänitapa.

¹¹ Ayæ Pabodo tönö godongämë cædinque Wængongui tæi piññenongä inte nanguï cæcantapa. ¹² ïñinque töménäni Pabodo weocco wadæ cæcadouincloo incæ padëincloo incæ ñeninqe wææ wænæ ïññite aente mämö wo cayöñäni waa badänitapa. Ayæ mänömai cæyöñäni wænædi nê wîwa éwocadäni töménäni nāni nê éwëññänäni tao godänitapa.

¹³ Mänññedë oodeoidi Itota ingante pönënnämaï ïññite incæ pancadäniya wayömö wayömö godinque wænæidi nê wîwa éwocadäni ïññite nê wido cædäni iññänimpa. Töménäni nämä mä pönëwëninque, ñöwo Awēnë Itota ēmöwo apænedinque mönö wænæ ingante wido cæcæmpa, ante cædinque wænæidi ïññite iñmaï änöñänimpa. Pabodo nänö nê apænedongä Itota èmôwo apænedinque botö, Wænæbi tao gobawë añmopa, ãnewëññänimpa.

¹⁴ Mänññedë oodeoidi beyæ, Wængongui qui, ante nê godongä ñäñængä adocanque Eetueba iññongä tômengä wænæni tiæte ganca ïññitapa. Iññi iññomö Itota ingante pönënnämaï ïññite incæte adobaï cæcæ cædänitapa. ¹⁵ Tæcæ cæcæ cæyöñänite wænæ nê wîwa éwocadongä incæ töménäni

ïññite näëmæ tededinque, "Itota ingante do abopa. Ayæ Pabodo æcäñö ingää, ante do ëññemopa. Wæætë münitö guiquené æmünidö ìmññii."

¹⁶ Äñongä wænæ wîwa ïññongä ingante nê ëwëñengä inte wiyaëmæ töménäni ïññite to mäo yao ongöñinqe bæ tacantapa. Mänömai cædinque töménäni weocco gä tadongadinqe tæi tæi pangä ate töménäni weocco ömaadäni inte wepæ taate wædinque oncodo tao wodii wîññänitapa. ¹⁷ Mänömai batimpa, ante tedeyöñäni Epeto iññomö quëwëñäni oodeoidi incæ guidiegodi incæ tömánäni ëññeninqe ançai guifññe wædänitapa. ïñinque mönö Awēnë Itota èmôwo wii öñonque ante tededäni inte tömengä èmôwo æwocæte baï cædinqe, Tæi piññangä inte èmøngampa, ante wædänitapa.

¹⁸ Ayæ nanguï ïññi ñöwo wede pönente badinque adoyömö pöninqe tömánäni ëññöñäni töménäni nāni wænæ wænæ cædño ante tömänö ante edonque apænedinque, Idæwaa wænæ wænæ cæte awædö, ante wido cædänitapa. ¹⁹ Ayæ idö inte nê yewæññänäni incæ pancadäniya adobaï pönente badinque töménäni nāni, Æbänö cæte yewængui, ante yewæmöninta incæ adoyömö aente pöninqe tömánäni ãññänäni nê tänänitapa. Mänintacoo æpodö itædë cædinqe padata nāni æintia beyæ godonte ãññäni, ante cöwâ ayöñäni tincoonta müido ganca mäniimpota nāni godonte æninta incæ nê tänäni agadänimpa. ²⁰ Mänömai nê pönënnäni badinque waa cædäni ïñinque mönö Awēnë nänö änö ante godomenque wayömö wayömö mäo gode änäni ëññeninqe tömengä ingante nāni pönencabo incæ yebæninqe tæi piññänäni bagadänimpa.

²¹ Mänömai cædäni ate Pabodo öñwënenque pönënninqe, Mäatedöniabæ ëñacæ godinque botö Acayabæ ëñacæ godinque Eedotadëe gocæboimpa, ante pönënninqe, ayæ, Mänññomö gote ate Odömä nāni quëwëññomö cöwë goquenëmo ìmopa, angantapa. ²² Äñinque tömengä beyæ nê cædäni iññänäni mënaa ïñate Timoteo tönö Edaato ïñate apænedinque, Mäatedöniabæ gote ongöññömina botö Atiabæ wante quëwente pömoeda, ante da godongä godatapa.

Epetoidi nanguï Yæ yæc änäni

²³ Mänññedë Epeto iññomö quëwëñäni iññomö, Itota Taadö mönö wido cæcæmpa, ante nanguï Yæ yæc änäni. ²⁴ Töménäni, Mönitö Wængonguiñä Diänä ïñampa, ante onquiyænnä ëmönö baï badöninqe mänincä weca ædæ wæænte nê apænedäni iññänimpa. Töménäni quëwëññomö adocanque Deemetedio räni änongä iññomö padata aca podonte nê badongä ïññäimpa.

Tömengä iñömö padatagæ æninqeaca podonte badöniñque, Mīni wængonguñä Diänä ïnante mīni tæiyæ waëmō apæneincö baï impa, ante guiyancoque badonte quëwénongäimpa. Mänömai badöñongä tömengä tönö godongämæ cædäni wæætë wadäni ïnänite godonte æninqe mänincoo beyæ tôménäni godonte æinta nanguï æninqe quëwénöñamipa.²⁵ ïninqe tömengä tönö në cædäni ïnänite ayæ wadäni adobai cædäni ïnänite äñete pönäni ate Deëmetedio iñömö tôménäni ïnänite apænecantapa.

“ïnänäni, do eñémipä. Mönö badonte godöniñque wadäni nani pönöñinta nanguï æmompä.²⁶ Ayæ nanguï ïnäni Epeto iñömö quëwénäni incæ Atiabæ wodo tômämæ quëwénäni incæ iingä Pabodo guiquené wapiticæ apæneçä eñeninqe edæ oda cædinque tömengä miñæ godänipa, ante do eñémipä. Tömengä iñömö, Önompoca badöniñca wii wængonguñidi ïnäni, ante tedecä apa quëwemini.²⁷ Mänömai tedecä beyæ mönö badöñ ante wadäni nanguï ïnäni piñte anguinäni awædö. Ayæ Diänä ñænæñä wængonguñä iñönante tömengä ingante mönö apæneincö incæ, Önoncoque impa, anguinäni awædö. Ayæ godömenque, Mönö wængonguñä Diänä waa poni wængonguñä ïnampa, ante Atiabæ tômão quëwénäni tönö inguipoga tômão quëwénäni nani waa adöñ iñönante wabänö wapiticæ tededinge godö pünguñäni badänipa, ante awædö.”

²⁸ Ante Deëmetedio mänömañö ante apæneçä eñeninqe töménäni ængü badinque ogæ tededinge, “Epetoidi wængonguñä Diänä ñænæñä ïnampa,” ante wæætë wæætë ancaa ïnänitapa.

²⁹ Mänömai padata nè badöñäni Yæ yæ äñäni eñente wædinque mänïñömö quëwénäni tömänäni, Quiëmè baï cædänipa, ante acæte ante wadö pö wadö pö pogodo pönänitapa. Ponte ayönäni Määtedöniabæ quëwente Pabodo tönö godongämæ nè pönäna Gayo tönö Aditadoco a ongona adinque töménäni tömëna ïnate bæi ongonte quingæ mäo töménäni nani aincöñë ñænæncöñë go guidänitapa.³⁰ Pabodo guiquené mänömai cædäni ate wædinque, Godongämæ ongönäni weca go guiidinqe apæneçæboimpa, ante cæyongante Itota ingante nè tee empote quëwénäni wæætë, Wænompa, ante, Go guidämä incæbiimpa, ante wææ cædänitapa.³¹ Ayæ mänïñmæ awenëidi pancadäniya Pabodo æmigoidi ïnäni inte adobai mämö tömengä ingante gode äñinqe, Bitö aedö cæte mänïñömö go guiquimii, ante wææ ïnänitapa.

³² ïnonte godongämæ ongönäni guiquené, Quinante pömoi, ante wodo tômánäni

ëñenämaï ïnänitapa. Pancadäniya, ïlmai cæcæimpa, äñönäni wadäni guiquené, Wadö baï cæcæimpa, ante wæætedö wæætë ante ogæ tededinque nanguï poni Yæ yæ äñänitapa.³³ Yæ yæ äñönäni oodeoidi guiquené Adecantodo ingante yæcado gö cædäni ongongä adinque godongämæ ongönäni pancadäniya tömengä ingante, ïlmai cæcæimpa, äñänitapa. Tömengä guiquené töménäni ïnänite wææ apæneçæte ante, Apocænë iedäni, ante baï cædinque pipi pipi cæcantapa.³⁴ Oodeo ïnongä inte mänömai cæcampä, ante wædinque tömengä ingante eñenämaï inte tömänäni adoyömö ogæ tededinge, “Epetoidi wængonguñä Diänä ñænæñä ïnampa,” ante mëa ooda ganca adodö adodö adodö ante nanguï äñänitapa.

³⁵ Ayæ ate töménäni awenë Tequedetadio incæ ancaa töménäni ïnänite angä eñente apocænë cæyonäni tömengä, “Epetoidi eñémili. Tömäo quëwénäni mänömañö ante do eñenäni. Mönö Epeto iñömö quëwencabo mönö wængonguñä Diänä apæneincö nè aamö imompa. Ayæ tömengä awinca baï yewæmoinca öönædë mönö wængainca adobai nè wææ cæmø imompa, ante adinque tömämæ quëwénäni do eñenäni cæmëni.³⁶ Mäninö ante näwangä poni impa, ante adinque, Babæ impa, ante aedö cæte anguinäni. ïnique münitö eñenämaï mīni Yæ yæ änewënö fimpo cædinque piyænë cæquenëmëni iminipa.³⁷ Iña mīni bæi ongonte ænte pönöñina iñömö mönö wængonguñä Diänä apæneincöñë guiidämäi ïna inte wënae wënae cædämäi ïnapa. Ayæ mönö wængonguñä Diänä ïnantedö ante wii wënae wënae ante piñna apa quëwénäni.”

³⁸ Deëmetedio padatagæ nani badoncabo incæ wacä ingante, Wiwa cæbitapa, piñte wædänitawo. Edæ nè apænte nani äincö cöwë wi ænête ongompa. Mänincöñ nè apænte äñäni cöwë ongönäni. ïnique Deëmetedioi nè nani piñongä ingante mänïñömö ænte gote äñäni eñeninqe nè apænte äñäni wæætë tömengä ingante do apænte anguënëñäni ïnäni. Ayæ apænte äñäni, ïlönæ tömämäni godongämæ pöedäni, nani äñiñae bayonte münitö godömenque piñte äñemëni inte mänïñae ponte ämïni eñente apænte äñäni ate münitö piyænë cæquenëmëni iminipa.³⁹ Edæ ñöwoõnae mīni Yæ yæ änewënö ante awenëidi pöninqe, Quinante mänömai cæmëni, ante äñönäni wæætë, Quiëmè beyæ cætimpa, ante mönö angäimpa. Tôménäni wæætë mönö imonte äñinqe, Minitö awenë ingante wido cæcæte ante cæmëni, ante piñäni wææcæ wæ.”⁴⁰

⁴¹ ïnique godongämæ ponte ongönäni ïnänite tömengä angä gogadänimpa.

20

Määtedöniabæ godinque Pabodo Guide-tiabæ gocampa

¹ Mänii Yæ yæ ante nāni änewënö iinque cædäni ate Itota ingante nœ tee empote quëwëñani iinäni wæætæ äñete pöñöñänite Pabodo, Minitö gancæ pönente godömenque cæcämëñimpa, ante godö ädæmø apænecantapa. Ayæ, Nöwo gobopa, ante Määtedöniabæ gocantapa. ² Godinque tömengä mäniñömö quëwëñani iinäni, Minitö gancæ pönente godömenque cæcämëñimpa, ante godö ädæmø apænecä ëñenäñitapa. Mänömaï nanguï apænedinqe tömengä mäniñmæ tömäo cægöninqe wayömö mäo wayömö mäo apænecä ëñenäñi ate Guidetiabæ gote pongantapa. ³ Mäniñömö pöñinqe mëa go adoqæ apäicä quëwengantapa.

Ayæ, Tidiabæ goquimo, ante tæcæ ñænæ wipodæ guicæ cæyongane wadäni, Ood-eoidi bitö imite wænoncæte ante cædäniipa ataque. Ante wææ änäni wædinque tömengä, Botö wæætæ adodö godinque Määtedöniabæ wodo tebæ gocæboimpa, äninqe taadonque gocantapa. ⁴ Goyongä tömengä tönö godongämæ godäni iñömö, adocanque Bedea quëwëningä inte Pidido wengä Topatede, ayæ wææ Tetadönica quëwëñina Aditadoco tönö Tegonto mënaa, ayæ wææ Dedebe quëwëningä Gayo tönö Timoteo mënaa, ayæ wææ Atiabæ quëwëñina Tiquico tönö Todopimo mënaa, mäniñpodäni iinäñitapa. ⁵ Töménäni tänö godinque Tooda näni quëwëñömö pöñinqe mönitö wipodæ pongüimöni ante ee ongöñänitapa. ⁶ Mönitö guiquenæ oodeoidi päo yedæ æmpoquï ömæmø i nänï cængüñöñae iinque baganca Pidipo iñömö quëwëñinqe wipodæ ñænæmpodæ go guidinque wogaa godinque öñompo æmæmpoqu eönæ gote ate töménäni weca Tooda pöñinqe öñompo æmæmpoqu go mëõnaa quëwentamönipa.

Tooda iñömö Pabodo ponte apænecampa

⁷ Töménäni näni guemangüñöñae go ate mönitö, Nöwo gäwadecæ bayo Wængongui itædæ impa, ante päo godongämæ cæncæte ante æmpangapaa æi wæñömëñæcapaa æi guidinque tæ contatamönipa. Pabodo iñömö baänæ ate gocæ cædingä inte æi guii tæ contatinque wantæpiyæ ayaõñenæña pöñi ayæ apænecä ëñentamönipa. ⁸ Wæñömëñæcapaa möni godongämæ ëñengoncöñe gongapæncade bacoo ti wodöñote mæ ongöñimpa. ⁹ Adocanque edëningä tömengä èmëwo Eotico ayamöneçaa tæ contate ongongantapa. Iñinqe Pabodo wantæpiyæ apæneyongä edëningä iñömö mowocodæ nanguï möñente ayæ wangæ monte wæñömëñæcapaa ongöñinqe

yæipodæ tæ go wæængantapa. Go wæænte do wængä adinqe tömengä ingante yao ongonte mänänitapa. ¹⁰ Näñe wænte öñöñongä Pabodo yæipodæ wææninque, Quëwencæcäimpa, ante cædinque wini ænte pæ mangantapa. Ayæ nœ pönemöni möni caipæ ìmöni apænedinqe,

—Mii quëwengä ingampa. Guñente wædämai iedäni, angantapa.

¹¹ Änínque Pabodo wæætæ adodö æmongapaa æidinqe päo ænte pæ ænte mönitö tönö godongämæ cæninque wantæpiyæ godömenque apænecöñongä edæ ñäö batimpa. Nöö ba ate Pabodo iñimpø caete wadæ gocantapa. ¹² Ayæ, Edëningä müngä quëwengampa, ante ænte wadæ godinque töménäni wampo pönëniqne nanguï togadäniipa.

Ömaaque godinque Pabodo Müideto ganca pongampa

¹³ Pabodo guiquenæ taadonque gocæ cædinque mönitö ìmöni apænecantapa. Minitö wipodæ ñænæmpodæ go guuidinqe mäodämæ wipodenque godämæ goyöminî, botö ömaaque näñe tebæ pömoedäni. Atöö iñömö pö wäi wocænte owoyöminî botö iñömö ömaaque pö adopodæ guibo ate gocæimpa, angä Ao ante mönitö tänö go guii tæ contatinque öme tagamönipa. ¹⁴ Mänömaï godinque Atöö iñömö pö wäi wocænte owoyöminî tömengä ömaaque pö bee téninqe ñænæ wipodæ adopodæ pö guuite tæ contacæ ate mönitö godongämæ wogaa godinque Mütidëne näni quëwëñömö pontamönipa. ¹⁵ Mänifömö wäi wocænte monte ate ñäö ba wogaa godinque mönitö Quiyo ganca pöñinqe waõnæ ate wodo pænta godinque wæætæ Tämö iñömö pömöniqne go Todogudio iñömö pömöniqne go iñbabæ guingä ate Müideto pontamönipa. ¹⁶ Edæ, Æämæ Pentecotee näni änömæ botö bequinque Eedotadëe eyepæ poncæte ante quingæ goquenëmo ìmopa, ante do äningä inte Pabodo Nöwo, Atiabæ wantæpiyæ ongöñinqe ädö caete Eedotadëe eyepæ pömaimoo. Ante pönente wædinque, Epeto iñömö ti wæænämaï yaatænque gocæboimpa. Äñongä mönitö tömengä tönö Epeto wodo tebæ godinque Müideto iñömö pontamönipa.

Epeto iñömö nœ Piccænäni iinäni Pabodo apænecampa

¹⁷ Mänii wipo ñænæmpo Müideto iñömö wogaa pö wäi wocæ ate ti wææninque Pabodo wadäni iinäni da godöñinqe, Minitö Epeto iñömö tömæwæ æidinqe Itota Codito ingante nœ godongämæ pönëniäni weca godinque töménäni iinäni nœ aadäni Piccænäni iinäni äñete poedäni. ¹⁸ Angä äñete pöñöñänite tömengä, "Botö Atiabæ mä ponte quëwëñinqe botö goganca

æbänö münitö weca waa cæte quëwënömöi, ante do ëñëmënipa. ¹⁹ Edæ oodeoidi, Wænoncæ, änäni ëñëninque nanguï guïñente wæbo incæte botö, Önömoque bai ïmpa, ante pönëninque Wængonguï beyænque nanguï cædinque Ca ca wædinque ee cætabopa. ²⁰ ïnnique botö, Minitö beyænque quïnö waa inguï, ante pönëninque pæ wëenedämäi inte do apænebo ëñëmënitapa. Ayæ edæ tömänäni ayönäni odomonte apænedinqe botö waconë mäo wacöñë mäo go guidinqe apænebo ëñëmënitapa. ²¹ Ayæ pancaminiya oodeoidi ïñöminite pancaminiya guidiegoidi ïñöminite botö tömämäni iminite apænedinqe iimai ante apænetabopa. Minitö, Idæwaa wénæ wénæ cæte awædö, ante pönente wædinque Wængonguï gämäñö pöninqe mönö Awëñë Itota Codito ingante pönencämñimpä, ante ämo ëñëmënitapa. Mänömaï tömää cætabopa, ante do ëñëmënipa.”

²² “Ñöwo guiquenë Wængonguï Önöwoca angä ëñëninque Eedotadëe gocæboimpä. Mänömö pöñömote quïremé bai bacæimpä, ante pönente wædinque ee gocæboimpä. ²³ Önonque botö ñöwo wayömö wayömö näni quëwënömö pöñömote wadäni Wængonguï Tæiyæ Waëmë Önöwoca töö apænecä ëñënäni inte do botö imote iimai ante wææ änänipa. Bitö tee mönête nanguï caate wæquinque Eedotadëe gobipa, änäni ëñëninque mäninqe ante ëñtëmopa. ²⁴ Incæte, Wængonguï waadete pönö cædinque nänö cægæinö ante watapæ apænedinqe bitö, Nö pöni impa, ante apænebi ëñencädämäimpä, ante mönö Awëñë Itota doyedë botö imote angacäimpä. ïnnique tömengä nänö anganca ïnnique cæcæte ante cæyömote wænöñäni wæmo incæte botö, Godömenque inguipoga quëwengüñëmö intabopa, ante wædämäi incæboimpä. Ayæ pogodo gote bai botö goquïnö tömänö gocæte ante nanguï cæcæboimpä, ämopa,” ante Pabodo apænecantapa.

²⁵ Ante apænedinqe tömengä ayæ godömenque apænecantapa. “Botö, Mönö Awëñë Odeye do pongäimpä, ante apænedinqe wayömö mäo wayömö mäo apænebo ëñëmënitapa. Idæwaa apænebo ëñenimini inte münitö ñöwo aëmæwo botö awinca aminipa. ²⁶ Mänömaï beyæ botö ñöwoonæ apænedinqe münitö iminite iimai ämopa. Botö, Quëwencämñimpä, ante cædinque ancaa apænebo incæte pancadäniya tömänäni näni wii ëñëno beyænque wentamö mongænte näni wæguinque goyonäni botö wæætë mäninö beyæ wentamö mongænämäi ïmopa. ²⁷ Wængonguï, iimai cæbo bacæimpä, ante nänö änö ante botö ïñömö edæ pæ wëenedämäi inte münitö iminite tömänö edonque pöni apænebo

ëñëmënitapa.”

²⁸ “Minitö ïñömö edæ nämä wææ aadinqe waa cæte quëwëedäni. Wængonguï Önöwoca münitö iminite äninqe, ïñänäni cæningäidi bai ïñänipa, ante nänö në angainäni ïñöñäni münitö wæætë në aamini ïñöminí inte tömänäni ïñänite ædæmø wææ aaedäni. Mönö Awëñë Codito ingante näni godongämæ pönencabo ïñänite aencæte ante tömengä nämä wepæ godonte ængä ate Wængonguï quïnäni bagadänimpä cämñii. Minitö tömänäni ïñänite në aamini inte waa aaedäni. ²⁹ Edæ botö do ëñëmopa. Babæidi gäwæi ecate ade cænäni aminipa. Edæ botö émø cæte gobo ate waodäni incæ babæidi cædäni mïni abäi adobäi wénæ wénæ cædinque mïni pönencabo ïñöminite ata cæpodämäi incædämäimpä. Tömänäni babæ wapiticæ änäni ëñëninque mïni cabø incæ pancadäniya ëñëñämäi badinque wadæ godäni wæcæmñimpä. ³⁰ Ayæ tömämäni mïni pönencabo incæ pancadäniya, Mönitö mïñæ poncämñimpä, ante cædinque babæ wapiticæ odomoncädämäimpä cämñii. ³¹ Edæ wææ cædäni. Botö, Mänömaï bacæimpä, ante wadepo mënenpoga go ado-depoque ïñonte itædë incæ woyowotæ incæ ñimpö cædämäi inte Ca ca wædinque münitö tömämäni iminite apænebo ëñëñömäimpä. Mänömaï ante pönëedäni,” ante Pabodo apænecä ëñëñänitapa.

³² Äninque tömengä, “ïñänäni, botö münitö iminite Wængonguï nempo ñöwo émø cæte gobo tamënedäni. Tömengä waadete nänö pöno cædño ante möni apænedö ante ëñente ëwocamini ïñöminite tömengä münitö iminite godongämæ cæcæ ate tæi piñænte bacæmñimpä. Ayæ Wængonguï quïmöni tömämöni töö münitö adocabomini bayöminite tömengä eyepæ da pönongä ate münitö mönitö töö godongämæ aencæmñimpä. ³³ Botö ïñömö aëbänö quëwëmö aedäni. Edæ wacä quï tiguitamö incæ oodo incæ weocco incæ, Botö quï bacæimpä, ante cówë æñëñämäi ïñömoimpä.

³⁴ Edæ tömëmo önompoca botö cædinö beyænque quïremé aenguëñëmo ante eyepæ æninque quëwëñëmoimpä. Ayæ botö töö godongämæ cædäni näni aenguëñëmo ante adinqe adobäi botö tömëmo önompoca cædinö beyænque æninque tömänäni ïñänite da godö da godö cæbo æninque quëwëñëñänimpä. Mänömaï botö cædinö ante do ëñëmënipa. ³⁵ Mönö Awëñë Itota incæ iimai ante apænegacäimpä. ‘Mäinc oo æninque mönö wædænque toomopä. Wæætë wacä ingante paedæ godöniñue mönö nanguï toquinque impä.’ Ante Itota nänö apænegäinö ante pönëninque botö, Mänömaï mönö önompoca nanguï cædinque æninque wadäni në aenguëñëñänäni

ïnänite mōnō pædæ godongæimpa, ante mūnitö ïmīnite cōwē odōmonte apænebo ëñéminitapa.”

³⁶ Mānōmānō ante ïnque apænedinqwe Pabodo tōmēnāni tōnō da guicapodinqwe Wængongü ingante apænecantapa. ³⁷ Ayæ tōmēnāni Ca ca wædinque, Waa goe, ancæte ante godongämæ goto pōninqwe tōmengä ingante yaagō yaagō cædānitapa. ³⁸ Tōmengä nānō, Botō imote ðmæwo aminipa, nānō äniñō beyæ godōmenque nanguï wædānitapa. Ayæ tōmengä ingante ñænæ wipo ganca ænte māodāni gogacäimpa.

21

Pabodo Eedotadëe gocampa

¹ Mōnitö tōññādāni tōnō godongämæ wægöninqwe Pabodo tōnō mōni goquincabō ïñomö, Wipo ñænæmpo do wogaa gocæ cæpa, ante adinque edæ, Ñōwo gomōnipa, ante tōmēnāni ïnänite ëmō cæte godinqwe mānimpodë go guittamönipa. Guidinqwe mōnitö töingä wogaa godinqwe Coto nāni quëwëñomö ponte tōmæwæ æte monte ate ïmō ate Ododata gomönique go Patada nāni quëwëñomö pontamönipa. ² Patada ïñomö pō ti wæante ayömöni, Wipo ñænæmpo Pénitia goquimpo impopa, ante adinque mānimpodë go guiidinqwe wogaa gotamönipa. ³ Wogaa godinqwe dipämæ ïnō gomö ayömöni wää tēiwænē Tipidebæ a ongö adinque tæcæpæ ïnō wodo tebæ wogaa gomönique go Tidiabæ pontamönipa. Ayæ ñænæmpo mōni goimpo Tido ïñomö māincoo òwääquï impa, ante ëñeninqwe mōnitö mānññomö adobai ti wææntamönipa.

⁴ Ti wææninqwe mōnitö tōmēnāni quëwëñomö ponte ayömöni Itota ingante né tee empote quëwënäni a ongönnäni adinque mōnitö ònompo ðmæmpoque go mëönaa ïñonté tōmēnāni tōnō godongämæ quëwentamönipa. Tōmēnāni guiquënë, Wængongü Tæiyæ Waëmō Öñowoca apænecä ëñenïnäni inte Pabodo ingante, Bitö wæquinque Eedotadëe ïñomö gocæ cæbipa, ante wææ änänitapa. ⁵ Mānōmäi ante wææ änäni ëñémöni incæte mōnitö, Mānimpooñæque quëwenguënnemöni intamönipa, ante adinque wadæ gotamönipa. ïnique tōmēnāni nāni quëwëñomö yabæ ïnō tōmēnāni nāni wencabo tōmēnāni ænte māodāni godinqwe mōnitö ëmónaiya pōninqwe godongämæ da guicapodinqwe Wængongü ingante apænetamönipa. ⁶ Apænecate mōnitö, Gomönipa, änique go ñænæ wipodë adopodë guiidinqwe wogaa gocæ cæyömöni tōmēnāni wæætæ, Waa goedäni, änique ocæ ëmænte tōmēnāni onco godänitapa.

⁷ Mōnitö ïñomö Tido ïñomö wadæ tao wogaa godinqwe Todëmaida ïñomö

pō tōmæwæ æidinqwe mānññomö nāni pōnencabō ïnänite adinque mōnitö, Pömönipa, änique tōmēnāni tōnō adoönæque quëwentamönipa. ⁸ Ímō ate wadæ godinqwe Tetadea nāni quëwëñomö pōninqwe Pedipe oncöné pō guuite quëwentamönipa. Wëenññedë Itota nānō né ëmññænäni, Mōnō pōnencabō beyæ ante né cædāni tiæte ganca ïnäni incædānipa, ante nāni Tiæte ãnänäni ïññänäni adocä Pedipe tōmēnāni nāni pōnencabō beyæ ante né cæcä ïnongä inte Codito waa pōnī nānō pōnō cægænō ante né apænecä ïnongäimpa. ⁹ Tōmengä wënnäni baquedänique mengä go mengä ifñänäni Wængongü Beyæ né apænedäni ïññänipä. ¹⁰ Mōnitö Pedipe weca tæðonæ quëwëmöni ate wacä onguññængä tōmengä ëmōwo Agabo Wængongü beyæ né apænedongä inte Oodeabæ quëwente wææ pongantapa. ¹¹ Mōnitö weca pōninqwe tōmengä Pabodo pacadeyænta ñeninqwe nāmä önompo goti wimpote wæi öñowaa goti wëwadinque ïmäi ante apænecantapa.

—Wængongü Tæiyæ Waëmō Öñowoca botö imote æbåñö ante apænecä, ante apænebo ëññedäni. Oodeoidi Eedotadëe né quëwënäni ïñomö ii pacadeyænta né éadingä ingante mānōmäi goti wñinqwe oodeoidi ïnämal ïnäni nempo pædæ godônäni æncædänipa, ante do apænecä ëñémopa, ante Agabo apænecantapa.

¹² Mānōmäi apænecä ëñeninqwe mōnitö Tetadea quëwënäni tōnō Pabodo ingante wææ wææ apænedinqwe, Eedotadëe godämäi ïmäwe. ¹³ Ante wææ äññomönite Pabodo wæætæ,

—Minitö ïñæmpa Ca ca wæmëni ëñente wædinque wætawente awædö. Edæ Eedotadëe goyomote bæi ongonte goti wñäni incæte wænönnäni wæmo incæte botö ïñomö ïmipo cædämäi inte mōnö Awënë Itota ëmōwo beyænque cōwē gocæboimpa.

¹⁴ Ante mānōmäi apænecä ëñeninqwe mōnitö ancaa wææ äññomönite Pabodo, Cōwē gocæboimpa, ante ñimpo cædämäi inte angä wædinque mōnitö wæætæ edæ, Wængongü nānō änö baï bacæimpa, ante adinque mōnitö ee ate pæ wëenetamönipa.

¹⁵ ïnique mānimpooñæ mānññomö quëwëninqwe, Ñōwo mōnö Eedotadëe gocæimpa, ante cædinque Pabodo tōnō godongämæ ee gotamönipa. ¹⁶ Goyomöni Tetadea ïñomö quëwënäni inte Itota ingante né tee empote quëwënäni pan-cadäniya mōnitö tōnō godongämæ godinqwe, Nätöö oncöné owocæmënipa, ante mäninganca ænte mämönäni pō guittamönipa. Tōmengä ïñomö wää tēiwænē Tipidebæ né quëwëningä inte dobayedé

Itota nānō nē ēmīñængā badingā intē quēwēnongäimpa.

Tantiago weca Pabodo ēñacæ gocampa

¹⁷ Tömengä onçonē pō guii mōmōnique go Eedotadēe pōñomōni mānlñomō quēwente nē pōnēnāni iñomō, Waa pōmīni amōnipa, ante todänitapa. ¹⁸ Ayæ iñmō ate Pabodo tönō godongämæ mōni poncabo Tantiago weca ēñacæ gotamōnipa. Tömengä weca pōñomōnité nē pōnēnāni inānité nē aadāni nē Picænāni tömānāni adoyomō pōnänitapa. ¹⁹ Adinque Pabodo, Waa quēwēmlni, änique godömenque iñmaï ante apænecantapa. Mēmōidi eñeedāni, änique, Botō oodeoidi ināmai ināni weca gote cæyomote Wængonguï iñmaï godongämæ waa cæcantapa, ante Wængonguï nānō cædinō ante tömengä adodō adodō ante apænecā eñenänitapa. ²⁰ Eñenique nē aadāni Picænāni guiquénē, Wængonguï, Bitō waa pōni cæbitapa, ante godongämæ watapæ apænedänitapa. Ayæ Pabodo ingante wæætē apænedinqe,

—Biwi eñémi. Oodeoidi æpodō müido ganca ināni ñōwo do pōnente badāni abitapa. Tömēnāni iñomō Wængonguï nānō wææ angaïnō ante tömānāni eñente cōw cædāni abitawo. ²¹ Ayæ edæ bitō Pabodobi wēnæ wēnæ cædāmä iñomite wadāni bitō imitedō ante babæ wapiticæ godō oodeoidi inānité iñmaï ante tedewēnāni eñenänip. Tömēnāni, Pabodo wayomō wayomō godinque oodeoidi wabæcæ quēwēnāni inānité bee tente odömöninque iñmaï ante apænecampa, ante tedewēnānipa. Pabodo, Münitō wēnāni inānité eõ togænämä iedāni, änique, Dodāni nāni angaïnō mīni eñenō ante ñimpo cædāni, ante änewengampa, ante tedewēnānipa. Ayæ godömenque änique, Möitee wodi nānō wææ angaïnō ante wido cædāni, ante Pabodo änewengampa töö. Ante tömēnāni bitō imitedō ante babæ ante tedewēnānipa. Iñæmpa bitō mānōmäinō ante änämäi iñomite tömēnāni oodeoidi inānité babæ ante apænedāni eñenänipca cæbii. ²² Ininque, Pabodo do pongäimpa, ante oodeoidi do eñenguñlñani inānipa, ante pōnente wædinque münitō ñōwo, Äbänō cæte wææ cæquï, ante wæmōnipa. ²³ Ininque, Pabodo nō cæcæ iñongante wadāni babæ wapiticæ tededänip, ante oodeoidi eñencädänimpa, ante wææ cædinque bitō iñmaï cæcæbiimpa ämōnipa.

“Pabodo eñémi, änänitapa. Münitō weca onguññænāni mengägo mengägo ināni ñōwo ongöñinque, Wængonguï beyænque ante cōw cæcæmōnipa, ante nē änäninäni inte tömēnāni nāni äninō baï iñque cæquñlñani inānipa. ²⁴ Tömēnāni, Münitō äninō ante do iñque cædümöni inte wentamö mongænämäi imöni acædänimpa, ante cædinque, Wængonguï qui, ante godoncæ

cædänipa. Ininque bitō iñomō mānlnāni inānité ænte godinque tömēnāni tönō godongämæ, Wængonguï qui, ante godöe. Ayæ bitō eyepæ pædæ godömi eñinque tömēnāni nāni godonguénenco godonte ænique, Wængonguï qui, ante godöninque tömēnāni ocaguï tömanguï ocää pōni eõ tocate incædänimpa. Bitō mānōmai tömēnāni tönō iñacabo cædinque Möitee wodi nānō angaïnō baï cæbi adinque oodeoidi wæætē, AE, Pabodo nō cæcæ iñongante wadāni iñomō babæ wapiticæ tededänipa, ante eñencädänimpa,” ante nē Picænāni änänitapa.

²⁵ “Ayæ oodeoidi ināmai ināni guiquénē nē pōnēnāni badinque æbänō cæquénenāni inānipa, ante pōnente wædinque münitō do godongämæ pōnēnique tömēnāni inānité iñmaï ante yewæmontamōnipa. Wadāni, Wængonguïdi qui, ante cænguï nāni cōnōnincoo ante münitō cænämäi gomō aedāni. Wepæ owemöngä adinque cæningä nē wimencate wæningä adinque cænämäi iedāni. Ayæ nānōogængä ināmai iñongante münitō godō guëa mōnämäi iedāni, ante do yewæmontamōnipa,” ante nē aadāni Picænāni Pabodo ingante apænegadänimpa.

Wængonguï onçonē Pabodo ingante bæi ongöñänipa

²⁶ Iñmō ate nānō bayonte nē aadāni Picænāni nāni äninō baï eñente cædinque Pabodo mengägo mengägo ināni inānité ænte mäocä gote cæyönäni tömengä nānō tæiyæ waémö baquinqe ante tömēnāni tönō Möitee wodi nānō wææ angaïnō ante eñente cæcantapa. Mānōmai cædingä intē tömengä Wængonguï oncō nñænæncö yabæcönë go guidinqe mānñomö cædāni inānité apænedinqe, Münitō adoque Wængonguï itædë go ate Möitee wodi nānō angainō iñque cæmōni ate iñnāni iñomō, Wængonguï qui, ante baö pædæ pōnönäni ænique tancæmënimp, ante Pabodo tömēnāni beyæ ante apænecantapa.

²⁷ Ayæ önompø æmæmpoqæ go mëönaa nānō änimpooñæ wodo iñque ba ate oodeoidi Atiabæ quēwente nē pōnänäni guiquénē Wængonguï oncō nñænæncö yabæcönë ponte ayönäni Pabodo a ongongä. Adinque mānñomö önonque ongöñäni inānité, Mōnō piinte cæcæimpa, ante änani eñenique iñnāni wæætē ænguï badänitapa. Ayæ Pabodo ingante bæi ongonte, ²⁸ aa pedinque tömengä ingante nē plünte änani iñomö, “Idægoidi cōw aedāni” ante, “Iñgå ingampa cæminii. Pö godongämæ cædāni. Tömengä inguipoga tömäo godinque tömämæ quēwēnāni inānité mäo apænedinqe iñmaïnö ante tedewengampa. Idægoidi wēnæ wēnæ cædāni inānipa,

ante cōwē ännewengampa. Wængonguï oncō ñænæncō incæ önonconque impa, angampa. Ayæ Wængonguï nānō wææ angainō ante mōnō eñenāmaï ingæimpā, ante tōmengā ännewengampa tōō. Ayæ iñomō oncō tæiyæt wæmō oncō iñonte tōmengā wæætæ guidiegodi ñänite ænte mämō iñönē guidiingique otænē öñō bai cæcantapa cæmñii,” ante pünnänitapa.

²⁹ Do edæ wacā Todopimo iñomō Epeto iñomō quëwëningä inte Eedotadëe pöniisque Pabodo tōnō cægōna ñönäimpa. Mänömaï guëa cægōna adinque oodeoidi, Å, iingä oodeocä ñänmaï iñongante Pabodo do Wængonguï oncō ñænæncō yabæcönë ænte mämongä wâænë guiiibaingampa, ante wawique pöniisque mäninō ante wapiticæ apænedänitapa.

³⁰ Mänömaï ante ännewänäni eñeninqe Eedotadëe quëwënäni tōmão iñomō Yæ yæ äninqe pogodo pönänitapa. Ponte Wængonguï oncō ñænæncō yabæcönë mäo pō guidiingique Pabodo ingante bæi ongonte ñäninqe oncodō wææ mantao godinque odemō do tee mönedänitapa.

³¹ Ayæ godömenque, Wænongæimpa, ante tæcæ cæyönäni adocanque mæi odömäno tontadoidi awenë cõmantante ingante apæneantapa. Eedotadëe tōmão Yæ yæ äninqe pogodo pönänipa cæbii.

³² Ante mæi angä eñente wædinque awenë cõmantante iñomö tontado capitæöidi tontadoidi ñänite, Pöedäni, äninqe né Yæ änäni weca pogodo wææ do pönänitapa. Iñinqe awenë cõmantante tōnō tontadoidi do wæænte pönänipa, ante adinque wadäni wæætæ Pabodo ingante né tæi tæi pânlñani inte ñowö ñimpo cædinque ee adänitapa.

³³ Pabodo weca pöniisque awenë cõmantante angä eñeninqe tontadoidi wæætæ Pabodo ingante bæi ongöniisque yaëmengö mémëña goti wînänitapa.

Awenë cõmantante iñomö, Åcäno ingäi, ante ayæ, Quïnö wénæ wénæ cæcæi.

³⁴ Äñongante pancadäniya, iñmai cæcantapa, änönäni wadäni wæætæ, Wî iñmai wadö cæcantapa, äninqe wææ wææ änönäni tontadoidi awenë cõmantante iñomö, Nöingä ante æbänö cæte eñenguimoo, ante wædinque tontadoidi ñänite angä eñeninqe Pabodo ingante tōmänäni wææ cæte iñomö ænte mæicæte ante cædänitapa.

³⁵ Ånte godinque tewaimpa ganca tæcæ pöñlongante godongämä ongöniisque godömenque ængui badinque wiwa cæcæ cædäni wædinque tontadoidi wæætæ Pabodo ingante wææ cædinque öñöncapæ ængö cædinque adimongä næænte mæidäni tewaimpaæ cæcantapa.

³⁶ Ayæ tōmänäni edæ tee empote pönäni iñomö Yæ yæ äninqe, “Cöwë wido cæcæimpa,” ante ancaa änänitapa.

Pabodo nāmā wææ apænecampa

³⁷ Wææ cætëñomö tæcæ mangui guicæte ante cæyönäni Pabodo iñomö tontadoidi awenë cõmantante ingante apænedinqe,

—Bitö Ao ámi eñente ate botö adodeque bitö imite apænecaboimpa.

Äñongante,

—Iñempa bitö guidiego tededö tedebi imitawo.

³⁸ Bitö iñempa equitobi iñomi inte edæ doyedé, Wido cæcæimpa, ante nāni änincabo iñönäni coatodo miido ganca ñänite önomæca ænte mäobi godänitapa. Botö ayömo bitö adobi imitapa tōō.

³⁹ Äñongante Pabodo wæætæ,

—Iñempa botö waobo eñagaimo inte ood-eobo iñomo imopa. Botö wîl öñöñomique eñagaimo imopa. Tiditiabæ Tadoto nāni nanguï quëwëñomö eñagaimo imopa cæbii. Ao ámi ate botö iñäni ñänite apænebo eñëmañänipa.

⁴⁰ Äñongante Ao angä ate tewaimpaæ adiyæ gongænique godongämä ongöniäni ñänite Pabodo, Apocænë iedäni, ante bai cædinque compo compo cæcæ. Adinque tededämäi ongöniäni ate tōmengä ebledoiodi nāni tededö tededinqe iñmai ante apænecä eñenänitapa.

22

¹ “Botö tōnñamini imini eñeedäni. Botö wæmpomini imini botö nāmā wææ apænebo eñeedäni.”

² Ante Pabodo ebledo tededö apænecä eñeninqe tōmänäni, Å mōnō tededö apænecampa, ante wædinque godömenque eamona nôwæ ongöñöñäni tōmengä iñmai ante apæneantapa.

³ “Botö iñomö oodeobo ingaimo imopa. Tiditiabæ Tadoto iñomö eñagaimo inte botö Eedotadëe ponte pægaboi aedäni. Iñomö pædinque Gämadiedo né odömongä weca adimo inte botö mōnō mæmæidi nāni wææ angainö ante aedämö eñeninqe adodö ante eñente cæte pægaboiimpa. Minitö, Wængonguï beyæ ante mōnö cōwë cæcæimpa, ante ñowöñæ cæmñipa. Minitö cæmñi bai botö adobaï Wængonguï beyæ ante cæcæte ante cōwë nanguï cædinque quëwëgaboiimpa.

⁴ Iñinqe, Itota öonædë godö Taadö bai ingampa, ante né pönänäni ñänite botö, Pämö wæncædäniimpa, ante togænte pangaboiimpa. Onguïñænäni incæ onquiyænäni incæ tōmänäni ñänite bæi ongöniisque botö wadäni nempo pædæ godömo æninqe tōmänäni wæætæ né pönänäni ñänite mäo tee mönedäni wægadäniimpa.”

⁵ “Mänömaï cædinque botö, Godömenque Daämaco iñomö godinque botö, Taadö, ante né pönänäni ñänite bæi ongonte goti winte adodö Eedotadëe iñomö ænte mämö pædæ

godōmo æninqe awēnēidi wæætē tōmēnāni ìnānite pānāni wæcædānimp, ante cætabopa. Mänömaï cæcæte ante cæbo adinque, Wængonguï quï, ante nè godongä ñænængä pöni ìnongä tōnö nè aadāni nāni Picæncabo tōnö Ao änique, Mönitö tōniñadāni Daämaco ìñomö quëwénäni acædänimp, ante cadota ante yewæmónäni ænte gotabopa. Ìnique, Botö æbânö cæbbo, ante nè agaïnäni inte awēnēidi incæ edæ, Pabodo nääwangä angampa, ante fiöwo nè apænequenénäni ìnänipa,” ante Pabodo angantapa.

Botö wëenë pönëwengaïnö ante ñimpo cædinque wadö ante pönëmopa, ante Pabodo apænecampa

(Nāni Cægaínō 9.1-19, 26.12-18)

6 Änique Pabodo, ïlmai cægaboimp, ante godömenque apænecantapa, “Botö taadö godinque tæcæbæcä ïmonte Daämaco obo ponte ayömote öönadë ïñontobæ ñäö botö weca pö godongämä guinæ gongæ ate wædinque,⁷ botö guidömëmæ tæ go wææntabopa. Ayæ ëñëñomote, ‘Taodo, Taodo. Botö ìmote quïnante togænte pämii.’⁸ Äñongante, ‘Awënë, æbidö ìñomö imii.’ Ante wæyömotæ tõmengä, ‘Itota Näästadeta quëwénimo inte mänimodö bitö nè togænte pänömo imopa,’ ante apænecantapa.⁹ Mänömaï apæneyongä botö tōnö godongämä godänäni guiquené ñäö gongænque adinque botö ìmote nè apænecä nänö tededö ante ëñenämäi ìnänitapa.¹⁰ Botö ìñomö, ‘Awënë, quïnö cæquenëmo imoo, ante ämi ëñëmoe.’ Äñomote mönitö Awënë wæætë, ‘Bitö ængæ gantidinque Daämaco ìñomö goe. Botö, Taodo ïlmai cæcæcäimp, ante wacä ingante Daämaco ìñomö nè quëwengä ingante do apænebo ëñengampa cæbii. Bitö Daämaco ìñomö gote ongöñömi tõmengä wæætë bitö ìmite apænecä èñente cæcæbiimp,’ angantapa.¹¹ Ayæ ñäö gongæ adinque botö bee wodömonte bai bayömote botö tōnö godongämä godinäni wæætë töö æmænte Daämaco ìñomö mäodäni gotabopa,” ante Pabodo apænecantapa.

¹² Mänömaïnö ante apænedinque Pabodo godömenque apænecantapa. “Mänifömö gote ongöñömo wacä tõmengä èmôwo Äñaniya botö weca pongantapa. Tõmengä ìñomö Wængonguï ingante guïñente wædòngä inte dodäni näní wææ agaïnö ante cöwë èñente cæcä ìnongäimp. Ìnique oodeoidi mänifömö quëwénäni tõmänäni tõmengä ingante waa adonänimp.¹³ Tõmengä ìñomö botö weca pö næ gongænique, ‘Taodo, bitö botö biwi imi, nöwo waa bamonte ae.’ Tæcæ äñongante botö æmö adinque tõmengä ingante waa atabopa.¹⁴ Tõmengä ayæ apænedinque, ‘Mönö mæmæidi Wængonguï incæ, Botö

æbânö cæquimo imoo, ante botö pönenente angainö ante bitö èñencæbiimp, ante cædinque bitö ìmite apaente ængampa. Ayæ, Mönö nö cædängä ingante tõmëmi acæbiimp. Adocä apænecä èñencæbiimp, ante cædinque Wængonguï bitö ìmite do apaente ængampa.¹⁵ Ìnique ne adimi inte nè èñëmi inte bitö ìñomö edæ bitö adinö ante bitö èñëñinö ante, Nåwangä impa, ante tõmämä quëwénäni ìnānite mäo apænebi èñencædänimp.¹⁶ Nöwo ìñomö quïnante a ongomii. Èngæ gantidinque Itota èmôwo apænedinque, Wénæ wénæ botö cædö pöni ñä mënongabi quëwëmoe, änique apænëne guie.’ Ante Änaniya angä èñenique botö apænëne guittabopa,” ante Pabodo apænecantapa.

Oodeoidi weca gotabopa, ante Pabodo apænecampa

17 “Ayæ ate adodö Eedotadëe pontabopa. Ayæ Wængonguï oncö ñænæncö yabæcöñë go guiidinque Wængonguï ingante apænedinque botö ate bai cæwëhente ayömö,¹⁸ mönö Awënë botö ìmote ïlmai ante apænecantapa. ‘Bitö botö ìmote ante nö apænebi incæte ïlñäni èñenämäi ìnäni inte Baa anguñäni ìnänipa cæbii. Nöwo Eedotadëe quingæ wodii tao gobawë.’

¹⁹ Äñongante botö, ‘Awënë èñëmi, antabopa. Oodeoidi odömöincöñë wacöñë wacöñë go guiidinque botö bitö ìmite nè pönënäni ìnānite mäo tee mönedinque tæi tæi pänümo imopa. Mänömaï impa, ante ïlñäni do èñenänipa.²⁰ Ayæ, Itota incæ näwä Awënë ìñongä ingampa, ante nè apænecä ìñongante Etebä wodi ingante wænöñäni wæñongä botö edæ Ao änique nè wænöñäni wecooo aate a ongontabopa, ante tõmënäni do agaïnäni inte botö ìmote waa aquinäni ìnänipa.’²¹ Ante wææ apænebo incæte Wængonguï Awënë wæætë, ‘Nöwo goe, ämopa, angantapa. Gobæ oodeoidi ìnämäi ìnäni weca bitö ìmite da godömo gocæbiimp, ante da godongä gotabopa,” ante Pabodo apænecantapa.

Pabodo tontadoidi awënë cõmantante weca ongongampa

22 Pabodo, Oodeoidi ìnämäi ïlñäni weca angä gotabopa, ante nänö apænedi ganca godongämä ongönäni èñee gönänitapa. Wæætë mänine apænecä èñente wædinque tõmänäni yedæ änique, “Oodeoidi ìnämäi ìnäni weca godingä ìñomö edæ quëwénämäi inguñengä awædö. Tõmengä ingante möö wo ëwengæimp.”²³ Änique tõmënäni godömenque ængui badinque Yæ yæ änique nämä wecooo yabæcooque gäni tadongadinque wancæ wancæ cædinque onguipo guidimö ö ænique wo ææntodö wo ææntodö ancaa cædänitapa.

24 Mänōmai ænguü bate wënæ wënæ cædäni adinque tontadoidi awënë cömantante angä ëñeninqe Pabodo ingante wææ cæte iñomö manguidäni guicantapa. Ayæ, Quïnö wënæ wënæ cæcäi ante pünte änäni, ante ëñencæte ante tontadoidi iñänite apænedinqe, Minitö cöwë cædinö baï cædinque tæi tæi pämni caate wædinque Pabodo tömää tömengä cædinö edonque pöni apænecä ëñencæboimpa, angantapa. 25 Ëñeninqe tömengä ingante pancæte ante æmontaimenca tæcæ goti wiñinque ñö cæyonäni Pabodo iñomö tontado awënë capitäö mänñomö ongongä ingante apænedinqe,

—Iñämpa apænte änämaï iñönäni botö odömäno onguüñämo iñomote quimä pâwemlini. Mänömaiñö cædinque minitö awënëidi näni wææ angainö ante dicæ ëñente cæminiyaa.

26 Äñongä capitäö wæætë awënë cömantante weca gódingue,

—Íngä iñomö odömäno onguüñängä iñongä ingä ataque. Ñöwo æbänö cæquimii. 27 Angä ëñente wædinque cömantante iñomö Pabodo weca pöñinque tömengä ingante,

—Bitö näwangä odömäno onguüñämi imitawo.

Äñongante Pabodo,

—Ao, bitö ä baï botö mänimodö imopa, angantapa.

28 Pabodo apænecä ëñeninqe cömantante wæætë,

—Botö guiquenë odömäno änämaï ëñagaimo inte mänñö bacæte ante cædinque nanguü godömo æninque odömänoidi wæætë botö imote, Odömänobï imipa, ante yewemönäni bagaboimpa.

Apænecä ëñeninqe Pabodo wæætë,

—Botö guiquenë odömänobö ëñagaimo inte edæ odömänobö iñomo imopa, ante apænecantapa.

29 Mänömai apæneyongä né pancæ cædäni guiquenë do tömengä ingante émö cæte wadæ godänitapa. Ayæ cömantante iñomö, Pabodo odömäno onguüñängä iñongante botö ämo yaëmengonca goti wiñänipa töö, ante guifente wædinque, Botö awënëidi püñäni wæcæ wæ, ante wægacäimpa.

Oodeoidi nāni Apænte Äincabo weca Pabodo ongongä

30 Iñö ate cömantante iñomö, Quïnö Pabodo wënæ wënæ cæcäi ante oodeoidi pünte änäni, ante ëñencæte ante Pabodo ingante änecä ta pongantapa. Ayæ, Wængongü qui, ante né godönäni ñænænäni tönö oodeoidi tömänäni näni né Apænte Äincabo iñänite

äñete godongämæ ponte ongöñönäni Pabodo ingante ænte mäwaë tömänäni weca gö cæcä gongængantapa.

23

1 Pabodo iñomö oodeoidi näni né Apænte Äincabo iñänite gomö adinque,

—Botö mémöidi ëñeedäni. Botö mümö entawente nämä apænte cædinque Wængongü beyæ botö cæquenëö ante wëenëñedë iñique cædinque cöwë ñöwo ganca adobaï cædinque quewemopa.

2 Ante mänömai apænecä ëñente wædinque, Wængongü qui, ante né godongä ñænængä pöni iñongä Änäniya guiquenë Pabodo gäanë ongönäni iñänite apænedinqe, Öñöeca tæi tæi tadeedäni, angantapa.

3 Äñongä Pabodo wæætë,

—Bitö iñämpa botö imote apænte ancæte ante Möitee wodi nänö wææ angainö ante cæbitawo. Incæte adode nänö wææ angainö ante ëñenämaï inte bitö edæ, Tæi tadeedäni, ante pöñö ämi awædö. Bitö weocco waëmoncoo ëñabi incæte mümö wentamö entawenique cæyomite Wængongü bitö imite näemä tæi tadececaimpa töö.

4 Ante apænecä ëñeninqe Pabodo gäanë ongönäni wæætë,

—Bitö iñämpa, Wængongü qui, ante né godongä ñænængä pöni iñongante quimæ tedewemii.

5 Äñönäni Pabodo wæætë,

—Botö töniñadäni ëñeedäni. Botö, “Waodäni awënë iñongante tömengä ingante wënæ wënæ tededämäi incæbiimpa,” ante do wææ yewæmongatimpa, ante do ëñemopa. Iñique botö, iñomö ongongä, Wængongü qui, ante né godongä ñænængä pöni iñongä ingampa, ante ëñenämaï inte botö mänömaiñö ante apænetabopa.

6 Ante apænedinqe Pabodo, iñäni pancadäniya Tadoteoidi iñönäni pancadäniya Paditeoidi iñänipa, ante adinque tömänäni näni né Apænte Äincabo iñänite aa pedinque,

—Botö mémöidi ëñeedäni. Botö Paditeo wëmo né ëñagaimo inte botö mæmpo Paditeo nänö ingaï baï botö adobaï Paditeobo iñomo imopa. Mänimodö iñömo inte botö, Mönö ñäni ömæmonte watapæ quewengæimpa, ante pönemopa. Iñique mäniñe botö pönénö beyænque botö imote apænte änique münitö pancæ cæmïni awædö, angantapa.

7 Pabodo mänömaiñö ante apænecä ëñente wædinque Paditeoidi töö Tadoteoidi dodäni näni pönengainö ante wæætedö wæætë änewenique Paditeoidi nänénë Tadoteoidi nänénë näni cabø näni cabø badänitapa. 8 Iñiai impa. Tadoteoidi guiquenë, Mëwoga waomö ëwocamö inte mönö ñäni ömæmongæimpa, ante, Babæ ancædö, ante Baa änique, Öñöwocaidi töö

anquedoidi Wængonguü weca owodänipa, ante adobaï edæ Baa änäni ïnönänimp. Paditeoidi guiquené mènea ante pönéninque Ao änäni ïnönänimp. ⁹ Ìnique wadö wadö tedete ogæ tedeyönänite Paditeoidi tömänäni nē odömänäni pancadäniya ængæ gantidinque,

—língä ïñomö mönitö ayömöni wénæ wénæ cädämai ingampa töö. Wæætë edæ anquedo incæ wacä öñowoca incæ Wængonguü weca owocä ïnongä inte tömengä ingante apænecä ìmaingampa änewemini.

¹⁰ Ante nanguü ogæ tedeyönäni tömänäni godömenque Yæ yæ änäni ate wædinque tontadoidi awènè cömantante ïñomö, Pabodo ingante æmæmæ ïñ töö godö æmæmæ ïñ töö godö cædinqe æi guïññänäni wæmaingampa. Ante pönente guïñente wædinque tontadoidi ïnänite angä wæænäni ate, Pabodo ingante bæi ongonte ö ænique wææ cæte ïñomö ænte mæi tee mönedäni, angä éñente tee mönedänitapa.

¹¹ Ìmö ate woyowotæ mönö Awènè ïñomö Pabodo weca ponte apænecantapa. “Pabodo, Guïñente wædämäi incæbiimpa. Bitö doyedë Edotadëë ïñomö botö imotedö ante apænedinque, Nåwå Awènè ïnongä ingampa, ante apænebitawo. Nöwo ïñomö do bitö apænedö baï Odömä ïñomö godinque adobaï apænecæbiimpa,” angantapa.

Pabodo ingante wænongæimpa, ante cädänipa

¹² Nää bayonte Oodeoidi pancadäniya guiquené godongämæ pönéninque ïmañö ante Ao änänitapa. Cænämäi bedämäi ïñmo inte mönö Pabodo ingante wænongæimpa, ante cædinqe, Pabodo miï quëwëñongante mönö cabø incæ æcänö cæna æcänö beda mäningä nänö wænguinque cæcampæ. ¹³ Onguïññänäni nē änäni ïñomö coadenta ganca ïnäni ayæ godömenque nanguï ïnäni godongämæ pönéninque mänömaï änewenique cädäni ïnänitapa. ¹⁴ Ìnäni ïñomö, Wængonguü qui, ante nē godöänäni ñænænäni töö nē Aadäni näní Picæncabo weca godinque ïmaí ante apænedänitapa.

—Mönitö godongämæ Ao änique, Pabodo ingante wænongæimpa. Edæ miï quëwëñongante æcänö cæna æcänö beda nänö wænguinque, ante ämönipa cæmiii. ¹⁵ Minitö töö wadäni mïni Apænte Äincabo ïñomini inte mönitö ïñomö, Pabodo æbänö cæcái, ante ædæmø éñencæte ante wæte bai apænedinque tontado awènè cömantante ingante babæ ante ämïni éñenique tömengä wæætë Pabodo ingante mönitö weca ænte poncæ cæcæcæimpa, ämönipa. Mänömaï babæ ämïni éñente cædinqe cömantante wæætë Pabodo ingante mæwængä tæcæ wææñongante mönitö guiquené taadö wææ

wänöninque bæi ongonte edæ wænömöni wæncæcæimpa ämönipa.

¹⁶ Äñönäni Pabodo nänöwå ïñomö edæ do éñengantapa. Ëñenique tömengä tontadoidi näni wææ cæte ïñomö do go guiidinque Pabodo ingante apænecä. ¹⁷ Ëñenique Pabodo wæætë tontadoidi awènè capitæo ingante apænedinque,

—língä edëningä ingante mönitö awènè cömantante weca ænte manguibi guicæ. Tömengä cömantante ingante adodeque apænecæcæimpa.

¹⁸ Angä Ao änique capitæo wæætë mäningä edëningä ingante ænte guiidinque cömantante ingante apænecantapa.

—Pabodo mönö nē tee mönedongä ïñomö botö imote aa pedinque ïmaí angantapa. língä edëningä ingante awènè cömantante weca ænte mäobi guiidinque tömengä awènè ingante adodeque apænecæcæimpa, angantapa.

¹⁹ Ante apænecä éñenique cömantante ïñomö edëningä ingante töö æmænte nänëni mäocä goyongante,

—Botö imote æbänö apænecæte ante pömi.

²⁰ Äñlongante,

—Awènè éñemi. Oodeoidi godongämæ pönéninque ïmaí babæ cæcæte ante cädänipa. Tömänäni, Pabodo æbänö cæcái, ante ædæmø éñencæte ante bai apænedinque bitö imite babæ ante apænecæ cädänipa. Bitö ìmø ate Pabodo ingante tömänäni näni nē Apænte Äincabo weca ænte poncæbiimpa, ante cædinqe babæ cæcæte ante cädänipa. ²¹ Tömänäni ïñomö, Pabodo mïngä quëwëñongante æcänö cæna æcänö beda nänö wænguinque, ante nē änönäni inte edæ, Wænongæimpa, änique cädänipa. Adodäni näni cabø incæ coadenta ganca onguïññänäni wænòngæte ante taadö do wææ wänöninque edæ, Wænömö wæncæcæimpa, ante edæ a ongönäni cæbii. Tömänäni, Bitö æbänö Ao anguimi, ante éñencæte ante ponte änewenönäni bitö ïñomö wæætë tömänäni näni änö bai cädämai incæbiimpa ämopa.

²² Ante edëningä apænecä éñenique cömantante ïñomö, Bitö, Awènè ingante ante mänömaï apænetabopa, ante wacä ingante apænedämäi pæ wæñecæbiimpa. Nöwo edæ goe, angantapa.

Pedique weca Pabodo ingante ænte mädäni gocampa

²³ Edëningä ingante mänömaï angä gocä ate cömantante wæætë awènèna capitæona mënäa ïnate aa pecä pöñonate tömëna ïnate ïmaí angantapa. Minatö fñöwa tontadoidi öñowa nē godäni dotiento ganca ïnäni töö cabayo mongænte nē godäni tetenta

ganca ïnāni ayæ tapa nē næænāni dotiento ganca ïnāni tönö mänipodäni ïnānite iïmaï ancæmînaimpa. Minitö ïñwoönæ eyepæ cædinque wantæ wantæ guïñongä wadæ godinque Tetadea ganca goedâni, ante da godomïna tao gocædâniimpa. ²⁴ Ayæ Pabodo beyæ cabayoidi ämi ænte gocædâniimpa. Tömengä ingante wææ aadinque pancabaa awénë gobedönadodo Pedique weca ämina ænte mäodâni cabayo mongænte adîmongä gocæcäimpa. ²⁵ Äninque awénë cömantante ïñomö cadota ante iïmaï ante yewæmongantapa.

²⁶ Pedique èñëmi.

Bitö acæbiimpa, ante botö Codaodio Ditia ïñomö inte ïñwo yewæmômopa. Bitö nê gobedönadodo awénë ïñomi inte waëmö pöni ïmipa, ämopa. Waa quëwencæbiimpa, ämopa.

²⁷ Iïngä ingante oodeoidi bæi ongonte wænoncæ cæyönänite botö wææte, Iñempa iïngä ïñomö odämäno onguïñængä ingampa, ante do èñente wædimö inte tontadoidi tönö godinque tömengä ingante gä pe æmpote ô ænte wææ aatabopa. ²⁸ Ayæ oodeoidi, Pabodo wënæ wënæ cæcæi, ante quinante piïnte änâni. Ante èñencæte ante cædinque botö tömengä ingante tömänäni nâni nê Apænte Äincabo weca ænte gotabopa. ²⁹ Änte gote èñtëñomö tömänäni dodâniique nâni angaïnque ante, Pabodo èñtëñämäi cæcampä, ante piïnte änâni wætabopa. Iñinque botö ayömote tömänäni, Pabodo nânö wænguinque nânö tee mönequinque wënæ wënæ cæcampä, ante piïnrique önonquedö ante cædâniipa, ante awædö. ³⁰ Ñowo ïñomö, Iïngä onguïñængä ingante wænoncæte ante oodeoidi awémö cædâniipa, ante tededâni èñtëñimo inte botö tömengä ingante bitö weca do da godömo gocampa. Tömengä ingante nê piïnte änâni ïnâni bitö weca adobaï da godömo godänipa. Mäninque ante yewæmômopa.

Ante cadota ante yewæmônique, Awénë gobedönadodo Pedique acæcäimpa, ante ton-tada awénë cömantante da godongä ænte godänitapa.

³¹ Iñinque cömantante nânö änö èñente cædinque tontadoidi woyowotæ tao godinque Pabodo ingante Antipati ganca adîmongä mäodâni gocantapa. ³² Iïmö ate, Cabayo mongænte nê godâni tönö Pabodo adîmongä gocæcäimpa, äninque tömänäni nempo èmô cæte godinque öñowa nê godänique tömänäni nâni cæte quëwencöne ocæ èmænte godänitapa. ³³ Cabayo mongænte nê godâni wææte Pabodo ingante godömenque ænte godinque Tetadea ïñomö pönirique awénë gobedönadodo

ingante cadota paedæ godöningue Pabodo ingante awénë nempo paedæ godönâni ængantapa. ³⁴ Awénë gobedönadodo ïñomö cadota ænte adinque, Bitö æbædö èñagabiimpa. Äñongä Pabodo, Tiditiabæ èñagaboimpa. ³⁵ Ante apænecâ èñenique gobedönadodo wææte,

—Bitö imite nê piïnte ãnnänäni pönâni ate mäniñedë ate botö, Bitö æbänö apænequïmi, ante èñencæboimpa.

Äninque wææ wänönâni ïnâni apænedinqe, Minitö Awénë Edode wodi nânö apænte angaincöne Pabodo ingante ænte gote wææ wänöedâni, ante gobedönadodo angä ænte godänitapa.

24

Pedique weca ongönique Pabodo nâmä wææ apænecâ

¹ Önompo æmæmpoque iïñonæ go ate, Wængonguü quï, ante nê godongä ñænængä pöni ïñongä Änâniya iñomö Eedotadëe quëwëningue wææ Tetadea gocantapa. Ayæ wacä tömengä èmôwo Tedetodo tömänäni nâni wææ angainö ante ædæmö adingä inte wadâni beyæ ante nê wææ apænecâ ïñongä inte nê abogado nâni äñongä ïñongäimpa. Tömengä tönö oodeoidi nê aadâni nâni Picæncabo pancadâniya adobaï Änâniya tönö godongämæ godänitapa. Godinque pancabaa awénë gobedönadodo weca ponte apænedinqe, Pabodo nê wënæ wënæ cædòngä ingampa töö, änânitapa. ² Pabodo ingante äñete mâmônâni pongä ate nê abogado Tedetodo iñomö gobedönadodo Pedique weca ongönique apænecantapa.

—Awénë gobedönadodo èñëmi. Bitö nempo quëwëningue mõnitö wantæpiyæ wæætedö wææte cædämäi inte godongämæ piyænë cæte waa quëwëmônipa. Ayæ bitö nê aabi ïñomi inte, Äbänö cæcæimpa, ante do èñenique mõnitö ömæ iñomö waa cæbi ate mõnitö godömenque waa pöni quëwëmônipa. ³ Awénë Pedique, bitö waëmö pöni ïñomö inte imæca tömão waa cæbi èñenique mõnitö bitö imite cöwë waa ate pönêningue waa apænemônipa. ⁴ Incæte, Botö wantæpiyæ apænebo baï bitö wæcædömiimpa, ante pónente wædinque botö, Ao ämi ate wantæ iñö apænebo pöni èñee, ante abogado Tedetodo angantapa.

⁵ Ayæ, “Mõnitö ayömöni iñomö ongongä iñomö nê wënæ wënæ cædòngä inte tömão godinque wapiticæ apænecâ èñenique oodeoidi ængui badinque Yæ yæ änâni wæmônipa. Edæ Nåatadénöidi wapiticæ nâni cæcabo iñonâni iïngä iñomö adocâ ïñongä inte nê angä ingampa töö. ⁶ Ayæ Wængonguü oncö ñænæncö incæ önonconque baï baquinque tömengä wënæ wënæ cæcâ

adinde mōnitō tōmengä ingante bæi ongontamönipa. Ayæ mōnitō mæmæidi näni wææ angainö ante Pabodo æbänö ëñente cæcæi, ante mōnitö apænte ancæte ante cætamönipa.⁷ Mänömaï ante tæcæ cæyömöni tōmengä mōnitö nempo ongöñongante cõmantante Ditia iññomö mämö gä pe æmpote ö ængantapa.⁸ Ayæ mōnitö adocä Pabodo ingantedö ante né piunte ämöni iññomöniite adocä cõmantante Ditia angä ëñeninqe bitö weca ponte ongömöni ae. Bitö Pabodo ingante ämi ëñeninqe tōmengä, Æbänö cæboi, ante nämä wææ apænecæcæimpa. Tōmengä mänömai wææ apænecä ëñeninqe bitö. Mōnitö æbänö näwangä ämönipa, ante do ëñencæbiimpa.”

⁹ Ante Tedetodo mänömaïnö ante apæneyongante oodeoidi godongämæ apænedinqe, Tedetodo näwangä angampa. Pabodo wënæ wënæ cæcæ ingampa töö, ante adoyömö ante apænedänitapa.¹⁰ Gobedönadodo Pedique guiquenë Pabodo gämænö opo cæpoyongante Pabodo wæætë iñmaï apænecantapa.

—Awënë Pedique ëñëmi. Tæiyæ wadepo iñonte bitö iñmæca né apænte angaimi inte möni oodeocabo æbänö cæmöni imönni, ante do ëñemipa, ante adinde botö, Bitö weca ponte nämä beyæ wææ apænecæboimpa, ante tobopa.¹¹ Bitö iññomö ëñencæte ante cæbi iñinque iñmäinö ante do ëñfengümi iñmäimpia. Botö öñompo tipæmpoga go mëönaa mäniimpooñaqe iñonte Wængongui weca ædæ wææninqe tōmengä ingante waa apænecæte ante Eedotadëe æitabopa.¹² Mäninömö æi pöninqe botö tōménäni ayönäni quïnö wënæ wënæ cæboi ae. Botö Wængongui oncöne iññanæncö yabæcönë go guilbo incæ, oodeoidi odömöincönë go guilbo incæ taadö gobo incæ wadäni töö guéadö guëa piunte ämo dicæ adäniyaa. Botö ædömë godinqe Yæ yæ ämo dicæ ëñenäniyaa.¹³ Iñinque tōménäni näni, Pabodo wënæ wënæ cæcampä, ante näni piunte änewenö ante edæ, Näwangä impa, ante quïnö impa odömonguñänii. Edæ dæ ampa, ante Pabodo nämä wææ apænecantapa.

¹⁴ “Incæte mōnitö, Quëwenguñö Taadö impa, ante mōni pönénönö ante oodeoidi wæætë, Wapiticæ goquïnö impa, ante piñänipa. Iñinque, Pabodo mäninöö ante pönengampa, ante iñäni nö ante apænedänipa. Näwangä impa, ante bitö imite ämopa. Botö mäninöö ante pönéninqe mōnitö mæmæidi Wængongui ingante waa ate cædinque quëwemopa. Ayæ Möitee wodi nänö wææ angainö ante botö Ao äninque Wængongui beyæ né apænedänii näni yewæmongainö ante adobaï Ao äninque quëwemopa.¹⁵ Wængongui angä ate mönö waocabo edæ nö cæmö incæ

wïwa cæmö incæ tōmämö wænte ate fäni ömæmöninqe mönö quëwengæimpa, ante iñäni pönénänipa. Botö tōménäni näni pönénö baï adobaï ante pönente tobopa.¹⁶ Mänömaï beyæ botö, Wængongui ayongä incæ waodäni ayönäni incæ botö nämä apænte botö pönénö tæiyæ wæmø entawencæboimpa, ante cówë nanguï cæbopa.”

¹⁷ Äninque Pabodo godömenque apænecantapa. “Botö wayömö gote tæiyæ wadepo quëwente ate tōmëmo ömæ adodö pöninqe, Ömæpodäni wæwénäni quï, ante ænte pöninqe botö guiidénäni oodeoidi iñänite wæætë pædæ godömo ænnänitapa. Ayæ, Wængongui quï, ante baö pædæ godontabopa.¹⁸ Mänömaï cæyömo ayönäni botö iññomö tæiyæ waémö bacæte ante Möitee wodi näni angainö baï do eyepæ cædëmo inte Wængongui oncö iññanæncö yabæcönë pö guuidinqe, botö, Wængongui quï, ante godömo adäniyaa. Wïi nanguï iñäni töö cædinque botö Yæ yæ äñämäi inte cæbo adäniyaa.¹⁹ Incæte botö imotedö ante näni piunte äniñö näwangä iñbaï wadäni guiquenë oodeoidi incæ Atiabæ quëwente pönäni iññomö, tōménäni wæætë bitö weca do ponte anguénenäni iñänipa.²⁰ Botö oodeoidi näni né Apænte Aïncabo weca ongöñömotæ, Pabodo æbänö nö cædämäi ingää, ante apænte äññänitö bitö weca fñwo ongöñäni guiquenë mäninö ante né ëñenäni iñänipa. Iñinque wadäni dæ äñäni adinde iñäni wæætë edæ tōménäni näni ëñeninö ante né anguénenäni iñänipa.²¹ Botö awënëidi weca ongöñinqe yedæ äninque, ‘Mönö wænte ate fäni ömæmongæimpa, ante botö apænedö beyænque mïntö fñwoonæ botö imote apænte äninque piñminipa,’ ante apænetabopa. Iñinque iññomö ongöñäni wabänö adobaï adode botö äñinö beyænque piunte äñänipa,” ante Pabodo nämä wææ ante iñinque apænecantapa.

²² Pabodo mäninganca apænecä ëñeninqe Pedique, Taadö ante né quëwénäni æbänö ante pönénänii, ante do ëñeninqe inte, Idæwaa, äninque tōménäni iñänite,

—Cõmantante Ditia pongä ate wæætedö wæætë mïni äñinö ante apænte ancæboimpa.

²³ Äninque tontadoidi capitæö ingante apænedinqe, Pabodo ingante tee mònédämäi inte wææ wänöedäni. Ayæ tōmengä quëmë ante ænguénengä ingä adinde tōmengä æmigoidi ponte pædæ pönönäni ængä iñinque mïnitö ee amini æncæcæimpa, angantapa.

²⁴ Tæðönæ go ate Awënë Pedique tōmengä nänöogængä Dodotida töö näna gæncaya pönatapa. Tōmengä nänöogængä oodeia onquiyængä iñngäimpa. Pedique iññomö Pabodo ingante äñete mämönäni pöninqe

Pabodo wæætē, Codito Itota ingante mōnō wede pōnente quēwengæimpa, ante apænecā ēñēe cōnatapa. ²⁵ Ayæ Pabodo godōmenque apænedinqe, Mōnō nō cæte quēwengæimpa, änique, Mōnō nāmā wææ aate waa cæte quēwengæimpa, angantapa. Ayæ, Wængonguū Awēnē nānō apænte anguñōnæ oo baquinō anguñē, ante apænecā ēñēinque Pedique wæætē guñente wædinque, Idæwaa, änique,

—Ñōwo gobäwe, angantapa. Waōnæ ate botō eyepæ ìmo inte āmo bitō ìmite āñete māmōnāni ponte apænebi ēñēmālpōa, angantapa.

²⁶ Mānōmāi änique tōmengā, Pabodo wabānō, Nimpō cæbi gocæboimpa, ante cædinque godonte æinta pōnōmaingampa, ante pōnengantapa. Ìnique tōmengā wante wantæ ìnō Pabodo ingante angā pōñongā guëa tededadata. ²⁷ Mānōmāi ancaa cæyongā wadepo mēnepoga ba ate Pedique gobedonadodo awēnē ìnque bayongante wacā Pontio Peto nāni änongā pōnique wæætē awēnē gobedonadodo bacantapa. Ìnique Pedique ìnque awēnē bayedē, Botō ìmāl cæbo ate oodeoidi botō ìmote waa acædānimpa, ante pōnente cædinque Pabodo ingante tee möneincōnē oncodō tadönāmāi ee adinque wadæ gogacāimpa.

25

Gobedonadodo Peto weca Pabodo on-gonte apænecampa

¹ Peto ìñōmō pancabaa awēnē gobedonadodo tæcæ badingā inte mānimæ pōnique Tetadea nāni quēwēñōmō mēönaa go adoönæque quēwēnique Eedotadēe go æicantapa. ² Eedotadēe ìñōmō ponte ongöñongante, Wængonguū qui, ante nē godöñāni ñænñānāni tōnō oodeoidi awēnēidi tōmengā weca pōnique, Pabodo ìmāl wēnæ wēnæ cæcantapa töö, ante apænedāni ēñengantapa. ³ Tōmēnāni doyedē adoyomō pōnēnique, Gobedonadodo Peto ingante āmō ate tōmengā wæætē Pabodo ingante Eedotadēe ìñōmō da pōnongā pōñongante mōnō taadō wææ wānonte ö ænte wænongæimpa. Ante nē pōnēwēnāni inte tōmēnāni ñōwo Peto weca pōnique ìmāl änänitapa. Gobedonadodo Peto ēñēmi, Bitō Ao ante möni āmāi pōnō cæquümi. Bitō Pabodo ingante ämi Eedotadēe ìñōmō ænte māmōnāni pongæ, ante ancaa änāni.

⁴ Ēñēnique Peto wæætē tōmēnāni ìnānī edæ, Pabodo ìñæmpa Tetadea ìñōmō tee mönete ongongantawo. Botō tōmēmō edæ oo adoyomō wæi gocæboimpa. ⁵ Änique,

—Mānōmāi beyæ münítō müní cabō ìñominité nē änāni pancadāniya ìnānī da godöñini botō tōnō godongämæ Tetadea wæi gocædānimpa. Pabodo wēnæ wēnæ

cæcā ingā ìnique tōmēnāni māniiñōmō pōnique ancædānimpa.

⁶ Änique tōmēnāni tōnō wodo önompo tipæmpoga ñōnæ godömenque quēwēnique Peto wadæ godinque Tetadea wæi go cantapa. Pōnique tōmengā ìmō ate awēnēidi apæncæte ante nāni contaimpaa tæ contadinqe angā ate Pabodo ingante ænte māmōnāni pongā. ⁷ Ate oodeoidi Eedotadēe quēwente ñōwo wææ pōnēnāni inte pō godongämæ gongænique, Pabodo mānōmāi wīwa cæcampaa, wadō wīwa cæcampaa, ìmānō wīwa cæcampaa, ante ancaa änewēnānitapa. Incæte Petoidi ìnānī, Nåwangā ante apænemönipa, ante odömānāni ante tōmēnāni quinō impa ante odömānāni aquinānī. ⁸ Pabodo ìñōmō nāmā wææ apænedinqe,

—Oodeoidi nāni wææ angainō ante Baa änāmāi ìñōmo inte botō ēñente cæte quēwēnōmō imopa. Wængonguū oncō ñiñēnancō waa adinque botō mānincōnē yæbæcōnē guite wēnæ wēnæ cædāmāi intabopa. Odömānoidi tæiyæ awēnē Tetadeo nānō äñó ante ēñente cædinque wadō ante cōwē cædāmāi intabopa.

⁹ Äñongante Peto, Oodeoidi tōmēnāni nāni änōnō baï cæbo ate botō ìmote waa acædānimpa, ante babæ cædinque Pabodo ingante,

—Botō Eedotadēe go æibo ate adinque bitō botō weca pōñōmi ìñāni piñte nāni änōnō ante apænte ancæboimpa. Bitō Ao ante, Gocæboimpa, ämitawo.

¹⁰ Äñongante Pabodo wæætē,

—Botō ìñæmpa odömāno tæiyæ awēnē Tetadeo nānō Apænte ante Contaimpaa gäanē ñōwo incæ ongōmo ae. Minitō ìñōmō Tetadeo beyæ ante nē apænte ämīni ìñōmīni inte edæ botō ìmote nē apænte anguñēmīni iminitapa töö. Bitō tōmēmī ìñōmō edæ, Pabodo oodeoidi ìnānī wēnæ wēnæ cædāmāi ìnique ingampa, ante edæ do ēñēmipa. ¹¹ Ìnique wēnæ wēnæ cædinque botō tente wænguēnōmō ìmo baï botō edæ Baa änāmāi inte edæ dobæ wæncædōmōimpa. Wæætē edæ, Wēnæ wēnæ cæbipa, ante ìñāni oodeoidi nāni änewēnō guiquenē önonquedō ante i ìnique waocā æcämenque incæ aedō cæte tōmēnāni nempo pædæ godonguēnōgä ingäa. Ìnique botō, Odömānō tæiyæ awēnē Tetadeo ingante ämo botō ìmote pōnō apænte ancæcāimpa, angantapa.

¹² Pabodo mānōmāi angā ēñente wædinque Peto tōmengā tōnō godongämæ nē apænte änāni tōnō, Åbānō cæquümō, ante adoyomō pōnēnāni ate tōmengā Pabodo ingante,

—Ao ämōnipa. Tæiyæ awēnē Tetadeo incæ apænte ancæcāimpa, ante do änīmi inte bitō Tetadeo weca edæ gocæbiimpa, angacāimpa.

Awënë odehye Agodipa ingante Peto apænecampa

13 Tæönæ go ate wacä awënë odehye Agodipa tönö onquiyængä Bedenite iñömö gobedönadodo awënë Peto ingante, Bitö iñmæca waa pömi amönapa, ante apænecæte ante Tetadea iñömö pöninque Peto weca ëñacæ pönatapa.¹⁴ Pöninque tæönæ quëwénäa ate awënë Peto guiquénë awënë odehye Agodipa ingante, Pabodo ingante iñmai cætamönipa, ante apænedinqe,

—Gobedönadodo awënë Pedique wodi näni në tee mönete èmø cæte godingä iñömö onguïñængä adocanque ayæ a ongongampa.¹⁵ Iñinque botö Eedotadëe æite quëwénömote, Wængonguü qui, ante në godönäni ñænænäni tönö oodeoidi iñänite në aadäni näni Picæncabø guiquénë botö imote änique, Mäningä iñömö wiwa cæcä ingä adinque bitö tömengä ingante apænte änique ämi wænönäni wæncæcäimpä, änänitapa.¹⁶ Èñeninqe töménäni iñänite botö wæætë iñmai antabopa. Waocä nämä beyæ apænedämäi iñlongante mönitö möni odömänocabo iñömö në pänäni iñänite pædæ godönämäi iñmönipa. Wæætë wadäni, Iñgä iñmai cæte wénæ wénæ cæcampä, ante piñte änäni èñente wædinque mönitö mäningä tönö në piñäni iñänite ämöni godongämæ pönänipa. Ponte awincadö awinka adinque wæætedö wæætë äñönänite mönitö iñömö, Töménäni näni piñte änün ante tömengä æbänö nämä wææ apænecää, ante ædæmø èñente ate nöingä ante apænte ämönipa. Mänömaïnö ante botö töménäni iñänite apænetabopa, ante awënë Peto apænecantapa.

17 Ayæ, “Mänömaï ante apænebo èñeninqe në piñte änäni botö tönö wææ Tetadea iñömö godongämæ pönänitapa. Iñinque botö a ongönämäi do möni apænte äimpaa iñmö ate go tæ contadingue, Mäningä ingante ænte pöedäni, ämo ænte pönänitapa.¹⁸ Botö iñömö, Pabodo wadäni iñänite wiwa cæcampä, ante piñguïnäni imainänipa, ante pönentabopa. Incæte në piñte änäni ængæ gantite apænedinqe edæ botö ante pönéninö bai wii piñänitapa.¹⁹ Wæætë edæ wadö ante pänäni èñente wætabopa. Wængonguü ingante æbänö cæte waa aquüi, ante töménäni Pabodo tönö wæætedö wæætë piñänitapa. Ayæ töménäni mæmæidi näni wææ angainö ante töménäni, Pabodo èñenämäi ingampa töö, ante piñänitapa. Ayæ adocanque Itota wodi do wængangä incæte Pabodo, Mïngä quëwengampa, ante tedecampä töö, ante piñänitapa.²⁰ Iñinque botö, Quiëmë bai änewënäni, Äbänö cæte nö èñente apænte anguümoo, ante wædinque botö Pabodo ingante iñmai antabopa. Töménäni näni

piñte änün ante bitö Ao änique Eedotadëe gote ongöñömite botö apænte ancæboimpa, antabopa.”

21 “Äñömö tömengä wæætë, Botö imote ee wææ wänöñömï, Botö æbänö cætawoo, ante tæiyæ awënë Empedadodo mònö änongä apænte ancæcäimpä, ämopa. Angä èñeninqe botö, Æyedëmë eyepæ i ate Pabodo ingante tæiyæ awënë Tetædo weca da godömo gocæcäimpä, ante pönéninqe, Tömengä ingante mäniimpaga wææ wänöedäni, antabopa,” ante Peto apænecantapa.

22 Mänömai apænecä èñeninqe awënë Agodipa wæætë,

—Iñgä onguïñængä æbänö apænecää, ante tömëmo èñëenente wætabopa.

Äñongante Peto,

—Iñmö ate tömengä apænecä èñencæbiimpä, angantapa.

23 Iñmö ate awënë odehye Agodipa tönö Bedänite iñömö waémö pöni weocoo wéñate mongæninqe töménäni näni èñëincöñë ñænæncöñë pöninque, Mönatö awënémöna iñömönate waa aedäni, ante bai cædinque wæñee da da pö guidatapa. Ayæ tontadoidi tæiyæ awënëidi tönö mäniñömö quëwénäni awënëidi ñænænäni tönö töménä miññæ dao dao pönänitapa. Ayæ Peto angä èñeninqe në wææ wänöñäni wæætë Pabodo ingante ænte mämönäni pö guiite ongöñongante,²⁴ Peto iñömö,

—Awënë odehye Agodipa èñëemi, angantapa. Iñömö ongomini tömämäni edæ èñeedäni. Iñgä ingante amïni. Tömengä ingante änique Eedotadëe quëwénäni incæ iñömö quëwénäni incæ oodeoidi tömänäni botö imote yedæ änique, Iñgä në wénæ wénæ cæcä inte godömenge wii quëwenguñengä ingampa cæbii, änique, Bitö apænte ancæbiimpä, ante wædäni. 25 Iñinque, Adocä Pabodo nänö wænguinque wénæ wénæ cæcantawoo, ante botö cówä ayömo edæ dæ antapa. Ante wæyömo tömengä guiquénë, Tæiyæ awënë empedadodo incæ botö imote apænte ancæcäimpä, angä èñente pönéninqe botö, Ao, tæiyæ awënë Tetædo weca da godömo gocæbiimpä, antabopa. 26 Incæte, Iñgä nänö cædinö ante tæiyæ awënë aquinö ante botö ædö cæte yewæmonguümoo, ante wæbopa. Mänömaï beyæ botö, Minitö tömämäni apænte ämini èñencæboimpa, antabopa. Ayæ, odehye Agodipa bitö tömëni apænte ämi nö èñente ate yewæmoncæboimpa, ante cædinque botö nöwo Pabodo ingante ænte mämömo ponte a ongongä aedäni.²⁷ Iñæmpa botö, Mönö në tee mönete ongongä wénæ wénæ nänö cædinö ante yewæmönämaï inte mönö ædö cæte

da godonguii, ante awædö, ante Petro apænegacäimpa.

26

Agodipa weca ongonte Pabodo nāmā wææ apænecampa

¹ Awēnē odehy Agodipa wæætē Pabodo ingante,

—Bitö ñöwo nāmā beyænque wææ apænecæbiimpa, ämopa.

Angä eñeninqe Pabodo compo compo cædinque nāmā beyænque ante wææ apænecæ cæcantapa. ² “Awēnē odehy Agodipa, eñemi. Oodeoidi nāni pünte äniñ tömänö ante nāmā beyænque wææ apænedinque botö bitö awēnē imi weca ongonte apænebopa, ante adinque botö waa edæ tobopa. ³Möni oodeocabo dodäni nāni cægai bai möni cæñö ante bitö iñömö edæ do eñemipa, ante tobopa. Ayæ adobai, Oodeoidi ñöwodäni æbänö ante wæætedö wæætē ante tededänii, ante do eñemi iñömi inte bitö botö wææ apænedö ante edonque eñengümi imipa, ante pönéninqe botö godömenque tobopa. Iñinque bitö Ao ante ee ongöñinqe eñencæbiimpa, ämopa.”

Iñmai quëwengaboimpa, ante Pabodo apænecampa

⁴ Ante apænedinque, “Botö ñöwo ganca æbänö quëwëmoi, ante oodeoidi tömänäni do eñenänipa. Edæ do wëñämoyedë botö eñagämæ quëwente pædinque botö edënämoyedë ñöwo ganca æbänö Eedotadëe iñömö quëwengaboi, ante do eñenänipa. ⁵ Möni oodeocabo incæ pancadäniya Wængongui ingante wædænque eñente quëwëñöñäni möni Paditeocaboquæ wæætë, Dodäni nāni wææ angaïñö ante mönö eñente cæcæimpa, ante eñente quëwëñönipa. Botö iñömö Paditeobo iñömo inte mäninö ante cöwë Ao ante godömenque nanguï cæte quëwentabopa. Iñinque oodeoidi do agaïñäni iñönäni inte Ao ante bai, Nåwangä Pabodo eñente quëwengampa, ante apænecædöñänimpa. ⁶ Minitö mæmæidi iñänite apænedinque Wængongui, Minitö beyæ cöwë pönö waa cæcæboimpa, ante nāni angaïñö bai cæcæ beyænque mönö watapæ bacæimpa, ante botö pönémopa.”

“Ñöwo iñömö mäninë botö pönénö beyænque iñäni, Pabodo ingante apænte ancæmïñimpa, ante ænte mämönäni pöninqe botö minitö weca a ongömo aedäni. ⁷ Wængongui, Minitö beyæ pönö waa cæcæboimpa, ante nāni angaïñö ante iñinque bacæimpa, ante möni pönénö beyænque möni oodeo pægaincabø önompo tipæmpoga go mencaboga mänimpomöni imöni iñömö woyowotæ itædë, Wængongui ingampa, ante tömengä beyæ cæte quëwëñönipa.

Incæte awēnë odehyebi, eñemi. Wængongui, Cöwë cæcæboimpa, ante nāni angaïñö ante möni pönénö beyænque oodeoidi incæ botö imote, Wiwa cæbipa töö, ante pïnnänipa. ⁸ Minitö iñinite ämo apænemini eñemoedäni. Do wæñinäni iñönäni Wængongui, Botö pönö cæbo ate nāni ömæmoncædänimpa, angacäimpa. Minitö iñæmpa, Wængongui ædö cæte mänömai cæquingäa, ante pönente wædinque quïnante Baa änewëmii,” ante Pabodo angacäimpa.

Pabodo, Coditoidi iñänite togænte pantabopa, angampa

⁹ Änique Pabodo godömenque apænecantapa. “Botö wëenéñedë edæ oodeoidi nāni pönëwöno baï pönengaboimpa. Mänifedë botö Itota wodi Nääatada quëwengaingä eñomo ante nāni pönénö ante pünte cædinque nanguï wido cæquenëmo imopa, ante pönëwentabopa. ¹⁰ Iñinque botö Eedotadëe iñömö quëwëñinqe mäninonque ante cægaboimpa. Mänifedë edæ, Wængongui qui, ante nē godönäni nænænäni iñänite antabopa. Ämo Ao ante tömänäni nē änäni inte yewæmonte pædæ pönönäni æninqe botö Wængongui Awēnë quïnäni nanguï iñäni iñänite bai ongote æninqe nē tee mönebo ingaboimpa. Ayæ tömänäni iñänite wænoncæ cæyöñäni botö cöwë godö Ao angaboimpa. ¹¹ Botö wayömö wayömö godinque oodeoidi odömöincöne wantæ wantæ iñö go guidinque, Wængongui Awēnë quïnäni tömengä ingante godö wënæ wënæ ante püncædänimpa, ante cædinque pædäni, ante nanguï ämo pangadäniya. Ayæ tömänäni iñänite nanguï pülinque godömenque ængü badinque botö tömänäni iñänite pancæte ante wabæca nāni quëwëñömö wabæca nāni quëwëñömö incæ togænte gogaboimpa,” ante Pabodo wææ apænecantapa.

Wadö ante pönente babopa, ante Pabodo adodö angampa

(*Nāni Cægaiñö 9.1-19, 22.6-16*)

¹² Ante apænedinque Pabodo godömenque, “Mänömai wabæca go wabæca go cædömo inte Daämaco iñömö gocæte ante cætabopa. Cæyömö, Pabodo iñmai cæcæcæimpa, ante Ao ämönipa, ante, Wængongui qui, ante nē godönäni nænænäni nē änäni iñönäni inte botö beyæ cadota ante yewæmöninqe pædæ pönönäni ænte gotabopa. ¹³ Awēnë odehyebi, eñemi. Mänömai gote idömæ goyomo tæcæ bæcæ pöni bayonte nænque nänö nawi bai godömenque nåwå öönædë iñö botonga möni godongämæ gocaboga pö tömão guïnæ gongæ. ¹⁴ Ate wædinque tömämöni guidömämæ go go wææñömöni adocanque möni ebedeo tededö tedete öönædë

apænecä botö adoboque ēñentabopa. Taodo. Taodo ämo. Botö imote quïnante togænte pämii. ïñæmpa wagada päintoca baï bitö nämä ïñæ ðwate cowate baï bitö caate wæquinque cæbipa,’ angacäimpaa.”

15 “Angä ēñente wædinque botö, ‘Awënë, æbidö ïñomi lmii.’ Ante ēñente wæyömote, ‘Botö Itota ïñomo inte bitö nê togænte pänimo mänimodö imopa cæbii. 16 Nöwo edæ ñengæ gantidinque adiyä næ gongämiämopa. Botö beyæ nê pönö cæbi ämo edæ bacæbiimpa. Ayæ, Botö imote æbänö abii, ante bitö adinö ante nê apænebi ämo bayömite bitö lincayæ ate godömenque odömömö ate bitö aquinö ante bitö nê apænebi ämo bacæbiimpa. Mänömaiñö ante ämo bacæbiimpa, ante apænecæte ante botö bitö weca ponte a ongömopa. 17 Ayæ bitö guiidénäni oodeoidi incæ wadäni wabæca quëwänäni incæ bitö imite wénæ wénæ cæcæ cæyönäni ate botö bitö imite gä pe æmpote wææ gompobo beyænque bitö wæætæ quëwencæbiimpa. Töménäni weca botö bitö imite da godömo gocæbiimpa. 18 Töménäni botö imote wede pönénäni ate botö wénæ wénæ nämä cædönö ante godö ñimpo cæbo ate töménäni do botö tæyæ waëmö badongaïnäni töñö adocabodäni baï badömö badinque quëwencædänimpa, ante cæbopa. Mänömaiñö cæcæte ante botö, Bitö Taodobi iññomö töménäni awinka wi æmonte baï cædinqe apænebi ëñeninqe töménäni wæætæ edonque adinque ñäö ïñö gämäñö poncædänimpa, ante cæbopa. Tatäna nempo quëwëñönäni bitö wæætæ gä pe æmpote baï cædinqe odömonte apænebi ëñeninqe töménäni wæætæ edæ ocæ ñemænte pöninqe Wængongui nempo quëwencædänimpa, ante bitö imite da godömo gocæbiimpa.’ Ante Awënë Itota botö imote angä ëñente gotabopa,” ante Pabodo apænecantapa.

Pabodo, Öönædë apænecä ëñente cætabopa, angampa

19 Mänömaiñö apænedinqe Pabodo godömenque, “Awënë odehyebi Agodipa, ëñemi. Botö wülmonte baï ayömo öönædë ïñö nê angä nänö angainö ante botö ædö cæte ëñenämai cæquimoo. Edæ do cætabopa. 20 Täno Daämaco iññomö quëwänäni ïñänite apænedinqe botö ayæ Eedotadëë iññomö godinque mäniñomö quëwänäni ïñänite apænedinqe Oodeabæ quëwänäni ïñänite go apæneboque go wayömö oodeio ïñamai ïñäni ïñänite mäo apænedinqe ïñamai ante apænebo ëñenänitapa. Minitö wénæ wénæ mîni cædö ante, Ancaa wæwente awædö, ante ñimpo cædinqe Wængongui gämäñö edæ pöedäni. Ayæ pöninqe münitö, Mäninö wénæ wénæ botö cædönö edæ ñemæwo ñimpo cæbopa, ante edonque acæimpaa, ante

cædinque waa cæte quëwëdäni, ante ämo ëñenänitapa.”

21 “Iñinque botö mänömai cæbo beyænque Wængongui oncö ïñænaencö boyæ ongöñömote oodeoidi botö imote bæi ongöñinqe edæ wænoncæ cædänitapa.

22 Mänömaiñö wénæ wénæ cædäni incæte Wængongui ñöwoonæ ganca botö töñö cöwë godongämæ cæcampaa. Iñinque botö, Wængongui Awënë æbänö cæcää, ante guïñenämai inte næ gongærinque awënëidi ïñänite öönänique ïñänite apænedinqe apæneboi aedäni. Möitee wodi töñö wadäni Wængongui beyæ nê apænegäinäni töñö, Æbänö baquïi, ante apænegadänimpa, ante apænebopa. Mäninö töménäni näni apænegäineque adodö ante apænedinqe botö godömenque apænedämäi imo inte edæ ïñainö ante apænebopa. 23 Möiteeidi iññomö, Möñö Codito cöwë caate wæquingä ingampa, ante apænegadänimpa. Ayæ, Wænte ate tömengä tånocä nê ñäni ömärmöningä ïñongä inte, Acædänimpa, ante cædinqe ñäö tica ëñente baï tömengä guiidénäni ïñänite wadäni ïñänite edæ odömoncæcäimpaa, ante yewæmongadänimpa. Botö iññomö, Möiteeidi näni angainö do edæ iñque batimpa, ante apænedinqe wadö ante apænedämäi imopa,” ante Pabodo apænegacäimpaa.

Agodipa, bitö Codito ingante pönenguñëni ïnipa, angä

24 Pabodo mänömai nämä beyænque tæcæ wææ apæneyongante awënë Peto do ogæ tededinque,

—ïñæmpa Pabodo ocai ömæcabí inte tedebí awædö. Nangüi wantæpiyæ dibodo adimi inte idiquibæ pönente babiimpa töö.

25 Ante wææ tedecä ëñeninqe Pabodo,

—Awënë Peto bitö waa poni awënë gobedöñadodo imi incæte botö wii bitö änö baï imopa. Botö wii idiquibæ pönëmo inte töingä pönéninqe näwängä ante apænebopa. 26 Awënë odehy Agodipa guiquëñë tömengä mäniñö botö apænedö ante tömää ëñengä ïñongante tömengä ingante edonque apænebo ëñengampa. Edæ mäniñö botö änö wii awëmö cætimpa, ante pönéninqe botö, Awënë odehye incæ do adingä inte ædö cæte ëñenämai inguingä, ante awædö. 27 Awënë odehyebi Agodipa, ñöwo bitö imite apænebo ëñee. Wængongui beyæ näni apænegäinö ante bitö pönëmitawo. Do pönëmi imitapa, ante ëñemopa.

28 Äñlongante Agodipa wæætë,

—ïñæmpa bitö botö imote wantæ iññot dededinque, Agodipa bitö Codito ingante do pönencæbiimpa, ante cæcæte ante cæbitawo.

29 Äñlongä Pabodo wæætë,

—Wantæ iñö apænebo incæ wantæpiyæ apænebo incæ bitö botö bai pönëmi waa tobaïmopa. Edæ bitö tönö godongämæ ëñee cõnäni tönö mïnitö tömämïni botö bai entawencemïnlîmpa, ante botö Wængouü ingante apænebopa. Incæte, Botö bai baedâni, äñinque botö, Yaëmengonco em-pocemïnlîmpa, ante apænedämäi intabopa.

³⁰ Ante Pabodo mänömai apænecä ëñenique awënë odehy Agodipa ængæ ganticantapa. Ayæ pancabaa awënë Peto, Bedâni, godongämæ ongönâni adobai tömengä tönö ængæ gantidinque,³¹ mänincöne tao godinque iñmaï ante tededänitapa.

—Íngä Pabodo wénæ wénæ cædämäi iñlongante quïnante wææ wänonguü. Quïnante apænte wænonguü. Edæ wénæ wénæ nänö cædinö dæ ampa.

³² Ante tedeyönâni Peto ingante Agodipa apænecantapa.

—Tetædo incæ botö imote apænte ancæcimpa, ante Pabodo wii angä bai botö edæ tömengä ingante do iñmipo cæcædömoimpa, angacäimpa.

27

Pabodo ingante Odömä iñömö da godönâni gocampa

¹ Mänömaiñö ante wædinque mänimæ awënëidi, Pabodoidi iñanite ñöwo Itadiabæ åmö wogaa gocædâniimpa, ante godongämæ Ao äñanitapa. Mänïñömö ton-tadoidi iñömö tæiyæ awënë empedadodo beyænque nâni wææ wânoncabo iñöñâni inte Empedadodoidi nâni äñoncabo iñöñâniimpa. Tömänâni capitäö Codio nempo Pabodo tönö wadâni né tee mònête ongöñänâni iñänite pædæ godönâni ö æñinque ænte gocantapa. Ayæ botö Odocabo né yewæmomo tönö wadâni adobai Pabodo tönö godongämæ gotamönipa. ² Gwäpæntibæ wedeca gote ayömöni wipo ñænæmpo Adadämítio wää wocænte nâni ænte pönimpo inte ñöwo Atiabæ godinque wayömö go ti wææ wayömö go ti wææ nâni goquimpo adinque mònítö mänimpodæ go guuite gwäpæntibæ wogaa gotamönipa. Ayæ wacä Aditadoco Määtedöniabæ Tetadöniça iñömö quëwëningä inte mònítö tönö pö äampodenque gocantapa. ³ Iñmö ate Tidöö nâni quëwëñömö pö wää wocæñömöni Pabodo ingante capitäö Codio waa cædinque pönö apænecantapa. Bitö æmigoidi weca quïémé bitö ængüñénö ante gote ænte pöe, äñinque ee acâ tómæwæ gote èñadinqe ænte pongantapa. ⁴ Ayæ mänï Tidöö iñömö èñate wogaa goyömönite möni né gocæ cædö woboyæ betamonca pæmæ ate wædinque mònítö wää tæiwañë Tipidebæ nâni äñiwañë wææ cæteinö wogaa gotamönipa. ⁵ Wää tæiwañë go wodo

tebæ gomönique go tæcæpæ pöni wogaa godinque Tiditiabæ wodo tebæ pömönique go Pampidiaabæ wodo tebæ pömönique go Ditiabæ godinque Müda nâni quëwëñömö pö wää wocæntamönipa.

⁶ Mänïñömö wacä wipo ñænæmpo Adecantodia nâni ænte pönimpo adinque capitäö Codio, Itadiabæ goquimpo impa, äñinque mònítö imönite angä godongämæ guuite wogaa gotamönipa. ⁷ Tæönæ iñonte wæñee godinque mònítö, Äiquidö goquimoni, ante ancaa cæmönique go Gönido nâni quëwëñömö go wodo tebæ gotamönipa. Ayæ woboyæ cöwë mònítö gocæ cædö iñ nanguï pöni pö ate wæmönique go wää tæiwañë Tadamöne wodo tebæ godinque wawænë Cædetâ nâni äñowænë yaatænque gotamönipa. ⁸ Mänïwænë wææ cæteinö yæwedecaque ancaa cædinque wæñee godinque mònítö Datea wëmonca wodöiñömö nâni Waa Wodöiñömö nâni äñiñömö pontamönipa. Mänïñömö pömönili ate wipodë né cædâni iñömö, Wipo ñænæmpo wää wocæñompö nâmä godämäi ingäimpa, ante cædinque teëmenca gæguincamë inte nâni ñä cæcadodinca guitudöñâni nâñe ñongä ate wipo godämäi wää wocæntapa.

⁹ Mänïñömö wää wocænte owodinque mònítö, Quingæ pongamö incæ wæñee pömompa, ante wædinque mònítö, Woboyæ hanguï pæmæ tedæ baquinque mònítö Wængouü beyæ ante mònö cænämäi èöñæ do iñque batimpa, ante pönentamönipa. Iñinque mònítö, Ñöwo mònö wænguinque wipodë godömenque gomompa, ante wæyömöni wipo ñænæmpo né ænte godâni iñanite Pabodo nö pönëningue wææ angantapa.

¹⁰ —Iñänâni, botö ayömo mònö èwente wæquinque godömenque gomompa. Mäincoo müni ænte gocoo wido cæquinque wipo nä tobæ go ate mònö becadote wænguinque impa cæmuni.

¹¹ Äñongä wipo ñænæmpo né èacä tönö wipo capitäö wadö ante apænedä ëñenique totando capitäö Codio iñömö Pabodo nânö äñiñö ante èñenämäi cæcantapa. ¹² Wæætë edæ, Iñömö ponte mònö wodöiñömö woboyæ pæmæ tedæ iñonte wii owoñente wæmompa. Ante wædinque wodo tômänâni, Pénite nâni wëmonca wodöiñömö nænque tamönö imætæ iñ oñginque woboyæ ante wææ cæte impa cæmöö. Ñöwo wadæ godinque Pénique nâni wëmonca wodöiñömö go ti wææntæ quëwëningue woboyæ pæmæ tedæ iñque pæmænte go ate mònö gomonga gocæimpa, ante adoyömö äñanitapa.

Wini cai pompa

¹³ Mänömaiñö, Gocæimpa, äñiñänâni ñænæmpo goquimque woboyæ dipæmæ iñ be-tamonca wædænque pæmæ ate wædinque,

Mönö änönö baï ñöwo mönö waa goquinque impa, ante todänitapa. Ayæ wipo ñænæmpo wäi wocæñö teémenca näni guitudöninca ñöwo gæguincamena quingæ ïñæ ðænö ñænæ wipodë cō cædäni ate mönitö wogaa go Cædeta näni änöwænë yæwedecaque gotamönipa.

¹⁴ Mäninö tæcæ gocæ cæyomöni do woboyæ wini cai Yodocodöno näni änö wää tæiwænë ayaenämä iñö mämö pæmæ pöninqe, ¹⁵ wipo ñænæmpo mämö ö ðænimpä. Mönitö, Mönö wodöiñömö adodö gocæimpä, ante cædinque woboyæ pönö gämænö ædö cæte wiya wénente goquii. Ante wædinque mönitö ee amöni woboyæ betamona iñö quingæ mämö dadi wénente da godö mäo gotamönipa. ¹⁶ Wää tæiwænë guiyawænë Caoda näni änöwænë dipærnæ iñö yæwedeca woboyæ wææ cæteinö godinque mönitö guiyampo möni wëä wëä ante pönimpö ante, Tobænämäi impacæimpä, ante pæ pagænte ancaa cædinque wëä pönonte pæ mantamönipa. ¹⁷ Ayæ nè cædäni guiyæmpo gæguincamena wëä ðænontë ñænæmpodë da wénänitapa. Guiyæmpo da wénente ate tömënäni, Ñænæmpo awæmpacoo wii bede wænecæimpä, ante cædinque ñænæ wipo incæ gæguincamena wini wini cæte goto wínänitapa. Ayæ, Önætamö Tidite näni änontämö impa, ante adinque tömënäni, Æ quingæ gomö baï mönö wænguinque Tidite èmónaiboga go näne ñongæncædönimpä. Ante pönenente guÿnente wædinque wæñee gocæte ante cædinque weocoo ñænæmpodë pæmænte mäo näni gocoo incæ wëä wænonte ñö cædinque ee adäni woboyænque wæñee mäo gotamönipa.

¹⁸ Wini cai iñömö godömenque woboyæ pæmæninqe æpæ mængonta mængonta ante ce wædinque wipo ñænæmpo incæ ðæmætæ dadiimæ ðæmætæ dadiimæ go wætamönipa. Ìnique iñmö ate tömënäni, Wipo ömædë bate wodæi bacæimpä, ante cædinque mäincöo ñænæmpodë ongönicoo incæ æpænë edæ wido cædäni gotapa. ¹⁹ Wañæ bayonte tömënäni, Ñænæ wipo quincoo, ante näni cæincöo incæ nämä ñonompoca pancacooga æpænë wido cædäni gotapa. ²⁰ Ayæ tæñæ iñonte nænque edæ tamönämäi némö tamönämäi i ate mönö, Ædömë gomompa, ante èñenämäi inte edæ wætamönipa. Ayæ woboyæ godömenque mämö pæmæñö æpæ nanguï mængonta mængonta cæ wædinque mönitö, Ñöwo quewuguiñämäi imompa, ante edæ pönéninqe wætamönipa.

²¹ Mäninäni wantæpiyæ cænämäi ìnäni adinque Pabodo tæcægue ðænæ gantidinqe tömämöni ayomöni tömënäni ìnäni iñmai apænecantapa.

— Ìnänäni, botö ämo èñeninqe Cædeta näni änöwænë èmø cæte pönämäi inte ee owoquenämäi iminitapa. Edæ mänömäi ee ongömäni baï wipo tobænämäi iñonte münitö mäincöo èwénämäi inte wædämäi incædömänimpä. ²² Ñöwo guiquenë guÿnämäi piyænë cæte quewuguiñämäi. Ñænæ wipo mönö goimpo incæ tobænte bacæimpä. Nåwangä impa. Incæte waomö iñömö wænämäi tömämö mümö quewuguiñmö imompa. ²³ Botö iñömö edæ Wængongui quimo iñomo inte botö, Wængongui ingampa, ante tömengä beyæ cæbopa. Nöwoonæ woyowotæ tömengä anquedo botö weca pöninqe, ²⁴ botö imote apænecä èñentabopa. “Pabodo, guÿnämäi ie. Taixayæ awéñë Tetædo weca bitö cówë gote gongæncæbiimpä. Ayæ bitö beyæ waadete pönö cædinque Wængongui bitö tönö adopodë godongämæ godäni ìnäni do angä quewengædänimpä.” ²⁵ Ante mänömäi pönö apænecä èñenämäi imini inte pönencæminimpä, åmopa. Tömengä nänö apænedö baquïnö anguënë, ante botö Wængongui ingante né wede pönemo inte åmopa. ²⁶ Incæte wipo ñænæmpoque wää tæiwænë wawænë godinque tobænte ba wæcæimpä, ante Pabodo angantapa.

²⁷ Ìnique mëa Wængongui itædë iñonte woboyæ ayæ pæmæ mäo godinque mönitö Adodiaticopæ näni änömäa wadö wadö wogaa gotamönipa. Mänimpoonæ ìnique go ate woyowotæ ayaonænëna iñonte wipo ñænæmpodë nè cædäni iñömö, Onguipoiya obo pöomarpa, ante pönénänitapa. ²⁸ Tömënäni, Ægancadö ii, ante acæte ante cædinque pædæ guidonte adinque todënta i tei mæteto impa, ante adinque ayæ godömenque godinque pædæ guidonte adinque tömënäni, Ñöwo edæ pönömenque bæintitiæte mæteto impa, ante wædänitapa. ²⁹ Dicaboga pöni edæ gomö tamñedäni, ante guÿnente wædinque, Ñænæ wipo wäi wocængæimpä, ante teémenca näni guitudöninca menca go mencaa yæmñæmpo iñö edæ guitudönänitapa. Ayæ, Ñäo ba waa tobaimpa, ante Wængongui ingante apænedinqe edæ wäi wocænte a owotamönipa, ³⁰ Wipo ñænæmpo nè cædäni guiquenë, Mönö wodii wïnongæimpä, ante awémö cædinque waca näni guitudöninca yæcadopo iñö guitudoncæte ante cæte baï babæ cædinque, Mönö awémö goquimpö, ante guiyæ wipo incæ pædæ wæñenoncæ cædänitapa. ³¹ Guiyæmpo tæcæ pædæ wæñenoncænäni Pabodo iñömö tontado capitö tönö tontadoidi ìnäni angantapa.

— Ìnäni wipo ñænæmpo nè cædäni inte ñænæ wipodë ongönmäi ìnäni baï münitö ædö cæte nämä cæte quewuguiñmäni.

³² Angä ëñente wædinque tontadoidi guiquené ñænæ wipo në cædäni näni awëmô gocæ cædimpo gæguincamë aa wiyanäni ïnique guiyæmpo tæi guiiæmawo gotimpa.

³³ Tæcæ oque pönente iñonte Pabodo iñomö, Tömämini cængü cæedäni, ante nanguï ãnínque,

—Ñöwo mëa Wængonguü itædë iñonte münitö ancai guÿnente wædinque ee ate cænämäi quëwëmîni abopa. ³⁴ Ñöwo iñomö münitö ìmînîte, Cæedäni, ämopa. Cænte quëwengüñë cæminii, ämopa. Minitö æcämenque incæ tömämîni wænämäi incæmînimpaa.

³⁵ Änique tömänäni waa ayönäni Pabodo pää ãnínque Wængonguü ingante, Waa pönömi cæmönipa. Ante apænedinque ao mænte cængä. ³⁶ Adinque tömänäni, Mönö quëwengæimpaa, ante gancæ pönente wædinque tömänäni cænänitapa. ³⁷ Wipodë möni adopodë gocabo iñomö dotiento tetenta i tei mänimpomöni intamönipa. ³⁸ Mänömaï cædinque tömänäni eyepæ cænäni ate edæ, Wipo teëmë ëmîñænte öñëtamö iñomö gobaimpa, ante guÿnente wædinque, Wodæi bacäimpaa, ante cædinque mönitö cængü tömämö incæ apænë gâwapænë wido cægadâimpaa.

Wipo ñænæmpo incæ goyæ guiiipa

³⁹ Mänii ñäo bayö ömæ adinque ñænæ wipo në cædäni iñomö, ïlmae quimæmë impaa, ante ëñenämäi ïnäni ïnänitapa. Wæætë cöwå ayönäni, Äpæ wedeca togaa paodämæ iñomö ëmönai impaa, ante adinque, Eyepæ ïmò ïnique mönö ëmónaiboga wipo nâñe ñongæimpaa. ⁴⁰ Ante cædinque teëmenca näni guitodönincacoo ëmö cæte gocæte ante gæguincamë aa wiyaninque ñimpoo cædäni tadömengadæ ee ongontapa. Ayæ wiyaimpaa mempaa tömänäni wäi wocæñedë yæmîñæmpoya ñö nâni goti wînipaa incæ ñöwo wæætë edæ, Wipo töö gocæimpaa, ante ñi cædinque apænë wæætë paedæ guidönänitapa. Ayæ, Woboyæ pæmænte mäo gocæimpaa, ante ñænæ wipo weocoo adocooue yæcadopo paedæ æñenote wo cædäni ate ëmónaiboga togaa paodämæ iñomö töingä mäo gotamönipa. ⁴¹ Incæte tæcæ goyömöni öñëtamö iñomö nâñe ñongæntapa. Wipo yæcadö nâñe ñongæ adinque mönitö, Mönö ædö cæte goquï, ante wæyömöni apæ nanguï mængonta mængonta cæ beyænque yæmîñæmpo nâ tobænique panguumæ panguumæ æmawo gotopata.

⁴² Tæcæ tobæñö tontadoidi guiquené, Në tee mònête ongönäni wii tæi tæi pante wodii wînonguünäni, ante wææ cædinque tömänäni ïnänite wænoncæ cædänitapa. ⁴³ Adinque tontado capitao iñomö, Pabodo

cöwë quëwencæcäimpaa, ante cædinque tömënäni näni cæcæ cædinö ante wææ angä ëñente ñimpoo cædänitapa. Ayæ mönitö ìmînîte, Në ipo cæmîni iñomö tæno æpænë tæi guiidinque önompoca compo compo go tömæwæ ömaa goedäni, angä ëñente gotamönipa. ⁴⁴ Wadäni ipo cædämäi ïnäni ïnänite tömengä, Minitö guiquené awæmpaa incæ wipopa tobænimpaa incæ nâñe ñongænique wiylacæ wiylacæ goedäni, angä ëñente godänitapa. Mänömaï ëñente cædinque mönitö edæ tömämöni æpæmpo becadote wænämäi inte ömaa edæ tömæwæ pongamönipa.

28

Wää tæiñené Mänatabæ Pabodo ponte quëwengampa

¹ Äpæmpo becadote wænämäi inte tömämöni ömaa taote ëñenomöni, Wää tæiñené iñwænë Mänatabæ impaa, ante apænedäni ëñentamönipa. ² Mänömaë quëwënäni iñomö wii wadäni baï cædinque mönitö ìmînîte waadete cædänitapa. Cöönæ

ayæ nanguï cæ ate yoguite wæyömöni tömänäni gonga tænöniñque, Pö ootoedäni, ânäni gonga tömämöni bæcoyöömö ootatamönipa. ³ Pabodo iñomö önompoca gæte tænewæ bacoo aente mämö ñö cæyongä gonga ocoi ä wædinque tæntæ gongapamö manta Pabodo önompo æo pocænte ñinga cædämäi ee engate owo wæcä. ⁴ Adinque iñomö quëwënäni wæætë näni cabø nämäneque dededingue, "Iñgä iñomö waocä ingante në wæningä ingä awædö. Tömengä æpæmpo becadote wænämäi iñongante edæ mönö ñö cæte pänongä incæ tömengä ingante ata cæpodämäi inte angä ate ñöwo quëwengüñämäi incæcäimpaa."

⁵ Ante wapiticæ ante pönente tedeyönäni Pabodo iñomö pongadämäi ingä inte pipoo cæcæ tæntæ ñingacæ gongapamö togodo guuite gonga gonte wængantapa.

⁶ Adinque tömänäni, Tincadö pæncæ pæncæ mempoquingä, ante ayæ, Tincadö iñontobæ tæi go wæænte wænguingä, ante acæte ante wantæpiyæ cöwå ayönäni, Ayæ dæ pongadämäi iñique ingampa, ante adinque tömänäni wæætë edæ, Ä iñgä wacä wængonguü ñongä inte ponte a ongongampa, ante wapiticæ ante pönénänitapa.

⁷ Ayæ mäniwænë awènë Pobidio iñomö tömengä quincodë möni ömaa pöñomö eyequei intapa. Tömengä, Oncöñ pö guuite quëwëdäni, angä pö guuite mönitö mëönaa go adoönæque quëwëñomöni tömengä waadete pöñö cæcæ ate waa quëwentamönipa. ⁸ Pobidio mänömaï waa cæcæ quëwëñomöni, Tömengä mæmpo wepæ tönö gömæ cæte daicawo gawænte

möimoga a öñlongampa. Ante apænedäni wædinque Pabodo tömengä weca guiidinque Wængongü ingante apænedinque gampocä ate waa bacantapa.⁹ Pabodo mänömaï cæcä adinque mäniwænë tömão gode änäni ëñente wædinque në wénæ wénæ änäni änäne Pabodo weca ænte mämö ænte mämö cæyönäni tömänäni Wængongü cæcä waa badänitapa.¹⁰ Mäniiñömö quëwënäni mönitö imonite wæætë pönö waa apænedinque cöwë waa cædänitapa. Ayæ wogaa tæcæ gocæ cæmoni adinque quiëmë möni ænguënëno ante adinque tömänäni, Münitö ænte goquï, ante eyepæ pönï ænte mämö da wénäni ænte gotamönipa.

Odömä iñömö Pabodo pongampa

¹¹ Ayæ mönitö Mänatabæ iñömö mengää go adocanque mämonque quëwëninqe gocæte ante cædinque, Äancadënaquepo, Adecantodia iñömö quëwënäni näni pemonte änimpodë go guitamönipa. Tömänäni wængonguña Catodo töön Podoco awinca baï ante badöniisque tömänäni ñænæ wipocado gó cædinque wipo ñænæmpo èmowo, Äancadënaquepo impopa, ante pemöñöñäniampa. Mänimpo Mänatabæ wémonga wodöiñömö do pöninqe pæmæ tedæ wäi wocæ adinque mönitö iñömö mänimpodë go guidinque wogaa gotamönipa.¹² Godinque Tidacota iñömö näni wémonga wodöiñömö pó wái wocæninqe mönitö mënöna go adoönæque quëwentamönipa.¹³ Ayæ wadæ godinque Odegivo näni quëwëñömö pontamönipa. ïmö ate dipæmæ gämænö woboyæ betamonca wæðenque pæmæ wædinque mönitö wadæ godinque waönæ ate Poteodi quëwënäni näni wémonga wodöiñömö æmæwo pó ti wææninque tömæwæ gotamönipa.

¹⁴ Tömæwæ godinque Poteodi näni quëwëñömö ponte ayomöni në pönénäni näni cabø ongöñäni atamönipa. Tömänäni, Adoque Wængongü itædë mönitö töön ee owoedäni, änäni Ao ante mönitö tömänäni näni änimpaga mäniiñömö quëwentamönipa. Ayæ ate Odömä taadonque gotamönipa.¹⁵ Odömä iñömö quëwente në pönénäni iñömö, Pabodoidi oo pönäniipa, ante do èñenäni inte doöñæ tadinque mönitö imonite bee tencæte ante pönänitapa. Pancadäniya iñömö Apio näni godonte æiñömö ganca pöninqe mönitö imonite mämö bee ténäni ate godongämæ gotamönipa. Godinque, Cæincö, ante Menconga go Ädoconque, näni äñömö mäniiñömö pönöñöni wadäni mämö bee ténänitapa. Mäninäni änäne adinque Pabodo iñömö, Ñöwo iñömö wampo pönemopa, äninqe Wængongü ingante waa ate pöninqe apænecantapa.¹⁶ Ayæ odömänöidi näni nanguï quëwëñömö Odömä

näni äñömö pönöñöni tontado capitöö iñömö në tee mönedüni wadäni änäne tömengä awënë nempo pædæ godöninqe Pabodo ingante tee mönedämäï ingantapa. Wæætë wacöne nänëne ænte mädäni quëwëñongante tontado adocanque tömengä ingante wææ wänöñongäimpa.

Odömä iñömö Pabodo quëwengampa

¹⁷ Mäniiñömö ponte ate Pabodo mëönaa go adoönæque ate oodeoidi në änäni änäne äñecä godongämæ pönäni ate tömänäni änäne,

—Botö töniñamini, èñeedäni. Mönö guiidënäni änäne wénæ wénæ cædämäï inte botö dodäni näni angaïnö ante wido cædämäï iñömove oodeoidi incæ Eedotadëë iñömö botö imote bæi ongöñinqe æninqe odömänöidi nempo pædæ godönäni gotabopa.¹⁸ Odömänöidi guiquenë botö imote apænte äninqe, Äbänö cæcantawo, ante ancaa ante adinque, Pabodo dicæ tömengä näno wænguinque wénæ wénæ cæcäa, ante adinque botö imote ñimpo cæcæte ante cædänitapa.¹⁹ Odömänöidi botö imote ñimpo cæcæte ante cæyönäni oodeoidi wæætë ancaa Baa änäni èñente wædinque botö iñömö edæ, Odömänöidi tæiyæ awënë Tetædo incæ botö imote apænte anguënengä ingampa, antabopa. Mänömaï änimo incæte botö awënë Tetædo weca ongöñinqe, Botö guiidënäni wénæ wénæ cædänitapa, ante wæætë piñte änämaï incæboimpa.²⁰ Mänömaï beyæ mënöti iminite apænecæte ante botö, Pöedäni, antabopa. Ñöwo apænebo èñeedäni. Mönö idægocabo iñömö, Mönö në ponguingä Codito pönö cæcä beyænque watapæ bacëimpa, ante mönö pönemompa. Mäninö mönö pönengainö beyænque botö daagömë ñänöncapoimö a ongömo aedäni.

²¹ Ante apæneyongante tömänäni wæætë Pabodo ingante apænedinque,

—Oodeabæ quëwënäni bitö imite ante yewæmöninqe cadota pædæ pönöñäni dicæ æmöniyaa. Mönitö töniñadäni Oodeabæ quëwente pöninqe bitö imitedö ante dicæ wiwa änäniyya. Bitö wiwa cædinö ante yewæmöninqe odömänämäï iñönäniampa.²² Mänömaï i incæte wayömö wayömö tömämæ quëwënäni, Mäninäni Coditoidi iñömö wénæ wénæ cædäni änäniipa, ante piñte tededäni do èñemöni iñinqe mönitö, Bitö ayomï Coditoidi æbänö cædäni änäni. Äbänö pönëmii, ante èñencæte ante wæmönipa.

²³ Äninque tömänäni, ïlöñæ godongämæ bee téninqe èñengæimpa, äninque wadæ godänitapa. Ayæ wæætë mänöñæ näni änöñæ iñque ba ate ocæ èmænte pönöñäni tæiyænäni bee téninqe Pabodo weca godongämæ pönänitapa. Pönäni adinque

Pabodo iñömö baänæ contadingä gäwadecä pöni apænedinque, Wængongü Awënë Odeye nempo mönö quëwengæimpa, ante apænecantapa. Ayæ, Möitee wodi tönö Wængongü beyæ né apænegainäni, Mönö Codito ponte cæcæcäimpa, ante nāni angainö bai Itota iñömö ñöwo ponte tömänö ante do iñque cægacäimpa. Nåwangä impa, ante botö apænebo eñemaimipä, ante Pabodo oodeoidi iñänite apænecantapa.²⁴ Angä eñeninqe pancadäniya, Pabodo nåwangä angampa, änänitapa. Pancadäniya guiquenë, Wii pönénente awædö, änänitapa.²⁵ Nāni cabø incæ mänömaï wæætedö wæætæ apænete wadæ gocæ cæyönänite Pabodo wæætæ æmæwo apænecantapa.

—Wængongü Tæiyæ Waëmö Önöwoca apænecä eñeninqe Itaiya wodi doyedë müntö mæmæidi iñänite nåwangä ante apænegacäimpa.

²⁶ “Itaiya eñëmi, bitö oodeoidi weca godinque iñmai ante apænebi eñencædänimpa.

Minitö önomoncaque eñeninqe eñenämaï incæmimipa.

Awincaque adinque cöwë adämaï incæmimipa, ante apænebi eñencædänimpa.

²⁷ Iñani edæ mümö ömædëñäni inte wii eñenïnte wæwædö,

añinque ædö cæte eñenguünäni.

Awinca wii aïnente awædö, änäni inte ædö cæte aquinäni.

Edæ mümö eñenäni inte baï tömënäni awinca wi æmoncate eñencædönäni.

Önomonca wi æmoncate eñencædönäni.

Edæ mümö nö pönéninqe dadi èmænte botö gämænö pönäni baï

botö do godö cæbo waa bacædönäni.

Ante Itaiya wodi minitö mæmæidi beyæ ämotamini ante baï yewæmongacäimpa.

²⁸ Iñique minitö oodeoidi iñomini inte eñenämaï iñini adinque Wængongü ñöwo wæætæ, Botö pönö æmo beyænque quëwencæmimipa, ante oodeo iñämaï iñäni iñänite do apænecæ cæcampæ. Tömënäni guiquenë ædæmö waa eñenguünäni iñäni, ante apænebo eñemaimipä, ante Pabodo apænecantapa.

²⁹ Mänömaï apænecä eñente wædinque oodeoidi nāni cabø nanguï pöni wæætedö wæætæ äninqe wadæ godänitapa.³⁰ Pabodo iñömö onçö ænte quëwencæte ante tömënäni nāni godonte æinta pædæ godöñinqe wacä onçö incæ tömengä onçö bai bayö mänincöne wadepo ménepoga quëwengantapa. Ayæ, Aæcänö eñacæ pöinëna cöwë botö weca waa pongülmiri, ante quëwéninqe tömengä né pönäni iñänite apænecä eñenönäni.

³¹ Ayæ né wææ wänöñäni cöwë Baa änämaï iñöñäni tömengä

guiñenämaï apænedinque, Wængongü Awënë Odeye nempo mönö quëwengæimpa, ante apænedinque, Mönö Awënë Itota Codito æbänö cægacäi, ante edonque odömonte apænecä eñengadänimpa.

Odömänoidi inānite Pabodo nānō cadota ante yewæmongainta

Waa quēwencemīnimpā, ante

¹ Itota Codito ingante nē cædōmo inte botō Pabodobo inōmō inte iī cadota ante nē yewæmömo imopa. Wængongui botō imote apænte æninque iīmañō ante aa pegacäimpa. Bitō Pabodobi gote botō pönō cædō ante watapæ apænebi ëñencædänimpa, ante angacäimpa.

² Mäninō, Wængongui æbänō pönō cæquingā, ante watapæ apænedinqe tömengā beyæ nē apænebo imopa. ³ Mäninō waa pönō nānō cæquinō ante iīnque cæcæte ante cædinque Wængongui tömengā Wengä ingante da pönongå pongacäimpa. Tömengā inōmō waocā onguññængä nānō baquinque Awënë Dabii wodi Pæingä inte ëñagacäimpa. ⁴ Adocä Itota inōmō botō Wengä inongä ingampa, ante tömänäni edonque acædänimpa, ante odömoncæte ante cædinque Wængongui tæi piñænongä inte iīmai cægacäimpa. Lingä Itota Codito mönö Awënë inōmō Tæyæ Waémö ëwocacä inte do wæningä inóngante Mæmpo Wængongui wæætē nanguï angä ate nāni ömæmongacäimpa.

⁵ Ayæ adocä tönö godongämæ cædinque tömengä emöwo beyæ münitö imönüte Wængongui pönö waadete cægacäimpa. Ayæ, Münitö wabæca wabæca gote apænemini ëñinique tömämæ quëwänäni Itota Codito emöwo ante wede pönéninque nē ëñente cæte quëwänäni bacædänimpa, ante cædinque Wængongui adobaï Itota önompo inte münitö imönüte da godongä gotamönüpa. ⁶ Ìnique tömämæ quëwänäni inānite Itota Codito, Botö gämænö poedäni, ante aa pedinque münitö iminite adobaï aa pecampa. ⁷ Münitö botō quïmini badinque botō ayömö tæyæ waémö ëwocate quëwëmuni bacæmìnimpā, ante Wængongui cægacäimpa. Ìnique münitö Odömä inōmō quëwëninque Wængongui quïmuni inōmînîte botō, Acæmìnimpā, ante iīmai ante yewæmömopa. Mönö Mæmpo Wængongui tönö Awënë Itota Codito waadete pönö cæyönate münitö wæætē gäné pönente bacæmìnimpā, ãnique yewæmömopa.

Odömä inōmō ëñacæ pöñemopa, ante

⁸ Münitö æbänö wede pönémiii, ante tömämæ quëwänäni tededäni ëñenänipa. Ìnique botō inōmō Itota Codito emöwo apænedinqe Wængongui ingante waa ate apænebopa. Wængongui bitō adobique

pönö cæbi ate odömänoidi wede pönénänipa, ante apænebopa. ⁹ Wængongui Wengä ingantedö ante watapæ apænedinqe botō Wængongui ingante nē cædōmo inte tömengä nānō ånö ante ædæmō ëwocadinqe apænebo ëñenänipa. Botō mänömał cæbopa, ante nē adingä inte Wængongui inōmō edæ, Odömänoidi beyæ ante Pabodo botō imote woyowotæ incæ itædæ incæ apænecampa, ante nē ëñengä ingampa. ¹⁰ Edæ, Wængongui, bitō Ao åmi ate botō ñiwo odömänoidi weca ëñacæ gobaimopa, ante Wængongui ingante münitö beyæ ante botō cówæ apænebopa. ¹¹ Wængongui Önöwoca beyæ apænebo ëñenique münitö tæi piñænte ëwocacæmìnimpā, ante cæcæte ante botō münitö weca ëñacæboimpā, ante wæbopa. ¹² Edæ münitö botō wede pönénö beyæ wampo pönente bayömïni botō wæætë, Münitö wede pönémiii, ante adinque adobaï wampo pönëmo ìnique mönö pönencabo godongämæ wampo pönénique godömenque tæi piñænte entawengæimpā, ante pönéninque botō münitö imünite aïnente wæbopa.

¹³ Botō wabæca quëwänäni weca gote apænebo ëñenique pancadâniya wede pönénäni badänitapa. Ìnique, Botö münitö weca gote apæneyömo wadäni pancadâniya adobaï wede pönencædänimpa, ante cædinque botō æpogamæ incæ poncæ cæyömo edæ wææ cæte intapa. Ìnique botō, Tæmpo poncæ cætabopa, ante yewæmömopa ate ëñencæmìnimpā, ante yewæmömopa. ¹⁴ Edæ guidiegoidi incæ wadäni incæ, ocai encadâni incæ ocai ömæcadâni incæ ædänimë inōnänite botö debe inter baï edæ tömänäni inānite odömonte apænequënémo inōmo imopa. ¹⁵ Mänömai beyæ münitö Odömä inōmō quëwëmuni inōmînîte botō münitö iminite adobaï mönö Codito ingantedö ante watapæ apænecæte ante nanguï cæinente wæbopa.

Mönö tæi piñænte ëwocadö Codito beyænque impa, ante

¹⁶ Münitö oodeomöni inōmônite tæno apænedinqe Wængongui inōmō münitö oodeoidi ināmai inōmînîte ayæ adobaï apænedinqe, Münitö wede pönémiii adinque Codito waa pönö pönö aengä beyænque quëwencemìnimpā, ante tæi piñænte cægacäimpa. Ìnique mäninö Codito ingantedö ante botö inōmō watapæ apænedinqe, Wængongui tæi piñænte nānō cægaiñō impa, ante pönente wædinque edæ guññænedämäi inte dō apænebopa. ¹⁷ Mönö wede pönémö inōmînîte Wængongui mäninë ante odömonte watapæ apænecæ beyænque mönö nö cæte quëwëmö bagamöimpā. Mäninë beyænque godömenque wede pönente badinque mönö wede pönénö

beyænque quæwemompa. Ìninque docä iñömö Wængongui beyæ yewæmöninque, “Në nö cæte quæwénongä incæ tómengä nänö wede pönenö beyænque quæwencæcäimpa,” ante nänö yewæmongaïnö bai edæ do batimpa.

Mönö waocabo wentamö mongænte wæmompa, ante

¹⁸ Në wiwa cædäni guiquenë wiwa nänö cædö beyænque wadäni edæ Wængongui nö pöni nänö apænegaiñö ante aedö cæte eñenguñänii. Ìninque Wængongui ingante né wiwa cædäni nänö eñénämäi iñinö ante godö piñinque tómengä öönadé ongöniisque wiwa nänö cædinö beyænque do pangä wædäni edonque amompa. ¹⁹ Wængongui, Botö aebodö imoo, ante tömämini edonque pöni eñencæmänimpä, ante cædinque tömämö imonte odömöninque tömäni iñanite adobaï edonque pöni odömongä wægadänimpä. ²⁰ Wéñéñedé pöni né quæwengänäni tönö ñowo ganca quæwemö adobaï, Wængongui mönö né adämäi iñongä inte aebänö quæwengäa, ante eñencæte ante wægaímö iñömö inte mönö tómengä nänö badongaincooque adinque edæ edonque pöni acäimpa. Edæ, Tómengä ñimpo cædämäi inte cówé né tæpi piñænongä ingampa, ante ayæ, Në Wængongui iñongä ingampa, ante wædinque mönö waocabo edonque aquenémö imompa. Ìñæmpa eñénämäi intabopa, ante aedö cæte anguñi.

²¹ Wængongui ingante do ate bai ingaïnäni incæte waodäni tómengä ingante edæ, Bitö Wængongui ñää ëmönöni imipa, ante edæ änämäi iñönänimpä. Wængongui ingante waa ate pönente apænedämäi iñönänimpä. Mänömai ocai ömæcadäni bai mümö ömædëñäni bai badinque tömähäni wentamö entawénäni bagadänimpä. ²² Ocai encamöni ëmönipa, ante änämäi incæte tömähäni wæætë mänömaï cædinque ocai ömæcadäni bagadänimpä. ²³ Edæ Wængongui wænämäi né Quæwengaingä iñlongante tömähäni wæætë godö Baa angadänimpä. Tómengä nänö ñää ëmönö ante piñte cædinque tömähäni wæætë waomö né wæwocamö mönö ëmönö bai badöñinque, öömä eñadäni nänö ëmönö bai badöñinque, ocaguí eñadäni nänö ëmönö bai badöñinque, ocaguí ömaadäni nänö ëmönö bai badöñinque tömähäni, Mönitö wængongui ingampa, ante cædönänimpä.

²⁴ Mänömai cædäni ate wædinque Wængongui, Minitö müni cæñente wædö ante ee abo cæcämänimpä, ante da godongä wadæ godinque tömähäni baonga nänö ñömäi mongænte quæwenguinque cædönänimpä. Ìninque nänä gæncaya nänä gæncaya nänö monguñenö ante Baa ante guijñéñadämäi inte cædinque wacä ingä wacä ingä godö wiwa cædönänimpä. ²⁵ Wængongui

näwangä pöni nänö apænegaiñö ante tömähäni Baa äninqe mä pöneninque nänö babæ apænegaiñonque ante Ao añöñänimpä. Mänömai cædönäni inte tömähäni wæætë Wængongui nänö né badongaincoo weca ædæ wææninqe, Mönitö wængongui imipa, ante cædinque né Badongaingä ingante edæ émä cæte wadæ gogadänimpä. Incæte tómengä né Badongaingä iñlongante mönö waocabo inguipoga mönö quæwëñedé ayæ ate müngipu bayonte wantæpiyæ mönö quæwëñedé Wængongui ingante, Bitö tömähäni toquinqe pöni waa cæbi ãmönipa, ante mönö apænecæimpa. Mänömai imipa, ante Amëë, ämopa.

²⁶ Mänömai cæyonänite Wængongui, Minitö guijñéñadämäi müni toïnente wædonque gobæwedäni, ante da godongä gogadänimpä. Ìninque onquiyænäni incæ, Në onquiyæmo iñömo inte botö onguññængä tönö monguñenö imopa, ante änämäi iñanite godö wacä onquiyængä tönö towente möwënänimpä. ²⁷ Ayæ onguññænäni incæ adobaï cædinque, Botö onguññæmo iñömo inte onquiyængä tönö monguñenö imopa, änämäi iñanite godö wacä onguññængä tönö mönente gonga bæco bai toïnente wædäni bagadänimpä. Ìninque cówé nänö waa quæwenguñenö ante Baa äninqe nänö onguññæncabo iñönäni inte wiwa cædönänimpä. Mänömai cæyonänite Wængongui eyepæ pöni godö pangä wædinque tömähäni wiwa nänö cædö beyænque nämä baonga caate wæwengadänimpä.

²⁸ Wængongui ingante mönö pönente eñengæimpa, ante tömähäni, Önonquedö ante imipa, ante tedeyöñänite Wængongui wæætë. Ocaidë wentamö encadömäni inte edæ waomüni müni wii cæquenénö incæ ee abo cæbæwedäni, ante da godongä gogadänimpä.

²⁹ Tómähäni iñömö nö cæquenämäi iñanite do wiwa cædänique badinque iñmai cædänipa. Wacä ingä godö towëninque tömähäni wadäni iñanite né wëñæ wëñæ cædänique iñanipa. Mäincoo ante aëñente wæwëñäni inte tömähäni, Wacä gomonga ængä ingante godö piñte adänipa. Ayæ edæ, Mönö godö wænongæimpa, ante cædinque do cædänipa. Guéadö guëa piñte cædänipa. Wacä oda cæcæcäimpa, ante ancaa cædinque tömähäni godö babæ cædänipa. Ayæ né wiwa pönewänäni inte tömähäni, Wadäni wæcædänimpä, ante godö piñte cædänipa. Godö wæntaa godö wæntaa tedewënäni iñanipa. ³⁰ Ayæ wadäni iñanite piñinque iñanipa. Wængongui ingante piñte cædäni iñanipa. Ayæ, Tömämoque wæmëö imopa, ante nämä ængö cæte bai cædinque wadäni

ïnänite wææntodonte baï ãninque, Önonquedö cæcantedö abii, ante godö pünte todäni ïnänipa. Edæ, Æbänö godömenque wënæ wënæ cæte toquimoo, ante edæ pönëe cöninque edæ nanguü cædänipa. Mæmpocä töñö badä, Cædäni, ãñönate tömëñäni ëñenämäi cædänipa.³¹ Mimö ömædëñäni inte tömëñäni ocai ömæcadäni bagadänipa. Cæcæboimpa, ãninque edæ iñque cædämäi ïnönänipa. Wacä caate wæcä adinque godö waadedämäi ïrnöñäni inte tömëñäni edæ godömenque püñäni inte cædönänipa.

³² Mänömai cædäni iñömö näni wænguinque cædänipa, ante Wængongui nö pöñi nänö angainö ante tömëñäni öñömoncaque né ëñenämäi inte tömëñäni näni wënæ wënæ cæñenonque ante cædänipa. Ayæ tömëñäni wiwa näni cædö baï wadäni adobai cædäni adinque tömëñäni, Waa cæminipa, ãninque né cædäni ïnänite waa adänipa.

2

Nöingä ante Wængongui apænte angampa, ante

¹ Tömëñäni mänömai cædänipa. Incæte bitö adobai wiwa cædömi inte tömëmi pante wæquinque tömëñäni ïnänite apænte ämipa. ïnique bitö wacä ingante, Bitö pante wæquinque wiwa cæbipa, ante apænte ämi inte bitö iñæmpa adobai wiwa cædömi inte edæ æbänö cæte nämä ante wææ anguumii.² Wiwa cædäni ïnänite apænte ãninque Wængongui cöwë nöingä ante apænte angampa, ante edæ do ëñemompa.³ ïnique waobi öñömite iñömi inte bitö iñæmpa tömëñäni ïnänite apænte ämi incæte tömëñäni näni cædö baï adobai cædömi inte edæ, Wængongui botö imote pänämäi inte ata cæpocæcæmpa, ante pönëmitawo.⁴ Bitö wiwa cæbi inte Ca ca wæquenëmi iñömite Wængongui wæætë ee pänämäi inte nanguü waadete pöñö cæyongante bitö wæætë edæ püñinque Baa ãmitawo. Iñæmpa tömengä, Bitö, Æmæwo wënæ wënæ cætabopa, ante wædinque botö gämäñö poncæbiimpa, ante Wængongui pöñö waadete cæcampa, ante pönëmiyaa.

⁵ Incæte bitö mümö ömædëmi inte ancaa Baa ãninque edæ wënæ wënæ bitö cædö ante fiimpo cædämäi iñömite Wængongui nänö aengüü baquïönæ iñque bayonte tömengä aengüü pöñi badinque godömenque pangä wæcæbiimpa. Tömengä æbänö nö apænte angää, ante mänïñedö ate edæ edonque acæmpa.⁶ Edæ, Tömämö mönö cægai ganca ante Wængongui eyepæ pöñi pædæ pönongä aencæmöimpa, ante dodäni näni yewæmongainö baï edæ iñque bacæimpa.

⁷ ïnique, Mönö nääö baï entawengæimpa, ante cædinque ayæ, Wængongui mönö

ïmonte waa adinque pöñö cæcä ate mönö wæwocadämaï ëwocacæimpa, ante cædinque mönö wæntädämaï inte ee waa cæte quëwëmö iñique Wængongui pöñö cæcä ate mönö cöwë wænämäi quëwëmaïmompa.⁸ Wæætë, Wængongui näwängä nänö apænedö ante Baa ãninque, Tömëmo beyænque quëwëcæboimpa, ante né ãnäni ïnänite ayæ wadäni wiwa näni cæquïnque ante né tee empote godäni ïnänite Wængongui aengüü badinque godö pünte cæcæcæimpa.⁹ Edæ mönö waocabo wëñæ wënæ cæmö adinque Wængongui oodeomöni iñömite tåno päninque oodeomöni iñämäi iñimi iñmîne adobai pänongä né wëñæ wënæ cæmö tömämö iñömö edæ caate wæwencæmöimpa.¹⁰ Wæætë waa cæmö adinque Wængongui oodeomöni iñmîne tåno pönö waadete cædinque oodeomöni iñämäi iñimi iñmîne adobai pöñö waadete cæyongä né waa cæmö wæætë gänö entawëñinque nääö apäite baï entawëñömonte edæ Wængongui tömämö iñmonte waa acæcæimpa.

¹¹ Edæ mönítö oodeomöni iñmîni incæ münítö oodeomöni iñämäi iñimi incæ Wængongui tömämö iñmonte adoyömö pöñi adinque wadö wadö ate pönente cædämäi ingampa.¹² Möttee wodi, lïmaï cædäni, ante nänö wææ angainö ante ömæmoncadäni inte wiwa cædäni iñique tömengä nänö wææ angainö dæ ante baï mänïñäni wæncædänipa. Wæætë Möttee wodi nänö wææ angainö ante do ëñente ëmoncadäni incæte wiwa cædäni adinque Wængongui mänïne ante ëñenämäi cædäni beyænque apænte ãninque pangä wæcædänipa.¹³ Edæ Möttee wodi nänö wææ angainö ante öñömoncaque ëñenämäi inte tömëñäni näni öñömoncaque ëñenö beyænque Wængongui ayongä dicæ nö cædäni badänipyaa.

Wæætë edæ mänïne ante ëñente cædäni ïnänite guiquéné Wængongui pöñö angä ate tömëñäni iñömö nö cædäni bacædänipa.¹⁴ Edæ Möttee wodi nänö wææ angainö ante ömæmoncadäni inte oodeoidi iñämäi iñäni incæte pancadäniya tömëñäni dodäni näni wææ angainonque ante Ao ante cædinque Wængongui nänö wææ angainö baï edæ do cædänipa. Mänömai ëñente baï cædinqe tömëñäni mümö entawëñäni inte mänïne ante ömæmoncadäni iñäni incæte nämä näni wææ änonque ëñente cædänipa.¹⁵ Edæ, Tömëñäni dodäni näni wææ angainö ëñenique waa cædäni inte tömëñäni Wængongui nänö wææ angainö baï do entawëñäni, ante edonque acæimpa. Mimö entawëñäni inte tömëñäni näni caboque godongämä pönëñinque wënæ wënæ näni cædönö ante näemæ apænte wææ ãnänipa. Ayæ wæætë waa cædäni ate

tömänäni näämä apænte ñimpo cædänipa.

¹⁶ Codito ingantedö ante watapæ ëñengaïmo inte botö lümai ante apænebopa. Wængongui angä ëñente cædinque Itota Codito wæætë waomö mönö awëmö entawëñö ante edonque pöni adinque apænte ancæcäimpa. Tömengä nänö apænte angüünæ ïnque bayedë edæ mäninö ante botö yewæmonte apænedö baï edæ ïnque bacæimpä.

Möitee nänö wææ angainta adinque oodeodi wii ëñenäni

¹⁷ Bitö iñömö edæ, Oodeobo iñömo ìmopa, ante ämipa. Ayæ, Möitee wodi näro wææ angainta në ëñëmo inte botö Wængongui ayongante waa quëwëmo ìmopa, ante edæ nämä ængö cædinque ämipa. ¹⁸ Wængongui æbänö angä, ante do ëñemipa. Ayæ tömengä nänö wææ angainö ante do ëñëmi inte bitö, Quinö waa i, ante do ëñeninqe Ao ante æmpa. ¹⁹ Bitö, Wadäni babetamö baï ëwocayönänite botö töö æmante mäobo godänipa. Wëmë iñömö quëwente baï adämäi iñönänite botö iñömö, Acæminimpa, ante tica énente baï odömonte apænebopa, ante edæ, Nåwangä ämopa, ante bitö apænebitawo. ²⁰ Ayæ adobaï, Mönö Möitee wodi nänö wææ angainö ante ëñente beyænque mönö ëñenguëñö ante entawëñinque mönö nö cæquenëñö ante adobaï tömänö ante entawengæimpä, ante bitö pönëmitawo. Ayæ mänömaïnö ante bitö pönëñö beyæ bitö, Në oda cædäni iñänite botö në töingä odömömo ìmopa, ante pönëmitawo. Wëñänäni baï wædænque ëñenäni iñönänite botö në odömonte apænebo ìmopa, ante pönëmitawo.

²¹ Iñæmpa mänömaï iñomi inte bitö edæ dicæ nämä odömonte apænete ëñëmitawoga. Wadäni iñänite odömonte apænedinqe, Awëmö ænämäi iedäni, ante odömonte apænedömi inte tömëmi awëmö æmitawo. ²² Bitö wadäni iñänite odömonte apænedinqe, Nänöogængä iñämäi iñongante godö guëa mänämäi ie, ante në wææ ämi ante bitö adobaï wacä töö guëa möomitawoo. Ayæ, Wængongui ingampa, ante näni badöinca ante në püli inte bitö edæ tömänäni näni apæneincöne go guiidinque edæ ö æmitawoo. ²³ Iñæmpa bitö, Möitee wodi nänö wææ angainö ante botö ëñente cæbo ìmopa, ante tededinque nämä ængö cædömi inte edæ mänine ante ëñenämäi cæbi adinque wadäni wæætë Wængongui ingante waa adämäi iñänipa töö. ²⁴ Edæ, "Minitö cædinö beyæ oodeodi iñämäi iñänäni incæ Wængongui èmëwo ante godö babæ ante wënæ wénæ änewänipa," ante tömengä beyæ dodäni näni yewæmongainö baï do batimpa.

²⁵ Edæ Wængongui nänö wææ angainö ante ëñente cæbi iñinque bitö, Nwä oodeobo ìmopa, ante në öö togæümi badinque waa imaimpa. Wæætë edæ ëñenämäi cæbi iñinque oodeo iñämäi ingä bagäacä ingä baï bitö iñömö edæ do babaümpa. ²⁶ Oodeodi iñämäi iñäni guiquenë bagäädäni iñäni incæte tömänäni Wængongui nänö wææ angainö ante ëñente cædäni iñinque Wængongui ayongä tömänäni do öö togæüni baï iñönäni inte oodeodi baï iñänipa. ²⁷ Bitö iñömö Möitee wodi nänö wææ yewæmongainta mänömi inte në öö togæümi iñitawo. Bitö mänömaï iñi incæte ëñenämäi cæbi iñömi wacä wæætë bagäacä iñongä inte ëñente cæcä iñinque tömengä ëñente nänö cædö beyænque Wængongui wæætë bitö iñite apænte äninque pancæcäimpa.

²⁸ Iñæmpa oodeo ëñagaingä ante baö beyænque oodeocä ingä incæte tömengä wii mänömaï ingä beyænque nwä oodeocä ingampa. Adobaï në öö togæingä iñömö baonque nänö öö togæinö beyænque tömengä Wængongui ayongä ædæmö öö togæingä baï wii ingampa. ²⁹ Wængongui Önöwoca ingante në ëwocacä guiquenë tömengä iñömö edæ nwä oodeo baï badinque Wængongui wëñængä ingampa. Edæ Möitee wodi nänö wææ yewæmongainö ante ëñente öö togæninqe waocä tömengä wentamö nänö entawëñö dicæ wido cæquingää. Wængongui Önöwoca guiquenë pönö wido cæcä beyænque waocä wæætë wæmë entawengampa. Mänömaï entawengä ingante wadäni waa adämäi iñäni incæte Wængongui wæætë, Bitö waa entawëni abopa, äninque tömengä ingante waa apænecampa.

3

¹ Iñinque oodeocä iñömö edæ, Oodeobo ìmopa, ante toquenengä ingantawo. Ayæ adobaï, Botö öö togæimo ìmopa, ante toquenengä ingantawo. ² Ao ämopa. Në oodeodi iñänäni inte tömänäni cöwë nangui toquenëñäni iñänipa. Edæ Wængongui apænecä ëñengänäni inte edæ oodeodi tömengä nänö apænedö ante në mangainäni inte në toquenëñäni iñänipa. ³ Mänömaï i incæte pancadäniya iñömö edæ wede pönëñämäi iñänipa. Iñinque mönö æbänö anguïi. Tömänäni näni pönëñämäi iñö beyænque Wængongui tömänäni iñänite dicæ ñimpo cædinque ædæmö aadämäi ingantawoga. ⁴ Ädö cæte mänömaï inguïi. Mönö waocabo tömämö në babæ apænemö iñömonte Wængongui iñömö nö pöni cæcä ingainö anguënë. Edæ tömengä beyæ iñmai ante yewæmongatimpa.

"Wængongui bitö æbänö apænebii, ante apænte ancæ cædäni incæte

tömänäni, Wængonguï nō pönï ante apænecampa, ante edonque acædäniimpa.

Bitö nē tæ'i ëmömi inte edæ bitö ïmite nē apænte ancæ cædäni inänite näemæ edæ wææntodonte baï cædinque edæ gänä cæcæbiimpa."

Ante nänäi yewæmongainö baï edæ bacæimpia.

⁵ Waodäni mä pönéninque ïimaï ante tedewenänipa. Mönitö wiwa cæyömöniite Wængonguï nō cæcæ adinque wadäni, Wængonguinque nē nō cædongä ingampa, ante godömenque edonque acædäniimpa. ïnique wiwa cæyömöniite Wængonguï quïnante piïte pangää, ante tedewenänipa. Mänömai tedewenäni adinque mönö wæætæ æbänö anguënemö imöö. ïnæmpa waodäniue nänäi änewenöö baï dicæ anguënemö imongaa. ⁶ Ædö cæte mänömai änewenguï. Mäninö nänäi tedewenö näwangä i baï inguipoga quïwemö imonte Wængonguï apænte änämai inguñengä.

⁷ Wadäni guiquené ïimaï ante tedewenänipa. Wængonguï cöwë näwangä ante apæneyongante botö babæ apænebo adinque wadäni, Wængonguinque näwangä ante apænecampa, ante tömengä ingante godömenque waa acædäniimpa. ïnique babæ botö apænedö beyænque Wængonguï godömenque nääö apäite baï emongä ingampa. ïnique, Bitö nē wénæ wénæ cæbi imipa, ante Wængonguï quïnante botö imote apænte angä, ante tedewenänipa. ⁸ Tömänäni, Wængonguï ingante godömenque waa acædäniimpa, ante mönö godömenque wénæ wénæ cæcæimpia, ante tedewenänipa. Tömänäni nänäi tedewenö näwangä i baï mönitö adobaï ante ancædömönimpa. Edæ, Tömänäni nänäi tedewenö baï edæ Pabodoidi adobaï ante apænedäniipa, ante pancadäniya pönö wénæ wénæ ante babæ apænedänipa. Mänömai ante nē apænewenäni inänite paniinque Wængonguï nō cæte pangampa.

Tömämö mönö pante wæquinque wentamö mongemompa

⁹ ïnique æbänö ante anguïi. Minitö oodeoidi inämäi önöminque inöminite mönitö möni oodeocabo dicæ godömenque waa pönï imöniya. ïnæmpa mönitö oodeomöni incæ münitö oodeomüni inämäi imini incæ tömämö nē wénæ wénæ cædömö imompa, ante do odömonte yewæmömöni abaïmipä. ¹⁰ Edæ ïmaï ante Wængonguï beyæ ante ämotamini ante baï yewæmongatimpa.

"Né nō cædongä inömö edæ dæ angampa. Adocanque incæ edæ dæ angampa.

¹¹ Né ëñente pönengä inömö edæ dæ angampa.

Wængonguï ingante ante nē diqui diqui minongä inömö edæ dæ angampa.

¹² Tömänäni edæ oda cæte wapiticæ god-inque, nänäi waa cædämäi incaboque badänitapa. Né waa cædongä inömö edæ dæ angampa. Adocanque incæ edæ dæ angampa.

¹³ Waodäni inänite wænoncæte ante ææ ænete baï emencadinque, tömänäni babæ ante enguñewate tedewenänipa. Edæ tæntæ tömämäi énete baï, Wænongæimpia, ante énedänipa.

¹⁴ Tömänäni piïte nänäi tedewenö beyænque moncapæ tñ ná baï enguñewadänipa.

¹⁵ Tömänäni wænonguïwaque pogodo goquïwaque éwadänipa.

¹⁶ Tömänäni nē godö wænönäni inte mäincoo wido cæte wodii godäni ate edæ mii quïwemöni ponte adinque caate baï wæwénänipa.

¹⁷ Né piïte cædönäni inte tömänäni Wængonguï taadö tömengä gänë entawente nänö godönö ante adämäi inte cædänipa.

¹⁸ Tömänäni, Wængonguï ingante mönö guïñente éñengæimpia, ante pönénämäi inänipa." Ante dodäni nänäi yewæmongainö baï impa.

¹⁹ Æcänö Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante nê ëñente quïwenguëñena inaa tömengä beyænque ante wææ yewæmongatimpa. Mänömai i beyæ, Botö eyepæ cæbo imopa, ante mönö ædö cæte anguïi. Edæ guïñente mönö pæ wëëneçæimpia. Ayæ inguipoga tömäo quïwemö tömämö Wængonguï nē apænte angä weca ongöniisque edæ, Æbänö cætaboo, ante Wængonguï ingante mönö edonque apænequïwemö imompa. Mänömaiñö ante edæ do éñemompa.

²⁰ Mänömai beyæ Wængonguï, Möitee wodi nänö wææ angaïnö ædæmö ëñente cæbi beyæ bitö botö ayomo nē nō cæbi babipa, ante adocanque ingante edæ änämai incæcæimpia. Wæætæ mänïne nänö wææ angaïnö ëñente beyæ mönö, Né wénæ wénæ cæmö imompa, ante edonque amompa.

Mönö wede pönénö beyænque nō cæte quïwemompa, ante

²¹ WII Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante éñemini beyæ wæætæ edæ Wængonguï incæ pönö badongä beyænque mönö tömengä ayongä nō cæmö bamompa, ante nöwo pönö odömongatimpa. Dodäni Möitee wodi töö Wængonguï beyæ nē apænegaiñäni inömö, lincayæ ate mänömai bacæimpia, ante do yewæmòngadänimpa. ²² Wængonguï pönö badongä ate mönö nē wede pönémö inömö Itota Codito ingante mönö wede pönénö beyænque edæ tömämö tömengä ayongä nō cæmö bamompa. Edæ

mönö adoyömö ingaímö inte öönmonque ïnompa. ²³ ïnique mönö tömämö wénæ wénæ cæmö inte Wængongü nänö ñäö bai quéwéñömö guicæte ante cædinque wii eyepæ cæmö inte wii guimompa. ²⁴ Incæte Itota Codito ængä beyænque abæ tawænte gote bai quéwémö iñõmonte Wængongü öönque äñämäi inte waadete pönö badongä ate mönö tömögä ayongä nö cæmö bamompa. ²⁵ Wængongü iñõmö Itota Codito ingante da pönöniñque, Tömengä münitö wénæ wénæ cædö ante teëmente wængä beyænque botö wæætë piyænë cædinque münitö iñmîne pänämäi incæboimpa, ante cægacäimpa. ïnique tömengä, Mänömaï pönö cæbo ate münitö, Itota wepæ mönö beyæ pe taë pe taë wæænimpa, ante wede pönöniñque wede mîni pönöney beyænque quéwencæmînimpa, ante pönö cægacäimpa.

Mänömaï cædinque Wængongü wéñéñedë mönö waocabo mönö wénæ wénæ cægäinö ante ee adinque nê pänämäi ingaingä incæte edæ, Botö cöwë nöingä ante apænte äñomo imopa, ante èñencæmînimpa, ante odömongacäimpa. ²⁶ ïnique, Wængongü nê nö cæcä ïnongä ingampa, ante mönö acæimpa. Ayæ adobaï, Itota ingante nê pönémö iñõmonte Wængongü nê pangüñengä ingä incæ mönö imonte ata cæpodinque pönö badongä ate mönö wæætë tömengä ayongä edæ nê nö cæmö bamompa, ante mönö acæimpa. ïnique tömengä mänömaï cædinque tömengä nö nänö cædö ante odömoncæte ante ñöwo cægacäimpa.

²⁷ ïnique mönö waocabo iñõmö nämä ængö cæte bai cædinque mönö, Nämä cædinque nö cæmö bamompa, ante ædö cæte anguñmoo. ïñæmpa mänömaï äñique cædämäi ingaimpaa. Quinante nämä wii ængö cæquii, ante wæmînitawo. Möitee wodi nänö wææ angaínö ædæmö èñente cæmø inte bai mönö, Tömämö cætamompa, ancædömöimpa. Incæte ædæmö èñente dicæ cæmonga. Wæætë tömengä ingante wede mönö pönöney beyænque tömengä ayongä nö cædömö bamompa, ante adinque mönö, Tömämö cætamompa, ante ædö cæte anguñii. ²⁸ ïñæmpa waocä Wængongü nänö wææ angaínö ante èñente cæcä incæ wii tömengä nänö èñente cædö beyæ nê nö cæcä bacampa. Wæætë wede nänö pönöney beyænque Wængongü ayongä edæ nê nö cæcä bacampa, ante do edæ apænebo èñemälmînimpa.

²⁹ Oodeomöni iñõmônite Wængongü münitö Wængongü ïnongä ingampa. Oodeomöni äñämäi ïmîni guiquené, Wii münitö Wængongü ingampa, ante pönöniñtawo. ïñæmpa oodeomöni äñämäi iñõmînute adocæ Wængongü münitö Wængongü ingampa. ³⁰ Edæ adocanque Wængongü ïnongä

ingampa. ïnique nê éö togæimöni imöni möni wede pönöney beyænque tömengä pönö badongä ate tömengä ayongä edæ nö cæmöni bamönipa. Adobaï bagäämîni mîni wede pönöney beyænque Wængongü adocanque ïnongä inte pönö badongä ate münitö adobaï tömengä ayongä nö cæmöni bamönipa. ³¹ Mönö pönöney beyænque impa, ante apænedinqe münitö Wængongü nänö wææ angaínö ante dicæ wëä godonte bai cæmöniyaa. Wii mänömaï cæmönipa. Wæætë mänömainö ante apænedinqe tömengä nänö wææ angaínö ante Ao äñique münitö, Èñeedäni, ante odömonte apænemönipa.

4

Abadäö wodi æbänö cægacäi, ante pönengæimpa

¹ Mäninö ante münitö mæmæ Abadäö wodi iñõmö æbänö ante èñengacäi, ante mönö ñöwo pönente apænecæimpa. ² Abadäö wodi nê èñente cæcä ingaingä incæte tömengä nänö èñente cædö beyænque dicæ nö pönö entawengä bacantawogaa. Mänömaï cædinque nö cæcä bagacäimpa, ante näwangä i bai tömengä waodâni èñèñöñänite, Waa cæbo imopa, ante do ancaegacäimpa. Incæte tömengä Wængongü èñèñongante mäninö ante cöwë äñämäi inguñengä ingacäimpa. ³ Wængongü æbänö ante apænecä èñente yewæmongadäni, ante amini. Edæ ïmai ante apænecä èñente yewæmongadänimpa. “Wængongü nöingä ante apænecampa, ante Abadäö wede pönengacäimpa. ïnique tömengä wede nänö pönöney beyænque Wængongü wæætë edæ, Botö ayömo Abadäö nê nö entawengä ingä abopa, angacäimpa,” ante yewæmongadänimpa.

⁴ Edæ wadâni beyæ waocä nanguï cæcä ate tömëñani debe badinäni inte edæ, Önonque pönömöni æe, ante ædö cæte anguñänii. ïñæmpa wii önonque godonte impa. Wæætë tömengä nänö nanguï cædïnö beyænque paga ante nê godonguëñänii inte awëñeidi, Bitö nanguï cæbitapa, ante godonäni ængampa. ⁵ Wængongü guiquené önonque pönö cæcä æmöimpa. Waocä wiwa cæcä incæ wede pönengä adinque Wængongü pönö badongä ate tömengä Wængongü ayongante wæætë nö cæcä bacampa. ïnique waocä waa cædämäi incæ edæ wede pönengä adinque Wængongü wæætë tömengä ingante pönö badoninque, Nö pönö bitö entawenguinque bitö wede pönömi abopa, angampa. ⁶ Waocä waa cædämäi iñongante Wængongü pönö badongä ate tömengä Wængongü ayongä nö pönö entawengä ïnique tömengä watapæ quéwencæcäimpa, ante apænedinqe

Dabii wodi adobaï ämotamini ante baï yewæmongacäimpa.

⁷ Adocä yewæmöningue,

“Waodäni ëñenämäi cädäni ïnänite Wængongü pönö fümpo cæcä ate tömënäni wæætë watapæ quëwencædänimpa. Edæ tömënäni ëñenämäi nänö cædö ante ö ænte mäo tee montate baï cæcä ad-inque nanguï tocædänimpa.

⁸ Aecänö ingante Wængongü, Bitö pante wæquinque wënæ wënæ cæbipa, ante cöwë plïntee änämäi ingä ïnique mäningä waocä wæætë nanguï tocæcäimpa.”

⁹ Ante Awëni Dabii wodi, Ëö togænnäniq toçædänimpa, ante dicæ yewæmongantawogaa. Bagäädäni adobai toçædänimpa, ante ancæte ante yewæmongacäimpa. Abadäö wodi Wængongü ingante wede nänö pönénö beyænque Wængongü, Botö ayomo Abadäö nö no entawengä ingä abopa, angacäimpa. Mänömaï ante edæ botö do yewæmomo abaiminipa. ¹⁰ Abadäö wodi æbänö engæñongante Wængongü mänömaï angacäi. Dicæ öö togæningä iñlongante angacäimpa. ¹¹ ïnique, Abadäö bagäacä inte wede pönengä beyænque botö pönö badömo ate nö cæcä bacampa, ante ëñencædänimpa, ante cædinque Wængongü angä öö togænte bagacäimpa.

Mänömaï cæcä beyæ münitö bagäamini inte wede pönemini iñomini Abadäö wodi münitö wæmængä baï bagacäimpa. Abadäö wodi pælimini baï wede pönemini adinque Wængongü adobaï, Nö entawemini bamini acæboimpa, ante pönö badongacäimpa. ¹² Münitö wæmæ Abadäö wodi dyoyedé bagäacä ingänedé incæ wede pönengä ingacäimpa. Möni idægocabo iñomö nö öö togæmoni inte edæ tömengä wede pönente nänö cægongainö adodö tee empote gomönipa. ïnique mäninö möni wede pönente godöno gomöni beyænque möni öö togæncabo wæmængä adocä Abadäö wodi ingacäimpa.

Mönö wede pönénö beyænque Wængongü nänö angainö ante cæcampä, ante

¹³ Wængongü, Inguipoga incæ bitö nö ænguimi incæbiimpa, ïnique Abadäö wodi tönö tömengä nänömoidi ïnänite pönö angä ængadänimpa. Mänömaïnö ïnique Wængongü dicæ, Botö wææ angainö ante ëñente cædänique æncædänimpa, ante angantawogaa. Wæætë edæ wede pönente tömengä ayongä nö entawenäni badäni beyænque Wængongü, Inguipoga incæ pönomo æncæminipa, ante apænegacäimpa. ¹⁴ Wængongü dicæ, Botö wææ angainö ëñente nö cædänique nö

ænguïnäni ïnänipa, ante angantawogaa. Edæ mänömaïnö angä baï mönö wede pönénö ante önonque pönencædömöimpä. Tömengä nänö angainö incæ wo ëwente baï bacædönimpa. ¹⁵ Edæ mänömaïnö tömengä nänö wææ angainö ante ëñenämäi cädäni beyænque Wængongü ænguï badinqe pangampa. Wæætë wææ änämäi inte baï Wængongü, Botö wææ angainö ante ëñenämäi cæbipa, ante ædö cæte anguingä. Edæ dæ ancædönimpa.

¹⁶ Mänömaï beyæ Wængongü, Botö waadete pönö cædö beyænque æminipa, ante edonque acæimpa, ante cædinque Abadäö wodi wede nänö pönénö beyænque ante, Pönomo æncæminipa, angacäimpa. Münitö Möttee wodi nänö wææ angainö ante nö ëñemöni iñomömite wii adomöniq imönite angacäimpa. Wæætë Abadäö wodi nänö wede pönengaï baï adobaï wede pönemö iñomöte mönö tömämö imonte Wængongü, Cöwë pönomo æncæminipa, angacäimpa. Edæ mönö wede pönencabo iñomöte Abadäö wodi tömämö wæmængä baï ingacäimpa. ¹⁷ Wængongü edæ do wængänäni ïnänite pönö cæcä ate tömënäni iñomö nänö ömæmonte edæ mïlnäni quëwänäni. Dæ angaincoo incæ tömengä do badongä ate edæ a ongoncoopa. Wængongü mänömaï nö badongä iñlongante Abadäö wodi tömengä ingante nö wede pönengä ingacäimpa. ïnique Wængongü, “Abadäö ëñemi. Botö pönö badömo ate bitö pælinäni yebæninque wacabodäni nänö cabø wacabodäni nänö cabø nanguï ïnäni iñonäniq edæ bitö adobique tömënäni wæmæmi incæbiimpa.” Ante Wængongü beyæ ante yewæmongatimpa. ïnique Wængongü ayongante mönö wede pönemö iñomöte Abadäö wodi mönö wæmængä bagacäimpa.

¹⁸ Tömengä ingante, “Bitö pælinäni edæ mänimpodäni bacædänimpa,” ante Wængongü do angacäimpa. Mänömaïnö angä ëñenique, Aedö cæte baquïi, ante wædöngä incæ Abadäö wodi, Wængongü cöwë cæcä beyæ watapæ bacæimpa, ante wede pönengä ingacäimpa. ïnique tömengä wede nänö pönénö beyænque “wacabodäni nänö cabø wacabodäni nänö cabø nanguï ïnäni bayönäni tömënäni wæmængä” Abadäö bagacäimpa.

¹⁹ Tömengä, Botö picængadebo wodo tiëe wadepo quëwengaimo inte edæ botö baö wænte baï ëñabo inte edæ ædö cæte wëñæ tapæiquimoo, ante ëñengacäimpa. Ayæ, Tada adobaï wëñæ cöwë mänämäi ingaingä ante picængadecä badinqe ædö cæte wëñæ manguingä, ante pönengacäimpa. Incæte mäninö nänö wædö beyænque guïñéñadämai inte Abadäö wodi Wængongü

nānō ānīnō ante godōmenque pōnengacāimpa. 20 Tōmengā, Wængonguū wabānō cæbaingāā, ante wædāmai inte wæætē Wængonguū nānō, Cōwē pōnō cæcæboimpa, ānīnō ante wede pōnengacāimpa. Ayæ, Wængonguū bitō ñāō entawēmi inte tæi ēmonte waa cæcæbiimpa, ante godōmenque tæi piñæntentawēningue Abadāō wodi wede pōnengacāimpa. 21 Edæ, Wængonguū nē tæi piñænongā inte, Cōwē cæcæboimpa, ante nē angaingā inte edæ cōwē cæcæcāimpa, ante Abadāō do ēñēnique edæ wede pōnengacāimpa. 22 Tōmengā mānōmai wede pōnengā beyænque Wængonguū, Abadāō bitō nō entawēmi līmi abopa, angacāimpa.

23 Mānīne, Bitō nō cæbi līmi abopa, ante nānō angaïne iñōmō wii tömengā beyænque yewæmongatimpa. 24 Wæætē mōnō beyæ adobaï yewæmongatimpa. Edæ, Mōnō Awēnē Itota ingante Wængonguū angā ñāni òmæmongacāimpa, ante nē angaingā ingante wede pōnēmō iñōmonte Wængonguū, Botō ayōmo mīnitō nō cæmīni līmīni abopa, ante badongampa. 25 Wēnæ wēnæ mōnō cædō beyænque mōnō Awēnē Itota ingante Wængonguū pædæ godongā wængacāimpa. Ayæ mōnō beyæ ante cædinque tömengā mōnō Awēnē Itota ingante, Bitō nē nō cædōmi inte ñāni òmæmōmi beyænque tömēnāni botō ayōmo nō entawēnāni bacædānimpa, ante cædinque angā ñāni òmæmongacāimpa.

5

Wængonguū badongā ate mōnō nō cæmō bamompa

1 Mōnō wede pōnēnō beyænque Wængonguū pōnō badongā ate mōnō tömengā ayongante edæ nō cæmō bamompa. ïñique mōnō Awēnē Itota Codito nānō cægānō beyænque Wængonguū piyænē cæcā ate mōnō tömengā tōnō godongämæ gānē entawente quëwemompa. 2 Mōnō wede pōnēnō beyæ adocä Codito mōnō imonte pōnō ænte mämongā ate Wængonguū waadete pōnō cædinque mōnō imonte ængampa. Ayæ Wængonguū nē ñāō ēmongā weca ongōñmō tömengā pōnō badongā ate mōnō godongämæ ñāō ēmonte mōnō watapæ bacæimpa, ante wede pōnēnique tomompa.

3 Ayæ wii mānique beyæ tomompa. ïñæmpa, Waocä nānō wæntædāmai inte ee cæquinque caate wæcampā, ante ēñēmō ïñique mōnō caate wæmō incæte caate mōnō wædō beyæ adobaï tomompa. 4 Ayæ nē wæntædāmai inte ee cæmō adinque mōnō Wængonguū ayongā nē waa cæmō edæ bamompa. Mānōmai bamō ïñique mōnō, Watapæ bacæimpa, ante pōnente tomompa. 5 Mānōmaiñō ante nē pōnente tomō iñōmō

edæ mōnō ænguénēnō ante do æninque mōnō guingo imonte wædāmai iñompa. Edæ Wængonguū tömengā Tæiyæ Waëmō Öñowoca ingante da pōnōnique tömengā nānō waadete pōnēnō adobaï do pōnongā æninque mīmōnē entawēmompa.

6 Edæ iñmai impa. Mōnō aquüimō pōnō iñōmō inte, Ädō cæte cæmō, ante wæyōmonte mōnō Codito iñōmō eyepæ pōnō pōnique, Mīnitō Wængonguū ayongante wīwa cæmīni iñmīnipa, ante adinque wīwa mōnō cædō ante teémemente wæætē wængacāimpa. 7 Waocä guiquénē wacā nē nō cædōngā ingā adinque tömengā beyæ wæætē dicæ wænguingā. Incæte, Nē waa cædōngā wæætē quëwencæcāimpa, ante cædinque adocanque adocanque wabānō Ao ante tömengā beyæ wæætē wæmañänipa. 8 Incæte, Wængonguū mīnitō iñmīnīte nanguū waadete pōnengampa, ante odōmoncæte ante cædinque mōnō Codito iñōmō nē wēnæ wēnæ cæmō iñōmonte mōnō beyænque wæætē wængacāimpa. 9 Codito wepæ mōnō beyæ pe tæ pe tæ wææ beyænque mōnō Wængonguū ayongante nō entawēmō do batamompa. Codito mōnō beyæ mānōmai wængingā inte cōwē godōmenque cæcæcāimpa.

Āmo ēñēdāni. Wængonguū nē piñte panguenengā iñlongante adocä Codito gä pe æmpote ængā beyænque Wængonguū wæætē mōnō imonte edæ ata cæpocä quëwencæmōimpā. 10 Mōnō edæ Wængonguū töö mōnō godongämæ piñcabo iñōmonte tömengā Wengā mōnō beyæ wæætē wængā beyænque mōnō Wængonguū töö godongämæ piyænē cæmō bagamōimpā. Mōnō Wængonguū töö godongämæ piyænē cæmō ïñique tömengā Wengā iñōmō cōwē godōmenque cæcæcāimpa. Āmo ēñēdāni. Tömengā adocä do wængingā inte ñāni òmæmonte müngā quëwēnique mōnō imonte ængā beyænque mōnō wænāmai inte cōwē quëwencæmōimpā. 11 Ayæ mōnō godōmenque ilmānō ante ēñengæimpā. Mōnō Awēnē Itota Codito ængā beyænque Wængonguū piyænē cæcā ïñique mōnō ñōwo Wængonguū nempo quëwēnique edæ Itota Codito beyæ ante watapæ tomompa.

Tānocä Adāō wodi baï Codito adobaï Tānocä ingampa

12 Docä mæmæ adocanque tānocä incæ ëñēnāmai cæcā ïñique mōnō wēnæ wēnæ cæpamo inguipoga do pongatimpa. Ayæ tömengā nānō ëñēnāmai cægānō beyænque nē wæwocacä bagacāimpa. Tömengā wēnæ wēnæ cæcā ingaingā baï mōnō tömämō adobaï nē wēnæ wēnæ cæmō imō ïñique edæ mōnō waocabo tömämō nē wæwocamō edæ do bagamōimpā. 13 Edæ wēenēñedē Möitee wodi nānō wææ änāmai iñedē

incæ waodāni do wēnæ wēnæ cædāni ingadānimpā. Wēnæ wēnæ cædāni incæte Wængonguū, Botō wææ äñö ante èñènämäi cæmīnipa, ante ædö cæte apænte anguingää. Ìñæmpa mänifñedë ayæ wææ äñämäi ingacäimpa.¹⁴ Né Ponguingä, ante dodāni näní né angaingä iññomö Tänocä nänö ingaï baï docä Adäo wodi adobaa tänocä ingacäimpa. Incæte Adäo wodi Wængonguū nänö wææ äñö ante èñènämäi cædinque wēnæ wēnæ cægacäimpa. Wæætë Wængonguū edæ Möitee wodi nänö quëwenganca wææ äñämäi iññongante Adäo wodi pæñäní guiquënené wēnæ wēnæ cædāni incæte tömengä nänö èñènämäi cægäi baï wii adobai èñènämäi cægadānimpā. Incæte tömènäni né wæwocadāni inte wægadānimpā.

¹⁵ Incæte Wængonguū nänö wææ angainö ante adocanque nänö èñènämäi cægäi baï Wængonguū nänö pönongä iññomö wii adobai impa. Edæ adocanque nänö èñènämäi cægäi beyænque nanguü inäni inte wængadānimpā. Incæte Wængonguū guiquënené nanguü pöni waadete pöni cædinque Itota Codito ingante da pönongä pöniqne tömengä adocanque inongä waadete eyepæ pöni pöni cæcä ate mönö nanguü pöni iññomö ante quëwemompa.¹⁶ Onguññængä adocanque wēnæ wēnæ nänö cægäi beyæ né wæwocadāni bagadānimpā. Wængonguū nänö pönongä iññomö edæ wii adobai impa. Adocanque nänö adopoque èñènämäi cægainö ante adinque Wængonguū tömengä ingante apænte äninqe edæ, Bitö tente wæquinque impa, angacäimpa. Wæætë Wængonguū nänö wææ angainö ante èñènämäi wæætë wæætë cæmö incæte tömengä, Botö ayomo müni nö entawenguinquæ impa, ante öñonque pönongä ænte entawemompa.

¹⁷ Waocä adocanque incæ Wængonguū nänö wææ angainö ante èñènämäi cæcä iñinqe tömengä adocanque nänö èñènämäi cægäi beyænque mönö wæwocamö do bagamöimpā. Wængonguū guiquënené godömenque eyepæ pöni waadete pöni badongä ate tömengä ayongä mönö nö entawemö bagamöimpā. Iñinqe Itota Codito adobai Adocanque iññongante mönö tömengä nempo wæwocadämai inte quëwëninque awenëidi baï badinqe quëwemompa.

¹⁸ Mänömaï beyæ adocanque adopoque èñènämäi cæcä beyænque Wængonguū mönö tömämö iñmonte apænte äninqe, Mini wæguinquæ wēnæ wēnæ cæmīnipa, angampa. Ayæ adobai Adocanque adopoque nänö nö cægainö beyænque mönö Wængonguū ayongä nö cæmö bamö iñinqe Wængonguū apænte äninqe mönö tömämö iñmonte, Mini quëwenguinque münitö botö ayomo nö entawemini bamīnipa, angampa. ¹⁹ Edæ adocanque nänö

adopoque èñènämäi cægäi beyænque mönö nanguü iññomö incæ edæ né wēnæ wēnæ cæmö bagamöimpā. Adobaï Adocanque nänö adopoque èñente cægäi beyænque mönö nanguü iññomö incæ edæ Wængonguū ayongä nö cæmö bagamöimpā.

²⁰ Mönö waocabo wēnæ wēnæ cæyömonte Wængonguū, Botö wææ äñö èñènämäi inte cæmīnipa, ante edonque acæmīnipa, ante wææ angacäimpa. Wææ angä ate edonque adinque mönö waocabo wæætë, Nanguü èñènämäi inte cæte awædö, ante wæyömonte Adocä incæ godömenque nanguü waadete pöni cæcä æmompā. ²¹ Iñinqe mönö èñènämäi cægäi beyæ mönö né wæwocamö bagamöimpā. Wæætë mönö Awëne Itota Codito waadete pöni nö cæte badongä ate mönö cöwë wænämäi quëwënguinque Wængonguū ayongä nö entawemö bagamöimpā.

6

Codito nempo quëwëninque mönö né wii wædongä nempo wii quëwemompa

¹ Iñinqe mönö æbänö anguü. Pancadäniya iñmai anewänimpā. Wængonguū godömenque waadete pöni cæcæcäimpa, ante cædinque mönö godömenque wēnæ wēnæ cæcæimpa, ante tedewënänipa. Mönö iññomö dicæ mänömaïnö ante tedewenguénemö iñmongaa.

² Ìñæmpa ædö cæte mänömaïnö ante tedewenguü. Wēnæ wēnæ mönö cæte quëwemämö pædæ godömo æninqe Codito teëmë mongæninqe wæñongante mönö tömengä tönö godongämæ wænte baï iññomö ante ædö cæte godömenque wēnæ wēnæ cæte quëwenguü. ³ Mönö Itota Codito nempo quëwengæimpā, ante æpæñe guidinque mönö tömengä tönö godongämæ wængäimö baï batamompa, ante münitö iññomö èñènämäi iñnitawo. ⁴ Tömengä wænte öññongante Mæmpo Wængonguū né ñäö entawenongä inte tæi èmönongä inte, Ñäni ömæmoe, angä ñäni ömæmongacäimpa. Iñinqe mönö iññomö edæ, Codito tönö ñäni ömæmonte baï mönö müñö quëwengæimpā, ante cædinque æpæñe guidinque tömengä wodido godongämæ guite baï wænte baï öñontamompa.

⁵ Edæ tömengä wængä ate godongämæ wænte baï bagäimö iñinqe mönö tömengä ñäni ömæmongä ate tömengä tönö åäwocaque baï éwocate ñäni ömæmonte baï quëwemämompa. ⁶ Waocä nänö nö ö æninqe inte tömengä beyænque cæte ne quëwënni baï mönö adobai wēnæ wēnæ mönö cædö beyænque wægamöimpā. Mänömaï inte wæyömonte mönö Codito iññomö, Aamö cæte gocæmīnipa, ante cædinque wēnæ wēnæ cæte mönö wentamö

mongæñño ö ænte teēmē mongængantapa. Ee mongæñongante tömengä ingante awäa timpodäni wængä adinque baonque ante mönö wénæ wénæ cæpämö iñömö ëwente bai ba iñinque mönö do aamö cæte bai mänäñö ante èmō cæte gomompa. ⁷ Waocä ãemæwo wængingä inte edæ aedö cæte wénæ wénæ cæquingä. Edæ tömengä nänö wénæ wénæ cægäinö ante èmō cæte aamö cæte bai gogaingä ingampa.

⁸ Mönö Codito tönö äawoaque bai ëwocadinqe adopoque wængalmö inte mönö tömengä tönö godongämä quëwengæimpa, ante wede pönemompa. ⁹ Edæ do wænte ñäni òmæmonte müngä quëwénongä inte Codito wæætë mempoga wænguingä iñämaï ingampa. Tömengä ñöwo wæwocadämaï iñongante tömengä ingante, Wæmäwe, ante aedö cæte anguïi. Iñæmpa, wænämaï incæcäimpa, ante do ëñemompa. ¹⁰ Tömengä adopoque wæninqe mönö wénæ wénæ cægäinö ante ãemæwo wido cæcæte ante teēmē mongænte wængacäimpa. Wæætë ñäni òmæmonte müngä quëwéninqe tömengä, Wængonguü beyænque cæte quëwencæboimpa, ante quëwengampa. ¹¹ Minitö adobaï Codito nempo quëwénomini inte wiwa mïni cægäinö ante ãemæwo wido cæcæte ante cædinqe, Itota Codito tönö adopoque wængalmö imompa, ante wæætë, Mönö Wængonguü beyænque cæte quëwengæimpa, ante pönéninqe quëwædäni.

¹² Mänömaï beyæ minitö, Baonga mönö ñömænguñño quëwéninqe mönö wénæ wénæ cæinëno ante mönö ëñente cædämäi ingæimpa, ante nämä wææ aadinque edæ wénæ wénæ mïni cæinëwénö ante edæ ëñenämaï inte quëwædäni. ¹³ Ayæ mïnitö, Bado, ante edæ, Botö baonca wiwa cæcæimpa, ante edæ mïnitö baö quïomë iñincæ wénæ wénæ cæquinque ante edæ godö cædämäi iedäni. Wæætë do wæwocagämäni inte ñäni òmæmonte mümimi quëwéninqe mïnitö wæætë Wængonguü ingante nämä godömini aencæcäimpa. Edæ, Botö baö iñi edæ tömäo Wængonguü qui impa, ante pædæ godöminque mümimi quëwénomini tömengä wæætë mïnitö tönö godongämä cædinqe nö pöñi cæcæcäimpa. ¹⁴ Edæ Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante ëñenäni incæte wii mäninö beyænque quëwémipä. Wæætë Wængonguü waadete pönö cæcæ beyænque quëwémipä inte mïnitö wénæ wénæ mïni cæinëwénö ante ëñente cædämäi inte quëwencæmäniimpa.

Wiwa mönö cæinëwénö ante mönö ëñenämaï ingæimpa

¹⁵ Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante ëñente beyænque wii quëwémö inte mönö Wængonguü waadete pönö cæcæ beyænque

quëwémompa. Nåwangä impa. Iñinque mönö æbänö cæquüi. Wadäni iñömö idiquibæ ante pönéninqe, Wængonguü pönö cæcæ beyænque né quëwénomö inte mönö wæætë wénæ wénæ cæcæimpa, ante tedewéhänipa. Mönö iñömö aedö cæte mänömaï ante cæquümöö.

¹⁶ Waçä ingante né cæte quëwémipä pacæte ante cædinque mïnitö, Bado, bitö botö awenë badinque edæ ämi ëñente né cæbo baboe, ämïni iñinque edæ mänigä mïnitö iñimite ö ãengä ate tömengä beyænque cæte quëwemäminipa. Mänömaï ante pönémipä. Ayæ adobaï mïnitö wénæ wénæ cæinenti mïni wædö ante Ao ante cæminí iñinque mïni wænguinque edæ mäninö beyænque cæte né quëwémipä inte wæbaimipä. Wæætë Wængonguü ingante, Bado, bitö botö Awenë iñömi inte edæ ämi ëñente né cæbo baboe, äninque mïnitö nö cæte mïni quëwenguinque tömengä beyænque né cæminí babaimipä. ¹⁷ Mïnitö doyedë mïni wénæ wénæ cæinëwénonque ante cædinqe mïnitö awenë beyænque cæte né quëwémipä baï ingamipä. Ñöwo guiquenë Wængonguü nö nänö änö ante odömömöni ëñenäni mïnitö iñnonque ante edæ né ëñente cæminí baminitapa. Mänömaï baminitapa, ante adinque botö Wængonguü ingante waa ate pönéninqe apænebopa. ¹⁸ Ayæ wénæ wénæ mïni cædö beyænque cæte né quëwémipä inte wæyomipäte Wængonguü ñimpö cæcæ ate mïnitö abæ tawænte ee gote baï quëwémipä. Ñöwo wæætë tömengä nänö nö cædonque ante ëñente cæminí iñinque mïnitö edæ né nö cædongä nempo quëwéninqe tömengä beyænque cæte né quëwémipä baminitapa.

¹⁹ Mïnitö ñömäniique inte æiqedö aedämö ëñengümipä, ante wædinque botö, Waoçä nänö cæi bai impa, ante tededingue odömomo aedäni. Wæenëñedë wénæ wénæ cædinqe godömenque quingämë bai quëwencæte ante mïnitö, Bado, ante quïomë incæ mïni baonga wiwa cæquinque pædæ godö cæminitapa. Mänömaï beyænque ëñenämaï mïni cæinëwénö ante ëñente cædinqe edæ mïnitö mäninonque ante né cæte quëwémipä ingamipä. Ñöwo guiquenë tæiyæ wæämö mïni ëwocate quëwenguinque ante mïnitö baö iñi edæ, Wængonguü qui impa, ante tömäo pædæ godöedäni. Ayæ mïni nö cæquinque ante edæ tömengä beyænque né cæminí inte quëwædäni. ²⁰ Wæenëñedë iñömö mïnitö wénæ wénæ mïni cæinëno beyænque cæte né quëwémipä baï inte wægamipä. Mänïñedë mïnitö né nö cædongä nempo quëwénämäi ingämipä inte tömengä nänö angaïnö ante edæ ëñenämaï ingamipä. ²¹ Mänïñedë quingämë bai mïni cægäinö

ante pōnente wædinque münitō ñōwo iñōmō guingo imonte bamünipa. Edæ mānōnō mūni wīwa cægānō beyæ ante dicæ watapæ tote bamüniaa. Iñāmpa edæ mūni wænguinque mānōmāi cægamimimpā.

²² Nōwo guiquénē, Wēnæ wēnæ mūni cæinewēnō ante idæwaa ēñencæminimpā, ante cædinqe Wængongü gā pe æmpote aengā ate münitō abæ tawænte baï Wængongü nempo wæætē ee pongamimimpā. Iñinque nē gā pe æmpocā nempo quëwēnique münitō tōmengā ingante cæte nē quëwēmīni inte mūni cōwē wænāmāi quëwenguinque tæiyæ waëmō eworkamīni bamünipa. ²³ Mōnō waocabo mōnō wēnæ wēnæ cædō beyæ ante paga cæte baï cædinqe Wængongü mōnō imonte pōnō pangā wænguénēmō imompa. Wæætē, Wantæpiyæ quëwencæminimpā, ante adocā incæ mōnō Awēnē Itota Codito tōnō godongāmæ cædinqe mōnō imonte önonque pōnō aengā beyænque mōnō cōwē wænāmāi quëwēmompa.

7

Ēñente cæquénēmō inte nā cæyænte baï ingamōimpā

¹ Iñānāni ēñeedāni. Möitee wodi nānō wææ ante yewæmongaïnō ante do adimini imini incæte münitō iñmāi ante ēñemīnyaa. Edæ, ēñente cædāni, ante tōmengā mūnāni quëwēnānique iñānate wææ ante yewæmongacäimpā. Iñinque waocā do wæningā iñongante, Cæ, añōmō tōmengā mūngā ingampa diyæ cæquingä. Edæ dobæ wængäimpā.

² Iñimānō ante pōnēedāni. Onquiyængä ingante nānōnāni mongā ate tōmengā nānōogængä mūngā nānō quëwenganca onquiyængä iñōmō tōmengā nānōogængä ingante ēñente quëwencæcäimpā, ante wææ ante yewæmongatimpā. Wæætē edæ tōmengä nānōogængä wængä ate onquiyængä owæmpoingä inte adocanque quëwēñongante mānōmāinō ante edæ aedō cæte wææ anguii. ³ Iñinque nānōogængä ayæ mūngā quëwēñongante onquiyængä wacā ingante godö guéa mongā adinque, Bitō nānōogængä mūngā iñongante bitō wacā ingante guéa godö momipā töö, ante pīnānipa. Incæte tōmengä nānōogængä wængä ate abæ tawænte gote baï tōmengä adocanque quëwēñongante, Wacā ingante mōnāmāi incæbiimpā, ante aedō cæte wææ anguiināii. Do owæmpodingä inte wacā ingante mongā adinque tānocā quëwengampa diyæ wææ anguiināii. Edæ owæmpodingä inte tōmengä do mongampa.

⁴ Mānōmāi beyæ botō tōññamīni, Mōnō adobaï imompa, ante ämo ēñeedāni.

Nānōnāni nē möningä iñōmō ēñente cæquénengä ingä baï münitō wæenēñedē adobaï Möitee wodi nānō wææ angainō ante ēñente cæquénēmīni inte nā cæyænte baï ingamimimpā. Mānōmāi inte wæyominité Codito iñōmō, Münitō botō nempo quëwēnique waincate baï cæmīni badinque Wængongü beyænque ante ēñente cæcæminimpā, ante pōnō cægacäimpā. Tōmengä baonga ponte ēñadinqe mōnō beyæ wæninque nāni ömæmongacäimpā. Iñinque mōnō tōmengä tōnō adobaï wænte baï ingaïmō inte mōnō wæenēñedē mōnō ēñenguénēnō ante edæ aedō cæte wæætē ēñenguénēmō inguimō. Wæætē edæ nē nāni ömæmongaingä nempo quëwēnōmō inte mōnō tōmengä quimō iñōmō imompa.

⁵ Doyedē iñōmō mōnō nē wæwocamō iñōmō inte baonque ante pōnente mōnō quëwēñedē Möitee wodi nānō wææ angainō ante ēñente wædinque godömenque wīwa cæinewente wæmō batamompa. Iñinque mōnō baaca incæte baï cædinqe mōnō wænguinque wēnæ wēnæ cætamompa. ⁶ Wæenēñedē wææ änāni ate mōnō, Aedō cæte ēñente cæquii, ante nā cæyænte baï wægaïmō inte mōnō edæ Codito tōnō adopoque wænte baï nī cæyænte baï bagamōimpā. Nōwo guiquénē adopoque wængäimō inte mōnō Möitee wodi pedæne ante nānō wææ ante yewæmongaïnō ante wii ēñente cæquénēmō inte abæ tawænte baï gomompa. Wæætē edæ Wængongü Tæiyæ Waëmō Önöwoca beyæ quëwēmō iñōmō inte mōnō tōmengä mūnē nānō änōnque ante ēñente cæmō imompa.

Wēnæ wēnæ botō cædō beyæ ante wæbopa, ante

⁷ Iñinque æbänō ante anguimoo. Möitee wodi, Wēnæ wēnæ cæquii, ante yewæmongacäimpā, ante botō dicæ antawogaa. Aedō cæte edæ mānōmāi anguii. Iñāmpa tōmengä wææ änāmāi ingä baï botō, Quinō wēnæ wēnæ cæte i, ante ēñenāmāi incædōmoimpā. Botō edæ, Wacā quii æñinente wæbo incæte botō änāmāi inte ee abo inte waa cæbopa, ante pōnengaboiimpā. Möitee wæætē, "Wacā quii ante æñinente wædāmāi ie," ante wææ angä beyænque botō, A æñinente botō wædō incæ wænæ wænæ impa, ante tæcæ ēñentabopa. Mānōmāi ante änāmāi ingä baï botō, Wēnæ wēnæ impa, ante ēñenāmāi incædōmoimpā. ⁸ Iñinque nē wēnæ wēnæ cædōmo inte botō Möitee nānō wææ angainō ante önömoncaque ēñente ate botō quingämē baï tōmancoo ante godömenque æñinente wætabopa. Edæ tōmengä wææ änāmāi ingä baï mōnō wēnæ wēnæ cædō iñōmō edonque iñāmāi inte edæ dæ ante baï incædōnimpā.

⁹ Möitee wodi wææ ante nänö yewämongaïnö ante botö adämaï ïmoyedë botö önonque wædämaï quëwengaboimpa. Wæætë, lïmai wææ ante yewämonte ongampa, ante adinque botö, A, wénæ wénæ cæbo ïmopa, ante tæcæ ëñeninque, ¹⁰ edæ nänö wæntæ baï botö, Wæwocabo ïmopa, ante wætabopa. Edæ, lïmai cædinque quëwencæminimpä, ante wææ ante nänö yewämongaïnta adinque botö edæ, Botö wænguinque wii ëñente cæbopa, ante tæcæ ëñeninque wætabopa. ¹¹ Edæ Möitee wodi wææ ante nänö yewämongaïnta do adimo inte mäniö ante ëñenämaï cædinque botö pante wænguinque wénæ wénæ cætabopa. Edæ, Önonque wénæ wénæ cæte tocä, ante wapiticä pönente cæyomote tömengä nänö wææ angainö ante odömänö ëñemö beyænque botö, A, botö wænguinque wénæ wénæ cæbopa, ante wægaboimpa.

¹² Wængongui nänö wææ angainö iñömö tæiyæ waëmö ïnepa. Ayæ Möitee wodi adobai mäniïne tæiyæ waëmö inedö ante apænedinqüe, lïmai cædäni, ante wææ ãninque, Mïni waa cæte quëwenguïnque ëñente cæcæminimpä, ante nöingä pöni angacäimpa.

¹³ Inique tömengä, Mïni waa quëwenguïnque impa, ante nänö wææ angainö incæ botö imote aedö cæte wænongui. Wængongui wæætë, Quïnö wénæ wénæ cæte i, ante edonque acæminimpä, ante pöni waa cædinque, Mïnitö ëñenämaï imini beyænque mïni wænguinque impa, ante wææ angacäimpa. Inique Wængongui nänö wææ angainö beyænque botö iñömö, Wénæ wénæ cægaboimpa, ante edonque atabopa.

¹⁴ Mïnitö tæiyæ waëmö ëwocacæminimpä, ante Wængongui mönö Önöwoca beyænque ante wææ angacäimpa, ante do ëñemopma. Incæte botö wiwa cædöno beyænque cæte né quëwëmo inte botö edæ ömwecate baï inte wæbopa. ¹⁵ Edæ botö waa cæinente wædö ante cædämaï inte botö wæætë edæ, Wii cæinente awædö, ante botö piïnte adö incæ edæ do cæte wæbopa. Inique botö, Aßänö cæboo, ante ëñenämaï ïmopa. ¹⁶ Wængongui nänö wææ angainö ante ëñenämaï cæbo incæte botö ëñenämaï botö cædö ante wii cæinemopa. Mäniömaï botö wii cæinöno beyænque botö, Wængongui waa cædinque wææ angacäimpa, ante baï cædinque tömengä nänö wææ angainö ante edæ Ao ante baï cæbopa. ¹⁷ Incæte botö wodi wii tömëmo änö ante cæbopa. Wæætë edæ botö wiwa entawënö beyæ wii cæinente botö wædö ante do ëñente cædinque wæbopa. ¹⁸ Edæ ancaa waa cæinente wæbo incæte botö dicæ waa cæboga. Mäniömaï beyæ botö, Botö baonga quëwëninque botö waa cæquïnö iñömö edæ dæ ampa, ante do

ëñemopa. ¹⁹ Waa pöni botö cæinöno incæ cædämaï inte wæbopa. Wæætë edæ wénæ wénæ cæte botö wii cæinente wædö ante ancaa cæte wæbopa. ²⁰ Inique botö wii cæinöno inte do cæbo inique wii tömëmo cæbopa. Wæætë wiwa cæquinque botö entawënö beyænque edæ wénæ wénæ cæte wæbopa.

²¹ Waa cæinente wæbo incæte botö wénæ wénæ cæquïnö edæ do entawente wæbopa. Inique botö nää cæyænte baï ïmopa, ante do abopa. ²² Edæ botö Wængongui nänö wææ angainö ante mimönë pönéninqüe watapæ tobopa. ²³ Incæte, Wængongui nänö wææ angainö ante botö pönénö incæ ëñenämaï ingæimpa, ante botö edæ wade wææ ante entawente baï inte wæbopa. Inique nämä wææ ante baï mümönë botö pönénö töö wade, Ëñenämaï ingæimpa, ante wææ ante botö entawënö töö näämä guëadö guëa cæ baï inte wæbopa. Edæ mäniïne beyæ wiwa botö cæquïnö entawëninqüe botö yæguïncamena nää cæyænte baï inte wæwëmopa.

²⁴ Edæ cætawente wængui wæ. Botö wii cæquïnö entawente beyæ botö wænguiñö éñtate wæyomote æcänö edæ æna beyænque quëwëmaïmoo, ante wæbopa. ²⁵ Edæ, Itota Codito beyænque quëwengui ïmopa, ante botö Wængongui ingante waa ate pönente apænebopa. Inique Wængongui nänö wææ angainö ante ëñeninqüe botö tömëmo mümönö tömengä beyænque cæte né quëwëmo iñömo ïmopa. Incæte botö ëñayö beyæ botö wiwa cæinöno beyænque cæte né quëwëmo inte wæbopa.

8

Wængongui Önöwoca ingante ëwocate quëwengæimpa

¹ Inique mönö Itota Codito nempo quëwëninque mönö wiwa cæinente wæwënö ante cædämaï iñömö inte wæætë tömengä Önöwoca pöni angä ëñeninqüe cæte quëwëmö adinque Wængongui iñömö, Mïni wænguinque, ante apænte änämaï ingampa.

² Edæ wiwa cæinente mönö wæwënö ante mönö wænguinque éñente cæyomote Itota Codito iñömö pöni gä peyæmpote baï ö aengä beyænque mönö abæ tawænte ee gote baï quëwëmopma. Ayæ tömengä Önöwoca né quëwënongä nänö wææ änö ante wæætë mönö éñente cæinente quëwëmopma.

³ Edæ Möitee wodi, lïmai cædäni, ante wææ änongä mönö iñömö wiwa cæinente mönö wæwënö beyænque aquïi piñtnämaï ëñadömö inte, Mönö aedö cæte éñente cæquïi, ante wægamöimpa. Mönö waocabo mäniömaï wénæ wénæ cædömö inte wæyomö Wængongui wæætë, Waocä

bacæcæimpa, ante tömengä Wengä ingante da pönongä pöninque mönö wïwa cæinental baï adotai baï ëñate pægacæimpa. Ëñate pædinque tömengä nämä baö nänö eñayö ante edæ, Wængonguï qui impa, ante pædæ godonte baï cædinque wénæ wénæ mönö cædö beyænque ante wængacæimpa. Mänömaï cædinque Wængonguï münitö ïmönite apænedinqe, Mini wænguinque münitö baonga eñadinqe wénæ wénæ cæminî awædö, ante apænte angacæimpa.⁴ Mänömaï pönö cædinque tömengä, Wiwa cæinente mïni wæwénö ante ëñente cædämäi inte münitö ñöwo wæætë botö Önöwoca ingante ëwocadinqe tömengä beyænque quëweminiipa. Ìninque nö pönö botö wææ angaiñö ante tömänö ante ëñeninqe nö cæte quëwencæmînimpä, ante cægacæimpa.

⁵ Adopoque eñadinqe baonque në eñadäni guiquenë wïwa cæinente näni wæwénö ante pönente cædämipa. Mempoga eñadinqe Wængonguï Önöwoca ingante në ëwocadäni guiquenë tömengä näñö ånonque ante pönente cædämipa.⁶ Wiwa cæinente näni wæwénö ante cæcæte ante në pönëwénäni guiquenë tömänö näni wænguinque mänöni ante pönëwénäniipa. Wæætë Wængonguï Önöwoca angä ëñente në pönëwénäni guiquenë tömänö näni gänë entawente quëwenguinque edæ mänömaï pönëwénäniipa.⁷ Waodäni wiwa näni cæinente wæwénö ante cæcæte ante në pönëwénäni ïñömö edæ Wængonguï ingante piinte cædämipa. Wængonguï näñö wææ äñö ante tömänöni öñömoncaque eñenäni inte edæ wii ëñente cædämipa. Ìñæmpa tömengä Önöwoca ingante ëwocadämipa diyæ ëñente cæquüñäni.⁸ Wiwa cæinente näni wæwénö ante cæcæte ante në cædäni ïñömö, Wængonguï waa acæcæimpa, ante ancaa cædäni incæte Wængonguï wæætë edæ waa todämäi incæcæimpa.

⁹ Münitö guiquenë Wængonguï Önöwoca ingante ëwocadämäi ìninque edæ wïwa cæinente mïni wæwénö ante cædämäi inte quëwemini ïmaingampä. Wæætë edæ tömengä Önöwoca angä ëñente cæte quëwemalmiipa. Incæte waocä æcämenque incæ Codito Önöwoca ingante ëwocadämäi ingä ìninque tömengä wæætë Codito nempo quëwénämai ïmaingampa.¹⁰ Münitö guiquenë Codito ingante entawemini ìninque wénæ wénæ mïni cægaiñö beyænque münitö baö incæ tömengä töö adopoque wænte baï eñaminiipa. Incæte Codito nänö nö cædönö entawemini inte münitö öñöwoca mempoga ëñate baï mïñwoca ëwocaminiipa.¹¹ Itota ingante Wæmpocä, Näni ömæmoe, angä eñeninqe näni ömæmongacæimpa. Ayæ mïni baö ñömaëintai eñayöminite tömengä Önöwoca

pö guidinque quëwengä ìninque Wæmpocä wæætë münitö ïmînite, Näni ömæmoe, ante adobaï angä näni ömæmoncæmînimpä. Edæ tömengä Önöwoca mïni në ëwocadongä töö tömengä pönö cæcæ ate münitö baö incæ ñömaënämaï intai bacæimpa.

¹² Ìninque botö töniñamïni eñeedäni. Wængonguï Önöwoca angä ate mönö ëñente cæquenemö ïmompä. Wæætë wïwa cæinente mönö wæwénö ante wii ëñente cæte quëwenguenemö ïñömö ïmompä.¹³ Ìñæmpa wiwa cæinente mïni wæwénö ante ëñente cæminî ìninque mïni ãmæwo wænguinque cæbäminipa. Wæætë Wængonguï Önöwoca ingante ëwocadinqe münitö wïwa mïni cædinhö ante wido cæminî ìninque mïni quëwenguinque ïmaimpa.

¹⁴ Ædänidö ìñanite Wængonguï Önöwoca töö ãmænte angä ate ëñente goda iñömö tömänö edæ Wængonguï wénäni ìñäniipa.¹⁵ Münitö guïñente mïni wægäñö beyænque nä cæyænte baï në quëwengalmiinta inte ñöwo wæætë Wængonguï Önöwoca ingante æninque wii adobaï guïñente wæmïni ïmînipä. Wæætë Wængonguï Önöwoca pönö cæcæ beyænque münitö nawi wémïni baminiipa. Ayæ tömengä Önöwoca pönö cæcæ ænte ëwocadinqe mönö guïñenedämäi inte edæ, Mæmpo, botö Wæmpo, ante apænemompä.¹⁶ Edæ mönö mïmönö ponte apænedinqe Wængonguï Önöwoca incæ, Bitö Wængonguï nawi wëmi ïñömi ïmipa, ante apænecampa.¹⁷ Ìninque mönö Wængonguï wëmë ïñömö inte tömengä näñö pönonguincoo në ænguimö ïmompä. Edæ Codito töö äanque baï caate wæmë ìninque mönö tömengä ñäö baï nänö èmö baï ñäö adobaï èmöñinqe tömengä töö edæ godongämæ ænguimö ïmaimompä.

Näö baï mönö entawenguimämo

¹⁸ Botö ïmäi ante pönëmopa. Ñöwo caate mönö wæpämö ïñömö pönömenque ïflonte iñcayæ ate ñäö baï mönö èmonguimämo guiquenë wii adobaï wædænque inte godomenque nanguï pönö ingæimpa.¹⁹ Æyedënö Wængonguï wénäni tæi èmonte badinque edonque a ongonguimäni, ante acæte ante edæ Wængonguï nänö badon-gaincoo incæ nanguï aïnente wædinque wänö conte baï ongoncoopa.²⁰ Edæ wénæ wénæ cædämäi incoo ïñonte mönö waocabo mönö eñenämai cægaiñö beyæ Wængonguï nänö badongaincoo önoncooque baï bagatimpa. Wii nämä äñö beyæ mänömai bagatimpa. Wæætë Wængonguï në, Iñcayæ ate watapæ bacæimpa, ante angaiñä inte adocä angä beyænque önoncooque baï bagatimpa.²¹ Edæ Wængonguï nänö badongaincoo ñömaënguincooque inte

yæguincamena ñä cæyænte bai wæyoncoote Wængongui gü pe æmpote bai godö cæcä beyænque ñiomänamaï inguincooque bacæcoimpa. Mönö Wængongui wëñämö ññomonte tömengä pönö ñimpö cæcä ate mönö abæ tawænte bai tæi émonte bamö bai tömengä nänö badongainco adobaï abæ tawænte bai mïlincooque bacæcoimpa. 22 Wëñæ nantate, Äquedö éñaquingää, ante nänï wæ bai Wængongui nänö badongainco incæ ñöwo ganca godongämæ nantate bai, Äquedö waa baquü, ante ö ö wæconcoopa.

23 Ayæ Wængongui mönö ìmonte mä pönöinque tömengä Önöwoca ingante pönongä ænte do éwocamö ññomö inte mönö adobaï, Mönö baö mïnnö éñaquinque äquedö Wængongui wëñämö ædämö baquü, ante nanguü ænente wänö conte ö ö wæmompa. 24 Edæ Codito, Botö ñincayæ ate badömo ate watapæ bacæimpa, ante pönëdäni, äninque mönö ìmonte edæ ængä beyænque quëwémompa. Ìnique mäninö edæ, Watapæ bacæimpa, ante nänö angainö ññomö ñnique ba acæte ante mönö ayæ wänö cõmompa. Mäninö watapæ do ba amö bai mönö, Ayæ ate watapæ ba acæimpa, ante änämäi incädömöimpa. Waocä do æningä inte, Äinente wæbopa, ante quïnante anguingää. Íñæmpa edæ dobæ aengantapa. 25 Ìnique mönö ænente wædö ante mönö cöwë aengçimpa, ante wede pönemö ìnique mönö wæntædämäi intee ee wänö cõmompa.

26 Ayæ adobaï mönö aquümö pönö ññomonte Wængongui Önöwoca mönö beyæ cæcampa. Äbänö cæte Wængongui ingante apænequü, ante éñenämäi inte wæyömonte tömengä wüi waomö tededö ante apænedinqne tömengä öñöwënènque mönö beyæ apænecampa. Mäninö tömengä nänö tededöö ante mönö guiquénenö inte öñöneca ædö cæte tequü. 27 Mönö Wængongui quïmö tæiyæ waemö éwocamö ññomonte Wængongui Önöwoca ññomö mönö beyæ apænedinqne, Mæmpo Wængongui nänö angainö bai bacæimpa, ante pönëinque apænecampa. Ìnique mönö mïmïnö do adongä inte Mæmpo Wængongui ññomö edæ, Botö Önöwoca æbänö pönëinque apænecää, ante do éñengampa.

Né tæi émöninqne mönö gänä cæmö ìmopa, ante

28 Wængongui, Botö änö bai ñnique bacæimpa ante cæcæminimpa, ante mönö ìmonte aa pegacäimpa. Ìnique tömengä nänö änö bai né cæmö inte mönö tömengä ingante waadete pönemö ññomonte Wængongui wæætë mönö beyænque cöwë waa pönö cæcä ate mönö edæ, Inguiopaga æbämë ba incæte mönö waa pönö quëwenguine impa, ante edæ do éñemompa. 29 Doyedë

badöninque Wængongui ññomö, Botö Wengä Bamoncadengä ññongante ññanäi tömengä biwiidi badinque nanguü ñnäni yebænte bacædäniimpa, angacäimpa. Ìnique tömengä mänömai cæcæte ante cædinque, Do botö né agaïnäni ññomö töménänique botö Wengä nänö entawëno bai adobaï entawencædäniimpa, ante badongacäimpa. 30 Ayæ, Botö Wengä nänö entawëno bai entawencæmïnimpa, ante nänö né angaïnäni ññänäite do aa pegacäimpa. Ayæ tömengä nänö aa pegaïnäni adodäni ñänäite, Botö ayömo minitö nö cæmïni bacæminimpa, ante badongacäimpa. Tömengä ayongä nö cædäni né bagaïnäni ñänäite tömengä, Minitö tæi émonte badinque ñño bai émonte bacæminimpa, ante do badongacäimpa.

31 Ìnique æbänö ante anguimoo. Edæ Wængongui mönö tönö godongämæ cæcä ññongante æcänö mönö ìmonte bæ taquingää. Edæ dæ angampa. 32 Tömengä Wengä adocanque ññongante Wængongui pæ gompodämaï inte da pönongä pöninqne tömengä wæætë mönö tömämö beyæ teëemente wæætë wængacäimpa. Mänigä ingante da pönöinque Wængongui tömengä nänö égäincoo ante ædö cæte pönöñämäi inguingää. Edæ, Botö Wengä tönö godongämæ entawencæminimpa, ante Wængongui tömancoo do pönongä æmompa. 33 Wængongui mönö ìmonte apænte ængä ongöññomonte æcänö, Wiwa cæbipa töö, ante apænte anguingää. Íñæmpa Wængongui incæ, Botö ayömo minitö edæ nö cæmïni ìmïnipa, ante badongä bamöimpa. 34 Itota Codito né wængatingä inte godömenque nänï ömæmongaingä inte Wængongui tömämäi in ñö do tæ contate a ongongampa. Ayæ mönö beyæ Wængongui ingante cöwë apænecampa. Tömengä mänömai cæcä adinqe mönö ìmonte æcänö, Bitö wænguinque, ante apænte anguingää. Íñæmpa wüi eyepæ ñänipä.

35 Codito mönö ìmonte waadete pönente aayongä æcänö gä pe æmpote ö ænguingää. Edæ, Ädö cæte cæquümöö, ante wæmö incæ caate wæwemö incæ mönö ìmonte togænte pänäni wæmö incæ mänömai wæyömonte mönö Codito dicæ mänïñedë edæ waad-edämäi inguingää. Mönö wænguinque gue ænente wæmö incæ weocoo ömaamö inte wæmö incæ tömengä mönö ìmonte dicæ waadädämäi inguingää. Quïmë beyæ, Mini wænguinque, ante wææ änäni wæyömonte yaëmenca tacadäni wæyömonte Codito mänïñedë dicæ waadädämäi inguingää. 36 Edæ Wængongui ingante ämotamini ante bai yewæmongatimpa.

"Bitö beyænque wænöñäni wængui wæ, ante mönitö tömää itædë wæmönipa.

Obegaidi ïnänite, Wænongæimpa, ante
ïnänite baï,
mönito ïmönite adobaï, Wænongæimpa,
ante piñäni wæmönipa,”
ante yewæmonte ongö aedäni.

³⁷ Edæ mänämämo mönö wæpämō tömämämo pö ate wædömö incæte mönö ïmonte në waadete pönengä nempo ongöniisque mönö tæi ëmonte godömenque gänä cæte ongömompa. ³⁸ Botö do ëñente pönemopa. Mönö në waadete pönengä nempo ongöñömönte mönö wænguimämo incæ mönö quëwenguimämo incæ anquedoidi incæ wénæidi incæ ñöwopämö incæ lïncayæ ponguimämo incæ tæi nani piñämämo incæ mänämämo tömämämo aedö cæte mönö ïmonte gä pe æmpote ö ænguü. ³⁹ Ayæ edæ æibæ mönö aite wæquimämo incæ guibæ mönö wæænte wæquimämo incæ quïemë Wængongüi nänö badon-gaïmämo incæ mänämämo tömämämo ifñömö mönö Codito nempo ongöñömönte aedö cæte gä pe æmpote ö ænguü. Edæ Wængongüi nänö waadete pönënö entawenique mönö Awënë Itota Codito ifñömö mönö ïmonte waadete pönënique pæ gompoyongante mänämämo tömämämo incæ gä pe æmpote ö ãnämäai ingæimpa. Ämo ëñëmailmnipa.

9

Idægoidi ïnänite Wængongüi apænte angacäimpa, ante

¹ Botö ifñömö edæ mïmö entawëmo inte nämä apænte pönëñömote Wængongüi Tæiyæ Waëmö Öñowoca adoyömö ante apæneçä ïnique botö aedö cæte babæ wapiticæ anguimoo. Edæ Codito nempo quëwënömo inte botö nö pöni apænedinqe iïmai ämopa. ² Mimöno cöwë cæwëntë wæwëmo inte botö iïmai ante pönënique nangu wæbopa. ³ Botö guidënäni botö töñö adodäni ïñönäni ïñönäni Wængongüi ängä beyænque quëwencädäniimpa, ante botö nangu änínque wæbopa. ïnique Wængongüi tömänäni ïnänite, Quëwencæmënimpa, ante æningque wæætë botö Codito nempo quëwënömote botö ïmote piñinque tatodonte wido cæcä baï botö Ao ante piyænë cæcadömoimpa.

⁴ Tömänäni ifñömö idægoidi ïnänipa. Wængongüi pæpogacä pædäni ïnique tömänäni tömengä wénäni ingadänimpa. Tömänäni ïnänite Wængongüi ñäö entawente nänö tæi ëmönö ante odömongä adinqe tömänäni në agaïnäni ïnänipa. Tömänäni ïnänite apænedinqe Wængongüi, Botö pönö cæbo ate mïnito Ao åmili ïnique mönö godongämä waa cæcäimpa, ante cægacäimpa. Iïmai cædäni, ante tömengä tömänäni ïnänite tåno wææ angä ëñente mäninö nänö wææ angainö

ante tömänäniqüe në mangainäni ïnänipa. Wængongüi oncöne ñænæncöne wadäni guidämaï ïñönäni idægoidique guuite tömengä ingante waa ate aedæ wæænte apænedänipa. Tömänäniqüe ïnänite Wængongüi, Cöwë waa cæcæboimpa, ante mä apænegacäimpa. ⁵ Mönito, Mæmæidi, ante möni në angainäni incæ idægoidi mæmæidi adodäni ïnänipa. ïnique tömänäni Pæringä badinque mönö Codito inguipoga ëñagacäimpa. Tömengä ifñömö tömämö Wængongüi ïnongä ingampa, ante adinqe mönö tömengä ingante apænedinqe, Tömëmi toquinque pönö waa cæbi æmönipa, ante mönö cöwë iïmipo cædämai apænecæimpa. Mänömai impa, ante botö, Amëë, ämopa.

⁶ Idægoidi quëwencädäniimpa, ante nänö angainö baï Wængongüi cædämai ingacäimpa, ante botö dicaë ämogaa. Wæætë edæ iïmai impa. Nwä idægoidi nani wede pönënö baï pancadäniya pönënämai ïnäni ïñönäni botö tömänäni ïnänite, Nwä idægoidi ïnänipa, ante apænedämai imopa.

⁷ Edæ Abadäö wodi pænäni incæ pancadäniya ifñömö, Abadäö wodi wénäni, mönö äñönäni wii ïnänipa. Wæætë, “Botö ayömo Itæca wénäniqüe bitö pænäni inguünäni ïnänipa,” ante mæmæ Abadäö ingante Wængongüi angampa, ante yewæmongatimpa. ⁸ Mänömai i ïnique Abadäö tapæciä në ëñtate pædäni ïnänite Wængongüi, Abadäö wénäni, ante angawoga. Wæætë Abadäö wodi ingante apænedinqe, Bitö wénäni bacädäniimpa, ante Wængongüi nänö në angainäni guiquenë tömänäniqüe tömengä wénäni ïnänipa. ⁹ Edæ, “Iñnedë impa, ante botö äñöñedë botö adodö pömo ate mänifnedë ate edæ Tada incæ wéñængä onguïñængä ingante mancæcäimpa,” änínque Wængongüi, Mäninö botö äñö baï cöwë cæcæboimpa, angacäimpa.

¹⁰ Wii mäninque impa, ante ëñengæimpa. Godömenque iïmai ante mönö pönengæimpa. Wæmpocä adocanque tapæciä ate Adebeca wodi wëna äancadänaque ëñagadaimpa. Mänina wæmpocä ifñömö mönö wæmæ Itæca wodi ingacäimpa. ¹¹ Tömëna wëna ayæ ëñadämai ifñedë aedö cæte wënaæ wënaæ cæquünaa, aedö cæte waa cæquünaa. Incæte edæ Wængongüi, lïngä ingante apænte æncæboimpa, ante nänö angainö ante cöwë bacæimpa, ante cædinque, ¹² tömëna ayæ cædämai ifñonate Wængongüi në aa pedongä inte, “Bamoncadengä incæ ayæmengä ingante në cæcä incæcäimpa,” ante Adebeca wodi ingante apænegacäimpa. ¹³ Adobainö ante Wængongüi beyæ yewæmongadänimpa. “Aacobø ingante waadete pönengaboimpa. Etawoo ingante guiquenë piñte agaboimpa,” ante

yewæmongatimpa.

¹⁴ Ìnique mönö æbänö anguïi. Wængonguü dicæ nô cædämäi ingantawogaa. ¹⁵ Wæætë Möitee wodi ingante apænedinqe Wængonguü iïmaï angacäimpa. “Waocä adocanque ingante botö, Wïi pâñewædö, änique tömengä ingante do godö iñimpö cædinque pâñämäi incæboimpa. Adocanque ingante nê waadete cæñëmo inte botö tömengä ingante do godö waadete waa cæcæboimpa,” angacäimpa, ante yewæmongatimpa. ¹⁶ Ìnique waocä nanguü cæmengä incæte waocä nanguü cæcä incæte Wængonguü wii waoçä nânö cædö beyænque apænte ængampa. Wæætë nâmä nânö waadete waa cæñënö beyænque Wængonguü waocä ingante godö apænte ængampa. ¹⁷ Edæ awénë Padaönö wodi ingante apænedinqe Wængonguü, “Botö iïmaï ante cæcæte ante bitö iñite ængö cætabopa. Edæ bitö iñite ængö cædinque tæi piñvænte pöñi cæbo adinque waodäni, Wængonguü tæi piñvængä inte mânömaï cæcampä, ante botö èmowo ante inguipoga tömön apænedäni do èfencädänimpa, ante cætabopa.” Wængonguü mânömaïnö ante Padaönö ingante apænecantapa, ante yewæmongatimpa. ¹⁸ Ìnique Wængonguü, Adocanque ingante godö waadete iñimpö cæcæboimpa, änique tömengä ingante do godö waadete iñimpö cæcampä. Wæætë wacä ingante guiquenë. Godö cæbo ate mîmö ömädengä bacæcäimpa, änique Wængonguü tömengä ingante do cæcä ate edæ mîmö ömädengä bate wæcampä.

¹⁹ Mânömaïnö ante yewæmömo adinque bitö wabänö iïmaï anguimi, ante awædö. “Iñæmpa mònito Wængonguü nânö änö ante Baa äñämäi iñömönite tömengä, Minitö beyænque impa, ante quinante piñte angää.” Mânömaïnö ante ämitawoo. ²⁰ Bitö iñæmpa önmique iñomi inte Wængonguü ingante wæætedö wæætë ämii. Nê badongä ingante tömengä nânö nê badöninca incædicæ, “Botö imote quinante mânömaï badöwemii,” ante dicæ anguïi. ²¹ Nê bædongä iñomö daibo pançaiya ænique waa pöñi wamoncade bændinge ado daibo pançaiya ænique önonque èwenguincade bæyongante æcänö nê bædingä ingante Baa anguingää. Nê bædongä iñomö nê äñongä inte bæcampä. Edæ Baa anguimi.

²² Wængonguü nânö nê piñnäni iñomö töménäni nâni ömæe èwente wæquinque wiwa cæyönäni tömengä piyænë cædinque wantæpiyæ pâñämäi inte ee ongongantawo. Iñæmpa tömengä nânö piñlamo ante adinque do wæcædänimpa, ante cædinque ayæ tömengä nânö tæi piñmämo ante edonque acædänimpa, ante cædinque Wængonguü mânömaï ee ongongä apa ånewëë. ²³ Ayæ

wæætë, Botö waadete godö waa cæbo ænäni inte edæ töménäni iñomö botö nää baï botö èmönö ante acædänimpa, ante cædinque Wængonguü mânömaï pâñämäi inte edæ ee cæcampä. Wæætë, Töménäni nää iñomö quëwencädänimpa, ante tömengä godö badongä ate töménäni nää baï èmönäniipa. ²⁴ Edæ mònö oodeocabo iñomönite minitö oodeomini iñämäi iñomönite Wængonguü mònö tömämö iñmonte mânömaï cæcæte ante aa pegacäimpa. ²⁵ Wængonguü iïmaï angampa, ante Ootea wodi yewæmongacäimpa.

“Botö guidänäni iñämäi iñönänite botö wæætë,

Botö guiidämäni, ante apænecæboimpa.

Onquiyængä botö nê waadedämäi ingainga iñongante botö wæætë,

Botö nê waadebi iñipa, ancæboimpa.

²⁶ Ayæ, ‘Botö guiidämäni iñämäi iñlinipa,’ ante botö ongonte äñomö adoyömö ongörinque botö wæætë edæ, ‘Botö Wængonguümo nê Quëwëmo wëmäni iñlinipa,’ ancæboimpa.’

Ante adocä Wængonguü nânö änö ante yewæmongacäimpa. ²⁷ Idægoidi iñänitedö ante yedæ änique Itaiya wodi iïmaï apænegacäimpa. “Gäwapæ wedeca èmónaico nanguü pöñi önö baï idægoidi adopodäni nanguü pöñi iñäni incæte pancadäniya guiyä wææntodöni baï mäniimpodäniye quëwencädänimpa. ²⁸ Edæ Wængonguü, Ingüpoga quëwënäni iñänite apænte änique botö angainö baï do edæ cæcæboimpa, ante nê apænegaingä inte tömengä adocä, Idæwaa, ante quingæ pöñi edæ iñique cæcæcäimpa,” ante Itaiya wodi yewæmongacäimpa. ²⁹ Adocä Itaiya wëenë iïmaïnö ante nânö apænegaïnö baï impa.

“Mònö Awénë nê Tæiyæ Awénë tæi piñænongä inte dodäni iñänite, Minitö pæinäni yebænte nanguü iñäni bacædänimpa, ante cædinque pancadäniya iñänite ata cæpocä quëwengädänimpa. Mânömaï ante cædämäi ingä baï,

mönö wæætë Todömä quëwengaïnäni baï dæ badinque Gomoda nâni quëwëñomö dæ ba bæi mònö adobæi edæ dæ bacædömöimpa,” ante nânö angainö baï impa.

Idægoidi adobæi pöñeninqe quëwenguenenäni iñänipa

³⁰ Ìnique æbänö ante anguïi. Oodeo iñämäi iñäni guiquenë, Nô entawëmöni bacæmönimpa, ante äñämäi ingadänimpa. Incæte Wængonguü godö cæcä beyænque töménäni wede pöñeninqe wede nâni pöñenö beyænque Wængonguü ayongä nô entawëñäni do badänipa. ³¹ Idægoidi

guiquénē, Nō cædāni, ante mōni wææ angaïnō beyænque nō entawémöni bacæmínimpa, ante nē angaïnäni inte eyepæ cædämäi ïnänipa.³² Quinante eyepæ cædämäi ïnäni. Töménäni wede pönénämäi ïnäni inte wæætë edæ, Mönö nanguü cædinque nō cæmöni bacæmönimpa, änique oda cæte näni pönénö beyænque dicaboga tee tewate bai cædinque eyepæ cædämäi ingadänimpa.³³ Edæ do Wængongü beyæ yewæmongatimpa.

“Aquénē quéwénänii. Botö Codito ingante Tiño näni quéwénöm dicá bai gó cæbo gongængä adinque edæ waodäni dicaboga tee tewate bai pönénämäi ïnäni inte tæ go wææncædänimpa. Tömengä adocä ingante nē pönengä guiquénē cówë edæ guingo imönämäi inte quéwencæcäimpa,” ante yewæmongatimpa.

10

¹ Botö töniñanini änëedäni. Idægoidi quéwencædänimpa, ante botö mümöni nanguü aïnen wædinque Wængongü ingante apænedinqe botö, Bitö æmi beyænque quéwencædänimpa, ante cówë apænebopa.² Wængongü beyæ nō cæcæimpä, ante cæinente wædänipa, ante nåwangä impa. Incæte töménäni, Wængongü beyæ nō cæcæte ante æbänö cæquü, ante änëenämäi ïnäni inte önonque cæte wædänipa. Botö, Mänömaï impa, ante nē apænebo ïñomo imopa.³ Edæ Wængongü pönö badongä ate mönö tömengä ayongä nō entawémö bamompa, ante änëenämäi ïnäni inte idægoidi ïñomö, Nämä mönö cædö beyænque nō cæmö bacæimpä, ante cædinque edæ oda cægadänimpa. Mänömaï cædinque töménäni Wængongü nänö nō cægairö ante edæ Baa angadänimpa.⁴ Nō cæmö bacæte ante Wængongü nänö wææ angaïnö ante änente cæquénmö inte mönö tömämö wii eyepæ inte wægamöimpä. Mänömaï inte wæyömöntö Codito ïñomö, Mîni pönencabo Wængongü ayongä nō entawémü bacæmínimpa, ante cædinque mäninö Wængongü nänö wææ angaïnö ante tömänö ante ïnque cægacäimpa. ïnique tömengä mänömaï ïnque cæcä adinque Wængongü mönö imonte wæætë wææ änämäi ingampa.

⁵ ïmaï cædäni, ante botö wææ angaïnö änente cædinque nō cædäni badänipa, ante Möitee wodi ïmaï ante yewæmongacäimpa. “Né änente cæcä ïñomö tömengä nänö änente cædö beyænque quéwencæcäimpa,” ante yewæmongacäimpa.⁶ Wæætë, Mönö wede pönencabo æbänö cæte Wængongü ayongä nō entawémö ïñomö, ante ïmaï ante adocä yewæmongacäimpa. “Bitö, Æcânö öönædë

æi änête wæænguingää,’ ante námâneque änämäi ie.” Mänömaï ante tömengä, Codito ingante æi änête wææncæte ante mönö pönénämäi ingæimpä, ante ancæte ante yewæmongacäimpa. ïñæmpa Codito pönénämäi ingampa diyæ æite mæwæmi wæænguingää. Dobæ edæ inguipoga pongacäimpa.⁷ “Ayæ, Æcânö tadömengadæ wæi änête ænguingää,’ ante änämäi ie.” ïñæmpa Codito ayæ öñongampa diyæ wæte mæwæmi æænguingää. Edæ Codito dobæ ñäni ömæmonte quéwengampa.

⁸ ïnique, Mönö wede pönencabo æbänö nō cæmö bamöö, ante æbänö ante yewæmongacäi. Edæ, Wede pönengæimpä, ante mönitö apænemöni mîni änëenine ante adode ante ïmaï ante yewæmongacäimpa. “Wængongü nänö nō änöne ïñomö edæ bitö weca eyequeü pöni ènepa. Edæ bitö öñone tedeyömi bitö mümöni pönénämö tömengä nänö nō änöne edæ adoyömö pöni ènepa.”⁹

⁹ Æbänö cæte quéwengüü, ante ïmaï ante ènepa. Itota Codito Tæiyæ Awënë ïnongä ingampa, ante bitö öñoneca apænedinqe, Itota Codito wænte öñöñongacäimpa Wængongü angä ñäni ömæmongacäimpa, ante bitö mümöni pönëmi adinque tömengä ængä beyænque quéwencæbiimpä, ante adode incæ ènepa.¹⁰ Mimöno edæ wede pönéninqe mönö Wængongü ayongä nō entawémö bamompa. Mänömaïnö ante wede pönémopa, ante öñoneca apæneyömöntö tömengä ængä beyænque mönö quéwemompa.

¹¹ Codito ingantedö ante apænedinqe, “Tömengä ingante nē wede pönengä ïñomö tömengä edæ guingo imönämäi incæcäimpa,” ante Wængongü angä änente yewæmongadänimpa.¹² Edæ mönitö oodeomöni ïñomöntö münitö wæætë oodeomöni ïnämäi ïñomönlite mönö tömämö imonte adinque mönö Awënë ïñomö edæ, Adoyömö pöni iminipa, ante acampa. ïnique tömengä adocä tömämö Awënë ïnongä ingampa. Ayæ tömengä ingante aa pemö änëenique tömengä ïñomö edæ tömämö imonte nanguü pöni cæcä æmompa.

¹³ ïmaï ante Wængongü beyæ ante yewæmongatimpa. “Mönö Awënë émowö ante apænedinqe aa pedäni änëenique mönö Awënë ïñomö edæ töménäni tömänäni ïnänite ængä beyænque quéwencædänimpa.”¹⁴

¹⁴ ïnique tömengä ingante nē pönénämäi ïnäni ïñomö ædö cæte tömengä ingante aa pequinäni. Ayæ tömengä émowö ante änëenämäi ïnäni ïñomö tömengä ingante ædö cæte pönengüñänii. Ayæ tömengä émowö ante wadäni gote apænedämäi ïñonäni töménäni ædö cæte änenguñänii.¹⁵ Ayæ tömengä émowö ante wadäni da godönämäi ïñonäni nē apænequénänii wæætë ædö cæte

gote apænequünänii. Ìímaïnö ante edæ Wængongü beyæ ante yewæmongatimpa. “Tömengä waa pöni näö cægaïnö ante në watapæ apænedäni iñömö tömänäni näni apænecæ gote cægöniwa iñömö edæ waa pöni éwadänipa,” ante näni yewæmonte angainö bai impa. Edæ në apænecæ godäni iñanite Wængongü waa acampa.

¹⁶ Mönö Awënë ingantedö ante watapæ apænedäni éñeninqe idægoidi pancadäniya Ao angadäniy়া. Pancadäniya guiquené Baa angadäniy়া. Tömänäni mânömainö näni cædinö ante Itaiya wodi ìímaï ante yewæmongacäimpa. “Awënë Wængongü éñemi. Mönitö apænemöni tömänäni näni éñenö ante edæ aæcänö éñente pönengä. Ìñæmpa në pönengä iñömö edæ dæ angä awædö,” ante yewæmongacäimpa.

¹⁷ Ìnínque gode änäni ate në éñenänique wede pönénäni badänipa. Ayæ Codito näni änönö ante gode ante apænedäni beyænque në éñenänini badänipa. ¹⁸ Ìnínque botö, Mänöni ante idægoidi gobæ ongöñänipa diyæ éñenämäi inguünäni, ämopa. Do éñenänitapa, ante edæ ìímaï ante Wængongü beyæ yewæmongatimpa.

“Në apænedäni inguipoga tömäo gote ted- edäni éñenänipa.

Waodäni inguipoga näni quëwenganca quëwëñönäni mänöni tömänäni näni apænedö ante éñenänipa,” ante yewæmongatimpa.

¹⁹ Ayæ wæætë, Idægoidi öñömonca éñeninqe ömæcadäni iñanipa diyæ éñenämäi inguünäni. Do éñenänitapa. Edæ Möitee wodi incæ ìímaï ante yewæmongacäimpa.

“Wadäni öñönänite iñöñänite botö godö waa cæbo adinque

möni idægocabo wæætë. Mönitö imöni wii pönö cæbii, ante piñte wæcæminimpa. Ayæ wadäni ocaí ömæcadäni iñöñänite botö godö waa cæbo adinque mönitö wæætë në piñte amini bacæminimpa.”

Ante cæcæte ante Wængongü pönö cægacäimpa. ²⁰ Itaiya wodi guiquené Wængongü beyæ ante guïñenämäi inte apænegacäimpa.

“Wadäni iñömö botö imote ante diqui diqui münämäi iñäni incæte do adänitapa.

Ayæ, Wængongü ingante ainemöni, ante änämäi iñöñänite, Botö imote aedäni, ante botö odömömo adänitapa.”

²¹ Äninque Itaiya wodi idægoidi iñänitedö ante apænedinqe, “Éñenämäi inte Baa änöñäni iñöñänite botö, Pöedäni, ante tömää itædö önompo compo compo cæbo incæte pönämäi iñänitapa.”

11

Idægoidi pancadäniya iñanite Wængongü apænte aengä

¹ Ìnínque botö ìímaï ante apænebopa. Tömengä quünäni iñöñänite Wængongü dicæ idægoidi iñanite Baa angantawogaa. Ìñæmpa botö adobo näwä idægobo imopa. Abadäö wodi pæimo iñömo inte botö edæ Beencamöö wodi pæimo iñömo inte tömengä pæinäni töö adocabobo tömëmo iñömo imopa. ² Idægoidi botö quünäni incædänimpa, ìnínque Wængongü wëëñenëdë pöni mönitö imönite adinque do apænte aengacäimpa. Ìnínque mönitö tömengä näö në agaïmöni iñömömite tömengä cówë Baa änämäi ingacäimpa. Idægoidi iñanite piñte ìnínque Ediya wodi Wængongü ingante apænegacäimpa, ante æbänö yewæmonte ongompa, ante mönitö adämäi iminitawo.

³ “Awënë éñemi. Bitö beyæ në apænedäni iñanite wæñöninqe idægoidi godömenque cædinque, Wængongü quü, ante näni iya tainca bæ tadinque edæ wido cædänitapa. Ayæ botö adoboque inte edæ ayæ quëwëñömote botö imote wænoncæte ante cædäni wæbo abi.” ⁴ Äñlongante Wængongü, “Ìñæmpa botö tiæte mïdo ganca mänimpodäni iñanite, Botö quünäni iñanipa, ante wææ gompobo quëwëñani apa quëwë. Wadäni näni, Mönitö wængongü Baado ingampa, näni änongä weca botö quünäni iñömö edæ da guicapodämai iñanipa cæbii,” angacäimpa, ante näni yewæmongainta adämäi iminitawo.

⁵ Nöwo iñömö edæ adobai impa. Idægomöni möni cabø incæ mëa pöni imöni inte Wængongü ingante Baa änämäi iñömömite tömengä mönitö imönite waadete pönö cædinque, Botö quümöni imönipa, ante apænte aengampa. ⁶ Ìnínque, Wængongü waadete pönö cædinque apænte aengampa, ante adinque tömemonque waa cæmö beyæ ædö cæte Wængongü apænte aenguingä. Ìñæmpa tömemonque waa cæmö beyæ Wængongü mönö imonte apænte aengä baï, Wængongü waadete pönö cæcampä, ante ædö cæte anguénë i. Wæætë edæ tömemonque waa cæmö beyæ Wængongü apænte aengä baï tömengä adocä ædö cæte nänö waadete pönö cædö beyænque mönö imonte apænte aenguénengä. Ìñæmpa Wængongü waadete pönö cædinque apænte aengä ìnínque, Tömemonque waa cæmompa, ante ædö cæte angui.

⁷ Mänömai i ìnínque æbänö ante angui. Edæ idægoidi tömänäni näni nangui æñenö ante diqui diqui minte aenämäi iñöñäni mönö iñömö Wængongü nänö në apænte aengämö imö iñömö edæ do æntamompa. Në aenämäi iñäni iñanite Wængongü ee ayongante mümö ömædëñäni bagadäniy়া. ⁸ Ìímaï ante Wængongü beyæ näni yewæmongainö baï ingatimpa.

“Tömänäni inänite Wængongui godö cæcä ate möwo möinente baï wædäni inte tömänäni awinka emänäni incæ ñowo ganca adämäi inte wædänipa. Önömonca emoncadäni incæ edæ ñenämäi inte wædänipa,” ante yewämongatimpia. ⁹ Ayæ awënë odehye Dabii wodi Wængongui ingante apænedinque iimaino ante apænegacäimpa. “Wængongui ñëemi.

Waodäni näni wænguinque gote æmæd bedäni baï cædinque iinäni iñomö edæ wapiticæ näni towëñönö ante gote towëñänipa. Incæte bitö godö cæbi ate tömänäni näni towëñö beyæ edæ wæncädänimpa, ämopa.

Tömänäni tee tewate baï oda cæte wæyönäni bitö godö pâmi wæcädänimpa, ämopa. ¹⁰ Bitö godö cæbi ate tömänäni awinka edæ mæ mämonte baï bamöningue adämäi incædänimpa.

Ayæ teëmë mongæninque bocæ ñongænte cówë wæcädänimpa, ämopa,” ante awënë Dabii wodi Wængongui ingante apænegacäimpa.

Idægoidi inämäi inäni quëwëñänipa, ante

¹¹ Ñöwo wæætë iimai ämopa. Do oda cædäni incæ idægoidi iñomö dicæ æmæwo tæ go wæenguinäni inänitawogaa. Iñæmpa ayæ ate aengæ gantidinque tömänäni né quëwenguinäni inänipa. Incæte Wængongui, Tömänäni ñenämäi cædäni beyæ wadäni quëwëñänäni adinque idægoidi wæætë. Mönö quëwengade impa, ante piunte wæcädänimpa, ante godö cæcä ate idægoidi edæ oda cægadänimpa. ¹² Iñinque idægoidi ñenämäi cædinque ænämäi inäni beyæ mönö inguipoga tömämæ mönö quëwencabo wæætë edæ nanguï pöni æmompa. Tömänäni ænämäi inte ömæpodäni wædäni beyænque minitö idægomini inämäi imini wæætë nanguï pöni æmünipa. Iñinque idægoidi näni quëwenguiämäo iñcayæ ate eyepæ pöni ænämäi ate edæ æbänö baquï. Edæ idægoidi iñcayæ ate eyepæ pöni ænte entawëñäni beyænque mönö waocabo tömämö godömenque nanguï pöni ænte entawengæimpa.

¹³ Idægomini inämäi imini iminité apænebo ñeedäni. Botö imote Codito, Idægoidi inämäi inäni inänite apænecæbiimpa, ante da godongä gotabopa. Iñinque botö, Münitö iminité né apænebo inte tobopa, ante nanguï tedebopa. ¹⁴ Edæ, Idægoidi inämäi inäni incæ do quëwëñänipa, ante botö tedebó ñenente wædinque botö guiidénäni idægoidi wæætë. Mönitö adobai quëwencämönimpa, ante piunte wæcädänimpa, ante tedebopa. Ayæ adodäni pancadäniya godömenque pönëningue quëwencädänimpa, ante cædinque botö edæ nanguï tedebopa.

¹⁵ Idægoidi inänite Baa ante wido cædinque Wængongui wæætë inguipoga tömämæ quëwëmë iñomonte piyænë cædinque edæ waadete pönö cægacäimpa. Iñinque tömengä iñcayæ ate idægoidi inänite Ao ante aengä ate edæ æbänö baquï. Mänifnedate edæ mönö wænte öñonte baï iñomö inte edæ mönö näni ömëmonte quëwengæimpa. ¹⁶ Iimai ante pönengæimpa. Pâo pancaboga pancæte baï wædænque inäni inte tâno näni pönente quëwencabo iñomö tæiyæ waëmë inäni iñinque iñcayæ näni pönente quëwencabo guiquenë pâo babo baï adobai inäni inte tömänäni adobai tæiyæ waëmë inänipa, ante pönengæimpa. Tâno pönengänäni guiquenë tæcæguinto baï iñönäni inte tæiyæ waëmë inäni iñinque edæ iñcayæ pönënnäni guiquenë yæpænto baï inönäni inte adobai tæiyæ waëmë inänipa.

¹⁷ Odibowæ önonque pæwæ incæ wainca incacæimpa, ante cædinque waocä tömengä näni mingaïwæ waa pöni incawæ adinque yæpængö nämænte godö önonque pæwæ yæpæntoga müne tîmangä amünipa. Idægoidi iñomö waocä näni minte pæwæ baï iñönäni Wængongui pancadäniya inänite yæpængö wæi ñæmænte baï wido cæcä wædänipa. Tömänäni mänömaï wæyönäni bitö guiquenë önonque pæwæ yæpængö baï imitapa. Incæte Wængongui, Odibowæ yæpængoncoo baï tæcæguinto beyænque odæ yate baï pæte incacæimpa, ante odibowæ yæpæntoga godö müni tinte baï cædinque bitö imite waadete pönö cæcä ate bitö idægoidi beyænque münni inte ongömpa. ¹⁸ Mänömaï iñinque bitö wæætë edæ, Wængongui botö imote pönö cæcæte ante tömänäni inänite wido cæcampa, ante bitö nämä aengä cæcæte ante cædinque idægoidi inänite ante wii piunte ancæbiimpa. Iñæmpa tæcæguinto éwa baï inäni inte idægoidi iñomö edæ bitö beyæ dicæ quëwëñäniyaa. Wæætë edæ tæcæguinto éwa baï inäni beyænque bitö quëwëmipa, ante apænebo ñenämëningue bitö piimi iñinque, Mänömaï impa, ante tâno pönëe.

¹⁹ Iñinque bitö, “Odæ yacæimpa, ante cædinque godö müne tîmänäni baï Wængongui botö imote pönö cæcæte ante cædinque idægoidi inänite wæætë wido cæcampa,” ante pönëmitawoo. ²⁰ Bitö pönëno edæ næwangä impa. Incæte edæ tömänäni näni pönënnämai inö beyænque Wængongui tömänäni inänite wido cægacäimpa. Bitö guiquenë wede bitö pönëno beyænque münni inte ongömpa. Iñinque bitö guïñente wædinque edæ nämä aengä cædämäi inte edæ, Botö waëmë imo beyæ cæcantapa, ante pönënnämai imawi. ²¹ Iñæmpa næwä yæpængö baï inäni inänite Wængongui tapodämaï inongä inte bitö önomique iñomite dicæ ata cæpoquingää.

²² Iñinque, Wængongui né waadete

cædongä incæ cöwë në apænte pangä ingampa, ante pönëe. Tömengä iñömö në oda cædäni iñänite pangampa. Wæætë bitö në waadete cædongä nempo quëwëmi iñinque tömengä bitö imite waadete cæbaingampa. Incæte tömengä nempo wii quëwëmi iñinque tömengä wæætë bitö imite edæ wæi ñämænte baï wido cæbaingampa.²³ Idægoidi guiquenë, Idæwaa pönénämäi inte awædö, ante ocaë ëmænte pönäni adinque Wængongü në tæi piñænongä inte töménäni iñänite wæætë ado awæ yæpæntoga godö müni tûmonte baï pönö cæcä ate münnäni edæ ongömañänipa.²⁴ Waodäni waa incawæ yæpængö ñämænte önonque pæwæ yæpæntoga godö näni müne tûmönö baï Wængongü wii adobaï cæcampä. Wæætë edæ bitö önonque pædiwæ yæpængö baï iñömite tömengä waadete pönö ñämænte baï cædinque, Nåwå idægobi babipa, ante waa pæwæ yæpæntoga godö müni tûmonte baï cæcampä. Bitö imite mänömaï waa cæcä iñongä inte tömengä idægoidi iñänite æbänö godömenque waa cæbaingää. Töménäni iñömö waa pönö pæwæ yæpængoncoo tömengä nänö wæi ñämæncoo baï inte wæyöñänite adowænë yæpæntoga godö müne tûmonte baï cædinque tömengä töménäni iñänite, Nåwå idægomini inte münitö wæætë mümäni ongoncæmäni impa, ante do cæcæcäimpa.

Idægoidi iñinque bayonte quëwencædäni impa, ante

²⁵ Iñänäni eñeedäni. Minitö nämä ængö cædämaï incæmäni impa, ante cædinque botö wæenëñedë müni eñenämäi ingainö ante edæ wææ ämopa. Minitö idægomini iñämäi imini müni pönencabo eyepæ poni müni yebaenganca idægoidi iñömö iñöwa mímö ômædèñäni inte wædöñäni inte edæ mäninganca cöwë mümö ômædèñäni inte wæcædäni impa.²⁶ Iñcayæ ate guiquenë idægoidi tömänäni quëwengünäni iñänipa. Edæ iimai ante yewæmante ongomba.

“Mönö ñä cæyænte baï tee mönete baï wæwëñömonte në Ñimpö Cæcä iñömö Tiöno iñömö quëwente poncæcäimpa. Aacobo wodi pæinäni Wængongü ingante eñenämäi cæte quëwënäni adinque në Ñimpö Cæcä iñömö töménäni näni eñenämäi entawëñö wadæ cæcä ate töménäni wæætë eñente cæte quëwencædäni impa.

²⁷ Iñinque wënæ wënæ näni cægañö ante wadæ cæte wido cædinque Wængongü töménäni iñänite iimai angampa.

Botö pönö cæbo ate münitö Ao ämäni iñinque edæ mönö godongämä waa cæte quëwengæimpa, ante

Wængongü angampa,” ante yewæmonganädäni impa.

²⁸ Codito ingantedö ante watapæ eñente pönëninqe minitö idægomini iñämäi imini do quëwëmini beyæ idægoidi wæætë Wængongü ingante pünte adänipa. Incæte töménäni mæmæidi iñänite në apænte ængaaingä inte Wængongü wæætë mæmæidi beyænque ante pönëninqe ñöwodäni iñänite waadete pönengampa.²⁹ Edæ waomö imonte quincoomë pönongä æñömonte Wængongü adodö ö eñämäi ingampa. Ayæ adobaï waomö imonte aa pedinque tömengä wadö ante änämäi inte edæ adodö ante edæ cöwë aa pecampa.³⁰ Minitö wæenëñedë eñenämäi cæmäni incæte Wængongü iñömö idægoidi eñenämäi cædäni beyæ minitö imini te wæætë waadete cædinque pönö ata cæpocä quëwëminipa.³¹ Ayæ adobaï minitö imini te pönö waadete ata cæpocä quëwëmini beyæ idægoidi eñenämäi cædäni iñöñänite Wængongü iñöwa töménäni iñänite adobaï waadete cædinque godö ata cæpocä quëwëñäni impa.³² Iñinque tömengä, Mini waocabo tömämäni imini te botö waadete cædinque pönö ata cæpocæboimpä, ante cædinque, Mini eñenämäi cæcabo iñömini inte münitö nämä öö toyænte aamö cædämaï incæmäni impa, ante tömämö imonte ñä cæyænte baï cæcä wæcængämöimpä.

³³ Iñinque Wængongü nanguï poni waadete entawëñongä iñongante tömengä nänö pönö cædöñö ante mönö ædö cæte tee mante aquii. Tömengä tömancoo do adongä inte nanguï poni eñenongä inte cæcä ingainö anguenë. Tömengä edæ, Æbänö i, ante do againgä inte edæ, Æbänö cæquii, ante do apænte åñlongante mönö waocabo wæætë tömengä nänö cædö ante ædö cæte eñenguii. Tömengä ædöñö ponte ædöñö gocäö, ante pönente wædinque mönö tömengä önöwa amompa diyæ taadö aquii.³⁴ Edæ iimai ante näni yewæmongañö baï impa. “Mönö Awëñë æbänö pönengää, ante pönente wædinque æcänö eñengää. Ayæ, iimai cæquii impa, ante mönö tömengä ingante edæ ædö cæte odömonte apænequii.³⁵ Wængongü ingante æcänö do godongä inte wæætë. Bitö debe iñipa, ante anguingää. Iñæmpa tömengä ingante godömompa diyæ debe inguingää,” ante Itaiya wodi nänö yewæmongañö baï impa.³⁶ Edæ tömengä nänö pönongaincooqé inte edæ tömancoo ongomba. Mönö waocabo iñömö tömengä badongä beyænque tömengä quimö baquinque ongomopä. Ayæ adobaï edæ tömengä badongä beyænque tömancoo tömengä quincooqé edæ baquinque ongoncoopa. Edæ tömengä adocanque poni ñäö entawente edæ cöwë tæi eñmoncæcäimpa. Mänömaï impa, ante

mönö, Amëë, ante apænecæimpa.

12

Wængongui quimö öimompa, ante cæte quëwengæimpa

¹ Botö töniñamini ëñeedäni. Wængongui waadete pönö waa cæcä aengalmiñi inte münitö iimai cædäni, ante botö nanguï ämopa. Wængongui qui, ante baö pædæ godönäni waa aengä baï münitö adobai edæ, Wængongui quimöni imönipa, ante münitö inte edæ tömengä ingante näma pædæ godömäni aengäedäni. Mänömai cædinque münitö tömengä öñowa inö muni ædæ wæænte nanguï cæquenénö ante edæ do cæmimi incæmänimpa. Mänömai godömäni ëñenque tömengä wæætë edæ, Botö ayömo tæiyä waemö pönömäni æmopa, ante tocæcäimpa. ² Ingipogaque ante pönente muni cægañö ante nñomo nñimpo cædinque münitö mümäni muni quëwenguinqe ante edæ ocai münique encate baï nöingä ante pönëedäni. Mänömai cædinque münitö, Wængongui waa poni nänö änöö ante, Äbänö i, ante ædämö ëñenque, Tömengä nänö änö nñomö eyepæ poni impa, ante ëñencæmänimpa. Mäninö ante ëñente cæte quëwemö inte mönö tömengä töno godongämä waa tocæimpa.

³ Wængongui waadete pönö cæcä ate botö nè apænebo badimo inte iimai ante apænebopa. Minitö näma pönëningue, Nænæmo imopa, ante pönënamä iedäni. Wængongui pönö badongä ate münitö wede pönengäni badimini inte muni wede pönenganca mäningancaque pönëningue iimainö ante pönëedäni. Botö öñomoque baï inömo imopa, ante ocai encamini inte töö poni pönëedäni. ⁴ Mönö baö adoyonque poni ëñamö incæte wii adodonque mönö cæquenénö ante ëñamopha. Inique mönö aquinö ante awinca ëmönique mönö dao dao goquinö ante öñowa éwamopha. Ayæ wadö mönö cæquinö ante wayö ëñadinque mönö wæætë wadö mönö cæquinö ante wayö ëñadinque wayö wayö mönö ëñacoo ëñamopha. ⁵ Inique wayö wayö ëñamö incæ mönö baö pæ pagænguincoo adoyonque i baï mönö adobaï Codito nempo mönö quëwencabo nanguï poni imö incæte adocabomö nñomö imompa.

⁶ Inique mönö adocabomö nñomonte Wængongui waadete pönö cædinque mönö imonte wadö wadö mönö cæquinö ante tömänö pönongä æmopha. Inique mönö tömengä da pönongä mönö aenganca edæ adoganca wadö wadö cæmopha. Mänömai ænte cædämö nñomonte pancaminiya iminité Wængongui pönö apænecä ëñenque münitö tömengä beyæ nè apænemini do badinque wede muni pönenganca apæneedäni. ⁷ Wæætë wamini iminité Wængongui pönö

cæcä æninqe münitö wadäni inänite nè cæmimi do badinque wadäni beyæ cæcæmänimpa. Wæætë wamini iminité tömengä pönö cædinque odömunte apænecä ëñenque münitö nè odömunte apænemini do badinque odömunte apænecæmänimpa. ⁸ Ayæ wæætë wamini iminité Wængongui pönö waadete apænemini badinque münitö inömö wæntæye inte wædäni inänite ædämö apænemini ëñenque tömänäni wæætë edæ wampo pönëningue tæi piñante cæcædäniimpa. Wamini iminité Wængongui pönö angä ëñenque münitö wæætë awëneidi baï nè amlini badinque münitö, Tömämöni qui, ante wædämäi inte wæætë wadäni nani aenguenénö ante eyepæ godömäni aencædäniimpa. Wamini iminité Wængongui pönö waa cæcä æninqe münitö wæætë ædämö waadete cæmimi do badinque wadäni inänite ædämö waadete godö waa cædinque edæ wædämäi inte tocæmänimpa.

Codito nempo quëwëningue iimai cæcæimpa, ante

⁹ Botö waadete pönemopa, ante tedemini inique münitö nöinö cæte waadete pönencæmänimpa. Wiwa muni cædönö ante piñinque wido cædäni. Wæætë, Quinö waa cæquii, ante adinque mäinö ante ænte münitö mümöne ædämö entawëningue cöwë waa cæte quëwëedäni. ¹⁰ Mönö waadete pönencabo imompa, ante pönëningue wacä ingä wacä ingä waadete pönente cædäni. Wadäni nñenænäni inänipa, ante münitö tömänäni inänite aengö cæte baï cædinque wæætë, Botö wædämä imopa, ante näma aengö cædämäi iedäni.

¹¹ Tæi piñante éwocadinqe mönö Awëne beyæ ante wæntædämäi inte cædäni.

¹² Watapæ bacæimpa, ante pönëningue tocæmänimpa. Caate wæwemini incæte wæntæye badämäi inte ee cædäni. Nñimpo cædämäi inte Wængongui ingante cöwë apæneedäni.

¹³ Wængongui quinäni aenguenénäni inte wædäni adinque münitö mäincöo wæætë nñenempomi aencædäniimpa. Ayæ, Botö oncöne pö guite cænte möedäni, ante wadäni inänite waadete cædäni.

¹⁴ Münitö iminité nè piñinte cædäni inönänite münitö tömänäni inänite waadete godö apæneedäni. Edæ tömänäni inänite waadete apænedinqe, Wængongui münitö iminité waa cæcæcäimpa, ante apænedinqe wæætë piñinte änäma iedäni.

¹⁵ Nē watapæ todäni tönö godongämæ watapæ toedäni. Nē Ca wædäni tönö münitö godongämæ Ca ca wædäni.

¹⁶ Mönö pönencabo ïmompa, ante adoyömö pönente quëwëedäni. Önönänique näni nē äñönnäni tönö godongämæ cædinque, Botö ñænämö imopa, ante pönänämäi iedäni. Münitö, Wadäni pönömenque ocaí encayönnäni botö godomenque nanguï pönö encaboo imopa, ante nämä ante pönänämäi fedäni.

¹⁷ Wadäni münitö iminite pönö wënæ wënæ cædäni adinque münitö wæætë godö wënæ wënæ cædämäi iedäni. Ayæ, Quïnö waa cæquï, ante tönänäni näni waa adönö ante adinque münitö mäninonque ante cædäni. ¹⁸ Eyepæ imini inte münitö cæganca cædinque tönänäni tönö godongämæ piyænë cæte quëwëedäni. ¹⁹ Botö nē waademiini ëñeedäni. Mönö Awënë beyæ iimai ante yewæmongatimpa. "Wënæ wënæ cædäni adinque botö wënæ wënæ näni cædinö beyæ ante nē apænte panguenmö inte tömömo eyepæ wæætë godö cæbo wæcædänimpa, ante Awënë angampa," ante yewæmonte ongompaa cæminii. Münitö iminite pönö wënæ wënæ cædäni wæmäni ininque edæ wæætë godö cædämäi ee aedäni. Edæ nē äingä bate pänongä inte Wængongü incæ pancecäimpa. ²⁰ Wæætë, "Bitö imite nē piiute cædongä incæ gæwænte wæcä adinque godömi cængä. Gue ænente wæcä adinque godömi becæ. Edæ mänömaï waa cædinque edæ tömengä guingo imonte näö wæwenguinque bitö tömengä ingante waa cæcæbiimpa," ante Wængongü beyæ yewæmonte ongö apa cæbii. ²¹ Tömänäni wënæ wënæ näni cædö beyæ oda cædämäi inte wæætë mäninö ante wido cæte baï cædinque bitö waa cædinque edæ taëi emonte gänä cæe.

13

¹ Gobiedöno awënë nempo waodäni ëñente cæte quëwencædänimpa, ante Wængongü incæ godö gö cæcä beyænque gobiedöno awënëidi badänipi. Edæ Wængongü mänömaï ante gö cædämäi ingä baï quingänö awënë inguénengä. Edæ dæ ancædönimpa. Ininque gobiedöno awënëidi inänite mönö tömämö Ao ëñente cæcæimpa. ² Ininque awënë ingante æcänö Baa änaa tömengä näö apænte pante wæquinque Wængongü näö goncægänö ante ëñänämäi inte edæ Baa angampa. ³ Né waa cædäni guiquenë awënëidi inänite waa ate todinque guïñenämäi inänipa. Wæætë wënæ wædäni guiquenë awënëidi inänite guïñente wædänipa. Gobiedöno awënë ingante guïñenämäi inte quëwencæboimpa, ante bitö ämitawoo. Ininque bitö guïñenämäi inte quëwencæte ante waa cæcæbiimpa. Waa

cæbi adinque tömengä, Bitö waa cæbi abopa, ante pönö waa cæcä ininque bitö guïñenämäi ïmaïmipa.

⁴ Botö imote nē cædongä inte münitö beyæ waa cæcæcäimpa, ante Wængongü gobiedöno awënë ingante godö gö cæcä ongongampa. Edæ Wængongü ingante nē cæcä inongä inte tömengä nē wënæ wënæ cæcä ingante nō cæte nē panguenengä ingampa. Ininque awënë yaëmë nē næængä inte wii önonque næængampa cæbii. Wënæ wënæ cæbi ininque edæ guïñente wæcæbiimpa. ⁵ Ininque mönö, Pangä wæcæ wæ, ãninque awënë ingante éñente cæcæimpa. Ayæ pangä wæmô incæ wii pangä wæmô incæ mönö mümö nē entawente nämä apænte äñömö inte mönö awënë ingante Ao ante éñente edæ nöingä cæcæimpa. ⁶ Wængongü beyæ nē cædönäni inte awënëidi ifñömö tömänäni nempo quëwänäni inänite cöwë aadinque mäninque cæte quëwänänipa. Mänömaï i ininque münitö, Awënëidi eyepæ æñinque münitö beyæ cæcædänimpa, ante tömänäni näö ainta pædæ godöminî æñänipa.

⁷ Åcämenque ingante cæquenämäni imini inte münitö tönänäni inänite möni cæquenenganca do godö cæmäni æncædänimpa. Awënë nempo quëwëñömonte tömengä eyepæ æñinque mönö beyæ cæcæcäimpa, ante münitö awënë nänö ainta godonguenämäni inte do godöminî ængäedäni. Waocä ingante münitö guïñente éñenguenämäni imini ininque tömengä ingante guïñente éñeedäni. Waocä ingante münitö waa aquenämäni imini ininque edæ tömengä ingante waa aedäni.

⁸ Wacä ingante möni cæquenämö ante edæ ee ongönämäi inte godö cæmäni ængä ate abæ tawænte gocæbiimpa. Wæætë wacä ingä wacä ingä waadete möni pönenguenämö ante edæ godongämæ cöwë waadete pönenguenämäni iminipa. Wadäni inänite nē waadete pönengä ifñömö tömengä ifñömö Wængongü näö, iimai cædäni, ante nänö wææ angainö ante do éñente cæcä ingampa. ⁹ Tömämi nämä bitö waadete pönöö ganca wacä ingante adoganca waadete pönengæcæbiimpa, ante Möite wodi yewæmongacäimpa. Mänine adodeque ante éñente cædinque waocä Wængongü nänö wææ angainö ante tömänö do iinque cæcampä. Edæ, "Bitö nänöogængä inämäi ifñongante godö guéa mönämäi ie. Wacä ingante godö wænönämäi ie. Wacä nänö éadincloo adinque godö ænämäi ie. Wacä wënæ wënæ cæcä atabopa, ante godö babæ wapiticæ apænedämäi ie." Mänincoo Wængongü nänö wææ angainecoo ante bitö waadete pönëmi beyænque tömâne do iinque

cætimpa. Ayæ quin̄emē godōmenque wææ ante i māniñe adobaī bitō waadete pōn̄emi beyænque tōmāne do iñique cætimpa. ¹⁰ Nē waadete pōn̄engā iñōmō edæ wacā ingante cōwē wīwa cædāmāi ingampa. Mānōmāi beyæ nē ædæmō waadete pōn̄enānique Wængongui nānō wææ angaño ante iñique cædānīpa.

¹¹ Iñinque, Nōwoyedē æbānō oo baquii, ante do ëñenique mūnitō waadete pōnente quëwēdānī. Edæ wēenēñedē mā mōnō wede pōn̄enēdē münguipo mōnō quëwengūlāmāo iñōmō edæ mānīñedē edæ oo bacæ cædāmāi ingatimpa. Nōwo guiquenē, Oo pōn̄i bacæimpā, ante pōnente wædinque mūnitō mōwocodē öñōmīni inte edæ iñāni ömāmōnique mūmīni quëwēdānī. ¹² Wēmō iñōmō mōnō wæwēmāmo idæwaa edæ bapa. Münguipoga nānō baï baquinque edæ oque pōnente impa cæmōō. Wēmō iñmonte mōnō wēnæ wēnæ cædō æmæwō wido cædinque, mōnō wæætē nānō iñōmō quëwēnique edæ wææ cæquincoo wēnate baï cædinque nāmā wææ gompotawengæimpā. ¹³ Mānōmāi cædinque mōnō itædē quëwēnōmō inte nō pōn̄i cæcæimpā. Baonque ante mōnō cæinewēnō ante towēnāmāi inte mōnō tū nāmæ nangui bete quidi quidi dowænāmāi ingæimpā. Mōnō wacā tōnō godō guēa mōnāmāi, cængū eyepæ cæninque godōmenque nangui cænāmāi ingæimpā. Wæætedō wæætē pīnte cædāmāi inte mōnō, Wacā baï bacæboimpā, ante pīnte adāmāi ingæimpā. ¹⁴ Wæætē wææ cæquincoo entawente baï cædinque mūnitō nāmā wææ gompotawengæante cædinque mōnō Awēnē Itota Codito ingante entawente quëwēdānī. Ayæ baonque ante mīni cæinewēnō ante wido cædinque, Æbānō cæte wēnæ wēnæ cæquimoo, ante cæcæte ante wædāmāi iedāni.

14

Mūnitō tōniñdāni iñänite pīnte änāmāi iedāni, ante

¹ Wacā wīi ædæmō pōn̄engā incæte mūnitō, Mōnō pōnencabo iñmopa, ante pōn̄enique tōmengā adocabocā nānō baquinque ämīni pongædāni. Tōmengā nānō pōn̄enō ante wæætedō wæætē änāmāi iedāni. ² Pancadāniya wede pōn̄enānī inte cængū adinque, Nāwā cængū impa, ante guin̄enāmāi inte quiémē cængū incæ edæ dobæ ade cænānipa. Wadāni guiquenē æmæ pōnente beyæ, Tōmāa baö baacā impa, ante awente baï cædinque quingāmenque baö incæ cænāmāi inte onguipoiya pæcooque edæ cænānipa. ³ Incæte tōmāa cængū nē cænongā iñōmō onguipoiya pæcooque nē cænongā ingante pīnte adāmāi

incæcæimpā. Wacā ingante, Bitō öñōmique baï iñomi inte edæ awente cænāmāi iñipa, ante änāmāi incæcæimpā. Ayæ wæætē onguipoiya pæcooque nē cænongā guiquenē baö nē cænongā ingante, Baacā apa cæwēe, ante apænte ante pīnāmāi incæcæimpā. Edæ nē cænongā ingante Wængongui Ao äniñque, Botō quilī iñipa, ante do ængampa.

⁴ Iñempa tōmengā wacā awēnē ingante nē cæcā iñongante bitō ædō cæte apænte ämii. Edæ tōmengā awēnē incæ, Waa cæbipa, angā wædinque edæ tæ go wææmaingampa. Incæte edæ tōmengā mōnō Awēnē ingante nē cæcā iñongante mōnō Awēnē adocā incæ tæi pīn̄enongā inte eyepæ cædinque edæ æænō gó cæcā tæi ongoncæcæimpā.

⁵ Ayæ wacā guiquenē, Pancaõnaa godōmenque waa eönæpa, ante cæcæimpā, ante pōn̄enongante wacā guiquenē, Tōmāa itædē öñōnæque impa, ante pōnengampa. Iñinque mōnō pōnencabo wacā wadō wacā wadō pōnēmō incæte mōnō tōmāmō iñōmō edæ, Nāmā botō pōnēnique ante botō nō pōnente cæcæboimpā, ante edæ mānīnique ante cæcæcæimpā. ⁶ Edæ, Pancaõnaa godōmenque waa eönæpa, ante nē pōn̄engā guiquenē tōmengā mōnō Awēnē ingante waa adinque mānōmānō ante cæcampā. Pancaõnaa wīi godōmenque waa eönæpa, ante nē pōn̄engā guiquenē tōmengā adobaī mōnō Awēnē ingante waa adinque mānōmānō ante cæcampā. Baö nē cænongā guiquenē Wængongui ingante, Waa pōnōmi cæmopa, ante adobaī mōnō Awēnē ingante waa adinque cængampa. Baö ate nē awente cænāmāi iñongā guiquenē tōmengā adobaī Wængongui ingante, Waa pōnōmi cæmopa, ante onguipoiya pæcooque cæninque mōnō Awēnē ingante waa adinque baö cænāmāi ingampa.

⁷ Mōnō pōnencabo iñōmonte æcämenque incæ nāmā beyænque dicæ quëwengā. Dicæ nāmā beyænque wængā. ⁸ Wæætē edæ quëwēmō iñinque mōnō Awēnē beyænque quëwēmompa. Wæætē edæ wæmō iñinque mōnō Awēnē beyænque wæmompa. Iñinque quëwēmō incæ wæmō incæ mōnō Awēnē quimō iñōmō inte quëwēnique tōmengā quimō inte edæ wæmompa. ⁹ Edæ do wængaināni beyæ ante mūmō quëwēmō beyæ ante Codito tōmāmō Awēnē nānō baquinque edæ wæente nāni ömāmōngacæimpā.

¹⁰ Bitō guiquenē bitō tōniñacā ingante ædō cæte apænte ämii. Ayæ bitō tōniñacā ingante, Öñōmique baï iñipa, ante quinante ämii. Edæ Wængongui nānō apænte anguimpaa gäanē ongōñōmonte tōmengā

tōmāmō īmonte apænte ancæcāimpa cæbii.
11 Edæ Wængongui beyæ ante iīmaī ante yewæmonte ongompa.

“Mönö Awēnē incæ, ‘Nē Quēwēmo īnōmō
inte edæ āmo ēñēdāni,’ angampa.

Ayæ, ‘Minitō tōmāmīni botō önōwa iñō da
guicapodinque,

Bitō Wængongui iñōmi īmpa, ante
adoyōmō apænecæmīnimpa,
angampa.”

12 Ante nāni yewæmongaīnō baī iīnque
cædinque mönö tōmāmō Wængongui weca
ponte ongōnique mönö pōnengānō ante
mönö apænegānō ante mönö cægānō
ante tōmengā ingante edonque pōnī
apænecæimpā.

*Wacā oda cæccæcāimpa, ante cædāmāi
incæbiimpa, ante*

13 Mänōmāi beyæ mönö wacā ingante
apænte ānāmāi ingæimpā. Wæætē
minitō, Waa cæcæboimpa, ante nāmā wææ
cædinque, Botō tōnīñacā taadō nānō goquīnō
ante ee acæboimpa, ante pōnēdāni. Tōmengā
tee tēwate baī oda cædāmāi incæcāimpa, ante
nōingā cæquīnque ante pōnencæmīnimpa.

14 Botō iñōmō Itota Codito nempo quēwēmo
inte edæ nōingā pōnēnique, Tōmāa cængū
nāmā incæ nāwāquīnō impa, ante do
ēñēmopa. Incæte wacā, Pancaa cængū
baacā impa, ante nē pōnengā inte tōmengā
beyæ baacā iñonte tōmengā nānō, Baacā
impa, änō cænāmāi inguēnengā ingampa.

15 Bitō quingämē cæmī adinque bitō
tōnīñacā, Baacā apa cæwēe, ante wæwente
bacā iīnque bitō waadedāmāi inte
godōmenque cæmāimpa. Edæ bitō tōnīñacā
beyæ Codito wængacāi apa quēwēe. Bitō
tōnīñacā nānō pōnēnāmāi bate wænguine
baō cæmipa, ante wædinque bitō tōmengā
ingante nāwangā waadete pōnēmī
inte tōmengā beyænque ante cōwē baō cænāmāi
incæbiimpa. 16 Botō mänōmāi cædinque waa
pōnī cæbopa, ante pōnēmī incæte wadāni
bitō waa cædō ante, Wiwa cæbipa, ante
pōnō babæ ante tedewēnāni ate wædinque
bitō wæætē waadete pōnēnique wææ
āmī tedewēnāmāi incædānimpa. 17 Wii
cænguine ante wii bequinque ante
Wængongui nempo quēwēmompa. Wæætē
Wængongui Tæiyæ Waēmō Önōwoca nempo
quēwēnōmonte tōmengā pōnō cæcā ăninque
mönö nō entawenguine impa. Ayæ
mönö gānē pōnenguine ante mönō watapæ
tote quēwenguine ante tōmengā nempo
quēwēmompa. 18 Edæ Codito nempo
quēwēnique waocā mänōmāi cæcā adinque
Wængongui tōmengā ingante waa ate
tocampa. Waodāni adobaī, Waa cæbipa,
ante waa adānipa.

19 Mänōmāi impa, ante adinque,
Mönö pōnencabo godongämē piyænē

cæte quēwengæimpā, ante, Ayæ mönö
godongämē wede pōnēnique tæi mænonte
baī ongongæimpā, ante mönö nan
gui cæcæimpā. 20 Iñinque cængū
cænēnente beyænque bitō Wængongui nānō
nē badongaīnāni iñānīte bæ tadāmāi
incæbiimpa. Tōmāa cængū edæ nāwāquīnō
impā. Incæte bitō cænīnō beyænque
wacā ēñēnāmāi inte tee tēwate baī oda
cæbaingampa, ante do ēñēmī inte bitō
godōmenque cæmī iñinque wiwa cæbaimpa
töö. 21 Waa cæcæte ante bitō iīmaī
cæcæbiimpa. Bitō baō cæmī beyæ, biiñōmāe
nānī wædānque tī nāmā bebi beyæ,
quiēmē cæbi beyæ bitō tōnīñacā oda cæte
wæcantawo. Iñinque bitō iñōmō, Botō
tōnīñacā oda cædāmāi incæcāimpa, ante
wææ cædinque ee cædāmāi īmī iñinque waa
iñaimpa.

22 Mänōmō, Aebänō cæte waa inguīi, ante
bitō pōnēnō beyænque wadāni iñānīte
apænte ānāmāi inte bitō adobique inte
Wængongui ayongante cæcæbiimpa. Waa
cæquī impa, ante mīmōno bitō pōnēnique
ante mānīnique cædinque bitō tente
wæquinque cædāmāi inte waa tobaimpa.
23 Wæætē nē æmāe pōnengā guiquēnē,
Cæmo beyæ Wængongui pangā wæcæ wæ,
ante wædingā inte tōmengā nāmā nānō
apænte pante wæquinque ade cængampa.
Edæ æcānō wede pōnēnāmāi inte cæda
tōmengā nānō cædōnō tōmānō edæ wiwa
cætimpa. Iñinque bitō cædō tōmānō wede
pōnente cæcæbiimpa.

15

*Wadāni incæ watapæ quēwencædānimpa,
ante cæe, ante*

1 Mönö nē wede pōnēmō iñōmō tæi
piñænte entawēmō iñōmō inte nāmanque
ante mönö cænēnō ante edæ wædāmāi
ingæimpā. Wæætē edæ nē æmāe pōnēnāni
guiquēnē tōmēnāni aquīi pōnī iñāni inte,
Aedō cæte cæquīmoo, ante wædāni ad
inque mönö tōmēnāni wædō ante ænte
mongænte baī cædinque tōmēnāni tōnō
iñacabo cæcæimpā. 2 Godongämē godō
cæmō ăninque waa todinque tōmēnāni
wæætē wede pōnēnique oncō tæi mænonte
baī tæi ongoncædānimpa, ante mönō
ædāmō cæcæimpā. 3 Edæ mönō Codito
incæ nāmanque ante nānō cænēnō ante
cæcæte ante edæ wædāmāi inte piyænē
cægacāimpā. Wængongui ingante do nāni
apænegānō baī tōmengā wadāni beyænque
ante cægacāimpā. “Wængongui ēñēmī.
Wadāni bitō iñite pliñte badete tocæte ante
cædinque botō imote wæætē pliñte badete
todānipa,” ante apænête baī Codito ee
cægacāimpā. 4 Edæ mönō īmonte odōmōntē
apænecæte ante Wængongui angā ēñēnique

dodäni tömantaa yewæmongadänimpa. Ìnique mäninta ædæmō adinque wampo pönéninque wæntædämäi inte ee cämö ìnique edæ mönö, Watapæ bacæimpā, ante pönente tocæimpā.

⁵ Ìnique Codito Itota mïñæ tee empote goyomonte Wængonguï ïñömö edæ, Minitö wampo pönéninque wæntædämäi inte ee cæcämñimpā, ante né ædæmō cæcä ingampa. Tömengä mänömai pönö cæcä ate minitö ïñömö adoyömö ante mïni pönencabo bacämñimpā, ämopa. ⁶ Mänömai bamini ìnique mïnitö änque baï adodö ante pönéninque ümaï ante Wængonguï ingante apænecämñimpā. Mönitö Awëne Itota Codito Mæmpobi ïñomi inte bitö tömengä Wængonguï adobi imi ïñömö bitö tæi èmõmi inte ñää apäite baï imi amönipa, ante adoyömö ante apænecämñimpā, ante botö mänömai ante yewæmömopa.

Oodeoidi ïnämäi ïnäni èñencædänimpa, ante

⁷ Codito mïnitö ìmînite Ao ante ængacäimpa. Ìnique tömengä mïnitö ìmînite nänö ængäi baï mïnitö adobaï wacä ingä wacä ingä godongämæ Ao ante æedäni. Mänömai cämni adinque wadäni Wængonguï ingante apænedinqe, Bitö waa pönï cæbi amönipa, ante watapæ pönï apænecædänimpa. ⁸ Edæ apænebo èñeedäni. Mönitö mæmæidi ïnärite Wængonguï, Minitö beyæ pönö waa cæcæboimpā, angacäimpa. Ìnique, Wængonguï tömengä nänö angainö ante cówé cæcæcäimpa, ante oodeoidi èñencædänimpa, ante cædinque mönö Codito tömènäi beyæ né cæcä bagacäimpa. ⁹ Tömengä ïñömö, Idægoidi ïnämäi ïnäni incæ Wængonguï ingante, Bitö ñää baï èmõmi inte pönö waadete waa cæbi æmönipa, ante apænecædänimpa, ante mänömai cægacäimpa. Ümaï ante Wængonguï beyæ näni yewæmongainö baï impa.

"Botö mänömai beyæ, Bitö æbäö né waa cæbi imii, ante idægo ïnämäi ïnäni weca gote apænecæboimpā.

Bitö èmwo ante åmotamini watapæ pönï ancæboimpā," ante näni yewæmongainö baï Codito cægacäimpa.

¹⁰ Ayæ wataa ïñömö ümaï ante yewæmongatimpā.

"Idægoidi ïnämäi ìmîni incæ mïnitö Wængonguï quïnäni tönö godongämæ watapæ toedäni."

¹¹ Ayæ wæætë,

"Idægoidi ïnämäi ìmîni mönö Awëne ingante apænedinqe, Bitö waa pönï cæbi amönipa, ante watapæ pönï apæneedäni.

Wamini mïni cabø mïni cabø tömämïni ämotamini ante baï apænedinqe, Waa pönï cæbi amönipa, ante watapæ pönï apæneedäni."

¹² Itaiya wodi adobaïnö ante yewæmongacäimpa. "Inguipoga quëwänäni tömänäni Awëne baquinque

Awængontu tä bocate baï cædinque Yæte Pæingä ïñömö ængæ ganticæcäimpa. Tömengä cæcä beyænque watapæ bacæimpā, ante idægoidi ïnämäi ïnäni incæ pönencædänimpa," ante Itaiya wodi yewæmongacäimpa.

¹³ Wængonguï ïñömö, Watapæ bacæimpā, ante né badongaingä ïnongä inte ümaï cæcæcäimpa, ämopa. Tömengä Tæiyæ Waëm ÖÖnöwoca tæi pïñænte cæcä ate mïnitö, Watapæ bacæimpā, ante godomeneque wede pönencämñimpā. Mänömai cæcæte ante cædinque Wængonguï pönö apaænecä èñeninque mïnitö tömengä ingante wede pönéninque edæ gänë entawëninque watapæ tocämñimpā, ämopa.

¹⁴ Botö töniñamini èñeedäni. Botö tömëmo ayomote mïnitö né waa cämni imini abopa. Ayæ, Åbäö waa cæquï, ante do èñemini imini. Ayæ adobaï mïnitö eyepæ imini inte wacä ingä wacä ingä do odömonte apænemini imini, ante pönemopa. ¹⁵ Ìnique botö, Minitö èñeninö ante mïnitö ocai encadömini inte edæ adodö ante pönencämñimpā, ante baï cædinque pancadea ante yewæmontabopa. Botö ïñömö Wængonguï waadete pönö cæcä ænte né entawëmo inte mänömai ante yewæmöni inque edæ guïñenämäi inte nangu ante yewæmömopa. ¹⁶ Edæ tömengä waadete pönö cæcä ænte entawëninque botö Itota Codito beyænque ante idægoidi ïnämäi ïnäni ïnärite né cæbo badinque Wængonguï ingantedö ante watapæ apænebo èñenänipa. Mänömai ante apænebo èñenäminite Wængonguï Tæiyæ Waëm ÖÖnöwoca pönö badongä ate idægoidi ïnämäi ïnäni incæ tæiyæ waëmë èwocate quëwänäni badänipa. Mänömai bayönäni botö ïñömö, Wængonguï quï, ante pædæ godonöni baï cædinque tömènäi ïnäni ante edæ, Wængonguï quïmïni bacämñimpā, ante pædæ godomo åninque Wængonguï wæætë waa tocampa.

¹⁷ Mänömai beyæ botö Itota Codito nempo quëwëninqe Wængonguï beyæ cædinque edæ nangu tobopa. ¹⁸ Codito botö tönö guëa cæcä beyænque botö nangu apænedinqe nangu cæbo ate tömengä ïñömö töö æmængä pöninqe edæ idægoidi ïnämäi ïnäni incæ edæ Wængonguï ingante èñente cædäni badänitapa. Botö Codito mänömai botö tönö nänö cædinö ante apænedinqe edæ mäninque ante apænedinqe guïñenete

wædinque godōmenque apænedāmaï incæboimpa. ¹⁹ Wængongui Tæiyæ Waëmō Önöwoca tæï püñænongä inte botö töön godongämæ cæcä ate botö, Ëñencædänimpa, ante bamönengæ cæbo ate në pönénäni badänitapa. Mänömaï Eedotadëe iñömö mä cæte godinque Ididiabæ ganca tömäo godämæ godinque botö Codito ingantedö ante watapæ apænedinque adodö adodö ante tömänö ante apænebo ëñénänitapa.

²⁰ Botö, Codito ëmöwo ante wadäni näni apænedämaï iñömö gote tömengä ingantedö ante watapæ apænebo ëñencædänimpa, ante cöwë goinente wætabopa. Wacä onguitanca nänö tænninincöne æmonga mænönämä incæboimpa, ante baï cædinque botö, Wacä do nänö apænediñömö botö wæætë apænedämaï incæboimpa, ante cætabopa. ²¹ Wæætë iimaï ante Itaiya wodi nänö yewæmongainö baï cætabopa.

“Tömengä ingante ante ëñénämä iñünäni incæ edæ do ate baï ëwocacædänimpa. Önömonca ëñénämä iñünäni incæ edæ, ‘Æbänö i’, ante do ëñencædänimpa.” Ante nänö yewæmongainö baï botö, Ëñencædänimpa, ante cætabopa.

Odömä iñömö pöñemopa, Pabodo angampa

²² Mänömaï beyæ botö münitö weca ponæ cæyomote edæ, Wææ cæte i, ate wædinque pönämä intabopa. ²³ Iñömö ömæ idæwaa cæbo inte botö æpomë wadepo iñonte münitö iminite aïnente wædömopa. ²⁴ Iñinque botö, Iincayæ ate Epänabæ gocæ cædinque wodo tebæ godinque münitö weca ëñate aboque gocæboimpa, ämopa. Edæ botö wantæpiyæ ëñate tote quëwente ate godömenque Epänabæ gote cæyomö münitö botö beyæ cædinque da godömäni gocæboimpa.

²⁵ Nöwo guiquenë botö tåno Eedotadëe iñömö Wængongui quinäni beyæ godö cæcæte ante gobopa. ²⁶ Wængongui quinäni incæ Eedotadëe quëwänäni pancadäniya ömæpodäni inte wædänipa, ante pönente wædinque wabæca Mäatedöniabæ quëwänäni töön Acayabæ quëwänäni töön, Mönö da godö da godö cæcæimpæ, ante pönénique watapæ todinque tömänäni, Wængongui quinäni qui, ante do godönanitapa. ²⁷ Mänömainö ante watapæ pönente cædäni incæt tömänäni Eedotadëe iñömö quëwänäni iñänite në godongüenänäni inte da godönanimpa. Edæ Wængongui Önöwoca nänö pönongaincoo ante idægoidi pöñ apænedäni ëñente aente ëwocadänäni inte wabæca quëwänäni iñömö tömänäni näni eadinc oo incæ idægoidi beyæ ante wæætë godongüenänäni badänäni iñänipa. ²⁸ Iñinque botö iñömö mänincoo tömänäni

näni da godönincoo idægoidi weca aente gocæboimpa. Godinque botö cöwë adinque, Në ömæpodäni inte në wædänique æncædänimpa, ante wææ cæcæboimpa. Ädæmö cæbo ænäni ate botö mänifidë ate Epänabæ gocæte ante cædinque münitö ömæ wodo tebæ godinque münitö weca ëñacæ ponæboimpa. ²⁹ Codito pöñö waa cædinque da pönonga pöninqwe botö cöwë tömengä töön waa pöni botö cæquinque münitö weca ponæboimpa, ante do ëñemopa.

³⁰ Botö töniñamäni ëñeedäni. Botö pæ pagænte bai nanguï cæyomote münitö iñacabo cædinque botö beyæ Wængongui ingante nanguï apæneedäni, ante botö mönö Awënë Itota Codito beyænque änique ayæ Wængongui Önöwoca në waadete pönengä beyænque änique münitö iminite nanguï ämopa. ³¹ Oodeabæ pönämämaï iñäni iñömö Pabodo ingante wénæ wénæ cædämä incædänimpa, ante botö beyæ ante apæneedäni. Ayæ, Eedotadëe iñömö botö gote cæbo adinque Wængongui quinäni incæ botö cædö ate Ao ancædänimpa, ante apæneedäni. ³² Mänömaï i adinque botö, Awënë Wængongui angä ate botö watapæ todinque münitö weca pömo ate mönö godongämæ guëmänirique wampo pönengæimpæ, ämopa. ³³ Wængongui në gänë pönengä inte münitö töön godongämæ ongöningue pöñö cæcä ate gänë pönencæmäniimpæ, ämopa. Mänömaï impa diyæ, ante botö, Amëë, ämopa.

16

Waa quëwencæmäniimpæ, ante

¹ Botö iimaï ämopa. Mönö töniñacä tömengä ëmöwo Pebe münitö weca nöwo ponæ cæcampa. Tencodea iñömö Codito ingante näni godongämæ pönencæmäniimpæ tömänäni beyæ në waa cæcä inte iingä onquiyængä iñömö waingä pöni ingampa. ² Tömengä nanguï iñäni beyæ wææ gompodinque waa cædongä inte botö beyæ adobai nanguï cæcantapa. Iñinque edæ botö münitö iminite iimaï ämopa. Wængongui quimö iñömö inte mönö Awënë nempo quëwëñomonte Pebe adocä inte adobai ingampa, ante adinque münitö tömengä ingante waa adinque Ao ante aedäni. Ayæ tömengä quüemë aïnente wæcä iflongante münitö wæætë edæ godö cædäni ämopa.

³ Ayæ wada Piditida töön Aquidæ näna gæncaya iñömö Itota Codito nempo quëwëñinque edæ botö töön godongämæ cæda iñapa. Iñinque münitö tömëna iñate, Waa quëwencæmäniimpæ, ante botö beyæ ante apænemini ëñecædaimpa. ⁴ Wadäni botö imote wænoncæ cædäni wæyomote tömëna näna wodo wænguinque edæ botö imote wææ cædatapa. Mänömaï cædapa, ante botö

tömäna ïnate waa ate pönente apænebopa. Ayæ idægoidi ïnämäi ïnäni Codito ingante näni wayömö pönencabo wayömö näni pönencabo adobaï tömänäni Aqidæda näna cædinö ante ïñeninqe tömäna ïnate waa ate pöneninqe apæneedänipa.

⁵ Ayæ Itota Codito ingante në pönänäni Aqidæda oncönde godongämæ pö guidäni ïnäni, Waa quëwëedäni, ante apænemini ïñençädänimpa. Botö æmigo Epéneto botö në waadecä iñongante münitö botö beyæ apæneedinqe, Waa quëwencæbiimpa, ante apæneedäni. Atiabæ iñömö Codito ingante wadäni pönänämai iñönäni tömengä iñömö tño pönengantapa. ⁶ Ayæ Mäadiya münitö beyæ nanguï cædingä iñongante münitö wæætë tömengä ingante Waa quëwencæbiimpa, ante apæneedäni. ⁷ Botö guidëna Antodönico tño Nöniato iñömö botö tño godongämæ tee mòneta wædina ïnapa. Tömäna iñömö botö pönänämai iñömote wëenëndë Itota Codito nempo quëwëna iñonate Codito incæ tömäna ïnate da godongacäimpa. ïnique, Itota Codito näni në da godongaïna tänoda ïna adinque münitö botö beyæ ante tömäna ïnate waa apæneedäni.

⁸ Ayæ wacä mönö Awënë nempo quëwëna Ampidiatu ingante waadete pönëmo inte edæ botö, Waa quëwencæbiimpa, ämopa. ⁹ Ayæ adobaï Odömäno münitö tño godongämæ Codito nempo quëwente në cæcä iñongante, Waa quëwencæbiimpa, ante botö beyæ ante apæneedäni. Botö në waadecä Etaquito ingante adobaï ante apæneedäni. ¹⁰ Ayæ Apede iñömö Codito nempo quëwëngante tömengä æbänö cæcää, ante adinque Codito tömengä ingante wæætë, Waa cæbi abopa, angampa. Tömengä ingante botö beyæ ante waa apæneedäni. Ayæ Aditobodo näni quëwencabo ïnäni adobaï waa apæneedäni. ¹¹ Botö guidengä Edodiyaoñö ingante waa apæneedäni. Ayæ Näadotito guidénäni incæ æcäno mönö Awënë nempo quëwëna tömänäni ïnäni adobaï, Waa quëwencæminimpa, äedäni.

¹² Ayæ wada mönö Awënë nempo quëwëna onquiyæna Tidipina tño Tidipota iñömö në nanguï cæda ïnapa. Tömäna ïnate botö beyæ ante waa apæneedäni. Ayæ wacä onquiyængä mönö në waadecä Pedetida iñömö tömengä mönö Awënë nempo quëwëna nanguï cæcantapa. Tömengä ingante adobaï, Waa quëwencæbiimpa, äedäni. ¹³ Ayæ mönö Awënë näni në apænte ængingä Odopo ingante waa apæneedäni. Tömengä badä incæ adobaï botö badä baï iñönante tömäna ïnante botö beyæ ante waa apæneedäni. ¹⁴ Ayæ adobaï Atincodito, Pedegonte, Edëme, Patodobato, Edëma

tömänäni näni pönencabo tömänäni ïnäni, Waa quëwencæminimpa, ante apæneedäni. ¹⁵ Ayæ wadäni Pidotodogo tño Oodia, Nëedeo tömengä mængä tño, Odimpä tño Wængongü quiñäni tömänäni ïnäni, Waa quëwencæminimpa, ante apæneedäni.

¹⁶ Edæ, Waa quëwencæminimpa, ante münicabo incæ tömänini godongämæ waa waadete apænecæminimpa. Codito ingante wayömö näni pönencabo wayömö näni pönencabo tömänäni münitö ïmînité wæætë, Waa quëwencæminimpa, ante änäniipa.

¹⁷ Botö töniñamini ïñeedäni. Münitö adocabomini iñöminite wadäni æmæmoncadö æmæmonca pä cædäni ïnäni cöwä adinque edæ Baa äedäni. Doyedë münitö ïñenö ante ïñenämai ïnäni inte tömänäni, Münitö tee tewate baï oda cæcæminimpa, ante cædinque wadö ante edæ odömänäni cæminii. Tömänäni ïnäni cæminii. ¹⁸ Mänömai cædäni iñömö mönö Awënë Codito ingante cædämäi inte näni cænënonque ante cædäniipa. Tömänäni ante, Münitö ïmînité waa amoniipa, ante waa tedete baï tededäni ïñeninqe pancadäniya guiquïnë, Babæ wapiticæ impa, ante cöwä adämäi ïnäni inte, Nö impa, ante do pönänäni. ¹⁹ Münitö cöwë ïñente cæminii ïmînipa, ante tömänäni do ïñenäni. Mänömai beyæ botö iñömö nanguï tobopa. Incæte, Quïñö waa cæquï, ante münitö ædämö ïñençämimpa, ante aïñëmopa. Quïñö wënae wënae cæquï, ante edæ ædämö ïñenäni inte edæ gomö acæmimpa, ante aïñëmopa. ²⁰ Wængongü, Gänë pönente quëwencæminimpa, ante në pönö cæcä iñömö edæ Tatäna ingante münitö öñöwa gäanë wæætöndögä ate münitö wæætë do piñä gäwate baï cæcæminimpa. Nöwo iñömö mönö Awënë Codito näni waadete pönö cædö incæ entawencæminimpa, ämopa.

²¹ Botö tño guëa cædängä Timoteo iñömö münitö ïmînité, Waa quëwencæminimpa, angampa. Ayæ botö guidénäni Dotio tño Yatöö adobaï Totipatedo adobaï münitö ïmînité, Waa quëwencæminimpa, änäniipa.

²² Nöwo botö Tedetiyobo iñömö Pabodo önöneque tedecä ïñeninqe ii cadota ante në yewämöniimo inte botö adobaï, Waa quëwencæminimpa, ämopa.

²³ Gayo adobaï münitö ïmînité, Waa quëwencæminimpa, angampa. Tömengä oncöne Codito ingante näni pönencabo cöwë godongämæ ponte apænedänipa. Ayæ tömengä botö imote adobaï, Pöe, angä ïñeninqe edæ botö nöwo tömengä oncöne owobopa. Ayæ iñömö quëwëni awënë näni änta æninqe adocanque Edaato näni ängä iñömö tömengä, Tömänäni beyæ æbänö cæquï, ante në angä iñömö tömengä

tōnō mōnō tōnīñacā Coadoto adobaï, Waa quēwēdāni, änapa.

²⁴ Mōnō Awēnē Itota Codito mīnitō īmīnīte pōnō waadete cæcæcāimpa. Mänōmäi impa, ante botō, Amēë, ante ämopa.

*Wængongü ingante waa ate apænecæimpa,
ante*

²⁵ Ñōwo iñōmō Wængongü ingantedō ante watapæ botō apænedō ante ayæ Itota Codito ingantedō ante mōnō apænedō ante nē pōnēmīni inte mīnitō tæ'i piñāente ongoncæmīnimpā. Wængongü eyepæ inte mänōmäi pōnō cæcæcāimpa. Tōmengä mäninō ante ñōwo tæcæ nānō odōmōnō ante wēēnēnedē pedæmāmo iñontē cōwē wantæpiyæ wē wodonte baï cægacāimpa.

²⁶ Ñōwo guiquēnē, Codito æbānō cægacāi, ante inguipoga tōmāmæ quēwēnāni ëñente wede pōnēninqe botō imote ëñente cæcædānimpa, ante cædinque Wængongü cōwē nē Quēwēnongä inte do odōmongä acæimpa. Tōmengä angä ëñēninqe tōmengä beyæ nē apænegaināni wæætē edonque pōnī yewæmōnāni acæimpa.

²⁷ Ìnique Wængongü nō pōnī ëñēnongä inte adocanque Wængongü ingampa, ante adinque mōnō, Bitō adobique ñää baï ëmömi inte edæ waa cæbi amönipa, ante mōnō Itota Codito ëmöwo apænedinqe Wængongü ingante edæ cōwē apænecæimpa. Mänōmäi impa diyæ, ante botō, Amēë, ämopa.

1 Coodintoidi inānite Pabodo cadota ante tānota nānō yewæmongainta

Coodinto iñömö Codito ingante nāni pönencabo

1 Wængonguü angä eñeninqe Itota Codito botö imote aa pedinque da godongä godömo inte botö Pabodobo yewæmömopa. Mönö tönifacä Totenë töno guëa apæneta ate yewæmomo aedäni. ² Coodinto iñömö münitö Codito ingante mïni godongämä pönencabo iñomini inte eñeedäni. Wængonguü, Botö quimini badinque münitö Itota Codito nempo queweninqe tæiyæ waëmø ewocate quewencämìnipa, ante cædinque äñecä poniñimi inte münitö acämìnipa, ante yewæmömopa. Ayæ adobaï, Mönö Awënë Itota Codito emöwo ante në aa pedäni tömämë quewenäni incæ acädänipa, ante yewæmömopa. Itota Codito iñömö mönö Awënë ingä incæ tömenäni Awënë adocä ingampa. ³ Mönö Mæmpo Wængonguü töno mönö Awënë Itota Codito godongämä waadete pönö cæda ate münitö gänë pönente quewencämìnipa, ante botö Totenë töno ämönapa.

Codito nānō entawënö baï nangui entawemompaa, ante

⁴ Wængonguü waadete pönö cæcä ate münitö Codito Itota nempo queweninqe tömengä nānō entawënö baï nangui entaweminpaa, ante adinque botö münitö beyæ ante Wængonguü ingante waa ate pönéninqe cówé apænebopa. ⁵ Edæ Codito nempo quewenöminite tömengä nānō ate eñengainö ante pönö apænecä eñeninqe münitö do entaweminpaa. Inique mäninö nānō ate eñengainö ante eyepæ entawemini inique münitö nö apænemini baminpaa. ⁶ Edæ münitö, Itota iñömö adocä mönö Codito inongä ingampa, ante apænemöni eñeninqe münitö Ao äninqe, Nåwangä impa, ante wede pönéninqe waa cæte quewemini acäimpaa.

⁷ Mäninö beyæ, Mönö Awënë Itota Codito æyedënö pönínque edonque pöni a ongonguingä, ante wänö cöninqe münitö wæntaye badämäi incämìnipa, ante cædinque Wængonguü Önöwoca pönö apænecä eñeninqe münitö eyepæ inte waa cæquimini iminipa. ⁸ Münitö cówé iñique baganca tæi ongonte oda cædämäi incämìnipa, ante Wængonguü pönö cæcä ate mönö Awënë Itota Codito pöñedë mäninëdë ate münitö wentamö ædö cæte entawengümii. Edæ dæ ampa. ⁹ Wængonguü, Botö Wengä Itota Codito iñömö münitö Awënë inongä

ingampa. Inique münitö tömengä nempo queweninqe tömengä töno godongämä cæte quewencämìnipa, ante münitö iminite äflete aa pecantapa. Mänömai ante në aa pecä iñömö tömengä nānō angaïnö baï edæ cówé në ædämö cæcä ingampa cæmìnii.

Wæætë godö wæætë godö cædämäi iedäni, ante

¹⁰ Botö tönifamini, botö mönö Awënë Itota Codito emöwo apænedinqe iñmai ante ämo eñemäimnipa. Mönö pönencabo imompa, ante adodö pönéninqe münitö tömämini godongämä Ao ante adodonque cædinque näwæ godämäi iedäni. ¹¹ Botö tönifamini apænebo eñeedäni. Coodieidi münitö imilitedö ante apænedinqe, Coodintoidi nāni pönencabo incæ wæætë godö wæætë godö tedewenäni. ¹² Ante apænedäni eñeninqe botö, iñmai impa, ante apænebo eñeedäni. Pancaminiya, "Mönitö Pabodo nānō né emiñämöni imönipa," ante cæmìnipa. Pancaminiya guiquenë, "Apodo nānō né emiñämöni imönipa," ante cæmìnipa. Pancaminiya guiquenë, "Pegodo nānō né emiñämöni imönipa," ante cæmìnipa. Ayæ wæætë pancaminiya guiquenë, "Codito nānō né emiñämöni imönipa," ante cæmìnipa. Mänömañö ante münitö wadö wadö ante tedewemini awædö.

¹³ Iñempa Codito nāmä incæ ante dicæ wadö wadö ante apænecantawogaa. Incæte Codito nempo quewemini inte münitö, Pabodo emiñämöni imönipa, ämäni. Apodo emiñämöni imönipa, ämäni. Pegodo emiñämöni imönipa, ämäni. Ayæ botö Pabodobo iñmotë wadäni awæ ñænqedimæ gönöniqne münitö beyæ wænöñani dicæ wæntawogaa. Ayæ botö Pabodobo emöwo apænedinqe münitö dicæ apænë guiminitawogaa. ¹⁴ Botö münicabo weca queweninqe Codipo töno Gayo inate mäninaque inate æpænë guidömo guiidatapa, ante pönéninqe waa tobopa. ¹⁵ Mänömai iñadinqe münitö, Pabodo emöwo apænedinqe æpænë guittamöni, ante ædö cæte anguimini, ante tobopa.

¹⁶ AE, tæcæ pönémopa. Etepänäidi inānite adobaï guidömo guidänitapa. Wadäni inānite wabänö guidömoi, ante wii pönémopa. ¹⁷ Edæ Codito, Bitö æpænë guidömi guicædänipa, ante botö imote änämäi ingacäimpaa. Wæætë, Tæi piñænongä inte Codito mönö wædö ante teemë mongænte ñænqedimæ wængä beyænque mönö quewengæimpaa, ante apænebi eñencædänipa. Ayæ, Mäniñe ante wadäni, Önöñe impa, ante änämäi incädänipa, ante wææ cædinque bitö waodänique nāni nanguü eñente apænedö ante apænedämäi incæbiimpaa. Wæætë, Codito ingantedö ante

watapæ apænebi ëñencædänimpä, änique Codito botö imote da godongä gobo imopa.

Codito Wængongü nänö ëñenö entawëningue tæi nänö pïñænö entawengampa

¹⁸ Itota ingante näni timpogaïwæ ante apænemöni adinque nè wænguñäni guiquenë, Mäniwæ ante apænète wædänitedö abi, ante badete todänipa. Codito ængä beyænque nè quëwämöni guiquenë, Codito mäniwäa wængä beyænque Wængongü tæi pïñænö pönö cæcampa, ante wede pönente apænemönipa. ¹⁹ Edæ Wængongü, lïmai cæcæboimpa, angampa, ante yewæmonte ongompa.

“Nè adäni önonquedö ante ëñenänipa, ante botö nanguï näni ëñenö ante wido cæcæboimpa.

Nè nämä mä pönente ëñenäni guiquenë önonque ëñenänipa, ante botö näni näni ëñenö ante Baa ancæboimpa,”

ante Wængongü cæcampa, ante yewæmongatin

²⁰ Mänömai cædinque Wængongü, Inguipogaque quëwänäni nanguï ëñenö incæ önonque impa, ante ëñfenguenë quëwämöni, ante do odömongampa. Ìnique adocanga ingante, Nangui ëñemipa, ante Wængongü dicæ anguingää. Dodäni näni wææ angainö ante nö nö odömömi imipa, ante Wængongü dicæ anguingää. Nämä mä pönénique nö nö apænebi imipa, ante Wængongü dicæ anguingää. Edæ dæ ampa. ²¹ Edæ, Inguipogaque quëwänäni ocaidé nanguï ëñenäni incæ önonque näni ëñenö beyænque botö imote ædö cæte ate bai pönenguñäni, ante Wængongü nö nö ëñenongä inte cæcampa. Codito nänö cægaiñö ante apænemöni adinque lïnäni iñömö, Önonque tedewänäitedö abi, ante badete todänipa. Ìnempa Codito nänö cægaiñö ante badete näni todö beyænque münitö wæætë nö wede pönemini inte quëwæcæmänipa, ante Wængongü nöingä pönénique pönö cæcampa.

²² Oodeoidi, Öonædë näni mä cæi bai bamönengæ cæmuni ate ëñemäimönipa, ante änewänäni. Guidiegoidi guiquenë, Nämä mä pönénique ëñemäimönipa, ante cædänipa. ²³ Münitö guiquenë, Codito ingante awænämæ timpte wænöñäni wængacäimpa, ante mäninonque ante apænemöni ëñemänipa. Mänömañö ante apænemöni ëñenique oodeoidi guiquenë Baa ante tee téwate bai oda cædänipa. Guidiegoidi guiquenë mänine ante ëñenique badete todänipa. ²⁴ Münitö oodeomöni iñömönite münitö guidiegomini iñömönite ædänimë lïnäni Wængongü apænte ængä ingaimö inte mönö iñömö edæ lïmai ante pönemompa. Wængongü nänö nö ëñenö incæ Codito encacampa, Wængongü nänö

tæi pïñænö incæ Codito entawengampa, ante do edæ ëñente pönemompa.

²⁵ Wængongü önonque ante cæcampa, ante pönëwëminitawoo. Mönö waocabo nanguï ëñémö imompa, ante pönëminitawoo. Ìnempa, Nanguï ëñémö, ante tedewämö incæ önonque wædämö inte cæmompa. Wæætë Wængongü guiquenë önonque cæte bai cæcä incæ godömenque gomonga nanguï ëñfengä inte cæcampa. Ayæ, Wængongü aquïngä inte cæcampa, ante pönëminitawoo. Ìnempa mönö waocabo tæi pïñæmö imompa, ante tedewämö incæ mönö önonque aquïmö inte cæmompa. Wæætë Wængongü guiquenë nö önonque cæte bai cæcä incæ godömenque gomonga tæi pïñænongä inte cæcampa.

²⁶ Ìñänäni, æbänö iñöminite Wængongü aa pecantapa, ante pönëedäni. Tömämini dicæ nanguï ëñemini ingaminiyaa. Inguipogaque quëwänäni nanguï näni encadö bai münitö tömämini dice adobai nanguï encamini ingaminiyaa. Tömämini dicæ nanguï tæi pïñæmuni ingaminiyaa. Awënëidi pæingä nänö awënë baquinque ëñacä bai münitö tömämini dicæ adobai awënë baquinque ëñaminiyaa. Mänömai iñöminite Wængongü dicæ aa pecantawogaa. Incæte adocanque adocanque mänömai iñöminite Wængongü aa pegacäimpa.

²⁷ Wæætë, Nè nanguï ëñenäni incæ guïñente wæcædänimpä, ante cædinque Wængongü lïmai cægacäimpa. Inguipoga quëwänäni lïnäite cöwä adinque nö önonque cæi bai cædäni lïnäite apænte ængacäimpa. Ayæ, Nè tæi pïñænäni incæ guïñente wæcædänimpä, ante cædinque Wængongü inguipoga nö wæntæte cædäni lïnäite apænte ængacäimpa. Ìnique tömengä mänömai cæcä ate waa cædänipa, ante adinque nö tæi pïñænäni wæætë guïñente wædänipa.

²⁸ Wængongü inguipoga quëwänäni näni waa pöni mäinc oo ewente bai bacæimpa, ante cædinque, Inguipoga pancacooga wiwa incoo impa, ante adinque mänincoo que ænique waa cægacäimpa. Ayæ, Önoncoo que impa, ante mönö ånoncoo adinque tömengä ingante do ænique nö cægacäimpa. Ayæ, Dæ ampa, mönö ånoncoo incæ do adinque Wængongü mäinc oo ænique nanguï cægacäimpa. ²⁹ Ìnique Wængongü weca ongöñinque waocä adocanque incæ, Waëmö imopa, ante ædö cæte anguingää.

³⁰ Wængongü pönö ængä beyænque münitö Codito Itota nempo quëwämönipa. Wængongü Codito Itota ingante da pönongä ænique mönö Codito nänö ëñenö bai ænte entawëmompa. Tömengä nempo quëwänique mönö tömengä nänö nö cæte quëwënö bai adobai ænte entawëmompa. Ayæ tömengä tæiyæ waëmö nänö ewocadö

adobaï pönongä æninque tæiyæ waëmô ëwocate quëwemompa. Ayæ Codito aengä beyænque mönö abæ tawænte gote baï quëwemompa.³¹ Inique Wængongui beyæ näní yewæmongaïmö baï iimai ante bacæimpä. "Waocä, botö nanguï waëmô poni imopa, ante nämä waa ate apæneinente wædangä iñömö tömengä wæætë, Mönö Awëñé adocanque waëmô poni ingampa, ante apænecä inique waa cæbaingampa."

2

Itota Codito ingante awää timpodäni wængacäimpä, ante

¹ Iñänäni botö münitö weca apænecæte ante mä pöninqe né nanguï ëñenäni näní waa ëñenö baï ëñenämaï ïmo inte baï pontabopa. Waodäni näní waa tede baï tededämäi ïmo incæ pontabopa. Wæætë, Wængongui näwangä waa poni cægacäimpä, ante mäninque ante apænecæte ante pontabopa.² Itota Codito ingante do adimo inte botö, Tömenganque nänö cægaïnonque ante ëñente baï cædinque botö coodintoidi weca gote apænebote, ante godämai iñedë do äñomoimpa. Inique, Wadö näní nanguï ëñenö ante ëñenämaï inte baï cædinque botö, Itota Codito ingante awää timpodäni wængacäimpä, ante mäninque ante ëñente baï gote apænebote, ante pöninqe münitö weca pontabopa.³ Ayæ botö aquïlmo poni iñömo inte münitö weca pöninqe, Aëdö cæte apænequïmoo, ante guïñenete wædinqe nanguï do do wæte pomo aminitapa.⁴ Pöninqe botö, Mänömaï impä, ante dicæ tömëmo nanguï ëñenö ante dedatabogaa. Wængongui beyæ apænebo ëñeedäni, ante äñimo incæ botö dicæ waa poni tedete baï apænetabogaa. Wæætë Wængongui Öñowoca tönö äawoaque baï ëwocadinqe botö tömengä nänö tæi piñänö beyænque apænebo aminitapa.⁵ Mänömaï cædinque botö, Waomö mönö nanguï ëñenö beyænque ante wii pönencæmlinimpä. Wæætë Wængongui nänö tæi piñänö beyænque wede pönëmini bacæmînimpä, ante cæcæte ante mänömaï ponte apænetabopa.

Wængongui æbänö ëmongää, ante tömengä Öñowoca odömongä ëñemompa, ante

⁶ Wæætë ædæmô pönënnäni æmæwo pæte baï iñönänite münitö tömënnäni weca ongönnique möni nanguï ëñenäni ante apænemönpä. Incæte iñowodäni nämä näní ëñenö ante apænedämäi ïmönipa. Ayæ iñæca awëñëidi näní dæ goquincabo tömënnäni näní ëñenö ante apænedämäi ïmönipa.

⁷ Wæætë Wængongui awëmô iñonte nänö ëñengäinö ante apænemönpä. Tömengä iñömö, Botö nanguï ëñenömo inte poni

cæbo beyænque botö né apænte ænäniqne ñao apäite baï entawencædänimpä, ante inguipoga dæ äñedë wëëñëñedë poni incæ mönö imonte ante poni cægacäimpä. Incæte, Mänömaï cæcæboimpä, ante tömengä nänö ëñenö ante wadäni ëñenämaï incædänimpä, ante wææ cædinque wë wodotne baï cædinque tömengä nänö ëñengäinö ante ñowo ganca awëmô iñömö entawënongäimpä. Ñowo iñömö tömengä awëmô nänö ëñengäinö ante tæce apænecä ëñenäni münitö wæætë mäninö ante ñowo apænemönpä.

⁸ Inguipoga awëñëidi guiquenë Wængongui nänö wë wodotne ëñengäinö ante dicæ ëñenänyaa. Edæ mäninö ante ëñente baï tömënnäni mönö Awëñé ñao baï entawënongä iñongante awää timpote wænönnämaï incædönänimpä.⁹ Wæætë iimai ante yewæmongatimpä.

"Botö ïmote né waadete pönënnäni iñömö watapæ quëwencædänimpä,

ante Wængongui do poni badon-gacäimpä.

Mäninö nänö poni cægäinö ante waocä dicæ acäa.

Mäninö ante dicæ ëñengäa.

Edæ waocä namanque mä pöninqe dicæ ëñengäa,"

ante näní yewæmongaï baï iñique bacæimpä, ante münitö apænemönpä.

¹⁰ Wængongui Öñowoca guiquenë tömää cówä adinqe Wængongui awëmô nänö poni badongäinö ante edonque adinqe do ëñengampa. Inique mönonga po guiidinqe tömengä mönö imonte edonque odömongä ëñemompa.

¹¹ Edæ mönö waocabo incæ, Adocanque öñowenique ponië cõnonganque wacä, Aëbänö ante ponië congäa, ante ædö cæte ëñenguingäa. Edæ né ponië congä guiquenë, Botö æbänö ante ponië cõmoo, ante tömengä adocanque öñowenique poniente ëñengampa. Wængongui adobaï ingampa. Wængongui æbänö ante awëmô ponië congäa, ante waocä ædö cæte ëñenguingäa. Wængongui æbänö ante ponië congäa, ante tömengä Öñowoca adocanque ëñenängä wadäni ëñenämaï iñänipa.¹² Wængongui iñömö, Botö æbänö poniëmä cæmînimpä, ante edonque acæmînimpä, ante cædinque tömengä Öñowoca ingante da pönongä ænte ëwocate amompa. Inique inguipogaque quëwënnäni näní ponië baï entawënämaï iñömö ante mönö Wængongui tömengä Öñowoca tönö äawoaque baï ëwocamö ante do ëñemompa.

¹³ Münitö iñömö, Wængongui mänömaï poni cæcampä, ante odömoncæte ante mä poniente möni ëñenö ante apænedämäi ïmönipa. Wæætë Wængongui Öñowoca poni odömonte apænecä ëñente ëwocadinqe

tömengä nänö odömönö möni ëñenö ante apænemöni. Edæ Wængongui Önöwoca nänö pönénö ante ëñencæte ante Wængongui

Önöwocaque nänö apænede ante apænete ëñente ëwocacæimpa, ante pönéninque mönitö mänïneque ante apænemöni.

¹⁴ Edæ, Wængongui Önöwoca nänö pönénö æbänö i, ante tömengä Önöwoca tönö äawocaque baï në ëwocadänique pönente ëñenänipa. Ìnique në ömæwocacä baï ingä guiquené tömengä ædö cæte edonque ëñenguingää. Edæ oda cæcampa. Mänïnö ante apænemöni ëñeninque tömengä, Önonquedö ante apænete wæcantedö abi, ante badete todinque edæ, Baa angampa. ¹⁵ Wængongui Önöwoca tönö äawocaque baï në ëwocacä guiquené, Tömäa æbänö i, ante cówä adinque edonque poni ëñengampa. Wæstæ edæ, Tömengä æbänö ëwocacä, ante wadäni cówä adäni incæte ædö cæte apænte angüñänii. ¹⁶ Ayæ, "Wængongui Awënë æbänö nanguï ëñente pönengää, ante æcänö ëñenguingää. Edæ Wængongui ingante godömenque odömönänipa diyæ ëñente baquingää," ante yewæmongatimpa. Mönö guiquené Codito ëñente nänö pönénö ante entawemompa.

3

Wængongui ingante në cæmø mönö godongämæ cæcabo

¹ Ìñänäni ëñeedäni. Codito Önöwoca tönö në ædæmö ëwocadäni inänite botö Wængongui Önöwoca nänö apænedö ante do apænebopa. Minitö guiquené mempoga ëñamini inte Codito nempo quëwëmini incætæcæ ëñadäni baï pædämäi inömini inte mönitö inguipogaque ante pönëmini awædö. Mänömai beyæ botö adobaï ante ædö cæte mönitö iminite apænequimoo. ² Edæ tæcæ ëñadäni inömö tæémö mönö cængü capo capo cænämäi inänipa. Minitö inömö tömänäni baï adobaï imini inte Wængongui Önöwoca nänö apænedö ante ædö cæte ëñengüminii. Ìnique tæcæ ëñadängä ingante goömæ di godönète baï cædinque botö mönitö iminite apænedinque adodeque adodeque apænebø ëñeminitapa. ³ Ìñempa nñöwo ganca tæcæ ëñadäni baï inömini inte minitö æiquedö ëñengüminii. ³ Edæ cówä inguipogaque ante pönëmini inte pancaminiya, Wacä gomonga cæcampa, ante piñte wæminipa. Pancaminiya guiquené wææte godö wææte godö piñte ånewëminipa. Mänömai cæte quëwëninque mönitö ömæwocadäni baï imini inte inguipogaque ante pönente quëwëmini abopa. ⁴ Edæ iimai ante tedewëminipa. Adocanque, "Botö Pabodo nänö në ëmïñämo imopa," ante cæcampa. Wacä, "Botö guiquené Apodo

nänö në ëmïñämo imopa," ante cæcampa. Mänömainö ante mönitö ömæwocamini inte baï cæmimi awædö.

⁵ Ìñempa, Apodo æcänö ingäa, ante pönëmini. Pabodo æcänö ingäa, ante pönëmini. Edæ botö mönö Awënë nänö pönö anganca tömengä ingante në cæbo bagaboiimpa. Apodo adobaï mönö Awënë nänö pönö anganca Awënë ingante në cæcæ bagacäimpa. Ìnique tömengä beyæ në cæmönäque imöna inte mönatö mönitö iminite apænemöna ëñente pönëminitapa.

⁶ Tömämö minte baï cædinque botö mä apænebo ate mönitö tæcæ ëñeminitapa. Apodo guiquené, Cöñe bate pæcæimpa, ante æpæ gao caadäni baï cædinque mönitö iminite godömenque nanguï odömonte apænecä ëñeminitapa. Incæte mönatö apænemöna beyænque ædö cæte tå bocate baï pæwocaqüminii. Wængongui adocanque në apænecä beyænque mönitö tå bocate baï pæwocate ëwocaminipa. ⁷ Ìnique minte baï në apænebo inte botö tönö Apodo æpæ gao cæte baï në odömonte apænecä tönö mönatö inömö önmönaque imönapa. Wængongui tömenganque, Pæ, ante në åñongä ingampa. Tömengä adocanque angä beyænque pæmimitapa.

⁸ Botö në apænebo tönö Apodo në odömonte apænecä tönö mönatö, Pæcæimpa, ante äanque baï Wængongui beyænque cæmönapa. Ìnique botö në apænebo inömotë tömengä në odömonte apænecä inöngante Wængongui inömö, Minatö apænegaiñ beyæ æeda, ante eyepæ poni pönongä æncämönaimpa. ⁹ Mönatö inömö Wængongui tönö godongämæ cæmöni inte möni në cæcabo imönipa. Minitö guiquené Wængongui quimini inömini inte tömengä gónea baï pæwocamini iminipa.

Ayæ adobaï tömengä nänö mænöincö baï iminipa. ¹⁰ Në ëñente mænongä inömö, Wænöménæca inö mænongæimpa, ante cædinque dicacoo cö cö cæcampa. Botö inömö Wængongui waadete pönö cæcæ ate në ëñente mænongä baï adobaï bagaïmo inte botö mönitö weca mä ponte apænebo ëñeminitapa. Nöwo guiquené botö mänömai cö cæte baï mä apænebo ëñemini ate wadäni ponte botö cö cædincaa wænöménæca mænonte baï cædinque godömenque odömonte apænedäni ëñemini. Ìnique edæ æcänö mänincaa mænonte baï odömöna tömengä töingä mænonte baï nö ëñente odömonte apænequenengä ingampa. ¹¹ Waodäni, Dica adocaa wænöménæca inö mænongæimpa, ante tåno näni cö cædincaa baï Itota Codito adocanque Tänocä ingampa. Ìnique, Wacä tänocä ingampa, ante baï cædinque mönitö ædö cæte wacä

mīñæ gomini. Ìñæmpa, Dica wacaawænöménæca iñö mænonte baï babaimpa.

¹² Ayæ tänoca näni gö cædinca baï Itota Codito Tänocä iñongante mönitö, Mänincaa adocaa wænöménæca mænongæimpa, ante baï cædinqe odömonte apænemöni. Në mænönäni iñömö oodo æninqe padata æninqe dica näni waa pöni adinca æninqe, Quincamë éwènämäa inguimca, ante æninqe tömënäni näni mænönö baï cædinqe pancamöniya nö pöni odömonte apænemöni ate mönitö apænedö wido cædämäi ingæimpa. Wadäni guiquénë awæ æninqe gaguimæ amimö i æninqe ayawää amiwæ æninqe quincoomé éwenguincoo æninqe godö mænönäni baï cædinqe tömënäni önonque odömonte baï apænedänipa. ¹³ Edæ Wængongui nänö apænte anguiönæ iñque ba ate gonga näni angä nanguï bæcocæimpa. Mänñedë ate edæ, Mönitö æbänö ñöwo odömonte apænemöni, ante ñäö gongæ edonque acæimpa. Wængongui mänñedë mönitö apænedö apænte ancæte ante cædinqe në tante baï cæcä ate pancadea æmæwo montæ göne ate pancadea ongö aencæcäimpa.

¹⁴ Iñinque, Aecänö mænonganincö montæ gönämä i, ante adinque Wængongui eyepæ pönongä æninqe në mænonganingä wæætë watapæ quewencæcäimpa. ¹⁵ Wacä guiquénë tömengä nänö mænonganincö do montæ gö adinque Wængongui mänincö në mænonganingä ingante pönönämä incæcäimpa. Incæte mäningä waocä gonga bæcoyömö wodii tao wïnongä baï ömæpocä wæyongante Wængongui ængä beyænque tömenganque quewencæcäimpa.

¹⁶ Minitö iñömö, Wængongui Önöwoca ingante do æninqe tömengä ingante éwocamopma, ante èñenämäi iminitawo. Wængongui tæiyæ waémö oncö baï mönö baö èñamopma, ante èñenämäi inte baï cæminí awædö. ¹⁷ Wængongui oncö tæiyæ waémö oncö i iñonte waocä bæ tate wido cæcä adinque Wængongui näemæ tömengä ingante edæ ömæe éwencæcäimpa. Ayæ adobai Wængongui tæiyæ waémö oncö baï baö èñayömäntite waocä wapiticæ odömonte apænecä beyæ mini godongämæ apænedincabo incæ oda cæte nåwæ gomini adinque në wapiticæ apænecä ingante Wængongui adobai wido cæcæcäimpa.

¹⁸ Minitö, Ñöwödäni näni èñenö ante do nanguï èñemönpia, ante pöneminitawoo. Ìñæmpa mänömañö ante mönitö námä babæ pönewéninque apænemini awædö. Në nö èñemini bacæte ante mönitö ñöwodäni näni nanguï èñewénö ante wido cædinqe ömæcamini badinque në èñemini bacæminimpia. ¹⁹ Inguipogaque quewénäni

nanguï èñenäni incæte Wængongui, Önonquedö ante èñemini awædö, angampa. Edæ Wængongui beyæ apænedinqe iñmai ante yewæmongadänipa. “Ömë námä nänö nönomë incæ waocä näemæ wini wini dawacä baï në nanguï èñenäni adobai námä näni èñenö beyænque näemæ oda cædänipa, ante cæbopa,” Wængongui angampa. ²⁰ Ayæ adobai, “Në èñenäni iñömö tömënäni näni nanguï èñente pönénö incæ idiquibæ impa, ante edæ mönö Awënë do èñengampa,” ante yewæmonte ongomba.

²¹ Iñinque, Botö waocä adocanque nänö në eminëmo inte tobopa, ante änämäi incæmünipa. Ìñæmpa mönitö waomini inte tömämöni münitö beyæ ante cæte quewémöni. ²² Botö Pabodobo iñömo incæ Apodo ingä incæ Pegodo ingä incæ münitö beyæ ante cæte tömämöni quewémöni. Inguipo incæ inguipoga ongoncoo incæ münitö beyæ ongomba. Mönö quewämämo incæ mönö wænguimämo incæ münitö beyæ ongomba. Ñöwopämo incæ mülmämö iñcayæ ponguimämo incæ quincoomé incæ edæ münitö beyæ tömancoo ongomba. ²³ Ayæ münitö wæætë Codito beyænque quewämäni iminipa. Codito wæætë Wængongui beyænque quewengä ingampa, ante ämo èñemäimini.

4

Itota nänö në da godongaïmöni inte iñmai cæmönipa

¹ Iñinque mönatö Pabodobo tönö Apodo iñömonate mönitö iñmai ante èñenguëñemini iminipa. Codito tönö godongämæ cædinqe tömengä beyæ ante Pabodo tönö Apodo në cæda iñapa. Ayæ godömenque, Wængongui tömengä nänö awémö èñengaïñ ante pönö apænecä èñena inte tömäna mäninö ante në apæneda iñapa, ante èñenguëñemini iminipa. ² Iñinque Awënë Wængongui iñmai angampa. Botö waocä ingante quiemë pönö cæbo æninqe tömengä botö pönönonque entaweninqe nö pönente ædämö aaquénengä ingampa, ante Wængongui cöwä adinque, Æbänö botö beyæ wææ aabii, ante apænte angampa.

³ Iñinque münitö, Pabodo æbänö cæcä, ante apænte ancæte ante cöwä amini incæte botö wædämä iñmai. Në apænte näni ànoncabö incæ botö imote adobai cöwä adinque apænte änäni èñeninqe botö wædämä iñmai. Tömëmo incæ, Æbänö botö cöwä wede pönente cæbo imoo, ante ædö cæte námä anguimoo. ⁴ Botö, Tömëmo wënæ wënæ cædämä iñömo imopa, ante pönemopa. Incæte, Wentamö mongænämä imopa, ante ædö cæte botö námä anguimoo.

Mönö Awēnē adocanque botō imote nē apāente angā ingampa.

⁵ Mäninō beyæ münitō, İnque bayedē tömää apāente angæimpa, ante mönö Awēnē ponganca ee adinque apāente änämäi iedäni. Tömengä iñömö waomö mönö awémö cægäinö ante, Edonque pöni acæimpa, ante iñäö iñömö mäo odömoncæcäimpa. Ayæ, Äbänö cæcæboimpa, ante mönö öñöwénenque pönengäinö incæ edonque odömongä gongæ nawaç acæimpa. Ayæ, Adocanque æbänö waa cægacäi, ante, Wacä æbänö waa cægacäi, ante watapæ apænedinqe tömämö mönö cægäinö ante Wængongü pöni apænecä èñente mönö tocæimpa.

⁶ İñänäni èñeedäni. Waocä adocanque ingante, Waingä ingampa, äninkue wacä ingante wii piñcæmänimpa, ante yewæmongatimpa. İnque botō münitō beyæ ante, Mönatö æbänö cæmöna, ante yewæmontabopa. Minitö, Apodo tönö Pabodo æbänö cæda iñaa, ante pönénique Wængongü beyæ näni yewæmongäinque ante mäninonque èñente cædinque godðomenque cædämäi incæmänimpa, ante cætabopa. ⁷ İñæmpa tömämö öñömonque iñömonte Wængongü, Bitö gomonga waemömi pöni imipa, ante dicæ apāente angantawogaa. Bitö entawënö iñömö tömëmi ocaidé mä bitö pönénö beyænque dicæ entawëmitawogaa. Mönö Codito adocanque edæ pöni apænecä èñente nē ænte entawëmi iñöni inte bitö, Tömëmoque nämä beyænque entawëmopa, ante ædö cæte änewëmii.

⁸ Minitö, Eyepæ pöni do entawëmönipa, ante baï cæmäni awædö. Minitö waa quëwenguinque ante do eyepæ ænte baï cæmäni awædö. Edæ Pabodoidi mönitö beyæ cædämäi iñönänite mönömi nämä beyænque awēnē odehyemöni bamönipa, ante cæte baï cæmäni awædö. İñæmpa münitö nawiwangä awēnē odehyemüni bamüni baï mönitö adobai awēnē odehyemöni badinque nanguü tocædömönimpa. ⁹ Wæætë Itota nänö nē da godongaincabo iñömonite Wængongü incæ, Yæmïñä pöni gote näni wænguinque godäntitedö amini, ante badete tote baï odömongä awædö. Mänömaï cæcä adinque waodäni incæ anquedoidi incæ Wængongü nänö nē badongaïnäni tömänäni mönitö imönite adinque badete todänipa, ante awædö.

¹⁰ Edæ münitö adobaï cædinque iñimäi piñmäni wæmönipa. Mönitö Codito beyæ cæyömöni münitö, Ocai ömæcamäni inte cæmänipa, ante pönémünitawoo. Wæætë nämämanque ante pönénique, Codito nempo quëwéninque mönitö ocai encamöni inte nanguü èñemönipa, ante tedewëmäni awædö.

Ayæ, Pabodoidi aquü pöni iñönänite mönitö wæætë tæmöpi piñkämöni imönipa, ante pönémüni awædö. Wadäni adobaï münitö imänite ante apænedinqe, Waïmäni pöni iñimäni, äninkue mönitö imönite ante wæætë, Öñöminique imänipa, ante piñnänipa.

¹¹ Ayæ mönitö fiwo ganca cængü cænämäi intè gue ænente awædö. Tepæ bedämäi intè gæwænte awædö. Weocco wåå tæisco mongænte awædö. Ayæ tæi tæi pänäni caate wæmönipa. Ayæ oncö ömaamöni intè ¹² mönitö öñompoca nanguü cædinque ænte quëwemönipa. Wénæ wénæ imänipa, ante piñnäni wædinque mönitö wæætë, Minitö imänite Wængongü pöni waadete cæcæcäimpa, ante cæmönipa. Ayæ togænte pänäni ate wædinque mönitö wæætë piñnamai piyænë cæmönipa. ¹³ Mönitö imönite ante apænedinqe, Wiwa cædänipa töö, ante babæ änäni èñente wædinque mönitö wæætë waadete apænemönipa. Edæ, Èwemöimæ gadongüimæ baï imänipa. Ömæpoco wido cæquinco baï imänipa töö, ante piñnique inguipogaque quëwénäni iñömö mönitö imönite fiwo ganca cöwë wido cædäni wædömöni imönipa.

¹⁴ Mönitö beyæ cædinque Pabodoidi wæwente quëwénäni, ante adinque münitö wæætë guingo imonte wæcæmänimpa, ante botö dicæ mänömaïnö ante yewæmömogaa. Wæætë botö wemini baï iñöminite botö, Mänömaï cædinque muni wæquinque impa, ante wææ yewæmömopa. ¹⁵ Minitö imänite nē aadäni iñömö diete muido ganca mänimpodäni iñönänite mönitö münitö mæmpoidi baï imöni guiquenë mémöniya pöni imönipa. Edæ, Itota Codito nempo quëwéninque botö, Itota Codito pöni cæcä beyænque mönö watapæ quëwengæimpa, ante apænebo èñemänitapa. Mänömaïnö ante apænebo èñenique münitö mempoga èñämäni ate botö münitö mæmpo baï bagaboimpa. ¹⁶ Mänömaï beyæ botö münitö imänite waadete apænedinqe, Botö mæmpobo cædö baï münitö adobai cæcæmänimpa, ante nanguü ämopa.

¹⁷ Botö tömämæ godinque wayömö Codito ingante nämä godongämæ pönencabo weca wayömö nämä pönencabo weca go guuidinque iñimäi ante apænebopa. Mönö Itota nempo quëwéninque nö èñenique waa cæte quëwengæimpa, ante odömonte apænebopa. Mänömaïnö ante botö odömonte apænedö baï botö tömëmo adodö èñente quëwemo abaimpa. İnque münitö, Pabodo mänömaï quëwengampa, ante èñencæmänimpa, ante botö nē waadecä Timoteo ingante da godömo münitö weca ponte apænecæcäimpa. Tömengä iñömö botö wengä baï iñongä intè Codito nempo quëwéninque cöwë nö pönente cæcä ingampa. Tömengä münitö

weca ponte apænedinque, Pabodo nänö odömonte apænedö baï tömengä nämä adodonque ante cöwë ëñente quëwengampa, ante apænecä ëñeninqe adodö ante pönencämìnimpä.

¹⁸ Pancaminiya, Pabodo wii pongä awædö, ante, Tömëmönique wæætë né ämöni incämönimpä, ante botö imote piñte tedewëminipa. ¹⁹ Incæte mönö Awënë Ao angä ate botö oo poncæboimpa. Ponte adinque botö, Tömëmönique né ämöni incämönimpä, ante né tedewëminî aebänö tedewëminii, ante änämäi incæboimpa. Wæætë adomini muni tæi piñænö ante cöwä adinque apænte ancæboimpa. ²⁰ Wængongü Awënë Odeye nempo né quëwëmë öñömö wii önonque mönö tedequinö beyænque quëwëmampa. Wæætë edæ tæi piñænte mönö quëwenguinö ante mönö tömengä nempo quëwëmampa. ²¹ Minitö aebänö cämìnî ate mimitö weca pongüimo. Edæ muni cædinö adinque botö pangüñëmo ingüimo, äminitawo. Wæætë waadete pönéninqe aedämö cæquenëmo ingüimo, äminitawo.

5

Në wiwa towengä ingante apænte angæimpa, ante

¹ Edæ, Në wiwa towengä incæ coodintoidi nanni pönencabo töö godongämæ ongongampa, ante tededäni ëñentamönipa. Minitö weca ongongä incæ manguiwengampa töö. ² Ìñæmpa Wængongü ingante né ëñenämäi ìñäni incæ mänömaï wénæ wénæ cædämäi ìñönäni mimitö weca ongonganque do cæcä apa cämìnii. ³ Në wiwa towengä töö godongämæ ongömini incæte mimitö, Tömëmönique waa cämöni imönipa, ante tedewëminî awædö. Incæte Ca ca wæmäni baï waa incædönimpä. Në wiwa cæcä ingante, Minitö weca ongönämaï gobäwe, ante da godömini gocä baï waa incædönimpä. ⁴ Botö guiquenë nänëne quëwëmo incæte mimitö weca owote baï öñowënenque pönëmo imopa. ⁵ Ìñine mimitö weca owote baï botö né wiwa cæcä ingante do apænte ämopa. ⁶ Minitö Awënë Itota émöwo apænedinque godongämæ pönömini botö nänëne quëwëmo incæte adoyömö owote baï pönencæboimpa. Ayæ Awënë Itota tæi piñænongä inte mimitö töö adoyömö ongoncæcäimpa. ⁷ Ìñine mimitö iimäi cædäni. ⁸ Awënë nänö pongüönæ iñedé né wiwa cædangä tömengä öñowoca quëwencæcäimpa, ante iimäi cædäni. Tömengä nänö wiwa éñayö èwente bacæimpa, ante cædinque mimitö tömengä ingante Tatäna nempo pædæ godömini aençæcäimpa.

⁶ Minitö, Waa imöni imönipa, ante tededinque wiwa tedewëminipa töö. Edæ

dodäni nanni yewæmongaïnö ante adämaï inte baï tedewëminipa. “Pää tömäo yedæ æmpoquinque wædænque da wénäni” baï münitö adobaï adocanque wiwa cæcä ingante muni oda cæquinque ee amini ongongampa. ⁷ Muni pönencabo waëmö poni muni entawenguinque pää yedæ æmpoquï wido cæte baï cædinque né wiwa cædangä ingante da tadömini gocæcäimpa. Edæ mönö Codito iñömö wiwa mönö cædinö ante né mënongacæte ante nämä wepæ godon-gacäimpa. Edæ dodäni, Në wænonguñenengä wænönämäi inte wodo paënta gocæcäimpa, ante, Patowa, ante codotedo nanni né wænongaingä baï mönö Codito iñömö adobaï inongä inte wængacäimpa. ⁸ Ìñine mönö pää yedæ æmpoquï ömämö i cænte baï cædinque wiwa mönö cædö ante wido cædinque mönö piñte cædämäi inte waa cæte quëwengæimpa. Ayæ aæmæ watapæ bete baï cædinque, Quinö näwangä poni i, ante Ao ante ñenique mönö nö pönente quëwengæimpa.

⁹ Në wiwa towënnäni töö godongämæ cædämäi iedäni, ante botö cadota ante do yewæmömo aminitawo. ¹⁰ Mänömaïnö ante yewæmöninqe botö, Ingüpogaque quëwënnäni töö godongämæ cædämäi iedäni, ante dicæ antabogaa. ¹¹ Ìñæmpa wiwa towënnäni, wacä qui né ëñente wædäniq, wacä qui né ö æñäniq ingüpoga quëwënnäni. Ayæ, Wængongü impa, ante badöniq né aedæ wæænte quëwënnäniq mänimpodäniq ingüpoga quëwënnäni. ¹² Ìñine aedö cæte tömënnäni weca cædämäi ingüii. Edæ ingupo émö cæte gote baï tömënnäni weca ongönnämaï ingüii.

¹¹ Wæætë mänöni ante yewæmöninqe botö, Muni pönencabo incæ adocanque wiwa cæcä adinque mimitö tömengä töö godongämæ cædämäi iedäni, ante wææ ämopa. Edæ, Në pönengä incæ wiwa towengantawo. Në pönengä incæ wacä qui æñente wæcantawo. Wængongü impa, ante badonte né pönengä aedæ wæængantawo. Wacä ingante, Wénæ wénæ imipa, ante angantawo. Ti nämæ bete né pönengä incæ quidi quidi dowængantawo. Wacä qui æñante ante babæ cædinque ö ængantawo. ¹³ Ìñine tömengä, Në pönëmo imopa, äñongä incæ mänömaï wiwa cæcä adinque mimitö tömengä töö godongämæ cædämäi inte godömenque tömengä töö godongämæ contate cænämäi iedäni, ante botö wææ ancæte ante ämopa.

¹² Minitö Codito nempo muni quëwencabo incæ näemæ apænte änämäi imini inte oda cämìnipa. Wadäni ìñäni Codito nempo quëwënnämaï iñönäni botö, Tömënnäni aebänö wénæ wénæ cædäni, ante aedö cæte apænte anguimoo. ¹³ Wængonguinque

tömänäni ïnänite apænte ancæcäimpa. Incæte mïni cabø incæ adocanque wiwa cæcæ adinque münitö tömämïni, Mönitö weca ongönämäi gobäwe, ante da tadömiñi tao gocæcäimpa.

6

Në pönämäi ingä apænte ancæcäimpa, ante änämäi le

¹ Mïni pönencabo iñömöñite adocanque bitö ïmîte wénæ wénæ cæcantawo. ïnique bitö, Tömgä ingante apænte ancædänimpa, ante cædinque ëñenämäi ïnäni weca ædö cæte ænte gobii. Wæætë Wængongü quïnäni ïnänite angä ëñeninqe tömänäni wæætë, Tömgä æbänö wénæ wénæ cæcää, ante apænte adinque nö ancædänimpa. ² Edæ mönö Wængongü quïmö iñömö edæ, Ingüpoga tömämæ quëwénäni æbänö wénæ wénæ cædäni, ante në apænte anguümö imompa. Incæte münitö, Mänömaï cæcämönimpa, ante ëñenämäi inte bai cæmïni awædö. Tömämæ quëwénäni ïnänite në apænte anguümïni inte münitö ñöwo wædænque mïni apænte anguënénö incæ quïnante åñämäi ïmïni. ³ Mönö iñömö Wængongü anquedoidi ïnänite në apænte anguümö iñömöimpa, ante ëñenämäi ïmïnitawo. Mänïnäni ïnänite në apænte anguümö iñömö inte mönö pönencabo ñöwo mönö wædö ante mönö godömenque apænte angæimpa, ante pönämïniyaa.

⁴ Codito ingante mïni godongämæ pönencabo incæ mïni wædö ante apænte ancædänimpa, ante münitö ædänidö ïnänite ämïni apænte änänii. ïñæmpa, Önöñäniqne ïnänipa, ante mïni änönäni incæ mänïnö ante në apænte änäni badänitawo. ⁵ Minitö guingo imonte mïni wæquinque cæmïnipa, ämo ëñemäimïnipa. Nänä pönencaya incæ näémæ wæætedö wæætë åna wædinque münitö, Mönö pönencabo incæ æcänö në nö ëñenongä inte apænte anguingää, ante adinque tömgä ingante anguënämïni ïmïnipa. ïñæmpa münitö weca në nö ëñengä adocanque dæ angantawoga. ⁶ Wæætë näna pönencaya incæ näémæ piñinque adocanque, Botö beyæ apænte äninqe iingä ingante pancædänimpa, angampa. Ayæ godömenque wénæ wénæ cædinque tömgä näna töniñacä ingante në pönämäi ïnäni weca ænte godinque, Apænte äninqe pancæmïnimpa, angä pänänipa.

⁷ ïñæmpa mïni pönencabo incæ näémæ piñinque, Apænte ante pangäimpa, ante dobæ oda cæmïnipa töö. Edæ wacä wïwa cæcæ ate wædinque bitö wæætë piyænæ cæbi waa ìmaimpa. Tömgä babæ wapiticæ äninqe ö ængä wædinque bitö piyænæ cæbi waa ìmaimpa. ⁸ Incæte piyænæ cæquïnämïni incæ münitö wæætë babæ cædinque ö æmïni

awædö. Wacä ingante wiwa cæmïni awædö. Mänömaï cædinque münitö mïni pönencabo incæ wæætë godö wæætë godö wiwa cæmïnipa töö.

⁹ Wïj éñente cædäni iñömö Wængongü Awënë Odeye nempo cœwë guiidämäi inguïnäni ïnänipa, ante münitö iñömö ëñenämäi inte bai cæmïnipa töö. Mänömaïnö ante pöneninqe mïni oda cæquïnque i apa cæmïni. Ñöwo godömenque ämo ëñeedäni. Pancadäniya towente cædäni. Pancadäniya guiquenë, Wængongü impa, ante nani badöñiñömö gäanë ædæ wæænänipa. Pancadäniya guiquenë nänögæ ïnämäi iñongante godö guëa mówénäni. Pancadäniya guiquenë nana onguïñæncaya incæ nana gæncaya inte bai cædinque guëa monte quëwénapa. ¹⁰ Pancadäniya guiquenë awëmö ænänipa. Pancadäniya guiquenë wacä mäinc oo ante æñente wædäni. Pancadäniya guiquenë ti nämæ bete quidi quidi dowænänipa. Pancadäniya guiquenë wacä ingante, Bitö wénæ wénæ impa töö, ante piñinque babæ änänipa. Pancadäniya guiquenë babæ apænedinqe ö ænänipa. Mänömaï wiwa cædönäni inte tömänäni Wængongü Awënë Odeye nempo cœwë guiidämäi inguïnäni ïnänipa, ämo ëñemäimïnipa. ¹¹ Mini pönencabo incæ pancamïniya mänömaï ingaïmïni inte ñöwo iñömö æbänö ïmïni. Edæ mönö Awënë Itota Codito èmëwo beyænque Wængongü Önöwoca pönö ñä mënongacä ate münitö tæiyæ waëmë èwocate quëwämïni adinque Wængongü, Botö ayömo münitö waa cæmïni ïmïnipa, angampa.

Baonga quëwéninqe mönö tæiyæ waëmë entawente quëwengæimpa

¹² "Botö cæinénonque ante cæbo incæ Wængongü wææ änämäi ingampa," ante apænedänipa. Incæte botö cæinénonque ante quëwëmo bai wïj botö waa quëwenguinqe incædömoimpa. Botö cæinénonque ante cæbo incæ Wængongü wææ änämäi ingampa, ante nani åñö iñömö edæ näwangä impa. Incæte botö cæinénonque ante cæbo bai botö ñä cæyente bai wæwengyënëmo inte awædö. ¹³ Ayæ cængü iñömö. "Mönö cæncadë guiquinque cængü æmompa. Ayæ adobai mönö cæncadë cæi cængü beyænque èñemompa," ämïnitawo. ïñæmpa cængü incæ cæinca incæ, Idæwaa impa, ante Wængongü wo èwencæcäimpa. Ayæ adobai mönö bao iñömö wïj towengyinqe beyæ èñamompa. Wæætë mönö Awënë beyænque mönö baö èñate quëwämompa. Ayæ mönö baö beyæ ante mönö Awënë pö guicä ate tömgä töno ääwocaque bai èwocamompa. ¹⁴ ïnique edæ mönö Awënë ingante Wængongü tæémö piñæninqe angä ñäni ömämongä bai

mönö imonte adobai tæémö piñæninque angä fiäni ömæmonguumö imompaa.

¹⁵ Edæ, Codito qui, ante mönö baö incæ godömö ængä ate mönö tömengä baö baö baö éñamompa, ante éñenämäi iminitawo. Ìninque Codito baö baö éñabö inte botö iñömö edæ onquiyængä mäincoo beyæ ante nê towente quëwengä tönö edæ ædö cæte godö monguumoo. ¹⁶ Edæ, Æcänö mänömaï godö möna tömengä nê tote quëwengä tönö adocanque baö bacampa, ante éñenämäi iminitawo. Edæ, "Mënaa ìnina incæ tömëna wæætë nâna gæncaya mëninqe adocanque baö bacædaimpa," ante apænete yewæmonte ongompa. ¹⁷ Ayæ mönö Awënë nempo quëwengä tömengä iñömö mönö Awënë tönö ääwocaque baö éwocacampa cæminii.

¹⁸ Æcänö godö towëna tömengä nämä baö cædingä inte nämä baö nânö wæwenguinqe wénæ wénæ caecampa. Wæætë yabæque mönö wénæ wénæ cædö beyæ mönö baö ædö cæte wæwenguü. Mänömaï iñinque münitö iñömö wodii wînonte towënamäi quëwëedäni. ¹⁹ Edæ Wængongü tömengä Tæiyæ Waëmë Önöwoca ingante münitonga da pönongä pö guite owocampa. Ìninque münitö, Botö baö tömëmo qui éñabopa, ante ædö cæte áminii. Ìnæmpa Wængongü Önöwoca tæiyæ waëmë oncö baö éñate apa änewëmii. ²⁰ Wængongü nangüi pöni godonte ængä beyænque münitö baö tömengä qui éñapa. Mänömaï beyæ münitö, Tömäñani Wængongü ingante waa ate éñencædâniimpaa, ante cædinque münitö baonga quëwëningue edæ waa cæedäni.

7

Nâna gæncaya iñöna inte iimai cæebañapa

¹ Nöwo iñömö mîni wædö ante yewæmominii ænte adinque botö iimai ämopa. Onguïñængä iñömö onquiyængä ingante mänämäi ingä waa tobaimpa. ² Incæte, Wîi towëinente wæcæcäimpaa, ante cædinque onguïñænäni tömäñani, Botö nänöogængä incæcäimpaa, ante mönäni waa imaimpa. Ayæ onquiyænäni adobai tömäñani, Botö nänöogængä incæcäimpaa, ante mönäni waa imaimpa. ³ Onguïñængä iñömö tömengä nänöogængä äñongante, Botö nänöogæmi iñipa, ante Ao äninqe ääodenque moncæcäimpaa. Ayæ onquiyængä adobai, Botö nänöogæmi iñipa, ante äninqe tömengä nänöogængä äñongante ääodenque moncæcäimpaa. ⁴ Monte ate nänöogængä tönö adocanque baö ba adinque onquiyængä wæætë, Onguïñængä qui, ante éñadinque, Tömëmo baonque éñabopa, ante ædö cæte anguingää. Ayæ adobai onguïñængä wæætë, Onquiyængä qui, ante éñadinque, Tömëmo baonque éñabopa, ante

ædö cæte anguingää. ⁵ Nänöogængä angä änente edæ Baa änämäi. Pancaguënenä Wængongü ingante nanguü apænecæte ante guëa Ao äninqe nänëneto nänëne wantæ iñö möninqe idæwaa. Edæ, Tatâna angä wacä ingante towëinente wæcæ wæ, ante wææ cædinque adodë iñömö wæætë moncædaimpa.

⁶ Incæte mänömaï äninqe botö, Minitö botö änö baï cöwé cæcæmînimpaa, ante wææ änämäi iñömpaa. Wæætë, Minitö mänömaï cæminii waa imaimpa, ante mäninque ante apænebopa. ⁷ Onguïñænäni tömäñani botö baï wémö cædâni quëwënäni baï waa incædöñimpaa, ante pönëmopa. Incæte Wængongü pancadâniya ìnänite pönö apænedinqe, Bitö mönämäi inte adobique wémö cæte botö beyæ cæcæbiimpaa, äninqe wadâni ìnänite, Bitö mömi ate mîna gæncaya botö beyæ cæcæmînimpaa, angampa.

⁸ Botö, edëningä ingante apænedinqe ayæ owæmpoingä ingante apænedinqe, Botö baï wémö cæbi waa imaimpa, ämopa. ⁹ Incæte adocanque, Onquiyængä ingante cöwé moncæboimpaa, ante wæcæ adinque botö, Bitö cöwé moncæbiimpaa, ämopa. Edæ tömengä towëinente wædämäi incæcäimpaa, ante wææ äninqe botö, Tömengä godömenque waa quëwencæcäimpaa, ante ee abo moncæcäimpaa.

¹⁰ Do möningä ingante edæ botö iimai ämopa. Æ, wadö ämopa. Wîi botö ämopa. Mönö Awënë incæ iimai angampa. Onquiyængä incæ tömengä nänöogængä ingante èmö cæte godämäi incæcäimpaa, angampa. ¹¹ Incæte èmö cæte goçä ìninqe wæætë adodö pöninqe adocä ingante mongä waa imaimpa. Wæætë adodö pönämäi ingä ìninqe tömengä ee quëwëningue wacä ingante cöwé mänömaï incæcäimpaa. Ayæ onguïñængä incæ nänöogængä ingante pämænte godämäi incæcäimpaa, ante mönö Awënë angampa.

¹² Wamîni imînité guiquénë mönö Awënë änämäi iñongä botö wæætë iimai ämopa. Onguïñænganganque nê pönengä inte, Botö nänöogængä pönënamäi ingä incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinque tömengä nänöogængä ingante pämënamäi incæcäimpaa. ¹³ Onquiyænganganque nê pönengä inte, Botö nänöogængä pönënamäi incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinque tömengä nänöogængä ingante pämënamäi incæcäimpaa. ¹⁴ Onquiyænganganque nê pönengä iñongante tömengä adocanque nânö pönëno beyænque Wængongü, Mîna gæncaya botö quïmina iñinapa, ante onguïñængä ingante edæ do aengampa. Ayæ adobai onguïñænganganque nê pönengä iñongante tömengä nânö pönëno beyænque Wængongü, Mîna gæncaya botö quïmina iñinapa, ante onquiyængä ingante adobai do aengampa.

Wængonguū mânömaï cæcå beyænque mînatô wénâni nâni waa quëwenguinque Wængonguū quinâni badänipa. Wængonguū wii mânömaï cæcå bai mînatô wénâni iñömö Wængonguū quinâni inâmaï inte nöwadâni bai nânêne pæcædöñänimpa.

¹⁵ Bitö adobique né pönemi iñömite bitö nânöögængä pâmante gocå wædinque ee abi gocå. Mânömaï êmô cæte gocå adinque bitö tômengä ingante ñänönâmaï inte bai badinque ee quëwencæbiimpa. Edæ, Piyænë cæte quëwëedâni, ante Wængonguū tômämö imonte aa pegacäimpa. ¹⁶ Bitö onquiyæmi tômëmi waa cæbi adinque bitö nânöögængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte êñëmii. Edæ onguññæmi adobai tômëmi waa cæbi adinque bitö nânöögængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte êñëmii.

¹⁷ Incæte mönö Awënë, iñmai cæe, angä ate êñente wædinque bitö tômengä nânö änönonque ante cæte quëwencæbiimpa. Ayæ, Æbänö botö nânöögængä éyomo mönö Awënë aa pecantapa, ante pönëningue bitö mänïñedë bitö nânöögængä éagai bai adobi inte quëwencæbiimpa. Botö iñömö Codito ingante nâni pönencabo wayomö nâni godongämæ poncabo wayomö nâni godongämæ poncabo weca gote apænedinqe, Mânömaï cædâni, ante tômänâni iñânite ante apænebopa.

¹⁸ Onguññæmi ìmi do éö togæñümi iñömite Wængonguū aa pecantawo. Ìnique bitö, Bagääcä bai babote, ante cædâmaï incæbiimpa. Éö togæmi inte ee quëwëe. Wæætë éö togæñâmai iñömite Wængonguū aa pecantawo. Ìnique bagääabi inte ee quëwëe. ¹⁹ Edæ éö togæmø incæ bagääamö incæ waomö öñömonque imompa. Wii mânïñö beyænque waa quëwëmø imompa. Wæætë Wængonguū nânö wææ angainö êñente beyænque waa quëwëmompa. ²⁰ Ìnique, Æbänö engæñömo Wængonguū aa pecantawoo, ante pönëningue bitö adobi inte cœwé quëwëe. ²¹ Bitö wacå beyænque cæte né quëwëmi iñömite Wængonguū bitö imite aa pecantawo. Ìnique bitö né cæbi inte piyænë cæte wædâmaï incæbiimpa. Incæte bitö imite ñimpö cædinque, Abæ tawænte goe, angä êñëniñque ee goe.

²² Waocå beyænque cæte né quëwëmi iñömite mönö Awënë aa pecantawo. Ìnique mönö Awënë incæ pönö ñimpö cædinque, Abæ tawænte goe, angä êñëniñque ee goe bai ewocabipa. Wæætë bitö waocå beyænque né cæbi inâmaï iñömite mönö Awënë aa pecantawo. Ìnique Codito né aa pete aengä beyænque bitö cæte né quëwëmi babipa. ²³ Edæ Wængonguū tômengä nânö Tæiyæ Waëmø Wengä ingante godongä beyænque mönö wæætë tômengä quimö bagamöimpa,

ante pönëningue mînitö wæætë waocå beyænque né cæte quëwëmîni badämäi iedäni. ²⁴ Ìnänâni iñmai ante cædâni. Botö Wængonguū Awënë nempo quëwëningue tômengä nânö änöque êñente cæcæboimpa, ante cædinque mînitö Wængonguū nânö aa peyedë mîni éagai bai adomîni inte quëwëedâni.

²⁵ Ayæ, Mônâmaï ìnâni æbänö quëwenguénenâni iñâni, ante mönö Awënë angampa diyæ êñengümoo. Incæte Wængonguū waadete pönö apænecâ êñëningue botö né êñenömo bagaimo inte mä pönëningue ämo êñëmaimipâ.

²⁶ Mönö wæwenguümämo oo poni impa, ante pönëningue bitö, Ñöwo botö nânöögængä ingante æbänö éate quëwëmoo, ante pönëningue ñöwo bitö éadö bai adobi inte cœwé quëwenguénemî imipa, ante pönëmopa. ²⁷ Onguññæmi êñëmî, Bitö nânöögængä ingante do mömitawo. Ìnique, Pâmæncæboimpa, ante ânâmal ie. Wæætë wacå ingante ämopa. Bitö wëmø cæbitawo. Ìnique, Botö nânöögængä, ante diqu diqu mînâmaï ìmi waa imaimpa. ²⁸ Incæte ñöwo mîmî incæ wénæ wénæ cædâmaï inte mömipa. Ayæ baquecå adobai do mongä incæ wénæ wénæ cædâmaï inte mongampa. Incæte æcänö mona tômengä inguipoga quëwente nânö caate wæquinque mongampa. Mânömaï ante yewæmöninque botö, Mînitö caate wædâmaï incæmînimpa, ante wææ ämopa.

²⁹ Ìnänâni, Ñöwopâmo wii wantapeiyæ ingæimpa, ante wædinque ämopa. Edëningä nânö pönëö bai né manguiwengä incæ adobai pönengä bai waa imaimpa. ³⁰ Æcänö Ca ca wæda tômengä iñömö wii wæcå bai bacå Ìnique waa imaimpa. Æcänö godonte æna tômengä òmæpocå bai bacå Ìnique waa imaimpa. ³¹ Ingüpoga mönö cædö ante æcänö cæda tômengä mänïñö ante ânâmaï inte bai cæcå Ìnique waa imaimpa. Edæ ingüpoga quëwëningue mönö cædö oo poni ewente baquïñö anguëne.

³² Edæ mînitö, Æbänö cæquimoo, ante wædâmaï incæmînimpa, ante botö iñmai ante wææ ämopa. Né wëmø cæcå guiquenë, Æbänö cæbo ate mönö Awënë waa toquingä, ante pönëningue tômengä mönö Awënë beyænque ante quëwengampa. ³³ Do möingä guiquenë inguipoga nânö quëwenguünö ante pönëningue, Æbänö cæbo ate botö nânöögængä waa toquingä, ante wæcampâ. ³⁴ Ìnique tæcæ tæcæ pönente cæcampâ. Onquiyængä guiquenë owæmpoingä ingä incæ baquecå ingä incæ mönö Awënë beyæ ante pönëningue, Æbänö botö baö tæiyæ waëmø êñaquimoo, ayæ, Æbänö botö

Önöwoca tæiyäe waeämö ëwocauimoo, ante cæcamp. Do möngä guiquenë, Äbanö cæbo ate botö nänögängä waa toquingä, ante inguipogaque nänö quëwenguünö ante wæcamp.

³⁵ Mäninö ante botö wii münitö iminitö wææ cæcæte ante ämopa. Wæætë münitö mîni watapæ quëwenguinque ante botö, Mönö Awënë ingante æmæ pönénämäi ante nöngä cæte quëwencämimipa, ante ämopa.

³⁶ Onguiñängä adocanque guiquenë, Botö wengä baquecä do picængä bacamp, ante adinque botö tömengä ingante godonguenëmo imopa, angä inique tömengä nänö åñö bai cædinque ee godongä moncæcäimpa. Edæ mänömaï godöninque tömengä wii wënæ wënæ cæcæ ingampa. ³⁷ Wacä guiquenë mümöno ædæmë nö pönéninque, Botö wengä baquecä picængä bacä incæte botö piyænë cæte godönämäi incæboimpa, angampa. Inique wadäni tömengä ingante wææ nänämä iñönäni tömengä, Tömëmoque botö åñinö bai cæcæboimpa, ante né ëflente pönéninque godönämäi ingampa. Tömengä adobai waa cæcamp. ³⁸ Inique tömengä wengä baquecä iñongante edæ, Moncæcäimpa, ante né godongä guiquenë waa cæcamp. Wæætë wacä, Mönämäi incæcäimpa, ante wii godongä guiquenë tömengä godömenque waa cæcamp.

³⁹ Nänögängä ayæ müngä quëwëñongante onquiyängä iñomö tömengä tönö cöwë quëwenguünengä ingampa. Wæætë nänögängä wængä owæmpote ate tömengä abæ tawænte bai adocanque quëwengampa. Do owæmpoingä inte, Wacä ingante möinëmopa, angä ëñeninqe münitö, Tömëna mönö Awënë nempo nâna quëwencaya inapa, ante adinque möinente nänö wædö ante ee godömini moncædaimpa. ⁴⁰ Incæte botö, Owæmpoingä ee wémö cædinque godömenque watapæ quëwëmaingampa, ante pönëmopa. Edæ Pabodo imo Wængongui Önöwoca tönö äawoquaque bai ëwocabo inte mänömañö ante pönëmopa.

8

Mönitö wængongui cængui, ante wadäni nani cönöni ante

¹ Wadäni, Mönitö wængongui cængui impa, ante nani cönönincoo ante adinque münitö, Önonque cængui impa, ante abaimpa, äminitawo. Nåwangä tömämö mini åñö bai do ëñemompa. Incæte, Tömëmoque do ëñemopa, ante né angä iñomö tömengä nämä ængö cæte bai cædinque wadäni inänite plïnté bai cæcamp. Wæætë né waadecä guiquenë wadäni inänite ængö cæte bai cædinque tömënäni inänite waadete cæcamp. ² Waocä, Tömëmo do ëñemopa, ante né änewengä

guiquenë tömengä nö nänö ëñenguenënö ante ayæ ëñenämäi inte cæcamp. ³ Wæætë Wængongui ingante né waadedäni inänite do againgä inte tömengä tömënäni inänite pönengampa.

⁴ Inique, Mönitö wængongui cængui impa, ante wadäni nani cönönincoo ante fiwo apænebo ëñeedäni. Tömënäni nani, Mönitö wængongui impa, ante nani cönönicina önoncaque impa, ante mönö do ëñemompa. Ayæ adobai, Nåwä Wængongui adocanque pöni ingampa, ante do ëñemompa. ⁵ Wængonguiidi nani änönäni incæ awënëidi nani änönäni incæ nangui pöni inänipa. Nåwangä impa. Incæte tömënäni, Wængonguiidi inänipa, ante nani änönäni inguipoga incæ öönädë incæ ongönäni incæte, ⁶ Wængongui mönö Wæmpocä iñomö adocanque pöni ingampa. Önæ incæ inguipo incæ öönädë ongoncoo incæ inguipoga ongoncoo incæ tömancoo incæ tömengä adocanque badonte aacä beyænque edæ ongoncoopa. Ayæ adobai mönö tömengä nempoque quëwëmompa. Ayæ Itota Codito mönö Awënë adocanque pöni ingampa. Tömengä tönö godongämæ cædinque Wængongui tömancoo badon-gacäimpa. Adocä Codito tönö godongämæ cædinque Wængongui pönö cæcæ ate mönö quëwëmompa.

⁷ Mäninö ante pancamonga guiquenë ëñemompa. Pancadâniya guiquenë né pönénäni incæ mäninö ante ëñenämäi inänipa. Iñäni Codito ingante tæcæ pönénäni iñomö tömënäni wëenënedë, Mönitö wængongui impa, ante badonte cönonte ædæ wæænte cægänäni inänipa. Nöwo iñomö tömënäni Codito ingante tæcæ pönente ate, Wadäni wængongui cængui incæ cæninqe wentamö mongæte wæcæ wæ, ante guïnente wædäni incæte do edæ cænänipa. Mänömaï Codito ingante æmæ pönénäni inte tömënäni wadäni nani wængongui cængui cæninqe nämanque nani æmæ pönénö beyænque nämä apænte do wentamö entawënäni inänipa. ⁸ Incæte cængui önonque iñonte mönö cænämäi imö beyænque ædö cæte wiwa entawengui. Wæætë mönö cæmö beyænque ædö cæte waa entawengui. Edæ mönö imonte cængui beyænque Wængongui dicæ waa aquingää.

⁹ Wængongui wææ nänämä ingä adinque münitö do cæmimitawo. Iñæmpa mänömai cæmimi adinque wadäni né æmæ pönénäni adobai cænäni inique tömënäni tee téwate bai oda cæbaänänipa. Mänömai impa, ante pönéninque münitö, Oda cædämäi incædänimpa, ante cædinque ee cænämäi imæwedäni ämopa. ¹⁰ Edæ, Mönitö wængonguiidi onco impa, ante tömënäni nani änincönë bitö né ëñemi inte

go guidiinque cængömitawo. ¹ Îñæmpa bitö mänömaä go guii cængömi adinque wacä né æmæ pönengä guiquenë bitö cæbaï adobaï do cædinque nämä apænte änämaä inte tömengä nämä oda cæquinque do go guite cæmaingampa. ¹¹ Codito tömämö beyæ wæninque né æmæ pönengä beyæ adobaï wængacäimpä cæbaï. Bitö töménäni nämä wængongü oncô ante, Önonconque impa, ante né ñenëmi inte do guite cæmi beyænque bitö töniñacä né æmæ pönengä iñlongante wapiticæ mäobi oda cæte wæwente bacampa töö. ¹² Mänömaä cædinque münitö töniñadäni inänite münitö waadedämäi inte wænæ wænæ cæminipa. Töménäni nämä apænte æmæ pönénö ante wido cæte baï cædinque münitö mönö Codito ingante do wiwa cæmäni iminipa. ¹³ Înique botö cæmo beyænque botö töniñacä oda cæcä adinque botö, Tömengä oda cædämäi incæcäimpä, ante cædinque baö incæ cöwë cænämäi incæboimpä.

9

Codito nänö da godongaïnäni ümai cæquenëänäni inänipa

¹ Botö Pabodobo æbänö imoo, ante münitö æbänö ante pönëmini. Edæ, Botö Itota nämä né da godongaïmo imopa. Tömengä botö imote pönö împo cæcä beyænque quëwémopa. Mönö Awënë Itota ingante do agaïmo imopa. Münitö guiquenë, Pabodo mänömaä ingampa, ante pönëminiyya. Ayæ mönö Awënë nempo quëwéninque botö Pabodobo tömengä beyæ apænebo ñenëmini inte münitö wæætë, Pabodo apænecä beyænque mönitö né pönëmöni iminipa, ante pönëminiyya. ² Wadäni guiquenë, Pabodo ingante Awënë Itota da godonämäi ingacäimpä, änänitawo. Töménäni mänömaäntö ante tedewenäni incæte münitö guiquenë, Pabodo ingante mönö Awënë Itota nåwangä da godongacäimpä, ante apænequenëmini iminipa. Edæ botö pönö apænebo beyænque münitö wede pönëninque mönö Awënë nempo quëwémipi, ante edonque abaimpa.

³ Pancaminiya botö imote apænte ancæte ante cæyömiñi botö nämä wææ cæcæte ante ümai ämopa. ⁴ Mönatö apænemöna ñenëmini incæte münitö iñömö, Minatö eyepæ cæminapa diyæ cængü töö bequü aengüümänaa, ante wææ ante baï tedemini awædö. ⁵ Wadäni mönö Awënë Itota nämä né da godongaïnäni iñömö nämä gæncaya näna gæncaya godänipa. Mönö Awënë töniñadäni adobaï Pegodo adobaï töménäni nämä gæncaya näna gæncaya godänipa. Mönatö iñönate guiquenë münitö, Minatö godinque nämögængä änämaä inte goeda, ante wææ ante baï tedemini awædö. ⁶ Wadäni

önompoca cædämäi inte quëwëñönäni botö töö Bedenabee adomönaque önompoca möna cædö beyænque ænte quëwengüenëmöna imonatawo.

⁷ Tontadoidi guiquenë dicæ töménäni nämä näni godonte æinta beyæ quëwénäniyya. Ayæ æcänö yowementaco mingä pæ inca ate né müningä iñömö ædö cæte yowepæ ænte bedämäi inguingää. Edæ dobae ade becampa. Cænänäni né aacä guiquenë dicæ goömäe yopænte ænämäi inguingää. Edæ do yopænte ænte becä apa anewemini.

⁸ Mänömaïnö ante apænedinque botö waadäniique nämä änönö ante wii ämopa. Wæætë Wængongü nämä wææ angaïnö ante mäninque ante ämopa. ⁹ "Wagada onguïñængä né cæcä inte tömentapo æ yacæimpä, ante ämi pïnä pïnä gäwate cægöñongä bitö tömengä ñöne wææ wodönedämäi inte ee abi cæncæcäimpä," ante Möitee wodi wææ yewæmongacäimpä. Înique Wængongü dicæ wagada beyænque ante pönëninque mänömaïnö ante angantawogaa. ¹⁰ Wæætë mönö beyænque ante Wængongü angampa, ante pönengæimpä. Nåwangä mönö beyænque yewæmongatimpa. Waocä dicæ, Wadäniique cæncædäniipa, ante onguipoi mangæ mangæ tænongäa. Wæætë, Mönitö godongämæ cæncæmönipa, ante mangæ mangæ tænongampa. Ayæ tömämö né æ yeyacä guiquenë dicæ, Wadäniique cæncædäniipa, ante æ yeyacäa. Wæætë edæ, Mönitö godongämæ cæncæmönipa, ante pönengä inte æ yeyacampa. ¹¹ Înique, Münitö mïmïöna cæte baï éwocacæminipa, ante cædinque mönatö tömämö minte pæ baï pönö apænemöna do ñenäte éwocamlinitipa. Incæte mönatö iñönate wæætë mäinc ooque pönömini wænæ wænæ aengüenëmöna ämünitawo. ¹² Îñæmpa wadäni inänite mäinc oo ee godömäni ænänipa. Mönatö iñömö godomenque apænedinque godömenque aengüenëmöna iñömöñate münitö Baa ämünitawoo.

Mönatö né aengüenëmöna incæte cöwë änämaä iñönipa. Edæ, Mönö Codito ingantö ante watapæ apænedinque mönatö mäinc oo aemöna baï wadäni, Pabodoidi mäinc oo æncæte ante apænedapa, ante pïnique wææ ancædonänipa. Înique, Wææ änämaä incædäniipa, ante cædinque mönatö. Cöwë änämaä incæmönipa, ante piyænæ cæte ee apænemönapa. ¹³ Nåwä Wængongü cængü, ante ænte mämö cônönnäni ongö adinque Wængongü oncöne iñänæncöne né cædäni incæ pancaa ænte ade cæte quëwénäniyya. Ayæ, Wængongü qui, ante baö näni iya täimpaa né cædäni adobaï iya täimpaa näni cônöningä incæ

pancacāa ænte cænte quēwēnānipa, ante pönemīniyya. ¹⁴ Mönō Awēnē adobaï, Botō imotedō ante watapæ apænedāni ate nē ëñēnāni wæætē nē apænedāni ïnānite cængūi paedæ godönāni ænte cænte quēwēcædānimpa, angampa. ¹⁵ Botō guiquenē nē ænguénēmo incæte cængūi ante änāmāi inte cōwē apænebo ïñomoimpa. Nōwo mīnitō ìmīnate yewæmöninque botō dicæ, Pönomīni æncæboimpa, ante yewæmōmogaa. Cængūi ante änāmāi inte botō Wængongui beyænque apænebo ëñemīnipa, ante pönēnique mäninō beyænque tobopa. Mänömainō ante todōmo inte botō, Gæwænte wædinque näne wæmo incæwacä mäinc oo edæ änāmāi incæboimpa.

¹⁶ Itota Codito ingantedō ante apænebi ëñencædānimpa, angä ëñente botō nē apænebo bagaïmo inte edæ aëdō cæte wadō cæquimoo. Ìnique botō mänömaiñ ante nē apænedōmo inte edæ, Tömēmo waa cædinque apænebopa, ante aëdō cæte tede-quimoo. Edæ botō Itota ingantedō ante möni watapæ apænedō ante wii apænebo bai edæ botō wæquinque incædōnimpa. ¹⁷ Edæ Itota Codito, Apænebi ëñencædānimpa, angä ëñenique botō Ao ante watapæ todinque apænebo adinque tömengä, Waa cæbi imipa, ante eyepæ pönongä æmaimopa. Wæætē, Wii apæneinente wæbo incæte botō cōwē apænebo ìnique edæ tömengä nänō angainonque cæte apænebopa. Edæ botō nē apænequenēmo inte aëdō cæte apænedāmai inguimoo. ¹⁸ Ìnique botō ëñente cæbo beyænque quinō ænguimoo. Botō Itota Codito ingantedō ante watapæ apænebo beyænque Wængongui ìmai pönō cæcä æningue tocæboimpa. Botō apænebo beyæ mīnitō nē pönonguénemini incæte pönönāmai ìmīn iñique botō wæætē änāmāi inte cæboimpa.

¹⁹ Ayæ waodäni wii botō awēnēidi ïnānipa. Ayæ botō wacä ingante nē cæbo ïnāmāi inte abæ tawænte bai quēwēmopa. Incæte botō, Waodäni godömenque nangui ïnāni Codito gämænō poncædānimpa, ante cædinque tömänāni ïnānite nē cæte quēwēmo bai botō baquinque nämä paedæ godonte bai quēwēmopa. ²⁰ Godongämæ cæbo ate oodeoidi incæ Itota gämænō poncædānimpa, ante cædinque botō oodeoidi näní pönēnō bai pönēnique tömēnāni näní quēwēnō bai quēwēmopa. Pandcadāniya, Möitee wodi nänō wææ angainō ëñemō beyænque mönō quēwengæimpa, ante pönēnique mäninonque ante ëñente cædāniya. Botō guiquenē, Wii Möitee wodi nänō wææ angainō ëñemō beyænque mönō quēwengæimpa, ante pönēmopa. Incæte, Godongämæ cæbo ate mäninonque ante nē ëñente cædāni adobaï Itota Codito gämænō

poncædānimpa, ante cædinque botō tömēnāni ëñenō bai adobaï ëñente bai cæbopa.

²¹ Wadäni guiquenē Möitee wodi wææ ante nänō yewæmongainta adämaï ïnānipa. Botō guiquenē, Wængongui, ìmai cædāni, ante nänō wææ angainō ante cōwē ëñenguénēmo inte botō mönō Awēnē Codito nempo quēwēnique tömengä nänō angainō ante cōwē ëñente quēwēmopa. Incæte godongämæ cæbo ate nē adämaï ïnāni adobaï Itota Codito gämænō poncædānimpa, ante cædinque botō wadō pönēmo incæ tömēnāni adämaï inte näní quēwēnō bai adobaï inte bai quēwēmopa. ²² Ayæ, Godongämæ cæbo ate æmæ pönēnāni adobaï Codito gämænō poncædānimpa, ante cædinque botō tömēnāni æmæ pönente quēwēnāni bai æmæ pönēmo inte bai quēwēmopa. Ìnique, Godongämæ cæbo ate pancadāniya Codito gämænō ponte quēwencædānimpa, ante cæcæte ante botō aëbänō cæquimoo, ante wædinque ìmai cæbopa. Wadäni näní quēwēnō bai wadäni näní quēwēnō bai wadäni näní quēwēnō bai adobaï cædinque botō tömēnāni näní quēwēnō bai addodō ante pönēmo inte bai quēwēmopa. ²³ Edæ, Itota Codito watapæ pönō cæcä beyænque tömämö tömengä nempo quēwēnique godongämæ watapæ tocæimpa, ante cædinque mäninō wadäni näní quēwēnō bai wadäni näní quēwēnō addodō ante pönēmo inte bai quēwēmopa.

²⁴ Edæ nē quingæ pogodo godäni ïñomö tömēnāni näní pogodo goimancadë tömänāni pogodo godänipä. Incæte adocanque quingæ pogodo gocä inte tåno gote næ gongængä adinque edæ, Bitö adobique quingæ pogodo gote gänä cæbipa, ante paedæ pönönāni ængampa, aminitawoo. Mīnitō guiquenē quingæ pogodo gote bai gänä cæte æncæte ante tæi piñænte cædāni. ²⁵ Gänä cæcæimpa, ante cædinque tömēnāni wadō näní cæinēnō ante cædāmai inte wæntæye ïnāmāi inte mäninonque ante cædāniya. Tömēnāni guiquenē gänä cædinque poganta aquiñ guinñe wænguñlabo näní que cædintaque ænte wencacæte ante mänömai cædāniya. Mönō guiquenē poganta guinñe wænämäinta mönō cōwē encaquinta æncæte ante mänömai cæmompa.

²⁶ Mänömai impa, ante pönēnique edæ wñatæ wñatæ guiidämäi inte pogodo godäni bai botō töingä gobopa. Ayæ, Æcänö gänä cæcä, ante tiyæmä tamonte güë cæda bai cædinque botö, Gänä cæcæboimpa, ante tæimö piñænte nö cæbopa. ²⁷ Ìnique godömenque godömenque apænebo ëñenāni ate tömēmo oda cædämäi incæboimpa, ante cædinque botö, Tæi piñænte quingæ gobäwe, ante bai cædinque botö nämä incæ da godö godoncæte ante nämä tæi tæi pante

baï cæbopa.

10

Wængonguï impa, ante näni cönöñinca

¹ Botö töñiñamäni iïmaï ante apænebo ëñeedäni. Mönö wæmæidi wodi tömänäni boguimä gänëñomö quëwente cægongadänimpa. Ayæ tömänäni gäwapæntibædë tæcæguedämë ti wææ tao gogadänimpa. ² Iñinque æpænë guite baï cædinque tömänäni Möitee wodi nempo tömänäni näni quëwenguïne edæ boguimämodë godinque gäwapæntibæ tæcæguedämë gogadänimpa. ³ Ayæ cængü Wængonguï öönädë da pönongä wææ näni cæ baï tömengä Öñowoca näno apænedö adobai ëñente ëwocate quëwengadänimpa. ⁴ Wængonguï Öñowoca apænecä ëñeninqe tömänäni godongämë bete baï ëwocate quëwengadänimpa. Edæ dicabo tæémonca iñonte Möitee wodi ongonto tæi tæi äyongä æpæompade ba begadänimpa. Iñcayæ Ponguingä mönö Codito adobai tæi pïñänongä inte tömänäni tönö godongämë godinque tömengä Öñowoca ingante pönongä æninqe tömänäni ompade bete baï äawocaque baï ëwocagadänimpa. ⁵ Incæte wodo tömänäni ëñenämä cædäni adinque Wængonguï wii togacäimpa. Edæ pïñinque wæñöninqe öñomäca yabæque wido cæcä ñomængadänimpa.

⁶ Iñinque, Tömänäni wénæ wénæ cæcæte ante näni toïnente wædö baï münitö wii adobai toïnente wæcæmïnipa, ante mönö imonte wææ odömoncæte ante Wængonguï tömänäni näni toïnënö beyæ ante pangä wængadänimpa, ante abaimpa.

⁷ Pancadäniya näni badonte cönöñinca weca ædæ wæænte, Wængonguï impa, ante babæ apænête towengadänimpa. Edæ, "Cæncæte ante becæte ante tæ contadinque tömänäni Yæ yæ owempocæte ante ængæ gantidänitapa," ante yewæmongatimpa cæmïnii. Minitö iñomö edæ, Wængonguï impa, ante näni babæ towengaï baï wii adobai cædäni.

⁸ Pancadäniya guiquenë nänögængä iñämä iñongante wiwa towengadänimpa. Edæ bæintitodee müdo ganca iñäni mäniipodäni edæ mänömaï towëñäni inte adoönæque iñonte näñe wængadänimpa, ante adinque pönente wædinque mönö wæætë towëñämäi ingæimpa. ⁹ Pancadäniya guiquenë, Quïemë cæmö iñomonte Awënë dicæ pangä, ante ancaaa wénæ wénæ cædäni adinque Wængonguï tæntæ angå pocæ wængadänimpa. Iñinque tömänäni näni wénæ wénæ cægaïnö ante mönö Baa ante wénæ wénæ cædämaï ingæimpa. ¹⁰ Pancadäniya guiquenë Wængonguï näno pönöñincoo

adinque, Wængonguï wii waëmö pönongä awædö, ante piïnte tededäni ate Wængonguï anquedo né wido cædongä iñongä inte tömänäni iñänite wæñonte edæ wido cægacäimpa. Mänömai cæcä ante adinque münitö, Pangä wæncæ wæ, ante wædinque tömänäni näni piïnte tedewengaï baï adobai piïnte tededämaï iñmewedäni.

¹¹ Iñinque, Wamini mïni adobai panguinque cæmïnipa, ante wææ odömoncæte ante pancadäniya iñänite Wængonguï mänömaï pangacäimpa. Ayæ iñmämö wodo iñque bayonte quëwëmë iñomonte dodäni mönö imonte wææ ancæte ante yewæmöninqe, Wénæ wénæ cædäni ate Wængonguï æbänö pangacä, ante aedäni, ante wææ yewæmongadänimpa. ¹² Mänömai impa, ante adimini incæte münitö, Mönitö näma ongonte cöwë oda cædämaï incæmönimpä, ante pöneminitawo. Edæ mïni ædocæ tæ go wæænguinque mänömaï ænewemlïnipa töö. ¹³ Minitö wénæ wénæ cænente wæmïnitawo. Edæ wii münitö adomïnique mänömaï wénæ wénæ cænente wæmïnipa. Mönö waocabo mönö wénæ wénæ cænente wæcabø tömämö imompa. Incæte münitö mïni oda cæquinque wénæ wénæ cænente wæmïni adinque Wængonguï mönö imonte cöwë né pönengä iñongä inte, Oda cædämaï incæmönimpä, ante wææ ãninqe edæ, Idæwaa, angampa. Ayæ wénæ wénæ cænente wæmïni incæte tömengä töö æmænte ængä beyænque münitö eyepæ inte ate adiyæ næ gongæninqe oda cædämaï inguimini iñmïnipa.

¹⁴ Mänöbeyænque botö né waademïni, ämo ëñeedäni. Wængonguï impa, ante näni babæ ante gönöñinca gomö adinque ocæmæ wodii wïñöedäni ämopa. ¹⁵ Minitö ocæi encadömlini iñmïnipa, ante adinque botö mänömaïnö ante yewæmompæ. Iñinque botö änö ante, Nö intawo, babæ intawo, ante münitö né encadömlini inte apænte ante baï ëñençæmïnipa. ¹⁶ Mönö pönencabø owæta æninqe Wængonguï ingante waa ate pönente apænedinqe, Mönö Codito wepæ tömämö beyæ godonete impa, ante pönêñinqe mönö pönencabø iñomö godongämë bemompa. Ayæ pao mönö pæ änö æninqe, Mönö Codito tönö godongämë caate wængäimö baï imompa, ante pönêñinqe mönö godongämë cæmompa. ¹⁷ Mönö pao adocaque æninqe pæ ænte godongämë cæninqe mönö, Pao adocaque i baï mönö tæiyæmö poni imö incæte adocabomö imompa, ante pönengæimpa.

¹⁸ Idægoidi ëñagaïnäni iñomö, Wængonguï qui, ante baö ænte mämö iñöñöningä iya tänänipa. Mänii baö tömänäni näni iya täimpaa iñöñöningä pancacää æninqe

töménäni, Baö Wængonguü quü i baï mönö adobai Wængonguü quimö imompa, ante baï cædinque godongämäc cænänipa, ante do èñémipa. ¹⁹ Mänömaï änique botö æbânö åmoo, ante pönemini. Né èñenämäi inäni näni babæ cönönicna iñomö edæ næwå Wængonguü ingampa diyæ töménäni tömengä quinäniya. Ayæ, Wængonguü cænguü impa, ante babæ näni änongä iñomö næwå Wængonguü cænguü impa diyæ töménäni Wængonguü tönö godongämäc cænäniya. Botö iñomö edæ mänömaïnö ante dicæ åmogaa.

²⁰ Mänömaï änämäi ìmo inte botö iñmai ämopa. Töménäni, Wængonguü quü, ante babæ cönönicne dicæ næwå Wængonguü ingante godönanäniya. Iñämpa wénæidi inänite godönanipa cæmäni. Wénæ tönö cædäni awædö, ante münitö gomö adinque godongämäc cænämäi iñmawedäni, åmopa. ²¹ Edæ mönö Awènë bepæ godongämäc bemini inte münitö wénæidi bepæ adö cæte godongämäc bequümö. Mönö Awènë cæimpaa tæ contate godongämäc cæmäni inte münitö wénæidi cæimpaa adö cæte godongämäc tæ contate cænguümö.

²² Ämæ pönente baï wénæidi näni bepæ bemö adinque mönö Awènë piñte badinque päämingampa, ante èñenämö inte mönö adö cæte wénæidi bepæ bequümö. Tæi piñante wææ cæmompa mönö Awènë pänämäi ingungä.

Ni cæyænte gote baï quëwente waadete pönengæmpa

²³ Münitö iñmai apænedinque, "Mönö quiemäe baï cæinëmo incæ Wængonguü wææ änämäi ingampa," äminitawo. Iñämpa mönö cæinënonque cæte quëwemö baï wii mönö waa quëwenguünque incædönimpa. Ayæ adobai, "Mönö cæinonque cæmö incæ Wængonguü wææ änämäi ingampa," äminitawo. Iñämpa mönö cæinënonque cæte quëwemö baï wacä, Botö adobai cæbote, ante oda cæcadongämämpa cæmö. Oda cædämäi incæcämpa, ante wææ cædinque mönö Wængonguü nänö änönönque ante èñente cæcäimpaa. ²⁴ Edæ, Mönö æbânö cæte eyepæ änique quëwenguümö, ante nämä beyænque wædämäi inte wæætë wadäni beyæ ante pönëninque, Töménäni nöingä ante èñente waa quëwencædämämpa, ante mönö nanguï cæcäimpaa.

²⁵ Iñique baö godonte aenæte ante né mänäni näni æi pancadë gote æninqe münitö mümö entawämöni incæte, Baacä baï intawo, næwääquingä intawo, ante apænte änämäi inte guññenedämäi ade cædäni. ²⁶ Edæ, Inguipo Wængonguü quü impa. Iñique inguipoga ongoncoo tómanc oo adobai Wængonguü quü inte

näwääquinc oo impa, ante yewæmongatii apa guññewämöni.

²⁷ Ayæ né pönënämäi ingä münitö iminite, Pö cæedäni, angä èñenämäi münitö goinämöni inte godinque tæ contayömäni cænguü pædæ pönongä adinque ee ö ænte cædäni. Baacä intawo, Näwääquingä intawo, ante nämanque apænte änämäi inte ade cædäni. ²⁸ Wæætë wacä tömengä nänö mümö pönënö beyænque ante wææ änique, "Wadäni töménäni, Mönitö wængonguü cænguü impa, ante do näni godöni impa iñämpa cæmäni," angantawo. Mänömaïnö wææ angä èñente wædinque münitö né wææ äningä beyæ ante ayæ tömengä nänö nämä apænte æmæ pönënö beyæ ante edæ cænämäi iedäni. Iñämpa inguipo incæ inguipoga ongoncoo tómanc oo incæ mönö Awènë quü impa cæmäni. ²⁹ Wii tömämöni mümö entawämö beyæ ante nämä apænte änique wæætë né wææ äningä beyæ ante tömengä nänö nämä apænte æmæ pönënö beyænque ante münitö cænämäi incæmäimpaa.

Incæte bitö wabi iñmai ante wæbitawo. "Möitee wodi nänö wææ angainö beyæ nää cæyænte wægaimo baï inte botö nöwo nü cæyænte gote baï ìmo adinque wacä tömengä nänö nämä apænte æmæ pönënö beyænque adö cæte botö ìmote apænte anguingä," ante wæbitawo. ³⁰ Ayæ, "Wængonguü önonque pönongä æninqe botö tömengä ingante waa ate pönente apænedinque ade cæmo adinque wadäni iñomö edæ, Baacä incæ iñämpa cæmäni, ante quinante pönö babæ ante tedewänni," ante bitö wæbitawo. ³¹ Incæte münitö cæmäni incæ bemini incæ quiemäe baï cæmäni incæ münitö cædinö adinque wadäni, Wængonguü nää apäite baï emönongä ingampa, ante acædämäimpaa, ante cædinque waa cædäni. ³² Edæ münitö iñomö, Waa cæmöni adinque wadäni oodeoidi incæ guidiegoidi incæ Codito ingante né godongämäc pönëinäni incæ tómänäni tee tewädämäi inte oda cædämäi incædämäimpaa, ante pönëninque edæ waa cædäni. ³³ Botö adobai, Botö tömëmo ænguñö ante wædämäi ìmopa. Wæætë, Botö waa cæbo adinque wadäni Itota gämämö pöninqe tömengä ængä beyænque quëwencædämäimpaa, ante pönëninque botö quiemäe cæbo incæ cówë waa cæbopa.

11

¹ Mönö Codito tömengä nänö cæi baï botö adobai cæbo adinque münitö botö cæi baï adobai cæbaïmäniipa.

Iñmai cæte Wængonguü ingante apænecæimpaa

² Münitö botö ìmote cówë pönëmäni adinque botö münitö iminite waa adinque

apænebopa. Ayæ do pönengaïnäni näni apænegäinö ante botö addodö ante apænebo ëñeninqe münitö, Nåwangä impa, ante ëñente cæmänipa, ante adinqe botö münitö iminité waa ate pöneninqe apænebopa.

³ Nöwo iñömö iñmai ämo ëñeedäni. Mönö Codito ñænængä inongä inte onguïñængä ingante né angä ingampa. Waoda näna gæncaya adinqe onguïñængä ñænængä bai inongä inte onquiyængä ingante né angä ingampa. Mæmpo Wængongui guiquenë ñænængä pöni inongä inte mönö Codito ingante né angä ingampa. ⁴ Ìnique onguïñængä iñömö Wængongui ingante apænedinqe ayæ, Wængongui æbänö angää, ante apænedinqe wencadämäi apænecaëcäimpa. Edæ bee ocadinqe tömengä nämä ocabo ante guifencate bai apænebaingampa.

⁵ Onquiyængä guiquenë bee ocadinqe Wængongui beyæ apænecaëcäimpa. Bee ocadinqe tömengä, Wængongui æbänö angää, ante apænecaëcäimpa. Edæ bee ocadämäi inte nämä ocamö ante guifencate bai onquiyængä apænebaingampa. Mänömai cædinqe tömengä né ëñenämäi cædingä ingante näni eö tocadingä bai inongä inte encabaingampa. ⁶ Edæ onquiyængä bee ocadämäi ingä inte godömenque eö tocacä bai waa incædönimpa. Wæætë, Eö tocate wæcæ wæ, ante wæcæ ìnique tömengä iñömö edæ bee ocabaingampa. ⁷ Edæ onguïñængä ingante badöninque Wængongui tömengä näno èmönö bai adobai badongä èmongacäimpa. Ìnique Wængongui näno näo apäidö bai adobai èmönongä inte onguïñængä bee ocadämäi incæcäimpa. Onquiyængä guiquenë onguïñængä näno èmönö mäninqe èmönongä ingampa. ⁸ Onguïñængä ingante tåno badöninque Wængongui ayæ onquiyængä ingante badoncæte ante onguïñængä iyapa ænte badongacäimpa. ⁹ Edæ wii onquiyængä beyæ ante onguïñængä ingante Wængongui badongacäimpa. Wæætë, Bitö onguïñængä beyæ quëwencæbiimpa, ante onquiyængä ingante badongacäimpa. ¹⁰ Ìnique onquiyængä iñömö, Botö nänögængä beyæ Wængongui botö imote badongacäimpa, ante pönente wædinque bee ocacæcäimpa. Ayaæ, Bee ocabo adinqe Wængongui anquedoidi incæ, Botö nänögængä né angä ingampa, ante ëñencædänimpa, ante cædinqe onquiyængä waa cædinqe bee ocacæcäimpa.

¹¹ Incæte mönö Awënë nempo quëwëninque onguïñængä dæ angä bai onquiyængä önonganque baquënengainö anguënë. Wæætë onquiyængä dæ angä bai onguïñængä wæætë önonganque

baquënengainö anguënë. ¹² Edæ onquiyængä ayæ dæ ãñongante tömengä ingante badoncæte ante Wængongui onguïñængä iyapa æninque badongacäimpa. Wæætë wëñængä onguïñængä ingante onquiyængä mangä beyænque èñacampa. Incæte Wængongui beyænque tömämö quëwemompa.

¹³ Onquiyængä bee ocadämäi inte Wængongui ingante apænecä ìnique waa intawoo, ante münitö tömëmäni godongämä pönëe cöñinqe äedäni. ¹⁴ Edæ dodäni näni cægäi bai cæquénemö inte mönö iñmai ante pönengæimpa. Onguïñængä doyængü encadinqe guifencate wæquenengä ingampa, ante edonque ate pönëmaimp. ¹⁵ Onquiyængä guiquenë tömengä doyængü pæ ìnique edæ waa impa. Edæ, Doyængü bee ocacæbiimpa, ante onquiyængä ingante Wængongui badongä encacampa. ¹⁶ Botö mänömai ante apænebo ëñeninqe münitö pancaminiya wæætedö wæætë äñeminitawo. Ìñæmpa botö äñinö bai münitö cöwë cæmönipa. Ayæ Codito ingante godongämä näni pönencabo adobai Wængongui quïnäni inönäni inte edæ cöwë mänömai cædänipa cæmënni.

Awënë cæmæ ante bedinqe pancaminiya wïwa cæmënni

¹⁷ Münitö mäni waa quëwenguinqu ante godongämä ponguënemäni incæte mäni godömenque wïwa quëwenguinqu godongämä pöminí awædö. Ìnique botö, Waa cæmönipa, ante ædö cæte anguimoo. ¹⁸ Iñmaiño ante ñöwo tåno apænebo ëñeedäni. Codito ingante mäni pönencabo godongämä pöninqe münitö iñömö mäni caipæ incæ wæætë godö wæætë godö tedeweninqe wacabo nänenë wacabo nänenë baminiipa. Ante apænedäni ëñeninqe botö, Wabänö nöingä ante apænedänipa, ante pönemopa. ¹⁹ Nåwangä impa, ante pönemopa. Edæ, Ädänidö inänite Wængongui waa acää, ante edonque acætimp. ante tömengä angä ate münitö mäni cabo wadö ante mäni cabo wadö ante tedeminipa, ante awædö.

²⁰ Ìnique, Awënë ææmæ impa, ante godongämä pöniqne münitö wii mönö Awënë ææmæ bete bai cæmënni awædö. ²¹ Edæ mäni godongämä cæñedë incæ münitö, Wadäni adobai cæncædänimpa, ante ee ongöñämä imini inte tömämäni cængü ade cæmönipa. Pancadäniya ayæ gæwænte ongöñänäni edæ pancaminiya do tömo bete dowænte wæmëni awædö. ²² Ìñæmpa oncö ömaamëni bai inte münitö tömëmäni oncöñe cænte wii bemënni. Edæ Codito ingante mönö godongämä pönencabo Wængongui quïmö imö incæte münitö näemä plïnte cæmënni awædö. Ömæpodäni incæ tömënäni

näni guingo imonte wæquinque ante münitö pæ gompote ade cæmñipa töö. Mänömaï cæmñi adinque botö dicæ, Waa cæmñipa, ämogaa.

Mönö Awënë cæcämæ

(Mäateo 26.26-29; Mäadoco 14.22-25; Odoca 22.14-20)

²³ Edæ mönö Awënë botö imote pönö apænecä ëñeninqe botö wæætë iimai ante münitö iminitö pönö apænetabopa. Mönö Awënë Itota ingante Codaa näño odömonte godongaiönæ woyowotæ iifonte Itota päö æninque, ²⁴ Wængongui ingante waa ate pönente apænedinqe päö pää æninque angacäimpa. "Ii päö botö baö baaimpä. Botö, Münitö quëwencæmñimpa, ante botö baö godonte baï cædinque wæncæboimpa. Botö pää ænte pædæ pönömo baï münitö adobai iincayæ ate botö imote ante pöneninqe godongämæ cæedäni," angantapa.

²⁵ Mänömaï angä iinque cænäni ate owæta adobaii æninque tömengä, "Botö wepæ iimæ baï impa. Wængongui do apænedinqe, Botö pönö cæbo ate münitö Ao ämini iinque mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, angacäimpa. Nöwo adobai miine äninque apænebopa. Botö wepæ ante Ao ante ämini inte mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa. Iinque münitö wantæ wantæ iñö bedinque botö imote ante pönente becæmñimpa." Ante Itota angä begadänimpa. ²⁶ Iinque Itota näño ponguiönæ ganca münitö mänömaï päö wæætë wæætë cæninque mänimæ baï wæætë wæætë bedinque, Mönö Awënë tömämö beyä wængacäimpa, ante odömonte baï cæmñi adinque wadäni ëñencædäniimpa.

Nöingä ante pöneninqe mönö Awënë cæcämæ becæimpa

²⁷ Mänömaï i inique waocä pönenämäi inte mönö Awënë päö önonque cæninque Awënë näño bequimæ önonque bedinque tömengä näño wentamö mongænguinque mönö Awënë baö ante, Önonque impa, ante piínte baï cædinque tömengä wepæ önonque wido cæte baï cæcampä. ²⁸ Iinque, Äebänö entawämöö, ante münitö nämä näämäntæ cöwä adinque nöingä ante pöneninqe päö cæninque mänimæ bequenämäi imñipa. ²⁹ Edæ, Mönö Awënë baö baï impa, ante äcänö pönenämäi inte cænte beda iñömö tömengä nämä näño apænte pante wæquinque mänömaï cænte becampä, ³⁰ Edæ mänömaï cæmñi beyænque pancamñiya aquimini badinque wæntäye bamñipa. Pancamñiya wii pönente wæmñipa. Ayæ wadäni äpodänimë mäninö beyænque do ämæwo wænämipa.

³¹ Incæte mönö cöwä adinque nämanque apænte äninque nöingä cæmø iinque mönö

Awënë wæætë mönö imonte apænte ante piiñämäi iimaingampa. ³² Mönö Awënë münitö iminitö apænte ante piiñgantawo. Edæ mönö Awënë, Inguiogagaque quëwënäni iñanite apænte äninque botö päänedë münitö wii adobaii pante wæquimini, ante wææ cædinque iñöwo iñömö edæ, Ëñenguëne quëwëdäni, ante wædænque pangä wæmompa.

³³ Botö töniñamini ëñeedäni. Mänömaï i, ante pöneninqe münitö cæncæte ante pöninqe ee ongöñomini tömänäni adoyömö pönani ate godongämæ cæedäni. ³⁴ Godongämæ pöninqe mönö wii apænte panguenöme bacäimpa, ante wææ cædinque münitö ne gæwænte wæcä ingante ämini oncönë tåno cæncæcäimpa. Nöwo mäninque ante yewæmöninqe botö münitö weca iincayæ ate pöninqe wadö muni änö ante godömenque apænebo ëñencæmñimpa.

12

Wængongui Önöwoca pönö cæcä æninque cæcæimpa

¹ Iñanäni ëñeedäni. Wængongui Önöwoca mönö imonte pönö cæcä ate tömengä näño pönönonco eyepæ ænte ëwocadinque mönö æbänö cæquii, ante ëñeninqe münitö oda cædämäi incæmñimpa, ante iñöwo yewæmomo aedäni.

² Doyedë iñömö münitö ëñenämäi iñömünite wadäni, Münitö münæ poedäni, ante æbämë cæte ænte mäodäni gogamñimpa. Tömänäni miñæ mänömaï go go cædinque münitö do oda cædinque babetade näni badöñinca weca ædæ wææninqe, Münitö Wængongui impa, ante cædinque quëwengamñimpa.

³ Iinque münitö iminitö botö iñöwo, Ëñenguëne quëwëmñii, ante iimai ante apænebopa. Äcänö Wængongui Önöwoca töö ääwocaque baï ëwocacä guiquenë tömengä, Itota näño panguinque né wentamö mongængä ingampa, ante ædö cæte tedewenguingä. Ayæ wæætë Wængongui Tæiyæ Wæmø Önöwoca töö ëwocadämäi ingä guiquenë tömengä, Itota Tæiyæ Awënë ingampa, ante ædö cæte apænequingä.

⁴ Adocanque ingante wadö pönö cædinque Wængongui Önöwoca wacä ingante wadö pönö cædinque tömengä näño pönönonco nénempote baï cæcä æninque mönö wadö wadö né cæmø imompa. Wængongui Önöwoca adocanque poni iñongä incæ mänömaï wadö wadö pönö cæcampä.

⁵ Ayæ mönö Awënë adocanque poni iñongä inte waocä adocanque ingante, iimai cæe, äninque wacä ingante, Wadö baï cæe, angä ëñeninqe mönö tömämö wadö wadö né cæmø imompa.

⁶ Ayæ Wængongui adobaii adocanque poni incæ tæi piñængä iñongä inte waocä

adocanque ingante pönö cæcä ñenique tömengä tæi piñængä badinque inte wadö cæcampä. Wacä ingante wadö pönö cæcä ñenique tömengä tæi piñængä badinque wadö wadö cæcampä. Ìnique Wængongü mänömai wadö wadö pönö cæcä ñenique mònö tömämö eyepæ badinque cæmompa.

⁷ Wængongü Önöwoca, Tömänäni waa quëwencädänimpa, ante cædäni, ante tömämö imonte wadö wadö pönö odömonde apænecä ñenique tömämö mònö waa quëwenguine ante godongämä cæmompa.

⁸ Ìnique Wængongü Önöwoca pancadäniya ìnäni, Wængongü nö nänö ñenö ante apænecä ñenique tömänäni nö ante apænedäni badänipa. Ayæ adocä Önöwoca iñomö Wængongü nänö cædö ante edonque odömongä adinque pancadäniya nö adänäni badinque, Wængongü mänömai cæcampä, ante nö apænedäni. ⁹ Adocä Wængongü Önöwoca apænecä ñenique pancadäniya, Wængongü eyepæ pönö cæcampä, ante wede pönénäni inte tömänäni wede nani pönénö beyænque nanguï cædäni. Ayæ Wængongü Önöwoca adocanque ìnongä ante pönö cæcä ñenique pancadäniya wénæ wénæ ìnäni hampote apænedäni ate waa badänipa. ¹⁰ Pancadäniya ìnäni guiquené Wængongü Önöwoca godö cæcä ñenique tömänäni tæi piñænäni badinque nanguï pönö cædäni. Wængongü Önöwoca apænecä ñenique wadäni Wængongü beyæ nö apænedäni ìnäni. Ayæ wacä yewænte bai tedecä adinque, Wængongü Önöwoca tedecantawo, wénæ tedecantawo, ante wæyöni Wængongü Önöwoca pancadäniya ìnäni edonque odömongä adinque tömänäni, Æcäno Önöwoca nö tedecää, ante do ñenänipa. Pancadäniya guiquené Wængongü Önöwoca töni apænedinque wadäni nani tede bai nö tededäni ìnäni. Ayæ ìnäni wadäni nani tede bai tededäni ñenique pancadäniya Wængongü Önöwoca apænecä ñenique, Në tededäni æbänö ante tededäni, ante do ñenänipa ante wadäni ìnäni edonque pönö apænedäni ñenänipa.

¹¹ Ìnique adocä Önöwoca adocanque ìnongä ante tömengä nänö nö angaï bai cædinque mònö imonte apænte ñenique, Pancaminiya ìmai cæcæminimpa, wamini ìmai cæcæminimpa, ante pönö cæcä ñenique adocanque nänö cæquené ante wacä nänö cæquené ante edæ tömämö mònö cæquené ante cæmompa.

Adocabomö bai iñompa

¹² Mònö baö adoyonque pönö ñamö incæ mònö wii adodonque cæquenö ante ñamö inte mònö pæ pagænguinco watai watai ñamompa. Edæ wadö mònö cæquenö ante watai ñamompa. Edæ wadö mònö wæætë wadö

cæquenö ante watai watai ñamompa. Ìnique watai watai nanguï mònö ñacoo iñomö adoyonque pönö impa. Ayæ Codito nempo quëwënique mònö adobaï adocabomö imompa. ¹³ Mònö adocabomö mònö tömämö baquinque Wængongü Önöwoca mònonga pö guite owocampa. Ìnique oodeocä incæ guidiegocä incæ wacä ingante nö cæcä incæ abæ tawænte ee gote bai nämä beyænque nö cæcä incæ mònö tömämö adotaca bete bai Wængongü Önöwoca töni äwocaque bai tömämö éwocamompa.

¹⁴ Mònö baö adoyonque pönö ñamö incæ mònö wii adodonque cæquenö ante ñamö inte mònö ñacoo watai watai nanguï ñamompa. ¹⁵ Ìnique mònö önöwa incæ, “Önompo ömæpobo inte botö waocä baö ömaabo imopa,” ante ædö cæte anguingä. Ìnæmpa mänömai wæte tedecä incæ önöwa cöwë waocä baö ñate èwacampa. ¹⁶ Ayæ mònö önömonca incæ, “Awinca ömæmöö inte botö waocä baö ömaabo imopa,” ante ædö cæte anguingä. Ìnæmpa mänömai ante tedecä incæ önömonca cöwë waocä baö ñate èmoncacampa. ¹⁷ Ìnæmpa mònö baö tömänö awincaeque émömö bai edæ quïmoncadö èñengueñei. Ñenämäi incædömöimpä. Ayæ mònö baö tömänö önömoncaque émoncamö bai quïncadodö ongoncadoquené.

¹⁸ Incæte Wængongü iñomö edæ, Waomini muni cæquené ante eyepæ cæcæminimpa, ante badoncæboimpa, ante Wængongü angacäimpa. Ìnique tömengä nämä nänö angaïnö bai badönique mònö pæ pagænguinco adoyonque baquinque ante wadö cæquenö ante wadö cæquenö ante tömänö badongacäimpa. ¹⁹ Edæ adodonque pönö mònö cæquené ante Wængongü badongä bai mònö wadö mònö cæquené ante quïodö pæ pagænte cæquené. ²⁰ Wængongü nänö nö badongaimö iñomö inte wadö mònö cæquenö ante watai nanguï mònö ñacoo ñamö incæ mònö baö adoyonque pönö ñamompa.

²¹ Mänömai ñamö iñomonte edæ mònö awinca incæ önompö inte apænedinque, “Bitö dæ ämi bai botö tömämö eyepæ cæcædömoimpa,” ante ædö cæte angui. Ayæ wæætë mònö ocamö incæ önöwa inte apænedinque, “Bitö dæ ämi bai botö tömämö eyepæ cæcædömoimpa,” ante ædö cæte angui. ²² Wæætë mònö baö pancayonga pæ pagænämäi incæte mäninö ante mònö godömenque waa adinque, Mònö quëwenguñö impa, ante angæimpa. ²³ Wayö guiquené, Wii waemongä awædö, ante mònö åñö ante, Waa acædäniimpa, ante cædinque waemongoo pönö dadi ompogate mäninö beyæ godömenque waa ate bai cæmompa. Wayö guiquené mònö guïñenate

wædö ante, Wïi edonque acæimpa, ante pönö bee ogate cædinque mönö guïñëñayö beyæ godömenque waa cæmompa.²⁴ Waëmö mönö ayö guiquënë, Edonque acæimpa, ante bee ogadåmai cæmompa.

Inæte, Adoyonque bacæimpa, ante mönö baö wayö wayö badöningue Wængongü, Wïi waëmongä, ante mönö wæyö ante pönëningue, Mänïñö botö godömenque waa abopa, ante badongacæimpa.²⁵ Ìnínque, Minitö baoncoo näëmæ pïñämäi incæmënimpa, ante cædinque Wængongü mönö baö adoyonque badongacæimpa. Wæætë mïnitö nämä baoncoo incæ näëmæ waadete waa cæcæmënimpa, änique Wængongü tömäño waa acampa.²⁶ Ìnínque mönö baö adoyömonque nantate wæyömö tömäo wootæ woote wantate wæmompa. Ayæ wæætë adoyömonque adinque, Waëmö impa, änäni ëñente wædinque tömäo watapæ tomompa.

²⁷ Minitö ïñömö, Wayö wayö éñamö incæ adoyonque éñamompa, ante do pönëningue, Mönö adobaï nämëne nämëne ingaïmö inte ñöwo wæætë Codito nempo quëwëningue adocabomö ìmoma, ante pönencæmënimpa.²⁸ Ìnínque Codito ingante godongämæ mönö pönencabo ìmö adinque Wængongü angä éñëningue ïimaï cæmompa. Yæcadomöni ìmöni ïñömö Codito nänö da godongaïmöni ìmönipa. Gao wæi ìnäni ïñömö Wængongü beyæ né apænedäni ìnänipa. Ayæ tæcæguedänäni ìnäni ïñömö né odömonte apænedäni ìnänipa. Wæænömenque ìnäni ïñömö tæi pïñänte entawente né nanguï cædäni ìnänipa. Yæmïñæ gao aedinqe ìnäni ïñömö Wængongü Ôñowoca töñö åwocaque baï éwocadinque ïmaï cædänipa. Pancadäniya, Wënæ wënæ ìnäni waa bacædänipa, ante né waa cædäni ìnänipa. Pancadäniya wadäni beyæ né waa cædäni ìnänipa. Pancadäniya né änäni ïñänäni inte awëñéidi ìnänipa. Ayæ yæmïñæ pöñi ìnäni ïñömö wadäni nänö tede baï né tededäni ìnänipa.

²⁹ Mänömaï ìmö incæte edæ Codito nänö né da godongaïmö dicæ tömämö ìmongaa. Ayæ Wængongü beyæ né apænemö dicæ tömämö ìmongaa. Né odömönömö dicæ tömämö ìmongaa. Né tæi pïñänte entawente nanguï cædömö dicæ tömämö ìmongaa.³⁰ Ayæ Wængongü Awëñé pöñö cæcä incæte wënæ wënæ ìnäni nänö waa baquinque ante dicæ tömämö né waa cæmonganaa. Edæ wadäni nänö tede baï dicæ tömämö tedemonganaa. Wacä mänömaï wadäni nänö tede baï tedecä ëñëningue tömämö dicæ mönö tededö adodö edonque apænemonganaa.³¹ Incæte mïnitö Wængongü ingante, Bitö Ôñowoca pöñö cæcä ate mïnitö eyepæ inte ate yæcadø ongönäni nänö cæi baï

adobaï cæcæte ante nanguï wæmönipa, ante apænedinque nanguï cæedäni.

Mönö waadete pönente cæcæimpa, ante

Ñöwo ïñömö botö, Æbänö godömenque waa pöñi cæquïl, ante yewæmonte odömömo aedäni.

13

¹ Botö waodäni nänö tede baï tedebopa, äminitawo. Wængongü anquedoidi nänö tede baï tedebopa, ante tomïnitawo. Ìñæmpa mönö wadäni ìnärite waadädämaï inte tedemö ìnínque ampoincade önonque ampoi baï ìmaimpä. Waadädämaï inte tedemö ìnínque adoyömö pönö wo pönö wo pönö wæcainta baï mönö adobaï önonque tedewëmö ìmaimpä.

² Wængongü Ôñowoca pönongä èñinque botö tömengä beyæ né apænebo ìmopa, ante tomïnitawo. Waodäni nänö wë wodonte èñengaïnö tömänö ante edonque pöñi ate éñëmopa, ante tomïnitawo. Waodäni nänö nanguï éñëno ante adinque tömänö ante éñëmopa, ante tomïnitawo. Edæ né wede pönemini inte mïnitö ìnanguidi incæ ämni éñente cabænte gotawo. Ìñæmpa mänïñö tömänö waa pöñi cæmö incæ mönö wadäni ìnärite waadädämaï inte cæmö ìnínque wæætë önonmonque edæ mönö babaimpa.

³ Ômæpodäni ìnärite botö mäincoo tömää nénempote godömopa, ante tomïnitawo. Wængongü beyæ ante cæyomote wadäni botö baö botö éñayö incæ iya tancæ cædäni ate wædinqe botö piyænë cæbaimopa, ante mïnitö. Waa cæbopa, ante tomïnitawo. Ìñæmpa mänii tömää waa cædinque mönö waadädämaï inte cæmö ìnínque mönö waa cædö beyæ ænämäi ìmaimpä.

⁴ Né waadete pönengä ïñömö tömengä pïñämäi inte edæ piyænë cædinque godö waadete cæcampä. Wadäni gomonga cædinque godömenque nanguï èñäni adinque né waadecä wæætë waadete pönëningue piunte wædämäi inte piyænë cæcampä. Nämä nänö cædinö ante pönëningue né waadete pönengä ïñömö, Botö gomonga cæbopa, ante tededämäi ingampa. Tömëmoque waemö ìmopa, ante nänö waa adämäi ingampa.⁵ Wacä tæcæ cæyongante né waadete pönengä ïñömö, Tåno cæbote, ante wææ cædämäi ingampa. Nämä nänö æñëñö ante cædämäi inte tömengä wadäni beyænque cæcampä. Wæætë wïi ïñontobæ ængui bacampa. Wadäni wënæ wënæ cædäni ate wædinqe tömengä né waadecä inongä inte wæætë piyænë cæcampä.

⁶ Ìnínque, Wacä wënæ wënæ cæcampä, ante tededäni éñente wædinqe né waadete pönengä ïñömö mänïñö ante todämäi ingampa. Wæætë, Wacä nöingä cæcampä, ante tededäni éñëningue tömengä watapæ

pōni tocampa. ⁷ Åbämē cædāni incæ nē waadete pōnengä iñömö piyænæ cædinque tömänäni ïnänite wææ gompocampa. Wæætë, Waa cædänipa, änäni ëñeninqe tömengä, Nåwangä impa, ante do ëñengampa. Åbämē ba incæte tömengä, Ayæ ate watapæ bacæimpa, ante cōw pōnéninqe wæntädämäi netee ee cæcampa.

⁸ Mönö waadete pōnémäo iñömö cōwē dæ badämäi ingæimpa. Wæætë Wængonguü iñcayæ ate, Idæwaa, angä ïnique inguipoga tömengä beyæ mönö apænedö guiquenæ edæ dæ angæimpa. Wadäni näni tede bai mönö tededö incæ pæ wæenecäimpa. Inguipoga nanguï adinque mönö ëñenö ante Wængonguü, Idæwaa, ancæcäimpa. ⁹ Nöwo mönö ëñenö iñömö pancaa ëñeninqe pancaa wæætë oda cæmompa. Wængonguü beyæ mönö apænedö iñömö pancaa apænedinqe mäninqe apænemompa. ¹⁰ ïnique bayedë guiquenæ Wængonguü näni apænedö ædæmø ëñeninqe mönö nöingä pōni odömonte apænecæmöimpa. Oda cæte mönö ëñenö ante, Idæwaa, äninqe Wængonguü mäniñedë edæ mönö wii eyepæ apænete wædö ante, Idæwaa, ancæcäimpa.

¹¹ Botö iñömö wëñæmoyedë wëñængä näni tede bai tededingue wëñængä näni ocai ëñenö bai ëñengaimo inte wëñængä, lïmai impa, ante näni pönenö bai botö mäniñedë adobai pönengaboimpa. Nöwo guiquenæ picæmo badinque wëñæmoyedë botö cægaiñö ante iñimpo cæbopa. ¹² Awocawænta wëmö ate bai cædinque mönö ñöwo Wængonguü Önöwoca näni odömonö ante edæ wii edonque anomropa. Ayæ ate guiquenæ mönö awincadö awinka edonque pōni acæimpa. Botö ñöwo pancaa adinque oda cæte ëñemo ïmopa. Ayæ ate guiquenæ Wængonguü pöni odömongä adinque tömengä botö ïmote edonque pōni acæ bai botö adobai tömää eyepæ pōni acæboimpa.

¹³ ïnique mönö entawënoncoo ante adinque mënönque go adodonque mänimpodonque ayæ ongomba. Mönö wede pönenö ante ædæmø entawengæimpa. Watapæ bacæimpa, ante mönö pönenö ante ædæmø entawengæimpa. Mönö waadete pönenö ante ædæmø entawengæimpa. ïnique mänimpodonque ayæ ongö incæte mönö waadete pönenö iñömö edæ ñænænö pōni i ïnique mönö mäninö ante tänö ædæmø entawengæimpa.

14

Wadäni näni tede bai æbänö tedequü,

¹ ïnique münitö, Në waadete pönenö bacæimpa, ante mäninonque ante pogodo

gote bai nanguï cædäni. Ayæ adobaï, Wængonguü Önöwoca mönö imonte näni pönenö bai mönö eyepæ ewocadinque cæcæimpa, ante nanguï ætinente wæedäni. Mäninö Wængonguü Önöwoca näni pönenoncoo ate adinque münitö, Wængonguü beyæ nē apænemö mönö tänö adodonque ante bacæimpa, ante godömenque ætinente wædingue cædäni. ² Edæ wadäni näni tede bai æcänö tededa tömengä wii waodäni ïnänite apænecampa. Wængonguinque ingante apænecampa. Edæ tömengä òñowocaque tedecä ïnique tömengä ingante Wængonguü æbänö awemö apænecä, ante ædö cæte ëñenguünäni. ³ Wængonguü beyæ nē apænecä guiquenæ waodäni ïnänite waadete pöneninqe lïmai cæcæte ante apænecä ëñenänipa. Münitö tæi piñæmini mïni entawenguinque wede pönenecæmïnimp, ante apænecampa. Ayæ, Wæwente quëwëmini incæ münitö wampo wæwënte tæi piñænte cōw cæcæmïnimp, ante tömengä Wængonguü beyæ ante pöni apænecampa. ⁴ Wadäni näni tede bai nē tedecä guiquenæ, Tömëmo tæi piñæmo botö entawenguinque ante nanguï ëñencæboimpa, ante nämä beyænque ante tedecampa. Wængonguü beyæ nē apænecä guiquenæ Codito ingante näni godongämæ pönencabø beyæ ante apænedinqe, Münitö tæi piñænte mïni entawenguinque ëñencæmïnimp, ante apænecampa.

⁵ ïnique münitö tömämïni wadäni näni tede bai apænemini adinque botö wædænque tobäimopa. Wæætë tömämïni Wængonguü beyæ apænemini adinque botö godömenque watapæ tobäimopa. Wængonguü beyæ nē apænecä iñömö ñænængä iñongä wacä tededö nē tedecä guiquenæ wædangä ingampa. Incæte, Codito ingante mïni godongämæ pönencabø tæi piñænte entawencæmïnimp, ante cædinque tömengä wacä tededö tedete ate, lïmai ante tedetabopa, ante münitö tededö adodö ante edonque apænecä ïnique tömengä adobai ñænængä iñongä imaingampa. ⁶ ïñänäni ëñeedäni. Wængonguü näni wë wodöno incæ tömengä näni nö ëñenö incæ tömengä näni nö odömonö incæ ante botö münitö weca pöniñque odömonte apænebo ëñeninqe münitö godömenque pönenämïnipa. Wængonguü lïmai cæcæcäimpa, ante apænebo ëñeninqe münitö guüñente wædingue waa cæbäminipa. Wæætë münitö weca pöniñque botö wadäni näni tedebai tedete apænebo bai münitö ædö cæte godömenque nē pönenemi baquñenemini.

⁷ Edæ gobæ ongonte aa pedinqe önonque ante pedäni ëñeninqe mönö wæætë, Ådemë ante pedänipa, ante ædö cæte ëñenguü. Në ampoïnca ampodäni adobaï åmotamini ïnämäi önonquedö ante ampodäni

ẽñeninque mõnõ, Ædemë ante ampodänipa, ante ædö cæte ẽñengüii. ⁸ Ayæ totando adobai, Wæætedö wæætë cæcæimpa, ante todompeta nãni ancadeca we ööninque idiquibæ we öongä ïnique wadäni, Æbämë cæcæte ante we öongä, ante wædinque oda cæte ee ongonte wæætedö wæætë cädämäi ìmañänipa. ⁹ Ayæ mïni cabø adobai wii edonque apænemini ẽñeninque wadäni, Æbämë ante tedecää, ante wædinque oda cæte wæbañänipa. Woboyæ mämoque ïñæmpa tedewémäimini.

¹⁰ Waodäni inguiipoga tömäo quëwëni que nanguü nãni tededoncoo tededänipa. Nåwangä impa. Incæte wadäni nãni tededö wadäni nãni tededö tömäo tedequïnö i ïnique adodeque incæ önonque tedete ïnämäi impa. ¹¹ ïnique wacä apænecä ẽñeninque botö, Æbänö ante tedecää, ante ẽñenämäi ìmo adinque tömengä wæætë, Wabi inte wii ẽñëmpa, ancædongäimpa. Tömengä ingante botö adobai, Wabi inte botö tededö wii tedebipa, ante ancædömoimp. ¹² ïnique mïnitö, Wængongü Öñowoca pönö cæcä ænínque mõnõ eyepæ ẽwocadinqe cæcæimpa, ämunitawo. Mänömainö änínque mïnitö, Wængongü Öñowoca pönö cæcä ænte ẽwocadinqe cædömö inte mõnõ Codito ingante mõnõ godongämæ pönencabo godömenque tæi piñænte entawengæimpa, ante pönéninque mïnitö, Mänöinque ante botö ẽwocate cæquïnö ante pönongä aencæboimpa, ante tåno ẽñente cædäni.

¹³ Mänömai beyæ wadäni nãni tede baï në tedemini ïñõmõ mïnitö töñiñadäni adobai ẽñencædäni, ante cædinque Wængongü ingante lïmai ante äedäni. Wængongü ẽñëmi. Wadäni nãni tede baï do tededinqe botö æbänö ante tetedawoo, ante bitö odomonte apænebi ẽñëmoe. Mänömaiñö ante apænebi ẽñeninque botö wæætë mõnitö tededö adodö ante edonque apænebo ẽñeninque mïnitö Wængongü ingante apænete cædäni. ¹⁴ Wadäni nãni tede baï tededinqe Wængongü ingante apænebo inte botö öñowocaque pönente apænedinqe ocai òmædæcabo baï inte apænebaimpa.

¹⁵ Mänömai impa, ante adinque æbänö cæquïmoo. Edæ Öñowoca pönente apænedinqe botö ocai adobai ẽñente pönéninque Wængongü ingante apænecæboimpa. Ayæ Wængongü ingante waa pöni apænecæte ante öñowoca pönente ämotamini änínque adobai ocai ẽñente pönéninque ämotamini ancæboimpa. ¹⁶ Bitö, Wængongü ingante waa pöni cæcamp, ante öñowocaque pönéninque apænebitawoo. ïñæmpa Wængongü ingante waa ate pönéninque öñowocaque pönente apænebi ẽñeninque wacä në

öñonganque ingä guiquené, Bitö æbänö apænebi, ante ẽñenämäi inte, Ædö cæte Ao anguimoo, ante wæbaingampa. ¹⁷ Bitö waa ate pönéninque öñowocaque waa apænebi ẽñeninque tömengä wæætë, Bitö æbänö ancæte ante tedebi, ante ẽñenämäi inte ædö cæte godömenque tæi piñænte entawenguingä. ¹⁸ Botö ïñõmõ, Mïnitö wadäni nãni tede baï wædænque tedeyömïni botö godömenque nanguü tedebopa, ante Wængongü ingante waa ate pönéninque apænebopa. ¹⁹ Incæte Codito ingante mõnõ pönencabo töö godongämæ pöninque botö wadäni nãni tede baï tæne tinco müido ganca tedequï incæ wii tededinqe wæætë. Wadäni ẽñencædäni, ante menea pöni edonque apænedinqe waa tobaïmopa.

²⁰ ïñänäni ẽñeedäni. Tæcæ ẽñadäni ïñõmõ wënæ wënæ mõnõ cæpamo ante ẽñenämäi ïnäni. Mïnitö adobai mänöinö wënæ wënæ mõnõ cæpamo ante ẽñenämäi inte baï pönëedäni. Wæætë ocai mõnõ pönëö guiquené mïnitö mänöinö ante wëñænämäi wædænque nãni encadö baï wii pönéninque wæætë picænäni nãni nanguü encadö baï adobai nanguü encate pönëedäni. ²¹ Dodäni mõnõ Awëñë beyæ ante wææ änínque lïmai ante yewæmongadänimpa. "Wadäni nãni tede baï në tededäni ïñänite botö ämo ẽñeninque tömënni wæætë botö quïñäni ïñänite apænecædäni. Incæte ïñäni guiquené botö imote cöwë ẽñenämäi inguinäni awædö, ante mõnõ Awëñë angampa," ante yewæmongatimpa.

²² ïnique, Wadäni nãni tede baï tedemini ẽñeninque në pönénäni wædämäi ïñõnäni në pönénämäi ïñäni guiquené mänömai tedemini ẽñeninque guifñete wæcædäni, ante cædinque Wængongü Öñowoca pönö cægacäimpa. Wæætë Wængongü beyæ ante edonque apænemini ẽñeninque në pönénämäi ïñäni wædämäi ïñõnäni në pönénäni guiquené do ẽñencædäni, ante cædinque Wængongü Öñowoca pönö cægacäimpa. ²³ Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pöninque tömämäni wadäni nãni tede baï wadäni nãni tede baï tedemini adinque ayæ pönäni guiquené në ẽñenämäi ïñäni incæ në pönénämäi ïñäni incæ æbänö anguïñäni. Mänömainque tedemini ẽñeninque tömënni wæætë, Mïnitö ömædæcamini inte önonque tedewémäni, ante wæbañänipa.

²⁴ Tömämäni wæætë Wængongü beyæ edonque apæneyömïni në pönénämäi ingä incæ në ẽñenämäi ingä incæ ponte ẽñeninque tömämäni mïni apænedö beyæ tömengä, Botö wënæ wënæ cætabopa, ante wæbaingampa. Ayæ Wængongü beyæ ämïni ẽñente wædinque tömengä, Botö nåwangä wënæ wënæ cædömo inte

wentamö mongænte awædö, ante nämä apænte ämaingampa.²⁵ Ayæ tömengä mümöno näö wentamö wë wodöniincoo da tadonte ate baï edonque ate wædinque tömengä ædæ wæænte guidömämë ñongæninque Wængongü ingante, Bitö adobique né waa cæbi ìmpa, ante waa apænebaingampa. Ayæ mimitö imitö, Nåwangä Wængongü Önöwoca tönö åhwocaque baï ëwocaminipa, ante apænebaingampa.

Quiëmë cæmïni incæ nöingä pönente cedæmë cædæni

²⁶ Mänömaï i ïnique ïñänäni, mönö æbänö cæquü. Wængongü Önöwoca pönö cæcä ãninque eyepæ inte mimitö tömämïni godongämë pöninque ïlmai cæmïni incæmïnimp. Adocanque ämotamini adodeque angä ingampa. Wacä odömoncæste ante adodeque apænecä ingampa. Wacä ingante Wængongü edonque odömonte apænecä ëñeninqe inte tömengä adodö ante adodeque ante odömonte apænecä ingampa. Wacä guiquenë wadäni nämä tede baï adodeque tedecä ingampa. Tömengä æbänö ante tedecä, ante wacä do ëñeninqe mimitö tededö wæætë edonque apænecä ingampa. Mänömaï Wade Wade ante né apænemïni inte mimitö tömämïni, Godongämë tæi piñænte entawengæcämpa, ante ïlmai cæte tedecæmïnimp.²⁷ Wadäni nämä tede baï teleyongä wacä adotedæ wæætë teledämäi incæcämpa. Mäningä linque tedecä ate wacä tedecæcämpa. Ayæ wæætë wacä, Tedecæboimpa, angä Ao ämini tedecä ate idæwaa. Mäniimpodänique tedete ñine cædäni adinque wacä ëñeninqe, Æbänö ante teledämäi, ante mimitö tededö edonque apænecä ëñencæmïnimp.²⁸ Codito ingante mïni pönencabo weca né ëñente adodö apænequenengä dæ angä ïnique edæ wadäni nämä tede baï né teleinente wæcä ïñömö wæætë ee adinque teledämäi inte pæ wæñecæcämpa. Tömengä nämä incæ öñöwënènque telete Wængongü ingante tedecæcämpa.

²⁹ Wængongü beyæ né apænedäni adobaï mengää pöni apænedäni ate idæwaa. Mäniimpodänique apænedäni ëñeninqe mimitö, Nö ante apænedäni, idiquibæ ante apænedäni, ante apænte ante ëñencæmïnimp. ³⁰ Ayæ adocanque tæcæ apænee göñongä wacä né ëñee congä ingante Wængongü Önöwoca ïñontobæ apænecä ëñeninqe tömengä, Botö apænecæboimpa, angä ëñeninqe né apænedingä wæætë apocænë edæ éamonca ëñee concæcämpa.³¹ Edæ Wængongü beyæ apænedinque adocanque tänö apæneta ñine cæcä ate wæætë wacä wæætë wacä apæneta ñine cæcæcämpa. Mänömaï

cædinque mimitö godongämë ëñente badinque wampo bawënenete ongoncæmïnimp.³² Wængongü beyæ né apænedäni ïñömö tömënäni nämä öñöwoca wææ ãninque öñöwënènque wædämäi inte ocai pönente apænedänipa.³³ Edæ Wængongü incæ né gänë pönönangä inte Yæ yæ wapiticæ godö teledämäi ingampa cæmïni.

Wængongü quinäni Codito ingante nämä pönencabo tömänäni wayömö nämä cabø wayömö nämä cabø godongämë pöninque nämä cæi baï cædinque,³⁴ mimitö adobai Codito ingante mïni pönencabo godongämë pönömöni onquiyænäni ïñänite ämini teledämäi incædänimp. Edæ, Apocænë ëñemäewädäni, ante Möitee wodi nämä wææ angaï baï cædinque onquiyænäni wæætedö wæætë änämäi inte onguïñänäni nämä änonque ëñeninqe edæ ëñee concædänimp.³⁵ Æbänö ante apænedäni, ante ëñencæte ante wædinque onquiyængä onçonë gote ate angä ëñeninqe tömengä nänögængä wæætë adodö apænecä ëñencæcäimp. Edæ Codito ingante mïni pönencabo godongämë pönömöni onquiyængä ïñömö, Guññenete awædö, ãninque ee teledämäi incæcäimp.

³⁶ ïñæmpa, Wængongü nämä angainö ante mimitö adomünique dicæ mä pönéninque odömöminitawogaa. Wadäni ëñenämäi ïñönänite mimitö dicæ adomünique Wængongü nämä apænedö ante ëñeninitawogaa.³⁷ Bitö, Wængongü beyæ né apænebo ìmpa, ämitawo. Wængongü Önöwoca pönö cæcä ãninque botö eyepæ ëwocadinqe né nanguï cæbo ìmpa, ämitawo. Mänömaï ëwocabi inte do ëñemi ïnique bitö, Mönö Awëñë nämä wææ angainö ante Pabodo mäninque ante yewæmongampa, ante, Nåwangä impa, ante apænebaimp.³⁸ Wæætë mäninö ante æcänö ëñenämäi ïna tömengä ingante wæætë mönö ëñenämäi ingæmpa.

³⁹ ïñänäni, Mänömaï impa, ante pönéninque mimitö, Wængongü beyæ apænecæcämpa, ante cæcæte ante cöwë nanguï cædäni. Ayæ, Pancadäniya wadäni nämä tede baï apænedäni, ante adinque mimitö Baa änämäi iedäni.⁴⁰ Incæte quiëmë cæmïni incæ mïni pönencabo mïni godongämë watapæ quëwenguinque ante nöingä pönente ædæmë cædæni.

15

Codito ñäni ömcëmongacäimp, ante

¹ Ñöwo botö töniñamini ëñeedäni. Codito ingantedö ante botö do watapæ apænebo ëñeninqe mimitö mäniñeqe ante Ao ante wede pönéninque edæ tæi ongominitapa. Ñöwo guiquenë mimitö, Mäniñe ante æbänö intawoo, ante oda cædämäi incæmïnimp, ante botö adodö ante ædæmë odömonte

yewæmōmoi aedāni. ² Mānīne ante watapæ apænebo ēñēnique edæ münitö adode ante wede pönēnique tæi ongomini inte edæ mānīne beyænque quæwemāminipa. Wæætē mānīne botö watapæ apænedö ante æmæ pönēmīni īnique mīni pönēnmämo incæ önömämoque pöni babaimpa.

³ Edæ mönö Codito tömengä nänö pönö cægäinö ante botö ēñēnö ante botö doyedë, Mānīne ante mönö tāno pönengæimpa, ante pönö apænebo ēñēminitapa. Nöwo wæætē, ēñencæménimpa, ante botö adode ante yewæmōmo acæménimpa. Wængongui angä ēñente nāni yewæmongaïnö bai īnique cædineque mönö Codito īñomö wënae wënae mönö cægäinö ante teemë mongænte wæætē wængacäimpa, ante impa.

⁴ Ayæ, Wængä ate tömengä baö īni ö ante māo daga wengadänimpa. Ayæ Wængongui angä ēñente nāni yewæmongaïnö bai cædineque Codito mëönaa go adoönæque īnonte do nāni ömæmonte müngä quæwengacäimpa, ante mānīne ante impa. ⁵ Ayæ nāni ömæmonte quæwengongä inte tömengä dobæ Pegodo weca ponte a ongongä acantapa. Ayæ ate tömengä nänö nē ēñiñægænäni, Dote, nāni åñöräni weca dobæ ponte a ongongä adänitapa. ⁶ Ayæ ate mönö töniiñadäni quiniento ganca ayæ godömenque nanguü inäni godongämä ongöñönäni tömengä töménäni weca do ponte edæ a ongongä adotetæ agadänimpa. Inäni īñomö pancadäniya nöwo do wængadänimpa. Pancadäniya nanguü inäni nē agaïnäni incæ ayæ müñäni quæwénänipa. ⁷ Mānīnäni adäni ate Itota wæætē Tantiago weca a ongongä agacäimpa. Ayæ ate tömengä nänö nē da godongaïnäni weca adocä Itota ponte a ongongä agadänimpa. Itota mānömai cægacäimpa, ante botö, Mānīne tāno pönengæimpa, ante yewæmōmopa.

⁸ Botö guiquenë nē wæypodingä bai inte wæyomite tömengä nöwo pöni botö weca a ongongä atabopa. ⁹ Edæ Codito tömengä nänö nē da godongaïmo imo incæ botö wadäni tömengä nänö nē da godongaïnäni bai wii adobaï imopa. Edæ Itota ingante godongämä nāni pönencabo inäni nē togænte pangäimo inte botö wædämo pöni imopa. ¹⁰ Edæ æbämë imo incæte Wængongui waadete pönö cæcä beyænque botö mānömai imopa. Edæ tömengä nänö pönö cædö ante botö wii önonque cæcæte ante æmoimpaa. Wæætē wadäni wædænque cæyönäni tömengä waadete pönö cæcä ænique botö godömenque nanguü cætabopa. Incæte botö dicæ tömëmoque adoboque cæbogaa. Wæætē Wængongui nänö waadete pönö cædö ænimo inte botö tömengä tönö cædineque nanguü cæbo imopa. ¹¹ īnique

botö apænebo incæ töménäni apænedäni incæ mönö Codito tömengä nänö pönö cægäinonque ante tömämöni apænemönipa. Mānīneque ante apænemöni ēñēnique münitö mānīneque ante pönemönitapa.

Do wængäinäni incæ nāni ömæmoncædänimpa, ante

¹² īnique, Codito do nāni ömæmongacäimpa, ante apænemöni ēñēmīni incæ pacamäniya, Né wængäinäni dicæ nāni ömæmönäniyaa, ante ædö cæte ånewémäni.

¹³ ïñempa, Cöwë nāni ömæmönämai inäni bai mönö Codito incæ adobaï nāni ömæmönämai incædöngäimpa. ¹⁴ Ayæ Codito nāni ömæmönämai ingä bai tömengä waa pöni nänö pönö cægäinö ante quinante apænequænemöni. Edæ önonque pöni bacædönimpa. Ayæ önonquedö ante apænemöni bai münitö mānīne ante pönemöni incæ ædö cæte quæwenguënemöni. ¹⁵ Münitö godömenque Wængongui ingante ante apænedinqe, Codito ingante Wængongui incæ angä nāni ömæmongacäimpa, ante apænetamönipa.

īnique, Né wængäinäni cöwë nāni ömæmönämai inäni, ante mīni ånewénö īñomö nåwangä i bai münitö Wængongui nänö cægäinö ante babæ wapiticæ ante edæ apænecædömönimpa. Edæ, Cöwë nāni ömæmönämai inäni, ante mīni ånewénö nåwangä i bai Wængongui, Nāni ömæmöe, ante ædö cæte anguuenengää.

¹⁶ ïñempa, Nāni ömæmönämai inäni, ante mīni ånewénö nåwangä i bai Codito incæ adobaï nāni ömæmönämai incægacäimpa. ¹⁷ Ayæ Codito nāni ömæmönämai ingä bai münitö mīni wede pönöö incædönimpa. īnique wentamö mīni mongænö ædö cæte nā mēnonganquænemöni. Mini wënae wënae cædinö beyæ wentamö mongænte wæcædömönimpa. ¹⁸ Mānöö ante mīni ånewénö nåwangä i bai Codito nempo quæwéninque do wængäinäni incæ do mempoga wæninque ædö cæte quæwenguënemäni. Quæwénämäi incædönnämipa. ¹⁹ Codito pönö aengä beyænque mönö adopoque wæninque wæætē wænämäi quæwengæimpa, ante mönö inguipogaque pönëninque wæmo bai wadäni wædænque wæwëñönäni mönö godömenque nanguü wæwenguënë incædönimpa.

²⁰ Incæte Codito dobæ nāni ömæmongacäi apa ånewemini. Edæ waodäni tånomö amïñayonte ti. pedäni bai cædineque Wængongui adobaï, Do wængäinäni inäni ämo nāni ömæmoncædänimpa, ante cæcæte ante cædinque Codito Tåncä ingante do angä ēñēnique nāni ömæmongacäimpa. Nåwangä impa, ante ämo ēñëmaimipä.

21 Edæ waocä incæ adocanque ëñëñämäï cæcä beyænque mönö wænguülmämo pongatimpa. Ayæ në wænguënämö inte wæyömonte Nöwocä Waocä ëñagaingä inte wæninque ñäni ömämongä beyænque mönö ñäni ömämonge quëwenguülmämo adobai pongatimpa. 22 Edæ mæmäd Adäo wodi tömgä töñö tömämö godongämäë në wænguënämö bagaimö inte mönö tömämö adobai Codito töñö godongämäë në ñäni ömämonguülmö bagamöimpä. 23 Incæte to amïñayedé tänomö ñäni tå pedömö baiñongä inte mönö Codito adobai Tänocä ïnongä inte edæ tåno ñäni ömämongacäimpä. Codito nempo në quëwënämö guïquenë mönö ayæmö ïñömö inte edæ tömgä ñänö ponguüönä ïnique ba ate mönö mänïñedé ate ñäni ömämonguülmö imopma.

24 Mänïñedé ate inguipoga awënë odehyeidi nempo ongoncoo incæ Codito tömancoo ò ænte ömæe ëwencacäimpä. Ñæñæñäni ñäni änömämä adobai tömämämo ömæe ëwencacäimpä. Tæi pññæñäni ñäni nanguï cædoncoo incæ Codito adocä incæ tömancoo wido cæcacäimpä. Ayæ adocä në Awënë Odehye ïnongä inte tömgä nempo ongoncoo wæætë edæ. Mæmpo Wængonguü nempo edæ pædæ godongä ænique Mæmpo Wængonguinque tömenganke adocanque Awënë Odehye ïnongä incæcäimpä. Mänïñedé ate edæ ñöwo mönö quëwämämo ïñömö edæ ïnique baquïñö anguñenë. 25 Incæte Wængonguü Codito ingante, Bitö ïmite në piiñte cægäñäni tömänäni ïñänite mö gongæncæbiimpä, ante cædinque tömgä öñöwa gäññë ñänö wææntodonganca edæ adocä Codito incæ mänïñö ñänö ïnique cæganca në Awënë ïnongä ingampa.

26 Ayæ tömgä ingante në piiñte cædäni ïñänite æmæwo bæ tacä adinque adoque pöni mönö wænguülmämo incæ ayæ ongö adinque Wængonguü, Mänïmämä dæ bacæimpä, ante mao ömæe ëwencacäimpä. 27 Tömgä nempo Wængonguü tömancoo pædæ godongä ænique tömgä në Awënë bacæcäimpä, ante do yewæmongatimpa. Mänömañö ante yewæmonte ongö incæte Wængonguü në pædæ godöñongä inte ædö cæte, Nämä pædæ godöñopa, anguingää, ante edonque acæimpä. 28 Ayæ ate Wængonguü Wengä incæ, Mæmpo Wængonguü botö nempo tömancoo në pædæ pöñongä inte tömgä adocanque pöni Tæiyæ Awënë badinque tömenganke tömancoo ëñempocacäimpä, ante cæcacäimpä. Mänömaï cæte ate tömgä adobai Mæmpo Wængonguü nempo quëwënique Mæmpo ñänö änönque ante ëñente cæcacäimpä.

29 Pancadäniya edæ, Do wængäñäni

beyænque cæmönipa, ante cædinque töménäni beyæ æpænë guiidänipa. ïnique, ñäni ömämönämäï ingæimpä, ante mïni änewënö näwangä i baä töménäni æbänö cæquenëñäni ïñänii. Edæ, ñäni ömämönämäï ingæimpä, ante näwangä i baä edæ töménäni në wængäñäni beyæ quïnante æpænë guïquenëñäni. 30 Ayæ mïni änewënö näwangä i baä mönitö ïñömö quïnante moni wantæ ïñö wantæ ïñö wodo wænguïñö ante wæquenëñömöni. 31 Botö ïñömö ïñö ïñö do wæwocabo ïñömo imopa, ante näwangä ãmopa. Botö mönö Awënë Itota Codito nempo quëwënique mïnitö ïmïnite ante pöñenique watapæ tobopa, ante näwangä antawoo. Edæ botö töñïnamïni ïñöminite botö mänïñö ante näwangä ãñimo inte, Wæwocabo imopa, ante adobai, Näwangä impa, ante ämo ëñëmañinpä. 32 Waomö mönö æñenö æncæte ante botö epetoidi babæidi bai ñäni töñö guëa wæætedö wæætë cæbo bai önonque cæte incædänimpä. Edæ, Do wængäñäni ñäni ömämönämäï incædänimpä, ante näwangä i baä botö, “Iñö ate mönö æmæwo wænguinque ante bete tocæimpä,” ante ñäni änewënö bai ante ee quëwencædömoimpä.

33 ïñæmpa mänömañö ante tedewënäni ëñënínique mïnitö wæætë oda cædämäï ïmæwedäni. Edæ do yewæmönique, “Wiwa cædäni töñö guëa cædinque bitö adobai wapiticæ quëwenguinque godongämäç cæbipa.” 34 Ante wææ änäni ëñëedäni. Edæ, mïnitö wénæ wénæ cæmïni adinque Wængonguü ingante ante ëñëñämäï ïñäni ïñömö oda cæbañänipa. Mänömaï beyæ mïnitö guingo imonte wæquenëminí ïñöminí inte nö cæte quëwënique edæ wénæ wénæ cædämäï ïedäni.

Do wængäñäni ïñäni ömämönacædänimpä, ante

35 Bitö, Do wængäñäni æbänö cæte ñäni ömämonguünäni, ante ämitawo. Ayæ, ñäni ömämönique mönö baö quïnö bai ëñate ponguümö, ante ëñencæte ante wæbitawo. 36 ïñæmpa önonquedö ante wæbi awædö. Edæ waocä tömämö quiyacä ate yabæque ñömäate ate tå bocate pædimö bai mönö baö adobai inte ñömængæimpä. 37 ïñæmpa todigo incæ wawæ incæ bitö, Tä bocate pæcæimpä, ante cædinque do pædiwæ tömëwæ ænämäï inte tömëmonque ænte godö quiyabi ate tå bocate pæpa. 38 Incæte, Tömëwæ æbänö iwæ pæquiwæ, ante nämä ñänö anguinö bai cædinque Wængonguinque pöñö badongä ate tå bocate pæpa. Wamö tå bocate pædinque æbänö incaquii, wamö æbänö incaquii, ante do ëñengaingä inte Wængonguü pöñö badongä ate wainca wainca incapa.

³⁹ Tömäñö baö wii adoyö baï ëñompa. Mönö waomö baö wayö ëñamompa. Öingäidi baö wayö ëñadänipa. Ayamöidi baö wayö ëñadänipa. Gæyxäidi baö wayö ëñadänipa. ⁴⁰ Ayæ öönadë quëwëñani wayö mongëñönäni inguipoga quëwëmö iñomö wayö ëñamompa. Iñique öönadë quëwëñani waa nänï ëñadö wayö iñonte inguipoga quëwëmö waa pöni mönö ëñayö guiquené wii adobai ëñamö imompa. ⁴¹ Woyowotæ apäicä iñomö itädë nænque nänö apäi baï wii apäicampa. Pönömenque pöni apäicampa. Némöidi guiquené wadö baï apäidänipa. Edæ némöidi incæ pancadäniya ñämöñani inte wædænque apäiyöñani pancadäniya waa pöni ëmönäni inte guinä nanguí apäidänipa.

⁴² Mänï quiyadimö yahæque ñömäate ate tå bocate paedimö baï mönö adopoque wæmö ate mönö baö adobai aquinö inte ñömämpa. Wæætë iñcayæ ate mönö baö ñömäädämai inguinque wæætë ñäni òmæmongüimö iñomipa. ⁴³ Ayæ mönö guinëñate wægañö wido cæte ate mönö waa pöni ëñaquine ñäni òmæmongæimpia. Edæ mönö aquinö wido cædinque mönö tæi piñæñö baaquinque ñäni òmæmongæimpia. ⁴⁴ Edæ inguipogaque quëwëninque mönö ëñayö wido cæte ate mönö öönadë pöniwoca ëñate ëwocadinqe mönö waiñö pöni ëñate ñäni òmæmongæimpia.

⁴⁵ "Adäo wodi tänocä iñongä inte né ëwocacä badinque quëwengacäimpia," ante yewæmongatimpia. Ayæ adobai Adäo wodi baï Ñöwocä mönö Codito incæ né ëwocacä inte quëwëninque mönö imote pönongä æninque ëwocate quëwëmompa. ⁴⁶ Inguipogaque né quëwengä guiquené tåno pongacäimpia. Mempoga né Quëwëñongä guiquené ñöwoque ayæ pöningä inte né Quëwengä ingampa. ⁴⁷ Tänocä ingante badoncæte ante Wængongui onguipoi guidimöi æninque badongacäimpia. Ñöwocä guiquené öönadë quëwengaingä inte pongacäimpia. ⁴⁸ Inguipogaque ante quëwëñani guiquené inguipoga tåno quëwengaingä baï adobai ïänipa. Öönadë mönö goquincabo guiquené öönadë quëwente Pongaingä baï adobai imompa.

⁴⁹ Inguipogaque quëwengä nänö ëñayö baï mönö adobai ñöwo ëñamompa. Iñcayæ ate guiquené öönadë quëwente né Pongaingä nänö ëñayö baï mönö adobai ëñaquimö imompa.

⁵⁰ Botö töññamini apænebo ëñeedäni. Adopoque ëñagaingä inte Wængongui Awënë Odeye nempo ædö cæte guuite quëwenguingä. Né aquinö ñömänguñö ëñadongä incæ tömengä mempoga ëñadämai inte ædö cæte baö ñömäädämai iñö ëñaquingä. ⁵¹ Mönö waocabo wëenëñedë mönö ëñenämai ingainö ante botö tæcæ

ëñenämo inte ñöwo edonque apænebo ëñeedäni.

Wii tömämö wænguimö imompa. Incæte tömämö iñontobæ wayonque ëñaquimö imompa. ⁵² Edæ todompeta mönö ancadeca æmæwo pöni nanguí öönäni ate mönö awinca adopoque bomö cæyomonte iñontobæ bacæimpia. Edæ todompeta tæcæ we öönöñani do wængainäni incæ ñömäñämai nänï inguinque ñäni òmæmoncädäimpia. Mänïñedë edæ wayonque pöni mönö tömämö ëñacæmöimpia. ⁵³ Edæ mönö baö mönö aquinö ñömænguñonque wido cæte ate mönö ñömäñämai inguñonque ëñaquinque impa.

Ayæ mönö aquinö wænguñö ëwente ate waiñöntque mönö wæñämai inguñö ëñacæimpia. ⁵⁴ Mönö ñömænguñö ëñamö adinque Codito waiñö pönongä ænte ëñadinque mönö baö ñömäñämai ingæimpia. Ayæ mönö wænguñö ëñamö adinque tömengä mönö wæñämai inguñö ante waiñö pöni pönongä ëñacæimpia. Mänömai cæcæ ate dodäni nänï yewæmonte angainö tömää iñque cæte ingæimpia. Edæ ümaï ante yewæmongadäniympa. "Mönö Codito né tæi piñænongä inte mönö wængülmämo godö òmæe ëwëninque gänä cæcæcæimpia. ⁵⁵ Iñique önonque bagaï inte mönö wængülmämo iñomö dicæ tæi piñænte cæpa æmæwo wængülmö. Mönö wængülmämo incæ dicæ daapa ëmïñæmpa guui wængülmö."

Mönö wénæ wénæ cægäinö beyænque mönö daapa guuite baï pante wæquinque né wængüñemö ingamöimpia. Ayæ ëñenämai cæyomonte Wængongui wææ angä beyænque mönö né pante wæquinque né wængüñemö bagamöimpia. ⁵⁷ Wæætë mönö Awënë Itota Codito gänä cædinque mönö wængüñemämo ante godö òmæe ëwengä beyænque Wængongui mönö imonte pönö cæcæ ate gänä cæmöimpia. Iñique, Mänömai waa pöni cæcampä, ante pönëninque mönö Wængongui ingante waa ate pönëninque apænecæimpia.

⁵⁸ Mänömai beyæ botö né waadete töññamini ëñeedäni. Minitö, Mönö imonte bæ tadämai incædäniympa, ante adiyæ tæi ongonte wææ cæedäni. Edæ, Mönö Awënë nempo quëwëninque nanguí cæmö iñique mönö cædinö iñomö edæ cöwë ëwëñämai ingæimpia, ante pönëninque münitö mönö Awënë beyæ ante cöwë godömenque gomonga cæcæmïnimpia, ämpa.

16

Wængongui quinäni beyæ ümaï cæte godongæimpia, ante

¹ Ñöwo iñomö münitö godonte æinta ante, Wængongui quinäni beyæ impa, ante mini godouenëñö ante apænebo

ënñeedäni. Gadatiabæ iñömö Itota ingante godongämæ näni pönencabo ïnänite do änimo inte botö münitö ïmimité adobaï ante iñmaï ämo cæedäni. ² Minitö tömämini, Botö æninc oo æpodö i, ante adinque, Pancaa Wængongui quïnäni qui baquimpa, ante cædinque Wængongui itædë iñö pancacooga näñenë cö cædinque wacä Wængongui itædë iñö pancacooga näñenë cö cædinque ee mædäni. ïnique wæætë wæætë cö cæte eyepæ mäminí adinque botö münitö weca ponte adinque, Godömenque cöö cædäni, ante änämäiinguënenö imopa. ³ Edæ botö münitö weca ponte änömo münitö, iñäni nö cædönäni inte münitö godöningcoo ænte mäo godoncædäniimpaa, ante odömöminí adinque botö wæætë tömänäni beyæ cadota ante yewæmoncæboimpaa. Ayæ cadota töö münitö pönönoncoo töö botö iñäni ïnänite pædæ godöningue da godömo ænte mäo Eedotadëe gote nënpocædäniimpaa. ⁴ Ayæ Wængongui Ao angä ate botö tömänäni bai adobaï gobo adinque tömänäni botö töö godongämæ edæ gobaïnäipa.

iñmaï gocæboimpaa, ante

⁵ Cöwæ Määtedöniabæ wodo pænta gocæboimpaa. ïnique mänimæ tåno wodo pænta gote ate botö ayæ wæætë münitö weca poncæboimpaa. ⁶ Ayæ münitö weca pöninque wabänö wantæ iñö quëwente goquïmo. Åbämë cæcæboimpaa. Edæ, Quëwente ate ædömë gomonga gocæ cæyömo münitö botö töö godongämæ waa cæmni ate waa gocæboimpaa, ante pöninque botö wabänö godömenque quëwëningue tömää mönö yoguinterdæ incæ münitö weca quëwencæboimpaa. ⁷ Edæ, Botö wodo pænta gocæ cædinque münitö weca nöwo pömo bai wantæ iñö ëñaquinque incædöniimpaa, ante pönente wædinque botö wii nöwo pöinëmo imopa. Wæætë, Wængongui Ao angä ate botö iñcayæ ate münitö weca ponte wantæpiyæ quëwëningue tocæboimpaa, ante pönëmopa. ⁸ Wæætë möni oodeocabo ææmæ Pentecotee möni änömæ lïnque beganca botö Epeto adoyömö quëwencæboimpaa. ⁹ Edæ Epeto iñömö quëwënnäni wede pönente bacædäniimpaa, ante botö guite apænequinque odemö bai wi ænête bai ongö abopa. Ayæ adobaï, Në piñte cædäni nanguï iñäni mæ ongönnäipa, ante adinque botö adoyömö quëwëningue nanguï wææ apænecæboimpaa.

¹⁰ Timoteo münitö weca wabänö pongüingä. Pongä ïnique münitö wæætë, Mönitö weca guïñenämai inte quëwencæbiimpaa, äñinque tömengä ingante waa cædäni. Edæ botö në cæbo imo bai tömengä adobaï Wængongui beyænque në cæcæ ingampa. ¹¹ ïnique, Timoteo önonque cæcampaa, ante tedewënnämai inte münitö tömengä ingante

Baa änämäi incæmëniimpaa. Wæætë waadete cædinque da pönömini ate tömengä piyænë cæte botö weca adodö poncæcæimpaa, ämopa. Edæ, Mönö töñifadäni töö Timoteo godongämæ poncæcæimpaa, ante pönëninque botö wänö cömopa.

¹² Botö mönö töñifadäni Apodo ingante guiquenë, Mönö töñifadäni töö bitö coodintoidi weca ëñate pöe, ante ancaa ämo incæte tömengä wæætë, Nöwo wii goquïmo, ante Baa angantapa. Incæte Wængongui Ao angä ate tömengä iñcayæ ate münitö weca cöwæ poncæcæimpaa.

Waa quëwencæmëniimpaa, ante

¹³ Minitö guiquenë cöwæ ate nämä wææ aaedäni. Wede pönëmini inte tæi gongænte ongöedäni. Ämæwo pægæmîni inte tæi piñænte entawëningue guïñenämai inte ee cædäni. ¹⁴ Ayæ tömää quïëmë cæmni inte waadete pönëningue cædäni ämopa.

¹⁵ Botö töñifamini münitö iñmaï ante do ëñemënipa. Acayabæ iñömö tåno pönengännäni inte Etepänä näni quëwencabo iñömö, Wængongui quïnäni iñänite në cæmni bacæmëniimpaa, ante nöwo cædäniipa cæmni. ¹⁶ ïnique münitö Wængongui quïnäni beyæ në cædänäni iñänite Ao änique piyænë cædinque tömänäni näni änö bai do ëñente cædäni. Ayæ, Wadäni adobaï, Mönö töö godongämæ nanguï cædäniipa, ante adinque münitö tömänäni näni änö bai do ëñente cædäni.

¹⁷ Etepänä tåno Podotönato ayæ Acaico botö weca pöninque münitö botö beyæ mñi cæinëñö ante do cædäni ate nanguï totabopa. ¹⁸ Edæ tömänäni pöno apænedäni ëñeninqe münitö wampo pönente tæi piñænte ëwocamïnitawo. Ayæ adobaï pöno apænedäni ëñeninqe münitö wampo pönente tæi piñænte ëwocamöniipa. Mänömai në pöno cædänäni iñänite münitö wæætë waa ate pönëningue cæquënnëmîni iñmipa.

¹⁹ Atiabæ iñömö Codito ingante godongämæ näni pönencabo näni cabö näni cabö tömänäni münitö ïmimité ante pönëningue, Waa quëwencæmëniimpaa, ante apænedänipa. Aquidæ töö Pidica näna gæncaya adobaï ayæ tömëna onçöne Codito ingante pönente godongämæ pöninque näni pönencabo adobaï münitö ïmimité waadete pönëningue, Mönö Awëñë nempo waa quëwencæmëniimpaa, änänipa. ²⁰ Mönö töñifadäni tömänäni, Waa quëwencæmëniimpaa, ante apænedänipa. Münitö guiquenë mini cabö godongämæ pö bee ténique waadete pönente waa apæneedäni, ämopa.

²¹ Botö Pabodobo iñömö tæcæ tömëmo önompoca yewæmöninqe, Waa quëwencæmëniimpaa, ante tömëmo yewæmömopa.

22 *Æcānō mōnō Awēnē ingante waadete pōnēnāmaï īna īñōmō tōmengā nānō wænguinque mānōmaï cæcampā töö.* Botō īñōmō wæætē, Mōnitō Awēnē īmi pōe, ante wæbopa.

23 Mōnō Awēnē Itota waadete pōnō cæcā æninque mūnitō tōmengā nānō waadete pōnō caedō entawēnique waa quēwencæmīnimpā. 24 Codito Itota nempo mōnō quēwencabo īmompa, ante pōnēninqe botō mūnitō īmīnite waadete pōnēmopa. Māninqe ante yewæmōmopa.

2 Coodintoidi iñänite Pabodo cadota ante ayænta nänö yewæmongainta

Waa quëwencæmënimpa, ante

¹ Wængongüi pönö angä beyæ Itota Codito botö Pabodobo imote da godongä godon-gäimo inte botö mönö töniiñacä. Timoteo tönö guëa apænemöna ate botö iñmai ante yewæmömopa. Coodinto iñnomö quëwëmïni inte münitö iñnomö Codito ingante mïni godongämä pönencabo incæ acæminimpa, ante yewæmömopa. Ayæ Acayabæ tömäo iñnomö quëwente Wængongüi quïñani inte tömëñani adobaï adota acædänimpa, ante yewæmömopa. ² Mönö Awëñë Itota Codito tönö Mæmpo Wængongüi tönö guëa waadete pönö cæda adinque münitö gänë pönente waa quëwencæmënimpa, ämönapa, ante yewæmömopa.

Codito iñmai waadete pönö cæcampa, ante

³ Mönö Awëñë Itota Codito Wæmpocä iñlongante Itota Codito iñnomö adocä ingante, Botö Wængongüi iñongä ingampa. Ayæ Itota Wængongüi adocä iñongä inte tömengä mönö wæwëñö ante adinque godongämä wæte bai pönö waadete apænecä eñeninqe mönö wampo pönëmö imompa. Mänömaï beyæ, Itota Mæmpo Wængongüi cöwë waa cæcampa, ante mönö watapæ apænecæimpä. ⁴ Adocä Wængongüi mönö imonte äninqe, Wëñæ wëñæ wæwëmïni adinque botö waadete pönö apænebo eñeninqe münitö wampo pönëmïnitapa. Iñinqe wadäni wëñæ wëñæ wæwëñäni adinque münitö botö apænedö ante waadete godö apænemöni eñeninqe tömëñani wæætë wampo pönencædänimpa, ante botö münitö iminite pönö cætabopa, Wængongüi angampa.

⁵ Edæ iñmai beyæ mänömaï angampa. Codito né nantate wægaingä beyæ nantate wæwëñinqe mönö tömengä tönö äanque bai nantate wæwëmopma. Ayæ adobaï nantate wæwëmö adinque adocä Codito waadete pönö apænecä eñeninqe mönö tömengä tönö äanque bai éwocadinqe wampo pönëmopma. ⁶ Münitö nantate wæwëmöni amïnitawo. Edæ münitö nantate wæwente apænemöni beyæ Wængongüi münitö iminite wæætë pönö waadete apænecampa. Apænecä eñeninqe münitö wæætë wampo pönëninqe wæñämäi quëwencæmënimpa, ante Wængongüi cæcampa. Ayæ münitö wæwëñämöni tömengä pönö waadete apænecä eñente wampo pönëmöni amïnitawo. Edæ münitö nantate wæwëmïni inte wampo pönencæmënimpa, ante Wængongüi mänömaï

cæcampa. Ayæ wampo pönëmïni badinque münitö iñcayæ ate münitö nantate wæwëñö bai adobaï nantate wæwëmïni incæte piyænë cæte ee cæte quëwencæmënimpa, ante Wængongüi pönö cæcampa. ⁷ Ayæ münitö töönö äanque bai münitö nantate wæwëmïnitawo. Edæ tömengä waadete pönö apænecä eñëmïni ate münitö adobaï münitö töönö äanque bai wampo pönenguëmïni iminipa. Ante do eñeninqe münitö, Nåwangä münitö watapæ quëwencæmënimpa, ante do pönëmönipa.

⁸ Iñänäni, münitö Atiabæ quëwëñinqe æbänö wëñæ wëñæ bate wætamöni, ante nöwo yewæmömo aedäni. Tæï piñëmöni iñämäi inte münitö godömenue teëmë mongænte bai nanguï wëñæ wëñæ bate wædinque, Nangæ bate wængüi wæ, ante wætamönipa. ⁹ Wængongüi do angä wænguëñämöni iminipa, ante nämäneque pönente wætamönipa. Incæte münitö, Tömëmöni nämä tæï piñëñö beyænque quëwencæmënimpa, ante pönëñämäi incæmënimpa, ante odömoncæte ante Wængongüi pönö cæcä wætamönipa. Wæætë tömengä, Do wængäñäni quëwencædänimpa, ante botö né amo iñomite münitö wæætë botö imote wede pönente quëwencæmënimpa, ante cæcæte ante Wængongüi mänömaï pönö cæcä wætamönipa. ¹⁰ Münitö mänömöni oo wænguinque ante wæyömöni tömengä do bæi ongonte ængä beyænque quëwentamönipa. Ayæ ate wæyömöni tömengä ængä beyænque quëwencæmënimpa. Ayæ, Adocä wæætë wæætë ængä beyænque quëwencæmënimpa, ante pönëninqe münitö tömengä ingante wede pönente tomönipa. ¹¹ Iñinqe münitö iñacabo gongænte bai münitö beyæ Wængongüi ingante apænemöni eñeninqe tömengä cöwë bæi ongonte ængä beyænque quëwencæmënimpa. Mänömaï cæcä adinque nanguï iñäni wæætë Wængongüi ingante waa ate pönente iñmai ante apænecædänimpa. Wængongüi eñëmi. Nanguï iñäni apænedäni eñeninqe bitö Pabodoidi beyæ pönö waa cæbi amönipa, ante apænequïnäni iñänipa.

Coodinto iñnomö quïñante pönämaï iñmoi, Pabodo angampa

¹² Münitö iñmai ante nämä waa ate pönëninqe apænemönipa. Wængongüi quïñöni iñomöni inte münitö tömengä, Tæiyæ waëmö éwocacæmënimpa, ante ænte entawëmönipa. Mänömaï beyæ Wængongüi nö cæcä bai münitö adobaï inguipoga quëwëñinqe nö cæte quëwëmönipa. Ayæ münitö weca pöninqe münitö godömenue waa cætamönipa. Mänömaï cædinque münitö inguipoga quëwëñänique näni eñëño beyænque dicæ cætamöniyaa. Wæætë mímö entawëmöni inte nämä apænte

äninque mönitö Wængonguü waadete pönö apænecä ëñeninqe eyepä cætamönipa, ante tomönipa. ¹³ Minitö acæmünipa, ante yewæmöninqe mönitö dicæ idiquibæ ante yewæmömöniyaa. Wæætë, Edonque adinque do ëñencæmünipa, ante edonque yewæmömöni abaïmipä. Ayæ botö, Minitö nåwangä godömenque ëñencæmünipa, ante iimai ante pönemopa. ¹⁴ Minitö æbänö imöni, ante mönitö pancaa ante do ëñemünipa. Ayæ, Mönö Awënë Itota tömengä nänö pongiöñæ iinque bayonte mönitö minitö iminite adinque, Minitö né wede pönengäimini iminipa, ante adinque tocæmönimpä, ante do ëñeminitawo. Ayæ mänöñänæ bayonte mönitö imöni adinque mönitö adobai, Waa né cægäimini iminipa, ante tocæmünipa, ante ämo ëñemäimini.

¹⁵ Mänömaï impa, ante pöneninqe botö, Iimaï cæcæboimpä, ante pönentabopa. Wayömö ayæ godämäi inte botö tåno minitö weca ponte waadete apænecæboimpä. Apænebo ëñeninqe mönitö wæætë mempoga tocæmünipa, ante iimai cædimo intabopa. ¹⁶ Minitö weca tåno ponte ëñadinque godömenque godinque botö Määtedöniabæ gote pöninqe wæætë minitö weca adodö ocæ emäente poncæ cædimo intabopa. Ayæ pömo ate mönitö botö imote godongämä cædinque da godömäni godömenque Oodeabæ gocæ cædimo intabopa. ¹⁷ Incæte botö, Mänömaï cæquimo imopa, ante pöneninqe dicæ önonque ante pönentawogaa. Mänömaï pöñemo inte botö nímpo caæt pönämaï imo adinque mönitö, Pabodo æmæ pönente, Wii pönente wabänö wii pongä, ante pöneminitawo. Iñæmpa inguiopaga quewénani mänömaïnö ante nani ðämæ pönénö baï botö iñömö edæ dicæ adobai pönentawogaa.

¹⁸ Wængonguü nåwangä mönö imonte cöwé pöneninqe né aacä ingampa, ante nö pöni impa. Mänömaïnö ante nö pöni i baï mönitö iminite mönitö apænedö iñömö adobai nö pöni impa. Iñinque mönitö ædö caæte wadö ante apænequümöni. ¹⁹ Tidibänö tönö Timotoe botö tönö mönitö weca pöninqe, Wængonguü Wengä Itota Codito ingampa, ante nö impa, ante apænemöni ëñeminitawo. Iñinque mönitö Itota Codito nempo quëwéninqe né Ao ämöni inte ædö caæt æmæ pönente baï wadö ante apænequümöni. ²⁰ Iimaï impa. Wængonguü, Cöwé cæcæboimpä, ante æpoganë wæætë wæætë angacäimpä. Wæætë wæætë angä incæte Codito iñömö edæ cöwé Ao ãninque, Wængonguü nänö angainö tömänö iinque cæcæimpä, ante cæcampä. Iñinque mönitö tömengä tönö cædinque, Wængonguü nää apäite baï èmöñongante tömänäni tömengä ingante waa acædäniimpä, ante cædinque, Ao,

mänömaï impa, ante, Amëe, ante watapæ apænemönipa. ²¹ Wængonguü incæ mönitö imöni apænte æninque ayæ mönitö iminite apænte æninque, Minitö Codito nempo quëwéninqe né tæi piñämüni bacæmünipa, ante mönö tömämö imonte pönö öni pæte baï cædinque iimai cæcampä. ²² Tömengä èmöwo yewæmonte baï cædinque, Botö quïmäni iminipa, ante pönö cæcampä. Ayæ, Iñcayæ ate mïni godömenque nanguü ænguinque mönitö nöwo botö Öñowoca ingante aente èwocaedäni, ante tömengä Öñowoca ingante nöwo da pönongä aente èwocamönipa.

²³ Iñinque Coodinto iñömö botö quïmante wæætë pönämaï ingaboi. Edæ wënæ wénæ cæmuni adinque mönitö iminite né panguenëmo incæ botö, Wii pâlinente awædö, ante wii pontabopa. Wængonguü ayongante botö, Mänömaï impa, ante nö apænebo ëñemäimini. ²⁴ Iñmai ante wede pönencæmünipa, ante mönitö dicæ né wææ ämöni imöni. Wæætë edæ, Minitö mïni wede pönénö beyænque tæi ongöniqne edæ nanguü cæmünipa, ante adinque mönitö wæætë, Minitö watapæ tocæmünipa, ante cædinque mönitö tönö godongämä cæmönipa.

2

¹ Botö wëenëñedë mönitö weca ëñacæ pöninqe nanguü ämo wæmünipa. Iñinque, Wii wæætë ämo wæcæmünipa, ante nöwo ëñacæ pönämaï incæboimpä, ante námæneque pönéninqe antabopa. ² Edæ piimo wæwëmini baï æcäno wæætë, Tocæbiimpä, ante botö imote waadete pönente apænequénengä. Iñæmpa

botö piimo beyæ né wæwëñimini ongömi baï botö imote né waadete pönente apænequénengä iñömö edæ dæ ancædongämä. ³ Botö quiëmë beyæ tobo adinque mönitö godongämä watapæ toquenëmini iminipa, ante pönentabopa. Minitö botö beyæ ãninque, Pabodo mönö weca pongä adinque mönö cæmø tocæcäimpä, ante né cæquenëmini iminipa, ante awædö. Iñinque, Minitö weca pöninqe botö mönitö wæwëno ante wædämäi incæboimpä, ante cædinque botö, Botö cadota ante yewæmomo adinque mönitö ëñente cæcæmünipa, ante wæbopa. ⁴ Botö nanguü caate wædömo inte mïmõnoque pönente wæwëningue yabæque adobai Ca ca nanguü pönente wædinque mänömaïnö ante wæbopa. Incæte botö, Minitö wæwencæmünipa, ante dicæ ämogaa. Wæætë, Botö æbänö mönitö iminite nanguü waadete pönemopa, ante èñencæmünipa, ante odomoncæte ante yewæmömopa.

Në wïwa cæcä ingante æbänö godö waadete nímpo cæquü

5 Adocanque wīwa cæcā adinque botō tömengā nänō wīwa cædō beyæ wæwēmo incæte münitō tömämīni wædænque incæ nanguū incæ wæwēmīni adobai ìmīnipa. Botō, Tömengā ingante pīlnāmāi incæboimpa, ante pönéninque, Wædænque wæwēmīnipa, ante apænebopa. 6 Nē ëñenämāi cædängä ingante münitō pancamīniya wodo tömämīni do pämīnitapa. Ìnique botō, Idæwaa pämīnipa, ämopa. 7 Tömengä, Ancaa pämīni awædō, ante godömenque wæwente bacantawo. Ìnique münitō pönö ñimpo cædinque tömengä ingante, Idæwaa pämōni wæbipa, ante ædæmō waadete apænemīni ëñeninque tömengä ìnque wædinque wampo pönencæcāimpa. 8 Münitō wæætē, Bitō ìmite nåwangā waadete pönémōnipa, ante adodō apænemīni ëñencæcāimpa, ante botō münitō ìmīnite nanguū ämopa. 9 Botō änō ante æbänö tömänö ante ëñente cæmīnii, ante ëñencæte ante botō wëenëñedē yewæmontabopa. Eyepæ cæmīni ate wædinque botō, Eyepæ cæmīnipa, ämopa. 10 Nē ëñenämāi cæcā ingante münitō ñimpo cæmīni ee gocantawo. Mänömaï cæmīni ìnique botō ñöwo adobai ñimpo cæbopa. Waocä æcämenque ëñenämäi cæcā adinque godō pönö ñimpo cæbo ìnique botō Codito ayongante münitō beyænque ante mänömaï godö ñimpo cæbo intabopa. 11 Ìñæmpa Tatäna incæ angä ëñente beyænque mönö oda cæte wæquinque edæ godömenque pīlmaimompa, ante aquéné quëwëedäni. Tatäna æbänö, Oda cæte wæcädänimpa, ante cæcamp, ante edæ do ëñémompa.

Tito beyæ ante Pabodo wæcamp

12 Botō Todoa nāni quëwëñömö tāno pöninque, Mönö Codito ingantedō ante watapæ apænecæte ante cæyomo mönö Awënë. Botō beyæ guite apænee, ante odemö wi ænete bai do cæcä atabopa. 13 Incæte botō töññacä Tito dæ angä wædinque botō, Aðdō cæte ïñömö a ongonte apænequimoo, ante tömänö iñänite, Gobopa, ante Mäatedöniabæ gocæte ante wadæ gotabopa.

Codito nempo quëwëninque tæi ëñömömōipa, ante

14 Nē tæi ëmongä inte mönö Codito ïñömö nē pīnte cædäni iñänite gänä cæcamp. Ìnique münitö Codito nempo quëwëñömönite Wængongü, Nē tæi ëmongä ingante waa acædänimpa, ante cædinque münitö ïmönite nē tæi ëmongä miñæ ænte mäocä dao dao godinque münitö tömengä nänö ëmönö bai adobai tæi ëñömömōipa. Ayæ oguü wa woboyæ wodo wodo cædinque tömäo mäo oguü wa bai Wængongü adobai cædinque münitö ïmönite angä ëñeninque münitö wæætē, Mönö Codito æbänö ingää,

ante wayömö wayömö mäo apænemöni ëñenänipa. Wængongü mänömaï cæcä beyæ mönö Wængongü ingante waa ate pönéninque apænecæimp.

15 Ìmaï edæ impa. Codito ængä beyænque nē quëwenguñäni weca quëwëmöni incæ nē wænguñäni weca quëwëmöni incæ münitö Codito nempo quëwëninque tömengä nänö oguü wamönedö bai münitö adobai, Wængongü wë ongonte bai tocæcäimpa, ante oguü wamönete bai apænemöni. 16 Münitö öö wa wamönete bai cædinque nē wænguñäni iñänite tömänö nāni wænguñmämo ante apænemöni ëñeninque tömänö nāni wænguñque wë ongonte ocado cæte bai ëñenänipa. Wæætē oguü wamönete bai münitö nē quëwenguñäni iñänite guiquénë tömänö nāni quëwenguñmämo ante apænemöni ëñeninque tömänö nāni wæætē nāni quëwenguñque wë ongonte ocado cæte bai ëñenänipa.

Ìnique mäninö münitö cæquenënö ante æcänö eyepæ cæquingä. 17 Edæ nanguū iñäni námä beyænque ante æncæte ante cædinque Wængongü nänö apænedö ante apænewenäni bai münitö wë adobai wëñæ wëñæ cæcæte ante apænemöni ïmönipa. Wæætē Wængongü münitö ïmönite da godongä godinque mäo nē apænemöni inte münitö Wængongü ayongä mönö Codito nempo quëwëninque nō pönente apænemöni.

3

Wængongü miñe pönö angä beyænque quëwëmompa

1 Münitö ïmöitedö ante pönéninque münitö, Pabodoidi, Waa cæmöni aedäni, ante tedewënäni, ante wëenëñedē ãmīnitawo. Ayæ, Ñöwo wæætē adodö ante tedewënäni, ante pīlmīnitawo. Münitö ïñæmpa nåmanque ante, Waa cæmöni aedäni, ante dicæ ãmöniyaa. Wadäni münitö ïmönite waa acædänimpa, ante cædinque pancadäniya guiquénë münitö ìmīnite ãnique, Cadota ante pönö yewæmöedäni, ãnäni ëñeninque yewæmömini ate tömänöni ænte mäo odömänäni adäni. Ayæ wadäni iñänite adobai, Cadota, ãnäni ëñente yewæmöäni ænique münitö ìmīnite odömänäni. Münitö guiquénë, Cadota ante pönö yewæmöedäni, ante dicæ ãmöniyaa. 2 Wæætē münitö guiquénë waa quëwëmīni adinque wadäni, Pabodoidi tömänöni iñänite apænedäni beyænque coodintoidi wede pönénäni inte waa quëwënäni amönipa, ante pönéninque cadota ate bai do ëñenänipa. Mänömaï pönö cæmīni ænique münitö cadota nææente odömante bai cædinque, Coodintoidi

æbänö waa cædänii, ante tömänäni ïnänite odöömömöni adinque ëñenänipa. ³ Ìnique, Pabodoidi apænedäni beyænque waa cædänipa, ante edonque acædänimpia, ante cædinque Codito iñömö Wængongui nê Quëwengä Önöwoca ingante da pönongä ænte ëwocaminipta. Mänömai cædinque Codito cadota ante yewæmonte baï pönö cædinque wii tömengon yewæmongampa. Wii dicaboga yewæmöninque tömengä Önöwoca ingante münitö baonga da pönongä ænte ëwocaminipta.

⁴ Codito godongämæ cæcä beyænque münitö Wængongui ayongä nöingä ante apænemönipta, ante pönéninque münitö guïñenedämäi inte do edæ apænemönipta.

⁵ Münitö nämnanque ante, Æbänö waa cæmönii, ante eyepæ imönipta diyæ apænte anguimöni. Wætæt Wængonguinque pönö godongämæ cæcä ate münitö eyepæ badinque cæmönipa. ⁶ Wængongui, Botö pönö cæbo ate münitö Ao ämini ïnique mönö godongämæ waa cæte quëwengämæ, ante cöwë angampa. Tömengä doyedë iñömö, Botö wææ angainö ante èñente cædinque quëwencæmänimpia, ante nänö wææ angaine ante ñöwo wætæt äñämäi ingampa. Mänïne ante ñöwo ganca wææ angä baï mönö wænguinque incædönimpa. Nöwo guiquenë Wængongui wæætæ, Botö Önöwoca ingante ænte ëwocadinqe quëwencæmänimpia, ante mïlne ante apænecä ëñenäinque mönö quëwenguinque Wængongui Önöwoca ingante ænte ëwocamompa edæ. Münitö iñömö tömengä Önöwoca ingante nê ëwocamöni inte eyepæ badinque mïlne Wængongui ñöwo nänö pönö apænede ante nê apænemöni imönipta.

⁷ Wængongui, ïlmai cædäni, ante dicaboga wææ yewæmongä ate mönö ëñenämäi imö beyænque mänïne tömengä nänö wææ yewæmongaine beyænque mönö wængumämo bagatimpa. Incæte mänïne beyæ edæ ñäo nanguï apäigatimpa. Ìnique mänïne ænte godömenque wææ ãnique Möitee wodi awinca ñäo apäite baï emongacäimpa. Mänii ñäo wodémämö emongä incæte idægoidi tömengä awinca adinque, Ædö cæte Möitee awinca cöwæ aquïmönii, ante wægadänimpia.

⁸ Münitö guiquenë, Wængongui Önöwoca ingante ænte mönö quëwengämæ, ante moni apænedö beyænque quïemë baï godömenque nanguï apäite baï apäicäimpa.

⁹ Mönö apænte tente wænguinque edæ mänïne pedæne ante ëñenämäi cægamöimpia. Incæte mänïne ante nänö wææ angainö beyænque Möitee wodi awinca ñäo apäite baï emongacäimpa. Ìnique ñöwo iñömö, Mönö nö cæte quëwenguinque ante

Wængongui Önöwoca ingante ængæimpia, ante möni apænedö guiquenë ñäo quiemë baï godömenque nanguï näwante baï ënepa. ¹⁰ Wængongui Tæiyæ Waëmë Önöwoca ingante ante möni apænedö iñömö godömenque ñäo nänö apäidö beyænque Möitee wodi nänö wææ angainö guiquenë pönömenque apäidinque edæ wodémää badinque edæ dæ bapa. ¹¹ Edæ mänïne mönö wodémää baquenëmämo incæ ñäo apäite baï iñonte Möitee wodi ænte apænegacäimpa. Wængongui ñöwo nänö pönö åne guiquenë cöwæ wodémää badämäi åne inte godömenque nanguï guinæ näwante baï ënepa.

¹² Ìnique, Wængongui Tæiyæ Waëmë Önöwoca pönö cæcä beyænque mönö nö cæte watapæ quëwengämæ, ante pönente quëwemöni inte münitö guïñenedämäi inte do apænemönipta. ¹³ Möitee wodi guiquenë, Ñäo apäi baï botö emönö incæ wodémää bamöñömote idægoidi adämäi incædänimpia, ante cædinque weocoo ñäne cæmongacäimpa. Münitö guiquenë Möitee wodi nänö ñäne cæmongai baï cædämäi imöni inte edonque apænemönipta. ¹⁴ Mäinta, Botö wææ angainö ante èñente cædinque quëwencæmänimpia, ante Wængongui nänö pedænta ante adinque idægoidi do näni ñäne cæmongainco ñöwo ganca edæ ñäne cæmonte baï emönänipa. Ìnique tömänäni oçai ömæcadäni baï bagadämäimpa. Edæ Codito nempo quëwënäniq mänincoo wi cæmonte baï emönäni inte tömänäniq edonque adäni ïnänipta. Ìnique idægoidi wætæt Codito nempo quëwënhämäi ïnäni inte ayæ edæ wi cæmönämäi inte wædämäi. ¹⁵ Ìnique idægoidi ñöwo ganca mïmö bee otawente baï iñänäni inte Möitee wodi nänö yewæmongainta adinque ëñenämäi ïnänipta.

¹⁶ Incæte Awënë gämänö æcänö pöna tömengä Möitee wodi nänö wi cæmönö baï badinque do wi cætawente baï bacampa.

¹⁷ Mönö Awënë incæ Wængongui Önöwoca ingampa. Ayæ waocä mönö Awënë Önöwoca ingante ëwocacä ìnique tömengä wi cætawente baï entawente quëwënonqä inte wii tee mõnête wæcä baï ingampa.

¹⁸ Mönö tömämö iñömö awinca wi cæmonte baï emönömö inte mönö awocawænta baï bamompa. Ìnique wadäni mönö imonte adinque, Mönö Awënë æbänö ñäo apäite baï emongää, ante awocawænta ate baï edonque acædänimpia. Ayæ godömenque ayæ godömenque mönö ñäo apäidö mönö ëwocaqinque mönö Awënë nänö ëwocadö baï mönö ayæ godömenque ayæ godömenque ëwocamö imompa. Mönö Awënë incæ Wængongui Önöwoca ïnongä inte mänömai pönö cæcä entawemompa.

4

¹ Wængongui, Botö pönö cægañö ante münitö né apænemüni incæmënimpa, ante waadete pönö angä beyænque mönitö mäninö ante né apænemöni bagalmöni inte ñöwo wæ guemönämäi inte cówë apænemönipa. ² Wadäni guiquenë tömänäni näní guingo imonte wæquinque wænämö cædänipa. Mönitö iñömö tömänäni näní cæwënö bai cædämäi incæmönimpä, ante do änmöni inte babæ cædämäi ïmönipa. Wængongui nänö apænedö ante idliquibæ apænedämäi ïmönipa. Wæætë Wængongui ayongä mönitö tömgä nänö apænegainö ante edonque pönö odömonte apænemöni ëñeninqe tömänäni mümö entawenämäi iñinque edæ, Pabodoidi nö ante cædänipa, ante apænebañänipa. ³ Incæte mönö Codito ingantedö ante watapæ möni apænedö iñömö ñäne cædete bai intawo. Iñæmpa ñäne cædete bai iñinque né wæ womonte wænguinäni beyænque ñäne cædete bai impa. ⁴ Wængongui nänö ëmönö né ëmönongä inte mönö Codito iñömö mönö beyæ ñäo apäite bai cæcampä, ante watapæ mönö ëñente pönëno ante apænemönipa. Nöwoguipogaque quëwënäni beyæ guiquenë tömänäni awenë wængongui bai Tatäna né cæcä ingampa. Tömgä iñömö mäninë watapæ möni apænedö ante pñinque, Në pönënamäi ñänä adämäi incædänipa, ante tömänäni awinca ñäne cæmonte bai wææ cæcampä.

⁵ Mönitö iñömö, Nämä incæ waa cæmönipa, ante tededämäi ïmönipa. Wæætë, Itota Codito incæ mönö Awenë ingampa, ante mönitö, Tömgä beyænque mönitö münitö iñmînte né cæmönipa, ante mäninque ante apænemönipa. ⁶ Wêmö iñömö ñäo apäicæimpä, ante Wængongui incæ badongacæimpä. Adocä ñäo ante né angaingä inte ñöwo wæætë mönitö mímöno tica ëñente bai cædinque iñmai ante odömongä amönipa. Tömgä iñömö, Botö æbänö guinæ nåwante bai ëmoomo, ante münitö Codito awinca adinque edonque pönö acæmënimpa, ante pönö tica ëñente bai odömongä amönipa.

Itota ingante mönö wede pönëno beyænque quëwënö

⁷ Nanguï ñäo apäite bai éwocamöni incæ önoncadedë mante bai edæ éwocamönipa. Edæ daigænë cængæmoncadenque bai mönitö baö mongæñömöni Wængongui, WIJ münitö nämä tæi pñænö beyænque éwocamönipa, wæætë botö tæi pñænö beyænque éwocamönipa, ante acædänipa, ante badongampa. Iñinque tömgä tæi pñænente pönö badongä ãñinque mönitö ñäo apäidö möni mänö iñömö önoncadedë mante bai éwocamönipa. ⁸ Mönitö ïmönite tömänö mämö mō ongonte bai cædäni wæmönini

incæ gueogæ godämäi ïmönipa. Æbänö cæte quëwënö ïmöö, ante wæmönini incæ mönitö guifiente wædämäi ïmönipa. ⁹ Ancaa togænte pänäni wæyömöni Wængongui mönitö ïmönite cówë ëmö cæte godämäi ingampa. Ayæ wænoncæte ante bæ tadäni incæte æmæwo wænämäi ïmönipa.

¹⁰ Itota tömgä nänö quëwënö pönongä æmönii beyænque mönitö, Baö ayæ mongænte quëwënöni acædänipa, ante cæmönipa. Tömgä nänö wængänö bai mönitö adobai wæætë wæætë wænte bai baö mongæmönipa. ¹¹ Mönitö né quëwënöni iñmönite wadäni wæætë mönitö ïmönite bæi ongonte ãñinque, Itota beyænque wæncæmënimpa, ante nanguï cædänipa. Iñinque mönitö baö ñömænguiñö ëñayömöni wadäni, Itota tömgä nänö quëwënö ëñate beyænque ayæ quëwënäniipa, ante edonque acædänipa, ante mönitö wæncæ cæte bai ëñate wæmönipa. ¹² Iñinque mönitö möni wænguimämo beyæ ante wæyömöni mönitö wæætë mün quëwenguimämo ëñate quëwënöniipa.

¹³ Docä do apænedinqe, Botö né wede pönëmo inte apænetabopa, ante yewæmongacæimpä. Tömgä wede nänö pönengänö bai adobai éwocadinque mönitö né wede pönëmönii inte adobai apænemönipa. ¹⁴ Iñmaiñö ante ëñeninqe wede pönëmönii inte mönitö apænemönipa. Itota ingante, Näní ömæmoe, ante né cægaingä adocä mönitö ïmönite angä ate mönitö Itota tönö godongämäi ñäni ömæmoncæmönipa, ante do ëñemönipa. Ayæ münitö tönö mönitö tömämö iñömonte Wængongui ænte mämö gönongä ate mönö tömgä weca godongämäi gongænguimö ïmompä. Mänömañö ante do ëñemönii inte mönitö né wede pönëmönii inte apænemöni ïmönipa. ¹⁵ Wængongui godömenque nanguï iñäni iñänite waadete pönö cæcä ate tömänäni wæætë Wængongui ingante waa ate pönëningue apænecædänipa. Ayæ mänömañö pönö cæcä adinque, Wængongui ñäo apäite bai ëmönongä inte mänömañö cæcampä, ante mönö tömämö watapæ apænecæimpä. Iñinque, Mänömañö bacæimpä, ante münitö beyæ ante mönitö tömää edæ cæmönipa.

¹⁶ Mänömañö beyæ mönitö, Æbänö cæquimöni, ante wædämäi ïmönipa. Edæ iñmö iñö iñö mönö baö godömenque wænguimö bai mongæñömö mönö öñowoca wæætë iñmö iñö godömenque müwoca badonte bai éwocamompa. ¹⁷ Iñæmpa wénæ wénæ mönö wæwënö incæ wantæ iñö wodämäa poni badinque wodæi bai bapa. Incæte mänii mönö wæwënö beyæ mönö godömenque ñäo apäite bai éwocacæimpä. Iñinque mönö

wæwēnō wodǣi pōni inte dæ bayō mōnō nāo apäidō mōnō eworkadō wæætē cōwē wodämäa badämäa ingǣimpa. Wæætē mōnō watapæ quëwenguinque godömenque nanguï apäite bai bacǣimpa. ¹⁸ Inguiogaque mōnō quëwēnō guiquenē wantæ iñō dæ gocoopa. Öönädē ñöwo mōnō adämäi inc oo guiquenē cōwē dæ badämäi inte ongongǣimpa. Ìnique inguiogaque mōnō quëwēnō ante mōnō adämäi inte bai pōnengǣimpa. Wæætē öönädē mōnō adämäi inc oo ante mōnō cōwē ate bai pōnengǣimpa.

5

¹ Oncontai wido cæquintai bai mōnō æmontai mongǣte quëwemompa. Ìnique mäintai wido cæmō incæte Wængongü wæætē, Öönädē müntai mīni cōwē owoquintai, ante do mǣnongacäimpa. Mäintai iñömö waocä önompoca mǣnönämä intai iñonte mōnō öönädē æite owoquimö imompa, ante do èñemompa. ² Ñöwo iñömö mōnō wido cæquintai mongǣnique ö ö ante nantate wæwēmompa. Mänömaï beyǣ mōnō öönädē æidinque mōnō owoquintai èñacæte ante wæmompa. ³ Edæ, Baô ömaamö inte wæcæ wæ, ante guïñewocate wædinque mōnō, Müntai èñacǣimpa, ante wæmompa. ⁴ Mōnō iñtaique èñatinqe, Baô ömaamö inte wædämäi incæmönipa, ante guïñewocate wæmompa. Mōnō wænguinque mongǣnte nantate wæmō inte ö ö ante wæmompa. Wængongü, Minitö èñate quëwenguitaique, ante yabæque wiñi caate bai pōnongå èñayömö mōnō wænguñenö edæ dæ bacǣimpa, ante æncæte ante wæmompa.

⁵ Ñöwo ämo èñeedäni. Wængongü incæ edæ, Mīni müntai wëñate mongǣnguinque, ante mōnō imonte badongacäimpa. Ayæ, Minitö müntai cōwē pōnomo æncæmënimp, ante, Nåwangä impa, ante odomoncæte ante Wængongü tömögå Öñowoca ingante ñöwo da pōnongå æmompaa. Ìnique tömengå Öñowoca ingante ænte eworkadinqe mōnō, Müntai èñate mongǣnguinque eworkamompa, ante do èñemompa.

⁶ Mänömaï beyǣ mōnitö cōwē, Wængongü cæcæcäimpa, ante wede pönente tomönipa. Oncônë owote bai iñtaidé mōnō quëwenganca mōnō Awëñe oncônë owodämäi imompa, ante do èñente wædinque, ⁷ mōnitö mäninö ante ayæ adämäi èmömöni inte wiñi mōni adinö beyǣ quëwemöni. Wæætē mōni wede pönénö beyǣnque quëwemöni. ⁸ Ìnique edæ, Wængongü cōwē cæcæcäimpa, ante wede pönémöni inte mōnitö, iñtaidé owodämäi inte wæætē mōnō Awëñe oncônë gote owote waa tobaimpa, ante pönémöni. ⁹ Ìnique oncônë owote

bai tomöni incæ oncônë owodämäi inte bai wæmöni incæ mōnitö, Mōnö Awëñe waa tocæcäimpa, ante cædinque cōwē nō cæte quëwemöni. ¹⁰ Codito tömengå nänö apænte anguimpaa gäänë mōnö tömämö ponte edæ a ongonguñenö imompa. Mōnö edæ inguiogaga lïntai èñate quëwëningue mōnö cædö ante do againgå inte tömengå iñömö apænte ancæcäimpa. Edæ waa cægämö imö adinque tömengå mōnö imonte edæ eyepæ pōni paedæ pönongå ængüñmö iñaimompa. Wæætē edæ wénæ wénæ cægämö imö adinque tömengå wæætē eyepæ pōni pangå wæbaimompa.

Wængongü piyænë cædinque, Pöedäni, angampa

¹¹ Ìnique mōnö Awëñe ingante guïñente wæmöni inte mōnitö waodäni iñänite godö waadete apænemöni. Codito gämäñö pöniñque watapæ quëwengǣimpa, ante pönencædänimp, ante mōnitö godö waadete apænemöni. Edæ, Mōnitö æbänö eworkamöni, ante Wængongü do edonque acampa. Ayæ adobaï münitö mümö entawëminí inte mōnitö eworkadö ante edonque amïni Ìnique botö waa tobaimopa. ¹² Mänömaïnö ante apænedinqe mōnitö, Waëmö pōni imöni, ante nämä ante dicæ ämöniiyaa. Wæætē iñmai ante apænemöni. Pancadäniya iñömö mōnitö awincaque adinque, Pabodoidi æbänö eworkadäni, ante adämäi iñäni inte tömëñäni nänä adönonque ante pönënique nämä ængö cæte bai todäni. Minitö guiquenë, Mōnitö æbänö eworkamöni, ante do aminitapa. Ìnique tömëñäni mōnitö imöni ante piñte änäni èñenique münitö wæætë edæ, Pabodoidi nö eworkadäni inte waa cædäni amöni, ante wææ apænecæmënimp, ante cæbopa. ¹³ Edæ ömæcamöni bai cæmöni incæte Wængongü beyǣnque ante mänömaï cæmönipa. Wæætë nö pönente cæmöni incæ münitö beyǣ ante cæmönipa.

¹⁴ Iñmai nö ante pönente wædinque edæ mänömaï cæmönipa. Tömämö beyǣ adocanque wængacäimpa, ante adinque mōnitö, Mōnö tömämö do wængamöimp, ante edonque èñemöni. Ìnique, Mōnö Codito nanguï waadete pönengå inte pönö cæcamp, ante pönënique mōnitö ædö cæte wapiticæ cæquimöni. ¹⁵ Mōnö Codito iñömö tömämö beyǣ wæninque, Minitö idæwaa nämä beyǣnque quëwemöni, ante wængacäimpa. Ayæ, Botö né wænte fläni ömæmongäimo iñömotë münitö botö beyǣ ante quëwemënimp, ante cædinque tömengå tömämö beyǣ wængacäimpa. ¹⁶ Mänömaï impa, ante pönënique mōnitö ñöwo iñcayǣ ate waodäni iñänite adinque, Inguiogaga èñate quëwëñänipa, ante pönënämäi imöni. Edæ mōnö Codito

incæ inguipoga ëñate quëwëñlongante mönitö mänömañö ante pönengaimöni incæte mönitö ñöwo wæætë mänömañö ante wii pönémönipa. ¹⁷ Înique Codito nempo æcānö quëwënaa tömengä ingante Wængongü müngä badongä ate müngä bate quëwëngampa. Tömengä nänö inguipogaque nänö quëwëñmämö edæ dæ gotimpaa. Ñöwo wæætë edæ mümämoque èwocacampa.

¹⁸ Mäninö botö änö ante tömänö né pönö badongä iñömö edæ Wængongü adocanque ingampa. Tömengä iñömö, Minitö ëñenämäi cämäni incæte Codito pönö cæcä beyænque botö piyænë cæcæboimpa, angampa. Înique botö piyænë cæbo adinque münitö botö gämænö pöedäni, angampa. Ayæ mönitö imönite pönö angä ëñenique mönitö wæætë edæ wadäni ïnäni, Wængongü piyænë cædinque, Pöedäni, angampa, ante né cämöni batamönipa. ¹⁹ Înique iïmaï ante apænemönipa. Codito tönö godongämæ cædinque Wængongü iñömö piyænë cædinque, Inguipoga quëwëmäni tömämäni botö gämænö pöedäni, angampa. Pömin adinque botö, Äpogadö wënæ wënæ cämänitawo, ante tee mante adämäi inte pïnnämäi incæboimpa, angampa.

Tömengä mänömai angä ëñenique mönitö wæætë mänine ante né waadete apænemöni badinque edæ, Wængongü piyænë cæcä adinque pöedäni, ante apænemönipa. ²⁰ Înique Wængongü mönitö imönite äninque, Minitö wæætë botö beyæ wadäni ïnäni waadete apænemini ëñenique poncædäniimpa, angä ëñenique mönitö wæætë Codito beyænque né waadete apænemöni bamönipa. Înique münitö iminite waadete pönö apænedinque mönitö, Wængongü gämænö pöedäni, ante Codito beyænque ante apænemönipa. ²¹ Wængongü, Minitö Codito nö nänö èwocadö ænte èwocacämäniimpa, ante pönö cædinque Codito ingante angä ëñenique tömengä iñömö edæ wënæ wënæ èwocadämäi inte wæætë edæ mönö beyæ ante né wënæ wënæ cæcä baï badinque mönö wentamö èwocadö incæ mongængacäimpa. Înique mönitö tömengä nempo quëwëníque nö pöni tömengä nänö èwocadö wæætë ænte èwocamompa.

6

¹ Tömengä tönö godongämæ né cämöni inte mönitö münitö iminite iïmaï ante waadete apænemönipa. Wængongü waadete pönö cæcä æmäni inte münitö wii önonque oda cæcæte ante æncämäniimpa, ante nanguü ämöni ëñëmañinipa. ² Edæ Wængongü do angacäimpa,

"Minitö iminite botö waadete pönö cæyedë mänifedë münitö apænemini ëñentabopa.

Ayæ, Mini quëwenguïnæ impa, ante Codito nänö bæi ongonte æñedë botö mänifedë münitö beyæ pönö cægaboompa."

Ante yewæmongatimpa. Înique botö iïmaï amo ëñeedäni. Wængongü tömengä nänö waadete pönö cæyedë do ba apa quëwëmäni. Codito edæ ængä beyænque muni quëwenguïnæ iñömö edæ do batimpa cämäni.

³ Mönö quëwenguïnö ante adocanque incæ Wængongü beyæ moni apænedö ante pïnnämäi incæcäimpa, ante wææ cædinque mönitö iñömö idiquibæ cædämäi imönipa. ⁴ Wæætë münitö, Pabodoidi Wængongü beyæ né cædäni ïnäni, ante acämäniimpa, ante odömoncæte ante mönitö cöwë iïmaï cämönipa. Cöwë nantate wæmöni incæ wënæ wënæ cædäni wæmöni incæ mō ongonte wææ cædäni wæmöni incæ æbämenque wæmöni incæte mönitö cöwë wæntayee badämäi inte ee cämönipa. Ädö cæte quëwenguï, ante wæmöni incæ Wængongü beyæ né cämöni inte mönitö godömenque cämöni aedäni. ⁵ Ayæ tæi tæi pänäni wæmöni incæ tee mönedäni wæmöni incæ Yæ yæ ante mönitö imönite wido cædäni incæte mönitö wæætë Wængongü ingante né cämöni inte edæ nanguü cämönipa. Ayæ woyowotæ nanguü cædinque mönitö mōwo mänämäi inte cämöni incæ cængü cænämäi inte gæwænte wædinque cämöni incæ mönitö godömenque cämöni aedäni.

⁶ Mänömaï cædinque mönitö wentamö mongænämäi inte cämönipa. Ayæ wadäni æbämenque cædäni incæ mönitö nö ëñëmäni inte edæ piyænë cæte pïntë änämäi imönipa. Wæætë waadete cämönipa. Edæ Wængongü Tæiyæ Waëmö Önöwoca nempo quëwëníque näwangä waadete pönémönipa.

⁷ Wængongü nänö tæi pïnnänö èwocadinqe mönitö Wængongü nö nänö angainö ante apænemönipa. Ayæ totadoidi guëadö guëa wænoncæte ante tipämää næænäni baï cædinque mönitö nö pöni cæcæte ante Wængongü nänö tæi pïnnänö ante eyepæ næænte baï cämönipa.

⁸ Mönitö imönite waa adäni incæ wiwa adäni incæte mönitö Wængongü beyænque ante cämönipa. Pabodoidi waa pöni cædäni, ante nö apænedäni incæ wæætë, Pabodoidi wënæ wënæ cædäni, ante tedewëñäni incæ mönitö cöwë godömenque cämönipa. Pabodoidi babæ cædäni, ante pïnnäni incæte mönitö nöingä pönente Wængongü beyænque ante cämöni aedäni. ⁹ Edæ tömänäni mönitö

īmōnīte do edonque pōni adāni incæ adāmāi inte bāi cædinque, Önōmīnīque īmīnipa, ante tededānipa. Wæncæ cæmōni incæte ee quēwēmōnipa. Pānāni wæmōni incæte mōnitō īmōnīte wǣnōnāmāi īnānipa.¹⁰ Wæwēmōni incæte mōnitō cōwē mīmōno watapæ towocamōnipa. Mōnitō māincoo ömæpomōni incæ wadāni īnānite godō cæmōni aēnīnque tōmēnāni māincoo nanguī pōni aēnte bāi eyepæ pōni entawēnānipa. Edæ nē ömæpomōni inte wæmōni incæte mōnitō tōmancoo pōni entawēmōni inte Wængongū ingante nē cæmōni īmōni aedāni.

¹¹ Coodintoidi īñeedāni. Mīnitō īmīnīte mōnitō edonque pōni apænetamōnipa. Mīnitō īmīnīte nanguī pōni waadete pōnēmōnipa.¹² Mōnitō dicæ pæ gompote mōnitō īmīnīte waadedāmāi īmōniyaa. Wæætē edæ tōmēmīni pæ gompodinque edæ mōnitō īmōnīte waadedāmāi īmīni inte wæwēmōnipa.¹³ īnīnque botō wēñāmīni bāi īñōmīnīte īmāi āmpa. Mīnitō īmīnīte waadete pōnēmōni adinque mōnitō nāēmæ waadete pōnēdāni.

Wængongū nē Quēwengä nānō owocō bāi īmōmpa, ante

¹⁴ Guēa mangæ mangæ woquīna, ante wagada tōnō bodo guēa goti wēmcadāmāi īedāni, ante do yewæmonganatimpa cæmīnī. Pōnēnāmāi īnāni tōnō godongāmæ cædāmāi īedāni. īñämpa nē nō cæcā tōnō guēa äantawente bāi nē īñēnāmāi cæcā guiquēnē dicæ adobaï entawengä. Ayæ nānō entawengä tōnō guēa gocæte ante cædinque nē wēmō entawengä īñōmō mīmō nāō entawengampa diyæ guēa goquinggää.¹⁵ Codito nānō pōnēnō ante edæ wēnæ awēnē Bediado īñōmō edæ adodō ante pōnengampa diyæ guēa cæquinggää. Nē wede pōnēnāmāi nānō pōnēnō ante nē pōnēnāmāi ingā īñōmō edæ adobaï pōnengampa diyæ adobaï quēwenguinggää.¹⁶ Ayæ, Wængongū impa, ante waodāni nāni badöñinca aēnīnque edæ nāwā Wængongū tæiyæ waēmō oncōnē aēdō cæte mangui cō cæquī. Mōnō guiquēnē Wængongū nē Quēwengä nānō tæiyæ waēmō owoquincō bāi īñōmonte tōmengä Önōwoca mōnonga pō guuite owocampa. īnīnque tōmēnāni tōnō mōnō aēdō cæte godongāmæ cæquī. Wængongū incæ, Mānōmāi impa, ante ancæte ante īmāi angacāimpā.

“Waodāni weca owodinque botō tōmēnāni tōnō godongāmæ cægoncæboimpa. Botō tōmēnāni Wængongū īñōmōte tōmēnāni wæætē botō quīnāni incædānimpa,” angacāimpā.

¹⁷ Mānōmānō ante apænedinque mōnō Awēnē adobaï ante,
“Wadāni īnānīte taayænte pōnīnque nānēnē ponte quēwēdāni, angampa.

Wentamō i adinque gampodāmāi īedāni. Mānōmāi cæmīnī adinque botō mīnitō īmīnīte, Pöedāni, ante ee aēncæboimpa.¹⁸ Aēnīnque, Mīnitō Wæmpobo īñōmo inte botō, onguūñāmīni incæ onquiyāmīni incæ, Botō wēmīni īmīnīpa, ante aēncæboimpa, ante nē Tæi Pīñānōngā inte Awēnē Wængongū angampa.” Ante Wængongū beyæ yewæmonganatimpa.

7

¹ īnīnque botō nē waademīni īñeedāni. Mōnitō īñōmō, Wængongū, Cōwē cæcæboimpa, ante nānō angainō ante do īñengamōimpa. īnīnque baonga wentamō mōnō īñadō tōnō mīmō mōnō wentamō entawēnō adobaï nāō mēnōngate bāi cædinque edæ mōnō tæiyæ waēmō ēwocate quēwengæimpa. Ayæ, Wængongū ingampa, ante guīnīte wædinque mōnō, Cōwē nō cæte waa quēwengæimpa, ante nanguī cæcæimpa.

Coodintoidi Codito gämænō pōnānīpa

² Mōnitō dicæ wacā ingante wēnæ wēnæ cæmōniyaa. Wacā wentamō nānō mongænguīnque mōnitō dicæ wēnæ wēnæ cæmōniyaa. Dicæ wapiticaæ apænedinque wacā quī ö aēmōniyaa. īnīnque, Pabodoidi mānōmāi cædāmāi īnānipa, ante adinque mōnitō wæætē mōnitō īmōnīte waadete pōnēnīnque īñeedāni, āmpa.³ Mānōmānō ante āmō incæte botō, Mīni pante wæquinque, ante dicæ apænte āmpa.⁴ Edæ botō do antabopa. Mīnitō tōnō mōnī quēwenguīnque incæ mōnitō tōnō mōnī wænguīnque incæ mōnitō mīnitō tōnō aānque bāi entawente mōnitō īmīnīte cōwē waadete pōnēmōnipa, antabopa. ⁵ Edæ, Mīnitō nō pōnēnīte cæmīnī īmīnīpa, ante pōnēmopa. Mōnitō apænēmōni īñēnīnque mīnitō nē waa cæmīni bamīnītapa, ante adinque botō mōnitō apænedō ante nanguī tobopa. Mīnitō mānōmāi cæmīnī īmīnīpa, ante īnīnque wædinque botō gancæ pōnēmopa. īnīnque mōnitō wēnæ wēnæ inte wæwēmōni incæte botō wæætē godōmenque watapæ tobopa.

⁶ īmāi edæ Māatedōniabæ pōnīnque cætamōnipa. Aēmætæ aēmætæ gote apænēcæte ante cæyōmōnīte wadāni bæ ta bæ ta cædāni wædinque mōnitō aēdō cæte guēmanguīmōnī. Edæ nanguī pūntē cædāni wædinque mōnitō baonga nantate wædinque önōwoca adobaï guīnīte wæwocatamōnipa.

⁷ Incæte mōnitō wæwēñōmōnīte, Nē wæwēnāni gancæ bacædānimpa, ante nē pōnō cæcā īnōngā Wængongū īñōmō Tito Ingante da pōnōngā pōngā adinque mōnitō wæætē gancæ pōnētamōnipa.

gancæ pönentabopa, ante apænecæ ëñente mönitö godömenque totamönipa. Ayæ botö imote ante apænedinque tömengä, Bitö imite ante nanguï aïnente wædinque coodintoidi Ca ca wædänipa. Töménäni iñömö, Mönö ñöwo Pabodo beyæ ante nanguï cæcæimpa, ante wædänipa, ante Tito tedecä ëñeninqe botö godömenque nanguï totabopa.

⁸ Botö doyedë cadota ante yewæmöninqe da godömo ænique mënítö wæwente baminitawo. Nåwangä botö cadota beyæ wæwente baminitapa, ante wædinque botö, Quïnante mänömaï yewæmomoï, ante wætabopa. Incæte ayæ ate, Coodintoidi wantæ iñö wæwëninque ñöwo iñömö edæ wæwënamäi iñänipa, ante adinque botö ñöwo edæ, Nö cædinque yewæmomoimpa, ante piyænë cæbopa. ⁹ Edæ mënítö wæwëmini beyæ todämäi iñimo inte botö wæætë, Mini wénæ wénæ cædinö ñimpö cædinque mënítö Codito gämëno mîni ponguinque wæwente bamunitapa, ante adinque mänömaï beyænque totabopa. Edæ Wængonguï nänö änönö mîni ëñenguïnque wæwente bamini iñinque mönitö cædö beyæ dicæ wæmïniyya.

¹⁰ Edæ Wængonguï nänö änönö ante wæwëmö bai mönö ocæ ëmænte ponte quëwenguïnque impa. Iñinque, Quïnante mänömaï wæwëmoï, ante wædämäi iñompa. Wæætë inguipoga mönö quëwenguümämo ante wæwëmö bai mönö wæguinque impa. ¹¹ Edæ Wængonguï nänö änönö ante do wæwënimini inte mënítö ñöwo, Mäninö möni wæwëno beyæ æbänö entawëmöni, ante nämä aedäni. Edæ mänömaï wæwëmini inte mënítö, Mönö ee ongönmäi inte cæcæimpa, ante do cæmïnitapa. Cædinque, Mönö pönencabo wentamö mongænämäi ingæimpa, ante nanguï cædinque mënítö né wénæ wénæ cædingä ingante edæ do pilmunitapa. Ayæ, Pabodo æbänö anguingää, ante guïñente wæmïni incæte botö imote ante aïnente wæmïnitapa. Ayæ, Né wénæ wénæ cædingä ingante mönö nö ante pangæimpa, ante do cæmïnitapa. Mänömaï eyepæ cædimini inte mënítö wentamö mongænämäi iñinipa, ante edonque abaimpa.

¹² Iñinque mënítö iñinite yewæmöninqe botö né wénæ wénæ cædingä beyæ ante wii yewæmontabopa. Tömengä wénæ wénæ cæcæ wædingä beyæ ante adobaï yewæmönämäi intabopa. Wæætë mënítö Wængonguï ayongä nämä adinque, Mönitö Pabodoidi iñänite waadete amönipa, ante, Nåwangä impa, ante edonque acæmïnimpa, ante botö mënítö beyænque ante yewæmontabopa. ¹³ Mënítö mänömaï cæmïni adinque mönitö wëenëñedë né wæwëmöni inte ñöwo iñömö gancæ

pönemönipa.

Minitö waa cæmïni beyæ wëenëñedë wæwëningä inte Tito adobaï gancæ pönente ñöwo watapæ pönengampa, ante adinque mönitö do gancæ pönemöni inte ñöwo godömenque nanguï tomöni iñönipa. ¹⁴ Botö do iñëñedë Tito ingante apænedinque, Coodintoidi waa cædäni abopa, antabopa. Ñöwo mënítö waa cæmïni adinque botö, Tito ingante botö apænedinö nö impa, ante adinque botö guingo iñöñamaï iñropa. Edæ botö mënítö iñinite nöinö ante apænetawo. Edæ mënítö iñinite nöinö ante apænebo bai botö Tito ingante, Coodintoidi waa cædänipa, ante apænedinque adobaï nöinö ante apænetabopa. ¹⁵ Ayæ Tito iñömö, Coodintoidi tömänäni botö imote waa adinque guïñente wædänitapa. Ayæ, Pöe, änique töménäni botö apænebo ëñeninqe Ao ante ëñente cædänitapa, ante pönëninque tömengä mënítö iñinite godömenque waadete pönengampa. ¹⁶ Ayæ, Minitö cöwë waa cæmïni iñinipa, ante pönëninque edæ botö adobaï watapæ tobopa.

8

Mönö godömenque nanguï godongæimpa, ante

¹ Ñöwo botö töniñadäni apænebo éñeedäni. Määtedöniabæ iñömö Codito ingante godongämæ näni pönencabo waymö näni cabo waymö näni cabo ongöñönänite Wængonguï Önöwoca pöö apænecæ ëñeninqe töménäni wæætë waadete cædinque iñmaï cædänipa. ² Nanguï wénæ wénæ nantate wæwënäni incæ töménäni cöwë piyænë cæte watapæ todänipa. Iñinque ömæpodäni incæte töménäni nanguï mänäni bai cædinque, Wængonguï quïnäni quï, ante godömenque todingue nanguï gomonga godonänitapa.

³ Töménäni edæ näni godonguënenö ganca do godöninque ayæ godömenque nanguï godonäni adimo inte botö, Nåwangä impa, ante apænebopa. Ayæ edæ töménäni näni nämä pönëno bai cædinque, ⁴ Wængonguï quïnäni beyæ impa, ante mönitö wadäni töni godongämæ godoncæmönipa, ante töménäni mönitö iñomite nanguï änique ancaa änänitapa. ⁵ Mönitö guiquëñë, Määtedöniabæ quëwënäni töménäni näni godonte æintaque godonguïnäni iñänipa, ante edæ pönentamönipa. Incæte töménäni, Wængonguï quïmöni iñönipa, ante edæ Wængonguï ingante nämä godöninque ayæ, Minitö iñinite né cæmöni bacæmönipa, änique mönitö iñomite edæ adobaï nämä pönönänitapa. Ayæ mönitö pönëno ganca adobaï godöninque töménäni näni godonte æinta ayæ godömenque godonänitapa.

⁶ Määtedöniabæ quëwënäni mänömaï cædäni adinqe mönitö Tito ingante iimäi antamönipa. Bitö doyedé ämi ëñeninqe coodintoidi waadete pönéninqe tæcæ godoncæ cædänitapa cæbii. Nöwo wæætë ämi ëñeninqe tömënäni në waadete godonäni badinque eyepæ godoncædänimpa, ante mönitö Tito ingante nanguï antamönipa. ⁷ Minitö iñöömö wede pönémäni inte edæ në waa pöni apænemini iminipa. Ayæ godomenque gomonga ëñémäni inte minitö. Mönö cówë cæcæimpa, ante nanguï cædöni iminipa. Ayæ mönitö imonite në waadete pönémäni iminipa. Mänömaï tömänö ante do cædöni inte minitö. Nöwo adobaï, Wængongü qui, ante mönö në waadete godomö bacæimpa, ante edæ nanguï cædäni, ämopa.

⁸ Mänömaïnö äninqe botö, Cædäni, ante wææ änämäi imopa. Wæætë, Minitö æbänö cæminii, ante ëñencæte ante cædinque botö wadäni näni nanguï cædöni ante apænetabopa. Mänömaïnö ante apænedinqe botö, Minitö adobaï tömënäni näni cæbaï nanguï waadete pönente cæminitawo, ante acæte ante cædinque, Në godomäni baedäni, antabopa. ⁹ Minitö do ëñémäni. Mönö Awëne Itota Codito öönädé quëwëninqe nanguï gomonga ënempogaingä inte mönö imonte waadete pönéninqe iimäi ante pöno cægacäimpa. Botö ömæpobo babo beyænque minitö nanguï wæætë entawencæmäniimpa, ante cædinque tömengä edæ minitö beyænque ante inguipoga pöninqe edæ ömæpocä bagacäimpa.

¹⁰ Ayæ, Mäninö mïni godonguïnö ante æbänö cæquenémäni iminii, ante botö nämä pönéninqe iimäi ämopa. Wadepo iñöñedé wadäni godonämaï iñöñäni minitö iñöömö edæ do tåno godominitawo. Mönö godongæimpa, ante edæ minitö cówë tåno cæinémäni iminitawo. ¹¹ Iñique, Mönö godongæimpa, ante quingæ änämäni inte nöwo edæ linqe cædäni. Mini èadinc oo adinqe minitö. Eyepæ inte botö pancacooga godoncæboimpa, ante mïni äninc oo edæ godomäni adinqe, Eyepæ godomäni, ante acæimpa. ¹² Edæ æcäno godöñengä tömengä nänö godonte æinta tömanta adinqe, Aepotadö botö godonguëñemo imoo, ante adinqe mänimpotaque godoninqe idæwaa. Godomenque nanguï mangampa diyæ nanguï godonguingää.

¹³ Mänömaï äninqe botö, Wadäni pönomenque godoninqe guëmänöñäni minitö wæætë mïni eyepote wæquinque godomenque nanguï godoncæminimpa, ante dicæ ämogaa. ¹⁴ Wæætë, Cówë eyepæ bacæimpa, ante ämopa. Edæ mäinc oo nöwo eyepæ mäninqe minitö

në aenguenente wædäni iñänite godomäni ænänipa. Iñique lincayæ ate minitö wæætë në aenguenemini bamini ate tömënäni wæætë eyepæ mante ate minitö iminile pönönäni æñöömäni adopo adopo edæ eyepæ babaimpa. Mänömaïnö ancæte ante ämopa. ¹⁵ Edæ do yewæmonganatipa. "Cængui gomonga wææmpo æningä incæ tömengä nänö aenguenenganca ænte bai mäninqe godomenque mänämäi ingantapa. Wæætë edæ wædænque wææmpo æningä guiquenë tömengä nänö aenguenenganca eyepæ ænte bai eyepæ mangantapa." Ante näni yewæmonganinö bai iñique bacæimpa, ante minitö iminile ämopa.

Minitö weca Titoidi poncædänimpa, ante

¹⁶ Botö cówë, Coodintoidi beyæ cæcæimpa, ante minitö iminile waadete pönémopa. Ayæ, Wængongü pöno apænecä ëñeninqe Tito iñöömö botö pönemo bai adobaï pönente cæcamp, ante adinqe botö wæætë Wængongü ingante waa ate pönéninqe apænebopa. ¹⁷ Edæ mönitö, Coodintoidi weca goe, ämöni ëñeninqe edæ Tito do Ao ante pongä aedäni. Incæte wii mönitö änöñö beyænque pongampa. Wæætë nämanque pönente wædinque tömengä nanguï todinque minitö weca pongampa.

¹⁸ Ayæ Tito töno wacä mönö töniñacä ingante da pönömöni pongampa. Iñigä Tito töno në pongä iñöömö tömengä Codito ingantedö ante watapæ möni apænedö ante në apænecä ingampa. Iñique Codito ingante godongämä näni pönencabo wayömö näni cabo wayömö näni cabo tömänäni tömengä ingante waa ate waa apænedänipa. ¹⁹ Codito ingante näni pönencabo incæ adocä ingante apænte æninqe, Pabodoidi töno gocæbiimpa, ante da godonäni ate tömengä mönitö töno godongämä goquingä ingampa. Edæ mönitö, Mönö Awëne nño apäite bai emongä ingampa, ante acædänimpa, ante cædinque ayæ, Mönitö wadäni beyæ cæinémäni, ante acædänimpa, ante cædinque minitö da godonguincoo ænte goquimoni imoni. Mänömaï cæcæte ante goyomoni, Tömengä godongämä gote cæcæcäimpa, ante da godonäni gocæcäimpa. ²⁰ Edæ wadäni, Pabodoidi babæ cædänipa, ante änämäi incædänimpa, ante wææ cædinque mönitö nö pöni cædinque nanguï pöni minitö godonguincoo ænte godinque pæde godoncæmönimpa. ²¹ Edæ, Mönitö Wængongü ayongä nö cæmoni inte waodäni ayonäni adobaï edonque pöni cædinque nö pöni cæcæimpa, ante cæmoni.

²² Ayæ wacä mönö töniñacä iñongante mönitö æpogamë cówë ayomoni tömengä cówë tömää nö cæcæ iñongampa. Ayæ nöwo tömengä, Coodintoidi nö cædänipa, ante

pōnengā inte godōmenque waa cædongā ingampa. Mänōmai ingampa, ante adinque mönitö ñōwo tōmengā ingante da godōmōni godinque tōmengā ïñāna tōnō münitö weca poncæcāimpā. ²³ Tito ïñōmō botō tōnō godongämäc cōwē cæcampā. ïnique münitö beyæ guëa nē cæmōna imōnapa. Codito ingante nāni godongämäc pōnencabo incæ mönitö tōnñadā Tito tōnō wada ïnate da godōnāni godinque tōmēnāni, Mönö Codito ingante waa acædānimpā, ante nanguü cæda ïnapa. ²⁴ ïnnāni ïnānite apænedinqe mönitö, Coodintoidi nē waa cædāni ïnānipa, ante do apænetamōnipa. ïnique münitö eyepæ godōmīni adinque tōmēnāni, Nāwangā impa, ante edonque acædānimpā. Ayæ adobaï, Münitö waadete pōnō cæmīni adinque Pabodoidi wæætē münitö ïmīnīte waa adānipa, ante acædānimpā, ante cædāni. Mänōmai cæmīni adinque Codito ingante godongämäc nāni pōnencabo wayömō nāni cabō wayömō nāni cabō tōmānāni adobaïnō ante edonque acædānimpā.

9

Mönö wædāmāi eyepæ pōnigodongæimpā,

ante

¹ Ñōwo mäninö, Wængonguü quinäni beyæ münitö godoncæmīnimpā, ante botō idæwaa yewæmōmopa. ² Edæ, Münitö wædāmāi intē do cæmīnipa, ante ëñeninqe botō Määtedöniabæ quëwēnāni ïnānite apænedinqe, Acyabæ quëwēnāni ïñōmō wadepo ïñōnedē do godoncæte ante cædōnānimpā, ante do apænetabopa. Apænebo ëñeninqe tōmēnāni wodo tōmānāni, *A* Acyabæ quëwēnāni nāni quingä cæbabai mönö adobaï cæcæimpā, ante cædānipa.

³ Incæte botō ñōwo mönö tōnñadāni ïnānite da godōmo pōninqe tōmēnāni münitö ïmīnīte apænedāni ëñeninqe münitö wæætē eyepæ godoncæmīnimpā. Mänōmai cæmīni ate botō babæ apænedāmāi imoï, ante edonque ëñengæimpā. ⁴ ïñämpa Määtedöniabæ quëwēnāni botō tōnō godongämäc ponte ayönāni münitö wii eyepæ cæmīni adinque tōmēnāni wæætē, Münitö dicae cæmīniyaa, ante badete tobaïnānipa. Ayæ münitö guiquenë, Coodintoidi ïnique cæcædānimpā, ante nē ãñimöni intē odadete guingo imonte wæbaimōnipa. Münitö adobaï, Moni cæquenënö cædāmāi ïmōnipa, ante guingo imonte wæbaimōnipa. ⁵ ïnique münitö, Godoncæmōnimpā, ante mūni ãñinō bai eyepæ godoncæmīnimpā. Ante cædinque botō mönö tōnñadāni ïnānite ãninque, Münitö gote apænemöni ëñeninqe coodintoidi ædæmō pōnente cæcædānimpā, ante da pōnōmo pōnāni aedāni. ïnique münitö tōnō godongämäc

cædāni ate münitö ædæmō pōnēninqe, Botō wææ gompodämaï intē waa todinqe godōmopa, ante godoncæmīnimpā.

⁶ ïimaï ante pōnēdāni. Wædænque quiyadingä ïñōmō amïñāmō wædænque pete æncæcæimpā. Nanguü quiyadingä guiquenë amïñāmō nanguü pete æncæcæimpā. ⁷ Wadāni qui, ante æcānō watapæ todinqe godōnāni, ante adinque Wængonguü tōmengā ingante waadete pōnengampa. ïnique wadāni wææ ãnämäi ïñōnāni münitö, Botō æpotadö godonguümoo, ante pōnēninqe tōmämīni wædāmäi intē mīni ãnimpta adopota godōninqe do godonguëmëni ïmīnippa. ⁸ Ayæ, Eyepæ pōnī cæmīni intē münitö quifemë cæmīni incæ tōmānāni beyæ ante cōwē godō waa cæcæmīnimpā, ante Wængonguü cæcampā. ïnique, Münitö eyepæ ænte ëdinque mänōmai cæcæmīnimpā, ante tōmengā nanguü cædongä intē cōwē eyede tate bai waadete pōnō cæcæ ingampa. ⁹ Edæ docā ingante ante ïimaï ante yewæmongatimpā. "Yepanca quiyacä baï ïnongä intē tōmengä,

Ömæpodäni qui, ante wayömō wayömō godongantapa.

ïnique tōmengä nō nāni cædīnö ïñōmō edæ cōwē ëwēnāmäi ongongæimpā."

¹⁰ Ante yewæmongatimpā. Nē quiyacä ingante Wængonguü, Tōmēmō quiyauümō, ante eyepæ pōnōninqe adobaï, Cængü, ante tōmämō ïmōnte eyepæ pōnongä ænte cæmompa. Münitö ïñōmō eyepæ cæmīni intē wacä ingä wacä quiyate bai ñēnempocæmīnimpā, ante cædinque Wængonguü mīni godonganca da pōnōninqe godōmenque gomonga da pōnongä æncæmīnimpā. Mänōmai eyepæ da pōnongä ãninqe münitö wæætē nō cædinque wadāni nanguü ïnāni ïnānite ñēnempomini ãninqe tōmēnāni wæætē amïñāmō tā pete bai watapæ quëwēcædānimpā. ¹¹ Münitö pæ gompodämaï intē wadāni ïnānite cōwē pædæ godoncæmīnimpā, ante cædinque münitö ïmīnīte Wængonguü nanguü pōnī pōnongä æncæmīnimpā. Ænique münitö pæ gompodämaï intē pædæ godō pædæ godō cæmīni adinque mönitö wæætē, Coodintoidi mänōmai cædānipa, ante tedemöni ëñeninqe wadāni wæætē Wængonguü ingante waa ate pōnēninqe apænecædānimpā.

¹² Wadāni qui, ante do godōmīni ãnique Wængonguü quinäni tōmēnāni nāni ænguënënö ante eyepæ pōnī æncædānimpā. Ayæ mīni godonñö ãnique tōmēnāni mümöno eyede tate bai Wængonguü ingante waa ate pōnēninqe nanguü apænecædānimpā. ¹³ Mönö Codito ingant edö ante watapæ ëñeninqe münitö Ao ante do pōnēmīnita. ïnique Wængonguü nānō

änönö ante do ëñente cædinque münitö, Ömæpodäni qui, ante pædæ godömini æningue në ænäni wæætë Wængongü ingante, Bitö ñää bai nö pöni cæbi ate coodintoidi bitö änönö ante ëñente cædänipa, ante watapæ apænecadänimpa. Ayæ në æniräni inte adodäni godömenque apænedinqe, Në ömæpodäni tömänäni ïnärite da godöningue coodintoidi ïñömö münitö imönite adobaï eyepæ pönönäni æmönipa, ante Wængongü ingante godömenque waa ate apænecadänimpa. ¹⁴ Ayæ, Coodintoidi ïnärite Wængongü godömenque nanguï waadete pöni cæcä beyænque tömänäni waa cædäni ïnänipa, ante pönëninqe në æniräni ïñömö edæ münitö iminite waadete pönëninqe münitö beyæ ante Wængongü ingante apænecadänimpa.

¹⁵ Wængongü ïñömö godömenque waa cædinque mönö Codito ingante da pönongä ængamöimpä. ïnique mönö, Wængongü, bitö waa pöni pöni cægabiimpä, ante münitö ædö cæte eyepæ inte waa ate pönente apænequimöni, ante mönö Wængongü ingante apænecæimpä.

10

Pabodo, Itota nänö në da godönimö ïmopa, angampa

¹ Münitö, Wayömonque quëwëninque Pabodo nanguï piínte angampa, ante pöneminitawo. Wæætë münitö weca pöninqe awincadö awinca adinqe tömengä guïñenete wædinque pæ wëenecampa, ante pöneminitawo. ² ïñæmpa muni änömo mänimöto inte iimai ämopa. Codito ïñömö edæ gänë pönengä inongä inte pöni piyænë cæcantawo. Botö adobaï ñöwo piyænë cædinque münitö iminite pöni waadete apænebopa. ² Pabodoidi ïñömö inguipogaque ante pönente cædänipa, ante pancadäniya odadete änewënäni. Tömänäni ïnärite botö guïñenedämäi inte nanguï ancæboimpä. Münitö guïquenë adobaï odadete ämuni ïnique botö münitö weca pöninqe piínte anguënémo iimai. ³ ïnique, Wil piínte anguimo bacæboimpä, ante wææ cæcæte ante botö ñöwo münitö iminite. Ee aquenë quëwëmäni, ante waadete pönente yewæmömopa.

³ Edæ inguipoga quëwëmäni incæte münitö Wængongü beyæ ante wæætedö wæætë cæcæte ante cædinque inguipogaque quëwënäni nani wæætedö wæætë cæi bai cædämäi imönipa. ⁴ Wæætë edæ münitö Wængongü beyæ ante wæætedö wæætë cæcæte ante cædinque inguipogaque quëwënäni nani wænoncaquincloo næænämäi inte cæmönipa. Wæætë Wængongü tömengä nänö tæi piñämämo aente mümöno entawëninque eyepæ næænte

bai badinque münitö tömänäni nani tæi mænöincö bæ tate bai cædinque wæætedö wæætë nani godö änewënö ante wido cæte bai cæmönipa. ⁵ Wængongü ingante pönänämai ingæimpä, ante nö pönëwënäni inte ængæ gantidinqe tömänäni ïñömö, Wadäni tömänäni adobaï Wængongü ingante pönänämai incædänimpa, ante cædinque babæ wapiticæ cædänipa. Mänii babæ wapiticæ nani cædönö ante münitö wæætë bæ tate wido cæmönipa. Edæ, Codito ingante mönö ëñengæimpä, ante nö apænemöni ëñeninqe wadäni idiquibæ pönëwënäni ïñänäni münitö wæætë mäninö nani pönëwënö tômänö ò aente bai wido cæmönipa. ⁶ Ayæ münitö ædämö në ëñente cæmuni bamuni ate adocanque incæ ëñenämäi cæcä adinqe münitö wæætë tömengä ingante do panguimöni imönipa.

⁷ Äbänö i, ante edonque ongö abaïmönipa. Pancaminiya, Botö nawiwangä Codito nempo quëwëmo ïmopa, ante pöneminitawo. Münitö mänömai pönemini inte godömenque iimai ante pönenguëñemini iminipa. Botö Codito nempo quëwëmo ïmo bai Pabodoidi adobaï Codito nempo quëwënäni ïnänipa, ante nawiwangä impa, ante pönenguëñemini iimipä.

⁸ ïñæmpa Wængongü münitö imönite ãnique, Münitö në ämuni badinque coodintoidi ïnärite bæ tate wido cædämäi incæmönipa. Wæætë ædämö ämuni ëñeninqe coodintoidi wæætë oncö tæi mænonte bai gongæcædänimpa, ante cædäni, ante Wængongü pöni angä ëñeninqe münitö në ämuni batamönipa. ïnique botö, Në ämo inte nämä tocæboimpä, ante tedebo incæte guïñenedämäi tedeçæboimpä.

⁹ Botö, Cadota ante botö yewæmöinta adinqe münitö guïñente wæcæmönipa, ante dicæ amogaa. ¹⁰ Pancaminiya, Pabodo tæi piñänongä bai inte cadota ante yewæmöninqe nanguï angä awædö, ante wæmünipa. Wæætë edæ adocä incæ münitö weca ponte ongöniqne edæ aquii ingä amöni. Tömengä nänö tedepämö öñömämoque bai impa, ante pönemini awædö. ¹¹ ïñæmpa, Tæi piñämöni inte cadota ante nö yewæmömöni incæ münitö adomöni inte münitö weca ponte ongöniqne adobaï tæi piñænte cæcæmönipa, ämo èñëmañinipa.

¹² Pancadäniya nämä incæ, Waëmö pöni ïmopa, ante tededäni incæte tömänäni nämä nani tede bai münitö ædö cæte adobaïnö ante tedequimöni. Tömänäni ïñömö, Ägancado waa cæbo eyepæ inguï, ante nämä nani cægancaque ante adinqe edæ, Eyepæ cætabopa, ante pönëwënäni. Tömänäni nani cædö ante, Waa cætawo, ante tee mancæte ante, Do botö cædinö bai adobaï cæbopa, ante adinqe, Eyepæ

impa, ante pönëwëñänipa. Mänömaï nämä näni pönëwëñonque ante cædinque tömëñäni ëñëñämäaï inte oda cæte cædänipa.

¹³ Mönitö guiquenë, ïngancaque goedäni, ante Wængonguï nänö angancaque cówë gomönipa. ïnique tömengä, Coodintoidi ganca godinque apæneedäni, angä ëñëñinque mönitö do gote apænedinque, Mäningancaque waa cæmönipa, ante nämä waa ate tedemönipa. Godömenque ante tededämäaï ïmönipa. ¹⁴ Mönitö ganca pönämäaï inte baï mönitö, Coodintoidi weca gote do cætamönipa, ante tedemoni baï babæ wapiticæ incædönimpaa. Incæte münitö ganca do pöninque Codito ingantedö ante mönitö watapæ möni ëñëñö ante apænetamönipa. ïnique edæ, Mäninganca cætamönipa, ante mäninque ante tedemönipa. ¹⁵ Ayæ wadäni näni cædinö ante adinque mönitö, Tömëmöni cædinö impa, ante änämäaï ïmönipa. Wæætë münitö godömenque godömenque wede pönëñömäni mönitö wæætë adodö münitö weca ponte quëwëñinque godömenque gomonga cæyömöni mönö watapæ bacæmpaa, ante pönëmönipa. ¹⁶ Ayæ münitö weca ïnique cædinque mönitö godömenque gomonga godinque mönö Codito ingantedö ante watapæ möni ëñëñö ante apænecämönimpaa, ante pönëmönipa. Mänömaï cædinque mönitö wacä nänö cædñömö ante, Mönitö mänifñömö cætamönipa, ante tededämäaï incæmönipa.

¹⁷ Æcäno, Botö waëmö poniïñömo inte waa cæbopa, ante toïnëna tömengä wæætë, Mönö Awëneï waëmö poniïñongä inte poniïñö waa cæcampaa, ante toquënengä ingampa. ¹⁸ Edæ, Waëmö ïñömo ïmopa, ante nämä äñongä ingante Wængonguï waa adämäl ingampa. Wæætë, ïngä waëmö ïñongä ingampa, ante mönö Awëneï nänö äñongä ingante ante Wængonguï wæætë waa acampa.

11

Wængonguï beyçæ, ante pancadâniya babæ apænedänipa

¹ Nöwo botö adodeque önonque tedete baï yewæmomo adinque münitö ee amini ïnique botö waa tobaïmopa. Wadö ämo, Mönitö ee ayömini edæ botö önonque tedete baï do yewæmömopa. ïnique iïmaï ante odömoncæte ante yewæmomoï aedäni. ² Wængonguï wææ gompocä baï botö adobaï münitö beyçæ ante wææ gompote ämopa. Münitö baqueçä mänämäingä baï ïñöminite Codito ængä beyænque möni pönencabo tömengä nempo nö cæte quëwencämönimpaa, ante pædæ godoncæte ante cædinque botö tömengä adocanque ingante, Bitö quïnäni ïnäniite æe, antabopa. ³ Mönitö nöingä cædinque wacä miñäk godämaï inte Codito

ingante waadete pönemini incæte botö, Minitö oda cæmuni wæcæ wæ, ante guïñente wæbopa. Eba wodi ingante Tæntæbo nanguï ëñengä inte babæ cædinque apænecä ëñëñinque tömengä nänö oda cægaï baï münitö wii adobai oda cæcæmìnimpaa, ante botö wææ ante apænebopa.

⁴ Mönitö, Itota ingante pönengæmpaa, ante do apænemöni ëñëñimitapa. Incæte wacä münitö weca pöninque näwä Itota ingante apænedämäaï inte, Wacä Itota ingante pönëedäni, ante babæ apæneyongante münitö edæ ëñëë cömini awædö. Adobaï Wængonguï Önöwoca do ængämäni ïñöminite wacä önöwoca pö guiyongante münitö ee æmuni guicä awædö. Ayæ wadäni mönö Codito ingante ante apænedämäaï ïnäni inte, Wacä ængä beyçæ quëwengæmpaa, ante babæ apæneyonäni münitö edæ ëñëë cömini awædö. ⁵ Mänömaï ante në tededäni ïñömö nämä ante pönëñinque, Në gode ämoni inte münitö ñænæmöni poniïñömipa, ante edæ babæ änewëñänipa. Tömënäni ñawangä ñænænäni ïnäni baï botö dicæ wædämö inguëñëmogaa, ante pönëmopa. ⁶ Botö æbänö tedeboo, ante ëñëñinque münitö ïñömö, Önönepämoque tedecampa, ante piñmitawo. Incæte botö aedämö adimo inte në ëñëñimo inte apænebopa. Pabodo mänömaï ïñongä ante apænecampa, ante acæmìnimpaa, ante münitö cöwë münitö ìmînite edonque odömömöni amînitata.

⁷ Münitö ìmînite ængö cæte baï cæcæte ante botö Wængonguï ingantedö ante watapæ apænebopa beyçæ ænämäi intabopa. Mänömaï ænämäaï inte botö nämä edæ piñte baï cædinque dicæ wiwa cætabogaa. ⁸ Codito ingante godongämæ näni pönencabo wayömö näni cabø wayömö näni cabø da pönöñäni ö æñinque botö mänintaque godonte ænte quëwëñinque münitö beyçæ cætabopa. ⁹ Ayæ münitö weca ongöñinque botö quïmë æñinete wæbø incæ edæ waa atabopa. Wadäni edæ mönö töniñadäni incæ Määtedöniabæ quëwente pöninque tömëñäni botö ænguëñëno ante eyepæ pönöñäni æntabopa. ïnique coodintoidi botö åñö beyçæ wædämäi incædänimpaa, ante wææ cædinque botö ïñömö edæ, Pönömini æmoedäni, ante cówë äñämäi intabopa. Ayæ iïncayæ ate cówë äñämäi incæboimpaa. ¹⁰ Mönö Codito nö nänö apænedö ante ëñente entawëmo inte ämopa. Botö, Mänömaï cædinque waa cæbopa, ante cówë edæ tedeyömote münitö Acayabæ quëwemini inte edæ wææ cædämäi incæmìnimpaa. ¹¹ Quïnante mänömaï ante tedeboi. Münitö ìmînite waadete poniïñömoo, ante do againgä ante Wængonguï tömengä ancæcäimpaa.

¹² Wadäni guiquené, Mönitö Codito nänö né godongaimoni imönipa, ante né änäni guiquené, Æbänö cæte odömömöni adinque wadäni Pabodiodi inänite waa adö baï mönitö imönite adobaï waa acædänimpä, ante wædänipa. Inique botö iñömö, iñäni mänömaïnö ante odömönämäi incædänimpä, ante mänömaï tedete wææ cæbo inte edæ cówë godömenque wææ cæcæboimpa. ¹³ Töménäni iñömö edæ, Wadäni oda cæcædänimpä, ante awémö cædäni inänipa. Mönö Codito töménäni inänite da godönämäi ingä incæte töménäni iñömö edæ, Codito nänö da godongaimoni imönipa, ante babæ apænedänipa. Ayæ edæ mönitö Codito nänö da godongaimoni moni emönö baï önömoque emöningue babæ cædänipa. ¹⁴ Minitö, Töménäni quinante wacä baï emönäni, ante wæminitawo. Iñæmpa töménäni awené Tatäna incæ babæ cædinque Wængongui anquedoidi nää näní emönö baï fñö emonte baï emongampa. ¹⁵ Inique Tatäna beyæ né cædäni iñömö töménäni awené Tatäna nänö babæ cædö baï adobaï babæ cædinque, Né nö Cædongä inganté né cæmöni imönipa, ante önömoque emönäni. Inique töménäni né önömoque emönäni inte önonque éwente baquänänidö anguënë.

Æbänö caate wæboo, ante Pabodo yewæmongampa

¹⁶ Botö ñöwo adodö ante yewæmömopa. Minitö, Pabodo ocai ömædæcacä inongä inte önonque tedecampä, äminitawo. Mänömaïnö ante änämai imæwedäni. Incæte wacä ocai ömædæcacä tedehyganté minitö ee amini tedecä baï botö adobaï ocai ömædæcabö inte baï, Nämä waa cæbo imopa, ante adodeque tedeo bo inique ee amini tedeo bedäni. ¹⁷ Botö ñöwo mänömaï nämä waa ate baï tedete yewæmöninqe mönö Awënë nänö ämai wiï yewæmömopa. Wæætë ocai ömædæcacä mä nänö pönente tede baï adobaï önonque tedete baï yewæmömopa. ¹⁸ Pancadäniya nanguï inäni incæ, Mönitö nämä waa cæmönipa, ante edæ inguipogaque quëwénäni tededäni baï adobaï tededäni. Töménäni mänömaï tededäni inique botö adobaï, Nämä waa cæbopa, ante tedecæboimpa. ¹⁹ Né èñemöni imönipa, ante né ämäni inte minitö iñömö ocai ömædæcadäni önonque tedehyönäni ee èñee cöminipa töö. ²⁰ Wacä edæ minitö iminite bæi ongongä wædinque minitö tömengä inganté ee né cæmini bawemini awædö. Wacä babæ wapiticæ cædinque minitö qui inguënë incæ ö aengä incæte minitö edæ ee amini. Wacä minitö awené baï nämä aengö cæte angä incæ ee èñemöni. Wacä minitö iminite pönö tamongä incæte minitö ee ate wæmini awædö. ²¹ Botö wæætë aquilimo inte, Töménäni näní nanguï cædö

baï adö cæte cæquüimoo, ante botö guingo imonguinque önonque tedebopa töö.

Töménäni nämanque waa adinque edæ guïñenämäi inte tededänitawo. Botö adobai nämanque waa adinque edæ guïñenämäi inte tedecæboimpa. Incæte mänömaï tededinqe botö önonque badete tote baï tedebopa. ²² Töménäni guiquené ebëdeoidi inänitawo, ante pönemini. Botö iñömö edæ töménäni näní imai adobo imopa. Töménäni idægodi inänitawo. Edæ botö töménäni näní imai adobo imopa. Töménäni Abadäö wodi pæinäni inänitawo. Edæ botö töménäni näní inö baï adobo Abadäö wodi pæimo imopa. ²³ Mönö Codito beyæ né cædönäni inänipa, ante pönemini. Botö edæ töménäni näní imai inte edæ gomonga imopa. Incæte mänömaïnö ante tededinqe botö ocai ömædæcacä baï inte önonque tedebopa. Töménäni inänite adopoque adopoque wædænque cæyönäni botö godömenque nanguï cægaboimpa. Töménäni inänite wædænque tee mönedäni wæyönäni botö imote godömenque wæætë wæætë tee mönedäni wægaboimpa. Töménäni inänite wædænque tæi pänäni wæyönäni botö imote godömenque nanguï tæi pänäni wægaboimpa. Ayæ botö wæætë wæætë wodo wængaboimpa.

²⁴ Oodeoidi æmontaimenca wodo coadenta ganca adoyedé näní cówë tæi pæimpoga botö imote adoyedé mäniimpaga tæi tæi päninqe önompö æmæmpogonacque wæætë adopoga adopoga tæi tæi pänäni wægaboimpa. ²⁵ Ayæ cantata mempoga go adopoque botö imote tæi tæi pänäni wægaboimpa. Ayæ adopoque botö imote dicaca tacadäni wangæ wængaboimpa. Ayæ wipodë wogaa godinque mempoga go adopoque wipo tenté tobæmpo wægaboimpa. Eðæ wiï eyepæ gote botö tömäa itædë tömäa woyowotæ tæcæpæno pöni wæwagaboimpa. ²⁶ Wayömö wayömö botö ancaa godinque wætabopa. Önö æpæmpo wodo bete wæntabopa. Né ö sänäni incæ botö guïidänäni incæ wadäni incæ wodo wænönäni wæmo adinque botö wænguinque ante wægaboimpa. Ayæ töménäni näní quëwénömö quëwéninqe, Önömæca quëwéninqe, gäwapæno owodinqe botö wænguinque ante wægaboimpa. Ayæ wadäni incæ, Mönö pönencabö imompa, ante babæ änäni adinque botö iñömö edæ, Babæ cædäni wæncæ wæ, ante wægaboimpa. ²⁷ Botö pancaönaa tömäa woyowotæ mïlmo inte nanguï cædinque wægaboimpa. Tepæ pancaönaa gæwænte wægaboimpa. Pancaönaa cængü dæ ä ate gue ænente wægaboimpa. Edæ æpogamë pöni cænämäi inte wægaboimpa. Pancayedëna botö weocoo ömaabo inte yoguite wægaboimpa.

²⁸ Mänömai wædömo inte botö, Codito ingante godongämæ näni pönencabo tömancabodäniya näni wædö ante æbänö cæquimoo, ante wædinque iimö iinö iimö iinö nanguï cæbopa. ²⁹ Edæ wacä aquüingä inte wæcä inique botö adobai aquüimo inte baï wæbopa. Ayæ, Wénæ wénæ cæe, änäni ëñenique adocanque oda cæcä ëñente wædinque botö ædö cæte wæwënämaï inguimoo.

³⁰ Înique, Nämä tæemö inte cæbopa, ante tededämaï incæboimpa. Wæætë, Æbänö aquüimo inte cæbopa, ante aceädäniimpa, ante botö mäninonque ante tedecæboimpa. ³¹ Wængongä iinömö mönö Awënë Itota Wæmpocä iñongä inte edæ tömengä adocä iinömö Itota Wængongü ingampa. Tömengä waëmë pöni iñongä inte cöwë waa pöni cæcampä, ante mönö tömengä ingante cöwë apænecæimpa. Tömengä iinömö edæ, Pabodo nö angampa, ante do ëñengampa.

³² Ayæ iimäi cædäni wægaboimpa. Adeto Tidiabæ awënë näni iñöñedë mäninöñedë botö imote bæi ongoncæte ante cædinque tömengä näni ëmïñengä wædænque awënë iinömö iimai cæcantapa. Tömengä wadäni iñänite angä ëñenique tömänäni wæætë Daämaco iinömö tömänäni näni wini wææ cæincö boyæ yabædemö gäanë wänö cöñönäni, ³³ botö tönö cædäni guiquené Daämaco näni wini wææ cæincö boyæ cæimpiticæ iñö otodë nää cædete botö imote pædæ wæænönäni ti wææ aamö cæte wodii winongaboimpa.

12

Pabodo, iimäi wümonte baï atabopa, awampa

¹ Ononque tedebo incæte botö, Waa cætabopa, ante cöwë tedequenémö imopa. Înique botö nöwo edæ, Wümonte baï ayömo mönö awënë mä pöni odömongä atabopa, ante yewæmoncæboimpa. Ayæ tömengä, Æbänö i, ante edonque pöni näni odömönönö ante godömenque yewæmoncae cæbopa. ² Codito nempo nö quëwëmo iñömotë Wængongü do catodote wadepo iñontö botö imote öönädë wænömänæcaöne mæcä aigaboimpa. Incæte wacä æicä ate baï näni incæ agaboimpa. Wabänö öñöwocaque inte aigaboï. Iñtai ëñate wabänö inque inte aigaboï, ante botö adämäi imopa. Wængonguinque nö ænte mæigaingä inte tömenganque ëñengampa. ³ Edæ baö èñate æibo incæ baö ömaabo inte æibo incæ Wængonguinque ëñëñlongä botö, iimäi ingatimpa, ante mäninque ëñëmopa. ⁴ Waëmönädë tömengä ömæ iinömö Wængongü ænte mæicä aigaboimpa. Mäniñömö waa pöni apænedäni ëñëmo incæte tömengä, iinömö möni apænedö ante

mïni waocabo apænedämaï incæminimpa, ante wææ angä ëñeninque botö waobo inte ædö cæte apænequimoo.

⁵ Înique wacä mänömai öönädë æite ëñengä înique botö, Tömengä waa pöni cæcampä, ante do apænebaïmopa. Wæætë näni botö waa cædönö ante apænedämaï incæboimpa. Incæte, Tömëmo aquüimo inte önonque cætabopa, ante mäninonque ante botö näni waa ate baï apænecæboimpa. ⁶ Waa cægaboimpa, ante tedebo înique botö wii ocai ömæcabo ante edæ tedebaïmopa. Înæmpa näwangä waa cægaïmo iñömo inte botö nö ante edæ tedebaïmopa. Incæte botö wædænque apænete pönömenque cæyömote æcäménque incæ, Pabodo godömenque waa pöni cæcampä, ante änämaï incæcäimpa, ante wææ cædinque botö waa cægaïnö ante tededämaï inte edæ pæ wænebopa.

⁷ Wængongü mä näni odömongaïnö Æbänö waa pöni ingatei, ante wadäni adämäi iñönäni botö adoboque atabopa. Înique, Pabodo, Botö adoboque nö agaimo imopa, ante näni waa adämäi incæcäimpa, ante wææ cædinque Wængongü angä ate Tatäna botö imote pöni da boo codongae ocæ ocæ coingä baï cæcä wætabopa. ⁸ Mänömai cæcä wædinque botö mempoga go adopoque Wængongü Awënë ingante apænedinqe, Botö daa cogate baï wæyömote o tongaate baï cæbi quëwëmoe, ante nanguï ante wætabopa. ⁹ Ca wæyömote mönö Awënë wæætë, "Në aquü pöni iñäni iñönäni botö tæi piñæmämo eyepæ pöni pönömo ëñinque tömänäni wæætë tæi piñænte entawencædäniimpa. Înique bitö nö aquüimi imi beyænque botö waadete pöni cædö iinömö edæ eyepæ pöni impa."

Înique mönö Codito näni tæi piñænte cæpämö ænte entawencæte ante cædinque botö iinömö edæ, Nämä aquüimo inte botö wædïnö beyæ ante botö näni waa ate tobopa, ante tededingue godömenque tocæboimpa. ¹⁰ Æyedënö aquüimo imoi mäninöñedë edæ tæi éwocaboimpa. Mänömai beyæ aquüimo inte botö Codito beyænque nanguï tobopa. Badete tote piñte cædäni wæbo incæte botö piyænë cædinque tobopa. Ancaa nanguï caate wædinque nangæ habo incæ, togænte pänäni wæbo incæ, Ædö cæte quëwenguimoo, ante wæbo incæ mäninö tömää beyæ wædömo inte botö Codito beyænque ante piyænë cæte nanguï tobopa.

Coodintoidi æbämë cædäni, ante wæbopa, Pabodo angä

¹¹ Oci ömædæcæcä ingä baï Pabodo ononque tedete yewæmongampa, ante pönëminitawo. Înæmpa tömëmïni botö beyæ wææ apænedämaï imini beyænque botö tömëmo näni wææ cæcæte ante

cædinque mänömaï tedete yewæmömopa. Wadäni nē gode änäni guiquené näma nani waa acabo inänipa. Incæte tömenäni näwangä ñænænäni inäni ininque botö iñomö dicæ wædåmo imogaa. Ininque münitö tömeni, Pabodo waa cæcä ingampa, ante tequenemini iminipa töö.

¹² Wacä münitö weca pöninque æbäno cæcä ate münitö, ïngä iñomö mönö Codito näno nē da godongaingä ingampa, ante ëñemini. Iïmaï impa. Tömengä, Ëñencæminimpa, ante mä pöni cæcä ate do ëñemini. Tömengä bamönengä nanguï odömongä ate ëñemini. Wadäni cædämaï iñonäni tömenäni tæi piñante cæcä ate wædinque münitö wæætë edæ, Codito näno nē da godongaingä ingampa, ante do ëñemini. Ininque botö münitö weca quëwéninque edæ Codito näno nē da godongaingä mä cæte nani odömönai bai adobai odömöninque edæ wæntädämäi inte ee cæbo abaïmipi.

¹³ Ininque wadäni Codito ingante nani godongämæ pönencabo inänite waa cædinque botö münitö iminite dicæ pönömenque cætabogaa. Wabänö münitö iminite, Pönömini æmoedäni, ante änämai inte botö münitö iminite wiwa cæbopææ.

¹⁴ Botö do münitö weca mempoga pönimo inte ñöwo wæætë poncæ cæbopa. Pöninque botö münitö mäinc oo ante änämai incæboimpa. Wæætë, Minitö botö wëmni bacæminimpa, ante cæbopa. Wëñænäni tömenäni mæmpoidi beyæ ante dicæ godonguenenäni inäni. Wæætë edæ mæmpoidi iñomö wëñænäni beyæ ante nê godonguenenäni inänipa. ¹⁵ Ininque, Minitö quëwencæminimpa, ante botö mäinc oo tömancoo godöinque waa tocæboimpa. Ayæ, Minitö quëwencæminimpa, ante cæte wæmo ininque waa tobaïmopa. Botö mänömaï münitö iminite gomonga waadete pönemo ininque münitö wæætë botö imote pönömenque waadete pönemi iminitaro.

¹⁶ Incæte edæ idæwaa ämopa. Minitö mäinc oo ante botö änämai intabopa. Incæte münitö, Pabodo nê wënae wënae pönengä inte awëmø aencæte ante babæ cæcampä, ante pönëwëmni awædö. ¹⁷ Wadäni inänite münitö weca da godöinque botö awëmø aentawo, ante pöneminitawo. ¹⁸ Tito ingante, Coodintoidi weca ate pöe, nanguï äninquæ botö wacä mönö töniñacä töö tömenäni töö da godömo guëa godatapa. Ininque Tito münitö weca pöninque dicæ wiwa cædinque mäinc oo ðængantawogaa. ïñæmpa tömenäni töö botö guëa äwocaque bai ëwocamöna inte mönatö guëa cægömöna adinque münitö adämäi inte bai tedewëmni awædö.

¹⁹ Minitö, Pabodoidi näma wææ cæcæte ante apænedänipa, ante pönemini awædö.

ïñæmpa mönö Codito nempo quëwénomö inte münitö Wængongui ayongante apænetamönipa. Edæ, Botö nê waademini imini inte münitö tæi piñante bacæminimpa, ante cædinque münitö mänömaïnö ante apænetamönipa. ²⁰ Botö iñomö edæ münitö waa cæmuni acæte ante ponte ayomo münitö wadö cæmuni bai botö nanguï wæcædöminimpa, ante guïñente wæbopa. Ayæ münitö wæætë, Pabodo waa cæcæte ante pongampa, ante pönëñomini botö wadö cæbo bai münitö nanguï wæcædöminimpa, ante pönente wædinque botö, Mönö mänömaï wædämäi ingæimpä, ante wææ cæcæte ante cæbopa. Edæ münitö wæætëdö wæætë piñte aminitawo. Wacä ingante waa cædäni wædinque münitö godö piñte aminitawo. Iñontobæ aenguii baminitawo. Nämankue pönente cæminitaro. Wacä ingante piñinque godö babæ ante tedewëminitawo. Godö wæntaa wæntaa ãminitaro. Nämä waa adinque cæminitaro. Wïj ëñente cædinque münitö Yæ yæ tedeminitawo. Mäninö tömänö wabänö cæmuni, ante guïñente wædinque botö mänömaïnö ante edæ yewæmontabopa.

²¹ Ininque botö ponte ayomo pancaminiya wëëññedë mîni cægai bai ñöwo adobai cæmuni adinque botö guingo imonte wæcoguënemö ante awædö. Edæ pancaminiya wëëññedë wentamö mîni mongænö ee mongæmni adinque botö Ca ca wæbaïmopa. Wëëññedë mîni godö towengaïnö ayæ towëmni intawo. Wëëññedë ëñenämäi inte mîni wiwa cædinö ayæ cæmuni intawo. Edæ wentamö mongæmni inte guingo imönämäi imini inte pancaminiya Wængongui gämænö ocæ ëmænte pönämäi iminipa, ante guïñente wæbopa.

13

Idæwaa mäninque yewæmömopa, ante

¹ Botö münitö weca mempoga do pongämo inte ñöwo wæætë poncæ cæbopa. Iïmai ante do yewæmongatimpa. Nö nö æbänö cætimpa, ante ëñencæte ante waoda mënaa incæ mengää go adocanque incæ nê adämäni inte addö ante apænedäni ëñenique do apænte angæimpä, ante nani yewæmongaïnö ante ëñenique cæcæboimpa. ² Wëëññedë wënae wënae cædinäni töö wadäni tömänäni inänite botö münitö weca doyedë pöninque, Ämo ëñeedäni, ante wææ äninquæ ñöwo wæætë wayomö ongöñinque addö ante wææ ante yewæmömopa. Ayæ ate wæætë münitö weca ponte ongöñinque tömanga apænte äninquæ addöäni inänite ata cæpodämäi incæboimpa.

³ Pabodo wabänö mönö Codito töö godongämæ cæte apænecää, ante

wæmînitawo. Mäninö ante mîni wædö ante edæ, Nâwangä impa, ante odömoncæte ante botö mânömaï apænte ancæboimpa. Mönö Codito incæ botö tönö godongämæ né cædöngä iñömö tömengä iñömö aquïingä ïnämä inte münitö ïmînite apænte angä abamînipa. Tömengä iñömö nanguü tæi piñænongä inte münitö weca cæcä apa ânewemîni. ⁴ Nâwangä impa. Mönö Codito adocä incæ aquïingä bai inte cæyongante waodâni wæætë ïñenquedimæ cæte mao timpodâni wængacäimpa. Incæte Wængonguü nänö tæi piñænö beyænque adocä nänö ömæmonte quëwengampa. Münitö adobaï tömengä nempo quëwéninque aquïmönö inte edæ Wængonguü nänö tæi piñænö beyænque mönö Codito tönö godongämæ quëwéninque münitö beyæ ante cæquimoni ïmönipa.

⁵ Münitö tömämîni iñömö, Æbänö wede pönemo imoo, ante nämä waa aedäni. Mîni cædinö adinque, Æbänö nöingä cæbo imoo, ante aedäni. Iñæmpa, Itota Codito ingante entawemompa, ante ëñenämä ïmînitawo. Wabänö münitö pancaminiya nämä adinque, Botö nöingä cædämäimo inte edæ wede pönénämäimo inte awædö, ante ëñencæte ante aquïenämüli ïmînipa. ⁶ Ayæ nämä mîni a bai münitö ïmînite adobaï apænte adinque münitö, Pabodoidi guiquené nöingä cædönâni inte né wede pönénâni ïnânipa, ante edonque amîni waa tobâlmopa. ⁷ Münitö beyæ ante münitö Wængonguü ingante apænedinque, Coodintoidi cöwë wénæ wénæ cædämäi incædämimpa, ante apænemönipa. Incæte münitö, Münitö wénæ wénæ cædämäi ïmîni ate wadâni, Pabodoidi ædæmø cædâni beyænque impa, ante münitö ïmînite waa acædânimpa, ante wii cæmônipa. Wæætë wadâni, Pabodoidi wii eyepæ cædânipa, ante plînte ânâni incæte münitö wæætë nöingä cæcämînimpa, ante münitö mäninonque ante cöwë cæmônipa.

⁸ Edæ Wængonguü nöingä nänö änö ante né cæmônî inte münitö adode ante ædö cæte wido cæquimoni. ⁹ Ìnique münitö aeyedémë aquïmóni iñömöni münitö wæætë tæi piñænente cæmîni adinque münitö nanguü tomönipa. Münitö beyæ edæ Wængonguü ingante apænedinque münitö, Coodintoidi eyepæ entawéninque picænâni bai nö cæcædämimpa, ante apænemönipa. ¹⁰ Botö ïmote apænedinque Wængonguü, Bitö wadâni ïnânite bæ tadämäi inte tæi mænonte bai pönö cæcæbiimpa, ante pönö cæcä ate botö tæi piñæmo badinque né ämo batabopa. Né ämo ïmo incæte botö münitö weca ponte ayômo wiwa cæmîni adinque plînte panguenëmo ïnämäi incæboimpa, ante wææ cædinque botö nöwo wayomö quëwéninque, Nämä apænte äedäni, ante wææ yewæmömopa.

¹¹ Iñänâni, mâninque ante nöwo yewæmömopa. Münitö eyepæ entawéninque, Mönö picænâni bai badinque nö cæcæimpä, ante nanguü cæedâni, ämopa. Wæntædämäi inte tæi piñænente cædâni. Mîni cabö incæ adoyomö pönéninque gänë pönent quëwëedâni. Wængonguü incæ nê Waadecä inte né gänë entawengä inte münitö tönö cöwë quëwencæcäimpä, ämopa. ¹² Mîni cabö incæ godongämæ pö bee téninque waadete pönente waa apæneedâni. ¹³ Wængonguü quïnâni eyequei quëwénâni iñömö, Münitö waa quëwencæmînimpa, ante apænedâni èñente yewæmömopa.

¹⁴ Münitö tömämîni mönö Awënë Itota Codito waadete nänö pönö cægænö ante entawencæmînimpa, ämopa. Mæmpo Wængonguü tömengä nänö waadete pönénö ante entawencæmînimpa, ämopa. Wængonguü Tæiyæ Wæmø Önöwoca tönö äwocaque bai ëwocadinque tömämîni godongämæ waa quëwencæmînimpa, ante botö Pabodobo mâninque ante yewæmömopa.

Gadataidi inānite Pabodo nānō cadota ante yewæmongainta

Gadataidi inānite Pabodo, Waa quēwēdāni, angampa

¹ Botō Pabodobo inōmo inte, Minitō acæminimpa, ante yewæmompaa. Mæmpo Wængongui incæ Itota Codito ingante, Nāni ömæmōe, angā nāni ömæmongacāimpa. Mæmpocā inōmō Itota Codito tōnō guēa cædinque botō imote da godonga gotabopa. Ininque botō dicæ waodänique änāni eñenite gotabogaa. Botō imote edæ dicæ waocanque da godongā gotabogaa.

² Minitō Gadatiabæ wayömō wacabo wayömō wacabo quēwēmīni inte Codito ingante mīni godongämæ pönencabo inōmīni inte edæ eñenacæminimpa, ante mōnitō mōni pönencabo tömämōni iimāi ante apænemöniipa.

³ Wængongui mōnō Mæmpo tōnō mōnō Awēnē Itota Codito godongämæ pönō waadete cæda ate mīnitō gänē pönente waa quēwencæminimpa, ämönipa. ⁴ Adocā mōnō Mæmpo Wængongui inōmō, Minitō pedænguipogaque wiwa cæte mīni wæwēnōmō edæ abæ tawarente ponte bai botō gämænō ponte quēwēdāni, angampa. Ininque, Wængongui nānō angainō bai cæcæminimpa, ante cædinque mōnō Awēnē Itota Codito mōnō imonte ö aencæte ante cægacāimpa. Mini wēnæ wēnæ cæpåmo mongæncæboimpa, ante tömengā nāmā wepæ pædæ godonte bai cædinque pönō angā beyænque mōnō wæætē quēwēmompa. ⁵ Edæ pedænguipoga inōnte münguipoga bayonte edæ, Mänömaä bacæimpa, ante nē angaingā inongā inte mōnō Mæmpo Wængongui inōmō edæ cōwē nāo apäite bai waémō poni emönongā ingänō anguénē. Mänömaä impa, ante botō, Amée, ämopa.

Codito ingantedō ante watapæ eñengæimpa

⁶ Minitō inōmō æbämë poni cæmīni awædō. Mōnō Codito waadete pönō cæcā beyænque mīnitō Wængongui änecä pöminitawo. Nōwo guiquenē nē änecä inongante quimæ panguumæ gomini. Wadāni, Quēwengui taadō wadō inompa, ante tededāni eñeninque mīnitō do Ao ånewēmīni awædō. ⁷ Inæmpa wadō incæ wii quēwenguinō inompa. Wæætē edæ, Minitō oda cæcæminimpa, ante cædinque wadāni pancadänilya, Codito ingantedō ante watapæ mōni apænedō ante edæ, Idilquibæ bacæimpa, ante cædāni apa eñewēmīni.

⁸ Mōnitō Codito ingantedō ante watapæ apænemöni eñemīnitapa. Incæte mōnitō

adomöni incæ wadō ante apænemöni bai Wængongui wæætē poni pünte apænte angā wæquimönidö anguénē. Ayæ adobaï Wængongui anquedo incæ öönædë owodinqe wæætē pöningue wadō ante apænecä bai Wængongui tömengā ingante wæætē godö pünte apænte angā wæquingänō anguénē. ⁹ Edæ doyedē mōni äninō bai botō fiowō wæætē adodō ante ämopa. Codito ingantedō ante watapæ apænemöni eñeninque mīnitō Ao ämīnitawo. Ininque mäninō ante æcæmenque pönénämäi inte wadō ante apænecä eñeninque Wængongui tömengā ingante wæætē godö pünte apænte angā wæquingänō anguénē.

¹⁰ Botō dicæ, Minitō waomünique botö imote Ao ancæmīnimpa, ante apænebogaa. Wængonguinque, Ao ancæcæimpa, ante apænebo aedāni. Ayæ, Waomünique tocæmīnimpa, ante dicæ cæbogaa. Waomünique tocæmīnimpa, ante cæbo inte bai edæ Codito ingante nē cædōmo inämäi incædōmoimpa.

Pabodo Wængonguinque da godongā gotabopa, angampa

¹¹ Botō töñiämäni eñeedäni. Codito ingantedō ante watapæ botö apænedō inōmō edæ wii waodänique nāni mā pönengänō impa, ante ämo eñeedäni. ¹² Mäninō ante waocanque dicæ poni apænecä eñente æntabogaa. Waocanque dicæ odömonte apænecä eñeninque apænetabogaa. Wæætē Itota Codito edonque odömonte apænecä eñeninque botö nē æmo inte adodō ante apænebopa.

¹³ Oodeobo inōmō inte botö inōmō edæ mōni oodeocabo pönengänō ante wæeñenädë mäninonque ante eñeninque quēwengaboi aedāni. Botō mäninädë edæ Codito ingante nāni godongämæ pönencabo inānite wido cæcæte ante cædinque ancaa togænte edæ nangui poni pämō wægadänimpa, ante do eñeminiipa. ¹⁴ Ayæ botö tōnō guēa pægænäni incæ nangui ināni guiquenē mōni oodeocabo mōni eñengänō ante wædænque eñente cæyöñāni botö inōmō godomense nangui poni eñente cægaboiimpa. Edæ mōnitō mæmæidi nāni odömonte angainō ante botö, Mōnō Ao ante adodō eñente cæte quēwengæimpa, ante nangui cæbo ingaboiimpa.

¹⁵ Incæte botö badä cæncadë ongöñümote Wængongui, Botö beyæ cæcæbiimpa, äninqe edæ mäninädë botö imote apænte angaingä inte fiowō botö imote poni waadedinque änecantapa. Ayæ nōwo poni tömengā nāmā nānō pönénō ante cæte todinque edæ, ¹⁶ botö imote poni angantapa. Bitö oodeoidi inämäi ināni inānite apænebi eñeninque tömänäni botö Wengä ingante edonque ate bai ewocacædänimpa, ante tāno botö

imote edonque odömongä adinque botö tömengä Wengä ingante do ewocabo inte apænebo ëñenänitapa. Ìnique botö waocä ingante, Æbänö cæquimoo, ante edæ änämaï intabopa.¹⁷ Botö imote da godongä ate botö Codito tåno nänö né da godongaïnäni ìnänite apænecæte ante Eedotadëe iñömö ãidämaï intabopa. Wæætæ edæ wadæ godinque botö wayomö Adabiabæ do godinque ayæ ate Daämaco iñömö ocæ ëmænte gotabopa.

¹⁸ Ayæ wadepo mënepoga go adodepoque ìnque go ate botö Pegodo weca mä ëñacæte ante Eedotadëe ãidinque mëa Wængongui itædë tömengä weca quëwentabopa. ¹⁹ Ayæ wadäni Itota nänö né da godongaïnäni iñönänite botö adocanque ingante mönö Awënen Itota biwi Tantiago ingante adinque wadäni ìnänite adämaï intabopa. ²⁰ Mänömaïnö ante botö Wængongui ayongä babæ änämaï inte näwangä ante yewämomo aedäni.

²¹ Mänii gote ëñate ate botö Tidiabæ godinque godömenque Tiditiabæ gotabopa. ²² Ìnique Oodeabæ quëwente Codito ingante nänì godongämæ pönencabo mönö Codito nempo né quëwänäni iñömö botö awinca cöwë adämaï ìnäni inte öñowenque pönengadänimpa. ²³ Töménäni iñömö ìimaïnö ante öñömoncaque ëñengadänimpa. “Weenënedë mönö ìmone né togænte pangangä iñömö mönö pönenre quëwengüne ante, Mänine ante wido cæcæimpæ, angantawo. Nöwo guiquené tömengä, Wido cæquine, ante nänö angaïne incæ adode ante edæ watapæ apænecä ëñenänipa,” ante tededäni ëñengadänimpa. ²⁴ Ìnique, Pabodo ñöwo waa cæcampæ, ante adinque töménäni Wængongui ingante apænedinqe, Bitö waemö pönï ömönömi inte né waa cæbi ìmipa, ante watapæ apænegadänimpa.

2

Itota nänö né da godongaïnäni Pabodo ingante Ao änäni

¹ Ayæ mänii pö godinque ìncayæ ate catodote wadepo go ate botö Bedénabee töñö Eedotadëe iñömö adodö ãidinque Tito ingante mäomöna gocantapa. ² Wængongui do botö imote apænebo baï edonque odömongä adinque botö Eedotadëe iñömö ãidinque ìmaï ante apænetabopa. Botö iñömö oodeoidi ìnämäi ìnäni weca godinque, Codito ingantedö ante cöwë watapæ apænebopa, ante botö ñænænäniqne ìnänite awemö apænebo ëñenänitapa. Mänömaï cædinque botö, Æbänö cæbøi, ante adodö adodö ante apænebo ëñeninqne töménäni piñämäi incædänimpa, ante cætabopa.

³ Ayæ, Botö töñö guëa pöningä Tito ingante adinque pancadäniya, Ìngä iñömö Guidiego ìnongä ìfongante ämäni ëo togæcædänimpa,

ante plïnte änäni incæte né änäni guiquené, Ëö togæedäni, ante änämaï ìnänitapa. ⁴ Ëö togængæimpæ, ante né plïnte änäni nänì wææ angainö ante mönitö iñömö Codito Itota gä pe æmpote ãængä beyænque abæ tawaente ee gote baï quëwämöni. Mänömaï iñömonte pancadäniya, Æbänö quëwänäni, ante edæ awëmö acæte ante cædinqe edæ, Mönö caipæ ìmompa, ante baï babæ cædinqe mönitö weca pönäni wætamöni. Ayæ edæ mönitö töménäni nänì wææ änö beyænque né cæte quëwämöni bacæmönimpa, ante cædinqe töménäni godömenque, Cædäni cædäni, ante wææ änewänäni wætamöni. ⁵ Incæte edæ, Mönö Codito ingantedö ante watapæ möni apænedö näwangä ante impa, ante münitö oda cædämaï incæmönimpa, ante wææ cædinqe mönitö wantæ iñö incæ né wææ änewänäni ìnänite ëñente cædämaï intamöni.

⁶ Ñænænäni ìnäni, ante wadäni nänì né waa adöni iñömö æbämë ëmönäni, ante botö iñömö edæ wædämaï ìmopa. Edæ Wængongui incæ waocä ingante apænte acæte ante cædinqe adämaï ingampa. Mímönoque acampa. Ìnique botö idæwaa apænebo ate ìnäni incæ ãedö cæte godömenque apænequïnäni. ⁷ Ìñæmpa ìnäni incæ edæ do ëñenänitapa. Pegodo ingante mönö Awëne incæ pönö angä ate tömengä oodeoidi ìnänite mönö Awëne ingantedö ante né watapæ apænecä ingampa. Botö imote adobai mönö Awëne incæ pönö angä ate botö wæætæ oodeoidi ìnämäi ìnäni ìnänite né apænebo ìmopa. Ìnique botö mänömaïnö ante apænebo ate né änäni iñömö, Pegodo cæcä baï Pabodo adobai cæcampæ, ante do ëñenänitapa. ⁸ Pegodo oodeoidi weca gote cæyongante Wængongui töñengä töñö godongämæ cæcä baï botö guiquené oodeoidi ìnämäi ìnäni weca edæ gote cæyomote adocä incæ botö töñö adobai edæ godongämæ cæcampæ, ante do ëñenänitapa.

⁹ Tantiago, Pegodo, Wäö iñömö né tæi ëmönäni ìnäni, ante adinque wadäni, Gönöniwæ onguitanca baï ìnäni, ante apænedänipa. Ìnique botö apænebo ëñeninqne mäninäni, Onguitancaidi, nänì änäni iñömö edæ, Pabodo ingante Wængongui mänömaï pönö waadete cæcampæ, ante adinque botö imote ayæ Bedénabee ingante, Mönitö töñifämäna ìmäna, ante tömémæ iñö pædæ pomptoe bæi ongompodänitapa. Ayæ, Mönitö oodeoidi weca gote apæneyömöni münitö wæætæ oodeoidi ìnämäi ìnäni weca gote apænecæminimpa, ante godongämæ Ao änänitapa. ¹⁰ Ayæ, Minitö né ömaadäni inte wædäni ìnänite ante cöwë pönëninque waa

cæcæmînimpâ, äninqe mäninque ante wææ änänitapa. Mäninö näni änö incæ botö cöwë pönénique edæ nanguï cænente wæbo intabopa.

Pegodo ingante Pabodo angä wæcampâ

11 Ayæ Pegodo Antioquiya iñömö pönínque wii nö cæcä adinque botö tömengä awinka waa wæquinque wénæ wénæ cæbi iñipa, ämo wæcantapa.
 12 Ilimai edæ Pegodo cæcä iñongäimpa. Tæcæ Antioquiya pönínque tömengä oodeoidi iñämäi änäni weca wæætë pö guii pö guii ongöñinque godongämæ cænongäimpa. Incæte Tantiago nänö da pönönänäni pönäni ate Pegodo iñömö edæ, Mönö öö togængæimpa, ante nê änönäni pñänäni wæcæ wæ, ante guïñenongä inte edæ oodeoidi iñämäi änäni weca fiwo cænämäi inte edæ gomonga gote cænongäimpa.
 13 Mänömaï wadonque cædingä inte fiwo wadonque cæyongante tömengä tönö oodeoidi tömänäni wadonque cædinäni inte edæ ñöwo wæætë wadonque cædänipa, ante adinque Bedënabee incæ oda cæte wapiticæ cæcantapa.

14 Iñinque edæ Codito ingantedö ante watapæ mönö èñenö nö pöni iñcæte tömänäni nö cædämäi inte wapiticæ cædänipa, ante adinque botö tömänäni ayönäni edæ Pegodo ingante ilmai ante ämo wæcantapa. “Bitö iñömö oodeobi iñöni inte edæ oodeo iñämäi änäni baï fiwo cæte quëwëmique edæ wii oodeoidi näni wææ angainö ante èñente quëwëmipa. Incæte bitö, Oodeo iñämäi änäni incæ oodeoidi näni wææ angainö ante èñente quëwencædänipa, ante quimæ wææ änewëmii,” ämo wæcantapa.

Mönö pönënö beyænque mönö tömämö quëwëmompâ

15 Oodeoidi iñämäi änäni näni èñenämäi quëwencabo baï iñämäi iñöni inte mönitö iñömö edæ oodeomöni nê èñagämöni iñöni. 16 Incæte edæ ilmai ante do èñemöni. Ilmai cædäni, ante Möitee wodi nänö wææ angainö ante èñente cæcä beyænque waocä dicæ Wængonguü ayongä edæ nö cæcä baquingä. Wæætë Itota Codito ingante wede nänö pönënö beyænque waocä nö cæcä bacampa, ante mönitö do èñemöni. Iñinque, Waocä æcämenque incæ mäninö Möitee wodi nänö wææ angainö ante tömengä nänö èñente cædö beyænque edæ nö cæcä badämäi incæcäimpa, ante do èñemöni inte mönitö adobaï. Ädö cæte mäninö beyænque nö cæmöni baquimöni, ante èñemöni. Wæætë, Codito ingante möni wede pönënö beyænque nö cæmöni bacæte ante mönitö adobaï tömengä ingante wede pönëmönipa.

17 Iñinque mönitö oodeoidi iñöni iñömö, Mönö Codito nempo quëwënique Wængonguü ayongä mönö nö cæmö bacæimpâ, ante cæmönipa. Mänömaïnö ante cædinque mönitö nê wénæ wénæ cæmöni inte wæmöni incæte dicæ Codito angä beyæ wénæ wénæ cætamöniyaa. 18 Mäninö Möitee wodi nänö wææ angainö ante èñente cæte quëwengæimpâ, ante botö pönengäinö ante do wido cægaboimpâ. Mänömaïnö ante botö pönengäinö ante nê wido cægäimo inte botö aedö cæte wæætë adodö aente bai cædinqe, Mäninö ante èñente mönö quëwengæimpâ, ante anguïmoo. Mänömaïnö ante ämo inte baï botö Wængonguü nänö wææ angainö ante edæ nê èñenämäi iñmo bacædömoimpâ. 19 Edæ, Wængonguü nänö wææ angainö ante aedö cæte tömänö ante èñente cæquimoo, ante botö wædö beyænque nê wæwocagaimo iñömo inte mänine ante èñente cæcæte ante quinante wæquimoo. Wæætë edæ Wængonguü beyænque ante botö quëwenguünque imopa.

20 Mönö Codito ingante awää timpodäni wæñongante botö tömengä tönö godongämæ wænte bai bagaboimpâ. Iñinque botö baonga èñate quëwëmo incæte botö wii tömëmo quëwengümämo èwocate quëwëmopa. Wæætë Codito nänö quëwengümämo èwocate quëwëmopa. Iñinque adocä Codito Wængonguü Wengä botö iñote waadete pönënique nämä tömengä wepæ ante, Wængonguü quü, ante botö beyæ pædæ godongä adinque botö baö èñate quëwëmique tömengä ingante wede pönënique quëwëmopa.

21 Iñinque, ilmai cædäni, ante Möitee wodi nänö wææ angainö ante èñente cædinque mänömaïnö cæmö beyænque ñä mënongate nö entawëmö bamö baï mönö Codito önonque pöni wæncægacäimpa. Mänömaï beyæ Wængonguü nänö pönö waadete cægäinö ante botö Ao ante ö æninque cöwë wido cædämäi imopa.

3

Mönö pönënö beyænque mönö quëwengæimpâ, ante

¹ Gadataidi önonque pöni mënï cæcabo iñömini inte èñeedäni. Aæcäno wadö ante apænecä èñenique münitö dowænte baï önonque tedewëmünipa. Iñæmpa botö doyedë, Itota ingante æbänö awää timpodäni wængacäi, ante botö edonque pöni odömonte apænebo èñenique münitö öñowënenque ante baï do pönëmítapa. ² Adodeque ämo ate apænemöni èñëmoedäni. Münitö Wængonguü Öñowoca ingante æbänö cæte æmünii. Möitee wodi wææ nänö angainö ante èñente mënï cædö beyæ münitö

tömengä ingante æmünitawogaa. Wæætë edæ mönitö apænemöni ëñeninqe wede pönemini inte æmünitawo.

³ Ìñæmpa mümö ömædë iimini inte ëñenämäi incædö. Minitö wæenænedë mä pöni pöneminqe Wængongui Önöwoca töñö në cægäimini inte ñöwo wæætë edæ ömæwocamini inte baï edæ baonga ëñadinqe námäque cædinque iinque cæmäni. ⁴ Wængongui nanguö pöni pönö cæcä caate wædinque münitö önonque beyæ caate wæmünitawo. Tömengä dicæ önonquedö ante cæcæte ante pönö cæcä wæmäniyaa. ⁵ Wængongui tömengä Önöwoca ingante da pöneminqe münitö weca bamönengæ pöni cæcampä. Quinante mänömaï cæcää. Edæ, Möitee wodi nänö wææ angainö ante ëñente mäni cædö beyæ ante dicæ cæcää. Wæætë mönitö apænemöni mäni ëñente pönönö beyæ Wængongui tömengä Önöwoca ingante da pöneminqe münitö weca bamönengæ pöni pönö cæcä æmäniipa.

⁶ Wængongui apænecä ëñeninqe Abadäö wodi, Nöingä ante apænecampa, ante wede pönengacäimpa. Iinque tömengä wede nänö pönönö beyænque Wængongui, Botö ayömo Abadäö ìñomö në nö cæte quëwëngä ingampa, angacäimpa, ante yewæmongatimpa. ⁷ Mänömaïnö ante adinque münitö iimai ante ëñeedäni. Mönö në wede pönemö ìñomö Abadäö wodi pæimö baï adamö imompa, ante ëñente pöneedäni. ⁸ Wængongui, Oodeoidi iinämai ìñäni incæ wede näni pönönö beyænque botö ayömo edæ në nö cæte quëwënhäi bacædänimpa, ante badoncæcäimpa, ante dodäni edonque adinque Wængongui beyæ yewæmongadänimpa. Ayæ Abadäö wodi ingante apænedinqe tömengä, "Botö bitö imite pöni waa pöni cæbo æmi iinque bitö beyænque wadäni näni cabö wadäni näni cabö tömancabodäniya edæ watapæ quëwenguñänidö anguënë," ante apænegacäimpa. Mänömaï impa, ante yewæmöninqe dodäni wæenænedë pöni Wængongui waa pöni nänö cæquïnö ante yewæmongadänimpa. ⁹ Abadäö wodi cöwé ædæmö cæte pönengaigä ìñlongante Wængongui pönö waa pöni cægacäimpa. Mönö në wede pönemö ìñomonte tömengä adobaï pönö waa pöni cæcä æninqe mönö ìñomö edæ Abadäö wodi tönö godongämä watapæ quëwëmö imonö anguënë.

¹⁰ Wæætë edæ, "Wææ ante botö yewæmongainta adinque æcänö tömänö ante dicæ cæcää tömengä ìñomö Wængongui plinte angä wæwocainqä ingänö anguënë," ante Möitee wodi incæ do yewæmongacäimpa. Iinque Wængongui edæ nänö wææ angainö ante waodäni, Botö ëñente cædö beyænque quëwencæboimpa,

ante në änewënäni incæ wii eyepæ ëñente cædäni ìñönäni inte tömänäni tömänäni ìñänite Wængongui plinte angä wæwocainäni ìñanidö anguënë. ¹¹ Ayæ wacä Wængongui beyæ yewæmöninqe, "Në nö cæte quëwënongä incæ tömengä nänö wede pönönö beyænque quëwencæcäimpa," angacäimpa. Iinque iimai ante mönö edonque ëñengacäimpa. Möitee wodi nänö wææ angainö ante ëñente cæte beyænque waocä dicæ Wængongui ayongä në nö cæcä badinque quëwenguingä. ¹² Wængongui nänö wææ angainö ante ëñente quëwengacäimpa, ante në cædönäni ìñomö tömänäni dicæ näni wede pönönö beyæ quëwëñäniyaa. Wæætë, "Mänö ante në ëñente cæcä ìñomö tömengä nänö ëñente cædö beyænque quëwencæcäimpa," ante Möitee wodi nänö yewæmonte angainö baï impa.

¹³ Ayæ adobaï, "Æcänö ingante awää wodoncædäni a ongöna tömengä ingänö anguënë," ante Möitee wodi yewæmongacäimpa. Iinque Wængongui nänö wææ angainö ante wii eyepæ ëñente cæmö beyæ mönö wæwocainö inte wæyomonte mönö Codito ìñomö, Abæ tawænte gote baï quëwencæmäniimpa, ante cædinque mönö beyæ wæætë wæwocainqä badinque edæ awää wæeninqe a ongongacäimpa. ¹⁴ Abadäö wodi ingante Wængongui waa pöni pönö cægacäimpa. Ayæ, münitö oodeoidi iinämai ìñomäniite Itota Codito pönö cæcä beyænque Abadäö tönö godongämä watapæ quëwencæmäniimpa, ante Wængongui adobaï pönö waa cæcampä. Mänömaï bacæimpa, ante cædinque Codito tömämö imonte, Minitö wede pöneminqe botö Önöwoca ingante ænte èwocacæmäniimpa, ante cædinque mönö imonte æncæte ante nämä wepæ godonte ængä beyænque quëwëmompa.

Wængongui tåno, Cæquimo, aninque ayæ atæ wææ angacäimpa

¹⁵ Botö tönifämäni ëñeedäni. Botö, Waomö mönö cæi baï Wængongui mönö beyæ wodo adobaï cæcampä, ante odömoncæte ante iimai ante yewæmomo aedäni. Waoda, Môna guëa cæcaya imonapa, ante Ao äna atæ adocanque inte ædö cæte wadö ante cæquénengä. Ayæ, Mönö godömenque cæcæimpa, ante waocä adocanque inte ædö cæte edæ ante cæquénengä. Ñöwo edæ ämo ëñeedäni. Wængongui, Mönö godongämä cæcæ bacæimpa, ante botö pönö cæcæboimpa, angä ëñeninqe mönö Ao ante cæquénenö ìñomö edæ wodo adobaï impa. ¹⁶ Mæmæ Abadäö wodi ingante apænedinqe Wængongui, Bitö Pæingä ingante botö cöwé pönö waa cæcæboimpa,

angacäimpa. Mänömaï änинque tömengä Abadää wodi ingante, "Bitö pæñinäni," ante änämäi ingacäimpa. Wæætë, "Bitö Pæingä ingante pönö cæcæboimpa," änинque Abadää wodi Pæingä adocanque Codito ingante ante pönënique angacäimpa.

¹⁷ Mänömaïnö ante apænedinqe botö ïlmaï ante odömoncæte ante apænetabopa. Abadää wodi ingante Wængonguü, Botö pönö cæbo ate münitö Ao ämini ïnique mönö godongämä waa cæcäimpa, ante wéenënedë cægacäimpa. Ayæ wantæpiyæ coatodo tiento todëinta wadepo go ate Möitee wodi ingante apænedinqe adocä, ïlmaï cædäni, ante pönö wææ änongäimpa. ïnique Wængonguü wantæpiyæ ate wææ änique do nänö angaine ante wéä godönämäi ingacäimpa. Edæ, Cöwë pönö cæcæboimpa, ante doyedë në angaingä inte tömengä ñöwo wææ änique mänine ante dicæ wéä godongantawogaa.

¹⁸ Möitee wodi nänö wææ angainö änente cæmö beyænque mönö ænguñenoco do æmö baï Wængonguü, Cöwë pönö cæcæboimpa, ante önque ancægacäimpa. Incæte Wængonguü pönö waadete cædinque mærnä Abadää wodi ingante apænedinqe, Cöwë pönömo æncæmäniimp, ante nänö angainö baï cædinque do cægacäimpa.

¹⁹ ïnique, Cöwë pönömo æedäni, ante në angaingä inte Wængonguü quinante ñöwo wæætë, ïlmaï cædäni, ante wææ angacäi. ïnæmpa tömengä, Münitö botö äno ante ëñenämäi cædinque wénæ wénæ mîni cædnö edonque bacäimpa, ante odömoncæte ante wææ angacäimpa. Mänömaï cædinque tömengä, Abadää wodi Pæingä botö në angaingä incæ tömengä nänö ponganca minitö ëñente cædinque quëwencæmînimp, ante wææ angacäimpa. Mänïne nänö wææ angaine ëñente cæcædâniimp, ante Wængonguü tömengä anquedoidi ïnäni da pöñongä pöninque tömänäni Möitee wodi ingante mämö odömönäni agacäimpa. Tömengä ïñomö tæcægueðe ongonte baï në anguingä badinque Wængonguü nänö angaine ante idægoidi ïnäni wæætë angä ëñengadâniimp. ²⁰ ñöwo apænebo ëñedäni. Adocanque eyepæ cæcä adinque tömengä beyæ ancæte ante wacä tæcægueðe ongönämäi ïmaingampa. Wængonguü ïñomö, Cöwë pönö cæcæboimpa, në angaingä inte adocanque incæ eyepæ cædöngä ingampa.

ïlmaï cædäni, ante quinante angacäi, ante

²¹ ïnique Wængonguü, Cöwë pönö cæcæboimpa, ante në angaingä inte wantæpiyæ ate, ïlmaï cædäni, ante wææ änique tömengä doyedë nänö angaine dicæ wéä godongantawogaa. Edæ tömengä mönö imonte apænedinqe, Botö

wææ angainö beyæ quëwencæmînimp, ante mänine pöñongä ænte quëwemö bai mänine beyænque edæ në nö quëwemö bacædömöimp. Wæætë edæ wii mänömaï impa. Wængonguü, Cöwë pönö cæcæboimpa, angä ëñenique mönö quëwenginque edæ në nö cæmø bamompa. ²² ïnique Wængonguü, Cöwë pönömo æncædâniimp, ante në angaingä inte ïlmaï ante cæcampa. Botö angaincoo ante Itota Codito ingante në pönënäni ïnäni da pönömo ate tömänäni wede näni pönënö beyænque ænte èwocacædâniimp, ante ïlmai cæcampa. Tömengä mönö inguipoga tömäo quëwemö mönö wénæ wénæ cædîmäo adinque mönö imonte pönö tee mönête bai cæcä ongömompa. Mänömaï pönö cæcä ongongämö ïñomonte Wængonguü mönö wede pönencabo adomonque ïñomonte tömengä nänö angaincoo ante pönongä ænte èwocamompa. Wængonguü, Mänömaï cæbopa, ante apænecä ëñenique yewæmonganadâniimp.

²³ Doyedë ïñomö mönö, Möitee wodi nänö wææ angainö tömänö ante mönö ædö cæte eyepæ cæquü, ante tee mönête bai wægamöimp. Edæ Itota Codito mönö në wede pönënongä edonque poni nänö ponte a ongonganca mönö tee mönête bai wægamöimp. ²⁴ ïnique, Münitö Codito ingante wede pönënique në nö cæmîni bacæmînimp, ante cædinque Wængonguü Codito gämäenö töö aemânte bai cædinque wææ angacäimpa. Mänömaï i ïnique tömengä nänö wææ angainö beyænque mönö wapiticæ godämäi inte Codito gämäenö pongamöimp. ²⁵ Ayæ ñöwo ïñomö, Mönö në wede pönënongä do pongämäp, ante adinque Wængonguü ñöwo wæætë wææ änämäi ingampa.

²⁶ Münitö Itota Codito ingante wede pönëmîni inte tömämîni Wængonguü wénæmîni iminipa. ²⁷ Edæ tömämîni mönö Codito töö godongämä guite bai æpænë guiidinque tömengä nänö èwocadö adodö èwocadinqe tömengä nempo quëwemînipa. ²⁸ Tömengä nempo adocabomö ïñomö inte mönö adocanque ingantedö ante apænedinqe, Oodeocä ingampa, ante änämäi ingæimp. Ayæ wacä ingantedö ante adobaï, Guidiego ingampa, ante änämäi ingæimp. Ayæ, Waocä nänö në ö ëningä inte awenë beyænque cæte në quëwengä ingampa, ante mönö änämäi ingæimp. Wacä ingantedö ante, Abæ twætene goçä ingampa, ante mönö änämäi ingæimp. Ayæ adocanque ingantedö ante, Onguiñængä ingampa, ante mönö änämäi inte wacä ingantedö ante adobaï edæ, Onquiyængä ingampa, ante änämäi ingæimp. ïnæmpa Codito Itota nempo

quēwēninqe adocabomō īmompā. ²⁹ Ayæ mūnitō īñōmō Codito nempo quēwēmīni inte mæmæ Abadäö wodi pætīmīni baï īmīnīpa. īnique Wængonguü nänö, Cöwë pönōmo æncemīnimpa, ante nänö angaincoo ante mīnitō nē ænguümīni īmīnīpa.

4

¹ Mäninö ante yewæmöninqe botō, Waodäni æbñö cædāni, ante odömöninqe iimai ante apænecæte ante yewæmompā. Wæmpocā wengā ate tömengā wengā īñōmō wæmpocā nänö ēadincoo nē ænguingā ingampa. īnique wæmpocā ayæ mūlingā quēwengāñedē mänincoo tömancoo do ænte baï tömengā wengā nē èacā ingampa. Incæte tömengā wengā tömancoo nē èacā incæ edæ tömengā wéñangāñedē guiquenē wæmpocā beyænque cæte nē quēwengā baï īnongā ingampa. ² īnique wæmpocā do äninqe, īñonæ īnique bayonte botō wengā do picængā badinque nämā nē angā bacæcäimpa, ante nänö angaiönæ īnique baganca nē aadāni īnänite wæmpocā angā èñeninqe tömēnäni wæætē wéñangā ingante wææ aadänipa. Ayæ, Wéñangā nänö manguincoo ante æbänö cæquü, ante nē aadänique änäni èñente wéñangā incæ cæcampā.

³ Mönö īñōmō doyedē mäningā wéñangā baï adobaï picæmō īnämäi mönö ingaïñedē inguipogaque nänö wææ angainonque ante èñente cægamöimpa. Waocā beyænque cæte nē quēwengā baï mönö adobaï inguipogaque nänö wææ angainonque ante èñencæte ante cædinque mäninö beyænque cæte nē quēwemö baï inte wægamöimpa.

⁴ Incæte Mæmpo Wængonguü īñōmō, īñonæ da pönōmo poncaæcäimpa, ante doyedē nänö angaiönæ īnique bayonte tömengā Wengä ingante da pönongā pongacäimpa. īngä Wéñangā ingante onquiyængä mangä èñadinqe tömengā Wængonguü nänö wææ angainö ante nē èñente cæquenengä nänö baquinque pægacäimpa. ⁵ īnique mönö Möitee wodi nänö wææ angainö beyæ tee mònête baï wæyömonte adocā Wængonguü Wengä incæ, Minitö abæ tawænte baï picæmīni badinque nawi wémīni bate quēwencæmīnimpa, ante mönö imonte ængä beyænque mönö abæ tawænte baï quēwemompa. ⁶ Mæmpo Wængonguü īñōmō, Minitö nawi wémīni imini beyæ, ante tömengä Wengä Önöwoca ingante mònonga da pönongantapa. īnique tömengä Önöwoca īñōmō, "Mæmpo, botō Wæmpo," ante nē apænecä īnongä inte mönö mümönö owodinqe adodö ante mönö beyæ apænecampā. ⁷ īnique bitö īñōmō bitö imite nē wææ angainä beyænque idæwaa

cæte quēwengaümi inte ñöwo abæ tawænte baï æmæwo pædimi inte nawi wémīni īñōmī imipa. Ayæ nawi wémīni īñōmīte Wængonguü pönö cæcä ate bitö tömengä nänö èagaincoo ante nē ænguümi babipa.

Në pönēmīni cæbämë cæte quēwēmīni, ante wæcampā

⁸ Wængonguüdi īnämäi īñōnänite wadäni īñōmō, Wængonguüdi īnänipä, ante babæ apænedänipa. Minitö wéenéñedē Wængonguü ingante mīni adämäi īñedē, Wængonguüdi, ante tömēnäni babæ ante näni nē änönäni beyænque cæte nē quēwēmīni inte ñæ cæyænte baï wægamöimpa. ⁹ Ñöwo īñōmō mīnitö Wængonguü ingante ate baï nē pönēmīni imini inte ædö cæte wapiticæ ante èñteminii. È wadö ante godömenque ämo. Wængonguü incæ mīnitö imite do ate pönengangä ingä incæte mīnitö ædö cæte inguipogaque quēwēnäni nänö önonquedö ante wææ angainö ante èñente quēwēmīnii. īñempa, Mäniné nänö wææ angainö ante wæætē èñengæimpa, äninqe mīni ñä cæpote wæinquique ämäni awædö. ¹⁰ Edæ Wængonguü ñämäi īñongante mīnitö mä pönēnique, Wængonguü beyæ, ante mönö īñonæ cædämäi inte ongöningue æmæ cæte becæimpa, ànewemīnipa. Ayæ, li apäicä īñonte adobaï, īntedæ īñonte adobaï, īñepo īñonte adobaï, Wængonguü beyæ, ante mönö cædämäi inte æmæ cæte becæimpa, ante önonque pöni ante cæminipa töö. ¹¹ īnique, Minitö èñenämäi inte mīni wæquinque cæminipa, ante adinqe botö mīnitö beyæ ante guïñente wæbopa. Botö pönö nanguü cæbo incæte edæ önonque wabänö cægaboimpa, ante wæbopa.

¹² Botö töniñamäni èñeedäni. Botö wéenéñedē mīnitö baï Möitee wodi nänö wææ angainö nē cæbo baï inte wæbo aminitawo. Wæætë botö nē wææ angainä ingante idæwaa èñente cædingue abæ tawænte gobo baï mīnitö adobaï cæmīni waa tobäimopa. Minitö dicæ botö imote wénæ wénæ cæmīnitawogaa. ¹³ Wéenéñedē wénæ wénæ mänömaï inte botö mänömaï beyæ mīnitö weca pöninqe mönö Codito ingantedö ante watapæ apænedinqe mä apænebo èñemīnitapa. ¹⁴ īnique mänömaï wénæ wénæ bate pömo ate wædämīni incæte mīnitö guïñenäte wædämäi inte towæ tänongadämäi iminitapa. Wæætë edæ botö imote adinqe mīnitö, Wængonguü anquedo ingampa, ante pönente baï cædinque watapæ todinqe, Pöe, ämīnitapa. Ayæ edæ, Itota Codito ingampa, ante pönente baï cædinque, Pöe, ämīnitapa. ¹⁵ Minitö mänñedē watapæ mīni todinö baï ñöwo guiquenä quimæ todämäi iminii. Minitö mänñedē edæ eyepæ inte baï nämä

awinca o togæmöninque botö īmo pōnō müne tūmoncædöm̄nimpā, ante pōnēniñque apænebopa.

¹⁶ īñämpa münitö īmīnīte näwangä apænebo beyænque münitö ñōwo wæætē botö imote plünte baminitawo. ¹⁷ Wadāni īñōmō, Mönitö gämænō ponte ēñeedāni, ante nanguï cædāni īñōmō münitö īmīnīte wēñæ wēñæ cæcæte ante änewenānipa. Tömēnāni īñōmō, Pabodoidi īñänite ēñēnāmāi inte münitö wæætē mönitö töno godongämæ cædinque mönitö cæinēnōnque ante ämōni ēñēnīnque cæcæm̄nimpā, ante babæ cædānipa.

¹⁸ Wacä näño cæinēnō ante godongämæ cæmīni cōwë waa īmaimpā. Nåwangä impa. Incæte tōmengä näño waa cæquēnēnōnque ante cæcä adinqe münitö, Mäninonque edæ cæcæimpā, ante nanguï cæquēnēmīni īmīnīpa. Ayæ edæ botö münitö weca quēwēmoyedē cæmīni bai münitö botö dæ ämo īñedē cōwë adobai cæmīni waa īmaimpā. ¹⁹ Botö wēñimi ēñeedāni. Yædemadä inte nantate wædā bai botö īñōmō wæætē nantate wædinqe edæ, Minitö mümönë Codito ingante ædæmō entawencæmīnimpā, ante nanguï pōnī cædinque wæbopa. ²⁰ Edæ, Minitö æbämë cæmīnii, ante ēñēnāmāi īmo inte botö münitö weca pōnique wii gobæ tedete botö änō bai tededinqe wæætē wadö bai tedecate ante pōnente nanguï wæbopa.

Tada wodi töno tōmēnä īnante nē cægaingä Agada

²¹ Münitö, Möitee wodi näño wææ angaïnō ante mönö ēñengæimpā, ante nē ämīni inte apænemīni ēñēmoedāni. Minitö wææ ante tōmengä näño yewæmongainta incæ adämäi inte ēñēnāmāi īmīnītawo. ²² īmai ante yewæmongatimpa. Abadö wodi īñōmō wēñæna onguïñæna mēnaa īnate tapæigacäimpā. Adocanque guiquēnē nänöogængä beyænque nē cæte quēwengä wēñængä īñongä wacä guiquēnē näwä nänöogængä wēñængä ingacäimpā. ²³ Nē cæte quēwengä wēñængä guiquēnē cōwë mönö änadö bai adobai önonque ēñagacäimpā. Näwä nänöogængä wēñængä guiquēnē Wængongui, Cōwë pōnōmō æncæbiimpā, ante nänö äninö beyænque ēñagacäimpā.

²⁴ Wængongui īñōmō, Botö pōnō cæbo ate münitö Ao ämīni īnique mönö godongämæ waa cæcæimpā, ante mem-poga apænegacäimpā. īnique, Wængongui mēnaa nänö apænegäinö æbänö īnei, ante ēñencæte ante mönö mänīna onquiyæna īnate adinqe pōnengæimpā. Wængongui īñōmō adopoque apænecæte ante Tinaiquidi wæænte ongōnique wææ angacäimpā. Mänineque tōmengä näño wææ angaineque

ante nē ēñente cædāni īñōmō Agada wodi wénāni mänīne beyænque nē cæte quēwēnāni bai nāni baquinque ēñadänipa.

²⁵ Mäningä Agada tōmengä nāni wencabo īñōmō wacä ingante nē cædōnāni inte cæningä nā cæyente bai inte wægadänipa. Ininque Adabiabæ ongonquidi Tinaiquidi ongōnique Wængongui wææ angä ate mönö īñōmō Agada bai wacä ingante nē cæmō bagamōimpā. Edæ Agada wodi nāni wencabo wacä beyænque nē cæte quēwēnāni inte nāni wægäinö bai ñōwo Eedotadēe quēwēnāni adobaï wacä beyænque nē cæte quēwēnāni bai ïñänāni inte wæwente quēwēnānipa.

²⁶ Eedotadēe inguipoga ongōñōmō bai mönö öñōndē æite Eedotadēe bai īñōmō ongongæimpā. Mänñōmō Eedotadēe nāni äñōmō mönö badä Tada wodi bai impa. Tada īñōmō wii wacä ingante nē cæcä bai īñōnante mönö tōmēnä wēmō bai ïmompā. ²⁷ Edæ īmai ante Wængongui beyæ yewæmongatimpa, "Bitö owæntabi ēñemi. Wēñæ mänämäi īñimi

inte bitö, īncayæ ate mancæboimpā, ante watapæ tocæbiimpā.

Bitö wēñæ nantadämäi īñimi inte, Botö īncayæ ate toquinque impa, ante yedæ ancæbiimpā.

Edæ nänöogængä èmō cæte gocä ate adocanque inte wēñæ mänämäi īñongante,

Wængongui, Botö pōnōmō æncæbiimpā, angä ēñengä inte owæmpocä īñōmō godömenque nanguï wēñænāni īnänite mänongä nänöogængä ècä guiquēnē wēñænāni wædænque mancæcäimpā," ante yewæmongatimpa.

²⁸ Botö tōññamini, ēñeedāni. Wængongui, Bitö wēñængä cōwë pōnōmō æncæbiimpā, ante nänö angaïnö beyænque Itæca wodi ēñagacäimpā. Wængongui, Cōwë cæcæboimpā, ante münitö īmīnīte adobai angä beyænque münitö mempoga ēñadinqe tōmengä wēmīni bagamīnimpā. ²⁹ Mänñedē īñōmō Wængongui Önōwoca beyænque èñacä īñongante Itæca ingante önonque nē ēñagaingä Itimädo guiquēnē plünte cægacäimpā. Mänömaä nänö piunte cægai bai inguipogaque quēwēnāni Wængongui wénāni īnänite ñōwo adobaï cædānipa.

³⁰ īnique Wængongui æbänö angä ēñente yewæmongadāni. īmai impa. "Näwä nänöogængä wēñængä mæmpocä èadincoo æñongä nänöogængä beyænque cæte nē quēwengä wēñængä wæætē ènämäi incæcäimpā. īnique nē cæte quēwengä nāna wencaya īnate mönö wido cæcæimpā." Ante yewæmongatimpa. ³¹ īnique botö tōññamini ēñeedāni. Mönö īñōmō näwä nänöogænä wēñæmō bai īñōmō inte mönö nänöogænä beyænque nē cæte quēwengä

wēñāmō baī wii ñōmō ñompa, ante āmo
ēñeedāni.

5

Abæ tawænte baī mōnō quēwēnō ante

¹ Mōnō ïine Möitee wodi nānō wææ angainō ante ēñente nē cæmō inte ñā cæyænte baī wæyomē Codito, Abæ tawænte baī inte quēwencæmīnimpā, ante pōnō ö aente ñimpō cæcā beyænque mōnō abæ tawænte gote baī ee quēwēmō ñompa. ïnique mīnitō ñōmō nē abæ tawænte gogāmīni inte tæi ongōninque edæ wæætē mānīne beyænque ñā cæyænte baī badāmai iedāni.

² ïñānī, botō Pabodobo apænebo ēñenguēnē quēwēmīnii. Mīnitō, Mōnō öö togæimō inte quēwengæimpā, ante cæmīni ïnique aedō cæte Codito ængä beyænque quēwenguēnēmīnii. ïñæmpa mānōmāl cæmīni ïnique Codito mīnitō beyæ aedō cæte pōnō cæquingää. ³ Bitō, Botō öö togæimō inte quēwencæboimpā, ante cæbitawo. Edæ botō bitō imite ïmaī ante apænebo éñee. Bitō quēwencæte ante cædinque öö togæimī babi ïnique Möitee wodi nānō wææ angainō tōmānō ante bitō éñente cæte quēwenguēnēmī babaïmipa töö. ⁴ Pancamīniya, Nō cæmō mōnō baquinque Möitee wodi nānō wææ angainō ante ēñente cæcæimpā, ante āminitawo. ïñæmpa mānōmāl ante nē āmīni inte mīnitō mōnō Codito ingante do pango cæte baī cæmīnīpā töö. Edæ pango cæte nānēnē goyomīnītē tōmengä aedō cæte pōnō waadete cæquingää. ⁵ Mōnītō guiquēnē, Wængonguü ayongä mōnō nō entawēmō bacæmōimpā, ante nanguü pōnī æñente wānō cōñomōnīte Wængonguü Öñowoca pōnō apænecā éñeninque mīnitō, Mōnō nē nō entawēmō badinque watapæ bacæimpā, ante wede pōnēmōnīpā. ⁶ Edæ Codito Itota nempo quēwēnīnque öö togæimō imō incæ bagæmō imō incæ tōmāmō adobai öñomōnque ñōmō ñompa. Wæætē edæ Codito ingante wede pōnēnīnque nē waadete pōnēmō ñōmō mānīmō mōnō pōnēnō beyænque waa pōnī entawēmōmpa.

⁷ Mīnitō guiquēnē wēñēñedē godongämæ pogodo gote baī nanguü cædinque waa cæmīnitapa. Edæ ñōwo guiquēnē mīnitō waa pōnī pogodo gote baī cæyomīni æcāmē wææ åna éñenīmīni inte wæætē Wængonguü nō ante nānō apænegainō ante éñenāmāl cæmīnitawo. ⁸ Wængonguü mīnitō ñmīnīte nā a pegaingä inte tōmengä ñōmō edæ, Éñenāmāl cædāni, ante dicæ wææ angantawogaa. ⁹ Edæ, “Yedæ aempocæimpā, ante cædinque guiyä pōnī da wente ate pāo cæquimō tōmāo guipæñō pāo yedæ æmpopa,” ante pōnēnīnque ïmaī ante éñengæimpā. Adocanque wapiticæ wææ

angä éñenīnque nanguü ñāni wæætē oda cæte wæcædānimpā. ¹⁰ Mōnō Awēnē nempo mōnō quēwencabo ñompa, ante pōnēnīnque botō, Mīnitō botō pōnēnō baī pōnēmīni inte wii wapiticæ ante pōnēguimīni ñmīnipa, ante pōnēmōpā. Wæætē edæ æcāmēnque mīnitō ñmīnīte wapiticæ ante wææ angä, ante adinque Wængonguü nē apænte angä ingante cōwē godō pangā wæcæcæimpā.

¹¹ Botō tōññamīni éñeedāni. Botō Itota awāa wængacæimpā, ante apænebo éñenīnque, Éö togæimīni baedāni, ante nē ñānī ñōmō botō imote cōwē pünnīnque pānāni wæbo aedāni. Incæte botō tōmēnāni hānī anō baī, Éö togæimīni baedāni, ante āmo baī tōmēnāni botō imote wii bæi ongōninque pancædōnānimpā. Edæ mānōmāl āmo baī tōmēnāni wæætē pünnāmā ñānī inte, Pabodo Itota nānō wængaiwā ante apænecā awædō, ante tee tēwate baī oda cædāmāl incædōnānimpā. ¹² Mīnitō ñmīnīte nē wapiticæ ante wææ ñānī ñōmō nāmā wido togæte baī cædinque nāmā ta ñænte Codito ingante nē pōnēmīni weca pōnāmā ñānī inte waa ñmāimpā, ante awædō.

¹³ Mīnitō botō tōññamīni abæ tawænte gote quēwencæmīnimpā, ante mōnō Awēnē mīnitō ñmīnīte apænte aa pegacæimpā. Incæte mīnitō, Abæ tawænte godimōni inte inguipogaque mōnī cænēnō ante godōmēnque cæcæmīnimpā, ante cædāmāl iedāni. Wæætē edæ wadāni ñānītē godō waadete pōnēnīnque tōmēnāni beyæ ante cædāni. ¹⁴ Edæ Itota, “Nāmā bitō waadete pōnēnō baī pōnēnīnque bitō wacā ingante adobai edæ waadete pōnēcæbiimpā,” angacæimpā. ïine adodeque éñente cæmō ïnique Wængonguü nānō wææ angainō incæ tōmānō ante do nē cæmō edæ babaïmōmpa. ¹⁵ Edæ babæidi baī nāemæ pocænte baī cædinque nāemæ gäwæi cænte baī cæmīni baī mīnitō nāemæ wido cædinque wante biquēnēmīnidō anguēnē, ante apa quēwēmīnii.

Mōnō Wængonguü Öñowoca nempo quēwengæimpā, ante

¹⁶ Nōwo āmo éñeedāni. Wængonguü Öñowoca ëwocadīnque quēwēdāni. Mānōmāl quēwēnīnque mīnitō inguipogaque mīni cænēwēnō ante wii éñenīnque nāmā beyænque ante cædāmāl inguimīni ñmīnipa.

¹⁷ Edæ inguipogaque mōnō cænēwēnō ante adinque Wængonguü Öñowoca ñōmō edæ Baa angampa. Ayæ wæætē æcānō inguipogaque mōnō cænēwēnō ante cæte quēwēna tōmengä Wængonguü Öñowoca ingante nāemæ Baa angampa. ïnique mōnō inguipogaque cænēwēnō ante wæyomō Wængonguü Öñowoca guiquēnē, Wadō cædāni, angampa. Mānōmāl beyæ

6

Mönö wacä ingä wacä ingä iñacabo cæcæimpa, ante

¹ Botö tönïñamini eñeedäni. Wacä eñenämäi cædinque oda cæte wæcantawo. Ìnique münitö Wængongü Öñowoca ingante muni ëwocacabo iñomö. Mäningä nê oda cædingä inte Wængongü taadonque adodö pö gocæcaimpa, ante cædinque tömengä ingante ædämö cædäni. Mänömai cædinque nê apænecä guiquenë, Botö adobai eñenämäi cænente wii bacæboimpa, ante pönente wædinque nämä wææ cædäni. ² Wacä teemente mongænte bai entawengä ate wædinque münitö mönü Codito nänö, lïma cædäni, angainö eñente cædinque tömengä nänö mongæncoo iñacabo mongænte bai cædinque waa cædäni.

³ Åcäno öonganque ïna inte, Botö ñænaçmo iñomo imopa, ante pönëna, tömengä iñomö nämä babæ apæneta bai oda cæte pönengampa. ⁴ Ìnique adocanque nämä nänö cæinö cöwæ adinque adocanque nämä nänö cæinö cöwæ adinque tömämini, Tömëmo æbänö cæboo, ante nämä apænte anguénemini iminipa. Mänömai cædinque wacä nänö cæinö adämä inte waocä nämä nänö cæinonque cöwæ adinque apænte äninque, Tömëmo nö cæbo imopa, ante adinque tobaingampa. ⁵ Edæ adocanque nämä nänö cæquenëno ante teemente mongænte bai cædinque adocanque nämä nänö cæquenëno ante teemente mongænte bai cædinque tömämini eyepæ cæbaiminiipa.

⁶ Ayæ Wængongü nänö apænedö ante wacä apænecä eñeninqe nê eñengä iñomö tömengä mäinc oo pancacooga waincooga æninqe nê apænecä ingante eyepæ pædæ godongä aencæcæimpa.

⁷ Tömëmo tå bocate pæte incayö waocä wääñä adomö bai tå pete ængampa. Mänömai ingæimpa, ante nê angaingä inte Wængongü iñempa oda cæcampä diyæ waocä wamö ænguingä. Ìnique, Waocä æbänö cæcää, ante adinque Wængongü pönö cæcä ate waocä nänö cægai bai adobai ænte wæcæcæimpa. Ämo eñeninqe münitö wii wacä wapiticæ nänö apænedö beyæ oda cæqueneminiidö anguënë. ⁸ Edæ minte pædimö bai tå pete ængä bai cædinque imæcaque ante nämä pönente nê cæcä guiquenë adobai imæcaque nänö ñomænguinque aencæcæimpa. Wæætë Wængongü Öñowocaque ante pönëniqne nê cæcä guiquenë Wængongü Öñowoca pönö cæcä beyænque tömengä nänö cöwæ wæñamäi quëwenguinque aencæcæimpa.

⁹ Ìnique mönü wæntæye badämäi inte wadäni beyæ godömenque waa cæcæimpa. Nimpo cædämäi iñmö ìnique edæ Wængongü,

münitö mümönë wæætedö wæætë ante bai entawemini inte münitö nämä muni änö ante ædö cæte cæquimini. ¹⁸ Incæte münitö iñmînate Wængongü Öñowoca nöinö töö æmænte mäocä gomini inte münitö Möitee wodi nänö wææ angainö ante do abæ tawænte gomini iñmipa.

¹⁹ Inguiogaque möö cæinewenö ante eñeninqe nê cædäni iñomö æbänö cædäni, ante edonque abaimpa. Edæ iñmai impa. Tömäni nänölogængä iñamai iñongante do godö guëa towëñänipa. Wëntamö pöneweninqe cædäni. Önonque guïñenadämäi inte nämä baonque pöneweninqe towëñänipa. ²⁰ Wængongüüdi iñänipa, ante badöninqe ædæ wæænte waa adänipa. Idö bai yeweninqe önonque tedewenänipa. Pïnte quëwenänipa. Tiyænö tiyæ tedewenänipa. Wacä godömenque ængä ate wædinque piïnte awenänipa. Ängü bawenänipa. Nämä waa tobote, ante änewenänipa. Wæætedö wæætë äninque nawa godäni. Wadö ante näni cabø wadö ante näni cabø badinque wæætedö wæætë cædäni. ²¹ Wacä gomonga ængä ingante godö piïnte adänipa. Ti nämä nanguï bedinque dowænte badänipa. Ayæ nanguï poni godömenque bedinque nanguï poni cæninque guïñenadämäi inte towëñänipa. Ayæ godömenque quiemö bai nê cæinäni iñänipa. Mänömai cæte quëwenäni iñomö Wængongü Awenë Odehy nempo ædö cæte edæ guiiquinäni, ante do botö änö bai nöwo wæætë ämo eñeedäni.

²² Wængongü Öñowoca ingante eñente nê cæmö guiquenë möö waincawæ incate bai iñmai cæmompa. Waadete pönemompa. Watapæ tomompa. Gänë entawente pönemompa. Ee cæte piïnämäi imompa. Waadete cæmompa. Wadäni beyæ ante waa poni cæmompa. Wæntädämäi inte cöwæ cæmompa. ²³ Gänë pönëniqne ædämö cæmompa. Nämä wææ äninque nö cæmö imompa. Wængongü Öñowoca ingante eñeninqe mänömai cæmö adinque Wængongü möö cædönö ante wææ änämä ingampa. ²⁴ Mönü Codito quimö iñomö inte möö baö tömengä töön awenämæ timpote bai wængaimö iñinque inguiogaque möö cæinewenäno adobai awæ timpote bai iñonte möö abæ tawænte bai godimo inte baonque ante möö cæinewenö ante eñenämäi inte cæmompa. ²⁵ Edæ Wængongü Öñowoca ængä beyænque quëwemö inte möö tömengä Öñowoca töön guëa godongämä cægonte bai quëwengëimpa. ²⁶ Mänömai quëweninqe möö nämä waa adämäi ingæimpa. Edæ wacä töön guëa wæætedö wæætë änämäi ingæimpa. Wacä gomonga ængä ingante möö godö piïnte adämäi ingæimpa.

Íñnedé aencæmínimpa, ante nänö angaínedé ínque bayonte mäniñedé mönö edæ tå pete bai eyepæ pöni ñmañmompa. ¹⁰ Mänömaï beyæ mönö eyepæ ímö íñedé tömänäni ínänite mönö waa cæcæimpa. Ayæ wadäni né wede pönénäni íñönänite mönö, Adomö ímompa, ante pönéninque tömänäni ínänite godömenque nanguí cædinque waa cæcæimpa.

Waa quëwencæmínimpa, ante

¹¹ Botö önompoca yewæmöninque tömëmo ñænæmomo yewæmomo aedäni. ¹² Codito mönö beyæ awää wængacäimpa, ante né pönénäni incæ pancadâniya, Mäniñe ante éñéninque oodeoidi püñäni wæcæ wæ, ante nämä wæcæ cæcæte ante cædänipa. Ínique tömänäni, Ëö togænte cæmöni ínique oodeoidi wæætë mönitö ímönite waa acædänimpa, ante cædinque münitö ímünite, Ëö togæimini bacæmínimpa, änânipa. ¹³ Né ëö togæinäni incæ edæ Wængonguí nänö wææ angainö ante dicæ éñente cædâniya. Incæte tömänäni, Mönitö änö bai münitö do ëö togæimini bamini ate wadäni mönitö ímönite waa acædänimpa, ante cædinque münitö ímünite, Ëö togæimini baedäni, ante cædänipa.

¹⁴ Botö guiquenë quïëmenque ante, Waa aedäni, ante dicæ ämogaa. Íñempa ímæcaque ante botö cænémamo ante botö, Codito nänö wængäwää tente bai wæinémamo impa, ante bai cædinque edæ mänimämo ante æmæwo wido cætabopa. Ayæ tömëmo adobaï Codito tönö äanque bai awää wænte bai ingaimo inte edæ ímæcaque botö cænénö ante cædämaï íñomo ímopa. Ínique, Mönö Awënë Itota Codito awää wæninque mönö beyæ waa pöni pönö cægacäimpa, ante pönente wædinque botö mänïwænque tömengä nänö wængäwænque ante waa ate apænedinque edæ wade ante cówë waa ate tededämaï incæboimpa, ämopa. ¹⁵ Ínique ëö togæimö incæ bagäamö incæ önonque pöni edæ impa. Edæ Itota Codito badongä beyænque mönö mümö quëwemompa. ¹⁶ Mänömaïnö ante pönente cæmïni íñomînate Wængonguí pönö waadete piyænë cæcæ adinque münitö gänë pönente waa cæcæmínimpa. Idægoidi ímünipa, ante Wængonguí né nänö angaimini incæ münitö mänömai cæte quëwencæmínimpa.

¹⁷ Botö Itota beyæ ante cæyömö wadäni pänäni wædimö inte botö do baonga ämogate ee eñabo íñomote ñöwo iincayæ ate münitö tömämïni edæ ee amïni quëwemodäni. ¹⁸ Botö tönijämïni waa quëwencæmínimpa, ämopa. Mönö Awënë Itota Codito pönö waadete apænecä éñéninque münitö mümönë adobaï waadete entawencæmïnimpa.

Mäninque ante yewæmömopa, ante Amëë ämopa.

Epetoidi inänite Pabodo näö çadota ante yewæmongainta

Waa quëwencæmínimpa, ante

¹ Wængongü angä eñeninqe Itota Codito botö imote da godongä gogaimo inte botö Pabodobo iñomö inte yewæmömopa. Epeto iñomö quëwemini incæ minitö Wængongü quïmii inte Itota Codito nempo quëwéninque né ædæmø cæte pönemini iñominate botö, Minitö acæmimpa, ante yewæmömopa. ² Mönö Mæmpo Wængongü töö mönö Awënë Itota Codito piyænë cæte waadete pönö cæda ate mimitö gänë pönéninque waa quëwencæmínimpa, ante yewæmömopa.

*Codito nempo quëwéninque mönö eyepæ
ëwocamompa*

³ Mönö Awënë Itota Codito Wæmpocä iñongante Itota iñomö adocä ingantedö ante, Botö Wængongü iñongä ingampa, ante apænegacäimpa. Ìninque mönö iñomö Codito töö do oönædë æite bai tömengä nempo quëwëñömonte adocä Itota Wængongü incæ tæiyæ waëmoncoo né ëwocagaingä inte pönö cæcä æninque mönö tömengä nänö ëwocadoncoo tömancoo bai adobai eyepæ pöni ænte ëwocamompa. Mänömaï cæcä adinque mönö tömengä ingante apænedinqe, Bitö waa pöni cæbi æmónipa, ante watapæ apænecæimpæ. ⁴ Tömengä iñomö edæ, Codito nempo quëwéninque mimitö botö ayömo edæ tæiyæ waëmö ëwocamini inte edæ wentamö mongænämäi incæmimpa, ante tömengä inguipoga nänö badönämäi iñedë incæ mönö imonte pönö apæte ængacäimpa. Ayæ mönö imonte waadete pönéninque tömengä, ⁵ Botö pæpogate bai æmo beyænque mimitö iñomö Itota Codito nempo quëwéninque botö wëmini baquümii incæmimpa, ante cædinque tocæboimpa, angacäimpa. Ìninque tömengä doyedë nänö angainö bai cædinque pönö angä ate mönö Wængongü wëmø cówë baquënëmëo ingamömpa.

⁶ Edæ nanguï waadete pönö cædinque tömengä nänö né Waadecä ingante da pönongä æmompa. Mänömaï beyæ mönö iñomö tömengä ingante, Bitö ñao apäite bai emönömi inte mänömaï waadete pönö cæbi æmónipa, ante watapæ apænecæimpæ.

⁷ Edæ tömengä nänö né Waadecä iñomö mönö imonte æncæte ante nämä wepæ godonite ængä beyænque mönö abæ tawænte quëwemompa. Ayæ adobai tömengä wepæ inte ñä mënongacä beyænque eñenämäi mönö cædö ante Wængongü nanguï waadete pönö cædinque ñimpo cæcä

quëwemömpa. ⁸ Tömengä iñomö edæ, Åbänö i, ante tömänö ante né eñenongä inte, Åbänö cæquü, ante edæ nöingä eñeninqe mönö beyæ ante godömenque nanguï pönö cæcä æmömpa. ⁹ Ayæ edæ, Codito töö guëa cædinque nämä botö äno bai cæte tocæboimpa, ante Wængongü angacäimpa. Tömengä mänömainö ante nänö wëmø iñomö angainö ante mönitö imönite ñowo edonque pöni odömonte apænecä eñemönipa. ¹⁰ Tömengä, iñedë cæcæboimpa, äninqe tömengä nänö angainö bai edæ ìnque ba ate tömengä nänö angainö bai edæ ìnque cæcæcäimpa. Edæ oönædë ongonoocoo töö inguipoga ongonoocoo tömancoo té gæte mämö adocanque nempo Codito Awënë nempo godömo æncæcäimpa, ante cæcampæ.

¹¹ Nämä pönente nänö angainö bai tömänö ante adobaï pöni né cædongä inte Wængongü, iñmai cæcæboimpa, ante pönente ate cówë cæcampæ. Ìnique tömengä, Codito nempo quëwénäni inänite æncæboimpa, ante nänö pönente angainö bai cædinque, Minitö Codito nempo quëwenguimini incæmimpa, ante pönéninque mönitö imönite apænte ængacäimpa. ¹² Minitö, Codito beyæ watapæ bacæimpa, ante tåo pönemöni iñomömite tömengä, Botö ñao emönö ante watapæ apænemini bacæmimpa, ante mönitö imönite pönö apænte ængacäimpa.

¹³ Ayæ, Codito pöni ængä beyænque münitö quëwencæmimpa, ante Wængongü watapæ nänö apænegainö ante eñente pönéninque münitö epeteomini adobaï Codito nempo quëwemini iminipa. Wede pönemini adinque Wængongü, Botö wëmini iminipa, ante edonque acæimpa, ante odömoncæte ante tömengä emöwo ante münitonga yewæmonte bai cædinque tömengä Tæiyæ Waëm. Önöwoca ingante da pönongä ænte ëwocaminiipa. ¹⁴ Edæ Wængongü, Botö quïmii iñomini inte münitö abæ tawænte muni goyedë münitö ænguincoo mänñedë ate eyepæ pöni æncæmimpa, angampa. Änique tömengä, Nö pöni impa, ante eñencæmimpa, ante cædinque tömengä Önöwoca ingante ñowo da pönongä ænte ëwocamompa. Ìnique pancacooga do ænte bai ëwocamö inte mönö, lincayæ ate mönö tömancoo ænguinque impa, ante edonque eñengæimpæ. Tömengä mänömaï cæcä adinque mönö, Wængongü bitö godömenque ñao apäite bai bitö emonguinque mänömaï cæbipa, ante watapæ apænecæimpæ.

*Nö eñenäni bacædänimpa, ante Pabodo
apænecampæ*

¹⁵ Botö iñomö, Epeteoidi mönö Awënë Itota ingante wede pönénäni iñänipa, ante tededäni eñentabopa. Ayæ adobai, Wængongü quïnäni tömänäni inänite

epeteoidi iñömö waadete pönénäni iñänipa, ante éñénimo inte,¹⁶ botö ñimpoo cædämäi inte Wængongui ingante cöwë waa ate pönéninque apænebopa. Ayæ münitö beyæ ante cöwë apænebopa.¹⁷ Itota Codito mönö Awëñë iñöngante Wængongui iñömö adocä Codito Wængongui iñongä ingampa. Ayæ në Mæmpocä iñongä inte tömengä ñäo émonongä ingampa. Tömengä ingante apænedinque botö, Bitö Önöwoca ingante da pönömi æninque epeteoidi iñömö në éñénäni bacædämäi, ante apænebopa. Ayæ, Bitö Önöwoca pönö odömongä adinque epeteoidi wæætë Itota Codito ingante do ate bai ædæmä pönencædämäi, ante botö münitö beyæ ante Wængongui ingante cöwë apænebopa.

¹⁸ Wængongui pönö cæcä beyænque watapæ bacæmäp, ante münitö pönente tocæmäni, ante cædinque Wængongui münitö iminite aa pegacäimpa. Ayæ adobai, Mönö tömengä quïmö inte tæiyæ waëmo bayömonte tömengä nänö godömenque ñäo émonguinque mönö imonte ængacäimpa. Mänine mënea edæ näwangä inepa, ante münitö éñencæmäni, ante botö, Wængongui bitö töménäni mümönë tica énente bai odömonte apænebi ate do éñencædämäi, ante Wængongui ingante apænebopa.¹⁹ Mönö në pönémö iñömonte Wængongui nänö pönö cæquüno ante tömengä nänö tæi piñämämo æpodö i, ante mönö adö cæte tee mante aquii. Incæte münitö, Mänimämo ante æpodö i, ante epe-teoidi éñencædämäi, ante botö Wængongui ingante apænebopa. Edæ, Tömengä nänö tæi piñämämo iñömö æbänö i, ante éñencæte ante mönö, Tömengä gomonga tæi piñänongä inte iñmai cægacäimpa, ante éñengäimpa.

²⁰ Në tæi piñänongä inte Wængongui angä ate mönö Codito iñömö do wæningä inte edæ do ñäni ömämongacäimpa. Ayæ godömenque tæi piñäninqe Codito ingante öönædë ænte mædidinque Wængongui tömämä iñö angä Codito tæ contagacäimpa.²¹ Edæ æcämenque pedænguipoga iñonte mülinguipoga iñonte ñænængä inte në angä inaa, æcämenque në awëñë inaa, æcämenque tæi piñæntæe ongongä inaa, æcämenque ingante, Awëñë ingampa, ante godö pemönäni mäninäni tömänäni öönänique incædämäi. Mönö Codito adocanque ingante ogæ æænonte bai cædinque Wængongui angä ate tömengä wæætë Tæiyæ Awëñë bacä acæmäp.²² Ayæ Wængongui tömäo iñömö ongoncoo Codito önöwaca iñö pönö wææntodöni, ante edæ. Bitö edæ Tæiyæ Awëñë iñömi inte edæ æmonga pönö ongoncæbäimpa, angacäimpa. Ayæ, Bitö iñite godongämä në pönénäni töménäni Ocamö

bai iñömite,²³ töménäni wæætë bitö baö bai adoyonque bai incædämäi. Codito ingante mänömai ante apænedinque Wængongui, Bitö në Awëñë iñömi inte tömäo iñömö ongoncoo tömancoo bitö nempo ongoncooque bacæmäp. Ayæ bitö iñite në pönénäni iñömö bacoo iñäni yebænäni iñinque bitö énempodö eyede pönö bacæmäp, ante Wængongui Codito ingante pönö cægacäimpa.

2

Wængongui nänö waadete pönénö beyænque quëwëmö

¹ Münitö guiquené wëenëñedë éñénämai cæte quëwëmini inte wënæ wënæ muni cædö beyæ dobæ edæ wæwocaimini ingamöimpa.² Në inguipogaque ante pönénäni taadö adodö cægonte bai münitö mäninëdë edæ wënæ wënæ cæte quëwengamöimpa. Ayæ wënæidi tæi piñænte näni owocabo awëmö iñömö nänö cægonö adodö gote bai münitö töménäni awëñë mññæ tee empote godinque wënæ wënæ cægamöimpa. Nöwo incæ Wængongui nänö åñö ante në éñénämai cæte quëwënäni guiquené adocä wënæ awëñë nänö pönëwëño ante éñente éwocadinque cædämäi.³ Wëenëñedë töménäni töö godongämä quëwëninque mönö tömämö adobai imæcaque ante pönéninque mönö towëmämöque ante quëwengamöimpa. Quiëmenque ante towencæte ante mönö cæinëwëño ante cædinque mönö ocaidë ædämäneque pönéninque mönö cæinëwënonque cæte quëwengamöimpa. Iñinque wadäni näni tente wæquenëño bai mönö adobaï imæcaque ante pönente në cæmö iñömö inte edæ Wængongui nänö piñte pangüenëmäo ante edæ do tente wæquenëmö ingamöimpa.

⁴ Mänömai ingaïmö iñömonte Wængongui mönö imonte nanguü waadete pönéninque iñmai nanguü waadetedongä inte pönö waa cægacäimpa.⁵ Mönö éñénämai cægaïmö beyæ ante wæwocate wæyömonte tömengä pönö cæcä beyænque mönö Codito töö godongämä quëwëmompa. Münitö edæ Wængongui nänö waadete pönö cægaïmö beyænque quëwëmini iminipa.⁶ Wængongui angä Codito ñäni ömämöñongä mönö tömengä töö godongämä ñäni ömämömonte bai mümö badinque quëwengamöimpa. Ayæ mönö tömengä nempo quëwëmö iñömonte Wængongui iñömö Itota Codito ingante ææntodöni, ante mönö imonte öönædë ææntodote Itota töö pönö gönongä tæ contate bai ongömompa.⁷ Mänömai Itota Codito nempo quëwëñömonte Wængongui iñömö, Botö pönö waadete cædinque godömenque gomonga cæbo acædämäi,

ante cægacäimpa. Ayæ, Münguipo badömo ate botö mänïñedë ate odömömo adinque tömänäni, Wængonguü nänö waadete pönö cæganca wadäni dicæ adoganca cædäniyaa, ante wæcædäniimpa, ante cæcæte ante mänömö cægacäimpa.

⁸ Edæ Wængonguü nänö waadete pönö cægañö beyænque münitö mïni quëwenguïnque wede pönemini bamünitapa. Incæte münitö dicæ nämä mïni cæinö beyænque né wede pönemini bamünitawogaa. Wæætë edæ Wængonguü pönongä ñenique münitö né wede pönemini bamünitapa. ⁹ Ìnique, Nämankan cæte quëwëmo aedäni, ante mönö edæ änämäi ingæimpa. Ìñempa wii mönö cædö beyæ quëwëmompa. ¹⁰ Edæ Wængonguü nänö né badongañö ïñomö imompa. Ayæ, Codito nempo né quëwëñäni ìimaï cædinque waa cæcædäniimpa, ante tömengä wëenéñedë mönö cæquënenö ante eyepæ badongacäimpa. Ìnique mönö imonte badöñinque tömengä, Codito Itota nempo quëwëñinque münitö mïni waa cæquënenö ante edæ cæte quëwencæmïnimpa, ante pönö badongä bagamöimpa.

Codito beyænque gancæ pönemompa, ante

¹¹ Mänömai beyæ münitö, Doyedë ìimaï ingatimpa, ante pönedäni. Oodeoidi ìñomö önompoca æmontaigue ëö togæñäni inte nämankan ante edæ, "Né ëö togæñöni imönipa," ante pemonte bai apænedäniipa. Wæætë münitö oodeomini ìnämäi né ëñagäimini ïñomïnites, "Bagäamini imipipææ," ante mäniräni püñwänäni wægaminimpa. Ìnique münitö mänïñedë æbänö ingaimini ïñomïnii, ante yewämömo ate pönedäni. ¹² Mänïñedë edæ mönö Codito nempo quëwëñämaï ingaimini inte münitö möni idægocabo nempo adobaï edæ quëwëñämaï inte nänëne quëwengamïnimpa. Ìnique Wængonguü, ìimaï cöw pönö cæcæboimpa, ante nänö angañö ante mönitö godongämë Ao ante ëñente quëwëñömönite münitö wæætë gobæ nänëne quëwëñinque Wængonguü nänö angañö ante edæ änämäi ingaminiimpa. Watapæ bacæimpa, ante mönitö pönëñö ante münitö ïñomö nänëne quëwente ædö cæte watapæ pónente toquïmïni. Gobæ quëwëñinque münitö Wængonguü nempo edæ quëwëñämaï ingaminiimpa. ¹³ Incæte münitö gobæ né quëwëñömïni ïñomïnites Itota Codito nämä wepæ godonte æñinque münitö iminite ænte mämongä eyequei pöni pöninque münitö ñöwo tömengä nempo quëwëñömïnipa.

¹⁴ Wëenéñedë mönitö tönö münitö guëadö guëa cædömö ingamö inte mönö, Nänëne incæmïnimpa, ante wææ cæ impa tæcæguedë wææ gönonte bai cægamöimpa. Codito ïñomö né piyænë cædongä inte, Wææ cæ impa, mönö änompaa bæ tate wido

cæte bai cædinque mönö imonte ääñömonque badongä bamöimpa. Ìnique tömengä mümönë né piyænë cæte entawënongä ingä beyænque mönö adobaï gänë pönemompa. ¹⁵ Edæ Wængonguü, ìimaï cæedäni, ante wade wade ante nänö wææ angañö ante ëñenique dodäni godömenque wææ angadänimpa. Mönö Codito ìñomö inguipoga pöninque mänïne ante tömänö ante ëñente cæte quëwengacäimpa. Ayæ, Idæwaa wææ ante impa, ante bai cædinque tömengä mänïne ante nämä baonga mongænte wæñinque tee moncate bai cægacäimpa.

Mänömai cædinque tömengä, Münitö mencaboga inte nänëne quëwëmïni incæte ñöwo piyænë cæte botö nempo godongämë quëwencæmïnimpa, ante cædinque mönö imonte ænte wempo cægacäimpa. Ìnique mönö edæ piyænë cæte quëwenguïnque edæ ääñömonque bagamöimpa. ¹⁶ Itota Codito ingante awää timpodäni wængä ìnique tömengä mönö guëadö guëa plïnte cægäimämo ante ænte mongænte wido cæte bai wængä beyænque mönö piyænë cæmë bagamöimpa. Ayæ ado tömengä awää nänö wængainö beyænque mönö tömämö adocabomö bamö adinque Wængonguü wæætë piyænë cædinque mönö imonte Ao ãninque ængacäimpa. ¹⁷ Münitö guiquenë gobæ nänëne quëwëñömïnites mönitö guiquenë Wængonguü weca eyequei quëwëñömönite Codito ïñomö inguipoga pöninque mönö tömämö imonte apænedinque, Piyænë cæte gänë pönente quëwëedäni, ante pönö apæneca èñentamompa. ¹⁸ Tömengä nänö pönö cægañö beyænque möni oodeocabo adobaï münitö wamini adobaï mönö tömämö Wængonguü Önöwoca adowocaque ingante ëwocamö inte mönö Wæmpocä weca tömämö do pömompa.

¹⁹ Ìnique mönitö Wængonguü quïmöni do bagamöni inte Wængonguü nempo quëwëmöni ingamöni bai Codito nänö pönö cægañö beyænque münitö adobaï mönitö tönö adocabomïni do badinque edæ Wængonguü nempo quëwëmïni iminipa. Ìnique münitö ñöwo idæwaa wamini ingaminiimpa. Wii wabæca quëwente bai edæ tömëmïni oncöre ponte owote bai münitö ñöwo Wængonguü nempo quëwëmïnipa. ²⁰ Waodäni dica tåno gönöñinque tånocaa wæñomëñæca mænöñäni bai Wængonguü adobaï cædinque Itota Codito ingante tåno gönongä ongöñongante tömengä godö mænonte bai cædinque mönö imonte ìimaï cædinque pönö gönongä gongæmompaa. Codito nänö né da godon gamöni tönö tömengä beyæ né apænemöni tönö ïñomïnites Wængonguü mönitö imonite æñinque wæñomëñæca gönongä gongæñömönite wadäni ìnâni gä æñenö

tæi mænonte baï gönongä gongænänipa. 21 Codito nempo quëwëñömönite Wængongui mönitö imönite adocooga gó cæte baï pönö tæi mænongä ate mönitö æicö baï bacö baï bamönipa. Edæ Wængongui Tæiyæ Waémö Önöwoca ingante äanque baï éwocadinqe mönitö godongämæ Awënë tæiyæ waémö oncö baï bamönipa. 22 Bayömönite münitö adobaï tömgä nempo ongöñöminite Wængongui münitö iminite æninqe mönitö tönö godongämæ mämö adocooga gó cæte tæi mænonte baï cædinque, Münitö botö Önöwoca tönö äawoquaque baï éwocadinqe botö owoquinco baï bamänipa, ante pönö badongacämpa.

3

Oodeoidi ïnämäi ïnäni ïnänite apæneccæ gotabopa, ante

1 Mäninö beyæ ïmai ante apaënebopa. Botö Pabodobo ïñomö Codito beyæ ante oodeomini ïnämäi iminite apæneccæte ante cæyömote botö imote edæ tee mönüedäni wædömo inte yewæmömopa.

2 Münitö oodeomini ïnämäi iminii ïñomö ïmai ante wabänö ëñeminitawo. Wængongui pönö angä ëñeninqe botö münitö beyæ tömgä nänö waadete cædönö ante në apænequenömo batabopa. 3 Mäninö ante botö, Wængongui awënë nänö cægäinö ante botö imote edonque odömöngä atabopa, ante do wædænque yewæmömö amünitawo. Edæ adodö ante ñöwo yewæmömopa. 4 ïnique mänömañö ante botö do yewæmöninta adinqe münitö, Mönö Codito awënë nänö cægäinö ante Pabodo do ate baï ëñengampa, ante ëñemäimänipa. 5 Münitö wæmædi nänö quëwëñedë në quëwëgnänö ïñomö, Mönö Codito iincayæ ate pöninqe æbänö awënë cæquingä, ante ëñenämäi inte wægadänipa. Ñöwo guiquenë Codito beyæ në apænedäni tönö mönitö tömgä nänö në da godöñümöni tæiyæ waémö bamöni ïñomönite Wængongui Önöwoca mäninö ante edonque odömonte apæneccæ ëñemönipa.

6 ïmai ante impa. Münitö Wængongui nänö pönonguinco në ængüümöni ïñomönite münitö oodeodi ïnämäi iminii inte mönüitö tönö adocabomini badinque edæ mönitö tönö godongämæ në ængüümöni adobaï bamänipa. Ayæ, Itota Codito tönö pönö cædinque Wængongui nänö, Cöwë cæcæboimpa, ante angainö do cægacämpa, ante watapæ pöninqe münitö mönitö tönö edæ godongämæ quëwencæmänipa.

7 Wængongui në tæi piñænongä inte waadete pönö nangu cæcæ adinqe edæ tömgä beyæ në cæbo badinque botö Codito ingantedö ante në watapæ apænebopa. 8 Mönö tómamö Wængongui

quimö ïñomonte botö ïñomö wamini baï wii ïmopa. Botö adoboque wædämo pöni imo incæte Wængongui waadete cædinque pönö angä ëñemo inte botö münitö iminite në apænebopa. Codito nänö pönö cægäinö ante æpodö i, ante mönö ædö cæte tee mante ëñengui. Incæte Wængongui waadete pönö cæcæ beyænque botö ïñomö Codito waa pöni nänö pönö cægäinö ante edæ oodeo ïnämäi iminii iminite në apænequenömo batabopa. 9 Ayæ Wængongui tömancoo në badongaingä inte wéenëñedë näninqe entawéningue awënë nänö wë wodongäinö ante botö imote odömonte apæneccantapa. Ayæ, Pabodo mäninö ante edonque odömonte apænequenengä ingampa, ante tömänäni ëñencædäniimpia, ante pönö apænecæntabopa.

10 Codito ingante mönö godongämæ pönencabo ïñomonte tömgä wadö wadö ante tömänö ante në ëñengaingä inte mönö tönö godongämæ cæcampa. Mönö tönö mänömaï cædinque tömgä, Botö wadö wadö ante tömänö ante botö ëñengaingä ante adinqe öönædë quëwënäni awënëidi tönö mäninö në änäni tönö wæcædäniimpia, ante cægacämpa. 11 Wéenëñedë pedæmämo ïñonte Wængongui, Cæbo ate awënëidi incæ wæcædäniimpia, ante cöwë pönengacämpa. Ñöwo ïñomö tömgä mäninö ante nänö pönengäinö ante tömgä mönö Awënë Itota Codito tönö godongämæ cædinque do cægacämpa. 12 Codito nempo në quëwëmö ante mönö tömgä ingante wede mönö pönëno beyænque guïñenämäi inte Wængongui weca do pöninqe apænemompa. 13 Mänömaï impa, ante edæ münitö do ëñemänipa. ïnique botö münitö beyæ ante cædinque botö caate wædö ante pöninqe münitö wæætë wædämäi iedäni. Wæætë, Münitö godömenque ñäö baï emoncæmönipa, ante Pabodo caate wæcampa, ante pöninqe münitö wædämäi incæmänipa ämpa.

Codito nänö pönëno ante

14 Mäninö beyæ mönö Awënë Itota Codito Wæmpocä ïñlongante botö tömgä önöwaca ïnö da guicapodinqe apænebopa. 15 Tömgä ïñomö edæ adocanque nawi Wæmpocä ingampa. ïnique inguipoga quëwëmö incæ öönædë quëwënäni incæ tömgä ingante, Mæmpo, ante në tedemö ïñomö mönö tömgä tönö mönö wæmpocabo baï imompa.

16 ïnique mönö Wæmpocä ingante apænedinqe botö münitö beyæ ante ïmai ante apænebopa. Wængongui bitö në ñäö baï entawëmi ïñomi inte bitö Tæiyæ Waémö Önöwoca ingante epeteoidi ïnänite da pönömi æninqe tömänäni wæætë edæ

mümö tæi piñænte entawencædänimpa, ante apænebopa. ¹⁷ Ayæ, Mönö Codito adobaï münitö weca pöñongante münitö mümönë wede pönéninque tömengä ingante ædæmø entawencæminimpa, ante mönö Wæmpocä ingante apænebopa. Ayæ, Awæ ædæmø guïwa inte tömämæ äwääte pæwæ bai cædinque münitö iñömö adobaï tömengä nänö waadete pönemämö entaweninque edæ mümönë tæi ongomini bacæminimpa. ¹⁸ Ayæ münitö Wængongui quimoni tönö münitö adocabomini inte tæi piñæminí badinque, Itota Codito nänö waadete pönénö ante ægancadö owoo, ante ëñencædänimpa, ämopa. Ayæ, Tömengä nänö waadete pönénö iñömö edæ yepanca pöni owopa, oopänö pöni owopa, æibæ pöni owopa, wincamö pöni owopa, ante ëñencædänimpa, ante apænebopa. ¹⁹ Ayæ edæ, Mönö Codito waadete nänö pönénö æbäno gomonga pöni owoo, ante mönö ædö cæte ëñenguï, ante mönö wædö incæte münitö mäninö ante ëñencæminimpa. Ayæ edæ, Mäninö ante ëñemini inte münitö Wængongui nänö nanguï entawenö edæ eyepæ pöni entawencæminimpa, ante botö mönö Wæmpocä ingante apænebopa.

²⁰ Mönö äno ante ayæ mönö pönénö ante eyepæ cædongä inte Wængongui iñömö mönö imonte tæi piñænte nänö cæpämö ganca cædinque nanguï gomonga cæcä ingampa. Ìnique ñöwo iñömö mönö Wængongui ingante waa ate pönente apæneçæimpa. ²¹ Edæ do wænte æigainäni tönö ayæ ate ëñate quëwenguinäni tönö mönö tömämö Codito ingante godongämæ mönö pönencabo iñömö inte Itota Codito ingante ëwocadinqe mönö godongämæ apæneçæimpa. Mæmpo Wængongui ëñemi. Bitö adobique ñäö èmongaïmi iñomi imipa, ante mönö ñimpo cædämäi inte cöwë waa ate apæneçæimpa. Mänömaï impa, ante botö, Amëe, ämopa.

4

Codito nempo quëwëninquæ adocabomö ümoma

¹ Waa cæte quëwencæminimpa, ante Wængongui aa pecantapa, ante ëñemini inte mlinitö tömengä nänö änonque ante ëñente cædinque quëwencæminimpa. Botö mönö Awëne beyæ tee mònête wæcõmo incæ amo ëñeedäni. ² Minitö nämä ængö cædämäi inte, Öñomoque bai imopa, ante pönéninque wadani inanite edæ ædæmø cædäni. Äquedö waæ cæquinänii, ante wædämäi inte edæ piyænë cæte quëwëedäni. Ayæ wadani minitö imilite wénæ wénæ cædäni wædinqe tömënäni inanite wæætë piñämäi inte ædæmø waadete cædäni. ³ Minitö, Mönö pönencabo piyænë cædinque cöwë adodö ante pönente edæ Wængongui

Öñowoca tönö äanque bai ee ëwocacæimpa, ante nanguï cædinque wacä ingä wacä ingä edæ waa cædäni.

⁴ Mönö Awëne pönö cæcä ate watapæ bacæimpa, ante münitö adodeque ante pönente tocæminimpa, ante Wængongui münitö imilite edæ adodeque ante aa pegacæimpa. Ìnique mänine, Watapæ bacæimpa, ante muni pönene adodeque i bai Wængongui Öñowoca edæ adobaï adowocaque inte quëwengampa. Tömengä adowocaque nempo quëwënömö inte mönö adobaï edæ adocabomonque iñömö imompa. ⁵ Mönö Awëne edæ adocanque pöni ìnongä iñongante tömengä ingante mönö wede pönénö adobaï adodeque pöni ìnepa. Ayæ adodö ante pönéninque æpæñë guïidinqe mönö adopænenque guïite bai guïitamompa. ⁶ Wængongui adocanque pöni ìnongä inte tömengä tömämö Wæmpocä adocanque ingampa. Tömengä iñömö edæ Tæiyæ Awëne pöni ìnongä inte tömämö imonte né aacä ingampa. Tömengä adocanque pöni nempo quëwënömöntö tömengä wæætë mönö tömämö mímönë quëwengampa.

⁷ Incæte mönö Codito, Mïmönë bitö entawenganca ænte cæe, ante tee mante bai cædinque adocanque ingante waadete pönö cædinque edæ tömämö imonte tömengä nänö pöni cæco eyepæ pönongä ædinque entawemompa. ⁸ Codito mänömai cæcæcæimpa, ante pönéninque awëne Dabii wodi iñmai ante yewæmongacæimpa.

“Tömengä æibæ æicæ cædinque wadäni inanite bæi ongonte ñä cæyænte tömengä mïñæ ænte mæcä æigadänimpa.

Ayæ æidinqe tömengä mönö waocabo iñömonte, Minitö entawenguinö, ante eyepæ pædæ pönongä ænte entawengamöimpa,”

ante Dabii nänö yewæmonte angainö bai impa.

⁹ Mänine, “Æigacæimpa,” ante nämä angaine iñömö quinante yewæmongatü. Edæ, Tömengä inguipoga tadömgadæ do wææningä inte æigacæimpa, ante odömoncæte ante yewæmongatimpa. ¹⁰ Né wæængaingä ìnongä iñömö adocä do öönadë gomonga æidinqe inguipoga tömäo öönadë tömäo iñömö edæ godomenque æibæ pöni quëwengä ìnongä ingampa. ¹¹ Tömengä tömanco né ènempocä ìnongä inte adocä mönö waomö imonte pöni angä ænte entaweninque mönö iñmai cæmø bamöimpa. Pancamöniya imönite tömengä angä ëñeninque tömengä nänö né da godongämöni batamönipa. Pancamöniya guiquénë Wængongui waa pöni nänö pöni

cægäinö ante nē apænemöni batamönipa. Pancamöniya guiquenë Wængongü beyæ nē apænemöni batamönipa. Pancadäniya guiquenë nē aadäni badänitapa. Ayæ pancadäniya guiquenë nē odömonte apænedäni badänitapa.¹² Mänömai pönö cædinque mönö Codito mönö ocamö baï ïnongä intë, Botö baö bai adoyonque baï ïnäni ïñomö ñancæ äate baï tæi piñänani ëwocacädäimpä, ante pönö cægacäimpa. Mönö ìmonte tömengä, Minitö Wængongü quïmïni ïñomini intë tömänäni ïnäni nē cæmïni intë godö cæcämïnimpä, ante pönö cægacäimpa.

¹³ Mïni wede pönënö ante mïnitö tömämïni adoyömö ante pönencämïnimpä, ante mönö Codito pönö cægacäimpa. Ayæ, Botö Wængongü Wëmo ïñomote mïnitö botö ìmote ate baï pönencämïnimpä, ante tömengä pönö cæcampä. Ayæ æmæwo pæmïni baï mïni baquinque mïnitö botö entawëno ãdæmø entawencämïnimpä, ante Codito edæ da pönongä eyepæ ðemompa. ¹⁴ Ìnique æmæwo pædimö intë wëñämö ïnämäi ìmò ìnique mönö edæ oda cædämäi ingæimpa. Wadäni guiquenë mä pönëninqe, Æbänö cæmö ate oda cæquïnäni, ante edæ nämâneque tedewënänipa. Tömänäni ïñomö edæ babæ cæcæte ante cædinque waa cæte baï cædäni ataqueedäni. Woboyæ ãdæ go ãdæ go pæmænte baï cædinque tömänäni wadö ante odömonte tedewënänipa. Mänömai wido piñænte baï cædäni incæte mönö ïñomö Codito nänö entawënoncoo ænte entawëninque ää mænämäi ingæimpa.

¹⁵ Wæætë Wængongü, Nåwängä pöni impa, ante nänö apænegainö ante mönö tömänäni ïnäni waadete pönëninque apænecæimpa. Mänömai cædinque mönö Codito baö baï ïñomonte tömengä nē Ocamö baï intë pönö angä beyænque mönö ñancæ äadinque godömenque picämö bamompa. ¹⁶ Mönö baonga wepæ eyepæ ëñadinque ñancæ äadinque tæi piñænte pæte quëwëmompa. Adobaï mönö Codito baö töñö adoyonque baï ïñomö intë mönö tömengä nänö apænedö ante ëñenömo intë ñancæ äate pæte baï quëwëmompa. Ayæ wæætë ocai encamö intë mönö pæ pagænqinque wangö ténämäi oguinçai bamë impa. Ayæ adobaï mönö Codito nänö waadete pönëno ante mïmönë entawëmø intë mönö wacä ingä wacä ingä godö aamö intë mönö pönencabo incæ edæ tæi piñænte entawëmompa.

Codito nempo mönö ïimaï quëwëmompa, ante

¹⁷ Ìnique mönö Awënë nempo quëwëño mo intë botö nö ämo ëñeedäni. Wadäni nē ëñenämäi ïnäni önonquedö ante pönëninque quëwëänipä. Minitö

guiquenë adobaï quëwengaïmïni intë nöwo wæætë ñimpö cædinque mänömai cædämäi inguënë quëwëminii. ¹⁸ Tömänäni guiquenë mümö ëñenämäi ipa diyæ Wængongü weca ponguïnäni. Mïmö òmædëñäni intë tömänäni ocai ëñenämäi badäni beyænque Wængongü weca pönämäi ïnäni. Edæ wentamö mongæninqe tömänäni ocai wémö encadäni intë idiquibæ ante pönënänipa. ¹⁹ Ìnäni ïñomö tömänäni näni cæquenëno ante ñimpö cædinque ñöwo wæætë guïñenämäi intë baö näni towëñenö ante cæcæte ante nämä pædæ godonte baï edæ cædäni. Edæ, Quïëmë wiwa cæquïi, ante mäninque cæcæte ante godömenque cæniente wædäni.

²⁰ Wæætë mïnitö guiquenë, Mönö Codito æbänö ingäa, ante pönëninque edæ wii tömänäni näni cæinewëno baï mïni cæquinque edæ pönämïnitapa. ²¹ Tömengä apænecä edæ wii ëñämïnitapo. Ìñempa, Wængongü nö pöni nänö apænegainö ëñeninqe Itota ïñomö mïmönë entawengampa, ante mïnitö tömengä mänömañö ante adodö ante edæ do odömonte apænecä ëñämïnitapa. ²² Mïnitö wëenëñedë mïni cæte quëwengaïnö ante tömengä ïmaï ante odömonte apænegacäimpa. Babæ pönente mïni cæinente wæwëno beyæ mïnitö mïmönë wentamö mongænte wæwëmini intë do mïni entawengaïnö ante edæ wido cædäni, ante odömonte apænegacäimpa. ²³ Edæ mempoga ëñagaimïni intë mïnitö ëñenö do mïi pöni encamini intë mïñonque ante pönencämïnimpä, ante odömonte apænecä ëñämïnitapa. ²⁴ Ayæ, Botö pönö badömo ate mïnitö botö baï tæiyæ waëmö ëwocadinqe nö pöni cæte quëwencämïnimpä, ante Wængongü pönö badongä ate mïnitö mïmïni bagamïnimpä. Ìnique tömengä, Mänïnö Wængongü nö pöni nänö entawencämïnimpä, ante odömonte apænecä do ëñämïnitapa.

²⁵ Mänömai beyæ mïnitö tömämïni, Mönö adocabomö ìmoma, ante adinque babæ mïni tedewënïnö ante ñimpö cædinque wacä ingante wacä ingante näwangä ante apæneedäni.

²⁶ Ängüi bamïni incæte mïnitö piyænë cædinque wacä ingante wénæ wénæ cædämäi ee aedäni. Edæ gäwadecæ ganca nanguï piñinqe edæ mïni wæquinque ìmaimpä. ²⁷ Mänömai cædinque mïnitö, Wénæ incæ pönö cæcä ate botö ängüi batabopa, ante pönente wædinque ñöwo wæætë, Wénæ botö weca pönämäi incæcäimpa, ante nämä wææ cædäni.

²⁸ Në awëmö æningä ïñomö ñöwo edæ ee cædinque awëmö ænämäi incæcäimpa.

Wæætë, Botö önompoca nanguü cædinque ænte quæwëninque në ænguñenänäni ïnänite adobai godömo aencædänimpa, ante cæcæcäimpa.

²⁹ Minitö nämä önöne wææ aadinque wiwa ante tededämäi iedäni. Wæætë edæ, Wadäni æbänö ante ëñenguñenänäni ïnänii, ante pönéninque münitö, Töménäni tæi pññæntæ entawencædänimpa, ante cædinque në ëñenänäni beyænque ante waadete godö cædinque apæneedäni. ³⁰ Wængonguü Tæiyæ Waëmö Önöwoca iñomö münitonga pö guidinque, Botö æmo beyænque münitö iincayæ ate æmæwo abæ tawænte gote baï quæwencæminimpa, ante odömoncæte ante yewæmonte baï cægacäimpa. ïnique münitö, Wénæ wénæ möni cædö beyæ ante Wængonguü Önöwoca wæwente badämäi incæcäimpa, ante wææ cædinque edæ ëñente cædäni.

³¹ Ayæ, Wïi waëmö awædö, ante möni pñwémänö ante edæ ñimpo cædäni. Älmö ante möni pönéwemämo adobai ñimpo cædinque ænguü pöni möni badimämo edæ ñimpo cædäni. Yæ ante möni piïnte ogæ tedewémämo, wacä ingante ante möni piïnte tedewémämo edæ ñimpo cædäni. Ayæ piïnte cæquinque ante möni entawemänö ante tömänö edæ wido cædäni. ³² Wæætë godongämäæ waadete cædinque wacä caate wacä adinque münitö godongämäæ Ca ca wæcæminimpa. Ayæ Codito ængä beyænque Wængonguü münitö iminite pöni ñimpo cæcampæ cæminii. Tömengä ñimpo cæcä quæwemini baï münitö adobai cædinque wadäni wénæ wénæ cæyonänite wacä ingä wacä ingä ñimpo cæminii quæwënäni.

5

Wængonguü Wémäni, iñmai cæte quæwëedäni, ante

¹ ïnique Wængonguü wémäni iñomö münitö tömengä nänö në waademini iñomini inte Wæmpocä nänö cæi baï ante cówä adinque adobai cædäni. ² Baö, Wængonguü quï, ante godöniqne, Oguü wacæimpa, ante iya tåräni baï cædinque Codito mönö imonte waadete pönéninque edæ adobai cægacäimpa. Tömengä iñomö, Botö Wængonguü quïmo ñimpoma, ante nämä wepæ paedæ godöniqne mönö imonte wæætæ ængacäimpa. ïnique tömengä nänö waadete pönénö baï münitö adobai waadete pönéninque quæwëedäni.

³ Wæætë edæ möni pönencabo iñominitæ waocä adocanque incæ nänöogængä iñämäi iñongante godö guëa mönämäi iedäni. Wentamö mongæ wæcæ wæ, ante edæ wiwa cædämäi iedäni. Nanguü mäincoo ante æñente wædämäi iedäni. Mäninö tömänö cædämäi imini inte mäninö ante edæ adopoque incæ tededämäi imæwedäni.

Edæ Wængonguü quïmäni tæiyæ waëmö entawemini inte münitö mäninö tömänö cædämäi incæmänimpa. ⁴ Wentamö ante näni pönéwëno baï münitö wæætë adobaï ante pönénämäi iedäni. Önonque ante näni tedewëno baï münitö wæætë adobaï tededämäi iedäni. Wénæ wénæ ante pönente näni badete towëno baï münitö wæætë adobaï badete todämäi iedäni. Iñämpa Wængonguü quïmäni iñomini inte münitö mäninö ante wii pönenguñemini iminipa. Wæætë Wængonguü ingante waa ate pönéninque apænequenemini iminipa.

⁵ Awëne Odeye Wængonguü nempo ayæ Awëne Odeye Codito nempo edæ ædänidö në guuite ænguñäni ïnänii. Nänöogængä iñämäi iñongante në towëñäni töñö wentamö pönente në cædäni iñomö töménäni edæ dicæ guuite ænguñäniyaa. Ayæ mäincoo ante wacä quï në æñente wæwénäni iñomö edæ, Mäincoo incæ mönitö Wængonguü impa, ante baï cædäni iñonäni inte töménäni adobai edæ guuite ænämäi incædänimpa. Ante ämo ëñeedäni. ⁶ Wadäni, Minitö oda cæcæminimpa, ante önonquedö ante tedete cæyonäni münitö wæætë töménäni näni tededö ante edæ ëñenämäi iedäni. Edæ töménäni ëñenämäi inte näni wénæ wénæ cædö beyæ Wængonguü ænguü badinque töménäni ïnänite pancæcäimpa. ⁷ ïnique münitö gooque gomö adinque töménäni töñö godongämäæ cædämäi iedäni.

⁸ Minitö iñomö wëeenenædë wentamö mongæminí ingaëmíni inte ñöwo wæætë edæ mönö Awëne nempo quæwëninque edæ ñää baï entawemini. ïnique Mæmpo nänö ñää èmönö baï entawemini inte münitö ñää iñomö cægonte baï edæ waa quæwëedäni. ⁹ Edæ waiwæ waincate baï cædinque mönö wadäni ïnänite godö waa cæquinque mönö edæ ñää iñomö quæwemompa. Ayæ nö pöni mönö cæquinque näwangä pöni ante mönö apænequinqe edæ ñää iñomö quæwemompa. ¹⁰ Ayæ, Åbänö cæmø ate mönö Awëne, Waa cæminii abopa, ante apænequingä, ante èñencæte ante cædinque do èñenimi inte tömengä nänö waa adonque cædäni. ¹¹ Wadäni wëmo iñomö önonque näni cædö ante adinque münitö iñomö edæ gooque gomö aedäni. Ayæ tica èñente baï cædinque, Töménäni näni cædö wénæ wénæ impa, ante edonque odömömäni acædänimpa. ¹² Awëmö näni cædö beyæ guingo imonte wæquenänäni iñonäni mönö iñomö edæ guïñenete wædinque mäninö ante edæ tededämäi ingæimpa. ¹³ Wæætë edæ, Awëmö iñomö åbänö cædänii, ante tömänö ante edæ tica èñente edonque acæimpa. ¹⁴ Ñää beyænque edæ edonque amompa. Mänömai i beyæ iñmai ante ämotamini ante baï apænedänipa.

"Bitō wangæ möimi inte ñäni ömæmonte ængæ gantie.

Edæ ængæ gantiyomite

Codito incæ pönö tica ènente baï cæcæ ate ñäo entawencæbiimpa," ante apænedänipa.

¹⁵ Mänömai beyæ münitö ocai ömæcamini ñämäi ñöömiñi inte wæætë ocai në encamini inte cædinque, Åbänö waa cæte quëwenguimo, ante nämä waa ate waa cæedäni. ¹⁶ Wadäni ñöwo incæ godömenque wiwa cædänipa cæmñii. Eyepæ ñizonte mïni cæquenénonque ante edæ do cædäni. ¹⁷ Edæ wénænäni owempote cædäni baï münitö adobaï cædämäi iedäni. Wæætë, Wængongü åbänö angantawo, ante èñenique mäninonque ante èñente cædäni. ¹⁸ Waodäni bñöömæ ñäni ämæ bedinque dowænte badinque godömenque pönënämäi cædinque tömenäni näni èwente wæwenguine bewenänipa. Ìnique münitö iñömö bete dowænte badämäi iedäni.

Wæætë Wængongü Önöwoca ingante aedämö èwocate quëwëedäni. ¹⁹ Ämotamini ante baï godongämæ watapæ ante tedeedäni. Awénë Dabii wodi ñänö ämotamini angaintaa adinque edæ adodö aedäni. Ayæ münitö nämä mä pönënique, Ímai Wængongü beyæ mööni ämotamini angæimpa, ante adodö aedäni. Wængongü Önöwoca angä èñente èwocadinqe tömengä ämotamini ñänö änöö ante adodö aedäni. Mïmño ämotamini ante baï pönënique münitö mööni Awénë ingante watapæ pönente aedäni. ²⁰ Åbämë bayonte münitö tömäni beyæ ante edæ Mæmpo Wængongü ingante cöwë waa ate pönënique mööni Awénë Codito èmöwo ante apæneedäni.

Mæmpoidi ñäni wencabo ümaï quëwencædänipa

²¹ Mönö Codito ingante guüñente wædinque münitö wii nämä mïni pönënique baï cædinque wæætë edæ, Në änäni åbänö änäni, ante Ao ate nöinö ante cædäni.

²² Onquiyæmîni èñeedäni. Minitö, Mönö Awénë ñänö angainö baï mööni èñente cæcæimpa, ante tömëmini nänöogænäni ñänite Ao ante èñente cæedäni. ²³ Edæ Codito ingante mööni godongämæ pönencabo iñömonte mööni Codito adocä iñömö, Quëwencæmñimpa, ante në Åengaigä ñongä ingampa. Tömenäi töni mööni adoyonque baï iñömonte tömengä iñömö mööni Ocamö baï ñongä ingampa. Ayæ onquiyængä töni onguüñängä adobaï adoyonque baï iñonate onguüñängä iñömö në ocamö baï ñongä ingampa. ²⁴ Ìnique Codito ingante mööni godongämæ pönencabo incæ tömengä ingante Ao ante èñente cæmø baï onquiyænäni adobaï tömenäni

nänöogænäni ñänite cöwë edæ Ao ante èñente cæquenénnäni ñänipa.

²⁵ Wæætë onguüñæmîni èñeedäni. Minitö Codito nänö waadete pönëöö baï tömëmini nänöogænäni ñänite adobaï waadete pönëedäni. Tömenäi ingante mööni godongämæ pönencabo iñömonte tömengä iñömö mööni imonte waadete pönënique mööni imonte cædinque ante pönö cædinque nämä wepæ godongacäimpa. ²⁶ Ayæ, Wængongü nänö apænedö waëmömæ imæ baï iñonte münitö iñömö mäninö ante èñenique tæiyæ waëmö èwocate quëwencæmñimpa, ante mööni Codito adocä mööni imonte edæ nä mënongate baï cægacäimpa. ²⁷ Mänömai tæiyæ waëmö badinque mööni wentamö mongænämäi inte Codito ingante mööni pönencabo adocabomö iñömonte tömengä iñömö edæ nänöogængä aente baï cædinque mööni pönencabo imonte, Bitö, ante apænegacäimpa. Ayæ mööni cabø iñömonte tömengä, Bitö idiquibæ entawenämäi iñömite aedö cæte bitö imite piñte angüü, ante pönö cægacäimpa. Ayæ wæætë edæ, Nä mënongate baï tæiyæ waëmö èmömi ìnique mööni edæ guëa ñäo apäite baï èmongæimpa, ante Codito nänöogængä aente baï mööni imonte pönö aengacäimpa.

²⁸ Onguüñænäni iñömö adobaï tömenäni, Botö baö, ante näni pönë baï tömenäni nänöogænäni ñänite adobaï waadete edæ pönëogænäni ñänipa. Åcänö tömengä nänöogængä ingante waadete pönëa iñömö tömengä nämä baö ante waadete pönente baï edæ cæcampä. ²⁹ Iñæmpa waocä nämä baö cöwë piñämäi ingampa. Wæætë, Botö baö, ante edæ pæ gompodinque pönö aacampa. Ayæ adobaï Codito ingante mööni godongämæ pönencabo iñömonte edæ tömengä adobaï, Botö baö, ante baï cædinque mööni imonte wææ gompodinque pönö aacampa. ³⁰ Edæ mööni Codito në Ocamö baï ñongä inte në angä iñongante mööni wæætë tömengä töni adoyonque baï inte èñente quëwëmonpa. ³¹ "Mänömai beyæ onguüñängä mæmpo töni badä iñate èmø cæte godinqe onquiyængä ingante, Botö nänöogængä, ante aemæwo monte quëwencæcäimpa. Mënaa ñina incæ tömenä wæætë näna gæncaya badinque adocanque baï bacædaimpa," ante yewæmongatimpa.

³² Mänömai ante näni yewæmongaïö ante edæ wé wodonte baï i ñizonte wii tömäni ante èñemoppa. Incæte, Codito ingante mööni godongämæ pönencabo iñömonte mööni tömengä töni adocanque baï iñöimpa, ante münitö èñencæmñimpa, ante botö apænetabopa. ³³ Incæte onguüñæmîni nämä bitö waadete pönëonganca tömëmi nänöogængä ingante edæ adoganca

waadete pönencæbiimpa. Onquiyæmi adobai, Botö nänögængä ingampa, ante adinque edæ ëñente cæcæbiimpa.

6

¹ Wëñæmïni guiquénë ëñeedäni. Minitö mönö Awënë nempo quëwëñomïni inte tömëñi mæmpoidi ïnänite edæ ædæmø ëñente cædäni. Åcäno edæ mänömaï cæda tömengä edæ nô pöni cæcampä. ² "Wæmpocä ingante wääñä ïnante waa adinque tömëna ïnate godö waadete cæ," ante Wængonguü incæ wææ angacäimpa. Tömengä Wade nänö wææ angainö ãninque, Mini waa quëwenguinquæ cæcæminimpa, ante apænedämäi ingaingä inte ñöwo ïñe ante wææ ãninque, Mini waa quëwenguinquæ cæcæminimpa, ante mä apænegacäimpa. ³ Edæ ïñe ante wææ ãninque tömengä, "Mänömai cæmïni ïninque münitö watapæ quëwëñinque ïlmæca wantæpiyæ quëwencæminimpa," ante mä apænegacäimpa.

⁴ Wæmpomini guiquénë ëñeedäni. Minitö wëñani wii ãnäni bacædäniimpa, ante wææ cædinque münitö tömëñi ïnänite piipte cædämäi ledäni. Wæætë, Mönö Awënë wææ aadinque mönö ïmonte päninque odömonte apænecampä, ante adinque münitö tömengä nänö cæi baï adobai cædinque mönö Awënë nänö apænedö ante odömonte apænemïni ate tömëñi waa pæcædäniimpa.

⁵ Waodäni münitö ïmïnite ö ænäni inte tömëñi beyænque cæte nê quëwëmïni ïñomïnute apænebo ëñeedäni. ïlmæca münitö awëñedi ïnänite münitö waa adinque guïñente wædinque tömëñi näni änö ante ëñente cædäni. Minitö Codito angä ëñente mümönë nô pönente cæmïnitawo. ïnique edæ ïlmæca awëñë angä ëñente edæ adobai mümönë nô pönente cædäni. ⁶ Minitö edæ, Awënë botö ïmote waa acæcæimpa, ante tömengä ayongante ëñente cæmïnitawo. ïñempa awëñë dæ goyongante adobai cöwë ëñente cædäni. Codito botö ïmote nê godonte ÅEngaingä ingante nê cæte quëwëmø ïmompä, ante pöñeninqe münitö edæ Wængonguü nänö änönö ante mümönöque pönente cædäni.

⁷ Minitö mümöno piyænë cædinque ïmäi ante pönente cædäni. ïlmæca awëñë ingante cædinque botö wii waocä beyænque ante cæbopa. Wæætë Wængonguü Awënë beyænque ante botö ïlmæca awëñë ingante cæbopa, ante pöñeninqe pæ piipte baï cædäni. ⁸ Minitö ïmäi ante edæ do ëñemïnipa. Minitö wacä nänö ö ænñimïni inte tömengä beyænque nê cæte quëwëmïni incæ abæ tawænte ee gote baï nämaï beyænque cæte quëwëmïni incæ münitö imïnite mönö

Awënë ïñomö, Bitö ægancadö waa cæbii, ante adinque wæætë eyepæ pöni pædæ pönongä ænguimini ïmïnipa.

⁹ Waocä ingante nê ö æmïni guiquénë ëñeedäni. Mïni nê ö aengaïnäni ïnänite adobaï waa cæedäni. Tömëmïni Awënë incæ tömëñi Awënë adocä ïnongä inte ïñorædë owocampä cæmïni. Tömgä ïñomö wacä ingante wadö wacä ingante wadö ate pönente cædämäi ingampa. Mänömaïnö ante do ëñemïni inte münitö beyænque cæte nê quëwëñäni ïnänite edæ piipte ãninque edæ pæmènënamai ledäni.

Tæinta wëñate baï mönö tæi piñænte ëwocaccæimpa

¹⁰ Ñöwo ïmäi yewæmöninqe botö idæwaa yewæmompä. Minitö mönö Awënë nempo nê quëwëñomïni ïñomïnute tömengä nänö tæi piñænö pædæ pönongä æninqe tæi piñænte entawente quëwëedäni. ¹¹ Minitö wææ caaquincoo, ante Wængonguü eyepæ pöni nänö da pönöñincoo tömancoo æninqe wëñate baï cædinque tæi ongöedäni. Edæ mänincoo tömancoo wëñate ongöñomïni wëñæ awëñë, Oda cæcæminimpa, ante nanguï ëñente cæcä incæte münitö wæætë oda cædämäi inte edæ tæi ongoncæmïnimpa.

¹² Edæ wii waodäni ïnänite mönö guëadö guëa cæcæimpa. Wæætë wëñædi awëñëdi tönö wëñædi ïnäni nê ãnäni ïñonänite mönö tömëñi ïnänite wæætë guëadö guëa cæcæimpa. Inguipoga wëmø ïñomö tæi piñænte ènempodäni tönö ïñomödë ïñomö wëñæcoo nê wïwa ëwocate cædäni tönö mänimpodäni mämö ti gotodoncæ cæyönänite mönö wæætë guëadö guëa cæcæimpa. ¹³ ïnique tömëñi piipte mämö näni wiwa cæönæ ïnique bayonte mönö wodii wïñonämäl inte tömëñi ïnänite wæætë da godongæimpa. Ante ayæ, Tömää edæ eyepæ cæte ate mönö edæ tæ go wæænämäi inte adiyæ ongongæimpa, ante cædinque münitö Wængonguü nänö, Wææ caaquincoo, ante tæinta baï nänö da pönöñincoo edæ do eyepæ æninqe tömancoo edæ da wëñædäni.

¹⁴ Wëñadinqe edæ wodii wïñonämäi inte edæ næ gongænte tæi ongöedäni. Edæ, Tæi wææ caaquincoo, ante pöno tæi pacadeyænte baï cædinque münitö Wængonguü nänö nô pöñenö entaweninqe adobaï nô entawente quëwëedäni. Tæcætawé ïnö tælineta mïni wææ wodontawëinta ante wëñate baï cædinque Wængonguü tæiyæ wæmø nänö cædö ante edæ entawente tæi cæte ongöedäni. ¹⁵ Mönö Codito pöno cæcä beyænque mönö godongämæ piyænë cæcæimpa, ante watapæ mönö ëñenö beyæ pogodo gote apænecæte ante cædinque

münitö awæncata tæi wææ cæwainta wëwate baï cædinque gänë pönente cædäni.

¹⁶ Yabæque pöni wææ cæquinta tæinta baï næænte baï cædinque mïni wede pönënö ædämö entawëninque quëwëedäni. Ìnique né wiwa cædongä ponte gonga encado baï to piyæncate baï cædinque, Münitö oda cæcæmïnimpa, ante cæcä ate münitö mïni wede pönënö beyænque tömengä wiwa nänö äno ante edæ ëñenämaï incæmïnimpa. ¹⁷ Ayæ, Ocamö incainta tæinta baï impa, ante wææ wencate baï cædinque münitö Codito pöni ængä beyænque mïni quëwenguinö ante ænte entawencæmïnimpa. Münitö yaëmë wææ næænte baï cædinque Wængongui Önöwoca apænecä ëñeninqe nâni yewæmongainta ate ædämö ëñeninqe edæ cöwë entawëedäni.

¹⁸ Ayæ Wængongui Önöwoca ingante ëwocadinqe münitö tömengä ingante, Wængongui bitö cöwë cæcæbiimpa, ante godömenque nanguï apænedinqe ñiue cædämaï ledäni. Mänömaï cæcæte ante münitö mümîni ongöningue wæntæte badämäi inte Wængongui quïnäni tömänäni beyæ ante cöwë apæneedäni. ¹⁹ Ayæ botö beyæ ante adobaï apænemini ëñeninqe Wængongui pöni cæcä ate botö edonque tedecæboimpa, ämopa. Edæ Codito ingantedö ante wëenënedë mönö ëñenämaï ingaine ante botö ñöwo watapæ ëñeninqe guïñenedämäi inte apænebo ëñencædäniimpa, ämopa. Mänömaïnö ante münitö Wængongui ingante apæneedäni, ämopa. ²⁰ Mänine ante botö wadäni weca né gote apænebo beyænque ñöwo gæguincamë encaipobo inte wæbopa. Ìnique, Mänine ante né apænequënengä inte Pabodo cöwë guïñenedämäi inte apænecæcäimpa, ante münitö botö beyæ ante apæneedäni.

Waa quëwencæmïnimpa, ante

²¹ Botö Pabodo ïñömö æbänö quëwëmoo, ante, Quïnö baï cæboo, ante ëñencæte ante wæmïnitawo. Edæ Tiquico mönö töniñiacä mönö né waadecä ìnongä inte tömengä ñöwo pöniinqe münitö iminité mäninö tömänö ante apænecä ëñencæmïnimpa. Tömengä ïñömö mönö Awëne nempo quëwëninque tömengä beyæ né cædongä inte cöwë né pönengä inte ædämö cæcä acæimpa. ²² Ìnique, Pabodoidi æbänö quëwënäni, ante tömengä pöni apænecä ëñeninqe münitö wampo pönëninqe tæi piñænte entawencæmïnimpa. Ante cædinque botö, Ädämö apænebi ëñencædäniimpa, ante tömengä ingante münitö weca da godömo pongä aedäni.

²³ Mæmpo Wængongui töni mönö Awëne Itota Codito münitö iminité waadete pönö cæda ate münitö mïni caipæ incæ gänë entawëninque wede pönëninqe godongämæ

edæ waadete pönencæmïnimpa, ämopa. ²⁴ Äcänö mönö Awëne Itota Codito ingante cöwë waadete pönente ñimpo cædämäi ïna ïñömö tömengä ingante Wængongui pöni waadete cæcæcäimpa, ante botö Wængongui ingante apænebopa. Mäninque ante yewæmömopa.

Pidipenteidi iinänite Pabodo näöö çadota ante yewæmongainta

Waa quëwëedäni, ante

¹ Itota Codito ingante nē cämöna inte botö töön Timoteo guëa apænemöna iinque botö Pabodobo adoboqe yewæmömopa. Münitö Pidipoto iñömöö quëwëninque Wængongui quïmuni iñöminí inte Itota Codito nempo nē quëwëminí iñöminite botö, Acaeminiimpaa, ante yewæmömopa. Mïni pönencabo beyænque ante pancaminiya nē aamini iñöminite pancaminiya guiquené nē cämíni iñöminite pancaminiya guiquené öñöminique iñöminite botö edæ, Tömämini edæ acäeminiimpaa, ante yewæmömopa. ² Mönö Mæmpo Wængongui mönö Awënë Itota Codito töö waadete pönö cæda ate gänë pönëninque waa quëwëedäni, ämpopa.

Në pönëminí beyæ Wængongui ingante apænebopa, ante

³ Äyedëmë münitö iiminite ante pönëmo inte botö Wængongui ingante waa ate pönëninque apænebopa. ⁴ Iinque münitö beyæ ante Wængongui ingante wantæ iñö wantæ iñö apænedinqe botö, Waa quëwëminipa, ante watapæ todinque apænebopa. ⁵ Edæ, Botö tåno goyedë münitö godongämæ cämimitapa. Ayæ, Mönö Codito ingantedö ante münitö ñöwo ganca godömenque watapæ apæneminiipa, ante pönëninque botö, Wængongui bitö pönö cæbi ate pidipenteidi waa cädänipa, ante apænebopa. ⁶ Münitö botö ayomo tæiyæ waëmø entawencäminiimpaa, ante nē mä badongaingä iñongä inte Wængongui ñöwo Itota Codito näöö ponguinganca godömenque pönö badöninque cöwë iinque badongä ate münitö aedæmø pæimini bacäeminiimpaa. Mänömaä impaa, ante botö, Nwäwangä impaa, ante do eñëmopa.

⁷ Mönö Codito ingantedö ante watapæ möni eñeninö ante botö wææ åniisque, Nwäwangä impaa, ante apænebopa. Mänïne botö apænede beyænque pancayedëna botö imote tee mönüdäni wæbopa. Incæte tee mönüdäni wæbo incæ, Nwäwangä impaa, ante wææ ämo incæ Wængongui näöö waadete pönö cægañö ante ænte entawëñomo münitö adobaä mäninö ante ænique botö töö godongämæ entawëminipa. Iinque, Mönö mäninö ante åanque baï entawëmø ïmompaa, ante münitö iiminite waadete pönëninque botö, Münitö aedæmø pæimini bacäeminiimpaa, ante nöingä cæte pönëmopa. ⁸ Itota Codito mönö imonte nanguü waadete pönengantawo. Edæ tómengä waadete näöö pönëñö ante entawëninque botö münitö

iiminite waadete pönëmopa, ante adinque Wængongui incæ, Pabodo näwangä münitö iiminite nanguü waadete pönengampa, ante apænebaingampa.

⁹ Iinque münitö beyæ ante botö Wængongui ingante iñmai ante apænebopa. Mïni waadete pönencabo iñöminite Wængongui pönö cæcä ate godömenque waadete pönencäminiimpaa. Ayæ waadete pönëminí inte münitö, Quïnö wënæ wënæ i, Quïnö waa i, ante edonque adinque nö apænte ämimi bacäeminiimpaa. ¹⁰ Mönö æbäöö cæte waa quëwenguü, ante edonque adinque münitö Ao ante waa quëwëninque Itota Codito näöö ponguinganca wentamö mongænämäi inte tee têwadämaä iñni incäminiimpaa. ¹¹ Ayæ Itota Codito pönö cæcä ate münitö nö cædinque waa quëwëminí adinque wadäni Wængongui ingante waa ate pönëninque apænecädänimpaa, ante botö Wængongui ingante apænebopa. Ayæ münitö mänömaä inte waa cämili adinque tómänäni wæætë Wængongui ingante apænedinqe, Wængongui eñëmi. Bitö ñäö baï èmönömi inte waa pöni cæbipa, ante apænecädänimpaa, ante cædinque botö münitö beyæ ante Wængongui ingante apænebopa.

Pabodo, Codito beyænque quëwëmopa, angampa

¹² Iñänäni apænebo eñeedäni. Mänömaä cädäni botö wædö incæ wii önonque cætimpa. Wæætë, Codito beyænque Pabodo caate wæcampaa, ante adinque wadäni godömenque nanguü iñäni Codito ingantedö ante watapæ möni apænedö eñeninque wede pönënäni badänipa. ¹³ Edæ, Codito èmôwo apænecä beyænque Pabodo ingante tee mönüdäni, ante tededäni eñeninque odömäno tæiyæ awëñe oncö wææ wänöñäni incæ wadäni wayömö quëwëñäni incæ tómänäni do eñenäniipa. ¹⁴ Mönö Awënë nempo quëwëñäni incæ, Pabodo tee mönête wæcampaa, ante wædinque wodo tómänäni godömenque wede pönente badänipa. Iinque wede pönëninque tæi piñænte entawëninque tómänäni guifñenämäi inte Wængongui näöö apænedö ante godömenque apænedänipa.

¹⁵ Pancadäniya, Pabodo müñä godömenque nanguü iñäni godänipa, ante pönö piñte adinque Codito èmôwo ante apænedäni incæte botö imote guëadö guëa piñcæte ante apænedänipa. Mänömaä i incæte wadäni guiquené, Pabodo töö mönö godongämæ cæcäimpaa, ante gänë pönëninque Codito èmôwo ante apænedänipa. ¹⁶ Në gänë pönente apænedäni guiquené, Codito ingantedö ante watapæ mïni eñeninö ante Pabodo wææ ancæcäimpaa, ante botö imote godö gö cæcampaa, ante do eñenäniipa. Iinque

tömänäni botö imote waadete pönéninque apænedänipa. ¹⁷ Në wæætedö wæætë tededäni guiquenë, Pabodo tee möneta wæyongante mönö apænete tomö wæcä tocæi, ante cædänipa. Tömänäni nämä beyænque ante cædäni incæte waa cæte baï cædinque Codito émöwo ante apænedänipa. ¹⁸ Incæte pancadäniya nämä beyænque ante apænedäni incæte pancadäniya nö pönente apænedäni incæte mänänäni tömänäni Codito nänö cægänö ante näwangä ante do edæ apænedänipa. Mänömai impa, ante pönéninque botö watapæ tobopa.

Ayæ iimai ante pönéninque cöwë godömenque nanguü tocæboimpa. ¹⁹ Minitö Wængouü ingante botö beyæ nanguü apænemini éñeninque Itota Codito Önöwoca pönö cæcæcäimpa, ante éñente tobopa. Ìnique ñöwo botö caate wædö ante edæ iincayæ ate ñimpö cædäni ate edæ botö abæ tawænte gote quëwenguinque edæ impa, ante do éñeninque tobopa. ²⁰ Botö wëenënedë botö cæbo baï ñöwo adobaï cæinëmo imopa. Íntai éñate mümö quëwemo incæ baonque wænänäni wæmo incæ, Mönö Codito ingante waa acædänimpa, ante cædinque botö cöwë guïñenämäi inte tæi ongömoncaque wædinqe nanguü cædinque watapæ edæ bacæboimpa, ante pönémopa. ²¹ Edæ inguipoga quëwemo incæ botö Codito ingante entaweninque tömengä beyænque ante quëwémopa. Wæætë wæmo incæ tömengä beyæ botö godömenque nanguü entawenguimo imopa.

²² Incæte, Waiwæ nanguü incate baï botö cæquinque inguipoga ayæ quëwenguënëmo imopa, ante pönéninque botö, Åbänö anguümoo, ante éñenæcate ante wæbopa. Edæ, Wæncæboimpa, ante anguënëmo imoo. Wæætë, Ayæ quëwencæboimpa, ante anguënëmo imoo. Edæ, Åbänö anguënëmo imoo, ante botö edæ éñenämäi imopa. ²³ Edæ wada bæi ongonte æmatæ töö æmatæ töö godöna wæcä baï wædömo inte botö, Ådöno gämænö goquimoo, ante wæbopa. Codito weca godömenque wæmø pöni quëwencæboimpa, ante botö wadæ goinëmo imopa. ²⁴ Incæte inguipoga quëwéninque münitö beyænque ante cæquenëmo inte botö ædö cæte wayomö goquimoo. ²⁵ Ante pönente wædinqe botö, Minitö mönö pönénö ante godömenque wede pönéninque watapæ tote quëwencæminimpa, ante cæquimo imopa, ante éñemopa. Ayæ, Ñöwo wænämäi inte botö münitö weca quëwenguimo imopa, ante do éñemopa. ²⁶ Ìnique botö mümö inte münitö weca pömo adinque münitö Itota Codito ingante waa adinque botö beyænque nanguü tocæminimpa.

²⁷ Codito ingantedö ante watapæ mönö éñeninö beyæ ante mönö waa cæquenëmo

imompa, ante éñemini inte münitö edæ waa cæte quëweedäni. Mänömai cæmini ininque botö önömoncaque éñëmo incæ münitö weca ponte abo incæ, Pidipenteidi adoyomö pönéninque tæi ongönanipa, ante tededäni éñeninque tobaimopa. Ayæ, Codito ingantedö ante watapæ mönö éñeninö ante wadäni éñenædänimpa, ante pidipenteidi iñacabo cædinque nanguü cædänipa, ante botö edæ éñente tobaimopa. ²⁸ Ayæ plüte cædäni incæte münitö wæætë guïñenämäi inte tæi ongöminipa, ante adinque botö tobaimopa. Münitö mänömai guïñenämäi inte tæi ongöminipa ate wædinqe nê plüte änäni wæætë, Minitö wængouinque impa, ante wæcædänimpa. Në pönemini muni quëwenguinque impa, ante adinque tömänäni godömenque wæcædänimpa. Edæ Wængouü aengä beyænque quëwencæminimpa.

²⁹ Wængouü waadete pönö cæcä ate münitö Codito ingante wede pönéminitawo. Edæ adocä pönö cæcä ate münitö Codito beyænque cædinque cöwë caate wæquimini imnipa. ³⁰ Pabodobo doyedë Codito beyæ ante wææ ancæte ante caate wætabopa, ante aminitawo. Ñöwo godömenque wææ cædinque caate wæbopa, ante önömoncaque éñenëmitawo. Ìnique botö wææ änique caate wæbo baï münitö adobaï botö töö godongämæ wææ änique caate wæminí imnipa.

2

*Codito önonganque bayongante
Wængouü da cæcænongä*

¹ Mönö Codito nempo quëwéninque münitö wampo pönéminitawo. Tömengä waadete pönengä beyænque gancæ pönéminitawo. Mönö Codito Önöwoca töö äwocaque baï èwocadinque godongämæ watapæ quëweminitawo. Në wæcä ingante godö waadete pönéminitawo. Adocanque wæwengä adinque münitö änque baï wæwéninque tömengä beyæ cæminitawo.

² Mänömai i ìnique adodonque pönéninque münitö waa waademiini adinque botö watapæ pöni tobaimopa. Tömämäni änque baï èwocadinque, Mönö adoyomö cæcæimpa, ante godongämæ cæmimi adinque botö godömenque nanguü watapæ tobaimopa.

³ Ìnique münitö nämämanque ante pönéninque, Botö imote waa acædänimpa, ante cædämaï iedäni. Yæcado ongoncæboimpa, ante cædämaï iedäni. Wæætë, Botö önömoque baï iñomote wadäni wæætë waa pöni iñänipa, ante pönéninque wadâniqne iñänite aengö cædäni. ⁴ Nämä muni cæinëno ante cædinque münitö wii mänönö ante cædinque wæætë edæ wadäni näni cæinëno adobaï ante cædäni.

5 Mänömaï cædinque münitö Itota Codito nänö pönengänö baï adodö ante pönëedäni.
 6 Tömengä ifömö cöwë näwä Wængongui ïnongä ingampa. Incæte, Botö näwä Wængonguimo ingaïmo inte
 Mæmpo Wængongui ganca botö ingaïnö ante ñimpö cædämäi incæboimpa, ante tömengä änämäi ingacäimpa.
 7 Wæætë edæ, Mäninö botö ingaïnö incæ botö edæ ñimpö cæcæboimpa, äninqe wææ,
 önonganque baï bagacäimpa.
 Ayæ, Wængongui ingante né cædömo edæ bacæboimpa, ante badinque wææ,
 tömengä waomö mönö émonö baï nänö ëmonguunque waocä ëñagacäimpa.
 8 Mänömaï ëñate pæte wææ tömengä önonganque inte baï cæyongä Wæmpocä,
 Bitö wænguinö taadö gocæbiimpa, angä ëñeninqe edæ Ao ante goyongante wææ,
 tömengä nänö guïñëñaquinque awæ ñænqedimæ cæte mäo timpodäni wææ tiwadäni ate tömengä caate wægöningue wææ bacaa edæ wængacäimpa.
 9 Mänömaï cæcä adinque Wængongui wæætë tömengä ingante æmonga pöni da æänongacäimpa.
 Ayæ wadäni émöwo önöwoque émönäni baï tömengä Tæiyæ Awënë ïnongä inte wii adobai önöwoque baï émoncæcäimpa, ante cædinque Wængongui edæ, Itota Codito ingampa, ante pönö pemon-gacäimpa.
 10 Edæ öönädë quëwënäni incæ inguipoga quëwënäni incæ guimonga quëwënäni incæ tömänäni edæ Itota émöwo ëñente waa ad-inque da guicapocædänimpa, ante Wængongui tömengä ingante pönö pemon-gacäimpa.
 11 Ayæ, Itota Codito ingante adinque tömänäni, Mönö Tæiyæ Awënë ïnongä ingampa, ante edæ Ao ancædänimpa, ante Wæmpocä cægacäimpa.
 Mänömaï cæcä adinque, Mæmpo Wængongui waa pöni cæcamp, ante mönö edæ watapæ apænecæimpa.

Nëmoncoo äo äo cædote baï nöinö cæte quëwëedäni

12 Mänömaï beyæ botö né waademini ïnöminite botö apænebo ëñeedäni. Münitö weca botö quëwëñedë münitö do ëñente cædimini inte ñöwo botö wayömö quëwëmo incæ godömenque ëñente cæmini abopa. ïnique cöwë mënï ëñente cædinö baï adobai cædinque ñöwo mönö watapæ quëwenguünö

taadonque gocæte ante cædinque, Oda cæte wæcæ wæ, ante cöwë aquenë quëwëmïni. 13 Wii cæinente awædö, ante wæminitawo. Edæ Wængonguinque apænecä ëñente entawëninque münitö tömengä waa pöni nänö änö ante né ëñente cæinëmïni baminipa. Oda cæte awædö, ante wæminitawo. Adocä Wængonguinque mongæncadæ mongæncadæ cæcä ate tæi piñëmïni bate ate eyepæ cæmïnipa.

14 ïnique, Wii cæinente awædö, ante änämäi inte münitö piyænë cæte mïni cæquenéno ante do cædäni. 15 Edæ mänömaï cæmïni adinque wadäni, Wentamö mongænämäi iimnipa, ante abaïnänipa. Ayæ inguipogaque quëwënäni ëñenämäi inte idiquibæ pönente cæyönnäi münitö wæætë Wængongui wëñëmïni ïnömini inte tömänäni weca quëwëninque nëmoncoo äo äo cædote baï nöingä cæte quëwencæmïnimpa. 16 Edæ, Codito pönö cæcä beyænque mönö quëwengæimpa, ante edonque apænemïni ëñencædänimpa. ïnique, Doyedë botö apænedö ante münitö né ëñente cæmïnipa, ante adinque botö nanguü todinque iimai ante pönëmopa. Münitö beyæ pæ pagænte cædömo incæte botö wii önonque cæboimpa. Wæætë mönö Codito nänö ponguïönæ ïnonte botö, Münitö nö apæneminitapa, ante adinque botö tocæboimpa. 17 Ayæ, Wængongui quï, ante baö godöniunque waodäni baonga tepæ gao caadänipä. Münitö ïnömö wede pönemini inte, Wængongui quï, ante nämä godö cæyönni botö quëwenguïmämo incæ mïni godöniingooga gao caate baï ba edæ waa tobäimopa. Münitö töö godongämë edæ tobaimpa. 18 Münitö adobai, Pabodo mönö beyæ cæcamp, ante tocæmïnimpa. Edæ mönö edæ godongämë tocæimpa.

Tímoteo töö Epapododito

19 Münitö æbänö quëwëmïni, ante ëñeninqe Tímoteo wæætë apænecä ëñente tocæboimpa, ante cædinque botö, Itota Codito Ao angä ate Tímoteo ingante oo da pönömo münitö weca poncæcäimpa, ante pönëmopa. 20 Münitö æbänö quëwëmïni, ante wæyömo tömengä adocanque münitö beyæ ante botö töö guëa wæcamp. Wadäni guiquïnë münitö beyæ ante wædämäi ïnänipa. 21 Tömänäni edæ nämä beyænque ante cæinente wædingue Itota Codito nänö änönö ante wii cæinënäni ïnänipa. 22 Cöwë ayömïni, Tímoteo ïnömö cöwë waa cæcamp, ante do ëñemïnitapa. Ayæ mönö Codito ingantedö ante watapæ apænedinqe Tímoteo töö möna wencaya baï guëa cæmönapa, ante do ëñemïnitapa. 23 ïnique, Botö ïmote awënëedi æbänö apænte anguïnäni, ante ëñente ate botö Tímoteo ingante mänñedë ate münitö weca do da pönömo poncæcäimpa, ante

pōnēmopa. ²⁴ Ayæ mōnō Tæiyæ Awēnē Ao angā ate tömēmo do pōmaimopa.

²⁵ Ayæ Epapododito mōnō töniñacä incæ botö töno guëa cæmöna imönapa. Wadäni plïnte cædäni adinqe mönatö guëa wææ cæmönapa. Tömengä ingante münitö, Pabodo beyæ ante godö cæcæbiimpa, ante do da pönömini ponte cæcä antabopa. Tömengä ingante ñöwo wæætë adodö münitö weca edæ da pönömo pongüenengä ingampa, ante pönēmopa. ²⁶ Adocä Epapododito iñomö münitö pidipenteidi iminite acæte ante edæ nanguï wæcampa. Ayæ, Epapododito daicawo gawængampa, ante apænedäni ëñenique pidipenteidi do wædänipa, ante ëñente wædinque tömengä wæætë münitö beyæ ante nanguï wæwente bacampa. ²⁷ Nåwängä impa edæ. Tömengä daicawo gawænte wodo wængantapa. Incæte Wængongui tömengä ingante waadete pönö gampocä waa bacantapa. Mänömai cædinque Wængongui botö beyæ adobai ante pönēnique, Pabodo wii godömenque wæcæcimpa, ante pönengä inte edæ Epapododito ingante gampocä waa bacantapa.

²⁸ Mänömai beyæ, Epapododito wæætë pongä adinqe tocæminimpa, ante cædinque ayæ, Münitö tomini adinqe botö wæwænämäi bacæboimpa, ante cædinque botö tömengä ingante ñöwo da godoncæboimpa, ämopa. ²⁹ Pongä ate münitö, Mönö Awēnē nempo quæwënömi inte pöe, äninque Epapododito ingante waa adinqe godongämä watapæ tote cæedäni. Ayæ wadäni tömengä bai adobai waa cædänipa, ante adinqe töménäni ïnänite waa adinqe waa cædäni. ³⁰ Münitö, Pabodo beyæ ædö cæte cæquümöni, ante, Gobæ awædö, ante wæyöminite Epapododito iñomö edæ, Wæmo incæ cówë cæcæboimpa, ante münitö cæquénö ante cæcantapa. Codito beyæ ante cæcæte ante edæ tömengä wodo wængantapa cæminii. Tömengä ingante edæ waa cædäni, ämopa.

3

Tæ'i püñænte cæcæimpa, ante

¹ Ñöwo iñomö botö töniñamini ëñeedäni. Mönö Awēnē nempo quæwënique mïni watapæ toquinque iminipa. Münitö oda cædämäi incæminimpa, ante botö adodö adodö ante ancaa yewæmömo incæte wædämäi imopa.

² Iïmai ämopa. Wadäni iñomö, Mönö öö togænte quæwengëimpa, ante né änewënäni inte guintaidi bai wëna wënæ cædinque nämä baö öö öö towëänipa. Ante adinqe münitö töménäni ïnänite gomö adinqe wææ cædäni. ³ Edæ töménäni ïnänite ee adinqe Wængongui mönö imonte wæætë pönö öö togænte bai cædinque mönö wentamö mongänö do

wido cægacäimpa. Wængongui Önöwoca ingante ænte ëwocamö iñomö inte mënönonque edæ, Wængongui ingampa, ante tömengä beyæ cæmompa. Itota Codito nempo quæwämö inte mënönonque wii ingüpoga beyænque quæwämö imompa, ante mönö tömengä ingante waa ate apænemompa. ⁴ Töménäni guiquénë ingüpogaque ante pönënique, Münitö cædö beyænque quæwencæmönimpa, ante pönëwëänipa. Töménäni näni pönëwëño bai adobai pönente bai botö, Töménäni wædænque cæyönäni botö godömenque nanguï cædömo imopa, ante pönëwencædömoimpa. Edæ, Nanguï botö cædö beyænque quæwencæboimpa, ante pönëwencædömoimpa.

⁵ Edæ töménäni né öö togæñäni ïnänitawo. Botö iñomö adobai imopa. Tæcæ ëñayömite önompo æmæmpoque go mëönaa go adoönæque mänimpooñæ iñonte botö imote do öö togæñäni wægaboimpa. Töménäni idægoidi ïnänitawo. Botö iñomö idægo wodi pæimo iñomo inte tömengä nänömcä Beencamino wodi pæimo iñomo imopa. Töménäni ebedeoidi ïnänitawo. Botö iñomö ebedeobo ëñagämo inte näwä ebedeobo iñomo imopa. Töménäni Paditeoidi ïnänitawogaa. Edæ botö Paditeoido iñomo inte Möitee wodi näö wææ angainö ante moni Paditeocabo wædö ante tömää ëñente cædömo imo aedäni. ⁶ Ayæ töménäni, Wængongui beyæ nanguï cæcæimpa, ante apænedäniñawo. Edæ, Wængongui beyæ cæbote, ante edæ botö iñomö doyedë Codito ingante näni pönengaincabo ïnänite ancaa togænte pancæte ante cægaboi aedäni. Ayæ oodeoidi guiquénë, Münitö wææ angainö ante né ëñente cædänique né nö cædäni ïnänipa, ante änänitawo. Botö iñomö edæ mänönonque ante cówë cædömo inte wentamö mongænämäi iñomo imopa.

⁷ Doyedë iñomö botö mänömai godömenque waa cædimö inte, Botö toquinque waa pöni cægaboimpa, ante pönëwentabopa. Ñöwo guiquénë botö waa cægainö ante, Önonquedö ante cægaboi, ante do ëñémopa. ⁸ Ayæ wææ, Itota Codito botö Awēnë ingante adimo inte botö tömengä ingante pönënique tömengä töno godömenque waa pöni quæwencæboimpa, ante botö, Wëenëñedö botö entawengaincoo botö waa againcoo incæ edæ ëwenguincoccoque impa, ante pönëmopa. Edæ Codito beyæ ante cæyömo botö wëenë mänincloo tömancoo edæ dæ ba wætabopa. ïnique, Codito ingante godömenque ëwocacæboimpa, ante nanguï cædinque botö, Wëenë botö entawengaïnö ompotacoo bai impa, ante wido cæbopa.

⁹ Edæ, Iïmai cædäni, ante näni wææ angainö ante ëñente cæbo incæte Wængongui ayongante botö ædö cæte mäninö beyænque

nō entawēmo baquūmoo. Wæætē Codito mōnō nē nō cædangā ingante wede pönēmo inte tōmengā nempo quēwēñomote Wængongū pönō badongā ate nō cæbo bacæboimpa, ante nanguī cæbopa. ¹⁰ Mōnō Codito ingante ate bai pönencæboimpa, ante cæbopa. Ayæ tōmengā adocā nanguī tæi pñānique ñāni òmæmongacāimpā, ante wede pönēnique botō mānīnō tōmengā nē ñāni òmæmongaingā nānō tæi pñānō bai adobai entawencæboimpa, ante cæbopa. Ayæ adobai, Tōmengā caate nānō wængai bai botō tōmengā beyæ wæncæboimpa, ante pönēnique botō tōmengā tōnō godongämæ caate wænte bai tōmengā nānō ëwocadō bai ëwocacæboimpa, ante cæbopa. ¹¹ Mānōmai cædinque botō, Tōmengā wænte ate ñāni òmæmonte nānō quēwengā bai botō adobai wænte ate ñāni òmæmoncæboimpa, ante nanguī cæbopa.

Mānōmai bacæboimpa, ante nanguī cæbopa, ante

¹² Mānōmai ante apænedinque botō, Codito nānō entawēnō bai do entawēmopa, ante dicæ apænebogaa. Picænāni bai do badinque nō cædinque oda cædānīmopa, ante dicæ apænebogaa. Incæte Itota Codito incæ edæ, Botō ëwocadō bai adobai ëwocacæbiimpa, ante botō imote do bæi ongongacāimpā. Ìnique botō wæætē, Tōmengā waa pñi nānō ëwocadō bai adobai ëwocacæboimpa, ante bæi ongoncæte ante nanguī cæbopa. ¹³ Ìñānāni ëñeedāni. Botō Codito nānō ëwocadō ante dicæ eyepæ æmogaa, ante wæbopa. Incæte, Eyepæ ænāmaï ìmopa, ante adinque wæwēnāmaï ìmopa. Wæætē, Íncayæ ate Codito nānō ëwocadō bai ædæmō ëwocacæboimpa, ante cædinque botō mānīnique ante pönēnique pogodo gote bai cōwē cæbopa. ¹⁴ Wængongū do, Bitō Itota Codito nempo quēwēñomi inte eyepæ cædinque æmonga ponte æe, ante botō imote aa pegacāimpā. Ìnique tōmengā, Pædæ pönōmo æncæbiimpa, ante nānō angaincoo ante ænte ëwocacæte ante botō gānā cæcæte ante pogodo gote bai edæ nanguī cæbopa.

¹⁵ Mōnō æmæwo picæmō badömö iñōmō tōmämö adobañō ante pönenguénēmō ìmopa. Pancamüniya guiquenē mānōmaiñō ante wii pönemini adinque. Wængongū, Minitō æbänō nō pönenguénēmini ìmiiñi, ante pönō odömongā ate ëñencæminimpa. ¹⁶ Mōnō do èñente quēwenganca māninganca mōnō cōwē nō cæte quēwengæimpā.

¹⁷ Ìñānāni èñeedāni. Botō Pabodobo æbänō cæbopo, ante adinque minitō botō cædō bai adobai godongämæ cædānī. Ayæ, Minitō cæmōni bai münitō adobai cædānī, ante odömōmōni bai pancadāniya adobai cædānī adinque münitō iñōmō, Adobai

cæcæimpā, ante tōmēnāni ïnānīt cōwā aedäni. ¹⁸ Minitō ìmīnīte wantæ wantæ iñō wantæ wantæ iñō apænedimō inte botō ñōwo Ca ca wædinque adodō ante līmāi ante godömenque apænebopa. Mōnō Codito awāa wængā incæte nanguī ïnāni tōmengā ingante Baa ãninque tōmengā nānō wængalwæ ante pliute bai cædānīpa, ante awædō. ¹⁹ Tōmēnāni nāni òmæ ëwente wæquinque mānōmai cædānīpa. Cængūi beyænque ante pönente quēwēnāni. Wēnæ wēnæ nāni cædō beyæ guingo imonte wæquenēnāni incæ tōmēnāni wæætē guññéñadāmāi inte edæ, Waa pñi cæmōni, ante nāmā incæ waa adānīpa. Edæ inguipoga beyænque ante cæinente wædānīpa.

²⁰ Mōnō iñōmō mempoga ëñagaímō inte mōnō öönadē òmæ do ëamō edæ imompa. Ìnique mōnō Awēnē Itota Codito, Quëwencæmīnimpā, ante nē Ængāingā ingante nanguī ãinente wædinque mōnō, Tōmengā æyedēnō öönadē edæ wææ ponguingā, ante wānō cōmompa. ²¹ Tōmengā iñōmō tæi pñānongā inte tōmancoo edæ bæ tadinque ö ãninque Tæiyæ Awēnē incæcæimpā. Ìnique, Mōnō quēwenguññāmāi aquíñō ëñamompa, ante adinque tōmengā tæi pñānongā inte, Botō bai tæi pñānongā mongæncæmīnimpā, ante badongā ëñaquūmō imompa.

4

Mōnō Awēnē nempo quēwēnique watapæ tocæimpā

¹ Wængongū botō ìmote poganta pönō wencate bai cædinque, Bitō waa apænebri èñente beyænque pidipenteidi èñente waa cædānī abopa, angā èñēnique botō münitō beyæ ante watapæ tobopa. Minitō ìmīnīte ædæmō waadedinque botō. Äyedēnō bee tenguiñmoo, ante wæbopa. Ìnique botō nē waademiñi ämo èñeedāni. Mānīnō botō ãñiñō èñente cædinque münitō mōnō Awēnē nempo quēwēnique tæi ongöedāni.

² Ñōwo Eodia, Tintique, mina onquiyæncaya ìmīnate ämo èñeeda. Mōnō Awēnē nempo quēwēnique münatō piyænē cæte adodonque ante cæbæweda, ämopa.

³ Botō mōnō Awēnē ingantedō ante watapæ apænecæte ante nanguī cæyomote Codemente tōnō wadānī botō tōnō iñacabo cædānītapa. Wængongū, Nāni quēwenguinta, ante tōmengā nānō yewæmongaintaa tōmēnāni èmōwo dobæ yewæmonte mæ ñōmopa. Tōmēnāni botō tōnō cæyönāni ìña onquiyæna Eodia tōnō Tintique iñōmō botō tōnō adobañō iñacabo nanguī cæda ñatapa. Ìnique bitō cōwē botō tōnō guëa cædōmi iñōmite bitō ìmote ämopa. Ìña ìnate bitō waadete apænebri èñēnique piyænē cæte quēwencædaimpa.

⁴ Ayæ tömämiñi ïmînite, Mönö Awëñë nempo quëwëningue watapæ tote quëwëedäni, ämopa. Edæ, Watapæ pönö tote quëwëedäni, ante adodö ante ämo ëñeedäni. ⁵ Mönö Awëñë edæ oo pönö poncæcäimpa cæmîni. Ee aðämö cæte quëwëñomini tömänäni waadete mîni cædönö ante edonque acædänimpa.

⁶ Ayæ, Quiëmë bacæ wæ, ante mîni wædö ante guïñente wædämäi iedäni. Wængonguinque ingante apæneedäni. Apænedinque, Wængongui, bitö pönö cæbi ate eyepæ inte quëwencämönimpaa, ante quiëmë mîni æncæ wædö incæ ante apænecämînimpa. Ayæ tömengä pönö cæcä adinque mînitö. Bitö pönö cæbi waa æmönipa, ante Wængongui ingante wæætë waa ate pönente apæneedäni. ⁷ Ayæ, Wængongui piyænë cædinque pönö aacä beyæ mînitö Itota Codito nempo quëwëningue piyænë cædinque mîmönö wædämäi inte nö pönëningue quëwencämînimpa. Edæ mönö, Äbämë cæte Wængongui pönö piyænë cæte aacää, ante mönö waocabo ëñenämäi ïmö incæt tömengä cöwë godömenque aacä ate wædämäi inte quëwëmompaa.

Quïñö waa i, ante mânïnonque ante pönëë cöedäni, ante

⁸ ïñänäni ëñeedäni. Mînitö æbänö ante pönëë conguënëmîni ïmînipa, ante yewämöninqe botö ñöwo æmäwo pönö yewämömoi aedäni. Nåwängä nâni apænedö ante pönëë cöedäni. Äbänö waa cæquü, æbänö nö cæquü, ante pönëë cöedäni. Quiënö nö i, ante mânïnö ante pönëë cöedäni. Mönö æbänö waadete pönengüü, ante pönëningue mönö waa adoncoo ante adobai pönëë cöedäni. Wadäni waa nâni cædinö ante pönëë cöedäni. Mânömai cædäni ate wadäni waa adänitawo. ïnique tömänäni nâni waa adïnö ante mînitö mânïnö ante pönëë cöedäni. ïnique, Quiëmë waa pönö i, ante adinque mânïnonque ante pönëë cöedäni.

⁹ Botö odömonte apænebo ëñeminitawo. ïnique botö pönö apænebo ëñeninqe mîni ëñenïnö baï tömänö ante edæ cædäni. Botö pædæ pönömo æmînitawo. ïnique botö pædæ pönömo mîni ænïnö incæ ee mædäni. Botö entawëno ante, Äbänö entawëmoo, ante edonque amünitawo. ïnique botö entawëno mîni adïnö baï mînitö adobai entawëningue edæ waa cædäni. Mânömai cæmîni adinque Wængongui né gänë pönëngä inte mînitö tönö godongämæ quëwëningue pönö cæcä ate mînitö wæætë gänë pönëmîni bacæmînimpa.

Pidipenteidi mîni pönöni waa æntabopa, Pabodo angampa

¹⁰ Botö wædö ante mînitö doyedë pönö cædîmîni inte ñöwo wæætë tæcæ pönente wædinqe wæætë pönö cæmîni æninqe botö, Mönö Awëñë beyænque pönö cæmînipa, ante adinque nanguï waa tobopa. Edæ botö wædö ante cöwë waadete pönëmîni incæt mînitö da pönöncæ cæyömlîne wææ cæte i æiquedö da pönonguimîni. ¹¹ Incæt mânömai apænedinque botö wii ænguënëmo inte apænetabopa. Edæ wædænque ëabo incæ nanguï ëabo incæ quiëmë ëabo incæ botö, Äbänö quëwengüü, ante do ëñëmo inte edæ piyænë cæte wædämäi cöwë quëwëmopa.

¹² Ömæpobo wædîmo inte botö, Ömaadäni æbänö quëwëñänii, ante do ëñëmopa. Adobai nanguï éate quëwëñimo inte botö, Nanguï éadäni æbänö quëwëñänii, ante do ëñëmopa. Edæ tömo cæmo incæ, gæwænte wæbo incæ, nanguï ëabo incæ, ömæpobo incæ mânïnö tömänö ante wægaimo inte botö mânömai ingaimo beyænque ëñente batabopa. ïnique æyömömë quëwëmo incæ quiëmë baï quëwëmo incæ piyænë cæte wædämäi quëwëmopa. ¹³ Edæ quiëmë beyæ wæbo incæ mönö Codito pönö cæcä ate botö wæætë edæ eyepæ entawëningue tömää edæ cæbopa.

¹⁴ Incæt botö ömæpobo inte wæyömotë mînitö pönö cæmîni waa æntabopa. ¹⁵ Ayæ adobai mönö Codito ingantedö ante watapæ moni apænedö ante tæcæ ëñemîni ate botö Mäatedöniabæ ïnique apænedinque wadæ goyömotë wadäni Codito ingante nâni godongämæ pönencabo pönöñämäi ïñönänite mînitö adomînique da pönömîni æntabopa, ante mînitö pidipenteidi do ëñemînipa. ¹⁶ Edæ, Tetadöniça nâni quëwëñömö quëwëningue Pabodo ömæpocä bacampa, ante tededäni ëñente wædinqe mînitö wii adopoque wæætë wæætë da pönömîni æntabopa.

¹⁷ Botö dicæ botö æncæ wædö ante apænetabopa. Wæætë, Pidipenteidi wadäni ïnâni nê godöñäni ïñänipa, ante adinque Wængongui wæætë mînitö ïmînîte godömenque pönongä æncæmînimpa, ante apænetabopa. ¹⁸ ïnique botö ïñömö idæwaa æntabopa. Botö ænguënëñö ænique godömenque nanguï ænte éabopa. Edæ, Pabodo qui, ante mîni da pönöñincoo Epapododito wæætë botö ïmote pædæ pönongä ænique botö eyepæ pönö éate quëwëmopa. Mînitö, Wængongui qui, ante ogüi waquï baï pönö iya tante baï cædinque, Pabodo qui, ante da pönömîni adinque, Waa pönö pönömînipa, ante Wængongui incæ waa acampa. ¹⁹ Botö Wængongui ñäö baï entawëningue tæi ëmongä ïnongä inte tömengä nânö éadoncoo ïñömö edæ bacoo pönö ongompa. ïnique, Mînitö ænguënëmîni

īmīnipa, ante adinque tömengā Itota Codito beyænque cædinque eyepæ pöni edæ da pönongā æncæmīnimpa.

²⁰ Mönö Wængonguū mönö Mæmpo iñongante, Bitö waëmō pöni iñömi īmpa, ante mönö cōwē watapæ apænecæimpa. Edæ nöwopämo incæ mülmämo incæ mönö cōwē mänömaï apænecæimpa. Mänömaï impa, änique botö, Améè, ämopa.

Mäninque ante yewæmömopä, ante

²¹ Wængonguū quïnäni Itota Codito nempo quëwënöñäni iñöänite münitö, Waa quëwencæmünimpa, ante botö beyæ ancæmīnimpa. Ayæ botö tönö godongämæ ongönäni incæ, Minitö æbänö quëwemänii, ante wædänipa. ²² Edæ Tæiyæ Awënë Tetædo oncöne quëwënäni tönö wadäni Odömä iñömö wayömö quëwënäni tönö Wængonguū quïnäni incæ tömänäni adobaï münitö īmīnite, Waa quëwencæmünimpa, änänipa.

²³ Mönö Awënë Itota Codito münitö īmīnite waadete pönö cæcæcæimpa, ämopa. Mäninque ante yewæmömopä.

Codotenteidi inänite Pabodo nānō cadota ante yewæmongainta

Waa quëwencämínimpa, ante

¹ Wængonguü angä ëñeninqe Itota Codito botö imote da godongä gogaimo inte botö Pabodo mōnö. Mönö tönifacä Timoteo tönö guëa tedete ate botö, Acämínimpa, ante yewæmömopa. ² Mönitö tönifämäni ëñeedäni. Codota iñomö quëwëninque Wængonguü quïmäni inte münitö mönö Codito nempo quëwëninque ædæmø cæte pönëmini iñomilite botö ïma ante yewæmömopa. Mönö Mæmpo Wængonguü tönö mönö Awënë Itota Codito waadete pönö cæda ænte entawëninque münitö gänë pönëninque watapæ quëwencämínimpa, ämopa.

Në pönénäni beyæ Pabodo Wængonguü ingante apænecä

³ Mönö Awënë Itota Codito Wæmpocä iñongante münitö münitö beyæ ante apænedinqe Wængonguü ingante waa ate pönente apænemönipa. ⁴ Edæ, Minitö Itota Codito ingante wede pönëmini iminipa, ante do ëñemönipa. Ayæ, Wængonguü quïnäni inänite tömänäni inänite münitö waadete pönëminiipa, ante münitö do ëñemönipa. ⁵ Edæ, Öönädë æidinqe münitö watapæ quëwenguinque impa, ante edæ Codito do badongampa. Mänömañö ante, Nåwangä impa, ante watapæ müni ëñenö ante münitö godömenque wede pönëmini badinque godongämæ waadete pönëmini iminipa. Inique, Minitö mänömañö iminipa, ante adinque münitö wæætë Wængonguü ingante waa ate pönëninque apænemönipa.

⁶ Doyedë münitö weca ponte apænedinqe münitö, Mönö Codito ingantedö ante watapæ apænemöni ëñeninqe münitö, Wængonguü näwangä waadete pönö cæcampä, ante do ëñeminitapa. Mänömañö ante müni ëñenöñä incæ münitö waincawæ nanguü incawæ baï tæcæ badinque ñowo ganca nanguü apænemöni ëñeninqe wadäni münitö weca në pönénäni tæyænäni badänipa. Ayæ tæyænäni badäni baï mönö pönençabo adobaï tömämæca tæyæmö pönö bamompa. ⁷ Epapada möni né waadedongä incæ, Codito waa pönö nänö pönö cægäinö ante do odömonte apænecä ëñeminitapa. Tömengä iñomö Itota Codito beyæ né cæcä iñongä inte mönö imönite pönëninque ædæmø cæcä ingampa. ⁸ Ayæ münitö imönite apænedinqe tömengä, Codotenteidi iñomö Wængonguü Önöwoca nempo quëwëninque né waadete pönénäni inänipa, ante do apænecä ëñentamönipa.

⁹ Mänömañö beyæ münitö, Minitö æbänö iminii, ante tæcæ ëñeninqe münitö beyæ ante Wængonguü ingante apænedinqe ñimpö cædämäi inte cówë apænemönipa. Edæ, Wængonguü æbänö angää, ante münitö ëñente ëwocacämínimpa, ante münitö, Wængonguü ëñëmi. Bitö ëñenö ante apænebi ëñente ëwocadinqe Codotenteidi wæætë, Åbänö waa cæte quëwenguü, ante ëñençädäniipa, ante apænemönipa. ¹⁰ Wængonguü apænecä ëñeninqe münitö, Mönö Awënë tocæcäimpa, ante cædinque tömengä nänö waa cædö baï münitö adobaï waa pönö cæcämínimpa, ante apænemönipa. Ayæ Wængonguü ingante münitö doyedë ñemæ ate baï ñemæ pönëmini inte ñöwo wæætë ædæmø ate baï ædæmø pönencämínimpa. Ayæ waa incawæ baï münitö adobaï bate cædinque nö müni waa cæquenöñonque cæcämínimpa, ante apænemönipa. ¹¹ Wængonguü ñao èmöninqe tæ piñenongä inte pönö cæcä ate münitö edæ tömengä nänö tæpiñenö baï adobaï tæpiñenöni ëwocacämínimpa, ante apænemönipa. Ayæ, Tömengä mänömañö pönö cæcä ænte ëwocamini inte münitö wæntæye badämäi inte ee cædinque piyænë cæte ee cæcämínimpa, ante ämönipa. Ayæ watapæ todinque, ¹² münitö mönö Mæmpo ingante waa ate pönëninque apænecämínimpa, ante münitö Wængonguü ingante apænemönipa.

Edæ Wængonguü quïmöni imöni baï tömengä münitö imilite pönö badongä ate münitö tömengä quïmäni do baminipa. Inique münitö tömengä ñao èmömämödë münitö tönö godongämæ pönöminite tömengä nanguü pönö pönongä ñeninqe münitö münitö tönö godongämæ né èamini incämínimpa. ¹³ Edæ né wémö ènempodongä nempo wæwëñömonte Wængonguü wæætë mönö imonte gä pe æmpote ö ñeninqe, Botö Wengä botö né Waadedongä iñomö né Awënë Odeye iñongante münitö tömengä nempo quëwencämínimpa, ante mämongä pongamöimpa. ¹⁴ Tömengä Wengä nämä wepæ petæ petæ wææ beyænque mönö wénæ wénæ cægäinö ante Wængonguü pönö ñimpö cæcä ñeninqe mönö abæ tawænte baï quëwemompa.

Codito wængä beyænque Wængonguü piyænë cæcampä

¹⁵ Mönö adämäi ingaingä Wængonguü æbänö èmongää, ante adämäi iñomö Wængonguü Wengä iñomö Mæmpocä baï né èmòngä inte mönö weca pöninqe, Mæmpocä æbänö èmongää, ante do odömongacäimpa. Wéenëñedë Wængonguü nänö badönämäi ingañedë adocä incæ Bamoncadengä baï iñongä inte do quëwengacäimpa. ¹⁶ Inique Mæmpocä pönö angä ëñeninqe tömengä

Wengä incæ tömancoo edæ badongacäimpa. Mönö nē adincoo incæ mönö adämäi incoo awëmö ongoncoo incæ adocä tömancoo badongacäimpa. Awënëidi incæ nē änäni incæ, awënëidi näni ènempodö incæ nē tæi piñänäni incæ, öönadë owodönäni incæ inguipoga quëwënäni incæ mänänäni edæ tömänäni inäni Mæmpocä pönö angä ènëniñque Wængongü Wengä iñömö badongacäimpa. Badöñlongante Wæmpocä. Bitö qui bacäimpa, angä Ao ante badongacäimpa.¹⁷ Adocä Wængongü Wengä incæ Tänocä quëwengaingä ingampa. Tömengä pönö angä beyænque tömengä näno badongaincoo iñömö adoyomö pönente baï cædinque tömengä nempo godongämë gongænte cægomba.

¹⁸ Ayæ tömengä nē Önoncamö baï nē angä iñongante mönö tömengä ingante mönö godongämë pönencabo wæætë tömengä tönö adoyonque baï iñomö imompa. Adocä tömengä näno Tæiyæ Awënë baquinque nē badongaingä inongä inte tänocä pöni ingacäimpa. Ayæ æmonga pöni näno ongonguinque tömengä wænte ate tänocä nē näni ömæmongaingä inongä ingampa.¹⁹ Edæ, Botö entawénö incæ botö Wengä tömänö entawencæcäimpa, ante pönö cædinque Mæmpocä iñömö nanguü togacäimpa.²⁰ Ayæ tömengä Wengä wæpæ awäa gowete wædinqe wængä beyænque Wængongü mönö tömämö beyæ pönö cædinque piyænë cægacäimpa. Tömengä Wengä tönö mänömai pönö cæcä beyænque mönö inguipoga tömäo quëwëmë tönö öönadë tömäo quëwënäni tönö tömengä ingante Ao änique tömengä tönö godongämë piyænë cæte quëwëmë adinque Wængongü iñomö nanguü togacäimpa.

²¹ Ayæ münitö guiquenë Wængongü ingante näwæ pämænte gogaimini inte wiwa cædimini inte ocaidë nê piunte bagaimini iñominito,²² Wængongü wæætë, Adocä Codito tömengä baö ewenente wængä beyænque münitö botö quimini badingue botö ayomo tæiyæ waemö entawencæminipa, ante cæcamp. Ìnique tömengä ñä mënonganä ate münitö tömengä ayongä wentamö mongenämai imini adinque, Wënæ wënæ cæbitapa, ante aedö cæte piunte anguii.²³ Edæ münitö tæi mænonte baï ongöñinque do muni wede pönënonque ante cöwë godomenque pönemini ìnique tömengä weca ponte ongomaiminipa. Mönitö mönö Codito ingantedö ante mönö pönëno beyæ mönö watapæ bacæimpa, ante apænemoni èñeminitawo. Mänine ante ñimpo cædämäi imini inte münitö tömengä weca cöwë ongomaiminipa. Mänine muni èñenine ante münitö ñowo inguipoga tömäo quëwënäni inanite apænemoni èñenänipa.

Mänine beyænque ante botö Pabodobo nē cæbo batabopa.

Mönö pönencabo beyæ botö nē cæbo batabopa, ante

²⁴ Münitö beyæ nanguü cædinque nantate wædimö incæte botö nanguü tobopa. Ayæ Codito beyæ ante godomenque wæquenëmë inte botö tömengä tönö guëa baonque nantate wæbopa. Codito mönö Önoncamö baï nē angä iñongante mönö tömengä ingante mönö godongämë pönencabo iñomö tömengä tönö adoyonque baï imompa. Botö iñomö edæ mönö cabø beyænque caate wæbopa.²⁵ Ayæ, Codito ingante nē pönëniñbeleyæ bitö nē cæbi badinque botö angaine ante adodö adodö ante tömänö ante edonque pöni apænebi èñenædämipa, ante Wængongü angä èñenine que botö münitö beyæ nē cæquenëmo do bagaboimpa.

²⁶ Mänine Wængongü näno angaine ante wantæpiyæ wë wodonte baï iñonte mönö mæmæidi cöwë èñenämaï ingadämipa. Ñowo guiquenë Wængongü tömengä quimö iñomonte mänine ante edonque pöni odömonte apænecä èñemompa.²⁷ Ìnique münitö imonite änique, Waa pöni botö angaine ante muni waocabo wæenënedë muni èñenämaï ingaine ante münitö ñowo tæcæ èñemini inte oodeoidi ìnämai ñäni ñäni odömonte apænemini èñenædämipa, ante Wængongü cæcamp. Mänömai beyæ mänine ante apænemoni èñenine que muni waai pöni ñäo baï entawenguinque èñencæminipa. Edæ, Münitö mönö Codito ingante èwocadinqe muni ñäo èmämödë æyöminí watapæ bacæimpa, ante mönö pönëno ante mänine que impa.

²⁸ Mönö Codito tömengä näno èñenö ante entawéninque münitö adocä ingante mönö Codito ingante ante apænemoni. Tömengä nempo quëwëninque münitö picänäni baï nê èñemini bayöminite Wængongü münitö iminite waa acæcäimpa, ante münitö tömänäni inanite waadete odömonte apænemoni. Ayæ, Èñenguenë quëwëdäni, ante tömänäni inanite wææ ante apænemoni. ²⁹ Mönö Codito näno tæi piñenö pönongä ænte entawéninque botö, Né èñemini bacæminipa, ante cædinque tæi pæ pagante cöwë nanguü cæbo imopa.

2

¹ Botö münitö beyæ nanguü cædinque Daoditea iñomö quëwënäni beyæ adobai nanguü cæbo adæni. Ayæ wadäni botö awinca adämäi inäni beyæ adobaï tæi pæ pagante cædinque nanguü cæbopa, ante apænebo èñeedäni.² Botö, Tömänäni wæwënäni inte wampo pönëninque godongämë waadete pönëninque adocabödäni baï bacædämipa, ante aedämö

cæbopa. Edæ, Mänömaï badinque tömëñäni Codito näö öñenö ædæmō pöni näni entawenguinqe impa, ante pönéninqe cæbopa. Ayæ, Mänömaï badinque tömëñäni Wængongüi näö nè wé wodongaingä ingante Codito ingante edonque mänömaï pöni odömonte apænebopa.³ Edæ, Æbänö i, ante, Æbänö waa cæquü, ante Wængonguinque näö nö pönénö incæ mönö Codito mänïnö tömänö ante öñeninqe waëmō pöni incoo baï wé wodonte mante baï entawengampa.⁴ Mänömaï ante apænedinqe botö, Minitö oda cædämäi incæmìnimpä, ante yewæmonte apænebopa. Edæ wadäni waa pöni tededäni incæ babæ wapiticæ odömoncæte ante tededäni ïnäni adinqe öñenämäi iedäni, ante wææ ämopa.⁵ Edæ wayomö quëwëmo incæ mimitö weca owote baï botö öñowocä pönémopa. ïnique botö ayomo mimitö mönö Codito ingante wede pönente tæi piñante ongöningue iñacabo cædinque töingä pöni cæmìnipa, ante pönémopa. Mänömaï iminipa, ante ate baï adinqe botö nanguü tobopa.

Codito nempo quëwëningue mümö quëwëmompä, ante

⁶ Mänömaï beyæ botö iñmai ämopa. Minitö Itota Codito ingante mönö Awënë ingante Ao ante do æminitawo. ïnique tömengä ingante do Ao ante æñümini inte mimitö ñöwo adobai tömengä ingante cöwë Ao ante tömengä nempo quëwëdäni.⁷ Minitö waomini incæ awæ tæimöwæ ædæmō guiwate pæwæ baï Codito nempo quëwëningue cöwë godömenque picæmuni bacæmìnimpä. Ayæ mimitö odömonte apænemöni mini öñenö baï cædinque godömenque wede pönéninqe tæi piñante ongöedäni. Ayæ Wængongüi ingante waa ate pönéninqe watapæ apænedäni.

⁸ Wadäni mä pönente önonquedö ante apænedäni öñente wædinque mimitö, Mönö imonte ö æncæte ante babæ apænedäni, änique wææ cæedäni. Edæ tömëñäni dicæ Codito näö odömonte apænegäinö ante apænedäniya. Wæætæ waodäniqne näni odömonte apænegäinonque ante Ao änique tömëñäni inguipogaque ante nè pönénäni näni pönénö bañonque ante cædänipa töö.

⁹ Edæ Wængongüi tömengä näö entawënoncoo incæ mönö Codito Waocä nè öñagaingä ïnongä inte mänincoo tömancoo entawëningue nämä baonga öñacampa.¹⁰ Öönædë awënëidi incæ inguipoga awënëidi incæ nanguü ïnäni iñönäni mönö Codito adocanque Ñænængä pöni ïnongä inte Tæiyæ Awënë ïnongä ingampa. Incæt tömengä nempo quëwëmäi inte mimitö tömengä näö entawënö incæ ædæmō entawëmìnipa.¹¹ ïnique tömengä nempo

quëwëningue mimitö wao önompoca éö togænämäi imini incæte mönö Codito iñömö éö togænte baï cædinque mimitö baonque ante mîni wiwa cægäinö ante wido cæcä ate mimitö tæiyæ waëmō entawente quëwëmìnipa.¹² Wængongüi nè tæi piñænongä inte Itota ingante angä näni ömæmongacäimpä, ante wede pönénimi inte mimitö, Itota töö godongämæ näne wænte baï imompa, ante æpænë guiiinitapa. Ayæ adobaï adocä nè tæi piñænongä ingante wede pönéninqe mimitö æpænë guiidinqe Itota töö näni ömæmonte godongämæ tao gongænte quëwëmìnipa.

¹³ Doyedé öñenämäi cædinque do wænguënëmimi ingaimini inte mimitö inguipogaque ante mîni cæinëwëno ante ee mongæñomînîte Wængongüi angä ate mimitö Itota töö näni ömæmonte quëwengamînimpä. Edæ wææ wënæ mîni cægäinö ante adinqe Wængongüi pöni iñimpö cæcä quëwëmìnipa.¹⁴ Minitö pante wæquinque öñenämäi cæmìnipa, ante Wængongüi wade wade ante wææ angä öñeninqe dodäni adodö adodö ante yewæmönäni ate wægamöimpä. Mänömaï mönö imonte ancaa wææ änäni wæmö adinqe Codito iñömö mäninecoo mönö wægañecoo ante wææ godonte baï cæcä ate dæ batimpa. Edæ awæ timpodäni wæninque Itota Codito mänïnö ante do teemente mongæ mao wido cægacäimpä.¹⁵ Ayæ mänïwaa wæninque adocä tæi èmengä inte wënæidi awënëidi töö nè änäni näni wænonguënencacoo gä pe æmpote ö ænique tömengä, Wænoncaincoo nææmìnipa wænonguïmînii, ante baï wadäni ayönänite badete tote baï cægacäimpä.

Öönædë mönö entawënö ante æncæte ante cæedäni, ante

¹⁶ Mönö ee aquenöö incæ bitö quimæ cæmii, Quimæ bebi, ante pöni apænte piñte änänitawo. Wængongüi beyæ ante ææmæ cæcæimpä, ante apænte ancæ piñänitawo. Wacä mämö i ate becæimpä, ante wææ änänitawo. Guëmanguïñæ incæ quimæ cæbii, ante mimitö iminîte apænte pancæ cædänitawo. Edæ æcämene mänömainö ante apænte ancæ cæyönänite mimitö wæætæ, Tömëñäni näni wææ änïnö ante Codito wææ godonte baï cægacäimpä, ante pönéninqe guïñente wædämäi incæmìnimpä.¹⁷ Cængüi cænte baï bequï bete baï mönö öñowocä beyæ Codito incæ mönö guëmanguïmämö baï ïnongä ingampa. ïnique Codito ingante ænte entawëningue mönö æbänö cænte baï guëmante baï quëwenguü, ante odömoncæte ante cædinque dodäni iñömö öwocodenganque odömonte baï cædinque wææ angadänimpä.

Mänömaä beyænque tömënäni, ïlmai cæedäni, ïlmai beedäni, ïlmai guémäedäni, ante wææ angadänimpa.

¹⁸ Pancadäniya mä pönëninque, Önömonque baï inömö inte mönö anquedoidi inänite waa adinque waa cæcæimpä, ante babæ ante wææ änewänipä. Ayæ mönitö äñö baï cædämäi inique edæ mönitö ante entawëtë äñämäi ante wæbäimipä, ante änewëñöñäni mönitö wæætë guïnenre wædämäi iedäni. Edæ, Mönitö ate baï do adimöni inte ämöni ëñeedäni, ante tömënäni Codito Önöwoca ingante äwocadämäi inäni inte mä pönëninque änewëñänipä. Edæ, Nämäneque ante pönëninque tömënäni, Mönitö adomöniique waa cæmöni imönipä, ante ränmä waa adänipä. ¹⁹ Mönö ocai encamö inte cængüi cænique mönö baonga wepæmë tömäo gogadinqe pæmomopa. Ayæ adobaï mönö ocai encadinqe oguëmë töö baö beyæ cöñe pö cöñe pö cæmomopa. Mönö pönencabo adobaï Codito töö adoyonque baï inömonte tömengä Önoncamö baï inongä inte né angä ingampa. Mönö mänömaä imö incæte tömënäni wæætë né Önoncamö baï inongä ingante Baa äñique ränmä wido tote wææñö baï edæ wadæ godänipä. Inique wææñö baï inäni incæ mönitö iminite wææ äñani apa quëwëminii.

²⁰ Wëenëñedë inguipogaque ante näni wææ angainö ante né eñengäimini incæte nöwo wæætë Codito töö godongämë wæñimini inte mönitö wænte baï imini inte mänine ante ädö cæte eñenguimini. Ingüpogaque quëwëminii iminipä diyæ mänine ante eñente cæquenëmini inguimini. ²¹ "Gampodämäi, Yædæ bedämäi, Bæi ongönämaï," ante tömënäni näni wææ änewëñö ante quïnante eñente cæmäni. ²² ïñempa waodämäne edæ, Gampodämäi, ante näni änoncoo inöñö tæcæ ante cæyömini edæ dobæ wote ba apa eñewëminii. Ingüpogaque quëwëñäni näni änewengainö ante eñenique tömënäni wææ äñänipä. Dodäni näni odömonte apænegalñö ante eñenique wææ äñänipä. ²³ Tömënäni, Önömonque baï inömö inte mönö anquedoidi inänite waa adinque waa cæcæimpä, ante wææ änewänipä. Ayæ mä pönëninque, Cædämäi, Cædämäi, ante ränmä baö incæ pänänipä. ïñäni ocai encadönäni inte wææ äñänipä, ante pönëninque wadäni edæ wæætë oda cædänipä. ïñempa, Cædämäi, Cædämäi, ante näni wææ änewëñö wii eyepæ i inique né eñenäni inguipogaque näni cæinëwëñö ante godömenque wiiwa cædänipä, ante ämo eñemalmäni.

3

¹ Inique mönö Codito né ñäni ömämongaingä töö nöñäni ömämongaimini

inte münitö æmonga ongoncoo edæ eñente pönëdedäni. Codito nöwo Mæmpo Wængongui tömämengä inö aei tæ contate ongongampa, ante pönëninque edæ münitö, Æmonga pöni né quëwengä tömengä nänö entawëñö baï adobaï entawengæimpä, ante eñente wædinque quëwëedäni. ² Ingüpogaque mönö quëwëmäo ante edæ wædämäi inte wæætë æmonga mönö quëwengüñö ante cöwe pönente quëwëedäni. ³ Edæ do wænte baï ingaïmuni inte münitö nöwo Codito töö Wængongui nempo awëmë quëwëñöminite münitö quëwengüñö ante wii edonque acæimpä. ⁴ Mönö Codito münitö quëwengüñö ante né pöñongaingä inte ponte a ongöñongä mäninëdë tömengä nöñä entawëninque nänö tæi emömämodë münitö adobaï tömengä töö a ongomini acæimpä.

Ingüpogaque ante wægaïmö inte mönö mümö quëwëmö

⁵ Mänömaä impä, ante wædinque münitö inguipogaque ante müni cæinëwëñö ante wæñonte baï aemäwo wido cædäni. Nänöogængä inämaä inongante godö mänömaä ee aedäni. Wiwa müni pönëwëñö ante aemäwo wido cædäni. Wacä ingante müni toïnente wædö ante aemäwo wido cædäni. Wiwa müni cæinëwëñö ante aemäwo wido cædinque ee ate quëwëedäni. Müni mäincocco ante aëlinëwëñö ante aemäwo wido cæte nümpo cædäni. Edæ mäincoco ante eñente né wæcä inömö tömengä, Mäincoco incæ botö wængongui impä, ante baï wæcä apa cæmäni. ⁶ Né eñenämaä cædäni inguipogaque näni cæinëwëñonque ante cæyöñäni Wængongui nänö plinguimämo oo ponguinö angüenë. ⁷ Münitö incæ doyedë inguipogaque ante quëwëñinque adobaï müni cæinëwëñonque ante cægaïmäni iminipä. ⁸ Nöwo guiquenë aengüi badämäi iedäni. Äimini badämäi iedäni. Piinte cædämäi iedäni. Babæ godö wénæ wénæ änewëñämaä iedäni. Wiwa apænedämäi iedäni. Wæætë, Idæwaa wénæ wénæ cæte awædö, ante mäninö tömänö nümpo cæte ee aedäni. ⁹ Wëenëñedë müni entawengaïmämo ante wido cædinque mäninëdë müni cægänö ante adobaï né wido cædimini inte nöwo inömö edæ wacä ingä wacä ingä babæ wapiticæ apænedämäi iedäni.

¹⁰ Wæætë mümäni edæ quëwencæmimipa, ante Wængongui do pönö badongä entawëminipa. Ayæ mäninö ante né Badongaingä inömö cöwe pönö odömonte apænecä eñenique münitö mümäni quëwëmäni inte tömengä nänö entawëñö baï godömenque godömenque adobaï entawëmäni bamäni. ¹¹ Mönö Codito nempo adoyëmë pöni inömö inte mönö guidiegoidi incæ oodeoidi incæ

adomö inömö imompa. Në öö togæinäni incæ bagäadäni incæ adomö inömö imompa. Waodäni incæ cowodeidi incæ adomö inömö imompa. Wacä beyænque në cæte quèwènäni incæ abæ tawænte ee gote baï nämä beyænque në cæmõni incæ mõnö tömämö adomö pöni inömö imompa. Edæ mõnö tömämö Codito adocanque nempo quèwènique tömengä adocanque ingante né èwocamö imompa.

¹² Wængonguü, Minitö botö quimini badinque tæiyæ waemö bacæminimpa, ante münitö iminite waadete pönénique do apænte ængacäimpa. Ìnique tömengä näno në apænte ængäimini inte münitö wadäni inänite waadete pönente godö waa cædäni. Nämä önomoque baï imopa, ante pönédäni. Wadäni inänite aedämö cædäni. Èliquedö waa cæquinnäni, ante wædinämaï inte piyænë cæte quèwèedäni. ¹³ Ayæ wacä näno cæinénö ante cæcä adinque münitö püñämäi ee amini cæcædäni. Wacä adobai münitö iminite wiwa cæcä ate wædinque münitö godö ñimpo cæmini quèwencæcäimpa. Edæ mõnö imonte mõnö Awënë näno ñimpo cægäi baï münitö adobai püñämäi inte godö ñimpo cædäni. ¹⁴ Ayæ, Adocabomö mõnö baquinque mõnö waadete pönengæimpa, ante pönénique münitö tåno wadäni inänite waadete pönénique ayæ tömènäni inänite muni godömen cæquénénö ante cædäni. ¹⁵ Minitö adocabomini badinque piyænë cæte quèwencæminimpa, ante Wængonguü münitö iminite aa pegacäimpa cæmii. Mõnö Awënë Codito näno piyænë cædö pönongä äninque münitö piyænë cæte quèwèedäni. Ayæ Wængonguü ingante cöwë waa ate pönente quèwèedäni.

¹⁶ Mõnö Codito näno apænegainö ante ènénique münitö aedämö entawènique nanguü èñente baedäni. Ìnique nanguü èñemini badinque muni cabø incæ wacä ingä wacä ingä godongämæ odömonte apæneedäni. Ayæ nanguü èñemini inte münitö wacä ingä wacä ingä waadete pönénique, ìmai cæcæimpa, ante apæneedäni. Ayæ dodäni Wængonguü ingante waa adinque ämotamini ante nani yewæmongainta adinque münitö wæætë adodö tee empote aedäni. Ayæ Itota Codito näno cægaiñö ante pönénique ämotamini aedäni. Ayæ adobai Wængonguü Önöwoca pöni apænecä èñente èwocadine münitö ämotamini ante adodö tee empote aedäni. Mänömai ämotamini äninque Wængonguü ingante cöwë waa ate pönénique aedäni. ¹⁷ Ayæ æbämenque ante apænemini incæ æbämenque cæmini incæ münitö, Mõnö Awënë Itota èmowo beyæ impa, ante tömää cædäni. Ayæ tömengä pöni cæcä beyænque münitö eyepæ inte Mæmpo Wængonguü weca pöninque tömengä

ingante waa ate pönénique apæneedäni.

Mõnö godongämæ quèwencabo ïitäi cæte quèwengæimpæ

¹⁸ Onquiyæmuni èñeedäni. Mõnö Awënë nempo quèwènique mõnö èñente cæcæimpæ, ante wædinque münitö nänöögænnäni inänite Ao ante èñente cædäni. ¹⁹ Onguiñæmuni èñeedäni. Minitö nänöögænnäni inänite aedämö waadete pönénique tömènäni inänite pünte cædämaï iedäni.

²⁰ Wëñæmuni èñeedäni. Minitö mæmpoidi inänite aedämö èñente cædäni. Edæ mänömai cæmini adinque mõnö Awënë, Waa pöni cæbi abopa, ancæcäimpa. ²¹ Wæmpomini èñeedäni. Minitö, Ancaa ämo baï botö wëñængä ængüi badinque guingo imonte wæquènengä, ante pönente wædinque wæætë wëñænäni inänite nanguü änämäi inte waadete pöni cædäni.

²² Wacä näno në ö åñimini inte tömengä beyænque në cæte quèwèmuni ñinömö èñeedäni. Minitö iminite në ö ængaingä ingante në cæmini inte münitö tömengä näno à baï tömää èñente cædäni. Edæ, Awënë Wængonguü incæ botö imote cöwë acampa diyæ, ante guïñente wædinque münitö iminite në ö ængaingä näno ayedë incæ tömengä näno adämäi iifedë incæ cöwë èñente cædäni. Waodäni botö imote waa acædäminimpa, ante pönénämäi inte münitö nö pönénique cöwë èñente cædäni. ²³ Èbämenque cædinque münitö, Wüi waocä beyænque ante cædinque botö Wængonguü Awënë beyænque ante cæcæboimpa, ante pönénique tæi èwocadine ee cædäni. ²⁴ Mõnö Awënë ñinömö tömengä do näno angainö baï cædinque münitö cægaiñö beyæ ante eyepæ pöni pönongä æncæminimpa. Mänömai nö ante pönente cædäni. Edæ, Mõnö Awënë Codito ingante adocanque ingante në cæmini iminipa, ante ämo èñemaiminipa. ²⁵ Në wëñæ wëñæ cæcä guiquénö tömengä näno wëñæ wëñæ cægainganca eyepæ æncæcäimpa. Edæ Wængonguü ñinömö wacä ingante wadö wacä ingante wadö ate pönénämäi inte tömämö imonte apænte änirique pöni nö pöni paga cæcæcäimpa.

4

¹ Awënëidi èñeedäni. Minitö waocä ingante në ö åñimini inte èñeedäni ämopa. Edæ münitö Awënëidi imini baï münitö iminipa në ængaingä incæ adobai münitö Awënë ñinongä inte öönædë quèwengampa cæmii. Minitö beyænque cæte në quèwènäni inänite münitö nöingä cædinque tömènäni nani ænguénénö ante adinque eyepæ pædæ godömin iæncædäni.

² Wængonguü ingante cöwë apænedinqe, Tömengä æbänö cæcää, ante cöwä adinqe tömengä ingante waa ate pönéninqe apæneedäni. ³ Codito æbänö cæcää, ante dodäni näni èñenämäi ingaïne incæ botö mänine ante do èñenämö inte apænebo beyænque botö imote tee mönedäni wæbopa. Incæte mönitö mänine ante apæneyömöni mönitö wæætë mönitö beyæ ante Wængonguü ingante apænedinqe iïmaï ante apæneedäni ämpopa. Wængonguü èñëmi. Bitö wi ænête bai cæbi ate Pabododi näni apænede wadäni mümönë guicäimpa, ante apæneedäni. ⁴ Codito æbänö cæcää, ante botö edonque apænequënämö imopa. ïnique mönitö botö beyæ ante apænedinqe, Pabodo edonque apænecäcäimpa, ante Wængonguü ingante apæneedäni ämpopa. ⁵ Wadäni ïnäniite bee téninqe mönitö ocai encamini inte èñente cædäni. Pönénämäi ïnäni do èñencædäniimpa, ante waa apænete cædäni. ⁶ Ayæ Wængonguü waadete pönö apænecä èñeninqe mönitö adobaï wadäni ïnäniite waadete pönö apænedinqe waa pöni apæneedäni. Wadäni, Æbänö ii, ante èñencæte ante wæyönäni mönitö wæætë nö pöni èñëmäni inte nöingä apænemini èñencædäniimpa.

Waa quëwencæmïnimpä, ännänipä

⁷ Botö Pabododo æbänö quëwëmoo, ante nö èñeninqe inte Tiquico ñöwo mönitö weca pöninqe mäninö ante apænecä èñencæmïnimpä. Tömengä mönö töniñacä baï ïmongante mönitö tömengä ingante waa waadete pönémönipa. Tömengä mönö Awëñë nempo quëwëninque mönitö töno godongämäcä cæcä inongä inte mönö pönencabo tömengä imonte pönéninqe mönö beyæ cöwë adæmö cæcä ingampa. ⁸ Minitö, Pabododi æbänö quëwënäni, ante èñencæte ante wæmimitawo. Edæ, Tiquico mäninö ante apænedinqe mönitö iminitë adæmö apænecä èñeninqe mönitö wampo pönencæmïnimpä, ante cædinque botö ñöwo tömengä ingante mönitö weca da godomo pongä aedäni. ⁹ Tiquico goyongä tömengä töno Önetimo mïni cabø nö inongä incæ guëa gocäcäimpa. Önetimo cöwë adæmö cæte nö pönengä ingampa, ante adinqe mönitö tömengä ingante waadete pönémönipa. ïnique tömëna iñömo, Pabododi weca æbänö cædäni, ante tömänö ante apæneda èñencæmïnimpä.

¹⁰ Botö töno guëa tee mönete ongongä Aditadoco iñömo tömengä mönitö iminitë, Waa quëwëdäni, angampa. Ayæ Bedënabee nänö wænuiçä Määdoco adobaï, Waa quëwencæmïnimpä, angampa. Tömengä ingante æbänö waa cæquïi, ante do ämo èñenimitapa. ïnique tömengä pongä adinqe

waa cædäni. ¹¹ Ayæ wacä Itota Yoto näni änongä adobaï, Waa quëwencæmïnimpä, angampa. Botö Wængonguü Awëñë Odeye nempo quëwënäni beyæ cæyömo oodeoidi incæ wadäni cædäni iñönänite mäninäniqque botö töno godongämäcæ cædinque pönö adæmö cædäni æninqe botö wampo pönentabopa.

¹² Ayæ mini cabø inongä inte Epapada iñömo tömengä Itota Codito ingante nö cædongä inte adobaï, Waa quëwëdäni, angampa. Tömengä Wængonguü ingante nanguü apænedinqe, Codotenteidi ïnäniite bitö godö cæbi ate tömënaï picänenäni bai bacædäniimpa. Ayæ bitö angainö tömänö ante èñente cædäni inte tömënaï tæi piñäente ëwocacædäniimpa, ante tömengä mönitö beyæ ante cöwë apænecampa.

¹³ Minitö beyæ tömengä nanguü cæcampä. Daoditea iñömo näni pönencabo beyæ adobaï Yedapodi iñömo näni pönencabo beyæ adobaï tömengä nanguü cæcampä, ante botö näwangä apænebo èñeedäni. ¹⁴ Ayæ, Waa bacædäniimpa, ante mönö nö cædongä tömengä èmëwo Odoca tömengä iñömo mönö nö waadecä ingampa. Tömengä töno Deëema, Waa quëwencæmïnimpä, ante adobaï änapa. ¹⁵ Ayæ botö Pabodobo beyæ ante wæætë Daoditea iñömo mönö töniñadäni ïnäniite mönitö, Waa quëwëdäni, aedäni. Diimpa inante, Waa quëwëdä, aedäni. Ayæ Codito ingante näni pönencabo tömëna oncönë godongämäcæ ponte apæneyönäni mönitö wæætë botö beyæ apænedinqe, Pabodo, Waa quëwëdäni, angampa, aedäni.

¹⁶ Ayæ iïnta botö cadota ante yewæmöintä ïnique adinqe mönitö, Daoditea iñömo Codito ingante näni godongämäcæ pönencabo adobaï acædäniimpa, ante cædinque da godomini ænte acædäniimpa. Ayæ daoditeaidi ïnäniite botö cadota ante yewæmointa adobaï ämäni da pönönäni æninqe aedäni.

¹⁷ Ayæ Adoquipo ingante apænedinqe, Bitö mönö Awëñë pönö angä èñenämi inte bitö cæquënenö ante tömäa adæmö cæ, aedäni. ¹⁸ Botö Pabodobo tömëmo ònompoca yewæmoinque, Waa quëwëdäni, ante tömëmo èmëwo ante yewæmompopa. Botö æbänö yæguincämë encapote wæbøi, ante pönéninqe mönitö Wængonguü ingante apæneedäni ämpopa. Wængonguü waadete nänö pönö cædö ænte entawencæmïnimpä, ante mäninqe ante yewæmompopa.

1 Tetadönitenteidi Inānīte Pabodo cadota ante tānota nānō yewæmongainta

Pabodo, Waa queweedäni, ante apænecaimpā

¹ Botö Pabodobo inōmo imopa. Mönö tōniflada Tidibänö tōnö Timoteo tōnö godongämæ apænete ate yewæmomo aedäni. Mönö Mæmpo Wængongui nempo ayæ mönö Awēnē Itota Codito nempo queweninqe münitö Tetadöntica inōmo queweninqe Codito ingante godongämæ münitö pönencabo éñeedäni. Mönö Wængongui waadete pönö cæcä ate münitö gänē entawencämimipa, ante yewæmömönipa.

Tetadönitenteidi nāni wede pönödö

² Münitö möni apæneyedë münitö tömämöni beyæ ante Wængongui ingante cöwë waa ate pöneninqe apænemönipa. ³ Münitö Itota ingante æbänö wede pönente cæmimi iminipa, ante ayæ tōmengä ingante waadete pöneninqe æbänö cæmimi iminipa, ante cöwë apænemönipa. Ayæ münitö wæwemini incæ, Mönö Awēnē Itota Codito pongä ate watapæ bacæimpā, ante pöneninqe æbänö wæntæye ināmaai ee cæmimi iminipa, ante adinque münitö Wængongui mönö Mæmpo weca æyedemë ponte apænedinqe cöwë mäninö ante pöneninqe apænemönipa. ⁴ Münitö tōniflamiñi, münitö Wængongui nānō né waademini inomini inte éñeedäni. Tōmengä münitö iminite apænte ængacäimpā, ante do éñemönipa. ⁵ Edæ Itota ingantedö ante münitö watapæ möni apænedö ante wii önonquedö ante apænetamönipa. Wætæte Wængongui nāmä tæi piñænte né angä beyænque münitö münitö iminite apænedinqe Awēnē inte bai apænetamönipa. Wængongui Önöwoca mönitö tōnö godongämæ cæcä beyænque mönitö mäninö möni watapæ apænedö ante, Nö impa, ante ædaemö pöneninqe apænetamönipa. Mänomaï apænemöni éñemini adinque münitö, Wængongui münitö iminite apænte ængacäimpā, ante do éñemönipa. Ayæ münitö weca queweninqe mönitö æbänö münitö beyæ ante quewentamöni, ante do éñemönpa.

⁶ Wængongui Önöwoca watapæ nānō topämö ante pönongä æñimini inte münitö nanguï caate wæmimi incæte Wængongui nānö angainö ante éñeninqe Ao ante æmimitapa. Münitö æbänö cæmomi, ante adinque Awēnē Itota Codito æbänö cæcä, ante adinque münitö adobaï möni cæbaï cæmimi baminitapa. ⁷ Inique Mäatedöniabæ quewenäni tōnö Acayabæ quewenäni

inōmō Itota Codito ingante né pönenäni inonäni inte tömänäni tömänäni münitö cædi adinque münitö cæbaï adobaï cædänitapa. ⁸ Münitö wede pöneninqe apænemöni beyænque Wængongui nānö angainö ante Mäatedöniabæ quewenäni töno Acayabæ quewenäni éñenäni incæte wii mänii ménömonga inōmō quewenäni éñenäni. Wætæte ædömë quewenäni inōnärite wadäni münitö Wængongui ingante münitö wede pönemämo ante tededäni do éñenäni.

Inique mönitö mänii beyæ quinante godomenque apænequii. ⁹ Edæ, Münitö münitö weca éñacæ pöninqe apænemöni éñeninqe münitö æbänö watapæ éñeminitapa, ante mäninäni né pönenäni incæ apænedäni éñemönipa. Ayæ adodäni münitö iminitedö ante iimai ante apænedänipa. Münitö, Münitö wængongui idimpā, ante münitö cõnõnincacoo incæ émō cæte wadæ pöninqe mönö Wængongui gämäenö pöminitapa, ante apænedäni éñemönipa. Ayæ, Nåwå Wængongui né Quewenongä ingante éñente cæcämönipa, ante pöminitapa, ante apænedäni éñemönipa. ¹⁰ Ayæ tōmengä Wengä öönädë né quewenongä inte ocaé émænte poncæcäimpā, ante münitö wänö cõmimi iminipa, ante apænedäni éñemönipa. Tōmengä do wængaingä inlongante Wængongui, Nåni òmämöe, angä né nāni òmämongaingä ingampa. Inique Wængongui mönö imonte nānö piñte panguimämo ante wæyömonte tōmengä Wengä inōmō ængä beyænque quewengüümö imompa.

2

Pabodo Tetadöntica inōmō nānō cædö

¹ Münitö tōniflamiñi éñeedäni. Münitö münitö weca möni éñacæ pöñedö möni cædinö wii önonqe impa, ante münitö do éñemini. ² Münitö do münitö éñeninö bai münitö wæneneñedö Pidipoto inōmō quewenömonite mäninö quewenäni mönitö imonite wénæ wénæ cædäni beyænque wæwente intamönipa. Adodäni mönitö imonite, Münitö wénæ wénæ cæmimi iminipa, ante tedewenäni éñeninqe wætamönipa, ante münitö adobaï éñemini. Ayæ münitö weca ponte quewenömonite waodäni tæiyænäni mönitö imonite Baa ante, Münitö apænedämäi incæmimipa, ante wææ ånäni incæte Wængongui mönitö tōnö godongämæ cæcä beyænque tōmengä ingantedö ante watapæ möni apænedö ante münitö iminite guñenämaip apænetamönipa. ³ Edæ mönitö, Wængongui ingante pönemini inique waa imaimpa, ante münitö iminite nanguï apænemöni inte wii babæ wapiticæ pöneninqe apænemönipa. Wii wentamö entaweninqe pönente

apænemönipa cæminki. Ayæ adobaï, Minitö oda cæcæminki, ante cædämäi inte mönitö wii wapiticæ apænemönipa. ⁴ Wæætë Wængongui mönitö imönite apænedinqe, Waa cæmini abopa, änique, Minitö Itota ingantedö ante botö watapæ apænedö ante nœ apænemini eñencädäni, ante angä eñenique mönitö nœ apænemöni imönipa. Mönitö, Waodäni mönitö imönite waa acædäni, ante cædämäi inte wæætë, Wængonguinque mönitö imönite waa acæcäimpa, ante cædinque apænemöni. Edæ tömengä, Ebäno entawëminii, ante mönö entawëñomö ante nœ acä ingampa. ⁵ Wadäni nämä beyænque ante, Waa tedemöni eñenique mönitö imönite wæætë pönö cæcædäni, ante babæ cædäni bai mönitö iñomö dicæ mänömai, ante münitö iminite babæ cætamöniyaa. Mänömai, ante do eñemini. Ayæ, Mönitö wii münitö godonte æinta ante beyæ apænetamöni, ante do eñemini. Ebäno cætamöni, ante Wængongui nœ acä ingampa. ⁶ Waodäni mönitö imönite waa acædäni, ante mönitö dicæ ämönitawogaa.

Ayæ, Minitö incæ wadäni incæ mönitö imönite waa acædäni, ante dicæ ämönitawogaa. ⁷ Edæ, Itota Codito nänö da godongämöni iñomöni inte mönitö münitö iminite, Pönömini ænique quëwencämöni, ämöni bai waa incædöni. Wæætë münitö weca quëwénique mönitö wääänä nänö wëñänäni guiyänäni inänite aedämö cædä bai adobaï münitö iminite cætamöni. ⁸ Minitö iminite nanguï pönö waadete pönemöni inte mönitö, Itota ingantedö ante Wængongui nänö watapæ apænedö ante münitö iminite apænedinqe watapæ totamöni. Ayæ münitö nö möni nœ waademini iñomöni münitö münitö beyæ quëwentamöni. Ayæ münitö beyæ wämöni incæ adobaï watapæ tobaïmönipa. ⁹ Mönitö tönïñamini eñeedäni. Nanguï pönö möni cædin ante münitö do eñemini. Itota ingantedö ante Wængongui nänö watapæ apænedö ante mönitö münitö weca quëwente apænedinqe, Möni quëwengäimpa, ante wii eyepæ godö wædö ante dicæ antamöniyaa. Wæætë edæ, Minitö wædämäi incæminki, ante mönitö itædë incæ woyowotæ incæ tömämöni nanguï cædinque ænte quëwentamöni.

¹⁰ Münitö nœ wede pönemini weca quëwénique mönitö tæiyæ waémö éwocamöni inte nö cæte quëwëñomöni münitö, Wënæ wënæ cæminipa, ante aedö cæte anguümii. Wæætë mönitö cædinö adinque münitö, Mönitö æbäno quëwämöni imöni, ante do amini inte nœ apænemini iminipa. Wængongui adobaï ante do acä ingampa. ¹¹ Edæ waocä mæmpocä tömengä wëñänäni iñonänite tömengä,

Minitö eñengümi, ante odömongä bai mönitö adobaï münitö tömämöni iñomüni adocanque adocanque ingante, Bitö eñengümi, ante odömonte apænetamöni. Mänömai cætamöni, ante münitö do eñemini. ¹² Mini quëwënö adinque Wængongui tocæcäimpa, ante cædinque münitö tæiyæ waémö quëwencämöni, ante mönitö nanguï apænetamöni. Ayæ, münitö mänömai cæte quëwencämöni, ante waadete apænetamöni. Ayæ adobaï mönitö wæætë wæætë apænedinqe münitö iminite addö ante ancaa apænetamöni. Wængongui iñomö, Botö Awëne Ödeye nempo quëwénique münitö botö ñao èmönömö botö töö godongämä quëwencämöni, ante tömengä münitö iminite aa pedinque apænte aengampa.

¹³ Ayæ adobaï mönitö Wængongui nänö angainö ante münitö iminite apænemöni eñenique mönitö ö ænte do pöneminitapa. Nåwangä Wængongui nänö angainö impa, ante adinque münitö, wii waodäni que nani angainö impa, ante pönenique wæætë, Nåwangä Wængongui nänö angainö impa, ante pönenique ö æmimitapa. Inique münitö nœ wede pönemini inte Wængongui nänö angainö entawëminii beyænque nanguï cæmini iminipa, ante eñenique mönitö Wængongui ingante cöwë waa ate pönente apænemöni. ¹⁴ Oodeabæ iñomö Wængongui ingante godongämä nani pönencabo iñomö tömengä nempo quëwëñänite oodeoidi tömänäni inänite togænte pänäni wædäni bai münitö mönitö tönïñamini iñomini münitö ömæ iñomö nœ quëwänäni incæ münitö iminite adobaï cædäni wæmimitapa. Mänömai cædäni wædinque münitö Oodeabæ iñomö Wængongui ingante godongämä nani pönencabo wædäni bai adobai wæmini baminitapa.

¹⁵ Oodeoidi iñomö Wængongui beyæ nœ apænegäänäni inänite wænönanäni wængadäni. Ayæ ate tömänäni pæinäni iñomö Itota Codito ingante wænönanäni wængacäimpa. Ayæ ñowodäni adocabodäni incæ mönitö imönite adobaï togænte wido cædänitapa. Mäninäni nani cædin ante Wængongui tömänäni inänite aedö cæte waa aquingää. Adodäni incæ waodäni tömänäni inänite piïnte quëwëñänite töö. ¹⁶ Edæ oodeoidi inämäi inäni inänite, Codito aengä beyænque münitö quëwencämöni, ante apænedämäi incæminki, ante cæcæte ante mäninäni oodeoidi incæ mönitö imönite Baa änique wææ cædänipa töö. Mänömai cöwë wënæ wënæ cædinque tömänäni wæætë wæætë nani wënæ wënæ cædinco idæwaa cædänipa. Idæwaa iñinque Wængongui nänö aengui bate pülmämo

tömänäni do pongatimpa.

Tetadönitenteidi weca Pabodo ēñacae pöinente wæcampa

¹⁷ Incæte mönitö töniñamini ēñeedäni. Tömänäni änäni beyæ mönitö münitö iminite êmö cæte godinque wii wantæpiyæ ante gotamönipa. Godinque münitö iminite adämäi imöni incæte mönitö münitö beyæ ante cōwë pönentamönipa. Minitö iminite nanguï aïnente wæmöni inte mönitö, æbänö cæte goquimöni, ante pönéninque nanguï cætamönipa. ¹⁸ Edæ münitö weca pönente wætamönipa. Botö Pabodobo ñömo inte wæætë wæætë nö pöinëmo intabopa. Mönito pöinëmöni incæte Tatäna wæætë mönitö iminite wææ cæcä wætamönipa. ¹⁹ Mönö Itota Codito nänö ponguiñae tömengä weca ongöningue mönitö æbänö ante beyæ watapæ bacæmpa, ante pönëmöni imöni. Wii münitö beyænque toquimöni. Edæ né pönëmini ñöminini inte mönitö do möni né watapæ todömini iminítapa. Ayæ waodäni tæi emonte gänä cædinque poganta ænte todäni bai münitö beyænque ante mönitö né toquimöni imöni. ²⁰ Nåwangä impa. Waa pöni cæmäni inique münitö möni né waa amini ñöminini inte möni né watapæ todömini iminipa.

3

¹ Mänömaï beyæ mönitö, Minitö iminite adämäi inte awædö, änique, Ædö cæte godömenque wänö cömöni inguimöni, ante pönéninque mönatö adomönaque Aténa ñömö ongonguenämöna imönapa, ante pönente wætamönipa. ² Ayæ Timoteo né mönö töniñacä ingante münitö weca ante da pönömöna pongantapa. Tömengä ñömö Wængongü tönö godongämä cædöngä ñöngante Itota mönö Codito ingantedö ante mönö watapæ apænedö ante êñencädäni, ante odömonte apænedongä ingampa. Tömengä münitö iminite, Mini wede pönënö ante tæi ongonte quëwëedäni, ante ayæ, Wampo pönéninque tæi piñænte cædäni, ante ædämö apæneccæmpa, ante mönatö tömengä ingante da pönömöna pongantapa. ³ Wadäni münitö iminite quiëmë cædäni caate wæmäni incæte tömämäni wadö pönënämäi inte ñimpö cædämäi incæmënimpa, ante cædinque Timoteo ingante da pönömöna pongantapa. Mönö imonte cōwë mänömaï cædäni caate wæquenämö imompa, ante münitö do edonque pöni êñemënipa. ⁴ Ayæ münitö weca möni quëwënedë mönitö münitö iminite apænedinque,

Mönö imonte quiëmë bai togænte pan-guñänidö anguënë, ante wæætë wæætë apænetamönipa. Edæ münitö êñenö bai mäninö do batimpa. ⁵ Mänömaï beyæ

botö, Ædö cæte godömenque wänö cömo inguimoo, ante, Mini wede pönënö æbänö impa, ante botö êñencæboimpa, ante Timoteo ingante da pönömo pongantapa. Wénæ awené, Oda cæ, ante né ånewénongä ñömö münitö iminite, Oda cædäni, angä êñeninque münitö wabänö êñemënimpa, ante botö ancai guññente wætabopa. Mänömaï êñente cæmäni inique münitö cædinö wo ewente babaimpa, ante pönentabopa.

⁶ Incæte Timoteo münitö weca quëwëinque ñöwoque mönitö weca ocæ emænte pongantapa. Mini wede pönënö ante apænedinque tömengä, Wede pönänäni, angantapa. Ayæ, Né waadete pönänäni inänäni, ante apæneccä êñentamönapa. Minitö mönatö beyæ cōwë waa pönëmini iminipa, ante tömengä apæneccä êñentamönapa. Ayæ mönatö münitö iminite aïnëmöna inte wæmöna bai münitö adobai mönatö imonate aïnëmöni inte wæmäni iminipa, angantapa. ⁷ Mänömaï beyæ mönitö töniñamini êñeedäni. Quiëmë beyæ wæmöna incæ ayæ mönatö imonate togænte pänäni wæwëmöna incæte mönatö möni wede pönënö beyænque wæætë wampo pönente batamönapa. ⁸ Minitö mönö Awené ingante ñimpö cædämäi pönëmini beyænque mönatö ñöwo wampo pönente bai quëwëmöna imönapa. ⁹ Mönatö mönö Mæmpo Wængongü weca ongöningue münitö beyæ nanguï watapæ tomöna inte wæætë apænemönapa. Incæte münitö beyæ ante Wængongü ingante ædö cæte waa ate pönente eyepæ apænequimönaa. ¹⁰ Minitö muni wede pönënö ante æbänö ayæ wii eyepæ pönëmini, ante wæmönipa. ñinque, Minitö iminite wæætë adinque mönitö odömonte apænemöni êñeninque münitö eyepæ pönencæmënimpa, ante cædinque mönitö woyowotæ itædë Wængongü ingante nö nanguï pöni apænemöni imöni.

¹¹ Wængongü mönö Mæmpo incæ mönö Awené Itota Codito tönö möni goquño ante töönö pïnonte bai cæda ate münitö weca gocæmönipa. ¹² Mönitö münitö iminite godömenque waadete pönemöni bai mönö Awené Itota pöni cæcä ate münitö adobai münitö weca wacä ingä wacä ingä godömenque godömenque waadete pönencæmënimpa, ämönipa. Ayæ waodäni tömänäni inänite godömenque waadete pönencæmënimpa, ämönipa. ¹³ Tömengä pöni cæcä beyænque münitö tæimö entawente incæmënimpa, ämönipa. Edæ mönö Awené Itota quïnäni né tæiyæ wæämö éwocadäni tömänäni tömengä tönö godongämä poncædäni. Tömänäni nani pöñedë münitö ñömö Wængongü mönö Mæmpo weca pömi ni adinque tömengä ædö cæte, Wénæ wénæ cæmäni iminipa, ante anguingä. Minitö tæiyæ wæämö éwocamini

incæmînimpa, ämönipa.

4

Wængongui waa acæcäimpa, ante mönö quæwænö ante

¹ Mönitö töñiamini ëñeedäni. Adodeque ayæ apænequimöni imönipa. Mini quæwænö ante Wængongui waa acæcäimpa, ante mönitö, lïmaï quæwædäni, ante do wææ odömonte apænedinque mënito iminite. Mäninö möni wææ ante odömonte apænedö ante mënito do ëñenimipä. ² Awænë Itota nänö änö ante eñente cædinque mönitö mënito iminite wææ änique, lïmaï cædäni, antamönipa. Mäninö möni wææ ante odömonte apænedö ante mënito do eñenimipä. ³ Wængongui nänö änö iñomö lïmai impa. Minitö iñomö tæiyæ waemö èwocate quæwenguenemini imipä. Wacä nänögæ ingante godö towente cædämäi inte edæ ñonque muni nänögænque quæwenguenemini imipä. ⁴ Onguñamini tömämäi iñomö, Botö moncaeböimpa, ante cædinque mönitö, Äbänö cæte nänögæ ãmo ate Wængongui töñö waodäni waa aquñänii, ante ëñenguenemini imipä. Minitö, Tæiyæ waemö èwocadinqe aengæimpa, ante ëñenguenemini imipä. ⁵ Wii wadäni bai, Wængongui ingante äbänö ingaingä ingä, ante eñenämäi iñäni bai onquiyænque ante näni towënonque ante pönénämäi quæwencæmînimpa. ⁶ Mäninö ante nê pönengä iñomö, Botö töñiamäcä nänögængä ingampa, ante pönéninque tömengä nänögæ ingante towente cædämäi ñinque tömengä ingante wénæ wénæ cædämäi incæcäimpa.

lïmaï wénæ wénæ cædäni iñanite Awænë Itota pancæcäimpa. Wéenëñedë mäninö ante mënito iminite apænedinque do wææ angamönipa. ⁷ Edæ Wængongui mönö imonte wii, Towencæmînimpa, ante apænte aengacäimpa. Wæætë, Minitö tæiyæ waemö èwocate quæwencæmînimpa, ante tömengä mönö imonte apænte aengacäimpa. ⁸ Mänömaï beyæ æcäno mäninö ante Pabodo nänö, lïmaï cædäni, ante nänö wææ odömonte apænedö ëñenique Baa åna iñomö tömengä wii waodänique iñanite eñenämäi inte Baa angä ingampa. Wæætë Wængongui mënito iminite nänö Tæiyæ Waemö Önöwoca nê pönongä ingante eñenämäi inte Baa angä apa quæwemînni.

⁹ Mini pönencabo müni töñadäni iñonänite müni waadete pönénö ante mönitö quinante yewæmonguimöni. Edæ mënito tömëmäi iminite, Wacä ingä wacä ingä waadete

pönencæmînimpa, ante Wængongui odömonte apænecä eñeminitapa töö. ¹⁰ Nö impa. Määtedöniabæ tömämäe iñomö mönö pönencabo mönö töñadäni tömänäni iñanite do waadete pönemini imipä. Incæte möni töñiamini, Minitö mäninö ante gomonga cæte quæwencæmînimpa, ante ancaa apænemöni. ¹¹ Minitö piyænë cæte quæwencæmînimpa. Wadäni, Äbänö cæquenämäi iñanii, ante cöwë änämäi incæmînimpa. Ayæ, Wæntaye iñämäi inte muni önopoca cæte quæwencæmînimpa. Mäninö do möni apænedö bai mënito, Cæinëmöni, ante cæcæmînimpa, ämönipa. ¹² Mänömaï cæmini bai iñö iñö muni quæwænö adinqe wadäni nê pönénämäi iñäni wæætë mënito iminite waa acædänimpa. Ayæ adobaï mënito waodäni iñanite, Pönömini aencæmönipa, ante änewenämäi quæwencæmînimpa.

Mönö Awænë Itota nänö ocæ emænte ponguïönæ

¹³ Mönitö töñiamini ëñeedäni. Nê æmæwo wængainäni iñomö æbänö baquñänii, ante mönitö eñencæmînimpa, ante yewæmömöni. Wadäni, Mönö fäni ömæmongæimpa, ante pönénämäi iñäni inte wæwënnäni bai mënito wii adobaï wæwënni incæmînimpa, ante yewæmömöni. ¹⁴ Itota æmæwo wæningä incæ fäni ömæmonte iñongäimpa, ante pönemö imompa. Itota ingante pönente nê wængainäni iñonänite Wængongui iñomö mäninäni iñanite Itota töñö tömengä weca ænte mämongä poncædänimpa, ante adobai pönemompa.

¹⁵ Wængongui nänö apænedö bai mönitö lïmai ante mënito iminite apænemöni. Awænë Itota nänö ponguïönæ mönö nê mümö quæwemö inte ayæ ongömö iñomö mönö wii tåno tömengä ingante gocæmöimpa. Wæætë tömengä ingante pönéninque nê æmæwo wængainäni inte mäninäni iñomö tåno goquñänidö anguñë. ¹⁶ Edæ mönö Awænë Wængongui nänö wææ änique ante yedæ åñongä Wængongui anquedoidi tæiyæ awænë aa pecæcäimpa. Wængongui todompeta näni ancadeca adocanque we we öoncaæ cæyongä mönö Awænë Codito incæ öonadë quæwente pö wææncæcäimpa. Pö wææflongä tömengä ingante nê pönente wængainäni tömënäni tåno fäni ömæmoncædänimpa. ¹⁷ Ayæ ate Wængongui cæcæ beyænque mönö nê mümö quæwemö inte ayæ ongömö iñomö mönö tömënäni tåno godongämä boguñamcodë æicæmömöimpa. Boguñamcodë æidinqe mönö Awænë öonadë iñ wææ pöñongante mönö tömengä ingante bee tencæmömöimpa. Iñinque cöwë Awænë weca quæwencæmömöimpa. ¹⁸ Mänömaï beyæ, Mönö Awænë Codito

incæ öönædæ quëwente pō wææncæcäimpa, ante pönéninque wampo pönencædänimpa, ante cædinque münitö wacä ingä wacä ingä aðdæmø apæneedäni.

5

¹ Nöwo mönitö töniñamini eñeedäni. Æönædö mänii baquü, ante münitö iminitæ aðdæ cæte yewæmonguümöni. ² Edæ mönö Awënë Itota nänö ponguönæ iñomö në awëmø aengä woyowotæ iñontobæ pō guicä bai iñontobæ baquünö anguënë, ante münitö tömëmini waa eñemimpia edæ. ³ Waodäni, Mönö piyænæ cæte guïñenämäi quëwëmompa, ante näni tedeyedë eñengä iñontobæ wëñæ narrante wæcä bai tömënäni adobaa iñontobæ näni ömæ eñengä iñontobæ baquünö anguënë. Iñinque aðdæ cæte wodii wïngonguünäni.

⁴ Incæte münitö mönitö töniñamini eñeedäni. Mänöñna nänö wæwente eñona në awëmø aenongä pō guicä bai iñontobæ iñinque bayonte münitö wii wëmø iñomö quëwëmini inte guïñenämäi incæminimpia. ⁵ Münitö Wængongü wëñämäi imini iñinque nää iñomö tömämäi quëwëmini iminipa. Mönö cöwë wentamö iñomö cædähni bai wii imömpa. ⁶ Mänömai beyæ mönö wii wadäni mö nänöni bai mongæimpia. Wæætë mönö nääni ömæmöninque nämä wææ ante quëwëmø ingæimpia. ⁷ Edæ tömënäni në mänäni iñomö woyowotæ mänäni iñänipa. Ayæ wadäni ti nämæ bedinque në quidi quidi dowænte iñäni iñomö woyowotæ bete badänipa. ⁸ Incæte mönö nää iñomö cægömö inte nämä wææ ante quëwëmø ingæimpia. Tæineta wææ wëñate bai cædinque Itota ingante mönö wede pönénö ante mönö waadete pönénö ante mönö entawente quëwengæimpia. Tæineta oocabogata wææ encate bai cædinque mönö edæ, Wængongü aengä beyænque quëwencæmömäimpia, ante pönénö ante mönö eñocate quëwengæimpia. ⁹ Edæ Wængongü nänö aengü bate piinguümämo ante tömengä, Wii wæwencæmänimpia, ante mönö imonte apænte aengacäimpia. Wæætë mönö Awënë Itota beyæ tömengä mönö imonte aengä beyænque quëwencæmömäimpia. ¹⁰ Tömengä, Botö töniö quëwencæminimpia, ante mönö beyæ wængacäimpia. Iñinque miñ imo incæ wæante imo incæ mönö cöwë tömengä weca quëwencæmömäimpia. ¹¹ Mänömai beyæ münitö iñomö do cæmuni bai gomonga cædähni. Wampo pönencædänimpa, ante cædinque münitö wacä ingä wacä ingä aðdæmø apænedinqe, Æmæwo pægäimini inte tæi piñænte cædähni, ante odömonte apæneedäni.

Mönö töniñadäni iñänite Pabodo nänö änö

¹² Nöwo mönitö töniñamini eñeedäni. Münitö iminitæ iñmaa apænemönipa. Münitö weca në nanguü odömonte apænedäni iñonämäte münitö tömënäni iñänite waa acæminimpia, ämönipa. Edæ Awënë Itota apænte nänö aeninäni inte tömënäni, Münitö iñmaa waa quëwëdäni, ante münitö iminitæ në aadäni iñänipa. ¹³ Tömënäni näni cædö beyænque münitö tömënäni iñänite godömenque nanguü waa amini inte waadete pönëedäni. Münitö wacä ingä wacä ingä piyænæ cæte quëwëdäni.

¹⁴ Münitö töniñamini eñeedäni. Münitö iminitæ iñmaa ante ancaa ämönipa. Wæntaye iñäni iñänite wææ ante apæneedäni. Guiñente iñäni wampo pönencædänimpa, ante tömënäni iñänite aðdæmø apæneedäni. Æmæ pönénäni töniö godongämæ cædähni. Wadäni tömänäni iñänite münitö waadete ee cædähni ämönipa.

¹⁵ Æcämenque ingante wadäni wënæ wënæ cædähni adinque münitö Baa ämini beyænque mäninäni wæætedö wæætë näämæ wënæ wënæ cædämäi incædänimpa. Wæætë wacä ingä wacä ingä cöwë waa cæcæmönimpia, ante pönéninque cædähni. Ayæ wadäni tömänäni iñänite adobaa cædähni.

¹⁶ Münitö cöwë watapæ tote quëwëdäni. ¹⁷ Wængongü ingante woyowotæ itadæ apænæte quëwëdäni. ¹⁸ Mini quëwenganca quiemæ bai ba incæte münitö cöwë Wængongü ingante waa ate pönéninque apæneedäni. Edæ Itota Codito nempo në quëwëmini inte mänöñ ante münitö beyæ ante Wængongü nänö änö impa.

¹⁹ Wængongü Önöwoca nänö cæinö adinque münitö tömengä ingante aðdæ cæte, Cædämäi ie, ante wææ anguümii. ²⁰ Wængongü beyæ në apænedäni näni apænedö eñeninque münitö badete todämäi quëwëdäni. ²¹ Wæætë waodäni näni apænedö tömänö ante eñeninque, Æbänö i, ante edonque eñengæimpia, ante cædinque münitö, Nö näni änö i, Babæ näni änö i, ante pönéninque do eñencæmänimpia. Waa änö impa, ante eñeninque münitö mänöñ ante ö ænte bai quëwëdäni. ²² Quiemæ wënæ wënæ cæquü, ante adinque münitö Baa ante gomö aedähni.

²³ Wængongü incæ në piyænæ cædengä inte pönö cæcä beyænque aðdæmø tæiyæ wæmø entawemini incæminimpia. Awënë Itota mönö Codito tömengä nänö ponguänganca münitö iñomö Wængongü pönö cæcä ate münitö mömø incæ önöwoca incæbaonga incæ wënæ wënæ cædämäi incæminimpia. ²⁴ Wængongü nänö në apænte aenimini iñomäntö tömengä münitö iminitæ cöwë pönéninque tömengä nänö änö bai aðdæmø cæcæcäimpia.

*Pabodo, Waa quēwencæmīnimpa,
angampa*

²⁵ Mönitö töññamīni iññomö ëñëedäni.
Minitö mönitö beyæ ante Wængongu²⁶
ingante apæneedäni. ²⁶ Minitö
pönencabo iññomīnīte mönitö tömämīni
waa quēwencæmīnimpa, ante waadete
pönéninque ämōnipa. ²⁷ Edæ Awēnē
Itota eññongā botö mönitö imīnīte wææ
ante, lī yewæmöinta adinque mönitö mīni
pönencabo iññomīnīte adocanque ingante
ämīni tömänäni eññönäni tömengä adotaa
adinque apænecä eññencædānimpa, ämopa.
²⁸ Awēnē Itota mönö Codito mönitö imīnīte
waadete pönö cæcæcäimpa, ante botö
mäninque ante yewæmömopa.

2 Tetadönitenteidi inänite Pabodo cadota ante ayænta nänö yewæmongainta

*Pabodo, Waa quëwëedäni, ante
apænecampa*

¹ Botö Pabodobo iñomo ïmopa. Mönö töniflada Tidibänö tönö Timoteo tönö godongämæ apænate ate yewæmomo aedäni. Tetadönicä iñomö quëwëmini inte Codito ingante godongämæ mäni pönencabo iñomini inte éñeedäni. Minitö mönö Mæmpo Wængongü nempo ayæ mönö Awënë Itota Codito nempo quëwëmini iñonipa. ² Mönö Mæmpo Wængongü tönö mönö Awënë Itota Codito waadete pöni cæda ate mimitö gänë entawencämënipa, ante yewæmömönipa.

*Itota Codito pongä ate Wængongü apænte
pancæcäimpa*

³ Mimitö töniflaminäni éñeedäni. Mäni wede pönénö godömenque pæte bai impa, ante ayæ tömämini wacä ingä wacä ingä mäni waadete pönénö waa pöni pæte bai iñinipa. Mänömai beyæ mimitö mimitö beyæ ante Wængongü ingante cöwë waa ate pönéninque apænequenémöni iñonipa. ⁴ Wadäni mimitö iminile quïëmë togæwëninque wënæ wënæ cædäni caate wæmëni incæ quïëmë beyæ wæwëmëni incæ mimitö wæntaye inämäli inte ee cæmënipa. Mänömai beyæ Wængongü ingante godongämæ näni pönencabo wayomö wayomö quëwëñonänite mimitö incæ mäni cæinö ante waa adinque cöwë apænemönipa. Ayæ mäni wede pönénö ante cöwë apænemönipa. ⁵ Mäninö ante beyæ Wængongü apænte nänö panguinö ante, Tömengä cöwë nö panguingänö anguënë, ante do éñemompa. Mänömai beyæ mimitö Wængongü Awënë Odeye nempo guicæte ante eyepæ waa pöni bacämënipa. Mimitö do mäninö Wængongü nempo mäni öönadë quëwengünö beyæ wæwente quëwëminipa.

⁶ Wængongü né nö cædongä ingampa. Edæ wadäni mimitö iminile wënæ wënæ cædäni ate wæwëmëni iñomini tömengä wæætæ töménäni inänite wënæ wënæ cæcä ate wæwencädänilampa. ⁷ Ayæ mimitö né wæwëmëni iñominate pöni cædinque tömengä mimitö imonite adobai pöni cæcä ate tömämö mönö wæwënamäi baquimö imompa.

Mönö Awënë Itota tönö tömengä anquedoidi né tæi piñäente cædäni tönö öönadë ongonte pö gonga bæcote bai godongämæ wææñonäni tömämö ayomö mänömai bacäimpa. ⁸ Mönö Awënë Itota ingantedö ante mönö watapæ apænedö ante né éñenämäi cædäni iñomö,

Wængongü æbänö ingaingä ingää, ante éñenämäi inäni iñonänite tömengä mäninäni inänite pante cæcæcäimpa. ⁹ Wængongü adodäni inänite pänique æmæwo wo éwencæcäimpa. Töménäni iñomö Awënë Itota weca tömengä nänö tæi piñämämo waämö pöni nänö émöñomö mäninomö pö guidämaï incädänilampa, ante Wængongü wææ cæcæcäimpa. ¹⁰ Awënë Itota nänö ponguiönæ Wængongü mänömai cæcæcäimpa. Mäninö Itota quinäni iñomö né tæiyæ waemö éwocate quëwënäni inte tömengä ingante waa acädänilampa, ante poncæcäimpa. Ayæ tömengä né pönénäni weca pöñongante tömänäni tömänäni, Tömengä waa pöni cæcä amoniipa, ante watapæ ancädänilampa, ante cæcæte ante poncæcäimpa. Ayæ mimitö adobai mönitö apænedö ante éñeninque pönémäni inte tömengä quimini iñomö mönitö töni adobai cæcæminipa, ante cæcæte ante poncæcäimpa.

¹¹ Mänömai beyæ mimitö mimitö beyæ ante woyowotæ itædë Wængongü ingante apænemönipa. Wængongü, Mäni quëwengünö ante quëwencämënipa, ante mimitö iminile apænte aengä iñinque mönitö, Minitö eyepæ waa pöni bacämënipa, ante mönö Mæmpo Wængongü ingante apænemönipa. Minitö, Mimitö waa cæcæmënipa, ante mäni änö bai tömänö ante Wængongü nänö tæi piñämämo inte iñinque cæcæcäimpa, ante apænemönipa. Ayæ mäni wede pönénö beyæ mimitö cæquinö tömänö ante tömengä adobai iñinque cæcæcäimpa. ¹² Mönö Awënë Itota pöni cæcä beyænque mimitö waa pöni cæmëni adinque wadäni tömengä émöwo ante waa ate apænecädänilampa. Ayæ tömengä mänömai cæcä beyænque wadäni, Minitö waa quëwëmëni iminipa, ante mimitö iminile waa acädänilampa. Mönö Mæmpo Wængongü tönö mönö Awënë Itota waadete pöni cæda bai mänömai bacäimpa, ante mönitö mäninö ante Wængongü ingante apænemönipa.

2

*Mönö Awënë Itota nänö ponguiönæ
æbänö baquü, ante*

¹ Mimitö töniflaminäni éñeedäni. Mönö Awënë Itota Codito nänö ponguiönæ ante ämönipa. Ayæ tömengä æbänö, Botö weca pöedäni, ante gæcä goquimö imompa, ante apænedinque mimitö iminile iñmai ämönipa.

² Minitö weca quëwënäni pancadäniya iñomö, Mönö Awënë nänö ponguiönæ do batimpa, ante änäni éñeninque mimitö idiquibæ pönénämäi bacämënipa, ämönipa. Edæ mönitö Wængongü beyæ né apænemöni inte moni apæneyedé

incæ möni odömonte apæneyedē incæ möni yewæmöinta yewæmöñedē incæ æyedēmē incæ apænemönipa, ante mäninäni iñömö mönitö imonitedö ante apænedinque, Pabodoidi mäninö ante apænedäni iñänipa, ante tededäni ëñeninqe münitö guïñente wædämäi iedäni ämönipa.³ Åcämenque angä æbämë nänö åñö ëñeninqe münitö oda cæte godämäi iedäni.

Edæ waodäni tæiyænäni Wængongui ingante Baa ante wadæ godäni ate wacä né wiwa cæcä inte pongä acæimpia. Ayæ tömengä pongä ate mönö Awënë nänö ponguönæ bacæimpia. Mäningä né wiwa cædongä iñömö Wængongui æmæwo nänö né wo ëwenguingä ingampa.⁴ Åcämenque ingante, Wængongui ingampa, ante waodäni waa adinque aðæ wæeinque apænedäni incæ ayæ quiëmë adinque, Wængongui impia, ante waa adinque apænedäni incæ mäningä né wiwa cædongä iñömö wængonguüdi nänì nänö änönäni tömänäni iñänite Baa äninqe nämä åengö cæte baï cæcä iñongampa. Wængongui oncö tæiyæ waëmô oncöne adocä pö guuite tæ contadinque, Botö tömëmo wængonguümo iñomo imopa, angä ingampa.

⁵ Botö münitö weca quëwëñedë mäninö ante münitö iñimitö apænetabopa. Wiï ëñeminitawo. ⁶ Adocä né wiwa cædongä iñömö Wængongui nänö äönæ mäniönæque edonque pongä acædänimpia. Iñinque quïnö beyæ ante mäningä ayæ pönämäi ingää, ante münitö ñöwo do ëñemünpa. ⁷ Adocä awëmë nänö wiwa cæpämö incæ do ëñente cædäni inte waodäni tæiyænäni quiëmë wiwa i, ante do cædänipa. Incæte tömänäni iñänite, Wiwa cædämäi iedäni, ante né wææ cædongä iñömö adodö ante godömenue wææ cæcä ingampa. Né wææ cæcä ingante guiquenë wacä wæætë, Mäninganca idæwaa, äninqe ö åengä wadæ gocæcäimpa. ⁸ Mäniñedë né wiwa cædongä iñömö edonque pongä acædänimpia. Incæte Awënë Itota pöninqe tömengä nänö öö guëmämämo inte mäningä ingante wænongä wænguingä ingampa. Tömengä ñao apäte åmöñongä inte pongä adinque né wiwa cædongä guiquenë æmæwo wo ëwente bacæcäimpa. ⁹ Wiwa cædongä ingante Tatäna nänö tæi piñämämo inte da pönongä ponguingä ingampa. Tömengä nänö mä cæ baï quiëmë bamönengæ cæcä adinque waodäni, Åebänö cæcää, ante oda cæte gocædänimpia. ¹⁰ Ayæ quiëmë wëñæ wëñæ nänö cæpämö beyæ né æmæwo wo èwente baquïnäni iñömö oda cæte godänipa. Edæ Wængongui näwangä nänö angainö ante waadete pönämäi iñönänite Wængongui tömänäni iñänite, Quëwencæmïnimpa, ante aðö cæte ænguingää. Mänömai beyæ

tömänäni æmæwo wo ëwente bacædänimpia.

¹¹ Mänömai beyæ, Tömänäni né wiwa cædongä wapiticæ nänö angainö ante pönencædänimpia, ante cædinque Wængongui tæi piñäente cæcä beyænque tömänäni babæ ante pönente oda cædänipa. ¹² Edæ Wængongui näwangä nänö angainö ante né pönämäi iñänäni inte wæætë, Mönö wentamö mongämämo incæ waa impia, ante watapæ todinäni iñönänite Wængongui mäninäni tömänäni iñänite apænte ante pancæte ante mänömai cæcampæ.

Wængongui, Quëwencæmïnimpa, ante né apænte cænämäni

¹³ Mönitö töniñamäni münitö mönö Awënë Itota nänö né waademäni inte ëñeedäni. Ingipoga badönämäi iñedë Wængongui münitö iminitö do, Quëwencæmïnimpa, ante apænte ængacäimpa, ante mönitö münitö beyæ ante tömengä ingante waa ate pöninqe cöwë apænequenämöni imönipa. Tömengä iñömö, Botö Önöwoca pönö cæcä ate tæiyæ waëmô ëwocamäni inte münitö näwangä botö angainö ante pönämäni beyæ quëwencæmïnimpa, ante münitö iminitö ængacäimpa. ¹⁴ Itota ingantedö ante mönitö watapæ apænedö beyæ Wængongui, Quëwencæmïnimpa, ante münitö iminitö apænte ængacäimpa. Tömengä, Awënë Itota Codito, ñao nänö åmöñö baï münitö adobaï ñao baï entawencæmïnimpa, ante cædinque münitö iminitö apænte ængacäimpa.

¹⁵ Mönitö töniñamäni ëñeedäni. Mänömai beyæ tæi ongonte quëwëedäni. Edæ mönitö önone inte tedemöni ëñenämäni incæ yewæmöinta yewæmömöni adinque ëñenämäni incæ münitö mönitö odömonte apænedö ante ñimpö cædämäi quëwëedäni.

¹⁶ Mönö Mæmpo Wængongui mönö imonte né waadecä inte pönö aðæmø cæcä ate mönö, Tömengä weca cöwë quëwengümo imompa, ante pöninqe wampo pönemö inte quëwemompa. Ayæ, Waa bacæimpia, ante mönö pönemompa. Iñinque tömengä töniñ mönö Awënë Itota Codito, ñmai cæcædaimpa, ante åmönipa. ¹⁷ Tömëna aðæmø apænedä beyænque münitö æmæwo pægalmäni inte tömäa mäni waa cædö ante mäni waa äñö ante tæi piñäente cæcæmïnimpa.

3

Mönitö mönitö beyæ ante Wængongui ingante apæneedäni

¹ Adodeque ante iñique yewæmömönipa. Mönitö töniñamäni ëñeedäni. Mönitö mönitö beyæ ante Wængongui ingante ñmai apæneedäni. Mönitö wayömö wayömö gote möni apæneyömö mönö Awënë nänö angainö ante nangu iñäni quingæ ëñencædänimpia, ante apæneedäni. Ayæ,

Minitö baï wadäni adobaï ïi ânö ante Wængonguü ingante waa ate pönéninque æncædänimpa, ante mäninö ante Wængonguü ingante apæneedäni. ² Wadäni né wénæ wénæ cædäni inte wiwa cædäni iñömö töménäni mönitö imönite wénæ wénæ cædämäi, ante mänii beyæ ante münitö adobaï Wængonguü ingante apæneedäni. Edæ wii waodäni tömänäni pönénäni inänipa.

³ Incæte mönö Awënë cówë aedämö aacä inongä ingampa. Tömengä pönö cæcä ate münitö æmaëwo pægalmiñi inte tæi piñante cæcæmînimpa. Ayæ, Tatäna münitö iminîte wénæ wénæ cædämäi incæcäimpa, ante Wængonguü adobaï aacä incæcäimpa. ⁴ Minitö iminîte möni wææ ânö ante ëñeninqe do cæmîni incæ godömenque adodö cæcæmînimpa, ante Wængonguü pönö cæcæcäimpa, ante mönitö do pönémönipa. ⁵ Wængonguü nänö waadete pönénö ante ëñencæmînimpa, ante mönö Awënë taadö ëñente odömonte baï pönö odömongä ate münitö mímöni ëñencæmînimpa. Itota Codito pönö cæcä beyænque münitö wæntæye inämäi inte ee cæcæmînimpa.

Cæcæte ante mönö cæquëñenö

⁶ Mönitö töniñamîni ëñeedäni. Mönitö mönö Awënë Itota Codito èmwo ante münitö iminîte wææ ämönipa. Mönö töniñadäni pancadäniya wæntæye inäni adinque ayæ möni odömonte apænedö mîni ëñente ænínö baï quëwénämäi inäni adinque münitö iñömö mäninäni tömänäni inänite gomö aedäni.

⁷ Mönitö cægai baï münitö æbänö adobaï cæquëñemîni iminipa, ante edæ tömëmini do ëñemînipa. Mönitö münitö weca quëwénedë wæntæye inämäi quëwentamönipa. ⁸ Ayæ adobaï æcäménque cængü ante näni pönöni æninqe mönitö önonque ænämäi inte wæætë paga cæte cætamönipa. Ayæ, Minitö cæguinque ante pönéninque wædämäi incæmînimpa, ante mönitö, Tömémöni cængü cæncæmönimpa, ante woyowotæ itædë nanguü cædinque quëwentamönipa. ⁹ Mönitö münitö iminîte, Möni quëwengæimpa, ante, Cængü töno mönitö owoquincö pönömîni æncæmönimpa, ante änämäi intamönipa. Mönitö mänömai ante baï waa incædönipa. Wæætë æbänö mönitö cætamöni, ante adinque münitö adobaï cæcæmînimpa, ante cætamönipa. ¹⁰ Edæ möni münitö weca quëwénedë incæ mönitö münitö iminîte, iñmaï cædäni, ante wææ antamönipa. Adocanque né mönö cæquëñenö ante, Wii cæñëmo, angä inongante münitö tömengä ingante cængü godöñämäiinguëñemîni iminipa.

¹¹ Münitö weca pancadäniya önonque cædämäi a ongonte quëwénäni inänipa, ante änäni ëñemönipa. Adodäni né Baa äninqe cædämäi inäni inte wæætë, Wadäni

æbänö quëwénäni, ante godö wæntæ godö wæntæ tededäni inänipa. ¹² Mönitö mäninäni inänite mönö Awënë Itota Codito èmwo äninque, Münitö iñö iñö iñö nanguü cæte quëwéedäni, ante wææ ämönipa. Tömémöni cæte beyænque münitö cængü ænte cæncæmînimpa, ante ancaa apænemöni imönipa.

¹³ Mönitö töniñamîni münitö guiquenë, Quiëmë waa impa, ante wæntädämäi inte cówë cædäni. ¹⁴ Mönitö münitö iminîte ïi yewæmöintaa möni yewæmongaïnö ate adocanque ëñenämäi cæcä ininqe, Tömengä æcäno ingää, ante aedäni. Ayæ tömengä guingu imonte wæcæcäimpa, ante tömengä ingante gomö aedäni. ¹⁵ Münitö adocä ingante, Wii wacä ingampa, ante pönéninque wæætë tömémöni biwïdi inänite ante baï tömengä ingante wææ äminí ëñencæcäimpa.

Waa quëwencæmînimpa, ante Pabodo angampa

¹⁶ Mönö Awënë Itota né piyænë cædöngä incæ tömengä pönö cæcä ate münitö æbäménque bamini incæ cówë piyænë cæte quëwencæmînimpa. Mönö Awënë münitö tömämîni weca a ongoncæcäimpa, åmopa. ¹⁷ Botö Pabodobo ñöwo tömëmo önompoca yewæmöninque, Münitö iminîte waa pönémopa, ante yewæmömo aedäni. Pabodo nänö yewæmöinta impa, ante ëñencæmînimpa, ante cædinque botö tömanta yewæmöninque mänömai baï yewæmömopa. ¹⁸ Mönö Awënë Itota Codito münitö iminîte waadete pönö cæcæcäimpa, ante botö mäninqe ante yewæmömopa.

1 Timoteo ingante Pabodo cadota ante tänota nänö yewæmongainta

Timoteo ingante Pabodo yewæmongampa

¹ Botö Pabodobo inömo imopa. Itota Codito nänö nö da godongaïmo imopa. Itota Codito waa pöni nänö inö baï mönö adobaï bacæmöimpa, ante pönëmompa. Inique Itota Codito mönö nö pönëngä töön Wængongü mönö imonte nö Ängaingä töön botö imote äna eñenödömote da godöna godimo imopa. ² Timoteo eñëmi, Bitö acæbiimpa, ante bitö imite yewæmömopa. Edæ mönö wede pönëö ante apænebo nö eñenömi inte bitö Itota Codito quimi badinque näwä botö wëmi baï inömi imipa. Inique botö, Mæmpo Wængongü töön Awënë Itota mönö Codito töön bitö imite waadete pönö waa ceda ate bitö gänë entawencæbiimpa, ämopa.

Wadäni wapiticæ nänö odömonte apænedö

³ Botö Mäatedöniabæ inömö pöninqe bitö imite, Epeto inömö ee ongöe, nanguï antabopa. Mäninömö wadäni babæ wapiticæ nänö odömonte apænedö ante nö odömonte apænedänäi iedäni, ante ämi eñençädäimpala. Mänömaiñ ante do botö änöö baï nöwo adodö ante bitö imite ämopa. ⁴ Ayæ, Dodäni önonque ante nänö tedegainö ante pönënämäi quëwëedäni, ante bitö ancaebiimpa. Ayæ adobaï tönänäi wæmæidi tæiyänäni ante pönëninqe, Ämönänidö ingainäni, ante ancaä änewëftööni bitö tönänäi inänite, Minitö mäninö ante pönënämäi iedäni, ancaebiimpa. Edæ mäninö nänö tedewëñö beyæ tönänäi, Äbänö i, ante nanguï wæætedö wæætö änewënäipa töö. Wæætö edæ, Wængongü nänö cædö ante wede pönëninqe mönö cæquenö guiquenö tönänäi nänö tedewëñö beyæ pönömenque cætimpa.

⁵ Mänömaiñ ante äninqe botö, Tömänäi mümö iimaï entawëninqe waadete pönencædänimpa, ante ämopa. Edæ mümö wæmë pöni entawëninqe tönänäi Wængongü ingante wede nänö pönëö beyæ waadete pönencædänimpa. Ayæ adobaï nämä apænte adinqe wentamö mongänämai entawënäni inte tönänäi waadete pönencædänimpa. ⁶ Iñämpa pancadäniya mäninö ante eñenöinqe Baa ante iñimpo cæte wadæ godinque önonque ante quëwënäipa. ⁷ Möitee wodi nänö wææ yewæmongainö ante odömonte

apæneinëmönipa, ante nö änäni incæ tönänäi nänö odömonte apæneyedë quïnö apænedänii, ante eñenämäi inänipa töö. Adobaï quiëmë ante apænedinque tönänäi, iimaï impa, iimaï impa, ante apænedänii incæte eñenämäi inäni inte apænedänipa.

⁸ Möitee wodi nänö wææ yewæmongainö ante adinqe nöingä cæmö inique mäninö tönengä nänö wææ angainö inömö waa ante iimaimpala, ante do eñëmompa. ⁹ Möitee wodi nänö wææ yewæmongainö ante Wængongü wii nö nö cædäni beyæ pönö wææ angacäimpa. Wæætö nö eñenämäi cædäni töön wadäni mäninö ante eñenäni incæ nö godömenque wënæ wënaæ cædäni töön tönänäi beyæ pönö wææ angacäimpa, ante do eñëmompa. Ayæ adobaï Wængongü ingante Baa ante nö quëwënäni töön wënæ wënaæ cædäni beyæ wææ angatimpa. Në tæiyæ wææ entawënäni iñonäni beyæ ayæ adobaï Wængongü ingante nö badete todönnäi beyæ wææ angatimpa. Mæmpocä ingante wääänä inante nö wænönnäi beyæ ayæ adobaï waocä ingante nö piintë wænönnäi beyæ wææ angatimpa. ¹⁰ Nänöogængä inämai iñlongante nö towënnäi beyæ ayæ adobaï onguññænnäi nänä onguññæncaya guëa towënnäi beyæ wææ angatimpa. Në cæte quëwëgä bacæcäimpa, ante waocä ingante nö godonte ænnäi beyæ ayæ adobaï nö babæ änäni beyæ wææ angatimpa. Wadäni inänite, Nö ämönipa eñeedänäni, ante nö babæ änewënnäi beyæ ayæ adobaï nö odömonte apænedö incæ nö wadö ante cædäni beyæ wææ angatimpa. Mäninäni tönänäni eñençädänimpa, ante Wængongü mäninö ante pönö wææ angacäimpa, ante eñëmompa.

¹¹ Edæ Wængongü nöö apäite ämongampa, ante odömonte apænecæbiimpa, ante tönengä nö waa iñongä inte edæ tönengä watapæ nänö apænedö ante pönongä æntabopa. Ayæ nö nänö odömonte apænedö ante Wængongü nänö pönö angainö ante adodö änö imipa.

Wængongü waadete nänö pönö cædö ante

¹² Itota Codito mönö Awënë pönö cæcä beyænque botö tæi ëwocabo batabopa. Tönengä inömö botö imote waa adinqe, Bitö nö pönëmi inte cöwë ædæmö cæbi imipa. Inique bitö botö beyæ wadäni inänite nö cæbi bacæbiimpa, ante pönö cægacäimpa. Mänömaiñ beyæ botö tönengä ingante waa ate pönëmote apænebopa. ¹³ Botö wëenëñedë Itota Codito ingante nö godö babæ ante änewengaïmo imopa. Tönengä ingante nö pönënäni inänite wënæ wënaæ cæquimo, ante nö togænömo inte botö nö piintë quëwengaïmo imopa. Incæte botö nö

pönénämäi ïnömo inte, Quïnö cæquüi, ante ïnénämäi inte cæbo adinque Wængongui, Quëwencæbiimpa, ante pönö waadete waa cægacäimpa. ¹⁴ Mönö Awënë botö ïmo nanguü waadete pönö cæcä adinque botö Itota Codito nempo quëwëninque në wede pönëmo badinque në waadete pönëmo bagaboiimpa.

¹⁵ Iïmaï ante nö pöni näni änö näwangä ante impa, ante ämo ïñemaiminipa. Itota Codito iññomö, Wënæ wënæ cæminí ïmínti ñemo beyænque quëwenguiimpi, ante inguipoga wææ pongacäimpa. Tömengä mänömai cæcä incæte wadäni wënæ wënæ cædäni iññonäni botö tômëmoque godömenque wënæ wënæ në cægäimo ïmopa. ¹⁶ Mänömai beyænque tômëmoque godömenque wënæ wënæ cægäimo iññomote Itota Codito pönö waadete angä beyænque quëwengaboiimpa. Wëenënedë botö bai në wënæ wënæ cægäinäni ïnänite adinque Itota Codito, Botö weca cöwë wantæpiyæ näni quëwenguinqe pancadäniya botö imote pönenguñäni ïnäni, ante do ïñengacäimpa. ïnique tömengä, Botö në waadete cædinque ee abo ïmopa, ante tômënni ïnänite odömoncæte ante cædinque tömengä botö Pabodobo imote mänömai pönö waadete waa cægacäimpa.

¹⁷ Mönö Wængongui iññomö cöwë wænämäi ne quëwengaingä ïnongä inte tömengä iñcayæ ate adobaï cöwë wænämäi inte Awënë Odeye ïnongä ingampa. Tömengä awëmö iññomö quëwënongä iññongante mönö waocabo tömengä ingante aedö cæte aquüi. Tömengä wæætë tômäa në ïñengaingä ïnongä ingampa. ïnique tömengä adocanque Wængongui ïnongä iññongante mönö tömengä ingante cöwë waa aquimö anguuenë. Tömengä ingante, Bitö nñö bai ëmõmi iññomi imipa, ante apænedinqe mönö nñine cædämai inte cöwë watapæ angæimpa. Cöwë iïmaï babaimpa, ante Amëe, ämopa.

¹⁸ Timoteo, botö wëmi ïñëmi. Në pönénäni wëenënedë Wængongui beyæ apænedinqe bitö imitedö ante näni angainö bai adobaïnö ante apænedinqe botö iïmaï ämopa. Edæ tômënni näni angainö ante ïñente cædinque bitö tontadoidi näni cæbaï adobaï bitö cæquenö ante guïñenämäi inte wæætë tæi ëwocate nanguü cæcæbiimpa. ¹⁹ Wængongui ingante cöwë wede pönente incæbiimpa. Adobaï mímö entawëmi inte nämä apænte pönéninqe wentamö mongænämäi inte bitö cöwë quëwencæbiimpa. Edæ mïni pönencabö iññominti pancadäniya nämä apænte änämäi ïnäni inte Codito ingante näni pönënniö ante dobæ ïmipo cæte wadæ godänimpa. ²⁰ Iïmëneo tönö Adecantodo adobaï Wængongui ingante ïmipo cædinque wadæ godatapa. ïnique, Tömäna, Wængongui ingante mönö wënæ wënæ ante babæ

änämäi ingæimpa, ante ïñencædaimpä, ante cædinque tömëna ïnate Tatäna nempo pædæ godontabopa.

2

Wængongui ingante mönö iïmaï apænecæcäimpa

¹ Mini pönencabö iññominti botö tåno iïmaï ämopa. Wængongui ingante mïni apæneyedë quïjëmë mïni æinënö ante apænecæminimpa. Tömengä ingante waa ate pönente apænedinqe waodäni tömänäni beyæ ante apænecæminimpa ämopa. ² Awënë odehyeidi incæ pönömenque awënëidi tömänäni incæ mönö ïmonte waa aayönäni mönö piyænë cæte quëwengæimpa, ante cædinque mïnitö tömänäni beyæ ante Wængongui ingante apænecæminimpa. Edæ Wængongui ingante mönö cæquenö ante ayæ waodäni ïnänite mönö cæquenö ante mönö waa cæte quëwencæmøimpa, ante Wængongui ingante awënëidi beyæ ante apænecæminimpa. ³ Mänömaiñö ante mönö apænedö iññomö waa impa. Wængongui mönö ïmonte në Ængäingä ïnongä inte mänöni mönö apænedö ante waa acampa. ⁴ Waodäni tömänäni näwangä botö angainö ante ïñencædäniimpa, ante Wængongui pönö ængä beyænque quëwencædäniimpa, ante në waa cæinënongä ingampa.

⁵ Edæ adocanque Wængongui ïnongä ingacäimpa. Tömengä waodäni ïnänite adinque, Wadäni bai ïnäni, ante nänëne quëwengacäimpa. ïnique Itota Codito në Waocä ëñagaingä inte tæcæguedë adocanque në pongä inte, Waodäni Wængongui guidënnäni badinque adoyömö bee tente godongämë quëwencædäniimpa, ante pönö cægacäimpa. ⁶ Tömengä iññomö mönö ïmonte ante godonte aencæte ante cædinque nämä wepæ incæ godoncæte ante në pongä ingacäimpa. Wængongui, Iïonæ, ante nänö angaiñöe incæ lïnque bayonte mänöni Codito nänö cægäinö ante, Nö impa, ante tömänäni ïnänite në odömongä ingacäimpa. ⁷ Mänöni ante bitö në apænebi bacæbiimpa, ante Wængongui botö imote angä ïñeninqe botö tömengä nänö në da godömo batabopa, ante näwangä ämopa. Edæ babæ änämäi imopa. Ayæ näwangä mönö pönënnö ante Wængongui, Wadäni oodeoidi ïnämäi ïnäni adobaï pönencædäniimpa, ante cædinque botö imote angä ïñeninqe botö tömengä nänö në odömonte apænedömo imopa.

⁸ Wayömö wayömö godongämë mïni pönencabö ongonte mïnitö onguñæmïni iññomö në pliñämäi imïni inte Wængongui ingante apænemïni adinque botö waa tobaïmopa. Wadäni ïnänite në pliñte wæætedö wæætë änämäi inte wæætë tæiyæ wæëmö entawëmïni inte Wængongui ingante

pædæ æmpote apænecæmínimpa, ante änémopa.

⁹ Ayæ onquiyæmuni iñömö waëmø weocoo mongæmuni incæte münitö, Botö waëmø weocoo mongæmo adinque wadäni botö imote waa acædänimpa, ante änämäi inte nämä baö ante guïñenäte pönéninque weocoo aðæmø wëñate mongæncæmínimpa. Minitö ocagui que que cæmuni incæte oodo badöi töñö pededamö näni ämö wente cædämäi incæmínimpa. Waëmoncoo näni nanguï godonite änincloo näni waa acoo ante münitö mongænämäi incæmínimpa. ¹⁰ Wæætë edæ Wængongü ingante, Bitö Wængongü Awënë imidö anguënë, ante né watapæ apænemuni iñuni iñinque münitö muni apænei baï cædinque muni waa cæquenëö ante pönencæmínimpa. Mänömañö ante pönente quëwencæmínimpa, ante adobai änémopa. ¹¹ Wadäni apænøyöni münitö onquiyæmuni dedämäi inte èamonca ongonte èñencæmínimpa. Ayæ né ämöni möni änö ante èñeninque wadö pönénämäi inte do èñente cæcæmínimpa, ämopa.

¹² Godongämæ muni pönencabo weca ongonte minitö onquiyæmini iñömö odömonte apænedämäi incæmínimpa, ante botö wææ ämopa. Ayæ adobai onguññämuni imini onquiyæmuni iñömö, lümai cædäni, ante änämäi incæmínimpa, ante wææ ämopa. Wæætë tededämäi èñencæmínimpa. ¹³ Wængongü edæ onguññængä Adäo ingante tåno badöninque ayæ onquiyængä Eba ingante badongacäimpa. ¹⁴ Ayæ Tatana wii Adäo ingante wapiticæ mäocä oda cægacäi. Wæætë Eba ingante æpticæmë mäocä oda cædinque do wénæ wénæ cæcä bagacäimpa. ¹⁵ Incæte onquiyænäni Wængongü ingante godömenque pönéninque cöwë waadete pönénäni iñönäni inte né nö pönente tæiyæ waëmø entawënäni iñinque töménäni wénñänäni iñänite mänönärite Wængongü wææ aacä beyænque quëwencædänimpa, ämopa.

3

Godongämæ mönö pönencabo iñömonte né aadäni

¹ Lümai ante näni änö nö pöni ante impa. Godongämæ mönö pönencabo iñömonte, Aacæboimpa, ante né angä iñömö tömengä waa cæquïnö ante pöno cæinengä ingampa. ² Incæte wadäni, Wénæ wénæ cæcä ingampa, ante änämäi incædänimpa, ante cædinque né aacä wæætë waa quëwengüenengä ingampa. Edæ tömengä nänöogænä addanque né mangüwengä incæcäimpa. Tömengä töö pönente nö quëwengä incæcäimpa. Nänö cæcæimpa, ante pönéninque nämä wææ

ante né cæcä incæcäimpa. Waodäni botö imote waa acædänimpa, ante cædinque waa quëwencæcäimpa. Waodäni iñänite, Botö oncönë po cæedäni, ante cöwë né watapæ angä incæcäimpa. Ayæ tömengä né waa odömonte apænecä incæcäimpa. ³ Né aacä tü nämä bete beyæ quidi quidi dowëñämäi quëwengüenengä ingampa. Wacä ingä do piñte cædämäi iñongä inte wæætë aðæmø cæcä inte quëwencæcäimpa. Tömengä godonte näni æinta ante waadete pönente wædämäi incæcäimpa ämopa.

⁴ Né aacä töñö godongämæ quëwënäni iñänite tömengä waa aaquenengä ingampa. Tömengä wénñänäni iñänite aðæmø aacä beyæ töménäni wæætë tömengä ingante waa adinque tömengä nänö änö ante èñente cæte quëwencædänimpa. ⁵ Edæ né aacä töñö godongämæ quëwënäni iñänite tömengä wii waa aacä iñinque Codito ingante godongämæ mönö pönencabo iñömonte aðö cæte waa aacä inguingäa.

⁶ Itota Codito ingante nöwo tæcæ pönëningä wii né aacä baquenengä ingampa. Edæ mänömañö iñongä iñongante münitö, Né aabi imipa, äminí iñinque tömengä nämä incæ, Adoboque waa cæbo imopa, ante pönengä imaingampa. Wénæ awënë mänömañö pönengä beyænque Wængongü tömengä ingante apænte nänö panguiñö bai né aacä ingante adobai apænte päämaingampa.

⁷ Ayæ adobai Itota Codito ingante né pönénämäi iñäni né aacä ingante adinque, Tömengä né waa cæcä ingampa, ante acædänimpa, ante cædinque tömengä waa quëwengüenengä ingampa. Tömengä waa cædämäi ingä adinque töménäni wæætë, Tömengä wénæ wénæ cæcä ingampa, ante piñmainäni. Tömengä waa cædämäi ingä piñäni iñinque wénæ awënë iñömö, Tömengä oda cæcæcäimpa, ante godö cæcä ate tömengä do wénæ wénæ cæcä babainaingampa.

Mönö pönencabo töñö godongämæ né cædäni

⁸ Mönö pönencabo töñö godongämæ né cædäni iñömö adobai, Mönö eyepæ cæte quëwëmø iñinque wadäni mönö imonte waa acædänimpa, ante cædinque waa quëwengüenëni iñänipa. Né cædäni nämä näni änö baï ante nö cæcædänimpa. Töménäni yowepæ wædænque tü nämä bliñomæ näni ämæ wii nanguï becadänimpa. Babæ cæmoni incæte godonte näni æinta cöwë godömenque æncæmönimpa, ante wadäni näni pönëwënonque ante iñäni wæætë mänö ante pönénämäi incædänimpa. ⁹ Edæ nämä apænte pönéninque wentamö mongænämäi entawënäni inte töménäni Wængongü näni

wē wodonte angainō ante tæcæ ēñēnique tömēnāni, Nō pōni mōnō pōnēnō impa, ante cōwē wede pōnenguēnēnāni īnānipa.
10 Ayæ māmīnāni īnānite mūnitō, Quīnō cæmīni īmīnii, ante ēñencæte ante cōwā acæmīnimpā. Ayomīni tömēnāni cōwē waa cæte quēwēnāni adinque mūnitō wæætē tömēnāni īnānite, Minitō mōnō pōnencabo tōnō godongāmæ nē cæmīni bacæmīnimpā, ante āmīni bacædānimpā.

11 Tömēnāni nānōgæidi īnānite wadāni waa acædānimpā, ante cædinque adobai eyepæ cæte waa quēwengūnēnāni īnānipa. Mānīnāni īñōmō wadāni īnānitedō ante babæ ānāmāl incædānimpā. Wæætē adodāni cōwē tōo pōnente nō quēwēnāni incædānimpā. Tömēnāni cōwē pōnēnique, īmai cæcæmōnimpā, ante nām ānīnō bāi ædæmō cæcædānimpā. 12 Mōnō pōnencabo tōnō godongāmæ nē cæcæ īñōmō tōmengä nānōgænā adodanque nē manguiwengä incæcæmimpā. Tōmengä tōnō godongāmæ quēwēnāni īnānite ayæ tōmengä nē waa aqqēnengä ingampa. 13 Mōnō pōnencabo tōnō godongāmæ nē cædāni īñōmō, Nē waa cædināni īnānipa, ante adinque mōnō tömēnāni īnānite waa āmompa. Ayæ mānōmāi waa cædināni inte mānīnāni, Itota Codito ingante pōnēdāni, ante guīñēnāmāi apænecædānimpā.

Wē wodonte nāni angainō edonque pōni batimpā, ante

14 Quingæ bitō weca acæ poncæboimpā, ante pōnēmo incæte botō, īmai cæe, ante bitō īmite yewæmōmopa. 15 Botō wæætē wīi quingæ pōmo īnique bitō, Mōnō Wængonguī tōnō godongāmæ quēwencabo īñōmō inte mōnō æbānō cæquī, ante bitō ēñencæbiimpā, ante yewæmōmopa. Edæ Wængonguī nē Quēwengangä quimō īñōmō inte mōnō Codito ingante godongāmæ mōnō pōnencabo īñōmō mōnō cobacadewæ tæi ongō bāi tōmengä nō nānō angainō ante īmipō cædāmāi inte wæætē wææ cæmō imompa. 16 īmai ante nō pōni impa. Wængonguī ayongä mōnō æbānō waa cæte quēwengūnāni, ante Wængonguī wē wodonte nō nānō angainō incæ fñowoyedē edonque pōni mōnō ēñēnō īñōmō waa pōni impa. īmai impa.

Wængonguī īnguipoga īñōmō ponte ēñadinque Waocā bacā agadānimpā. Tōmengä ingantedō ante Wængonguī Ônōwoca, Māningä waēmō quēwēnongä ingampa, angacæmimpā. Tōmengä ingante Wængonguī anquedoidi do agadānimpā.

Wabæca wabæca nāni quēwencabo īnānite Itota nānō cægænō ante apænegatimpā.

Tōmāmæ quēwēnāni pancadāniya tōmengä ingante pōnente bagadānimpā.

Ayæ tōmengä nānō bāi ēmōninque öönædē īñōmō oca ēmænte gogacæmimpā. Mānōmāi nāni āmotamīni ānō bāi impa.

4

Nē pōnēnāni pancadāniya wadæ go-quīnāni īnānipa, ante

1 Wængonguī Ônōwoca īmai ante edonque pōni apænecampā. īnique īlōnædi bayonte Codito ingante nē pōnēnāni incæ pancadāniya īmipō cæte tōmengä ingante pōnēnāmāi bacædānimpā. īnique ônōwocaidi incæ nē, Wapiticæ oda cæcædānimpā, ante nē wēnæ wēnæ cædōnāni mūñt tee empo gocædānimpā. Goyonāni wēnædi nāni òdōmonte apænewēnō ēñente cæquīnāni īnānipa. 2 Nē babæ ānāni nē wadō tedete wadō cædāni īñōmō tömēnāni mānīnō wēnædi nāni òdōmonte apænewēnō ante nē òdōmonte apænedāni īnānipa. īnāni guiquēnē tömēnāni nāmā nāni apænte pōnēnō ante ömætawēnāni inte wēnæ wēnæ nāni cædinō ante wædāmāi quēwēnānipa. 3 Mānīnāni īñōmō waodāni īnānite wææ ānique, Minitō, Botō nānōgængä, ante onquiyængä ingante mōnāmā iedāni, ānānipa. Ayæ adobai mōnō waa cængū adinque pancaa ante, Cænāmāi iedāni, ante wææ ānānipa. īnæmpa Wængonguī edæ tōmāa cængū badongacæmimpā. Tōmengä, Botō īmote waa ate pōnente apænedinqe nē pōnēnāni īñōmō botō nō angainō ante ēñēnōnāni inte cængū ænte cæncædānimpā, ingampa.

4 Edæ Wængonguī nānō badongaincoo tömancoo waa pōni īlōnente mōnō Wængonguī ingante waa ate pōnente apænedinqe tōmāa cængū æmō īnique pancaa ante ædō cæte Baa ante ænāmāi inguī. 5 īnæmpa Wængonguī nānō angainō beyænque ayæ tōmengä ingante waa ate pōnente apænemō beyænque tōmāa cængū īñōmō tæiyæ wæmō cængū bapa.

Itota Codito ingante nē waa cæcæ

6 Bitō godongāmæ mūni pōnencabo īñōmīnīte bitō mānīnō botō ānō ēñēnique bitō tōnīflädāni īnānite wæætē òdōmōmī īnique Itota Codito beyæ nē waa cæquīmī incæbiimpā. Ayæ Wængonguī nānō angainō ante mōnō pōnēnō ante ēñente quēwēnique bitō waa mōnō òdōmonte apænedō ante nē ēñente cædīmī inte edæ tōmo cænte bāi nē nō cæbi incæbiimpā.

7 Babædi bāi nē tedewēnāni īnānite ēñēnāmāi inte bitō onquiyænāni picænāni incæ önonquedō ante nāni tedewēnīnō ante ēñēnāmāi incæbiimpā. Wæætē, Wængonguī ayongä mōnō waa cæte quēwencæte ante cædinque bitō īñōmō tæi ēwocabo badinque

cæcæboimpa, ante godömenque godömenque cæcæbiimpa.⁸ Mönö baö tææmö bacæimpa, ante cædinque mönö ñimpo cædämäi inte adodö adodö cæmompa. Mäninonque ante mönö cædö guiquénë wædænque waa impa. Wæætë Wængongui ayongä mönö waa cæte quëwëmö ñinque mönö ñwoyedë waa quëwëninque adobaï lincayë ate waa quëwengüimö incæmöimpa. ñinque mäninö ante mönö cæquïnö ññomö tömää beyë nö waa pöni i ñinque, Mönö tæi ëwocaqümö, ante cædinque mönö ñimpo cædämäi inte adodö adodö cæcæimpa.

⁹ Mänömaïnö ante nö pöni nani änö näwangä ante impa, ante ämo ëñëmaïnipa.¹⁰ Mänömaï beyë tæi pñæninque nangui cæmö imompa. Edæ, Wængongui në Quëwengaingä beyænque mönö watapæ quëwengæimpa, ante pönengäimö imompa. Tömengä ññomö mönö waocabo tömämö imonte, Quëwengüimini, ante në Ängaingä incæ tömengä ingante në pönemö ññomonte nö ængä beyænque mönö quëwengæimpa.

¹¹ Mäninö botö änö ante bitö tömënäni ñänite, lümai cædäni, ante odömonte apænecæbiimpa, ämopa.¹² Bitö wü picæmi incæte cæcænque ññongante bitö, Botö imote pünte adämäi incæcæimpa, ante pönente quëwencæbiimpa. Wæætë edæ bitö Wængongui ingante në pönënäni beyë ante, Botö cæbäi tömënäni adobaï cæcædänimpa, ante lümai cæcæbiimpa. Apænebi incæ waa cæte quëwëmi incæ waadete pönemi incæ wede pönemi imi incæ nö pönente waa cæbi incæ bitö, Botö baï bacædänimpa, ante cædinque bitö cædö ante odömömi adinqe tömënäni adobaï cæcædänimpa.¹³ Botö pönämai inguinganca bitö ongöññomö ññomö Wængongui angä ëñente nani yewæmongaño adinqe adodö ante aedämö apænebi ëñencædänimpa. Ayæ Wængongui ingantedö ante apænebi inte odömonte apænebi ëñencædänimpa. Mäninonque cæte ongoncæbiimpa.¹⁴ Mini pönencabo ññomöite në aadäni nani Picæncabo ññomö bitonga gampo cædinque Wængongui beyë apænedinqe bitö imite, Bitö në aabi badinque në odömonte apænebi bacæbiimpa, ante pönö apænedänitapa. ñinque bitö do në aabi badinque në odömonte apænebi bagaïmi inte godömenque godömenque cæcæbiimpa.

¹⁵ Edæ waodäni tömänäni bitö æbänö godömenque waa cæbi imi adinqe ëñencædänimpa, ante cædinque bitö mäninonque ante pönëninqe godömenque godömenque cæcæbiimpa.¹⁶ Bitö quëwëñö ante, Äbänö quëwëmoo, ante nâmä wææ aacæbiimpa. Ayæ bitö odömonte apænedö ante, Botö nö pönëninqe odömonte apænecæboimpa, ante wææ cæcæbiimpa.

Edæ mänömaï cæte wæntædämäi inte cöwë cæcæbiimpa. Bitö mänömaï cæbi ñinque tömëmi nâmä incæ wantæpiyæ quëwencæbiimpa. Bitö odömonte apæneyömi në ëñenäni ññomö adobaï bitö cædö beyænque wantæpiyæ quëwencædänimpa.

5

Në pönënäni ñänite cæbänö cæcæbiimpa, ante

¹ Onguññengä picængä wënæ wënæ cæcæ incæte tömengä ingante pünte änämäi incæbiimpa. Wæætë tömëmi mæmpocä ingante ante baï tömengä ingante waadete ämi ëñencæcæimpa. Edëninäni ññomö tömëmi biwiidi ñänite ante baï tömënäni ñänite waadete ämi ëñencædänimpa.² Onquiyänäni picænäni ññomö tömëmi wääñä ñanite ante baï bitö tömënäni ñänite adobaï waadete ämi ëñencædänimpa. Ayæ baquedäni ññomö tömëmi biwinqueidi ñänite ante baï tömënäni ñänite wäämö münöne waadete ancebiimpa.

³ Owæmpoïnäni në näwangä ömæpodäni inte quëwëñänipa, ante tömënäni ñänite waa adinqe pönö cæcæbiimpa.⁴ Incæte owæmpoingä wëññänäni næængä ñinque nänömoidi næængä ñinque mäninäni wæætë tömengä beyë cæquénenäni. Edæ mäninäni tåno tömënäni tönö godongämæ quëwëñäni ñänite waa adinqe näämæ nani cæquénenö ante, Äbänö cæquï, ante ëñente cæcædänimpa. Mänömaï cædinque tömënäni mæmpoidi tönö mæmæidi tömënäni ñänite waadete nani cædi baï ññäni adobaï mæmpoidi tönö mæmæidi ñänite näämæ waadete cæcædänimpa. Edæ mänömaï cædäni adinqe Wængongui waa acæcæimpa.⁵ Në nö ömæpodäni ññongä inte adodanque quëwengä ñinque tömengä në owæmpoingä ññongä inte Wængongui beyænque watapæ quëwengæimpa, ante pönengä ingampa. Itædë incæ woyowotæ incæ tömengä ñimpo cædämäi inte, Botö beyë cæquï, ante Wængongui ingante apænete quëwengampä.⁶ Wæætë owæmpoingä tote quëwengæimpa, ante nâmamque pönente në quëwëñongä guiquénë tömengä müi quëwengä incæte do wænte baï ingampa töö.

⁷ Tömënäni ñänitedö ante wënæ wënæ änämäi incædänimpa, ante wææ cædinque bitö mäninö botö änö ante adodö ante ämi ëñencædänimpa.⁸ Äcäno guidénäni ñänite pönö cædämäi inaa ayæ tömengä nani wencabo ñänite pönö cædämäi inaa tömengä ññomö Wængongui nânö angainö mönö pöneno ante do Baa äninqe wü ëñente cæcampä. Ayæ në pönënämaï ingä wënæ wënæ cæcæ ññongante mäningä ññomö godömenque wënæ wënæ cæcæ ingampa töö.

⁹ Owæmpoinä do tetenta wadepo ganca godömenque nē picänä iñönä inte tömänä nänögängä wodi ingante nē möninanque quëwënä ingadäimpa, ante adinque bitö, Wængonguü qui, ante mönö godonte æninta mäninä owæmpoinä nē ænguinä incædäimpa, ante tömänä émöwo ante yewæmoncæbiimpa. ¹⁰ Edæ tömänä wëññänäni iñänite waa cædä pædäni iñänitawo. Wadäni iñänite tömänä, Botö oncöne pö beedäni, ante waa apænedä iñantawo. Wængonguü quïnnäni iñönänite tömänä nämä pöñenämäi inte waa cædantawo. Né wæwénäni iñänite adinque tömänä tömänäni tönö godongämæ cædantawo. Ayæ, Quiëmë waa cæcæimpa, ante mäninonque ante pöñenique cæte quëwënantawo. Mänömai quëwënä adinque waodäni, Mäninä nöinä waa cædä iñönampa, ante do éñenäni iñänitawo, ante adinque bitö wæætë tömänä émöwo ante yewæmoncæbiimpa. Ayæ wadäni mäninä bai iñönänite bitö, Wængonguü qui, ante mönö godonte æninta mänimpodänique nē ænguinäni incædänimpa, ante tömänäni émöwo ante yewæmoncæbiimpa.

¹¹ Wæætë edæ owæmpoinäni wii picänäni iñönänite bitö tömänäni émöwo ante yewæmonämäi inte Baa ancæbiimpa. Ayæ töinente wæwéninque Codito ingante ñimpo cæte wadæ godinque wæætë, Wacä nänögängä ingante möñemopa, ante quëwënäni. ¹² Edæ tömänäni Codito ingante, Botö bitö beyænque cæcæboimpa, ante tño näni angainö ante ñimpo cædäni beyæ Wængonguü apænte pangä wæcædänimpa. ¹³ Ayæ godömenque iñmai cædänipa. Tömänäni cædämäi inte wæntæye badinque adobaï wacönë wacönë acæte ante önonque godäni mänipa töö. Ayæ wii önonque wæntæyedänique badinque tömänäni, Wadäni æbänö cædänii, ante go te adinque wadäni näni cædönö ante godö wæntæ godö wæntæ tededäni iñänipa. Edæ wii näni anguënëno ante do änewänipa. ¹⁴ Mänömai beyæ botö owæmpoinäni wii picänäni iñänite iñmai ämopa. Minito wæætë möñinque wëññänäni mædäni. Ayæ oncöne mïni cæquenö ante cædäni. Wadäni edæ mönö ìmontedö ante wænæ wænæ näni tedewënö ante tededämäi incædänimpa, ante minito mänömai cæte waa quëwedäni, ämopa. ¹⁵ Iñëmpa owæmpoinäni pancadäniya do Itota Codito ingante émo cæte godinque Tatâna miñätee empocæ godänitapa töö.

¹⁶ Onquiyængä nê pöñengä iñömö tömengä guidänäni owæmpoinäni næængä iñinque tömengä tömänäni beyæ cæcæcæimpa. Codito ingante godongämæ mïni pöñencabo iñöminite tömengä, Botö guidänäni iñänite godöminí æncædänimpa, ante änämäi

incæcæimpa. Mänömai cædinque Codito ingante mïni godongämæ pöñencabo wæætë, Owæmpoinäni näwangä ömæpodäni iñänipa, ante adinque tömänäni iñänite godöminí æncædänimpa, ämopa.

¹⁷ Wængonguü ingante godongämæ mïni pöñencabo iñömö nê aadäni näni Picæncabo iñömö nö waa aadäni iñönänite minito tömänäni iñänite waa aquenämäi iñinipa. Mäninäni Wængonguü nänö angainö ante nê apænedäni inte ayæ nê odömonte apænedäni iñönänite minito godömenque nanguü waa acæmäimpa. ¹⁸ Edæ Wængonguü iñmai nö ante apænecä éñeninque yewæmongadänimpa. "Wagada onguüñengä nê cæcæ inte tömentapo æ yacæimpa, ante ämi piñä piñä gäwate cægöñongä bitö tömengä önöne wææ wodönedämäi inte ee abi cæncæcæimpa," ante yewæmongatimpa. Ayæ godömenque iñmai ante impa. "Né cæcæ iñömö tömengä nänö cædönö beyæ ante nê ængueñengä ingampa." Mänömai yewæmongadänimpa.

¹⁹ Godongämæ mïni pöñencabo iñömöni waocä adocanque iñömö bitö imite apænedinque, Mänigä nê aacä Picængä iñömö wænæ wænæ cæcantapa töö, ante äñongante bitö éñenämäi incæbiimpa. Wæætë waoda mënaa nê babæ wapiticæ äñämäi iña inte bitö imite apænedinque, Tömengä nê wænæ wænæ cæcantapa, ante adodö apæneda éñeninque bitö nê åna iñate éñencæbiimpa. Ayæ waodäni mengää go adocanque adobai adodö apænedäni éñeninque bitö nê änämäi éñencæbiimpa.

²⁰ Né wænæ wænæ cædönäni incæ ñimpo cædämäi iñänipa, ante adinque bitö wæætë godongämæ ongöñäni éñëñönäni mäninäni iñänite nanguü ancæbiimpa. Godongämæ ongöñäni éñëñönäni bitö mänömai ämi iñinque tömänäni wæætë guññenique, Wænæ wænæ mönö cæquenö ante cædämäi incæmöimpa, ante pöñencædänimpa.

²¹ Mönö Wængonguü ayongä Itota Codito ayongä Wængonguü nänö apænte ænänäni anquedoidi ayönäni botö iñmai ämopa. Mäninö botö äniñö ante éñente cædinque bitö, Adoyömö pöñi iñänipa, ante tömänäni iñänite adoyömö godö cæbi incæbiimpa. Wii adocanque ingante, Botö nê waa adimi imipa, ante tömengä ingante wadö cædämäi incæbiimpa. ²² Äcämenque ingante, Mönö pöñencabo beyæ bitö nê cæbi baquimi, ante pöñemi inte bitö tömengäa quingæ gampo cædämäi ie. Edæ quingæ gampo cæbi nê cæcæ badinque edæ tömengä wænæ wænæ cæcæ iñinque bitö adobaï tömengä tönö wænæ wænæ cæbi baquenämí imipa. Bitö tömämique godömenque wænæ wænæ näni cæpämö ante tömänö ante Baa ante waa cæte quëwëe.

²³ Bitō cæinca cædente wæbitawo. Ayæ wantæ wantæ iñö wantæ wantæ iñö wënæ wënæ inte wæbitawo. Ìnique wii æpænque bee ämopa. Wæætë biñömæ wædænque bete quëwencæbiimpa.

²⁴ Wængongui nänö apænte anguiönæ badämäi iñedé incæ waodäni pancadäniya wënæ wënæ nänö cægañö do edonque pöni impa. Wadäni guiquené wënæ wënæ nänö cægañö wë wodonte iñcæ mäninëdë edonque pöni baquimö anguénë. ²⁵ Ayæ adobaï waodäni waa nänö cægañö do edonque pöni impa. Ayæ nöwoyedë pancaa waa nänö cægañö wii edonque pöni iñcæte wii cöwë wë wodonte ingæimpa. Wæætë edonque pöni aquinö anguénë.

6

¹ Waodäni awënëidi nänö në ö ænänäni inte awënëidi beyænque cæte bai në quëwënäni iñomö tömänäni tömänäni awënëidi ìnanite waa ëfiente cæcädänimpa. Ìnempa tömänäni në pönänäni inte wii waa ëfiente cædäni bai wadäni wæætë Wængongui émöwo ante wënæ wënæ ante babæ anguénänimpa. Adobaï mönö odömonte apænedinö ante, Wënæ wënæ impa, ante anguénänimpa. ² Tömänäni awënëidi iñomö në pönänäni ìnanite beyænque në cædäni iñomö, Botö tönihacanque ìnongä inte botö awënë iñomö önonganque ingä awædö, ante piñämäi incædänimpa. Wæætë edæ në cædäni iñomö, Botö cæbo në ængä iñomö në pönengä ìnongä inte Wængongui nänö në waadecä ingampa, ante adinque tömänäni awënëidi ìnanite godömenque waa ëfiente cæcädänimpa.

Nawä mäinc oo ante

Ìnique Timoteo éñëmi. Mäninö ante tömänäni ìnanite odömonte apænedinqe bitö adodö adodö ante ancaa ancæbiimpa, ämopa. ³ Pancadäniya wadö ante odömonte apænedinqe mönö Awënë Itota Codito nö pöni nänö angaño ante Baa äänäni. Ayæ mönö odömonte apænedö ante tömänäni Wængongui ayongä mönö waa cæte quëwenguénë ante Baa äänäni. Ìnique æcänö mänöma Baa äna iñomö ⁴ tömengä nämä incæ, Botö gomonga waa éñëmopa, ante në pönengä ingä incæte tömää ëñëhämaingä ingampa. Tömengä namanque nänö pönëwënö ante wæætedö wæætë tededingue, Aededö i, ante wacä tönö guéadö guéa äñewente wæcamp. Tömengä mänöma tedecä beyænque wadäni në gomonga éñengä ingante godö piñte adänipa. Godongämæ wadodö wadö piñte tedewënäni. Wacä ingä wacä ingä, Bitö wënæ wënæ cæbi impa, ante änewënäni. Nämä nänö wënæ wënæ pönënonque ante, Wadäni wënæ wënæ

cædänipa, ante pönëwënäni. ⁵ Ayæ ocaidë pönente wentamö encadäni inte tömänäni Wængongui näwangä nänö angaño incæ éñëhämaai badänipa. Ìnique nänö cabo incæ wacä ingä wacä ingä guéadö guéa apænente nänö piñcabö ìnäni. Ayæ mäninäni adobaï, Wængongui ayongä waa cæte quëwëmë beyænque nanguï éate baquimö, ante pönëwënäni.

⁶ Ìnæmpa mäncoo quincoomë éacä incæte, Mäninque éabopa, ante piyænë cæte quëwënongä iñomö tömengä Wængongui ayongä waa cæte quëwengä beyænque watapæ quëwënongä inte nö nanguï éacä ingampa. ⁷ Edæ mönö iñ inguipoga iñomö ömaamö pontamopma. Adobaï ömaamö inte tao goquimö imompa. ⁸ Incæte mönö cængui tönö weocoo éamö inte mäninque beyæ mönö watapæ quëwenguinqué imompa. ⁹ Wadäni guiquené, Mäncoo nanguï éañemöni. ante quëwënäni inte tömänäni wënæ wënæ nänö cæinémämo badinque oda cæte goquinänidö anguénë. Mänömai cædinque tömänäni, Quinö ononque impa, ante æfiente badänipa. Ayæ wënæ wënæ nänö baquinque edæ æfïnëwënäni inte quiëmë incæ tömänäni æmæwo ömæ nänö éwenguünonque gocædänimpa. ¹⁰ Waodäni nänö godonte æinta waadete pönente nänö wædö beyæ wadö wadö nänö wënæ wënæ cæpamo pompa. Edæ pancadäniya, Mönö godonte ænguinta ængæimpa, ante pönëninque tömänäni nänö wede pönenguénë nimpo cæte wadæ godinque nämä nänö cædö beyænque nanguï wæwente badänitapa.

Mönö wede pönëö ante mönö tæi éwocate cæcæimpa

¹¹ Bitö guiquené Wængonguinque ingante në cædömi inte mäninö tömänö ante nimpo cæte wodii gote bai quëwencæbiimpa, ämopa. Wæætë mönö nö cæquenëno ante cæte quëwencæbiimpa. Wængongui ayongä mönö waa cæte quëwengæimpa, ante cæcæbiimpa. Mönö wede pönëmämo, ante godömenque pönente quëwencæbiimpa. Waodäni ìnanite godömenque waadete pönencæte ante cæcæbiimpa. Ayæ tæi piñante entawëninqe wæntæye badämäi inte ee cæcæbiimpa. Cöwë aedämö cæte quëwencæbiimpa. ¹² Wængongui ingante mönö wede pönëö ante mönö cæquenëno ante bitö tæi éwocate cæcæbiimpa. Mönö wænämä quëwenguünö goquimö, ante pönente nimpo cædämäi incæbiimpa. Edæ waodäni tæyeänäni éñëñöni, bitö, Wængongui ingante wede pönente babopa, ante äñömi Wængongui edæ, Mäninö quëwenguünö gocæbiimpa, ante bitö imite apænte aa pecantapa. ¹³ Wængongui pönö cæcæ beyænque quingämenque incæ tömänäni quëwënäni

ïnänipa. Itota Codito iñömö Pontio Pidato ingante apænedinque, Quïnö nö impa, ante edonque pöni apænegaingä ingampa. Edæ Wængonguü töönö Itota Codito mänömaänö ingaina iñöna botö tömëna ayöna bitö imite, ïlmai cæ, ämopa. ¹⁴ Mönö Awënë Itota Codito nänö ocæ émænte ponguinganca bitö mäninö botö wææ änö tömänö ante waa éñente cæcæbiimpa, ämopa. Bitö éñente cædö adinque wadäni ædö cæte, Wénæ wénæ impa, ante anguünänii, ante pönente cöwë waa pöni cæcæbiimpa. Mänömaï ante ämopa.

¹⁵ Wængonguü nänö aïnenguünæ bayonte Itota ocæ émænte poncæcäimpa. Mönö Awënë Wængonguü iñömö tömengä adocanque Wængonguinque ingaingä inte në waa pöni ïnongä ingampa. Töménäni awënë odehyeidi iñönänite tömengä Tæiyæ Awënë Odehye ïnongä ingampa. Ayæ tömengä iñömö awënëidi tömänäni Awënë ïnongä ingampa. ¹⁶ Tömengä adocanque në wantæpiyæ wænämäi ïnongä inte në Quëwengä ingaingä ingampa. Tömengä tömää nää iñömö quëwënongä iñongante waodäni ædö cæte tömengä weca goquünänii. Tömengä mönö waocabo mönö në adämaï ingaingä ingampa. Edæ tömengä ingante mönö ædö cæte aquü. Tömenganque ingante waodäni tömänäni waa aquünänidö anguënë. Tömenganque cöwë në tæi piñænongä inte quingämenque quëwënäni iñönänite tömengä tömänäni Awënë inguwingänö anguënë. Mänömaï babaimpa, ante, Amëë, ämopa.

¹⁷ Inguipogaque mäincoo në nanguü edäni iñänite bitö ïlmai ancæbiimpa. Nanguü éamöni inte mönitö godömenque waa pöni imönipa, ante pönänämäi iedäni. ïñæmpa mäincoo mönö éadincoo iñömö quingæ dæ ä apa quëwënänii. ïnique müni mäincooque ante wii mäincooque ante pönëedäni. Wæætë, Wængonguinque beyænque watapæ quëwengæimpa, ante pönëedäni, ancæbiimpa, ämopa. Edæ, Mönö qui quïnö dæ ä, ante wæmö adinque tömengä mönö imonte, Mini watapæ quëwenguinque, ante tömää në pöñongä ænguümö imompa. ¹⁸ Mänänäni në nanguü éadäni iñänite bitö, Minitö quiñö waa cæquü, ante mäninonque cæcæmänimpä, ancæbiimpa. Waa müni cæquünö ante mimitö nanguü cæte quëwencämänimpä. Ayæ do Ao ante mimitö mäincoo mini éadincoo pancacooga paedæ godömini æncædänie, ancæbiimpa, ämopa. ¹⁹ Mäninö bai në cædöänique, Mönö nämä beyæ éaquincoo, ante öönædë iñömö do cō cæte bai cædänipa. Mänömaï cædinque tömänäni, Nö pöni mönö quëwenguinque impa, ante iincayæ ate æncædänimpa.

Timoteo ingante, Pabodo iñque wææ angampa

²⁰ Timoteo éñëmi. Wængonguü, Wææ aacæbiimpa, ante bitö imite quïnö pöñongä bitö ö ænöö ante wææ ae. Tæiyæ wæmö éwocadämaï inte wadäni önonquedö ante näni änöö ante éñenämäi ie. Adobai wadäni, Mönitö éñente ate nanguü encaimöni imönipa, ante në babæ änäni iñönänite bitö wadodö wadö näni anewënö ante éñenämäi ie. ²¹ Töménäni näni anewënö ante pönëninqe waodäni pancadäniya Wængonguü ingante näni pönënöhö ante do ñimpo cædinque wadæ godinäni iñänipa.

Wængonguü bitö imite waadete pöö cæcæcäimpa, ante botö mäninque ante yewæmömopa.

2 Timoteo ingante Pabodo cadota ante ayænta nänö yewæmongainta

Timoteo ingante Pabodo yewæmongampa

¹ Botö Pabodobo ïnömo ïmopa. Wængongü nänö änö baï Itota Codito nänö né da godongaimo ïmopa. Itota Codito nempo quëwénönäni ïñönänite Wængongü, Minitö wantæpiyæ münä quëwengünnö ante pönömo ænguumini ïmipä, angacäimpa. Mänömai beyæ tömengä botö ïmo, Mänöni ante apænebi eñencædänimpa, angä eñeninqe botö tömengä nänö né da godongaimo ïmopa.

² Timoteo eñëmi. Bitö botö wëmi baï ïnömi inte botö né waadеби ïnömi ïmipa. Bitö acæbiimpa, ante bitö imite yewæmömopa. Mönö Mæmpo Wængongü tönö Awënë Itota mönö Codito tönö bitö imite waadete pönö waa cäda ate bitö gänë entawencæbiimpa, ämopa.

Itota Codito waa pöni nänö ingaïnö ante

³ Wëenëñedë botö wæmæidi nänö cægäi baï botö adobaï nämä apænte pönente adinque wentamö mongænämä entawémo inte Wængongü beyæ né cæbo ïmopa. Botö itædë incæ woyowotæ incæ bitö beyæ ante mäningä Wængongü ingante botö apæneyedë adocä ingante cówë waa ate pönente apænebopa.

⁴ Botö bitö æbänö wëñapæ tamömitapa, ante pönëniqne, Botö watapæ tocæboimpa, ante bitö imite aïnente ïmopa.

⁵ Bitö Wængongü ingante nö wede pönëmi ïmipa, ante adimo inte botö adodö ante wæætè pönëmopa.

Edæ bitö ñæñæ Doida bitö wääñä Eönita tönö tömena tåno Wængongü ingante nö wede pönente näna

ingai baï bitö ïnömo ñiwo adobaï ïmipa, ante

do eñëmopa.

⁶ Mänömai beyæ bitö imite üimai ämopa. Wængongü nänö cædönö ante bitö cæcæbiimpa, ante botö bitonga gampo cæyömo Wængongü pönö cæcä aeninqe éwocabiimpa. Ininqe mänöni bitö éwocadö beyænque bitö godömenque godömenque cæcæbiimpa.

⁷ Wængongü tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante mönö ïmonte

pönongä æmö ininqe mönö wii tömengä

beyæ guïñente éwocamopä.

Wæætè mäniwoca beyæ tæi éwocamö ïmompa.

Ayæ adowoca ingante éwocadinqe waodäni

inänite waadete pönëmö ïmompa.

Adowoca beyæ mönö, Nöinö cæcæimpä, ante

pönëniqne nämä wææ ante cæmø ïmompa.

⁸ Mönö Awënë Itota Codito nänö angaïnö

bitö eñenëñö ante bitö guingo imönämäi

inte apænecæbiimpa.

Botö adobaï, Tömenä nänö angaïnö

bitö eñenëñö ante bitö

apænebo beyæ botö imote tee mönüdäni

wæyömote bitö mänöni adinque guingo imönämäi inte apænecæbiimpa. Wæætè botö tönö Itota ingantedö ante mònä watapæ apænedö ante apænedinqe bitö Wængongü nänö tæi piñämämo ante éwocadinqe botö tönö adobaï guëa caate wæcæbiimpa.

⁹

Wængongü, Quëwencæmïmipa, ante mönö ïmonte aeninqe, Minitö tæiyæ wæmö entawente quëwencæmïmipa, ante mönö ïmonte aa pegacäimpa. Mänömai cædinque tömengä wii mönö waa cædinö beyænque wæætè tömengä nänö aïnö ante cægacäimpa. Ayæ wëenëñedë inguipoga badönämäi ïñedë tömengä, Itota Codito beyænque, ante pönëniqne mönö ïmonte waadete pönö cægacäimpa. Mänöni nänö waadete pönö cægaiñö beyænque tömengä mönö ïmonte aeninqe aa pegacäimpa.

¹⁰

Incæte ñiwoyedë mönö ïmonte, Quëwengümïni, ante né Äengaigä Itota Codito pongä ininqe tömengä waadete nähö pönö cægaiñö ante edonque odömonganata. Ayæ Itota ingantedö ante mönö watapæ apænedö beyæ tömengä, Minitö mempoga wænämäi incæmïmipa, ante cædinque wantæpiyæ wænämäi mönö quëwengümämo ante edonque odömonganacäimpa.

¹¹ Wængongü botö imote apænedinqe, Itota ingantedö ante watapæ botö apænedö ante bitö apænebi eñencædänimpa, angantapa. Angä eñeninqe botö adobaï tömengä nänö né da godömo ïmo inte ayæ né odomonte apænebo ïmopa.

¹²

Mänii beyæ botö mänömai wæwente quëwëmopa. Incæte, Äcäno ingante né wede pönëmo ïmopa, ante do eñëmo inte botö guingo imönämäi ïmopa. Edæ botö quinö tömengä ingante godömonio incæ tömengä mänöni aeninqe nanguï tæi éwocacä inongä inte tömengä nänö apænte anguïñæ ganca wææ cæcæcäimpa. Mänöni ante botö aedämö eñëmopa.

¹³ Botö bitö imite odomonte apænebo bitö eñenëñö ante bitö ñimpo cædämäi ee nææcæbiimpa. Wæætè, Mänöni nö ante mönö adodö adodö ante odomonte apænedö impa, ante bitö adobaï adodö ante odomonte apænecæbiimpa. Mönö Itota Codito nempo quëwëmi inte wede pönëniqne waadete pönente odomonte apænecæbiimpa.

¹⁴

Wængongü, Wææ aacæbiimpa, ante bitö imite pönongä ænumi inte bitö tömengä waa pöni nänö pönongaiñö ante wææ aacæbiimpa. Edæ mönö Wængongü Önöwoca tönö éwocate quëwëmompa. Ininqe bitö tömengä tönö cædinque wææ aacæbiimpa.

¹⁵ Atiabæ quëwénäni ïñömö tömänäni botö emö cæte godänitapa, ante bitö do eñëmipa. Edæ Piguedo tönö Edömogænæ incæ tömänäni tönö botö imote emö cæte godatapa.

¹⁶

Önetipodo

guiquénë botö wæwëmo adinque tömengä wæætë wæætë pönö cæcä beyænque botö wampo pönentabopa. Ayæ adobaï botö ïmote yæguincamë inte ñä cæyænte tee mönedäni wæyömote tömengä guingo imönämäi ingacäimpa. Ìnique tömengä tönö godongämæ quëwëñani ñänite mönö Awënë Itota Codito waadete pönö waa cæcæcäimpa, ämopa. ¹⁷ Edæ Odömä ñäni quëwëñömö ïñömö pöninqe Önetipodo botö ïmo ante nanguï diqui diqui müniqne ate ate ïnque mingacäimpa. ¹⁸ Botö Epeto ñäni quëwëñömö mänïñömö quëwëñomote tömengä æbänö botö beyæ pönö nanguï cæcantapa, ante bitö do aedämö ëñëmipa. Mänömai beyæ botö ïnque baquïñanë ïñonte Wængongui tömengä ingante pönö waadete waa cæcæcäimpa, ämopa.

2

Itota Codito beyæ waa tontado baï cæcæcäimpa

¹ Ayæ bitö botö wëmi baï ïnömi inte ëñëmi. Itota Codito nempo quëwëñomite tömengä waadete pönö cæcä beyænque bitö tæi ëwocabi incæbiimpa, ämopa. ² Waodäni tæiyænäni ëñenöñani botö æbänö ante apænebo bitö ëñenöñö ante bitö wæætë wadäni në pönëñani inte cöwë aedämö cædäni ïñöñänite adodö ante odömonte apænebi ëñencædäniimpa. Ëñeninqe tömënäni në nö cædöñäni inte adobai wadäni ñänite odömonte apænequïñani ñänipa, ante tömënäni ñänite ämi gocædäniimpa.

³ Bitö Itota Codito beyæ waa tontado baï ïnömi inte bitö wæwëmi incæ ee ongonte godömenque cæcæbiimpa, ämopa. ⁴ Waocä tontado badinque ñänö cæyedë tömengä, Botö awënë botö ïmote waa acæcäimpa, ante tömengä ñänö änonque ante ëñente cæcæboimpa, änique wadäni tontado ñänäni ñänäni cæbaï cædämäi ïnongä ingampa. ⁵ Gänä cæcæte ante në owempocä ïñömö, Cöwë ñäni cægaï baï owempoedäni, ante ñäni wææ angaïnö ante ëñente cæcä ïnque tömenganque godömenque waa owempodinqe gänä cædinque poganta æmaingampa. ⁶ Amïña bayedë pancamonga pancamonga æñöñani gónea ante në nanguï cæcä ïñömö tömengä tåno ænguñengä ingampa. ⁷ Mänïñö ïmæca quëwëñani ñäni cæ baï ante ménea go adodeque botö ãñö ante pönëñömi mönö Awënë edæ bitö ïmote odömengä ëñeninqe bitö edonque pönö ëñencæbiimpa.

⁸ Itota Codito awënë Dabii wodi ñänö pæingä ïnongä inte do wæninque në ñäni ömëmongaingä ingante ante pönencæbiimpa. Mänïñö ante watapæ botö apænedö impa. ⁹ Mänine beyænque botö

caate wæwëmo ïmopa. Edæ në wënæ wënæ cæcä ingante tee möneconë ñä cæyænäni baï botö ïmote adobaï mänïñe botö apænedö beyænque ñä cædäni wæbopa. Incæte Wængongui ñänö angainö aedö cæte ñä cæyænte inguï. ¹⁰ Mänömai beyæ Wængongui ñänö ñäo apænte ænnänäni beyænque ante cæyömote wadäni ancaa wënæ wënæ cædäni wæbo incæte botö ïmipo cædämäi inte godömenque cæbopa. Edæ Wængongui ñänö ñäo apäiyömö ñäni cöwë quëwenguinqe mänïñäni Itota Codito aengä beyænque tömengä nempo quëwencædäniimpa, ante cædinque botö wæwëmo incæte godömenque cæbopa.

¹¹ Ìmai ante ñäni äno näwangä ante impa. Mönö Itota Codito tönö godongämæ wængämö inte adobaï tömengä tönö cöwë wænämäi quëwencæmöimpa.

¹² Mönö tömengä tönö ïmipo cædämäi inte ee cæte wæwëmo inte adobaï tömengä tönö në awënëidi badinque godongämæ aacämöimpa. Mönö, Tömengä ingä dicæ abogaa, ämö ïnique tömengä adobaï näemæ mönö ïmonte, Dicæ abogaa, ämaingampa.

¹³ Mönö wede pönëñö ante aedämö cædämäi ïmipo incæte tömengä guiquénë mönö ïmonte cöwë pönëñinqe cöwë aedämö cædengä ingampa.

Ìñempa tömengä ïñömö ñämä ñänö ingainö ante ïmipo cædämäi ïnongä inte tömengä wadö ante pönëñämäi ingampa.

Wængongui bitö ïmi, Waa cæbi abopa, an-

guingä, ante

¹⁴ Waodäni ñänite apænedinqe bitö, Mänïñö ante pönëedäni, ante wæætë wæætë ancæbiimpa. Mönö Wængongui ayongä ïmæ ante wææ ante nanguï apænebi ëñencædäniimpa. Minitö, Aededö i, ante wadodö wadö ante piñte tededämäi incæmïnimpa. Ìñempa mänömai baï ïnique mönö äno ïñömö önonque ante impa. Ayæ mänömai ante tedemö ëñeninqe në ëñenäni ïñömö aemæ pönente babañänipa, ante bitö wææ ancæbiimpa, ämopa. ¹⁵ Bitö Wængongui ayongä, Botö në waa cæbo incæboimpa, ante nanguï cæcæbiimpa. Në cæbo inte guingo imönämäi incæboimpa, ante cædinque Wængongui nö ñänö angaïnö ante tömëmi në aedämö ëñente entawëninque mänïñonque ante töinö ante wadäni ñänite waa odömonte apænecæbiimpa. ¹⁶ Tæiyæ waemö ëwocadämäi inte wadäni önonquedö ante tedehyönäni bitö tömënäni ñänite ëñenämäi inte ñänëne wadæ goe. Edæ mänïñäni Wængongui ingante emö cædinque cöwë godömenque wiwa ñäni cæquinque wadæ godänipa. ¹⁷ Baö ñömëñömö aca podinqe nanguï godömenque baayö

baï mänänäni näni odömonte apænewenö adobai wodo wodo go ïnique wadäni tæiyenäni ëñeninqe oda cæcædänimpa.

Mänänäni näni tedewencabo iñönäni ïlméneo töno Pideto adodaque ïnapa.¹⁸ Tömäna Wængonguü näwangä näno angainö ante ñimpo cæte wadæ godina ïnapa. Ayæ, Mönö ñiani ömæmönö iñomö ïnque bagatimpa, ante tedewénäna ëñeninqe wadäni pancadäniya näni wede pönénö incæ wido cæte baï quëwénänipa.¹⁹ Incæte Wængonguü näwangä näno angainö mönö pönénö iñomö tæi gönonte baï cówé ongampa. Mäninö ante mënäne ante ïmai yewæmonte baï ongampa. Edæ Wængonguü Awénë tömengä quünäni ædänidö ïnäni, ante do ëñengampa. Ayæ tömengä èmwo ante, Botö Awénë ïnongä ingampa, ante nê änäni iñomö tömäni tömäni, Mönö wiwa cædimäo ante wæte wædinque wadæ goquenäni ïnäni.

²⁰ Nê èacä oncöne ñænäncöne tömengä näno waa waa cō cæincade iñomö oodo inte padata inte näni badöincade mæ ongampa. Adobai wacade awæmpaincide daicade incade mæ ongampa. Pancacadea iñomö waëmoncooque da wæincade incadea. Wacade guiquenö ömæpocooque da wæincade incadea. ²¹ Waocä wænæ wænæ näno entawenö ante ñimpo cædinque nämä ñä mënongate baï quëwengä ïnique tömengä iñomö waëmoncooque da wæincade baï ïnongä inte Wængonguü beyæ waa cæcä ïmaingampa. Tömengä tæiyæ waëmo èwocate quëwengä babaingampa. ïnique tömengä Awénë näno åno ante do cæcä ïmaingampa. Ayæ, Quïnö waa cæquünö i, ante tömengä do cæcä ïmaingampa.

²² Edenäni wiwa näni cæinënö ante bitö ñimpo cæte wodii gote baï quëwencæbiimpa. Wæætæ waodäni mümö ñä mënongate entawenäni inte Wængonguü ingante nê apænedäni töno bitö nö cæquenënö ante cæte quëwencæbiimpa. Mönö wede pönénö ante godömenque pönente quëwencæbiimpa. Waodäni ïnäni godömenque waadete pönencæte ante cæcæbiimpa. Ayæ mönö piyænö cæte quëwenguümäo ante pönéninqe cæcæbiimpa.²³ Önonquedö ante apænedinqe nê, Adedö i, ante wacä töno guéadö guëa tedewengä mänömai tedecä beyænque wadodö wadö piunte tedewenäni, ante do ëñemipa. ïnique tömäni nê pönénämäi ïnäni inte önonquedö ante apæneyonäni bitö tömäni töno godongämä apænedämäi incæbiimpa.

²⁴ Mönö Awénë ingante nê cæcä iñomö tömengä wadäni töno wadodö wadö piunte tededämäi incæcäimpa. Wæætæ tömäni ïnäni ædämö cæcæcäimpa. Ayæ wadäni tömengä ingante wænæ wænæ cædäni

adinque tömengä wæætæ piünämäi inte piyænö cæcæcäimpa. Ayæ tömengä nê waa odömonte apænecä incæcäimpa.²⁵ Tömengä apænecä ëñeninqe nê ëñenäni iñomö Baa ante wadö änäni ïnäni tömengä ædämö cæte, ïmai impa, ante odömonte apænecä èñencædänimpa. Edæ Wængonguü pönö cæcä ate tömäni näma incæ, Wænæ wænæ cæmö awædö, ante wædinque tömengä näwangä näno angainö ante èñencædänimpa, ante pönente cæcæcäimpa.²⁶ Ayæ tömäni ëñenämäi encadäni incæ nê èñenguinäni wæætæ bacädänimpa, ante pönente cæcæcäimpa. Wænæ iñomö tömäni ïnäni bæi ongöninqe tömengä, Botö åno èñente quëwencæmäimpa, ante godö cæcä ate tömengä näno nê bæi ongönäni wæætæ aamö cæte wodii gocädänimpa, ante adobai pönente cæcæcäimpa.

3

Inque bayedë waodäni æbänö quëwenguünnäni, ante

¹ Timoteo ëñemäi. ïnque eönæ bacæ cæyedë wænæ wænæ ba wæquünö anguenö. ² Mänifledë edæ waodäni nämanque waadete pönenguünnäni ïnäni. Tömäni näni godonte ænänta waadete pönente näni wædö ante quëwenguünnäni ïnäni. Tömäni nämanque, Botö gomonga waa cæbo ïmopa, ante pönenguünnäni ïnäni. Wængonguü ingante godö wænæ wænæ ante babæ anguünäni ïnäni. Wadäni ïnäni badete toquinäni ïnäni. Wëñänäni incæ wæmpoda ïnate èñenämäi cæquünäni ïnäni. Wadäni pönö waa cædäni incæte tömäni nê waa cædäni ïnäni wæætæ waa cædämäi inguünäni ïnäni. Ayæ tæiyæ waëmo entawenämäi inguünämipa.³ Adobai waadete pönénämäi quëwenguünnäni ïnäni. Mäninäni ïnäni wænæ wænæ cædämäi adinque tömäni wæætæ piüninqe ñimpo cædämäi inte wænæ wænæ cæquünäni ïnäni. Wadäni ïnänitedö ante babæ ante èñewenguünnäni ïnäni. Tömäni näni cæinëwënö ante nämä wææ änämäi inte do cæquünäni ïnäni. Ayæ wadäni ïnäni ædämö cædämäi inte piunte cæquünäni ïnäni. Wadäni, Quïnö waa impa, ante piungaünäni ïnäni.⁴ Tömäni näni guiidënäni incæ, Wænæ wænæ bate wæcädänimpa, ante godö odömonguünnäni ïnäni. Tömäni pönénämäi inte do wænæ wænæ cæquünäni ïnäni. Tömäni nämä incæ, Botö gomonga waa èñemopa, ante pönëwenguünnäni ïnäni. Wængonguü ingante waadete pönénämäi inguünäni inte wæætæ tote quëwengæimpa, ante nämanque waadete pönenguünnäni ïnäni.⁵ Tömäni Wængonguü ayongä waa cæte quëwénäni bæi adobai cædäni incæte Wængonguü näno

tǣi piñ̄māmo pǖwēninqe nǟmanque cǣte
quëwēnänipa tȫ.

Íninque bitö mǟnänäni ïnänite gomö
ae. ⁶ Mǟnömaï baï cædäni iñ̄mö waa
apænedinqe waodäni oncönë wääne
guidänipa. Onquiyäñäni wǖ tǣlmö
entawëñäni inte tömënäni näni wénæ
wénæ cǣdi teëmëmō mongænte baï ïnäni
iñ̄önänite oncönë né guiidäni iñ̄mö,
Onquiyäñäni mönitö apænedö ante ëñente
cæcædänimpa, ante cædäni ate onquiyäñäni
wæætë oda cæte godänipa. Mǟnänäni on-
quiyäñäni iñ̄mö, Quiëmë näni wénæ wénæ
cæinämå, ante wadö gote wadö gote oda
cædäni. ⁷ Tömënäni cöwë ëñencate ante
cædäni incæte wapiti wapiti cædäni iñinque
Wængongüi nåwangä näni angainö ante
cöwë ëñente badämäi ïnänipa. ⁸ Wéenëñedë
Möitee wodi Equitobæ tæiyæ awëne ingante
apæneyongä Aähnee töñö Aämdee né idöna
inte Möitee ingante piñ̄ningue, Önonque
angampa, äna ingadaimpa. Iñique bayedë
né wénæ wénæ cædäni guiquenë iïna iñöna
näni cægaï baï adobaï cædinque Wængongüi
nåwangä näni angainö ante Baa ante wadö
åñâni ïnänipa. Tömënäni ocaidë pönente
wentamö encadäni inte oda cæte godänipa.
Ínique Wængongüi ingante mönö pönämå
incæ dicæ pönëñäniyaa. Wængongüi
tömënäni ïnänite Baa ancæcämpa. ⁹ Iñämpa
ædö cæte godömenque cæquïnäni. Mǟnäna né
idöna näni önonque cægaïnö ante edonque
agadämäi baï tömënäni näni önonque cædinö
ante waodäni tömänäni adobaï edonque
pöni acædänimpa.

*Timoteo ingante Pabodo iñque wææ
angampa*

¹⁰ Bitö iñ̄mö, Åbänö botö odömonte
apæneboo, ante, Åbänö waa quëwëmoo,
ante, Åbänö pönente ante, Iïmai
cæcæboimpa, ante cæboo, ante bitö tömänö
ante do ëñemipa. Ayæ Wængongüi ingante
botö pönämå ante waodäni ïnänite botö
ee cæpämö ante botö waadete pönämå
ante botö wæntädämäi inte cæpämö
ante bitö adobaï do ëñemipa. ¹¹ Ayæ
botö imote togænte pänäni botö wæpämö
ante ayæ botö wæwämå ante bitö do
ëñemipa. Wadäni quïëmë wénæ wénæ
cæcæte ante botö imote togænte pänäni
wæbø incæ botö wæntæye iñämäi intabopa.
Antioquia iñ̄mö Icönio iñ̄mö adobaï
Ditada näni quëwëñömö mäniñömö wénæ
wénæ cædäni wæbø incæte mönö Awëne ö
ængä beyænque ayæ quëwëmo imopa. ¹² Nö
ante impa. Åcänö, Botö Itota Codito nempo
quëwëmo inte Wængongüi ayongä waa
cæte quëwencæboimpa, ante äna tömengä
ingante togæwëninqe wénæ wénæ cædäni
wæquingä ingampa. ¹³ Waodäni wénæ

wénæ cædäni töñö, Oda cæcædänimpa,
ante né cædäni iñ̄mö tömënäni né wénæ
wénæ cædänäni inte godömenque wénæ
wénæ cæquïnäni ïnänipa. Edæ mǟnänäni
ïnänite wapiticæ mäodäni oda cæte cædänäni
inte tömënäni wæætë wadäni ïnänite
adodö, Åpiticæmë oda cæquïnänidö, ante
cæcædänimpa.

¹⁴ Bitö guiquenë æbänö èñenëimi inte,
Nö impa, ante pönëñinqe cöwë ñimpö
cædämäi incæbiimpa. Edæ bitö ìmi
ædänidö odömonte apænedänii, ante do
ëñemipa. ¹⁵ Wængongüi angä ëñente
tæiyæ waëmö näni yewæmongaïnö ante
bitö wénæñemiyedë mä ëñeninqe ñöwo
ganca do ëñemitarwo. Mäñö ante näni
yewæmongainta ate ëñeninqe bitö Itota

Codito ingante pönëñömi tömengä ængä
beyænque quëwencæbiimpa.

¹⁶ Wængongüi pönö apænecä ëñeninqe
waodäni tömënäni näni èñenonque ante
Wængongüi beyæ yewæmongadänimpa.
Tömënäni Wængongüi näni odömonte
apænegaïnö ante näni yewæmongainta
adinque mönö, Åbänö waa impa, ante
ëñeninqe mönö odömonte apænecæimpa.
Wængongüi angä ëñente näni yewæmongainta
adinque, Quïnö mönö wénæ wénæ
cædinö ii, ante mönö do ëñeninqe né
wénæ wénæ cæcæ ingante mönö wææ
angæimpa. Ayæ Wængongüi angä ëñente
näni yewæmongainta adinque né oda cæte
wæcæ ingante, Mönö nöinö cæquïnëni iïmai
impa, ante mönö odömonte apænecæimpa.
Nö cæte quëwencæmïnimpä, ante odömonte
apænete ongö ate mönö èñenö ante mönö
waodäni ïnänite odömonte apænecæimpa.
¹⁷ Edæ Wængongüi beyæ né odömonte
apænecä iñ̄mö eyepæ èñengä inte tömengä
näni waa cæquïmå tömämå ante
cæcæcäimpa, ante odömonte apænecæte
ante yewæmongadänimpa.

4

¹ Waodäni müñäni quëwëñäni incæ do
wængäñäni incæ tömänäni ïnänite mönö
Itota Codito né apæne anguingä inte
tömengä Awëne Odeye badinque ponte a
ongongä acæimpa. Tömengä ayongä ayæ
mönö Mæmpo Wængongüi ayongä botö
bitö imite, Iïmai cæe, ämopa. ² Wængongüi
näni angainö ante apænebi ëñencædänimpa.
Waodäni Ao ante, Èñëñemöni ante änäni
incæ Baa ante èñenämäi inäni incæ bitö
cöwë apænebi èñenänie. Wængongüi
näni angainö ante oda cæte wædäni
adinque bitö, Mönö nöinö cæquïnëni ante
cæcæmïnimpä, ancæbiimpa. Wénæ wénæ
cædäni ïnänite, Ådö cæte mäñoñäi cæmïnii,
ante nanguï ancæbiimpa. Ayæ adobaï,
Wampo pönencædänimpa, ante ædæmö

apænebi ëñencædänimpa. Mäninö tömänö cædinque nanguï waadete ee cædinque adodö adodö ante odömonte apænebi ëñencædänimpa.

³ Iincayæ ate nö odömonte mönö apænedö ante waodäni Baa anguñäni ïnäniipa. Mäninö ante ëñenämäi incæmönimpa, ante änäni inte tömänäni wæætë. Mönö ëñenämöntue ante odömonte apænedänäni, ante nö odömonte apænedönäni nanguï ïnäni ïnänite diqui diqui minte acædänimpa. Mäniinquedö ante ëñencæmönimpa, ante anguñäni ïnäniipa. ⁴ Mäninäni näwangä angaïnö ante ëñenämäi inte wadæ godinque wæætë önonquedö ante dodäni näni angaïnö ante ëñente cæquünäni ïnäniipa. ⁵ Bitö guiquenö tömëni quëwenganca æbämë baquï incæ godömenque cæcæbiimpa. Caate wæbi incæte bitö ñimpo cædämäi inte godömenque cæcæbiimpa. Wængongui waa pöni nänö apænedö ante apænebi ëñencædänimpa. Bitö cæquenö tömää ïnique cæcæbiimpa.

⁶ Wængongui qui, ante näni godöñö baï botö adobai iñömove wantæ iñonte wæñönäni wæncæboimpa. Edæ botö wænguñönæ oo pöniimpa. ⁷ Botö tæï ëwocabo inte Awënë Itota beyæ botö cæquenö waa pöni ïnque cætabopa. Gänä cæcæte ante në pogodo godäni në gongænämäi näni ïnque goganca godäni baï botö adobai tömëmo quëwenganca wæntæye ïnämäi inte ïnque cætabopa. Mönö wede pönénö ante botö ñimpo cædämäi inte cöwë pönentabopa. ⁸ Mönö Awënë në nö apænte anguïñä iñömö tömengä nänö apænte anguïñänæ iñonte tömengä. Bitö nö pönente waa cædïni inte bitö waa cædinta ante poganta æncæbiimpa, ante botö imote pönongä æncæboimpa. Wii botö adoboqo iñömove pönongä æncæboimpa. Wadäni adobai tömengä nänö pongä aquïñänæ ante nanguï änentë në wänö cöñani ïnäni adinque tömengä. Minitö nö cæte quëwënämäi inte mînitö waa cædinta ante poganta æncæmënimpä, ante tömänäni tömänäni ïnänite pönongä æncædänimpa.

Timoteo quinö cæcæcæimpa, ante

⁹ Bitö eyepæ inte botö weca quingæ pöe, ämopa. ¹⁰ Deéma iñömö inguipogaque ante botö imote èmō cæte Tetadönicä näni quëwënömö gocantapa. Ayæ Quedetente iñömö Gadatiabæ iñömö gocantapa. Adobai Tito Dadämatiabæ iñömö gocantapa. ¹¹ Odoca adocanque botö weca ongongampa. Mäadoco ingante adinque tömengä ingante botö weca ænte mämömi pongäi. Edæ botö cæquenö ante cæyomote tömengä botö tönö guëa nanguï cæcæ ingampa. ¹² Ayæ Tiquico ingante botö Epeto iñömö da godömo gocantapa. ¹³ Botö yacoo

ocoí à weocoo Todoa iñömö Cadopo oncönë botö èmō cæte pönincoo bitö ponte ate ænte pöe. Adobaï botö dibodocoo ænte mämömi æmoe. Botö tæinetacoo yewæmöintacoo, ante godömenque wæbopa. Mäninta cöwë mämömi æncæboimpa, ämopa.

¹⁴ Adecantodo tæineta në badongä iñongä iñömö botö imote nanguï wénæ wénæ cæcæ wætabopa. Mänömai cæcæ adinque Wængongui edæ tömengä nänö wénæ wénæ cædinganca mäninganca tömengä ingante wæætë pancæcæimpa, ämopa. ¹⁵ Mäningä bitö imite adobai wénæ wénæ cædämäi incæcæimpa, ante bitö adobai wææ cæcæbiimpa. Edæ mönö odömonte apænedö ante tömengä cöwë Baa ante wadö ante quëwënongä ingampa.

¹⁶ Botö imote në apænte änongä weca ænte mäodäni gote ongöniisque botö nämä incæ wææ ancæte ante mä apæneyömo æcänö botö tönö godongämæ äna edæ dæ änäni wætabopa. Tömänäni edæ botö imote èmō cæte wadæ godänitapa. Mänömai näni cædinö beyæ Wængongui tömänäni ïnänite püñämäi incæcæimpa, ämopa. ¹⁷ Incæte, Wadäni wii oodeoidi ïnäni tömämæ quëwënäni Wængongui waa pöni nänö apæhedö ante ëñencædänimpa, ante cædinque mönö Awënë iñömö botö gänä ongöniisque botö tönö godongämæ cæcæ beyænque tæï ëwocabo inte apænetabopa. Iñmæca awënë nempo wæwente quëwënömove mönö Awënë wæætë gä pe æmpote ö aengä beyænque quëwämopa. ¹⁸ Mänömai baï cædinque botö imote quëmë wénæ wénæ cædäni wæbo incæ mönö Awënë Odeye botö imote ænguingä beyænque quëwencæboimpa. Adobai tömengä öönädë nänö aayömö botö imote adimongä ænte mæcicä æite goquimo imopa. Wængongui nänö apäite baï èmönongä ingante mönö cöwë waa acæimpa, ämopa. Mänömai babaimpa, ante Amëë, ante ämopa.

Timoteo ingante Pabodo, Waa quëwencæbiimpa, angampa

¹⁹ Pidica tönö Aquidæ näna gæncaya waa quëwencædaimpa, ämopa. Bitö tömëna ïnate adodö apænebi ëñenäe. Adobai Önetipodo tönö godongämæ quëwënäni waa quëwencædänimpa, ämopa. Bitö tömänäni ïnänite adodö apænebi ëñenänie. ²⁰ Edaato Coodinto iñömö ayæ a ongongantapa. Ayæ Todopimo në wénæ wénæ iñongä botö tömengä ingante Miideto iñömö èmō cæte gotabopa. ²¹ Bitö eyepæ inte coönädëdepö badämäi iñedë botö weca quingæ pöe, ämopa. Eobodo iñömö tömengä, Bitö waa quëwencæbiimpa, angä ëñeninqe botö bitö imite adodö ämo ëñee. Podænta töön Diino ayæ Codaodia tönö mönü pönencabo

tōmāmōni bitō īmite, Waa quēwencæbiimpa,
ämönipa.

²² Mōnō Awēnē Itota Codito bitō tōnō on-
gonte incæcāimpa, ämopa. Ayæ Wængonguü
bitō īmite waadete pōnō cæcæcāimpa, ante
māninque ante yewæmōmopa.

Tito ingante Pabodo cadota ante nänö yewæmongainta

Tito ingante Pabodo yewæmongampa

¹ Botö Pabodobo iñomo ïmopa. Wængongui ingante nē cæbo iñomote Itota Codito, Bitö Wængongui nänö nē apænte ænänäni ïnäni apænebi ëñencædänimpa, ante da godongä ate botö tömengä nänö nē da godongaimo ïmopa. Tömengä, Töménäni botö ïmote nänö wede pönénö ante godömenque wede pönencædänimpa, ante cæcæbiimpa, ante da godongä gotabopa. Ayæ, Wængongui näwangä nänö angainö ante ëñente entawëninque töménäni tömengä ayongä waa cæte quëwencædänimpa, ante cædinque Itota Codito botö ïmote da godongä godimo ïmopa. ² Edæ, Iñicayæ ate mönö wænämaï quëwenguïñ gocæmöimpa, ante ëñeninque pönencædänimpa, ante Wængongui nē babæ änämaï ïnongä inte wëenëñedé inguipoga badöñämä iñedé ïmäi angacäimpa. Mini wænämaï quëwenguïñämä ante pönömo ñenique münitö wæætë wantæpiyæ cöwë quëwencæmïnimpa, ante cægacäimpa. ³ Mänömai cædinque tömengä, iñedé cæcæboimpa, ante nänö angainëdë iñque bayedë tömengä nänö angainö ante edonque pöni odömonte apænegacäimpa. Edæ, Quïñö waa impa, ante mäninonque cæmengä incæcäimpa. Nöinö cæcæimpa, ante pönéninque nämä wææ ante cæcæ incæcäimpa. Wængongui nänö cædö ante cöwë cædongä inte nē aacä wæætë nämä wææ änique nämä nänö cæinëwëñö ante cædämäi incæcäimpa.

⁴ Tito ëñemi. Bitö acæbiimpa, ante yewæmömopa. Edæ godongämä mönö wede pönénö ante apænebo nē ëñemi inte bitö Itota Codito quïmi badinque botö näwä wëmi bai iñomi ïmipa. Iñinque botö, Mæmpo Wængongui tönö Itota Codito mönö ïmonte nē Ængangä tönö waadete pönö cæda ate bitö gänö entawencæbiimpa, ämopa.

Cædeta nänö änöwænë iñomö Tito nänö cædö ante

⁵ Cædeta nänö änöwænë iñomö botö cæquenëñö ante wii eyepæ cæbo adinque botö, Bitö godömenque quëwëninque tömänö iñque cæcæbiimpa, ante botö bitö ïmite èmø cæte gotabopa. Adobai wayömö wayömö nänö quëwëñomö godinque bitö botö änönö bai cædinque, Mini pönencabo iñominitë iñäni nē aadäni Picænäni bacædänimpa, ante cæcæbiimpa, ante cædinque botö bitö ïmite mäninomö èmø cæte gotabopa. ⁶ Wadäni, Në aacä Picængä wënæ wënæ cæcæ ingampa, ante änämaï incædänimpa, ante wææ cædinque nē aacä Picængä iñomö wæætë waa

quëwenguëñengä ingampa. Edæ tömengä nänögænä adodanque nē mangüwengä incæcäimpa. Tömengä wëñänäni Itota Codito ingante nē pönénäni incædämäimpa. Ayæ töménäni ïnäni adinque, Babæidi bai quëwëñani ïnänipa, ante ayæ, Ëñenämaï cæte quëwëñani, ante wadäni änämaï incædämäimpa, ante nē aacä Picængä iñomö wææ aacäcäimpa.

⁷ Mönö pönencabo iñomonte nē aacä ingante Wængongui, Botö cædö ante cæcæbiimpa, ante pöni angä ëñeninque tömengä Wængongui beyæ ante nē cæcæ ingampa. Iñinque waodäni, Në aacä wënæ wënæ cæcæ ingampa, ante änämaï incædämäimpa, ante wææ cædinque nē aacä wæætë cöwë waa quëwenguëñengä ingampa. Wadäni tömengä ingante apænedäni incæ tömengä wæætë, Botö cædö cæte ëñenguïmoo, ante änämaï incæcäimpa. Tömengä wii quingæ pliintë bacæcäimpa. Tömengä ti nämä nē nanguï bewengä ïnämaï incæcäimpa. Tömengä piyænë cæcæ incæcäimpa. Babæ cæbo incæte godonte nänï ãinta cöwë godömenque æncæboimpa, ante wadäni nänï pönëwënonque ante nē aacä iñomö mäninö ante pönénämaï incæcäimpa. ⁸ Wadäni ïnäni, Botö oncönë pö cædämäni, ante cöwë nē watapæ angä incæcäimpa. Ayæ, Quïñö waa impa, ante mäninonque cæmengä incæcäimpa. Nöinö cæcæimpa, ante pönéninque nämä wææ ante cæcæ incæcäimpa. Wængongui nänö cædö ante cöwë cædongä inte nē aacä wæætë nämä wææ änique nämä nänö cæinëwëñö ante cædämäi incæcäimpa.

⁹ Ayæ adobaï Wængongui nö pöni nänö angainö ante mönö odömonte apænegainö bai adobaï entawëninque tömengä iñimpo cædämäi quëwenguëñengä ingampa. Edæ mönö pönencabo iñomonte tömengä ædämö apænedinque nö pöni mönö odömonte apænedö ante odömonte apænecæcäimpa. Tömengä odömonte apænecä ëñeninque pancadäniya, Baa ante wadö änäni incæ tömengä wæætë töménäni ïnäni, Mäninö ante mini odömonte apænedinö wapiticæ i apa quëwëñini, ante nē aacä ïnongä inte wææ ancæcäimpa, ämopa.

¹⁰ Edæ nē odömonte apænedäni ïnäni, Mönitö ëñenämaï cæinëmönipa, ante nē änäni tæiyænäni ïnänipa. Töménäni iñomö önonquedö ante tedewëñonäni inte, Wadäni oda cæcædänimpa, ante nē cædänäni ïnäni pöipa töö. Pancadäniya, Mönö eö togæte quëwengæimpa, ante nē pönénäni nänï cæcæbo iñomö godömenque nanguï pöni mänömaï babæ cæte quëwëñani. ¹¹ Töménäni, Babæ cæmoni incæte mönitö odömonte apænedö beyænque godonte nänï ãinta cöwë æncæmönimpa, ante pönente

cædānipa. Mōnō odōmonte apænedāmā īnguēnēnō ante odōmonte apænedāni ēñēnīnque nē ēñēnāni pancadāniya tōmēnāni nāni godongāmæ quēwencabo tōnō oda cæte wædānipa cæbii. Edæ mānīnō tōmēnāni babæ cæte nāni odōmonte apænewēnō ante odōmonte apænedāmā incædānimpa, ante bitō, Apocænē inguēnē quēwēdāni, ante wæae ante cæquēnēmi īmpa.

¹² Edæ Cædetabæ īfōmō nāni quēwencabo incæ adocanque tōmēnāni wængonguüdi beyæ nē apænecā īfōmō īlmai ante apænegacāimp. “Cædetabæ quēwēnāni īfōmō cōwē babæ ante quēwēnāni inte babæidi baī wiwa cædānipa. Tōmēnāni wæntæye īnāni incæ cæowædāni inte cænānipa töö.” ¹³ Mānīnō ante tōmengā nānō angaïnō nāwangā ante impa. īnique Itota ingante nē pōnēnāni incæ oda cæte wædāni adinque bitō, Nō pōnēnāni incædānimpa, ante tōmēnāni īnānite nanguū ancæbiimp. ¹⁴ Ayæ, Oodeoidi dodāni nāni önonqedō ante angaïnō ante pōnēnāmā incædānimpa, ante bitō tōmēnāni īnānite nanguū ancæbiimp. Ayæ wadāni Wængonguü nāwangā nānō angaïnō ante Baa ante ēñēnāmā īnōnāni incæ wadō ante wæae ānewēnōnāni bitō wæætē nē pōnēnāni īnānite, Mānīnō tōmēnāni nāni wæae ānewēnō ante mīnítō ēñente cædāmā iedāni, ante nanguū ancæbiimp, ämopa.

¹⁵ Edæ nē waemō entawente quēwēnāni īnique edæ tōmēnāni ayōnāni quincoomē i incæ tōmancoo edæ waemongoō īmaimp. Wadāni guiquēnē nē wentamō entawente quēwēnāni inte Itota ingante pōnēnāmā īnāni īnique edæ tōmēnāni ayōnāni quincoomē i incæ tōmāancoo edæ wii waemongoō īmaimp. īnāmpa adodāni nāmā nāni apænte pōnēnō incæ wentamō entawente quēwēnāni inte tōmēnāni nāni ocaidē pōnēnō adobai wentamō encadāni īnānipa töö. ¹⁶ īnāni īfōmō Wængonguü ingante, ate baī pōnēmōnō īmōnippa, ante ānāni incæte tōmēnāni cædō beyæque, īnāni Wængonguü ingante nē Baa ānāni īnānipa, ante edonque pōnī bapa. Mānīnāni Wængonguü ingante ēñēnāmā cædōnāni inte edæ mōnō waa cæquēnēnō ante ædō cæte cæquñānni. īnique tōmēnāni mōnō nē baacā baī īnōnāni īnānipa.

2

Nō pōnī mōnō odōmonte apænedō

¹ Bitō wæætē nō pōnī mōnō odōmonte apænedō ante odōmonte apænecæbiimp.

² Onguññænāni picænāni īnānite īlmai ante odōmonte apænebi ēñencædānimpa. Tōmēnāni tī nāmæ nanguū bete quidi quidi dowænte badāmā incædānimpa. Waodāni mōnítō īmōnite waa acædānimpa,

ante onguññænāni picænāni īfōmō nē eyepæ cæte quēwenguēnēnānimpa. Nōnō cæcæimpa, ante pōnēnīnque nāmā wæae ante cæte quēwencædānimpa. Itota ingante mōnō pōnēnō ante waodāni īnānite mōnō waadete pōnēnō ante tōmēnāni nōngā cædinque quēwencædānimpa. Wæntædāmā inte ee mōnō cædō ante tōmēnāni adobai nōngā cædinque quēwēnāni incædānimpa, ante bitō odōmonte apænebi ēñencædānimpa, ämopa.

³ Ayæ onquiyænāni picænāni īnānite adobai īlmai ante odōmonte apænebi ēñencædānimpa. Tōmēnāni, Wængonguü nānō angaïnō baī mōnō tæiyæ wæemō entawengæimp, ante quēwencædānimpa. Wadāni īnānitedō ante babæ ānāmā incædānimpa. Wadāni nanguū yowepæ wædænque tī nāmæ biññomæ nāni āmæ ante, Beboe beboe, ante nē bedāni baī īnāni īfōmō adobai cæte quēwēnāmā incædānimpa. Adodāni, Quñō waa impa, ante mānīnō ante odōmonte apænecædānimpa, ante bitō onquiyænāni picænāni īnānite odōmonte apænebi ēñencædānimpa, ämopa.

⁴ Mānōmā cæte quēwēnāni inte tōmēnāni wæætē onquiyænāni wii picænāni īnānite, īlmai cædāni, ante ānique, Mīnítō nānōogæidi īnānite waadete pōnēnīnque mīnítō wēññānāni īnānite adobai waadete pōnente quēwēdāni, ante odōmonte apænedāni ēñencædānimpa. ⁵ Ayæ adobai onquiyænāni wii picænāni īnānite odōmonte apænedinqe, Nōnō cæcæimpa, ante pōnēnīnque mīnítō nāmā wæae ante cæte quēwencæmīnimp. Mīnítō oncōnē mīni cæquñēnō cōwē cædinque wadāni īnānite ædæmō cæte quēwencæmīnimp. Ayæ, Mīnítō nānōogæidi nāni ānō ante ēñente cædāni, āmi ēñente odōmonte apænecædānimpa. Edæ onquiyænāni picænāni mānōmānō ante odōmonte apænedāni ēñēnīnque onquiyænāni wii picænāni wæætē waa cæte quēwēnāni adinque wadāni Wængonguü nānō angaïnō ante ædō cæte, Wēnæ wēnæ impa, ante babæ anguñānni.

⁶ Onguññænāni wii picænāni īnāni īfōmō adobai tōmēnāni, Nōnō cæcæimpa, ante pōnēnīnque nāmā wæae ante cæte quēwencædānimpa, ante ædæmō apænebi ēñencædānimpa. ⁷ Bitō tōmēnāni beyæ ante, Botō cæbai tōmēnāni adobai cæcædānimpa, ante bitō quïmē cæbi incæ cōwē waa cæe. Ayæ bitō odōmonte apænedō incæ nōngā ante odōmonte apænedinqe bitō önōneque ānāmā incæbiimp. ⁸ Ayæ bitō imite nē Baa ante wadō ānāni wæætē mōnō īmonte ante apænedinqe, Mōnítō ædō cæte wēnæ wēnæ anguñmōnii, ante wædinque

edæ guingo imonte wæcædānimpa, ante cædinque bitö tömēnäni ïnänite nöingä ante odōmonte apænecæbiimpa. Edæ mänömaï nöinö odōmonte apænebi ëñeninqe në ëñenäni wæætë, Wénæ wénæ odōmonte apænedinö impa, ante änämäi incædānimpa.

⁹ Waodäni ïnänite ö änämäi ate awéneidi beyænque cæte në quëwénäni baté wæyönänite bitö tömēnäni ïnänite üimaï ante odōmonte apænebi ëñencædānimpa. Edæ tömēnäni awéneidi näni änö ante tömänö ëñente cæcædānimpa. Adobai tömēnäni, Mönitö imonite adinque awéneidi tocædānimpa, ante cæcædānimpa. Ayæ tömēnäni awéneidi änäni ëñeninqe wæætedö wæætë änämäi incædānimpa. ¹⁰ Adodäni iñömö awémö änämäi quëwénäni inte wæætë, Mönitö cöwë nö ëñente cæmöni imonipa, ante adinque mönitö awéneidi wæætë, Waa cæmïni imonipa, ante pönencædānipa, ante në cædäni iñömö waa cæcædānimpa. Tömēnäni quïemë cædäni incæ cöwë waa cædäni adinque wadäni Wængongü mönö imonte në Ængasingä ingante näni odōmonte apænegäinö waa impa, ante pönencædānimpa, ante bitö në cædäni ïnänite mänömaïnö ante odōmonte apænecæbiimpa, ämpa.

¹¹ Edæ waodäni quïnänidö ïnäni incæte mönö Mæmpo Wængongü tömänäni ïnänite waadete pönö cædinque, Botö æmo beyænque quëwengümin, ante odōmongä ïnique edonque pöni ba agadänimpa. ¹² Tömengä nänö waadete pönö cædöñö ante edonque pöni adinque mönö ümaï ante ëñemö imompa. Wængongü ingante wapiticæ pöneninqe mönö cædö ante mönö Baa ante üimpö cæte quëwengæimpa. Ingipoga ante näni wénæ wénæ cæñewënö ante mönö Baa ante üimpö cæte quëwengæimpa. Nöwoyedë mönö, Nöinö cæcæimpa, ante pöneninqe nämä wææ ante cæte quëwengæimpa. Wængongü ayongä waa cæte quëwengæinque ¹³ mönö Itota Codito nänö pöönæ watapæ mönö toquïönæ ante wänö cömö imompa. Edæ Itota Codito adocä mönö Wængongü mönö në tæi piñnonganä ïnogä inte mönö imonte në Ængasingä ingacäimpa. Tömengä iñömö në nää apäite baï émonongä inte poncæcäimpa, ante wänö cömompa. ¹⁴ Mönö wiwa cægäinö tömänö adinque tömengä iñömö, Botö æmo beyænque quëwengümin, ante nämä wepæ godöninqe wængacäimpa. Ayæ tömengä, Botö tömëmo beyæ ante münitö iminité nää mënongate baï cæyönote münitö botö quïmini badinque, Quïnö waa impa, ante cæñente bacæmïnimpa, ante cægacäimpa.

¹⁵ Ayæ mänönique ante odōmonte apænedinque bitö waodäni ïnänite, ædæmø apænebi ëñencædānimpa. Wadäni wénæ wénæ cædäni iñönänite tömēnäni ïnänite,

Ædö cæte mänömaï cæmïni, ante nan-gui änique awénë baï inte apænebi ëñencædānimpa. Bitö ïmite, Ædö cæte awénë baï cæbii, ante piñte anguïnäni, ante pönente quëwencæbiimpa.

3

Në pönemö, Quïnö waa impa, ante mönö cæquenéenö

¹ Bitö weca në pönenäni iñönänite do mönitö angaïnö näni ëñeninö incæ bitö tömēnäni ïnänite adodö ante apænebi ëñencædānimpa. Në aadäni tönö gobiedöno beyæ në änäni ïnänite ëñeninqe münitö tömēnäni näni änö ante ëñente cæcæmïnimpa, ante apænebi ëñencædānimpa. Ayæ, Quïnö waa i, ante mäninö do cæcæmïnimpa, ante apænebi ëñencædānimpa. ² Ayæ æcämenque ingante wénæ wénæ ante babæ änämäi incæmïnimpa. Piyænë cæte quëwéninqe münitö wadäni tönö wadodö wadö tedete piñnämäi incæmïnimpa. Waodäni tömänäni ïnänite münitö ædæmø cæte quëwencæmïnimpa, ante bitö mänömaïnö ante apænebi ëñencædānimpa.

³ Edæ wéenëñedë mönö adobaï ocaï ömædæca ingaïmö inte ëñenämäi cæte quëwengamöimpa. Mönö wapiticæ pöneninqe oda cæte quëwengamöimpa. Quïemë mönö wénæ wénæ cæñenö ante cæte quëwengamöimpa. Quïemë nämanque pönente, Waa tote quëwengæimpa, ante cædinque mönö cöwë üimpö cædämai inte quëwengamöimpa. Waodäni ïnänite cöwë wiwa pönente quëwengamöimpa. Wadäni godömenque èadäni adinque godö piñte agamöimpa. Wadäni mönö imonte piñnänäni mönö wacä ingä wacä ingä piñte quëwengamöimpa. ⁴ Incæte mönö Wængongü mönö imonte, Quëwengümin, ante në Ængasingä pöninqe tömengä nänö waadete pönemämo ante ayæ tömengä nänö ædæmø cædämämo ante do odōmongacäimpa. ⁵ Tömengä wii mönö nö cægäinö beyænque, Quëwengümin, ante mönö imonte æñlongä tömengä Tæiyæ Waëm Öñowoca pönö cæcæ beyænque mönö nümö entawente quëwemompa. ⁶ Itota Codito mönö imonte, Quëwengümin, ante në Ængasingä beyænque Wængongü iñömö mönö imonte eyepæ pöni pönö cædinque tömengä Öñowoca ingante angä pö guicä ate entawente quëwemompa. ⁷ Iñique Wængongü waadete pönö cæcæ ate mönö

tōmengā ayongā nō cæte quēwengaīmō īmompa. Ayæ tōmengā nänö waadete pönö cægäinö beyænque nē ænguīmō inte mönö, Wænämäi quēwengæimpa, ante ee pönente quēwēmompa.

⁸ Mänömaiñö ante nō ante impa. Edæ Wængongü ingante do pönénäni ïñömö, Quïñö waa i, ante näni pönénonque cōwē cæcædänimpa, ante bitö mäninö ante wæætë wæætë adodö ante apænebi ëñencædänimpa, ämopa. Mäninö ante waa pönö i ïnique tōmänäni beyæ adodö ante waa ingæimpa. ⁹ Wæætë, Äbänö i, ante nanguü wæætedö wæætë önonquedö ante tedewänäni bai bitö ïñömö tōmänäni bai tededämäi incæbiimpa. Dodäni, Ämönänidö ingainänii, ante ancaa näni änewënö ante pönénämäi incæbiimpa. Ayæ wæætë godö wæætë godö tedewänäni ëñeninqe bitö wæætë tededämäi incæbiimpa. Ayæ idægoidi näni wææ angainö ante godongämæ wadodö wadö piïnte tedewëñönäni bitö ïñömö ïñäni tönö tededämäi incæbiimpa. Edæ mänömaä näni tededö ïñömö önonque tedete i ïnique edæ æcämenque beyæ waa impa, ante dæ ampa cæbii.

¹⁰ Mini pönencabo incæ adocanque mänömaä tedewengä beyænque wadäni nänëneto nänëñö godinqe wacabo wacabo badäni adinqe bitö wæætë nē tedewëñongä ingante adopoque wææ ämi ëñencæcäimpa. Adopoque wææ ämi ate tōmengä ëñenämäi inte gomonga adobaï cæte tedewengä adinqe bitö tōmengä ingante wæætë wææ ämi wæcæcäimpa. Mänömaä mempoga wææ ämi ëñeninqe tōmengä ñimpo cædämäi inte gomonga tedewengä ate wædinque bitö tōmengä ingante Baa äninqe gomö ae. ¹¹ Edæ mänömaä cædongä ïñömö tōmengä idiquibæ pönénongä inte nē wénæ wénæ cæcä ingampa. Tōmengä nämä nänö apænte panguinqe mänömaä cæcampä, ante do ëñemipa.

Tito quïñö cæcæcäimpa, ante

¹² Botö cöönædepö ïñonte Nincopodi näni quēwëñömö quēwencæboimpa, ante pönentabopa. ïnique Adotëma incæ Tiquico incæ æcänö bitö weca goquïnaa, ante pönéninqe botö adocanque ingante ämo go pöñongä bitö eyepæ inte botö weca quingæ pöe, ämopa. ¹³ Abogado inte nē cæcä Teéna tönö Apodo gocæ cæyönate tōmëna nána goquïnö ante nána ænguénénö wii eyepæ éada adinqe bitö pædæ godömi ænte godae. ¹⁴ Mönö tönö godongämæ nē pönénäni ïñömö wii önonque cæte quēwencædänimpa. Wæætë edæ wadäni wii eyepæ éadäni adinqe tōmänäni pædæ godöñäni æncædänimpa, ante cædinque bitö apænebi ëñeninqe tōmänäni wæætë, Quïñö

waa i, ante adinque mäninonque ante cæte quēwencædänimpa.

Waa quēwencæmïnimpa, ante Pabodo yewæmonganipa

¹⁵ Botö tönö nē ongöñäni tōmänäni bitö imite, Waa quēwencæbiimpa, ante apænedänipa, ante botö, Bitö acæbiimpa, ante yewæmömopa. Mönitö ïmönite nē waadete pönénäni ïnänite bitö, Waa quēwencæmïnimpa, ante mönitö beyæ ante apænebi ëñencædänimpa. Wængongü münitö tōmämäni ïmimité waadete pönö cæcæcäimpa, ante mäninque ante botö yewæmömopa.

Pidemöö ingante Pabodo cadota ante nänö yewæmongainta

Pidemöö ingante Pabodo yewæmongampa

¹ Botö Pabodobo ïñömo inte Itota Codito ingantedö ante apænebo beyænque botö imote tee mönedäni tee mönegäimo ïmopa. Mönö tönïñacä Timoteo töö yewæmömönapa. Pidemöö möna nē waadebi ïñömi inte mönatö töö godongämä cädömi ïñomite mönatö, Bitö acæbiimpa, ante yewæmömönapa.

² Bitö oncöne iñömö Itota Codito ingante muni pönencabo godongämä pöñöminite mönatö münito iminite adobaï yewæmömöna acæminimpa. Ayæ mönö mængä Apia töö Adoquipo mönitö töö godongämä nē tontado baï cädongä töö tömëna acædaimpa, ante yewæmömönapa.

³ Mönö Mæmpo Wængonguü töö Awënë Itota Codito töö godongämä waadete pönö cæda ate mönitö gänë entawencæmënimpa, ämönapa.

Pidemöö nē waadete pönengä inte wede pönengä ingä

⁴⁻⁵ Bitö Awënë Itota ingante wede pönëmi imipa, ante tömengä quinäni ïñänäni ïñänäni waadete pönëmi imipa, ante bitö imitedö ante änäni eñenämo inte botö bitö beyæ ante Wængonguü ingante botö apæneyedö adocä ingante cöwë waa ate pönente apænebopa.

⁶ Mäninö Itota Codito ingante bitö wede pönëno ante wadäni ïñänite cöwë apænebä eñenique töménäni, Mönö tömengä waa pöñi nänö entawënoncoo incæ quincoodö entawëmö imöö, ante aðdæmö eñente bacædänimpa, ante nanguï cæcæbiimpa, ante botö bitö beyæ ante Wængonguü ingante apænebopa.

⁷ Botö tönïñabi eñëmi. Itota Codito quinäni ïñänäni ïñänite bitö waadete pönente cæbi ate töménäni gancä entawente todänitapa, ante apænedäni eñenique botö nanguï watapæ todinque wampo pönentabopa.

Pabodo Önetimo beyæ ante Pidemöö ingante angampa

⁸ Mänömaï beyæ mönö Awënë Codito botö imote angä eñenique botö awënë baï änique bitö cæquënenö ante, lïmai cæe, ante guïñenämaï inte bitö imite wææ amo baï waa incædöniimpa.

⁹ Incæte botö wææ änämaï inte wæætë mönö waadete pönëmämö beyænque aðdæmö apænebopa.

Botö Pabodobo ïñömo inte nē picæmo ïmopa. Ayæ ïñöwo botö Itota Codito ingantedö ante apænebo beyænque botö imote tee mönedäni tee mönegäimo inte ämopa.

¹⁰ ïñique botö wengä onguïñængä Önetimo beyæ ante

bitö imite aðdæmö apænebopa. Edæ tee möneconé botö quëwëñedö Önetimo ingante apænebo eñenique tömengä nē pönengä badinque botö wengä baï bacä aðtabopa cæbii.

¹¹ Wëenëñedö tömengä bitö beyæ waa cädämaï inte önonque quëwengacäimpa. Incæte tömengä ïñöwo iñömö bitö beyæ incæ botö beyæ incæ nē waa cæcä bacäimpa.

¹² Tömengä botö nē waadecä ingä incæte tömengä ingante botö bitö weca ocæ eñænte da godömo poncæcäimpa.

¹³ Itota ingantedö ante mönö watapæ apænedö beyænque botö imote tee mönedäni ongöñinque botö, Pidemöö dæ añonte Önetimo iñömö tömengä beyæ botö weca ongöñinque botö töö grüa cæcæcäimpa, ante pönëniqne alñentabopa.

¹⁴ Incæte aðbämenque pönö waa cæbi incæ wii botö wææ añö beyænque cæcæbiimpa. Wæætë tömëmique pönente cæcæbiimpa, ante cætabopa. Bitö eñenämaï inte Ao añämai iñömite botö aðdö cæte Önetimo ingante, Bitö botö weca ongoncæbiimpa, ante angümuo.

¹⁵ Önetimo bitö imite wantæyo wodii godingä inte ïñöwo adodö pöñongante bitö tömengä ingante wæætë aðñömi tömengä cöwë bitö töö quëwencæcäimpa.

¹⁶ Wabänö mänii ante beyænque wantæyo wodii gocantawo. Tömengä ingante bitö godonte aðte mämi ate tömengä bitö beyænque cæte nē quëwëningä ingä incæte tömengä ïñöwo wii nē cæte quëwëñäniqne baï ïnongä ingampa.

Wæætë edæ Itota Codito ingante pönengä badinque tömengä ïñöwo godömenque bitö tönïñacä ïnongä inte bitö nē waadecä ingampa. Edæ tömengä botö nē nanguï waadecä ingampa. Ayæ wii bitö nē cædonganque ïnongä inte tömengä wæætë mönö Awënë quingä ingampa. Mänömaï beyæ tömengä godömenque bitö nē waadecä ïnongä ingampa.

¹⁷ ïñique bitö, Pabodo töö grüa cæmöna imönapa, ante pönëmi ïñique bitö botö imote aðmi baï Önetimo ingante adobaï aðmaimpa.

¹⁸ Bitö imite wénæ wénæ cæcantawo. Bitö imi quïëmë ante aðnique wæætë pönöñämaï ingantawo.

ïñique tömengä nänö pönöñämaï inñö ante bitö botö imote wæætë. Pönömi aðmoe, ämi eñenämo, ante botö pædæ pönömo aðmaimpa.

¹⁹ Botö Pabodobo ïñömo inte tömëmo önompoca inte imainö ante yewæmompopa. Tömengä quinö nänö pönöñämaï inñö ante botö wæætë tömänö pönömo aðcæbiimpa. Botö edæ bitö imite wii Itota Codito ingantedö ante odömonte apænebo baï bitö ayæ pönöñämaï inte quëwencædöniimpa.

ïñique botö apænedö beyæ bitö botö imote wæætë pönöñämaï ingä baï inñömi imipa. Incæte botö mänömaï beyæ bitö imite wii ancæboimpa.

²⁰ Botö tönïñabi eñëmi. Mönö Awënë beyænque bitö

botō beyæ pönö cædinque Önetïmo ingante waadete pönencæbiimpa, ante wæbopa. Edæ mönö Codito nempo quëwëmöna ïnique bitö waadete pönente cæbi ate botö gancæ entawente tocæboimpa, ämopa.

²¹ Bitö cöwë ëñente cæquümi ïmipa, ante do ëñenimo inte botö, Bitö acæbiimpa, ante yewæmömopa. Edæ botö änö ëñente cædinque bitö godömenque cæquümi ïmipa, ante ëñëmopa. ²² ïnique adodeque ayæ äinëmopa. Minitö botö beyæ ante Wængonguï ingante mäni apænedö beyæ botö ïmote ïmipo cædäni ate bitö weca acæ poncæboimpa, ante pönëmopa. ïnique bitö oncönë adocönë botö owoquincö ante tömää ædæmö cö cæquümi, ämopa.

Pidemöö ingante Pabodo, Waa quëwencæbiimpa, angä

²³ Epapada botö baï adobaï Itota Codito beyænque näni në tee mönegaingä ïñömö tömengä botö ïmote, Pidemöö waa quëwencæcäimpa, ante angä ëñenique botö bitö ïmite yewæmömopa. ²⁴ Määadoco töönö Aditadoco ayæ Deëma töönö Odoca botö töönö godongämæ cædäni ïñömö adobaï botö ïmote, Pidemöö waa quëwencæcäimpa, ante änäni ëñenique botö bitö ïmite yewæmömopa.

²⁵ Mönö Awënë Itota Codito bitö ïmite waadete pönö cæcæcäimpa. Mänique ante botö yewæmömopa.

Ebedeodi ïnänite cadota ante näni yewæmongainta

Wængongui beyæ tömengä Wengä pönö apænegacäimpa

¹ Wængongui wëenëñedë wantæ wantæ iñö apænedinqe wantæ iñö wadö baï cædinque wantæ iñö wadö baï cædinque tömengä beyæ né apænedäni ïnänite tæmpo pönö apæneçä ëñengadänimpa. Ëñeninqe töménäni wæætë adodö ante mönö mæmæidi ïnänite tæmpo apænegadänimpa.

² Nöwo guiquené mänöö ante Wængongui dodäni ïnänite nänö apænegaiñö idæwaa bayonte tömengä apæneçä ëñeninqe tömengä Wengä wæætë mönö imonte pönö apænegacäimpa. Wëenë pöni inguipoa dæ ü emöñä dæ ãñonte Wæmpocä tömengä Wengä ingante, Badöe, angä ëfente cæyongä tömengä nänö cædö beyæ Wæmpocä tömancoo badongacäimpa. Mänömaï beyæ né badongä iñongante Mæmpo Wængongui wæætë, Tömancoo né ænguingä iñömö botö Wengä adocanque né ænguingä ingampa åmopa, angacäimpa. ³ Mæmpocä né tæi ëmönongä inte ñää ëmongä iñongä tömengä Wengä iñömö adobai né tæi ëmönongä inte ñää ëmongä ingampa. ïnique, Wængongui Wengä nö pöni entawëninqe nänö quëwengaiñö baï Mæmpocä iñömö edæ adobai pöni entawënongä inte edæ röningä cæte quëwengä ingampa, ante mönö edonque ëñengæimpa. ïnguipo incæ ü ëmönæ incæ a ongoncoo incæ awëmö iñömö ongoncoo incæ tömengä Wengä adocä tæi piñante nänö angäinö beyænque tömancoo edæ nöwo ganca cówë ongoncoo incoopa. Ayæ námä wepæ godonte wæninqe adocä iñömö wënaë wënaë mönö cæpämö ante ñää mënonganacäimpa. Mänömaï né ñää mënonganingä iñongä inte tömengä do æidinqe Wængongui né tæi ëmongä tömémængä iñö tæ contadinque onongampa.

Tömengä ñæncengä iñongä anquedoidi pönömenque ïnäni

⁴ Mänömaï æi contadinque tömengä né ñæncengä iñongante Wængongui iñömö, Bitö ëmëwo bitö cówë ænguïenengaïwo, ante pemongacäimpa. Wængongui anquedoidi guiquené wii adobai ñænænäni iñönänite Wængongui töménäni ïnänite adobai ante pemónämäi ingacäimpa. ⁵ Edæ anquedoidi iñönänite æcämenque ingante Wængongui dicæ,

“Botö Wëmi iñömi ïmipa.

Nöwoonæ bitö Mæmpobo babopa,”

Ante angantawogaa. Ayæ adobai,
“Botö tömengä Mæmpobo incæboimpä.

ïnique tömengä botö Wengä incæcäimpa,”
ante anquedo ingante äñämaï ingacäimpa.

⁶ Wæætë tömengä Wengä Tänocä iñongante inguipoga da pönöningue Wængongui,
“Botö anquedoidi tömänäni iñgä öñöwa iñö
ædæ wææninqe, Bitö Wængongui
Wëmi ìmidö anguënæ, ante wat-
apæ apæneçædänimpa,” ante
apænegacäimpa.

⁷ Ayæ wæætë anquedoidi ïnänitedö ante
apænedinqe,
“Tömengä godö cæcä ate tömengä anque-
doidi iñömö woboyæ nanguï pæmæ
baï quingä pöni cæcædänimpa.

Ayæ tömengä godö cæcä ate tömengä
beyæ né waa cædäni iñömö
gonga bæcoguëñewate baï nanguï
cæcædänimpa.”

⁸ Ante apænedinqe tömengä Wengä in-
gante guiquené Wængongui incæ iñmai an-
gacäimpa.

“Bitö né Wængongui iñömi inte ëñëmi.
Awëne Odeye badinque Awëne
contaimpaas tæ contagaiñi inte bitö
ñimpö cædämaï inte cówë Awëne
Odeyebi iñömi inte ongoncæbiimpa.

ïnique Awëne Odeyebi iñömi inte bitö
nempo quëwëñäni ïnänite nö pöni
cæte aadinqe yaëmë töëmë pöni
næante baï né ämi incæbiimpa.

⁹ Né Wængonguimo iñömo inte botö
iñömö bitö Awëne Wængonguimo
imopa. ïnique botö, Nö cæte mönö
quëwenguiñö ante né waadebi iñömi
inte bitö ëñenämaï näní cæinö ante
edæ wii aïnëmi ïmipa.

Mänömaï ìmi ante adinqe botö iñmai
pöni cæbopa. Bitö tönö godongämæ
ongònäni Awëne badinque bitö
watapæ tocæbiimpa, ante cædinque
botö,
oguinguipæ pöni gao caate baï nanguï
cægaboiimpa.”

¹⁰ Ante Mæmpo Wængongui angacäimpa.
Ayæ adobai tömengä Wengä ingante
apænedinqe,

“Bitö Tæiyæ Awëne iñömi inte wëenëñedë
pöni inguipo mä cö cæte baï cædinque
tömëmi badongabiimpa, angacäimpa.

Ayæ öönædë ongoncoo adobai tömëmi
bitö önompoca badongaincoo inte
ongoncoopa.

¹¹ Mänincoo guiquené iñcayæ ate wido cæte
baï bayonte

Bitö guiquené cówë ongongüümi ïmipa.
Mänincoo guiquené mönö weocoo pedænc oo
woinc oo baï bayonte,

12 waocä yacooque æninque topo cæcä baï cædinque bitö wæætë bitö badongainco ænte topo cæte baï cæcæbiimpa.

Wæætë müinc oo wëñacä baï cædinque bitö wæætë tömancoo müinc oo badömi on-gongæimpa.

Bitö iñomö do bitö ingaï baï adobaï cöwë inguümi imipa.

Bitö quëwenguümämo cöwë inguünö angüenë.”

13 Äninque Wængonguü tömengä Wengä ingante iñmai angacäimpa.

“Botö tömämë iñö tæ contate ongöñömite, botö bitö imite né pünte cædäni iñänite bæ tabo tæ wæænäni ate bitö tæi emömi inte pïnä gäwate baï godö cæbi wæcædänimpa,” angacäimpa.

Tömengä Wengä ingante mänömañö ante né angaingä inte Wængonguü dicæ anquedoidi iñänite adobai angantawogaa. 14 Iñempa Wængonguü anquedoidi iñomö baö ömaadäni inte Wængonguü beyæ né waa cædäni iñänipa. Mänömai iñönänite tömengä, Botö æmo beyænque né quëwënäni beyæ münitö godö cæcæmünimpa, ante da pöñongä pöñinque töménäni mönö beyæ pöñö waa cædänipa.

2

Wængonguü ængä beyænque quëwëmomp a, ante

1 Mänömai beyæ mönö Awënë apænecä èñènique mönö èñengänö ante mönö ñimpo cædämaï inguinque ante mönö wede pöñente aðæmø èñente cæcæimpa. 2 Edæ anquedoidi incæ Wængonguü beyæ apæneyönäni töménäni nänå anö ante dodäni wæætë né èñente cæquënenäni ingadänimpa. Iñinque æcäno wii èñènique wapiti cæda tömengä né tente wæquénengä iñongante dodäni nö cædinque pangadänimpa.

3 Iñänäni èñeedäni. Wængonguü nänö, Quëwencæmünimpa, ante angainö ante æcäno mönö imonte tåno apænecantawo, ante pöñeedäni. Wængonguü Awënë iñongä incæ tånocä apænegaingä inte, Botö tömämë æmo beyænque quëwencæmünimpa, ante apænegacäimpa. Ayæ Wængonguü nänö apænegaïnö èñente Ao ånninek wadâni godömenque mönö imonte, Nåwängä impa, ante apænedäni èñenämö inte mönö aðæmø èñengæimpa. Edæ èñenämäi inte baï ñimpo cæmø iñinque Wængonguü dicæ pänämäi inte ata cæpocampa quëwenguümöö.

4 Iñinque, Quëwencæmünimpa, ante nåwängä botö åno ante èñencædänimpa, ante cædinque Wængonguü godömenque cægacäimpa. Tömengä, Æcäno töno cæquïmoo, ante, Æyöömönö cæquïmoo, ante, Æyedëno cæquïmoo, ante nänä nänö angainö baï cædinque iñmai pöñö cægacäimpa.

Tömengä, Botö mä cæbo ate waodäni èñencædänimpa, ante nanguü cægacäimpa. Ayæ, Æbänö cæcä, ante wæcædänimpa, ante tæi pïñænique wadö wadö cædinque bamönengæ edæ nanguü cægacäimpa.

Tömengä Önöwoca ingante da pöñongä pöñinque tömengä wæætë Wængonguü nänö angaïnäni iñänite pöñö cæcä èñinque töménäni tömänäni Wængonguü Önöwoca nänö pöñongä ænganca cægadänimpa. Iñinque Wængonguü mänömai pöñö cæcä adimö incæ mönö èñenämäi cæmø baï tömengä wæætë mönö imonte aðö cæte ata cæpoquénengäa.

Itota Codito tömengä töniñadäni baï adobaï bagacäimpa

5 Ayæ müinguipoga Awënë nempo mönö quëwenguümämo ante apænemönipa. Iñinque müinguipoga möni änonguipoga Wængonguü, Æcämenque ingante ämo awënë baquingä, ante cædinque, Anquedoidi incæ awënëidi bæcædänimpa, ante dicæ angantawogaa.

6 Wacä wataa yewæmöninque iñmai ante Wængonguü ingante ämotamini ante baï yewæmongacäimpa.

“Wængonguü èñëemi. Waomöni önömönique iñomöniite bitö aðö cæte waadete cæbii.

Wao wémöni èñgaïmöni iñomöniite bitö aðö cæte pöñö waadete cæbii.

7 Anquedoidi iñänite æmonga ææntodöninque bitö waocä ingante gao wænö gó cæbi ate tömengä wantæ iñö pöñömenque ongongantapa.

Ayæ, Waocä né tæi èmönongä inte nänö èmönongante wadâni tömengä ingante waa acædänimpa, ante pöñö badongabiimpa.

8 Edæ bitö badongaincoo tömancoo waocä nempo pöñömi èñinque

waocä tæi èmengä inte né angä bagacäimpa.”

Ante nänö yewæmongaine baï cædinque Wængonguü tömengä nänö badongaincoo tömancoo Waocä nempo pöñongä èñinque Waocä né angä bayongä wacoo wayömö ongoncoo edæ dæ ampa. Incæte, Tömengä nempo tömancoo do ongomba, ante mönö ñöwo ganca ayæ adämäi imomba. 9 Doyedë mönö waocabo iñomonte Wængonguü waadete pöñö cædinque Itota ingante angä èñenique tömengä wæætë mönö tömämö wænguümämo beyæ ante cöwë wæwocate wæquingä bagacäimpa. Mänömai cædinque Wængonguü anquedoidi iñänite æmonga ææntodöninque, Itota wæætë caate wæncæcäimpa, ante cædinque tömengä ingante gao wænö iñomö gönongä ongongacäimpa. Incæte Itota caate wængä beyæ Wængonguü poganta tæiyæ wæmø da wencate baï cædinque, Itota né tæi èmönongä inte nänö èmengä adinque wadâni tömengä ingante waa acædänimpa, ante pöñö

cægacäimpa. Îninque Itota Tæiyæ Awënë wencate ongongä ingante do amompa.

¹⁰ Tömancoo në badongaingä ïnongä inte Wængongü tömancoo në ènempodongä inte îmaï angacäimpa. Botö Wëmi èñëmi. Wadäni incæ botö wënnäi nanguï ïnäni quëwencädänimpä, ante në badömi bitö baquinque caate wæcæbiimpa. Mänömaï caate bitö wædö beyænque ædæmø picämä bate në èñëniimi inte bitö botö wënnäi ïnänite ñää iñömö ænte mämömi poncädänimpä. Pöninque tömënäni botö ñää èmomo bai adobai ñää èmoncädänimpä, ante Wængongü nö pöni cægacäimpa. ¹¹ Itota mönü imonte, Tæiyæ waëmø ëwocate quëwencämìnimpä, ante në badongä ïnongä mönü tömengä tönö adomö mönü cabö ïmompa. Mänömaï ïmö beyæ tömengä mönü imonte ante apænedinque, Botö tönïñamini ïmänipa, ante guïñenedämäi tedecampa. ¹² îmaï ante apænecampa.

“Wængongü èñëmi. Bitö èmowo ante botö tönïñadäni ïnänite apænebo èñencädänimpä.

Tömënäni godongämä ongonte èñëñöñäni botö, Wængongü iñömö Tæiyæ Waëmø ïnongä inte waa pöni cæcä abopa, ante ämotamini ante bai ancæboimpa.”

¹³ Ayæ adobai apænedinque,

“Wængongü ingante botö wede pönente quëwencæboimpa,” angacäimpa.

Ayæ wæætæ adobai apænedinque,

“Wængongü botö imote apænedinque, Bitö wënnäni, ante pönongä ænomo inte botö, Moni wencabo mæ ongomöni aedäni, ämopa.”

Itota incæ Wængongü beyæ näni yewæmongainö bai adobai apænecampa.

¹⁴ Mönü wængümämo ante wënæ awënë incæ nè angä ïnongante Itota, Botö näñe wæninque tömengä ingante edæ ömäe èwençæboimpa, ante îmaï cægacäimpa. Mönü Itota wëñämö iñömö inte mönü baö tönö wepæ ñömænguñö èñamö bai tömengä näño wænguinque adobai ñömænguñö èñagacäimpa. Îninque tömengä nämä näño wænö beyænque wënæ awënë ingante bæ tacä ate tömengä wæætæ pññämäni aquï bate nè angä ïnämäi ingampa. ¹⁵ Ayæ wënæ awënë nempo nää cævænte bai quëwëninque mönü wængümämo ante guïñente wæyömonte Itota mönü beyæ ante wæætæ wæninque mönü imonte gä pe æmpote ö aengä beyænque quëwëmompa.

¹⁶ Edæ wii anquedoidi ïnänite ænte pæ mancæte ante cædinque tömengä wæætæ Abadäö wodi pæimö iñömonte mönü imonte pönö æninque pæ mangampa. ¹⁷ Mänö mönü beyæ Wængongü, Bitö tönïñadäni bai adobai badinque bitö, Wængongü qui, ante nè nö

Pönömi Ñænämi pöni incæbiimpa. Ayæ bitö töniñadäni ïnänite cöwë pönëninque waadete pönö waa cædinque ædæmø aacæbiimpa, ante tömengä ingante da pönongä pongacäimpa. Ayæ adobai, Bitö tömënäni wënae wënæ näni cædö beyæ nämä wepæ godoncæbiimpa, ante cædinque Wængongü Itota ingante da pönongä pöninque tömengä mönü èñamö bai adobai èñadinqe waomö mönü iñömö bai adobai badinque Waocä ïnongä ingacäimpa. ¹⁸ Mönü inguipoga quëwëninque wënæ wënæ mönü cæinëno beyæ wæwëmompa. Wënæ awënë, Itota oda cædinque Wængongü ingante èñëñämäi cæcæcäimpa, ante cæyongä Itota iñömö mönü wæwëno bai adobai wæwengä incæte oda cædämäi ingacäimpa. Îninque wënæ wënæ cæinente wæwëñömonte tömengä adobai do wægaingä inte, Minitö tæi piñænte ongöñinque oda cædämäi incæmìnimpä, ante pönö töö æmænte cæcampä.

3

Itota Ñænængä iñongä Möitee wodi wædangä ingacäimpa

¹ Minitö imönite aa pedinque Wængongü münitö imönite adobai aa pedinque, Tæiyæ waëmø entawençämìnimpä, ante badongaçäimpa. Îninque botö tönïñamini èñedäni. Itota iñömö Wængongü näño nè da pönongaingä ingacäimpa, ante mönü pönöñ ante mönü, Nåwangä impa, ante apænemompa. Ayæ, Wængongü qui, ante nè Godongä Ñænængä pöni iñömö Itota adocä ingampa, ante mönü pönöñ ante, Nåwangä impa, ante apænemompa. Îninque münitö guïquené, Itota æbänö ingacäimpa, ante öndwënenque pönente quëwengüñëmäni imänipa.

² Wængongü angä èñëñinque Möitee wodi guïquené tömengä ingante cöwë pönente cædinque Wængongü tönö näni godongämä quëwencabo ïnänite ædæmø cæte aagacäimpa. Tömengä nö cæte näño aagai bai adobai cædinque Itota iñömö Wængongü angä èñëñinque tömengä ingante cöwë pönente cædinque tömengä tönö mönü godongämä quëwencabo imonte ædæmø cæte aacantapa.

³ Edæ, Oncö waa ongompa, ante waa amö incæ mönü oncö nè badöningä ingante godömenque waa ate apænecäimpa. Adobai, Möitee wodi nè waa aacä ingacäimpa, ante tömengä ingante waa amö incæ mönü edæ Itota nè badongaingä ingante godömenque nanguï waa ate apænecäimpa. ⁴ Waocä oncö guïquené wii tömenque ongompa. Edæ waocä mænongä ate oncö edæ ongö aminipa. Inguipo incæ adobai ööhædë ongoncoo adobai wii tömenque ongoncoo. Mänincoo tömancoo

Wængonguü nänö badongaincooque on-goncoo acæimpa. ⁵ Möitee wodi guiquenë Awënë Wængonguü ingante né cæcä ïnongä inte tömengä töönö nänö godongämä quëwencabö ïnânite cöwë pönéninque ædæmö cæte aagacäimpa. Mänömai cædinque tömengä, Wængonguü æbänö iincayä ate apænequingä, ante odömöninqe, Nåwangä impa, ante apænegacäimpa. ⁶ Mönö Codito guiquenë Wæmpocä Wengä Onguünængä ïnongä inte Wæmpocä töönö nänö godongämä quëwencabö ïnânite cöwë pönente nöingä pöni cæte pöni aacampa. Edæ mönö guiquenë, Codito waa pöni pöni cæcä beyænque watapä bacæimpa, ante mönö pönénö ante wadäni ëñenönäni waa tote apænemompa. ïnique mönö guïñenämäi inte mäninö mönö pönénö ante ædæmö entawéninque ïnique baganca ïmpo cædämaä ïmö ïnique tömengä töönö mönö godongämä quëwencabö ìmaimompa.

Wængonguü quïnäni nänö guëmanguümäi ante

⁷ Mänömai beyæ Wængonguü Tæiyæ Waëmö Önöwoca nänö angaïnö ante mönö ëñenö cæcæimpa. Tömengä nänö apænegainö ante ïmaïnö ante yewæmngatimpä. “Nöwoönæ incæ tömengä apænecä ëñeninque,

⁸ mönitö, Mimö ömædë bawenämäi incæmönimpä, ante cædinque Baa änämäi iedäni.

Dodäni ïñömö, Wido cæcæimpa, ante nänö önomæca quëwente cæyedë, Wængonguü ingampa diyæ pan-guingää, ante pönéninque wíwa cægadänimpä. Mänömai cædinque töménäni Baa ante mümö ömædänäni nänö bawengaï baï mönitö adobäi bawenämäi iedäni.

⁹ Minitö mæmæidi mäninömö quëwéninque botö imote wíwa cædäni wægaboimpä. Incæte botö mänifñedë coadenta wadepo ïñonte waa cæbo agadänimpä.

¹⁰ Mänifñedë quëwénäni mänömai cædäni beyæ botö töménäni ïnânite pünninque ïmai angaboimpä.

‘Botö taadö goquenénäni incæ taadö cöwë adämaä ïnäni inte töménäni ancaa oda cædinque mümö ömædänäni inte baï wadö godänipa.’

¹¹ ïnique botö ængüü badinque, Botö në Quëwëmo ingaïmo inte nöingä ämopa, änique,

Guëmædäni, ante botö angaïñömö töménäni cöwë guuite guëmänämäi incædänimpä, angaboimpä.’

Ante Wængonguü nänö angaïnö ante yewæmngadänimpä.

¹² ïñänäni ëñeedäni. Mini pönencabö ïñominiite mönitö wacä ingä wacä ingä waa adinque adocanque incæ mümö ömædengä badämaä incæcäimpa, ante wææ aaedäni. Ayæ adocanque incæ wénæ wénæ entawengä badinque wiya aëmænte Wængonguü në Quëwengä ingante émö cæte godämaä incæcäimpa, ante wææ aaedäni. ¹³ Nöwoönæ, ante né angä nänö angaïnæ ïñömö ayæ ñöwo ganca éönæpa. ïnique mönitö ñöwoönæ incæ wacä ingä wacä ingä ædæmö apænedinque, Äcämenque incæ wíwa nänö cædö beyænque oda cæte wædinque mümö ömædengä badämaä incæcäimpa, ante cædinque ïmö ïñö ïmö ïñö godongämä iñacabo cædinque tæi ongöedäni. ¹⁴ Edæ mönö wéñenñedë wede pönengamöimpä. Ñöwo adobäi pönéninque ïnique baganca wede pönémö ïnique mönö Codito nempo godongämä quëwëmäimompa.

¹⁵ ïnique adode ante pönente cæcæimpa. “Nöwoönæ incæ tömengä apænecä ëñeninque mönitö, Mönitö mímö ömædémöni bawenämäi incæmönimpä, ante wææ cædinque Baa änämäi iedäni.

Edæ dodäni, Wido cæcæimpa, ante cædinque edæ Baa ante mümö ömædänäni nänö bawengaï baï mönitö adobäi bawenämäi iedäni.”

¹⁶ Wængonguü angä önomoncaque ëñeninque, Wido cæcæimpa, ante ædänidö cægadänii. Edæ Möitee wodi Equitobæ nänö në aente gogainäni adodäni incæ, Wido cæcæimpa, ante cægadänimpä. ¹⁷ Ayæ adobäi Wængonguü coadenta wadepo ïñonte ædänidö ïnâni pünninque ængüü bagacäi. Edæ né ëñenämäi inte wénæ wénæ cædäni ïnâni Wængonguü pünte ængüü bacä ate töménäni baö ingaï önomæca yabæque wæænte öñongatimpä. ¹⁸ Ayæ, Pô guuite guëmædäni, ante botö angaïñömö cöwë guuite guëmänämäi incædänimpä, ante Wængonguü, Botö në Quëwëmo ïñomo inte nöingä angaboimpä, angacäimpa. Edæ ædänidö ïnâni mänömai angacäi. Edæ né ëñenämäi cædäni ïnâni mänömai angacäimpa. ¹⁹ ïnique né pönénämäi ïnâni inte töménäni nänö pönénämäi ïnö beyænque guidämaä ingadänimpä.

4

¹ Botö nempo guiidinque guëmancæmìnimpä, ante wéñenñedë nänö angaïnö ante Wængonguü ñöwo incæ adodö ante cöwë angampa. Mänömai beyæ mini pönencabö tömämäni tömengä nempo guuidinque guëmanguenämäi ïñominiite adocanque incæ oda cædämaä incæcäimpa, ante cædinque mönö godongämä waa adinque

wææ aacæimpa. ² Edæ dodäni ïnänite Wængongü ingantedö ante watapæ näni apænegaiñö baï mönö ïmonte adobai ante watapæ apænedäni eñëmompa. Incæte dodäni guiquené öñömoncaque eñëninque wede pönënäni beyænque guémänämäi inte wægadänimpa. ³ Mönö né wede pönemö imö guiquené Wængongü nempo guiidinque mímöni do guémamompaa. Edæ Wængongü nempo mönö guémanguenö ante botö äninta adotaa iimäinö ante yewæmonte ongö baï batimpa.

"Botö ængü badinque, Botö né Quëwëmo ingaïmo inte ämopa, änique,
Pö guiite guémäedäni, ante botö an-
gañömö tôménäni cówë guiidämäi
incædänimpa, angaboimpa."

Ante Wængongü beyæ ante yewæmongadänimpa
Incæte doyedë inguipoga ii emonæ
badöninque Wængongü tômengä nänö
cæquenö ante iinque badöninque,
Idæwaa, angacäimpa. ⁴ Wængongü
öñompo æmæmpoque go adoönæque
iñonte iinque cædinque iimö
wæiyö iñimpø cædinque Wængongü
guémangacäimpa."

⁵ Ayæ botö änita adotaa iimäi ante
yewæmonte ongompa.
"Pö guiite guémäedäni, ante botö
añömö tôménäni cówë guiidämäi
incædänimpa," angampa, ante
yewæmongatimpa.

⁶ Iinque Wængongü nänö pönö cædö ante
watapæ ante apænecä eñëninque dodäni
iñömö öñömoncaque eñënäni inte tôménäni
näni eñëhämaï cægäinö beyæ guiidämäi
ingadänimpa. Iinque, Wængongü tômengä
nänö angainö iinque cæcæimpa, ante
cædinque iincayæ quëwënäni pancadäninya
cówë guiquenäni iñonänimpa. ⁷ Mänömai
beyæ, Äeonædo èñenguenämäi iimii, ante
odömoncæte ante cædinque Wængongü,
"Nöwoonæ," ante awenë Dabii ingante
wantæpiyæ ate apænecä èñengacäimpa.
Iinque mäninö botö do ante yewæmömo
mäni adinö baï ante Dabii wodi iimainö ante
yewæmongacäimpa.

"Nöwoonæ incæ tômengä opænecä
eñëninque mimitö, Mïmö ömædëmönï
bawenämai incæmönimpa, ante
cædinque Baa änämäi iedäni," ante
yewæmongacäimpa.

⁸ Edæ docä Ootowee wodi tôménäni
ïnänite doyedë manguiçä guiidinque
Cänaämæ quëwengadänimpa. Incæte
tôménäni mänömäe do guiidänäni inte
nåwangä guémänäni baï Wængongü

iincayæ ate, Nöwoonæ guémancämimipa,
ante wæætë änämäi incædongäimpa.
⁹ Iinque mönö Wængongü quiñö
iñömö edæ guémanguönæ guémante
baï mönö tômengä nempo quëwënique
mimöni guémäninque cætwante wædämäi
ingæimpa. ¹⁰ Wængongü iinque badöninque
tômengä nänö cæquenö tômäa cædinque
iñimpø cædinque guémangacäimpa. Tômengä
nänö iñimpø cæte guémangä baï waocä
iñömö Wængongü nempo guiidinque né
guémangä iñömö adobai tômengä nänö
cæquenö ante, Tômänö do cætimpa, ante
adinqe iñimpø cædinque guémangampa.
¹¹ Dodäni näni eñënämaï cægäi baï nöwodäni
adobai cædäni iinque tôménäni näni tæ
go wæænguinque cæbañänipa. Mänömai
päninque, Adocanque incæ mänömai cæte
tæ go wæænämaï incæimpa, ante wææ
cædinque mönö tômämö, Wængongü nempo
guuite mímöni guémangæimpa, ante nanguï
cæcæimpa.

¹² Wængongü nänö änö iñömö müñ
quëwëne inte tæi piyænë enepa. Edæ yaemë
yægamë tipængaa engamë bamencaa guïibæ
watii co baï Wængongü nänö änö iñömö
adobai cædinque mönö öñowoca incæ do cote
baï guïipa. Ayæ bamë tadömengadämë tæi
guïñäente bamü edonque a baï Wængongü
nänö iñömö adobai mönö mímö incæ
tadömengadæ tæi guïñäente baï cædinque
mönö pönö ante mönö cæinö ante
do edonque ba adinqe adode incæ
apænte baï ampa. ¹³ Wængongü né apænte
äñongä iñongante mönö nämä incæ, Äbänö
cægamöni, ante tômengä ingante töngä
apænequenö imompa. Edæ, Wængongü
ayongä tômengä nänö badongancoo
tömancoo edæ gä ængate ömægacoo baï
inte wodönämaï ongompa.

*Wængongü ingante né Godongä
Ñænængä Itota ingampa*

¹⁴ Mönö beyæ, Wængongü qui, ante né
Godongä Ñænængä pöni iñömö Wængongü
Wengä Itota ingampa. Tômengä iñömö nämä
wepæ godonte do wængäingä inte iñani
ömæmöninque öönadëe æite ongongampa.
Iinque mönö, Tômengä ingante wede
pönemöni, ante né apænemö inte mönö
wede pönö ante aedämö pæ mangæimpa.
¹⁵ Wængongü qui, ante mönö beyæ né
Godongä Ñænængä pöni iñongä iñömö
wénæ wénæ cædämäi ingacäimpa. Incæte
aqui imö ante wæmö adinqe tômengä
wæætë, Botö Waobo èñadinque aquii bate
wægämo inte, Aquii müni wædö æbänö
i, ante do edæ eñëmopa, angampa. Edæ
wénæ awenë tômengä ingante, Wénæ
wénæ cæe, angä do wægäingä inte tômengä
mönö wénæ wénæ cæinö, Äbänö i, ante
do èñengampa. ¹⁶ Iinque mönö Awenë

īñōmō nanguü waadete pönengä inte Awēnē contaimpa ongongampa cämöö. Mönö wénæ wénæ cädinö ante tömengä pönö ñímpo cæcæcäimpa, ante cædinque mönö tömengä weca ponte apænecaëimpa. Mönö caate wæyedë tömengä pönö töö æmænte cæcæcäimpa, ante mönö tömengä weca ponte apænecaëimpa. Mânōmäi Awēnē ongompaa gääne pöninque mönö guññenämäi inte apænemö ẽñeninque tömengä waadete pönö waa cæcä aengæimpa.

5

¹ Wængongü quü, ante bitö botö imote nê pönömi ñænæmi pönö bacæbiimpa, ante æcänö ingante Wængongü angä bacää.

Edæ waocä adocanque ingante apænte æninque Wængongü angä ate tömengä īñomö nê waocä ïnongä inte waodäni beyæ Wængongü weca cæcampä. ïnique waodäni ïngä weca pöninque, Wængongü quü, ante pædæ pönönäni æninque tömengä wæætë Wængongü ingante godongampa. Ayæ, Wénæ wénæ cämöni incæte Wængongü waadete pönö ñímpo cæcæcäimpa, ante cædinque waodäni, Wængongü quü, ante cæningä ænte pöninque pædæ pönönäni aengampa. Æningue nê godongä ñænængä īñomö nê waocä ïnongä incæte cæningä ingante ænte wænöñinque nê ænte pönänä nänä wénæ wénæ cädinö beyæ ante baö iya tangampa. ² ïnique wadäni, Æbämë impa, ante ẽñenämäi nänä wædö ante nê godongä ñænængä īñomö nê waocä ïnongä inte adobaï pancaa ẽñenämäi inte wæcampä. Ayæ oda cæte nänä wædö ante tömengä adobaï oda cæte wæcampä. ïnique wadäni baï aquingä ïnongä inte tömengä gänë pönöninque wadäni ïnänä ãdæmø cæte odömöngä adänipa. ³ Mânōmäi ïnongä inte tömengä wadäni wénæ wénæ nänä cädinö beyæ ante, Wængongü quü, ante iya täninque adobaï, Botö nämä wénæ wénæ cädinö beyæ godomopa, ante iya tante Wængongü ingante godongampa.

⁴ Waocä nämä incæ, Botö, Wængongü quü, ante nê godomo ñænæmo bayümote wadäni botö imote waa acædänimpa, ante ædö cæte anguingä. ïnæmpa Wængongü angä beyænque Aadöö wodi nê godongä ñænængä bacä baï wadäni adobaï Wængongü angä beyænque nê godönäni ñænænäni badänipa. ⁵ Codito incæ, Né godomo ñænæmo badinque nê tæi êmomo inte nää êmomo acædänimpa, ante nämä ante wii angacäimpa. Wængongü incæ tömengä ingante,

“Bitö botö Wëmi ïñomi imipa.

Ñöwoonæ bitö Wæmpobo babopa.”

⁶ Angacäimpa. Ayæ godömenque Wængongü nänö angainö ante wataa yewæmongatimpa.

“Wængongü quü, ante nê pönongä Mèequitedeco nänö cöwë ingai baï, bitö adobaï ñímpo cædämäi inte nê Pönömi cöwë incæbiimpa,” ante Codito ingante angacäimpa.

⁷ Codito ïñomö Waocä ẽñat quëwëninqe Ca ca wædinque Yæ yæ äninqe Wængongü ingante nanguü apænegacäimpa. Wængongü bitö adobique eyepæ ìmi inte wææ ämi ïnique botö wænämäi ìmaimpaa, angacäimpa. Incæte, Bitö, Wæe, ämi ate botö wæncæboimpa, ante nänö Ao änö ante beyænque Wængongü tömengä ingante do ẽñengacäimpa. ⁸ Wæmpocä Wëñængä ïnongä incæte Itota nänö caate wæwämämo beyænque Wængongü nänö änö ante ãdæmø ẽñente cædinque picængä bagacäimpa. ⁹ Tömengä nänö änö ante nê ẽñente cædämö ïñomonte tömengä ãdæmø ẽñeninque picængä bagaingä inte edæ mönö imonte aengä beyænque mönö cöwë wænämäi inte quëwëmompa. ¹⁰ Tömengä ingante Wængongü apænte æninque, Mèequitedeco nê pönongä ñænængä pönö nänö ingai baï bitö adobaï botö imote nê Pönömi ñænæmi pönö ïñomi imipa, angacäimpa.

Mönö wede pönénö ante Baa ãnämäi ingæimpa, ante

¹¹ Mäninö ante botö münitö ìmînîte godömenque nanguü apænequënëmo ìmopa. Incæte, Æiquedö ëñengüminii, ante pönente wædinque botö, Æbänö cæte apænebo ëñengüminii, ante wæbopa. ¹² ïnæmpa münitö doyedë mîni ẽñengainö ante ñöwo nê odömömini baquënëmîni ìmînipa. Incæte wacä wæætë münitö ìmînîte Wængongü nänö angainö ante adodeque adodeque ante odömönte apænecä ẽñengüenëmîni adodö bamini awædö. Edæ wëñænäni nê goömæ gänäni baï wæætë bamini ïñomînîte botö ædö cæte tæemö cængü godonte baï apænebo ëñengüminii. ¹³ Goömæ nê gangä baï ingä ïñomö tömengä wëñængä baï ïñongane mönitö, Æbänö nô cæquü, ante odömönte apænemöni incæte tömengä ïñomö cöwë ẽñenämäi ingampa. ¹⁴ Wæætë æcänö cöwë waa cæda ina ïñomö tömengä, Quinö waa ii, ante, Quinö wénæ wénæ ii, ante wæætë wæætë ante cædinque do ẽñente badinque picængä baï bacampa. ïnique ãdæmø picænäni nê badäni beyænque moni nô odömönte apænedö ïñomö cængü tæemö baï ongompa.

6

¹ Mönö Codito inguiipoga quëwëninqe æbänö cægacäi, ante do ẽñemompa. Mönö wænguinö goquinque wénæ wénæ

cæmompa, ante wædinque, Idæwaa wénæ wénæ cætabopa, ante mönö Wængongü gämænö æbänö cæte ocæ ëmænte ponguü, ante do ëñëmompa. Tömengä ingante æbänö cæte pönenguü, ante do ëñëmompa. Ìninque mäninö tömänö ante do ëñëmönö inte mönö mäninö ante idæwaa tedetamompa. Wæætë, Æbänö cæte godömenque picæmö baï ëñente baquü, ante mönö ñöwo apænecæmpa.² Adobaï, Æpænë quïnante guiiquü, ante, Önompoca quïnante godö gampquoü, ante do ëñëmönö inte mönö mäninö ante godömenque tededämäi ingæmpa. Ayæ, Wænte ate ñäni mönö òmæmængæmpa, ante do ëñëmönö ìninque, Wængongü cöwë apænte ancæcæmpa, ante do ëñëmönö ìninque mönö mäninö ante ñöwo godömenque tededämäi ingæmpa.³ Ìninque Wængongü Ao angä ate botö mäninö münitö do ëñëmönö ante tededämäi incæboimpa. Münitö ëñënamai ìñinö ante wæætë nanguü apænebo ëñencæmñimipa.

⁴ Wængongü mönö mümönë pönö tica ënente baï cædinqe edonque odömonte apænecä ëñeninqe mönö ñäo baï entawémompa. Tömengä ðöñadë waa pöni nänö da pönongaïcoo do ænte quëwémompa. Ayæ tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante da pönongä ëñeninqe mönö tömengä tönö åanque baï ëwocamompa. Mänömai ëwocamö incæte pancadäniya wadæ godäni inte edæ ædö cæte, Wëne wénæ cæte awædö, ante ocæ ëmænte ponguünäni.⁵ Töménäni ïñömö, Wængongü nänö ånö waa pöni impa, ante do ëñëménäni inte ayæ, Wængongü müinguipo nänö badöñedë mäninëdë mümämämoque ba ate tæi piñænte cæcæmpa, ante do ëñëménipa.⁶ Incæte mäninö näni wede pönéninö ante Baa ante wadæ godäni baï töménäni edæ ædö cæte iñcayæ ate, Idæwaa wénæ wénæ cæte awædö, ante ocæ ëmænte ponguünäni. Ìñempa dodäni Wængongü Wengä ingante awæ timpote wænönäni baï cædinqe ïñäni wæætë tömengä ingante adodö wænonte baï cædäniya. Ayæ töménäni näni ãemæwo ëwente wæquinque tömänäni ayönäni Wængongü Wengä ingante badete tote baï cædäniya.

⁷ Edæ cöönae wantæ wantæ cæ ate waodäni cöñe inguipoga tömëmö quiyadäni wææ pæte incapa. Incate amimö ba ate në quiyadäni nanguü tä pete eyepæ ãenäni ìninque Wængongü wæætë onguipo tömengipo waa pæ ate adinque, Waa pæguipo abopa, angampa. Adobaï tömengä nänö ånö ante wantæ iñö apænedäni ëñeninqe waodäni gänë pönénäni badinqe wadäni ïñärite waaadete cædäniya ate Wængongü mäninäni ïñärite, Münitö waa ëñente cæmñini abopa, ante pönö

waa cæcampa.⁸ Ömentacoque pæguipo daacamenque pæguipo guiqüenë nänö æmæwo tante ëwenguine önunguipoque impa. Mäninguipo iya tangü baï waocä adobaï Wængongü nänö ånö ante në Baa angä iñömö tömengä nänö æmæwo ëwenguine Baa angampa.

Watapæ bacæimpæ, ante pönéninque tæi ongömompa

⁹ Ìñänäni ëñeedäni. Wadäni mänömaï ìñänipa, ante yewæmömöni incæte münitö ÿyömöni münitö wii töménäni baï ïmni amönipa. Wæætë Codito aengä beyænque në quëwenguümin iñomini inte münitö cöwë waa cæmñini ïmni amönipa.¹⁰ Edæ münitö cöwë waa cædinqe Wængongü ingante waadete pönéninque tömengä quïnäni beyæ godö waa cægaïmni inte ñöwo godömenque cæmñipa, ante adingä inte Wængongü dicæ mïni cædö ante pönénämai inguingä. Wæætë në nö cædongä inte tömengä mïni cædö ante cöwë pönengampa.¹¹ Codito beyænque watapæ bacæimpæ, ante münitö wede pönénipa. Ìninque münitö mäninö mïni wede pönénö ante ìninque baganca wede pönencæte ante cædinqe mïni waadete pönö cægaïnö baï adobaï ìninque baganca cöwë cædäni, ãmñipa.¹² Edæ në wede pönénäni wæntæye ïñämai ïñäni iñömö edæ Wængongü, Pönömo æedäni, ante nänö angaincoo cöwë ãencædäni. Münitö iñömö, Töménäni æbänö cædäni, ante adinqe töménäni näni cædö baï adobaï cædinqe wæntæye ïñämai inte Wængongü nänö angaincoo adobaï ãencæmñimipa, ãmñipa.

¹³ Wængongü, Botö ånö baï cöwë cæcæboimpa, ante Abadäö wodi ingante agacämpa. Mänömaiñö ante nåwangä impa, ante Abadäö ëñencæcæmpa, ante cædinqe tömengä, Wacä ëmöwo godömenque tæi piñængä ëmöwo ante apænebo ëñeninqe do ëñencæcæmpa, ante cæyongante wacä në tæi piñængä guiqüenë edæ dæ angacämpa. Ìninque Wængongü iñömö nämä ëmöwo ante apænedinqe, Wængongümo në Quëwëmo inte nöingä ante ämo ëñee, ãninque ïñmai angacämpa.¹⁴ “Botö bitö imite pönö waa cæbo ate bitö pæñäni nanguü yebñinique bacoo bacædäni. Botö Wængongümo në Quëwëmo inte ämopa.”¹⁵ Ante do angä ëñengaingä inte Abadäö wodi wantæpiyæ ãenämai inte wänö cöñlongante Wængongü tömengä nänö angainö baï pönö cæcængacämpa.

¹⁶ Waodäni guiqüenë, Nåwangä ämopa, ante ëñencædäni. Ante cædinqe wacä ëmöwo godömenque tæi piñængä ëmöwo apænedinqe ãenäni. Mänömai cædinqe waocä, Botö godömenque në tæi piñængä tönö guëa cæte baï ãmimo inte ædö cæte

babæ ante wadö cæquimoo, ante baï apæneyongante wacä Ao angä ate tömëna nänä guëa cæcaya badapa.

¹⁷ Wængongui iñömö, Botö wadö baï änämäi iñömo inte mänii botö angaïnö baï cöwë cæcæboimpa, angacäimpa. Ayæ, Mänömai impa, ante botö angaincoo né ænguñäni ædämö ëñencädänimpa, ante cædinque Wængongui nämä émöwo apænedinque, Botö Wængongui nö Quëwënömo inte näwangä ämopa, angacäimpa. ¹⁸ Tömengä, Botö pönö cæbo beyængue watapæ bacæimpa, ante nänö angaïnö ante æncæte ante mönö Wængongui gämäenö do wodii winote pömöimpa. Iñinque tömengä weca do pönimö iñömonte tömengä wæætë, Mënea beyæ mönö watapæ bacæimpa, angampa. Ayæ, Minitö wampo pönéninque edæ botö tönö edæ godömenque cæcæmñimpa, ante tömengä ædämö apænecampa. Mënea ante apænebo ëñeedäni. Botö Wængongui iñömo inte nämä Wængongui émöwo apænebo beyæ nö ëñemini inte münitö mänine beyæ pönencämimpa. Ayæ godömenque wade ante, Wængongui incæ ædö cæte babæ wapiticæ anguingäa, ante pönencämimpa. Mänömai Wængongui mënea ante cægacäimpa.

¹⁹ Iñinque wipo gæguincamë inte tæi ñänönkadodäni ate wäi wocæ baï mönö iñömö edæ, Mäniñe mënea beyæ watapæ bacæimpa, ante mönö wede pönénö beyæ tæi ongömö inte mönö ædö cæte wadæ goquïi. Mönö wede pönénö beyængue edæ Wængongui oncöne weocco wææ owoyomo tadömengadæncöne guii öönædë nää cæte baï iñinque mönö öñowoca iñömö edæ tæi ongonte baï ëwocamompa. ²⁰ Itota iñömö tåno beyænte öönædë ædinque mönö beyæ ante mänincöne do wääne guigacäimpa. Iñinque Méequitedeco nö godongä ñænængä nänö ingai baï badinque Itota, Wængongui qui, ante nämä wepæ nö Godongä Ñænængä pöri iñongä inte edæ cöwë ongongampa.

7

Méequitedeco baï Itota nö Godongä Ñænængä ingampa

¹ Méequitedeco guiquenë Tadëe näni änömö quëwënäni awënë odehye iñongä inte tömengä, Wængongui Æibæ pöni nö Quëwengä qui, ante nö godongä ingacäimpa. Iñongante Abadäö wodi wadani awënë odehyedi iñänite wænonte pöñongante Méequitedeco eyepæ pö bee tëninqe, Abadäö ëñemi, angantapa. Bitö iñite Wængongui pöni waa cæcæcäimpa. ² Ante pöni waa apæneyongante Abadäö iñömö awënëdi wodi näni mangaincoo tömengä nänö ö æninc oo bacoo pöni incoo adinque

önromo tipæmpoga mänimpocato cabø ti gæte cö cædinque, Wængongui qui, äninqe Méequitedeco ingante adocatoque pædæ godongä ængacäimpa.

Méequitedeco nö awënë odehye iñongante tömengä émöwo pemonte baï cædinque wadani, "Awënë iñongä inte tömengä nö nö cæcæ ingampa," ante angadänimpa. Ayæ, Tadëe "Gänë pönëñömö" näni angaïnömö quëwënäni awënë odehye ingampa, ante pönéninque tömënäni, "Awënë odehye iñongä inte tömengä nö gänë pönengä ingampa," ante wawo pemongadänimpa. ³ Tömengä bädä ömaacä ingä baï, tömengä wæmpocä ömaacä ingä baï, tömengä nänö èñagaiöñæ ömaacä ingä baï, tömengä nänö wængaiöñæ ömaacä ingä baï ante dodäni tömengä ingantedö ante yewæmongadänimpa. Mänömai iñinque mönö, Wængongui Wengä nänö cöwë ingai baï Méequitedeco adobai, Wængongui qui, ante nö cöwë godongä ingampa, ante pönengæimpa.

⁴ Tömengä ñænængä pöni ingacäimpa, ante botö iñmai ante apænebo pönëedäni. Wængongui qui, ante nö godongä ñænængä pöni Méequitedeco ingampa, ante pönéninque mönö wærmæ Abadäö wodi incæ tömengä nänö ö æninc oo önompo tipæmpoga mänimpocato ongö adinque adocatoque æninqe Méequitedeco ñænængä ingante pædæ godongä ængacäimpa.

⁵ Mönö Abadäö wodi pæimö iñömö tömancabomö iñömö incæte adocabodäniya mönö tönifadäni Debiidi pancadäniya guiquenë, Wængongui qui, ante nö godöniya bagadänimpa. Bayöñänite Möitee wodi tömënäni iñänite iñmai angacäimpa. Minitö tönifadäni iñänite ämini ëñeninqe tömënäni wæætë tömënäni näni æninc oo önompo tipæmpoga mänimpocato ongö adinque adocatoque pædæ pönöñäni æncæmñimpa, ante wææ angä ëñeninqe tömënäni, Wængongui qui bacæimpa, ante nö ænäni iñänipa. ⁶ Méequitedeco guiquenë Debii wodi pæingä iñämäi ingaingä incæte adocatoque angä ëñeninqe Abadäö wodi pædæ godongä ængacäimpa. Do iñömö Wængongui incæ Abadäö ingante apænedinque, Bitö qui, ante botö cöwë pönöñäni æncæbiimpa, angacäimpa. Incæte wantæpiyæ ate Wængongui nänö nö angaingä iñongante Abadäö ingante apænedinque Méequitedeco iñömö, Wængongui bitö iñite pönö waa cæcæcäimpa, ante pöni waa apænegacäimpa.

⁷ Mönö ayomö guiquenë, Ñænænäni iñänäni iñömö tömënäni öñönäniqne iñänite nö godö waa apænedäni iñänipa, ante do ëñenimo inte mönö wadö ante ædö cæte pönengui. Iñinque, Abadäö wodi önonganque iñongante Méequitedeco nö ñænængä iñongä inte edæ mänömai

waa apænegacäimpa, ante mönö edonque ëñemompa.⁸ Mänänäni Debiidi guiquenë në ñömëintai ëñadäni ñänipa. Incæte tömänäni ñänite wadäni, Wængonguü quü bacæimpa, ante adocatoque cówë pönöñäni ænänipa. ïngä Mæequitedeco guiquenë ñömëintai ëñadämaï baï ingaingä inte në quëwengä ingampa, ante yewæmongatimpaa. Tömengä mänömaï në quëwengä baï ïfongante Abadäo wodi tömengä ingante, Wængonguü quü, ante adocatoque godongä ængacäimpa.

⁹ Mänömaï impa, ante pönéninque botö, Ëñencämëinimpa, ante ñöwo godömenque yewæmömo aedäni. Tömänäni näni ænöñö önompo tipæmpoga ganca mäimpocato ongö adinque, Wængonguü quü, ante adocatoque pædæ godöñöñäni Debiidi näni pæincabo incæ në ænäni ñönänimpa. Incæte Debii wodi wæmpoco ingainga ïnongä inte Abadäo wodi adocatoque do godongä ïnique tömengä pæingä inguingä Debii ïñomö wæmpoco töñö ãanque baï adocatoque do godonte baï ayæ ate ëñate quëwengacäimpa.¹⁰ Edæ Abadäo wodi nänö pæinäni Debiidi ñänipa. ïnique Debii ayæ ëñadämaï ïfongante tömengä wæmpoco Abadäo wodi ingante Mæequitedeco pö bee tente adocatoque ænique Debii nänö ænguenenco incæ pancacooga adobaï ængacäimpa.

¹¹ Wængonguü doyedë angä ëñenique Debiidi pancadäniya, Wængonguü quü, ante në godöñäni bagadäni. Ayæ Wængonguü, ïmai cædäni, ante angä ëñente yewæmönique Debiidi wæætë wadäni ñänite odömonte apænedäni ëñengadäni. Incæte Debiidi, Wængonguü quü, ante näni godöñö beyænque mönö Wængonguü ayongä mönö ædämö pædäni baï edæ dicæ entawente bamongaa. ïñempa mänänäni näni godöñö beyænque në picænäni baï bamö baï ñöwo wacä në Godongä ingante Wængonguü da pönöñämaï incædöngäimpa. Ayæ, Wængonguü quü, ante në Pönongä incæcäimpa, ante Codito ingante da pönöñique Wængonguü, Debii wodi pæingä Aadöö nänö pönongä baï Codito adobaï pönöncæcäimpa, ante änämäï inte wæætë, Mæequitedeco nänö pönongä baï cædinqe Codito pönongä beyænque waodäni botö ayömö në nö cædäni bacædäni, angacäimpa.¹² Ayæ, Wængonguü quü, ante näni godoncaboo ñönänite Wængonguü, Idæwaa cæminipa, änique wacä ingante, Bitö wæætë botö ìmote në Pönömi bacæbiimpa, angacäimpa. Ayæ wacä mänömaï në Godongä bacä beyæ Wængonguü, ïmai cædäni, ante nänö wææ angaïnö ante wææ godonte baï cædinqe Wade änique wææ angä ingacäimpa.

¹³ ïnique Wængonguü ñöwo, Në Pönömi

bacæbiimpa, ante nänö në angaingä ïñomö Debiidi näni cabø ñämä inte wæætë wacabocä ïnongä ingampa. Incæte ñöwocä Codito guidëñäni ïñomö, Wængonguü quü, ante näni iya tämpaa cówë godöñämäi ñönänimpa.¹⁴ Edæ, Wængonguü quü, ante oodaaidi näni cabø në godöñäni incædäni, ante Möitee wodi dicæ angacäifaa. Incæte, Mönö Awënë ïñomö Oodaa wodi pæingä ingacäimpa, ante edonque acæimpa.¹⁵ ïnique Mæequitedeco nänö ingaï baï wacä wæætë, Wængonguü quü, ante në Godongä bacä adimo inte mönö godömenque edonque ëñengæimpa.¹⁶ Edæ Ñöwocä tömengä mæmæidi wii në godöñäni ingadäni. ïnique, Bitö mæmæidi näni godongä baï bitö adobaï godonte ëñee, ante ædö cæte anguï. Wii tömengä mæmæidi näni caëgä baï cædinqe tömengä në Godongä bagacäimpa. Wæætë cówë në wæñämä Quëwenguingä inte tömengä nämä nänö tæi piñäño beyænque në Godongä bagacäimpa.¹⁷ Edæ tömengä ingante apænedinqe Wængonguü, "Mæequitedeco, Wængonguü quü, ante në pönongä cówë nänö ingaï baï, bitö adobaï ñiimpo cædämäï inte në Pönömi cówë incæbiimpa," ante apænegacäimpa.

¹⁸ ïnique, ïmai cædäni, ante Möitee wodi wæéñedë nänö wææ angaïne incæ aquïne inte ñöneque baï ïmonte wææ godonte baï bagatimpaa.¹⁹ Edæ Möitee wodi, ïmai cædäni, ante nänö wææ angaïnö ëñente beyænque mönö Wængonguü ayongä ædämö pædäni baï dicæ entawente baquïmöö. Wængonguü wæætë, Codito pönö cæcä beyænque watapæ quëwencæmïniipa, ante ñöwo pönö apænegacäimpa. ïnique, Mänömaï impa, ante pönéninque mönö Wængonguü weca pömompa.

²⁰ Wængonguü wii ñöneque angacäimpa. Wæætë tömengä nämä èmöwo apænedinqe, Botö Wængonguümo në Quëwëñomo inte näwangä ämopa, änique Codito ingante angä ate tömengä wæætë, Wængonguü quü, ante në Godongä bagacäimpa. Wæætë wadäni ñänite guiquenë tömengä wii nämä èmöwo apænedinqe, Näwangä ämopa, ante änämäï ingä incæte tömänëñö ñöneque, Wængonguü quü, ante në godöñäni bagadäni. ²¹ Codito ingante guiquenë Wængonguü ïmai ante apænegacäimpa.

"Bitö ñiimpo cædämäï inte, Wængonguü quü, ante në Pönömi cówë incæbiimpa. Ante botö në Tæiyæ Awënë ïñomo inte nöingä änique ïncayæ ate wadö ante cówë änämäï incæboimpa."

22 Wængonguü, Itota botö ïmote nē Pönongä ïnongä inte münitö beyæ cæcä ate münitö Ao ämini ïnique mönö godongämæ waa cæcæimpa, änique Wængonguü mönö ïmonte ñöwo godömenque waa pöni apænegacäimpa. ïnique Wængonguü mänömai nämä ëmöwo apænedinque, Nåwängä ämopa, änique Itota nänö nē angäingä ïñongante mönö Itota ingante pöneninque, Wængonguü nänö angainö bai cöwë cæcæcäimpa, ante do ëñemompa. 23 Mäninäni guiquenö nē ñömäintai ëñagalinäni inte ædö cæte ñimpo cædämäi inte Wængonguü ingante nē godönäni cöwë inguünäni. ïnique wii adocanque nē godongä ingacäimpa. Wacä bai nē godönäni bagadänimpa. 24 Itota ïñömö nē wænämai quëwënongä inte tömengä, Wængonguü quü, ante nē Godongä ïnongä inte cöwë quëwengampa. 25 Edæ tömengä nē wænämai Quëwënongä inte Wængonguü ingante mönö beyæ ante cöwë apænedinque, Botö bitö gämäno nē mämomo pönäni ïnänite bitö pönö waa cæcæbiimpa, ante ñimpo cædämäi inte cöwë apænecampa. Wængonguü ingante cöwë apænecä ïnongä inte tömengä cöwë quëwéninque ædämö pönö ængä beyænque mönö wæætë cöwë wænämai quëwenguümo imompa.

26 Wadäni nani ëñenämai cæcabö bai wii ïnongä inte Itota ïñömö tæiyæ waëmä ïnongä ingampa. Wentamö mongänämai ïnongä ïñongante tömengä ingante ædö cæte pünte apænte anguinäni. Mänömai ingä adinque Wængonguü tömengä ingante öönädë æmonga pöni ængö cæcä ongongampa. ïnique tömengä adocanque pöni. Wængonguü quü, ante nē nö Godongä Nænængä pöni ïnongä inte mönö wædö ante eyepæ pöni pönö cæcampä. 27 Wadäni nē godönäni ñænænäni pöni ïnäni guiquenö tömänäni tåno godöningue nämä nani wënæ wënæ cædö beyæ ante, Wængonguü botö ïmote waa accæcäimpa, ante cæningä wepæ ïmö ïñö ïñö ïñö godönnäni. Ayæ ate wadäni nani wënæ wënæ cædö beyæ adobaï godönnäni. Itota guiquenö wënæ wënæ nani cædö bai cædämäi ïnongä inte nämä beyænque godönämai ingacäimpa. Ayæ wamö mönö wënæ wënæ cædö beyæ wæætë wæætë godönämai inte tömengä eyepæ ïnongä inte adopoque pöni godongacäimpa. ïnique tömengä nämä wepæ godöningue eyepæ pöni godongä adinque Wængonguü wæætë mönö ïmonte waa acampa.

28 Möitee wodi nänö wææ angainö ante ëñente cædinque waodäni aquü ïnäni nani cabö ïñonänite pancadäniya ïnänite änäni Wængonguü ingante nē godönäni ñænænäni do badänipa. Wængonguü guiquenö ïncayæ

ate nämä ëmöwo apænedinque, Botö Wengä ædämö Picængä nē ëñengä bagaingä ingante ämo ate tömengä nē Pönongä Nænængä bacæcäimpa. Botö Wængonguümo nē Quëwënömo inte näwangä ämopa, angacäimpa.

8

*Wængonguü ñöwo nänö angainö ante Itota
ïnique cæcä*

¹ Mänömaiö ante quünante yewæmömöni. Edæ, Mönö wædö beyæ ante, Wængonguü quü, ante nē Godongä Nænængä pöni ïnto ongongampa, ante, Nåwängä impa, ante edonque ëñencæmäniimpa, ante yewæmömöni. Tömengä ïñömö öönädë æidinque Awëne Wængonguü tömämengä ïnö tæ contadinque Tæiyæ Awëne ïnto ongongampa, ante yewæmömöni adinque ëñencæmäniimpa. ² Mänömai ïnongä ïnto tömengä wii waocä nänö mænonganincöne cæcampä. Wæætë Wængonguü, Owocæboimpa, ante tæiyæ wæmä nänö mænonganincöne Itota ïñömö mönö beyæ ante, Wængonguü quü, ante nē Godongä Nænængä pöni ïnto cæcampä.

³ Inguipoga quëwënäni guiquenö adocanque ingante, Wængonguü quü, ante bitö nē godömi ñænæni pöni bacæbiimpa, änäni badinque tömengä nē tæ nē tæ cædinque mäincöo cöwë godonguëngä ingampa. ïnique mäniningä Itota guiquenö adobaï nē Godongä Nænængä pöni ïnongä ïnto adobaï godonguëngä ingampa. ⁴ Edæ, ïncooque godoncæmäniimpa, ante Möitee wodi wææ angä ëñente cædinque inguipoga nē godönäni guiquenö do eyepæ pöni godönäni ïnänipa. ïnique tömänäni nani godö bai Itota ïñömö ædö cæte godonguëngä inguingää. Inguipogaque quëwengä ïnto bai tömengä ïñömö edæ Wængonguü ingante nē godongä ïnämai incædongäimpa.

⁵ Tömänäni guiquenö, Wængonguü öönädë nänö owocö cöwë ongö bai inguipoga adobaï mænonte mäincö öwocodenganque bai ïñonte acæimpa, ante adobaï pöni mænonganadänimpa. Mänömai mænöninque tömänäni mäincönenque, Wængonguü quü, ante nē godönäni ïnto cædänipa. ïnique Wængonguü, Adobaï pöni mænönincö ongongæimpa, ante cædinque Möitee wodi nē mænonganingä ingante doyedë angacäimpa. “Möitee ëñemi. Bitö, Æbänö mænonganuü, ante, Æbänö badonguü, ante botö onquiyabo ïñömö bee tente odömömo adinque badoncæbiimpa. Bitö cöwë adinque botö odömöno bai ïncö adobaï mænöninque ïncöne ongoncoo tömancoo adobaï pöni badoncæbiimpa,” angacäimpa. ⁶ Wængonguü, Botö Möitee tönö wææ änique, ïlmai

cædäni, ämo ate Ao ämäni ïnique mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, ante wëenënedë nänö angainö wædænque waa ingatimpa. Ñöwo guiquenë tömengä, Itota ængä beyænque quëwemini inte Ao ämäni ïnique mïnitö botö tönö godongämæ waa cæte quëwencæmäniimpa, ante nänö änö ïñömö godömenque waa pöni impa. Edæ Wængongui nänö änö linque bacæimpa, ante Itota incæ nö cægacäimpa. Ayæ adobai mäniñö në godönäni näni cædö guiquenë wædænque waa ïñonte Itota nänö nö cædö guiquenë godömenque waa pöni impa.

⁷ Mäniñe edæ, Mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, ante Wængongui wëenënedë nänö angainö iñömö mönö quëwenguiñö ante eyepæ i bai Wængongui ñöwo wade ante änämäi incædöngäimpa.

⁸ Incæte waodäni wentamö mongænäni adinque Wængongui doyedë apænedinque, "Botö pöni cæbo ate mïnitö Ao ämäni ïnique mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, Ante botö në Awënë ïñömo inte idægoidi änänite oodaadii änänite iñcayæ ate müñe ante mä pöni apænecæboimpa.

⁹ Mæmæidi doyedë Equitobæ quëwëñönänite botö töö æmænte ænte poncæte ante cædinque, tömänäni änänite, Mönö godongämæ waa cæcæimpa, äñömotë tömänäni wæætë pango cæte gogadänimpia.

Pango cæte godäni ate botö wæætë dadi èmæmonte tömänäni änänite adämäi ingaboimpa.

Mänömaï beyæ botö wëenënedë botö an-gainö bai

ñöwo wæætë adobaïnö ante änämäi incæboimpa, ante botö në Awënëmo ïñömo inte ämopa.

¹⁰ Mänïñedë ate edæ idægoidi änänite botö, ïimaï pöni cæbo ate mïnitö Ao ämäni ïnique mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, änique edæ ïimaï cæcæboimpa.

ïimaï cædäni, ante botö wææ änö ante godö apænebo ëñëningue

mäniñe ante mïmönë yewæmonte bai entawëningue

tömänäni në wede pönénäni incædänimpia.

Tömëno tömänäni Wængonguimö iñömotë tömänäni wæætë botö quïnäni incædänimpia.

¹¹ Mänïñedë botö angainëdë ba ate edæ waocä tömengä guiidengä ingante ayæ wacä ingante odömonte apænedinque, Bitö Wængongui ingante ate bai pönencæbiimpa, ante quïnante anguingää.

ïñæmpa mänïñedë ate guiiyangä pöni ïnongä incæ ñænængä pöni ïnongä incæ

tömänäni tömänäni botö imote do adinque pönencædänimpia.

¹² Edæ tömänäni ëñenämaï näni cædö ante botö pänämaï inte waadete godö ñimpø cæcæboimpa.

Ayæ tömänäni wënaæ wënaæ näni cægañö ante adämäi inte bai botö pönénämaï incæboimpa," ante Wængongui apænegacäimpa.

¹³ Änique ñöwo, Ämo beyænque quëwemini inte mïnitö Ao ämäni ïnique mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, ante mä pöni änique Wængongui wëenënedë, ïmai cædäni, ante nänö wææ angainë ante, Woïne inte eyepæ ïnämäi ingaïne ènepa, ante bai cæcampa. Woïne iñömö oo dæ baquïne ènepa.

9

Wængongui Tæiyæ Waëmö oncö bai cæmontaicö impa

¹ Wængongui wëenënedë dodäni änänite, Botö pöni cæbo ate mïnitö Ao ämäni ïnique mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpa, angacäimpa. Änique tömengä nänö wææ angainë bai cædinque tömänäni, Wængongui ingampa, ante tömengä beyæ cæquënenäni ingadänimpia. Ayæ inguipoga tömengä owoquinco tæiyæ waëmö oncö mænöningue tömengä weca pöningue cæquënenäni ingadänimpia.

² Angä èñëningue dodäni, Wængongui nänö owoquinco, ante æmontaicö badöningue weocoo odemontai wodönedinque mencönea badongadänimpia. Yabæcönë, Tæiyæ Waëmö Oncö impa, ante näni ancöne iñömö mäniñömö gongapæncade doyæncade tæiyæ ti wodönoquï encadocade ongongatimpa. Ayæ awæmpaa badöningue tömänäni, Wængongui beyæ tæiyæ waëmö pao öñlongæimpa, ante cædinque mänimpaa pao ñö cædäni öñlongatimpa.

³ Weocoo wacoo näni guimongadémö wodöiñömö guimongacö iñömö Tæiyæ Waëmoncö Pöni näni angainco ingatimpa.

⁴ Mänincöne ogui wacæimpa, ante cædinque, Ogui waquï iya tangæimpa, ante awæmpa oodo näni pöni tee bæimpa badonte cö cædäni ongongatimpa. Ayæ, Mönö godongämæ waa cæcæimpa, ante wææ änique Wængongui nänö yewæmongainca Tæiyæ Waëmoncöne Pöni ongongæimpa, ante cædinque awæmpa badöningue oodo yabæpa tee baadinqe cæncadempa adobai tee baate näni cönöimpa ongongatimpa. Ayæ oodo æninque aca podonte wamonde bai bædinqe tömänäni öñömæca näni cængäimö. Mänää näni angaïmö æninque oodo näni bædincadedë da wëningue mänincade wæætë oodo èmopaa cæncadë ïnö da wente cö cæte mangadänimpia. Ayæ

adobaï Aadöö wodi nänö ongonto tå boca-gainto æninqe ado oodo émompa cæncadë iñö da wente ñö cædäni öñongatimpa. Ayæ Wængonguü dicaboga nänö, lîmaï cædäni, ante yewæmongaïne adoyömö ongongæimpa, ante cædinque mäninca æninqe ado oodo émompa cæncadë iñö da wéninque cö cædäni ongongatimpa.

⁵ Mänimpaa yædopaa waomüni mïni wénæ wénæ cædö beyæ wepæ godonte impa, ante Wængonguü, Botö pönö waadeipa impapa, angacäimpa. Ayæ Wængonguü né nääö émongä weca né owoda iñömö adobaï ñääö baï émona iñöñate tömena nänä émönö baï dodäni adobaï badonte oodo émompa aëmatæ aëmatæ tæi goncædäni ongongatimpa. Ayæ tömena öömä tiyæmää pömæna gänë iñömö Wængonguü, Botö pönö waadeimpa, ante nänö angaimpa öñongatimpa. Mänimpacoo æbänö impaa, ante mäninque ñöwo yewæmömönipa.

⁶ Tömancoo mänömaï cöö cædäni ongöñonte, Wængonguü qui, ante né godönänique iñmö iñö iñö yabæcönë pö guiidinque, Wængonguü ingampa, ante cægadäni impa. ⁷ Guiimongacönë guiquené né godongä ñænængä iñömö wadepo iñö adopoque wadepo iñö adopoque pö guidi-inque tömengä adocanque guidongäimpa. Incæte tömengä né godongä ñænængä pöni ñongä incæ wepæ ñænæmaï inte ædö cæte guuiquingä. Edæ wepæ cöwë ænte guiid-inque tömengä nämä beyæ godö pipa cædinque, Wadäni éñenämä inte nänö wénæ wénæ cægäinç incæ ñä mënongançimpa, ante tömenäni beyæ adobaï godö pipa cædongäimpa. ⁸ Mänincö aëmontaicö ayæ ongöñedë Tæiyæ Waëmoncönë Pöni wii önonque guigadäni impa. Wængonguü nänö owodö æidö mänïñedë adobaï wii edonque ingatimpa, ante odömoncæte ante Wængonguü Tæiyæ Waëmë Öñowoca angä guidämäi ingadäni impa.

⁹ Mänömaï ante odömöninque tömengä mönö ñöwomö imonte wæætë, lîmaï ante éñencæmïnimpaa, ante cægacäimpa. Waocä, Wentamö mongænte awædö, ante né wædengä inte waëmë iñömö pöñinque, Wængonguü qui, ante baö iya tanguü tönö bequï cænguü godongampa. Mänömaï ancaa godongä incæte tömengä mümö nämä nänö apænte entawënö ñä mënonganämä inte wentamö ayæ mongænte entawënongäimpa. ¹⁰ Mänömaï cænguinque bequinque ante wææ äñinque, Aëbänö cæte godonguü, ante ayæ, Aëpænenque æbänö cæte mënonganquü, ante dodäni mänincooque ante nänö wææ angainö ante éñente cægadäni impa. Ìnique, Waguiipo ìnique bayonte öñowoca ædæmæn gate quèwengæimpa, ante mïninguipo

ìnique bagancaque tömënäni mänincooque ante cædönänimpaa.

¹¹ Wapamo mïni waa quèwenguingue pömämo, ante badoncæte ante mönö Codito iñömö, Wængonguü qui, ante né Godongä Ñænængä pöni ñongä inte do pongacäimpa. Pöni tömengä waodäni öñompoca nänö mænongançönë guiidämäi inte Wængonguü nänö badongainguipoga cædämäi ingacäimpa. Wæætë adodö go æidinque tömengä öönädë Wængonguü nänö owocönë ñænæncönë guiidinque nääwæ owocönë cægacäimpa. ¹² Caboda wepæ nääente guiidämäi inte wagada wë wepæ nääente guiidämäi inte mönö Codito iñömö edæ nämä wepæ godöñinque öönädë Tæiyæ Waëmoncönë Pöni aëmæwo guigacäimpa. Ìnique tömengä ængä beyænque mönö aëmæwo pöni abæ tawaænte baï cöwë quèwemompa.

¹³ Nömäi incæ gampodinque, do wæningä baö incæ gampodinque waocä nääte baï wædängä inte edæ Wængonguü weca ædö cæte ponguingä. Wæætë, Tömengä waiñacä bate poncæcäimpa, ante cædinque, Wængonguü qui, ante né godönäni iñömö caboda wepæ tönö wagada onguñængä wepæ æninqe né näadingä baonga pipa pipa cædäni impa. Ayæ wagada baqcæcä ingante wænonte né täninqe gónaique adobaï æninqe tömengä baonga pipa pipa cædinque, Bitö né näädimi inte waiñabi babipa, ante cægadäni impa.

¹⁴ Mönö Codito guiquené Tæiyæ Waëmë ñongä inte né cöwë Quèwengä Öñowoca tönö guëa cædinque Wængonguü ingante, Bitö quimo imopa, ante nämä wepæ godongacäimpa. Tömengä wepæ iñömö wii cæningä wepæ baï inte godömenque eyepæ pöni wepæ imæmpa. Ìnique mönö wænguinque wénæ wénæ cæyomonte tömengä, Minitö mümö entawëmïni inte ñä mënongan gate entawente nämä apænte pönente quèwencæmïnimpaa, ante nämä wepæ do godongacäimpa. Ayæ mönö wénæ wénæ cægäinç ante wadæ cædinque godömenque pönö cæcä ate mönö Wængonguü né Quèwengä ingante né cæmëo badinque cæmompaa.

¹⁵ Wængonguü mïñe ante apænedinque, Mönö godongämä waa cæte quèwengæimpa, åñlongante mönö waocabo wæætë éñenämäl inte wénæ wénæ cæmëo adinque Codito iñömö mönö wénæ wénæ cægäinç beyæ ante wæætë wængä beyænque mönö abæ tawaænte baï quèwemompa. Ñöwo iñömö Wængonguü mïñe ante apænedinque, Botö pönö cæbo ate mïnitö Ao ämïni ìnique mïni ænguincoo aëmæwo æninqe mïnitö cöwë mante quèwencæmïnimpaa, ante aa pecä pongamönimpaa. Ìnique mönö

Codito wæætë, Wængonguï nänö angaincoo æncæmïnimpä, ante cædinque iinque cæcä ate mönö në pöniümö inte do ænte quëwëmompa.

¹⁶ Waocä, Nänë wæmo adinque botö mäinc oo iñi llnäni que æncædäni impä, ante émooë yewæmengä adinque wadäni wæætë, Nåwangä æmæwo wængäimpa, ante éñente ate, Në wængangä nänö ante yewæmengäinö bai bacæimpa, ante iinque cædäni pa. ¹⁷ Iñämpa, llnäni qui bacæimpa, ante yewæmengä incæte në yewæmöningä müingä quëwëñongante tömengä mäinc oo ædö cæte töménäni qui baquï. Wæætë tömengä æmæwo wængä ate mäinönedë ate tömengä nänö yewæmengai bai iinque cædäni pa.

¹⁸ Mänömai beyæ wéenénedë Wængonguï, Mönö godongämæ waa cæcæimpa, ante yewæmengä ate dodäni cæningä wænon te ate wepæ gowete ate godongämæ Ao änique iinque cægadäni impä. ¹⁹ Wængonguï, llnäi cædäni, nänö wææ angainö tömanta adinque Möitee wodi iñömö tömänäni iñänite apænecä éñenäni ate wepæ gowete ate cægacäimpa. Wagada wénäni wepæ töno caboda wepæ ænique æpæ töno ænte wempo cædëninqe iitopowæ nänii åwæ yæpængö ænique obega ocaguï opatawæmæ nänii guipæninguï ænte pæ dakinque wepæ nänii wempo cædënämæ bee podonte Möitee iñömö, Mäninta mäintaa wepæ pipø pipø cægacäimpa. Ayæ në éñenäni tömänäni baonga wepæ pipø cædinque tömengä llnäi angacäimpa. ²⁰ "Wængonguï, Botö pöno ämo éñeninqe münitö Ao ante éñente cæmii iñinque mönö godongämæ waa cæcæimpa, ante nänö wææ angainö beyænque ii wepæ impa. Iñinque ii wepæ émontaa adinque mönö Ao ante mänine ante éñente cæcæimpa," ante Möitee wodi apænegacäimpa. ²¹ Ayæ æmontaiconga wepæ pipø cædinque tömengä mänincöne Wængonguï beyæ nänii cæincooga wepæ pipø cægacäimpa. ²² Ayæ wodo tömancooga ante Wængonguï, We pæ töno nñi ménongacæimpa, änique wææ angä cægadäni impa.

Iñämpa wepæ gowedämäi iñonte mönö wénæ wénæ cæmö adinque Wængonguï në panguënengä inte ædö cæte pöno ata cæpoquingää.

Codito wepæ beyænque mönö mümö ménongacæimpa

²³ Öönædë ongoncoo bai ingui poga nänii adobai badongaincoo incæ cæningä wænon te ate wepæ töno nñi ménongaqüenäni ingadäni impa. Wæætë näwä öönædë Wængonguï weca gote mönö ongonquinque mönö adocanque në waémö pöni iñongä wepæ beyænque nñi ménongaquéñemö imompa. ²⁴ Edæ

öönædë Wængonguï nänö owocönë bai ante waodäni önopoca nänii tæiyæ waémö pöni badongaincöne mönö Codito guiidämäi ingacäimpa. Wæætë öönædë incæ ædinque tömengä mönö beyæ ante Wængonguï weca guiidinqe a ongongampa.

²⁵ Wængonguï qui, ante ingui poga në godongä iñänængä pöni iñongä guiquenë wii nämä wepæ ænte pöniinqe cæningä wepæ incæ ænte pöniinqe wadepo iñö adopoque wadepo iñö adopoque Tæiyæ Waëmoncöne Pöni guicampa. Mönö Codito guiquenë ingui poga në quëwengä bai wii adobai iñongä inte wii wæætë wæætë godoncæte ante öönædë æi guigacäimpa. Wæætë öönædë adopoque æi guiidinqe tömengä nämä wepæ adopoque godongacäimpa. ²⁶ Edæ ingui poga në quëwénäni nänii cæi bai cæcä bai tömengä Wængonguï ingui poga nänö badöñedë mä caate wædinque wantæ wantæ iñö cædinque nñwo ganca tæmpo caate wæcædòngäimpa. Wæætë mönö waocabo tömämö pedængui poga mönö quëwénö wodo iñique bayonte tömengä nñwo pöni adopoque pöni pöniinqe wénæ wénæ mönö cædö ante æmæwo wido cæcæte ante nämä wepæ godongacäimpa.

²⁷ Mönö waocabo guiquenë në wænguimö iñömo inte adopoque wænte ate Wængonguï weca pö gongæñömöntö tömengä apænte ancæcäimpa. ²⁸ Mönö waocabo nanguï iñö iñömonte mönö Codito iñömö wénæ wénæ mönö cædö ante mongæninqe adopoque nämä godöningue wængacäimpa. Ayæ wæætë pöniinqe tömengä wii mönö wénæ wénæ cædö mongæcæte ante poncæcäimpa. Wæætë tömengä nänö ponguïnö ante në wänö cömö iñömonte tömengä, Quëwencæmïnimpä, ante mönö iñmonte æncæte ante poncæcäimpa.

10

¹ Iñcayæ ate në Ponguingä iñömö, Wængonguï qui, ante nämä wepæ eyepæ godoncæcäimpa, ante odömoncæte ante cædinque Wængonguï, llnäi cæte cæningä wepæ pöniödäni, ante do wææ angacäimpa. Incæte mänimæ wepæ Wængonguï nänö wææ angaimæ iñömö wii eyepæ godonguï aengui impa. Iñinque mänimæ tömengä nänö wææ angaimæ beyænque waocä ædö cæte ædæmö éñente picængä bai baquingää. Iñämpa idægoi iñömö wadepo iñö wadepo iñö wepæ ancaa godöningue Wængonguï weca pö ædæ wææninqe, Bitö Tæiyæ Waémö iñidö anguënë, ante apænecæte ante pönnäni incæte töménäni tömengä nänö wææ angainö beyænque picænäni bai dicæ badäniyaa. ² Tömengä nänö wææ angainö eyepæ i bai töménäni adopoque godöningue idæwaa godoncædönäni impa.

Edæ, Wængonguū ingampa, ante nē cædāni iñomö māninque godöninque ædæmō nā mēnongate bacædönänimpa. Ayæ lincayæ ate tömēnäni, Wentamö entawente wænguū wæ, ante nāmā apænte wædāmāi incædönänimpa.

³ Edæ wii mānōmāi impa. Wæætë, Botö wénæ wénæ cæte awædö, ante wæætë wæætë nāni pónente wæquinque tömēnäni wadepo iñö wadepo iñö godöñönänimpa.
⁴ Edæ, Mōni wénæ wénæ cægäinö ante mēnongacæimpaa, ante godöñönäni wagada onguññæ wepæ tönö caboda wepæ eyepæ imæmpa diyæ mēnongaquü.

⁵ Cæningä wepæ wii eyepæ impa, ante wædinque Codito inguipoga pöninqe iñmaï ante apænegacæimpaa.

“Wængonguū ëñémi. Cæningä baö nāni wænonte pönönö tönö cænguū bequü nāni, Wængonguū quü, ante pönönö adinque bitö edæ wii ëñémi ingabimpa.

Wæætë botö Waobo baquinque bitö botö baö ante badongabiimpa.

⁶ Waodäni, Wængonguū quü, ante iya tämöni ate Wængonguū waa acæcäimpaa, ante tåñöñäni bitö wii tobi ingabimpa. Tömēnäni, Wénæ wénæ mōni cædö ante Wængonguū pönö wido cæcæcäimpaa, ante pönönñönänite bitö Baa angabimpa.

⁷ Ante adinqe botö, ‘Wængonguū ëñémi. Dodäni botö ìmotedö ante yewæmöninqe, Tömengä inguipoga pöninqe iñmaï cæcæcäimpaa, ante nāni yewæmongaïnö baï cædinque botö bitö änö ëñente cæcæte ante pöninqe a ongomö ae,’ antabopa,”

⁸ Mōitee wodi guiquené, Cæññänäni ïnänite wænöñinqe münitö, Wængonguū quü, ante pædæ godöninque cænguū tönö bequü godoncæmänimpa, ante wææ angacæimpaa. Incæte mōnö Codito Mæmpocä ingante tåno apænedinqe, Waodäni cæningä nāni wænonte pönönö tönö cænguū bequü nāni, Wængonguū quü, ante pönönö adinque bitö wii ëñémi ingabimpa. Wængonguū quü, ante iya tämöni ate Wængonguū waa acæcäimpaa, ante ayæ, Wénæ wénæ mōni cædö ante Wængonguū pönö wido cæcæcäimpaa, ante pönö tåñöñäni bitö Baa ante wii tobi ingabimpa, ante Codito apænegacæimpaa. ⁹ Ayæ, “Bitö änö cæcæte ante pöninqe a ongomö ae,” angacæimpaa. Äninqe tömengä, lïne botö angaïnö iñomö ædæmō ëñengüne bate ongongæimpaa, ante cædinque Mōitee wodi wéenéñedé nānö angaïne ante da godonte baï cægacæimpaa.
¹⁰ Ayæ Wængonguū nānö änö ante nē ëñente cæcæ ante Itota Codito, Wængonguū quü, ante baonga ëñadinque adopoque wæninque

nāmā wepæ eyepæ godongä beyænque mōnö wæætë Wængonguū ayongä tæiyæ waemö ëwocamö bate quëwémompa.

¹¹ Wængonguū quü, ante nē godönäni guiquené tömänäni iñmō iñö iñmō iñö adiyæ gongænte Wængonguū beyæ ante cædänipa. Mänömaï wæætë wæætë godöninque ado godönäni beyænque tömēnäni wénæ wénæ nāni cædö ante ædö cæte wido cæte baquü. ¹² Mäningä mōnö beyæ nē nö Godongaingä guiquené adopoque godöninque lïnque baganca eyepæ poni godöninque Wængonguū tömämengä iñö æi tæ contate ongongampa. ¹³ Mänömaï ongöninqe, Botö ìmote püntë cædäni ïnänite Wængonguū ayeñedö botö nempo pönongä æninqe botö tæi èmömö inte nē ämo baquümoo, ante Codito ñöwo ganca wänö congampa. ¹⁴ Edæ tömengä pönö badongä ate mōnö tæiyæ waemö ëwocate quëwémö bayömonte tömengä adoque poni nānö godongainö beyænque, Ädæmō picæmni bacæminimpa, ante do badongacæimpaa.
¹⁵ Mänöñ ante Wængonguū Tæiyæ Waemö Öñowoca mōnö ìmonte adobaï apænecampa. Tömengä tåno apænegacæimpaa.

¹⁶ “Mōnö Awënë iñmaï angacæimpaa. Mänñedë ate lincayæ ate, botö pönö cæbo ate Ao änäni iñinque mōnö godongämæ waa cæte quëwengæimpaa, ante lïnque cæcæte ante iñmaï cæcæboimpaa, angacæimpaa.

Botö pönö apænebo ëñeninqe tömēnäni, iñmaï cæedäni, ante botö wææ angaïnö incæ mümönë entawencædänimpa. Botö pönö apænebo ëñeninqe mänïne ante ocai encate ëñencædänimpa.

¹⁷ Ayæ, Wénæ wénæ nāni cædö ante ñimpö cædinque botö pönénämäi incæboimpaa. Èññämaï nāni cædö ante botö wæætë wæætë änämaï incæboimpaa,” angampa.

¹⁸ Iñinque tömengä pönö ñimpö cæcæ ate mōnö edæ, Wénæ wénæ mōnö cædö beyæ pänämäi incæcæimpaa, ante quïnante godömenque godonguü. Iñæmpa tömengä dobæ ñimpö cægacæimpaa.

Mōnö Wængonguū weca pongæimpaa, ante

¹⁹ Iñänäni ëñeedäni. Tæiyæ Waemö Poni Oncöne pö guite baï mōnö Itota wepæ beyænque guïññämäi inte Wængonguū weca do guiquenémö imompa. ²⁰ Weocoo mänincöne nāni wææ cægaincoo wægo té baï Itota baô adobaï wangö cote ingatimpa. Mänömaï beyæ odemö müñemö wi ænete baï i adinqe mōnö quëwengüñemö guiidinqe Wængonguū weca edæ do guimompa.
²¹ Wængonguū nānö godongämæ owocabo iñomonte, Wængonguū quü, ante nē Godongä

Ñænængä pöni ïnongä ïñömö adocä Itota ïñömö mönö ïmonte né aacä ïnongä ingampa.²² Mänömaï beyä mönö Wængongü weca pö guicæimpa. Wëénënedë wentamö mönö entawëñö ante Itota námä wepæ intë ñä mënongançä ate mönö námä apænte nö cæinëmö intë guicæimpa. Ayä mönö baö waëmömä åate baï émömö ïnique mönö, Wængongü tömengä nänö änö baï cöwë ædämö cæcæcäimpa, ante wede pönéninque mönö guïñënamä intë tömengä weca do guicæimpa.²³ Botö cöwë pöni cæcæboimpa, ante né angaingä ïñömö né ædämö cæcä ingampa, ante adinque mönö, Tömengä nänö änö baï cæcä beyænque watapæ bacæimpa, ante mönö pönëö ante cöwë wido cædämä intë mönö pönengæimpa.

²⁴ Ayä, Mönö pönencabo tömämö waadete pönéninque waa cæte quëwengæimpa, ante cæcæte ante pönente adinque mönö wacä ingä wacä ingä lïmai godö cæcæimpa.²⁵ Pancadäniya Wængongü ingante godongämä apænecäte ante pönämä intë wadæ godämä incæte tömënäni näni cæi baï mönö adobai cædämä intë godongämä. Wæætë, Codito nänö ponguiönæ oo pöni impa, ate pönente wædinque mönö pönencabo ïñömonte mönö wacä ingä wacä ingä edæ waadete apænedinque, Wængongü gämænö pöninque watapæ quëwëmäni incæmìnimpæ, ante apænecæimpa.

²⁶ Wængongü nö nänö änö ante do ëñenämö intë mönö, Wïi ëñenëwædö, änique godömenque wënaë wënaë cæmö ïnique edæ wënaë wënaë mönö cædö ante mënonganquimä ante edæ wepæ dæ ä baï babaimpa.²⁷ Wæætë mänömaï ancaa ëñenämä cæmö ïnique mönö Wængongü nänö apænte ante panguïmämoque ante guïñente wæcömaimopma. Edæ mönö Baa ante godömenque wënaë wënaë cæmö ïnique Wængongü ingante né püñäni näni gonte wænguiümämoque ante, Mönö adobai gonte wænæce wæ, ante guïñente wæcömaimopma.²⁸ Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante, Wïi ëñenëwædö, ante adocanque né angä ïñongante Waoda mënnaa ïna incæ waodäni mengää go adocanque ïnäni incæ, Mänömaïnö ante apænecä ëñentamönipa, ante apænedäni ëñeninque né äningä ingante waadedämä intë godö wænonganädäimpæ.

²⁹ ïnique adocanque Wængongü Wengä ingante piñä gäwate baï cædinque Baa angä adinque tömengä ingante Wængongü ædö cæte pänämä inguingä. Wængongü, Botö pöni åmö ate münitö Ao ämini ïnique mönö godongämä waa cæte quëwengæimpa, ante nänö angaïnö ïnique bacæimpa, ante cædinque Itota námä wepæ intë mönö ïmonte ñä mënongançä beyä tömengä ayongä

tæiyæ waëmö ëwocamö bagamöimpa. Incæte adocanque Itota nänö né ñä mënonganädä intë, Itota wepæ wïi waëmö i awædö, ante püngä adinque Wængongü ædö cæte apænte ante pänämäi inguingä. Ayä Wængongü Ôñowoca né waadete pöni cædengä ïñongante adocanque badete tocä adinque Wængongü tömengä ingante ædö cæte pänämäi inguingä. Edæ Möitee wodi nänö wææ angaïnö ante Baa änäni ïnäni wædænque päninque Wængongü lïnnäni ïnäni godömenque nanguü pöni pancæcäimpa, ante pönëminyya.

³⁰ Wængongü, "Botö tömëmo né panguiimo imopa. Wiwa nani cædinö beyä eyepæ pöni godö pamo wæcædänimpæ," angacäimpa. Ayä, "Botö né Awënenë ïñömo intë botö quïnäni ïnäni apænte ancæboimpa," angacäimpa. Mönö ïñömö, Mänömaïnö ante né apænte pancæ angaingä ingante æbänö ingä, ante do ëñemompa.³¹ Edæ Wængongü né Quëwengä ïnongä intë edæ ængüi badinque bæi ongonte pangä wæcæ wæ, ante mönö nanguü guïñëñate wæcæimpa.

³² Wëénënedë Wængongü apænecä ëñemini intë münitö tæcæ ñäö baï entawëmini ate wadäni pö püntë guéadö guëa cæyönäni münitö mïni caate wæquinque tæi ongöninque godömenque cæmïnitapa. Mänömaï mïni cædinö ante ïñöwo pönëedäni.

³³ Pancayedëña ïñömö né püntë cædäni tömënäni ayöñäni münitö ïmînité badete todinque pänänitapa. Pancayedëña guiquenë münitö töniñadäni adobai caate wæyönäni münitö, Adocabomöni imönipa, ante baï cædinque né caate wædäni töö godongämä ongominitapa.³⁴ Wadäni ïnäni tee mönëni näni wædö ante pönéninque tömënäni töö godongämä wæmînitapa. Ayä, Mönö mäinc oo öñöadë godömenque waa pöni ongoncoo intë cöwë ongongæimpa, ante ëñenämö intë wadäni inguipoga münitö éadincoo ö aenäni adinque münitö wædämä intë watapæ tomînitapa.

³⁵ ïnique, Mönö wede pönëö beyænque eyepæ pöni ænguimö imopma, ante ëñeninque mäninö mïni wede pönëö ante wido cædämä iedäni.³⁶ Ayä, Wængongü nänö änö ante ëñente cæmöni ate tömengä, Pöñömo æncæmönipa, ante nänö angaincoo ante cöwë pönongä æncæmönipa, ante cædinque münitö wæntädämä intë ee cæquenämö intë iminipa.³⁷ Edæ Wængongü beyä ante do yewæmonganatimpa.

"Wantæ wantæ ate né Ponguingä mönö änongä ïñömö do poncæcäimpa. Edæ tömengä nänö angaïnë ïnique bayonte tömengä eyepæ pöni poncæcäimpa.

38 Nē nō cæte quēwēnōgā incæ tōmengā nānō wede pōnēnō beyænque quēwencæcāimpa.

Adocā wæætē guïñente wædinque wodii wīnongā adinque, botō tōmengā ingante adinque wīi tobaïmpa,” ante Wængonguï beyæ yewæmongatimpā.

39 Mönō guiquenē tōmēnāni nāni cæi bai cædāmai inomō inte wīi guïñente wædōmō inte wodii wīnōnāmāi imompa. Edæ wodii wīnōnto bai mōnō ȳmaëwo ȳwente baquēnēmō imompa. Wæætē edæ tōmengā ȳngā beyænque mōnō quēwenguinqe tōmengā ingante wede pōnēmō imompa.

11

Mönō wede pōnēnō ante

1 Wængonguï pōnō cæcā ate watapæ bacæimpā, ante mōnō pōnēnō ante mōnō, Wængonguï ayæ cædāmai ingā incætē cōwē cæquingā ingampa, ante wede pōnēmompā. Awinca adāmai ȳmōmō incæ mōnō mīmōno wede pōnēninqe awinca do ate ȳmonte bai ȳwocamō inte mōnō, Nāwangā bacæimpā, ante do ȳnēmō imompa. ² Dodāni wede pōnēnāni iñōnānīte Wængonguï, Mīni wede pōnēnō beyænque botō mīnītō iminīte waa abopa, ante apænegacāimpa.

³ Wængonguï inguipo tōnō iñmōnæ tömōo badoncæte ante cæyongā quïümē impa ænte badonguingä. Iñämpa dæ angatimpā. Iñinque mōnō nē acoo dæ ȣnōnto mānīncōo ȣnāmāi inte tōmengā wæætē mā pōnēninqe angā beyænque mōnō nē acoo do bagatimpā. Mānōmāi ingatimpā, ante wede pōnēninqe mōnō Ao ȣmompā.

Dodāni nāni wede pōnengānō

Abedo wodi

4 Abedo wodi iñomō Wængonguï nānō angainō ante wede pōnēninqe, Wængonguï qui, ante nō cæte godöningue Cañō wodi wæætē ȣnōmonque nānō godöno bai wīi godongacāimpa. Tōmengā mānōmāi wede pōnente cæcā adinque Wængonguï, Abedo bitō nō cæte pōnōmī ȣmopa, ante apænegacāimpa. Iñinque do wænte gogaingā inongā incætē Abedo wodi, Botō wede pōnente cægāi bai adobaï wede pōnente cædāni, ante iñōwo ganca ayæ apænete bai apænecampā.

Ēnoco wodi

5 Ēnoco wodi guiquenē nē wede pōnengā iñongante Wængonguï, Ēnoco ȣnēmi. Bitō botō nē waa adōmī inte bitō wænguénēmāmo ante wædāmāi inte pōe, ȣnique inque iñongante ö ænte wo ȣæntodongā ȣgacāimpa. ȣite gocā ate wadāni ancaa diqui diqui mīnīque Wængonguï nānō nē

wo ȣentodongā ingante adāmai ingadānimpa. Edæ tōmengā ingante Wængonguï ayæ ȣæntodönāmāi iñongante wadāni, Ēnoco wede pōnengā ingante Wængonguï waa acampa, ante do ȣnēnōnānimpa. ⁶ Edæ Wængonguï weca poncæte ante cædinque waçā, Wængonguï nē Quēwengā ingampa, ante wede pōnenguénengā ingampa. Ayæ adobaï, Wængonguï ingante nē diqui diqui mīmō iñōmonte tōmengā, Pōe, ȣnique pōnō waa cæcampā, ante wede pōnēninqe nē poncæ cæcā pongampa. Mānōmāi ante nē wede pōnēnānīque Wængonguï weca pōnānipā. Mānōmāi ante nē wede pōnēnāmāi ingā guiquenē tōmengā ingante Wængonguï ȣedō cæte waa aquingä. Edæ waa adāmai ingampa.

Docā Nōwee wodi

7 Nōwee wodi Docā nāni ȣnongā guiquenē, ȣebānō baquïi, ante adāmai iñongante Wængonguï, Nōwee ȣnēmi. Bitō adāmai iñāmō oo pongæimpā cæbii. Angā ȣniente guïñente wædinque nē wede pōnengā inte tōmengā nāni wencabo nāni guïite quēwenguinqe wipo iñānængade impo incæ iñānæ oncō bai badongā ate guïite quēwengadānimpa. Nē wede pōnēnānīque nāni nō entawēnō bai adobaï nō nānō entawenguinqe Nōwee wodi wede pōnente cægacāimpa. Iñinque tōmengā adocanque wede pōnēninqe mānōmāi cædīgā iñongante wadāni guiquenē nāni apænte wænguinque Baa angadānimpa.

Abadāō wodi

8 Abadāō wodi guiquenē tōmengā wede pōnengā iñongante Wængonguï, Abadāō ȣnēmi. Botō pōnōmo bitō ȣengūmæ ante botō odōmōmo goe. Angā ȣnēninqe, ȣebæmē impa, ante adāmai inongā inte Abadāō wede pōnēninqe ȣniente cædinque do gogacāimpa. ⁹ Mānōmāi wede pōnēninqe wadāni nēmæ gote wacā iñongā inte wantæ iñō quēwengā bai inte ȣemontaicōnē owogacāimpa. Ayæ Wængonguï nānō angāmæ nē ȣengūna iñōna inte tōmengā wengā Itæca wodi adobaï tōmengā wengā Aacobō wodi adobaï wantæ iñō quēwente bai ȣemontaicōnēque owote quēwengadaimpa. ¹⁰ Wængonguï doyedē pōnī, Waodāni nāni iñōnædē quēwenguñiñōmō ante botō iñmaï badoncæboimpā, ante nāmā nānō pōnēnō bai tæi gōnonte mænongacāimpa. Abadāō iñomō, Botō mānī iñomō owocæboimpā, ante nē wædōngā inte wede pōnēninqe piyænē cædīnque ȣemontaicōnēque owote inquipoga quēwengacāimpa.

¹¹ Mōnō ȣimonte pōnēninqe nē ȣadæmō aacā inongā inte Wængonguï iñomō tōmengā nānō ȣinō bai cōwē cæcæcāimpa, ante nē wede pōnēnā iñomō Tada wodi ingadāimpā. Mānōmāi beyæ tōmēnā owæntadā iñōnante

Wængonguü pönö cæcä æninque tömëna picængadé ïnöna inte tæi piñæninqe yædëmadä bate wëñængä mangadäimpä.¹² Abadää wodi wede pönéninqe tæi piñænte tapæticä ate wëñængä êñagacäimpä. ïninqe adocanque picængadecä inte në wænte baï ïnongä inte wede pönengä beyænque mönö tömengä nänö pæimö yebæninqe némmonco öönadé owocoo nanguü pöni i baï mönö ïñomö adobai nanguü pöni imompa. Èmónaicoo gäwapæ yæwedeca öñoncoo nanguü pöni i baï mönö tömengä pæimö imö adobai nanguü pöni ïñomonte mönö. Mänimpomö imompa, ante ædö cæte anguii.

¹³ Mäninäni tömänäni wede pönente quëwënöñani inte wængadänimpa. Wængonguü nänö, Pönö cæcæboimpä, angaincoo ayæ ænämäi ïnäni inte tömänäni gobæ ongoncoo gomö ate baï, Cöwé æncæmönimpä, ante wede pönente piyænè cæte quëwengadäimpä. Wadäni némæ wabæca quëwente baï quëwëninqe tömänäni, Wii mònítö ömæ ïñonte mònítö wamoni inte quëwemónipa, ante inguipoga owogadäimpä. ¹⁴ Mänömañö ante në änäni ïñomö, Tömémöni ömæ ante diqui diqui mémöni imönipa, ante quëwënäni. ¹⁵ Dodäni ïñomö do nani émö cæte pongaimæ ante pönente wædäni inte baï tömänäni do addodö gocædönäimpä. ¹⁶ Wæætë addodö mäniömæ nani quëwengaimæ wii goïnéninqe tömänäni, Mönö öönadé godömenque waémomæ pöni gote quëwengæimpä, ante goïnente wægadäimpä. ïninqe wadäni Wængonguü ingante, Bitö në waémomæ goïnente wædäni tömänäni Wængonguü imipa cæbii, ante änäni incæ tömengä wæætë, ïñempa në wædönäni tömänäni quëwenguüñomö nani wædö ante botö do eyepæ mænonganboimpä, äninqe guïñehämaï inte nanguü tocampa.

Abadää töni Itæca

¹⁷ Wængonguü, Abadää æbänö botö ïmote êñente cæquingää, ante acæte ante angä êñeninqe Abadää wodi në wede pönénongä inte tömengä wengä Itæca ingante, Wængonguü quü, ante godon-gacäimpä. Edæ Abadää ingante doyedé apænedinqe Wængonguü, Bitö pæinäni nanguü ïnäni inte ïlmæ æncædänimpä, ante do angä êñengacäimpä. Incæte Wængonguü mänömañö angä ante në êñeninqä incæ tömengä wengä adocanque pöni ïnongä inte Abadää, Wængonguü quingä ingampa, ante godoncae cægacäimpä. ¹⁸ Adocä tömengä wengä ingantedö ante Wængonguü doyedé Abadää ingante apænedinqe, Bitö wengä Itæca pæinäniqne ïnänitedö ante botö, Abadää pæinäni ïnänipa, angacäimpä.

¹⁹ Incæte Itæca wodi adocanque pöni ïñongante Abadää wodi, Botö wengä do wængä incæte Wængonguü, Näni ömæmoe, angä ïninqe do ñäni ömæmømaingampa, ante wede pönéninqe godoncæ cægacäimpä. Wængonguü guiquenë, Ee ae, ante wææ angä beyænque tömengä wengä ingante wæñonämäi ingacäimpä. ïninqe Itæca wodi do wæningä inte baï ñäni ömæmonte baï ayæ quëwengacäimpä.

Itæca, Aacobø, Ootee

²⁰ Itæca wodi adobai, Wængonguü æbänö cæquingää, ante wede nänö pönénö beyænque êñeninqä inte edæ picængadecä badinque Aacobø wodi töni Etawoo wodi ïnate apænedinqe, Wængonguü minatö ïminate ïlmai pönö waa cæcæcäimpä, ante waapænegacäimpä.

²¹ Aacobø wodi ïñomö, Wængonguü æbänö cæquingää, ante wede nänö pönénö beyænque do êñeninqä inte wæncæ cæte öñoninqe tömengä nänömoda Ootee wodi wëna ïnate, Minatö ïminate Wængonguü pönö waa cæcæcäimpä, ante waa apænegacäimpä. Ayæ ongontoca da cæte ongonte ædæ wææninqe, Wængonguü bitö waémö pöni ïñomi inte cæquimidö anguéné, ante watapæ apænegacäimpä.

²² Ootee wodi guiquenë, Wantæ ïñö wæncæboimpä, äninqe, Mönö idægocabo mönö pæinäni incæ Equitobæ wantæpiyæ quëwënäni ate Wængonguü ænte mæocä wadæ gocædänimpä, ante tömengä nänö wede pönénö beyænque êñeninqe ïlmai angacäimpä. Godinque botö bayetoca ingaï ee ænte næænte godinque da wencæmïnimpä, angacäimpä.

Möitee wodi

²³ Möitee wodi mæmpoda guiquenë wëñængä êñacä ate, Wii önonganque ingampa. Waémö wëñængä awædö, ante adinqe ïlmai cægadaiimpä. Mäninëdë Equitobæ awenëñ odehye ïñomö, Onguiñængä êñacä adinqe do wænongæimpä, angä incæte tömëna guïñehämaï inte tömëna wede näna pönénö beyænque wëñængä Möitee ingante apäicä mengä go adocanque mämonque wë wodonte mangadäimpä.

²⁴ Möitee wodi guiquenë picængä bayon-gante wadäni, Awënë Padaönö wengä wææ Möitee badä ingampa, ante Möitee ingante waa ayonäni tömengä wæætë Wængonguü ingante në wede pönénongä inte edæ Baa angacäimpä. ²⁵ Wæætë edæ, Botö caate wæquinque botö Wængonguü quinäni töni godongämæ cæcæboimpä, ante cædinque Möitee wodi, Equitoidi näni wïwa cæte töni adinqe botö wantæ ïñö incæ wii toinente awædö, ante wido cægacäimpä.

²⁶ Wængonguü iincayæ ate eyepæ pöni pönongä æncæboimpä, ante wede pönéninqe

tömengä mäninö ante mänö gomö ate baï pönengacäimpa. Ayæ Equitobæ qulewänäni waëmoncoo pöni näni mäinc oo ante adinque, Önoncoo que èwenguincooque i awædö, ante Möitee edæ Baa angacäimpa. Wæætë edæ plîte badete todäni wæcä incæte tömengä, Codito beyænque impa, ante pönéninque godömenque waa pöni togacäimpa.

²⁷ Tömengä iñömö, Awénë odehye Padaönö aengü badinque püngä wæcæ wæ, ante guññente wædämäi inte wæætë wede pönéninque Equitobæ èmò cæte gogacäimpa. Ayæ Wængongui né Quewengä mänö awinca adämäi iñongä ingante Möitee wodi iñömö né awinca gomö acä baï èmongä inte wæntæye badämäi inte godömenque cægacäimpa. ²⁸ Ayæ, Bamoncadë èñadäni ïnänite né èwénongä incæ godö wænoncæcäimpa, ante Wængongui angä èñeninque Möitee wodi wæætë, Né èwénongä nänö wodo pænta goquï ingæimpa, ante wede pönéninque cægacäimpa. Tömengä wadäni idægoidi tönö Patowa æämä mänö cämä baï mä cængacäimpa. Ayæ, Né èwénongä incæ mänö idægocabo bamoncadë èñadäni ïnänite wænönämäi incæcäimpa, ante wææ cæcæte ante cædinque Möitee né wede pönénongä inte wadäni tönö godongämæ odemompaa wepæ öni paagacäimpa.

²⁹ Idægoidi guiquené wede pönéninque gâwappæ Opatawæmæ näni ämæ goyæ go næ gongämæ ate tæcæguedämæ pöni tao gogadänimpa. Equitoidi guiquené, Taadö bapa, mänö taocäimpa, ante cæyönänite æpæmpo becadote wængadänimpa.

Adacaba wodi

³⁰ Idægoidi näni wede pönénö beyænque Eedicoo näni qulewënömö yabæque näni wææ cægaina incæ näwæ cabænte wængatimpæ. Edæ idægoidi önompo æmæmpo go mëönaa mänimpoñä iñonte yabæque godongämæ cægonte godäni ate cabænte wængatimpæ. ³¹ Onquiyængä Adacaba iñömö mäinc oo beyæ ante né towente né qulewengä iñongä incæte tömengä wede nänö pönénö beyænque iñmaï cæte mïngä qulewengacäimpa. Idægoda mënaa, Eedicoo iñömö æbänö qulewänäni, ante acæte ante awémö pö guida adinque Adacaba wodi, Ee pöeda, angä beyænque idægoidi wæætë èñenämäi ïnäni ïnänite wænöninque tömengä ingante ata cæpodäni qulewengacäimpa.

Wadäni näni wede pönengänö

³² Quinante godömenque ante apænequimoo. ïnäni né wede pönénäni näni cægänö ante botö æquedö apænequimoo. Guedeönö wodi tönö Badaco wodi ingadaimpa. Ayæ wææ Tantöö wodi tönö Yepetee wodi ingadaimpa. Ayæ wææ Awénë Dabii wodi tönö Tämoe do wodi ingadaimpa. Mäninäni

tönö Wængongui beyæ né apænegaañäni wodi tömänäni wede näni pönénö beyænque iñmaï cædinque nanguï cægadänimpa.

³³ Né wede pönénäni iñömö tæi émonte badinque wabæca awènë odehyeidi nempo qulewänäni ïnänite bæ tadinque wido cægadänimpa. Pancadäniya wede pönéninque wadäni beyæ wææ ïnänite nö cægadänimpa. Wacä, Cæcæboimpa, ãnänite do cæquenengä incæ wïj cæcä ïnänite nö pönénäni pancadäniya, Bitö änö cæcæbiimpa, ãnäni èñeninque do cægacäimpa. Pancadäniya näni wede pönénö beyænque mëñeidi incæ ecadämäi ïnäni bagadänimpa. ³⁴ Gonga nanguï wo bæco adinque pancadäniya wede näni pönénö beyænque mönæ èmongatimpæ. Wadäni yaëmenca tamencacæ cædäni wædinque né pönénäni pancadäniya aamö cædinque mïnnäni qulewengadänimpa. Aquïi pöni iñänäni inte né wede pönénäni pancadäniya tæi piñæninque wido cædäni gogadänimpa. ³⁵ Tömänäni guidiënni näñe wænäni ate onquiyænni wede näni pönénö beyænque do wænänäni qulewänäni ate ængadänimpa.

Näni caate wægañö

Ayæ adobaï né pönénäni ïnänite wïwa cædäni caate wæyonänite wacä, Ata cæpobo goquïmi, angä incæte né caate wædönäni pancadäniya wæætë, Ee abi caate wæwëmoe, ãnänitapa. Tömänäni, Botö iñcayæ ate ñäni ömæmöninque caate botö wædö beyænque godömenque waa qulewengacäimpa, ante wææ ïnänite Ao ãnämäi ingadänimpa. ³⁶ Tömänäni näni wede pönénö beyæ pancadäniya ïnänite wadäni badete togadänimpa. Wadäni ïnäni wæætë tæi tæi pangadänimpa. Wadäni ïnäni wæætë yaëmengö ñä cæyæninque tee mönedäni wægadänimpa. ³⁷ Pancadäniya ïnänite dicaca tacadäni wængadänimpa. Pancadäniya ïnänite ta wiyanäni wængadänimpa. Pancadäniya ïnänite yaëmenca yedäni wængadänimpa. Pancadäniya obega æmontai tönö caboda æmontai badöñinque mäninque wëñate mongæninque ömæpodäni inte wæyönänite wadäni togænte päninque wïwa cægadänimpa. ³⁸ Tömänäni né wede pönénäni inte waa pöni ïnäni iñönänite inguipogaque qulewänäni wæætë wïj tömänäni baï ïnäni inte wénæ wénæ cægadänimpa. Né pönénäni iñömö pancadäniya, Aeyömömë gote qulewenguimoo, ante pönente wædinque wodii wïnonte önomæca wayömö godinque ãnanquidi wayömö godinque oncontatodë guidinque pancadäniya wë womöñönäni pancadäniya onguipodë ææ wote wë womongadänimpa.

³⁹ Înique Wængonguï tömënäni ïnänite, Wede mïni pönëö adinque botö waa tobopa, ante apænegacäimpa. Incæte tömengä nänö, Pönö waa cæcæboimpa, angaïn ante tömënäni mänïñedé ayæ ñänämäi ingadänimpaa. ⁴⁰ Edæ tömënäni adodänique wii æncædänimpaa, angacäimpa. Wæætë Codito godömenque pönongä ãeninqe mönö watapæ quëwëñomonte tömënäni mönö töön godongämæ ãeninqe ædæmö picænäni baï bacædänimpaa, ante Wængonguï mönö imonte waa cædinque tömënäni beyæ adobaï waa cægacäimpa.

12

Itota ingante mönö cöwë adinque quëwengæimpaa, ante

¹ Înique boguimä bacoo owo baï mänünäni ïñömö, Wængonguï cöwë pönö cæcæcäimpa, ante nö wede pönengainäni ïñömö adobaï bacoo ongönänipa. Edæ, Mönitö wede pönente mõni cægai baï münitö adobaï wede pönénique ïmaï cædäni, ante a ongonte baï apænedänipa cæmöö. Tömënäni quingæ pogodo gocæte ante cædäni teemencoogä äädäni baï cædinque mönö adobaï oda caate mönö wædoncoo ante ñimpø cæcæimpaa. Wënaë wënæ mönö cægaincoo ante, Ancaa cæte awædö, änique mönö wido cæcæimpaa. Ayæ taadö ante Itota nänö odömongaïnonque ante mönö edæ wæntædämäi inte tæi piñäninqe pogodo gocæimpaa. ² Mönö wede pönente æite godö taadö ante tömengä ïñömö në tåno beyænte gogaingä ingampa. Tömengä adocä incæ mönö wede pönëö ante, Cöwë mänömai bacæimpaa, ante ædæmö badongaingä ingampa. Tömengä ïñömö wadäni tömengä ingante awæ tempodäni wæyongante badete todäni adinque tömengä, Mänömai cædäni botö caate wædö beyænque botö lincayæ ate watapæ tocæboimpa, ante në ëñëningä inte piyænë cædinque caate wædinque wængacäimpa. Tömengä ñöwo ïñömö ñäni ömæmonte æite godinque Awëne Wængonguï nänö contaimpaa tömëñængä ïnö tæ contate Awëne bate ongöñongä mönö adocä Itota ingante æmø ate baï pönénique edæ tömengä miñë tee empote pogodo gocæimpaa.

³ Tömengä ïñömö në wïwa cædäni nanguï plïnte cædäni wæcä incæte piyænë cægacäimpa. Înique münitö ïñömö, Wæntædämäi inte miñö nangæ batawënämai ingæimpaa, ante cædinque, Tömengä æbänö cægacäi, ante pönëedäni. ⁴ Ñöwo ganca münitö wënaë wënæ muni cæinente wædö ante wido cæcæte ante münitö wængü beyæ wepæ dicæ gowete cæmïñiyaa. ⁵ Ayæ Wængonguï mönö wampo pönencæmöimpa, ante mönö imonte, Botö

wëmïni godömenque cæcæmïnimpa, ante æbänö pönö angacäi, ante münitö dicæ pönëmïnyaa. ïimaï angacäimpa, ante yewæmongatimpaa.

"Botö wëmi ëñëmi. Mönö Awëne bitö imite, Ëñente cæcæbiimpa, ante pangä wædinque, bitö wæætë badete todämäi incæbiimpa.

Bitö imite, Ëñenguëne quëwëe, angä ëñente wædinque wæwëñämäi incæbiimpa.

⁶ ïñæmpa tömengä nänö në waadete pönëñämäi ïnänite päninqe mönö Awëne ïñömö, Ëñencæmïnimpa, ante cæcampaa.

Botö wëmïni, ante nänö në aengaïnämäi ïnänite tömengä pangampa."

⁷ Ante yewæmongatimpaa cæminii. Münitö caate wæmïni ïmïnitawo. ïñæmpa wëññänäni ïnänite wæmpoidi dicæ pänämäi inguñäniyaa. Mæmpo Wængonguï ïñömö adobaï, Botö wëmïni ïmïnipa, ante edonque acæimpaa, ante nanguï änique pangä caate wæmïnipa. Înique tömengä pangä wædinque münitö wæætë, Mönö ëñente quëwenguinque ante Mæmpo Wængonguï pangampa, ante piyænë cæte ee amini pancæcäimpaa. ⁸ Tömengä wëññämö ïñömonte tömengä tömämö imonte edæ nanguï pante angampa. Incæte münitö pancaminiya ïmïnite tömengä pante änämäi ingantawo. Înique münitö, Wii Wængonguï wëmöni ïmönipa. Wacä wëmöni ïmönipa, ante wæquénëmïni ïmïnipa.

⁹ Mönö mæmpoidi waodämäique ïñöñäni inte nanguï änique pänämäi adinque mönö, Mæmpocä ïnögä inte tömengä nänö cæquénënonque cædinque mönö imonte waa cæte pangantapa, ante tömënäni ïnänite waa atamompa. Mönö Mæmpo Wængonguï adobaï mönö imonte nanguï änique pangä adinque mönö quëwenguinque mönö tömengä ingante godömenque Ao ante ëñente cæcæimpaa. ¹⁰ Mönö mæmpoidi guiquénë, Æbänö pönö waa cæquimoo, ante pönente ate mönö imonte edæ, Ëñencæmïnimpa, ante wantæ ïñö nanguï änäni ëñente cætamompa. Wængonguï ïñömö edæ, Tæiyæ wæmë botö ëwocabo baï münitö adobaï tæiyæ wæmë ëwocadinqe watapæ quëwencæmïnimpa, ante cædinque mönö waa quëwenguinque ante pönö pangampa. ¹¹ Åcämenque mönö imonte nanguï änique pâna incæ tömengä pangä ate mönö caate wædinque dicæ quingæ watapæ tomongaa. ïñæmpa, Caate awædö, ante cöwë ämompa. Wæætë lincayæ ate edæ doyedë näni pânö beyænque mönö në ëñente badömo ate mönö nö cæmø badinque gänë pönente entawëmompa.

Mönö wæquinque Wængonguï apænecä ëñëñämäi ïmompaa

¹² Ìnique mînitö guepænte wædimini inte edæ tæi piñænique wæntædämäi inte nanguï cædäni. Önoncapo nanguï guecapote wædimini inte edæ guecapodämäi inte aengæ gantite pogodo gote baï nanguï cædäni. ¹³ Mönö cægonguï, ante mînitö taadö ante enga womini mæmø ba ate nê podâ cædinäni incæ podâ cædämäi inte tömänäni nâni wa baquinque mâninöön töönö gote waa cægoncædämipa, ante godö waadete cædäni.

¹⁴ Mönö godongämæ piyænë cæte quëwengæimpä, ante mînitö nanguï tæi piñænique waodäni tömänäni ìnäni gânë pönene cædäni. Ayæ, Åcänö tæiyæ waëmø ëwocadämäi ingää tömengä iñömö mönö Awënë ingante cówë adämäi incæcäimpä, ante pönene wædinque mînitö, Mönö tömämö Wængonguï ayongä tæiyæ waëmø ëwocate quëwengæimpä, ante nanguï cædäni. ¹⁵ Wængonguï pönö waadete nânö cædö ante mönö tömämö ænte entawengæimpä, ante cædinque mînitö cówä adinque, Adocanque incæ ömætawengä ìnämäi incæcäimpä, ante wææ cædäni. Adocanque wæwente nânö quëwënö beyæ piñte bate tedecä ëñenique mînitö, Wadäni nâni wentamö mongænguïnque adobai piñte badämäi incædämipa, ante wææ cædinque nê piñgä ingante godö wææ aedäni. ¹⁶ Ayæ mîni cabø incæ, Nânögængä ìnämäi iñlongante adocanque incæ godö mönämäi incæcäimpä, ante cówä adinque wææ cædäni.

Etawoo wodi iñömö tömengä bamoncadengä ìnongä inte nânö nanguï aengüenenco ante piñte baï cædinque cænguinque aencæte ante tömancoo godonte beyæ adopoque ænte cængacäimpä. Mînitö guiquenë, Ingüpogaque ante ænte to wæðo, ante Etawoo wodi nânö pönwente cægänö baï adocanque incæ cædämäi incæcäimpä, ante edæ wææ cædäni. ¹⁷ Bamoncadengä inte nânö aengüenenco ante do piñte baï godöningä inte Etawoo wodi iñcayæ ate, Pönömi æmoe, iñlongante mæmpocä wæætë Baa angacäimpä, ante do ëñemipa. Edæ Ca ca wædinque tömengä, Åbänö cæte aengüimoo, ante ancaa angä incæte mæmpocä do Baa äningä inte ñöwo wæætë wadö ante ædö cæte anguingäa.

¹⁸ Onquiyabo Wængonguï nânö gonga tänongä bæcobo ñænoque dodäni ponte godongämæ ongonte cægönäni baï mînitö wii onquiyabo ñænoque pöminipa. Tömänäni wémö mæ mämonte baï iñömö wîni cai pæmämäo iñömö nâni ponte wægañömö baï mînitö wii pöminipa. ¹⁹ Todompeta nâni ancadeca nanguï we öömäo dodäni nâni ëñente wægämäo baï mînitö wii adopämo ëñemipa. Wængonguï

wææ ante nânö tedepämo tömänäni nâni ëñente wægalmäo baï mînitö wii adopämo ëñemipa. Mänimäo ëñente guïñente wædinque tömänäni, Idæwaa ämipa. Ädö cæte godömenque ëñenguïmöni, ante wægadämipa. ²⁰ Edæ "Cæningä incæ onquiyaboga ponte cægongä adinque mînitö tæi tacamini wæncæcäimpä," ante wææ ãñongante tömänäni ancai guïñente wædinque, Wængonguï nânö wææ angänö ante mînitö ædö cæte ædämö ëñente cæqüimöni, ante wægadämipa. ²¹ Onquiyaboga nâni ate guïñente Mötée wodi incæ, "Ancai guïñente botö do do wâate baï wæbopa," angacäimpä.

²² Mînitö guiquenë Tiönoquidi nâni ãñonquidi do ponte baï ëwocamänipa. Edæ Wængonguï né Quëwengä öönædë Eedotadëë baï nânö waëmø pöni owoyomö mînitö mâninöömö do ponte baï ëwocamänipa. Wængonguï anquedoidi æpodö müido ganca ìnäni inte nanguï pöni ìnäni godongämæ pö bee tente tömänäni nâni watapæ ongöñömö mînitö mâninöömö do ponte baï ëwocamänipa. ²³ Mönö Codito ingante godongämæ mönö pönencabo iñömö bamoncadenäni né aengüimö bayömonte mönö émôwo ante öönædë yewämöintaa do yewämönté ongompa. Ìnique mînitö adocabomini badinque Wængonguï weca mönö waocabo tömämö ìmonte nê apænte anguingä weca do pöminî ìmînipa. Né nô cæte quëwengänäni wænte goyönänite Wængonguï ìnque badongä ate do ædämö picänäni baï badänipa. Tömänäni öñowoca weca mînitö do ponte baï ëwocamänipa. ²⁴ Wængonguï, Botö pönö cæbo ate mînitö Ao ämîni ìnique mönö godongämæ waa cæte quëwengæimpä, ante nânö angänö ante Itota, Ìnque bacæimpä, ante ædämö badongacäimpä. Mînitö iñömö né badongaingä weca do pöminî ìmînipa. Abedo wodi wepæ onguipoiya gowecä adinque Wængonguï wæætë né wænöningä ingante, Botö weca ongöñämäi gobâwe, angacäimpä. Itota wepæ wii Abedo wodi wepæ baï imæ adinque Wængonguï wæætë, Itota wepæ petæ petæ gowedimæ beyænque botö weca pöedäni, ante cægacäimpä. Mänimæ Itota wepæ nânö petæ petæ gowegañömö mînitö do ponte baï ëwocamänipa.

²⁵ Mänämäi waëmø pöni iñömö do pöminî inte mînitö nê apænecä ingante Baa änämäi iedäni. Onquiyabo godongämæ ongöñäni guiquenë ingüpoga wææ angaingä ingante Baa ìnäni iñönänite tömengä ata cæpodämäi inte pangacäimpä cæmîni. Öönædë ongonte nê wææ angaingä ingante ëñenämäi ìnte dadi émænte wadæ gomö baï mönö godömenque pante wæquenämö iñömönté tömengä cówë ata cæpodämäi

incæcäimpa.

²⁶ Mänïñedë tömengä nänö tedepämö beyænque inguipo wancæ wancæ cægatimpæ. Nöwo iñömö tömengä, "Botö iñcayæ ate inguipo adopoque pöni wancæ wancæ cædinque öönädë adobai wancæ wancæ edæ cæcæboimpa," angacäimpa.

²⁷ Tömengä, "Iñcayæ ate adopoque pöni cæcæboimpa," angacäimpa, ante pönëningue mönö iñmai ante éñengæimpa. Tömengä adopoque wancæ wancæ cæcæ ate tömengä nänö badongaincoo oo pöni ongoncoo iñömö tömancoo adoyedë éwente bacæimpa. Quincoodö oo ongönämaï tæi ongoncoo iñmänincoo ayæ a ongongæimpa,²⁸ Iñinque mönö Awënë Odeye nempo quëwëmë iñömö wancæ wancæ cædämäi inte tæi ongonguimö imopaa, ante pönëningue mönö Wængonguü ingante waa ate pönente apænecæimpa. Mänömaï cædinque

Wængonguü ñäö baï nänö tæi émömämo ate guïñente wædinque tömengä beyæ cæcæimpa.²⁹ Edæ mönö Wængonguü iñömö edæ gonga wo bæcoü baï ingänö anguénë, ante ämo éñemälmänipa.

13

Iñmai cæmö adinque Wængonguü waa tocæcäimpa, ante

¹ Minitö iñömö, Mönö caipæ imopaa, ante muni waadete pönëno baï cædinque cöwë godongämæ waadete pönente cæedäni.

² Tömänäni inänite edæ, Pöedäni, ante waadete cæedäni. Mänömaï cædinque pancadäniya, Botö weca ædänidö éñacæ pönäni, ante éñenämaï inäni incæte do waa cædäni ate edæ, Å, Wængonguü nänö da pönönäni anquedoidi incæ botö weca pönänitapa, ante tæcæ abopa, ante todänipa.

³ Tee mòneta ongöñäni töö botö godongämæ tee mòneta wæcömo baï imopa, ante pönëningue minitö tömänäni inänite ante cöwë pönëedäni. Pancadäniya inänite wadäni wiwa godö cædäni ate caate wæwëñöni munitö adobai pönëningue, Mönö baô adobai éñamö inte tömänäni töö godongämæ caate wæmö baï imopaa, ante tömänäni inänite cöwë pönëedäni.

⁴ Nänöögængä inämai iñlongante waocä në godö guéa mongä töö në godö wiwa towëñäni iñöñäni Wængonguü mäninäni tömänäni inänite do apænte ante pancæcæimpa cæminii. Mina gæncaya adominaque guéa monçæminaimpa. Ayæ ñänöñäni möninque nänä gæncaya quëwëna ate, Waa impa, ante mönö waa acæimpa.

⁵ Wængonguü incæ, "Minitö iminitö cöwë émö cæte godämäi inte botö cöwë aacæboimpa," angacäimpa. Mänömaï beyæ munitö godonte æinta ante æñente wædämäi inte mïni éadincooque éadinque piyæñë cæte

quëwëedäni.⁶ Iñinque Wængonguü beyæ iñmai ante nani yewæmongaïnö baï ante mönö wede pönente apænemompa.

"Mönö Awënë botö töö godongämæ cæcæ adinque botö,

Waocä ædö cæte botö iñmote wënæ wënæ cæquingäa, ante éñëmo inte guïñenämaï incæboimpa."

⁷ Në aadäni iñömö munitö iminitö Wængonguü nänö änö ante në apænedäni inänite ante pönëningue munitö, Tömänäni iñömö waa cædinque edæ watapæ quëwëñänipa, ante pönëedäni. Ayæ tömänäni nani wede pönëno baï adobaï wede pönëedäni.

⁸ Itota Codito iñömö wëenëñedë nänö ingaï baï ingä ñöwoonæ adobaï ingä inte tömengä adocä iñcayæ ate cöwë adobaï incæcæimpa.

⁹ Wadäni, Wacä taadö odömonte apænebo éñee, äñöñäni tömänäni münä godämäi iedäni. Iñämpa tömänäni cænguinque ante, Åbänö waa pöni cö cæquü, ante wææ änäni incæte mänï cænguincoo beyæ tömänäni wii godömenque watapæ quëwëñänipa. Iñinque mänincoo cænte beyæ mönö mümö ædö cæte tæi piñænte entawengüi. Wæætæ edæ Wængonguü nänö waadete pönö cædö beyænque mönö tæi piñænte entawengæimpa.¹⁰ Åmontaçöñ cædinque, Wængonguü quü, ante në godöñäni iñömö tömänäni nani iya täimpaa godöñinque pancaa cængüi ænte në cængüenäni inöñäni incæte tömänäni mönö Codito mönö beyæ nämä nänö wepæ godongaïnö guiquénë ædö cæte ænguinäni.

¹¹ Cænñäni inänite wænönäni ate në godongä ñænængä pöni inongä iñömö wepænque æñinque, Wææ wënæ moni cædinö ante Wængonguü pöni ñä mëngacæcæimpa, ante cædinque Tæiyæ Waëmö Pöni Oncöñë wääñë guiidinque godongampa. Godongä ate baonque, Wentamö mongænte awædö, ante æñinque tömänäni nani quëwëñö yabæque mao iya tangadänimpa.¹² Itota adobaï, Botö wepæ pönö mënongabo ate botö quïmï iñömö tæiyæ waëmö éwocate quëwencæminimpa, ante cædinque wentamö mönö entawenö ænte teëmë mongænte godinque tömänäni quëwëñö wææ cædinemö tao godinque yabæque pöni guïñëñate wædinque caate wængacæimpa cæmöö.¹³ Tömengä yabæque pöni guïñëñate wædinque nänö tao gogai baï mönö adoyömö tömengä weca tao gote ado guïñëñate wæcæimpa.¹⁴ Iñämpa inguipoga mönö quëwëñö tæi ongompa diyæ wantapiyæ quëwengüi. Wæætæ öönädë iñcayæ ate edæ mönö cöwë quëwengüiñömö ante æñente wædinque wänö cõmopaa.

¹⁵ Ìnique, Wængonguï qui, ante cænguï godönäni bai cædinque mönö iñömö edæ, Itota èmowo beyænque quèwemönipa, ante në apænemö inte tømengä èmowo ante Wængonguï ingante apænedinque, Bitö tæi èmomi inte waa pöni cæbipa, ante watapæ apænecæimpa. ¹⁶ Ayæ ñimpø cædämäi inte minitö wadäni ìnänite cöwë waa cædäni. Ayæ wadäni ìnänite muni mänincoo godö nénempomini aencädäniimpa. Minitö mänömaï, Wængonguï qui, ante godonte bai cædinque nénempomini adinque Wængonguï muni godöno ante waa acampa. ¹⁷ Minitö, Mönö imonte në änäni ìnänite mönö Ao ante èñengæimpa, ante pönéninque në aadäni ìnänite cöwë èñente cædäni. Tømënäni, Æbänö cæboo, ante adinque Wængonguï apænte ancæcäimpa, ante èñeninque guifente wædäni inte nö cædinque aadänipa cæmenni. Tømënäni mänömaï adinque watapæ tote quèwengædäniimpa, ante munitö wæætë tote tømënäni nänö änöno ante èñente cædäni. Minitö wæætë èñenämäi ìmíni adinque tømënäni wæætë edæ, Ædö cæte aaquümöni, ante wæwente badäni ìnique munitö adobai todämäi imaïminipa.

¹⁸ Munitö beyæ ante Wængonguï ingante apæneedäni. Munitö mümö entawémöni inte wentamö entawénämäi ìmönipa, ante näma apænte pönémönipa. Edæ, Quïemë cæmø incæ mönö cöwë nö cæte quèwengæimpa, ante cæmönipa. ¹⁹ Botö munitö weca ocæ èmænte pöinémopa. Ìnique munitö Wængonguï ingante apænedinque, Wængonguï, bitö pönö cæbi ate Pabodo munitö weca poncæcäimpa, ante apæneedäni, ante nanguï ämopa.

Minitö ìmíni Wængonguï waa cæcæcäimpa, ante

²⁰ Wængonguï inguipoga nänö badönämäi iñedë wéenëñedë pöni änique edæ, Mönö godongämæ waa cæte quèwengæimpa, ante tømengä nänö angaïnö bai cöwë në badongäingä inte iñmai pönö cægacäimpa. Edæ mönö obegaidi bai iñömonte Awénë Itota iñömö mönö imonte në Aacä ñænængä ìnongä inte tømengä wepæ gowegaïmæ eyepæ pönö godongä ate Wængonguï tømengä ingante, Eyepæ i, änique, Nani ömæmöe, angä ñäni ömæmongacäimpa. Mänömaï gänë pönente në cægaingä inte Wængonguï iñömö, ²¹ waa pöni pönongä ænte eyepæ entawéninque munitö iñömö tømengä nänö änö bai cæcæmünimpa. Tømengä Itota Codito tønö godongämæ cædinque pönö cæcæ ænique mönö tømengä nänö waa adoncooque entawengæimpa, ämopa. Itota Codito iñömö ñöwopämo incæ iñcayämämo incæ cöwë në tæi èmönongä inte ñäo èmongä amönipa, ante mönö tømengä ingante

cöwë watapæ apænecæimpa. Mänömaï ingæimpa, ante botö, Amëë, ämopa.

²² Ìnänäni èñeedäni. Botö mäninö tømänö ante apænecæte ante wædænque pöni yewæmömopa. Ìnique mäninö botö ædæmö apænedinö ante minitö piyænè cædinque èñeedäni, ämopa. ²³ Mönö tøniñacä Timoteo tee mònene wæyongante ñiwo ñimpø cædäni gocantapa, ante apænebo èñeedäni. Tømengä botö weca quingæ pongä ìnique botö tømengä tønö guëa munitö weca èñacæ pömaïmönapa. ²⁴ Munitö beyæ apænedinque munitö ìmíni në aadäni ìnänite, Waa quèwencæmünimpa, ante apæneedäni. Ayæ adobai Wængonguï quïnäni tømänäni ìnänite, Waa quèwencæmünimpa, ante munitö beyæ äedäni. Ayæ, Minitö ìmíni ante apænedinque Itadiabæ quèwénäni adobai, Minitö waa quèwencæmünimpa, ante apænedänipa, ante ämo èñeedäni. ²⁵ Minitö tømämäni ìmíni Wængonguï pönö waadete cæcæcäimpa. Mänique ante yewæmömopa.

Tantiago cadota ante nänö yewæmongainta

Tantiago ümaï yewæmongacäimpa

¹ Botö Tantiagobo iñömö Mæmpo Wængongü töön mönö Awènë Itota Codito inate në cædömo imopa. Idægoidi müni cabotipæmpoga go mencabomliniya inte wabæca nänì quëwencabo wabæca nänì quëwencabo weca pangocæte godimini iñömöminite botö waa pönëmo inte ii yewæmöointaa yewæmömopa.

Wængongü nänö eñëmämö ante mönö cengæimpa, ante

² Botö töniñamini eñeedäni. Quiëmë beyæ wæwente bamini incæ minitö ayeđemë mänömai bamini iñinque edæ mänññedë incæ cöwë. Mönö watapæ toquinqüe impa, ante pönëedäni. ³ Mini wede pönëö æbänö i, ante edonque acæimpa, ante cædäni ate caate wæmini incæte minitö. Mönö caate wædö beyænqe mönö godömenque pædinque wæntæye iñämäi inte ee cæquimö imopma, ante do eñëmënipa. ⁴ Iñinque, Mönö aemæwo pæcæimpa, ante cædinque minitö wæntæye iñämäi inte ee cædäni. Mänömai cæte pæmini iñinque, Mini cædämämö æbänö cæmimi iñinii, ante adinque edæ, Tömänö waëmō cæmimi iñinipa, ante abaimpa.

⁵ Minitö weca æcänö nänö eñëmämö wii eyepæ ina adinque tömengä. Pönömi eñëmoe, ante Wængongü ingante apænequenengampa. Apæneyongä Wængongü wæætë pönö cæcä æncæcäimpa. Edæ Wængongü iñömö në, Pönömi aemoe, ante änongä ingante wæætë pliñte änämäi inte godönongä ingampa. Ayæ tömäriani iñänite pönö cædinque tömää godönongä ingampa. ⁶ Iñämpa në angä iñömö wede pönenguénengä inte wii æmæ pönëinique apænequenengampa. Edæ në æmæ pönengä iñömö gäwapæ æpæ woboyæ pæmæninqüe mæ conta mæ conta gopæ occæmæ pö cæpæ nänö cægaímæ bai tömengä adobai gocä ingampa. ⁷ Mäningä iñömö Wængongü pönongä æncæboimpa, ante ædö cæte iñmai ante pönenguingä. Wængongü edæ tömengä ingante tömää godönämäi incæcäimpa. ⁸ Tömengä mënongä pönente quëwengä ingampa. Æbänö cæcää, ante eñënamäi iñongä inte ædö cæte waa cæquingä.

⁹ Adocanque mönö töniñacä incæ iñacea quëwënäni nänì eadinc oo në wii eyepæ eacä incæte tömengä Wængongü pönö cæcä beyænqe, Æbänö eaboo, ante pönëinique watapæ toquenengä ingampa. ¹⁰ Wacä mönö töniñacä guiquenë imæca quëwënäni nänì eadinc oo në eacä incæte

tömengä wæætë, Botö önömoque imopa, ante pönëinique watapæ toquenengä ingampa. Edæ ongai önonque pododinque guinë wæmpa bai tömengä adobai wæncæcäimpa. ¹¹ Edæ nænque tamö ti nãwâñonte awæ guingo icate to aminte æmæwo wæmpa. Ongai yædoi gueo odote wæninque nänö waëmō énodï wo éwente bapa bai në eacä iñömö adobai ingampa. Tömengä godonte æ godonte æ tæcæ cædinque quingæ wænique edæ dæ anguingä.

Mönö caate wæpämö

¹² Wængongü ingante në waadedäni iñänite tömengä wæætë, Mini cöwë quëwenguinta, ante poganta bai minitö iñinque pönömo æncæmünimpa, ante angacäimpa. Mäniinta Wængongü weca cöwë mönö quëwengünö impa. Iñinque waocä caate wæcä incæte tömengä wæntæye badämäi ingä iñömö tömengä nänö toquinqüe. Wæntæye iñämäi inte ee cæcä adinque Wængongü, Mini cöwë quëwenguinta, ante tömengä nänö angainö bai mänigä ingante pönongä æncæcäimpa. ¹³ Waocä nänö cæinëwente wædö beyæ, Wénæ wénæ cæboe, ante cædinque tömengä, Wængongü botö imote, Wénæ wénæ cæcæbiimpa, ante ingampa, ante wii anguënengä ingampa. Edæ Wængongü ingante, Wénæ wénæ cæcæbiimpa, ante waocä ædö cæte anguingä. Wængongü wæætë wadäni iñänite, Wénæ wénæ cæcæmünimpa, ante änämäi iñongä ingampa cæmimi. ¹⁴ Æcämeneque incæ, Wénæ wénæ botö cænente wædö incæ ante waëmō impa, ante pönëinique tömengä do wénæ wénæ mönö cænente wædö beyænqe wénæ wénæ cæinengä ingampa. ¹⁵ Yædemadä wénængä pæcä adinque eñaquingä bai mönö cæinëwente wæpämö adobai entawente pætawemö iñinque mönö do wénæ wénæ cæmompa. Ayæ wénæ wénæ mönö cæpämö beyæ mönö aemæwo wænguinque impa.

¹⁶ Botö në waadete töniñamini eñeedäni. Minitö nämä incæ oda cædämäi incæmünimpa. ¹⁷ Önonque mönö ænö ante mönö waëmö iñäö emönoncoo tömancoo incæ mönö Mæmpo Wængongü öönædë owote në pönönongä ingampa. Mæmpo Wængongü öönædë owodinque apäidäni iñäni badongacäimpa. Adocä nænque wémö cæbai wayömö wayömö go bai entawenämäingä ingampa. Tömengä wæætë adodonque ingaigaä ingampa. ¹⁸ Botö cæinëmopa, ante në angaingä inte Wængongü, Nåwangä botö angainö beyænqe minitö botö wénæmäni bacæmünimpa, ante wääñä mangä bai cædinque mönö imonte pönö badongacäimpa. Tömengä nänö badongaincoo tömancoo iñonte mönö tänomö iñömö imopma.

Wængongü ingante mönö nö eñente cædö

¹⁹ Botō nē waadete tōnīñamīni ēñeedāni. Wacā ãñongā mūnitō tōmāmīni quingā ēñenguēñemīni īmīnipa. Mūnitō wāætē quingā apænedāmāi inte adobaï quingā pīnte īnāmāi inguēñemīni īmīnipa. ²⁰ Wængongui, Nō cæte quēwēdāni, ante waa nānō cæñemāmo ante waocā nānō pīlmāmo beyæ wīi edæ cæcampā. ²¹ Māñomāi beyæ mūnitō wentamō entawēnique mūni wīwa cædō tōmāä ūimpō cædāni. Adobaï quīemē mīni wēnæ wēnæ cæpāmo tōmāmāmo ūimpō cæte iedāni. Ayæ Wængongui nānō angaïnō ante mūnitō mūmōñ nānō mingaïnō ante Ao ante gānē pōnente æncemīnimpā. Edæ iñ angaïnō beyænque mūnitō quēwencæmīnimpā.

²² Mūnitō, Nämä incæ oda cædāmāi ingæimpā, ante cædinque Wængongui nānō angaïnō ante wīi önonque ēñemīnique inte wæætē, Æbānō ante iñ, ante ēñente cædāni. ²³⁻²⁴ Waocā nāmā awinca awocawæntaa adinque nāmā ate ate wadæ godinque, Quinō baï intawo, ante nānō adinca do oda cæte wæcampā. Māñomāi oda cæte wæcā baï Wængongui nānō angaïnō ante nē ēñenganque wīi ēñente cæcā īñomō tōmengā adobai oda cæte wæcā ingampa. ²⁵ Wængongui nōingā nānō wææ angaïnō ante nāni yewæmongaïnō ante nē adæmō cōwē acā guiquēnē tōmengā īñomō nānō ēñeninō ante wīi pōnente badāmāi inte wæætē cōwē ēñente cæcā īnique tōmengā māñomāi cædinque nānō toquinqe cæcampā. Wængongui nōingā nānō wææ angaïnō beyænque waocā ūimpō cæte quēwengā ingampa.

²⁶ Wængongui ingante botō nē ēñente cæbo īmopa, ante pōnengā incæte tōmengā önonguēñewa ñā cæguēñewate baï cædāmāi inte wæætē wiwa tedecā īnique tōmengā nāmā incæ oda cæte gobaiñampa. Ayæ Wængongui ingante botō ēñente cæbo īmopa, ante tōmengā nānō äno ante önonque angaïmaingampa. ²⁷ Nōwādāni tōnō owæmpoināni nāni wæwēñedé mōnō tōmēnāni tōnō godongämä cæcæimpā. Ayæ adobaï īmæcaque ante quēwēnāni nāni wēnæ wēnæ cædīmāmo baï mōnō, Wentamō badāmāi ingæimpā, ante wææ cæcæimpā. Māñomāi cæmō īnique mōnō Mæmpo Wængongui ayongante mōnō wapiticæ cædāmāi inte wæætē nō ēñente cæmō īmopma.

2

Wacā ingante wadō wadō ate pōnente cædāmāi ingæimpā

¹ Botō tōnīñamīni ēñeedāni. Mōnō Awēnē Itota Codito ñāo ēmōnte nē apäigaingā ingante nē pōnemīni inte waodāni īnānē wadō wadō ate pōnente cædāmāi iedāni. ² īmai nāni cæbaï ante önwēnenque

pōneedāni. Edæ onguññængā nē ēacā īñomō tōmengā nānō önongompo timpoi oodo badöi wempocā īnique wāëmoncoo mongængā inte mīni a ongōññomō guii pongampa. Ayæ onguññængā nē wīi eyepæ ēacā īñomō pedæncoo mongængā inte mīni a ongōññomō adobaï pongampa. ³ Adinque mūnitō waémōncoo mongængā ingante, "Bitō īñomō waa tæ contaimpaa tæ contae," ante apænemīni īmīnitawo. Wæætē wīi eyepæ ēacā ingante, "Bitō māñiñomō adiyæ ongōe. Botō önōwa īñomō tepataa tæ contae," ante apænemīni īmīnitawo. ⁴ Māñomāi apænedinque mūnitō weca wīi godongämä wadō wadō ate pōnente cæbaimīnitawo. Ayæ wēnæ wēnæ pōnēnique apænte ämīni babaimīnitawo.

⁵ Botō nē waadete tōnīñamīni ēñeedāni. Wængongui Awēnē Odeye ingante nē waadēdāni īnānē tōmengā, Botō pōnō cæbo ate mūnitō botō nempo cōwē quēwencæmīnimpā, angacæimpā. īmæca quēwēnāni weca māincōo wīi eyepæ ēadāni īñonānītē tōmengā, Mīni wede pōnēnō nanguï ëwocadinqe mūnitō botō angaïnō baï botō nempo quēwencæmīnimpā, ante tōmēnāni īnānē wīi apænte ængantawo. ⁶ Mūnitō wæætē wīi eyepæ ēacā ingante pīnte tedemīni ate tōmengā guingo imonte badingā ingampa. īñempa nē ēadāni guiquēnē mūnitō īmīnītē nāni wēnæ wēnæ cædinō beyænque wīi wæmīnitawo. Ayæ adodāni mūnitō īmīnītē apænte anguññāni weca godoncæte ante wīi ænte godänitawo. ⁷ Ayæ mūnitō, Coditoidi īmīnītē, ante Codito waa pōnō ēmōwo ante ēmōmīni īñomīnītē tōmēnāni adodāni incæ māñiwo ante babæ äninque nē wēnæ wēnæ nāni wīi īnānētawo.

⁸ Wængongui angā ēñenique nāni yewæmongaïnō ante adinque mūnitō waa pōnō Awēnē nānō wææ angaïnō ante nō ēñente cæmīni īnique waa cæbaimīni īmīnītē. īmai ante yewæmonte impa. "Bitō nāmā ante pōnente, Nämä waadebo īmopa, ante nāmā bitō waadete pōnenganca wadāni īnānētē adoganca waadete pōnēe." ⁹ Māñomāi cædinque mūnitō māincōo ēacā ingante waa cæmīni incæte wīi eyepæ ēacā ingante wadō wadō ate pōnemīni inte wiwa ämīni īnique wēnæ wēnæ cæmīni īmāmīnītē. Ayæ Wængongui nānō wææ angaïnō önonque wido cæte baï cædīmīni inte mūnitō wentamō mongæmīni īmāmīnītē. ¹⁰ Wængongui beyæ Mōitee wodi nānō wææ yewæmongaïnō ante tōmānō ante æcæmēnque nē ēñente cæcā incæte māñiñadodolnique pōnō incætē ēñenāmāi cæcā inte tōmengā māñiñō tōmānō ante önonque wido cæte baï cædingā inte wentamō mongængā ingampa. ¹¹ Edæ Wængongui, "Nānōgæ īnāmāi īñongante godō guēa mōnāmāi iedāni,"

ante nē angaingā inte tömengā adocā godömenque iilmāi angacäimpa, "Wacā ingā wæñönämäi iedäni." Minitō wacā nänögä iñongante godö guëa mönämäi iñimi incæte wacā ingante wæñönämäi iñinque minitō Wængonguü nänö wææ angainö önonque wido cæte baï cædämäni inte wentamö mongämäni iñaiminipa.

¹² Wængonguü nänö apænte anguiöñæ mönö imonte tömengä nänö wææ angainö baï cæcæcäimpa. Mänämö nänö wææ angainö beyænque waocā iñimpo cæte quëwengä ingampa. Iñinque minitō tedemini incæ cæmäni incæ, Cöwë mänämäi impa, ante pönéninque tedecæmäni impa. Adobai ante cæcæmäni impa. ¹³ Wadäni wæwénäni iñönäniæ cæmenque wii waaadete godö waa cædingä ingää, ante Wængonguü wæætë tömengä ingante godö waadete waa cædämäi inte apænte äninqe pancæcäimpa. Wadäni wæwénäni iñänite cæcämäneque guiquenö nē godö waadete waa cædingä iñongante Wængonguü wæætë tömengä ingante nänö apænte anguiöñæ godö waadete waa cæcæcäimpa.

Wængonguü ingante pönéninque mönö cæquenö

¹⁴ Bitö tönñamini eñeedäni. Waocä, Botö Wængonguü ingante wede pönëmo impa, angä incæte tömengä nänö waa cædinö wæætë dæ ä iñinque tömengä mäninö, Wede pönëmopa, ante nänö änö beyænque ædö cæte wæñämäi quëwenguingä. ¹⁵ Iilmäi nani cæbaï ante öñowenque pönëedäni. Wængonguü ingante wede pönengä iñomö onguññengä incæ onquiyängä incæ cæcämäneque incæ tömengä weocoo töñö cængü ömaacä ingampa, ¹⁶ adinque minitö weca adocanque tömengä ingante, "Waa goe, ämopa. Bitö, Yoguidämäi, ante weocoo wëñae, cængü eyepæ äninqe cæ," ante angä incæte nē ömaacä nänö aenguenö ante edæ tömengä ingante godönämäi iñinque tömengä waa cæcantawogaa. ¹⁷ Adobai iilmäi impa. Mönö waa cædinö dæ ä iñinque Wængonguü ingante mönö wede pönénö incæ önonque bapa.

¹⁸ Incæte wacā iilmäi anguingä. "Bitö Wængonguü ingante tömëni wede pönénö éabi imipa. Botö guiquenö tömëmo waa cædinö éabo imipa," ante änongä botö wæætë, Bitö nê cædämäi iñomi inte Wængonguü ingante bitö wede pönénö ante botö imote odömömi aboe, ämopa. Odömömi adinque botö guiquenö botö cædinö ante odömömo adinque bitö wæætë botö wede pönénö edonque poni abaiimpia. ¹⁹ Wængonguü näwangä adocanque ingaingä ingampa. Bitö mänämäi ante pönëmi inte waa poni pönëmi imipa. Wënæidi diyæ adodö ante pönénänipa töö. Incæte ancai

guïñente do do wäate wædänipa. ²⁰ Bitö mänämäi ante nē önonque tedebi iñi eñee. Botö, Mönö waa cædämäi iñi pönénö incæ önonque imaimpa, ante odömömo ate bitö edæ Ao ante eñengüümiyaa. ²¹ Edæ mönö docä Abadäo wodi Wængonguü nänö ämaï cædinque tömengä wengä onguññengä Itæca ingante æninqe iya täimoga cönöningue wæñoncæ cæyongante Wængonguü adinque, Bitö nö cæte entawëmi ämopa, ante apænegacäimpa. Abadäo wodi nänö cædinö beyænque Wængonguü mänämäi angacäimpa. ²² Bitö eñenämäi imitawo. Abadäo wodi edæ Wængonguü ingante wede pönéninque eñente cægacäimpa. Wii eñente cægaingä inte baï tömengä Wængonguü ingante nänö wede pönengäiñö önonque pönëmaingä incægacäimpa. Ayæ waa nänö cægäinö beyæ Abadäo wodi nänö wede pönengäiñö eyepæ poni bagatimpa. ²³ Wængonguü angä eñente nani yewæmongaïñö baï iñinque batimpa. Iilmäi ante impa. "Abadäo iñomö Wængonguü, Botö iilmäi poni cæcæboimpa, ante nänö angainö ante pönengacäimpa. Iñinque Wængonguü, Mänämäi pönëmi beyæ bitö botö ayomo nö cæte entawëmi imipa," ante tömengä ingante wæætë poni angacäimpa. Ayæ Abadäo, Wængonguü amigo ingampa, ante angadänimpa.

²⁴ Bitö eñenämäi imitawo. Waocä Wængonguü ingante wii nänö wede pönénö beyænque wæætë, Tömengä æbänö waa cæcä, ante adinque Wængonguü tömengä ingante, Bitö nö cæte entawëmi abopa, ante cæcä ingampa. ²⁵ Idægoidi, Ömæ awëmö ate pöeda, ante mënäi ïnate da godönäni gote pönönate Adacaba wodi nê towente quëwengä incæ, Botö oncõne güieda, ante tömëna ïnate wë wodongacäimpa. Ayæ, Wadäni tömëna ïnate bæi ongönämäi incædänimpa, ante, Wadö taadö goeda, ante da godongä gogadaimpa. Mänämäi cæcä adinque Wængonguü, Bitö cædinö beyænque bitö botö ayomo nö cæte entawëmi imipa, ante Adacaba ingante adobaïnö ante poni angacäimpa. ²⁶ Mönö baö ömæwocacä ïntë do wænte i baï Wængonguü ingante mönö waa cædämäi wede pönénö adobaï do wæningä baï inte edæ önonque impa.

3

Mönö önonguënëwa

¹ Bitö tönñamini eñeedäni. Minitö weca wii tæyænäni, Në odömönte apænemöni bacämönimpa, ante baïnente wæquenënäni incædänimpa. Edæ wadäni iñänite pönömenque apænte äninqe Wængonguü wæætë mönö nê odömönte apænemö iñomonte, Äbänö odömönte apænemöni, ante mönö imonte godömenque apænte

äninque pancæcäimpa. Minitö do éñémipä. 2 Mönö tömämö nanguï ægodawate tæ'i go wæninque baï oda cæmō imompa. Në tedecä iñömö tömengä, Æbänö ante tedebboo, ante tömengä önonguënëwa cówë wææ aadinqe tömengä wénæ wénæ änämäi iñinque nöngä cæbaingä ingampa. Ayæ wénæ wénæ cædämäi incæboimpa, ante nämä baonga tömäo wææ aate quéwénongä ingampa.

³ Cabayo mönö imonte éñente cæcæcäimpa, ante tæinta badöinta önöne da wénemö ate, Cabayo baö tömänö incæ iñäimæ iñaimæ gocæcäimpa, ante cæmō iñinque cabayo do éñente gocampa. ⁴ Iimaïnö ante ñænængade wipo ante adobai ante pönëedäni. Ñænængade pöni wipo incæ woboyæ nanguï pæmænte gopa incæte wipo né dadongä nänö cæinénö baï, Ædönö dadiümæ ædönö dadiümæ wiyate goquii, ante guiyä awæmpa inte wiyate cæcä gopa. ⁵ Ayæ adobai mönö baö tömäo éñayömö mönö önonguënëwa guiyä enguënëwamö imompa. Incæte mönö önonguënëwa inte tededingue, Mönö nanguï cæmompa, ante tedewëmopma. Ñænængade pöni ömädë incæ amimö bayedé guiyä gonga beyæ ömädë tömäo gonga bæcodote bapa. ⁶ Ayæ mönö önonguënëwa adobai gonga bæcodote baï tedepa. Mönö baö tömäo éñayömö mönö önonguënëwa tömäo mönö wïwa tedewengünque wénæ wénæ enguënëwamö imompa. Waomö incæ mäninguñëwa beyænque mönö baö tömäo inte éñénämäi cæmompa. Ayæ gonga wacæ tæñomonte bæcododäni baï ado önonguënëwa beyæ mönö quéwenganca tömanganca wo éwente imompa. Edæ ii gonga tadömengadænguipodë öñonte ö ænte wacæ tæñomonte bæcodote baï cædinque wénæ incæ mönö imonte cæcä beyænque mönö wïwa tedewämö imompa.

⁷ Babæidi incæ öömä éadäni incæ tæntæidi incæ æpænë quéwénani incæ quingänödi incæ tömänäni iñänite waocä, Botö pæpogate cæniñäni bacæminimpa, ante cæcä ingampa. Waocä doyedé nänö cægäi beyænque cæniñäni bate quéwengadänimpa. ⁸ Iñæmpa æcänö, Mönö önonguënëwa pæpogate bai bacæimpä, ante cæda edæ dæ angampa. Edæ, Babæidi cówë incæmönimpa, ante cæniñäni badämäi iñäni baï mönö önonguënëwa adobai wénæ wénæ i iñinque ædö cæte waa tedemöö. Wæætë mönö önonguënëwa nanguï wænguimæ enguënëwamö baï imompa.

⁹ Mäninguñëwa inte mönö Mæmpo Wængongui ingante, Bitö tæyæ wæmø imidö anguënë, ante waa apænemompa. Wæætë waodäni Wængongui tömengä nänö ingai baï nänö né badongaïnäni iñonänite tömänäni iñänite ante mönö adoguënëwa inte wénæ wénæ apænemompa. ¹⁰ Ado

önöne incæ wade wade ante mënea ante apænemompa. Adodeque ante waa impa. Adodeque ante wénæ wénæ impa. Botö töniñamäni éñeedäni. Mäninö baï mönö edæ wïj cæquénemö ingæimpa. ¹¹ Æpæ tayömö ado tayömö ædö cæte waemömæ wentamömæ ääñömonque ta goquimææ. ¹² Botö töniñamäni éñeedäni. Iigowæ näni àwæ incayö odibomö näni åñömö ædö cæte incaquii. Yowewæ incayö iigo mæñeca ædö cæte incaquii. Adobai ado tayömö ædö cæte waemömæ wentamömæ ääñömonque ta goquimææ.

Mönö nö éñémämo

¹³ Minitö weca æcänö nö éñengä ingantawo. Tömengä iñömö, Nö éñemo imopa, ante wadäni éñencædänimpa, ante cædinque tömengä nänö waa quéwénö inte odömoncæcäimpa. Ayæ tömengä nö éñengä incæ, Botö önömoque imopa, ante pönëinque tömengä nänö cædinö peyæ odömongä acædänimpa. ¹⁴ Minitö guiquenë wacä quincoo adinque pünte entawëmäni ayæ nämanque ante, Mönö ñænæmö badinque waa quéwengæimpa, ante pönente entawëmäni iñinque münitö nö éñemini incæ, Mönö waa cæmompa, ante ædö cæte anguimini. Ayæ mänömai baï godömenque entawëmäni iñinque näwangä muni anguënö ante edæ Baa änämäi ledäni. ¹⁵ Mäninö éñémämo wïj Wængongui nänö nö éñémämo i. Wæætë ii inguipogaque ante quéwengä inte waocä mä pönëinque wénæ nänö éñémämo ante entawengä ingampa. ¹⁶ Edæ waocä æyedämë wacä quincoo adinque pünte entawengä ayæ nämanque ante, Botö ñænæmo badinque waa quéwencæboimpa, ante pönente entawengä iñömö tömengä ædö cæte töingä pönente cæcää. Iñæmpa quïëmë näni wénæ wénæ cæpamo ante cæcampä.

¹⁷ Waocä Wængongui nänö nö éñémämo ante né entawengä guiquenë wæmø entawengä ingampa. Ayæ wacä ingante cówë piyænë cæte quéwénongä ingampa. Tömengä né waadete pönengä inte wacä ingante waa éñenongä ingampa. Wacä ingante éñente cædongä ingampa. Tömengä, Wæwënamäi incæbiimpa, ante wacä ingante godö waadete waa cædongä ingampa. Ayæ, Quinö waa inguii, ante mänömai ante cædongä ingampa. Në waodäni iñänite wadö wadö ate pönente cædämäi inte tömengä nö pönente quéwénongä ingampa. ¹⁸ Wadäni iñänite, Botö piyænë cæcæboimpa, ante né cæcä iñömö tömengä nänö piyænë cædinö beyæ tömémö né minongä baï ingampa. Tömengä nänö piyænë cædinö beyæ waodäni wæætë, Quinö nö cæte impa, ante cædäni iñinque tömengä edæ amüñayedé tömémö tå pete aengä baï incæcäimpa.

4

Inguipoga näni quincoo ante pönënämaä incemöimpa

¹ Mïni cabô quïnö beyæ ante guëa wæætedö wæætë pïñinqüe wæætë godö wæætë godö änewëmïnitawo. Minitö nämä wadö wadö mïni cæinëno ante entawente guëa cæte quëwëmïni beyænque cöwë godongämä mïni pünte quëwenguïnque imïnipa töö. ² Minitö æñente wæmïni incæte ænämaä imïnipa. ïninque në eacä ingante wænömïni incæte tömengä nänö quincoo ante æinëmïni incæte mïni æinëno, ante ænämaä imïnipa. Mänömaä beyæ mïnitö wæætë godö wæætë godö änewënique guëa wæætedö wæætë püñinqüe guëadö guëa cæte quëwëmïni imïnipa. Mïni änö ante mïnitö, Pönömi æmönïe, ante mïnitö Wængongui ingante apænedämäi imïni inte mïni ænämaä quëwenguïnque impa. ³ Minitö Wængongui ingante mïni änö ante apænemïni incæte wënæ wënæ ante pönënique apænemïni beyæ ænämaä imïnipa. Edæ Wængongui nänö pönöñi æninqüe mönö edæ nämämanque pönente tote quëwengäimpa, ante æñente wæmïni inte ænämaä imïnipa töö.

⁴ Waocä nänöogä ingante wido cæcä baï mïnitö adobai Wængongui ingante wido cæmïni imïnipa. Minitö èñenämaä imïnitawo. Inguipoga näni quincoo ante mönö pönëno beyæ mönö Wængongui ingante pünte imompia. Incæte, Inguipoga näni quincoo ante në pönencæboimpa, ante æcäno angä Wængongui ingante pünte bacæcäimpa. ⁵ Wængongui angä èñenique näni yewæmongaïnö ïlmai ante önonquedö ante intawogaa. “Wængongui cæcä beyænque mönö tömengä Önöwoca ingante èwocate quëwëmö imompia. ïninque mäniwoca mönö imonte waadete pönënique, Botö imote waadete pönöguëñemïni imïnipa, ante wæætë edæ godö pünte acä ingampa.” ⁶ Incæte tömengä mönö imonte godömenque waadete pönö cædinque mönö töö godongämä cædongä ingampa. Mänömaä beyæ Wængongui angä èñente näni yewæmongaïnö ïlmai ante impa. “Nämäne ante, Mönitö gomonga waa cæmïni imïnipa, ante në pönënäni inänite Wængongui Baa angampa. Wæætë edæ, Mönitö önömöniqüe baï imïnipa, ante në änäni inänite tömengä pönö waadete cæcampä.”

⁷ Mänömaä beyæ mïnitö Wængongui ingante èñente cæedäni. Wënæ ingante Baa ante quëwëdäni. Baa äniniqüe tömengä nänëne wodii wiñömaingampa. ⁸ Wængongui gämëno pöedäni. Pöminí ate tömengä wæætë mïnitö weca poncæcäimpa. Mïnitö wënæ wënæ cæmïni imïnipa, ante önompo mempote baï waëmö pöni quëwëedäni. Ayæ,

Wængongui ingante waadete pönëmopa, ante änini incæ adobai inguipoga näni quincoo pönëmïni inte mïnitö mënonga ante pönente quëwëmïni imïnipa. ïninque edæ mïmö nää mënongate baï cædinque töingä pönente entawëmïni baedäni. ⁹ Mïni nämä wënæ wënæ cædinö ante pönënique mïnitö, Ancaa wæwente awædö, ante wædäni. Mïnitö Ca ca tote quëwënö fiimpo cædinque Ca ca wædinque edæ wæwente quëwëedäni. ¹⁰ Mïnitö incæ, Wënæ wënæ cæmönipa, ante önömöniqüe imïnipa, ante Wængongui ingante åñömïni tömengä wæætë, Wadäni mïnitö imïnite waa acædäniimpa, ante mïnitö imïnite ængö cæte baï cæquingänö anguënen.

Mönö töniñamäi ingante apænte änämaä incemöimpa

¹¹ Botö töniñamïni èñeedäni. Mïnitö wacä ingä wacä ingä wënæ wënæ ante apænedämäi iedäni. Åcäno tömengä töniñacä ingantedö ante wënæ wënæ äna ayæ tömengä ingante, Wënæ wënæ cæbipa, ante æcäno apænte äna ina mäningä Wængongui nänö wææ angainö incæ wënæ wënæ ante apænecampa. Ayæ Wængongui nänö wææ angainö ante wënæ wënæ impa, ante apænte angampa. WII tömengä nänö èñente cæquinque Wængongui nänö wææ angainö ante apænte angampa. Wæætë edæ, Mäninö ante në apænte ämo imopa, ante baï cæcampä. ¹² Wængongui tömenganque nänö wææ angainö ante në angainägä ingampa. Mänömaä beyæ tömengä adocanque në apænte anguingä inongäimpa. Adocä pönö cæcä beyænque, Botö åemo beyænque quëwenguïnäni, ante cædongä ingampa. Adobai tömengä apænte angä beyænque, Wadäni wo ëwente bacædäniimpa, ante cædongä ingampa. Bitö guiquënen në angäimi imipa diyæ wacä ingante apænte anguenëmi imii.

Baänæ ate æbänö baquïi, ante Wængonguinque èñengä

¹³ Mïnitö nöwo botö imote èñeedäni. Mïnitö në imai ante tedemïni imïnipa. “Ñöwoönæ incæ baänæ ate incæ mönitö ii wadäni quëwëñömö goquïmöni imïnipa, ante mänïñömö godinque adoqüe wadepo ifonte mönitö godonte ænguinta aencæte ante cæquimöni imïnipa,” ante änini imïnipa. ¹⁴ ïñæmpa, Baänæ ate æbänö bacæimpa, ante tömää èñenämaä imïnipa. Cöwë quëwenguïmopha diyæ èñengümöö. Awænæcaque owo boguïmä nænque tamöniqüe quingä dæ ba baï mönö quëwënö adobai do dæ bacæimpa. ¹⁵ Mïnitö guiquënen imai ante anguenëmïni imïnipa. “Wængongui Ao angä ïninque mönito ii waa cæquïi cæcæmönimpa.”

16 Îñæmpa münitö, Tömëmönique änique cæcämönimpä, ante pönüeninqe tedete quëwënömïni ïmñipa. Mäninö ante tömänö wënæ wënæ impa. **17** Waocä, Åbänö waa impa, ante éñfengä incæte cædämäi ingä inte mäningä wënæ wënæ cæcä ingampa.

5

Mäinc oo nê éadâni nâni pönenguëñëo

1 Minitö mäinc oo nê éamini iññomö ñöwo éñeedäni. Minitö nanguü Ca ca wæedäni. Edæ, Mönö caate wæquinque nanguü ingæmpa, ante tedecöninqe Ca ca wæcäménimpä. **2** Minitö mäinc oo éadinc oo do wote batimpa. Ayæ münitö waëmoncoo tömancoo cayæ ade cænimpa. **3** Minitö oodo tõnö padata tæinta to tamöinqe baï batimpa. Mänii to tamöni beyæ müni wënæ wënæ cædnö edonque pönü odömonte ingæmpa. Ayæ quincoomë gonga bæcodöñümö concædinque æmäwo gonte ba baï münitö ii to tamöni beyæ müni baö incæ adobaï æmäwo gonte ba baï bacæmpa. Îñæmpa iñmæca wodo iñque bayedë incæ tömëmïni mäinc oo éadinc oo do wote baquincoo gæte da wente cæmñipæð.

4 Aedäni. Wadäni edæ tömëmïni quëwencodenco cædinäni iññänite münitö, Paga, ante muni godongüenta pæ gom podinque godönämäi ïmñitapa. Îñique ænämäi iñäni münitö ïmñitö ante piñte wædinque, Në éadäni iññomö. Minitö cædnö beyæ ante dicæ pönöñäni æntamöniyä, ante wædönäniimpä. Mönö Awëñë nê adocanque Tömää Cægaingä iññomö nê cædinäni nâni wædñö do éñëningä ingampa. **5** Iñmæca quëwëñedë münitö quincoo waëmoncoo tömancoo mante quëwëmïni inte münitö cöwë, Nämä möni watapæ tote quëwëngæmpa, ante quëwëñämïni ïmñipa. Waocä nânö wænongä wænguïñæ iñonte cæningä nânö wænguinque oguimo pönü ba baï münitö cæningä baï adobaï oguimo pönü bamini ïmñitapa tõö. Mänönæ edæ do batimpa. **6** Wadäni nô cæte quëwëñäni münitö ïmñite Baa änämäi iññänite münitö iññomö, Mini pante wæquinque wënæ wënæ cædänipa, ante wapiticæ apænte ämni inte tömëmäni iñäni wænömïni wænänitapa.

Mönö ee cæpämö ayæ Wængonguü ingante mönö apænedö

7 Mänömaï beyæ botö tönifämäni éñeedäni. Minitö mönö Awëñë nânö ponguinganca ante wæntädämäi inte ee cæte wänö cönöedäni. Aedäni, Në quiyacä tömämö wæænte ate onguipo coñe ba ate, Tä bocate pæqüi, ante cöönæ tedänque ee ongongampa. Cöönæ tedæ iñque baganca amüña bayedë waëmö pönü nânö tömëmoncoo tå pete gæcæte ante wii ee ongongantawo. **8** Mönö Awëñë nânö

ponguiöñæ oo pönü impa, ante münitö adobaï ee cæte wänö cönöedäni.

9 Botö tönifämäni éñeedäni. Minitö wacä ingä wacä ingä wæætedö wæætë, Wiwa cæcampä, ante godö änämäi ledäni. Münitö mänömaï cæmïni änique Wængonguü wæætë münitö ïmñite apænte ante päämaingampa. Edæ mönö Apænte Angu ingä oo poncæcäimpä cæmïni. **10** Botö tönifämäni éñeedäni. Wéenéñedë Wængonguü beyæ nê apænegäñäni iññomö tömengä èmöwo apænedinqe wæwëñäni incæte wæntädämäi inte ee cæte quëwengadäniimpä, ante pönüeninqe münitö tömëmäni nâni cægai baï adobaï cædäni. **11** Wadäni wæwëñäni incæte wæntæye iñämäi inte ee cædäni änique nâni toquinqe impa, ante mönö pönüenö ante do éñëmïni. Docä Coba wodi iññomö tömengä nanguü pönü wæwengä incæte wæntädämäi inte püñämäi ingacäimpä. Mäninö ante do éñëmïni inte ayæ tömengä nânö wæwëñedë iñque ba ate Wængonguü æbänö tömengä ingante nanguü godongä ængaingä ingacäimpä, ante adobaï éñëmïnitawo. Edæ waodäni wæwëñäni iññänite mönö Awëñë Wængonguü aedämö waadete waa cædongä ingampa.

12 Botö tönifämäni éñeedäni. Wadö muni pönüenö ante pönümenque pönüeninqe münitö iñmai ante godömenque pönüedäni. Minitö åñö nawiñä impa, ante wadäni pönüencædäniimpä, ante cædinque, Botö åñö nöngä baquïñ anguëñë, ante änämäi ledäni. Edæ, Öönae beyænque iñmæca beyænque quiëmë beyænque mönö apænemöñö nawiñä baquïñ anguëñë, ante tömämö ante edæ apænedämäi ledäni. Minitö wæætë Ao änëmïni inte “Ao” ante mäningä aedäni. Ayæ münitö Baa änëmïni inte “Baa” ante mäningä aedäni. Edæ wii mänömaï cæmïni iñique Wængonguü wæætë münitö ïmñite apænte ante päämaingampa.

13 Minitö wæwëñäni iñique Wængonguü ingante apænequëñämäi ïmñipa. Minitö watapæ tomäni iñique Wængonguü ingante, Bitö tæiyæ waëmö imidö anguëñë, ante ämotamini ancæménimpä. **14** Åcäno münitö weca wënæ wënæ ina iññomö tömengä Codito ingante möni godongämä pönüencabo iññomïnte nê aadäni nâni Picæncabö möni änäni iñäni, Pöedäni, ante aa pequëñengä ingampa. Aa pecä pönüä ate tömëmäni Awëñë Itota émöwo ante apænedinqe wædænque ogüi wapæ ñenque nê wënæ wënæ iñongä ingante oo paacædäniimpä. Ayæ adoyedë wënæ wënæ iñongä ingante nâni oo paayedë tömengä beyæ ante Wængonguü ingante apænecædäniimpä. **15** Ayæ, Wængonguü ingante apæneyömonte tömengä éñengampa, ante wede pönüeninqe apænemö beyænque waocä nê wënæ

wēnæ īningā incæ edæ gancæ bacæcæimpa. Wængongui tömengä ingante pönö cæcæ ate waa ba ñäni ömæmoncæcæimpa. Ayæ adocä nänö wēnæ wēnæ cædinö beyæ wēnæ wēnæ ingä ñinque Wængongui tömengä nänö wēnæ wēnæ cædinö adinque ñimpø cæcæ quëwëmaingampa.¹⁶ Mänömaï beyæ münitö wacä ingante wacä ingante apænedinqe, Botö wiwa cædimø inte wæbopa, ante äedäni. Mänömaï cædinque münitö, Gancæ bacæmönimpa, ante wacä beyæ ante wacä beyæ ante Wængongui ingante apæneedäni. Waocä në nö cæte quëwënongä ñömö Wængongui ingante apænedinqe edæ tæi pñænte apænecä ingampa. Mäningä nänö apænedö beyænque Wængongui cæcæcæimpa.¹⁷ Ediya wodi mönö waomö ïmö baï tömengä adobaï ingacæimpa. Incete tömengä Wængongui ingante, Cöönæ ämi cædämäi ingæimpa, ante ädæmö apænecä ate mëa go adoque tæcæ wadepo ganca edæ cöönæ cædämäi ingatimpa.¹⁸ Ayæ ate tömengä, Cöönæ ämi cæcæimpa, ante Wængongui ingante wæætë apænegacæimpa. Apænecä ate öonædë ñö wææ cöönæ cægatimpa. Cöönæ wææ cæ ate onguipoga tömémö do tä bocate pægatimpa.

¹⁹ Botö töniñamini eñeedäni. Münitö weca æcâmenque nö taadö oda cæte gocä adinque wacä tömengä ingante ocæ ëmænte mämongä pongüñengä ingampa.²⁰ Íimaï pönëedäni. Në wénæ wénæ cæcæ wapiticæ taadö gocä adinque æcâmenque tömengä ingante nö taadö ñö ocæ ëmænte në mämongä ingää tömengä mämongä beyænque në wapiticæ gocä ñömö æmæwo nänö wænguëñenö ñimpø cæte edæ quëwencæcæimpa. Ayæ nanguï pönii nänö wénæ wénæ cædinö incæ wadæ cæte ingæimpa, ämopa. Mäninque ante yewæmömopa.

1 Pegodo

cadota ante nänö tänota yewæmongainta

Waa quëwencämìnimpä, ante

¹ Botö Pegodobo Itota Codito nänö nē da godongaimö inömö inte nē yewæmömö impa. Minitö inömö tömämäni ömæ quëwëñämäi imini inte näwæ godinque wadäni nämæ ponte quëwëminäni inte pancaminiya Pontobæ quëwëñöminäni wamini guiquenë Gadatiabæ quëwëminipa. Wamini Capadotiabæ quëwëñöminäni wamini guiquenë Atiabæ quëwëminipa. Wamini guiquenë Bitiniabæ quëwëminipa. Mänömai wayömö wayömö quëwëminäni inömöni botö, Acämìnimpä, ante yewæmömopä. ² Mæmpo Wængonguü inömö minitö iminîte wëñëñedé pöni do adinqe, Minitö Itota Codito ingante nē ëñente cämäni bacämìnimpä, ante apænte ængacäimpa. Ayæ, Botö ayömo minitö tæiyæ waëmö ewocamini bacämìnimpä, ante cädinque Wængonguü Önöwoca incæ Itota wepæ inte pöni ñä mënongacäimpa. Mänömai cæcä bagaïmini inömöni botö ñöwo inömö edæ, Wængonguü nangu waadete pöni cæcä ate minitö nē gänë pönemini bacämìnimpä, ante yewæmömopä.

Watapæ bacämimpä, ante pönëninque quëwëmompa, ante

³ Itota Codito Wæmpocä iflongante Itota incæ, Botö Wængonguü inömi imipa, ante Wængonguü ingante waa apænecampa. Adocä inömö mönö Awëne Itota Codito wænte öñöñongante, Näni ömämöe, angä ñäni ömämongacäimpa. Tömengä ñäni ömämongä beyænque Wængonguü mönö imonte adobai pöni cæcä ate mönö mempoga ëñate bai inömö inte edæ, Mönö müümö quëwëninque watapæ quëwengäimpa, ante pönente quëwëmompa. Inique mönö inömö Wængonguü ingante apænedinqe, Bitö tæi émönömi inte waa pöni cæbi ñäniönpä, ante edæ watapæ apænecäimpa. ⁴ Ayæ Wængonguü, lincayæ ate mäni ænguincoo, ante öönadé do edæ cö cæte mangampa. Mänincoo inömö ñömmädämaï incoo inique cöwë wentamö badämäi incoo inte edæ wodämäi inguincoo ingæimpa. ⁵ Iinguipo pedænguipo inque bayedé edæ Wængonguü pöni ængä beyænque mönö cöwë quëwenguüñ ante edonque pöni acäimpa. Inique minitö wede pönemini beyænque minitö quëwenguüñamo inique baquinganca Wængonguü nê tæi piñænongä inte edæ minitö iminîte wææ gompocampa.

⁶ Minitö ñöwo wantæ inö incæ quiëmè beyænque wénæ wénæ bate wæmini incæte

Wængonguü pöni wææ gompocä beyænque edæ watapæ tomäni iminipa. ⁷ Oodo waëmö bamongæimpa, ante waodäni gongapamö godö aca podönäni ate oodoque badinque waëmonca pöni ongoncapa. Incæte oodo inömö iincayæ ate ömæe ewente ate edæ dæ bacäimpa. Oodo mäni æñenonca waëmonca i inöntö mäni wede pönëñö inömö edæ godömenque waëmö pöni impa. Inique mäni wede pönëñö inömö wii wido cæquü impa. Cöwë edæ ongongäimpa. Wæætë, Mäni wentamö entawëñinö edæ dæ go ate mäni wede pönënonque edæ waëmö pöni entawencämìnimpä, ante cädinque Wængonguü pöni angä ate minitö gonga gonte caate bai wæmäni. Mänömai mäni caate wædö beyænque edæ godömenque wede pönemini bamäni. Inique Itota Codito mönö weca ponte a ongöñlongante minitö cöwë wede pönemini inte tömengä öñöwa gänë ædæ wæænte apænedinqe, Né tæi émönömi inte bitö waa pöni cæbi ñäniönpä, ante watapæ apænecämìnimpä, ante Wængonguü cæcampä.

⁸ Itota Codito ingante minitö awinca adämäi inämäni incæte tömengä ingante cöwë waadete pönemimpä. Edæ ñöwo ganca adämäi inämäni inte minitö tömengä ingante wede pönëninque mäni ñäo bai entawenguinque watapæ todinqe æbämë ante tomäni iminipa. ⁹ Önöwoca mäni ewocate quëwenguüñ ante æncæte ante wede pönemini inte minitö ñöwo inömö edæ do ñäniönpä.

¹⁰ Wængonguü beyæ nē apænegañäni inömö, lincayæ ate quëwenguüñäni inämäni Wængonguü pöni cæcä beyænque quëwencädäniimpä, ante ñöwomini iminitedö ante apænegadäniimpä. Mänömaiñö ante apænedäni incæte tömäni, Ädäniñö inämäni ante Wængonguü apænecää, ante ëñenämäi inte ëñencæte ante nangu cægadäniimpä. ¹¹ Codito Önöwoca tömäni öñöwoca quëwëninque pöni apænedinqe, lincayæ ate Codito nangu caate wæcæcäimpa, angacäimpa. Ayæ, Caate wædingä inte tömengä wæætë ñäo bai entawengä inte tæi émengä edæ bacäcäimpa, ante pöni apænecä ëñeninqe tömäni wæætë adodö ante apænegadäniimpä. Incæte tömäni, Äyedénö Codito mänömai cæquingää, ante ëñencæte ante wægadäniimpä. Äbänö ba ate mänömai cæquingää, ante ëñencæte ante edæ nangu cægadäniimpä.

¹² Ñöwo inömö Wængonguü öönadé quëwëninque tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante mönitonga da pönongä pöninqe apænecä ëñeninqe mönitö wæætë Codito ingantedö ante minitö iminîte watapæ apænemöni ëñeminitapa.

Mänïne adode ante Wængonguü beyæ nē apænegäinäni iñömö, Codito waa cæcæcäimpa, ante apænegadäniimpa. Incæte Wængonguü töménäni ïnänite apænedinque, Wii tömémäni beyæ ante apæneminiipa, angacäimpa. Iincayæ ate quëwënäni beyæ ante apæneminiipa, ante töménäni ïnänite angacäimpa. Mäninö ante Wængonguü beyæ ante æbänö apænedäni, ante ëñenämäi ïnäni inte Wængonguü anquedoidi incæ, Waodäni beyæ Wængonguü æbämë waa pöni cæcää, ante ëñeinente wædäniipa.

Wængonguü, Tæiyæ waëmë ëwocaedäni, angampa

¹³ Mänömaï beyæ münitö, Mönö nanguü cæcæimpa, ante edæ tåno pönente ate cædäni. Nämä wææ gompotawente baï ëñente cædäni. Itota Codito ponte a ongöningue mönö ìmonte waadete pönö cæcä ate watapæ bacæimpa, ante edæ mänïnique ante cówë pönente cædäni. ¹⁴ Wëñänäni wæmpoidi ïnänite näni ëñente cæbaï edæ münitö adobai ëñente cædäni. Münitö ëñenämäi iñedë muni cæinewëno ante do cægaminipa. Nöwo iñömö nē ëñenämäi iñedë muni cæinewëno ante edæ cædämaï iedäni. ¹⁵ Münitö iñinîte nē apænte aa pegaingä iñömö edæ tæiyæ waëmë ëwocadongä ingampa cæminii. Quiëmë cædinque edæ tömengä baï adobai tæiyæ waëmë ëwocadinqe edæ tömää cædäni. ¹⁶ Wængonguü incæ, "Botö tæiyæ waëmë ëwocabo ìmopa cæminii. Botö ëwocabo baï münitö adobai edæ tæiyæ waëmë ëwocacämäniipa," angampa, ante yewämongatimpia.

¹⁷ Tömämö ìmonte adoyömö pöni cædinque mönö Mæmpo iñömö mönö cædinö ante cówä adinqe nöingä pöni ante apænte angampa. Iñinque, Botö Wæmpo, ante nē apænemini iñöminö inte münitö iñömö edæ nē nöingä ante apænte angä ingante edæ guïñente wædinque quëwëedäni. Inguipoga quëwënique münitö, Wabæca baï ongonte awædö, änrique, Wængonguü weca edæ mönö ömæ ingæimpa, ante pönente quëwëedäni. ¹⁸ Edæ, Dodäni näni quëwengäi baï adobai quëwengäimpa, ante änriani ëñenique münitö Ao ante öonique pöni cæte quëwengaminiipa. Mänömaï quëwëñöminite Codito wæætë, Münitö abæ tawænte baï quëwencämäniipa, ante cædinque edæ, Quïnö godongantawo, ante münitö do ëñeminiipa. Iñæmpa oodo incæ padata incæ mönö, Woquincoo, ancoo iñonte tömengä dicæ mänincoq godongantawogawa.

¹⁹ Wæætë quipi wë, Codotedo, näni änonga iñömö quenta mongänämäi wëntamö ëñadämaï ìmai Codito adobai iñongä inte edæ tömengä nämä wepæ tæiyæ

waëmë wepæ godonte ængä beyænque quëwëmënipa. ²⁰ Inguipoga badoncæte ante cædinque Wængonguü ayæ gö cædämäi ingäñedë wëënenëdë pöni incæ Codito ingante edæ, Mänömaï cæcæbiimpa, ante do apænte ængacäimpa. Codito münitö beyæ ante edæ nöwo pöni incæ inguiipoga pöninque ongongantapa. ²¹ Inguipoga pöninque tömengä do wænte öñöflongante Wængonguü, Näni ömämöe, angä näni ömæmonganacäimpa. Ayæ tömengä ingante godömenque godö ææntodongä ate tömengä näö entawëñongä inte tömengä näö tæi emonguinque edæ æite gogacäimpa. Wængonguü mänömaï nē cægaingä iñflongante Codito münitö iñinîte pönö cæcä beyænque münitö wæætë Wængonguü ingante pöneminitapa. Mänömaï beyæ münitö, Wængonguü pönö cæcä beyænque watapæ bacæimpa, ante pönéninque tömengä ingante wede pönemini baminitapa.

²² Wængonguü nö näö änö ante ëñente cædinque münitö mümö nä mënongate baï badinque münitö tõniñadäni ïnänite nē waadete pönemini bagamïnimpia. Nöwo iñömö mümöno nö pönéninque münitö godongämæ adæmë waadete pönéninque wacä ingä wacä ingä godö waa cædäni. ²³ Edæ waomo mönö yate pöniñwoca wæwocaqü iñonte wii mäninö beyænque mempoga ëñagaminiipa. Wæætë Wængonguü näö änönö mii quëwengünlö iñömö edæ wodämäi inte cówë ongongæimpa. Mäninö Wængonguü näö änönö beyænque münitö mempoga ëñagaminiipa. ²⁴ Edæ,

"Waomo gaguimænque baï iñömonte gaguimæ do to aminka baï mönö adobai aquïi pöni iñömö inte wæwocamompa.

Waëmë pöni mönö émönö iñömö edæ ongai waëmë ængado baï iñonte ongai edæ do güñë wæño baï mönö émönö adobai bacæimpa.

²⁵ Incæte Wængonguü näö änö iñömö edæ cówë wodämäi ongongæimpa."

Ante edæ ämotamini ante baï Wængonguü beyæ näni yewämongainö baï impa. Mäninö Wængonguü näö änönö ante münitö iñinîte do watapæ apænemöni ëñeminitapa.

2

¹ Mäninö beyæ münitö plïinte muni pönëwëno edæ nïmipo cædäni. Wacä adämäi iñongante babæ muni cædö ante edæ cædämäi nïmipo cædäni. Münitö wadö apænete wadö muni cædö ante nïmipo cædämäi. Mänömaï cæte muni quëwëñöno ante edæ æmæwo nïmipo cædäni. Wacä gomonga ængä ingante godö plïinte adämäi iedäni. Wacä ingantedö ante babæ ante muni plïinte änewëñö ante edæ nïmipo

cædäni. ² Wëñænäni tæcæ ëñadïnäni inte goömæ gälnente wædäni bai münitö adobaï Wængongui näno apænedonque ante ëñencæte ante wædäni. Edæ tömengä ængä beyænque münitö në quëwëmïni inte münitö öñowoca ædæmø picæmïni muni pæquinque edæ tömengä näno apænedö ante edæ goömæ wæmômæ beïnente bai ëñencæte ante wædäni. ³ Waëmepæ impa, ante adinque wëñængä goömæ wæætë wæætë becä bai münitö adobaï, Mönö Awënë wainingä pöni ingampa, ante do adimini inte tömengä weca wæætë wæætë ponte bete bai edæ ëñeedäni.

Në quëwëngä ïnongä inte Codito wainca bai ingampa, ante

⁴ Oncö dicaca mænoncæte ante cædinque waodäni, Wiwa inca awædö, ante pancacaa wido cædäni bai waodäni pancadäniya mönö Awënë ingante adobaï wido cædäniya. Wængongui guiquenë mönö Awënë në quëwëngä ingante waa adinque, Botö owocö mænonganuinca wainca pöni bai tömengä ingampa, ante tömengä ingante apænte ænique ee mangampa. Ìnique münitö iñomö tömengä weca pöñomini tömengä, ⁵ Münitö müñimi quëwëñomini Wængongui müñitö iminiante cabotingæte adoconque mænonte bai cædinque edæ, Botö Öñowoca owoquincö, ante badongä quëwëminipa. Quëwëñomini godömenque tæiyæ waëmø badongä badimini inte edæ münitö iñomö edæ Wængongui Öñowoca töñö äawocaque bai ëwocadinqe, Wængongui qui, ante në godomini bamunipa. Ìnique münitö Itota Codito èmöö ante apænedinqe, Wængongui qui, ante godomini ate tömengä edæ waa ængampa. ⁶ Edæ Wængongui apænecä ëñeninqe iñma ante do yewæmongadäniipa.

"Tiñonoquidi dæguumonga mænoncæte ante cædinque dica tänoca gó cæte bai cædinque,

Botö në waa adongä ingante ænté pöni Tänocä pöni gönömo gongæncæcäimpä.

Tömengä ingante në wede pönengä ingante wadäni ædö cæte bæ taquïnäni guingo imonte wæquingää," an-gacäimpä.

⁷ Mini pönencabo iñomö, Tänocä në ongongä iñomö waingä pöni ingampa, ante adinque tömengä ingante ænique ee mämñipa. Wü pönénäni guiquenë tömengä ingante Baa änäniipa.

"Në mænönäni näni wido cædinca incæ ñænænca pöni gönöñinca bate tänoca inte tæg gongæncapa,"

ante Wængongui beyæ näni yewæmongaïnö bai cædäniipa. ⁸ Ayæ adobaï,

"Dicæa në tao tencawa tæ go wæængä baï ïnäni inte töménäni në Tänocä ingante piñte adinque tæ go wæænte bai oda cædäniipa."

Ante yewæmongatimpa. Tömengä näno añaïnö ante ëñenämaï näni cædö beyæ oda cædinque tæ edæ go wæænäniipa. Töménäni edæ mäninonque cædinque në tæ go wæænguëñenäni cöwë ingadäniipa.

⁹ Wængongui näno në apænte ængäimini guiquenë wëmø iñomö quëwëñomini tömengä aa pedinque, Botö weca botö waëmø pöni nää ëmöñomö pöedäni, ante cægacäimpä. Mänömaïnö cægaingä iñongante münitö, Bitö Wængongui Waëmø pöni ëmöñomö inte waa pöni cæbi edæ æmönipa, ante anguñenëmïni iminipa. Mänömaïnö ante watapæ ancæmïnimpä, ante cædinque tömengä münitö iminite do apænte ængacäimpä. Ìnique münitö Awënë wëmïni iñomini inte, Wængongui qui, ante münicab në godomini bai bamunipa. Wængongui, Botö quiñimi iminipa, änique tæiyæ waëmø badongä bagaïmïni inte münitö Wængongui nempo në quëwëmïni iminipa. ¹⁰ Münitö wëenëñedë adocabomïni iñämäi ingamimpä. Nöwo guiquenë Wængongui töñö godongämæ quëwëmïni inte edæ adocabomïni iminipa. Wëenëñedë guiquenë tömengä münitö iminite pöno waadete cædämäi ingacäimpä. Nöwo guiquenë tömengä pöno waadete waa cæcä ate quëwëmïnipa.

Wængongui ingante në cæmø imompa, ante quëwëedäni

¹¹ Botö në waademini edæ ëñeedäni. Münitö inguipoga quëwëmïni incæte inguipo wü tömëmïni ömæ bai impa. Wæætë wabæca quëwente bai quëwëmïni inte münitö öñowoca wentamö mongænämäi ingæimpä, ante edæ wææ cædinque münitö baonque ante mini cæinewenö ante fiimpo cædinque edæ cædämäi iedäni ämpopa. ¹² Në ëñenämaï iñäni weca quëwëninque münitö wæætë waa cæte quëwëedäni. Töménäni guiquenë münitö iminite piñinque, Wënae wënae cæmïnipa, ante babæ änänitawo. Incæte münitö waa cæmïni ìnique töménäni, Waa cæcampä, ante do abainäniipa. Ìnique Wængongui Awënë nänö apænte änädë töménäni do againäni inte Wængongui ingante, Bitö nää bai èmömi inte cæbi ate bitö wënäni waa cædäni amönipa, ämañänipa. Ìnique töménäni waa adinque waa apænecædäniipa, ante cædinque münitö nöwo incæ waa cæte quëwëedäni.

¹³ Waodäni iñänite wadäni edæ, Awënëidi iñäniipa, ante godö gönöñäni ongöñänipa. Ècämë ingante änäni bayöñänite münitö wæætë Wængongui Awënë beyænque ante cædinque töménäni iñänite edæ ëñente

Ao ante cædäni. Adocanque ingante, Awëñë Odeye, änique godö gönönäni ate münitö iñömö, Tömengä tæiyæ awëñë inte në angä ïnongä ingampa, ante adinque tömengä ingante ëñente cædäni. ¹⁴ Ayæ pancabaa awëñëidi gobedönadodoidi mïni änönäni änärite godö gönöninque awëñë odehy wæætë ümai angampa. Münitö wënæ wënæ cædäni änärite edæ godö pædäni. Ayæ waa cædäni adinque münitö, Waa cæmïni iñinipa, änique edæ godö waa cædäni, ante gobedönadodoidi änärite godö gönongä ongönänipa cæmïni. Münitö tömëñäni änärite adobai ëñente cædäni. ¹⁵ Ëñenämaï änäni wïwa tedeyönärite münitö waa cæmïni ate wædinque tömëñäni ædö cæte godömenque wïwa tedequïñäni. ïnique, Tömëñäni pæ wëedenque tededämai incædäniipa, ante cædinque münitö iñömö edæ waa cæte quëwëedäni, ante edæ Wængongui angampa cæmïni.

¹⁶ Tömengä üimpö cæcä quëwëmïni inte münitö, Wacä wææ änämäi iñlongante botö æbänö cæte waa quëwengüimoo, ante adinque nämä wææ ante cædäni. Incæte münitö wacä wææ änämäi ingä beyænque awëmö wënæ wënæ cæmïnitawo. Edæ cædämäi iedäni. Wæætë Wængongui üimpö cæcä quëwëmïni inte münitö tömengä ingante në cæmïni inte edæ ëñente cæte quëwëedäni. ¹⁷ Tömänäni änärite münitö, Waodäni änäniipa, ante edæ waa aedäni. Mini pönencabo iñömïnite edæ godongämæ waadete pönëedäni. Wængongui ingante, Wængongui ingampa, ante guïñente wæedäni. Awëñë odehy ingante, Tæiyæ awëñë ingampa, ante edæ waa aedäni.

Codito æbänö caate wægacäi, ante pönëedäni, ante

¹⁸ Pancamïnia iñinite wadäni ö æñäni wædïmïni inte münitö tömëñäni beyænque cæmïni bamïnipa. ïnique në ö æñäni iñömö pönö waa cædäni incæ pönö pïinte cædäni incæ münitö wæætë, Botö awëñë ingampa, ante piyænë cædinque tömëñäni näni anganque edæ ëñente cædäni. ¹⁹ Edæ waocä wënæ wënæ cædämäi ïnongä inte quiëmë beyænque wæwente caate wæcä incæte tömengä, Wængongui acampa, ante pönëenque nangæ batawëñämäi ingä ïnique edæ waa imaimpa.

²⁰ Wæætë münitö wënæ wënæ cæmïni beyæ pänäni ate münitö piyænë cæmïni ïnique Wængongui mänöni beyænque dicæ waa aquingäa. Waa adämäi ümaingampa. Wæætë waa cæmïni beyænque pänäni caate wædinque münitö piyænë cæte ee cæmïni adinque Wængongui edæ, Waa cæbipa, ämaingampa. ²¹ Botö caate wædönö addodö taadö tee empote poëdäni, änique münitö beyæ Codito caate wægacäimpa cæmïni.

Botö caate cægongaïnö adodonque cægonte wæcämïnimpa, ante münitö iñinite do aa pecä pongamïnimpa. ²² Tömengä iñömö edæ cówë wënæ wënæ cædämäi ingacäimpa. Ayæ cówä ayönäni tömengä dicæ babæ ante cæcä agadäniya. ²³ Tömengä ingante pïinte badete toyönäni tömengä wæætëdö wæætë pïñämäi ingacäimpa. Caate wædinque tömengä wæætë pïinte änämäi ingacäimpa. Wæætë, Në nö apænte änongä Wængongui incæ botö beyæ cæcæcäimpa, ante pönëenque piyænë edæ cægacäimpa. ²⁴ Münitö wënæ wënæ mïni cægainaço ante Baa änique mongænämäi inte nö pönö cæte quëwencæmïnimpa, ante cædinque tömengä nämä baonga teëmë mongæñongante tömengä ingante awää timpodäni edæ wængacäimpa. ïnique tömengä mongænte nänö wængainö beyæ mönö wæætë mäninö wënæ wënæ mönö cægainaço ante wænte bai iñömö inte nö pönö cæcæte ante quëwëmë inguñëmë imompä. Tömengä ingante tæi pänäni nänö åmogate wægaiñö beyænque münitö wæætë gancæ bamïnipa. ²⁵ Edæ obegaidi pämænte godäni baï ingaïmïni inte münitö fñwo në aacä weca adodö ocæ emænte pöminî adinque tömengä iñömö edæ münitö öñowoca beyæ ante wææ aacä ewocamïnipa.

3

Mina gæncaya ümaï quëwencæmïnaimpa, ante

¹ Onquiyæmïni ëñeedäni. Münitö nänöogænäni näni ånonque ante Ao ante ëñente cædäni. Mini nänöogænäni pancadäniya Wængongui nänö åñö ante pönënämäi ïnänitawo. Mänömaï i ïnique münitö iñömö, Wïi münitö tededö beyæ pönäni inte tömëñäni wæætë ëñente möni cædinö ante adinque Wængongui gämäñö poncadäniipa, ante cædinque piyænë cæte edæ tömëñäni änärite ëñente cædäni. ² Münitö Wængongui ingante guïñente wædinque waëmö entawëmïni inte ëñente cæte waa quëwëmïni adinque tömëñäni wæætë Wængongui ingante Ao ante pömañänipa. ³ Münitö, Waëmö pönö bacæboimpa, ante cædinque ocaguï waa pönö wao wincate oodo mongænte wamoncoo mongænte weocoo waëmoncoo wëñate mongæmïnitawo. ïñæmpa mänömaï cæmïni beyænque münitö dicæ waiñini bamïniya. ⁴ Wæætë tömëñäni waa entawëñö beyænque waiñini pönö baquëñäni iñinipa. Münitö öñowoca gänë pönëenque ædæmö cæmïni beyæ mïni waa entawëñö edæ wodämäi inte godömenque waëmö pönö ongongæimpa. Mäninö mïni waëmö entawëñö baï ante æncæte ante edæ quiëmë impa diyæ godonte ænguñi. Incæte Wængongui mäninö

ante adinque, Waëmō pönii entawëmi abopa, ante nanguü tocampa.

⁵ Dodäni pönii mònö wængänäidi iñömö, Wængongü pönö cæcä beyænque waa bacælmpa, ante wede pönëninqe tæiyæ waëmō entawengadänimpa. Töménäni waëmō pönii bacæte ante töménäni öñowoca gänë pönëninqe ædämö waadete cægadänimpa. Töménäni näñogæidi näni änönque ante ëñeninqe Ao ante cægadänimpa. ⁶ Dodäni iñëñænnä Tada wodi iñömö Abadäo wodi ingante ëñente cædinque tömengä ingante, Në ämi imipa, angacäimpa. Minitö iñömö töménä näñä cægäi bai waa cædinque mïni guïñente wæpämö æbämë ba incæte guïñente wædämä iñini inique näwangä nö töménä näñomomini babäimñipa.

⁷ Onguiñæmïni guiquenë ëñeedäni. Minitö gænäni tönö quëwëninque töménäni beyæ ante cöwë pönëninqe waa cæedäni. Botö gængä onquiyængä iñongä inte aquiringä ingä incæte möna guëa cæcaya imönapa, ante ëñente wædämö minitö gænäni inänite edæ cöwë waa aedäni. Ayæ, Möna gæncaya Wængongü ingante apæneyömöna tömengä do ëñencæcäimpa, ante cædinque iñmai pönente cæedäni. Wængongü iñömö, Mina quëwengüimämo, ante waadete pönö cæcä beyænque möna guëa ænguincaya imönapa, ante edæ ëñente cæedäni.

Mïni waa cædö beyænque caate wæquimini, ante

⁸ Tömämïni guiquenë ëñeedäni. Minitö adoyömö pönëninqe Ao ante cæedäni. Në Ca ca wæcä tönö edæ adoyömö Ca ca pönente wædämäni. Mönö pönencabo imompa, ante cædinque godongämë waadete pönëedäni. Wacä caate wæcä adinque mïnitö tömengä tönö guëa wæte bai pönëedäni. Nämä ængö cædämäi iñini inte mïnitö wæætë edæ. Öñomonque bai iñomö imompa, ante piyænë cæte quëwëedäni. ⁹ Wénæ wénæ cædäni wæmïni incæte, Botö wæætë wénæ wénæ cæbo wæcä tocæi, ante cædämäi iedäni. Wiwa änäni wæmïni inte, Botö wæætë wiwa ämo wæcä tocæi, ante cædämäi iedäni. Wæætë edæ, Töménäni waa quëwencædänimpa, ante cædinque mïnitö töménäni inänite waa apænedinqe godö waa cæedäni. Mänömai cæcæmïnipa, ante Wængongü mïnitö iñinite waa cædinque pönö aa pegacäimpa cæmïni. ¹⁰ Edæ iñmai ante Wængongü beyæ ante yewæmongatimpa,

"Waocä tömengä nänö quëwengüimämo ante nanguü æñinente wædinque,

Tæönæ waa quëwente tocæi, ante në angä iñömö

tömengä iñömö wénæ wénæ tededämäi inte babæ wapiticæ änämaï inte tæönæ quëwente tocæcäimpa.

¹¹ Tæönæ quëwencæte ante cædinque tömengä wénæ wénæ nänö cæinö ante èmö cædinque dadi èmæninque waa edæ cæquenengä ingampa.

Ayæ tömengä piyænë cædinque, Mönö tömämö godongämë gänë pönente quëwengæimpä, ante nanguü cæquenengä ingampa.

¹² Mönö Awënë awinca èmongä inte në nö cædäni gämænö adinque töménäni inänite cöwë aacampa.

Ayæ, Botö imote æbänö ante apænedänii, ante tömengä éamonca ongonte cöwë èñengampa.

Wénæ wénæ cædäni inänite guiquenë tömengä püñinqe awincaque acampa,"

ante yewæmongatimpa cæmïni.

¹³ Minitö waa cæcæte ante edæ nanguü cæinëmïni bamini adinque æcænö wæætë mïnitö iminitö wénæ wénæ cæquingä.

¹⁴ Incæte mïnitö nö pönii mïni cædö beyænque caate wæmïni inique edæ mïni waa quëwente toquinque imaimpa. Iñique iñmai ante näni yewæmongainö bai cæedäni. Töménäni näni guïñente wæpämö beyæ ante mïnitö iñömö edæ guïñente wædämäi iedäni. Edæ guïñenäte wædämäi iedäni.

¹⁵ Wæætë, Tæiyæ Waëmō Awënë iñongä ingampa, ante wede pönëninqe edæ Codito ingante mïmöna entawëedäni. Ayæ, Watapæ bacælmpa, ante mïnitö quïñante pönemïni, ante ëñencæte ante wadäni änöñänite mïnitö wæætë a ongönämäi inte iñonque ante edæ do apænemïni incæmïnipa. Codito mïnitö Awënë pönö cæcä beyænque mïnitö, Watapæ bacælmpa, ante wede pönemönipa, ante mänöñonque ante do apænemïni edæ èñencædänimpa. ¹⁶ Iñäni iñömö ëñencæte ante änänipa, ante pönëninqe mïnitö, Botö wentamö entawëämäi incæboimpä, ante nämä apænte cædinque guïñente wædinque töménäni inänite ædämö apænemïni èñencædänimpa. Mänömai cæyomini wadäni guiquenë mïnitö Codito nempo quëwëninque mïni waa cædönö ante püñinqe babæ ante todänitawo. Iñique mïnitö wentamö entawëämäi inte ædämö apænemïni adinque töménäni wæætë, Mönitö babæ ante tedetamönipa, ante ëñeninqe guïñenete wæcædänimpa.

¹⁷ Minitö wénæ wénæ cæmïni beyæ caate wæmïni iñique önonque imaimpa. Wæætë, Wængongü, Caate wæcæmïnipa, angä iñique mïnitö waa pönii mïni cædö beyænque caate wæmïni iñique edæ godömenque waa imaimpa. ¹⁸ Minitö

nō cædāmaī iñōmīnīte Codito iñōmō mōnō nē nō cædōngā intē mūnītō iñmīnīte Wængonguū weca ænte poncæte ante cædinque wēnæ wēnæ mīni cædō beyænque adopoque caate wængacäimpa. Tömengā baō ēñayongante tömengā ingante wænōnāni wængā ate Wængonguū Önōwoca angā ate nāni ömæmonte edæ mūngā quëwengampa.¹⁹ Ayæ adobaï Wængonguū Önōwoca tömengā ingante ænte māocā godinque tömengā nē wænte gogañāni önōwocacoo tee mōnēte ongoncoo weca gote apænecā ēñengadānimpa.²⁰ Mānīnāni nē tee mōnēte ongōnāni iñanāni Nöwee wodi Docā nāni änongā doyedē ancaa apænecā incæte tömēnāni ēñenāmaī intē cægadānimpa. Mānīnāni nē ēñenāmaī cægañāni iñōnāni Codito nōwo tömēnāni weca gote apænegacäimpa. Wængonguū iñōmō, Wipo nāñenængade pōni impo incæ oncō baï mænoncæbiimpa, ante Nöwee ingante do angaingā intē, linque mænoncæcäimpa, ante ee wānō congacäimpa. Incæte mānīnāni öñenāmaī cæyōnāni ocho ganca iñanī mānipodānique æpæno yædopāa wogaa gote quëwengadānimpa.

²¹ Mānīmæno edæ wogaa godinque tömēnāni nāni quëwengai baï mūnītō adobaï æpænē guiidinque quëwemīnīpa. Incæte wii baonque mēnonganate beyæ quëwemīnīpa. Wæætē mūnītō, Wængonguū ayongā botō mīmō nā mēnonganate entawēmo intē quëwemopa, ante nāmā apænte pōnēninqe æpænē guiiimīnīpa. Edæ guiidinque mīni ængæ gantidō baï Itota Codito nāni ömæmonte quëwengā beyænque mūnītō adobaï nāni ömæmonte quëwemīnīpa.²² Tömengā iñōmō do öönædē æite Awēnē badinque Wængonguū tömēnængā iñō edæ tæ contayongante anquedoidi incæ nē änāni incæ nē tæi pīñante cædāni incæ tömēnāni tömānāni edæ tömengā nānō änō ante ēñente cædānipa cæmīnī.

4

Wængonguū nānō pōnō cæganca mōnō cæcæimpa

¹ Nē caate wædingā iñōmō, Botō idæwaa wēnæ wēnæ cæte awædō, ante tömengā wiwa nānō cædinō ante do wido cæcampā. Iñinque mūnītō, Codito incæ baonga quëwēninqe caate wægacäimpa, ante pōnēninqe, Botō baonga caate wædinque ēñente badinque botō wēnæ wēnæ cædinō ante wido cæcæboimpa, ante piyænē cæte tæi ongoedāni.² Edæ nē caate wædingā iñōmō, Mōnō waocabo baonque ante mōnō cæñewēnō ante botō iñōmō cædāmaī incæboimpa, ante pōnēninqe edæ iñimo cædinque inguipoga tömengā nānō quëwenguinganca Wængonguū nānō

änōnonque ante ēñente quëwengampa.³ Ëñenāmaī iñāni cæinente wæwente nāni änōnō ante ēñente mūnītō wëenēñedē adobaï quingämē baï cæte quëwengamīnīpa. Edæ baonque ante mīni toñente wæwēnonque ante do cædinque mūnītō tömēnāni nāni cæi baï cædinque edæ tī nāmē bete quidi quidi töwæninqe beowæo intē cæowæo intē Yæ yæ angamīnīpa. Ayæ mūnītō tömēmīni badönincā incæ adinque, Mōnītō wængonguū ingampa, ante ædæ wænte tedewengamīnīpa. Nōwo iñōmō mūnītō mānōmaī cæte idæwaa cæmīnī awædō.

⁴ Tömēnāni iñōmō baonque ante nāni godō toñewēnō ante cæcæte ante pogodo gote baï cædinque mūnītō iñmīnī, Ponguēnē quëwēnāni, ante ancaa änānipa. Mūnītō gomō adinque tömēnāni tōnō godongämē godämäi iñmīnī adinque tömēnāni wæætē, Quimæ awincaque gomō awēmīnī, ante edæ pīntē ännewēnānipa.⁵ Incæte mōnō waocabo mīmō quëwemō incæ do wænte gogagānāni incæ tömāmō imonte nē oo apænte anguingā iñōmō edæ Wængonguū iñongā ingampa. Iñinque tömengā, Äbānō cægamīnī, ante angā ēñente wædinque mānōmaī cægañāni wæætē aamō cædāmaī intē tömēnāni nāni cægañō ante edæ do apænequīnāni iñanīpa.⁶ Mānōmaī beyæ do wængānāni iñanīte mōnō Codito ingantedō ante watapæ apænegatīmpa. Tömēnāni baō ēñate quëwēñōnānīte waodāni apænte änique pānāni incæte Wængonguū wæætē, Tömēnāni önōwoca eworkadīnique quëwencædānimpa, ante tömengā waa pōni nānō cægañō beyænque nāni quëwenguūnō ante godō apænecā ēñengadānimpa.

⁷ Nōwo iñōmō tömancoo edæ oo iñinque baquinō anguënē. Mānōmaī impa, ante ēñente wæmīnī intē mūnītō, Mōnō töingā pōnente Wængonguū ingante apænecæimpa, ante cædinque nāmā wææt aadinqe ocal encate pōnēdāni.⁸ Wēnæ wēnæ cæmō incæte waadete pōnēmō iñinque mōnō waadete cædō beyænque wadāni piyænē cæte pīñamāi iñanīpa. Mānōmaī impa, ante pōnēninqe mūnītō nē wede pōnēmīni iñmīnī intē cōwē waadete pōnētē cædāni.⁹ Edæ wadāni iñanīte, Pöedāni, änique wacā ingā wacā ingā pædæ godoninqe edæ, Tömēmo quīimpā, ante wædāmaī iedāni.

¹⁰ Wængonguū, Botō pōnō waadete cæbo ate mūnītō ado botō waadete cædōnō ante ænte eworkadīnique godō waadete cædōnō, ante adocanque ingante wadō wacā ingante wadō pōnō waadete cæcā ænte eworkamīnīpa. Iñinque mūnītō tömāmīni mīni ænte eworkagānāca cædinque mīni pōnēcabo beyæ godongämē waa cæquēnēmīni iñmīnīpa.¹¹ Wængonguū pōnō cæcā æninqe æcānō nānō apænequinganca eworkacā tömengā

Wængonguü nänö apænedonque ante apænequëngä ingampa. Æcänö wadäni beyæ ante nänö né cæquinganca ëwocacä tömengä Wængonguü nänö tæi piñänonque entawëninque waa cæquënengä ingampa. Mänömaï cædinque mimitö waa cæmäni adinque mönö tömämö Itota Codito ëmöwo apænedinque Wængonguü ingante, Bitö waëmō pöni ñömi inte waa cæbipa, ante apænecæimpa. Tömengä iñömö né tæi ëmönongä inte ñää ëmöninque né nanguü cædongä ingampa, ante mönö pedænguijoga quëwëmō incæ iñcayæ ponte münguijoga quëwëmō incæ cöwë watapæ pöni apænecæimpa. Mänömaï baqüñö anguënë, ante botö, Amëë, ämopa.

Codito nempo quëwëninque caate wæcæmînimpa, ante

¹² Botö né waademüni ëñeedäni. Minitö ñöwo incæ gonga gonte caate baï wæmîni incæte, Quiëmë beyæ mänömaï caate wæboi, ante guïñente wædämäi iedäni. Edæ wii ònonque caate wæmînipa. ¹³ Wæætë, Codito nänö caate wægänonque godongämä ñöwo caate wæmînipa, ante pönéninque watapæ toedäni. Mänömaï caate wædinque tomîni ìnique Codito ñää apâite baï nänö pöñedë godömenque gomonga watapæ toquimini ìmaimînipa. ¹⁴ Minitö ìmînite wadäni piñte ãninque, Codito ëmöwo ònonquedö waa adinque wæcantedö abi, ante badete todäni ìnique Wængonguü wæætë, Watapæ quëwencæmînimpa, ante pönongä ãninque mimitö tömengä Ònöwoca né ñää ëmönongä ingante ëwocamîni beyæ toquëñemîni ìmînipa. ¹⁵ Wacä ingante né godö wænongä ingante do pänäni wæcampä. Wacä qui né awémô ãngä ingante né wénæ wénæ cæcä ingante adobai pänäni wæcampä. Adocanque né cæquëngä inte ãnämäi iñlongante wacä iññontobæ godö ònonque cæcä ate né ònonque cæcä ingante pänäni wæcampä. Minitö wæætë nämä wææ aadinque tömënäni näni cædö baï cædämäi ìmîni ìnique caate wæmîni incæte aedö cæte mïni wiwa cædö beyæ pänäni caate wæquëñemîni. Edæ dæ anguënë.

¹⁶ Wæætë wadäni minitö ìmîni, Wææ, Codito ëmïñämi imipæð, ante piñte cædämäi caate wæmîni incæte mimitö guingo imonte wædämäi iedäni. Wæætë edæ Wængonguü ingante apænedinque edæ, Bitö ñää ëmömi inte pöñö pemonte baï cæbi ãninque mimitö Codito ëmöwo ëmonte baï adobai ëmömînipa, ante waa apæneedäni.

¹⁷ Edæ ïmäi impa. Wængonguü tönö mönö godongämä owocabo iññomonte tömengä oo apænte ancæcæimpa. Ìnique mönö ìmonte tåno apænte angä ìnique tömengä wadäni ìnämite guiquëñë æbänö cæquingä. Tömengä ingantedö ante watapæ apænedäni ate né

ëñente cædämäi ìnäni ìnämite apænte ãninque Wængonguü quingämë baï nanguü pangä wæquïñäni. ¹⁸ Ayæ Wængonguü beyæ näni yewæmongainö baï impa. Né nö cæcä wodo wænguëngä iñlongante Wængonguü tingæ ãngä beyænque quëwëñongä Wængonguü ingante ëñenämäi ingä guiquëñë tömengä aedö cæte quëwenguingä. Né wénæ wénæ cæcä adobai edæ aedö cæte quëwenguingä. ¹⁹ Minitö iñömö Wængonguü nänö ãnöñö beyænque caate wæmînitawo. Ìnique mänömaï beyænque mimitö, Mönö ìmonte ne badongaingä cöwë pönéninque aedämö aaquingä ingampa, ante pönéninque nämä mimitö ònöwoca tömengä nempo godönenque piyæñë cæte godömenque waa cæquëñemîni ìmînipa.

5

Minipönencabo cæbänö cæte quëwengæimpa, ante

¹ Mïni pönencabo iñöminite pancamîniya né aamîni Picæmîni mönö ämîni ìmînipa. Botö iñömö adobai né aabo Picæmø iñömo inte, Mönö né Picæncabo, ante mimitö ìmînute aedämö apænedinque ämopa. Codito caate wæcä né agaimo inte botö edæ waadete ämopa. Ayæ Codito ñää baï nänö ëmöñö edonque pöni nänö odömonguü ante botö tömengä tönö ñää baï entawëmo iñömo inte edæ, Ëñencæmînimpa, ante nanguü ämopa. ² Codito ingante né pönénäni iñömö mimitö nempo cænñäni baï ongöñöñänite mimitö tömënäni ìnämite né aamîni ìmînipa. Wængonguü, Né pönénäni ìnämite aacæmînimpa, angä ëñeninque mimitö wæætë Baa ämoni ìnique Wængonguü pangä wæcæ wæ, ante guïñente wæmînitawo. Iñæmpa wii guïñente beyænque aacæmînimpa. Wæætë Wængonguü, Minitö do Ao ante aacæmînimpa, ante tömengä nänö ãnöñonque ante edæ ëñente cæte edæ tömënäni ìnämite aedämö aaedäni. Ayæ edæ godonte ãinta ante ãñente wæmînitawo. Iñæmpa wii aencæte ante wædinque mimitö edæ, Né pönénäni beyænque nanguü cæñente wædinque cæcæboimpa, ante piyæñë cæte aaedäni. ³ Waodäni né cænñäni baï mimitö nempo ongöñöñänite mimitö wæætë ìmæca awëñëidi näni piñte ämaï wii adobai piñte aedäni. Wæætë edæ, Mönö waa cæte quëwëmö adinque tömënäni mönö baï adobai waa cæte quëwencædänimpa, ante cædinque edæ waa cæedäni.

⁴ Mänömaï cæmîni ìnique mönö né Aadongä Ñænængä pöni ìnongä iñömö iñcayæ ponte a ongöñinque poganta ñää ëmonta cöwë wodämäi inta pædæ pönonte baï cædinque mimitö ìmînute, Minitö né aamîni

inte botō ñāō ēmonte ongōñōmō ponte quēwencəmīnimpā, ancæcāimpā.

⁵ Tæcæ æmæwo pæimīni guiquenē ëñeedāni. Godōmenque picænāni nāni ãñinō ëñēnique edæ Ao ante cædāni. Ayæ gânē entawente pönēnique, Önōmōnique bai mōnitō imōnipa, ante pönēnique wacā nānō ãñinō ante ëñēnique Ao ante cædāni. Edæ ïmā ante yewæmonte ongompa.

"Nāmanque ante, Mōnitō gomonga waa cæmōni imōnipa, ante nē pönēnāni ïnānite edæ Wængonguü Baa angampa. Wæætē edæ, Mōnitō önōmōnique bai imōnipa, ante nē ãnāni ïnānite tōmengä pönō waadete cæcampā."

⁶ Ante yewæmongatimpa cæminii. ïncayæ ate eyepæt pöni bayonte Wængonguü incæ mōnitō imōnite ængö cæcā ongoncæmōnimpā, ante cædinque münitō ñōwo ïñōmō nē tæi piñængä önōnempo ongōnique nāmā ængö cædāmai iedāni. ⁷ Codito mōnō ïmōte waadete pönente cæcampā, ante ëñente wædinque münitō guïñente münī wædō ante tōmengä wo cæminī mongængä ate münitō guïñenämä ïnique wæætē guëmancæmīnimpā.

⁸ Nāmā incæ edæ wææ aaedāni. Wënæidi awēnē ïñōmō edæ mëñebo nē piñte angä bai ïnongä inte, Æcānō ingante ecate cænguümo, ante nē piñte cædongä inte awēmō diqui diqui mingampa cæminii. Ee aedāni. ⁹ Münitō caate wæmīni incæte, Mōnō töniñadāni inguipoga tōmämæ quëwēnique adobai edæ caate wædānipa, ante do ëñēmīni inte Codito ingante wede pönēnique adiyæ næ gongænique wënæ awēnē ingante cówē Baa aedāni. ¹⁰ Mänōmaï cædinque wantæ ïñō caate wæmīni ate Wængonguü nē waadete pönō cædongä inte münitō imōnite pönō cæcā ate edæ gancæ bacæmīnimpā. Ayæ godōmenque pönō cædinque tōmengä münitō imōnite pönō tæi gönongä ate münitō tæi piñænte entawēnique wæntædāmai inte edæ cówē tæi ongoncæmīnimpā. Tōmengä adocä ïñōmō ñāō bai cówē emōnongä inte münitō imōnite aa pedinque, Münitō Codito nempo nē quëwēnōmīni inte botō ñāō ēmonte ongōñōmō pō guite quëwēdāni, angacäimpā. ¹¹ Tōmengä ïñōmō cówē tæi emōnique nē nanguü cædongä ingampa, ante mōnō pedænguipoga quëwēmō incæ ïncayæ ponte münguipoga quëwēmō incæ cówē watapæ pöni apænecæimpā. Mänōmaï baquñö anguënē, ante botō, Amëë, ämopa.

Waa quëwencæmīnimpā, ante

¹² Botō töniñacä bai ïnongä inte Tidibänö ïñōmō cówē pönēnique ædæmō cæcā ingampa, ante adinque botō tōmengä töno godongämæ cædinque, Münitō acæmīnimpā,

ante cadota ante ocanta yewæmōmopa. ¹³ Ii cadota adinque münitō gancæ pönēnique nanguü cæcæmīnimpā, ante cædinque botō Pegodobo ïñōmō, Wængonguü näwangä mänōmai pönō waadete cæcampā, ante yewæmōmopa cæminii. Tōmengä nānō waadete cædonque ante entawēnique edæ münitō adiyæ tæi gongænte ongöedāni, ämopa.

¹³ Münitō imōnite apænte ænique Codito ïñōmō Babidönia ïñōmō tōmengä ingante nāni godongämæ pönencabo ïnānite adobai apæte ængacäimpā. Tōmēnāni ïñōmō münitō imōnite, Waa quëwencæmīnimpā, ante apænedānipa. Botō wengä bai ïnongä inte Määdoco adobai, Waa quëwencæmīnimpā, angampa. ¹⁴ Mini pönencabo adobai godongämæ waadete pönēnique, Wængonguü bitō imite waa cæcæcäimpā, ante wacā ingä wacā ingä apæneedāni.

Codito nempo quëwēmīni inte tōmämīni gänē pönente quëwencæmīnimpā, ante botō Pegodobo imo yewæmōmopa.

2 Pegodo

cadota ante nänö ayænta yewæmongainta

*Wængonguü münitö iminite waa
cæcæcäimpa, ante*

¹ Botö Timönö Pegodo iñömo inte Itota Codito ingante nē cædömö iñömote tõmengä botö imote da godongä godinque botö tõmengä beyæ nē apænebo bagaboimpa. Mönö Wængonguü iñongä inte Itota Codito iñömö mönö imonte, Quëwencämìnimpä, ante nē Ängasingä ingampa. Tõmengä iñömö mönitö imonite pöno cædinque, Mïni wede pönénö ante waa pöni entawencämìnimpä, ante pöngangä ænämöni inte entawémönipa. Ayæ adobai tõmengä nē nō pöni cædangä inte mönitö iminite pöngangä æninque mönitö mönitö entawéñö baï ado mïni wede pönénö ante edæ waa pöni entawémönipa. Ìnique mönitö iminite botö, Acämìnimpä, ante yewæmömopa. ² Minitö Wængonguü ingante pönéninque Itota Codito mönö Awënë ingante adobaï pönéninque tõmëna inate edæ ate baï pönencämìnimpä, ämopa. Ayæ tõmëna godömenque pöno cæda ate mönitö tõmëna näna gänë pönénö ante edæ eyepæ pöni entawencämìnimpä, ante botö yewæmömopa.

*Codito nänö nē emiñcämö inte mönö ütmaï
entawémompa*

³ Itota Codito iñömö, Nē waa cæbo inte botö nää ëmömo iñömote pöedäni, ante mönö imonte do aa pecä pömompa. Mänömai Itota Codito weca pöñömonte tõmengä Wængonguü nänö tæi piñämämo entawéñongä inte, Quëwëdäni, änique eyepæ pöno cæcä ænte quëwëninque mönö tõmengä awinka ate baï pönéninque tõmengä nänö waa cædö baï edæ adobaï mönö waa cæmø bamompa. ⁴ Tõmengä nē waa cædangä inte edæ nää baï ëmöningue, Botö godömenque nanguü cædinque waa pöni edæ pöno cæcæboimpa, ante edæ wæætë wæætë angacäimpa. Ìnique mönitö iñömö tõmengä nänö angänö ante wede pöñömönite Wængonguü tõmengä nänö entawéñö pöngangä æninque mönitö Wængonguü nänö entawéñö baï adobaï entawencämìnimpä. Ayæ mänine ante wede pönéninque mönitö inguipoga quëwëninque wénæ wénæ mönö cæinente wægänö ante, Nömænte bacæ wæ, ante wædinque Baa ante edæ aamö cæcämìnimpä.

⁵ Codito mänömai pöno cæcä beyæ mönitö wede pönémöni inte nē waa cæmini bacæte ante cöwë edæ pæ pagænte cædäni. Ayæ wææ nē waa cæmini badinque Äbänö cæte

nö cæquü, ante eñémöni bacæte ante nanguü cædäni. ⁶ Ayæ wææ mänömai ante mönitö nē eñémöni badinque godömenque nanguü cædinque nämä wææ aamini bacæte ante cædäni. Ayæ wææ nämä wææ aamini badinque wæætë nē wæntädämäi inte ee cæmini bacæte ante cædäni. Ayæ wææ nē wæntädämäi inte ee cæmini badinque mönitö wæætë Wængonguü nänö ante entawéñö baï entawéñinque tõmengä nänö cædö cæte quëwencæte ante cædäni. ⁷ Ayæ wææ Wængonguü nänö cædö baï cæte quëwëmëni badinque mönitö ayæ, Mönö caipæ, ante godongämä mïni waa cæcabo bacæte ante cædäni. Ayæ wææ mïni godongämä waa cæcabo bamini inte mönitö ayæ waodäni tõmänäni inänite waadete pönéninque godö waa cæmini bacæte ante cædäni.

⁸ Mänömai wede pönéninque tæi ongöñinque waadete pönéninque Wængonguü nänö cædö ante godömenque godömenque entawente cæmini ìnique mönitö mönö Awënë Itota Codito ingante ate baï nē pönémöni inte edæ tõmengä beyæ mïni cæquenëñö ante oda cæte wædämäi imäminipa. Wæætë edæ awæ nanguü inca baï mönitö adobaï mïni cæquenëñö ante do cæcämìnimpä. ⁹ Wæætë mäninö tõmänö ante entawéñämä ingä guiquenë tõmengä möwoyata baï ëmöngangä inte inguipogaque waa adinque öönadé iñömö gobæ i aedö cæte aquingäa. Tõmengä nänö wénæ wénæ cægañö nää do mënongate impa, ante pönénämäi inte önonque quëwengampa. ¹⁰ Ìnänäni eñeedäni. Wængonguü mönitö iminite do apænte æninque aa pegacäimpa cæmïnii. Minitö, Wængonguü nänö änönonque ante eñente entawéñinque mönö cöwë tæi gongänte ongongäimpä, ante nanguü cædäni. Edæ mänömaiñonque ante cæmini inte mönitö oda cædämäi inte tæi ongoncämìnimpä. ¹¹ Ayæ üncayæ ate näñe wæmuni ate mönö Awënë Odeye Itota Codito iñömö mönitö iminite ææntodongä goyömînité tõmengä, Pö guiidäni, ante watapæ æmæwo manguicä güuite cöwë quëwencämìnimpä.

¹² Minitö mäninö ante do eñeninque mïni nö pöni eñenö ante aedämö entawente tæi ongomini incæte botö, Godömenque cöwë pönencämìnimpä, ante cædinque adodö adodö ante apænebo eñencämìnimpä. ¹³ Edæ botö, Minitö oda cædämäi ante cöwë pönencämìnimpä, ante cædinque botö baonga botö quëwenganca wæætë wæætë apænedinque nö cæte apænebopa, ante pönémopa. ¹⁴ Edæ mönö Awënë Itota Codito botö imote edonque apænedinque, Bitö oo pöni wæñinque botö weca ææ poncæbiimpa, angacäimpa. ¹⁵ Angä eñengaïmo inte botö, Nöwo botö

yewæmöninö ante adinque entawemini
inte münitö iñomö botö gobo ate cöwë
pönencämiminpa, ante cædinque ñöwo incæ
tæi piñæninque nanguï cæcæboimpaa.

*Itota Codito Tæiyæ Awënë nänö èmönö
atamönipa*

¹⁶ Mönö Awënë Itota Codito iñomö
tæi piñængä ingä inte oo poncæcäimpa,
ante münitö iminité apænedinqe mönitö
dicæ wadäni nani mä apænewënö ante
apænetamöniyaa. Wæætë edæ, Tömengä
në Awënë iñongä inte mönö Tæiyæ Awënë
nänö èmönö incæ èmongampa, ante në
agaïmöni inte mönitö, Nåwangä agamönipa,
ante apænemöni èñenimitapa. ¹⁷ Edæ
Awënë nänö ñää apäite baï ongöñomö
ongonte apænedinqe Mæmpo Wængongü
incæ, “Ingä botö Wengä iñongä inte
botö në waadecä ingampa. Tömengä
ingante adinque botö waa tobopa,” ante
apænegacäimpa. Ayæ Itota ingante
waa adinque tömengä në ñää èmongä
ingante odömgä agamönipa. ¹⁸ Ånanquidi
tömengä tæiyæ waëmø èmonte nänö
ongöñomö godongämæ ongöñinqe mönitö
mäninö ante Wængongü öönädë tedecä
èñentamöniyaa.

¹⁹ Wængongü beyæ në apænegaiñani
nani yewæmongaïnö baï mönitö adobai
edonque agaïmöni inte, Nåwangä iñonte
yewæmongadäniyaa, ante apænemöni
èñengüñenimini imñipa. Mäninö nani
angainö wëmø iñomö ñää apäite tica
ènente baï i apa quëwëminii. Oque pönente
iñonte, Wadaamö æængæimpa, ante
wänö cönäni baï münitö adobai mïni ñää
entawenguinque ante Itota Codito nänö
pongüönæ ante edæ wänö cöninqe wede
pönemini iñinque waa ìmaimpaa. ²⁰ Iñänani
èñeedäni. Dodäni Wængongü beyæ në
apænegaiñani incæ, Wængongü æbänö
ante apænecä èñente yewæmonguïmoo,
ante pöneminqe dicæ mä pöneminqe
adodeque incæ yewæmongadäniyaa. ²¹ Wii
nämanque pöneminqe yewæmongadäniyaa.
Wæætë Wængongü Tæiyæ Waëmø Önöwoca
nempo quëwëñönänite tömengä pönö
apænecä èñeninqe Wængongü nänö
apænedonque ante apænegadäniyaa, ante
åmo èñëmaïmipi.

2

*Në babæ odömonte apænedäni ümaï
cædäniyaa, ante*

¹ Doyedë pancadäniyaa, Wængongü
beyæ apænebopa, äninqe babæ
apænegadäniyaa. Ñöwo iñomö wadäni
adobai awëmø cædinque, Mini cabø oda
cæte èwente wæcämiminpa, ante cædinque
babæ ante odömonte apænequïnäni münitö

weca do ongöñänipa. Mönö Tæiyæ Awënë
incæ töménäni iñänite æncæte ante nämä
wepæ në godongaingä iñongante töménäni
wæætë nani quingæ ömæe èwenguinque
edæ Baa ånänipa cæminii. ² Pancamïniyaa
nanguï imini incæ muni guïfente wæquinque
töménäni nani wentamö mongænte goquïnö
incæ tee empote goquïmili imñipa, ante
awædö. Mäninö godinque mönö nöingä
èñenönö ante piñte cæyomini wadäni
adobai mänii taadö nöinö iñonte godö babæ
äninqe wëne wëne ånani baquinäniyaa,
ante awædö. ³ Në babæ odömonte
apænedäni iñomö münitö mäincoo ante
ö æñiwente wæwëñäni inte nämäneque
nani pönëwënö ante tededäni èñeninqe
münitö do oda cæyomintë töménäni wæætë
ö æmaïnäniyaa, ante awædö. Mönö në
pangä önoncadopo do ongonganäni iñänipa.
Mönö në pangä iñomö, Oo nani èwenguinque
mänömai cædäniyaa, ante apænte ancæte
ante piñinque edæ möwo mänömai mïningä
inte a ongongampa.

⁴ Anquedoidi incæ èñenämäi cædäni
ate Wængongü ata cæpodämäi ingacäimpa.
Wæætë, Töménäni nani apænte tente
wæquinca ontatodë wëmø mæ mämonte
baï iñomö guï tee mònête ongoncædäniyaa,
ante cædinque tömengä angä èñente
töménäni nani owogaïñomö tadömengadæ
pöni dobæ go guigadäniyaa. ⁵ Ayæ
doyedë tömengä nänö në badonganäni
inguipoga quëwëñönänite Wængongü
töménäni iñänite ata cæpodämäi inte
angä ate në èñenämäi iñani iñomö edæ
æpæmpo bete wængadäniyaa. Wæætë
Nöwee wodi Docä nani ånongä guiquenë,
Mönö nö cæte quëwengæimpa, ante në
apænegaiñäni iñongante Wængongü tömengä
tönö tiæte ganca iñani mänimpodäniq
iñänite wææ aacä quëwengadäniyaa. ⁶ Ayæ,
Todömä tönö Gömoda iñomö quëwëñäni
iñänite, Mini apænte wido cæquinque,
ante töménäni quëwëñomö iya täninqe
wido cæcä gõnaiboque bate contagatiyaa.
Mänömai cædinque Wængongü, Botö imote
èñenämäi imini mïni adobai tente wæquinque
cæminipa, ante wadäni iñänite odömoncæte
ante cægacäimpa. ⁷ Ayæ èñenämäi inte
cædäni baonque towente quëwëñäni
adinque Dooto wodi iñomö në nö cægaingä
inte, Wentamö pöni mongænte quëwëñäni
awædö, ante wædongä inte adoyömö
quëwëñongante Wængongü tömengä in
gante töö aemænte ö aengä beyænque
quëwengacäimpa.

⁸ Tömengä waa cæquinque nö entawëñongä
inte töménäni weca quëwente ayongä iñmø
iñö iñmø iñö èñenämäi cædäni adinque
tömengä, Ancaa ate awædö, Ancaa èñente
awædö, ante wæwëñongante Wængongü
tömengä ingante do ö aengä beyænque

quēwengacāimpa. ⁹ Mänömai cædinque Wængongü, Botō mññæ nē pönäni caate wædäni adinque botō do ëñente cædinque ñemo ate quēwénänipa. Wæætē wïwa cædäni ïnäniite botō apænte anguiönae ganca mō ongonte baï mäninque ñöwo incæ wæætē pamo wædänipa, ante Wængongü cæcamp. ïnique, Nô ëñente Wængongü cæcamp, ante mññö edonque ëñengæimp. ¹⁰ Mänii babæ ante nê odömonte apænewénäni ïñömö töménäni baonque ante towéinente näni entawémämo ante nê cædäni ïnönäni inte edæ awéneidi ïnäni, Wïi ëñeiné wæd, ante pññänipa. Mänömaiñ ante nê pñinte änäni ïnäniite godömenque pñcante ante Wængongü mō ongonte baï mangampa. Töménäni ïñömö näma ængö cædinque guññenedämäai inte edæ nê ñäo entawente tæi émönäni ïnäniite godö wénæ wénæ apænedinqe edæ babæ ante tedewénänipa. ¹¹ ïñempa anquedoidi tæi pññänäni inte godömenque ñætnänäni ïnönäni incæ Wængongü ayongante guññenete wædingue nê ñäo entawente tæi émönäni ïnäniite pñinte apænte änämai ïnäniipa.

¹² Nê babæ ante odömönäni guiquené töménäni näni nê adämäi ïño ante mä pönéninqe wénæ wénæ apænedinqe babæ ante tedewénänipa. Babæidi ömæwocadäni inte näni togænte ecate ëwenguinque önonque pññi cægönäni baï nê babæ odömönäni ïñömö edæ adobaï ëñenämäi ïnäni inte töménäni näni wænguinque babæ cædinque quingämë baï quëwénänipa. ¹³ Töménäni wadäni ïnäniite godö wïwa cædäni ïnique ïñäni wæætē näemæ godö cædäni wææcædänipa. Töménäni ïñömö, Itædë incæ mññö baonque pñonente towengæimp, ante cædänipa. Mññö waadet pññeninqe godongämæ cæñöminí töménäni adoyömö pññinque cæowæo incædö beowæo incædö inte cæyönäni wentamö näni mongænö beyænque mñni cabø wæætë baate baï ëñamini badinque wentamö tæ encaa tæ enmonte bamiñi awædö.

¹⁴ Wacä onquiyængä awinca adinque cówë godö towéinente wædäni inte töménäni ïñömö ïñipo cædämäi cówë wïwa cæinente wædänipa. Wacä aquíi pññänämäi ingä adinque töménäni, Mññö töñö godongämæ ponte wénæ wénæ cæcæcäimpa, ante cædinque godö waa cæte baï babæ cædänipa. Botō qui botö qui, ante nê æñente wædäni ïnönäniite Wængongü ïñömö, Töménäni näni wæwocaincabo ïñäniipa, ante pñinte angampa. ¹⁵ Taadö töñö oda cædinque edæ docä Beodo wodi wengä Badäö wodi mññæ töménäni tee empote godänipa. Tömengä Badäö ïñömö, Nô cædämäi imo

incæte botö mäincooqe ænte tobote, ante baï cægacäimpa. ¹⁶ Tömengä Wængongü beyæ nê apænecä incæ ocai ömæcacä baï inte wapiticæ ëñenämäai cæyongante babetadecä ïningä incæ bodo incæ ïñontobæ wao baï tededinque Badäö ingante wææ angacäimpa.

¹⁷ Mänii ñöwodäni nê babæ odömönäni ïñömö æpæ taquenëñömö æpæ dæ ä baï edæ öñönäniqte inte odömönäni. Boguimancoo wïni cai mongænte önonque ænte poncoo baï töménäni adobaï ïnäni inte önonque cædänipa. Mänömai cædäni beyæ Wængongü, Töménäni näni ongonte wæquïñömö, ante mæ mämonte baï ïñömö badongacäimpa.

¹⁸ Edæ töménäni ogæ tededingue, Botö godömenque waa pññi cæbo aedäni, ante önonqedö ante tedewénänipa. Wadäni wapiticæ cæte quëwénäni nempo adocanque wodo aamö cæyongante mäninäni nê babæ odömönäni ïñömö, Bitö mññö mññæ wæætë pññinque baonque bitö cæinewënö ante guññenädämäi inte cæte tocæbiimpa, ante waa cæte baï godö babæ cædänipa. ¹⁹ Mini aamö cæte mññedämäai quëwenguinque mññö pöedäni, ante babæ änewénänipa. Incæte nê babæ odömönäni incæ töménäni näni wïwa cædonque beyænque cæte quëwénäni beyænque näemæ ñä cæyænte baï inte wædänipa. Edæ quiemque ante waocä ëñente cæcä tömengä mäninö näñö ëñente cædö beyænque nê cæte quëwénongä inte näemæ ñäo cæyænte baï inte wæcamp.

²⁰ Inguipoga ñömænguënëmämo beyæ tee mññete baï quëwénänäni inte töménäni mññö Awéne Itota Codito mññö imonte nê Ængingä ingante do ate baï pññeninqe edæ abæ tawænäni ïnäniipa. Mänömai abæ tawænte godinäni inte töménäni inguipoga ante näni cæinente wæpämö beyænque wæætë adodö go goyo cæte ægodawate tæ wææntodonte baï wædäni ïnique töménäni godömenque näni wénæ wénæ wæwenguinque imaimpa. ²¹ Nöinö taadö do adämäi nê töménäni näni godömenque wæwenguinque ëmø cæte godänipa. Wængongü tæiyæ waëmø näñö wææ angainö ante odömönäni näni do ëñeninö ante Baa ante wadæ godäni ïñömö godömenque wénæ wénæ näni wæquinque impa. ïnique mäninö taadö ante töménäni cówë adämäi ïnäni inte baï töménäni beyæ godömenque waad incædönipa. ²² Töménäni nöinö taadö ëmø cæte godinäni näni cædö baï ante ïmañö ante nåwangä ante badete todänipa. “Guinta awæ wëningä adodö cængampa. Odæ wængänä ïñömö æpæ pantate ate onguipoipæ wæango wæango nangampa.”

3

Mönö Awēnē wæætē adodō poncæcäimpa, ante

¹ Botō nē waadedömīni ëñeedāni. Minitō möwo mönämāi inte nōingā ante pönencämīnimpā, ante botō, Mänömaï impā, ante mentaa yewämöninque adodō adodō ante yewämömo aedāni. ² Tæy়æ waémō entawénāni Wængongū beyæ ante apænedinque näni yewämongainō ante nē adimini inte münitō wæætē pönencämīnimpā, ante cæbopa. Mönö Awēnē mönö imonte nē Ängingā inte adobai ante wææ angacäimpa. Tömengā nänö da godongaimoni iñomö tömengā nänö wææ angainō ante apænemöni ëñemini inte münitō wæætē adodō ante pönencämīnimpā, ante cædinque yewämompā.

³ Iimāi ante tāno apænebo ëñencämīnimpā. Mönö waocabo inguipoga mönö quëwémamo wodo iñique bayonte nē badete todāni cōwē poncædānimpā. Pöniñque tömēnāni badete todinque nämä näni wénæ wénæ cæinénō ante edæ do cæquünāni iñänipa. ⁴ Tömēnāni iimāi ante badete tocadānimpā. "Codito nänö ponguinque impā, ante wædänitedō abi. Iñämpa Wængongū nänö badongäñedē inguipo nänö cægai bai mæmæidi wodi wænte godäni ate nñöwo ganca adobai inte cæ apa guñewémimin," ante badete toquünāni inte poncædānimpā. Apænebo ëñeedāni. ⁵ Wængongū iñämpa adodeque angä beyænque öönædē owocoo edæ do bagatimpa. Adodeque angä beyænque onguipo æpæ tæcæpæño odæ yate ongontote tömengā æpæ tönö badongä ongompa. Mänömaï impā, ante edonque i incæte tömēnāni, Mönö Baa angæimpa, ante beyænque adämäi inte bai pönénämäi iñänipa. ⁶ Ado æpæ inguipoga mæ à beyænque Nöwee wodi quëwengäñedē mäninguipo nänö ingai dæ badinque waguiupo bai bagatimpa, ante edæ nñowodåni iñomö adobai pönénämäi iñänipa. ⁷ Ayæ adobai Wængongū adodeque angä beyænque öönædē owocoo tönö iñguipo nñöwo muni cægonguiupo edæ iya tanguiñque ongompa. Tömengā, Botō imote nē Baa änni iñanite botō apæente pante wido cæquünæ ganca mänii öönæ tönö iñguipo ongompa, angampa.

⁸ Botō nē waademini edæ ëñeedāni. Mönö Awēnē ayongante adoönæque incæ edæ, Müido ganca wadepo bai impa, ante acampa. Müido ganca wadepo iñonte mönö Awēnē ayongante, Adooänæque bai impa, ante acampa. Mänömaïnö ante adodeque incæ münitō cōwē ëñente pönédäni, ämpa. ⁹ Mönö Awēnē, Cōwé pönö cæbo æncämīnimpā, ante nänö angainō

ante pancadäniya, Äiquedö mönö Awēnē cæquingä, ante wædänipa. Mönö Awēnē iñæmpa wii wæntaye ingampa. Wæætē, Adocanque wæhnämäi incæcäimpa. Wæætē tömänäni, Idæwaa wénæ wénæ cæte awædö, ante botō gämænö poncædānimpā, ante cædinque tömengä mäninö beyænque ee cædämäi ingampa. Iñinque tömengä, Minitö wæætē botō gämænö æiquedö ponguimini, ante wänö cöniñque edæ ee pönämäi ingampa.

¹⁰ Incæte nē awēmō ö ængä iñontobæ hänö pömai mönö Awēnē nänö poncæ cæönæ iñomö adobai iñontobæ ponguimö anguën. Nangui tæi tæi téninque öönædē owoco incæ iñontobæ dæ goquünö anguën. Gonga näni angä nangui pöni bæco iñinque edæ Wængongū nänö badongaincoo tömancoo edæ aca podinque edæ éwente bacæimpa. Inguipoga tömäo ongoncoo dæ ba iñinque inguipo önomæca pöni baquünö anguën. ¹¹ Tömancoo edæ mänömaï ëwenguincooque impa, ante adinque edæ münitö iñomö, Äbänö quëwengüi, ante pönemini. Wængongū nänö cædö bai cōwē cædinque tæy়æ waémō quëwengüenémö imompa. ¹² Wængongū nänö ponguönæ iñomö edæ æyedénö ponguü, ante wänö cöniñque, Quingæ pöni pongæimpa, ante mönö nangui cæcæimpa. Mänöönæ iñonte edæ öönæ incæ gonga bæcote éwente bayonte Wængongū nänö badongaincoo incæ nangui ooci äniñque tömancoo aca podinque éwente baquünö anguën. ¹³ Picæönæ tönö pedænguipo ömæe ëwëñinque Wængongū wæætē, Botō müönæque tönö mülinguipoque pönö badoncæboimpa, ante nänö angainö bai do badoncæcäimpa. Iñinque mönö iñomö, Müönæ tönö mülinguipo iñomö mönö nö pöni cæte quëwengæimpa, ante nangui aînente wæmompā.

¹⁴ Botō nē waadedömīni ëñeedāni. Mänömaï bacæimpa, ante nē aînente wæmuni inte münitö iñomö edæ, Mönö mänñedē wentamö entawénämäi iñö adinque Wængongū püñämäi incæcäimpa, ante nangui cædinque edæ nämä wææ aaedäni. Ayæ tömengä, Botö ayömo wæmë ëwocamini iñinque edæ mönö godongämæ piyænæ cæte quëwengæimpa, ante pöni cæcæcäimpa, ante edæ nangui cædäni. ¹⁵ Mönö quëwenguinque ante mönö Awēnë edæ ee ongonte pönämäi ingampa, ante pönédäni. Wængongū pöni cæcæ ate ocai nē encacä bate pönéninque mönö tönñacä Pabodo mönö nē waadecä inte adobainö ante münitö imite edæ, Acæmînimpā, ante yewämongan tapa. ¹⁶ Wængongū mönö quëwenguinque ante ee pönämäi ingampa, ante cadota ante yewämöninque Pabodo adobainö ante edæ cōwē yewämongampa.

Tōmengā nānō yewæmōninta pancataa wii edonque i adinque nē eñenāmaï ñnāni tōnō aquii piñænämaï ñnāni iñomö edæ oda cædinque wapiticæ odōmōnänipa. Tōmēnāni edæ Wængongui angä eñente nāni yewæmōninta tōmantaa adobaï adinque tōmēnāni nāni æmæwo ëwenguinque edæ wapiticæ odōmōnänipa.

¹⁷ Botö nē waademini eñeedäni. Mänömai impa, ante do eñemini iñominito Wængongui nānō wææ angainö ante eñenāmaï cædāni ñnāni guiquénè mñitö imñite töö æmænte wapiticæ ænte gocas cædāni ate wædinque mñitö wæætë tōmēnāni mññæ godämaï iedâni. Wæætë edæ Tæiyæ Awēnē nempo quëwëmini inte, Tæi gowæænämaï incæboimpa, ante nämä wææ aaedäni. ¹⁸ Mönö Tæiyæ Awēnē Itota Codito aengä beyænque mönö quëwëmompä. Ìnique tōmengä waadete pönö cæcä ate mñitö tōmengä ingante ate baï pönëninque wadäni ñnänite godömenque waadete godö cæmîni baedäni. Tōmengä iñomö edæ ñowopåmo ñontë wapämö mñlmämo ñontë edæ cöwë tæi emongä ñongä inte ñää apäite baï emongampa, ante adinque mönö ñimpö cædämaï inte tōmengä ingante cöwë waa acæimpa. Mänömai baquinö anguënë, ante botö, Amëe, åmopa.

1 Wää cadota ante näö tänota yewæmongainta

Mini quëwenguü ante nē pönongä

¹ Æcäö wëeññedë Wængongui näö badongaiñedë do ingacäimpa, ante mäninö ante apænemönpa. Wængongui näö Angainö ante nē ëmongaingä iñömö Itota adocä, Mini quëwenguü ante nē pönongä ingacäimpa. Mönito iñömö mäningä apæneçä ëñeninqe tömengä ingante awinca inte nē adimöni imönpa. Adocä ingante cöwä adinque mönito tömengä ingante nē gampodimöni imönpa. Ìnique möni nē ëñeninqe ingante ante, awinca inte möni nē adingä ingante ante, möni nē cöwä adingä ingante ante, möni nē gampodingä ingantedö ante apænemönpa. ² Edæ Itota nē quëwengaingä iñömö edonque pöni a ongongacäimpa. Mönito tömengä ingante nē adimöni imönpa. Mäningä ingante ante, Nåwangä quëwengaingä ingampa, ante apænemöni imönpa. Ayæ mönö Mæmpo Wængongui tönö guëa cöwä quëwengaingä iñömö tömengä mönö weca ponte a ongongä atamönpa. Ìnique münito iminite mäningä ingante ante apænemöni ëñencämënimpa. ³ Ayæ mönö Mæmpo Wængongui tönö tömengä Wengä onguññengä Itota Codito tönö münito godongämä cämöni imönpa. Ìnique, Minito adobai münito tönö godongämä cämënimpa, ante cädinque münito möni nē adingä ingante ante, möni nē ëñeninqe ingante ante münito iminite apænemöni ëñencämënimpa. ⁴ Mönö eyepæ watapæ toquinqe ante mäninö ante münito iminite yewæmömönpa.

Wængongui ñää apäite baï ïnongä ingampa

⁵ Tömengä näö angainö möni ëñeninö æbänö i, ante münito iñmai ante münito iminite apænemöni ëñencämënimpa. Wængongui ñää apäite baï ïnongä ingampa. Ìnique tömengä wentamö näö entawénö edæ dæ ampa. ⁶ Wentamö iñömö nē cægomö ìnique mönö, Tömengä tönö godongämä cämönpa, ante åmö ìnique mönö edæ nē babæ åmö imaimompa töö. Ayæ mänömai cämö ìnique mönö, Quïnö nöingä impa, ante cädämaï imaimompa. ⁷ Wængongui ñää apäiyömö mäninömö ongongä baï mönö adobai ñää iñömö cægomö ìnique mönö weca ingä wacä ingä godongämä cæbaimompa. Ayæ ñää iñömö cægomö ìnique mönö wënæ wënæ cægañö tömää adinque tömengä Wengä Itota näö wepæ inte mönö imonte mënongacä ate mënongate imaimompa.

⁸ Mönö, Botö wënæ wënæ cæpämö dæampa, ante åmö ìnique mönö näö incæoda cæte wapiticæ go baï cæbaimompa. Ayæ mänömai ãnínque mönö, Quïnö nöingä i, ante ëwocadämaï quëwëmaimompa töö. ⁹ Wæætë edæ Wængongui mönö imonte cöwé pönéninqe nē ædæmø cæcä ïnongä ingampa. Ayæ nē nö cæcä iñlongante mönö tömengä ingante, Botö näö wënæ wënæ cædimo inte awædö, ante åmö ëñeninqe tömengä wæætë piññamaï inte mönö imonte pöni fimpo cæcä quëwencämöimpä. Ayæ wiwa mönö cæte quëwënö tömää adinque tömengä wæætë mönö imonte mënongacæcäimpa. ¹⁰ Mönö, Botö cöwé wënæ wënæ cædämaï ingaîmo imopa, ante åmö ìnique Wængongui ingantedö ante, Babæ ãnongä ingänö, ante ämaimompa. Ayæ mänömai åmö ìnique tömengä näö angainö ëwocadämaï quëwëmaimompa töö.

2

Mönö Codito wææ angä beyænque mönö quëwenguïnque

¹ Botö wëññemini baï imini ëñeedäni. Minito wënæ wënæ cædämaï incæmënimpa, ante iñmai ante cædinque yewæmömopä. Incæte adocanque wënæ wënæ cæcantawo. Tömengä beyæ wacä, Mæmpo Wængongui pänämäi incæcäimpa, ante mönö nē wææ ãnongä incæ mæ ongongampa. Mäningä iñömö nē Nö Cæcä ïnongä inte Itota Codito ïnongä ingampa. ² Ayæ idægoidi, Mönö wënæ wënæ cægañö ante mönö imö Wængongui piññamaï incæcäimpa, ante cædinque cæningä wæññänäi näö wængai baï mäninganque adobai mönö wënæ wënæ cægai beyæ wængacäimpa. Ayæ wii önonque mönö wënæ wënæ cægañonque beyænque wæætë tömää quëwëñäi näni wënæ wënæ cægai beyæ adobai wængacäimpa.

³ Mönö Wængongui ingaingä ingante ate baï pönemöö, ante æbänö cæte ëñengui. Edæ, iñmai cæedäni, ante Wængongui näö wææ angainö ante ëñente cæmö ìnique mönö edæ, Wængongui ingante ate baï nē pönemö imompa, ante do ædæmø ëñemaimompa. ⁴ Waocä iñömö, Wængongui ingaingä ingante ate baï pönemö imopa, ante nē angä incæte tömengä Wængongui näö, iñmai cæedäni, ante wææ näö angainö ante ëñenämäi cæcä ìnique mäningä nē babæ ãnongä ingampa. Ayæ Wængongui nöingä näö angainö ante ëwocadämaï quëwengampa töö. ⁵ Wæætë, Wængongui näö angainö ante æcänö ëñente cæda iñömö mäningä ingante Wængongui pöni cæcä beyænque tömengä Wængongui waadete näö pönénö ante eyepæ entawente quëwengampa. Ìnique Wængongui näö angainö ante ëñente cæmö inte mönö, Tömengä nempo

quēwēmō īmompā, ante ædæmō ēñēmompā.
6 Ìnique æcāmenque, Botō tōmengā nempo
nē quēwēmō īmopa, ante nē angā iñōmō
tōmengā Itota nānō quēwente cægōnī bāi
adobaī quēwente cægonguēn ingampa.

*Itota, ìmaï cædāni, ante ñōwo nānō wæce
ānō*

7 Botō nē waademiñi ēñēedāni. Minitō
iñinīte, ìmaï cædāni, ante wii botō tōmēmo
wæce ānō ante ñōwo yewæmōmopa. Wæætē
Itota do nānō wæce angainō ante wēñēñedē
mūni ēñente ængainō ante adodō ante
yewæmōmo aedāni. Ii tōmengā do nānō
wæce angainō iñōmō minitō iñinīte mōni
apænedō mūni ēñēñinō impa. 8 Incæte
mūniñi iñinīte Itota, ìmaï cædāni, ante ñōwo
nānō wæce ānō yewæmōmopa. Tōmengā
tōnō minitō quēwente cædinō beyænque,
Mānīnō nō pōni impa, ante edonque pōni
acæimpā. Edæ mōnō wēmō iñōmō wodēmā
tæcæ bacæ cæyō nō ñāo iñōmō tatodonte do
apāite impa.

9 Botō ñāo iñōmō quēwēmō īmopa, ante nē
angā incæte tōmengā nānō tōññacā ingante
nē püngā ingā ìnique tōmengā wēmō iñōmō
ayæ quēwengampa. 10 Æcānō guiquēnē
nānō tōññacā ingante nē waadete pōnengā
tōmengā ñāo iñōmō nē quēwengā ingampa.
Tōmengā ñāo iñōmō quēwēnique quiémē
beyænque edæ tewate goquingā. Edæ dæ
ampa. 11 Wæætē æcānō nānō tōññacā in
gante nē püngā wēmō iñōmō quēwengampa.
Tōmengā wēmō iñōmō cægongā inte
compocæ compocæ gocā ingampa. Wēmō
iñōmō quēwēnique babetamongā bagaingā
inte tōmengā ædōnō gocā, ante ēñēñamā
ingampa.

12 Wēñæmīni ēñēedāni. Edæ Itota Codito
ēmōmo beyænque mūni wēnæ wēnæ cægānō
ante ñimpo cæte quēwēmīni iñinīte yewæmōmopa.
13 Mæmpomini ēñēedāni. Minitō edæ,
Wēenēñedē nē ingaingā ingante do ate bāi
pōnengāmīni iñinīte beyænque botō mūnitō
iñinīte yewæmōmopa. Onguññæmīni tæcæ
pæmīni ēñēedāni. Minitō edæ godōmenque
tæi émōmīni iñinīte wēnæ awēnē ingante
Baa ante gānā cæmīni beyænque botō mūnitō
iñinīte yewæmōmopa. Wēñæmīni ēñēedāni.
Minitō edæ mōnō Mæmpo Wængonguī
ingante do ate bāi pōnengāmīni iñinīte
beyænque botō mūnitō iñinīte yewæmōmopa.

14 Mæmpomini ēñēedāni. Minitō edæ
wēenēñedē nē ingaingā ingante do ate bāi
pōnengāmīni iñinīte beyænque botō mūnitō
iñinīte yewæmōmopa. Onguññæmīni tæcæ
pæmīni ēñēedāni. Minitō edæ tæi émōmīni
inte ayæ Wængonguī nānō angainō cōwē
éwocate quēwēmīni iñinīte. Adobaī mūnitō
edæ wēnæ ingante godōmenque tæi émōmīni

inte Baa ante gānā cæmīnipa. Mānōmāi beyæ
botō mūnitō iñinīte yewæmōmopa.

15 Inguipogaque ante nāni quēwēmāmo
ante waadete pōnēnāmāi ledāni. Inguipoga
quēwēnāni quiémē wēnæ wēnæ nāni
cæpāmo ante tōmāmāmo ante adobaī
waadete pōnēnāmāi ledāni. Ayæ æcānō
ii inguipogaque ante nāni quēwēmāmo
ante waadete pōnente ìna māningā mōnō
Mæmpo Wængonguī nānō waadete pōnēnō
éwocadāmāi quēwengā ingampa. 16 Ii
inguipoga iñōmō æbānō i, ante acæimpā.
Edæ wēnæ wēnæ cædāni quiémē beyæ nāni
æñente wædō i, awinca inte adinque nāni
æñente wædō i, ante wii mōnō Mæmpo
Wængonguī pōnō cæcā ate æñēñanipa.
Tōmēnāni, Māincoo nanguī éamōni iñmōni
aedāni, ante cædānipa. Ayæ, Nanguī cæmōni
aedāni, ante cædānipa. Incæte tōmāmā mānīñ
nāni æñēñō wii mōnō Mæmpo Wængonguī
pōnō cæcā ate æñente badānipa. Wæætē
inguipoga iñōmō nē mā cædāni inte quiémē
wēnæ wēnæ nāni cæpāmo ante adinque
wadāni dobæ wēnæ wēnæ cæñēñanipa.
17 Inguipoga mōnō quēwēñōmō
incæ māninguipogaque ante quēwēnāni nāni
cæinēñō incæ oo pōni dæ baquīnō anguēnē.
Wæætē waocā, Wængonguī nānō angainō
ante nē ēñente cæcā inte wantæpiyæ
wæññamāi quēwencæcāimpā.

*Quinō nōingā ante impa, quinō babæ ante
impā*

18 Wēñæmīni ēñēedāni. Ii que baquīnōe
mōnō äönæ oo batimpa. Mānōnæ iñonte
Codito ingante wacā nē pünte cæcā iñōmō,
Botō Codito īmopa, ante nē ænewēnōngā
ponguingā, ante ēñēñinitapa. Edæ mānīñ
mūni ēñēñinō bāi ñōwoönæ incæ nanguī
iñāni Codito ingante nē pünte cædāni iñōmō,
Botō Codito īmopa, ante nē ænewēnōnāni
inte edæ do pōnānitapa. Mānōmāi iñinīte
edæ, Ii que baquīnōe do bapa, ante
mōnō ēñengæimpā. 19 Mānīnāni iñōmō
mōnō iñonte émō cæte godānitapa. Incæte
tōmēnāni wii nō mōnō pōnencabo adocabo
iñāmai iñānitapa. Edæ mōnō pōnencabo
adocabodāni iñānāni inte bāi tōmēnāni
edæ wadæ godāmāi inte mōnō tōnō ayæ
a ongoncædōnānimpā. Wæætē do godāni
adinqe mōnō, Mānīnāni tōmēnāni mōnō
cabo iñāmai iñānitapa, ante edonque pōni
acæimpā.

20 Edæ oguī wapæ gadoncadāni encadāni
bāi mōnō Tæiyæ Wæmō iñongā iñōmō edæ
tōmengā Öñowoca ingante mūnitonga angā pō
guicā ate mūnitō tōmāmīni tōmengā ingante
entawēnique, Quinō nō i, ante ēñēñinipa.
21 Minitō iñinīte yewæmōnique botō dicæ,
Minitō, Quinō nō i, ante ēñēñamāi iñinīte,
ante yewæmōmogaa. Wæætē edæ, Minitō,
Quinō nō i, ante ēñēñinipa, ante adinque

botö mänömai beyæ ante yewæmömopa. Ayæ babæ näni änönö tömö Wængongui nöingä nänö angainö tömö ædö cæte guëa inguïnaa, ante eñemini adinque botö mänömai beyæ ante yewæmömopa.²² Babæ ante nö ännewönongä æcänö ingantawo. Edæ Itota incæ wii mönö Codito ingaingä ingampa, ante nö angä iñomö tömengä nö babæ ännewönongä ingampa. Mäningä wæætæ, Botö Codito iñomö imopa, ante Codito ingante nö piinte cæcä ingampa. Tömengä edæ mönö Mæmpo Wængongui tömö tömengä Wengä Itota Codito näna Mæmpocaya iñate Baa angampa.²³ Ii Wengä onguññængä ingante Baa änique, Itota incæ wii mönö Codito ingaingä ingampa, ante nö änani iñomö ædö cæte Mæmpo Wængongui nempo quëwënöñäni inguññäni. Wæætæ tömengä Wengä ingante æcänö Ao änique, Itota mönö Codito ingaingä ingampa, ante nö angä guiquenë tömengä Mæmpo Wængongui nempo nö quëwënongä ingampa.

²⁴ Minitö guiquenë, Quinö angainö, ante wëenëñedë minî eñengaño ante nöwo godömenque minitö mümönë entawente quëwëedäni. Mäninö ante godömenque entawëmini inte minitö Itota Codito tömengä Mæmpo Wængongui näna Mæmpocaya tömëna nempo cöwë quëwenguimini imñipa. ²⁵ Mönö imonte Wængongui, Cöwë cæcæboimpa, ante cædinque iñmai angacäimpa. Minitö wantæpiyæ cöwë wæñämäa quëwencæmünimpa.

²⁶ Wadäni, Minitö incæ oda cæcæmünimpa, ante nö cædäni iñönänite botö minitö iminitë mäninö ante yewæmömopa. ²⁷ Codito tömengä Önöwoca ingante do pönongä ëwocaminipa. Tömengä ingante cöwë ëwocamlini iñminite wacä ædö cæte minitö iminitë odömonte apænequingäa. Tömengä Önöwoca incæ tömänö ante odömonte apænecä eñencæmünimpa. Ayæ tömengä nänö odömonte apænedö iñomö nö pöni i änique edæ wii babæ änönö impa. Ininque minitö tömengä mänömai nänö odömonte apænedönö bai cædinque godömenque mönö Itota Codito nempo quëwëedäni.

²⁸ Mänömai beyæ botö wëñämüni bai imini eñeedäni. Tömengä nempo godömenque quëwëedäni. Edæ, Tömengä pongä mönö aquïönæ mönö guuññämäi ingæimpa, ante cædinque ayæ, Tömengä ponguiönæ mönö tömengä weca ongöñinque guingo imonämäi ingæimpa, ante cædinque godömenque tömengä nempo quëwëedäni. ²⁹ Edæ minitö, Itota Codito nö nänö cæte ingainö ante eñemini änique edæ minitö iñmai ante adobai do eñemañinipa. Quinö waa impa, ante nö cædönäni tömänäni mempoga eñagäñäni inte Wængongui wénäni iñnipa.

3

Wængongui wénäni

¹ Mönö Mæmpo Wængongui incæ æbänö mönö imonte nanguï pöni nö waadete pönönongä inte cægacäimpa, ante apænebo eñeedäni. Edæ mönö imonte, Botö wémäni imini ämopa, ante angacäimpa. Ininque näwangä mänimöni imompa. Inguipogaque quëwënäni iñomö, Mönö Mæmpo Wængongui ingante wii adinque pönämäi iñänipa. Mänömai beyæ mönö imonte adobai adämäi iñäni inte bai pönämäi iñnipa.

² Botö nö waademiñ eñeedäni. Nöwoyedë Wængongui wëmë iñomö inte mönö ayæ ate æbänö baquimöö, ante ayæ wii edonque amompa. Wæætæ, tömengä nänö pöönæ mönö aquïönæ tömengä nänö ingai bai mönö adobai bacæimpa, ante ædæmë eñemompa. Edæ tömengä æbänö ingaingä, ante mönö edonque acæimpa.³ Edæ, Tömengä beyænque mänömai bacæimpa, ante nö pöñente todäni tömänäni, Itota Codito tæiyæ waëmë nänö ingai bai mönö adobai tæiyæ waëmë bacæimpa, ante nämä incæ cædäni.

⁴ Nö wénæ wénæ cædäni tömänäni Wængongui nänö, iñmai cædäni, ante näni yewæmongainö ante Baa ante nö eñenämäi cædäni iñnipa. Edæ wénæ wénæ nänö cægäinö incæ Wængonguiñque ingante Baa ante näni angainö impa. Mäninö ante nö ante impa. ⁵ Minitö do eñemini. Tömengä edæ mönö wénæ wénæ cægäinö ante mönö imonte, Nimpo cæbo quëwenguimini, ante cæcæte ante cædinque eñagäimpa. Ayæ tömengä wénæ wénæ cædö entawëñämäingä ingampa. ⁶ Ayæ edæ tömengä nempo nö quëwënöñäni tömänäni wii godömenque wénæ wénæ cædäni iñnipa. Godömenque nö wénæ wénæ cædönäni guiquenë tömengä ingante adämäi iñönäni inte pönämäi iñäni iñnipa töö. ⁷ Wéñämäni eñeedäni. Wacä minitö iminitë, Wapiticæ gote oda cæquimini, ante nö mäocæ cæcä ingante gomö aedäni. Wæætæ, Quinö waa impa, ante nö cæcä guiquenë tömengä Itota Codito nö nänö cæte ingai bai adobai nö cædöngä iñongampa. ⁸ Nö wénæ wénæ cæcä guiquenë wénæ pæingä bai inte adocä nempo quëwengampa. Edæ wëenëñedë wénæ awenë nänö wénæ wénæ cægäi bai cöwë wénæ wénæ cæcampä. Mänömai beyæ Wængongui Wengä iñomö wénæ awenë nänö wénæ wénæ cægäinö ante wo ëwencæte ante inguipoga ponte eñagäimpa.

⁹ Wængongui wénäni tömänäni wii godömenque wénæ wénæ cæquimäni iñnipa. Edæ tömëmë guiidimö bai minte bai cædinque Wængongui nänö quëwënö ante da pönongä æninqe tömänäni cöwë entawente quëwënäni. Tömänäni edæ Wængongui

wēnāni inte ædō cæte godōmenque wēnā wēnæ cæquinnāii. ¹⁰ Æcānō, Quïnō waa impa, ante nō cædāmāi īnaa tōmengā wii Wængonguū wengā ingampa. Ayæ æcānō tōmengā nānō tōnīñacā ingante nē waadete pōnēnāmāi īnaa tōmengā adobaï wii Wængonguū wengā ingampa. Wængonguū wēnāni ædānidō īnāni, ante ayæ, Wēnā wēnāni ædānidō īnāni, ante mōnō mānōmāi beyænque edonque pōnī ëñēmompa.

Wacā ingā wacā ingā mōnō waadete pōnengæimpa, ante

¹¹ Minitō mā māni pōnēnedē mūni ëñengainō īmai ante impa. Wacā ingā wacā ingā mōnō waadete pōnengæimpa. ¹² Minitō Cānō wodi baï wii iedāni. Māningā edæ wēnæ nānō pæingā baï ingaingā inte tōmengā nānō tōnīñacā ingante nāmāwēnongā wængacāimpa. Ayæ quinante tōmengā ingante wænongacā. Edæ tōmengā nāmā nānō cæinō wēnæ wēnæ cæinonque īnonte, Tōmengā tōnīñacā nānō cæinō wæætē nō cæinonque i, ante adinque mānōmāi beyænque Cānō wodi tōmengā nānō tōnīñacā ingante wænongacāimpa.

¹³ Botō tōnīñamīnī ëñeedāni. Ingui-pogaque quēwēnāni minitō īmīnīte ancaa pīñāni adinque minitō wæætē, Wængonguū pīñāni, ante wædāmāi iedāni. ¹⁴ Mōnō tōnīñadāni īnānīte nē waadete pōnēmō beyænque, Mōnō nē wænguēnēmō inte mōnō wæætē mīl quēwēmō imompa, ante edonque ëñēmompa. Nē waadete pōnēnāmāi ingā quíquenē tōmengā īñōmō mōnō wænguēnēmāmo cōwē êmō cædāmāi ingampa töö. ¹⁵ Æcānō tōmengā tōnīñacā ingante pīna tōmengā īñōmō nē wænongā baï ingampa töö. Ayæ, Nē wænongā īnongā inte tōmengā nānō wantæpiyæ wænāmāi quēwenguūmāmo ante ædō cæte entawente quēwenguingä, ante do ëñēminipa. ¹⁶ Nāwangā waadete pōnēnique æbānō cæquü, ante mōnō īmai ante ëñengæimpa. Edæ, Itota Codito nāmā incæ mōnō beyænque wængacāimpa, ante adinque mōnō, Mānōmāi waadete pōnente cæquü impa, ante ëñēmompa. īnique mōnō adobaï mōnō tōnīñadāni beyænque ante mōnō nāmā incæ Ao īnique wænguēnēmō imompa. ¹⁷ Māincoo nē èacā īñōmō tōmengā tōnīñacā nānō quēwenguūnō ante wii eyepæ èacā acā incætē tōmengā ingante waadete cædāmāi ingantawo. Edæ nē èacā incæ ædō cæte Wængonguū nānō waadete pōnēnō entawengä ingantawogaa. ¹⁸ Wēnāmīnī ëñeedāni. Mōnō, Waodāni īnānīte botō waadete pōnēmō imopā, ante tedemō incætē wii mānōnō öönōe mōnō tededō beyæ mōnō nōingā cæte waadete pōnēmō imompa. Wæætē edæ waodāni beyæ godō cædinque mōnō nōingā waadete pōnengæimpa.

Wængonguū weca ongonte mōnō guïñēnāmāi ingæimpa

¹⁹ Mānōmāi cæmompa, ante adinque mōnō, Wængonguū nōingā nānō angainō baï quēwēmō imompa, ante do ëñēmompa. Ayæ adobaï, Tōmengā weca mōnō a ongōñedē nāmā guïñēnāmāi incæmōimpa, ante ëñēmompa. ²⁰ Botō pan te wæquinque wēnæ wēnæ cæbopa, ante mīmōnē nāmā apænte ãmō incæte īmai ante adobaï ëñēmompa. Wængonguū edæ wii mōnō mūmōnē ëñēnō baï īnongā inte tōmengā godōmenque nē ëñēnongā ingampa. Ayæ tōmengā tōmāa ëñengingä ingampa.

²¹ Botō nē waademīni ëñeedāni. Botō pan te wæquinque wēnæ wēnæ cæbopa, ante mīmōnē nāmā apænte ãnāmāi īmō īnique mōnō Wængonguū weca ongōnique guïñēnāmāi īmaimompa. ²² Ayæ tōmengā, īmai cædāni, ante nānō wææ angainō ante ëñente cæmō īnique ayæ, Cæmō adinque tōmengā tocæcāimpa, ante cæmō īnique tōmengā ingante quiëmē beyæ ante ãmō tōmengā wæætē pōnō cæcā æmāimompa. ²³ Tōmengā nānō wææ angainō īmai impa. Botō Wengā Itota Codito êmōwo ante pōnēdāni. Ayæ tōmengā mōnō īmonte, Botō wææ angainō baï wacā ingā wacā ingā waadete pōnēdāni. ²⁴ Mānōmānō ante Wængonguū nānō wææ angainō ante nē ëñente cædāni īñōmō tōmēnāni tōmengā nēmō quēwēnōnāni īnānipa. Ayæ adobaï tōmēnāni tōmengā ingante entawēnānipa. Wængonguū tōmengā Önōwoca ingante pōnongā ænīmō inte mōnō māningā tōmengā nānō pōnongāwoca beyæ, Wængonguū ingante entawēmō imompa, ante do ëñēmompa.

4

Æcānō önōwoca ingante èwocadāni, ante

¹ Botō nē waademīni ëñeedāni. Wadāni, Wængonguū Önōwoca incæ mōnitonga pō guicā īnique èwocamōni īmōnīpa, ante nē ãnāni incæte minitō wii tōmēnāni nāni ãnō pōnēdāni. Wæætē, Tōmēnāni önōwoca Wængonguū weca owodinque pōwocacantawo, ante ëñencæte ante apænte dāni. Edæ Wængonguū beyænque nē apænēmōnīpa, ante nē babæ ãnewēnōnāni nanguū īnāni īmæca quēwēnāni weca godānipa. ² Minitō edæ, Mānīwoca nāwangā Wængonguū Önōwoca ingantawoo, ante ëñencæte ante īmai ante edonque pōnī ëñencæmīnīpa. Edæ, Itota Codito Waocā ëñete pongaingä ingacāimpa, ante ãnāni adinque minitō, Tōmēnāni tōmānāni Wængonguū weca nē pōwocacā ingante nē èwocadāni īnānipa, ante ëñencæmīnīpa. ³ Wæætē Itota ingantedō ante adodō ante nē ãnāmāi īnāni guïquēnē tōmēnāni tōmānāni

edæ Wængonguī weca pōwocacā ingante ēwocadāmai īnānipa. Tömēnāni nāni nē ēwocadongā īñōmō tōmengä, Itota Codito Waocā ēñate pongaingā ingacāimpa, ante änāmāi ingampa. Māningā īñōmō Codito ingante nē piunte cædōnāi īñōmō tōmengā poncæcāimpa, ante mīni nē ēñēningā ingampa. Nōwoonæ incæ tōmengā do inguipoga mōnō quēwēñōmō īñōmō pongā ataqueedāni.

⁴ Wēñämīni ēñēedāni. Wadāni, Codito ingante nē piunte cædōnāni īñōnānīte mūnitō Wængonguī quīmlī imini inte godōmenque tæi ēmōmīni iminipa. Edæ Wængonguī Önōwoca mīni nē ēwocadongā īñōmō tōmengā godōmenque nanguī tæi ēmōngā īñongante wēnæ inguipogaque quēwēnāni nāni nē ēwocadongā guiquēnē wædānque tæi ēmōngā ingampa. īnique mūnitō mānīnāni nē babæ änewēnōnāni īnānite Baa ante cædinque godōmenque tæi ēmōmīni inte gānā cædīmīni iminipa. ⁵ Mānīnāni inguipoga beyænque quēwēnāni nē mānōmāi beyæ inguipoga quēwēnāni nāni pōnente ånō baï tedēdāni īñōnānīte inguipogaque ante quēwēnāni adodāni nē tōmēnāni īnānite ēñēnānipa töö. ⁶ Mōnitō Wængonguī quīmōni īmōni īñōmōnīte, Wængonguī ingante nē ate pōnengā īñōmō tōmengā mōnitō īmōnīte ēñēngampa. Wæætē Wængonguī wengā īnāmāi īnōngā guiquēnē tōmengā mōnō īmonte ēñēnāmāi ingampa. Mānōmāi ī īnique edæ waocā adocanque önōwoca nōingā angā ingante ēwocadongā incæ wacā önōwoca babæ angā ingante ēwocadongā incæ mōnō mānīnō beyænque, Åwocadō ii, ante edonque pōnī ēñēmompa.

Wængonguī waadete pōnengaingā inte

⁷ Botō nē waademīni ēñēedāni. Mōnō wacā ingā wacā ingā waadete pōnengæimpa. Edæ mōnō waadete pōnēnō incæ Wængonguī nānō da pōnonganō impa. Tōmānāni, Nē waadete pōnēnāni īñōmō Wængonguī wēñænāni nāni mempoga ēñagaincabo īnōnāni nē Wængonguī ingaingā ingante ate baï pōnēnānipa. ⁸ Wæætē nē waadete pōnēnāmāi īnāni guiquēnē tōmēnāni Wængonguī ingante wii ate baï pōnēnāni īnānipa. Edæ Wængonguī nē waadete pōnengaingā ingampa. ⁹ Mōnō īmonte Wængonguī nānō waadete pōnēmāmo iiłmaï cæte odōmōgacāimpa. Tōmengā edæ, Botō Wengā beyænque quēwencæmīnīmpa, ante cædinque tōmengā Wengā adocanque ingante inguipoga mōnō quēwēñōmō da pōnongā pongacāimpa. ¹⁰ Åbānō waadete pōnenguī, ante iiłmaï impa. Mōnō wii Wængonguī ingante waadete pōnēnō īmōpā. Wæætē tōmengā mōnō īmonte waadete pōnengā ingaingā ingampa. Ayæ, Mōnō wēnæ wēnæ cægañō ante mōnō

imonte Wængonguī pīñāmāi incæcāimpa, ante idægoidi cæningā ingante wænōnāni nānō wængāi baï Wængonguī adobai mōnō wēnæ wēnæ cægañō beyænque tōmengā Wengā ingante da pōnongā pōnique mōnō beyæ wæætē wængacāimpa.

¹¹ Botō nē waademīni ēñēedāni. Wængonguī edæ mōnō imonte mānōmāi nē waadete pōnengaingā ingampa, ante adinque mōnō adobai wacā ingā wacā ingā waadete pōnenguēñō īmōpā. ¹² Mōnō waocabo tōmāmō Wængonguī ingante cōwē adāmāi īmōpā. Incætē mōnō wacā ingā wacā ingā waadete pōnēmō īnique Wængonguī ingante entawente quēwēmāmōmpa. Ayæ adobai wacā ingā wacā ingā waadete pōnēmō īnique tōmengā pōnō cæcā beyænque mōnō tōmengā nānō waadete pōnēnō ante eyepæ entawente quēwēmompa. ¹³ Mōnō tōmengā nēmpo quēwēmō nē tōmengā ingante adobai mōnō entawente quēwēmompa. Wængonguī tōmengā Önōwoca ingante mōnō īmonte pōnongā ængamōmpa. Mānōmāi beyæ mōnō mānīnō ante do ēñēmompa. ¹⁴ Mēmpo Wængonguī tōmengā Wengā ingante ānique, Ingupoga quēwēnāni tōmānāni īnānite bitō æmi beyænque quēwēngūnāni, ante cæcæbiimpa, ante da pōnongā pongantapa. Pongā adinque mōnitō nē adimōni nē wadāni īnānite mānīnō ante apænemōni ēñencædānimpā. ¹⁵ Åcānō, Itota Codito Wængonguī Wengā ingaingā ingampa, ante åna īñōmō tōmengā Wængonguī ingante entawente quēwēngampa. Tōmengā adobai Wængonguī nēmpo quēwēngā ingampa.

¹⁶ Ayæ mānīi beyæ Wængonguī mōnō īmonte waadete pōnengampa, ante mōnō nē ēñēnōmō nē waadete pōnengaingā ingampa. Tōmānāni nē waadete pōnēnāni quēwēnāni īñōmō tōmēnāni Wængonguī nēmpo quēwēnānipa. Wængonguī ingante adobai tōmēnāni entawente quēwēnānipa. ¹⁷ Wængonguī nānō waadete pōnēnō ante ædæmō entawēmō īnique mōnō godongāmæ waadete pōnēmō beyæ tōmengā apænte anguiñōnæ īronte guññēnāmāi īnguimō īmōpā. Edæ Mēmpo Wængonguī nēmpo Itota nānō quēwēngāi baï mōnō īmæca quēwēnique adobai quēwēmō nē mānīnēdē guññēnāmāi īnguimō īmōpā. ¹⁸ Nē waadete pōnengā īñōmō tōmengā guññēnāmāi ingampa. Wæætē edæ tōmengā nānō waadete pōnēnō æmæwo pæte baï eyepæ ba īnique tōmengā nē waadete pōnengā īnōngā īnique tōmengā nē waadete pōnengā īnōngā īnique adobai quēwēmō nē mānīnēdē guññēnāmāi īnguimō īmōpā. Nē guññengā guiquēnē tōmengā nānō pante wæwēngūnō īnique do pante baï wæwēngā ingampa. Tōmengā nānō waadete pōnēnō ante wii eyepæ ba īnique tōmengā æmæwo

pædāmāi baī ingampa.

¹⁹ Wængonguū edæ mönö īmonte tāno waadete pönengacāimpa. Mänömaī beyæ mönö wæætē waadete pönemö īmomba. ²⁰ Botō Wængonguū ingante nē waadete pönemö īmopa, ante nē angā iñömö tōmengä wæætē tōmengä tōniñacā ingante nē pünte ingä iñinque tōmengä babæ anewēnongä ingampa. Edæ mäningä nänō tōniñacā ingante nē adingä incæ tōmengä ingante waadete pönemāmāi ingä incæte adocā Wængonguū ingante nē adāmāi īningä incæ ædō cæte tōmengä ingante waadete pönenguingää. ²¹ Ayæ, līmai cædāni, ante Itota Codito mönö īmonte līmai angacāimpa. Tōmāmīni Wængonguū ingante nē waadete pönemini inte mīnitō tōniñadāni iñanipā adobai waadete pönenguēnemini līmipā.

5

Inguipogaque nāni quēwēnō ante mōnō Baa angæimpa

¹ Tōmānāni Itota ingantedö ante, Mönö Codito ingaingä ingampa, ante nē pönemāni inte Wængonguū wēnāni nāni mempoga īñagaincabo iñanipā. Ayæ tōmānāni Mæmpocā ingante nē waadete pönemāni iñömö tōmēnāni adobai tōmengä Wengä ingante waadete pönemānipa. ² Mönö Wængonguū wēnāni iñanite waadete pönemö īmō, ante īñencæte ante līmai ante do īñēmopma. Wængonguū ingante waadete pönemö iñinque ayæ tōmengä, līmai cædāni, ante nänō wææ angainō ante īñente cæmō iñinque mönö, Nē waadete pönemö īmomba, ante īñēmāmopma. ³ Wængonguū ingante mönö waadete pönemö iñömö līmai ante impa. Wængonguū, līmai cædāni, ante nänō wææ angainō ante mönö īñente cæcæimpa. Edæ mäninō ante, līmai cædāni, ante nänō wææ angainō ante īñente cædinque mönö wii tēmē mongænte baī baquinque cæmopma. ⁴ Edæ Wængonguū wēmō mempoga mönö īñagaincabo iñömö mönö tōmämö inguipogaque ante nāni quēwēnō ante Baa iñinque godōmenque tæi ēmonte gänä cæmopma. Inguipogaque ante nāni quēwēnō ante mönö godōmenque tæi ēmōmamo iñömö līmai ante impa. Wængonguū ingante mönö wede pönemö beyænque mönö godōmenque tæi ēmōmō inte gänä cæmopma. ⁵ Inguipogaque ante nāni quēwēnō ante Baa ancæte ante æcānō godōmenque tæi ēmongä inte gänä cæcantawoo. Edæ Itota Wængonguū Wengä ingaingä ingampa, ante nē pönenganque tōmengä godōmenque tæi ēmōnongä ingampa.

Wængonguū Wengä ingantedö ante nō ante impa

⁶ Nē æpænē guiite pongaingä iñömö nāmā wepæ petæ petæ wæætē nē gogaingä iñömö mäningä iñömö Itota Codito īnongä ingacāimpa. Tōmengä wii æpænenque inte pongacāi wæætē æpænē inte ayæ nāmā wepæ inte pongacāimpa. Ayæ Wængonguū Öñowoca incæ tōmenganque mäninō ante, Nō ante impa, ante nē apænecā ingacāimpa. Edæ Wængonguū Öñowoca nē nōingä īnongä ingampa. ⁷ Edæ mēa go adoque iñāni mänimpodāni, Nō impa, ante apænete baī nē iñāni iñanipā. ⁸ Edæ Wængonguū Öñowoca incæ æpæ incæ wepæ incæ mēa go adoque mänimpodāni incæ, Nō impa, ante nē apænedāni mæ öñompa. Mänimpodāni iñömö quïëmē añinque adodō ante nē apænedāni iñanipā. ⁹ Quïëmē ante waocā incæ, Nō impa, ante nänō apænedinō ante do īñēmopma. Quïëmē ante, Nō impa, ante Wængonguū nänō apænegainō guiquenē godōmenque waa pöni impa. Edæ Wængonguū tōmenganque nänō apænegainō impa. Edæ tōmengä Wengä ingantedö ante Wængonguū, Nō pöni impa, ante nänō apænegainō impa töö. ¹⁰ Æcānō Wængonguū Wengä ongūñængä ingante nē wede pönēna iñömö tōmengä, Nō impa, ante Wængonguū nänō apænegainō ante entawente quēwengampa. Wæætē edæ æcānō Wængonguū nänō apænegainō ante wii pönēna guiquenē tōmengä Wængonguū ingantedö ante, Babæ añongä ingänō, ante nē angä ingampa. Edæ Wængonguū tōmengä Wengä ingantedö ante, Nō impa, ante nänō apænegainō ante mäningä iñömö pönemāmāi ingampa töö. ¹¹ Ayæ mäninō ante tōmengä, Nō impa, ante nänō apænegainō ante līmai ante impa. Mönö īmonte Wængonguū, Mīni wantæpiyæ cōwē quēwenguinō, ante pönongä añtamopma. Mäninō mönö quēwenguinō ante tōmengä Wengä nē quēwēnongä inte mönö īmonte pönongä añmō inte entawente quēwemopma. ¹² Tōmengä Wengä nempo nē quēwengä iñömö tōmengä wantæpiyæ nänō quēwenguinō do entawente quēwengampa. Wængonguū Wengä nempo nē quēwēnāmāi ingä guiquenē tōmengä wæætē wantæpiyæ nänō quēwenguinō añnāmāi ingampa.

Wāō līnque nānō angainō

¹³ Mīnitō Wængonguū Wengä ēmōwo ante nē pönemini iñömīnīte botō mäninō ante yewæmōmo aedāni. Mīnitō edæ wantæpiyæ cōwē mīni quēwenguinō do entawente quēwemini iñömīnīte botō, Êñencæmīnimpa, ante yewæmōmopma.

¹⁴ līmai beyænque Wængonguū weca guïñenāmāi pömō īmopma. Mönö quïëmē æncæte ante tōmengä ingante apænedinque tōmengä nänō änō baī ante apænemö iñinque tōmengä mönö īmonte īñēmaingampa.

¹⁵ Ayæ, Mönö īmonte nē ēñēnongä ingampa, ante ēñémö īnique mönö. Quiēmē ante apænemö ēñēnique tömengä mäninö mönö āniñö ante do pönongä ðemö īmompa, ante ēñēmämopma.

¹⁶ Minitö mīni töniñacä wēnæ wēnæ cæcä incæ wii tömengä nänö ðemæwo wænguinque wēnæ wēnæ cæcä amīnitawo. Mänomaï cæyongante nē adingä īñomö mäningä beyæ ante Wængongü ingante apænecæcäimpa. Apænecä ēñēnique Wængongü tömengä ingante wantæpiyæ nänö quēwenguñö pönongä æncæcäimpa. Edæ pancadāniya wēnæ wēnæ nāni cædinc oo mongænāni incæ wii tömēnāni nāni ðemæwo wænguinque wēnæ wēnæ cædānipa, ante botö mäninänique īnänitedö ante apænebopa. Wæaté edæ waocä Wængongü Tæiyæ Waémö Ônôwoca ingante ancaa Baa Baa ānique tömengä nänö ðemæwo wænguinque nē wēnæ wēnæ cæcä ingampa. īnique botö, Mänomaï Baa ānique nē wēnæ wēnæ cædingä beyæ ante Wængongü ingante apænecæimpa, ante ānämäi īmopa. ¹⁷ Quiēmē wiwa cæmō mäninö tömänö wēnæ wēnæ mönö cædö impa. Wæaté wēnæ wēnæ cæmō incæte wii tömänö mönö wēnæ wēnæ cædö beyæ mönö nē wænguenémö bamompa. Pancaa beyænque nē wænguenémö bamompa.

¹⁸ Wængongü wēnāni nāni mempoga īñagaincabo īñomö godōmenque wēnæ wēnæ cædāmai īnänipa, ante ēñēmopma. Edæ Wængongü Wengä īñagaingä inte tömēnāni īnānite wææ cædöngä ingampa. Ayæ wēnæ incæ tömēnāni īnānite gampodāmai īñongä ingampa. ¹⁹ Wængongü wēnö īmō īmopma, ante ēñēmopma. Wæaté wadāni edæ inguiipogaque ante nē quēwēnāni guiquené tömēnāni tömänāni wēnæ awené nempo quēwēnānipa, ante ēñēmopma. ²⁰ Wængongü Wengä do pongä ingacäimpa. Ayæ Wængongü nē nōingä ingaingä ingante ate baï pönencæmīnimpa, ante cædinque tömengä mönö īmō pönō odōmongä ate ēñēmopma. Tömengä mänomaï cæcampä, ante adobai ēñēmopma. Ayæ tömengä nē nōingä ingaingä īñongante mönö tömengä Wengä Itota Codito nō Wængongü ingaingä ingampa. Ayæ tömengä wantæpiyæ cōwē nē quēwengä ingaingä inte pönō cæcä beyænque mönö adobai wantæpiyæ quēwēmō īmopma. ²¹ Botö wēnämüni baï īmuni ēñēedāni. Wadāni, Mönitö wængonguïdi impa, ante nāni cōnōnincoo weca godāmai īedāni, āmopa. Mäninque ante yewæmömopa.

2 Wää cadota ante nänö ayænta yewæmongainta

*Nöönö mönö änö ante ayæt mönö waadete
pönénö ante*

¹ Minitö Wængonguü ingante mïni pönencabo iñöminite botö né aabo Picæmo mïni änömo inte yewæmömopa. Minitö badä nänö wencabo baï iñöminite tömengä mïnitö iminite apænte ængacäimpa. Botö mïnitö iminite nö waadete pönémopa. Wii botonque waadete pönémäni inte wæætë mönö Codito nöingä nänö waa pöni angainö ante né eñeninäni adobai tömänäni tömänäni nänö né waadete pönémäni iñöminite yewæmömo aedäni. ² Edæ mönö né Nöingä nänö waa pöni angainö ante entawente quëwëmëo inte mönö cöwë fimpo cædämäi entawencämöimpa. ³ Né Mæmpocä Wengä Itota Codito töö Mæmpo Wængonguü tömëna godongämäe waadete pönö cædinque, Quëwencämënimpa, ante mönö imonte waadete waa cæda beyænque mönö gänë entawencämöimpa. Iñinque mönö né nö pönémöo inte mäninö ante cöwë entawente quëwënöömöo inte mönö wacä ingä wacä ingä waadete pönémöo incämöimpa.

⁴ Mæmpo Wængonguü mönö imonte nänö, Iïmai cæedäni, ante nänö wææ angainö baï eñente cædinque mïni pönencabo iñöminite botö, Pancadâniya nöönö cægonte baï quëwënänipa, ante eñenimo inte nangui tobopa. ⁵ Nööno iñömö mïnitö iminite ämo eñeedäni. Minitö Wængonguü ingante mïni pönencabo iñömö wacä ingä wacä ingä waadete pönédäni ämopa. Botö nöwo mänömaï änrique wii tömëmo wææ än ante yewæmömopa. Wæætë Awénë do wææ nänö angainö ante wéenéñedë mönö eñente ængainö ante adodö ante yewæmömopa aedäni. ⁶ Né pönénäni inänite mönö waadete pönénö Iïmai impa. Mönö Codito, Iïmai cæedäni, ante nänö wææ angainö ante eñente cædinque mönö quëwengäimpa. Minitö wéenéñedë do mïni eñeninö baï wææ änrique tömengä, Minitö cöwë waadete pönente quëwëedäni, angacäimpa.

*Waodäni oda cæcædänimpa, ante né
cædäni*

⁷ Waodäni edæ oda cæcædänimpa, ante né cædäni nangui inäni imæca quëwënäni weca gote mæ ongönänimpa. Mäninäni iñömö Itota Codito Waocä eñate pongaingä ingampa, ante änämäi né inäni inänipa. Åcänö tömänäni baï né ingä, Waodäni edæ nänö oda cæquinque, ante né cæcä ingampa. Ayæ, Botö Codito imopa, ante Codito ingante

pünte cædongä ingampa. ⁸ Minitö iñömö nämä wææ aaedäni. Quiëmë cæcæte ante mïni cædinö ante mïnitö, Wë womönämäi ingæimpa, ante cædinque wææ cæedäni. Wæætë mïni cædinö beyæ Wængonguü nänö pönonguincoo tömancoo eyepæ pönongä æncæte ante cæedäni.

⁹ Né pönengä Itota Codito nänö odömonte apænegäinö ante né eñenengä incæ wii godömenque eñente cædinque wadö ante wadæ gocä iñömö tömengä ædö cæte Wængonguü töö godongämäe quëwenguingä. Wæætë Itota Codito nänö odömonte apænegäinö ante godömenque né eñente cædongä iñömö tömengä iñömö Mæmpocä töö ayæ tömengä Wengä töö godongämäe quëwengampa. ¹⁰ Wacä mïnitö weca pönique mäninö Codito odömonte apænedinö ante odömonte apænedämäi ingampa, ante adinqe mïnitö tömengä ingante, Botö oncöne pö guiiie, ante änämäi iedäni. Ayæ, Waa quëwente pömi, ante änämäi iedäni. ¹¹ Edæ adocä ingante æcäno, Waa quëwente pömi, ante åna tömengä mäningä wénæ wénæ cæyongante tömengä töö guëa cæte baï cæcampä.

Wää tïnque nänö angainö

¹² Botö mïnitö iminite godömenque hangui äñente wæbo incæte mincyontä inte wentamömäe yewæmöimäe inte wii yewæmöinëmopa. Wæætë mïnitö weca eñacæ pöinëmo imopa. Ayæ mïnitö töö awincadö awinca adinqe botö apæneinëmo imopa. Mänömaï cædinque botö, Mönö godongämäe eyepæ pöni watapæ tocämöimpa, ante cæbopa. ¹³ Mönitö töniifämäni eñeedäni. Wængonguü ingante mõni pönencabo tömengä nänö né ængaimöni inte mïnitö iñömö mïni pönencabo iñöminite, Waa quëwëedäni, ämönipa, ante yewæmömopa.

3 Wää cadota ante nänö tömanta yewæmongainta

Gayo ingante Wää nänö waa apænedö

¹ Gayo botö nē waadebi eñëmi. Bitö botö nē nō waadete pönemi iñömite botö nē aabo Picämo mïni åñomo inte, Acæbiimpa, ante yewæmompö.

² Botö nē waadebi eñëmi. Tömëmi öñöwoca incæ waa ëwocate quëwëmi baï bitö baonga adobai waa eñabi quëwencæbiimpa, åninque ayæ. Bitö quëwengüñö ante bitö cöwë waa pöni quëwencæbiimpa, ämopa.

³ Mönö tönñadäni pancadäniya iñömö pöninque, Gayo iñömö Itota Codito nō pöni nänö angainö ante cöwë nō pönëninqe cæcampä, ante apænedänitapa. Ayæ, Gayo nñwo godömenque nöinö cægonte baï quëwengä ingampa, ante apænedäni eñeninqe nangu pöni totabopa. ⁴ Botö wëmini baï imini iminitedö ante, Itota Codito nō pöni nänö angainö baï tömënäni nöinö cægonte baï quëwënanäni iñanipa, ante apænedäni eñeninqe botö godömenque watapæ toquinque impa.

⁵ Botö nē waadebi eñëmi. Mönö tönñadäni incæ bitö nē tæce adinäni iñani incæte bitö quïn tömënäni beyæ ante cædinque cöwë pönëninqe ædämö cæbi imipa. ⁶ Codito ingante godongämä mõni pönencabo iñömönite mäninäni wæætë, Gayo nē waadete pönengä ingampa, ante mõnitö imõnite apænedäni eñentamönipa. Tömënäni Wængongü ingante nē cædäni iñanipa cæbii. Bitö tömënäni iñanite godö cæbi æninque gomonga godäni iñinque waa imaimpa. ⁷ Edæ tömënäni iñömö Itota èmowo beyænque tao godänitapa. Mänömai goyonänite nē eñenämaï cædäni dicæ pönönäni ænänitawoga. ⁸ Mänömai beyæ mõnö Wængongü nöingä nänö angainö ante tömënäni tönö godongämä cæcæimpä, ante cædinque mäninäni baï iñani mõnö onçö pönäni adinque mõnö, Pö guuite cænte möedäni, anguënemö imompa.

Diotedepeto tönö Deëmetedio

⁹ Codito ingante mïni pönencabo iñömönite botö mõnitö iminite do yewæmontabopa. Incæte Diotedepeto iñömö, Botö nē awëne imopa, ante nē cænienongä inte mõnitö imõnite Baa åninque nänéné cæcä ingampa.

¹⁰ Minitö weca botö pöninque tömengä quïnö nänö cædö ante edonque pöni apænebo eñencæmînimpä. Edæ tömengä mõnitö iminitedö ante önonquedö ante wëna wëna apænecampa. Ayæ mäninö ante wii eyepæ impa, ante pönente ingä iñinque tömengä edæ mõnö tönñadäni pönäni adinque, Pö

guiute cænte möedäni, ånämaï ingampa töö. Wadäni guiquenë, Pö guuite cænte möedäni, ancæte ante nē cænienäni iñanite tömengä adobai, Cædämaï iedäni, ante wææ angä ingampa. Ayæ mänömai cædäni adinque tömengä, Mõnitö Codito ingante mõni godongämä pönencabo iñömönite mõnitö gobäewedäni, angampa cæbii.

¹¹ Botö nē waadebi eñëmi. Quïnö wëna wëna i adinque bitö adodö cædämaï ie. Wæætë quïnö waa i adinque adodö cæ. Quïnö waa impa, ante nē cædäni iñömö Wængongü wënnäni iñanipa. Quïnö wëna wëna impa, ante nē cædäni guiquenë Wængongui ingante adämaï iñanipa.

¹² Deëmetedio ingantedö ante tömänäni waa apænedänipa. Wængongui nöingä nänö quëwëno baï Deëmetedio adobai nöinö cæte quëwënongä ingampa, ante acæimpä. Mõnitö adobai tömengä ingante ante waa apænemöni lõnipa. Ayæ tömengä ingantedö mõnö åñlõ nō impa, ante do eñemipa.

Wää iñque nänö yewæmongainö

¹³ Minitö iminite godömenque nangu iñnente wæbo incæ yewæmöingö inte wentamömä yewæmöimä inte wii yewæmöinëmopa. ¹⁴ Wæætë bitö weca wantæ iñö pöninque botö aünëmo imopa. Pömo ate botö bitö tönö awincadö awinca adinque apænecæmõnaimpa.

¹⁵ Bitö piyænë cæte quëwencæbiimpa, ämopa. Mönö æmigoidi iñömö quëwënanäni bitö imite, Waa quëwencæbiimpa, ante apænedänimpa. Mönö æmigoidi bitö weca quëwënanäni tömänäni iñanite wæætë bitö adocanque ingante adocanque ingante apænedinqe, Waa quëwencæbiimpa, ante botö beyæ apænebi eñencædänimpa, ämopa. Mäninque ante yewæmömopa.

Coda cadota ante nānō yewæmongainta

*Waa quēwencæmīnimpā, ante Coda
yewæmongampa*

¹ Botō Itota Codito ingante nē cædōmo inte Tantiago tōniñabo Codaabo iñōmo imopa. Mæmpo Wængonguū münitō iñinque waadete pönēnique aa pecā pörmini iñinque münitō Itota Codito nempo nē ongömlini iñōminite botō, Acæmīnimpā, ante yewæmōmopa.
² Wængonguū waadete pönō piyænē cæcā iñinque münitō tōmengā nānō gānē entawēnō aedæmō entawēnique nanguū waadete pönente waa cæte quēwencæmīnimpā, ante yewæmōmopa.

*Babæ ante nē odōmonte apænedāni
(2 Pegodo 2.1-7)*

³ Botō nē waadedomini eñeedāni. Botō, Codito ængā beyænque mōnō quēwémämo æbänō i, ante quingæ yewæmoncæte ante cæyömote wædāni wénæ wénæ cædāni ate wædinque botō, Minitō wææ cædāni, ante yewæmonguénemo batabopa. Wængonguū quimō iñōmonte tōmengā iñōmō, Wede mīni pönēnō ante pönōmo æninque münitō cōwē wææ aaedāni, ante æmæwo pöni pædæ pönōgä ænte entawēmopa. Iñinque botō wæætē, Wede mīni pönēnō ante wææ cæcæmīnimpā, ante yewæmonguénemo intabopa. ⁴ Wængonguū, Botō imote nē Baa änāni nāni pante wæquinque wentamō mongænänipa, ante tōmēnāni iñänite apænte äninqe piiñgampa, ante do yewæmongatimpā. Tōmēnāni iñōmō münitō weca do awēmō pönānipa cæmīnii. Wængonguū pönō waadete nānō cægænō ante tōmēnāni wapiticæ cædinque, Minitō baonque towenque mīni cæmēnō ante öñonque cæcæmīnimpā, ante cædinque Wængonguū waadete pönō cæcampā, ante babæ ante odōmonte apænedānipa. Ayæ Itota Codito adocanque mōnō Tæiyæ Awēnē iñongante tōmēnāni iñōmō tōmengā ingante Baa änānipa.

⁵ Minitō wæætē tōmānō ante eñenimini iñōmīnīte botō, Do mīni eñenimō ante wæætē wæætē adodō ante pönencæmīnimpā, ante cædinque adodō ante yewæmoncæ cæbo aedāni. Dodāni Equitobæ quēwēñōnänite mōnō Awēnē ænte māocā godāni ate tōmengā nē wede pönēnāmaï iñāni iñänite edæ, Ömæ, ante capo wænongā wængadānipa.
⁶ Ayæ anquedoidi nē awēnēidi iñōnāni incæ pancadāniya tōmēnāni nāni aagænō incæ iñimpō cædinque tōmēnāni nāni quēwengaiñōmō èmō cædinque wadæ gogadānipa. Adinque Wængonguū, Botō

apænte anguïñōe iñique bayonte tōmēnāni iñänite botō pancæboimpa, ante ñōwō iñōmō gæguincamenca wodāmaï inguïmenca tæi goti wiñinque tōmēnāni iñänite wēmō iñōmō mangui tee mōneta wææ cæcampā.
⁷ Ayæ Todōmā iñōmō quēwengaināni tōnō Gomoda iñōmō quēwengaināni eyequei godongämæ nāni quēwengaincabo nāni quēwengaincabo tōnō adobai wénæ wénæ cædinque nānōgængä iñāmaï iñlongante godō mōnique ayæ godōmenque quingämē bai wiwa tote quēwengadānipa. Mānōmai cæte quēwēnāni ate Wængonguū angä gonga wææ ti wocæno gonte æmæwo wængadānipa. Mānōmai godō pangä nāni wængäi bai ante odōmōnique Wængonguū, Nē wénæ wénæ cædāni adobaï gonga cōwē yædæ yædæ bæcøyomō caate wæquñänidō anguënē, ante mōnō imonte odōmoncæte ante cægacäimpa.

⁸ Ayæ wîlomite bai mä pönente nē odōmonte apænedāni iñōmō ñōwō münitō weca pöninque dodāni nāni cægäi bai adobaï pöni cædānipa. Wiwa cædinque tōmēnāni wentamō mongænte bai edæ baö ñōmængü eñadānipa. Awēnēidi iñänite edæ Baa änānipa. Ayæ anquedoidi oöñadē ñäo iñōmō quēwēnāni iñänite edæ babæ änique wénæ wénæ ante tedewēnänipa.

⁹ Incæte anquedo awēnē Miiiguedo incæ tōmēnāni piñte nāni tedewēnō bai adobaï tededämäi ingacäimpa. Möitee wodi baö iñ adinque anquedo Miiiguedo tōnō wénæ awēnē iñōmō edæ, Aebänō cæquü, ante guëadö guéa angadaiimpā. Äñōnate Miiiguedo iñōmō, Botō nē apænte anguënēmo imopa diyæ anguümoo, ante pönēnique guïñente wædinque wénæ awēnē ingante, Wénæ wénæ cæbipa töö, ante plïte änämaï ingacäimpa. Wæætē, "Wængonguū incæ bitö imite Baa angä eñencæbiimpā," angacäimpa.
¹⁰ Nöwodāni iñōmō tōmēnāni adämäi inte nāni eñenämäi iñōnō ante edæ püñinque do wiwa tedewēnänipa. Wæætē babædi nāni eñenonque ante eñeninque tōmēnāni mānönique ante nāni cædö beyæ wænte nāni ñōmænguinque godōmenque quingämē bai cædānipa.

¹¹ Tōmēnāni edæ nāni Ca ca wæquinque baquñö anguënē. Cañö wodi nānō gogainö incæ edæ do godänipa. Ayæ Badäö wodi, Nanguū æncæboimpa, ante cædinque tōmengä nānō oda cægænö incæ tōmēnāni iñōmō adodö ante pogodo godinque, Godōmenque nanguū æncæboimpa, ante oda cædānipa. Ayæ Codee wodi, Awēnēidi iñänite wido cæcæimpā, ante nānō cægænö bai cædinque nöwodāni nāni wænguinque adobaï cædānipa.

¹² Minitō waadete pönēnique godongämæ ponte cæñomini iñāni iñōmō guïñenämäi inte adoyomö ponte cænänipa. Minitō

tōnō godongāmæ ongōnāni beyænque mūni cabō wentamō baate bāi ēmōmīni awædō. Tōmēnāni, Nē aawēmōni īmōnipa, ante babæ apænedinqe nē cænīnāni bāi īnāni īnānite pædæ godōnāmai īnāni inte tōmēnāniq ade cænte bāi cædinque wii nōinō ante odomonte apænedänipa töö. Ayæ waodāni, Cōonāc cæ tobaimpa, ante wæyōnānīte boguimancōo cōonāye ēmōfōntē woboyæ pō wido cæ bāi cædinque tōmēnāni nāni, Pōnōmōni æncæmīnimpā, ānīnō ante pōnōnāmai inte edæ babæ cædänipa. Ayæ awæ incayedē òmæcawæ i adinque do bæ wite mempoga wænūwæ bāi īnāni inte tōmēnāni mempoga wænte bāi īnāni inte, Pōnōmōni cæncæmīnimpā, ante nē babæ ænewēnāni īnānipa. ¹³ Ayæ gäwapæno tadōmengadæ ompota öñōnō mængonta mængonta cædinque ompota yabæ tayōnōi edonque öñō aï bāi tōmēnāni wīwa cæyōnāni wentamō nāni entawēnō adobaï edonque pōnō ongō acæmpa. Ayæ nēmō adodonque goquenē incæ oo tobæ wæxente wēmō ba bāi tōmēnāni adobaï oda cæte wapiticæ godāni inte edæ tōmēnāni nāni cōwē tadāmai wæwenguinque mæ māmonte bāi iñōmō edæ godāni īnānipa.

¹⁴ Ayæ Adāö wodi nānō mōmōidi wææ nānō mōmōidi wææ nānō mōmocā ingaingā inte ënoco iñōmō tōmengä Wængongui beyæ apænedinqe dodāni babæ ante nē odomonte apænedāni īnānitedō ante iñmānō ante apænegacāmpa. “Mōnō Awēnē pongä apa quēwēnāni. Ayæ tōmengä quīnāni tæiyæ waëmō īnāni adobaï mūdo ganca mānimpodāni pōnōnānīte adopo adopo edæ pō pō cædinque öñompo tipæmpoga mānimpoga pōnōnānīte bacoo īnāni mōnō Awēnē tōnō godongāmæ poncædänimpā. ¹⁵ Tōmengä mānōmāi pōninqe edæ tōmāmō īmonte apænte ancæcāmpa. Wængongui ingante nē Baa īnāni īnānītē tōmengä, Minitö mūni wæwente baquinque botō īmote Baa īnique edæ ëñēnāmai cæminipa töö, ancæcāmpa. Ayæ, Mīni nē Baa īnoncabō īnōmīni inte minitö mūni wæwente baquinque edæ botō īmote pünte īnique wīwa ämīnipa. Ämo ëñēmālīnīpa, ante edonque apænecæte ante mōnō Awēnē poncæcāmpa.” Mānōmānō ante ënoco wodi wēenēñedē pōnō angacāmpa. ¹⁶ Nōwodāni æbāmē cædāni incæ nē babæ ante odomonte apænedāni iñōmō, Quimæ quēwēe, ante pülinque piyænē cædāmai īnānipa. Taado ante tōmēnāni nāmā nāni cæinēwēnōnque ante tee empote godänipa. Botō godōmenque waa pōnō cæbo aedāni, ante nāmā ængō cædinque tedewēnānipa. Ayæ, Wadāni mōnitö wædō ante pōnō cæcædänimpā, ante babæ cædinque tōmēnāni wadāni īnānīte waa ate bāi tededinque waa pōnō cæte bāi godō

apænedänipa cæmīnīi.

Nē pōnēmīni iñōmō iñmaï cæcæmīnimpā, ante

¹⁷ Minitö guiquenē botō nē waademīni ëñeedāni. Mōnō Awēnē Itota Codito nānō nē da godongaināni incæ, Æbānō baquii, ante nāni apænegaiñō ante iñmānō ante pōnēdāni. ¹⁸ Tōmēnāni īnōmō minitö īmīnīte apænedinqe, “Wodo iñmæca īnque bayonte edæ wadāni nāmā nāni toinēwente godōnō ante goquināni incæ Wængongui ingante Baa ante badete toquīnāni īnōnāni inte edæ do poncædänimpā,” ante apænedāni ëñēmīnītapa. ¹⁹ īnāni nē badete todāni iñōmō Wængongui Öñōwōca ingante ëwocadāmai īnāni inte edæ nāmā nāni cænīnō ante ëñente cædänipa. Minitö adocabomīni iñōmīnīte tōmēnāni, Nānēneto nānēnētē gocæmīnimpā, ante cædinque pā cæte bāi cædāni īnānipa.

²⁰ Botō nē waadedōmīni edæ iñmāi cædāni. Minitö mōnō Tæiyæ Waëmō pōnō īnongā ingante wede pōnēmīni inte mānīnō mūni wede pōnēnō incæ dica tæi gó cæte ongonca bāi impa. Ante adinque minitö onco dicaboga mānontē bāi edæ tæi püñānīnīte godōmenque cædāni. Ayæ Wængongui Tæiyæ Waëmō Öñōwōca ingante ëwocadīnīte minitö, Tōmengä æbānō angāā, ante ëñēnīnīte mānīnōnque ante Wængongui ingante apæneedāni. ²¹ Minitö, Mōnō Awēnē Itota Codito pōnō waadete waa cæcā beyænque mōnō wænāmāi inte cōwē wantæpiyæ quēwengæimpā, ante æncæte ante wānō cōmīnītawo. īnique Wængongui nē waadete pōnēnō nēmō cōwē waadete pōnēnīnīte ongöedāni.

²² Pancadāniya guiquenē, Wabānō quēwengūlīmoo, ante guññente wæyōnānīte minitö tōmēnāni īnānīte pünte adāmāi inte godō waadete waa cædāni. ²³ Pancadāniya guiquenē gonga bæcoyōmō oo goquīnāni iñmāi impa, ante adinque minitö wæætē. Quēwencædānimpā, ante odomonte apænedinqe tōmēnāni īnānīte ö æmīni beyænque quēwencædānimpā. Wadāni guiquenē wīwa cædāni inte nāmā baö wentamō mongænte bāi éñayōnānīte minitö, Nātē wæcæ wæ, ante guññente wædinque tōmēnāni weocoo nāni nādincoo incæ gampodāmāi inte tōmēnāni beyæ wæætē waadete godō waa cædāni.

Wængongui waëmō pōnō emōnongä ingampa, ante

²⁴ Minitö tæ go wæænte bāi oda cædāmāi incæmīnimpā, ante Wængonguiquinqe eyepæ pōnō īnongā inte töö æmāngä ate minitö adiyæ ongonte bāi wede pōnēcæmīnimpā. Ayæ tōmengä adocabanque eyepæ pōnō cædōngä inte pōnō badongä ate minitö

waīmīni bamīni īnique mīnitō nanguī pōnī
 müni watapæ toquinque tömengā nänö
 ñäö ëmöñömö ænte mæicä æicæmīnimpa.
 25 Wængonguū adocanque pōnī īnongä inte
 mönö īmonte, Quēwencæmīnimpa, ante né
 Ängaingä ingampa. īnique Itota Codito
 mönö Awēnē nänö cægaïnö beyænque eyepæ
 bate quēwēmö ïñömö mönö ümaïnö ante
 apænecæimp. Wængonguū ëñëmi. Bitō
 badongaincoo dæ ãnonte wëenē īmämoque
 ïñonte ñöwopämo ïñonte wapämo mülmämo
 īnque bayonte bitō adobique cöwē ñäö
 entawente tæi ëmöningue Awēnē né tæi
 piñæmi ïnömi inte tömäo ïñömö quēwēnäni
 ïnänite né Änömi ïmidö anguënë, ante mönö
 apænecæimp. Mänömaï baquïnö anguënë,
 ante botō, Amëë, ämopa.

Wää ingante Itota Codito

Nänö Odömongaïnö

Wää wümonte baï nänö adi, ante yewæmongaïnö

¹ Wääené nedé quinö wé wodonte baï ingatimpa, ante Itota Codito nänö odömongaïnö ante yewæmonte impa. Wængongui iñomö, Wantæ iñonte quinö baï baquïi, ante, Itota tömengä ingante né cædäni inänite odömoncæcäimpa, ante cædinque Itota Codito ingante edonque odömongä agacäimpa. Ayæ Itota Codito wæætë tömengä anquedo ingante, Bitö Wää botö né cæcä weca godinque odömomi acæcäimpa, ante da pönongä ponte odömongä atabopa.² Botö Wäämo guiquenë, Quinö botö adinö tömänö incæ nö impa, ante yewæmompaa. Mäninö Wængongui nänö angainö ante Itota Codito incæ botö imote edonque odömongä adimo inte botö adobai wümonte baï tömänö botö adinö ante, Nö impa, ante yewæmompaa.

³ Wængongui beyæ botö apænedö ante ii yewæmöntaa yewæmompaa. Mänintaa adinque né apænedäni näni toquinque. Ayæ mäninta botö yewæmöninö ante eñente cædäni näni toquinque. Edæ iñmai baquïonæ wantæ iñö oo baquïnö anguenë.

Godongämæ näni pönencabo tiæte ganca iñani beyæ Wää yewæmongampa

⁴ Botö Wäämo iñomo imopa. Atiabæ iñomö wayomö wayomö incæ Codito ingante godongämæ mïni pönencabo önompo æmæmpoque go mencabomuniya acæminimpa, ante botö yewæmompaa.

Mönö Mæmpo Wængongui wääené nedé né quewengaingä inte iñow quewenga incæ ayæ wantæpiyæ quewencæcäimpa. Tömengä Öñowoca incæ önompo æmæmpoque go mewoga öñowocaidi baï ewocadongä inte Wængongui nänö aacæ tæ contayomö tæcætawë iñö né ongongampa. Iñinque Mæmpocä töno tömengä Öñowoca waadete pönö cæda ate mïnitö gänë entawencæminimpa.

⁵ Ayæ adobai Itota Codito edæ Wængongui ingantedö ante cœwæ adæmë pöni apænedongä inte wængä ate tano iñani ömæmongaingä ingampa. Tömengä tömämæ awënë odehyeidi näni Tæiyæ Awënë Odehye iñongä ingampa. Tömengä adobai mönö imonte né waadete pönengongä inte mönö wénæ cægäinö adinque tömengä wepæ inte ménongacäimpa. Tömengä adobai waadete pönö cæcä ate mïnitö gänë entawencæminimpa, ämopa.⁶ Ayæ Itota, Botö Awënë Odehyebo nempo quewenique mïnitö botö töno godongämæ

aamini bacæminimpa, ante pönö badongacäimpa. Ayæ, Botö Mæmpo Wængongui ingante cæcæmïnimpa, ante Itota pönö cæcä ate mönö Wængongui quï, ante né godomö bagaimö imopa. Tömengä iñäo baï emöfongante mönö waocabo tömenganque ingante waa acæimpa. Tömenganque cœwæ né tæi piñenongä inte quingämenque quewenäni iñonänite tömengä tömänäni Awënë iñongä ingampa, ante mönö cœwæ angæimpa, ante Amëe, ante ämopa.

⁷ Eñedäni, tömengä edæ boguimancodë wææñongante, tömänäni tömengä ingante acædänimpa. Tömengä ingä né timpogainäni incæ adobai tömengä ingante acædänimpa.

Ayæ tömämæ quewenäni tömänäni tömengä ingante adinque Ca ca wæcædänimpa. Mänömai baquïnö anguenë, ante botö, Amëe, ämopa.

⁸ Wængongui Awënë adocanque Tömäa né Cægaingä inte iñmai angampa. “Botö Tänobo ingaimo inte Tömämo inguimo imopa.” Mänömaiñö ante né angä iñomö tömengä wääené nedé do quewengaingä inte iñwo quewengä incæ ayæ wantæpiyæ quewencæcäimpa.

Itota Codito né iñäo baï emongaingä ingante Wää nänö adö

⁹ Botö Wäämo iñomo imopa. Mïnitö töniñabo inte botö mïnitö töno Awënë Odehye Itota nempo quewenique mönö tömengä töno godongämæ aamö iñomö imopa. Botö mïnitö töno godongämæ wæwemö imö incæte mönö wæntæye iñamaï inte ee cæmompa. Wængongui nänö angainö ante apænedinqe ayæ, Itota mönö Codito iñongä ingampa, ante, Nö impa, ante botö apænedö beyænque botö wää tæwëne Patomoto iñomö tee mönête baï quewentabopa.

¹⁰ Wængongui Awënë itædë iñonte Wængongui Tæiyæ Waëmë Öñowoca incæ botö imote bæi ongonte baï cæyongä botö öñabæ iñö adocanque tedepämo todompeta näni ancadeca we öonte bai yedæ té eñentabopa.¹¹ Iñmai angantapa. “Bitö quinö wümonte baï abi, ante yewæmöntaa yewæmøe. Yewæmöninque wayomö wayomö incæ Codito ingante godongämæ näni pönencabo önompo æmæmpoque go mencabodäniya iñonänite tömänäni iñänite da godoe,” ante angantapa. “Epeto quewenomö quewenäni Ætämidoña quewenomö quewenäni Pedegämo quewenomö quewenäni Tiatida quewenomö quewenäni Tadoditi quewenomö quewenäni Pidadedepia quewenomö quewenäni ayæ Daoditea quewenomö quewenäni Codito ingante godongämæ näni pönencabo näni cabø näni bitö tömänäni

ïnänite ii bitö yewæmöninta da godömi æncædänimpä.”

¹² Äñongante botö, Æcänö äna ëñëmoo, ante dadi ëmænte atabopa. Dadi ëmæñömote yædo concædi ti wodönoincade oodo inte badöincade önompø go mæa ganca ongoncadate atabopa. ¹³ Ayæ yædo concædi ti wodönoincade ongöñömö adoyömö tæcæguedä adocanque né Waocä ëñagaingä bai inte ongongä atabopa. Tömengä doyænc oo önöwa ganca inc oo mongæninque ayæ tæcænemæ ïnö pacadeyænta oodo inte badöi eñemængä ingantapa. ¹⁴ Tömengä oocabo töñö ocagui ïñömö dayö näämænta pöni ëmø bai adobaï encadinque yoguimö ñao pöni ëmø bai adobaï ñao bai encacä ingantapa. Ayæ tömengä awinca incæ gonga wo bæcote bai ëmengä ingantapa. ¹⁵ Tömengä önöwa incæ yaëmenta bodonte nänö änö gongapamö guii ocoi äñonte ñao ëmø bai tömengä adobaï ëwæca ingantapa. Tömengä tedeyongä æpæ mæ conta goyon te æpæ té bai adobaï té ëñentabopa. ¹⁶ Tömengä önötempo tömempo incæ némöidi æmæmpoque go mæa ganca næængantapa. Ayæ tömengä önöne ïnö yaëmë tipængaa waingamë engamë ënedinque yædæ tadete ongongantapa. Ayæ tömengä awinca incæ nænque nangu tamonte bai ñao bai ëmengantapa.

¹⁷ Tömengä ingä adinque botö tömengä önöwa ïnö wænte bai tæ gowææntabopa. Tæ gowææñömo tömengä önompø tömempo inte botö imote gampodinque “Bitö guïñenämä incæbiipa,” ante äñinque edæ, “Tömää badöñämä iñedæ botö Do Quëwengämo imopa. Ayæ tömää iñque bayedæ incæ botö Ayæ Pöni né Quëwëmo incæboipa,” ante angantapa. ¹⁸ Edæ “Botö né Quëwengämo ïnömo inte né wænímo incæ ñani ömæmonte cöwæ wantæpiyæ quëwëmo ïnömo imopa. Waodäni né wænte godinäni nänö wænte ongöñömö ongöñöñänite botö, Cöwæ wæñämä quëwencæminipa, ante botö tæi piñæmämö inte né æmo imopa.

¹⁹ “Mänömaï beyæ bitö wiiimonte bai bitö adinö ante quinö ñöwo i, ante quinö iñcayæ ate baquü, ante yewæmoe ämopa. ²⁰ Mänii némöidi önompø æmæmpoque go mæa ganca botö önötempo tömempo incæ mæ öfönc oo bitö adincoo ante, Æbänö i, ante bitö ëñenämäi ïnönö ante botö edonque pöni apænebo ëñencæbiipa. Botö imote godongämæ nänö pönen cabø önompo æmæmpoque go mencabodäniya ïñöñänite tömänäni ïnänite né aadäni bai némöidi ïnänipä. Ayæ yædo concædi ti wodönoincade oodo inte badöincade önompø æmæmpoque go mæa ganca ongoncadecoo bitö adincoo ante, Quinö bai ïnänii, ante botö adobaï bitö imite edonque pöni apænebo ate né ëñemi bacæbiipa. Wayömö wayömö incæ botö

imote godongämæ nänö pönen cabø önompo æmæmpoque go mencabodäniya ïñöñömö tömänäni yædo concædi ti wodönoincade bai adobaï ïnänipa,” ante Waocä né ëñagaingä ïñöñömö botö imote apænegacäimpä.

2

Godongämæ nänö pönen cabø tiæte ganca ïnäni ïnänite Itota nänö änö

Epeto ïñömö quëwëñäni ïnänite Itota nänö änö

¹ Ayæ adocä godömenque apæne cantapa.

“Epeto ïñömö Wængouü ingante godongämæ nänö pönen cabø ïnänite né aacä acæcäimpä, ante botö änö ante iimai yewæmoe ämopa. ‘Botö edæ némöidi önompø æmæmpoque go mæa ganca botö önötempo tömempo né nææmo imo inte botö adobaï yædo concædi ti wodönoincade oodo inte badöincade önompø æmæmpoque go mencadea incade ongöñömö adoyömö tæcæguedä ne cægömo imopa.

² “Minitö ãebänö cæminii, ante do ëñemopa. Edæ nanguü pöni cædinque minitö wæntæye ïnämäi intë ee cæminipa. Minitö wiwa cædäni ïnänite Baa ante quëwëminipa, ante do ëñemopa. Ayæ Wængouü nänö né da godongäimöni imnipa, ante né ïnänite incæte ïnämäi ïnönänite minitö, Nåwängä ïnänii, ante ëñencæte ante apænte adinque, Tömänäni babæ ãänipa, ante ëñente wæminitapa. ³ Minitö wæntæye ïnämäi intë ee cæminii imnipa. Ayæ botö ëmøwo apænete beyænque wæwëmïni incæte godömenque godömenque cædinque minitö mímöne nangæ badämäi imnipa, ante do ëñemopa.

⁴ “Incæte adoquæ pöni mïni cædinö wii waa abopa. Minitö edæ wii wëenëñedæ bai ãedæmö waadete pöñemini imnipa, ante awædö. ⁵ Edæ minitö waa cædinimi imini incæte ñöwo wæætæ wënae wënæ cæminii bamini awædö. Mäninö ante pöñeedäni. Mänii mïni wënæ wënæ cædinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante pöñente fimpø cædinque minitö wëenëñedæ mïni waa cægaï bai adobaï cæte quëwëdäni ämopa. Ämo ëñeninqe minitö mïni wënæ wënæ cædinö ante wædämäi imini adinque botö minitö weca pömaimopa. Pöñinqe mïni yædo concædi ti wodönoincade nänö ongöñömö ongöñonte botö ö aenguimodö anguënë. ⁶ Incæte adoquæ mïni cædinö guiquenë waa abopa. Minitö edæ Nincodaitaidi nänö ãänäi nänö cædö ante adinque piñte imnipa. Botö adobaï tömänäni nänö cædö ante adinque piñte imopa.

⁷ “Wayömö wayömö incæ botö imote godongämæ nänö pönen cabø ïnänite

Wængonguü Önöwoca quïnö angää, ante tömengä nänö änö ante në éamonca ìmïni inte èñeedäni. Wængonguü waa gónea iñömö mäniñömö adowænque quèwenguïwæ pædiwæ iwæmpa. Tæi èmonte në gänä cædäni ïnänite botö iñömö, Mäniwæ inca cæncæmïnimpa, ante pædæ godoncæboimpa," ante mäniñque ämopa," ante Waocä në èñagaingä iñömö botö imote apænegacäimpa.

Ætämidoña iñömö quèwënäni ïnänite Itota nänö änö

⁸Ayæ adocä godömenque apænecantapa.

"Ætämidoña iñömö Wængonguü ingante godongämæ näni pönencabo ïnänite në aacä acæcäimpa, ante botö änö ante iñmai yewæmoe ämopa. Tömää badönämai iñedé botö Do Quèwëngämo imopa. Ayæ tömää iñque bayedé incæ botö Ayæ Pöni në Quèwëmo incæboimpa. Botö në wæñimo incæ ñöwo wæætë ñäni òmëmongaïmo imopa.

⁹"Minitö wæwëmïni inte adobaï ömæpomini ìmïnipa, ante botö do èñémopa. Incæte minitö nö éamini ìmïnipa. Ood-eoidi pancadäniya, Mönitö Wængonguü ingante möni pönencabo imönipa, ante në änäni incæte piñte babæ ànewëñani ïnänipa, ante botö do èñémopa. Mäninäni iñömö Tatana ingante nänö èñencabo inte mänömaï cædäniipa töö. ¹⁰Minitö quïnö beyæ wæwencæ cæmïni ìmïni incæte guïñénämaï iedäni. Tatana incæ, Æbänö cæmïni, ante acæte ante cæcä beyænque waodäni pancamïniya ìmïnite tee mònecædäniipa. Önompo tipæmpoga öönæ iñonte wæwenguïmni ìmïnipa. ïnique minitö mïni wænguinque wæmïni incæ cöwë pönénique adæmø cædäni. Mänömaï në cæmïni ïnique botö, Mini cöwë quèwenguïnta, ante poganta baï minitö imite pönömo ñemäimïnipa.

¹¹"Wayomö wayomö incæ botö imote godongämæ näni pönencabo ïnänite Wængonguü Önöwoca quïnö angää, ante tömengä nänö änö ante në éamonca ìmïni inte èñeedäni. Wadäni adopoque wæningue nänö mempoga wænguïmamo baï tæi èmonte në gänä cædäni iñömö wæætë mempoga wænämäi incædäniipa," ante mäniñque ämopa," ante Waocä në èñagaingä iñömö botö imote apænegacäimpa.

Pedegämö iñömö quèwënäni ïnänite Itota nänö änö

¹²Ayæ adocä godömenque apænecantapa.

"Pedegämö iñömö Wængonguü ingante godongämæ näni pönencabo ïnänite në aacä acæcäimpa, ante botö änö ante

iñmai yewæmoe ämopa. 'Botö edæ yaëmë tipængaa waingamë engamë nææmo imopa.

¹³"Ædöno quèwëmïni, ante botö do èñémopa. Tatana contaimpa on-gonte nänö aayömö adoyömö mimitö quèwëmïni ìmïni incæte botö imo imo cædämai quèwëmïni ìmïnipa. Mini quèwënömö Tatana adoyömö quèwëngä ïnique, Antipato edæ botö änö ante cöwë pönénique adæmø apænedongä iñongante mäniñömö quèwënäni tömengä ingante wænönäni wængantapa. Tömengä wæñedé incæ mimitö botö imote edæ, Dicæ pönémogaa, änämäi ìmïnipa.

¹⁴"Incæte pancaa mïni cædinö wii waa abopa. Edæ pancamïniya docä Badäo nänö odömonte apænegacäinö ante èñewëmïni awædö. Tömengä iñömö, Badaco godö cæcä beyænque idægoidi tee tewate baï oda cæcædäniipa, ante cædinqe adocä Badaco ingante odömonte apænecä èñente cægacäimpa. Wadäni, Mönitö wængonguü cængü impa, ante näni cönöni ante, Minitö cædäni, ante Badaco iñömö idægoidi ïnänite odömonte apænegacäimpa. Ayæ onquiyäñani töö godö towente cædäni, ante odömonte apænegacäimpa. ¹⁵Ayæ pancamïniya adobaï Nincodaitaidi näni odömonte apænedö ante èñewëmïni awædö. ¹⁶Mänömaï beyæ mïni wénæ wénæ cædinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante pönente ñimpo cædäni. Minitö mïni wénæ wénæ cædinö ante wadlämai ìmïni adinqe botö wantæ iñonte minitö weca pömaimopa. Pöningue tömëñani näni odömonte apænedö ante në èñewëñani iñönänite botö önone incæ yaëmë ènedinqe yædæ tadedinqe gùeadö guëa cæcæboimpa.

¹⁷"Wayomö wayomö incæ botö imote godongämæ näni pönencabo ïnänite Wængonguü Önöwoca quïnö angää, ante tömengä nänö änö ante në éamonca ìmïni inte èñeedäni. Tæi èmonte në gänä cædäni ïnänite cængü mänäa näni angaïmö botö wë wodöni cængü iñonte godömo ænte cæncædäniipa. Adodäni ïnänite adobaï dica näämæntaca godömo æncædäniipa. Wa èmöwo ante pemöinque mäniçaa yewæmonte ingæimpa. Në ænäniqne mäniwo èñenäni ïnänipa," ante mäniñque ämopa," ante Waocä në èñagaingä iñömö botö imote apænegacäimpa.

Tiatida iñömö quèwënäni ïnänite Itota nänö änö

¹⁸Ayæ adocä godömenque apænecantapa.

"Tiatida iñömö Wængonguü ingante godongämæ näni pönencabo ïnänite në aacä acæcäimpa, ante botö änö ante iñmai

yewæmoe ämopa. ‘Botö edæ Wængonguü Wëmo inömo imopa. Botö awinca incæ gonga wo bæcote baï nê emömo imopa. Botö öñowa incæ yaëmenta bodonte näni änö baï ñäo baï nê éwabo imopa.

¹⁹ “ ‘Minitö æbänö cæminii, ante mïni waadete pönénö ante mïni wede pönénö ante wadäni inänite mïni waa cædö ante botö do éñémopa. Minitö wæntaye inämäi inte ee cædinque godongämæ cæminii iminipa, ante ayæ, Wëenënedé do waa cædimini inte ñöwo godömenque waa cæminii iminipa, ante adobai do éñémopa. ²⁰ Incæte adoque pöni mïni cædinö wii waa abopa. Onquiyængä Etabete nê emongä iñömö edæ, Wængonguü beyæ nê apænebo, ante nämä incæ nê angä ingante wido cædämäi iminipa. Inämpa tömengä ingante ayæ godömenque Ao äminipa töö. Iñämpa tömengä iñömö botö imote nê cædäni inänite näno odömonte apænedö beyænque oda cæte gocædämipa, ante cæcä beyæ tömänäni onquiyænäni töö godö towente cædänipa. Wadäni, Mönitö wængonguü cængü impa, ante näni cönöni cænäniipa töö. Mänömai cæcædämipa, ante mäningä onquiyængä odömonte apænecäimpa.

²¹ “ ‘Tömengä näno towente cædimämo ante, Botö wénæ wénæ cæbo inte ancaa wæwente awædö, ante pönente wabänö ñimpö cæquingä, ante botö tömengä ingante ee pänämäi intabopa. Incæte tömengä näno wénæ wénæ cædö ante wædämäi quëwengä ingampa. ²² Iñinque botö, Tömengä ingante cæbo beyænque wénæ wénæ bate wæwencæcäimpa, ante cæcæboimpa. Ayæ tömengä näno odömonte apænedinö baï nê eñente cædäni iñömö tömengä töö näni guëa godö mówëñö ante, Mönitö wénæ wénæ cæmöni inte ancaa wæwente awædö, ante pönente ñimpö cædämäi inäni iñinque tömänäni inänite adobaï botö cæbo beyænque nangü wénæ wénæ bate wæwënañipa. ²³ Tömengä wénäni inänite wænömo wæncædämipa. Iñinque wayömö wayömö incæ botö imote godongämæ näni pönencabo tömancabodäniya iñömö, Botö incæ tömänäni näni mïmöno töö ocaidë, Åbänö pönénäni, ante nê eñëmo iñömo imopa, ante eñencædämipa. Ayæ mïnitö cædi baï ante adinque botö wæætë adobaï mïnitö tömämäni iminite cæcæboimpa.

²⁴ “ ‘Wamïni pancamïniya guiquënë Tiatida iñömö quëwëmïni inte mäningä onquiyængä näno odömonte apænedö ante mïnitö nê pönénämaï iminipa. Ayæ Tatâna wé wodonte näno angänö ante eñenämaï iminitapa. Iñinque botö mïnitö

iminite iñmaï ämopa. Minitö teëmë mongæenco mongænte gote baï wædämäi incæmïnimpa, ante wadö ante änämäi incæboimpa. ²⁵ Wæætë botö ocaë emænte wæænganca mïnitö edæ do mïni pönénö ante ñimpö cædämäi iedäni. Mäninque ämopa.

²⁶ “ ‘Inguipoga iñque baganca ædänidö botö änö nê cædönäni inte tæi emonte nê gänä cædäni inänite botö pöni cæbo ate tömänäni nämä tæi piñænäni badinque tömämä quëwënäni inänite nê änäni bacædämipa. ²⁷ Botö Mæmpo botö imote pöni cæcä beyænque Awënë badinque nämä tæi piñænte inte nê ämo baï botö adobaï tömänäni inänite pöni cæbo beyænque awënëdi badinque aacædämipa. Tæiyæ awënë tömengä nempo quëwënäni inänite aacä baï tömengä iñömö tömämä quëwënäni inänite, iñmaï cædäni, ante aacæcäimpa. Dai inte bæte cængämö tæi ænacä nancate baï cædinque tömengä adobaï wabæca wabæca quëwënäni inänite nanguü pante cæcæcäimpa. ²⁸ Mäninäni inänite botö adobaï wadaamö ñäo bayonte apäimö ince godömo æncædämipa.

²⁹ “ ‘Wayömö wayömö incæ botö imote godongämæ näni pönencabo inänite Wængonguü Öñowoca quïnö angäa, ante tömengä näno änö ante nê emonca imini inte eñeedäni,’ ante mäninque ämopa,’ ante Waocä nê eñagaingä iñömö botö imote apænegacäimpa.

3

Tadoditiidi inänite Itota nänö änö

¹ Ayæ adocä godömenque apænecantapa. ‘Tadoditi iñömö Wængonguü ingante godongämæ näni pönencabo inänite nê aacä acæcäimpa, ante botö änö ante iñmaï yewæmoe ämopa. ‘Wængonguü Öñowoca incæ önompo æmæmpoque go mëwoga öñowocaidi éwocadongä ingampa. Botö iñömö tömengä ingante nê ewocate quëwëgämo inte némöidi önompo æmæmpoque go mëa ganca inäni nê nææste ingäimo imopa.

“ ‘Iñinque, Mïnitö æbänö cæminii, ante do éñémopa. Mïnitö mïmïni quëwëmïni, ante wadäni apænedäni incæte mïnitö wii waa cæte quëwëmïni inte do wængälnäni baï iminipa töö.

² Edæ, Botö Wængonguü ayongä mïni cædinö wii eyepæ cæminipa, ante adinque botö, Näni ömæmöedäni, ante ämopa. Näni ömæmönique mïnitö, Ayæ mïnäni quëwënäni incæ nê wæncæ cædäni baï badäni incæte tömänäni wænämaï inte wæætë tæimö bacædämipa, ante cædäni. ³ Mänömai beyæ, Quiëmë

do æñümíni bai ïmínii, quüëmë ante do ëñëmíni, ante mäninö ante wæætë adodö ante pönëedäni. Pönëenique münitö mäninö ante ëñente cædäni. Ayæ mënii wénæ wénæ cædinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante pönente ñimpo cædäni. Wæætë münitö wii ñäni ömämonte bai ïmíni ate wædinque botö incæ münitö weca awëmë në ængä bai pömaïmopa. Ayæ, Awëmë në ængä æyedënö ponguingää, ante ëñënamäi ïnäni bai botö adobaï münitö ëñënamäi ïñomini münitö weca awëmë ponguïmo apa quëwëmíni.

⁴ “ Incæte Tadoditi ïñomö mënii quëwencabo ïñomíniite pancadâniya tömënnäni weocoo wentamö nämönämäi bai ïnäni inte në waa cæte quëwënnäni. Mäninäni waa cæte quëwënnäni beyæ eyepæ ïnönnäni inte weocoo näämäntacoo mongænte botö mïññæ gocædânimpa. ⁵ Në tæï emontë gänä cædäni ïñomö adobaï weocoo näämäntacoo mongæncædânimpa. Ayæ, Quëwenguinta, ante Wængonguï näno yewæmongaintaa mäninäni émëwo do yewæmöi ïnique botö cöwë wadæ cædämäi incæboimpa. Wæætë botö Mæmpo Wængonguï weca ayæ tömengä anquedoidi weca botö, ïnäni botö mïññæ gogaïnäni ïnäni, ancaæboimpa.

⁶ “ Wayömö wayömö incæ botö imote godongämæ näni pönencabo ïnäniite Wængonguï Öñowoca quïnö angää, ante tömengä näno änö ante në éamonca ïmíni inte ëñeedäni,” ante mäninque ämopa,” ante Waocä në ëñagaingä ïñomö botö imote apænegacäimpa.

Pidadedepiaidi ïnäni Itota nänö änö

⁷ Ayæ adocä godömenque apænecantapa.

“ Pidadedepia iñomö Wængonguï ingante godongämæ näni pönencabo ïnäniite në aacä acæcäimpa, ante botö änö ante ïlmai yewæmoe ämopa. ‘Botö edæ në Tæiyæ Waëmø ingaïmo ìmopa. Nö ante cægäimo inte botö docä Awënë Dabii näno wi ænequï në nængalmo ìmopa. ïnique quïnö odemö botö wi ænebo incæ mäninemö wacä ædö cæte tee monequïngä. Ayæ quïnö odemö botö tee monebo incæ mäninemö wacä ædö cæte wi ænequïngä.

⁸ “ Münitö æbänö cæminii, ante do ëñëmopa. Münitö cæcæmïnimpä, ante botö odemö wi ænete bai cæbo aedäni. Æcänö mäninemö wæætë tee monequïngä. Edæ dæ angampa. Münitö wii tæï pññemíni ïmíni incæte botö angalö ante ëñente cæminii inte botö émëwo ante, Dicæ ëñëmóniyaa, ante änämäi ïñumini ïmíni. Botö do ëñëmopa. ⁹ Mönü oodeocabo ïmöni incæ pancadâniya,

Münitö Wængonguï ingante möni ëñencabo ïmönipa, änäni incæte ïnämaï ïnäni. Wæætë tömënnäni ïñomö babæ änewënnäni ïnäni. Tatäna ingante näni ëñencabo ïnäni. Botö godö cæbo ate adodäni münitö weca ponte münitö öñowa gänë ædæ wææncædânimpa. Ayæ, Botö münitö ïmíniite në waadete pöñengalmo ìmopa, ante botö godö odömomo ëñencædânimpa. ¹⁰ Münitö ïmíniite, Ee cædinque wæntæye ïnämaï iedäni, ante botö angainö ante ëñente në cædämíni ïmíni adinque botö wæætë münitö ïmíniite wææ aacæboimpa. Inguipoga quëwënnäni tömënnäni näni wæwengüñmamo ancaa baquïnö angüenë. Edæ Tatäna, Æbänö quëwënnäni, ante acaete ante cæcä ate näni wæwëñedë botö ïñomö, Münitö wæwënnäni incæmïnimpä, ante münitö ïmíniite wææ aacæboimpa.

¹¹ “ Botö oo ocæ èmænte ponguïmo ìmopa. Wængonguï poganta hänö godonguinta, ante münitö ïmíniite godongä aencæmïnimpä. Mäninta mënii ænguinta ïñomö wacä ænämäi incæcäimpa, ante münitö mënii entawëñö ante godömenque godömenque ñimpo cædämäi iedäni. ¹² Botö cæbo ate waodäni tæï èmonte në gänä cædäni ïñomö tömëno Wængonguï tæiyæ wæmë onçonë wantæpiyæ quëwenguiñänidö angüenë. Tömënnäni Wængonguï weca cöwë quëwente taodämäi incædânimpa. Tömënnäniya botö Wængonguï émëwo yewæmoncæboimpa. Mii Eedotadëë näni äñomö ïñomö botö Wængonguï näno quëwëñomö ïñonte mänii tömengä näno quëwëñomö incæ öönadë inöda pönongä wæængäimpa. Mänii Wængonguï näno quëwëñomö émëwo botö adobaï tömënnäniya yewæmoncæboimpa. Ayæ botö wawo botö nöwo pemongaïwo adobaï tömënnäniya yewæmoncæboimpa.

¹³ “ Wayömö wayömö incæ botö imote godongämæ näni pönencabo ïnäniite Wængonguï Öñowoca quïnö angää, ante tömengä näno änö ante në éamonca ïmíni inte ëñeedäni,” ante mäninque ämopa,” ante Waocä në ëñagaingä ïñomö botö imote apænegacäimpa.

Daoditeaidi ïnäni Itota nänö änö

¹⁴ Ayæ adocä godömenque apænecantapa.

“ Daoditea iñomö Wængonguï ingante godongämæ näni pönencabo ïnäniite në aacä acæcäimpa, ante botö änö ante ïlmai yewæmoe ämopa. ‘Botö émëwo Amëë, ante pemongaïmo inte botö cöwë, Nåwangä impa, ante në cöwë ædæmö apænegäimo ìmopa. Wëenëñedë Wængonguï hänö badongäñedë mänñedë botö tömengä tönö godongämæ badongäimo beyænque

tömengä nänö badongaincoo tömancoo Awënë badinque botö né ämo ïmopa.

15 “ Minitö æbänö cæminii, ante do ëñémopa. Yoguipæ baï ïnämäi ïmíni incæte ocoi ämæ baï adobaï ïnämäi ïmínipa töö. ïñæmpa yoguipæ baï ïmínipa diyæ waa aquimoo. Edæ ocoi ämæ baï ïmínipa diyæ waa aquimoo. 16 Minitö yoguipæ baï ïnämäi ïmíni incæte ocoi ämæ baï ïnämäi ïmíni inte wæætë wii eyepæ cæminii inte gänë ämæ baï ïmínipa töö. Mänömaï beyæ botö edæ tömëmo öönöre towæ tåñontë baï minitö ïmínitë adobaï wido cæcæ cæbo apa quëwëminii. 17 Minitö, Mönitö nanguï éamonca ïmínipa, ante ämínipa. Edæ, Tömëmóni mäincoo gæte da wæñinqe eyepæ éamönipa, ante ämínipa. ïñæmpa mäninö ante wapiticæ pönente ämínipa. Minitö müni wæwëno incæ ëñenämäi ïmínipa töö. Minitö æbänö bate cæminii, ante adinque wadâni, Minitö wodi, ancædänimpa. Ömaepodâni baï ïmíni inte minitö babetamönâni baï ïmíni inte ömaadâni baï ïmíni incæte, Mänömaï ïmínipa, ante éñeminiyaa.

18 “ Mänömai beyæ botö, ïimaï cædâni, ante waadete ämopa. Botö pönö cæbo beyænque minitö wæætë waa bate baï nanguï cæcæmönimpaa, ämopa. Mäninö botö pönö cædö iñomö oodo gongapamö aca podonte ate wæmë oodo bate baï impa. ïnique minitö, Mönitö nanguï éamonca bacæmönimpaa, ante cædinque botö weca ponte tömëmo oodo ante godonte æedâni. Ayæ, Ömaamóni ïnämäi incæmönimpaa, ante guingo imönämäi incæmönimpaa, ante münitö botö weocoo näämæntacoo godonte ænte mongædâni. Ayæ münitö, Awinca waa acæmpaa, ante cædinque tömëmo awinca cõñomöimæ godonte ænique cõñomöedâni.

19 “ Botö né waadete pönénäni ïnänite botö piñte ämo inte adobaï pante cæbo ïmopa cæminii. Minitö nanguï cædinque müni wénæ wénæ cædinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante pönente ñimpoo cædâni. 20 Éamonca éñeedâni. Botö ince odemö yabæ ïnö ongonte baï waomini mümöno a ongöñinque, Wi ænequï, ante aa peyomo waocâ æcâmenque incæ éñenique odemö wi ænete botö ïmo, Pö guie, angä ïnique botö iñomö edæ tömengä mümöne pö guicæboimpa. Tömengä mümö botö oncö baï iñonte botö tömengä töno cæte baï cöwæ quëwencæboimpa. Ayæ tömengä wæætë botö töno cæte baï cöwæ quëwencæcæmpaa. 21 Botö tæi émonte né gänä cægäimo inte botö Mæmpo nänö aacæ tæ contaimpa tömengä töno guëa tæ contagaïmo baï né tæi émonte né gänä cædâni iñomö adobaï botö tömëmo aacæ

tæ contayömo botö töno godongämæ tæ contacædänimpa, ante ämo adopaa tæ contaquinäni.

22 “ Wayömö wayömö incæ botö ïmote godongämæ nänö pönencabo ïnänite Wængongü Önöwoca quïnö angää, ante tömengä nänö änö ante tömënni né éamonca ïmíni inte éñeedâni,” ante mäninque ämopa,” ante Waocä né éñagaingä iñomö botö ïmote apænegacæmpaa.

4

Öönædë iñomö Wængongü ingante watapæ apænedâni

1 Botö Wäomo iñomö inte ayæ ate æmö ayöomite öönædë ïnö odemö wi ænete atabopa. Todompeta nänö ancadeca we ðonte yedæ tæ baï tedepämö tåno botö éñeninö iñomö ñöwo wæætë adopämö botö ïmote ïmaï änique, “Iñomö pö æe. Äñomite botö, Ayæ ate quïnö baquënen inguü, ante bitö imite edonque odomömo acæbiimpa,” angantapa.

2 Mäninö ante äñongä Wængongü Önöwoca incæ botö ïmote bæi ongonte baï cæyongä botö wîlmonë baï adinque ïmaï atabopa. Öönædë ïnö Awënë tæ contaimpa ayömo adocanque mäninömö tæ contacæ atabopa. 3 Mäningä adoyömö né tæ contadongä iñomö dica ñao baï éamonca baï adobaï émongä ingantapa. Aatape nänö änincä baï codonadina nänö änincä baï mänincä mencaa ñao baï inca baï tömengä adobaï émongä ingantapa. Awënë tæ contaimpa iñomö daimë dica baï etëmedada nänö änincä éamonca baï inte æidämæ wai'më pönö gongæménimpaa. 4 Mänimpa Awënë nänö aacæ tæ contaimpa waimpacoo bæinticoatodo ganca mäimpopacoo mäninömö godämæ a ongompapa. Adopacoo iñomö né aadâni né Picænäni bæinticoatodo ganca mäimpodâni tæ contadinque näämæntacoo mongænique poganta oodo inte badöinta da wencate a ongönänitapa. 5 Awënë tæ contaimpa ïnö näintë yædæ ta gote detæbo tæi tæi tæ tñonte yedæ pöni ämimpaa. Ayæ Awënë tæ contayomö tæcætawë ïnö ti wodðinoindæ ñomopo æmæmpoque go mëwoga öñowocaidi baï éwocadongä inte mänincadecoo baï ingampa.

6 Ayæ Awënë tæ contaimpa tæcætawë ïnö adobaï gäwapæntibæ baï iñonte awocawænta baï ïmipa. Ayæ Awënë tæ contaimpa iñomö müñäni quëwënäni mënaa go mënaa ïnäni godämæ a ongönänitapa. Mäninäni iñomö tæcætawë ïnö öñöñabæ ïnö tömäo awinca émönäni atabopa. 7 Tåñocâ

müngä quëwengä botö adingä iñömö nööö bai ëmongampa. Ayæ wacä müngä quëwengä botö adingä iñömö tómengä awinca waocä awinca bai ëmongampa. Ayæ tómangä müngä quëwengä botö adingä iñömö guingämöwæ pao pao gocä bai atabopa.⁸ Mëa go mëa müñäni quëwénäni incæ adocanque adocanque önompo æmæmpoque go adoguënepænque èmænte quëwénäni iñänipa. Ayæ adodäni inte tóménäni baonga godämæ tómanga nanguï pöni awinca èmonte æñömengadænguënepæ incæ awinca adobaï ëmönäni. Mäninäni edæ itædë woyowotæ ñimpø cædämäi inte iñmai ante ämotamini änänipa.

"Bitö Tæiyæ Wæëmø Awënë imidö, bitö Tæiyæ Wæëmø Awënë imidö, ante ämöni. Waengongui Awënë bitö adobique Tömäa në Cæbi inte

wëenëndë do në quëwengaïmi iñmi ñöwobi adobi iñomi inte ayæ wantæpiyæ cöwë quëwencæbiimpa."

Ante ämotamini ante cöwë änänipa.

⁹ Awënë tæ contaimpaa në tæ contadongä inte në wantæpiyæ cöwë quëwengaingä ingante apænedinqe mëa go mëa müñäni quëwénäni iñömö iñmai ante apænedänipa. Bitö ñäo émömi imipa, ante apænedinqe tóménäni. Bitö imite waa amöni. Mönitö bitö imi waa ate pönente apænemöni, ante apænedänipa.

¹⁰ Mänömai ante apæneyönäni në aadäni në Picænäni iñömö bæinticoatodo ganca mänimpodäni Awënë tæ contaimpaa në tæ contadongä inte në wantæpiyæ cöwë quëwengaingä weca ædæ wææninque tómengä ingante. Bitö Waengongui Awënë imidö anguënë, ante watapæ apænedinqe tóménäni poganta gä æncardinque Awënë tæ contaimpaa gäänë cö cædinque iñmai ante ämotamini ante änänipa.

¹¹ "Bitö iñömö mönitö Waengongui Awënë imidö, ämöni. Bitö badölinëño, ante pönente ingaïmi inte öönaëdë ongönäni töno inguipoga ongönäni töno tómänäni iñänite badongaïmi imipa.

Bitö wii badömi bai tómänäni badongaïnäni quëwénämaï dæ ancædönäni. Mänömai beyæ bitö eyepæ iñomi iñomite,

Bitö ñäo émömidö anguënë, ante mönitö bitö imite waa amöni.

Bitö nämä tæ piñænte në cæbi imidö, ante bitö imite ämöni, ante ämotamini ante änänipa.

5

Waengongui Codotedo yewæmointa wi æmpocampa

¹ Ayæ Awënë nänö aacæ tæ contaimpaa në tæ contacä iñömö tómengä öñöñempo tómempo incæ yewæmointa dadi ompointa næængä atabopa. Mäninta tipäataa yewæmointa impa. Adotaa yæwedeta iñömö guifænta bai inte tee bædinta önompo æmæmpoque go mentaa iñimpa. ² Ayæ Wængongui anquedo adocanque në tæi ëmongaingä inte yedæ aa pecä atabopa. "Mäninta dadi ompointa wi æmpoquii, ante æcäo nö waa pöni iñongä inte eyepæ inte tee bædentina wää wää ænete wi æmpoquingä," angantapa. ³ Ayæ öönædë incæ inguipoga incæ tadömgadængä incæ cöwä ayönäni, Æcänö mäninta wi æmpoquingä, cæncadenta iñö æcänö aquingä, ante edæ dæ angantapa. ⁴ Æcänö nö waa pöni iñongä inte eyepæ inte dadi ompointaa wi æmpoquingä iñömö edæ dæ angampa. Cæncadenta iñö æcänö aquingä ante dæ angampa, ante adinque nanguï pöni Ca ca wætabopa. ⁵ Ca ca wæbo adinque në aadäni në Picænäni iñönäni adocanque në Picængä incæ botö imo, "Wædämäi ie. Wæætæ cöwä ae, angantapa. Adocanque onguïñængä iñömö mäninta wi æmpoquingä a ongongampa. Awënë Dabii Pæingä incæ tómengä iñömö docä Oodaa pæinäni näni cabø iñonte në nööö bai tæi émönongä inte në gänä cæcä ingaingä ingampa. Tómengä iñömö edæ eyepæ inte tee bædentina önompo æmæmpoque go mentaa wi æmpodinque dadi ompointa wi æmpocæcäimpa," angantapa.

⁶ Ayæ Waengongui Codotedo näni wænönäni në wæningä bai ingä atabopa. Tómengä Awënë Waengongui nänö aacæ tæ contayömö tæcægue dæ ongöñongä müñäni quëwénäni mënaa go mënaa iñäni töno në aadäni në Picænäni godämæ a ongönäni atabopa. Tómengä iñömö öñömoncawæncoo önompo æmæmpoque go mëwää émoncadinque awinca önompo æmæmpoque go mëmonga ëmongacäimpa. Edæ Waengongui Öñowoca incæ önompo æmæmpoque go mëwoga öñowocaidi bai nänö éwocadö bai mänii awincacoo iñänipa. Adodäni öñowocaidi iñänite inguipoga da pönongä pöninque tóménäni inguipoga tómämæ gote cæwodäni iñänipa. ⁷ Ayæ Waengongui Codotedo iñömö Awënë tæ contayömö pöninque në tæ contadongä öñöñempo tómempo iñö dadi ompointa nänö nææninta ö aengantapa. ⁸ Tómengä mäninta ö aengä ate mëa go mëa müñäni quëwénäni töno në aadäni në Picænäni bæinticoatodo ganca mänimpodäni Waengongui Codotedo weca ponte ædæ wæænänitapa. Iñäni tómänäni ampoquii adapa näni änö nææninqe owæta oodo inte näni badöinti oguï waaquï eyede enga næænänitapa. Waengongui quiñäni tómengä ingante näni

apænedö iñömö mänii ogui waaquï baï impa. ⁹ Tömënnäni mä änique iïmaï ante ämotamini ante änänitapa.

"Bitö ïmite wænönäni nê wænëmi inte bitö nö waa pöni iñomi ïmpa.

ïnique bitö eyepæ inte dadi ompointaa ænte tee bædedinta wää wää ænete wi æmpoquimö ïmpa.

Waodäni näni caboo waodäni näni caboo incæ wadö näni tedecaboo wadö näni tedecaboo incæ

wacä awënë näni caboo wacä awënë näni caboo incæ wabæca näni quëwencaboo wabæca näni quëwencaboo incæ waodäni iñänite bitö,

Wængonguü quïmuni bacæmïnimpaa, ante cædinque nämä wepæ godonte ængabimpa.

¹⁰ Bitö nempo quëwëningue tömënnäni bitö tönö godongämæ aadäni bacædäniimpaa, ante badongabiimpaa.

Mönö Wængonguü ingante cæcædäniimpaa, ante bitö pöni cæbi ate tömënnäni,

Mönö Awënë Odeye Wængonguü quï, ante nê godönnäni bagainäni iñänipa.

Mäninäni edæ awënëdi badinque inguipoga quëwënnäni iñänite aacædäniimpaa."

ante ämotamini änänitapa.

¹¹ Ayæ ayömo Wængonguü anquedoidi iñömö bacoo iñäni inte ämotamini änäni eñenique, Tömënnäni æpodö müido ganca iñäni, ante botö aedö cæte tee mampote eñenguimoo. Edæ münnäni quëwënnäni tönö nê aadäni nê Picænnäni tönö Awënë tæ contaimpa gäänë tæcægue ñe ongöñönäni Wængonguü anquedoidi iñömö yabæque godämæ gongæte ongöñänitapa. ¹² Mänifömö godämæ ongöñique tömënnäni yedæ änique iïmaï ante ämotamini änänitapa.

"Wængonguü Codotedo ingante wænönäni nê wæningä inte tömengä nö waa pöni iñongä inte eyepæ ingampa.

Tömengä edæ tæ piñænte inte tömäa näno cæinëno cædongä ingampa.

Tömengä ingante, Bitö ïmite waa amönipa. Bitö fäö emömidö anguëñë, ante bitö ïmite watapæ apænemönipa," änänitapa.

¹³ Ayæ Wængonguü näno badongaïnäni öönädé quëwënnäni incæ inguipoga quëwënnäni incæ tadömengadæ quëwënnäni incæ gäwapæntibædæ quëwënnäni incæ tömännäni adoyedë iïmaï ante ämotamini ante änäni eñentabopa.

"Awënë tæ contaimpa nê tæ contadongä ingante ayæ Wængonguü Codotedo ingante tömëna iñate iïmaï ämönipa.

Minatö iñinate watapæ ämönipa. Minatö iñinate waa amönipa.

Minatö fäö emöminadö anguëñë. Minatö tæ piñæmina iñinadö anguëñë.

Wantæpiyæ iñonte mäninö ante cöwë ancæmönimpaa," ante änänitapa.

¹⁴ Ante äñönäni mëa go mëa münnäni quëwënnäni adobaï, "iïmaï baquinö anguëñë," ante, "Amëë," änänitapa. Ayæ nê aadäni nê Picænnäni iñömö aedæ wæænique watapæ änänitapa.

6

Tee bædinta Önompo cæmæmpoque go mentaa

¹ Ayæ Wængonguü Codotedo iñömö tee bædinta önompo cæmæmpoque go mentaa incæ yewæmointa dadi ompointa tee bædedinta tänota wi æmpoyongä atabopa. Ayæ mëa go mëa münnäni quëwënnäni incæ adocanque iñömö tömengä näno tedepämö detæbo té baï inte botö ïmote, "Poe," ante yedæ angä eñentabopa. ² Tæcæ ayömo cabayo näämänta eñacä do a ongongä atabopa. Cabayo inte nê tæ contacä iñömö to piyæncaimpa næængantapa. Tömengä iñömö wadäni iñänite guëadö guëa cæte tæi émongä inte gänä cædongä iñongante Awënë poganta pönönäni ænique tömengä wæætë guëadö guëa cæcæte ante cabayo mongænte godantapa.

³ Ayæ Wængonguü Codotedo wæætë tee bædedinta wataa wi æmpoyongante mëa go mëa münnäni quëwënnäni incæ wacä iñömö botö ïmote, "Poe," angä eñentabopa.

⁴ Ayæ wacä cabayo opatawæ gonga émø baï eñacä pongantapa. Waodäni incæ wacä ingä wacä ingä wænoncædäniimpaa, ante cædinque Wængonguü godö angä beyængæ cabayo inte nê tæ contacä iñömö, Inguijoga quëwënnäni piyænë cædämäi incædäniimpaa, ante nê cæcä bacantapa. Ayæ, tömengä ingante fäendë yaëmë baï pönönäni ængantapa.

⁵ Ayæ Wængonguü Codotedo wæætë tee bædedinta wataa wi æmpoyongante mëa go mëa münnäni quëwënnäni incæ ayængä iñömö botö ïmote, "Poe," angä eñentabopa. Tæcæ ayömo cabayo wentamö eñacä do a ongongä atabopa. Cabayo inte nê tæ contacä iñömö tee mangui önönempo næængä ingantapa.

⁶ Ayæ mëa go mëa münnäni quëwënnäni weca tedepämö baï eñenömo, "Todigomö tönö tebadamö näni cænguimö, ante nanguï näni godonte æmø impa, ancæte ante iïmaï angä eñentabopa. Tömäa itædë cædäni ate näni cæganca beyæ todigomö mëa diboda pöni tee mangui ganca mäninque godonte

æncædänimpa. Adobaï tömää itædë cædäni ate nänö cæganca beyæ tebadamö önompø æmæmpoque go adoque diboda tee mangui ganca mäninque godonte æncædänimpa. Ayæ oguinguipæ ante odibomö nänö ämö eyepæ pæcæimpæ, ante ee aedäni. Biinömæ ante yowe eyepæ pæcæimpæ, ante ee aedäni."

⁷ Ayæ Wængonguü Codotedo wæætë tee bædedinta wataa wi æmpoyongante mëa go mëa miilnäni quëwénäni incæ tömangä iñömö botö imote, "Pöe," angä ëñentabopa. ⁸ Tæcæ ayömö cabayo nämënäa ëñacä do a ongongä atabopa. Cabayo inte në tæ contacä iñömö tömengä émowo. Në Wænöinengä, ante pemonte émongantapa. Waodäni nänö wænte ongöñömö awënë tömengä miñä tee empo pongantapa. Wængonguü Codotedo pönö cæcä beyænque tömëna inguipoga quëwénäni ïnänite adinque mënaa go mënaa iñönänite adocanque ingante wænöniisque ayæ wadäni mënaa go mënaa iñönänite adocanque ingante wænöniisque nanguï ïnäni ïnärite në wænöna badatapa. Tömëna pancadäniya ïnärite yaëmena në wænöna badatapa. Ayæ tömëna godö cæda beyænque waodäni pancadäniya gue ænente nänö wænguumämo pö wæncædänimpa. Ayæ tömëna godö cæda beyænque pancadäniya wænguumämo pö wæncædänimpa. Ayæ tömëna godö cæda beyænque pancadäniya babæidi wænönnäni beyæ wæncædänimpa.

⁹ Ayæ Wængonguü Codotedo wæætë tee bædedinta wataa wi æmpoyongante botö, Wængonguü qui, ante nänö wëmonca iya täimoga æñömengadæ iñö waodäni önöwocaidi owoðäni atabopa. Mäninäni Wængonguü nänö angaïñ ante në ëñente cædäni inte, Itota mönö Codito iñongä ingampa, ante, Nö ante impa, ante apæñedäni beyæ tömënnäni ïnärite wænönnäni wængännäni ïnänitapa. ¹⁰ Adodäni yedæ änique ïimai änänitapa, "Awënë Wængonguü bitö tömänäni ïnärite në Aabi iñömi imipa. Edæ tæiyæ waëmö iñömi inte bitö në nö ante apænebi imipa. ïnique inguipoga quëwénäni mönito imonite në wænönnäni ïnärite æiquedö apænte anguumii. Ayæ mönito wepæ möni gowepæ beyæ ante tömënnäni ïnärite æiquedö panguumii ämönipa." ¹¹ Mäninäni tömänäni ïnärite tömengä doyænc oo näämæntacoo pönongä æñänitapa. Äñönnäni, "Wædænque ayæ ee ongöedäni," änique tömengä, "Münito imonite do wænönnäni wæmini baï wadäni müni töñiadäni ayæ miñäni quëwénäni inte münito töñö Wængonguü ingante në cædönäni ïnärite wænoncædänimpa. ïmäni ïnärite wænonganca ee ongöedäni," ämopa, ante angantapa.

¹² Ayæ Wængonguü Codotedo wæætë tee bædedinta wataa wi æmpoyongä atabopa. Mäninödë tæimö goinque ocae ocae gotimpæ. Waodäni tömënnäni guiidengä wængä ate wæwente beyænque wentamonco mongenäni baï nænque iñontobæ adobai wentamö pöni émö batimpa. Apäicä pæibo iñedë incæ wepæ baï opatawæ émö batimpa. ¹³ Ayæ némomonco öönadë iñö owoco iñömö wææ tæ ayæ waa wææ tæ ayæ waa wææ tæ inguipoga iñömö tæ wæænique iigowæmø ayæ icadämai iñonte nanguï woboyæ pæmæñonte woga woga cædinque tæ wæænte baï adobai tæ wæænänitapa. ¹⁴ Ayæ öönæ incæ mincayonta dadi ompote baï dæ ä batimpa. Ayæ tömanquidi tömäa wää tæwænë iñontobæ wayömö gote dæ ä baï iñimpa.

¹⁵ Ayæ awënë odehyedi incæ ñænënnäni inte në cædönäni incæ totadoidi awënëdi incæ nanguï èdäni incæ tæi piñænte cædäni incæ tömënnäni guïñente badänitapa. Ayæ awënë në godonte æningä beyænque në cæte quëwénäni incæ nämanque cæte quëwénäni incæ tömënnäni tömänäni guïñente badänitapa. Guïñente badinque tömënnäni ånanquidi æite ontatodë iñömö wë womönnänitapa. Ayæ onquiyaboga dicabocodë tæcæguedë go guiti wë womönnänitapa. ¹⁶ Ayæ waodäni ïnärite aa pete baï tömënnäni, "Onquiyaboidi ëñeedäni, dicaboidi ëñeedäni, Awënë tæ contaimpaa në tæ contadongä mönito imonite adämai incæcäimpa, ante cædinque münitö mönitonga tæ wæænte beocaedäni," ante aa pedänitapa. Ayæ, "Wængonguü Codotedo ængü badinque mönito imonite pänämaï incæcäimpa, ante cædinque tæ wæænte beocaedäni," ante aa pedänitapa. ¹⁷ "Edæ tömëna nana nanguï pöni ængü baquïñæ do ba ïnique æcäno ayæ quëwenguingäa. Edæ dæ ä inguïñ anguïñ, ante wædänitapa.

7

Wængonguü anquedo nänö në yewæmönnäni

¹ Ayæ ate Wængonguü anquedoidi mënaa go mënaa ongöñäni atabopa. Adocanque yædæcapæ iñö ongöñongante wacä yæwainö ongöñongante wacä imatæ betamonca iñö ongöñongante tömangä æmatæ betamonca iñö a ongongantapa. ïnique, Woboyæ mëa go mëa iñone mönö a ongöñö iñö inguipoga go pæmæñäma, ante cædinque cædänitapa. Tömënnäni ömaa iñömö incæ gâwapæntibæ iñömö incæ adobai tömäo awænc oo pæyömö incæ woboyæ pæmæñämaï ingæimpæ, ante cædänitapa. ² Wacä anquedo nænque tamönö iñö pongä atabopa.

Tömengä Wængonguï në Quëwengaingä nänö yewæmötögo næxente pongä atabopa. Wængonguï anquedoidi mënna go mënna ïnäni iñömö inguipoga incæ gäwapæntibæ incæ wo ëwente cæcædänimpa, ante cædinque Wængonguï godö cæcä beyænque tæi piñænäni badänitapa. Mäninäni ïnäni Wængonguï anquedo ñöwo pöningä yedæ aa pecantapa.³ "Ee ongöedäni. Edæ münitö inguipoga incæ gäwapæntibæ incæ awæncoo incæ ee wo ëwénämäi iñöminite mönitö Wængonguï ingante në cædäni nänö öñönenemö iñö tömengä nänö yewæmötö ante tåno yewæmoncæmönimpaa. Yewæmötöni ate münitö mäninänedë ate wo ëwente cædäni."

⁴ Ayæ yewæmötöni æpodänidö badänitapa, ante apænecä ëñtentabopa. Tömänäni yewæmötöni inte tiento coadenta i coatodo müido ganca ïnäni. Idægoidi nänö cabø tipæmpoga go mencabodäniya iñöniñäni iñmai yewæmötöni badänitapa.

⁵ Wéenñedë Oodaa wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni iñömö tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ Odobeë wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ Gado wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

⁶ Ayæ Atedo wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ Nempatadii wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ Mänatee wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

⁷ Ayæ Timeöö wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ Debii wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ Itacado wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

⁸ Ayæ Tabodöö wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ Ootee wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ

tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Ayæ adobä Beencamïnö wodi pæinäni nänö cabø iñöniñäni në yewæmötöni wææ tipæmpoga go mëa müido ganca ïnäni.

Tæiyænäni näämæntacoo mongænte a ongöñinqe

⁹ Ayæ ate wæætë ayömö tæiyænäni ïnäni a ongöñäni atabopa. Äpodänidö ïnäni, ante æcäni tee mampote anguingä. Mäninäni wabæca nänö quëwencabo wabæca nänö quëwencabo inte tæiyænäni incæ waodäni nänö cabø waodäni nänö cabø inte tæiyænäni incæ wacä awënë nänö cabø wacä awënë nänö cabø inte tæiyænäni incæ wadö nänö tedecabo wadö nänö tedecabo inte tæiyænäni incæ mänömaï iñöniñäni inte ongöñäni. Iñäni iñömö näämænta weocoo doyæncoo mongænäni inte yædämæmää öñönenemö næxeninqe Awënë nänö aacæ tæ contaimpa gäänë ongöñinqe Wængonguï Codotedo weca a ongöñäni. ¹⁰ Ayæ tömänäni yedæ äninqe iñmai änäni.

"Mönö Wængonguï iñömö tömengä nänö aacæ tæ contaimpa në tæ contacä iñongä inte tömengä adocä mönö imonte, Quëwencæmönimpaa, ante në Ängä iñongä ingampa.

Ayæ Wængonguï Codotedo adobäi mönö imonte, Quëwencæmönimpaa, ante në Ängä iñongä ingampa," änäni.

¹¹ Në aadäni në Picænäni tönö mëa go mëa müinäni quëwénäni Awënë tæ contaimpa gäänë ongöñöniñäni Wængonguï anquedoidi tömänäni iñömö yabæ iñö godämæ ongöñäni. Wængonguï nänö aacæ tæ contayömö gäänë guidömämæ ñedæ wææninqe tömänäni Wængonguï ingante, Bitö Wængonguï Awënë imidö anguënë, ante watapæ apænedänitapa. ¹² Ayæ änäni.

"Amëe. Mönö Wængonguï ingante watapæ apænemönipa.

Ayæ tömengä ñao émongänö anguënë. Tömengä tömänö ante èñèñongä iñgäñö anguënë.

Tömengä ingante waa adinqe mönitö tömengä ingante waa ate pönente apænemönipa.

Ayæ tömengä tæi piñængä ingänö anguënë. Tömengä tæi piñængä inte tömää nänö cæinëö cædòngä ingampa.

Wantæpiyæ iñonte cöwë mäninö ante ancæmönimpaa.

Mänömaï baquünö anguënë, ante, Amëe," änäni.

¹³ Ayæ në aadäni në Picænäni incæ adocanque botö ìmo äninqe, "Iñäni näämæntacoo doyæncoo në mongænäni iñömö aemönänidö ïnäni.

quëwénänäni inte pönänitawo,” angantapa. ¹⁴ Äñongante botö tömengä ingante, “Awéñé bitö tömëmi do ññemipa,” antabopa. Äñomote tömengä wæætë, “Mänänäni nanguü nänö wæwengäimämo iinque baganca incæ ayæ mññäni quëwénänäni ñänipa. Edæ tömënäni weocoo doyæncoo, Wæmëö pöni bacæimpaa, ante Wængongü Codoteda wepænë yamongaïnö ñänipa,” ante né aacä né Picængä apænecantapa.

¹⁵ Ayæ adocä godömenque apænecantapa. “Mänömai beyæ Wængongü nänö aacæ tæ contaimpa gäänë a ongöniñque tömënäni itædë incæ woyowotæ incæ Wængongü onçö tæiyæ waëmë onçöne tömengä ingante cöwë cædänipa.

Iinque oncontai baï tömënäni wænömënaæca wo caeäcä bædinqe mänimpaa né tæ contadongä iññomö tömënäni ñänite ante wææ aacæcäimpaa.

¹⁶ Tömënäni cöwë gue æññämäi tepæ gæwænämäi incædänipa.

Nænque tömënäni ti näwänämäi i iinque tömënäni gönämäi incædänipa.

Quiëmë ooci à beyænque tömënäni gonte ñämäi inguünäidö anguënë.

¹⁷ Edæ Wængongü Codoteda Wængongü nänö aacæ tæ contayömö gäänë né a ongongä iññomö tömengä iññomö mänänäni näämæntacoo né mongenäni ñänite né aacä incæcäimpaa.

Tömengä edæ tömënäni ñänite quëwengüimæ tapæññomö iññomö ænte mäocä goquünäni.

Ayæ Wængongü tömënäni wëñapæ nänö tamonte wædi tömämæ wadæ cæmoncæcäimpaa,” angantapa.

8

Tee bædedinta tömanta wi æmpocampa

¹ Ayæ Wængongü Codoteda tee bædedinta tömanta wi æmpoyongante öönædë iññomö mædia ooda ganca nöwæ ongonte batimpa.

² Ayæ anquedoidi önompo æmæmpoque go mæa ganca ñänö Wængongü weca né a ongönnäni ñänite atabopa. Mänänäni ñänite tömengä todompeta nänö ancade önompo æmæmpoque go mencadea ganca pædæ godongä æñänitapa. ³ Ayæ wacä anquedo iññomö oguü waaquü iya täincade oodo inte nänö badöincade nææninque, Wængongü quü, ante nänö iya täimpa gäänë ponte a ongongantapa. Mänimpaa oodo inte nänö badöimpaa Wængongü nänö aacæ tæ contaimpa gäänë ongönnipa. Ayæ, Wængongü quïnnäni tömengä ingante apæneyönäni bitö oguü waaquü tancæbiimpa, ante cædinque adocä anquedo ingante wacä pöninque nanguü oguü waaquü godongä ængantapa.

⁴ Änte önompo næænte oguü waaquü iya tangä iinque tæmämämo Wængongü weca æipämoyedë Wængongü quïnnäni tömengä ingante nänö apænepämö guëa adoyömö æipämotimpa. ⁵ Ayæ adocä anquedo iññomö oguü waaquü iya täincade æninque iya täimoga gonga ænte eyede wëninque inguipoga iññomö wææntodongantapa. Wææntodongä ate detæbo tæi tæi té goyö yedæ pöni änimpa. Yædæ yædæ näänimpa. Ayæ goinque gotimpa.

Todompeta nänö ancade

⁶ Ayæ Wængongü anquedoidi önompo æmæmpoque go mæa ganca ñänö todompeta nänö ancade önompo æmæmpoque go mencadea ganca né nææninäni inte todompeta öönöne gö cædedinqe we we öonçæ cædänitapa.

⁷ Wængongü anquedo tänocä iññomö tömengä todompeta inte we we öongä ate yuguica gonga tönö wepæ adoyömö wempodente baï inguipoga iññomö tæ tæ wæænimpa. Tæ tæ wææ ate inguipoga iññomö pancabaa nanguü ömæ iññomö gonte batimpa. Awæncoo iññomö pancacooga incæ adobai nanguü incoo gonte wænimpaa. Gaguümæncoo iññomö tömancoo gonte batimpa.

⁸ Wængongü anquedo ayængä iññomö tömengä todompeta inte we we öongä ate ñænæ onquiyabo èmø baï gonga bæcodote baï iññontë wææntodönnäni gäwæpæntibaa tæi tæi guittimpa. Tæi tæi guii ate gäwæpæntibæ iññomö pancatibaa incæ nanguü pöni æpæ iññomö wepæ batimpa. ⁹ Ayæ gäwæpæntibæ cæncaðämæ iññö quëwénäni iññomö pancadäniya incæ nanguü ñänö wænänitapa. Ayæ ñænæ wipocoo pancacooga incæ nanguü wo cæwodinc oo iññomö wo ëwente guittimpa.

¹⁰ Wængongü anquedo ayængä iññomö tömengä todompeta inte we we öongä ate ñænæ némö iññomö cadentia tica wodönote baï öönædë iññö owodémö incæ tæ wææninque önoncooga iññomö pancacooga incæ nanguü æpænë iññomö tæi tæi guittimpa. Èpæ tayömö adobai cæncaðämæ iññö tæi tæi guittimpa ¹¹ Mänänëmo èmëwo iññomö. Ti Nänëmö, ante nänö ãnémö impaa. Némö tæi guiyonte nanguü æpæ iññomö moncapæ baï ti nämæ batimpa. Waodäni tæiyänäni iññomö imæ ti nämæ bagaïmæ bete wænänitapa.

¹² Wængongü anquedo ayængä iññomö tömengä todompeta inte we we öongä ate nænque pancayömonga tente ba ate apäicä adobai pancayömonga tente ba adinque nana apäidinö iññomö pancaa wëmë batimpa. Nëmoncoo iññomö pancadäniya incæ nanguü ñänö wo ëwente badäni ate nänö apäidinö iññomö pancaa wëmë batimpa. Itædë iññontë

tipæmpoga go mæa ooda ganca iñö mæa
go mæa ooda ganca næqueñiñö apäidämäi
inimpa. Ayæ woyowotæ iñonte tipæmpoga go
mæa ooda ganca iñö mæa go mæa ooda ganca
apäicä töñö nëmoncoo apäidämäi iñänitapa.

13 Ayæ ayömote guingämöwæ öönäedë gämäenö pao pao godinque iimaa ante aa pecä éñentabopa. "Inguipoga quëwënäni näni wæquinque. Näni wæquinque. Näni wæquinque impa, angantapa. Edæ Wængongui anquedoidi mënaa go adocanque iänäni inte tömënäni todompeta inte we we öonca cædäni beyænque inguipoga quëwënäni iññomö nanguï poni wæwenguinäni bacædänimpa," ante guingämöwæ angantapa.

9

¹ Wængongui anquedo ayængä iñömö tömengä todompeta inte we we öongä ate wa némö öönäde iñö owodinque inguipoga tæ wæængänemö ongö atabopa. Mänii némö ingante tadömengadænguipo ontatodë wi ænequï godonte iñimpa.² Wi ænequï ænique ontatodë wi æneca ate tæemanco ta æitimpa. Mänii tæemanco nñænæ gongapamö tæemanco baï iñimpa. Iñinque ii tæemanco tadömengadænguipo ontatodë ta æyonte nænque tönö öönæ wentamö poni badaimpä.³ Tæemancodë iñö ñawäi ta pöninque inguipoga iñömö wææñöñänäte wacä godö cæcä beyænque tömänäni tæimö badinque eméñe inguipoga quëwënäni baï tæ guiidäni badänitapa.⁴ Ayæ tömänäni iñänite, Inguipoga gagüimæncoo incæ gæpæñlabocoo incæ awæncoo incæ pæcoo wo ëwëñämäi iedäni. Wæætë waodänique öönemö iñö Wængongui nänö yewæmöi inte né yewemöñämäi ingañäni iñänite adinque minitö tömänäni iñänite godö cæmëni beyænque nantate wæcædänimpä, ante wacä angantapa.⁵ Ayæ ñawäidi iñänite edæ, Wæñöedäni, änämäi ingä inte tömengä, Minitö wæætë tömänäni iñänite öonromo æmæmpoque apäicä ganca cæmëni beyæ nanguï poni wæwencædänimpä, angantapa. Iñinque eméñe tæ guii waocä nantate wæcä baï tömänäni nanguï poni nantate wæwënäni iñänitapa.

⁶ Mäniñedë waodäni, Æbänö cæte wængümoo, ante ancaa cædinque wænämäi incædänimpä. Wænämönipa, ante änäni incæte ædö cæte wæmaïnäni.

⁷ Ayæ ñäwäidi iñömö tontadoidi cabay-
oidi guéadö guëa cæte né godäni baï
adobaï émönänitapa. Tömäneni ocaboga
awënëe poganta oodo inte badöninta baï
wencadänitapa. Ayæ mäniñäni awinka
iñömö waodäni awinka baï émönänitapa.
⁸ Tömäneni ocaguï iñömö onquiyængä

• Toméhanní Útagur Momo Blauplyængá

ocaguí baī encadinqe töménäni baga-
coo iñömö nëöö baga baī engadänitapa.
⁹ Töménäni tæcætawé iñö tælineta inte
badointa baī wææ mongænänitapa. Ayæ
tontadoidi guéadö guéa wænoncæte
ante cædinque änäni ate cabayoidi
pogodo gote awoto baï wëä pönonte
nanguí poniä ä baī ñawäiidi iñömö adobaī
önonguénepæ pao pao godinque ämæ
godänitapa. ¹⁰ Töménäni öñomiiñæ incæ
emene öñomiiñæmpa baī emiñænänitapa.
Töménäni näni tæi piñämämo öñomiiñæ
iñö emiñænäni inte öñompo æmæmpoque
apäicä ganca godö cædäni beyæ waodäni
nanguí poniä wæwënänitapa. ¹¹ Mänii
ñawäidi iñömö awënë odehye ingante
ëñente quewenänitapa. Mäningä töménäni
awënë iñömö tadomengadængupo iñömö
quewenäni iñänite né aacä anquedo inongä
inte tömengä èmëwo ebedeo tededö, Abadoö,
näni áwo i ayæ, Né Wo Èwengä, ante èmonganä
inique guidiego tededö, Apodiöö, ante
pemönänipa.

¹² Täno näni wæquinque do ïnque batimpa.
Incæte godömenque mempoga ganca nanguï
pöni näni wæquinque ayæ baquïnö anguñé.

¹³ Wængongü anquedo ayængä iñömö tömengä todompeta ínte we we ööngä ate tedepämö ténö éñentabopa. Ogui waquïiya täimpa oodo ínte badöimpa Wængongü weca mæ ongompaa. Mänimögö öñömoncawæbai mæa go mæa mæ ongöñöömö mäninöömö tedepämö ténö éñentabopa. ¹⁴ Wængongü anquedo ayængä todompeta në næængä ingante iñmai angantapa. “Nænæ önonga Eopadatedö nani änonga iñömö anquedoidi mënnaa go mënnaa iñnäi iñömö në nã cæyæñänäni iñnäi bitö ñimpo cæe,” angantapa. ¹⁵ Edæ mäninäni anquedoidi mënnaa go mënnaa iñnäi iñömö tömënäni mäninepo iñque ba ate mänii apäicä iñonte mänönæ incæ mänii ooda iñonte dobab nani cæquinque ante a ongöñöñänite iñmai angantapa. Waodäm tömänäni iñömö mencabodäni go adocabodäni quewéñöñänäni adocabodäni que iñänite münitö wænoncæmñimpaa, angantapa. Ayæ ñiwo tömënäni iñänite ñimpo cæcä ate tömënäni wænoncæte ante tao godänitapa. ¹⁶ Ayæ tontadoidi iñömö cabayo mongæiñäni iñnäi aþodänidö iñnäi, ante te mampote dootienti müñöö ganca iñänitapa. Mänimpodäni iñänipa, ante éñentabopa.

¹⁷ Botō wī̄monte baī ayōmo cabay-
odi tōnō nē mongēñāni iñōmō lī̄mai
ēmōñāni atabopa. Cabayo nē mongēñāni
iñōmō tæcætawē iñō tǣineta nāni wǣæ
mongæntacoo pancataa opatawaæ gonga
gonte baī ēmontapa. Pancataa wentamō
ēmontapa. Pancataa atopode nāni à baī
wī̄ñadǣ emō baī ēmontapa. Cabayoidi

ocabo iñöömö nööö ocabo baï encadänitapa. Tömäñäni öönöne iñö gonga tönö täämä tönö atopode näni öö waadö tadedänitapa.¹⁸ Mänii gonga tönö täämä tönö atopode iñöömö mémämoque go adopämämoque näni wæñomämocoo në tadedäni inte cabayoidi iñöömö waodäni tömäñäni mencabodäniya go adocabodäniye quëwëñöñäni adocabodäniye iñänite wæñonäni wæñänitapa.¹⁹ Mäninäni cabayoidi tömäñäni öönöne inte tæi pññänte wæñonänta adobaï tömäñäni öönömiñäe inte tæi pññänte wæñonäniipa. Edæ tömäñäni öönömiñäe iñöömö tæñtæ ocabo baï emiñäñäni inte waodäni iñänite pocäñäni wæñänitapa.

²⁰ Mänimämo wodonte näni wængäimämocoo beyæ ayæ wæñämaï quëwëñäni inte wæwëñäni incäte tömäñäni näni wénæ wénæ cægäinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante pönënämaï iñäni inte ñimpö cædämai iñänitapa. Wæætæ oodo inte padata inte bodonte inte dica inte awæmpa inte tömäñäni näni badonte cõñöñincoo iñöömö adämaï inc oo incäte eñenämaï inc oo incäte dao dao godämaï inc oo incäte tömäñäni, Mönitö wængonguii iñänipa, ante ædæ wæænte apænedinqe ñimpö cædämai iñänitapa. Ayæ adobaï wénæi iñänite ædæ wææninqe, Mönitö mönitö wængonguii imiñöd anguënë, ante ñimpö cædämai inte apænedäñitapa. ²¹ Ayæ mäninäni godömenque waodäni iñänite pñinte wæñonäni inte tömäñäni mü bete yewæñäni iñänipa. Nänögængä iñämäi iñongante towente cædönäni inte tömäñäni awemö ö æñäni iñänipa. Mänömai godömenque cædinque tömäñäni näni wénæ wénæ cægäinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante pönënämaï iñäni inte ñimpö cædämai iñänitapa.

10

Wængonguii anquedo dadi opointa guiyanta naëængä

¹ Ayæ wacä anquedo në tæi emongä inte öönadë iñö wæængä atabopa. Tömengä weocoo mongænte baï boguimancodë pöninqe tömengä ocaboga tæcædæca iñö daimë godämë owotapa. Tömengä awinka incæ naenque baï apäidinqe tömengä önmënenë incæ cobacadewæ gonga gonte emö baï emenengä ingantapa. ² Tömengä öönemempo iñö dadi opointa iñinta näni wi æmpodinta guiyanta naëængä ingantapa. Tömengä öñowa tömëwa gäwapæntibaa cõ cæwadinque tömengä dipæwa guilquenë ömaa cõ cæwacantapa. ³ Mänömai cõ cæwadinque tömengä nööö ii pepa baï nangui poni yedæ aa pecantapa. Aa peyongä detæbo önompo æmæmpoque go mëa ganca wæætæ tæi téninqe tededäñitapa. ⁴ Detæbo önompo

æmæmpoque go mëa ganca iñäni iñöömö tededäni eñeninqe botö yewæmoncæ cætabopa. Tæcæ yewæmoncæ cæyömo öönadë iñö tedepämö iñmai ante tedecä eñentabopa. “Iñämpa önompo æmæmpoque go mëa detæbo näni tededö æbänö ante tededäni, ante wii eñengui i iñinque bitö yewæmonämäi ie,” angantapa.

⁵ Wængonguii anquedo botö adingä iñöömö gäwapæntibaa tönö ömaa në a ongongä iñöömö tömengä önompo tömempo öönadë iñö pædæ æmpocantapa. ⁶ Tömengä tömempo pædæ æmpodinqe, Wængonguii eñetñongä botö åñö ante nöingä baquñö anguënë, ante iñmai angantapa. Edæ në wantæpiyæ cöwë quëwengaingä inte öönadë tömää inguipoga tömää gäwapæntibæ tömää badöñinque tömengä adobaï öönadë owodäni tömäñäni inguipoga quëwëñäni tömäñäni gäwapäa quingänö owodäni tömäñäni iñänite në badongaingä inte tömengä emöwo apænedinqe, Botö apænedö nöingä baquñö anguënë, ante në apænecä iñöömö, “Mön ee ongöñedë do iñque batimpa, angantapa. ⁷ Edæ Wængonguii anquedo tömangä poni iñöömö tömengä todompeta we we öoncæ cæyongante Wængonguii nänö cæinëno ante wé wodonte baï nänö angainö ante ñöwo iñque cæcæcäimpa. Wængonguii ingante në cægäinäni tömengä beyæ në apænegainäni iññöñö mäninö nänö cæinëno ante do apænegainägi iñque cæcæcäimpa,” angantapa.

⁸ Ayæ öonadë iñö tedepämö adopämö do botö eñenö ñöwo wæætæ botö iñote iñmai angä eñentabopa. “Wængonguii anquedo në gäwapæntibaa tönö ömaa iñöömö a ongongä weca godinque bitö tömengä öñönemopo dadi opointa iñinta näni wi æmpodinta nänö nætæininta æe,” angantapa. ⁹ Angä eñeninqe Wængonguii anquedo weca godinque botö tömengä ingante, Dadi opointa guiyanta poniömi æmoe, ante äñömo tömengä wæætæ botö imo, “Æe. Æninque cæe. Bitö ööne da wëneyömi guilquenë baï waëme poni ingæimpa. Incäte yo mongænte ate cæncadë guiidinqe ti nä bacæimpa. Iñique cædente wæcæbiimpa,” angä eñentabopa.

¹⁰ Wængonguii anquedo öñönemopo dadi opointa guiyanta æninque botö ade cæntabopa. Önone guilquenë baï waëme poni i incäte yo mongænte ate cæncadë guiidinqe ti nä badinque cædente wætabopa. ¹¹ Ayæ botö iñote angantapa. “Wacä awenë näni cabø wacä awenë näni cabø incæ wabæca näni quëwencabo incæ wadö näni tedecabø wadö näni tedecabø incæ wabæca wabæca näni awenë odehye cabø iññänite bitö,

Mäninäni ïnänite æbänö baquii, ante wæætë Wængongui beyæ apænecæbiimpa," ante angantapa.

11

Wængongui æbänö cæcää, ante mënnaa apænedapa

¹ Wacä botö ïmote, Tee manguimpa impa, ante cæwipa baï pædæ pönöñinque ayæ botö ïmote, "Goe, angantapa. Wængongui oncö tæiyæ waëmø oncöne godinque mänincö töö, Wængongui quü, ante nän iya täimpaa tee mæ. Ayæ waodäni adoyömö ædæ wææninqe Wængongui ingante, Bitö Wængongui Awëne ïmidö anguëne, ante watapæ apænedäni ïñömö æpodänidö ïnänii, ante tee mampote cæe. ² Wængongui oncö tæiyæ waëmø oncöne tee mäninqe yacö boyaa ïñömö tee mänämäi ie. Edæ mänincö boyaa wadäni oodeoidi ïnämäi ïnäni ïnänite do godonte intapa. Mäninäni edæ coadenta i doo apäicä ganca mänimpoga ïñonte Wængongui nänö tæiyæ waëmø quëwëñömö incæ wo ëwente cæcædänimpa. ³ Ayæ botö ïmotedö ante, Botö æbänö cæbo, ante në, Nö ante impa, ante apæneda ïñonate botö godö cæquimo beyænque tömëna tæi piñænte badinque müido dootiento tetenta ëönæ mänimpooñæ ïñonte botö beyæ apænecædaimpa. Waodäni wæwente beyænque gömæ émoncoo mongænäni baï tömëna adobaï gömæ émoncoo mongæninqe apænecædaimpa," ante apænecä ëñentabopa.

⁴ Wængongui æbänö cæcää, ante në, Nö ante impa, ante apæneda ïñömö tömëna ïñömö Wængongui inguipoga Awëne ïñongante tömengä weca odibowæ nänäi awæ mëwää ongöwæ baï ïnapa. Ayæ tömengä weca yædo concædi ti wodönoincade mencadea ongoncade baï mänina ïñömö adobaï ïnöna ïnapa. ⁵ Wadäni, Tömëna ïnate wënæ wënæ cæñemopa, ante cædäni ïnique tömëna wæætë në piñte cædäni ïnänite gonga wo tadete baï cædinque wæñöna wæncædänimpa. Edæ, Tömëna ïnate wënæ wënæ cæñemönipa, ante në cædäni tömänäni mänömaï wæncædänimpa. ⁶ Wængongui godö cæcää beyænque tömëna tæi piñænte badinque, Wængongui beyæ möna apæneyedë cöönæ cædämäi ingæimpa, ante cædinque öönadë tee mòneta baï cæcædaimpa. Ayæ tæi piñæna ïnöna ïnate tömëna æyedëm cæñenäna incæ wæætë wæætë cæyöñate æpæncoo tömanc oo wæpænque bacæimpa. Adobaï inguipoga tömämæ quëwëñäni ïnänite tömëna cæda ate quiëmë wæñömämocoocoo incæ pö wënæ wënæ bacædänimpa.

⁷ Ayæ tömëna, Wængongui æbänö cæcää, ante ïnque apæneda ate babæcä baï mönö

guÿñenongä inte tadomengadænguipo ïnö tadinque tömëna ïnate guëadö guëa cædinque tæi émongä inte gänä cædinque wænongä wæncædaimpa. ⁸ Wæna ate tömëna baonque ñænængade näní quëwëñömö taadö ïñömö ïñoncædaimpa. Edæ Todömä ïñömö quëwëñäni wiwa cædäni baï ayæ Equitobæ quëwëñäni wënæ wënæ cædäni baï mänii ñænængade näní quëwëñömö në quëwëñäni ïñömö adobaï wënæ wënæ cædänipa. Mänii quëwëñömö adoyömö tömëna Awëne ingante awää tempote wæñöñäni wængacäimpa. ⁹ Mëönaa go adoöñæque go tæcæ itædë ïñonte tömëna baö ïñi acæte ante pöninqe wacä awëne näní cabø wacä awëne näní cabø incæ waodäni näní cabø waodäni näní cabø incæ wadö näní tedecabo wadö näní tedecabo incæ wabæca wabæca näní quëwencabo incæ waodäni nanguï ïnäni ponte tömëna baö acædänimpa. Ayæ, Da wënämäi ingæimpa, ante wææ cæcædänimpa. ¹⁰ Tömëna ïñömö Wængongui beyæ në apænedina ïnöna ïnate inguipoga quëwëñäni ïnänite nanguï äna wædänäni ïnate tömëna ïñöwo wæætë watapæ tocædänimpa. ïnique tömëna mänömaï wænte öñöna ate tömëna ïñöwo wæætë watapæ tocædänimpa. Yæ yæ todinque wacä ingä wacä ingä. Öñonque æe, ante pædæ godönäni aencædänimpa.

¹¹ Mëönaa go adoöñæque go tæcæ itædë ïnque go ate Wængongui edæ, Quëwencämäna, ante tömengä nänö guëmämämo quëwengümämo woo öongacä ate tömëna ïñömö wæætë müina badinque ængæ ganticædaimpa. Ängæ gan-tiöna në adäni guïquené ancaï guïfente wæcædänimpa. ¹² Ancaï guïfente ayönäni tömëna öönadë ïnö tedepämö yedæ ante éñençædaimpa. "ïñömö pö æeda," angä éñençænque tömëna öönadë ïnö boguimancodë æiyöna tömëna ïnate në piñte cædänäni edonque acædänimpa. ¹³ Tömëna æiyedë mänifidë goinque nanguï ocæ ocæ goquimpa. Tömëna ïnati quëwëñömö onconcoo bacoo ïñonte pancaconga incæ nanguï onconcoo acapowate bogocæ tæ gowænguimpa. Ado goinque goyedë waodäni tiate müido ganca wæncædänimpa. Ayæ müñäni quëwëñäni ancaï guïñeninqe, Wængongui öönadë në quëwëmi imi ïnti bitö nö tæi piñænte ïmidö anguëne, ante wæcædänimpa.

¹⁴ Ayæ mempoga näní wæquinque do ïnque batimpa. Incæte godömenque adopoque nanguï pöni näní wæquinque oo pöni bacæimpa.

Todompetæ cæmæwoya

¹⁵ Wængongui anquedo tömangä ïñömö tömengä todompeta we we öongä ate

öönædë ïnö wadäni näni tedepämö yedæ tededinque iïmäi änänitapa.

"Mönö Awënë Wængongui tömengä Codito töno

inguipoga Tæiyæ Awënë Odeyeda badinque wantæpiyæ cówë aacædaimpa," änänitapa.

¹⁶ Në aadäni në Picænäni iñömö bæinticoatodo ganca iñäni mänimpodäni iñömö Wængongui weca töménäni awënë tæ contaimpaa né tæ contadäni inte ñöwo guidömämæ ædæ wææninque Wængongui ingante, Bitö Awënë Wængongui imidö anguënë, ante watapæ apænedänitapa.

¹⁷ Ayæ iïmäi apænedinqe,

"Awënë Wængongui bitö adobique Tömäa né Cædömi inte

wëenëñedë do né quëwengaïmi iimi iñowobi iñomi imipa.

Bitö nämä tæi piñæmi inte ñöwo ædæmø né aabi iñomi imipa, ante adinque bitö imite waa ate pönente apænemönpa.

¹⁸ Wabæca wabæca näni quëwencabo incæ tömänäni quëwënäni ængui badänitapa.

Ayæ bitö ængui babi iñinque né wængainäni iñänite bitö apænte pangüönæ do batimpa.

Ayæ bitö beyæ né apænedönäni iñömö bitö imite né cædönäni iñönänite töménäni iñänite bitö, Minitö cædï beyæ paga cæbo aencæmînimpä, ante bitö godonguiünæ dobæ batimpa.

Ayæ bitö quïnäni iñönänite bitö èmowo ante bitö imite né èñente cædönäni iñönänite

awënë bai iñäni incæ öönänique iñäni incæ tömänäni iñänite bitö, Minitö cædï beyæ paga cæbo aencæmînimpä, ante bitö godonguiünæ dobæ batimpa.

Ayæ inguipoga quëwënäni iñänite wadäni né wo èwente cædönäni iñönänite bitö wo èwente cæquïönæ do batimpa."

¹⁹ Ayæ öönædë ïnö Wængongui tæiyæ waëmo onçö odemö wibænetapa. Wibæneyö Wængongui, Waodäni æbänö cæte botö töno godongämæ waa cæte quëwencædänimpä, ante odömoncæte ante nänö yewæmongainca näni da wencaincade iñömö mänincönë mæ ongoncade atabopa. Ayömote yædæ yædæ näñimpä. Yedæ pöni änimpä. Detaeo tæi tæi tèñö yedæ pöni änimpä. Goinque gotimpä. Ayæ yoguica cöönæ bai nangu cæte wæænimpa.

12

Onquiyængä töno dadagöö näni änongä

¹ Wængongui, Mä pöni odömömo adinque èñencædänimpä, ante cædinque öönædë ïnö waëmö pöni badongä a owo atabopa.

Edæ onquiyængä iñömö nænque inte weocoo wëñate bai mongæñongä apäicämo incæ tömengä cæncadëwa ænömengadëwa ïnö impa. Tömengä, Awënë poganta, ante tipæmpoga go mæa némödi inte godämæ badöinta wencacantapa.² Mäningä onquiyængä yædëmadä èñongante wëñængä èñacæ cæcä wæte wædinque wëñæ nantate Yæ yæ wæcantapa.

³ Iñinque Yæ yæ wæyongante öönædë ïnö mä pöni Wængongui nänö badöi wadö bai badöi a owo atabopa. Edæ ñænængade obe bai dadagöö näni änongä opatawæ èñacæ inte tömengä ocabocoo önompo æmæmpo que go mencaa encacæ inte mänii ocabocooga awënë pogantacoo önompo æmæmpo que go mentaa wencacæ ingantapa. Tömengä önoncaimifænca picæ cæmifæninque öönædë owodäni némödi incæ pancadâniya incæ nangu iñäni iñänite wææntodongä inguipoga tæ wæænänitapa. Onquiyængä oo pöni iñongante dadagöö, Wëñængä èñacæ ate cæncæboimpä, ante tömengä weca a ongongantapa.

⁴ Onquiyængä wëñængä onguifængä ingante mangä iñinque tömengä iñömö nänö Awënë baquinque pæcantapa. Tömengä iñömö tæiyæ awënë tömengä nempo quëwënäni iñänite aacæ bai adobai tömämæ quëwënäni iñänite, iïmäi cædäni, ante aacæcæimpä. Mäningä onquiyængä wëñængä ingante wacä ö aente Wængongui weca ayæ tömengä nänö aacæ tæ contayömö mänifömö ænte mæicä æicantapa.⁶ Mäninö bayonte wääna iñömö önomæca iñömö wodii gocantapa. Tömengä beyæ ante Wængongui nänö eyepæ cæyömö mänifömö wodii gocantapa. Mänifömö mïido dootiento tetena èönæ mänimpöndæ iñonte tömengä quëwente beyæ cængui eyepæ pönönäni cæncæcæimpä, ante Wængongui tömengä nänö ovoyömö ante do badongan-tapa.

⁷ Mänifnedë edæ öönædë iñömö guëadö guëa cæte wæñönänitapa. Wængongui anquedo Mïiguedo näni angaingä iñömö tömengä wadäni anquedoidi awënë iñongä ingampa. Tömengä töménäni töno dadagöö ingante wido cætæ ante cæyönäni dadagöö wæætë tömengä anquedoidi töno wæætedö wæætë guëa cædäni incæte ⁸ töménäni ædö cæte gänä cæquïnäni. Edæ ædö cæte öönædë iñömö ayæ quëwenguïnäni, ante töménäni iñänite wido cædänitapa.⁹ Töménäni iñömö ñænængade dadagöö ingante wido cæte wææntodönänitapa. Mäningä dadagöö iñömö wëenëñedë tæntæ ingaingä inte tömengä èmowo Wënæ Tatâna mewoga

ēmongä ingampa. Adocä, Inguiopoga quēwēnäni tömänäni oda cæcædānimpä, ante nē wapiticæ ænte mäocä ingampa. Tömengä ingante ayæ tömengä anquedoidi ïnänite inguipoga iñomö wido cæte wææntodönänitapa.

¹⁰ Ayæ ate öönædë iñö tedepämö yedæ ante lïmai à éñentabopa.

“Nöwoönæ mönö Wængongui mönö iñmonte, Minitö botö æmaëwo æmo beyænque quēwenguimini, ante tömengä nänö cæönæ batimpa.

Ayæ tömengä nänö tæi piññänö iñwoönæ ba iñinque tömengä adobaï Tæiyæ Awënë Odeye iñwoönæ bacäimpa.

Ayæ tömengä nänö apænte ængaingä mönö Codito adobai námä tæi piññänongä inte nē angä bacäimpa.

Wénæ guiquené mönö töniñadäni ïnänitedö ante, Wénæ wénæ cædānidö anguéné, ante wapiticæ apænete änewénongä ingampa.

Woyowotæ incæ itædë incæ mönö Wængongui weca a ongöñinque tömengä mäniñäni ïnänitedö ante nē wapiticæ änewénongä iñlongante tömengä ingante inguipoga iñomö wææntodönäni wæængantapa.

¹¹ Wængongui Codetedo wepæ tömengä nänö wæntæ godongaïmæ beyænque tæi èmönäni badinque

mönö töniñadäni iñomö wénæ ingante gänä cædänitapa.

Ayæ, Wængongui æbänö cæcää, ante töménäni näni apænedö beyænque töménäni tæi èmönäni badinque wénæ ingante gänä cædänitapa.

Wadäni töménäni ïnänite Wængongui beyæ wænoncæ cæyöñäni töménäni,

Mönitö guïñenämai wæncæmönimpä, ante nē ïnänite.

¹² Mänömai beyæ münitö öönædë iñomö nē quēwemini inte watapæ tocæmînimpä.

Wamini guiquené inguipoga iñomö æpæntibædë iñomö nē quēwemini inte mini wæquinque ingæimpa.

Edæ wénæ münitö weca wææ pö quēwengäimpa.

Tömengä nänö wo ïewguinö oo pöni impa, ante èñente beyænque äingä pöni bacampa.

Mänömai beyæ münitö guïñenguimämo baquinque impa.”

Mänömai ante yedæ angä èñentabopa.

¹³ Ayæ dadagöö, Botö imote inguipoga iñomö wido cæte wææntodönäni adi wædö, ante wædinque onquiyængä ingante wëñængä onguipæ ante togængantapa. ¹⁴ Incæte Wængongui, Önömæca iñomö bitö beyæ botö

cæyömö pao pao gocæbiimpa, ante cædinque ïñænængade guingämöwæ önoungæne pæ baï tipænguene pæa pöni badongä enguene pænte baï onquiyængä bacantapa. ïnique onquiyængä, Tæntæ botö imote bæi ongöñämaï incæcäimpa, ante Wængongui önömæca tömengä beyæ nänö cæyömö pao pao gocantapa. Mæa go adoquæ tæcæ wadepo iñmonte tömengä mäniñomö quēwente beyæ nänö cængui eyepæ ænte cænguñomö gocantapa. ¹⁵ Ayæ, Onquiyængä ingante æpæ quingæ mangui baï bæ ta tæi guicæcäimpa, ante cædinque dadagöö tömengä önöne iñö önö baï æpæ towæ tadonte baï tao godecantapa. ¹⁶ Dadagöö towæ tadonte baï nänö tao godepæ quingæ pöñö onguipo incæ onquiyængä beyæ ante cædinque wi ænête cæyo ada guipæntapa. ¹⁷ Ada guipæ adinque dadagöö iñomö onquiyængä ingante godömenque ængui badinque wadæ godinque, Mäningä onquiyængä wëñäni incæ wadäni ïnänite guëa cæte wænonguimo, ante gocantapa. Töménäni Wængongui nänö, lïmai cædäni, ante wææ angainö ante nē èñente quēwënnäni inte, Itota æbänö cæcää, ante nē apænete quēwënnäni iññäni iñomö mäniñäni mäningä onquiyængä wëñäni iññänite dadagöö, Wænoncæboimpa, ante gocantapa.

13

Mënaa mönö guïñenöna

¹ Ayæ dadagöö æpæntibæ yæwedeca èmönaiya iñomö ponte a ongongantapa.

Ayæ babæcæ baï nē guïñenongä iñomö æpæntibædë quēwente ta pöñongä atabopa. Mönö guïñenongä tömengä ocabocoo önompo æmæmpoqe go mencaa encacä inte tömengä önömoncawæ önompo tipæmpoga ocabocooga iñö encacä ingantapa. Awënë pogantacoo tipæmpoga ganca tömengä önömoncawæ da da wencate encacantapa. Ayæ Wængongui èmëwo incæ wiwa babæ wapiticæ ante ãñiwoi tömengä ocabocooga tömancooga iñö yewæmonte encacä ingantapa.

² Mäningä mönö guïñenongä botö nē adingä iñomö mëñe baï èmönongä incæte tömengä önöwa oto önöwa baï èwacä inte tömengä önöne nëöö önöne baï èñecä atabopa. Ayæ dadagöö námä nänö tæi piññänö ante mönö guïñenongä ingante pædæ godöñinque tömengä nänö aacæ tæ contaiimpa pædæ godongä ænte tæ contaiimque mönö guïñenongä nē awëne badinque, lïmai cædäni, ante nanguï angä bacantapa.

³ Ayæ mönö guïñenongä adoquæ ocaboga åmocate wæncæ cæcää baï ingaingä incæte gämæ cæcate ingantapa.

Tömämæ quëwënnäni mönö guïñenongä in-

gante adinque ancai guïñenique tömänäni

tömengä miñæ godänitapa.

⁴ Dadagöö godö

cæcä beyænque mönö guïñenongä iñömö awëneë badinque dadagöö baï në angä do bacä impa, ante adinque tömänäni dadagöö ingante, Bitö Awënë Wængongü baï imidö anguënë, ante apænedänitapa. Adobaï mönö guïñenongä ingante, Bitö Awënë Wængongü baï imidö anguënë, ante apænedänitapa töö. Mänömaï ante godömenque lïmai änique, "Æcäno mönö guïñenongä baï ingä iñömö edæ dæ angampa. Æcäno tömengä ingante guëadö guëa cædinque tæi ëmonte gänä cæquingä."

⁵ Dadagöö godö cæcä beyænque mönö guïñenongä iñömö nämanque pönenite änewenongä badinque Wængongü ingantedö ante babæ wapiticæ ante äneweninqe, Botö Wængongü baï lïmpa cæmñii, änewenongantapa. Ayæ awënë badinque në angä badingä inte mönö guïñenongä iñömö coadenta i doo apäicää mäimpoga iñonte, lïmai cædäni, ante aacantapa. ⁶ Ayæ tömengä mänñedé Wængongü ingantedö ante wënæ wënæ babæ wapiticæ ante änewenongä inte Wængongü émöwo ante tömengä näñö quëwëñömö ante babæ wapiticæ ante änewenongantapa. Töménäni öönädé në quëwëñäni iñänitedö ante adobaï babæ wapiticæ ante änewenongantapa. ⁷ Tömengä Wængongü quïñäni iñänite guëadö guëa cæcæcäimpa, ante cædinque dadagöö godö cæcä beyænque tömengä nämä tæi piñængä badinque töménäni iñänite tæi émongä inte gänä cæcantapa. Ayæ dadagöö godö cæcä beyænque mönö guïñenongä iñömö waodäni näni cabø waodäni näni cabø incæ wacä awënë näni cabø wacä awënë näni cabø incæ wadö näni tedecabø wadö näni tedecabø incæ wabæca näni quëwencabø iñönänite tömengä tömänäni awënë badinque töménäni iñänite, lïmai cædäni, ante në angä bacantapa.

⁸ Mänömaï beyæ tömämæ quëwëñäni iñömö tömengä ingante, Bitö Awënë Wængongü baï imidö anguënë, ante apænecædänimpa. Wængongü inguipoga näñö badöñedë, Botö Codotedo ingante do wænönäni wæncæcäimpa, ante do angacäimpa. lïngä Codotedo, Näni quëwenguinta, ante näñö yewæmongaintaa ædänidö émöwo yewæmönämaï iñäni iñömö töménäni mönö guïñenongä ingante, Bitö Awënë Wængongü baï imidö anguënë, ante apænecædänimpa.

⁹ Në éamonca lïmïni inte éñeedäni.

¹⁰ "Æcämenque ingante ante apænedinqe Wængongü, Ao bæi ongonte tee mònête baï cædäni, angä iñinque tömengä ingante do bæi ongonte tee mònecædänimpa.

Æcämenque ingante ante apænedinqe Wængongü, Ao yaëmenca wænöminï wæncæcäimpa, angä iñinque tömengä ingante do yaëmenca wænöñäni wæncæcäimpa."

Mänömaï beyæ münítö Wængongü quïñini iñömö wæntæye iñämaï inte ee cæcæmñimpa. Edæ tömengä ingante godömenque wede pönencæmñimpa.

¹¹ Ayæ ate wacä babæcä baï në guïñenongä guiquëne onguipodë quëwente ta pöñlongä atabopa. Codotedoïdi öñömoncawæ mëwää näni émoncadö baï tömengä adobaï encacä ingantapa. Incæte tömengä dadagöö baï tedecantapa. ¹² Mönö guïñenongä tänocä pöningä näñö änö beyænque ayængä pöningä iñömö awënë badinque tänocä beyænque änique, lïmai cædäni, ante në aacä ingantapa. Tänocä pöningä mönö guïñenongä ämocate beyæ në wæncæ cæcä incæ wæætë gämæ cæcacingä iñlongante ayængä pöningä iñömö tömämæ quëwëñäni iñänite angä éñeninqe tömänäni tänocä pöningä ingante, Bitö Awënë Wængongü baï imidö anguënë, ante apænedänitapa. ¹³ Mänïngä mönö guïñenongä ayængä pöningä, Mä pöni cæbo adinque éñençædänimpa, ante cædinque badongampa. Ayæ godömenque mä pöni cæcä beyænque waodäni edonque pöni ayöñäni öönädé iñö incæ gonga inguipoga wææ adänitapa.

¹⁴ Mönö guïñenongä tänocä pöningä näñö änö beyænque tömengä weca mä cædinque ayængä pöningä iñömö tömämæ quëwëñäni iñänite oda cæte näni goquïnö ante mäocä godänitapa. Edæ töménäni iñänite änique, Mönö guïñenongä yaëmenca guïiyömö wæætë gämæ cæcæte në mëlingä quëwengä näñö émönö baï adobaï badöedäni, angä éñente badonte concädänitapa. ¹⁵ Mönö guïñenongä ayængä pöningä iñömö eyepæ cædinque mönö guïñenongä tänocä pöningä näñö émönö baï näni badöñinca incæ, Tedecæcäimpa, ante cæcä ate mäninca incæ oo guëmangantapa. Töménäni näni badöñinca ante waodäni Baa änique, Bitö Awënë Wængongü baï imidö anguënë, ante apænedämäi iñäni iñänite mäninca incæ à beyænque wænönäni wænänitapa.

¹⁶ Ayæ awënëidi baï iñäni incæ öönänique incæ mäincöo éadäni incæ mäincöo ömæpodäni incæ wacä godonte æningä beyænque në cæte quëwëñäni incæ nämanque cæte quëwëñäni incæ mäninäni tömänäni iñänite tömengä näñö änö beyænque önompo tömempo iñö yewæmönäni badänitapa. Wæætë önompo tömempo iñö yewæmönämaï iñäni inte töménäni öönemö iñö yewæmönäni badänitapa. ¹⁷ Tömengä näñö yewæmöi

yewæmönämäi ïnäni guiquené töménäni mäinc oo ædö cæte godonte ængüñänii. Ædö cæte godonte ænäni weca gote töménäni mäinc oo ïnäni godonte ængüñänii. Ayæ mäninö ante yewæmöt iñömö mönö guññenongä tånocä pöningä émöwo impa. Wïi tömengä émöwo yewæmonte i bai tömengä émöwo ante beyæ, Æpodö i, ante yewæmonte impa.

¹⁸ Mäninö ante éñencæte ante nänö éñenö ante eyepæ encadäni inte éñencædänimp. Ocai në encacä ïnique, Mönö guññenongä tånocä pöningä nänö, Æpodö i, ante éñencæte ante caecæcäimp. Edæ tömengä, Æpodö i, ante waocä, Æpodö i, ante adopo impa. Tömengä nänö, Æpodö i, ante teitiento teitenta i tei impa.

14

144.000 ganca ïnäni nänö ämotamini äinö

¹ Ayæ botö ayomote Wængongü Codotedo änanquidi iñömö Tiöno nänö anquidi mäninömä o ongongä atabopa. Tömengä weca waodäni tiento coadenta i coatodo müido ganca ïnäni inte Wængongü Codotedo émöwo adobai tömengä Mæmpo Wængongü émöwo nänö öönemö ïnö në yewæmönämäi inte a ongönäni atabopa. ² Ayæ botö éñenömote öönædë ïnö tedepämö ante ñänæ tñäbo ante bai detebo eyequei té bai éñenique adobai waodäni nänö adapate nänö ampoque inte tæiyænäni ampoyonäni ante bai tedepämö té éñentabopa. ³ Tiento coadenta i coatodo müido ganca ïnäni iñömö mä ãnique waa ämotamini ante äñanitapa. Wængongü nänö aacæ tæ contaimpa gääné ämotamini äñonäni münnäni quëwänäni mëa go mëa ganca ïnäni në aadäni në Picænäni tñö éñenänitapa. Tiento coadenta i coatodo müido ganca ïnäni inguipoga quëwänäni tñö adoyömö quëwënöñäni, Godonte æmo beyænque quëwenguimini, ante Wængongü nänö në ænñänique iñäni ante éñente ancædänimp. Wadäni guiquené ædö cæte éñente anguñänii.

⁴ ïnäni iñömö Wængongü ingante ante waëmø quëwencämönimp, ante cædinque, Onquiyængä, ante në towñänäma iñagänäni ïnäni. ïnique töménäni Wængongü Codotedo ædonö gocä tömengä münnæ cöwë godänipa. Töménäni waodäni tñö adoyömö quëwënöñäni Itota, Botö wepæ beyænque quëwenguimini, ante töménäni ïnäni aengacäimp. Tano amïña bayedé tå pedinque münitö, Wængongü qui baquimpa, ante müni cõnöni bai mäninäni adobai Wængongü quinäni badinque Wængongü Codotedo quinäni ïnäni. ⁵ Adodäni cöwë babæ änämäi ïnäni ïnique wadäni ædö cæte töménäni ïnäni. Babæ änäni, ante

anguñänii. Töménäni edæ cöwë wënæ wënæ cædämäi ïnäni töö.

Wængongü anquedo idi mënaa go adocanque nänö änö

⁶ Ayæ Wængongü anquedo wacä iñömö öönædë ïnö pö pao pao gocä atabopa. Inguipoga në quëwänäni ïnäni wabæca nänö quëwencabo wabæca nänö quëwencabo incæ waodäni nänö cabø waodäni nänö cabø incæ wadö nänö tedecabo wadö nänö tedecabo incæ wacä awënë nänö cabø iñönänite anquedo tömänäni ïnäni Wængongü wantæpiyæ cöwë nänö watapæ apænedö ante éñencædänimp, ante apænecæte ante pongantapa. ⁷ Mäningä Wængongü anquedo iñömö yedæ iñmai änique, “Wængongü apænte nänö anguñänæ do ïnique bayonte mäninöñä tömämäni müni cægäinö ante tömengä apænte ancæcäimp. ïnique tömengä ingante guññenique ee aedäni. Adobai tömengä ingante waa aedäni. Tömengä edæ öönædë incæ inguipoga incæ æpæntibæ incæ æpæ tayömö incæ tömäi në badongaingä ingante münitö, Bitö Awënë Wængongü imidö anguñenë, ante ædæ wæænique watapæ apæneedäni. Mäninque ämopa,” angantapa.

⁸ Mäningä Wængongü anquedo gocä ate wacä Wængongü anquedo ayængä pöniñque iñmai angantapa. “Babidönia nänö äñömö do wo éwente batimpa. Babidönia nänö waemö quëwënöñäni iñäni incæte do wo éwente ba aedäni. Mäninöñämö në quëwänäni wënæ wënæ cædinäni iñömö onquiyængä në towengä bai cædinque bliñömæ bete quidi quidi dowænique towencædänimp, ante tñi nämäi godonte bai cædinipa. Töménäni mänöñämä godö cædinäni beyænque wabæca nänö quëwencabo wabæca nänö quëwencabo wæætë wënæ wënæ cædinäni. Mäninque ämopa,” angantapa.

⁹⁻¹⁰ Ayæ mäningä Wængongü anquedo gocä ate wacä Wængongü anquedo tömangä pöniñque yedæ iñmai angantapa. “Mönö guññenongä tånocä pöningä ingante æcänö, Bitö Awënë Wængongü bai imidö anguñenë, ante apænecæä. Ayæ tömengä nänö émönö bai nänö badöñinca gääné ædæ wæænique æcänö apænecæä. Wængongü töménäni ïnäni nanguü piñcæcäimp. Töménäni önompö incæ öönemö incæ mönö guññenongä nänö yewæmöt në yewæmöt nanguü adinque Wængongü adobai töménäni ïnäni nanguü piñcæcäimp.” Änique Wængongü anquedo godöñenque apænecantapa. “Mäninäni Wængongü bliñömæ nänö piñmæ becædänimp. Mänimænque ænique tömengä nänö piñte owætadë pe piññængantapa. Mänimænque në bete bai ïnäni iñömö nanguü poni

wæwencædānimpa. Wængonguü tæiyæ waëmō anquedoidi weca ayæ Wængonguü Codotedo weca gonga bæcøyömö atopode nänö öö wadö gonga bæcøyömö öö wayömö mäniñömö iñänäni æmæwo gonte ba bai nanguü wæwencædānimpa," angantapa.

¹¹ "Ayæ tömënäni gonga bæcøyömö mäniñömö wæwëñänäni nänö wæwëñämå tæemä bai cöwë æicöompa. Woyowotæ incæ itædë incæ mäniñänäni edæ guëmänämäi incædānimpa. Tömënäni iñömö, Mönö guïñenongä tånocä pöningä weca ædæ wææninque, Bitö Awëne Wængonguü bai iñidö angueñë, ante në apænedäni iñänipa. Ayæ tömengä nänö émönö nänö badöinica gäänë ædæ wææninque në apænedäni adobai tömengä émowo nänö yewæmöi në yewæmöiñänäni inte mäniñänäni tömënäni wantæpiyæ mänömaï guëmänämäi inte wæwencædānimpa. Mäninque ämopa," angantapa.

¹² Mänömaï beyæ münitö Wængonguü quïmïni iñömö tömengä nänö, Iïmaï cædäni, ante nänö wææ angainö ante ëñente cædömïni inte ayæ Itota ingante godömenque wede pönemïni inte münitö wæntæye iñämäi inte ee cæcæmïnimpa.

¹³ Ayæ ate botö öönædë iñö tedepämö iñmai ante ëñentabopa. "Bitö iñmai yewæmöe," angantapa. "Ñöwo ganca ayæ ate Awëne Itota ingante pönente në wænäni inte tömënäni nänö toquinque."

Ante ãñongä Wængonguü Tæiyæ Waëmö Öñowoca, "Ao ämopa, angampa. Näni toquinque ingæimpa. Tömënäni nänö nanguü cægaiñö fimpö cæte guëmancædānimpa. Edæ tömënäni nänö waa cægaiñö öönædë iñömö edonque pönï acæimpa," ante angantapa.

Inguipoga quëwëñäni beyæ amiña bai bacceimpa

¹⁴ Ayæ botö ayomo näämänta boguimä mæ owo atabopa. Adocanque Waocä ëñagaingä ingä bai iñömö mänii boguimä tæ contacä atabopa. Tömengä ocaboga awëne poganta oodo inte badöinta encacä inte tömengä nänö öñohempo yaëmë bai waingamë idämë engamë næængä atabopa. ¹⁵ Ayæ ate wacä anquedo Wængonguü oncö tæiyæ waëmö oncöñë ta pöninque boguimää në tæ contacä ingante iñmai yedæ ante aa pecantapa. "Inguipoga quëwëñäni botö imote në wede pönente waa cædonäni iñömö në minte pæmö bai iñänäni inte tömënäni nänö to amiña bayedë bai impa. Wadæ wadæ pöninque nänö ö æñedë bai do bayonte bitö yaëmë bai bitö nææti ænte gote mäniñänäni iñänäni wadæ wadæ pönonte bai cædinque ö åe." ¹⁶ Angä ëñeninque boguimää në tæ contacä gote inguipoga iñömö tömengä yaëmë bai nänö nææti inte wadæ wadæ pönonte bai cædinque

tömänäni në minte pæmö bai iñäni iñänite ö ængantapa.

¹⁷ Ayæ öönædë iñömö Wængonguü oncö tæiyæ waëmö oncöñë ongonte ta pöninque wacä anquedo adobaï yaëmë bai waingamë idämë engamë næænte pongantapa.

¹⁸ Tömengä pongä ate Wængonguü anquedo wacä pongantapa. Wængonguü oncö tæiyæ waëmö oncöñë, Wængonguü quï, ante iya tæe, ante në äñongä inte nänö iya tæimoga gäänë ongöninque ta pöninque yaëmë bai waingamë idämë në engamë næængä ingante iñmai yedæ apæncantapa. "Inguipoga tömäo në wëne wëne cædäni iñömö yowecoo bai iñänipa. Mäniñänäni yowe ite bayedë bai iñäni adinque bitö yaëmë bai bitö nææti ænte gote yowecoo wangö tadampote gæte bai cædinque tömënäni iñänite cæe."

¹⁹ Angä ëñeninque Wængonguü anquedo inguipoga iñömö tömengä yaëmë bai nänö nææti inte wangö tadampote cædinque yowecoo gædäni bai tömengä në wëne wëne cædäni iñänite adobaï cæcantapa. Ayæ yowepæ ante næænængade nänö pïnä pïnä gäwate cæincadedë yowecoo wææntodonte bai cædinque tömengä wëne wëne cædäni iñänite Wængonguü pünte nänö pâñömö wido cæcantapa. ²⁰ Mänii tömënäni yowecoo ænte pïnä pïnä gäwate cæincade iñömö tömënäni nänö quëwëñömö yabæca ongompa. Mäniñömö tömënäni iñänite pïnä pïnä gäwate bai cædänitapa. Cæyänäni tömënäni wepæ nanguü pöni gotimpa. Cabayo goto wïnediñömö æi ganca tömënäni wepæ mäninganca æi godinque todee tiento quidömetodo ganca mäninganca nanguü pöni wepæ gotimpa.

15

Tæete ganca nänö wæwenguimämo pompa

¹ Ayæ botö ayomote Wængonguü ñöwo wæætë mä pöni odönmömo adinque ëñencædānimpa, ante cædinque öönædë iñö bamönengæ pöni badongä a owo atabopa. Wængonguü anquedoidi önompo æmæmpoque go mënaa iñäni iñömö öönædë ongöñänäni tömënäni iñänite, Minitö cæmïni beyænque waodäni nänö wæwenguimämocoö ñonompo æmæmpoque go mempoga pongæimpa, angä ëñente ænte pönänitapa. Mänii wæwämämocoö æmæwo ba adinque Wængonguü nänö ængui panguimämo eyepæ bapa.

² Ayæ æpæntibæ iñömö awocawænta èmø bai adinque botö mäintibæ töñö gonga guëa wempodente bæco atabopa. Adotibæ yæwedeca waodäni mæ ongöñänipa. Mäniñänäni iñömö mönö guïñenongä ayæ pöningä ingante ante ayæ tömengä nänö èmönö bai nänö badöinica ante Baa äñinque

tömänäni tæ'i émonte gänä cædäni ïnänitapa. Adodäni tömengä émëwo ante, Äpodö i, ante Baa ante yewämönämaï ïnäni atabopa. Wængonguü tömänäni ïnänite adapate nänä ampoquü godongä ænte næænte a ongönänipa.³ Tömänäni a ongöninque Wængonguü ingante né cægaingä Möitee wodi ämotamini nänö angainö ante ayæ Wængonguü Codotedo ämotamini nänö againö ante ïmai ämotamini änänipa.

"Awënë Wængonguü bitö adobique Tömäa Cægalmi inte

bitö må cædö iñömö waëmø pöni iñönö anguënë.

Bitö tömämæ quëwënäni Tæiyæ Awënë Odeyebi imidö anguënë.

Quïmë cædinque bitö né nö cæbi ïmpa.

⁴ Awënë éñëmi, Äcämë bitö imite guññenämaï inguingää.

Ayæ bitö émëwo ante pönente æcämë waa adämäi inguingää.

Edæ bitö adobique tæiyæ waëmø ïmpa.

Tömäa bitö nö cædinö edonque pöni ba ad-inque

wabæca wabæca nänä quëwencabo tömänäni
bitö weca ponte ædæ wææninque
bitö ïmi, Bitö Awënë Wængonguü imidö anguënë, ante anceädänimpa."

⁵ Ayæ ate botö ayomote öönadë iñömö Wængonguü tæiyæ waëmø onco incæ æmontaicö baï inte tömengä nänö nänénë owocö iñömö wi ænete bayö atabopa. ⁶ Wængonguü anquedoidi önompo æmæmpoque go mënäa ïnäni mänincönë ongonte ta pöñänitapa. Tömänäni cædäni ate waodäni nänä wæwengülmämo iñömö önompo æmæmpoque go mem-poga pongæimpa. Tömänäni weocoo waëmoncoo nïno nänä ancoo ñäö baï émoncoo mongænnäni ïnänipa. Tömänäni tæcætawë ïnö pacadeyænta oodo inte nänä badöinta mongæenämæïnäni ïnänipa.

⁷ Ayæ münäni quëwënäni mënäa go mënäa iñönäni adocanque Wængonguü anquedoidi önompo æmæmpoque go mënäa ïnäni iñönäniite owætacoo adotaque adotaque pædæ godongä ænänitapa. Mänintacoo önompo æmæmpoque go mentacoo iñömö oodo inte nänä badöintaco intë Wængonguü né wantæpiyæ cöwë quëwengaingä ingä nänö ængui pämämo eyede énen tapa. ⁸ Wængonguü nänö ñäö apäidö beyæ ayæ tömengä nänö tæ'i piñämämo beyæ tömengä tæiyæ waëmø onconé iñömö téemämämo eyede mæ ongompaa. Ayæ Wængonguü anquedoidi önompo æmæmpoque go mënäa ïnäni cædäni ate waodäni nänä wæwengülmämo ante önompo æmæmpoque go mem-poga nänä wæwenguinganca ïnque baganca æcäménque incæ Wængonguü tæiyæ waëmø onconé guïldämaï incædänimpa.

16

Wængonguü nänö cengui panguintacoo
¹ Ayæ ate Wængonguü tæiyæ waëmø onconé ïnö tedepämö yedæ té éñentabopa. Né angä iñömö Wængonguü anquedoidi önompo æmæmpoque go mënäa ïnäni iñänite, "Goedäni, änique, Wængonguü owætacoo nänö ængui panguintacoo önompo æmæmpoque go mëa ganca incoo næænte gote inguipoga iñömö gao cædäni," angä éñentabopa.

² Wængonguü anquedo tänocä godinque tömengä owætadë énë incæ inguipoga gao cæcantapa. Gao cæcä ate mönö guññenängä ayæ pöningä nänö yewämöi né yewämöinäni inte tömengä nänö émönö baï nänä badöinca gäänë ædæ wææninque apænedäni iñönäni tömänäni aaya nantai ñömæï tômäo baadinque nantate wædänitapa.

³ Wængonguü anquedo ayæ né gocä tömengä owætadë énë incæ æpæntibæ cæncadämæ gao cæcä ate mänimæ iñömö do wæññänäni wepæ baï bayonte mänintibædë quëwënäni tömänäni wæñänitapa töö.

⁴ Wængonguü anquedo ayæ né gocä tömengä owætadë énë incæ æpænë tömänonga gao cædinque æpæ tayömö tömänömö gao cæcä ate mänimæ tömämæ wepæ batimpa. ⁵ Ayæ ate Wængonguü anquedo æpæ tömämæ beyæ né angä inte ïmai apænecä éñentabopa.

"Mönö Tæiyæ Waëmø iñömi éñëmi, bitö wëenëñedë do né quëwengämi ïmi ñöwobi adobi iñömi ïmpa.

Mänömaï tömänäni ïnänite apænte ante päninque bitö nö cædinque apænte pänimi ïmpa.

⁶ Edæ bitö quïnäni tönö bitö beyæ né apænegäläni ïnänite wæññänäni ate tömänäni né wæñäni wepæ näate bagadänimpa.

Bitö wææte né wænonte näate badäni nänä cægæi beyæ wepæ godömi begadänimpa," angantapa.

⁷ Ayæ Wængonguü qui, ante nänä iya täimoga inö tedepämö té éñentabopa. "Ao åmopa. Awënë Wængonguü bitö adobique Tömäa Cægalmi inte, ïmai pancæboimpa, ante bitö apænte angainö baï cædinque tömänäni ïnänite päninque bitö cöwë nö cæte waa pämipa."

⁸ Wængonguü anquedo ayæ né gocä tömengä owætadë énë incæ nænque mæ owoyömö mäniiñömö gao cæcantapa. Ayæ waodäni æmontaiya montæ gongate wæcædänimpa, ante cædinque né godö angä beyænque nænque nanguü ti näwå batimpa.

⁹ Mänii nanguü ti näwante beyæ waodäni montæ gongate badäni incæte tömänäni nänä wénæ wénæ cædinö ante, Ancaa

wæwente awædö, ante ayæ pönénämäi ïnäni inte ñímpo cædämäi inte Wængonguü ingante waa adämäi ïnänitapa. Töménäni, Wængonguü cæcä beyænque mönö wæwemämocoo pönimpa, ante wædinque Wængonguü ingante püñinque tömengä ïmöwo ante wënæ wënæ babæ ante tedewenänitapa.

¹⁰ Wængonguü anquedo ayæ né gocä tömengä owætadë énë incæ mònö guïñenongä tånocä pöningä nänö aacæ tæ contaimpaa gao cæcä ate tömengä awënë odehye ïnongä inte nänö aayömö mæ mämonte bai batimpa. Waodäni nantate wædinque öñonguënëwa æo pocænguënëwate wædänitapa. ¹¹ Mänömaä wædäni incæte töménäni nänö wënæ wënæ cædinö ante, Ancaa wæwente awædö, ante godömenque pönénämäi ïnäni inte ñímpo cædämäi ïnänitapa. Wæætë nantai baate nantate wædinque Wængonguü öñöadë quëwënongä ingante piûnte badinque wënæ wënæ babæ ante tedewenänitapa.

¹² Wængonguü anquedo ayæ né gocä tömengä owætadë énë incæ ñænæ öñonga Eopadatedö nänö ånonga mäninonga gao cæcä ate awënë odehyeidi nænque tamönö quëwente nänö ponguüno taadö ante öñö tömäo amimö batimpa.

¹³ Ayæ wënæidi wentamö nänö ëwocacabo mënaa go adocanque ïnäni ïñömö weque bai ïnäni ta pönäni atabopa. Dadagöö öñöne ïñö adocanque wënæ ta pongantapa. Mönö guïñenongä tånocä pöningä öñöne ïñö wacä wënæ ta pongantapa. Ayæ Wængonguü beyæ né apænedömo ïmpa, ante né babæ apænedongä öñöne ïñö wacä wënæ pongantapa. ¹⁴ Mäninäni wënæidi öñowocaidi ïnäni inte mæ cædäni ïnäni. ïnäni ïñömö tömämæ awënë odehyeidi weca åñecæ godinque töménäni ïnäni apænedinqwe, Awënë Wængonguü adocanque Tömää né Cægaingä inte nänö apænte anguiönæ ïñonte münitö godongämæ ponte guéadö guëa cæcämimpa, ante cædäni.

¹⁵ "Mönö Awënë nämä incæ ïmai angantapa. Aedäni. Né awëmö ængä ïñontobæ pongä bai botö adobai åñämäi inte poncæboimpa. Aeyedenö ponguingä, ante né mònämäi ongongä ïñömö tömengä wänö cönongä bai ïnongä inte nänö toquinque. Edæ tömengä, Ömaabo ïnämäi incæboimpa, ante ayæ, Guïñenäte wædämäi incæboimpa, ante tömengä weocco tomë weca ee mangä ïnongä ingampa," angantapa.

¹⁶ Mänii wënæidi öñowocaidi tömämæ awënë odehyeidi ïnäni åñecæ gote åñäni ëñeninqwe awënë odehyeidi ïñömö töménäni tontadoidi tönö Adämagedoo ebedeo tededö nänö åñömö adoyömö godongämæ pönänitapa.

¹⁷ Ayæ Wængonguü anquedo tömangä né gocä tömengä owætadë énë incæ woboyæ owoyömö mänïñömö gao cæcä ate öñadë ïñö Wængonguü tæiyæ waëmë oncönë tömengä nänö aacæ tæ contayömö mänïñömö tedepämö yedæ tededinque, "Nöwo ïñue batimpa," angantapa.

¹⁸ Ayæ ate yædæ yædæ ñænimpä. Detæbo tæi tæi té goyo yedæ pöni ånipa. Ayæ goinque nanguï pöni ocæ ocæ gotimpä. Waodäni inguipoga nänö quëwenganca tömanganca mänii goinque bai wa goinque cöwë godämäi ïnimpä. ¹⁹ Goinque ocæ ocæ goyonte töménäni nänö ñænæ quëwëñömö incæ tænguümæ tænguümæ godinque mënömonga go adoyömonque batimpa. Ayæ wabæca nänö quëwencabø wabæca nänö quëwencabø incæ tömäo nänö quëwëñömö onconcoo acapowate bogocæ tæ gowæænimpa. Wængonguü adobai, Babidöni nänö waëmë quëwëñömö quëwëñäni wënæ wënæ cædäni, ante pönente wædinque ængü badinque, Mini wæwenguinqwe impä, ante owæta biñönmæ nänö püñmæ eyede énë godonte bai cædinque töménäni ïnäni nanguï püñinque pangantapa. ²⁰ Tömää wää tæi wænë ïñömö yogæ guittimpa. Ayæ onquiyabocoo adobai dæ bibitapæ batimpa. ²¹ Ayæ öñöadë ïñö yoguica cöönæ bai waodäniya tæi tæi wæænimpa. Mäninca tæi tæi wæænincä adocaque incæ wodo tiëe diboda tee mä ganca enca impä. Yuguica wënæ wënæ incapa, ante adinque waodäni, Mäninca mònö wënæ wënæ wæwemämö impä, åñinque Wængonguü ingante piûnte badinque wënæ wënæ babæ ante tedewenänitapa.

17

Onquiyængä mäincoo beyæ né towente quëwëñongä

¹ Wængonguü anquedoidi öñompo æmæmpoque go mëa ganca ïnäni öñompo æmæmpoque go mëa ganca owætacoo né næænäni ïñonäni adocanque botö weca ponte, "Poe, angantapa. Onquiyængä mäincoo beyæ né towente quëwëñongä ïñömö æpæncoo yædopää né tæ contacä apænte nänö panguüno ante botö odömömo acæbiimpa. ² Inguipoga awënë odehyeidi incæ tömengä tönö towengadäni. Waodäni inguipoga quëwëñäni incæ adobai tömengä towëñëñö beyæ tömengä biñönmæ bete bai quidi quidi dowænte bai pönïñämäi cægadäni," ante apænecä ëñentabopa.

³ Wængonguü Öñowocaidi incæ botonga po guiyongä botö wüimonte bai ïmai atabopa. Wængonguü anquedo adocä ïñömö botö ïmote ö ænte mæ öñomæca ïñömö cönongä ongontabopa. Mänïñömö ongöñinqwe botö

onquiyængä babæcä baï në guïñenongäa mongænte a ongongä atabopa.

Mäningä mönö guïñenongä opatawæ ëñadongä inte èmowocoo tömengä baonga godämæ tömangä yewæmöi ëñacä ingantapa. Mäniwocoo Wængongü ingantedö ante wénæ wénæ babæ wapiticä ãniwocoo ïñomipa. Mäningä mönö guïñenongä nänöocabocoo önompo ãemæmpoque go mëa encacä inte tömengä nänö öñömoncawæncoo önompo tipæmpoga èmoncacä ingantapa.
⁴ Onquiyængä iñõmõ tömengä weocoo awënëidi waëmoncoo näni mongæncoo tönö opatawæ èmoncoo mongængantapa. Tömengä öñõnempo owætadé oodo inte badöintadé quïmæmë baapæ baï i' eyede engapæ næængantapa. Mäningä onquiyængä quïmë nänö wénæ wénæ cæpämö nänö towente quëwënö baï mäntadë næængantapa.
⁵ Adocä onquiyængä tömengä öñõnemö ïnö èmowo yewæmöi èmongä ingantapa. Mäniwo wé wodonte baï i' incæte iïmaï ante impa.

"Babidönia näni waëmô quëwënõmõ i' incæte onquiyængä në towengä baï impa.

Waodäni në godö towénäni wääñä baï mäningä onquiyængä ingampa.

Ayæ adobaiinguipoga quëwënäni wiwa näni cæménö ante në cædäni wääñä baï adocä onquiyængä ingampa."

Mänömai tömengä öñõnemö ïnö yewæmonte èmongantapa.
⁶ Wængongü quïñani ingañäni tönö Itota ingante ante apænedäni beyæ në wængäñäni töménäni wepæ bete baï mäningä onquiyængä quidi quidi dowænte baï ingä botö atabopa. Tömengä ingante adinque botö ancai guïñente wætabopa.

⁷ Ancai guïñente wæyomite Wængongü anquedo botö imote iïmaï angantapa. "Quïnante ancai guïñente wæbii. Mönö guïñenongä iñõmõ tömengäocabocoo önompo ãemæmpoque go mencaa encacä inte tömengä öñõmoncawæncoo önompo tipæmpoga èmoncacä ïnongä inte onquiyængä ingante në mongængä ingampa. Onquiyængä ingante në mongængä mönö guïñenongä tönö onquiyængä tömëna näna wé wodonte inï æbänö i, ante apænebo èñee.
⁸ Adocä mönö guïñenongä bitö adingä iñõmõ wæënëñedë quëwengaingä inte ñöwo dæ angä incæte ayæ ate tadömengadænguipodë inö ææ ta poncæcäimpa. Ta pöinique tömengä nänö ãemæwo ömæ èwenguinquingængäimpa. Wængongü, Quëwenguinta, ante inguipoga badónämai iñedë nänö yewæmongaintaa inguipoga quëwënäni töménäni èmowo në yewæmönämai inäni iñõmõ töménäni iñõmõ mönö guïñenongä do quëwengaingä ñöwo dæ

angä incæte ayæ ate pongä adinque ancai guïñente wæcædänimpa," ante Wængongü anquedo apænecantapa.

⁹ Ayæ tömengä wæætë apænecantapa. "Mäninö ante èñencæte ante ocai ëñenö në encacä inte èñencæcäimpa. Mönö guïñenongä tömengä önompo ãemæmpoque go mëaocabocoo iñõmõ önompo ãemæmpoque go mëa ånanquidiboga onquiyængä tæ contacä ingampa. Mäniiocabocoo adobai önompo ãemæmpoque go mëa awënë odehyeidi baï inäniipa.
¹⁰ Mänimpodäni iñõnäniite önompo ãemæmpoque awënë odehyeidi inäniite wido cædänitapa. Adocanque awënë odehye iñõmõ ñöwo aacä ingampa. Waçä awënë odehye ayæ pöñämäi ingä incæte tömengä pöñinque wantæ iñö ongonte aacæcäimpa.
¹¹ Önompo ãemæmpoque go mëa ganca awënë odehyeidi nänö cabö iñõnäniite mönö guïñenongä adocä ïnongä incæte töménäni beyæ ponguingä ingampa. Tömengä iñõmõ wæënëñedë në quëwengaingä incæ ñöwo dæ angä ïnongä inte tömengä nänö ãemæwo ömæ èwenguinquingæponcæcäimpa," ante Wængongü anquedo apænecantapa.

¹² Ayæ tömengä wæætë apænecantapa. "Ayæ önompo tipæmpoga öñõmoncawæncoo bitö adimontawæncoo iñõmõ önompo tipæmpoga awënë odehyeidi baï inäni incæte ayæ aadâmaï inäniipa. Incæte ayæ ate töménäni inäniite ånäni ate awënë odehyeidi badinque töménäni, iïmaï cædäni, ante ånäni bacædänimpa. Ayæ mönö guïñenongä tönö töménäni adoqu ooda ganca godongämæ aacædänimpa.
¹³ Töménäni adodö ante pöñenäni inte, Mönö tæ piñænö ante guïñenongä ingante godöömæ cæcæcäimpa. Ayæ awënë odehyeidi iñõmõ inte mönö, iïmaï cædäni, ante në ämõ imõ baï mönö tömengä ingante ämõ në angä bacæcäimpa.

¹⁴ "Mäninäni Wængongü Codotedo ingante guëadö guëa cæcædänimpa. Incæte tömengä iñõmõ awënëidi tömänäni Awënë ïnongä ingampa. Ayæ waodäni awënë odehyeidi iñõnäniite tömengä Tæiyæ Awënë Odehye ïnongä ingampa. ïninque tömengä tæi èmõnogä inte töménäni inäniite gänä cæcæcäimpa. Tömengä, Botö miñæ tee empo goquïmïni, ante waodäni inäniite aa pedinque apænte nänö në ængäñäni inte tömengä miñæ cöwë aedämö cæte tee empo godäni inäniipa. Mäninäni adobai tömengä tönö godongämæ guëadö guëa cæte wænonguïnäni inte tæi èmonte gänä cæcædänimpa," ante Wængongü anquedo apænecantapa.

¹⁵ Ayæ tömengä wæætë botö imote iïmaï apænecantapa. "Onquiyængä mäincoo beyæ towente quëwënongä inte æpæncoo

yædopää tæ contacä abitapa. Mänii æpæncoo iñömö tæiyænäni waodäni baï iñänipa. Wabæca näni quëwencabo wabæca näni quëwencabo incæ wadö näni tedecabo wadö näni tedecabo incæ waodäni tæiyænäni iñänipa. Mäninäni tömänäni mänii æpæncoo baï iñänipa.¹⁶ Ayæ önompø tipæmpoga öñomongawæncoo baï awënë odehyeidi töö mönö guïñenongä iñömö tömänäni bitö né adlinäni iñönäni inte onquiyængä mäinc oo beyæ né towente quëwëñongä ingante plincædänimpa. Plinque, Tömengä ingante æmæwo ömæ ëwengæimpaa, ante cæcædänimpa. Tömengä mäinc oo tömancoo ö ænäni ate ömaacä inte wæyongante tömengä baö cænique tömengä ingante æmæwo iya tancædänimpa.¹⁷ Wængongui, Botö angai baï iñque baganca tömänäni botö pönénö ante cæcædänimpa, ante godö cæcä beyænque mäninäni awënë odehyeidi näni mümönë adodö ante pönénö adodö. Pönénique tömänäni godongämæ Ao änique, Mönö guïñenongä aacæcäimpaa, ante tömengä ingante, Mönö tæi piñænö ante godömö aënguingä, ante godönäni aëngantapa.

¹⁸ "Mäningä onquiyængä bitö adingä baï Babidönia näni waëmö quëwëñömö adobaa impaa. Mäniñömö awënëidi iñömö tömämæ awënë odehyeidi iñänite né aadäni iñänipa," ante Wængongui anquedo apænecantapa.

18

Babidönia näni quëwëñömö do wo ëwente batimpa

¹ Ayæ ate Wængongui anquedo wacä inte öönædë iñö wææ pongä atabopa. Tömengä tæi piñængä inte nanguü angä ingä inte nämä näno hää apäite emönö inte inguipoga iñömö hää apäicä atabopa.² Tömengä näno tedepämö inte iñmai yedæ aa pedinque,

"Babidönia näni äñömö do wo ëwente batimpa. Babidönia näni waëmö quëwëñömö i incæte do wo ëwente ba aedäni.

Badinque wënaedi näni owoyömö batimpa. Wënaedi wentamö ëwocadäni tömänäni mäniiñömö tee mönincöne baï quëwëñänipa.

Ayamöidi baacäidi tömänäni adobaa mäniiñömö wææ cæte baï owodänipa.

³ Wabæca näni quëwencabo wabæca näni quëwencabo incæ tömänäni babidöniadi wiwa näni towëñenö beyæ tömänäni biñümö bete quidi quidi dowænte baï wædänipa.

Inguipoga awënë odehyeidi incæ babidöniadi töö towëñänipa.

Babidönia iñömö quëwëñäni nämanque ante pönente tocæte ante mäinc oo nanguü poni aëte éadäni beyænque

inguipoga né godonte ænäni iñömö mäinc oo nanguü poni éadäni badänipa," ante Wængongui anquedo aa pecantapa.

⁴ Ayæ öönædë iñö wacä tedepämö tedecä ëñentabopa. "Botö guidëmëni eñeedäni. Minitö tömänäni weca quëwëmin iñcaetee, Tömänäni töö godongämæ wëñae wëñae cædämäi iñcaemöimpaa, ante cædinque wadæ tao poëdäni.

Ayæ, Wængongui tömänäni iñänite pänique mönítö imönite pänämäi incæcäimpaa, ante pönente wædinque wodii wïnonte poëdäni.

⁵ Tömänäni wëñae wëñae cædämämo iñömö caboo ti gæte cõnõnique bacoo poni ongompaa.

Incæte Wængongui mäninäni näni wïwa cædinämö cõwë pönente wæcampaa.

⁶ Tömänäni näni poni baï münítö tömänäni iñänite adobaa godoncæmïnimpaa. Tömänäni näni poni cædirö beyæ münítö wæætæ adopo godö cædinque mempoga ganca godömenque godö cæmïni wæcædänimpa.

Ti nämæ godönäni bete baï wædänitawo. Minitö wæætë tömänäni owætadë ti nämæ adopopæ pe iññænte wempo cædëninque, mempoga pe iññænte wempo cædente baï cædinque godömenque ti nämæ godömïni bete wæcædänimpa, angantapa.

⁷ Edæ tömänäni nämæ incæ, Mönö iñænæmö imompaa, ante pönente nanguü waëmö mäinc oo éate quëwëñäni iñönänite münítö wæætë. Tömänäni ægancadö waëmö quëwëñäni, ante adinque tömänäni iñänite adoganca piñte cæmïni nantate wædinque tömänäni wæwente quëwencædänimpa.

Mäninäni iñömö, "Awënë odehye näñoogængä baï contate ongömompa. Edæ watapæ quëwëmö imompaa.

Wii owæmpoingä baï iñömö inte wæwëñämäi cõwë incæmöimpaa," ante öñowënenque pönente aënewëñänipa.

⁸ Mänömainö ante né änäni inte adoque itæde iñonte tömänäni näni wæwëñämö iñontobæ pö ate nanguü wæcædänimpa.

Mänionæ tömänäni näni wænguimämo näni wæwenguimämo näni gue ænenguimämo pö wæcædänimpa töö.

Tömänäni onconcoo gonga bæcodocæimpaa. Edæ Wængongui Awënë iñömö Babidönia iñömö quëwëñäni iñänite né apænte ante pangä iñömö edæ tömengä tömää cægaingä ingampa," ante apænecantapa.

⁹ Inguipoga awënë odehyeidi incæ Babidönia quëwëñäni töö towëñänipa inte

tömënäni adobaï Babidönia quëwënäni tönö nanguï waëmö mäinc oo godongämæ ænte ëate quëwënänipa. İñinque Babidönia näni quëwënöömö gonga bæcododinque tëemancoo baca baca æi adinque tömënäni wæwente Ca ca wæcædänimpa.¹⁰ Babidönia iñöömö quëwënäni nanguï pöni näni wæwënö adinque awëneñ odehyedi ancai guïñeninqe, Mäninäni tönö godongämæ wæwënämaï incæmönimpa, ante gomonga a ongöñinque wæcædänimpa.

"Babidönia mënì waëmö quëwënöömö në quëwëmini mënì wæquinque ingæimpaa.

Mäninäni quëwëmini mäinc oo nanguï ëate iñimini inte mënì wæquinque.

Wënæ wënæ cæmïni iñöminite adoqu e ooda iñonte Babidönia mënì quëwënöömö do apænte pante wo ëwente batimpa." ante wæcædänimpa.

¹¹ Inguipoga mäinc oo ænte mante në godonte ænäni iñöömö, Edæ æcänö mönö godongüenenco godonte ænguïnaa. Nöwo dæ ä, ante wæwente Ca ca wæcædänimpa. ¹² Iñcoo iñöömö näni godongüenenco impa. Oodo tönö padata, dica näni nanguï godonte ænincacoo tönö pededadö näni ämoncoo mæ ongoncoopa. Adobaï waëmoncoo nïno näni ancoo tönö awëneñidi waëmoncoo näni mongæncoo ayæ teda näni ancoo tönö opatawæ inc oo mæ ongoncoopa. Quïwæmë ogüi wawænque iñänïwæ mæ ongoncoopa. Edepante baga inte näni badöñincoo tönö awænque näni nanguï godonte ænïwæ inte näni badöñincoo mæ ongoncoopa. Yaëmenta bodonte näni äni inte näni badöñincoo tönö iædo näni äni inte näni badöñincoo tönö mänömodo näni anca inte näni badöñincoo iñöömö mänincoo tömancoo mæ ongoncoopa, ante wæcædänimpa.¹³ Cåñeda näni antapo tönö ogüi waa öni pæcaquï, ogüi waquï näni iya tämö tönö ti nä öni pæquï ayæ ogüi wapæ öni pæquimæ, bïñöömæ tönö oguinguipæ, waëmö ædina tönö todigomö mänincoo mæ ongoncoopa. Cæningäidi tönö obegaidi cabayo idi tönö cabayo inte nä cæte näni wëä godö awotoco mæ ongoncoopa. Mänincoo tömancoo mæ ongoncoopa, ante wæcædänimpa. Ayæ adobaï, Waodäni incæ në cæte quëwencædänimpa, ante cæningäidi bai godongüenömö intamompa, ante wæcædänimpa.¹⁴ Mäninäni Babidönia quëwënäni iñänite iñmai ancædänimpa.

"Quincamë ante beïnente wæmïni incæ mäninca tömanca mënítö weca nöwo dæ ancapa.

Mïni éadincoo tönö quïnö waëmö mënì mäinc oo iñöömö mänincoo tömancoo nöwo dæ ä iñinque mënítö ömæpomïni inte cöwë wæætë ænämaï incæmïnimpa," ante ancædänimpa.

¹⁵ Tömënäni mäninöömö quëwënäni iñänite mänincoo näni godöñincoo beyæ në ænäni inte në nanguï éadïnäni incæ Babidönia iñöömö quëwënäni näni wæwënö adinque, Mäninäni tönö godongämæ wæwënämaï incæmönimpa, ante gomonga a ongöñinque ancai guïñencædänimpa. Ayæ wæwente Ca ca wæcædänimpa.¹⁶ Ayæ iñmai yedæ ancædänimpa.

"Babidönia mënì waëmö quëwënöömö në quëwëmini incæ mënì wæquinque ingæimpaa.

Edæ mäninöömö quëwëmini tömënäni weocoo waëmoncoo nïno näni ancoo tönö awëneñidi waëmoncoo näni mongæncoo tönö opatawæncoo mänincoo que mæmïni iñinitapa.

Minitö, Mönö waëmö incæmönimpa, ante oodo inte badöñincoo tönö dicamö näni nanguï godonte æninc oo tönö pededadö näni ämö mäninömoncoo mongæmïni iñinitapa.

¹⁷ Incæte adoqu e ooda iñonte mänincoo mënì éadincoo incæ edæ æmæwo ömæ ëwente batimpa, ante në ænte godöñäni edæ wæcædänimpa," ante angantapa.

Æpæntibædo wipocoo në töö töö cædönäni tönö, Wipodë në godäni, wipodë në cædönäni tönö, Wipo inte mäinc oo godonte ængæimpaa, ante në mäo godäni tömänäni mäninäni gomonga a ongoncædänimpa.

¹⁸ Babidönia näni quëwënöömö gonga bæcododinque tëemancoo baca baca æi adinque iñmai yedæ ancædänimpa, "İñ Babidönia näni waëmö quëwënöömö baï wayöömö näni waëmö quëwënöömö edæ dæ ampa, ante wæcædänimpa," ante angantapa.¹⁹ Në wæwënäni inte näni cæi baï onguipo guidimö ænte ocaboga wo ææntodonte wææ guicadinqe Ca ca wædinque iñmai yedæ ancædänimpa,

"Babidönia näni waëmö quëwënöömö në quëwënäni näni wæquinque ingæimpaa.

Mäninöömö æpæntibædo wipocoo në éadäni inte tömënäni näni godöñincoo mäninöömö quëwënäni iñänite godonte æninqe tömänäni nanguï éadäni badänitapa.

Ayæ adoqu e ooda iñonte Babidönia näni quëwënöömö tömäo æmæwo ömæ ëwente batimpa, ante ancædänimpa," angantapa.

²⁰ Mäninö ante änäni ate, Tömämïni öönædë iñöömö quëwëmini mäninöömö wo ëwente i adinque watapæ tocæmïnimpa.

Wængonguï quïmïni adobaï

Itota nänö në da godongaïmïni tönö

Wængonguï beyæ në apænemïni tönö

münitö tömämäni mäniñömö wo ëwente i adinque watapæ tocämäniimpa.

Edæ, Minitö iminite æbänö wénæ wénæ cædänii, ante adinque

Wængonguü tömänäni näni quëwëñömö quëwëñäni ïnänite apænte änique pangä ate tocämäniimpa, ante angantapa.

²¹Ayæ Wængonguü anquedo nè tæi emongä ïñömö dicabo näni mö mö equinca baï ñænængade dicabo æninque æpæntibæ cæncadämæ wo guittodöninqe ïlmaï angantapa.

“Mäninca æpæntibæ cæncadämæ tæi wo guittodömo guii baï

Babidönia näni wäemö quëwëñömö wo ëwente dæ ba ate cöwë adämäi incedänimpa.

²² ïnique, Adapate näni ampogaänö incæ ämotamäni näni angainö incæ

ööñä baï näni we we öongaänö incæ todompeta näni ancadeca näni we we öongaänö incæ mäniñömö cöwë ëñenämäi ingæimpa.

Quiëmë badönäni incæ nè badongaänäni mäniñömö cöwë dæ ancædänimpa.

Tömänäni näni dicabo mö mö equinca inte cæyonäni dicabo dadi dadi cæyedë ä baï mäniñömö cöwë wü ëñenguñänidö anguenë.

²³ Do näni tü wodönoincade mäniñömö cöwë tica ëñenämäi ingæimpa.

Onquiyængä ingante nè monguingä mäniñömö cöwë dæ ä mönämäi inguñänidö anguenë.

Mäniñömö mäincoo ænte mante nè godonte ænäni ïñömö inguipoga ñænænäni inte ongongadänimpa.

Ayæ idöidi yewænte baï cædinque mäniñömö quëwëñäni, Wæemö mäincoo, ante wapiticæ änewänäni beyænque wabæca näni quëwencabo wabæca näni quëwencabo incæ tömänäni näni quëwencabo oda cæte gogadänimpa,” angantapa.

²⁴ Wængonguü beyæ nè apænegaiñäni ïnänite wænöniinqe mäniñömö quëwëñäni incæ Wængonguü quïñäni ïnänite godömenue wænöñäni wængadänimpa. Edæ inguipoga wænöñäni nè wængaiñäni tömänäni mäniñömö wænöñäni wænte baï ingadänimpa.

19

¹ Babidönia wo ëwente ba ate öönædë ïñömö waodäni tæiyænäni adotedæ ogæ tededäni baï ëñentabopa.

“Mönö Awënë ingante watapæ apænecæimpa, ante, Adedoya, änique, Mönö Wængonguü mönö ïmonte, Quëwencæminimpa, ante nè Ængä ïnongä ingampa.

Tömengä ñääö emongä ïnongä ingampa. Ayæ tömengä tæi piñængä ïnongä ingampa.

² Edæ, Wængonguü, ïlmaï pancæboimpa, ante nänö apænte angaänö baï cædinque tömengä cöwë nö cæte waa pangampa.

Babidönia ïñömö onquiyængä mäincoo beyæ nè towente quëwëñongä baï impa. Mäniñömö quëwëñäni nè wïwa cædäni beyænque

inguipoga quëwëñäni wæætë nè wïwa cædäni badäni adinque

Wængonguü mäniñömö quëwëñäni ïnänite apænte ante pangantapa.

Wængonguü ingante nè cædinäni ïnänite adodäni wænöñäni adinque tömengä wæætë tömänäni ïnänite wænongä wænänitapa,” ante änänitapa.

³ Ayæ wæætë ogæ tededinqe,

“Adedoya,” änänipa.

“Mäniñömö tæemancoo cöwë baca baca æcicoompa,” ante änänitapa.

⁴ Mäniñedë Wængonguü nänö tæ contaimpa tæ contayongante nè aadäni nè Picænäni bæinticoatodo ganca ïnäni tönö müñäni quëwëñäni mënaa go mënaa ïnäni ïñömö ædæ wææninqe, Bitö Wængonguü Awënë ïmidö anguenë, änique “Amëe, Adedoya,” ante aa pedänitapa. ⁵ Wængonguü nänö tæ contaimpa ïnö tedepämö ïlmaï tededinqe,

“Wængonguü ingante nè cæmäni inte tömengä ingante nè guñente ëñente cæmäni ïñömö

nè awënëidi ïmäni incæ önmöniqne incæ münitö tömämäni,

Mönö Wængonguü ingante watapæ apænecæimpa, ante apæneedäni,” angantapa.

Wængonguü Codotedo monguingä ææmæ

⁶ Ayæ adobaï waodäni tæiyænäni adotedæ ogæ tededäni baï ëñentabopa. Ñænæ tæñabo ä baï detæbo eyequei tæ baï ëñentabopa.

“Adedoya,

Mönö Wængonguü Awënë Tömää nè Cægaämi inte

bitö nè Awënë badinqueaabipa.

⁷ Mönö watapæ pöni entawëniqne waa tocæimpa.

Edæ tömengä ingante apænedinqe mönö, Bitö ñääö emömi ïmipa, ante angæimpa.

Edæ Wængonguü Codotedo nänö monguñö oo bacæ cæpa cæmäni.

Onquiyængä tömengä ingante monguingä ïñömö, Botö nänöogængä inguingä oo poncæcæimpa, ante nämä incæ eyepæ cæte a ongongampa.

8 Tömengä ingante weocoo nño näni ancoo
waëmō näämæntacoo
nänö wëñquincoo, ante pönönäni ængä
ingampa.

Wængongui quünäni näni nö cægaincoo incæ
nño näni ancoo waëmō näämæntacoo baï
impa.”

9 Ayæ Wængongui anquedo botö imote
angantapa. “Iimaï ante yewæmoe. ‘Wængongui Codotedo monguingä æämæ
pö becaedänimpa, ante wente ængä në
pongüünäni näni toquinqe.’” Tömengä ayæ
godömenque änique, “Mäninö Wængongui
nänö nö angainö impa,” ante angantapa.

10 Ante änongä botö tömengä ööowa inö
ædæ wææninque tömengä ingante watapæ
apænecæte ante cæyomote tömengä wæætë,
“Mänömai cædämai imäwe, angantapa. Botö
önonque bitö baï Wængongui ingante në
cæbo imopa. Edæ bitö tönïñadäni Itota
nänö apænegaïnö në éñente cædäni baï botö
adobaï Wængongui ingante në cæbo imopa
cæbii. Edæ Wængonguinque ingante ædæ
wææninque, Bitö Wængongui Awënë imidö
anguenë, ante apænee,” ante angantapa.

Itota godö odömongä beyænque
Wængongui beyæ në apænedäni inömö
tömengä nänö apænegaïnö ante éwocadinqe
apænedänipa.

*Näämænta cabayoga në tæ contacä
mongænte pongampa*

11 Botö ayæ ayomote öönædë wi ænete
baï bayö cabayo näämænta éñacä a
ongongä atabopa. Cabayo në tæ contacä
mongænte pongä inongante, Tömengä cöwé
pöniinqe në Ædämö Cædöngä inte,
Näwangä impa, ante në Apænegaingä
ingampa, ante pemonte ingampa. Wénæ
wénæ cædäni inänite tömengä nö apænte
ante pänongä ingampa. Ayæ guëadö¹⁴
guëa cædinque tömengä në nö cædöngä
ingampa. 12 Tömengä awinca gonga
bæcodote baï émengä inte tömengä ocaboga
pogantacoo encacä ingampa. Tömengä
émöwo yewæmonte ü incæte mänïwo
tömenganque nänö éñéwo impa. Wadâni
ædö cæte éñenguünäni. 13 Tömengä weocoo
yacoo wepænë guipænente mongængampa.
Tömengä émöwo inömö, Wængongui nänö
Angainö, ante pemonte ingampa.

14 Öönædë inömö tontadoidi tömengä
müñæ tee empote godänipa. Tömänaï
nño näni ancoo waëmō näämæntacoo
mongæninque cabayoidi näämænta éñadäni
yabæ tæ contate mongænte godänipa.
15 Cabayoga në tæ contacä inömö wabæca
näni quëwencabo wabæca näni quëwencabo
incæ waodäni inänite yaëmenca pancæte
ante änique tömengä öönë inö yaëmoe
tipængaa waingamë engamë énedinqe
yædæ tadete ongongantapa. Tömengä

inömö në tæyæ awënë tömengä nempo
quëwënnäni inänite aacä baï adobaï tömämæ
quëwënnäni inänite, Iimaï cædäni, ante
aacæcæimpa. Yowepæ ante yowecoo näni
piñä piñä gäwate cæincadedë piñä piñä
gäwate baï cædinque cabayoga në tæ contacä
Wængongui ænguü nänö angainö beyænque
inömö tömäni inänite piñte pancæcæimpa.
Wængongui adocanque Tömäa në Cægaingä
ingampa. 16 Cabayoga në tæ contacä inömö
weocoo yacooga adobaï tömengä öontiya
ü émöwo yewæmonte éñacampa. “Ayæ
waodäni awënë odehyeidi inönnäni tömengä
Tæyæ Awënë Odehye inongä ingampa.
Tömengä inömö awënëidi tömäni Awënë
inongä ingampa,” ante pemonte ingampa.

17 Ayæ wacä Wængongui anquedo nænque
cæncadëmë inö a ongongä atabopa. Tömengä
öönädë gämænö në cæwodäni tömäni
inärite yedæ ante aa pedinqe, “Adoyömö¹⁷
godongämë pöedäni. Edæ Wængongui
tæyæ æämæ ante pö cædäni. 18 Awënë
odeyeidi incæ tontado capitäöidi incæ
onguünäni tæ piñäni incæ cabayoidi
incæ cabayocooga inte në tæ contate godäni
incæ inäni tömäni wænnäni ate tömäni
baö cæncæte ante pöedäni. Waodäni awënë
beyænque në cæte quëwënnäni incæ
awënëidi incæ öönänique incæ tömäni baö pö cædäni,”
ante aa pecantapa.

19 Ayæ botö ayomö mönö guüñenongä töö
inguipoga awënë odehyeidi tönö tömäni
tontadoidi tönö adoyömö godongämë
pöniinqe, Cabayoga në tæ contacä ingante
ayæ tömengä tontadoidi inärite mönö
guëadö guëa cæcæimpa, ante cædäni
atabopa. 20 Incæte guëadö guëa cæyönäni
tömäni näämæ mönö guüñenongä ingante
baï ongöniqne, Wængongui beyæ në
apænebo, ante në babæ änongä ingante
adobaï baï ongöniatapa. Në babæ änongä
inömö mönö guüñenongä beyænque mä
pöni cæcæ inongäimpa. Inique mönö
guüñenongä tömengä nänö yewæmöi në
yewæmöinäni inömö tömengä nänö émönö
baï nänï badöñinca gäämë ædæ wææninque
në apænedäni inte tömäni në babæ
 änongä nänö mä cædö adinqe guüñente
wædinque oda cædänipa. Inique mönö
guüñenongä töö në babæ änongä ayæ müña
quëwëñöñate atopode nänï änontibæ gonga
baï nänï bæcodotibæ cæncadëmæ wido
cædänitapa. 21 Tömäna müñæ pönnä inärite
guipüñé cabayoga në tæ contacä tömengä
öönë inö yaëmenca yædæ tadete ongöniqne
do wænongä wænäniatapa. Inique në
cæwodäni baö ade cænänique tömäni
në wænäni baö tömo pöni cæwëñönäni
inänitapa.

20

Müido wadepo iñonte æbäno baquii

¹ Wængongui anquedo wacä iñömö tadömengadænguipo ontatodemö wi ænequii töön iñänömencaimë ñænæmë öönempo næængä inte öönadë iñö ta wæængä atabopa. ²Ta wææninque tömengä dadagöö ingante bæi ongönnique tömengä nänö müido wadepo ganca ñä cæyænte ongonguinque ante ñä cæyængantapa. Mäningä dadagöö wæenéñedë tæntæ né ingaingä inte wénæ awené Tatäna ingacäimpa. ³Mäningä ingante ñä cæyæninque tadömengadænguipodë wido cædinqe ontatodemö wi ænequii inte tee mönedinque tömengä dæca ontatodemö ædæmö tee moncacantapa. Waadäni wabæca nänö quëwencabo ayæ wabæca nänö quëwencabo iñänönen tömengä, Oda cæte gocædänimpa, ante müido wadepo ganca cædämäi incæcäimpa, ante Wængongui anquedo dadagöö ingante wido cæcantapa. Mänimodepo iñque ba ate tömengä ingante, Wantæ iñö nimpo cæte goquingä, ante nimpo cæcä gocæcäimpa.

⁴ Ayæ awenéidi tæ contaimpacoo botö atabopa. Wængongui Awené godö angä beyænque awenéidi badinque apænte ante né änäni badinäni inte mänipaa tæ contadäni iñanitapa. Ayæ Itota ingante ante apænedinqe Wængongui nänö angänö ante apænedäni beyænque töménäni iñänite wangö tamencadäni wængadänimpa. Wangö tamencadäni wængainäni nänö öñowocaidi botö ñöwo atabopa. Mäniñäni iñömö mönö guññenongä ayæ pöningä ingante adinqe, Bitö Wængongui Awené bai iñidö anguënë, ante apænedämäi inte ayæ tömengä nänö emöno bai nänö badönincä gäanë ædæ wæænte apænedämäi ingadänimpa. Ayæ töménäni nänö öñönomö iñö nänö öñompo iñö mönö guññenongä ayæ pöningä nänö yewæmöi yewæmönämäi ingadänimpa. Adodäni ñäni ömæmöninque adoqwe müido wadepo ganca Itota Codito töön godongämä aadänitapa.

⁵ Mäniñäni tåno ñäni ömæmönäni incæte wadäni guiquené né wængainäni incæ müido wadepo iñque go ate ñäni ömæmoncædänimpa. ⁶Tåno ñäni ömæmönäni iñömö né tæiyæ waëmö iñäni inte nänö toquinque. Edæ wadäni né wængainäni mempoga ganca nänö wænguumämo iñonte mäniñäni iñömö wænämäi incædänimpa. Wæætæ, Wængongui qui, ante né godönäni bai töménäni adobæ, Wængongui beyæ, ante ayæ, Itota Codito beyæ, ante cæcædänimpa. Ayæ müido wadepo iñonte Itota Codito töön godongämä aacædänimpa.

Tatäna nänö cemæwo ömæ ëwenguinö ante

⁷ Tadömengadænguipodë tömengä nänö tee mönecöñë ñä cæyænte quëwönongä iñongante Tatäna ingante müido wadepo iñque go ate ñä cæyænäni ta gocæcäimpa.

⁸ Ta godinque tömengä inguipoga æmatæ go æmatæ go godinque Gogobæ nänö ämæ ganca go Mäogobæ nänö ämæ ganca gocæcäimpa. Ingupoga tömäo godinque tömengä, Wabæca nänö quëwencabo ayæ wabæca nänö quëwencabo nänö oda cæte goquimämo ante cædinque töménäni iñänite, Möñö guëadö guëa cæquinque gocæcäimpa, ante, Adoyömö godongämä pöedäni, ante ancæcäimpa. ⁹ Äpodänidö iñänii, ante töménäni æpæ wedeca emöni baï tæiyænäni inguñänidö anguënë.

⁹ Mäniñäni bogænæ tömäo godäni baï töménäni adobæ inguipoga tömäo gocædänimpa. Wængongui nänö waadete quëwëñömö tömengä quñäni quëwëñömö godämä gocædänimpa. Goyänäni öönadë iñö gonga bæcodote gao wææñonte gonte wæncædänimpa. ¹⁰ Ayæ wénæ töménäni iñänite, Oda cæte gocædänimpa, ante né cægaingä ingante Wængongui bæi ongonte atopode nänö änotibæ gonga bai nänö bæcodotibæ cæncadämä wido cæcæcäimpa. Edæ mönö guññenongä töön, Wængongui beyæ né apænebo, ante né babæ åningä töön tömäna dobæ mäniñömö wido cæte ingadaimpa. Iñique mäniñäni itædë woyowotæ mäniñömö quëwente cöwë wantæpiyæ nänö wæwenguimämo ingæimpa.

Wængongui Awené tæ contaimpa näämæntapa

¹¹ Ayæ awené tæ contaimpa ñænæmpa näämæntapa adinqe botö mäniñäni né tæ contacä ingä adobæ atabopa. Ingupoga töön öönæ iñömö tömengä ingante ate bai cædinqe wodii godinque nänö ongöñömö edæ ædömë gote dæ ånimpa.

¹² Ayæ né wængainäni tömänäni awenéidi incæ öönänique incæ mäniñäni gäanë a ongöñäni atabopa. A ongöñöñäni mincayontacoo wataa wataa wi æmpote ongoncoopa. Ayæ mincayonta wataa Wængongui, Quëwenguinta, ante tömengä yewæmongaintaa wi æmpote acantapa. Mäniñö mincayontacoo iñömö. Né wængainäni tömänäni æbäno cægænäni iñäni, ante Wængongui mäniñäni nänö yewæmongainö ante wataa wataa tömanta adinqe né wængainäni nänö cægæi ganca, ante töménäni iñänite adoganca apænte ante pangantapa. ¹³ Ayæ æpæntibæ cæncadämä do wængainäni wæætæ ta pönänitapa. Emæwo wængainäni incæ ta pönänitapa. Töménäni nänö wææte ongöñömö né ongongaïnäni inte wadæ ta pönänitapa. Ta pönäni ate, Äbäno cægænäni iñänii, ante

adinqe Wængouü adocanque adocanque nänö cægaä ganca, ante tömengä ingante adoganca apænte ante pangantapa.

¹⁴ Mäniiñedë ganca ayæ baganca wænämäi quæwencædänimpa, ante ayæ, Wængainäni nänö ongöñömö adobaï dæ bacæimpä, ante cædinque mönö Awënë wængainäni æmæwo nänö wængümämo töö nänö wænte ongöñömö æpæntibæ gonga bai nänö bæcodotibæ cæncadémæ wido cæcantapa. Mänintibæ mempoga ganca æmæwo nänö wængümämo bai impa. ¹⁵ Wængouü, Quæwenguinta, ante nänö yewæmontaga adinqe, Äcäno èmöwo mänintaa yewæmönämäi ï, ante adinqe nänö yewæmönämäi ingaïnäni ïnänite mänintibæ cæncadémæ wido cæcantapa.

21

Inguipoga müinguiipo öönæ müönæ

¹ Ayæ öönæ müönæ inguipoga müinguipo atabopa. Edæ öönæ picæönæ inguipoga picænguiipo dæ linqe batimpa. Ayæ æpæntibæ adobaï dæ ïnimpä. ² Ayæ godömenque botö ayomote Wængouü nänö tæiyæ waëmö quæwëñömö mii Eedotadëe nänö äñömö öönadë inö ta wææ atabopa. Onquiyængä née moncæ cæcä iñömö, Botö nänögængä inguingä waa acæcäimpä, ante waëmö weocoo née mongængä bai ï quæwëñömö adobaï waëmö pöni èmō inte ta wææ atabopa.

³ Ayæ Awënë tæ contaimpa inö tedepämö yedæ ä ñentabopa. "Nöwo Wængouü nänö owoquincö waodäni weca ongö inique tömengä tömänäni töö quæwenguingä ingampa. Tömänäni tömengä guiidënäni bacædänimpa. Ayæ Wængouü incæ, Botö tömëmo münitö Wængouümo incæboimpä, ante tömänäni weca ongoncæcäimpä. ⁴ Tömänäni wëñapæ tamonte wædï tömämäe Wængouü wadæ cæmoncæcäimpä. Mäniiñedë æmæwo mönö wænämämo incæ mönö wæwëñämämo incæ Ca ca mönö wædämämo incæ nantate mönö wædämämo incæ tömää mänämämo dæ angæimpä. Edæ wëenëñedë inämämo incæ linqe batimpa," angantapa.

⁵ Ayæ Awënë tæ contaimpa née tæ contacä ïmai angantapa. "Tömää inämämo botö ñöwo mii cæcæboimpä," angantapa. Ayæ, "Mänömaïnö ante botö ãnö edæ nö pöni ï inique mäninö ante wede pönengæimpä. Mänömaï beyæ bitö ïmai ante yewæmoe," angantapa.

⁶ Ayæ tömengä wæætë botö ïmote ïmai änínque, "Dobæ linqe batimpa. Botö Tänobø ingaïmo inte Tömämö inguümo imopa. Wëenëñedë tömää née Badongaïmo inte tömää née linqe Cæbo incæboimpä. Edæ né gæwænäni, Äpæ beinëmönipa, ante né

änäni ïnänite botö æpæ tapæ quæwenguumä öönque godömo becædänimpa. ⁷ Tæi émonte née gänä cædäni ïnänite botö mänincoo botö née godonguincoo godömo aencædänimpa. Ayæ botö incæ tömänäni Wængouümo incæboimpä. Tömänäni wæætë botö wëñänäni bacædänimpa. ⁸ Wæætë guïñente awædö, ante née änäni töö née pöñänämäi ïnäni guiquené, née wiwa cædäni töö wacä ingante née wænönäni guiquené, née towente quæwëñäni töö idödi née ïnäni guiquené, Wængouü impa, ante nänö badöñinca gänäe ædæ wææninqe née apænedäni töö née babæ änäni tömänäni guiquené, mänänäni iñönänite atopode nänö ãontibæ gonga bai nänö bæcodotibæ incæ tömänäni nänö wæcöñömö bacæimpä. Mänii nänö wængümämo iñömö mempoga ganca nänö æmæwo wængümämo impa," angantapa.

Mii Eedotadëe quæwëñömö

⁹ Wængouü anquedoidi önompo æmæmpoque go mæa ganca ïnäni önompo æmæmpoque go mæa ganca owætacoo waodäni linqe nänö wæwengümämocooy eyedé engate intacoo née næænäni iñönänite adocanque botö weca pöninqe, "Pöe," angantapa. "Wængouü Codotedo nänögængä née baquingä née monguingä iñongante botö bitö imite odömömo acæbiimpä," angantapa. ¹⁰ Ayæ Wængouü Öñowoca incæ botö ïmote bæi ongonte bai cæyongante botö wülmonte bai ïmai atabopa. Wængouü anquedo botö ïmote ö ænte mæo onquiyaboga tæcædæca pöni cõnongä ongonte ayomote Wængouü tæiyæ waëmö nänö quæwëñömö Eedotadëe nänö äñömö öönadë inö ta wææñonte tömengä botö ïmote odömongä atabopa.

¹¹ Mänii quæwëñömö Wængouü ñäö èmönögä bai apäitimpä. Ayæ dicæ aatapeca nänö anca èmö bai awocawænta bai waëmonca inimpä. Waodäni nänö nangu godonte ænincæ bai ñäö apäite bai Eedotadëe inimpä. ¹² Mänii quæwëñömö godämæ tæimö wææ cædi ænögæmö ongönimpä. Ayæ wææ cædi odemoncoo iñömö önompo tipæmpoga go mënemonga wææ cædinemö inimpä. Önompo tipæmpoga go mæa ganca wææ cædinemö incæ wayömö adodemoneque Wængouü anquedo a ongöñongante anquedoidi önompo tipæmpoga go mæa ganca ongönänitapa. Mäninemö önompo tipæmpoga go mënemonga odemoncooga idægoidi nänö cabø tipæmpoga go mencabodäniya iñönänite tömänäni èmöwocooy yewæmonte inimpä. Wayömö odemononga adocaboqué èmöwo wayömö odemononga adocaboqué èmöwo yewæmonte inimpä. ¹³ Nænque tamönö inö mæa go adoqué odemö inimpä.

Nænque wæidö ïnö mëa go adoque odemö ïnimpa. Betamonca ïnö mëa go adoque odemö ïnimpa. Adobaï æmatæ ïnö mëa go adoque odemö ïnimpa.¹⁴ Mänii quëwëñömö wænöménæca mænonte wææ cæquï, ante näni ñönönincacoo ïñömö önompo tipæmpoga go mencaa ïnimpa. Mänincacoo önompo tipæmpoga go mencaa incæ Wængongü Codotedo nänö da godongaïnäni önompo tipæmpoga go mënnaa inäni tömënäni ëmöwo incæ adocanque ëmöwo wacaa adocanque ëmöwo wacaa yewæmonte éflacaimpa.

¹⁵ Wængongü anquedo botö ïmote në apænedingä ïñömö tee manguimpa oodo inte badöimpä në næængä atabopa. Mänii quëwëñömö tee mancæte ante mänii wææ cædinemoncoo adobaï tee mancæte ante mänii wææ cædi adobaï tee mancæte ante tömengä tee manguimpa næængantapa.¹⁶ Mänii quëwëñömö æmatæ adoganca æmatæ adoganca mænonte ïnimpa. Doyæ ïnö betamonca ïnö adoganca ïnimpa. Tömengä mänii quëwëñömö tee manguimpa inte tee mante doyæ ïnö ænöwæmö ïnö doo müido dootiento quidömetodo ganca ïnimpa. Ayæ betamonca ïñömö adobai doo müido dootiento quidömetodo ganca i atabopa.¹⁷ Wængongü anquedo waodäni näni tee mäno bai tee mangä ayongä mänii quëwëñömö wææ cædi tæinebo ïnö tetenta i coatodo mëetodo ganca ïnimpa.

¹⁸ Mänii wææ cædi aatapeca näni änonca inte mænöni impa. Mänii quëwëñömö guiquené oodo inte awocawænta bai waëmoncoo nänö mænöni impa.¹⁹ Mänii quëwëñömö wænöménæca mænonte wææ cæquï, ante ñönönincacoo ïñömö. Waëmö ëmongæmpa, ante tömënäni quincacoo näni nanguï godonte ænincacoo ænte mämö ñönönincacooga bewodö bewodö cædänitapa. Tänoca ñönöninca aatapeca näni anca ïnimpa. Waca ñönöninca guiquené tapidoca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené aagataca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené etemënaotaca näni anca ïnimpa.

²⁰ Waca ñönöninca guiquené oöninteca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené codönadinaca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené coditooditoca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené bedidoca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené topatioca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené coditopadataca näni anca ïnimpa.

Waca ñönöninca guiquené aatintoca näni anca ïnimpa.

Waca tömanca guiquené ämatitaca näni anca ïnimpa.

Mäimpoca ïnimpa.

21 Mänii wææ cædinemö ïñömö önompo tipæmpoga go mënemonga ïñömö pededamö näni ämö önompo tipæmpoga go mënemonga inte mænonte ïnimpa. Wææ cædinemö incæ wææ cædinemö incæ pededamö adomonque adomonque inte mænönimö ïnimpa. Mänii quëwëñömö taadö ñænænö godö oodo inte mænöwate taadö awocawænta bai waëmö ïnimpa.

22 Mönö Wængongü Awènë adocanque Tömää në Cægaingä tönö Wængongü Codotedo töö mäniiñömö cöwë ongöna inique godongämä quëwëñäni guiquené, Mönö Wængongü oncöñë guicæmpa, ante quinante anguinänii. Edæ Wængongü tæiyæ waëmö oncö mäniiñömö dæ ä atabopa.²³ Wængongü në ñao bai ëmönongä inte ñao apäiquingä bai ìmongämpa. Ayæ Wængongü Codotedo ïñömö näni ti wodönoincade bai i inique mänii quëwëñömö ïñömö nænque incæ apäicä incæ quinante godömenque ñao apäiqui.²⁴ Wabæca näni quëwencabo ayæ wabæca näni quëwencabo ïnänite Wængongü ængä beyænque në quëwëñäni inte mäninänique mänii ñao apäiyömö cægoncædänimpä. Adobaï inguipoga awènë odehyeidi waëmoncoo näni èadincoo mäniiñömö ænte poncædänimpä.

25 Mänii quëwëñömö woyowotæ ïnämäi ingæmpa. Ìnique mäniiñömö wææ cædinemoncoo ïimö ïnö ïimö ïnö ïñonte cöwë tee mönüdämäi ingæmpa.²⁶ Wabæca näni quëwencabo ayæ wabæca näni quëwencabo incæ tömënäni waëmoncoo näni èadincoo mäniiñömö ænte poncædänimpä. Mänii quëwëñömö waæ quëwëñömö impa, ante waa ate apænecædänimpä.²⁷ Quïmë wënae wënae i mäniiñömö cöwë guiidämäi ingæmpa. Në wiwa cædäni incæ në babæ änäni incæ mänii quëwëñömö guiidämäi inguinänidö anguënë. Wæætë Wængongü Codotedo, Quëwenguintaa, ante nänö yewæmöintaa në yewæmönäni guiquené tömënänique guicædänimpä.

22

1 Ayæ Wængongü anquedo botö ïmote öö quëwengümä odömongä atabopa. Mänimäe awocawænta bai waëmämäe impa. Wængongü tönö Wængongü Codotedo näna aacæ tæe contaimpä ïnö tapæmpa.² Mäniiñömö taadö ñænænö godö tæcæguedë ïnö ta gopæmpa. Mäninö æmäe wedeca incæ ïmæ wedeca incæ awæ quëwenguiwæ pæwæ atabopa. Mäniwæ ïñömö tömenca wacä apäicä ïñonte wacä apäicä ïñonte incapa. Ìnique adoque

wadepo iñedë önompo tipæmpoga go mëa ganca mäniimpoga mäniwæ incayede impa. Wabæca näni quèwencabo ayæ wabæca näni quèwencabo incæ mäniimæca quèwénäni tömänäni mäniwæ öñabocoo beyæ gancæ bacædänimpa, ante eñabocoopa.³ Wængongü pante näni angainö beyænque quincoomé wénæ wénæ bagatü mäniñö mäniñedë dæ angæimpaa. Wængongü töno Wængongü Codotedo näna aacæ tæ contaimpa mäniñ quèwénömö mæ ongoncæpaimpa. Tömengä ingante né cædönäni iñömö tömengä ingante watapæ apænedinqe tömengä ingante cæcadänimpa.⁴ Tömengä awinka aacädänimpa. Ayæ tömengä emöwo tömänäni öñonemö iñö yewæmonte incædänimpa. ⁵ Mäniñömö woyowotæ iñamaï ingæimpaa. Edæ mäniñömö quèwénäni beyæ Wængongü Awénë nê iñö emönongä inte apäiquingä iñongampa. Iñinque nænque iñö apäidö incæ ti wodönoincade eñenö incæ quinante ayæ apäiquiñ. Ayæ mäniñömö quèwénäni adodäni cówæ wantæpiyæ aacädänimpa.

Itota Codito oo poncæcäimpa

⁶ Ayæ Wængongü anquedo botö imote apænedinqe, "Mäniñö bitö eñenö nö pöni iñinque mäniñö ante wede pönengæimpaa. Wængongü beyæ nê apænedönäni tömengä Öñowoca ingante èwocadinqe apænedänipa. Tömänäni näni nê èwocadongä Wængongü Awénë iñö tömengä anquedo ingante apænedinqe, Bitö botö imote nê cædönäni weca godinqe, Æbänö oo pöni baquimpa, ante odömömi aacädänimpa, ante da pönongä pongantapa," ante botö imote apænecantapa.

⁷ Itota Codito, "Aedäni. Botö oo ocæ emænte pongüimo imopa. Iñ mincayontaa Wængongü beyæ apænedinqe näni yewæmonte angainö ante nê eñente cædäni iñömö näni toquinque," ante apænecantapa.

⁸ Botö Wäämo iñömö imopa. Mäniñö Wængongü anquedo näni äniñö ante nê eñenömo inte botö mäniñ tömengä näni odömöniñ ante nê adimo iñömö imopa. Wængongü anquedo angä eñeninqe ayæ odömongä adinqe botö nê odömöningä öñowa iñö ædæ wæænte tömengä ingante watapæ apænecæte ante cætabopa.⁹ Cæyomite tömengä wæætë, "Mänömaï cædämäi imäwe, angantapa. Botö önonque bitö baï Wængongü ingante nê cæbo imopa. Ayæ bitö töniñadäni Wængongü beyæ nê apænedönäni töno iñ yewæmöinta näni angainö ante nê eñente cædäni töno botö tömänäni baï adobaï Wængongü ingante nê cæbo imopa cæbii. Edæ Wængonguinque ingante ædæ wææninque, Bitö Wængongü

Awënë adobique imidö anguënë, ante apænee," angantapa.

¹⁰ Wængongü anquedo godömenque botö imote iñmaï angantapa. "Edæ mänömaï baquioñæ oo pöni ingæimpaa cæbii. Iñ yewæmöinta Wængongü beyæ apænedinqe näni angainö ante bitö wë wodöñämä inte do apænee.¹¹ Në wénæ wénæ cædönäni iñänite ee abi godömenque wénæ wénæ cæcadänimpa. Tömänäni näni pönöñ wentamö baï nê entawénäni iñänite ee abi godömenque näni pönöñ wentamö baï entawencædänimpa. Në nô cædäni iñänite ee abi godömenque nô cæte quèwencædänimpa. Në tæiyæ waëmö entawénäni iñänite ee abi godömenque tæiyæ waëmö entawencædänimpa."

¹² Itota Codito, "Aedäni. Botö oo ocæ emænte pongüimo imopa. Ocæ emænte pöniinqe botö tömëmo godömo näni aenguincoo, ante næænte pongüimo imopa. Tömänäni Æbänö cædäni, ante adinqe botö tömänäni näni cægæi ganca ante adoganca godömo aençædänimpa.¹³ Botö Tänobo ingaîmo inte Tömämo inguîmo imopa. Tömää badönämä iñedë botö Do Quèwengaîmo imopa. Ayæ tömää iñinque bayedë incæ botö Ayæ Pöni nê Quèwëmo incæboimpa. Wëenëñedë tömää nê Badongäimo inte tömää nê iñinque Cæbo incæboimpa."

¹⁴ Weocco yamonte baï mämöne nê mënongate iñäni iñömö tömänäni näni toquinque edæ mäniñ quèwénömö wææ cædinemö iñömö go guiiquïnäni iñänipa. Go guiidinqe tömänäni quèwengüwæ quèwenguinca bequïnäni iñänipa.¹⁵ Wiwa cædäni guiquenë mäniñ quèwénömö yabæque iñömö ongonte wæquïnäni iñänipa. Idöidi nê iñäni, nê towente quèwénäni, wacä ingante nê wænönäni yabæque ongöñäni. Wængongü impa, ante näni badöñinca gäänë ædæ wææninque nê apænedäni, nê babæ änäni töno, Babæ änemöni, ante nê änäni töno tömänäni tömänäni mäniñ quèwénömö yabæque iñömö quèwengüñäni iñänipa.

¹⁶ "Botö Itotabo ingaîmo imopa. Mäniñö botö angainö ante nô impa, ante botö imote godongämä näni pönencabodäni tömänäni iñänite apænecæ eñencædänimpa, ante cædinque botö do botö anquedo ingante mïnitö weca da pönömo pongantapa. Botö docä Awénë Dabii näni Wæmæncoo ingaîmo inte adobai näni Pæimo iñömö imopa. Botö wadaamö baï iñö bayö apäimö baï imopa."

¹⁷ Wængongü Tæiyæ Waëmö Öñowoca töno Wængongü Codotedo näñodögængä näni änongä, "Pöedäni," änapa. Äñöna tömänäni tömëna iñate nê eñenäni inte adobai, "Pöedäni," ancædänimpa, ämopa. Në gæwænte iñäni tömänäni pö becædänimpa, ämopa. Në beinëñäni iñönänite, Mïnitö

quēwenguüimæ, ante önonque pönonguüimæ incæ pö ænte becæmñiimpa, ante ämopa.

¹⁸ Ii yewæmöinta Wængonguü beyæ në apænedäni nänì angainö ante në eñenäni tömänäni ïnänite, Ee aedäni, botö wææ ämopa. Edæ mäninö nänì angainö ante godömenque wadö änäni ïnänite Wængonguü pancæcäimpa. Ii yewæmöinta quïemë nänì pante wæwenguinc oo, ante yewæmonte adinque Wængonguü në wadö änäni ïnänite mänincoo baï godömenque pancæcäimpa.

¹⁹ Ayæ ii yewæmöinta Wængonguü beyæ në apænedäni nänì angainö incæ pancadea æninqe në wëä godonte baï cædäni ïnänite Wængonguü quēwenguüwæ quēwenguinc

godönämaï incæcäimpa. Tömengä adobaï, Botö tæiyæ waëmö quēwëñömö mäninñömö guiidämaï incæmñimpa, ante ancæcäimpa. Mänii quēwenguüwæ ante mänii quēwëñömö ante ii yewæmöinta yewæmonte impa.

²⁰ Mäninö ante, Nö impa, ante në apænecä iñömö tömengä iñömö, “Ao, botö oo ocæ èmænte ponguîmo ïmopa,” angantapa. Äflongante botö,

Mänömaï baquinö anguënë, ante, Amëë, äninque, Awënë Itota pöe, ämopa.

²¹ Awënë Itota Wængonguü nänö guidénäni ïnänite waadete godö cæcæcäimpa. Mänömaï baquinö anguënë, ante botö, Amëë, ante mäninque ämopa.